



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**

**ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΕΦΕΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ**

**ΑΒΜ: ΕΔ 2013/1, ΕΔ 2013/328 & ΕΔ 2014/200**

### **ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΦΕΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ**

Εισάγω ενώπιον του Συμβουλίου Σας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων, 32§§1,4,138§§2,3, 139 και 308 παρ. 1 εδ. γ' ΚΠΔ, την προκείμενη ποινική δικογραφία, που σχηματίστηκε με την συνένωση και συνανάκριση, με την υπ' αρ. 38/9-7-2014 Διάταξη του Ειδικού Ανακριτή του Τμήματος του Ν. 4022/2011, των με ΑΒΜ: ΕΔ 2013/1 (ΟΙΚ.ΕΙΣ.ΠΕ 549/19-3-2013), ΕΔ 2013/328 & ΕΔ 2014/200 ανακριτικών δικογραφιών, σε βάρος των:

**1)** Δημητρίου Κοντομηνά του Παναγιώτη, κατοίκου Παιανίας Αττικής, (Κάντζα), 40,2 χιλ. Αττικής οδού, ΣΕΑ1, Μεσογείων

**2)** Λαυρέντη Λαυρεντιάδη του Βασιλείου, κατοίκου Αγ. Ιωάννη Ρέντη Αττικής, οδός Σταματάκη, αρ. 1 και Βάρης Αττικής, οδός Μαρώτη, αρ. 37.

**3)** Περικλή Λίβα του Δημητρίου, κατοίκου Π. Φαλήρου Αττικής, οδός Ενδυμίωνος, αρ. 38 και ήδη αγνώστου διαμονής.

**4)** Radomir Zivanic του Milivaje, κατοίκου Βελιγραδίου, οδός Ζιμονίτσεβα, αρ. 40 και Βουλιαγμένης Αττικής, οδός Ήρας, αρ. 31.

**5)** Βίκτωρα Ρέστη του Σταματίου, κατοίκου Λαγονησίου Αττικής, 37,6 χιλιόμετρο Λ. Αθηνών – Σουνίου.

**6)** Γεωργίου Δασκαλάκη του Κυριάκου, κατοίκου Βούλας Αττικής, οδός Ιωάννη Ράλλη, αρ. 3.

**7)** Κυριάκου Γριβέα του Νικολάου, κατοίκου Π. Πεντέλης Αττικής, οδός Παναγή Ψαρέα, αρ. 9.

**8)** Αναστασίας Βάτσικα του Κωνσταντίνου, κατοίκου Π. Πεντέλης Αττικής, οδός Παναγή Ψαρέα, αρ. 9.

**9)** Παναγιώτη Ευθυμίου του Ευαγγέλου, κατοίκου Κηφισιάς, οδός Λεβίδου, αρ. 23<sup>Α</sup>.

**10)** Μαγδαληνής Ευθυμίου συζ. Παναγιώτη, κατοίκου Κηφισιάς, οδός Λεβίδου, αρ. 23<sup>Α</sup>.

**11)** Χρήστου Ευθυμίου του Παναγιώτη, κατοίκου Κηφισιάς, οδός Λεβίδου, αρ. 23<sup>Α</sup>.

**12)** Ευάγγελου Ευθυμίου του Παναγιώτη, κατοίκου Κηφισιάς, οδός Λεβίδου, αρ. 23<sup>Α</sup>.

**13)** Σοφίας Τόλου του Μιλτιάδη, κατοίκου Διονύσου Αττικής, οδός Μαγνησίας, αρ. 40.

**14)** Ευάγγελου Αποστολάτου του Αγγέλου, κατοίκου Βούλας Αττικής, Λεωφόρος Βουλιαγμένης αρ. 125.

**15)** Δημητρίου Μπακατσέλου του Απόστολου, κατοίκου Ελαιώνων Πυλαίας Θεσσαλονίκης, οδός Λεύκης, αρ. 2.

**16)** Άγγελου Φιλιππίδη του Ιωάννη, κατοίκου Κηφισιάς Αττικής, οδός Φιλαδελφέως, αρ. 69.

**17)** Κλεάνθη Παπαδόπουλου του Άγγελου, κατοίκου Κηφισιάς Αττικής, οδός Άνδρου, αρ. 15.

**18)** Μάριου Βαρότση του Δάντη – Αντωνίου, κατοίκου Ν. Ερυθραίας Αττικής, οδός Σοφοκλέους, αρ. 46.

**19)** Φωτεινής Κρέστα του Ιωάννη, κατοίκου Αμαρουσίου Αττικής, οδός Δερβενακίων, αρ. 10.

**20)** Παναγιώτας Μπέζα του Θεοφάνη, κατοίκου Αθηνών, οδός Αναπήρων Πολέμου, αρ. 16.

**21)** Διονυσίου Γκολφινόπουλου του Γεωργίου, κατοίκου Αργυρούπολης Αττικής, οδός Κρώμνης, αρ. 11.

**22)** Χαράλαμπου Σιγανού του Εμμανουήλ, κατοίκου Ν. Ερυθραίας Αττικής, οδός Σαπφούς, αρ. 26.

**23)** Χρήστου Μαρουσού του Λεωνίδα, κατοίκου Παπάγου Αττικής, οδός Κιτίου, αρ. 12.

**24)** Δημητρίου Κυπαρίσση του Απόστολου, κατοίκου Βάρης Αττικής, οδός Ηρακλείτου, αρ. 6<sup>A</sup>.

**25)** Γεωργίου Ξυφάρά του Δημητρίου, κατοίκου Δροσιάς Αττικής, οδός Δαβάκη, αρ. 17.

**26)** Αθανασίου Χασάπη του Αιμίλιου, κατοίκου Σαρωνίδας Αττικής, οδός Λακωνίας, αρ. 37.

**27)** Δημητρίου Παπαγεωργόπουλου του Γεωργίου, κατοίκου Ν. Κόσμου Αττικής, οδός Δρακούλη, αρ. 26<sup>A</sup>.

**28)** Χαράλαμπου Γιαγκούδη του Ιωάννη, κατοίκου Ωραιοκάστρου Θεσσαλονίκης, οδός Φιλελλήνων, αρ. 7B.

**29)** Λυμπέρη Κατσιουλήρη του Αντωνίου, κατοίκου Αγίων Αναργύρων, οδός Μίνως, αρ. 1.

**30)** Γεωργίου Στάμνου του Ζέππου, κάτοικος Π. Φαλήρου Αττικής, οδός Εσπέρου, αρ. 37.

**31)** Γεωργίου Μπρίνταλου του Κωνσταντίνου, κατοίκου Κηφισιάς Αττικής, οδός Κοκκιναρά, αρ. 12B.

**32)** Σπυρίδωνα Πολίτη του Αθανασίου, κατοίκου Κηφισιάς Αττικής, οδός Λευκάδος, αρ. 1<sup>A</sup>.

**33)** Αντωνίου Καμινάρη του Δημητρίου, κατοίκου Ζυρίχης Ελβετίας και προσωρινά διαμένοντος στο Παγκράτι Αττικής, οδός Ευφράνορος, αρ. 4.

**34)** Λυδίας Κεκρίδου του Ευσταθίου, κατοίκου Χαλανδρίου Αττικής, οδός Ζαν Μορέας αρ. 99Γ'.

**35)** Ιωάννη Λεβεντίδη του Γεωργίου, κατοίκου Αγ. Βαρβάρας Αττικής, οδός Ρόδου, αρ. 39.

**36)** Σπυρίδωνα Παντελιά του Χρήστου, κατοίκου Πικερμίου, οδός Θάσου, αρ. 18.

**37)** Περικλή Χανάκη του Γεωργίου, κατοίκου Κηφισιάς Αττικής, οδός Αριάδνης, αρ. 13.

**38)** Ιωάννη Τσαγδή του Αγγελή, κατοίκου Παλλήνης Αττικής, οδός Ζαΐμη, αρ. 3.

**39)** Αναστασίας Σακελλαρίου του Χρήστου, κατοίκου Π. Ψυχικού Αττικής, οδός Βασιλέως Παύλου, αρ. 31.

**40)** Αλεξάνδρας Λιακοπούλου του Δημητρίου, κατοίκου Άνω Ηλιούπολης Αττικής, οδός Λέσβου, αρ. 3.

**41)** Ιωάννη Ρόρρη του Γεωργίου, κατοίκου Βούλας Αττικής, οδός Βασιλέως Παύλου, αρ. 120.

Σε βάρος των ανωτέρω, ασκήθηκε ποινική δίωξη για: **α)** απάτη από κοινού, υπό ιδιάζοντως επιβαρυντικές περιστάσεις, (ειδικότερες συνθήκες εγκληματικής δράσης, αντικείμενο ιδιαίτερα μεγάλης αξίας), στρεφόμενη κατά του Δημοσίου, εκ της οποίας το όφελος που πέτυχε ή επεδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο, υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ, **β)** απιστία από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση και άπαξ, **γ)** άμεση συνέργεια στην ως άνω, υπό στοιχείο β' πράξη, από κοινού και κατά μόνας, κατ' εξακολούθηση και άπαξ, **δ)** νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, από κοινού και κατά μόνας, κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση, **ε)** άμεση συνέργεια στην ως άνω, υπό στοιχείο δ', πράξη, υπό την επιβαρυντική περίπτωση της παραγράφου 1β' του άρθρου 45 του Ν. 3168/2008, (1, 12, 13α', στ', 14, 26 παρ. 1α', 27 παρ. 1, 45, 46 παρ. 1β', 94 παρ. 1, 98, 386 παρ. 3 β' – 1, 390 Π.Κ. και αρ. 1 παρ. 1 Ν. 1608/1950, όπως ισχύει και αρ. 2 παρ. 1, 2 στοιχ. α', γ', δ', 3 περ. κ', 5, 45 παρ. 1 στοιχ. α', β', γ' Ν. 3691/2008, όπως ισχύει) και εκθέτω τα ακόλουθα:

**I.** Η διενεργηθείσα κύρια ανάκριση περατώθηκε νόμιμα, ως προς όλους τους κατηγορούμενους, σύμφωνα με τα άρθρα 270 παρ. 1 α' και 308 παρ. 4 ΚΠΔ.

**II.** Η περάτωση της κύριας ανάκρισης για τα εγκλήματα του άρθρου 1 του Ν.1608/1950, σύμφωνα με το άρθρο 308 παρ.1β', γ' ΚΠΔ, κηρύσσεται από το Συμβούλιο Εφετών. Για το σκοπό αυτό η δικογραφία διαβιβάζεται αμέσως μετά την τελευταία ανακριτική

πράξη από τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών στον Εισαγγελέα Εφετών, ο οποίος, αν κρίνει ότι η ανάκριση δεν χρειάζεται συμπλήρωση, την εισάγει με πρότασή του στο Συμβούλιο Εφετών, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως, ακόμη και για τα συναφή εγκλήματα, ανεξαρτήτως της βαρύτητας των τελευταίων, έστω και αν για κάποιο από αυτά προβλέπεται διαφορετικός τρόπος περάτωσης της κύριας ανάκρισης.

Από την προπαρατεθείσα διάταξη, προκύπτει, ότι, στα εγκλήματα, που προβλέπονται από το άρθρο 1 του Ν. 1608/50, όπως αυτό ισχύει, ο Εισαγγελέας Εφετών, στον οποίο υποβάλλεται η δικογραφία, από τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, εφόσον διαπιστώσει το τυπικό και ουσιαστικό πέρας της κυρίας ανακρίσεως, απευθύνεται υποχρεωτικά, με πρότασή του, στο Συμβούλιο Εφετών, ανεξαρτήτως αν η πρότασή του είναι παραπεμπτική ή απαλλακτική, για όλα τα αδικήματα, εφόσον πρόκειται περί συρροής εγκλημάτων ή για όλους τους κατηγορουμένους, εφόσον πρόκειται περί περισσοτέρων κατηγορουμένων και πάλι, ανεξαρτήτως αν η πρότασή του, για ορισμένους, από αυτούς, θα είναι παραπεμπτική ή απαλλακτική και τούτο, καθόσον σκοπός του νομοθέτη, για τη θέσπιση της ανωτέρω διατάξεως, ήταν η ταχεία περαίωση των ποινικών υποθέσεων, που αφορούν αδικήματα, προβλεπόμενα, από το Ν. 1608/1950, τα οποία στρέφονται, σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου και τα οποία, λόγω της φύσεώς τους δικαιολογημένα, διεγείρουν το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης, η οποία και πάλι ευλόγως, αναμένει την έκβαση των ποινικών δικών, που έχουν εγερθεί, σε μια εποχή, κατά την οποία, μάλιστα, δοκιμάζονται το κύρος και η αξιοπιστία θεσμών και προσώπων. Εν όψει τούτων και προς εμπέδωση στους πολίτες αισθήματος δικαίου, ο νομοθέτης έκρινε, ότι τέτοιου είδους υποθέσεις, πρέπει να κρίνονται και να περαιώνονται, τάχιστα, από Δικαστικό Συμβούλιο και εν συνεχεία από Δικαστήριο, αυξημένης εμπειρίας, κύρους και αξιοπιστίας, όπως είναι το Δικαστήριο Εφετών, είτε τούτο λειτουργεί σε Συμβούλιο, είτε λειτουργεί στο ακροατήριο (βλ. ΑΠ 654/2009 Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 298/2004 ΠΧρ ΝΕ' - 58).

Κατά ταύτα υποκειμένης κατηγορίας κατά των ανωτέρω κατηγορουμένων για παράβαση του άρθρου 1 παρ.1 Ν.1608/1950, αρμοδίως εισάγεται η συνημμένη δικογραφία ενώπιον του Συμβουλίου Σας προς ουσιαστική κρίση.

III. Κατά το άρθρο 1 παρ.1 εδ. α' του Ν.1608/1950 «περί αυξήσεως των ποινών των προβλεπομένων δια τους καταχραστάς του Δημοσίου», όπως ισχύει, στον ένοχο των αδικημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 216, 218, 235, 236, 237, 242, 258, 372, 375 και 386 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά στρέφονται κατά του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ) ή κατά άλλου νομικού προσώπου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 263Α του Ποινικού Κώδικα και το όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο ή στα πιο πάνω νομικά πρόσωπα υπερβαίνει το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών, που μετά το άρθρο 4 παρ.3 του Ν.2408/1996 αυξήθηκε σε 50.000.000 δραχμές, (ή 150.000 ευρώ κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 παρ.7 του Ν.2943/2001), επιβάλλεται η ποινή της κάθειρξης.

Ο νόμος 1608/1950 δεν καθιερώνει αυτοτελώς το αξιόποινο, ούτε μεταβάλλει τους όρους των εγκλημάτων του Ποινικού Κώδικα που περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 του νόμου αυτού, αλλά αυξάνει τις ποινές των εγκλημάτων αυτών, αποτελεί δηλαδή και στην απλή του μορφή επιβαρυντική τους περίπτωση, όταν συντρέχουν οι οριζόμενοι ως άνω επιπλέον όροι εφαρμογής του, ειδικά δε το όφελος ή η ζημία άνω των 150.000 ευρώ, αναλόγως προς το ποίος ή ποίοι από τους τελευταίους αυτούς όρους, με τις διακρίσεις τους (επιδιωκόμενο – επιτευχθέν όφελος, απειλούμενη – προξενηθείσα ζημία), αρμόζει στο συγκεκριμένο έγκλημα, το οποίο αποδίδεται στο δράστη (βλ. ΑΠ 1394/2006 ΠοινΧρ ΝΖ/621, ΑΠ 2443/2003 ΠοινΧρ ΝΔ/906, ΑΠ 79/2001 ΠΛογ 2001/103).

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1, 3 και & 7 του Ν.4022/2011, όπως η περ. β' του άρθρου 1 αυτού αντικ. με το άρθρο 75 του Ν.4139/2013:

«1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού εφαρμόζονται για: α) .... β) κακουργήματα τα οποία διαπράττουν, κατά την άσκηση των

καθηκόντων τους ή επωφελούμενοι από την ιδιότητα τους, γενικοί και ειδικοί γραμματείς Υπουργείων, διοικητές, υποδιοικητές ή πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων ή διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημοσίων επιχειρήσεων, δημοσίων οργανισμών και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το κράτος, αιρετά μονοπρόσωπα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και υπάλληλοι κατά την έννοια των άρθρων 13α και 263Α του Ποινικού Κώδικα, εφόσον αυτά υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του τριμελούς εφετείου και γ) ....

3. Περάτωση της ανάκρισης. Στα εγκλήματα που προβλέπονται στο άρθρο 1, η περάτωση της κύριας ανάκρισης κηρύσσεται από το συμβούλιο των εφετών με βούλευμα. Για το σκοπό αυτό η δικογραφία διαβιβάζεται αμέσως μετά την τελευταία ανακριτική πράξη στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος, μέσα σε προθεσμία ενός μήνα, την εισάγει με πρόταση του στο συμβούλιο εφετών, το οποίο, μέσα σε προθεσμία ενός μήνα, αποφαινεται αμετακλήτως, είτε να μη γίνει κατηγορία είτε εκδίδοντας παραπεμπτικό βούλευμα, ακόμη και για τα συναφή πλημμελήματα ή κακουργήματα, ανεξαρτήτως της βαρύτητας των τελευταίων ή εάν για αυτά προβλέπεται διαφορετικός τρόπος περάτωσης της ανάκρισης, και όταν από την έρευνα της ουσίας της υπόθεσης κρίνει ότι δεν θεμελιώνεται προβλεπόμενο από το άρθρο 1 έγκλημα...

7. Μεταβατικές διατάξεις. Υποθέσεις του άρθρου 1 που εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο της ποινικής Διαδικασίας και σε οποιοδήποτε βαθμό συνεχίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου».

Από τις διατάξεις αυτές του Ν.4022/2011, αλλά και από την Αιτιολογική Έκθεση του Ν. 4139/2013, προκύπτει ότι ο νομοθέτης με την τελευταία τροποποίηση της περίπτωσης β' του άρθρου 1 αυτού, αποφάσισε ότι πλέον τα κακουργήματα αρμοδιότητας Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων «....που τελούν οι υπάλληλοι στους οποίους έχει νόμιμα ανατεθεί, έστω και προσωρινά, η άσκηση υπηρεσίας, δημόσιας, δημοτικής ή άλλου προσώπου δημοσίου δικαίου, αλλά και όσα τελούν οι υπάλληλοι του άρθρου

263Α του ΠΚ, δεν θα εκδικάζονται με τους συνήθεις ρυθμούς απονομής της δικαιοσύνης, αλλά κατ' απόλυτη προτεραιότητα, σύμφωνα με μια σαφή και εξειδικευμένη διαδικασία και με διασφάλιση βέβαια των δικονομικών δικαιωμάτων των κατηγορουμένων», σε όποιο στάδιο και βαθμό και αν βρίσκονται κατά την έναρξη ισχύος του Ν.4139/2013.

Περαιτέρω, κατά την διάταξη του άρθρου 386 παρ.1 του ΠΚ, όποιος με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και αν η ζημιά που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

Από τη διάταξη αυτή προκύπτει, ότι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της απάτης απαιτούνται: α) σκοπός του δράστη να περιποιήσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, χωρίς να προσαπαιτείται και η πραγματοποίηση του οφέλους αυτού, β) εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων, από την οποία, ως παραγωγό αιτία, παραπλανήθηκε κάποιος και προέβη σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή και γ) βλάβη ξένης περιουσίας, η οποία τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με τις παραπλανητικές ενέργειες ή παραλείψεις και η οποία υπάρχει σε περίπτωση μείωσης ή χειροτέρευσης της περιουσίας του παθόντος, έστω και αν αυτός έχει ενεργό αξίωση προς ανόρθωσή της ( ΑΠ 210/2012, ΑΠ 2698/2008 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, 13/2008 ΠΛογ 2008/42, ΑΠ 1027/2007 ΠοινΔικ 2008/403, ΑΠ 411/2007 ΠΛογ 2007/316, ΑΠ 72/2007 ΠοινΧρ ΝΖ{2007}/993, ΑΠ 1466/2006 ΠΛογ 2006/1354, ΑΠ 1413/2006 ΠΛογ 2006/1316, ΑΠ 266/2006 ΠΛογ 2006/195, ΑΠ 99/2006 ΠΛογ 2006/82).

Ειδικότερα, για τη στοιχειοθέτηση της αντικειμενικής και υποκειμενικής υπόστασης του εγκλήματος της απάτης, απαιτείται η συνδρομή των εξής προϋποθέσεων:



1.Παράσταση, εκ μέρους του δράστη, προς άλλον, ψευδών γεγονότων, ως αληθινών ή αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση των αληθινών γεγονότων.

Ως γεγονότα νοούνται τα πραγματικά περιστατικά που ανάγονται στο παρελθόν ή το παρόν και όχι εκείνα που πρόκειται να συμβούν στο μέλλον, όπως είναι οι απλές υποσχέσεις ή συμβατικές υποχρεώσεις. Όταν, όμως, οι τελευταίες συνοδεύονται ταυτόχρονα με ψευδείς διαβεβαιώσεις και παραστάσεις άλλων ψευδών γεγονότων, που αναφέρονται στο παρόν ή το παρελθόν, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να δημιουργούν την εντύπωση της μελλοντικής εκπλήρωσης με βάση την εμφανιζόμενη ήδη στο παρόν ψευδή κατάσταση πραγμάτων από το δράστη που έχει ειλημμένη την πρόθεση να μην εκπληρώσει την υποχρέωσή του, τότε θεμελιώνεται το έγκλημα της απάτης (βλ. ΑΠ 1527/2009, ΑΠ 13/2008 ΠΛογ 2008/42, ΑΠ 99/2006 ΠΛογ 2006/82, ΑΠ 491/2007, 323/2007, 278/2007, 276/2007, 159/2007, 51/2007, ΑΠ 959/2006 και ΑΠ 760/2006 Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 382/2006 ΠΧρ ΝΣΤ'-898, ΑΠ 467/2004 ΠΛογ 2004-597, ΑΠ 610/2002 ΠοινΔικ 2002-988, ΑΠ 560/2002 ΠΛογ 2002-657, ΑΠ 5/2001 ΠΛογ 2001-34, ΑΠ 299/1998 ΠΧρ ΜΗ'-907, ΑΠ 691/1997 ΠΧρ ΜΗ'-176).

Ως παράσταση, κατά την έννοια του ανωτέρω άρθρου, θεωρείται η υπό του δράστη ανακοίνωση μιας σκέψης ή η βεβαίωση ή ο ισχυρισμός κάποιου «γεγονότος», υπό την προεκτεθείσα έννοια. Το έγκλημα της απάτης συντελείται, εφόσον συντρέχουν και τα λοιπά στοιχεία αυτού, με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών ή με αθέμιτη πράξη ή παρασιώπηση αληθινών, εφόσον αυτή υπήρξε η παραγωγός αιτία της παραπλανήσεως του απατώμενου. Ενόψει δε του ότι δεν απαιτείται η ταύτιση του απατώμενου προς το πρόσωπο του περιουσιακώς βλαπτομένου, υπάρχει απάτη και όταν ο απατώμενος είναι πρόσωπο διάφορο του βλαπτομένου, αρκεί ο παραπλανηθείς να μπορεί εκ των πραγμάτων ή κατά νόμο να προβεί σε επιζήμια για τον βλαπτόμενο πράξη ή παράλειψη.

Αθέμιτη παρασιώπηση των αληθινών γεγονότων, συνιστά η απατηλή συμπεριφορά που πραγματώνεται και με παράλειψη, την

παράλειψη δηλαδή ανακοίνωσης στον παθόντα αληθινών γεγονότων, τα οποία είχε υποχρέωση ο δράστης να ανακοινώσει σ' αυτόν, είτε από το νόμο, είτε από την σύμβαση, είτε από την προηγούμενη συμπεριφορά του. Εντεύθεν έπεται, ότι απάτη δύναται να διαπραχθεί και με παραπλάνηση, όταν ο δράστης παραλείπει να ανακοινώσει σε αυτόν αληθινά γεγονότα, τούτου συνιστώντος αθέμιτη παρασιώπηση, αν από το νόμο ή τη σύμβαση τάσσεται αντίθετη υποχρέωση ανακοινώσεως αυτών. Τέτοια υποχρέωση ανακοινώσεως μπορεί να θεμελιωθεί και στην από τις διατάξεις των άρθρων 197, 288 και 330 ΑΚ επιβαλλόμενη συμπεριφορά στον συναλλασσόμενο κατά τα συναλλακτικά ήθη και την καλή πίστη, η δε εξαπάτηση αυτή μπορεί να γίνει με οποιονδήποτε τρόπο, έγγραφο ή προφορικά, ρητά ή σιωπηρά (ΑΠ 669/1995, ΠΧρ 1995,σ.1244 - ΑΠ 171/2012 – ΑΠ 206/2011 Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ – ΑΠ 2087/2009, ΠΧρ Ξ, σ.674).

Ενώ η απόκρυψη της αλήθειας αποτελεί θετική συμπεριφορά με την οποία μεταβάλλεται η πραγματική κατάσταση και ο παραπλανώμενος εμποδίζεται να πληροφορηθεί την αλήθεια και διαφέρει από την απάτη με παρασιώπηση, διότι εκτός από την παράλειψη του δράστη προϋποθέτει και άλλη αθέμιτη ενέργεια του δράστη, σύγχρονη ή προγενέστερη συγκαλυπτική της αλήθειας (ΑΠ1924, ΑΠ1925/1997 ΠΧρ ΜΗ, σ.648, 651).

**2)** Λόγω της συμπεριφοράς αυτής του δράστη, πρόκληση ή διατήρηση πλάνης, στον άλλον (τον εξαπατώμενο).

**3)** Συνεπεία της παραπλανήσεως αυτής, επιχείρηση, υπό του πλανηθέντος, ορισμένης πράξεως (θετικής ή αποθετικής), που αποτελεί διάθεση περιουσίας, είτε ιδίας, είτε και τρίτου, αφού, για τη στοιχειοθέτηση του προκείμενου εγκλήματος, πέραν της ταυτότητας του παραπλανηθέντος και του επιχειρούντος τη ζημιογόνο ενέργεια (βλ. ΑΠ 762/2000 ΠΧρ ΝΑ'-111), κατά τα λοιπά, δεν απαιτείται ταυτότητα του προσώπου του παραπλανηθέντος, προς το πρόσωπο του ζημιωθέντος, αρκεί, βεβαίως, ο παραπλανηθείς να έχει εξουσία διάθεσης της περιουσίας του ζημιωθέντος (=παθόντος), είτε, από το νόμο, είτε

από σύμβαση, είτε «εν τοις πράγμασι» (βλ. ΑΠ 760/2000 ΠΧρ ΝΑ΄-110).

**4)** Συνεπεία της παραπάνω πράξεως διαθέσεως περιουσίας, επέλευση ζημίας, στον παραπλανηθέντα ή κάποιο τρίτο, η οποία να τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με τις παραπλανητικές ενέργειες ή παραλείψεις του δράστη και η οποία υπάρχει, σε περίπτωση μειώσεως ή χειροτερεύσεως της περιουσίας του παθόντος, έστω και αν αυτός έχει ενεργό αξίωση για την ανόρθωσή της (ΑΠ 961/2006 Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 2031/2004 ΠΛογ 2004-2538).

Συνεπώς για τη συντέλεση του προκείμενου εγκλήματος, πρέπει να υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος, μεταξύ, αφενός της απατηλής ενέργειας του δράστη και της απ' αυτήν, δημιουργηθείσας, πλάνης του παθόντος και αφετέρου, της πλάνης αυτής και της ενέργειας, στην οποία παραπείσθηκε ο απατηθείς, η οποία ενέχει περιουσιακή διάθεση, που επάγεται, αναγκάως, περιουσιακή βλάβη του ίδιου ή τρίτου.

Δόλος του δράστη και μάλιστα, βασικός, που συνίσταται στην βούληση ή αποδοχή παραπλάνησεως ή ζημιώσεως άλλου και πρόσθετος σκοπός του δράστη, να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον, παράνομο περιουσιακό όφελος, χωρίς να είναι αναγκαία και η πραγματοποίηση του εν λόγω οφέλους (ΑΠ 1074/2006 ΠοινΔικ 2006-712, ΑΠ 961/2006, ΑΠ 830/2006 Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ).

Κατά την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 παρ. 4 του Ν. 2721/3-6-1999, σε συνδυασμό με το άρθρο 5 Ν.2943/2001, το έγκλημα της απάτης τιμωρείται ως κακούργημα με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών: **α)** αν ο υπαίτιος διαπράττει απάτες κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια και το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ ή **β)** αν το περιουσιακό όφελος ή η προξενηθείσα ζημία υπερβαίνει συνολικά το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 2 περ. δ και παρ.1 περ. ιδ του Ν. 4055/12-3-2012, (με έναρξη ισχύος -σύμφωνα με το

άρθρο 113 του ίδιου νόμου- την 2-4-2012), αναπροσαρμόστηκαν τα ανωτέρω στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 3 του άρθρου 386 του ΠΚ προβλεπόμενα ποσά και ειδικότερα το μεν ποσό της περίπτωσης α' αναπροσαρμόστηκε στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, ενώ το ποσό της περίπτωσης β' αναπροσαρμόστηκε στο ποσό των εκατόν είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, διατάξεις οι οποίες είναι ευνοϊκότερες των προηγούμενων ρυθμίσεων, αφού αυξάνουν τα ποσά προς θεμελίωση της κακουργηματικής μορφής του αδικήματος της απάτης, και συνεπώς, κατ' αρ. 2 του ΠΚ, εφαρμόζονται και για τις πράξεις που τελέστηκαν πριν από την έναρξη εφαρμογής τους.

Περαιτέρω, κατά το άρθρο 263<sup>A</sup> ΠΚ, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 1877/1990:

«Για την εφαρμογή των άρθρων 235, 236, 239, 241, 242, 243, 245, 252, 253, 255, 256, 257, 258, 259, 261, 262 και 263 ΠΚ, υπάλληλοι θεωρούνται, εκτός απ' αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 13, ...όσοι υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιαδήποτε ιδιότητα.... β) σε τράπεζες που εδρεύουν στην ημεδαπή κατά τον νόμο ή το καταστατικό τους, γ) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ιδρύθηκαν από το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και από νομικά πρόσωπα αναφερόμενα στα προηγούμενα εδάφια, εφόσον τα ιδρυτικά νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στην διοίκησή τους ή, αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρία, στο κεφάλαιό της ή τα ιδρυμένα νομικά αυτά πρόσωπα είναι επιφορτισμένα με εκτέλεση κρατικών προγραμμάτων οικονομικής ανασυγκρότησης ή ανάπτυξης...»

Από το άρθρο αυτό προκύπτει ότι ο νομοθέτης διεύρυνε μόνο την έννοια του «υπαλλήλου», που μπορεί να είναι υποκείμενο της απιστίας στην υπηρεσία, (αρ. 256 ΠΚ), όχι όμως και την έννοια της «δημόσιας περιουσίας».

Επομένως, όταν πρόκειται για ελάττωση της περιουσίας Τράπεζας, δεν μπορεί να στοιχειοθετηθεί το έγκλημα αυτό, αφού μεταξύ των προστατευόμενων με την διάταξη του άρθρου 256 ΠΚ περιουσιών, δεν συμπεριλαμβάνεται εκείνη των Τραπεζών, ούτε και εμπεριέχεται στην έννοια της δημόσιας περιουσίας. Στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές

προϋποθέσεις, τελείται το έγκλημα της κοινής απιστίας του άρθρου 390 ΠΚ, (ΟΛΑΠ 9/1998).

Κατά την διάταξη του άρθρου 390 ΠΚ, (όπως το άρθρο 390, είχε αντικατασταθεί με την παρ. 2 του άρθρου 36 Ν.2172/1993, [ΦΕΚ Α 207] και εν συνεχεία αντικαταστάθηκε εκ νέου με το άρθρο 15 Ν.3242/2004, [ΦΕΚ Α 102/24.5.2004]):

«Όποιος με γνώση ζημιώνει την περιουσία άλλου, της οποίας βάσει του νόμου ή δικαιοπραξίας έχει την επιμέλεια ή διαχείριση, (ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη), τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, ο δράστης τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών».

Προστατευόμενο έννομο αγαθό της εν λόγω διάταξης είναι η περιουσία ως σύνολο, κατά μία άποψη μάλιστα και η σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ δράστη και παθόντος.

Η διάταξη του άρθρου 390 ΠΚ καλύπτει τις περιπτώσεις που δεν συνιστούν υπεξαίρεση, φθορά ή κλοπή, αλλά ούτε και απάτη ή εκβίαση γιατί η βλάβη προκαλείται χωρίς άσκηση βίας ή παραπλάνησης. Έτσι από την θεωρία και την νομολογία διαμορφώθηκαν ως εξής τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης της απιστίας :

**1)** Ο δράστης να έχει την διαχείριση ή επιμέλεια ξένης περιουσίας (ολική ή μερική ή για ορισμένη μόνο πράξη) βάσει του νόμου ή δικαιοπραξίας.

**2)** Η ζημιογόνα πράξη του να αποτελεί πράξη ή παράλειψη έναντι τρίτων σε σχέση με τον παθόντα με δικαιοπρακτικό χαρακτήρα.

**3)** Να έχουν παραβιασθεί οι κανόνες της επιμελούς διαχείρισης.

**4)** Να επέλθει οριστική περιουσιακή ζημία.

**5)** Να υφίσταται αντικειμενικός αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της πλημμελούς διαχείρισης και της οριστικής ζημίας.

Εξάλλου διαχειριστής ξένης περιουσίας είναι εκείνος που ενεργεί όχι απλώς "υλικές" πράξεις, αλλά "νομικές" διαχειριστικές πράξεις επί της ξένης περιουσίας έχοντας δυνατότητα πρωτοβουλίας και λήψης αποφάσεων με κίνδυνο και ευθύνη του ιδίου. Η εξουσία του διαχειριστή μπορεί να θεμελιώνεται στο νόμο ή στην σύμβαση.

Επίσης διαχειριστής μπορεί να είναι και κάθε υπάλληλος από αυτούς που περιλαμβάνονται στο άρθρο 263α ΠΚ, και που η ζημιογόνα του συμπεριφορά δεν υπάγεται στο άρθρο 256 ΠΚ.

Σύμφωνα με την επικρατούσα στην θεωρία και την νομολογία θεωρία της καταχρήσεως, η εγκληματική συμπεριφορά πραγματώνεται, όταν ο διαχειριστής καταχράται της προς τους τρίτους αντιπροσωπευτικής εξουσίας του, ήτοι όταν εν γνώσει του υπερβαίνει τα όρια της επιτρεπτής έννομης δράσης του, τα οποία οφείλει να τηρεί στα πλαίσια της αντιπροσωπευτικής του εξουσίας, παραβαίνοντας του κανόνες επιμελούς διαχείρισης. Τους τελευταίους (κανόνες) προσδιορίζει ο νόμος, η σύμβαση μεταξύ του κυρίου της περιουσίας και του διαχειριστή (π.χ. σύμβαση εντολής, σύμβαση χρηματιστηριακής παραγγελίας κλπ), τα καταστατικά και οι εσωτερικοί κανονισμοί επιχειρήσεων, το είδος και οι στόχοι της διαχείρισης και οι διαμορφωμένοι στις συναλλαγές κανόνες επιμέλειας.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι ουσιώδη στοιχεία του αδικήματος της απιστίας είναι η παρά του υπαιτίου χωρίς σκοπό νοσηφισμού κατά την επιμέλεια ή διαχείριση ξένης περιουσίας, που του έχει ανατεθεί από το νόμο ή με δικαιοπραξία, εν γνώσει επαγωγή ζημίας στην περιουσία αυτή, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής εξουσίας του με ενέργεια εξωτερική. Τέτοια ενέργεια είναι και η πώληση από το διαχειριστή ξένου χαρτοφυλακίου μετοχών με τίμημα κάτω της πραγματικής του αξίας.

Έτσι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της απιστίας απαιτείται ο δράστης, χωρίς να έχει σκοπό ιδιοποίησης, κατά τη διαχείριση ή επιμέλεια της περιουσίας άλλου, που έχει από το νόμο ή από δικαιοπραξία, να τη ζημιώσει, με πράξη ή παράλειψη.

Περαιτέρω, κατά την κρατούσα στη νομολογία και την επιστήμη άποψη, η ενέργεια αυτή πρέπει να έχει εξωτερική φύση, καθώς εάν η ζημία προέλθει από εσωτερική ενέργεια, όπως είναι η ιδιοποίηση, θα πρόκειται για υπεξαίρεση. Θα πρέπει, δηλαδή, η ζημία να επέλθει από διαχειριστική πράξη ή παράλειψη του δράστη, κατά κατάχρηση της έναντι τρίτων αντιπροσωπευτικής εξουσίας του.

Για να έχει ο δράστης την ιδιότητα του διαχειριστή ξένης περιουσίας δεν θα πρέπει να ενεργεί απλώς υλικές, αλλά νομικές πράξεις, με εξουσία αντιπροσώπευσης του εντολέα, με δυνατότητα ανάπτυξης πρωτοβουλίας και λήψεως αποφάσεων με κίνδυνο και ευθύνη αυτού.

Συνεπώς, πράξεις εσωτερικές και δη είτε με υλικό είτε με δικαιοπρακτικό χαρακτήρα, και εξωτερικές που έχουν είτε υλικό είτε δικαιοπρακτικό χαρακτήρα, αλλά δεν αποτελούν ενάσκηση της αντιπροσωπευτικής εξουσίας, δεν συνιστούν απιστία.

Επιπλέον, δεν υπάρχει κατάχρηση και επομένως, δεν τελείται το αδίκημα, όταν δεν παραβιάζονται οι κανόνες επιμελούς διαχείρισης, όπως όταν οι ενέργειες επιτρέπονται από τη σύμβαση ή δεν υπήρχε δυνατότητα επωφελέστερης επιλογής, τηρήθηκαν οι διαδικασίες, εξαντλήθηκαν τα περιθώρια διαπραγμάτευσης κ.λπ.

Επομένως, τέσσερα είναι τα βασικά στοιχεία της απιστίας: **α)** νομίμως θεμελιωμένη εξουσία αντιπροσωπεύσεως, **β)** εξωτερική και δικαιοπρακτική ενέργεια του αντιπροσώπου, **γ)** κατάχρηση της (αντιπροσωπευτικής) εξουσίας διαθέσεως, συνιστάμενη στην υπέρβαση των ορίων της επιτρεπτής δράσεως του αντιπροσώπου επί τη βάση της εσωτερικής σχέσεως στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του να προκαλεί την παραγωγή εννόμων συνεπειών και **δ)** επαγωγή ζημίας στην αλλότρια περιουσία.

Περιουσιακή ζημία νοείται κατ' αρχήν ως μείωση της συνολικής οικονομικής αξίας της μετά την διενέργεια της άπιστης πράξης ή την παράλειψη αποτροπής της μείωσης αυτής.

Μεταξύ της συμπεριφοράς του δράστη και της περιουσιακής ζημίας απαιτείται αντικειμενικός αιτιώδης σύνδεσμος, με την έννοια του ισοδυνάμου των όρων.

Περαιτέρω, μεταξύ της παράβασης των κανόνων επιμελούς διαχείρισης και της ζημίας απαιτείται και συνάφεια κινδύνου. Η ζημία

δηλαδή θα πρέπει να είναι πραγμάτωση εκείνου ακριβώς του κινδύνου που έθεσε ο δράστης, όταν εν γνώσει του παρέβη τους κανόνες της επιμελούς διαχείρισης. Αν αντιθέτως είναι πραγμάτωση

άλλου κινδύνου, δεν στοιχειοθετείται απιστία, έστω και αν συντρέχουν όλα τα στοιχεία της.

Πρέπει δηλαδή η περιουσιακή ζημία να οφείλεται όχι απλώς στην συμπεριφορά του δράστη, αλλά στην παράβαση των κανόνων επιμελούς διαχείρισης.

Ως περιουσία νοείται το σύνολο των εχόντων χρηματική αξία οικονομικών αγαθών του προσώπου που μπορεί να διατίθενται νομίμως, δηλαδή αγαθών κάθε είδους, κινητών, (μεταξύ των οποίων και το χρήμα, οι μετοχές εισηγμένων στο Χρηματιστήριο εταιρειών), ακινήτων, απαιτήσεων, δικαιωμάτων, εμπραγμάτων ή ενοχικών, καθώς επίσης η νομή, η σταθερή πελατεία, η με σταθερότητα περιβαλλόμενη προσδοκία κτήσης τέτοιων γενικώς οικονομικών αγαθών και οι ελπίδες ακόμη, όχι οι γενικές, απλές και ακαθάριστες, αλλά οι στηριζόμενες σε ορισμένες πιθανότητες.

Βλάβη δε της περιουσίας είναι η μείωσή της που επέρχεται με τη μεταβίβαση πράγματος ή παροχής ή με την πληρωμή σε χρήμα, δηλαδή η επί έλαττον διαφορά μεταξύ της χρηματικής αξίας του συνόλου της περιουσίας προ της διαθέσεως αυτής και της αξίας της περιουσίας που απομένει μετά τη διάθεσή της από το δράστη.

Ως ζημία νοείται και η βλάβη της περιουσίας που επέρχεται με τη μεταβίβαση πράγματος ή παροχής ή με την πληρωμή σε χρήμα, δηλαδή η επί έλαττον διαφορά μεταξύ της χρηματικής αξίας της περιουσίας του συνόλου της περιουσίας προ της διαθέσεώς της από τον δράστη και της αξίας που απομένει μετά τη διάθεση αυτής.

Περιουσιακή βλάβη στην απιστία, όπως και επί απάτης, μπορεί να συνιστά και η απλή συγκεκριμένη διακινδύνευση της υπό διαχείριση περιουσίας, όταν προκαλεί μείωση της ενεστώσας αξίας αυτής, έτσι ώστε να μπορεί να αποτιμηθεί ως ήδη επελθούσα βλάβη.



Η ζημία στην ξένη περιουσία, πρέπει να είναι βέβαιη και οριστική, (ΑΠ 116/2014, ΑΠ 111/2013, ΑΠ 682/2013, ΑΠ 1531/2013, ΑΠ 532/2011, ΕΙΔ. ΔΙΚ. ΥΠ. 1/2011).

Για την υποκειμενική υπόσταση απαιτείται γνώση του δράστη (άμεσος δόλος β' βαθμού του άρθρου 27 παρ. 2 ΠΚ), που συνίσταται στο ότι ο δράστης αφενός μεν γνωρίζει ότι έχει την επιμέλεια ή την διαχείριση ξένης περιουσίας, αφετέρου δε προβλέπει τουλάχιστον ως αναγκαία συνέπεια της συμπεριφοράς του την πρόκληση της ζημίας στην ξένη περιουσία και να αποδέχεται την ζημία αυτής.

Επομένως, δεν αρκεί πλέον ενδεχόμενος δόλος, όπως ήταν αρκετό πριν από την τροποποίηση του άρθρου με το άρθρο 36 παρ. 2 του Ν. 2172/1993, δηλαδή ο δράστης πρέπει να επιδιώκει τη ζημία ή να προβλέπει αυτή ως αναγκαία συνέπεια των ενεργειών του και να αποδέχεται ένα τέτοιο αποτέλεσμα, (Συμβ ΑΠ 973/2010, Ποιν.Χρ. 2011,277, ΑΠ 532/2011, ΑΠ 341/2010 Ποιν Χρ 2011,124, 1617/2010, 1611/2010, 973/2010, 1941/2009, 251/2009, 2431/2008, 1854/2008, 1637/2008, 2078/2007, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Με την διάταξη του άρθρου 24 παρ. 2 περ. ε' Ν. 4055/2012, ΦΕΚ Α 51/12.3.2012, (με έναρξη ισχύος -σύμφωνα με το άρθρο 113 του ίδιου νόμου- την 2-4-2012), αναπροσαρμόστηκε το ανωτέρω στην περίπτωση β' του άρθρου 390 του ΠΚ προβλεπόμενο ποσό, από δεκαπέντε, (15.000) ευρώ, σε τριάντα, (30.000) ευρώ, διάταξη η οποία είναι ευνοϊκότερη της προηγούμενης ρυθμίσεως, αφού αυξάνει το ποσό προς θεμελίωση της κακουργηματικής μορφής του αδικήματος της απιστίας, και συνεπώς, κατ' αρ. 2 του ΠΚ, εφαρμόζεται και για τις πράξεις που τελέστηκαν πριν από την έναρξη εφαρμογής του.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων, 2 παρ. 1, 2 α', γ', δ', 3, 5 και 45 παρ. 1 α', β', γ' του Ν. 3691/2008, όπως ισχύουν:

## **Άρθρο 2**

### **Αντικείμενο**

«1. Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η πρόληψη και καταστολή των αδικημάτων της νομιμοποίησης εσόδων από

εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως αυτά τα αδικήματα ορίζονται κατωτέρω, καθώς και η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τους κινδύνους που ενέχουν.

2. Νομιμοποίηση εσόδων από τις εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος), που προβλέπονται στο άρθρο 3, αποτελούν οι ακόλουθες πράξεις:

α) Η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσης της ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε εμπλέκεται στις δραστηριότητες αυτές, προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεων του.

γ) Η απόκτηση, κατοχή, διαχείριση ή χρήση περιουσίας, εν γνώσει κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες.

δ) Η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα».

### **Άρθρο 3**

#### **Εγκληματικές δραστηριότητες - βασικά αδικήματα**

«Ως εγκληματικές δραστηριότητες νοούνται η διάπραξη ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα αδικήματα που καλούνται εφεξής "βασικά αδικήματα":

"ιθ") κάθε άλλο αδίκημα που τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των έξι μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος».

\*\*\* η περίπτωση ιθ' αναριθμήθηκε σε περίπτωση κ' με την παράγραφο 2 άρθρου 8 Ν.4042/2012, ΦΕΚ Α 24/13.2.2012.

### **Άρθρο 5**

#### **Υπόχρεα πρόσωπα**

«1. Ως Υπόχρεα πρόσωπα τα οποία υπόκεινται στις υποχρεώσεις του παρόντος νόμου νοούνται τα εξής φυσικά και νομικά πρόσωπα:

α) Τα πιστωτικά ιδρύματα.

β) Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί.

γ) Οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών.

[δ) Οι εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου].

\*\*\* Η περίπτωση δ' ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ με το άρθρο 68 παρ.2 Ν.4174/2013,ΦΕΚ Α 170/26.7.2013.

ε) Οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές, οι εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, οι λογιστές που δεν συνδέονται με σχέση εξηρημένης εργασίας και οι ιδιώτες ελεγκτές.

στ) Οι φορολογικοί ή φοροτεχνικοί σύμβουλοι και οι εταιρείες φορολογικών ή φοροτεχνικών συμβουλών.

ζ) Οι κτηματομεσίτες και οι κτηματομεσιτικές εταιρείες.

η) Οι επιχειρήσεις Καζίνο και τα Καζίνο επί πλοίων με ελληνική σημαία, καθώς και οι επιχειρήσεις, οργανισμοί και άλλοι φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα που διοργανώνουν ή και διεξάγουν τυχερά παιχνίδια και πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές.

θ) Οι οίκοι δημοπρασίας.

ι) Οι έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας, όταν η σχετική συναλλαγή γίνεται σε μετρητά και η αξία της ανέρχεται τουλάχιστον σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ, ανεξάρτητα αν αυτή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης ορίζονται τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των εμπόρων αγαθών μεγάλης αξίας που υπάγονται στην κατηγορία αυτή.

ια) Οι εκπλειστηριαστές.

ιβ) Οι ενεχυροδανειστές.

ιγ) Οι συμβολαιογράφοι και οι δικηγόροι, όταν συμμετέχουν, είτε ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών

τους στο πλαίσιο χρηματοπιστωτικών συναλλαγών ή συναλλαγών επί ακινήτων είτε βοηθώντας στο σχεδιασμό ή στην υλοποίηση συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με:

- i) Την αγορά ή πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων,
- ii) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους,
- iii) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμιευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων,
- iv) την οργάνωση των αναγκαίων εισφορών για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών,
- v) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών, εμπιστευμάτων (trusts) ή ανάλογων νομικών σχημάτων.

Η παροχή νομικών συμβουλών εξακολουθεί να υπόκειται στην τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου, εκτός εάν ο ίδιος ο δικηγόρος ή ο συμβολαιογράφος συμμετέχει σε δραστηριότητες νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή εάν οι νομικές συμβουλές του παρέχονται με σκοπό τη διάπραξη αυτών των αδικημάτων ή εν γνώσει του γεγονότος ότι ο πελάτης του ζητεί νομικές συμβουλές προκειμένου να διαπράξει τα ως άνω αδικήματα.

ιδ) Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες σε εταιρείες και εμπιστεύματα (trusts), εξαιρουμένων των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία στ' και ιγ' του άρθρου αυτού, τα οποία παρέχουν κατά επιχειρηματική δραστηριότητα οποιαδήποτε από τις ακόλουθες υπηρεσίες σε τρίτα μέρη:

- συστήνουν εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα,
- ασκούν ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα διευθυντή ή διαχειριστή εταιρείας ή εταίρου εταιρείας ή παρόμοιας θέσης, σε άλλα νομικά πρόσωπα ή σχήματα,
- παρέχουν καταστατική έδρα, επιχειρηματική διεύθυνση, ταχυδρομική ή διοικητική διεύθυνση και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή σχήμα,

- ενεργούν ή μεριμνούν ώστε να λειτουργούν άλλα πρόσωπα ως εμπιστευματοδόχοι ρητού εμπιστεύματος (express trust) ή ανάλογου νομικού σχήματος,

- ενεργούν ως πληρεξούσιοι μετόχων εταιρείας, εφόσον η εταιρεία αυτή δεν είναι εισηγμένη υπό την έννοια του στοιχείου α' της παρ. 2 του άρθρου 17 του παρόντος νόμου και δεν υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης και πληροφόρησης κατά την κοινοτική νομοθεσία ή σύμφωνα με ανάλογα διεθνή πρότυπα ή μεριμνούν ώστε άλλο πρόσωπο να ενεργεί με ίδιο τρόπο. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις σύστασης, χορήγησης άδειας λειτουργίας, εγγραφής σε ειδικό μητρώο και άσκησης των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο παρόν στοιχείο από φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης δύναται να ορίζονται και άλλες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων και οι αντίστοιχες Αρμόδιες αρχές με την έννοια του άρθρου 6 του παρόντος».

\*\*\* ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με την παράγραφο 7 άρθρου 3 και την παρ. 5 άρθρου 6 Ν.3213/2003:

«Δήλωση και έλεγχος περιουσιακής κατάστασης βουλευτών, δημοσίων λειτουργών, ιδιοκτητών ΜΜΕ και άλλων κατηγοριών προσώπων», οι οποίες προστέθηκαν με το άρθρο 6 και 7 αντίστοιχα Ν.4065/2012, ΦΕΚ Α 77/9.4.2012, ορίζεται ότι:

«7. Τα αναφερόμενα στο άρθρο 5 του ν. 3691/2008 πρόσωπα έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν αμελλητί τις αρμόδιες επιτροπές του παρόντος άρθρου όταν γνωρίζουν ή έχουν σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες ότι διαπράττεται, επιχειρείται να διαπραχθεί, έχει διαπραχθεί ή επιχειρήθηκε να διαπραχθεί οποιαδήποτε παράβαση των υποχρεώσεων των ελεγχόμενων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο ή τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού υπουργικές αποφάσεις.»

"5. Τα φυσικά πρόσωπα και οι υπάλληλοι των νομικών προσώπων του άρθρου 5 του ν. 3691/2008 που παραβιάζουν την υποχρέωση γνωστοποίησης της παρ. 7 του άρθρου 3 του παρόντος τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.»

## **Άρθρο 45**

## Ποινικές κυρώσεις

«1.α. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες, (20.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

β. Ο υπαίτιος των πράξεων του προηγούμενου στοιχείου α' τιμωρείται με κάθειρξη και με χρηματική ποινή από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ, αν έδρασε ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου ή αν το βασικό αδίκημα περιλαμβάνεται στα αδικήματα των στοιχείων γ', δ' και ε' του άρθρου 3 του παρόντος, ακόμη και αν για αυτά προβλέπεται ποινή φυλάκισης.

γ. Ο υπαίτιος των πράξεων του στοιχείου α' τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και με χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, αν ασκεί τέτοιου είδους δραστηριότητες κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή είναι υπότροπος ή έδρασε για λογαριασμό, προς όφελος ή εντός των πλαισίων εγκληματικής ή τρομοκρατικής οργάνωσης ή ομάδας.

ε. Η ποινική ευθύνη για το βασικό αδίκημα δεν αποκλείει την τιμωρία των υπαιτίων (αυτουργού και συμμετόχων) για τις πράξεις των στοιχείων α', β' και γ' της παραγράφου αυτής, εφόσον τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι διαφορετικά από εκείνα του βασικού αδικήματος.

2. Η άσκηση ποινικής δίωξης και η καταδίκη για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες δεν προϋποθέτει ποινική δίωξη ή καταδίκη του υπαιτίου για το βασικό αδίκημα.

3. Στις περιπτώσεις εξάλειψης του αξιόποινου, αθώωσης λόγω του ότι η πράξη κατέστη ανέγκλητη ή απαλλαγής του υπαιτίου από την ποινή λόγω ικανοποίησης του ζημιωθέντος για το βασικό αδίκημα, για το οποίο προβλέπεται ότι η ικανοποίηση του ζημιωθέντος επιφέρει αυτό το αποτέλεσμα, αίρεται το αξιόποينو ή κηρύσσεται αθώος ή απαλλάσσεται αντίστοιχα ο υπαίτιος από την ποινή και για τις συναφείς πράξεις

νομιμοποίησης εσόδων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όταν το αξιόποιο εξαλείφθηκε λόγω παραγραφής.

4. Όπου στις διατάξεις του παρόντος άρθρου προβλέπεται αθροιστικά ποινή στερητική της ελευθερίας και χρηματική ποινή, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 83 περίπτωση ε` του Ποινικού Κώδικα.

5. Τα κακουργήματα που προβλέπονται στο άρθρο 2 δικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων».

Ως νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες νοείται η διαδικασία μέσω της οποίας αποκρύπτεται η ύπαρξη, η παράνομη πηγή ή η παράνομη χρήση εσόδων, τα οποία στην συνέχεια μεταμφιέζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε η προέλευσή τους να εμφανίζεται ως νόμιμη [ΑΠ 1646/2008 ΠΛογ 2008/618].

Η διαδικασία της νομιμοποίησης εσόδων ακολουθεί τρεις βασικές φάσεις:

α) Την φάση της «τοποθέτησης» (placement), κατά την οποία ο δράστης τοποθετεί τα χρήματα που προέρχονται από παράνομη δραστηριότητα ως επένδυση στο γενικότερο οικονομικό σύστημα (λ.χ. σε χρηματοοικονομικό οργανισμό ή σε υπεράκτια χρηματοπιστωτικά κέντρα με τη χρησιμοποίηση συνήθως off-shore εταιριών).

β) Την φάση της «στρωματοποίησης» (layering), κατά την οποία ο δράστης επιχειρεί με σειρά κινήσεων και συναλλαγών (λ.χ. σπάσιμο του αρχικού ποσού σε μικρότερα, παρεμβολή πολλών λογαριασμών και πολλών συναλλαγών κ.λπ.) να απομακρύνει τα ίχνη των κεφαλαίων από την αρχική τους προέλευση και, έτσι, να μεταμφιέσει τις αληθείς πηγές τους, εμποδίζοντας τον εντοπισμό τους από τα εκάστοτε ελεγκτικά όργανα.

γ) Την φάση της «ενσωμάτωσης ή ολοκλήρωσης» (intergration), κατά την οποία ο δράστης επανατοποθετεί τα κεφάλαια σε κλάδους νόμιμης οικονομικής δραστηριότητας, όπως λ.χ. σε αγορά ακινήτων, σε επιχειρηματικές/εμπορικές δραστηριότητες, σε αγορά πολυτελών αγαθών κ.λπ., έτσι ώστε τα εν λόγω κεφάλαια να επιστρέφουν στο χρηματοοικονομικό σύστημα ως καθ' όλα νόμιμα κεφάλαια [βλ. Π. Τσιρίδη, Ο νέος Νόμος για το ξέπλυμα χρήματος (Ν 3691/2008), 2009, σελ. 55-56].

Η νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες συνιστά έγκλημα υπαλλακτικώς μικτό και σκοπού (έγκλημα με υπερχειλή υποκειμενική υπόσταση), ο οποίος συνίσταται στην επιδίωξη της απόκρυψης ή της συγκαλύψης της προέλευσης της περιουσίας ή της παροχής συνδρομής σε οποιονδήποτε εμπλέκεται σε εγκληματικές δραστηριότητες προκειμένου να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεών του [ΑΠ 1611/2007 ΠοινΧρ ΝΗ/527J, η δε τέλεση του βασικού εγκλήματος αποτελεί στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος της νομιμοποίησης, (ΑΠ 1433/2008 ΠραξΛογΠΔ 2008/620, ΑΠ 1432/2008 ΠοινΔικ 2009/367, ΣυμβΕφΘεσ 375/2006 ΠραξΛογΠΔ 2006/350).

Ειδικότερα, κατά τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του Ν. 2331/1995, η εγκληματική δραστηριότητα, η οποία αναγκαία ερευνάται παρεμπιπτόντως δεν πρέπει να εικάζεται ή να πιθανολογείται, αλλά πρέπει να προσδιορίζεται επαρκώς.

Ακόμη, κατά τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1, που προστέθηκε με το άρθρο 3 παρ. 1 στοιχ. Δ' του ν. 3424/2005, η ποινική ευθύνη για το βασικό έγκλημα δεν αποκλείει την τιμωρία του υπαιτίου και για τις πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της παραγράφου αυτής.

Αν χώρησε καταδίκη του υπαιτίου για το βασικό έγκλημα, η τυχόν ποινή κατ' αυτού ή τρίτου για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων που προέκυψε από αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει την επιβληθείσα ποινή για τη διάπραξη του βασικού εγκλήματος.

Στην περίπτωση επιβολής διαφορετικών ποινών σε δύο ή περισσότερους υπαιτίους για το ίδιο βασικό έγκλημα, η τυχόν ποινή του κάθε υπαιτίου για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων που προέκυψαν από αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει την υψηλότερη ποινή που επιβλήθηκε κατά του υπαιτίου για διάπραξη του βασικού εγκλήματος.

Στην περίπτωση δε που τρίτος διέπραξε το έγκλημα νομιμοποίησης εσόδων ή συμμετείχε σε αυτό, η ποινή που του επιβάλλεται για το αδίκημα αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει την



υψηλότερη ποινή που επιβλήθηκε κατά του υπαιτίου για διάπραξη του βασικού εγκλήματος.

Η πρόληψη και καταστολή της νομιμοποιήσεως εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα στην οποία αναφέρεται ο Ν. 2331/1995 αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από βαριάς συνήθως μορφής εγκληματικές δραστηριότητες μέσω διαδικασίας με την οποία αποκρύπτεται η ύπαρξη είτε η παράνομη πηγή είτε η παράνομη χρήση εσόδων, τα οποία στη συνέχεια παρουσιάζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η προέλευσή τους να εμφανίζεται ως νόμιμη.

Πρέπει να έχει προηγηθεί άλλη εγκληματική δραστηριότητα για να υπάρχει νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα και τούτο έχει την έννοια ότι δημιουργείται σχέση μεταξύ της κυρίας πράξεως (βασικού εγκλήματος) και της επομένης πράξεως, στην κύρια δε πράξη υπάγονται τα εγκλήματα τα οποία περιοριστικώς αναφέρονται στο άρθρο 1 του ν. 2331/1995.

Από τη γραμματική διατύπωση της διατάξεως του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 2331/1995, σαφώς συνάγεται ότι αποκλείεται η ταύτιση του ενεργητικού υποκειμένου του βασικού εγκλήματος από το οποίο προήλθαν τα παράνομα έσοδα, με το δράστη του επομένου εγκλήματος της νομιμοποιήσεως των εσόδων αυτών, μόνο στην περίπτωση της παροχής συνδρομής σε πρόσωπο που ενέχεται σε εγκληματική δραστηριότητα.

Ο νομοθέτης με την αναφορά σε παροχή συνδρομής σε πρόσωπο ενεχόμενο σε εγκληματική δραστηριότητα εννοεί τρίτο πρόσωπο, το οποίο είναι το ενεργητικό υποκείμενο μιας εκ των πράξεων του άρθρου 1 του ν. 2331/1995, με συνέπεια σ' αυτήν την περίπτωση να αποκλείεται ταύτιση του ενεργητικού υποκειμένου του βασικού εγκλήματος από το οποίο προήλθαν τα παράνομα έσοδα, με τον υπαίτιο του επομένου αξιοποίνου εγκλήματος της νομιμοποιήσεως των εσόδων αυτών.

Από αυτό συνάγεται ότι, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, αφού ο νόμος δεν διακρίνει και, επιπλέον, χρησιμοποιεί την έκφραση "όποιος", ενεργητικό υποκείμενο του αδικήματος του

άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 2331/1995 μπορεί να είναι οποιοσδήποτε, ακόμη και ο αυτουργός ενός από τα βασικά εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 1 του νόμου αυτού. Τούτο, καθόσον, τα αναφερόμενα στο άρθρο 1 του ν. 2331/1995 αδικήματα, τελούν σε πραγματική συρροή με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του ιδίου νόμου αδικήματα και δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι οι αναφερόμενες στο άρθρο 2 αξιόποινες ενέργειες αποτελούν μη τιμωρητές ύστερες πράξεις όταν μάλιστα αυτές τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος, ενώ πολλές βασικές αξιόποινες πράξεις τιμωρούνται σε βαθμό πλημμελήματος.

Δεν τίθεται θέμα επικουρικότητας των προβλεπόμενων από τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 2331/1995 αδικημάτων σε σχέση με τα αδικήματα που προβλέπονται από το άρθρο 1 του νόμου αυτού. Δεν πρόκειται περί τελέσεως του ιδίου αδικήματος υπό πλείονες μορφές συμμετοχής αλλά περί τελέσεως δύο αυθύπαρκτων, διακρινόμενων μεταξύ τους, αδικημάτων, καθένα από τα οποία συγκροτείται από ιδιαίτερα στοιχεία. Ούτε απορροφάται το αδίκημα που προβλέπεται από το άρθρο 2 του ν. 2331/1995 από αδίκημα του άρθρου 1 του νόμου αυτού, καθόσον δεν υπάρχει ενότητα της μεταγενέστερης πράξεως προς την προηγούμενη υπό την έννοια της εξασφάλισεως ή χρησιμοποίησεως, με την ύστερη πράξη, του κτηθέντος με την προηγούμενη πράξη άνευ άλλης προσβολής εννόμων αγαθών του ιδίου προσώπου ή άλλων ή του κοινωνικού συνόλου, έτσι ώστε η εφαρμογή της διατάξεως που προβλέπει την προγενέστερη πράξη να καλύπτει την όλη απαξία της εγκληματικής δράσεως του υπαιτίου.

Ο δράστης της νομιμοποίησεως εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα που τελέστηκε μέχρι 13-12-2005 (εν όψει του άρθρου 2 παρ. 1 Π.Κ.), πρέπει να ενεργεί από κερδοσκοπία ή με σκοπό συγκαλύψεως της αληθινής προελεύσεως της περιουσίας ή με σκοπό την αρωγή, δια συνδρομής, σε πρόσωπο που εμπλέκεται σε εγκληματική δραστηριότητα, αρκεί δε κατά την διάπραξη διαζευκτικώς είτε κερδοσκοπία είτε σκοπός συγκαλύψεως, είτε τέτοιος συνδρομής.

Δεν αρκεί μόνη η απόκτηση κατοχής ή χρήση περιουσίας εν γνώσει, κατά τον χρόνο κτήσεως, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες όπως ορίζει ρητά το άρθρο 1 εδ. β` μετά το ν. 3424/2005.

Λόγω της αυτοτέλειας της αδίκου πράξεως της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα έναντι της προγενέστερης πράξεως δηλαδή του βασικού εγκλήματος (πλην της περιπτώσεως του άρθρου 2 παρ. 1 στοιχ. δ` εδάφιο τελευταίο, όπως ισχύει μετά το ν. 3424/2005), είναι αδιάφορο αν το βασικό έγκλημα έχει υποκύψει σε παραγραφή και μάλιστα μετά την τέλεση της πράξεως της νομιμοποίησης εσόδων. Αρκεί το βασικό έγκλημα να περιλαμβάνεται σε αυτά που ανήκουν στην εγκληματική δραστηριότητα χωρίς να απαιτείται ο δράστης αυτής να είναι και τιμωρητέος γι' αυτό, καθόσον ο νόμος απαιτεί τέλεση εγκλήματος όχι όμως και καταδίκη του υπαιτίου και η ποινή επιβάλλεται για την πράξη της νομιμοποίησης εσόδων και όχι για την πράξη που συνιστά την εγκληματική δραστηριότητα.

Ανακεφαλαιώνοντας, για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος του "ξεπλύματος" δεν απαιτείται προηγούμενη καταδίκη για κάποιο από τα "βασικά" εγκλήματα.

Σε ορισμένες περιπτώσεις άλλωστε, κάτι τέτοιο είναι από τα πράγματα ανέφικτο, όπως για παράδειγμα όταν έχει χωρίσει παραγραφή του βασικού εγκλήματος.

Για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος του "ξεπλύματος" αρκεί να βεβαιώνεται, κατά τρόπο που μπορεί να επιστηρίξει "δικανική κρίση", ότι η περιουσία, της οποίας επιχειρείται η νομιμοποίηση, προέρχεται από "εγκληματική δραστηριότητα".

Το έγκλημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ("ξέπλυμα") τυποποιήθηκε, το πρώτον, με το Νόμο 2331/95 που ίσχυσε από 24-8-1995 και συνεπώς οποιαδήποτε πράξη έλαβε χώρα πριν από την παραπάνω ημεροχρονολογία δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συγκροτεί το έγκλημα αυτό.

Ουδόλως όμως εμποδίζεται η συγκρότηση της έννοιας του εγκλήματος του "ξεπλύματος" από το γεγονός ότι το "βασικό

έγκλημα" τελέστηκε πριν από τις 24-8-1995, αρκεί η πράξη νομιμοποίησης του εγκληματικού προϊόντος να επιχειρήθηκε μετά την παραπάνω ημεροχρονολογία.

Η βούληση του Έλληνα Νομοθέτη να περιλάβει στην έννοια του ενεργητικού υποκειμένου του εγκλήματος του "ξεπλύματος" κάθε πρόσωπο, χωρίς να αποκλείει κανέναν ούτε το δράστη ενός από τα βασικά εγκλήματα, εκφράστηκε καθαρά από την πρώτη τυποποίηση του εγκλήματος αυτού στο άρθρ. 2 §1 Ν. 2331/95.

Παρά την κάποια τροποποίηση των όρων κάτω από τους οποίους μπορεί να συμβεί αυτό, την οποία προσωρινά επέφερε ο νόμος 3424/05, ο δράστης ενός "βασικού" εγκλήματος μπορεί να είναι και δράστης του "ξεπλύματος" ("self launderer", όπως έχει επικρατήσει να λέγεται διεθνώς), από τις 24-8-1995 και μέχρι σήμερα.

Με την τροποποίηση που επέφερε ο Ν. 3424/05 ο δράστης ενός "βασικού" εγκλήματος μπορεί και πάλι να είναι και δράστης του "ξεπλύματος", απαιτείται όμως να συντρέχει και το πρόσθετο στοιχείο του συνολικού σχεδιασμού δράσης.

Η ρύθμιση αυτή είναι σαφώς πιο επιεικής, αφού για την ύπαρξη ποινικής ευθύνης απαιτείται το προαναφερθέν πρόσθετο στοιχείο και θα εφαρμοστεί και για τις πράξεις που τελέστηκαν πριν από την ισχύ του Ν. 3424/06, δηλαδή πριν τις 13-12-2005, (Α.Π.1231/2004 Ν.Ο.Β. 2005 32β, Α.Π. 2458/2005 Ποιν. Χρ. ΝΣΤ` 623, Α.Π. 570/2006 Πρ. Λογ. 2006/572, Α.Π. 1611/2007 Ποιν. Χρ. ΝΗ` 527, Α.Π. 1057/2008 Ποιν. Χρ. ΝΗ` 788).

Τα αναφερόμενα στο άρθρ. 1 Ν. 2331/95 εγκλήματα ("βασικά εγκλήματα") τελούν σε αληθινή πραγματική συρροή με τα αναφερόμενα στο άρθρ. 2 του ίδιου νόμου, 2331/95 εγκλήματα "ξεπλύματος", με εξαίρεση μόνο την περίπτωση της παροχής συνδρομής σε πρόσωπο που ενέχεται σε εγκληματική δραστηριότητα και δεν ισχύει η αρχή της επικουρικότητας, αφού δεν πρόκειται για περισσότερες μορφές συμμετοχής στο ίδιο αδίκημα, αλλά περί τελέσεως δύο αυθύπαρκτων διακριτών μεταξύ τους αδικημάτων το καθ' ένα από τα οποία συγκροτείται από ιδιαίτερα στοιχεία (βλ. Α.Π. 1611/2007 Ποιν.Χρ. ΝΗ` 527).

Η διαφορετικότητα μεταξύ των "βασικών" εγκλημάτων και των εγκλημάτων "ξεπλύματος" εντοπίζεται πλην άλλων και στη διαφορά του προστατευόμενου - προσβαλλόμενου έννομου αγαθού, σε κάθε περίπτωση.

Έτσι για παράδειγμα, το προστατευόμενο από τη νομοθεσία "περί ναρκωτικών" έννομο αγαθό είναι αυτό της δημόσιας υγείας. Ουδόλως όμως μπορεί να υποστηριχθεί ότι είναι το ίδιο έννομο αγαθό που προσβάλλεται με το έγκλημα της νομιμοποίησης εσόδων προερχομένων από την εμπορία ναρκωτικών.

Αλλά και στις περιπτώσεις που ένα "βασικό" έγκλημα στρέφεται κατά της περιουσίας ή κατά της ιδιοκτησίας και όπου θα μπορούσε κατ' αρχή να υποστηριχθεί ότι και το ξέπλυμα των προσόδων από το έγκλημα αυτό στρέφεται κατά του ίδιου έννομου αγαθού, είναι σαφές ότι διαφέρει ο βαθμός και η ένταση προσβολής του αφού με την επιχειρούμενη νομιμοποίηση του εγκληματικού προϊόντος απόλυται για τον φορέα του έννομου αγαθού ακόμη και η ελπίδα ανάκτησής του, η οποία δεν μπορεί να αποκλειστεί στο στάδιο πριν από τη νομιμοποίηση.

Παραπέρα προκύπτει επίσης, από τη χρήση του όρου "περιουσία", ότι δεν υπολογίζεται μόνο το εν στενεί εννοία "προϊόν εγκλήματος", αλλά πρέπει να συνυπολογίζονται και τα ωφελήματα που προέκυψαν απ' αυτό (π.χ. τόκοι).

Είναι δηλαδή δυνατό το υλικό αντικείμενο του εγκλήματος του "ξεπλύματος" να διαφοροποιείται ποσοτικά από το υλικό αντικείμενο του βασικού εγκλήματος και να υπολογίζεται σ' αυτό η πρόσθετη αξία των ωφελημάτων που τυχόν προέκυψαν και επαύξησαν το αρχικό εγκληματικό προϊόν.

Ενώ για τη συγκρότηση της έννοιας της "εγκληματικής δραστηριότητας" αρκεί και η εφ' άπαξ τέλεση ενός από τα βασικά εγκλήματα, η έννοια αυτή εμπεριέχει τις έννοιες της κατ' εξακολούθηση πράξης και της επανειλημμένης τέλεσης ενός (βασικού) εγκλήματος και γι' αυτό στον υπολογισμό της νομιμοποιούμενης περιουσίας πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη το συνολικό εγκληματικό προϊόν και τα εξ αυτού προελθόντα

ωφελήματα, (ΑΠ 461/2013, ΑΠ 461/2011, ΑΠ 1386/2010, ΑΠ 1925/2010, Πλημ. Αθ. 2134/2011).

Ως βασικό αδίκημα νομιμοποίησης, περαιτέρω, τυποποιείται, πέραν των 17 ειδικά στο νόμο μνημονευόμενων εγκληματικών υποστάσεων, και μια 18<sup>η</sup> γενική κατηγορία, η οποία δεν προσδιορίζεται ειδικά και συγκεκριμένα, αλλά περιλαμβάνει «και κάθε άλλο αδίκημα που τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των έξι μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος».

Κατά μία συσταλτική θεώρηση της παραπάνω ρύθμισης, βασικό έγκλημα, μπορεί να είναι αποκλειστικά και μόνον αυτό, που περιλαμβάνει το στοιχείο του περιουσιακού οφέλους είτε ως στοιχείο της αντικειμενικής του υπόστασης είτε ως περιεχόμενο ενός υπερχειλούς δόλου, οπότε και η μεταγενέστερη απόκτηση του «οφέλους» θα συνιστά την ουσιαστική του αποπεράτωση. Κοντολογίς εδώ υπάγονται, κατά την άποψη αυτή, κατεξοχήν τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας [Σ. Παύλου/Γ. Δημήτρινας, Η νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες στη διαχρονική της διάσταση, 2009, σελ. 12].

Υπό το πρίσμα της θεώρησης αυτής, ερευνητέο τυγχάνει αν ως βασικό αδίκημα νομιμοποίησης εσόδων μπορεί ν' αποτελέσει, κατ' άρθρο 3 περ. κ' του Ν. 3691/2008, η κακουργηματική απιστία κατά την διάταξη του άρθρου 390 ΠΚ, καθ' ην όπως προαναφέρθηκε, «*όποιος με γνώση ζημιώνει την περιουσία άλλου, της οποίας βάσει του νόμου ή δικαιοπραξίας έχει την επιμέλεια ή διαχείριση (ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών. Εάν η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, ο δράστης τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών*», ενόψει του ότι -εκ πρώτοις- το έγκλημα αυτό δεν περιλαμβάνει το στοιχείο του περιουσιακού οφέλους είτε ως στοιχείο της αντικειμενικής του υπόστασης είτε ως περιεχόμενο ενός υπερχειλούς δόλου.

Επί του ζητήματος αυτού δέον να παρατηρηθούν τα ακόλουθα: Το «υλικό αντικείμενο» για την εξ αντικειμένου συγκρότηση οποιοσδήποτε μορφής αξιόποινης πράξεως νομιμοποίησης εσόδων που περιγράφεται στο άρθρο 2 του Ν.

3691/2008, είναι η νομιμοποίηση (ξέπλυμα) κάθε «περιουσίας» που προέκυψε από την τέλεση ενός βασικού αδικήματος. Η περιγραφή δε των βασικών αδικημάτων που συνιστούν «εγκληματικές δραστηριότητες», γίνεται προκειμένου να προσδιοριστεί ότι οι πράξεις νομιμοποίησης εσόδων (ξέπλυντος) αφορούν τη νομιμοποίηση περιουσίας που άμεσα και αιτιακά προέκυψε από την προηγούμενη πράξη τέλεσης ενός βασικού αδικήματος. Προϋπόθεση, λοιπόν, και κρίσιμο στοιχείο αξιολόγησης ενός αδικήματος ως βασικού, είναι το γεγονός ότι από την τέλεσή του προέκυψε περιουσία, η οποία, περαιτέρω, νομιμοποιείται από τον δράστη ή τρίτο, [βλ. *Π. Τσιρίδη*, όπ.παρ., σελ. 48].

Ενόψει της παραπάνω διαπίστωσης, αλλά και της διατύπωσης της περ. κ' του άρθρου 3 του Ν. 3691/2008, δεν είναι ορθός ο εξαρχής αποκλεισμός μιας εγκληματικής συμπεριφοράς από την υπαγωγή στο ρυθμιστικό πλαίσιο του Νόμου και η διατύπωση ενός γενικού ερμηνευτικού κανόνα κατά τον οποίο, όσον αφορά στην υπό έρευνα περίπτωση, «η απιστία του άρθρου 390 ΠΚ δεν μπορεί να αποτελέσει βασικό αδίκημα νομιμοποίησης εσόδων, διότι από αυτήν δεν προκύπτει περιουσιακό όφελος», αλλά, τουναντίον, το ζήτημα αυτό θα πρέπει να κρίνεται κάθε φορά κατά περίπτωση.

Προς τούτο συνηγορούν και οι ακόλουθες σκέψεις:

Ο ίδιος ο νομοθέτης του Ν. 3691/2008, συμπεριέλαβε στον κατάλογο των ρητά αναφερόμενων αδικημάτων που συνιστούν «βασικό αδίκημα» που παράγει την προς νομιμοποίηση περιουσία και εκείνο της εγκληματικής οργάνωσης (άρθρο 187 ΠΚ σε συνδ. με άρθρο 3 περ. α' Ν. 3691/2008). Ως γνωστόν, διά του άρθρου 187 ΠΚ τιμωρείται, μεταξύ άλλων, ως κακούργημα η συγκρότηση κ.λπ. ομάδας με διαρκή δράση που σκοπεύει στην διάπραξη ορισμένων κακουργημάτων περιοριστικά αναφερόμενων στο νόμο, που στρέφονται κατά της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας, της προσωπικής ελευθερίας ή έχουν ως αντικείμενο την εκμετάλλευση της γενετήσιας ζωής ή είναι κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα που στρέφονται κατά της ιδιοκτησίας, της περιουσίας, του νομίσματος και των υπομνημάτων ή αναφέρονται σε κακουργήματα

ναρκωτικών, όπλων, εκρηκτικών και υλικών με επιβλαβής για τον άνθρωπο ακτινοβολίες, μεταξύ των οποίων εντάσσονται λ.χ. η παραχάραξη (άρθρο 207 ΠΚ), ο εμπρησμός (άρθρο 264 ΠΚ), η πλημμύρα (άρθρο 268 ΠΚ), η πρόκληση ναυαγίου (άρθρο 277 ΠΚ), ο βιασμός (άρθρο 336 ΠΚ) κ.α. Στις περιπτώσεις αυτές της εγκληματικής οργάνωσης, παρότι το στοιχείο του περιουσιακού οφέλους δεν συνιστά ούτε στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης των επί παραδείγματι αναφερόμενων εγκλημάτων ούτε περιεχόμενο ενός υπερχειλούς δόλου αυτών, κάθε περιουσία, έσοδα και εν γένει πρόσοδοι που προέκυψαν άμεσα και αιτιακά από την τέλεση του εγκλήματος αυτού (λ.χ. από την σύσταση εγκληματικής οργάνωσης για την διάπραξη εμπρησμών) και «νομιμοποιήθηκαν» (ξεπλύθηκαν) με τους τρόπους που προβλέπονται στο άρθρο 2 του Ν 3691/2008, εντάσσονται στην έννοια της νομιμοποίησης εσόδων που προέρχονται από το εν λόγω έγκλημα που συνιστά «βασικό αδίκημα» αυτής.

Έτσι λοιπόν, εάν από την τέλεση του εγκλήματος της κακουργηματικής απιστίας, κατ' άρθρο 390 ΠΚ, προέκυψε άμεσα και αιτιακά «περιουσία», η οποία, περαιτέρω, νομιμοποιείται από τον δράστη ή τρίτο, το αδίκημα αυτό συνιστά αναμφίβολα «βασικό αδίκημα» νομιμοποίησης εσόδων κατ' άρθρο 3 περ. κ' του Ν. 3691/2008.

Περίπτωση δε απιστίας του άρθρου 390 ΠΚ από την οποία προκύπτει άμεσα και αιτιακά περιουσιακό όφελος για τον δράστη ή τρίτο, συνιστά κατεξοχήν ο τραπεζικός δανεισμός.

Πιο συγκεκριμένα, με την σύμβαση δανείου, εν γένει, η πιστοδότρια Τράπεζα παραχωρεί χρήματα στον πιστολήπτη, ο οποίος αναλαμβάνει την υποχρέωση να τα επιστρέφει στον συμφωνηθέντα χρόνο (άρθρα 806, 807 ΑΚ). Εάν, ως υπόθεση εργασίας, τραπεζικοί υπάλληλοι, οι οποίοι έχουν την επιμέλεια και την διαχείριση της περιουσίας μιας Τράπεζας, προβαίνουν, κατά παράβαση των κανόνων της επιμελούς οικονομικής διαχείρισης, στην σύναψη τραπεζικών δανείων για την χρηματοδότηση επιχειρήσεων και ιδιωτών, χωρίς να πληρούν οι χρηματοδοτούμενοι τις αναγκαίες προϋποθέσεις, κατά παράβαση των οδηγιών, των εγκυκλίων και του εργασιακού οργανισμού του



πιστωτικού ιδρύματος και χωρίς να ελέγχουν την πιστοληπτική ικανότητα των χρηματοδοτούμενων πελατών και να εξασφαλίσουν την περιουσία της Τράπεζας με αξιόχρεες εγγυήσεις, βλάπτοντας εν γνώσει τους την περιουσία της τελευταίας, διαπράττουν το έγκλημα της απιστίας του άρθρου 390 ΠΚ [βλ. και ΑΠ 1488/2006 ΠΛογ 2006/1374]. Η εν λόγω άπιστη εγκληματική συμπεριφορά των τραπεζικών υπαλλήλων ζημιώνει μεν αμέσως και αιτιωδώς την περιουσία της Τράπεζας, προσπορίζει δε ταυτόχρονα -άμεσα και αιτιακά- περιουσιακό όφελος στον δανειολήπτη-πελάτη (επιχείρηση ή ιδιώτη), αφού, ως γνωστόν, το περιουσιακό όφελος αποτελεί την ανάστροφη όψη της περιουσιακής βλάβης.

Εντεύθεν προκύπτει ότι η απιστία του άρθρου 390 ΠΚ στην συγκεκριμένη περίπτωση, συνιστά αδίκημα από την τέλεση του οποίου προέκυψε «περιουσία», και μπορεί ν' αποτελέσει βασικό αδίκημα, κατ' άρθρο 3 περ. κ' Ν. 3691/2008, τυχόν περαιτέρω νομιμοποίησης της περιουσίας αυτής από το δράστη ή τρίτον, με κάποιον από τους τρόπους που αναφέρονται στο άρθρο 2 του ίδιου ως άνω Νόμου.

Με το Ν. 3691/2008, τυποποιήθηκε αυτοτελώς στην περ. δ' του άρθρου 2 παρ. 2, ως τρόπος τέλεσης του εγκλήματος της νομιμοποίησης, η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν ή την διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια σε αυτά. Κατά την αιτιολογική έκθεση, θεωρείται ως πράξη νομιμοποίησης εσόδων αφενός μεν η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν των εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα, αφετέρου δε η διακίνηση παράνομων εσόδων μέσω ή εντός του τομέα αυτού. Τα έσοδα αυτά, είτε παραμένουν εντός του χρηματοπιστωτικού τομέα, όπου η διακίνησή τους είναι εύκολη και έχουν την μορφή τραπεζικού χρήματος ή χρηματοπιστωτικών τίτλων, είτε εξέρχονται αυτού (λ.χ. για αγορά ακινήτων), με ισχυρό τεκμήριο νομιμοφάνειας, λόγω του ελέγχου που ασκούν οι εταιρίες του χρηματοπιστωτικού τομέα για εντοπισμό και αναφορά ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών. Η τοποθέτηση εσόδων από

εγκληματικές δραστηριότητες στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, ανήκει στην πρώτη φάση της νομιμοποίησης (placement) από πλευράς δε ειδικής υπόστασης του εγκλήματος αυτού υπάγεται στην έννοια της κατοχής περιουσίας (διαρκές έγκλημα), ενώ η διακίνηση εσόδων μέσω του χρηματοπιστωτικού συστήματος υπάγεται στην έννοια της μετατροπής ή μεταβίβασης περιουσίας, [βλ. Π. Τσιρίδη, όπ.παρ., σελ. 62].

Σύμφωνα δε με πάγια θέση της νομολογίας, η τοποθέτηση εσόδων στον χρηματοπιστωτικό τομέα αποτελεί πράξη νομιμοποίησης και υπό το καθεστώς του Ν. 2331/1995 αλλά και του Ν. 3424/2005, ως πράξη συγκαλυπτική της προηγηθείσας εγκληματικής δραστηριότητας [βλ. χαρακτηριστικά ΑΠ 570/2006 ΠοινΧρ 2007/317 επ., ΣυμβΠλημΑΘ 2912/2004 ΠοινΧρ ΝΕ/167 επ.].

Κατά την υπ' αριθ. 285/9-7-2009 Πράξη της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της ΤτΕ με θέμα «ενδεικτική τυπολογία συνήθων ή ύποπτων συναλλαγών κατά την έννοια των παραγράφων 13-14 του άρθρου 4 του Ν. 3691/2008» συνιστούν περιπτώσεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, μεταξύ άλλων, η λήψη δανείου και μη χρησιμοποίηση αυτού για το σκοπό για τον οποίο ζητήθηκε, αλλά τουναντίον η κατάθεση αυτού σε λογαριασμό για κάποιο διάστημα και η εν συνεχεία ανάληψη αυτού σε μετρητά ή η ανάλωσή του καθ' άλλον τρόπο, αλλά και η προσπάθεια απόκρυψης του πραγματικού δικαιούχου μέσω πολύπλοκης δομής νομικών προσώπων.

Η προβλεπόμενη βασική ποινή για τις πράξεις του άρθρου 2 του Ν. 3691/2008 είναι η ποινή κάθειρξης μέχρι δέκα ετών και (αθροιστικά) η χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

Συνιστά *επιβαρυντική περίπτωση*, κατά την περίπτωση του άρθρου 1β' του άρθρου 45 του ως άνω Νόμου, *αν ο υπαίτιος των πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες έδρασε ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου*. Στην περίπτωση αυτή, το πλαίσιο ποινής είναι κάθειρξη πέντε έως είκοσι ετών και αθροιστική χρηματική ποινή τριάντα χιλιάδες

(30.000) έως ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες, (1.500.000), ευρώ και εδώ λ.χ. υπάγεται ο υπάλληλος πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοπιστωτικού οργανισμού, όπου ενδημεί ο κίνδυνος συμμετοχής του σε πράξεις νομιμοποίησης εσόδων, ιδίως δε όταν η δράση αυτού του υπαλλήλου συναρτάται με την εκμετάλλευση και κατάχρηση της ιδιότητάς του, ώστε να διευκολύνει τον πελάτη, προκειμένου να συγκαλυφθεί, μέσω του Τραπεζικού συστήματος, η προέλευση των διακινούμενων χρημάτων, ως προϊόντων ενός βασικού αδικήματος, [βλ. Π. Τσιρίδη, όπ.παρ., σελ. 248].

Τέλος, στην έννοια της κατ' επάγγελμα τέλεσης του αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, εντάσσονται ενέργειες κατά τις οποίες ο υπαίτιος ασχολείται κατ' επάγγελμα με το ξέπλυμα χρήματος, πορίζεται εισόδημα ξεπλένοντας χρήματα που του δόθηκαν προς τούτο από δράστες βασικών αδικημάτων, ενώ είναι νοητή και η περίπτωση τέλεσης μορφών «αυτοξεπλύματος», με σκοπό τον πορισμό εισοδήματος μέσω αυτών [βλ. Π. Τσιρίδη, όπ.παρ., σελ. 256].

Επιπλέον, κατά το άρθρο 45 του ΠΚ, αν δύο ή περισσότεροι τέλεσαν από κοινού αξιόποινη πράξη, καθένας τους τιμωρείται ως αυτουργός της πράξης.

Με τον όρο «από κοινού», νοείται αντικειμενικά σύμπραξη στην εκτέλεση της κύριας πράξης και υποκειμενικά κοινός δόλος, δηλαδή ο κάθε συμμετοχος θέλει ή αποδέχεται την πραγμάτωση της αντικειμενικής υπόστασης του διαπραττόμενου εγκλήματος, γνωρίζοντας ότι και οι λοιποί συμμετοχοί πράττουν με δόλο τέλεσης του ίδιου εγκλήματος.

Η συναπόφαση αυτή μπορεί να ληφθεί κατόπιν συμφωνίας που προηγήθηκε της τέλεσης της πράξης ή και κατά την τέλεση της πράξης.

Η σύμπραξη στην εκτέλεση της κύριας πράξης μπορεί να συνίσταται ή στο ότι ο καθένας πραγματώνει την όλη αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος ή ότι το έγκλημα πραγματώνεται με συγκλίνουσες επί μέρους πράξεις των συμμετόχων, ταυτόχρονες ή διαδοχικές, χωρίς να απαιτείται η εξειδίκευση των ενεργειών κάθε δράστη.

Ειδικότερα, απαιτείται καθένας από τους συναυτουργούς να θέλει ή να γνωρίζει και να αποδέχεται την πραγμάτωση της αντικειμενικής υποστάσεως του διαπραπτομένου εγκλήματος, γνωρίζοντας παράλληλα ότι και οι λοιποί συναυτουργοί πράττουν με δόλο τέλεσης του ίδιου εγκλήματος.

Επίσης, απαιτείται καθένας από τους συναυτουργούς να συμπράττει, ταυτόχρονα ή διαδοχικά, στην πραγμάτωση της αντικειμενικής υποστάσεως του εγκλήματος, υλοποιώντας, αυτοπροσώπως και αμέσως, είτε ολόκληρη την αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος είτε επί μέρους πράξεις συγκλίνουσες στην πραγμάτωση αυτού.

Όταν όμως, στον ίδιο τόπο και χρόνο περισσότεροι διαπράττουν την ίδια πράξη κατά το αντικειμενικό σκέλος της, χωρίς να υπάρχει κοινός δόλος (συναπόφαση) των δραστών, τότε δεν πρόκειται για συναυτουργία, αλλά για παραυτουργία ή παράλληλη αυτουργία, οπότε καθένας από τους δράστες διώκεται και κρίνεται ως αυτουργός της σχετικής πράξης, (ΑΠ 973/2010, Δημ. ΝΟΜΟΣ, 741/2009 ΠοινΧρ Ξ΄ 2010/143, ΑΠ 545/2009 ΠοινΧρ ΝΘ΄ 2009/700, ΑΠ 1403/2008 ΠοινΧρ ΝΘ΄ 2009/526, ΑΠ 1683/2007 ΠοινΧρ ΝΗ΄ 2008/618, ΑΠ 2228/2007 ΠοινΧρ ΝΗ΄ 2008/809 ΑΠ 737/2007 ΠοινΧρ ΝΗ΄, 226, ΑΠ 1541/2006 ΠοινΧρ ΝΖ΄, 717, ΑΠ 103/2006 ΠοινΧρ ΝΣΧ, 883, ΑΠ 2271/2002 ΠοινΛογ 2002, ΟΛΑΠ 50/1990 ΠοινΧρ Μ΄, 949, ΑΠ 1417/1989 ΠοινΧρ Μ΄, 695, ΑΠ 1699/1985 ΠοινΧρ ΛΣΤ, 333).

Από την διάταξη του άρθρου 46 παρ. 1β΄ του ΠΚ, στην οποία ορίζεται ότι "όποιος με πρόθεση παρέσχε άμεση συνδρομή στο δράστη κατά τη διάρκεια αυτής της πράξης και στην εκτέλεση της κύριας πράξης", συνάγεται ότι άμεσος συνεργός είναι εκείνος που με πρόθεση παρέχει άμεση συνδρομή στον αυτουργό κατά την εκτέλεση και τη διάρκεια της κύριας πράξης κατά τέτοιο τρόπο, ώστε χωρίς τη συνδρομή δεν θα ήταν με βεβαιότητα δυνατή η τέλεση του εγκλήματος υπό τις περιστάσεις που διαπράχθηκε, ενώ ο δόλος του άμεσου συνεργού περιλαμβάνει τη θέληση ή αποδοχή του για άμεση υποστήριξη του εκτελούντος την κύρια πράξη και τη γνώση της συγκεκριμένης πράξης, στην οποία παρέχει τη συνδρομή του, καθώς και ότι η τελευταία παρέχεται κατά την εκτέλεση της ίδιας πράξης.

Ειδικότερα, για τη στοιχειοθέτηση της άμεσης συνέργειας σε έγκλημα άλλου, βάσει της αρχής του περιορισμένου, παρακολουθητικού χαρακτήρα της συμμετοχής, που καθιερώνει το άρ. 48 του ΠΚ, απαιτείται, αφενός μεν ο άλλος, (ο αυτουργός), να διαπράξει ή να αποπειραθεί τουλάχιστον να διαπράξει την άδικη πράξη, η οποία δεν καλύπτεται στη συγκεκριμένη περίπτωση, από κάποιο λόγο που να αίρει το άδικο αυτής, δηλαδή πράξη που συνιστά τέλεση ή απόπειρα τέλεσης της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος, αφετέρου δε ο συνεργός να τελέσει πράξη υποστηρικτική της κύριας πράξης του αυτουργού, με άμεσα συνδεδεμένη με αυτή βοηθητική ενέργεια σε τρόπο, ώστε, χωρίς αυτή δεν θα ήταν δυνατή με βεβαιότητα η τέλεση του εγκλήματος.

Απαιτείται η συμμετοχική αυτή δράση να μην ξεπερνά το χρονικό σημείο τελέσεως της κυρίας πράξεως και ειδική αιτιολόγηση του τρόπου και των μέσων δράσης του άμεσου συνεργού.

Από υποκειμενική άποψη, απαιτείται δόλος, αρκεί και ενδεχόμενος, εγκείμενος στην ηθελημένη παροχή συνδρομής στον πράττοντα, με την γνώση του ότι παρέχει αυτή κατά την εκτέλεση της άδικης πράξης, και κατά τέτοιο τρόπο, ώστε χωρίς τη βοήθεια αυτού να μην ήταν δυνατή με βεβαιότητα η διάπραξη του εγκλήματος, υπό τις περιστάσεις, υπό τις οποίες διαπράχθηκε.

Στην περίπτωση κατά την οποία, για την πραγμάτωση της άδικης πράξεως απαιτείται και υπερχειλής δόλος, πρέπει και ο άμεσος συνεργός τέτοιας πράξεως να πράττει με τον ίδιο δόλο, (ΑΠ 277/2014, ΑΠ 601/2013, ΑΠ602/2013, ΑΠ 738/2013, ΑΠ 1420/2013, ΑΠ 414/2012, ΑΠ 537/2012, ΑΠ 532/2011, ΑΠ 1048/2011).

Εξάλλου, κατά τη διάταξη του άρθρου 13 εδ. στ` ΠΚ, που προστέθηκε στο άρθρο αυτό με το άρθρο 1 παρ. 1 Ν. 2408/1996, κατ' επάγγελμα τέλεση του εγκλήματος συντρέχει όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξεως ή από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο δράστης, με πρόθεση επανειλημμένης τελέσεως της πράξεως, προκύπτει σκοπός του δράστη για πορισμό εισοδήματος, ενώ κατά συνήθεια τέλεση του εγκλήματος υπάρχει, όταν από την επανειλημμένη τέλεση της πράξεως προκύπτει

σταθερή ροπή του δράστη προς τη διάπραξη του συγκεκριμένου εγκλήματος, ως στοιχείο της προσωπικότητάς του.

Επανειλημμένη τέλεση συντρέχει και στην περίπτωση διαπράξεως του εγκλήματος κατ' εξακολούθηση, αφού πρόκειται για μορφή πραγματικής ομοειδούς συρροής, δεν είναι δε απαραίτητο να έχει προηγηθεί και καταδίκη του δράστη.

Επίσης, κατ' επάγγελμα τέλεση συντρέχει και όταν η αξιόποινη πράξη τελείται για πρώτη φορά, όχι όμως ευκαιριακά, αλλά βάσει σχεδίου, δηλαδή, όταν από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο δράστης και την οργανωμένη ετοιμότητά του, με πρόθεση επανειλημμένης τελέσεως, προκύπτει σκοπός αυτού για πορισμό εισοδήματος, ενώ για την επανειλημμένη τέλεση δεν απαιτούνται προηγούμενες καταδίκες. (ΑΠ 275/2009, ΑΠ 109/2011, ΑΠ 66/2007, ΑΠ 1238/2006, Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ - ΑΠ 715/2004(σε Συμβούλιο), ΠΧρ ΝΕ',σ.248 - ΑΠ 691/97 (σε Συμβούλιο), ΠΧρ ΜΗ'/1998, σ.176 ).

Τέλος, στο κατ' εξακολούθηση έγκλημα, (άρθρο 98ΠΚ), το οποίο συγκροτείται όταν συντρέχουν στο ίδιο πρόσωπο περισσότερες αυτοτελείς μερικότερες πράξεις του ίδιου εγκλήματος, ενυπάρχει οπωσδήποτε και το στοιχείο της επανειλημμένης τέλεσης ενός και του αυτού εγκλήματος, (ΑΠ 21/2011 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Ειδικότερα, κατά τη διάταξη του άρθρου 98 παρ. 1 του ΠΚ, αν περισσότερες πράξεις του ίδιου προσώπου συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, το δικαστήριο μπορεί, αντί να εφαρμόσει τη διάταξη του άρθρου 94 παρ. 1 να επιβάλει μία ποινή, ενώ κατά την παρ. 2 του άρθρου 98 του ΠΚ, όπως αυτή προστέθηκε με την υποπαρ.1.1 της παρ.1 του άρθρου 14 του Ν. 2721/1999, η αξία του αντικειμένου της πράξεως και η περιουσιακή βλάβη ή το περιουσιακό όφελος που προκύπτουν από την κατ' εξακολούθηση τέλεση του εγκλήματος λαμβάνονται συνολικά υπόψη αν ο δράστης απέβλεπε με τις μερικότερες πράξεις του στο αποτέλεσμα αυτό.

Στις περιπτώσεις αυτές ο ποινικός χαρακτήρας της πράξεως προσδιορίζεται με βάση τη συνολική αξία του αντικειμένου και τη συνολική περιουσιακή βλάβη ή το συνολικό περιουσιακό όφελος

που ανάλογα με το έγκλημα επήλθε ή σκοπήθηκε (ΑΠ 532/2011 όπ. αν.).

Έτσι, κατ' εξακολούθηση έγκλημα είναι εκείνο που τελείται από το ίδιο πρόσωπο και απαρτίζεται από περισσότερες ομοειδείς πράξεις, διακρινόμενες χρονικά μεταξύ τους, οι οποίες προσβάλλουν το ίδιο έννομο αγαθό και καθεμιά περιέχει πλήρη τα στοιχεία ενός και του αυτού εγκλήματος, συνδέονται δε μεταξύ τους με την ταυτότητα της προς εκτέλεση αποφάσεως, (ΑΠ 171/2011, Α' Δημοσ. Νόμος - ΑΠ 935/2003 ΠΧρ ΝΔ' 219 - ΑΠ 2251/02 ΠΧρ ΝΓ' 794 - ΑΠ 2220/02 ΠΧρ ΜΓ' 762 - ΑΠ 982/01 ΠΧρ ΝΒ' 398 - ΑΠ 829/01 ΠΧρ ΝΒ' 313).

Ειδικότερα, πρόκειται για μια ιδιάζουσα περίπτωση ομοειδούς πραγματικής συρροής εγκλημάτων που συνεχονται μεταξύ τους, λόγω της ενότητας του δόλου του δράστη και της μορφής του εγκλήματος που επαναλαμβάνεται από τον αυτουργό.

Ταυτόχρονα, προσβάλλεται με περισσότερες, μη ταυτόχρονες πράξεις του ίδιου δράστη το ίδιο έννομο αγαθό, πλην όμως διαφορετικές μονάδες του και κάθε μια από αυτές περιέχει πλήρη τα στοιχεία του ίδιου εγκλήματος, έτσι επί απιστίας ο διαχειριστής ξένης περιουσίας με περισσότερες διαχειριστικές πράξεις του επιφέρει μερικότερες περιουσιακές ζημιές, κατά επανειλημμένη κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής εξουσίας του και εν γνώσει των επιμέρους επιζήμιων πράξεών του, (ΟΛΑΠ 5/2002).

Επί εγκλήματος δε κατ' εξακολούθηση, για την αντικειμενική υπόσταση του οποίου ή το χαρακτηρισμό του ως κακουργήματος ή πλημμελήματος, απαιτείται ορισμένο ποσό οφέλους ή ζημίας, το οποίο μετά την ισχύ του ν. 2721/1999, λαμβάνεται υπόψη στο σύνολό του, εφόσον όμως ο δράστης απέβλεπε στο συνολικό αποτέλεσμα, η αιτιολογία επεκτείνεται και στην επιδίωξη του δράστη για το συνολικό αυτό αποτέλεσμα, (ΑΠ 962/2012, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Η τελευταία, όμως, αυτή διάταξη είναι δυσμενέστερη για τον κατηγορούμενο και δεν μπορεί να εφαρμοσθεί για τις μερικότερες πράξεις που φέρονται τελεσθείσες προ της ισχύος της, εκτός αν

αυτές στρέφονται εις βάρος του Δημοσίου ΝΠΔΔ κ.λ.π., όπου υπάρχει ρητή εξαίρεση αφού το αναφερόμενο ποσό των 150.000 ευρώ ή των 50.000.000 δραχμών, υπολογίζεται προκειμένου εγκλήματος που στρέφεται κατά του Δημοσίου ΝΠΔΔ κ.λ.π. και τελέστηκε κατ' εξακολούθηση, στο σύνολο του και για τις μερικότερες πράξεις ή τα εγκλήματα που φέρονται τελεσθέντα προ της ισχύος του άρθρου 98 παρ.2 του Π.Κ., σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 2 του ν.δ. 2576/ 1953, "για τους σεισμόπληκτους των νήσων", (που ίσχυε σε όλες τις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 1 του ν. 1608/ 1950 και όχι μόνον επί σεισμόπληκτων) και κατά την οποία, "οσάκις στις περιπτώσεις του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 1608/1950, το έγκλημα επράχθη κατ' εξακολούθηση με πολλές μερικότερες πράξεις, για τον προσδιορισμό του οφέλους που επιτεύχθηκε ή επιδιώχθηκε ή της ζημίας που επήλθε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε, καθώς επίσης και τον προσδιορισμό του αντικειμένου του εγκλήματος ως ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, λαμβάνεται υπόψη το όλο περιεχόμενο των μερικότερων πράξεων", η δε τελευταία διάταξη, ως ειδική ειδικού νομοθετήματος, διότι αφορά μόνο στα περιοριστικώς προβλεπόμενα και τιμωρούμενα και υπό τις σ' αυτό προϋποθέσεις, εγκλήματα του άρθρου 1 παρ.1 του Ν. 1608/1950, όπως ισχύει, κατισχύει της άνω γενικής διατάξεως του άρθρου 98 παρ.2 Π.Κ.

Επίσης, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 46 παρ. 1β', 47 παρ. 1, 48 και 98 ΠΚ, η σύμπραξη του άμεσου ή απλού συνεργού σε κάποιες ή σε μία μόνο των μερικότερων πράξεων ενός κατ' εξακολούθηση εγκλήματος, οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους με την ταυτότητα της αποφάσεως του αυτουργού εκάστης, διατηρεί την αυτοτέλειά της και δεν καθιστά αυτόν συνεργό σε όλο το κατ' εξακολούθηση έγκλημα, αλλά σε μια ή μερικές προσβολές διαφορετικών μονάδων του έννομου αγαθού στις οποίες συνέπραξε, εκτός αν διαπιστώνεται ότι στο δόλο του περιλαμβάνεται μεν η εκτέλεση του όλου κατ' εξακολούθηση εγκλήματος, πλην όμως αυτός ανέλαβε να συμπράξει σε τμήμα του για την επίτευξη του εγκληματικού σκοπού, (ΑΠ 1281/1985 ΠοινΧρ ΛΣΤ' σελ. 272, ΑΠ 349/1976 ΠοινΧρ ΚΣΤ' σελ. 757).



Τέλος, από την διάταξη του άρθρου 171 παρ. 1β', δ' ΚΠΔ προκύπτει, ότι απόλυτη ακυρότητα δημιουργείται και όταν δεν τηρηθούν οι διατάξεις που καθορίζουν την κίνηση της ποινικής δίωξης από τον Εισαγγελέα και την εμφάνιση, εκπροσώπηση και υπεράσπιση του κατηγορουμένου και την άσκηση των προσηκόντων σ' αυτόν δικαιωμάτων, στις περιπτώσεις και με τις διατυπώσεις που επιτάσσει ο νόμος.

Εξάλλου, κατά το άρθρο 43 παρ. 1 ΚΠΔ, (όπως αντικ. με αρ. 4 Ν. 3160/2003, τροπ. με αρ. 9 Ν. 3904/2010 και αντικ. με αρ. 27 παρ. 3 Ν. 4055/2012, με έναρξη ισχύος 2-4-2012):

«Ο Εισαγγελέας όταν λάβει την μήνυση ή την αναφορά, κινεί την ποινική δίωξη, παραγγέλλοντας προανάκριση ή ανάκριση ή εισάγοντας την υπόθεση με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο, όπου αυτό προβλέπεται.

Σε κακουργήματα κινεί την ποινική δίωξη μόνο εφόσον έχουν ενεργηθεί προκαταρκτική εξέταση ή προανακριτικές πράξεις κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 243 και προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για να κινηθεί η ποινική δίωξη.

Αν έχει προηγηθεί ένορκη διοικητική εξέταση ή υπάρχει πόρισμα ή έκθεση ελέγχου του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ή Σώματος ή Υπηρεσίας Επιθεώρησης και Ελέγχου των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Ν. 3074/2002 και προκύπτουν επαρκείς ενδείξεις για να κινηθεί η ποινική δίωξη, μπορεί να μην ενεργηθεί προκαταρκτική εξέταση».

Κατά το άρθρο 31 παρ. 2β' ΚΠΔ:

«Αν η προκαταρκτική εξέταση, γίνεται ύστερα από μήνυση ή έγκληση κατά ορισμένου προσώπου ή αν κατά την διάρκεια της προκαταρκτικής εξέτασης αποδίδεται σε ορισμένο πρόσωπο η τέλεση αξιόποινης πράξης, το πρόσωπο αυτό καλείται πριν από σαράντα οκτώ ώρες για παροχή εξηγήσεων και εξετάζεται ανωμοτί».

Επίσης, κατά το άρθρο 72 ΚΠΔ, την ιδιότητα του κατηγορουμένου αποκτά εκείνος εναντίον του οποίου ο Εισαγγελέας, άσκησε ρητώς την ποινική δίωξη και εκείνος στον οποίο αποδίδεται η αξιόποινη πράξη σε οποιοδήποτε στάδιο της ανάκρισης.

Τέλος, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 250 παρ. 1

ΚΠΔ, ο ανακριτής έχει το δικαίωμα και οφείλει να επεκτείνει την δίωξη σε όλους όσους συμμετείχαν στην ίδια πράξη, δεν μπορεί όμως να επεκτείνει την ποινική δίωξη και σε άλλη πράξη, έστω κι αν είναι συναφής.

Η διάταξη αυτή αποτελεί συνέπεια της αρχής ότι η ποινική δίωξη ασκείται *in rem* και όχι *personam*, σύμφωνα με την οποία η παραγγελία του Εισαγγελέα αφορά την πράξη και όχι τους πράξαντες.

Επομένως αν στην διάρκεια της κυρίας ανάκρισης, αποκαλυφθεί, ότι στην πράξη συμμετείχαν και άλλα πρόσωπα πέραν των τυχόν αναφερομένων στην εισαγγελική παραγγελία, ο ανακριτής έχει όχι μόνο την δυνατότητα, αλλά και την υποχρέωση να επεκτείνει και επ' αυτών την δίωξη, χωρίς να απαιτείται γι' αυτό άσκηση συμπληρωματικής δίωξης, ούτε φυσικά και η διενέργεια νέας προκαταρκτικής εξέτασης, κατά το άρθρο 43 παρ. 1β' ΚΠΔ, αφού η κίνηση της ποινικής δίωξης, με παραγγελία για κυρία ανάκριση, γίνεται από τον Εισαγγελέα με βάση τα στοιχεία που έχει από την προκαταρκτική εξέταση ή από την αυτεπάγγελτη προανάκριση ή από την ένορκη διοικητική εξέταση.

Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει, ότι αν κινηθεί η ποινική δίωξη χωρίς προηγούμενη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανακριτικών πράξεων, κατ' άρθρο 243 παρ. 2 ΚΠΔ, όταν οι ενέργειες αυτές, ως άνω απαιτούνται, παραβιάζεται η καθορίζουσα την κίνηση της ποινικής δίωξης από τον Εισαγγελέα, ανωτέρω διάταξη του άρθρου 43 παρ. 1β' ΚΠΔ και εκ της παραβίασεως αυτής επέρχεται απόλυτη ακυρότητα, πλην όμως, ουδεμία ακυρότητα δημιουργείται εκ της μη κλητεύσεως προς εξέταση, κατά την διενεργούμενη προκαταρκτική εξέταση του υπόπτου, ο οποίος δεν έχει αποκτήσει την ιδιότητα του κατηγορουμένου, αφού για την εν λόγω παράλειψη δεν προβλέπεται ακυρότητα από τον νόμο.

Έτσι, δεν δημιουργείται απόλυτη ακυρότητα λόγω παραβίασης των διατάξεων που καθορίζουν την υπεράσπιση του κατηγορουμένου, στην περίπτωση που ο τελευταίος, αν και δεν κλητεύθηκε νομίμως ή και καθόλου πριν από σαράντα οκτώ ώρες για παροχή εξηγήσεων και για εξέτασή του ανωμοτί κατά το στάδιο της διενεργηθείσας προκαταρκτικής εξέτασης, είχε την δυνατότητα

να προβάλλει τους υπερασπιστικούς ισχυρισμούς του στο στάδιο της ανάκρισης το οποίο επακολούθησε της προκαταρκτικής εξέτασης και πράγματι τους πρόβαλε, (ΑΠ 860/2009 ΝΟΜΟΣ, 1131/2009, ΠΟΙΝΔ/ΝΗ 2010/822, 984/2011 ΝΟΜΟΣ).

**IV.** Από το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια της κύριας ανάκρισης και ειδικότερα από τις καταθέσεις των εξετασθέντων μαρτύρων και τα έγγραφα που υπάρχουν στη δικογραφία, σε συνδυασμό και με τις απολογίες των κατηγορουμένων, προέκυψαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

Το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρία, συνεστήθη το 2002 σύμφωνα με τον νόμο 3082/2002 και το σύνολο των μετοχών της Τράπεζας, κατά την δημοσίευση του καταστατικού της ανελήφθη από το Ελληνικό Δημόσιο.

Το έτος 2004, με την υπ' αρ. 2579/19-4-2004 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, επετράπη στην παραπάνω εταιρία να διενεργεί όλες τις τραπεζικές εργασίες, ενώ με την υπ' αρ. 55/8-6-2005 Απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Κρατικοποιήσεων του Ν. 3049/2002, αποφασίστηκε η εισαγωγή των μετοχών της Τράπεζας στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών, με συνδυασμένη προσφορά μετοχών κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου στο ευρύ επενδυτικό κοινό στην Ελλάδα και σε θεσμικούς επενδυτές στην Ελληνική και διεθνή αγορά.

Την 1<sup>η</sup> Ιανουαρίου 2009, το ποσοστό συμμετοχής του Δημοσίου στα δικαιώματα ψήφου ανερχόταν σε 34,043% και παραμένει έκτοτε αμετάβλητο.

Το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Α.Τ.Ε., (εφεξής Τ.Τ.) έχει λάβει άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος και λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα ως πιστωτικό ίδρυμα, κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 2 Ν. 3601/2007.

Ο καταστατικός σκοπός του Τ.Τ. συνίσταται στην —για δικό του λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, στην Ελλάδα και την αλλοδαπή, αυτοτελώς ή σε συνεργασία ή κοινοπραξία— διενέργεια άνευ περιορισμού ή άλλης διακρίσεως, του συνόλου

των εργασιών και δραστηριοτήτων που εκάστοτε επιτρέπονται σε ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα από την κείμενη νομοθεσία.

Ειδικότερα, ο καταστατικός σκοπός του Τ.Τ. περιλαμβάνει:

1) Αποδοχή, εντόκως ή ατόκως, οποιασδήποτε μορφής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων σε ευρώ ή ξένο νόμισμα.

2) Χορήγηση δανείων και πιστώσεων κάθε είδους, παροχή εγγυήσεων υπέρ τρίτων, απόκτηση ή εκχώρηση απαιτήσεων, καθώς και διαμεσολάβηση στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων ή στη μεταξύ αυτών συνεργασία, καθώς και έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμών.

3) Λήψη δανείων, πιστώσεων ή εγγυήσεων και έκδοση χρεογράφων για την άντληση κεφαλαίων.

4) Πράξεις διενέργειας πληρωμών και μεταφοράς κεφαλαίων, καθώς και χρηματοδότησης του εξωτερικού εμπορίου.

5) Φύλαξη, οργάνωση και διαχείριση πάσης φύσεως κινητών αξιών, χρεογράφων, χρηματοοικονομικών προϊόντων και γενικά περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβανομένου του χαρτοφυλακίου αυτών, διενέργεια συναλλαγών επί αυτών, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, ως και παροχή συναφών υπηρεσιών και συμβουλών.

6) Ίδρυση ή συμμετοχή σε ημεδαπές ή αλλοδαπές επιχειρήσεις πάσης φύσεως που δραστηριοποιούνται στην αγορά χρήματος, κεφαλαιαγοράς και γενικότερα στον ευρύτερο χρηματοπιστωτικό και επενδυτικό τομέα.

7) Παροχή υπηρεσιών αναδόχου, συμμετοχή στην έκδοση και στην διάθεση τίτλων, παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών χρηματοοικονομικής αναδιάρθρωσης, πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων, παροχή εμπορικών υπηρεσιών και υπηρεσιών εκμίσθωσης θυρίδων και παροχή επενδυτικών υπηρεσιών του Ν. 2396/1996 (ήδη Ν. 3606/2007).

Η δραστηριότητα του Τ.Τ. εκτείνεται σε ολόκληρο το φάσμα των τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, ωστόσο η παραγωγή

του σε πιστωτικές κάρτες και στην χορήγηση καταναλωτικών δανείων δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη, ενώ προωθεί τα προϊόντα του αφενός μεν μέσω του δικτύου των καταστημάτων του, αφετέρου δε μέσω του δικτύου καταστημάτων των ΕΛΤΑ, με τα οποία η εν λόγω Τράπεζα έχει συνάψει συμφωνία συνεργασίας για την προώθηση των χρηματοοικονομικών προϊόντων της.

Το Τ.Τ. αποτελεί εισηγμένη εταιρία στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, ήδη από 5-6-2006, βασικός δε μέτοχος αυτού είναι το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο κατέχει, όπως προαναφέρθηκε, το 34,04% του μετοχικού του κεφαλαίου, ενώ δεύτερος μεγαλύτερος μέτοχος είναι η ανώνυμη εταιρία, «Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε.» (ΕΛΤΑ), που κατέχει το 9,90% του μετοχικού του κεφαλαίου (έμμεση συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου) και το υπόλοιπο 56,06% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατέχεται από το επενδυτικό κοινό.

Περαιτέρω, το Τ.Τ. κατέχει το 51% της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΥ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ», ενώ επιπλέον, συμμετέχει με ποσοστό 10% στο μετοχικό κεφάλαιο της «Ελληνικά Ταχυδρομεία Α.Ε.» (ΕΛΤΑ) και με ποσοστό 19,01% στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας Αττικής.

Ο κύκλος εργασιών του για το οικονομικό έτος 2007 ανήλθε σε 687.033.260,11 ευρώ σε ατομική βάση και σε 687.630.813,26 ευρώ σε ενοποιημένη, τόσο σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Την 18-1-2013, το εν λόγω Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα τέθηκε σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης, σύμφωνα με την με αριθ. 7/18-1-2013 απόφαση της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης και την με αριθ. 60/18-1-2013 απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων, (ΦΕΚ Β' 76/18-1-2013), ο Υπουργός Οικονομικών έδωσε στην Τράπεζα την εντολή να μεταβιβάσει στο μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα με την επωνυμία «ΝΕΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (νέο Τ.Τ.) όλες τις συμβατικές σχέσεις καθώς και το σύνολο του παθητικού και του ενεργητικού της, εκτός από τις συμβατικές σχέσεις και τα

περιουσιακά στοιχεία που απαριθμούνται στο Παράρτημα 2 της σχετικής Απόφασης, (υπ' αριθ. 2124/Β. 95 ΦΕΚ Β' 78/18-1- 2013), τα οποία αποτελούν τα «Μη Μεταβιβαζόμενα Στοιχεία».

Στην κατηγορία των «Μη Μεταβιβαζόμενων Στοιχείων», υπήχθη μια σειρά από δανειακές συμβάσεις, τις οποίες το νέο Τ.Τ. αναγκάσθηκε να καταγγείλει την 3-10-2011, καθόσον τα δάνεια αυτά δεν εξυπηρετούνταν και οι δανειολήπτες δεν τηρούσαν τους όρους των συμβάσεων. Πρέπει δε να τονιστεί, ότι η ανωτέρω μεταβίβαση, χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, το οποίο, ιδρύθηκε με το Ν. 3864/2010, με σκοπό την στήριξη του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος.

Στο πλαίσιο του εποπτικού ελέγχου που διενήργησε στο Τ.Τ. η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος (ΔΕΠΣ) της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), με αντικείμενο την αξιολόγηση των συστημάτων, πολιτικών και διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης, διαπιστώθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Το Τ.Τ. δραστηριοποιείτο παραδοσιακά κυρίως στη στεγαστική πίστη, καθώς και σε χρηματοδοτήσεις προς δημόσιες επιχειρήσεις. Από το έτος 2008, παρατηρήθηκε αρκετά σημαντική επέκταση των δραστηριοτήτων του στην επιχειρηματική πίστη, με τη μορφή εταιρικών Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, το έτος 2008, η τότε Διοίκηση της Τράπεζας αποφάσισε την χρηματοδότηση επιχειρήσεων με Ομολογιακά Δάνεια, εμφανίζοντας αρκετά σημαντική επέκταση το έτος 2009. Τουναντίον, το έτος 2011 και το Α' εξάμηνο του έτους 2012, σημειώθηκε μείωση σε όλα σχεδόν τα επιμέρους δανειακά χαρτοφυλάκια.

Όπως όμως, παρατηρούν οι αρμόδιοι Επιθεωρητές της ΤτΕ, η ως άνω επέκταση των δραστηριοτήτων του Τ.Τ. στην επιχειρηματική πίστη συντελέστηκε από την Τράπεζα, χωρίς η τελευταία να έχει εκ των προτέρων θεσμοθετήσει κανονισμό πιστοδοτήσεων που να καθορίζει τα όρια ανάληψης κινδύνων, χωρίς να υφίσταται κανονισμός του αρμόδιου εισηγητικού οργάνου (Επενδυτική Υπο-Επιτροπή) και χωρίς να έχει διασφαλίσει την ύπαρξη κατάλληλων συστημάτων για την αξιολόγηση, μέτρηση και

παρακολούθηση των κινδύνων, καθώς και υποδομών για την κατάλληλη διαχείρισή τους.

Σε σχέση δε με την πολιτική δανειοδότησης της Τράπεζας, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές της ΤτΕ επισημαίνουν, ότι μεγάλο μέρος του συνόλου των δανειοδοτήσεων με την μορφή Ομολογιακών Δανείων, καθώς και το σύνολο των πιστοδοτήσεων προς δύο θυγατρικές του Τ.Τ., που χορηγήθηκαν από το έτος 2008, θεωρούνται υψηλού πιστωτικού κινδύνου, γεγονός που αποτυπώνεται στην εκτιμηθείσα πιθανή ζημία, η οποία ανέρχεται σε 23,2% επί του ελεγχθέντος δείγματος Ομολογιακών Δανείων και σε 21,0% επί των πιστοδοτήσεων προς τις θυγατρικές.

Περαιτέρω δε, όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά, παρατηρήθηκαν *σημαντικές ελλείψεις και αδυναμίες*, κατά την *εισήγηση, έγκριση και παρακολούθηση* των δανειοδοτήσεων, ήτοι: διενεργήθηκαν χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης.

Σε πολλές μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, οι οποίες θα εκτεθούν αναλυτικότερα στη συνέχεια, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω, σε γενικές γραμμές περιγραφόμενων, διαχειριστικών επιλογών της Διοίκησης της Τράπεζας ήταν, να ανέλθει η συνολική εκτιμηθείσα ζημία της περιουσίας της στο ποσό των 209.768.000 ευρώ, με την συνολική ανεπάρκεια προβλέψεων να διαμορφώνεται στο ποσό των 88.077.000 ευρώ- συγκεκριμένα η πιθανή ζημία για τις ελεγχθείσες επιχειρηματικές πιστοδοτήσεις, μέρος των οποίων θα εκτεθεί αναλυτικότερα στη συνέχεια, ανήλθε στο ποσό των 208.154.000

ευρώ και επακόλουθα η ανεπάρκεια των προβλέψεων ανήλθε στο ποσό των 87.699.000 ευρώ.

Όπως μάλιστα, σημειώνεται χαρακτηριστικά, η ζημία του Τ.Τ., που εκτιμήθηκε για πιστούχους που, άμεσα ή έμμεσα, οι δανειοδοτήσεις τους προέρχονται από εκταμιεύσεις διενεργηθείσες από το έτος 2008 και εξής, ήταν ιδιαίτερα υψηλή και ενδεικτική του κινδύνου που οι τελευταίες περικλείουν, όπως αναφέρεται στα συνημμένα Πορίσματα Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος (ΔΕΠΣ) της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ).

Ειδικότερα:

### **1. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

#### **A. BESTLINE CARDS S.A./HELLENIC POST CREDIT A.Ε.Π.Π.**

Η εταιρία με την επωνυμία «**ΔΕΜΚΟ Επενδυτική & Εμπορική Α.Ε.**», είναι εταιρία συμμετοχών που δραστηριοποιείται, κατά κύριο λόγο, στη διενέργεια επενδύσεων, διά της συμμετοχής της στο κεφάλαιο ελληνικών και αλλοδαπών εταιριών οποιασδήποτε εταιρικής μορφής ελληνικών και αλλοδαπών εταιριών οποιασδήποτε εταιρικής μορφής, καθώς επίσης και στην παροχή κάθε είδους υπηρεσιών χρηματοοικονομικού συμβούλου.

Ο ακριβής καταστατικός σκοπός της έχει ως ακολούθως:

1) Επενδύσεις εν γένει διά της συμμετοχής στο κεφάλαιο ελληνικών και αλλοδαπών εταιριών οποιασδήποτε εταιρικής μορφής, οι οποίες επιδιώκουν οποιοδήποτε σκοπό.

2) Παροχή κάθε είδους υπηρεσιών χρηματοοικονομικού συμβούλου, όπως η προς επίτευξη κέρδους εκπόνηση οποιασδήποτε φύσης οικονομικών και τεχνικών μελετών για λογαριασμό τρίτων, παροχή σ' αυτούς συμβουλών και υπηρεσιών, οργάνωση επιχειρήσεων, οργάνωση εμπορικών εκθέσεων και συνεδρίων και κάθε άλλη συναφής εργασία.

3) Παροχή εγγυήσεων σχετικών προς τις επενδυτικές δραστηριότητες της Εταιρίας.



4) Οποιασδήποτε φύσης τουριστικές και εμπορικές επιχειρήσεις.

5) Διαμεσολάβηση για την μίσθωση χώρων διαμονής για διακοπές, είτε κατά το χρονομεριστικό σύστημα (time sharing) είτε κατά το σύνηθες τοιούτο.

6) Διαμεσολάβηση για την πώληση χώρων διαμονής για διακοπές.

7) Ανέγερση χώρων για τουριστική εκμετάλλευση εν γένει.

8) Αντιπροσώπηση ημεδαπών και αλλοδαπών επιχειρήσεων, οποιοσδήποτε μορφής, οι οποίες έχουν τους αυτούς ή παρεμφερείς σκοπούς.

9) Κάθε εργασία συναφής προς τους ανωτέρω σκοπούς.

Η ΔΕΜΚΟ ελέγχεται από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος κατέχει το 79,16% του μετοχικού της κεφαλαίου. Περαιτέρω, το 20% του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στην ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΗ Ε.Ε.Ε. Α.Ε», (η οποία ελέγχεται επίσης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ που κατέχει το 99,897% του μετοχικού της κεφαλαίου), ενώ το υπόλοιπο 0,84% του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΜΚΟ κατέχεται από την εταιρία «Solecastle Inv. LTD». Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΜΚΟ μέχρι την 5-2-2009, είχε την ακόλουθη σύνθεση, σύμφωνα με το υπ' αριθ. 13191/16-11-2007 Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (Τεύχος ΑΕ-ΕΠΕ): Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ του Παναγιώτη, Πρόεδρος, Μαρία ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ του Δημητρίου, Αντιπρόεδρος, Γεώργιος ΣΟΥΒΑΤΖΗΣ του Χαραλάμπους, Διευθύνων Σύμβουλος, και Ματθαίος ΝΤΟΥΛΟΣ του Λυκούργου, Μέλος.

Η εταιρία με την επωνυμία, «ΜΠΕΣΤΛΑΙΝ Ανώνυμος Εταιρία Διανομής Ασφαλιστικών και Χρηματοοικονομικών Προϊόντων», με τον διακριτικό τίτλο Bestline Cards S.A. ή Bestline, —η οποία μετονομάστηκε σε «HELLENIC POST CREDIT Ανώνυμη Εταιρία Παροχής Πιστώσεων» ή HPC, αφού έλαβε άδεια μετατροπής σε Εταιρία Παροχής Πιστώσεων με την υπ' αριθ. 280/25-2-2009 της ΕΤΠΘ— συστάθηκε το έτος 1990 με διάρκεια 99 ετών.

Δραστηριοποιείται κυρίως στην διαμεσολάβηση για την διάθεση, με κάθε τρόπο και μέσο, και την διαχείριση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών και καρτών πληρωμής, για την προώθηση γενικά τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και προϊόντων και υπηρεσιών του ευρύτερου χρηματοοικονομικού τομέα, καθώς επίσης για την είσπραξη απαιτήσεων τρίτων, χωρίς να διαθέτει καταστήματα.

Όσον αφορά ειδικότερα στο θέμα της προώθησης των πιστωτικών καρτών έκδοσής της, αυτή πραγματοποιείται μέσω του δικτύου των καταστημάτων του Τ.Τ. και των συνεργαζόμενων με αυτό δικτύων (ιδίως των συνεργαζόμενων καταστημάτων των ΕΛΤΑ) δυνάμει της Σύμβασης Δικτύου.

Η Bestline ελέγχεται από τη ΔΕΜΚΟ, η οποία κατέχει το σύνολο (100%) του μετοχικού της κεφαλαίου, ενώ η πρώτη κατέχει επίσης το 99,995% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία, «ΜΠΕΣΤΛΑΙΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», ο καταστατικός σκοπός της οποίας συνίσταται στη διαμεσολάβηση και στην προώθηση των πωλήσεων ασφαλιστικών και χρηματοοικονομικών προϊόντων. Ωστόσο, η τελευταία αυτή εταιρία ουδέποτε ανέπτυξε επιχειρηματική δραστηριότητα μέχρι σήμερα.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Bestline μέχρι την 21-8-2008, είχε την ακόλουθη σύνθεση, σύμφωνα με το υπ' αριθ. 1637/8-3-2007 Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (Τεύχος ΑΕ-ΕΠΕ): Κωνσταντίνος ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ του Δημητρίου, Πρόεδρος, Γεώργιος ΣΟΥΒΑΤΖΗΣ του Χαραλάμπους, Αντιπρόεδρος, Ιωάννης ΡΟΡΡΗΣ του Γεωργίου, Διευθύνων Σύμβουλος, Μαρία ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ του Δημητρίου, Μέλος, Ματθαίος ΝΤΟΥΛΟΣ του Λυκούργου, Μέλος, Ελένη ΞΗΝΤΑΡΑΚΟΥ του Κυριακούλη, Μέλος, και Δημήτριος ΚΑΛΤΣΑΣ, Μέλος.

Η εταιρία Bestline, 100% θυγατρική της ΔΕΜΚΟ και ιδιοκτησίας, όπως προαναφέρθηκε του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ήταν μέχρι το έτος 2008, μία μικρού βεληνεκούς, μη εισηγμένη στο Χρηματιστήριο, εταιρία διαχείρισης πιστωτικών καρτών με δεκαετή και πλέον παρουσία στην Ελληνική αγορά.

Το έτος 2008, η Διοίκηση του Τ.Τ. επέλεξε την εταιρία αυτή (Bestline) ως στρατηγικό εταίρο της Τράπεζας στον τομέα της έκδοσης και διαχείρισης πιστωτικών καρτών.

Συγκεκριμένα, ο τότε Πρόεδρος του Τ.Τ., Άγγελος ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, μετά από σχετική εξουσιοδότηση του Δ.Σ. της Τράπεζας, προχώρησε στην επιλογή της εταιρίας Bestline Cards S.A., *προκειμένου να αναλάβει και για λογαριασμό του Τ.Τ. τη διαχείριση του τομέα των πιστωτικών καρτών*, ενώ ταυτόχρονα ανέθεσε, με την από 25-2-2008 σχετική εντολή του, στην εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών «Deloitte Business Solutions A.E.» (εφεξής Deloitte), την αποτίμηση της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την 31-12-2007, προς την κατεύθυνση υλοποίησης της συνεργασίας αυτής, (μεταξύ του Τ.Τ. και της Bestline) [βλ. αποσπάσματα Πρακτικών Δ.Σ. του Τ.Τ. με αριθ. 102/20-12-2007 και 107/21- 2-2008].

Σύμφωνα, ειδικότερα, με την από 21-3-2008 μελέτη της εταιρίας Deloitte με τίτλο, «Επιχειρηματική Σύνοψη Αποτελεσμάτων Αποτίμησης της Εταιρίας Μπεστλάϊν Cards Παροχή Οικονομικών Υπηρεσιών Α.Ε.», που υπογράφεται από τον CEO αυτής, Μιχάλη ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ, σκοπός της ήταν *«η αποτίμηση της εμπορικής αξίας του 100% των μετοχών της εταιρίας, στο πλαίσιο εξέτασης του ενδεχόμενου συνεργασίας του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου Α.Τ.Ε. με την εταιρία»*.

Η αποτίμηση της Deloitte βασίστηκε: α) σε προσωρινά μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες από Ορκωτό Ελεγκτή οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας για την χρήση 2007, βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, τις οποίες έλαβε από την Διοίκηση της Bestline, β) σε υποθέσεις, παραδοχές και προβλέψεις για την εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών της για τα έτη 2008-2017, οι οποίες δόθηκαν επίσης από την Διοίκηση της Bestline και βασίστηκαν (οι προβλέψεις), μάλιστα, στην παραδοχή ότι η εταιρία θα συνεχίσει και στο μέλλον την δραστηριότητά της, ως είχε κατά το χρόνο της αποτίμησης (as is basis) και γ) στην παραδοχή ότι η εταιρία δεν θα συγχωνευτεί με άλλες, γεγονός που θα μπορούσε να δημιουργήσει συνέργειες (stand-alone basis).

Με βάση τις παραδοχές αυτές, η Deloitte κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εμπορική αξία του 100% των μετοχών της εταιρίας κατά την 31-12- 2007 κυμαίνεται μεταξύ 18.100.000 ευρώ και 21.600.000 ευρώ, με κεντρική εκτιμώμενη αξία ύψους 19.800.000 ευρώ [βλ. την σχετική μελέτη αποτίμησης, σελ. 54], Η Deloitte κατέληξε στην παραπάνω αποτίμηση επί τη βάση της Μεθόδου της Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών.

Ωστόσο, έλαβε χώρα και δεύτερη αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, επί τη βάση της Μεθόδου της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, χωρίς να ληφθεί υπόψη το αποτέλεσμα της αποτίμησης αυτής, όπως θα εκτεθεί στη συνέχεια, σύμφωνα με την οποία η εμπορική αξία της εταιρίας ανερχόταν συνολικά στο ποσό των 2.800.000 ευρώ.

Ήδη δε από την παράθεση των εν λόγω αποτελεσμάτων, εγείρει έντονο προβληματισμό το γεγονός ότι η διαφορά μεταξύ των δύο ως άνω σεναρίων εκτιμώμενης αξίας της επιχείρησης παρεκκλίνει σε επίπεδο της τάξεως του 600%.

Επίσης, άξιο μνείας είναι και το ότι το επιτόκιο προεξόφλησης των ταμειακών ροών των πιστωτικών καρτών, παρουσιάζει αύξηση ως παραδοχή στο έτος αποτίμησης κατά 1% γεγονός που δεν συνάδει με τα στοιχεία της ΤτΕ, καθώς στα έτη 2004-2007 η αύξηση του μεσοσταθμικού επιτοκίου ανερχόταν μόλις στο 0,9%, όπως προκύπτει από την σχετική έκθεση αποτίμησης, σελ. 15. Με άλλα λόγια, η αποτίμηση της Deloitte βασίστηκε σε ουτοπικές παραδοχές σε σχέση με τα επιτόκια των πιστωτικών καρτών της υπό εξέταση περιόδου.

Ακολούθως, και παρά το γεγονός ότι η Deloitte αποτίμησε, με τον τρόπο που προεκτέθηκε, το 100% της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, α) στο ποσό των 19.800.000 ευρώ με την Μέθοδο της Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών και β) στο ποσό των 2.800.000 ευρώ με την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, η Τράπεζα κατέβαλε 18.900.000 ευρώ για την συμμετοχή μόνον σε ποσοστό 50% στην εταιρία αυτή. Το τίμημα αυτό καταβλήθηκε, στο πλαίσιο υλοποίησης της με αριθ. 108/21-3-2008 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, μετά από σχετική εισήγηση του Μάριου

ΒΑΡΟΤΣΗ, Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή Επενδυτικής Τραπεζικής & Θυγατρικών, την 21-3-2008, σύμφωνα με την οποία προτάθηκε στα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ. επί λέξει «η συμμετοχή σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας έναντι του ποσού των 19.800.000 ευρώ».

Συνέπεια της παραπάνω απόφασης του Δ.Σ. του Τ.Τ., ήταν η υπογραφή της από 24-4-2008 Συμφωνίας Μετόχων μεταξύ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενου από τον Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, και της εταιρίας Bestline, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τους Ιωάννη ΡΟΡΡΗ και Αλεξάνδρα ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, για την απόκτηση του 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline έναντι του ποσού των 18.900.000 ευρώ, η οποία έλαβε χώρα με διπλασιασμό του μετοχικού της κεφαλαίου και με παράλληλη παραίτηση του παλαιού μετόχου ΔΕΜΚΟ υπέρ του Τ.Τ.

Στο πλαίσιο αυτό, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας αυξήθηκε κατά 2.904.000 ευρώ με καταβολή μετρητών, έκδοση 9.680.000 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας 0,30 ευρώ (τριάντα λεπτών) εκάστης και τιμή διάθεσης 1,9525 ευρώ και με μεταφορά της διαφοράς του ποσού των 15.996.200 ευρώ σε πίστωση του λογαριασμού, «Αποθεματικό από την υπέρ το άρτιο έκδοση μετοχών». Οι νέες αυτές, 9.680.000 μετοχές, καλύφθηκαν εξολοκλήρου από το Τ.Τ., το οποίο κατέβαλε για την απόκτησή τους το ποσό των 18.900.000 ευρώ.

Μετά ταύτα, το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας ανήλθε στο ποσό των 5.808.000 ευρώ και διαιρέθηκε σε 19.360.000 ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας 0,30 ευρώ (τριάντα λεπτών) εκάστης. Εν τέλει, οι 9.680.000 μετοχές που εκπροσωπούν το 50% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας ανήκαν στο Τ.Τ. και οι 9.680.000 μετοχές που εκπροσωπούν αντίστοιχα το υπόλοιπο 50% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου αυτής ανήκαν στη ΔΕΜΚΟ.

Τα βασικά σημεία της Συμφωνίας Μετόχων —η οποία ισχύει μέχρι σήμερα και καθορίζει αφενός μεν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα εκάστης μετόχου, Τ.Τ. και ΔΕΜΚΟ αντίστοιχα,

αφετέρου δε τον τρόπο άσκησης των μετοχικών δικαιωμάτων, (shareholders agreement), καθώς και τον τρόπο διοίκησης και διαχείρισης των υποθέσεων της εταιρίας, (management agreement)— είναι τα ακόλουθα:

**1)** Το Δ.Σ. είναι επταμελές, με την Τράπεζα να υποδεικνύει τέσσερα (4) μέλη μεταξύ των οποίων τον Πρόεδρο, και την ΔΕΜΚΟ να υποδεικνύει τα υπόλοιπα τρία (3), μεταξύ των οποίων τον Αντιπρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

**2)** Η Τράπεζα ορίζει τους επικεφαλής των Μονάδων Εσωτερικής Επιθεώρησης (ΜΕΕ), Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ), Κανονιστικής Συμμόρφωσης (ΜΚΣ) και Ξεπλύματος βρώμικου Χρήματος (money laundering).

**3)** Το Τ.Τ. ανέλαβε την υποχρέωση της αποκλειστικής χρηματοδότησης των εργασιών της εταιρίας με κάθε δυνατό τρόπο, είτε με Ομολογιακά Δάνεια, είτε με την χορήγηση δανείων κατά το επιτρεπόμενο μέτρο, είτε τέλος με την άντληση κεφαλαίων στην διατραπεζική αγορά. Επιπροσθέτως, ανέλαβε την υποχρέωση, στην περίπτωση που κριθεί απαραίτητο, να καλύψει μέσω Ομολογιακού Δανείου, (μειωμένης εξασφάλισης), την ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας, μέχρι του ποσού των 20.000.000 ευρώ και με τους ακόλουθους, ιδιαίτερα ευνοϊκούς, όρους: α) διάρκεια μέχρι το 2021 με δικαίωμα της εταιρίας για νωρίτερη αποπληρωμή άνευ επιβαρύνσεων και β) επιτόκιο Euribor τριμήνου με 0,5% προσαύξηση.

Να σημειωθεί, ότι ο τρόπος και οι όροι εκπλήρωσης της ως άνω υποχρέωσης, εξειδικεύτηκαν με την Σύμβαση Χρηματοδότησης με Ανοιχτό Αλληλόχρεο Λογαριασμό που συνήφθη μεταξύ της ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ. την 2-11-2009. Η εν λόγω Σύμβαση προβλέπει την παροχή πίστωσης μέχρι του ορίου των 300.000.000 ευρώ υπό τις εκεί οριζόμενες προϋποθέσεις.

**4)** Η ΔΕΜΚΟ ανέλαβε την υποχρέωση να εξασφαλίζει την παραχώρηση διαφημιστικού χρόνου, συνολικής αξίας 1.500.000 ευρώ ετησίως, με συμβολικό κατά νόμο τίμημα, σε μέσα μαζικής επικοινωνίας που τελούν υπό τον έλεγχό της, καταρτίζοντας επιμέρους συμφωνίες της εταιρίας με τα τελευταία.

**5)** Σε περίπτωση κατά την οποία δεν καταστεί δυνατή η εισαγωγή μετοχών της εξαγοραζόμενης εταιρίας στο Χρηματιστήριο Αθηνών μέχρι την 31-12-2014, συμφωνήθηκε να έχει η ΔΕΜΚΟ δικαίωμα put option και η Τράπεζα δικαίωμα call option στο σύνολο των μετοχών που κατέχει η ΔΕΜΚΟ. Ως τίμημα (τιμή άσκησης δικαιώματος call option), *ορίστηκε το ποσό που αντιστοιχεί στο γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής επί το δεκαπλάσιο (10 φορές) του μέσου όρου των κερδών προ φόρων των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων χρήσεων.* Αντίστοιχα δικαιώματα call option για το σύνολο των μετοχών που κατέχει η ΔΕΜΚΟ έχει η Τράπεζα και για μετά την 31-12-2017 και την 31-12- 2021.

Στην ως άνω περίπτωση, με άλλα λόγια, συμφωνήθηκε ότι το Τ.Τ. (αγοραστής - ασκών το δικαίωμα call option) θα διατηρεί το (αρχικό) δικαίωμα αγοράς του πλειοψηφικού πακέτου της εταιρίας ΔΕΜΚΟ (πωλητής - ασκών το δικαίωμα put option), έναντι τμήματος που θα υπολογιστεί επί τη βάση της παραπάνω φόρμουλας, και σε περίπτωση μη άσκησης εκ μέρους τού του σχετικού δικαιώματος, η ΔΕΜΚΟ θα έχει την δυνατότητα να πωλήσει τις μετοχές της σε άλλον ενδιαφερόμενο.

**6)** Σε περίπτωση που η εξαγοραζόμενη εταιρία παρουσιάσει σε δύο συνεχόμενες χρήσεις ζημιογόνα αποτελέσματα, συμφωνήθηκε ότι η Τράπεζα θα έχει δικαίωμα call option για την εξαγορά του μεριδίου της ΔΕΜΚΟ, με *τίμημα (τιμή άσκησης δικαιώματος call option), που υπολογίζεται στο γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας (50%) επί το δεκαπλάσιο (10 φορές) του μέσου όρου των κερδών προ φόρων, όπως εμφανίζονται αυτά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας όλων των τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων οικονομικών-εταιρικών χρήσεων από έναρξης ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων.*

**7)** Ειδικά δε για την περίπτωση της τυχόν παράβασης της υποχρέωσης αποκλειστικότητας στην παραχώρηση της χρήσης του δικτύου από το Τ.Τ. στην εταιρία, συμφωνήθηκε ότι η ΔΕΜΚΟ θα έχει δικαίωμα πώλησης (put option) του συνόλου των μετοχών της και αντιστοίχως το Τ.Τ. υποχρέωση να τις αποκτήσει, έναντι

τιμήματος (τιμή άσκησης δικαιώματος put option) ίσου προς το γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας επί το εικοσαπλάσιο (20 φορές) μέσο όρο των κερδών προ φόρων, όπως εμφανίζονται αυτά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων οικονομικών-εταιρικών χρήσεων, ήτοι των αμέσως προηγούμενων εκείνης εντός της οποίας ασκείται το δικαίωμα put option [βλ. την από 24-4-2008 Συμφωνία Μετόχων],

Περαιτέρω, αναπόσπαστο μέρος της Συμφωνίας Μετόχων αποτελεί και το Ιδιωτικό Συμφωνητικό Χρήσης Δικτύου, σύμφωνα με το οποίο η Τράπεζα ανέλαβε μέσω του δικτύου της, μέχρι και την 31-12-2021, την προώθηση των πιστωτικών καρτών που διαχειρίζεται ή/και εκδίδει η Bestline Cards (νυν HPC) μετά την μετατροπή της σε εταιρία παροχής πιστώσεων.

Οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤΤΕ, στο πλαίσιο του ελέγχου που διενήργησαν ειδικά όσον αφορά την, κατά τα ανωτέρω, συμμετοχή του Τ.Τ. στην εταιρία Bestline (νυν HPC), κατέληξαν στις ακόλουθες, μεταξύ άλλων, διαπιστώσεις:

**1)** Είναι καταφανής η διάσταση της συνολικής εμπορικής αξίας της Bestline από το τίμημα συμμετοχής για την απόκτηση μόνον του 50% αυτής. Επιπροσθέτως, μάλιστα, το τίμημα αυτό θεωρείται *ιδιαίτερα υψηλό* και για τον λόγο ότι δεν λήφθηκε υπόψη η τιμή εξάσκησης του δικαιώματος put option που έχει η ΔΕΜΚΟ, βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, και το οποίο είναι συνάρτηση των κερδών προ φόρων της εταιρίας.

**2)** Η επιλογή τόσο της εξαγορασθείσας κατά 50% εταιρίας Bestline, όσο και της εταιρίας Deloitte που διενήργησε την αποτίμηση, έγινε από τον τότε Πρόεδρο του Τ.Τ., Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ. Ο ίδιος ανέθεσε την 21-2-2008 στην εταιρία Deloitte την σύνταξη της σχετικής Μελέτης Αποτίμησης, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης των μελών του Δ.Σ. του Τ.Τ. και μόλις δύο (2) μήνες μετά, ήτοι την 24-4-2008 υπεγράφη η σχετική Συμφωνία Μετόχων για την εξαγορά.

**3)** Για την αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, η Deloitte βασίστηκε σε υποθέσεις, παραδοχές και



προβλέψεις που δόθηκαν από την Διοίκηση της πρώτης και οι οποίες θεωρούνται αισιόδοξες, καθώς ήταν αντίθετες με τις έως το 2007 επιδόσεις της. Επιπρόσθετα, το Τ.Τ. αποδέχτηκε αποτίμηση, η οποία ενσωμάτωνε στις παραδοχές της και προϋπέθετε εξαρχής την εκ μέρους του συνεργασία με την εξαγοραζόμενη, (συνεργασία που, με άλλα λόγια, συνυπολογίστηκε στην εκτίμηση της εμπορικής αξίας της Bestline από την Deloitte).

4) Οι προσωρινές Οικονομικές Καταστάσεις για την χρήση 2007 που παρασχέθηκαν στην Deloitte από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρίας Bestline, Ιωάννη ΡΟΡΡΗ, ως ακριβείς και δίκαιες, απεδείχθησαν τελικώς μη αξιόπιστες.

5) Η Τράπεζα δεν εφάρμοσε —καθόσον ουδέποτε ενημερώθηκε— τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. 580/10-3-2009 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ περί διασφάλισης εναλλακτικών πηγών άντλησης κεφαλαίων. Ειδικότερα, σύμφωνα με το έγγραφο αυτό, συνεστήθη στην εταιρία Bestline, μεταξύ άλλων, η ανάγκη «διασφάλισης εναλλακτικών πηγών άντλησης κεφαλαίων, με όρους αγοράς, πέραν της χρηματοδότησης από το Τ.Τ., η οποία τον πρώτο χρόνο από την έναρξη λειτουργίας της εταιρίας, μπορεί να ανέρχεται σε ποσοστό 75% και εφεξής μέχρι ποσοστού 50% των ξένων κεφαλαίων της εταιρίας», κάτι το οποίο ουδέποτε έλαβε χώρα.

Αντίθετα, τα όσα συνομολογήθηκαν εν τέλει στην Συμφωνία Μετόχων, έρχονται σε ευθεία αντίθεση με τις παραπάνω συστάσεις, με αποτέλεσμα να υποστεί σημαντική περιουσιακή βλάβη η περιουσία της Τράπεζας, (βλ. και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ», σελ. 6 επ.).

6) Η Τράπεζα, δεν προνόησε για την ύπαρξη χρηματοοικονομικών ρητρών υπέρ αυτής, σε περίπτωση κατά την οποία η εξαγοραζόμενη εταιρία παρουσίαζε αδυναμία επίτευξης των προβλεπόμενων μεγεθών της, επί των οποίων στηρίχθηκε η αποτίμησή της. Περαιτέρω, η κεφαλαιακή της ενίσχυση και η χαμηλότοκη χρηματοδότηση από την Τράπεζα επέτρεψε στον

έτερο μέτοχο, ήτοι στην ΔΕΜΚΟ, να εισπράξει μερίσματα για τις χρήσεις 2008, 2009 και 2010, συνολικού ύψους 3.380.000 ευρώ.

**7)** Η Τράπεζα, αντί να στραφεί κατά της ΔΕΜΚΟ για μια σειρά ενεργειών της εις βάρος της εξαγορασθείσας και κατ' επέκταση των συμφερόντων του Τ.Τ., όπως: α) την διανομή μερίσματος χρήσης 2007 από την Bestline προς όφελος της ΔΕΜΚΟ, β) την μη αξιοποίηση διαφημιστικού χρόνου αξίας 1.500.000 ευρώ σε ετήσια βάση, που είχε την υποχρέωση να παραχωρήσει στο Τ.Τ., γ) την παρουσίαση σημαντικά μικρότερου από το προβλεπόμενο στη Μελέτη Αποτίμησης υπολοίπου πιστωτικών καρτών της Bestline με προφανή επίπτωση στην κερδοφορία της και δ) την απόκρυψη — κατά τους ισχυρισμούς της Τράπεζας— του υπ' αριθ. 580/10-3-2009 εγγράφου της ΔΕΠΣ περί συγχρηματοδότησης της Bestline, αποδέχθηκε τις ανωτέρω πράξεις και προχώρησε σε σειρά αναθέσεων συμβουλευτικών μελετών για την «αξία αποτίμησης» της θυγατρικής της, έναντι 496.710 ευρώ, αποφεύγοντας να διενεργήσει έλεγχο (η ίδια ή οι συμβουλευτικές / ελεγκτικές εταιρίες για λογαριασμό της), επί της πιστοδοτικής διαδικασίας και της ποιότητας του χαρτοφυλακίου.

**8)** Όσον αφορά δε στην εξαγορασθείσα από το Τ.Τ. εταιρία Bestline (νυν ΗΡC), διαπιστώθηκαν από τους Επιθεωρητές της ΤΤΕ τα ακόλουθα:

**α)** Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, βάσει στοιχείων ενημερότητας, επιδεινώνεται δραματικά, καθώς οι καθυστερήσεις ανήλθαν την 31-5-2012 στο 26,13% του συνόλου έναντι 14,55% την 31-12-2010 και, επιπλέον, η εισπραξιμότητα στις καθυστερήσεις άνω του έτους είναι πλέον κάτω του 1%.

**β)** Η παρακολούθηση και η διαχείριση του χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών είναι κατεξοχήν προβληματική και η ποιότητα του χαρτοφυλακίου κακή.

**γ)** Η διαχείριση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση στερείται αποτελέσματος, καθώς είναι μηδαμινή η συμβολή της στην επανάκτηση των απαιτήσεων, στις οποίες έχουν ασκηθεί ένδικο μέσα, ενώ επισημαίνεται η παντελής απουσία εμπράγματων εξασφαλίσεων της Η ΡC από τους πελάτες της.

**δ)** Ο Συντελεστής Φερεγγυότητας της HPC, εάν ληφθούν υπόψη τα ευρήματα της έκθεσης της ΜΔΚ της Τράπεζας για το 2011, αλλά και ο ρυθμός αύξησης των καθυστερήσεων, καθίσταται ήδη οριακά θετικός και στο άμεσο μέλλον αρνητικός.

Οι ανωτέρω (υπό στοιχεία α-γ) διαπιστώσεις σημαίνουν, με άλλα λόγια, ότι το πελατολόγιο της Bestline δεν πληρούσε πιστοληπτικά τα κριτήρια εκείνα που όφειλε, για να κάνει χρήση των προϊόντων της εταιρίας, καθώς επίσης και ότι η εταιρία δεν φρόντισε να αντλήσει επιπλέον εξασφαλίσεις (εγγυήσεις ή εγγυητές), ούτε να εγκαταστήσει μηχανισμό, ο οποίος καθημερινά θα κινητοποιείτο σχετικά με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του πελατολογίου. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη κι αν η εταιρία δεν είχε την δυνατότητα να φιλοξενήσει ή να δημιουργήσει μία τέτοια διεύθυνση εργασιών, μπορούσε να αναζητήσει παρεμφερείς υπηρεσίες από εταιρίες που δραστηριοποιούνται μεμονωμένα στον κλάδο συλλογής ληξιπρόθεσμων οφειλών (collections). Είναι δε συνήθης πρακτική της αγοράς, η αρχικά τηλεφωνική επικοινωνία με το πελατολόγιο που έχει ληξιπρόθεσμες οφειλές, προκειμένου να γίνει η λεγόμενη «ρύθμιση», ούτως ώστε και η εταιρία αλλά και ο πελάτης να συνεχίσουν την ομαλή συνεργασία. Η εν λόγω πρακτική επιτρέπει στις εταιρίες να μην γράφουν ζημίες στους ισολογισμούς τους και στους πελάτες την καλύτερη και άρτια διαχείριση των οικονομικών τους. Δράσεις στις οποίες, όπως προκύπτει από τις ως άνω διαπιστώσεις των Επιθεωρητών της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, δεν προέβη η Bestline.

Τέλος, όσον αφορά την ως άνω, υπό στοιχείο δ, διαπίστωση περί του Συντελεστή Φερεγγυότητας της εταιρίας (ο οποίος καθίσταται ήδη οριακά θετικός και στο άμεσο μέλλον αρνητικός), τούτη σημαίνει, με άλλα λόγια, ότι η εταιρία δεν θα έπρεπε να εκταμιεύει για ίδια χρήση επιπλέον δανεισμό, καθώς δημιουργούσε επιπλέον χρέη τα οποία, όπως προκύπτει, δεν μπορούσε να αποπληρώσει, καθόσον δεν προχωρούσε σε αποσβέσεις προηγούμενων δανείων.

**9)** Εν τέλει, με την υπ' αριθ. 207/2-3-2012 απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Τ., αποφασίστηκε η λύση της σύμβασης με την ΔΕΜΚΟ, μέσω της δικαστικής οδού, λόγω «της προβληματικής σχέσης των

δύο μετόχων λόγω αντικρουόμενων συμφερόντων», καθόσον, σύμφωνα με μελέτες συμβουλευτικών και ελεγκτικών εταιριών, εκτιμήθηκε ότι το Τ.Τ. ζημιώνεται από την συνεργασία αυτή κατ' ελάχιστο 73.800.000 ευρώ και κατά μέγιστο 141.100.000 ευρώ.

**10)** Εν κατακλείδι, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές της ΤτΕ ζημία της περιουσίας του Τ.Τ. από την ως άνω συμμετοχή-εξαγορά κατά 50% της εταιρίας Bestline ανερχόμενη στο 20% της χρηματοδότησης, ύψους 49.182.000 ευρώ, λόγω του ιδιαίτερα υψηλού ρυθμού αύξησης του υπολοίπου των απαιτήσεων σε καθυστέρηση, οι οποίες ανήλθαν στο α' εξάμηνο του έτους 2012 κατά 65% και αποτελούν πλέον το 27% του συνόλου των απαιτήσεων, ενώ παράλληλα επισημάνθηκε ότι σε περίπτωση που η έκβαση της διαιτησίας αποβεί σε βάρος της Τράπεζας, γεγονός που συνέβη όπως θα εκτεθεί αναλυτικότερα στη συνέχεια, η εκτιμηθείσα ζημία της περιουσίας του Τ.Τ. θα αυξηθεί σημαντικά [βλ. ιδίως σελ. 2-4, 8 του από τον Ιούνιο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου στο Τ.Τ.—Hellenic Post Credit Α.Ε.Π.Π. της ΔΕΠΣ/Τράπεζας της Ελλάδος και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13-15, αλλά και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ», σελ. 20, όπου επιβεβαιώνεται η ως άνω εκτιμηθείσα ζημία του Τ.Τ. από την χρηματοδότηση της ΗΡC].

Πέραν των ανωτέρω διαπιστώσεων των αρμόδιων Επιθεωρητών- Ελεγκτών της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Όπως αναλυτικά εκτέθηκε, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12- 2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, α) ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και β) στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε, ως ελέχθη, από την τότε Διοίκηση της Bestline.

Στη συνέχεια, αντί η Τράπεζα να «εξαγοράσει» το 100% των μετοχών της Bestline στην εκτιμηθείσα από την Deloitte εμπορική αξία, ήτοι στο ποσό των 19.800.000 ευρώ κατά την πιο αισιόδοξη, μάλιστα, εκτίμηση με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, απέκτησε-συμμετείχε μόνον στο 50% της εταιρίας, έναντι του ποσού των 18.900.000 ευρώ, μέσω Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, χωρίς, μάλιστα, να κατοχυρώσει και τη «θέση ισχύος» των διοικητικών αποφάσεων (management) της εν λόγω εταιρίας.

Ειδικότερα:

Την 21-3-2008, στην υπ' αριθ. 108 συνεδρίαση του Δ.Σ. του Τ.Τ., όσον αφορά στο θέμα της συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρία Bestline, ο τότε Πρόεδρος του Τ.Τ. Άγγελος ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, ανέφερε στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, ότι με την συμμετοχή αυτή του Τ.Τ., το οποίο μέχρι τότε παρουσίαζε ζημίες στον τομέα των πιστωτικών καρτών, ο τομέας αυτός θα κερδοφορούσε μέσω της συνεργασίας της Τράπεζας με την ως άνω εταιρία του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος είχε πολύ καλή γνώση της σχετικής αγοράς εν γένει, καθόσον διέθετε την ως άνω εταιρία πιστωτικής κάρτας, ενώ, στη συνέχεια, ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Επενδυτικής Τραπεζικής και Θυγατρικών του Τ.Τ., Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ, εισηγήθηκε σχετικώς στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, *«την συμμετοχή στην εταιρία Bestline Cards S.A. σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού της κεφαλαίου με τίμημα 19.800.000 ευρώ για την ανάπτυξη της δραστηριότητας τους στην πιστωτική κάρτα»*, όπως προκύπτει από το από 21-3-2008 εισηγητικό σημείωμα του Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ προς τα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ., την από 27-11-2013 ένορκη εξέταση του μάρτυρα Βασιλείου ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ του Γεωργίου, την από 26-11-2013 ένορκη εξέταση του μάρτυρος Ιωάννη ΧΑΛΙΚΙΑ του Γερασίμου και την από 3-12-2013 ένορκη εξέταση του μάρτυρος Φώτιου ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ του Βασιλείου.

Ωστόσο, οι ως άνω ανακοινώσεις του Προέδρου του Τ.Τ. Αγγέλου ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ και του αρμόδιου εισηγητή Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, ενέχουν ανακριβή απεικόνιση της πραγματικότητας, καθόσον σύμφωνα με την εκτίμηση, και μάλιστα

την πλέον αισιόδοξη, της Deloitte, όπως ήδη αναφέρθηκε, η εμπορική αξία του 100% των μετοχών της εταιρίας, και όχι του 50% αυτών όπως παρουσιάστηκε στα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ., ανερχόταν κατά την 31-12-2007 στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, ενώ, επιπροσθέτως, ούτε ο ως άνω εισηγητής, Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ αλλά ούτε και ο Πρόεδρος του Τ.Τ., Άγγελος ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, ο οποίος, μάλιστα, προέβη προσωπικά στην επιλογή της εταιρίας Bestline προς συνεργασία, ενημέρωσαν τα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ., περί τα κάτωθι γεγονότα:

α) Περί του ότι η πραγματική συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και της ΔΕΜΚΟ, ήτοι μεταξύ του Αγγέλου ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ήταν να διπλασιαστεί η εκτιμηθείσα στο 100% εμπορική αξία της Bestline, ύψους 19.800.000 ευρώ, ώστε να ανέλθει στο ποσό των 40.000.000 ευρώ, προκειμένου να λάβει χώρα η αποφασισθείσα αύξηση, (διπλασιασμός), του μετοχικού κεφαλαίου της, και το Τ.Τ. να καταβάλει εξολοκλήρου το ποσό των 19.800.000 ευρώ (για την ακρίβεια το ποσό των 18.900.000 ευρώ), το οποίο θα ανταποκρίνονταν στο ποσοστό του 50% της συμμετοχής του, όπως και τελικά συνέβη, παρά το γεγονός ότι η αποτίμηση του 100% της αξίας της εταιρίας Bestline από την Deloitte —η σχετική έκθεση της οποίας σημειωτέον ουδόλως παρουσιάστηκε στα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ. στην από 21-3-2008 επίμαχη συνεδρίαση— είχε ήδη λάβει υπόψη την παραδοχή της συνεργασίας της Bestline με πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο, μάλιστα, θα αναλάμβανε και τον πιστωτικό κίνδυνο του υπολοίπου των πελατών της, [σχετική και η από 2-12-2013 ένορκη εξέταση του μάρτυρος Λάζαρου ΜΑΥΡΙΔΗ του Δημητρίου, η από 27-11-2013 ένορκη εξέταση του μάρτυρος, Βασιλείου ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ του Γεωργίου, η από 26-11-2013 ένορκη εξέταση του μάρτυρος, Ιωάννη ΧΑΛΙΚΙΑ του Γερασίμου και η από 3-12-2013 ένορκη εξέταση του μάρτυρος, Φώτιου ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ του Βασιλείου].

β) Περί του ότι, σύμφωνα με τα σχόλια των Εκτιμητών της Deloitte, η «πραγματική τιμή» στην οποία μία συναλλαγή θα μπορούσε να ολοκληρωθεί, θα μπορούσε να είναι διαφορετική από την αξία που εκτιμήθηκε, για λόγους όπως τα κίνητρα των

συναλλασσομένων μερών, η ικανότητά τους στις διαπραγματεύσεις, η μορφή της συναλλαγής (π.χ. ο τρόπος χρηματοδότησής της, ο τρόπος μεταφοράς του ελέγχου της εταιρίας κ.λπ.) ή και για λόγους που αφορούν αποκλειστικά στην συγκεκριμένη συναλλαγή [βλ. την από τον Μάρτιο του 2008 έκθεση της Deloitte, σελ. 6, υπό στοιχ. 1.2. υποπερ. 1.2.2.], ήτοι περί την, κεντρικής σημασίας, εν λόγω επισήμανση των Εκτιμητών της Deloitte όσον αφορά στην διαφορά των μεγεθών της «πραγματικής» (και κατώτερης) και της «εμπορικής» (και υψηλότερης) αξίας της συναλλαγής-εξαγοράς.

**γ)** Περί του ότι η αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εξαγοραζόμενης εταιρίας Bestline, βασίστηκε σε μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας κατά την 31-12-2007 και σε στοιχεία που προέκυψαν κατόπιν συνεντεύξεων με τα στελέχη της Διοίκησης της εν λόγω εταιρίας, [σχετική η από τον Μάρτιο του 2008 έκθεση της Deloitte, σελ. 9, υπό στοιχ. 1.4. υποπερ. 1.4.2.].

**δ)** Περί του ότι οι Εκτιμητές της Deloitte, όσον αφορά τυχόν νομικές και ασφαλιστικές εκκρεμότητες της εταιρίας, στηρίχτηκαν και πάλι σε διαβεβαιώσεις της Διοίκησης της Bestline ότι δεν υπάρχουν σημαντικές εκκρεμότητες που να μεταβάλλουν το ύψος των υποχρεώσεων της εταιρίας [βλ. την από τον Μάρτιο του 2008 έκθεση της Deloitte, σελ. 11, υπό στοιχ. 1.5. υποπερ. 1.5.7.].

**ε)** Περί του ότι η Deloitte δεν πραγματοποίησε διεξοδική, ανεξάρτητη έρευνα αγοράς για τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρία και τις προοπτικές του, αλλά στηρίχτηκε σε διάφορα δημοσιευμένα στοιχεία, τα οποία, όμως, δεν επαληθεύτηκαν από αυτήν (την Deloitte), [σχετική η από τον Μάρτιο του 2008 έκθεση της Deloitte, σελ. 11, υπό στοιχ. 1.5. υποπερ. 1.5.8.].

**στ)** Περί του ότι σύμφωνα με εκτίμηση της Deloitte, επί τη βάση των στοιχείων που της προσκόμισε η Bestline, οι πωλήσεις της τελευταίας, θα αυξάνονταν την περίοδο 2008-2009 στα επίπεδα των ετών 2004-2005, τα οποία, ωστόσο, ήταν υψηλά, καθόσον οι πωλήσεις την πενταετία 2003-2007 είχαν μειωθεί.

ζ) Περί του ότι το 70% των μετοχών της εταιρίας Bestline ήταν ήδη ενεχυριασμένο για την κάλυψη δανείου που είχε χορηγηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς, με ανεξόφλητο υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ, ποσό υπερδιπλάσιο από το τότε Μετοχικό της Κεφάλαιο.

Συνεπεία των ανωτέρω ψευδών παραστάσεων, παραπλανήθηκαν τα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ., το οποίο αποτελούνταν, πλην του Προέδρου Αγγέλου ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, από τους, Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, ως Α' Αντιπρόεδρο, Χρήστο ΜΗΤΡΕΝΤΣΕ, ως Β' Αντιπρόεδρο, Αδαμαντία ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, Ανδρέα ΤΑΠΡΑΝΤΖΗ, Κωνσταντίνο ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟ, Βασίλειο ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟ, Ιωάννη ΧΑΛΙΚΙΑ και Δημήτριο ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ, και αποφάσισαν ομόφωνα, δυνάμει της υπ' αριθ. 108/21-3-2008 απόφασης, *«την συμμετοχή της Τράπεζας στην εταιρία Bestline Cards S.A. σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού της κεφαλαίου με τίμημα 19.800.000 ευρώ για την ανάπτυξη της δραστηριότητάς της στην πιστωτική κάρτα και την υπογραφή της σχετικής Συμφωνίας Μετόχων από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου»*, ενώ αν γνώριζαν την αληθή κατάσταση των πραγμάτων, αλλά και την πραγματική οικονομική εικόνα - αξία της εταιρίας, ήτοι ότι η αξία του 100% της Bestline, (και όχι μόνον του 50% αυτής), ανερχόταν, σύμφωνα με την εκτίμηση της Deloitte, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, ότι η πραγματική συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και της ΔΕΜΚΟ, ήτοι μεταξύ του Αγγέλου ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ήταν να διπλασιαστεί η εκτιμηθείσα στο 100% εμπορική αξία της Bestline, ύψους 19.800.000 ευρώ, ώστε να ανέλθει στο ποσό των 40.000.000 ευρώ, προκειμένου να λάβει χώρα η αποφασισθείσα αύξηση, (διπλασιασμός) του μετοχικού κεφαλαίου της, και το Τ.Τ. να καταβάλει εξολοκλήρου το ποσό των 19.800.000 ευρώ, (για την ακρίβεια το ποσό των 18.900.000 ευρώ), το οποίο θα ανταποκρίνονταν στο ποσοστό του 50% της συμμετοχής του, όπως και τελικά συνέβη, παρά το γεγονός ότι η εταιρία Deloitte είχε ήδη λάβει υπόψη την παραδοχή της συνεργασίας της Bestline με πιστωτικό ίδρυμα για να καταλήξει στην αποτίμηση του 100% της αξίας της εταιρίας Bestline, ότι η αποτίμηση της εμπορικής της αξίας της τελευταίας βασίστηκε σε μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες προσωρινές οικονομικές



καταστάσεις της εταιρίας κατά την 31-12-2007 και σε στοιχεία που προέκυψαν κατόπιν συνεντεύξεων με τα στελέχη της Διοίκησης αυτής, ότι οι Εκτιμητές της Deloitte στηρίχτηκαν σε διαβεβαιώσεις της Διοίκησης της Bestline ότι δεν υπάρχουν σημαντικές νομικές και ασφαλιστικές εκκρεμότητες που να μεταβάλλουν το ύψος των υποχρεώσεων της εταιρίας, ότι η Deloitte δεν πραγματοποίησε διεξοδική, ανεξάρτητη έρευνα αγοράς για τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρία και τις προοπτικές του, αλλά στηρίχτηκε σε διάφορα δημοσιευμένα στοιχεία, τα οποία, όμως, δεν επαληθεύτηκαν από αυτήν, ότι σύμφωνα με εκτίμηση της Deloitte, επί τη βάση των στοιχείων που της έθεσε υπόψιν η Bestline, οι πωλήσεις της τελευταίας, θα αυξάνονταν την περίοδο 2008-2009 στα επίπεδα των ετών 2004 - 2005, τα οποία, ωστόσο, ήταν υψηλά, καθόσον οι πωλήσεις την πενταετία 2003-2007 είχαν μειωθεί, -δηλαδή ότι τα στοιχεία που παρασχέθηκαν στην Deloitte από την Διοίκηση της εταιρίας Bestline ως ακριβή και δίκαια, απεδείχθησαν τελικά αναξιόπιστα-, αλλά και ότι το 70% των μετοχών της τελευταίας ήταν ήδη ενεχυριασμένο για την κάλυψη άλλου δανείου που είχε χορηγηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς, με ανεξόφλητο υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ, δεν θα προέβαιναν στην ομόφωνη έγκριση της συμμετοχής του Τ.Τ. στην εταιρία Bestline υπό τους συγκεκριμένους όρους και έναντι του συγκεκριμένου τιμήματος, και μάλιστα χωρίς να κατοχυρώσουν, ως ελέγχθη, την «θέση ισχύος» των διοικητικών αποφάσεων (management) της εν λόγω εταιρίας, [σχετική και η από 2-12-2013 ένορκη εξέταση του μάρτυρος, Λάζαρου ΜΑΥΡΙΔΗ του Δημητρίου, η από 27-11-2013 ένορκη εξέταση του μάρτυρος, Βασιλείου ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ του Γεωργίου και η από 26-11-2013 ένορκη εξέταση του μάρτυρος, Ιωάννη ΧΑΛΙΚΙΑ του Γερασίμου].

Αποτελεί δε παράδοξο, ο «αγοραστής» (Τ.Τ.) αφενός μεν να μην προβαίνει στην απόκτηση του 100% μιας εταιρίας, (Bestline), της οποίας η εμπορική αξία μάλιστα, εκτιμήθηκε με την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης στο ποσό μόλις των 2.800.000 ευρώ, και αντ' αυτού να συμμετέχει στο 50% αυτής, καταβάλλοντας την τιμή του 100%, χωρίς ταυτόχρονα να διεκδικεί την «θέση ισχύος» στη διοίκηση της εταιρίας, αφετέρου δε να παραχωρεί και μερίσματα κερδοφορίας στον «πωλητή» (ΔΕΜΚΟ),

όπως θα εκτεθεί αναλυτικότερα στην συνέχεια, εκταμιεύοντας παράλληλα δανεισμό για χρήση από τον τελευταίο.

Στην πραγματικότητα μάλιστα, μετά την ανωτέρω εξαγορά του 50% της Bestline από το Τ.Τ. και την συνεπεία αυτής υπογραφή της Συμφωνίας Μετόχων, η διαχείριση και διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων της Bestline, πέρασε στον απόλυτο έλεγχο της ΔΕΜΚΟ. Χαρακτηριστικό δε είναι το γεγονός ότι τα γραφεία της Bestline, όπως και η νόμιμη έδρα της, βρίσκονταν στο ίδιο κτήριο με τα γραφεία και την έδρα της ΔΕΜΚΟ, τα δε ασκούντα τη διοίκηση της Bestline στελέχη της ΔΕΜΚΟ βρίσκονταν καθημερινά στα γραφεία της εταιρίας, σε αντίθεση με τα εκ του Τ.Τ. προερχόμενα πρόσωπα της εταιρίας-μέλη του Δ.Σ., τα οποία μετέβαιναν στα γραφεία αυτής μόνον όταν υπήρχε ειδικός λόγος ή ανάγκη εκτέλεσης ειδικής εργασίας. Σημειωτέον, ότι η είσοδος των τελευταίων στα γραφεία της εταιρίας δεν ήταν ελεύθερη, όπως αυτή των προσώπων της ΔΕΜΚΟ. Εισέρχονταν πάντοτε ως επισκέπτες, ενώ, προηγουμένως, όφειλαν να έχουν ειδοποιήσει τη ΔΕΜΚΟ για την επικείμενη μετάβασή τους στα γραφεία της εταιρίας, [σχετική η από 17-9-2012 ανταίτηση διαιτησίας του Τ.Τ. κατά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ].

Είναι απορίας άξιον, πώς το Τ.Τ., που ήταν υπεύθυνο σύμφωνα με την ως άνω Συμφωνία Μετόχων, για τις απαραίτητες εκ του Νόμου εργασίες σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο, την κανονιστική συμμόρφωση, το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και τη διαχείριση κινδύνων (risk management), δεν είχε, ως όφειλε, καθημερινή παρουσία, διασφαλίζοντας έτσι την πληρότητα των σχετικών οδηγιών του Νόμου και την αρτιότητα των εν λόγω εργασιών.

Αποτέλεσμα των ως άνω ψευδών παραστάσεων και της εντεύθεν παραπλάνησης των μελών του Δ.Σ. του Τ.Τ., ήταν αφενός μεν η έγκριση της συμμετοχής του Τ.Τ. στην Bestline σε ποσοστό 50% υπό τους όρους που προεκτέθηκαν, αφετέρου δε η συνεπεία αυτής της έγκρισης, υπογραφή και ενεργοποίηση της από 24-4-2008 Συμφωνίας Μετόχων μεταξύ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενου από τον Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, και

της εταιρίας Bestline, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τους Ιωάννη ΡΟΡΡΗ και Αλεξάνδρα ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, η οποία ισχύει μέχρι και σήμερα, πράξεις που ενέχουν σαφώς τον χαρακτήρα περιουσιακής διάθεσης και συνεπάγονται ευθέως βλάβη ή διακινδύνευση της περιουσίας του Τ.Τ., με αντίστοιχη περιουσιακή ωφέλεια της εταιρίας Bestline του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ως αυτή εξειδικεύεται αναλυτικότερα στη συνέχεια:

**1)** Τα έξοδα της Bestline καλύπτονταν ως επί τω πλείστον από το Τ.Τ., το οποίο διέθετε το πελατολόγιο και παρείχε την ρευστότητα, με ιδιαίτερα μεγάλο κόστος και έκθεση σε οικονομική ζημία, όπως θα εκτεθεί ειδικότερα, ενώ η ΔΕΜΚΟ, η οποία παρείχε την τεχνογνωσία και ασκούσε την διοίκηση της Bestline, στην πραγματικότητα συμμετείχε μόνο στα κέρδη (μερίσματα).

Χαρακτηριστικά παραδείγματα της αποκλειστικής ανάληψης των βαρών της Bestline από το Τ.Τ., αλλά και της πρόθεσης των υπαιτίων να αποκομίσει η ΔΕΜΚΟ παράνομο περιουσιακό όφελος εις βάρος της Τράπεζας, είναι τα εξής: Το τίμημα της εξαγοράς του 50% της Bestline (18,9 εκατ. ευρώ), σύμφωνα με την Συμφωνία Μετόχων, κατατέθηκε από το Τ.Τ. σε τραπεζικό λογαριασμό που διατηρούσε η εταιρία στην Τράπεζα. Ο λογαριασμός αυτός ήταν δεσμευμένος και τα μόνα ποσά που θα εκταμιεύονταν για την πληρωμή της Bestline προς το Τ.Τ. για την παραχώρηση της χρήσης του δικτύου του, έπρεπε να είναι σε προκαθορισμένες ημερομηνίες και κατόπιν εγκρίσεως του Δ.Σ. [βλ. και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Η Bestline, δεδομένου ότι δεν συνιστά, ως ελέχθη, πιστωτικό ίδρυμα, δεν είχε την δυνατότητα να παρέχει τραπεζικές υπηρεσίες (πιστώσεις στο πλαίσιο διαχείρισης πιστωτικών καρτών). Για τον λόγο αυτό ήταν υποχρεωμένη να συνεργάζεται με κάποιο τραπεζικό ίδρυμα, όπως έκανε κατά το παρελθόν με την MILLENIUM και άλλες Τράπεζες, το οποίο στη συνέχεια όφειλε η ίδια να αποζημιώσει για την παροχή του δικτύου του.

Το Τ.Τ., με άλλα λόγια, πλήρωνε με δικά του αποκλειστικά κεφάλαια την χρήση του δικτύου του από την Bestline, χωρίς καμία συμμετοχή της — συνεταίρου πλέον— ΔΕΜΚΟ.

Επιπροσθέτως, όταν για την ομαλή λειτουργία της Bestline προέκυψε η ανάγκη καταβολής 6.000.000 ευρώ και 12.000.000 ευρώ αντίστοιχα για την εξασφάλιση των απαραίτητων αδειοδοτήσεων από τις εταιρίες MASTERCARD και VISA, τότε το ποσό των 6.000.000 ευρώ εκταμιεύθηκε, με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας και κατά παράβαση της Συμφωνίας Μετόχων, από τον δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό που προαναφέρθηκε, ενώ τα υπόλοιπα 12.000.000 ευρώ καλύφθηκαν με εγγυητική επιστολή την οποία εξέδωσε και πάλι το Τ.Τ. Προκύπτει, δηλαδή, για ακόμη μια φορά ότι η ΔΕΜΚΟ δεν συμμετείχε —ως όφειλε— στα έξοδα της εταιρίας, τα οποία κάλυπτε εξολοκλήρου το Τ.Τ., όπως προκύπτει και την από 2-12-2013 έκθεση ένορκης εξέτασης του μάρτυρος Λάζαρου ΜΑΥΡΙΔΗ του Δημητρίου.

Αντιθέτως, όταν η Bestline απέδωσε κέρδη για τα έτη 2008, 2009 και 2010, η ΔΕΜΚΟ καρπώθηκε —ως μέτοχος του 50% των μετοχών της εταιρίας— μερίσματα συνολικού ύψους 3.380.000 ευρώ. Σημαντικό δε είναι να σημειωθεί ότι το ποσοστό των μετοχών της Bestline, τις οποίες κατείχε η ΔΕΜΚΟ (50%), εκ των οποίων εκπορεύτηκαν και τα μερίσματα της κερδοφορίας, ήταν στο σύνολό τους ενεχυριασμένο υπέρ του Τ.Τ. ως εξασφάλιση του Ομολογιακού Δανείου που χορηγήθηκε από την Τράπεζα στη ΔΕΜΚΟ το έτος 2008. Στη δε Συμφωνία Μετόχων, δεν προβλέφθηκε ρήτρα εξασφάλισης του Τ.Τ. για τα μερίσματα που προέκυπταν από ενεχυριασμένες μετοχές, με αποτέλεσμα τα μερίσματα αυτά να πιστωθούν στους λογαριασμούς της ΔΕΜΚΟ αντί της Τράπεζας, όπως αυτό προκύπτει και την από 2-12-2013 έκθεση ένορκης εξέτασης του μάρτυρος Λάζαρου ΜΑΥΡΙΔΗ του Δημητρίου.

**2)** Στη Συμφωνία Μετόχων, προβλέφθηκε ο αποκλειστικός δανεισμός της Bestline από το Τ.Τ. και μάλιστα με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους. Διά του όρου αυτού, ο οποίος, μάλιστα, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 2588/2007 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος,

βλάπτεται καταφανώς η περιουσία του Τ.Τ. προς όφελος της Bestline και στην ουσία της ΔΕΜΚΟ, καθόσον δεν διαχέεται ο πιστωτικός κίνδυνος και αναλαμβάνεται όλος από ένα και μόνον πιστωτικό ίδρυμα. Συνέπεια αυτού, την 31-12-2011 και 31-12-2010 οι υποχρεώσεις της Bestline προς πιστωτικά ιδρύματα ανήλθαν σε 241.409.000 ευρώ και 206.909.000 ευρώ αντίστοιχα, και αφορούσαν στο σύνολό τους σε ανοιχτό δανεισμό από το Τ.Τ.

Η Τράπεζα, με άλλα λόγια, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων, δανειοδοτούσε την εταιρία Bestline με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, με συνέπεια να υποστεί η πρώτη σοβαρή περιουσιακή ζημία, υπολογιζόμενη στα 10.000.000 ευρώ ετησίως. Χαρακτηριστικά αναφέρεται, ότι το επιτόκιο δανεισμού της εταιρίας από το Τ.Τ. κυμαινόταν κατά την τριετία 2009-2011 μεταξύ ποσοστού 1,053% και 2,050%, ενώ ο μέσος όρος του επιτοκίου της αγοράς για επιχειρηματικά δάνεια την ίδια χρονική περίοδο κυμαινόταν μεταξύ 5,60% - 7,88%, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ.

Μάλιστα, ως ήδη ελέχθη ανωτέρω, η ανάγκη διασφάλισης εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης σε ποσοστό 50% είχε επισημανθεί από τους αρμόδιους υπαλλήλους της Τράπεζας της Ελλάδος με την υπ' αριθ. 580/10- 3-2009 επιστολή της ΔΕΠΣ προς την Bestline, χωρίς, ωστόσο, να υπάρξει συμμόρφωση. Εάν, τουναντίον, υλοποιούνταν η σύσταση αυτή, το Τ.Τ. θα αποδεσμευόταν από την υποχρέωσή του, βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, να χρηματοδοτεί την Bestline με επιτόκιο πολύ χαμηλότερο της αγοράς, αλλά και αυτού που ημέρα με την ημέρα υποχρεωνόταν να καταβάλλει το Τ.Τ. για να εξεύρει τα κεφάλαια που δάνειζε στην εταιρία, επί σημαντική και προφανή ζημία του. Διότι, όταν το Τ.Τ. για να εξασφαλίσει τα αναγκαία κεφάλαια, κατέβαλε π.χ. τόκο ύψους  $x\%$  και λόγω της Συμφωνίας Μετόχων δάνειζε με  $(x-\psi)\%$ , υφίστατο σημαντική περιουσιακή ζημία [βλ. και την 17-9-2012 Ανταίτηση Διαιτησίας του Τ.Τ. κατά της ΔΕΜΚΟ],

Εντούτοις, τόσο η ΔΕΜΚΟ, όσο και οι υπ' αυτής εντεταλμένοι διοικούντες την εταιρία Bestline, ήτοι οι: 1) Άγγελος ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, ως Πρόεδρος, 2) Μιχαήλ ΚΕΦΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ, ως Αντιπρόεδρος, 3) Ιωάννης ΡΟΡΡΗΣ, ως Διευθύνων Σύμβουλος και 4) Δημήτριος

ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ, 5) Ιωσήφ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗΣ, 6) Γεώργιος ΞΥΡΑΦΑΣ και 7) Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ, ως μέλη, παρέλειψαν να ενημερώσουν το Τ.Τ. για την ανωτέρω επιστολή τουναντίον την απέκρυσαν και ουδέποτε την πρωτοκόλλησαν, με αποτέλεσμα η εν λόγω επιστολή της ΔΕΠΣ να μην περιέλθει εγκαίρως σε γνώση του Τ.Τ., με συνέπεια η ΔΕΜΚΟ και ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ να αντλούν παρανόμως, από το έτος 2009 μέχρι και σήμερα, το σύνολο της χρηματοδότησής τους αποκλειστικά από την συγκεκριμένη Τράπεζα, με αντίστοιχη ζημία της περιουσίας της τελευταίας, ύψους 375.890 ευρώ το 2009, 4.979.911 ευρώ το 2010 και 6.195.822 ευρώ το 2011, [σχετική και η 17- 9-2012 Ανταίτηση Διαιτησίας του Τ.Τ. κατά της ΔΕΜΚΟ].

**3)** Στη Συμφωνία Μετόχων, περιγράφεται, επίσης, η υποχρέωση εξασφάλισης των ιδίων κεφαλαίων της Bestline αποκλειστικά από την Τράπεζα. Βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, ειδικότερα, η Τράπεζα όφειλε να εξασφαλίσει την ενίσχυση κεφαλαίων της Bestline μέσω έκδοσης Ομολογιακού Δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των 20.000.000 ευρώ, χωρίς την συμμετοχή και πάλι της εταιρίας ΔΕΜΚΟ.

**4)** Στη Συμφωνία Μετόχων, προβλεπόταν, περαιτέρω, η υποχρέωση παραχώρησης διαφημιστικού χρόνου αξίας 1.500.000 ευρώ ετησίως από τα ελεγχόμενα από τη ΔΕΜΚΟ Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, αντί συμβολικού κατά νόμο τιμήματος (μέσω ειδικών τιμολογίων). Ο όρος αυτός ουδέποτε τηρήθηκε. Η ΔΕΜΚΟ, αντί να παράσχει δωρεάν στην ουσία υπηρεσίες διαφήμισης ύψους 7.500.000 ευρώ [1.500.000 ευρώ ετησίως επί 5 έτη (2009-2013)], ως όφειλε, κατάφερε —κατά παράβαση της Συμφωνίας Μετόχων— να διοχετεύσει προς εταιρίες συμφερόντων του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ (τηλεοπτικό σταθμό ΚΑΝΑΛΙ 9, Ραδιοφωνικούς Σταθμούς ALPHA 9.89, ΠΑΛΜΟΣ 96.5), το ποσό του 1.652.000 ευρώ για τα έτη 2010 - 2012 (σημειώνεται ότι για τα έτη 2009 και 2013 δεν υπάρχουν στοιχεία για αντίστοιχες δαπάνες), κατά τον ακόλουθο τρόπο: Για την διαφημιστική προώθηση της Bestline, το Δ.Σ. της εταιρίας επέλεξε, μετά από πρόταση της ΔΕΜΚΟ, να χρησιμοποιήσει ΜΜΕ, (τηλεοπτικό σταθμό ΚΑΝΑΛΙ 9, Ραδιοφωνικούς Σταθμούς ALPHA 9.89,

ΠΑΛΜΟΣ 96.5), ιδιοκτησίας του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αλλά και τις κινηματογραφικές αίθουσες που διαχειρίζεται η VILLAGE ROADSHOW (παρότι δεν αποτελούν ΜΜΕ σύμφωνα με τον όρο της Συμφωνίας Μετόχων), ιδιοκτησίας του ιδίου, με ετήσιο κόστος περίπου 600.000 ευρώ.

Όπως, μάλιστα, αναφέρει η Διοίκηση της Post Credit στην με Α.Π. Τ.Τ.Ε. 9274/26-10-2012 επιστολή της στην Τράπεζα της Ελλάδος, «λαμβάνόμενη αθροιστικά η πραγματοποιηθείσα κατά τα έτη 2010 - 2012 διαφημιστική δαπάνη της Εταιρίας στον ραδιοφωνικό σταθμό 9.89, στο Κανάλι 9 και στους κινηματογράφους Village, ανέρχεται σε 638.000 € το έτος 2010 (εκ των οποίων στα Village 350.000 €), σε 736.000 € το έτος 2011 (εκ των οποίων στα Village 200.000 €) και σε 278.000 € το έτος 2012 (εκ των οποίων στα Village 104.000 €)».

Η ΔΕΜΚΟ ισχυρίζεται, ότι «τα ανήκοντα στον όμιλο εταιριών της ΔΕΜΚΟ κατά το χρόνο σύναψης Συμφωνίας Μετόχων ΜΜΕ, έπαυσαν περί τα τέλη του 2008 να ελέγχονται από αυτόν. Συνεπώς, εξέλιπε η προϋπόθεση της σχετικής υποχρέωσης», [βλ. το με Α.Π. Τ.Τ.Ε. 6703/31-7-2012 έγγραφο του Ομίλου Εταιριών ΔΕΜΚΟ προς την Τράπεζα της Ελλάδος]. Ωστόσο, ο εν λόγω ισχυρισμός της εταιρίας δεν ευσταθεί, διότι ο Όμιλος ΔΕΜΚΟ, παρά την απώλεια του ελέγχου του τηλεοπτικού σταθμού ALPHA μετά την πώληση της πλειοψηφίας των μετοχών, εξακολουθούσε να έχει υπό τον έλεγχό του τον τηλεοπτικό σταθμό «Κανάλι 9» της Θεσσαλονίκης, καθώς και τους ραδιοφωνικούς σταθμούς «ALPHA 9.89» και «ΠΑΛΜΟΣ 96.5».

Συγκεκριμένα, η ΔΕΜΚΟ είχε υπό τον έλεγχό της, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, την εταιρία, ΚΟΣΜΟΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε., με διακριτικό τίτλο, «Κανάλι 9», μέσω της εταιρίας SIXOMEN. Η Ιδιωτική Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης διά Μετοχών SIXOMEN, συνεστήθη τον Ιούνιο του 2008, με έδρα την Λευκωσία Κύπρου, έχει αναπτύξει δραστηριότητα ως εταιρία συμμετοχών (holding) και ελέγχεται αποκλειστικά από τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος κατέχει σήμερα, άμεσα και έμμεσα (διά εταιριών ελεγχόμενων από τον ίδιο) το σύνολο (100%) των μετοχών της. Ο Όμιλος ΔΕΜΚΟ, διά

της εταιρίας SIXOMEN, διατηρεί, επίσης, τον έλεγχο των εταιριών «ALPHA ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.» με διακριτικό τίτλο «ΠΑΛΜΟΣ 96,5» και «ALPHA ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» με διακριτικό τίτλο «ALPHA 9.89» [βλ. και την υπ' αριθ. 415N/2008 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού], Συνεπώς, παρά τους ως άνω αντίθετους ισχυρισμούς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η τελευταία είχε υπό τον έλεγχό της κατά την διάρκεια ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων ΜΜΕ και εντεύθεν την δυνατότητα —αλλά πρωτίστως την συμβατική υποχρέωση— να παράσχει στο Τ.Τ. δωρεάν υπηρεσίες διαφήμισης, κάτι που ουδέποτε συνέβη.

5) Στη Συμφωνία Μετόχων, περιγράφεται, μεταξύ άλλων, η διαδικασία άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης τόσο από την πλευρά του πωλητή (put option) όσο και από την πλευρά του αγοραστή (call option).

Σχετικώς με τον όρο αυτό, οι Επιθεωρητές Ελεγκτές της Τράπεζας της Ελλάδος επισημαίνουν τα εξής:

Η διαρκής αύξηση του δανεισμού της Bestline από το Τ.Τ. και η συνεπακόλουθη πιστωτική επέκταση (χρονική), οδήγησαν σε πλασματική σταθεροποίηση του ποσοστού καθυστερήσεων. Επιπλέον οι αυξημένες χορηγήσεις είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των κερδών προ φόρων, δεδομένου και του χαμηλού κόστους της χρηματοδότησης, γεγονός που λειτουργεί ευνοϊκά προς τη ΔΕΜΚΟ, καθώς δίνει την δυνατότητα μεγιστοποίησης της τιμής εξάσκησης του δικαιώματος πώλησης (put option), μέσω της αύξησης της υπολογιζόμενης εμπορικής αξίας της εταιρίας, η οποία, όμως, βασίζεται σε πλασματικά στοιχεία, όπως προκύπτει από το από τον Ιούνιο του 2012 Πόρισμα Ελέγχου στο Τ.Τ.— Hellenic Post Credit Α.Ε.Π.Π. της ΔΕΠΣ/Τράπεζας της Ελλάδος.

Με άλλα λόγια, ο εξαιρετικά προνομιακός δανεισμός της Bestline σε συνδυασμό με την μη λήψη επισφαλών προβλέψεων εκ μέρους της, την αθέμιτη απόκρυψη ληξιπρόθεσμων υπολοίπων και την παράσταση αυτών ως ενήμερων, είχαν ως αποτέλεσμα την τεχνητή αύξηση των κερδών της εταιρίας, τα οποία στην πραγματικότητα ήταν μηδενικά. Απώτερος δε στόχος της ΔΕΜΚΟ ήταν, πέραν του ιδιαίτερα υψηλού μερίσματος που εισέπραττε ετησίως ως μέτοχος της Bestline, ακριβώς αυτός: Η τεχνητή



αύξηση των κερδών της εταιρίας και η εν τελεί αύξηση του τιμήματος που θα έπρεπε το Τ.Τ. να καταβάλει για την απόκτηση των μετοχών της σε περίπτωση ασκήσεως εκ μέρους της του δικαιώματος put option, κάτι το οποίο εν τέλει συνέβη, όπως θα εκτεθεί αναλυτικότερα στη συνέχεια. Και τούτο διότι, αυτό (τίμημα), ως ρητώς ορίσθηκε και συνομολογήθηκε στη Συμφωνία Μετόχων, υπολογίζεται με βάση τα κέρδη της εταιρίας και δη τα κέρδη αυτής προ φόρων, όπως φαίνονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων εταιρικών της χρήσεων.

Ήδη, μάλιστα, η ΔΕΜΚΟ, έχοντας επιτύχει, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, την επί ζημία του Τ.Τ. τεχνητή αύξηση των κερδών της Bestline κατά την τριετία 2009-2011, κατήγγειλε, την 27-4-2012, την από 24-4- 2008 Συμφωνία Μετόχων, εισάγοντας τις μεταξύ των μερών διαφορές ενώπιον του Διαιτητικού Δικαστηρίου, ενώ, επιπροσθέτως, άσκησε το ως άνω αναφερόμενο δικαίωμα put option, αιτούμενη όπως οι 9.680.000 μετοχές της, που αντιστοιχούν στο 50% του μετοχικού κεφαλαίου της Bestline, μεταβιβαστούν στο Τ.Τ., έναντι τιμήματος ύψους 59.325.025,50 ευρώ, ποσό ιδιαίτερα αυξημένο, καθόσον υπολογίστηκε με βάση την φόρμουλα της Συμφωνίας Μετόχων επί των πλασματικών κερδών της εταιρίας, για την τριετία 2009-2011 [βλ. την από 5-6-2012 αγωγή-αίτηση Διαιτησίας της ΔΕΜΚΟ κατά του Τ.Τ. και την από 17-9-2012 Ανταίτηση Διαιτησίας του Τ.Τ. κατά της ΔΕΜΚΟ].

Στο πλαίσιο αυτό, εξεδόθη η υπ' αριθ. 48/2013 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, η οποία κάνοντας *εν μέρει* δεκτή την αγωγή- αίτηση διαιτησίας της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, αποδεχόμενο ως ουσία βάσιμο τον τρίτο λόγο καταγγελίας της εταιρίας περί υπαίτιας παράβασης εκ μέρους του Τ.Τ. της υποχρέωσης μη ανταγωνισμού και αποκλειστικότητας στη χρήση του δικτύου, για όσους λόγους αναφέρονται αναλυτικά στην ως άνω απόφαση, εφαρμόζοντας τον ως άνω όρο της Συμφωνίας Μετόχων περί της ενάσκησης του δικαιώματος (put option), [βλ. σχετικά όρο 3.5. της Συμφωνίας Μετόχων], για τον υπολογισμό του οφειλόμενου από το Τ.Τ. τιμήματος, υποχρέωσε εν τέλει το τελευταίο να καταβάλει

στην ενάγουσα ΔΕΜΚΟ τα ποσά: α) 32.950.467,82 ευρώ νομίμως εντόκως από 22-6-2012 και β) 800.000 ευρώ νομίμως εντόκως από 22-5-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 48/2013 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου].

Να σημειωθεί μάλιστα, ότι ενώ στην υπ' αριθ. 108/21-3-2008 απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Τ. περί συμμετοχής της Τράπεζας στο 50% της εταιρίας Bestline, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προεκτέθηκαν, επισημάνθηκε στο τέλος ότι η εν λόγω απόφαση «τελεί υπό την αίρεση της έγκρισης της Γενικής Συνέλευσης», ούτε το θέμα αυτό, αλλ' ούτε και το περιεχόμενο της ως άνω Συμφωνίας Μετόχων εισήχθησαν ποτέ στην Γενική Συνέλευση του Τ.Τ.· τουναντίον, η τελευταία ενέκρινε μόνο το τυπικό ζήτημα της συμμετοχής μελών της Τράπεζας στο Δ.Σ. της Bestline Α.Ε. [βλ. την από 3-12-2013 ένορκη εξέταση του μάρτυρος Φώτιου ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ του Βασιλείου, καθώς και Πρακτικό 5<sup>ης</sup> Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 2ας Μαΐου 2008, Πρακτικό Α' Επαναληπτικής Συνεδρίασης της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της 2ας Μαΐου 2008].

Συμπερασματικά, η ως άνω περιγραφόμενη εγκληματική συμπεριφορά των υπαιτίων, όσον αφορά στην εξαγορά της Bestline από το Τ.Τ. υπό τους εξωπραγματικά προνομιακούς και ζημιογόνους για την περιουσία της Τράπεζας όρους της Συμφωνίας Μετόχων, επέφερε ζημία ύψους 138.750.467 ευρώ τουλάχιστον [105.000.000 ευρώ με βάση τα στοιχεία των πιστωτικών καρτών την 25-11-2013 (: 78 εκ. ευρώ σε οριστική καθυστέρηση + 20 εκ. ευρώ σε ρύθμιση + 7 εκ. ευρώ στις καθυστερήσεις) / εκ των οποίων η βέβαιη και οριστική ζημία ανέρχεται στο ποσό των 78.750.000 ευρώ (70%) + 33.750.467 ευρώ αποτέλεσμα Διαιτησίας σε εκτέλεση της Συμφωνίας Μετόχων], με αντίστοιχη περιουσιακή ωφέλεια της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

Το λεχθέν δε στο από το Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα του Τ.Τ. επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της ΔΕΠΣ της ΤτΕ ότι «στην ΗΡC μεταφέρθηκε χαρτοφυλάκιο πιστωτικών καρτών ύψους 206,3 εκ. ευρώ, το οποίο ήδη κατά το έτος 2009 υπήρχε, ως ακάλυπτη απαίτηση, στο Τ. Τ. (η λήψη

εμπράγματος εξασφαλίσεων για τρέχουσες ή μέλλουσες οφειλές από πιστωτικές κάρτες μικρών συνήθως ορίων και υπολοίπων δεν ήταν, ιδιαίτερα προ τριετίας, συνήθης πρακτική του κλάδου) και το οποίο αντιπροσωπεύει το 84% (περίπου) του σημερινού υπολοίπου του αλληλόχρεου λογαριασμού της HPC. Συνεπώς, σε μεγάλο βαθμό, ο κίνδυνος πιθανής ζημίας του ΤΤ από το συγκεκριμένο χαρτοφυλάκιο ήδη προϋπήρχε, ούτως ή άλλως, της συνεργασίας Τ.Τ. και ΔΕΜΚΟ (σε υλοποίηση της Συμφωνίας Μετόχων), και δεν οφείλεται σε τυχόν υπαίτιες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων της HPC. Ειδικότερα, από τη μελέτη της εξέλιξης του ακαλύπτου υπολοίπου, προκύπτει ότι η καθαρή αύξηση της χρηματοδοτικής έκθεσης του Τ. Τ. προς την HPC από 2-11-2009, (ημερομηνία μεταβίβασης προς την HPC του χαρτοφυλακίου των πιστωτικών καρτών του Τ.Τ.), έως 30-6-2012, ανέρχεται σε ποσό 39,6 εκ. ευρώ (σημερινό υπόλοιπο 245,9 εκ. ευρώ - αρχικό προϋφιστάμενο υπόλοιπο 206,3 εκ. ευρώ).

Υπό αυτά τα δεδομένα, το συμπέρασμα του πορίσματος της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, το οποίο εκτιμά μόνο τη συνολική πιθανή ζημία του Τ.Τ. σε 98,36 εκ. ευρώ, χωρίς να διακρίνει σαφώς την ήδη προϋφιστάμενη, (της μεταβίβασης προς την HPC του χαρτοφυλακίου των πιστωτικών καρτών του Τ.Τ.), πιθανή ζημία, οδηγεί «στη δημιουργία υπερβολικών εντυπώσεων», είναι παντελώς ανακριβές, για τους ακόλουθους λόγους:

Το ότι προϋπήρχε ένας κίνδυνος στο Τ.Τ. είναι μεν αληθές, και ισχύον για όλα τα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, αλλά ο συντάκτης του ως άνω Υπομνήματος παραλείπει να αναφέρει το πλέον σημαντικό στοιχείο, ήτοι το γεγονός ότι, όταν μεταβιβάστηκε το χαρτοφυλάκιο του Τ.Τ. στην Bestline/HPC, όποιες κάρτες ήταν άνω των 90 ημερών, ήτοι σε οριστική καθυστέρηση, παρέμειναν στο Τ.Τ. και το ποσό τους ανερχόταν τότε σε περίπου 17 εκ. ευρώ. Με άλλα λόγια, στην Bestline/HPC μεταφέρθηκε μόνο το υγιές κομμάτι των πιστωτικών καρτών του Τ.Τ.

Επιπροσθέτως, όπως προκύπτει από τη με αριθ. πρωτ. 7667/2-7-2012 έκθεση ελέγχου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, το χαρτοφυλάκιο του Τ.Τ., την 30-4-2011, εμφάνιζε ενήμερα 117.463.244 ευρώ, σε προσωρινή καθυστέρηση

(1-89 ημέρες) 29.674.203 ευρώ, μεταξύ 90-179 ημερών 4.254.744 ευρώ και σε οριστική καθυστέρηση (άνω των 180 ημερών) 15.145.366 ευρώ. Την 30-4-2012, εμφάνιζε ενήμερα 129.120.909 ευρώ, σε προσωρινή καθυστέρηση (1-89 ημέρες) 32.864.781 ευρώ, μεταξύ 90-179 ημερών 12.349.807 ευρώ και σε οριστική καθυστέρηση (άνω των 180 ημερών) 24.138.874 ευρώ [βλ. πίνακα στην σελ. 15 της ως άνω Έκθεσης Ελέγχου].

Αντιθέτως, το χαρτοφυλάκιο της Bestline/HPC παρουσίαζε την κάτωθι εικόνα:

Την 30-4-2011, εμφάνιζε ενήμερα 40.550.983 ευρώ, σε προσωρινή καθυστέρηση, (1-89 ημέρες), 10.640.574 ευρώ, μεταξύ 90-179 ημερών, 1.989.966 ευρώ και σε οριστική καθυστέρηση, (άνω των 180 ημερών), 6.794.384 ευρώ.

Την 30-4-2012, εμφάνιζε ενήμερα 28.954.072 ευρώ, σε προσωρινή καθυστέρηση (1-89 ημέρες) 12.436.539 ευρώ, μεταξύ 90-179 ημερών 3.465.326 ευρώ και σε οριστική καθυστέρηση, (άνω των 180 ημερών), 11.416.396 ευρώ [βλ. πίνακα στην σελ. 16 της ως άνω Έκθεσης Ελέγχου].

Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει, με άλλα λόγια, ότι το χαρτοφυλάκιο του Τ.Τ. παρουσιάζει καλύτερη εικόνα από πλευράς ενημερότητας των πιστωτικών καρτών, σε αντίθεση με εκείνο της Bestline/HPC.

Περαιτέρω, στην ετήσια έκθεση για το έτος 2011 της εταιρίας Bestline/HPC, εμφανίζονται τα συνολικά στοιχεία της εταιρίας και η πορεία αυτών, τα οποία περιορίζονται, στη μεγαλύτερη έκτασή τους, στα έτη 2009 και 2010. Στην προκειμένη περίπτωση, ωστόσο, αυτό που ενδιαφέρει, είναι το κατά πόσο πραγματοποιήθηκαν το Α' εξάμηνο του έτους 2008, (οπότε και έλαβε χώρα η «εξαγορά» της Bestline/HPC), μία σειρά από «υποχρεωτικές» εργασίες και ειδικότερα:

**α)** Έλαβαν χώρα τα λεγόμενα «stress tests» σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, σε σχέση με το πώς αυτό επηρεάζει (βαρύτητα) το υφιστάμενο χαρτοφυλάκιο της HPC; **β)** Είχε υπολογιστεί κατά τη συμμετοχή η πιθανή ζημία και τα σενάρια διαχείρισης αυτής, κατόπιν της συνένωσης Τ.Τ. και HPC; **γ)** Ποια ήταν τα

αποτελέσματα της πιστοληπτικής αξιολόγησης του χαρτοφυλακίου υπό μεταφορά της HPC; **δ)** Ποιοι ήταν οι πυλώνες και τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν (μεθοδολογία); **ε)** Είναι συνήθης πρακτική (σύμφωνα με το γράφημα 3.12 της ετήσιας έκθεσης για το έτος 2011 της εταιρίας HPC, βλ. σελ. 10), ενώ εμφανίζεται ραγδαία πτώση το Α' εξάμηνο του έτους 2008 στην αθέτηση πιστωτικών καρτών της εταιρίας HPC να προχωρά η Τράπεζα σε επιπλέον συμμετοχή, με ποσοστό έκθεσης 23%, σε επιπλέον χαρτοφυλάκιο; Δηλαδή, με άλλα λόγια, είναι συνήθης πρακτική, ενώ από τα επίσημα στοιχεία διαφαίνεται αδυναμία έγκαιρης εξόφλησης των απαιτήσεων των πιστωτικών καρτών της HPC (και του κλάδου γενικότερα), να αποφασίζει το Τ.Τ., το οποίο σημειωτέον παρουσίαζε ήδη ζημίες στον τομέα των πιστωτικών καρτών, να συμμετάσχει ανακτώντας επιπλέον κίνδυνο; **στ)** Πόσα από τα 39,6 εκ. ευρώ (μεταφερόμενο χαρτοφυλάκιο από την Bestline/HPC) έχουν καταστεί οριστικά ληξιπρόθεσμα και πόσο ποσοστό ζημιάς εκπροσωπούν στις εργασίες της κάρτας; **ζ)** Πόση μόχλευση δημιούργησαν (ήτοι πόσο επηρέασαν) τα 39,6 εκ. ευρώ στη συνολική ζημία της κάρτας, ακόμα και με το συνυπολογισμό του προηγούμενου χαρτοφυλακίου; **η)** Πόσοι κωδικοί (μητρώα) από το προϋφιστάμενο χαρτοφυλάκιο και το υπό μεταφορά, είναι κοινοί (ποια η συσχέτιση σε επίπεδο ποσοστού); και τέλος, **θ)** Ποια τα αποτελέσματα των ποιοτικών ελέγχων που έγιναν σε επίπεδο πελατολογίου κατά τη συμμετοχή;

Υπό το πρίσμα αυτό, δεν μπορεί να γίνει λόγος για «δημιουργία υπερβολικών εντυπώσεων», αλλά για παντελή έλλειψη διαδικασιών, όπως αυτές ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία.

Με τα ανωτέρω δε, συνάδει και το συμπέρασμα της Διεθνούς Ελεγκτικής Εταιρίας PricewaterhouseCoopers (PWC), για το χρονικό διάστημα του έτους 2011, η οποία διαπίστωσε υποεκτιμημένο τον πιστωτικό κίνδυνο των πιστωτικών καρτών, έλλειμμα στις λογιστικές προβλέψεις των σεναρίων κινδύνου σύμφωνα με την Βασιλεία II, απόκλιση στοιχείων των λογιστικών προβλέψεων μεταξύ HPC και Τ.Τ., ανακολουθία μεταξύ των προβλέψεων των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της

Τράπεζας και των αντίστοιχων εκείνων της HPC, στοιχεία τα οποία επισημάνθηκαν στο πιστοποιητικό του Ορκωτού Λογιστή της PWC, [σχετικό το Παράρτημα 1 του ως άνω Υπομνήματος του Τ.Τ., το από την 21-6-2012 Υπόμνημα για τον υπολογισμό πρόβλεψης απομείωσης χρήσης 2011 για την HPC].

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, στοιχειοθετείται από αντικειμενική και υποκειμενική άποψη, σε βάρος των, Άγγελου ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, Ιωάννη ΡΟΡΡΗ, Αλεξάνδρας ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ και Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, η αξιόποινη πράξη της απάτης στρεφόμενη κατά του Δημοσίου, τελεσθείσας από κοινού, υπό ιδιάζοντως επιβαρυντικές περιστάσεις, (ειδικότερες συνθήκες εγκληματικής δράσεως, αντικείμενο ιδιαίτερας μεγάλης αξίας), εκ της οποίας το όφελος που πέτυχε ή επεδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1, 27 παρ. 1, 45, 386 παρ. 3β' - 1 ΠΚ σε συνδ. με άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 1608/1950), διότι άπαντες οι προαναφερόμενοι κατηγορούμενοι πραγμάτωσαν την αντικειμενική υπόσταση του εν λόγω εγκλήματος, με τον δικό του τρόπο ο καθένας, όπως αναλυτικά εκτέθηκαν τα γεγονότα, ανωτέρω, παρά τα αναγραφόμενα στην από 6-2-2014 γνωμοδότηση του Οικονομολόγου, Νικολάου Φιοράντη, που διενεργήθηκε μετά από εντολή του Ιωάννη Ρόρρη και την από Ιούνιο 2014 έκθεση έρευνας αποτίμησης της εταιρίας, «ΜΠΕΣΤΛΑΪΝ CARDS», που διενεργήθηκε από την Grant Thornton, μετά από εντολή της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου Κοντομηνά και παρά τους ισχυρισμούς περί του αντιθέτου, στα υπομνήματα του τελευταίου.

### **B. ΔΑΝΕΙΑ ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΜΚΟ**

*Η σχέση του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου με τη ΔΕΜΚΟ, αποτυπώνεται και στο πλαίσιο των δανείων που έλαβε η τελευταία από το Τ.Τ., από τον Οκτώβριο του έτους 2008 και εξής. Δάνεια που, όπως θα εκτεθεί αναλυτικά στη συνέχεια, κρίθηκαν ήδη από τους αρμόδιους Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της Τράπεζας*

της Ελλάδος προβληματικά, άνευ εξασφαλίσεων ουσίας και εν τέλει επιζήμια για την περιουσία της Τράπεζας.

Η δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. έχει, συνοπτικά, ως ακολούθως:

| A/A | Επωνυμία Εταιρίας - πιστούχου      | Αρχική Περίοδος Χρηματοδότησης | Αρχικό Ποσό Εκταμίευσης | Υπόλοιπο την 18-1-2013 | Υπόλοιπο την 31-8-2013 |
|-----|------------------------------------|--------------------------------|-------------------------|------------------------|------------------------|
|     | ΔΕΜΚΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.   | Ο/Δ Οκτ. 2008                  | 21.000.000              | 42.466.000             | 42.466.000             |
|     |                                    | Ο/Δ Δεκ 2010                   | 25.000.000              |                        |                        |
|     | VILLAGE ROADSHOW OPERATIONS        | Ο/Δ Ιαν. 2012                  | 4.000.000               | 3.964.000              | 3.964.000              |
|     | VILLAGE ROADSHOW ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ ΤΑΙΝΙΩΝ | Ο/Δ Αυγ. 2009                  | 5.000.000               | 4.230.000              | 4.186.000              |
|     | ΔΕΜΚΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε.   | Ο/Δ Ιουν. 2009                 | 7.500.000               | 0,00                   | 0,00                   |
|     | VILLAGE ROADSHOW OPERATIONS        | Ο/Δ Αυγ. 2009                  | 48.000.000              | 45.761.000             | 46.923.000             |
|     |                                    |                                | <b>103.000.000</b>      | <b>96.421.000</b>      | <b>97.539.000</b>      |

**Πηγή: Οικονομική Δίλψη Νέου Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου**

Εκ των ανωτέρω δανείων, τα υπ' αριθ. 1-3 μεταφέρθηκαν στο υπό ειδική εκκαθάριση Τ.Τ., το υπ' αριθ. 5 μεταφέρθηκε στο εν λειτουργία πιστωτικό ίδρυμα νέο Τ.Τ., ενώ μόνο το υπ' αριθ. 4 εξ αυτών, που εκταμιεύτηκε τον Αύγουστο του 2009, αποπληρώθηκε τον Μάρτιο του 2010. Οι δανειακές δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ την 18-1-2013 ανέρχονταν στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ποσό που προέκυψε από την αναδιάρθρωση δύο παλαιότερων πιστοδοτήσεων με την μορφή Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της ΔΕΜΚΟ που κάλυψε το Τ.Τ. εξ ολοκλήρου, ως μοναδικός ομολογιούχος [βλ. την από τον Οκτώβριο του 2013 πρώτη έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

#### Αναλυτικότερα:

**Β1.** Την 24-10-2008, (ήτοι 9 ημέρες μετά την ως άνω εξαγορά του 50% της Bestline από το Τ.Τ.), οι Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ, Χαράλαμπος ΓΙΑΓΚΟΥΔΗΣ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκαν στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρο και Αντώνη ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία, δυνάμει της υπ' αριθ. 73/31-10-2008 απόφασης, ενέκρινε, την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση

Ομολογιακού Δανείου, ύψους 21.000.000 ευρώ, διάρκειας 6 ετών και 12μηνης περιόδου χάριτος, υπέρ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ Α.Ε.

Σύμφωνα με το από 24-11-2008 Πρόγραμμα Έκδοσης του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και του Τ.Τ., νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, σκοπός ήταν *«η χρησιμοποίησή του για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας στο πλαίσιο των εταιρικών σκοπών της»* και συγκεκριμένα: α) ποσό 6.335.000 ευρώ για την αποπληρωμή υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης της εταιρίας προς την Τράπεζα Πειραιώς και β) το εναπομείναν ποσό ύψους μέχρι 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η οποία, παράλληλα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση *«να χρησιμοποιήσει το Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται»*.

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση του συνολικού ποσού του ως άνω Ομολογιακού Δανείου σε 4 δόσεις των 6.330.000, των 390.000, των 7.000.000 και των 7.000.000 ευρώ αντίστοιχα εντός μηνός (από 24-11-2008 έως και την 2-12-2008), ενώ για την συμμετοχή της Τράπεζας στην κάλυψη έκδοσης του δανείου αυτού ελήφθησαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: **α)** Δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας διαχείρισης πιστωτικών καρτών Bestline Α.Ε., αξίας 19.800.000 ευρώ, **β)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και **γ)** Δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας ΙΝΤΕΡΤΕΚ Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ.

Αναφορικά με τις ως άνω εγγυήσεις επισημαίνονται τα εξής: Οι εν λόγω εγγυήσεις, κρίνονται παντελώς ανεπαρκείς (στην ουσία μηδενικές) για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας για τους ακόλουθους λόγους:

**α)** Όσον αφορά στην πρώτη ως άνω εξασφάλιση (δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline), τούτη είναι μη αποδεκτή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ [με βάση την οποία για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις:



«Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί, [βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. ί (1), σελ. 36], καθόσον η εν λόγω εξασφάλιση, προέρχεται από μετοχές εταιρίας που ελέγχει η ίδια η πιστούχος ΔΕΜΚΟ, (συνδεδεμένος κίνδυνος).

Επιπλέον, οι μετοχές της εταιρίας Bestline ήταν ήδη βεβαρυσμένες με ενέχυρο υπέρ άλλης Τράπεζας (της Τράπεζας Πειραιώς), ως εξασφάλιση δανείου με υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ.

Ως εκ περισσού δε σημειώνεται, επιπροσθέτως, ότι η εκτίμηση του 50% των μετοχών της Bestline, που δεσμεύτηκαν υπέρ της Τράπεζας ως εγγύηση, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, βασίστηκε στην αποτίμηση της εταιρίας συνυπολογιζόμενης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της.

Συγκεκριμένα:

Στην από 24-10-2008 εισήγηση των Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπου ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινής ΚΡΕΣΤΑ στα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., περί συμμετοχής της Τράπεζας στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της ΔΕΜΚΟ, αναφέρεται ότι η εμπορική αξία της εταιρίας Bestline, ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ., «είναι σύμφωνα με την μελέτη της Deloitte 40.000.000 ευρώ».

Ωστόσο, και σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν για την εξαγορά της Bestline από το Τ.Τ., το ως άνω λεχθέν περί της αξίας του 100% της εταιρίας είναι ανακριβές, πέραν από τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν και εκ του ότι ο διπλασιασμός του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρίας, μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο, δεν συνεπάγεται τον διπλασιασμό και της εμπορικής αξίας της. Η εμπορική αξία μιας εταιρίας, εκτός από τα προφανή περιουσιακά στοιχεία της (πάγια, ίδια κεφάλαια κ.λπ.), εξαρτάται από τα προσδοκώμενα κέρδη, ουσιαστικά δηλαδή από τον κύκλο εργασιών (τρέχοντα και προβλεπόμενο), ο οποίος με τη σειρά του

είναι αποτέλεσμα του εύρους και της ποιότητας του πελατολογίου της εταιρίας που δεν επηρεάζεται (πελατολόγιο) από την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής.

**β)** Όσον αφορά στην δεύτερη ως άνω εγγύηση, (προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ), κρίνεται επίσης ως μηδενικής αξίας για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας, καθόσον σύμφωνα με την επικρατούσα στην τραπεζική πρακτική «αρχή της συντηρητικότητας», οι προσωπικές εγγυήσεις, ακόμα και ευυπόληπτων θεωρούμενων προσώπων, δεν τεκμηριώνουν διασφαλιστική αξία υπέρ αυτών, εάν δεν συνοδεύονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, όπως εν προκειμένω, αλλά ενέχουν μόνον ηθική αξία [βλ. σχετικώς και Σχόλια πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 3, όπου υπό το κεφάλαιο 1 στον υπολογισμό της διασφαλιστικής αξίας, η προσωπική εγγύηση αποτιμάται με 0%].

Σύμφωνα δε με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ για τον υπολογισμό των αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι εγγυήσεις του φυσικού προσώπου έχουν μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία, [βλ. Πίνακα 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, όπου απεικονίζονται οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την εγγύηση φυσικού προσώπου ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας].

**γ)** Όσον αφορά την τρίτη ως άνω εγγύηση, (δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK A.E., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ) και αυτή κρίνεται ανεπαρκής για την διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, καθόσον, αφενός μεν αφορά ένα επενδυτικό προϊόν ευμετάβλητο και εκτεθειμένο σε μεγάλες αυξομειώσεις τιμών, όπως είναι οι μετοχές (high risk), χωρίς μάλιστα να διαλαμβάνεται και πρόνοια για την περίπτωση πτώσης της αξίας των τελευταίων κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, αφετέρου δε αποτελεί συνδεδεμένο κίνδυνο, αφού σχετίζεται και πάλι με εταιρία του ίδιου του οφειλέτη, (μηδενική διασπορά).

Από την άλλη πλευρά, όπως παρανόμως και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, και συγκεκριμένα του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/2006 και μετέπειτα ΕΤΠΘ 281/2009, προβλέφθηκε στο από 24-11-2008 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ότι ο Διαχειριστής Πληρωμών ή οι Ομολογιούχοι Δανειστές, ήτοι η Τράπεζα, «δεν θα υποχρεούνται, καθ' οιονδήποτε χρόνο, να παρακολουθούν, διαβεβαιώνουν ή επαληθεύουν την κατά τα ανωτέρω χρήση του προϊόντος του ομολογιακού δανείου».

**B2.** Την 23-9-2009 εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η απόκτηση των εταιριών «Village Roadshow Operations Hellas A.E.» (Village Roadshow) και «Village Roadshow Films Distributors A.E.» (Village Films) από τις εταιρίες «Intertel Services Συστήματα Ηλεκτρονικών & Επικοινωνίας A.E.» (Intertel) και «D.C. Interactive Συμβουλευτικών & Διαχειριστικών Υπηρεσιών» (D.C. Interactive), 100% θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ΔΕΜΚΟ.

Την 11-9-2009, χρηματοδοτήθηκε από το Τ.Τ. η εταιρία Intertel με 48.000.000 ευρώ και η εταιρία D. C. Interactive με 5.000.000 ευρώ, με σκοπό την εξαγορά των θυγατρικών του Ομίλου Village, Village Roadshow και Village Films, καθώς και την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Η διάρκεια των δανείων ήταν 12ετής, με δύο χρόνια περίοδο χάριτος, το επιτόκιο euribor 6m+3,75% για τα πρώτα έξι χρόνια και euribor 6m+4,25% για τα επόμενα έξι και οι δόσεις εξαμηνιαίες.

Οι ως άνω δανειοδοτήσεις εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. 85/7.8.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, αποτελούμενης από τον Άγγελο Φιλιππίδη ως Πρόεδρο και τους Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη και Σπύρο Πολίτη, ως μέλη, κατόπιν της από 7.8.2009 θετικής εισήγησης της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα του ΤΤ, αποτελούμενης από τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα.

Ως εξασφάλιση για το πρώτο δάνειο, (ύψους 48 εκ. ευρώ) δόθηκε: **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 124.300 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE ROADSHOW), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 2.068.352 ευρώ, ενώ ως εξασφάλιση για το δεύτερο δάνειο, (ύψους 5 εκ. ευρώ), δόθηκε εκ νέου **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 100.000 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE FILMS), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 300.000 ευρώ, [σχετικό το από 7-8-2009 Εισηγητικό Σημείωμα της Επενδυτικής Υπό-Επιτροπής στην Επενδυτική επιτροπή του Τ.Τ., η υπ' αριθ. 85/7-8-2009 σχετική απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ. και τα από τον Σεπτέμβριο του 2009 α) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 48.000.000 μεταξύ των εταιριών INTERTEL SERVICES / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ. και β) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 5.000.000 μεταξύ των εταιριών D.C. MEDICAL / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Περαιτέρω, τον Μάρτιο του 2012, η Τράπεζα ενέκρινε την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού με κεφαλαιοποίηση της ληξιπρόθεσμης οφειλής ύψους 2.300.000 ευρώ, επιμήκυνση της διάρκειας κατά δύο έτη, (λήξη 2023) και μείωση των δόσεων του 2012 και 2013 σε 250.000 ευρώ ανά εξάμηνο έναντι 2.300.000 ευρώ, ενώ, ως πρόσθετη εξασφάλιση, εκχωρήθηκαν στην Τράπεζα δύο συμβάσεις της εκδότριας με την Cosmote.

**B3.** Ακολούθως, υπό τη νέα διοίκηση του Τ.Τ., ήτοι μετά την αντικατάσταση του Αγγέλου ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ από τον Κλέανθο ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, χορηγήθηκε νέο Ομολογιακό Δάνειο στην εταιρία ΔΕΜΚΟ.

Ειδικότερα, την 17-12-2010, η αρμόδια Υπό-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, αποτελούμενη από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ και Φωτεινή ΚΡΕΤΣΑ εισηγήθηκε στην Επενδυτική

Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Σπυρίδωνα ΠΑΝΤΕΛΙΑ, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ, ως μέλη και η τελευταία ενέκρινε, δυνάμει της υπ' αριθ. 109/17-12-2010 σχετικής απόφασης, την ανάληψη εκ μέρους του Τ.Τ. της έκδοσης του νέου Ομολογιακού Δανείου που η ΔΕΜΚΟ επρόκειτο να εκδώσει για το ποσό των 25.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών, πραγματοποιώντας και πάλι άμεση εκταμίευση ολόκληρου του ποσού του νέου αυτού δανείου την 23-12-2010.

Στην ανωτέρω συνεδρίαση δε, παρίσταντο ως μέλη της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων οι, Γεώργιος ΞΥΦΑΡΑΣ, Δημήτριος ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ και Διονύσιος ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, αφού κρίθηκε σκόπιμη, από τον Πρόεδρο, (Κλεάνθη Παπαδόπουλο), ο οποίος προΐστατο και στις δύο Επιτροπές, η συμμετοχή τους, προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία ενημέρωσής τους στα Ομολογιακά δάνεια, με την προοπτική η Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, μετά από σχετική εισήγηση, να αναλάβει την αρμοδιότητα έγκρισης των εταιρικών δανείων, ως πλέον αρμόδια Επιτροπή.

Σύμφωνα ειδικότερα, με το από 23-12-2010 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / Garden Beach Α.Ε., νομίμως εκπροσωπούμενης από την Ελένη ΞΗΝΤΑΡΑΚΟΥ, και του Τ.Τ., το οποίο συμμετείχε ως μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος, νομίμως εκπροσωπούμενο από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, το προϊόν του, ύψους 25.000.000 ευρώ, που αποσκοπούσε στην χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας, θα χρησιμοποιείτο: α) κατά ποσό 20.000.000 ευρώ για την συμμετοχή της ΔΕΜΚΟ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «Ελληνικές Ξενοδοχειακές Τουριστικές και Γεωργικές Επιχειρήσεις Garden Beach Α.Ε.», της οποίας πραγματικός δικαιούχος είναι ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ, (εφεξής Garden Beach Α.Ε.), προκειμένου η εκδότρια εταιρία ΔΕΜΚΟ να αποκτήσει το 51% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής και β) κατά το εναπομείναν ποσό των 5.000.000 ευρώ, «για την

περαιτέρω ανάπτυξη των εταιρικών δραστηριοτήτων της ΔΕΜΚΟ Α.Ε.».

Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, ελήφθησαν οι εξής εγγυήσεις: **α)** Έγγραφο προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 31.250.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ. **β)** Προσωπική εγγύηση του πραγματικού δικαιούχου και κυρίου μετόχου Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών. **γ)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε. **δ)** Εκχώρηση - ενεχυρίαση απαιτήσεων της εταιρίας Garden Beach Α.Ε. (εγγυητής) από ασφαλιστικές αποζημιώσεις στα πλαίσια συμβάσεων που αφορούν την ασφάλιση των ακινήτων.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το παράρτημα IV της δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή οι εκδότριες ή οι εγγυήτριες εταιρίες όφειλαν να μεριμνούν για τη διατήρηση, καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις στην Τράπεζα ελεύθερες από κάθε βάρος σε ποσοστό που θα αναλογούσε στο 60% του εκάστοτε ανεξόφλητου υπολοίπου του χρέους για το πρώτο έτος λειτουργίας του δανείου και στο 100% από το δεύτερο έτος από τη χορήγηση του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Αναφορικά με την χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Το Τ.Τ., ενέκρινε και χορήγησε το επίμαχο Ομολογιακό Δάνειο στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, παρότι επισημάνθηκαν ρητά οι κίνδυνοι για την Τράπεζα που μπορεί να επιφέρουν: α) Η εμφανής επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της ΔΕΜΚΟ κατά την κλειόμενη χρήση 2009 (επέκταση ζημιών, υποτίμηση αξίας συμμετοχών κ.λπ.) και η αύξηση των δανειακών της κεφαλαίων στο 11μηνο του 2010, καθώς και β) η αυξημένη έκθεση της Τράπεζας στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ γενικότερα. Σύμφωνα, μάλιστα, με τα σχόλια των Ορκωτών Λογιστών για τον ισολογισμό του έτους 2009 της ΔΕΜΚΟ, τα ίδια Κεφάλαια της εταιρίας, ενώ εμφανίζονται να είναι ύψους 310,68 εκατ. ευρώ, θα έπρεπε να εμφανίζονται ουσιαστικά μειωμένα κατά 107,8 εκατ. ευρώ (απόκλιση 33,3%).

Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι ήταν γνωστά στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας τα ως άνω ζημιογόνα αποτελέσματα και η διαχρονική επιδείνωσή τους, τελικώς εγκρίθηκε η εκ νέου χρηματοδότηση της ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. —και μάλιστα σε χρονική περίοδο αδιαμφισβήτητης οικονομικής κρίσης της Χώρας και συνακόλουθα του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος— καθόσον θεωρήθηκε από τους υπευθύνους της Τράπεζας ότι οι ανωτέρω κίνδυνοι αντισταθμίζονται από:

\_Την επαρκή κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας μέσω της παροχής εγγυήσεων (προσωπική εγγύηση του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και εταιρική εγγύηση «GARDEN BEACH Α.Ε.»).

\_Την αξία των παρεχόμενων εξασφαλίσεων: η Τράπεζα εξακολουθεί να έχει ενεχυριασμένο το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», η αξία του οποίου ανερχόταν το 2008 σε Ευρώ 19,8 εκατ., οπότε ο δείκτης κάλυψης του δανείου θα διαμορφωνόταν σε 141% το οποίο κρίνεται και πάλι ικανοποιητικό.

\_Το σύνολο των εκτάσεων/κτισμάτων που δίδεται ως εξασφάλιση αναφορικά με το καινούριο δάνειο, η αποτίμηση του οποίου δίνει έναν δείκτη κάλυψης 166% για την Τράπεζα, ο οποίος για ένα μη εμπορικό ακίνητο κρίνεται επαρκής.

\_Την διεύρυνση της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων-

\_Την πολύ καλή μέχρι σήμερα συναλλακτική συμπεριφορά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και την ομαλή αποπληρωμή του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της.

Όμως, οι ανωτέρω παραδοχές της Τράπεζας, ουδόλως ευσταθούν και δεν αντισταθμίζουν σε καμία περίπτωση τους διαπιστωθέντες κινδύνους για την περιουσία της, διότι:

**α)** Δεν καλύπτονται επαρκώς οι απαιτήσεις της Τράπεζας από την παροχή της προσωπικής εγγύησης του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και της εταιρικής εγγύησης της GARDEN BEACH

Α.Ε. Για την ακρίβεια οι εν λόγω εγγυήσεις έχουν, ως ελέχθη και ανωτέρω, μηδενική διασφαλιστική αξία, η μεν προσωπική εγγύηση καθόσον δεν συνοδεύεται και από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, η δε εταιρική εγγύηση της GARDEN BEACH Α.Ε. καθόσον συνδέεται άμεσα, (και έμμεσα) με τον οφειλέτη (συνδεδεμένος κίνδυνος), ενώ η οικονομική της εικόνα ήταν ζημιογόνος, καθόσον από το έτος 2009 και μετά δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως) προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες ύψους 2.893.000 ευρώ. Την 31-12-2010, μάλιστα, οι ταμειακές ροές της από λειτουργικές δραστηριότητες ήταν αρνητικές κατά 19.715.000 ευρώ, καθώς εμφανίζονταν μηδενικές εισροές [βλ. Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 7],

**β)** Η ενεχυρίαση του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», πέραν του ότι δεν γίνεται καθόλου αποδεκτή ως εξασφάλιση, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ [βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. ι' (1), σελ. 36], ενέχει στην ουσία μηδενική διασφαλιστική αξία για όσους λόγους αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω υπό στοιχείο Α.2. (1) του παρόντος.

**γ)** Το λεχθέν, στη συνέχεια, περί της *διεύρυνσης της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων*, δεν συνιστά διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, ενώ, τέλος,

**δ)** Η διατύπωση της θέσεως περί της *πολύ καλής μέχρι τότε συναλλακτικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και της ομαλής αποπληρωμής του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της*, (ήτοι του δανείου των 7.500.000 ευρώ που έλαβε από το Τ.Τ. τον Ιούνιο του έτους 2009, το οποίο ήταν και το μοναδικό που αποπλήρωσε), έγινε εκ μέρους της Τράπεζας σχετικά πρόωρα, καθόσον η ΔΕΜΚΟ δεν ήταν μακροχρόνιος πελάτης της, ώστε να μπορεί να σχηματίσει ασφαλή εικόνα για την όλη συναλλακτική συμπεριφορά του, ενώ ήδη οι ενδείξεις περί της τελευταίας, (συναλλακτικής



συμπεριφοράς) εκ μέρους της εταιρίας ήταν αρνητικές, (όσον αφορά στο πρώτο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ που έλαβε τον Οκτώβριο του έτους 2008, το οποίο μάλιστα είχε και περίοδο χάριτος 1 έτους).

**B4.** Περαιτέρω, στις 30-3-2012, εγκρίθηκε η έκδοση νέου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της εταιρίας VILLAGE ROADSHOW / Ομίλου ΔΕΜΚΟ, ύψους 4.000.000 ευρώ για κεφάλαιο κίνησης *μονιμότερου χαρακτήρα*, διάρκειας 11,5 έτη (λήξη 2023), με εξαμηνιαίες αποπληρωμές, με την πρώτη 30 μήνες μετά την εκταμίευση.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου παρασχέθηκαν: **α)** προσωπική εγγύηση του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** εταιρική εγγύηση της ΔΕΜΚΟ Α.Ε., **γ)** ενέχυρο Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και **δ)** προσημείωση Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank. Στο ίδιο ακίνητο δε αποφασίστηκε να εγγράφει υπέρ του Τ.Τ. και Γ' σειράς προσημείωση ύψους 2.500.000 ευρώ, προς εξασφάλιση ορίου Ε/Ε της Cosmoline (χρηματοδότηση από την Τ Bank) σαν συμπληρωματικό κάλυμμα, προκειμένου να επιστραφεί η προσωπική επιταγή εκδόσεως του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ύψους 1.300.000 ευρώ, λήξης 30-4-2012 [βλ. την υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ και Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, ως μέλη, την υπ' αριθ. 95/30-3-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη και το από τον Απρίλιο του 2012 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 4.000.000 μεταξύ των εταιριών VILLAGE ROADSHOW / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Όσον αφορά στην ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το Τ.Τ. επισημαίνονται τα εξής, τα οποία προκύπτουν και από το από Νοέμβριο του 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 10-13.

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Πιο συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ., που υπογράφεται από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς, όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες.

Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών VILLAGE ROADSHOW / INTERTEL και VILLAGE FILMS / D.C. INTERACTIVE για την τριετία 2006-2008 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL, (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS, ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί

αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ. στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα [βλ. ειδικότερη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας προέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Ειδικότερα:

**α)** Όσον αφορά στην προσωπική εγγύηση του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ισχύουν όσα ελέγχθηκαν ανωτέρω υπό στοιχείο (1), όσον αφορά το Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ, διότι με τον τρόπο που χορηγήθηκε, ήτοι χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, έχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά στην εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις [βλ. και ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά στη σύσταση ενεχύρου Α' τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα

εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

δ) Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας [βλ. Πίνακα 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων της και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το Τ.Τ. μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσουν ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε (η εν λόγω εξαγορά), χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβουν υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων

της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν.

Αντίθετα, αν η ειλικρινής πρόθεση των υπευθύνων της Τράπεζας, ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα εισηγούνταν και θα αποφάσιζαν τη θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ, είτε του ίδιου του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, (επισημαίνεται, ότι η Β' σειράς προσημείωση σε ακίνητα της ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ενεγράφη, ως ελέχθη ανωτέρω, προς εξασφάλιση του δανείου ύψους, 4.00.000 ευρώ προς την Village Roadshow και όχι προς εξασφάλιση του συνολικού ανοίγματος), [βλ. και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ.13].

Όσον αφορά δε στο νέο Ομολογιακό Δάνειο (30-3-2012), ύψους, 4.000.000 ευρώ, προς την VILLAGE ROADSHOW / Όμιλο ΔΕΜΚΟ, επισημαίνεται ο ιδιαίτερα μακροπρόθεσμος χαρακτήρας του, καθώς και η μεγάλη περίοδος χάριτος, γεγονός που δεν συνάδει με τον σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, καθώς 1) οι ανάγκες κεφαλαίου κίνησης καλύπτονται με βραχυπρόθεσμο δανεισμό κατά τη συνήθη τραπεζική πρακτική και 2) δεν υποστηρίζεται από τον ταμειακό κύκλο της εταιρίας [βλ. και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Συνέπεια των ανωτέρω διαχειριστικών αποφάσεων των υπευθύνων του Τ.Τ., ήταν η ζημία της περιουσίας της Τράπεζας, ύψους 10.829.000 ευρώ (20% του ακάλυπτου υπολοίπου των απαιτήσεων), με αντίστοιχο όφελος του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικό το από Νοέμβριο του 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 18].

Και ναι μεν είναι αληθές ότι όσο μεγαλύτερη είναι (πραγματικά και όχι πλασματικά) μια επιχείρηση τόσο πιο εύκολη είναι και η πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, καθώς και ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις του επιχειρηματία με τους υπευθύνους χορηγήσεων έχουν κάποια θετική επίδραση στους όρους δανεισμού, τούτο όμως δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση, ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα μοναδικά και κυρίαρχα κριτήρια της

εκάστοτε Τράπεζας για την χορήγηση της αιτούμενης κάθε φορά χρηματοδότησης, και μάλιστα ύψους εκατομμυρίων ευρώ, όπως στην προκειμένη περίπτωση, χωρίς την λήψη μέτρων για την διασφάλιση των συμφερόντων της, όπως τούτο υπαγορεύεται από τους οικείους κανόνες που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας.

**B5.** Τέλος, με επιστολή της ΔΕΜΚΟ τον Δεκέμβριο του 2011, ζητήθηκε από το Τ.Τ. να εξετάσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των Ομολογιακών Δανείων του Ομίλου, για τα οποία μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος είναι η συγκεκριμένη Τράπεζα, [σχετική η από 16-1-2012 επιστολή της ΔΕΜΚΟ προς το Τ.Τ.].

Τα Ομολογιακά Δάνεια τα οποία αιτήθηκε η εταιρία για αναδιάρθρωση είναι τα εξής:

**α)** Το 1° Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Νοέμβριο του 2008, συνολικού ποσού 21.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στον ποσό των 14.000.000 ευρώ.

**β)** Το 2° Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Δεκέμβριο του 2010, συνολικού ποσού 25.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στο ποσό των 24.500.000 ευρώ.

Οι ληξιπρόθεσμες δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, κατά την ημερομηνία εξέτασης του ως άνω αιτήματος αναδιάρθρωσης από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ., παρουσιάζονται στους κάτωθι πίνακες:

|                    | Δάνειο            | Δάνειο 2          |
|--------------------|-------------------|-------------------|
| Αρχική Εκταμίευση  | 21.000.000        | 25.000.000        |
| Εξόφληση 1ης Δόσης | -3.500.000        | -                 |
| Εξόφληση 2ης Δόσης | -3.500.000        | -                 |
| Εξόφληση 1ης Δόσης | -                 | -500.000          |
|                    | <b>14.000.000</b> | <b>24.500.000</b> |

| Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις      | Ποσό σε €        | Ληξιπρόθεσμες |
|--------------------------------|------------------|---------------|
| 1ο Ομολογιακό Δάνειο: 3η Δόση: | 3.500.000        | 24-11-2011    |
| 2ο Ομολογιακό Δάνειο: 2η Δόση: | 500.000          | 30-12-2011    |
|                                | <b>4.000.000</b> |               |

Ακολούθως, την 19-1-2012, η Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφασή της, κατόπιν της από 19-1-2012 εισήγησης της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, που αποτελείτο από τους, Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ και Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, ως μέλη, η οποία αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ως άνω Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., όπως *«εγκρίνει την αναδιάρθρωση των δύο Ο/Δ της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υφιστάμενου υπολοίπου συνολικά 38.500.000 ευρώ, σε ένα, με αύξηση του ποσού κατά 4.00.000 ευρώ (νέο όριο 42.500.000 ευρώ), 1ετούς διάρκειας, με επιτόκιο 6ππ EURIBOR, πλέον περιθωρίου 5,50%, υπό την παροχή σωρευτικά των εγγυήσεων των δύο δανείων, με σκοπό: α) την άμεση εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών ποσού σήμερα 4.000.000 ευρώ και β) την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των ανεξόφλητων ομολογιών μετά το 2017, προκειμένου για την ταμειακή διευκόλυνση της εταιρίας»*, έκανε αποδεκτή την ανωτέρω εισήγηση για την αναδιάρθρωση των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, [βλ. την υπ' αριθ. 1/19-1-2012 Εισήγηση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων και την υπ' αριθ. 89/19-1- 2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και το από 26-1-2012 Πρόγραμμα Έκδοσης Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 42.500.000 μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / GARDEN BEACH και του ΤΤ.].

Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας έναντι της αναχρηματοδότησης του νέου αυτού Ομολογιακού Δανείου,

ύψους 42.500.000 ευρώ, ελήφθησαν οι κάτωθι εγγυήσεις: **α)** Προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 53.125.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., επί ακινήτων ιδιοκτησίας της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., εκτιμηθείσας αξίας 46.546.000 ευρώ (Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων τον Φεβρουάριο του 2009) και 40.829.000 ευρώ (CBRE/Axies τον Ιανουάριο του 2010), καθώς και λογιστικής αξίας, από το 2002 μέχρι το 2011, 6.758.000 ευρώ. **β)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε. **γ)** Εκχώρηση αποζημιώσεων στα ασφαλιστήρια συμβόλαια. **δ)** Ενέχυρο Α' σειράς επί του 50% της εταιρίας HPC (πρώην Bestline) αξίας 19,8 εκατ. Ευρώ. **ε)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών και **στ)** Διατήρηση υφιστάμενων μη ενεχυριασμένων καταθέσεων εταιριών του Ομίλου ύψους 15.900.000 ευρώ.

Σε σχέση με την παραπάνω νέα χρηματοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 42.500.000 ευρώ, υπό τους ανωτέρω όρους, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ διαπίστωσαν τα εξής, όπως προκύπτει από τα όσα έπονται των Σχολίων των Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 5-8:

Με βάση τα δημοσιευμένα και ελεγμένα οικονομικά στοιχεία χρήσης 2011 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έγκρισης της επίμαχης χρηματοδότησης— προέκυπταν και ήταν γνωστά τα ακόλουθα οικονομικά δεδομένα:

**α)** Τα έσοδα συμμετοχών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 1.250.000 ευρώ και αφορούσαν στο σύνολό τους το μέρος από την Hellenic Post Credit (για το οποίο έγινε λόγω αναλυτικά ανωτέρω). Η ΔΕΜΚΟ δεν είχε εισπράξει μέρος από τις υπόλοιπες συμμετοχές της.

**β)** Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.096.000 ευρώ, θεωρούνται υψηλά, δεδομένου τόσο του αριθμού του προσωπικού της εταιρίας (σύμφωνα με την τελευταία διαθέσιμη αναφορά της ICAP τον 12/2010 ανέρχεται σε 71 άτομα), όσο και των εσόδων από μερίσματα.



γ) Τα μερικά αποτελέσματα ήταν ζημιογόνα (-12.950.000 ευρώ το 2011 έναντι -13.707.000 ευρώ το 2010), με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των χρεωστικών τόκων. Ως αποτέλεσμα, τα ήδη ζημιογόνα αποτελέσματα επιδεινώθηκαν έτι περαιτέρω (Ζημίες Προ Φόρων 13.240.000 ευρώ το 2011 έναντι Ζημιών Προ Φόρων 5.941.000 ευρώ το 2010). δ) Το ποσό διαθεσίμων (90.429.000 ευρώ) ήταν υψηλό, ε) Το ποσό που εμφανιζόταν στα Χρεόγραφα και τις Μετοχές (112.398.000 ευρώ) αποτελούσε το 18,5% του ενεργητικού.

στ) Υπήρχαν επιταγές σε καθυστέρηση και χρεώστες διάφοροι συνολικού ποσού 6.000.000 ευρώ.

ζ) Οι συμμετοχές της ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 353.385.000 ευρώ, αποτελούσαν το 58% του ενεργητικού και αναλύονται ως εξής:

| Είδος συμμετοχής                                          | Αξία             |
|-----------------------------------------------------------|------------------|
| Σε 20 εταιρείες μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο           | 202.800.0000 €   |
| Προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου | 122.035.000 €    |
| Λοιπές συμμετοχές                                         | 28.549.000 €     |
| <b>Σύνολο</b>                                             | 353.384.000 ευρώ |

Όπως, μάλιστα, σημειώνεται στην από 31-12-2011 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και ειδικότερα στη Βάση για γνώμη με Επιφύλαξη: «Η εσωτερική λογιστική αξία των 20 μη εισηγμένων εταιριών ανέρχεται σε 66.124.000 ευρώ και η απαιτούμενη πρόβλεψη για υποτίμηση σε 136.676.000 ευρώ. Η αποτίμηση των προεγγραφών για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και των λοιπών συμμετοχών έγινε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920. Ειδικότερα ως προς τις προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, η αξία τους εμφανίζεται περίπου σταθερή, 110.823.000 ευρώ τουλάχιστον από 31-1-2006, με κίνδυνο είτε οι επιχειρήσεις να μην ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, είτε οι προεγγραφές να θεωρούνται άκυρες (Ν. 2238/1994, άρθρο 79 παρ. 4)».

Επίσης, παρατηρήθηκε αναντιστοιχία μεταξύ του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΜΚΟ για τη χρήση 2011, στο οποίο οι συμμετοχές ανέρχονταν σε 26 και των σημειώσεων του Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις οποίες ανέρχονταν σε 20. Επισημαίνεται δε όσον αφορά στην οικονομική εικόνα ιδίως της εταιρίας Garden Beach, η οποία τέθηκε και ως εγγυήτρια της υπό κρίσιν χρηματοδότησης, ότι τα τελευταία τρία (3) έτη πριν από την χορήγηση του ως άνω Ο/Δ, η εν λόγω εταιρία δεν εμφάνιζε πουλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως) προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες, ύψους 2.893.000 ευρώ [βλ. αναλυτικότερα τις παρατηρήσεις επί των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, στις οποίες συμμετέχει η ΔΕΜΚΟ σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 6-8].

Παρά τα ανωτέρω, τα οποία ήταν γνωστά κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα λήψεως των κρίσιμων αποφάσεων από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ. για την χορήγηση ή μη της νέα αιτούμενης χρηματοδότησης στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, η χρηματοδότηση προτάθηκε και χορηγήθηκε εν τέλει, επί τη βάση των εξασφαλίσεων που θεωρήθηκαν επαρκείς, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ζημιογόνα αποτελέσματα και η εμφανής διαχρονική επιδείνωσή τους και χωρίς να αξιολογηθούν γενικά οι συμμετοχές της πιστούχου, οι οποίες αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ενεργητικού της, ιδίως δε της εταιρίας Garden Beach που είναι εγγυήτρια στην χρηματοδότηση που χορηγήθηκε για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου [βλ. και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 8].

Σχετικά δε με ληφθείσες ως άνω εγγυήσεις για την εξασφάλιση της επίμαχης χρηματοδότησης, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, σημείωσαν, επιπροσθέτως, τα εξής:

α) Η προσημείωση υποθήκης επί του ακινήτου αυξήθηκε από ποσό 31.250.000 ευρώ σε ποσό 53.125.000 ευρώ (ήτοι διαφορά ποσό 21.875.000 ευρώ), χωρίς, ωστόσο, να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της ακρίβειας του υπολογισμού του ποσού της

προσημείωσης, καθόσον δεν προσκομίστηκε πρόσφατη μελέτη εκτίμησης του ακινήτου. Οι εκτιμήσεις δε που τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΤτΕ ήταν παρελθόντων ετών και συγκεκριμένα του Φεβρουάριου του 2009 και του Ιανουάριου του 2010 με μέγιστη εκτιμώμενη αξία το ποσό των 46.500.000 ευρώ.

Πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθεί εν προκειμένω, ότι η εν λόγω εγγύηση έρχεται πλέον προς κάλυψη μεγαλύτερου δανείου, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί προς τούτο με βάση τη διασφαλιστική αξία του ακινήτου, η οποία ανέρχεται στα 20.000.000 ευρώ περίπου. Με άλλα λόγια, η ως άνω εγγύηση καλύπτει το νέο δάνειο σε ποσοστό μόλις 47%.

**β)** Σύμφωνα με το παράρτημα IV της νέας δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή εκδότριες ή εγγυήτριες εταιρείες, θα μεριμνούν να διατηρούν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις *ελεύθερες από κάθε βάρος (μη ενεχυριασμένες)*, ύψους 15.900.000 ευρώ, μέχρι ολοσχερούς εξόφλησης του δανείου. Ωστόσο, επήλθε τροποποίηση της εν λόγω ρήτρας, καθώς η αρχική προέβλεπε την διατήρηση ποσοστού 60% επί του ανεξόφλητου υπολοίπου για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Ο/Δ και σε 100% για τον δεύτερο χρόνο. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο όρος αυτός δεν τηρήθηκε, [βλ. Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 4],

Να σημειωθεί δε, όσον αφορά στην τελευταία τούτη εγγύηση, ότι σε κάθε περίπτωση δεν διασφάλιζε καθόλου τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις της Τράπεζας με τον τρόπο που ετέθη, ενόψει του γεγονότος ότι δεν συνεστήθη ενέχυρο επί των επίμαχων καταθέσεων υπέρ της Τράπεζας.

Όσον αφορά δε στην εξυπηρέτηση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές διαπίστωσαν ότι «μετά την αναδιάρθρωση των Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., η εταιρία δεν έχει προβεί σε καμία αποπληρωμή κεφαλαίου ή τόκων», [βλ. την από τον Οκτώβριο του 2013 πρώτη έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

Για την κατά τα ανωτέρω *συνολική δανειοδότηση* του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 95.500.000 ευρώ, πρέπει να σημειωθεί ότι και στην περίπτωση αυτή, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας διενήργησαν τις ως άνω χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση του συγκεκριμένου πιστούχου, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή του και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: α) οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, β) δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ γ) δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Από την αξιολόγηση δε του συνόλου του αποδεικτικού υλικού, προέκυψε ότι το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και με κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Προς επίρρωση των ανωτέρω, αναφέρουμε επίσης:

Κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου, ενώ η συναφθείσα την 26-1-2012 χρηματοδότηση προς την ίδια εταιρία, ύψους 42.500.000 ευρώ, είχε περιθώριο 5,5% πάνω από το Euribor εξαμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Επιπροσθέτως, το Τ.Τ. παρείχε προς την εταιρία Bestline, (ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ.), το σύνολο της χρηματοδότησης με επιτόκιο Euribor τριμήνου + 0,50%. Το επιτόκιο αυτό, κατά διαστήματα, έφτανε να ισούται ή να υπολείπεται του επιτοκίου με το οποίο δανειζόταν το Γερμανικό Δημόσιο.

Με άλλα λόγια, το Τ.Τ. χρηματοδοτούσε εταιρία υψηλού ρίσκου, όπως είναι αυτή των πιστωτικών καρτών, με τιμολόγηση ρίσκου Γερμανικού Δημοσίου. Την ίδια στιγμή που το χρήμα κόστιζε 5% και 7% για προσέλκυση καταθέσεων, το Τ.Τ. δάνειζε με 4% έως και 6% λιγότερο.

Η ως άνω διαχειριστική συμπεριφορά των υπευθύνων του Τ.Τ. εις βάρος της περιουσίας του εν λόγω πιστωτικού ιδρύματος, με όρους εμπορίου, θα μπορούσε να παρομοιαστεί με την αγορά ενός προϊόντος έναντι 4 ή 7 ευρώ και την πώλησή του, έναντι 1 ευρώ, [βλ. την από 17-9-2012 Ανταίτηση Διαιτησίας ενώπιον του Διαιτητικού Δικαστηρίου].

Έτσι, το Τ.Τ., συνέχιζε να δανείζει την Bestline, και στην ουσία τον Όμιλο ΔΕΜΚΟ του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μεταξύ των ετών 2010 και 2012, με όρους που ίσχυαν τα έτη 2008 και 2009, επιβαρύνοντας με ζημιές τα αποτελέσματά του και συνεπώς τα Ίδια Κεφάλαιά του αλλά και τους μετόχους του, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα.

Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της. Η συνολική δε ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και την από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Ανακεφαλαιώνοντας, το Τ.Τ., ενώ γνώριζε, ακόμη και την 30-6-2012, το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησε στις δέουσες ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας α) είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, β) είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, γ) είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, (βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012), το άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο, στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

Εντεύθεν προκύπτει ότι οι υπεύθυνοι για την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας του Τ.Τ., στις ως άνω περιπτώσεις, και συγκεκριμένα οι, Άγγελος ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ, Χαράλαμπος ΓΙΑΓΚΟΥΔΗΣ, Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, Αντώνιος ΚΑΜΙΝΑΡΗΣ, Γεώργιος ΣΤΑΜΝΟΣ, Διονύσιος ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, Λυμπέρης ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗΣ, Σπύρος ΠΟΛΙΤΗΣ, Γεώργιος ΜΠΡΙΝΤΑΛΟΣ, Κλεάνθης

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Χάρης ΣΙΓΑΝΟΣ, Γεώργιος ΞΥΦΑΡΑΣ, Δημήτριος ΚΥΠΑΡΡΙΣΗΣ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλής ΧΑΝΑΚΗΣ, Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, Χρήστος ΜΑΡΟΥΣΟΣ, Ιωάννης ΤΣΑΓΔΗΣ, Σπυρίδωνας ΠΑΝΤΕΛΙΑΣ, Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ, Αθανάσιος ΧΑΣΑΠΗΣ και Ιωάννης ΛΕΒΕΝΤΙΔΗΣ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά την διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας, δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι της εργοδότης τους Τράπεζας και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας της τελευταίας, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, προέβησαν σε χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος —οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί— κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ τουλάχιστον.

Όσον αφορά δε, τον ισχυρισμό του Σπυρίδωνα Πολίτη, ότι δεν συμμετείχε στην υπ' αρ. 85/7-8-2009 Απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής, για την έκδοση ομολογιακού δανείου, προς την εταιρία Intertel ποσού, 48.000.000 ευρώ και προς την εταιρία D. C. Interactive ποσού, 5.000.000 ευρώ, αυτός δεν ευσταθεί, διότι όπως προκύπτει από το συνημμένο πρακτικό της Επενδυτικής Επιτροπής, εξουσιοδότησε τον συμμετέχοντα στην

ίδια συνεδρίαση και συγκατηγορούμενό του, Μάριο Βαρότση, να τον εκπροσωπήσει, με συνημμένη στα πρακτικά, την σχετική εξουσιοδότηση.

Αντιθέτως, βάσιμος είναι ο ισχυρισμός του Διονυσίου Γκολφινόπουλου, ότι δεν συμμετείχε στην υπ' αρ. 109/17-12-2010 Απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής, για την χορήγηση ομολογιακού δανείου, ύψους 25.000.000 ευρώ, προς την ΔΕΜΚΟ ΑΕ, διότι αυτός είχε πάψει να είναι μέλος της από 2-2-2009 και όπως προκύπτει από το σχετικό πρακτικό, ο ανωτέρω και οι, Γεώργιος Ξυφαράς και Δημήτριος Κυπαρίσσης, παρίσταντο στην εν λόγω συνεδρίαση, με την ιδιότητα των μελών της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, διότι κρίθηκε σκόπιμη η συμμετοχή τους, από τον Πρόεδρο, (Κλεάνθη Παπαδόπουλο), ο οποίος προΐστατο και στις δύο Επιτροπές, προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία ενημέρωσής τους στα Ομολογιακά δάνεια, αφού επρόκειτο η Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, μετά από σχετική εισήγηση, να αναλάβει την αρμοδιότητα έγκρισης των εταιρικών δανείων, ως πλέον αρμόδια Επιτροπή.

Κατά το μεταβατικό λοιπόν, αυτό στάδιο και προς ενημέρωσή τους, περί των ομολογιακών δανείων, οι Διονύσιος Γκολφινόπουλος, Γεώργιος Ξυφαράς και Δημήτριος Κυπαρίσσης, παρίσταντο απλά ως παρατηρητές, στην εν λόγω συνεδρίαση, υπογράφοντας μόνο για την παράστασή τους, ως μέλη της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων και δεν συμμετείχαν κατά την έκδοση της απόφασης με δικαίωμα λόγου, ψήφου και έγκρισης, όπως αυτολεξεί αναφέρεται στο σχετικό πρακτικό, σύμφωνα με το οποίο:

«...Παράλληλα στην συνεδρίαση συμμετείχαν και τα ακόλουθα στελέχη της Τράπεζάς μας:

1. Ξυφαράς Γεώργιος, Γενικός Δ/ντής Οικονομικών Υπηρεσιών,
2. Κυπαρίσσης Δημήτριος, Γενικός Δ/ντής Διαχείρισης Κινδύνων και Τραπεζικών Προϊόντων,
3. Γκολφινόπουλος Διονύσιος, Δ/ντής Πιστωτικής Πολιτικής,



τα οποία συμμετέχουν ως μέλη στην Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, που πρόκειται μετά από σχετική εισήγηση να αναλάβει την αρμοδιότητα έγκρισης των εταιρικών δανείων, ως πλέον αρμόδια Επιτροπή. Σ' αυτό το μεταβατικό στάδιο κρίθηκε σκόπιμο από τον Πρόεδρο ο οποίος προΐσταται και στις δύο Επιτροπές όπως αρχίσουν να συμμετέχουν προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία ενημέρωσής τους, όσον αφορά τα Ομολογιακά Δάνεια...

Η Επενδυτική Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα της παρουσιάστηκαν βάσει της προαναφερθείσας εισήγησης και κατόπιν διαλογικής συζήτησης των μελών της, συμφώνησε ομόφωνα με την ως άνω πρόταση για χρήση ομολογιακού δανείου στην ΔΕΜΚΟ, με τους ειδικότερους όρους και εξασφαλίσεις που περιγράφονται ανωτέρω...».

Άμεσα δε ωφελούμενος από την ως άνω περιγραφόμενη εγκληματική συμπεριφορά των υπευθύνων εις βάρος της περιουσίας του Τ.Τ., ήταν όπως εκτέθηκε αναλυτικά ανωτέρω, ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ, ιδιοκτήτης του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, ο οποίος με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ιδίου εγκλήματος, με πρόθεση παρείχε άμεση συνδρομή στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας κατά την τέλεση και στην εκτέλεση της ως άνω άδικης κυρίας πράξεως που οι τελευταίοι διέπραξαν, συμπράττοντας με την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης και αναδιάρθρωσης των υφιστάμενων δανείων, την ανταλλαγή αλληλογραφίας, την παροχή προσωπικών εγγυήσεων και τη συναίνεση για εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας του ή των εταιριών του ομίλου του, επιθυμώντας την άμεση υποστήριξη των εκτελούντων την ως άνω άδικη κυρία πράξη και τελώντας εν γνώσει τόσο της τέλεσης του ανωτέρω εγκλήματος όσο και του ότι παρείχε συνδρομή κατά την εκτέλεσή του.

Όλες οι ως άνω ενέργειες του Δημητρίου Κοντομηνά, όπως αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω, αποτελούν την άμεση συνέργεια σε απιστία κατ' εξακολούθηση και σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του, είναι υλικές, βοηθητικές και υποστηρικτικές της κύριας πράξης των αυτουργών, με τέτοιο τρόπο, ώστε χωρίς αυτές δεν θα ήταν

δυνατή με βεβαιότητα η τέλεση του εγκλήματος, ενώ δεν δύναται να αποσείσει τις ευθύνες όλων των εμπλεκόμενων, το από 22-9-2014, εγχειρισθέν, από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Δημητρίου Κοντομηνά, σύγγραμμα του Οικονομολόγου, Νικολάου Μπερετάνου, με θέμα την «χορήγηση τραπεζικών πιστώσεων στην πράξη» και τον κίνδυνο που είναι σύμφυτος με τις τραπεζικές εργασίες και την χορήγηση πιστώσεων, στον οποίο, μεταξύ άλλων, συμπερασματικά καταλήγει.

Μετά ταύτα, στοιχειοθετείται η ποινική υπόσταση του αδικήματος της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 98, 390 ΠΚ), σε βάρος των, Αγγέλου ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπου ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ, Φωτεινής ΚΡΕΣΤΑ, Αντώνιου ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Γεώργιου ΣΤΑΜΝΟΥ, Διονύσιου ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ, Σπύρου ΠΟΛΙΤΗ, Γεώργιου ΜΠΡΙΝΤΑΛΟΥ, Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Χάρη ΣΙΓΑΝΟΥ, Γεώργιου ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριου ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Αναστασίας ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Παναγιώτας ΜΠΕΖΑ, Χρήστου ΜΑΡΟΥΣΟΥ, Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ και Αθανάσιου ΧΑΣΑΠΗ και άπαξ, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 390 ΠΚ), κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας, σε βάρος των, Σπυρίδωνα ΠΑΝΤΕΛΙΑ, Λυδίας ΚΕΚΡΙΔΟΥ και Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ, διότι οι τελευταίοι συνέπραξαν σε μία μόνο εκ των μερικότερων πράξεων του κατ' εξακολούθηση εγκλήματος, που αποδίδεται στους συγκατηγορούμενούς τους και δεν διαπιστώθηκε ότι στο δόλο τους περιλαμβάνεται η εκτέλεση του όλου κατ' εξακολούθηση εγκλήματος, ενώ περαιτέρω, στοιχειοθετείται το αδίκημα της άμεσης συνέργειας στην ανωτέρω πράξη, κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 46 παρ. 1 β', 98, 390 ΠΚ), σε βάρος του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

Από τα αυτά επίσης στοιχεία, δεν στοιχειοθετείται σε βάρος των, Διονυσίου Γκολφινόπουλου, Γεωργίου Ξυφαρά και Δημητρίου Κυπαρίσση, το αδίκημα της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 390 ΠΚ), όσον αφορά την μερικότερη πράξη της συμμετοχής τους, στην υπ' αρ. 109/17-12-2010

Απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής Τ.Τ., για την χορήγηση ομολογιακού δανείου, ύψους 25.000.000 ευρώ, προς την ΔΕΜΚΟ ΑΕ., (περίπτωση Β3).

**Γ. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες**

**Γ1. Ομολογιακό Δάνειο 21.000.000 ευρώ που χορηγήθηκε από το Τ.Τ. τον Οκτώβριο του 2008**

Ως ήδη ελέχθη ανωτέρω, την 24-10-2008, χορηγήθηκε το πρώτο Ομολογιακό Δάνειο, ύψους 21.000.000 ευρώ, στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί **α)** μέχρι του ποσού των 6.335.000 ευρώ για την απόσβεση υφιστάμενης απαίτησης της τελευταίας στην ανώνυμη τραπεζική εταιρία με την επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και **β)** μέχρι του ποσού των 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του σκοπού της εκδότριας, (εταιρία ΔΕΜΚΟ), η οποία μάλιστα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση έναντι του Τ.Τ. «να χρησιμοποιήσει το παρόν Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται».

Το προϊόν του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, εκταμιεύθηκε τμηματικά στον υπ' αριθ. 88735340-1 λογαριασμό όψεως που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ στο Τ.Τ., ενώ στη συνέχεια, διοχετεύθηκε σε λογαριασμούς της εταιρίας σε άλλες Τράπεζες, καθώς και σε τραπεζικό λογαριασμό της εταιρίας Cosmotelco, (νυν Cosmoline Α.Ε.), θυγατρικής της ΔΕΜΚΟ, στην Τράπεζα Millennium [βλ. την με α.π. 3578/5-9-2012 επιστολή της Τράπεζας Millennium προς την ΤτΕ], Ειδικότερα:

\_Την 24-11-2008, διενεργήθηκε έμβασμα ποσού 6.330.000 ευρώ στην Τράπεζα Πειραιώς για την εξόφληση του υφιστάμενου δανείου.

\_Την 24-11-2008, ποσό ύψους 390.000 ευρώ μεταφέρθηκε στην εταιρία Cosmoline, θυγατρική της ΔΕΜΚΟ, με αιτιολογία τη συμμετοχή της τελευταίας στην Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της πρώτης (Cosmoline). Την 24-12-2008

πραγματοποιήθηκε ΑΜΚ της Cosmoline, συνολικού ύψους 9.098.500 ευρώ.

— Το υπόλοιπο ποσό του Ομολογιακού Δανείου, ύψους 14.000.000 ευρώ, μεταφέρθηκε στον υπ' αριθμ. 608044 τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ στην Τράπεζα Millennium, μέσω δύο (2) εμβασμάτων ύψους 7.000.000 ευρώ έκαστο, τα οποία πραγματοποιήθηκαν την 24-11-2008 και την 2-12-2008, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί [βλ. το με α.π. εμπ. 2883/12581/4-9-2013 έγγραφο του Τ.Τ.].

### **ΔΕΜΚΟ Millennium (608044)**

| Ημερομηνία    | Είδος Συναλλαγής | Αποστολέας | Ποσό                |
|---------------|------------------|------------|---------------------|
| 24-11-2008    | Πίστωση          | ΔΕΜΚΟ Τ.Τ. | 7.000.000 €         |
| 2-12-2008     | Πίστωση          | ΔΕΜΚΟ Τ.Τ. | 7.000.000 €         |
| <b>Σύνολο</b> |                  |            | <b>14.000.000 €</b> |

Όσον αφορά δε την πορεία του εν λόγω ποσού των 14.000.000 ευρώ, και εν τελεί τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιήθηκε, από τον έλεγχο της κίνησης του ανωτέρω τραπεζικού λογαριασμού (608044), προέκυψαν τα ακόλουθα [βλ. το με α.π. 4815/18-10-2013 έγγραφο της Τράπεζας Millennium]:

α) Το συνολικό ποσό του 1.400.000 ευρώ (ήτοι το 10% του συνολικού ποσού των 14 εκ. ευρώ), κατέληξε στον υπ' αριθ. 737116 προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ στην Τράπεζα Millennium, ως ακολούθως [βλ. το με α.π. 4939/29-11-2013 έγγραφο της Τράπεζας Millennium]:

### **ΔΕΜΚΟ Millennium (608044)**

| Ημερομηνία | Είδος Συναλλαγής | Παραλήπτης        | Ποσό      |
|------------|------------------|-------------------|-----------|
| 25-11-2008 | Χρέωση           | Κοντομηνάς 737116 | 120.000 € |
| 1-12-2008  | Χρέωση           | Κοντομηνάς 737116 | 90.000 €  |
| 3-12-2008  | Χρέωση           | Κοντομηνάς 737116 | 550.000 € |
| 5-12-2008  | Χρέωση           | Κοντομηνάς 737116 | 360.000 € |
| 9-12-2008  | Χρέωση           | Κοντομηνάς 737116 | 200.000 € |
| 11-12-2008 | Χρέωση           | Κοντομηνάς 737116 | 80.000 €  |

|  |        |             |
|--|--------|-------------|
|  | Σύνολο | 1.400.000 € |
|--|--------|-------------|

**β)** Περαιτέρω, κατά το χρονικό διάστημα από 25-11-2008 έως 12-12- 2008, το συνολικό ποσό των 4.450.005 ευρώ, μεταφέρθηκε στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε η εταιρία SIXOMEN στην Τράπεζα ALPHA BANK στην Κύπρο. Η εταιρία SIXOMEN, συνιστά Ιδιωτική Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης δια Μετοχών, συνεστήθη τον Ιούνιο του 2008, με έδρα στην Λευκωσία Κύπρου, και έχει αναπτύξει δραστηριότητα ως εταιρία συμμετοχών (holding). Ελέγχεται αποκλειστικά από τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος κατέχει σήμερα, άμεσα και έμμεσα (διά εταιριών ελεγχόμενων από τον ίδιο), το σύνολο (100%) των μετοχών της. Η μετοχική της σύνθεση δε έχει ως εξής: Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ 57,82%, ΔΕΜΚΟ 32,39% και Interfinance 9,79%.

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζονται οι λεπτομέρειες των επιμέρους κινήσεων [βλ. το με α.π. 4939/29-11-2013 έγγραφο της Τράπεζας Millennium]:

**ΔΕΜΚΟ Millennium (608044)**

| Ημερομηνία | Είδος Συναλλαγής | Παραλήπτης                             | Ποσό               |
|------------|------------------|----------------------------------------|--------------------|
| 25-11-2008 | Χρέωση           | SIXOMEN<br>ΕΞΕΡΧ.ΕΜΒΑΣΜΑ 810OW08130595 | 2.500.000 €        |
| 8-12-2008  | Χρέωση           | SIXOMEN<br>ΕΞΕΡΧ.ΕΜΒΑΣΜΑ 810OW08131994 | 1.000.005 €        |
| 10-12-2008 | Χρέωση           | SIXOMEN<br>ΕΞΕΡΧ.ΕΜΒΑΣΜΑ 810OW08132232 | 800.000 €          |
| 12-12-2008 | Χρέωση           | SIXOMEN<br>ΕΞΕΡΧ.ΕΜΒΑΣΜΑ 810OW08132472 | 150.000 €          |
|            |                  | <b>Σύνολο</b>                          | <b>4.450.005 €</b> |

Ακολούθως, την Παρασκευή 6-2-2009, ποσό ύψους 4.664.205 ευρώ μεταφέρεται, με αιτιολογία τη «*μερική αποπληρωμή υπολοίπου μετόχου*», στον προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό, υπ' αριθ. 737116, που τηρούσε ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ στην Τράπεζα Millennium, μέσω εμβάσματος από τον ανωτέρω τραπεζικό λογαριασμό της εταιρίας SIXOMEN, ως

ακολουθώντας, [βλ. το με α.π. 4815/18-10-2013 έγγραφο της Τράπεζας Millennium]:

**KONTOMHNAS Millennium (737116)**

| Ημερομηνία | Είδος Συναλλαγής | Αποστολέας                              | Ποσό                  |
|------------|------------------|-----------------------------------------|-----------------------|
| 6-2-2009   | Πίστωση          | SIXOMEN<br>ΕΙΣΕΡΧ.ΕΜΒΑΣΜΑ 045IW09507709 | <b>4.664.205 ευρώ</b> |

Στη συνέχεια, την επόμενη εργάσιμη ημέρα, ήτοι την Δευτέρα 9-2-2009, πραγματοποιήθηκαν δύο (2) μεταφορές ποσού 1.440.000 ευρώ και 3.200.000 ευρώ (συνολικά 4.640.000 ευρώ), από τον υπ' αριθ. 737116 προσωπικό λογαριασμό του Δημήτρη KONTOMHNA στον υπ' αριθ. 916471 λογαριασμό της εταιρίας, «INTERCAPITAL TRUST LIMITED», με αιτιολογία αντίστοιχα τη «μερική αποπληρωμή δανείου» και «εξόφληση δανείου».

Την ίδια ημέρα, ακολούθησε ανάληψη του ποσού των 4.640.000 ευρώ και αντίστοιχη κατάθεση αυτού στον υπ' αριθ. 5872818 λογαριασμό της εταιρίας «HONOUR INTERNATIONAL S.A.», με την αιτιολογία «*Intercapital- AMK*».

Εν τέλει, το ανωτέρω χρηματικό ποσό, ύψους 4.640.000 ευρώ, μεταφέρθηκε στον υπ' αριθ. 5872686 δανειακό λογαριασμό της εταιρίας «HONOUR INTERNATIONAL S.A.». Σημειώνεται δε ότι πραγματικός δικαιούχος της τελευταίας αυτής εταιρίας, η οποία εδρεύει στον Παναμά, είναι η εταιρία «INTERCAPITAL TRUST LIMITED», με έδρα την Κύπρο, πραγματικός δικαιούχος της οποίας είναι ο Δημήτρης KONTOMHNAS, [βλ. το με α.π. 4889/15-11-2013 έγγραφο της Τράπεζας Millennium],

γ) Τέλος, την 9-2-2009, ποσό ύψους 5.160.000 ευρώ, αφού προηγουμένως αναμίχθηκε με ποσά προερχόμενα από άλλες πηγές, (θυγατρικές εταιρίες), μεταφέρθηκε στον υπ' αριθ. 5872686 τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε η εταιρία HONOUR LTD στην Τράπεζα Millennium.

Το σύνολο των υπό άνω υπό στοιχεία (γ) και (δ) αναφερόμενων χρημάτων που μεταφέρθηκαν στον λογαριασμό της HONOUR INTERNATIONAL S.A., την 9-2-2009, ύψους 9.800.000 ευρώ, (4.640.000 € + 5.160.000 €), χρησιμοποιήθηκαν

τελικά νια την αποπληρωμή υφιστάμενου δανείου της εταιρίας αυτής στην Τράπεζα Millennium.

Αναφορικά δε με το ως άνω δάνειο της εταιρίας HONOUR INTERNATIONAL S.A., λεκτέα τα ακόλουθα:

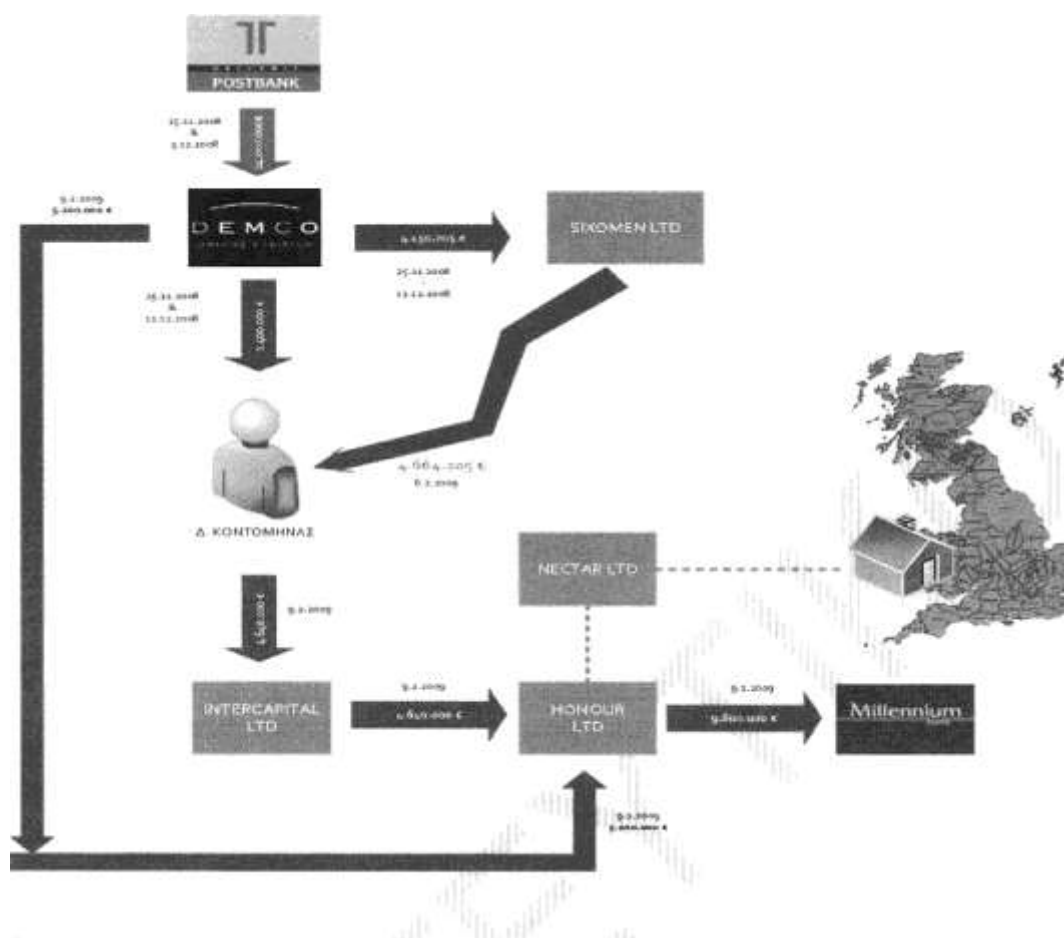
Τον Φεβρουάριο του έτους 2006, η Τράπεζα Millennium ενέκρινε δάνειο προς την εταιρία «HONOUR INTERNATIONAL S.A.», συνολικού ύψους 10.500.000 ευρώ, με σκοπό την αγορά ακινήτου στην Αγγλία. Στα σχετικά αιτήματα δε προς το αρμόδιο Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας, αναφέρεται ότι το ακίνητο αυτό αφορά οικία της κόρης του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [βλ. το με α.π. 4889/15-11 -2013 έγγραφο της Τράπεζας Millennium].



Το εν λόγω δάνειο, εξοφλήθηκε τελικά την 9-2-2009, με την καταβολή ποσού 9.800.000 ευρώ, προερχόμενου, όπως αναλυτικά περιεγράφηκε ανωτέρω, από την INTERCAPITAL, (4.640.000 ευρώ), ως αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, και την ΔΕΜΚΟ, (5.160.000 ευρώ), βάσει συνάψεως Ομολογιακού Δανείου [βλ. το με α.π. 4889/15-11-2013 έγγραφο της Τράπεζας Millennium].

Σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν, προκύπτει με σαφήνεια ότι μέσα από μια πολύπλοκη και δαιδαλώδη διαδρομή, όπως φαίνεται και στο σχεδιάγραμμα που ακολουθεί, ένα μεγάλο μέρος του

δανείου των 21.000.000 ευρώ που χορηγήθηκε στην ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. τον Οκτώβριο του έτους 2008, υπό τους όρους και με τον τρόπο που προεκτέθηκε —το οποίο σημειωτέον έχει μεταφερθεί στο υπό ειδική εκκαθάριση Τ.Τ. χωρίς μέχρι και σήμερα να έχει εξοφληθεί— ύψους 9.800.000 ευρώ, δεν χρησιμοποιήθηκε για τον σκοπό για τον οποίο δόθηκε, και μάλιστα κατά παράβαση της σχετικής ρητής δέσμευσης της ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αλλά αντιθέτως, χρησιμοποιήθηκε από τον τελευταίο για την εξόφληση δανείου που είχε χορηγήσει η Τράπεζα Millennium στην εταιρία, HONOUR LTD, συμφερόντων του ιδίου,



για την αγορά ακινήτου στην Αγγλία, που αποτελεί οικία της κόρης του.



Συνεπώς, τα χρήματα του δανείου που έλαβε η ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. τον Οκτώβριο του 2008, πλέον κρατήσεων και τόκων, ήτοι ποσό ύψους 20.969.995 ευρώ, σε ευθεία αντίθεση με τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκαν, χρησιμοποιήθηκαν ως εξής:

| Παραλήπτης                                                                   | Σχόλιο                                                                                              | Ποσό                   |
|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|
| Τράπεζα<br>Πειραιώς                                                          | Αποπληρωμή υφιστάμενου δανείου ΔΕΜΚΟ                                                                | 6.330.000 €            |
| Δημήτρης<br>ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ                                                       | Προσωπικός τραπεζικός λογαριασμός 737116 (Millennium)                                               | 1.400.000 €            |
| Τράπεζα<br>Millennium                                                        | Αποπληρωμή υφιστάμενου δανείου HONOUR LTD το οποίο<br>Χορηγήθηκε για την αγορά ακινήτου στην Αγγλία | 9.800.000 €            |
| Εταιρίες<br>συμφερόντων<br>Δημήτρη<br>ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και<br>λοιποί αποδέκτες ---- | Εταιρίες συμφερόντων Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και λοιποί<br>αποδέκτες.                                     | 3.439.995 €            |
|                                                                              | <b>ΣΥΝΟΛΟ</b>                                                                                       | <b>20.969.995 ευρώ</b> |

**Γ2. Ομολογιακό Δάνειο 25.000.000 ευρώ που χορηγήθηκε από το Τ.Τ. τον Δεκέμβριο του 2010**

Την 16-12-2010, χορηγήθηκε, με τους όρους και τον τρόπο που εκτέθηκε αναλυτικά ανωτέρω, νέο Ομολογιακό Δάνειο, ύψους 25.000.000 ευρώ, στη εταιρία ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., με σκοπό τα μεν 20.000.000 ευρώ να χρησιμοποιηθούν για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΙΑΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ GARDEN BEACH Α.Ε.», τα δε υπόλοιπα 5.000.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του σκοπού της εταιρίας.

Το προϊόν του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου πλέον κρατήσεων και τόκων, εκταμιεύθηκε στο σύνολό του την 23-12-2010 στον υπ' αριθ. 89260091 λογαριασμό όψεως που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ στο Τ.Τ. Ακολούθως, το μεγαλύτερο μέρος του, ήτοι ποσό ύψους 24.231.888 ευρώ, μεταφέρθηκε σε τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ καθώς και οι θυγατρικές της, GARDEN BEACH και COSMOLINE, σε άλλες Τράπεζες, όπως

αναλύεται στον πίνακα που ακολουθεί, [βλ. το με α.π. εμπ. 2883/12581/4-9-2013 έγγραφο του Τ.Τ.].

### **ΔΕΜΚΟ Τ.Τ (89260091)**

| Ημερομηνία    | Είδος Συναλλαγής | Παραλήπτης                       | Ποσό                |
|---------------|------------------|----------------------------------|---------------------|
| 27-12-2010    | Χρέωση           | ΔΕΜΚΟ Eurobank                   | 770.000 €           |
| 28-12-2010    | Χρέωση           | ΔΕΜΚΟ Eurobank                   | 170.000 €           |
| 28-12-2010    | Χρέωση           | ΔΕΜΚΟ Millennium (608044)        | 2.203.303 €         |
| 28-12-2010    | Χρέωση           | COSMOLINE Millennium (117227)    | 1.000.000 €         |
| 28-12-2010    | Χρέωση           | GARDEN BEACH Millennium (101965) | 20.088.584,70 €     |
| <b>Σύνολο</b> |                  |                                  | <b>24.231.888 €</b> |

Εκ του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, ποσό ύψους 20.088.584,70 ευρώ που μεταφέρθηκε σε θυγατρικές εταιρίες της ΔΕΜΚΟ, χρησιμοποιήθηκε ως εξής:

**α) COSMOLINE - Millennium (117227):** Από την ανάλυση των κινήσεων του εν λόγω τραπεζικού λογαριασμού (117227) προέκυψε ότι ποσό 900.000 € χρησιμοποιήθηκε για την εξόφληση των κάτωθι επιταγών:

| Ημερομηνία    | Είδος Συναλλαγής | Παραλήπτης        | Ποσό             |
|---------------|------------------|-------------------|------------------|
| 28-12-2010    | Χρέωση           | Επιταγή 2347987-4 | 740.000 €        |
| 29-12-2010    | Χρέωση           | Επιταγή 23479909  | 30.000 €         |
| 29-12-2010    | Χρέωση           | Επιταγή 23479883  | 50.000 €         |
| 30-12-2010    | Χρέωση           | Επιταγή 23479927  | 30.000 €         |
| 30-12-2010    | Χρέωση           | Επιταγή 23479892  | 50.000 €         |
| <b>Σύνολο</b> |                  |                   | <b>900.000 €</b> |

**β) GARDEN BEACH - Millennium (101965):** Το σύνολο του ποσού των 20.088.584,70 ευρώ που εμβάστηκαν στον υπ' αριθ. 101695 τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε η GARDEN BEACH στην Τράπεζα Millennium και αποτελούσε το μεγαλύτερο μέρος του ως άνω Ο/Δ, χρησιμοποιήθηκε εξολοκλήρου για την αποπληρωμή υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων της εταιρίας προς την

Τράπεζα Millennium, σε αντίθεση με τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκε το επίμαχο δάνειο από το Τ.Τ.

Ειδικότερα, η εταιρία GARDEN BEACH, κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 12-2-2010 και 28-9-2010, χρηματοδοτήθηκε από την Τράπεζα Millennium με το συνολικό ποσό των 19.978.718 ευρώ. Το σύνολο σχεδόν της χρηματοδότησης αυτής, ύψους 19.280.000 ευρώ, μεταφέρθηκε μέσω τριών (3) εμβασμάτων, στον προσωπικό λογαριασμό, υπ' αριθ. 737116, που τηρούσε ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ στην τράπεζα Millennium, όπως αναλύεται ακολούθως:

**GARDEN BEACH Millennium (101965)**

| Ημερομηνία    | Είδος Συναλλαγής | Παραλήπτης           | Ποσό                |
|---------------|------------------|----------------------|---------------------|
| 12-2-2010     | Χρέωση           | Δ. Κοντομηνάς 737116 | 9.880.000€          |
| 22-9-2010     | Χρέωση           | Δ. Κοντομηνάς 737116 | 3.400.000€          |
| 28-9-2010     | Χρέωση           | Δ. Κοντομηνάς 737116 | 6.000.000 €         |
| <b>Σύνολο</b> |                  |                      | <b>19.280.000 €</b> |

Η εκτέλεση των ανωτέρω εμβασμάτων, πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο συμφωνίας για την «μεταβίβαση μετοχών της *Intercapital Trust LTD*», από το χαρτοφυλάκιο του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ στην GARDEN BEACH. Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 20/2011 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΑ (Επιτροπή Ανταγωνισμού Κύπρου), η εταιρία «Intercapital Trust Ltd» είναι εταιρία συμμετοχών, εγγεγραμμένη στην Κύπρο, και ανήκει εξολοκλήρου στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ. Για την επιβεβαίωση της εν λόγω συμφωνίας μεταβίβασης μετοχών, προσκομίσθηκαν στην Τράπεζα δύο «προσύμφωνα». Το πρώτο έφερε υπογραφή την 1-9-2009 και αφορούσε στη μεταβίβαση 3.750 μετοχών, ήτοι το 15% του Μ.Κ., αντί 15.000.000 €, ενώ το δεύτερο έφερε υπογραφή την 1-2-2010 και αφορούσε στη μεταβίβαση 2.470 μετοχών, ήτοι το 9,88% του Μ.Κ., αντί 9.880.000 €, [βλ. την με α.π. 3685/1-10-2012 επιστολή της Τράπεζας Millennium προς την ΤτΕ].

Από την ανάλυση δε του υπ' αριθ. 737116 λογαριασμού στην Τράπεζα Millennium με δικαιούχο τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, προκύπτει ότι το ποσό του δανείου, ύψους 19.280.000 ευρώ, που ελήφθη από την τελευταία, διατέθηκε ως ακολούθως:

ί) Το συνολικό ποσό του 1.120.000 ευρώ μεταφέρθηκε σε τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούσε ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ σε άλλες Τράπεζες, ενώ 240.000 ευρώ αναλήφθηκαν σε μετρητά, όπως αναλύεται στον ακόλουθο πίνακα [βλ. το με α.π. 4939/29-11-2013 έγγραφο της Τράπεζας Millennium]:

**ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ Millennium (737116)**

| Ημερομηνία    | Είδος               | Παραλήπτης                                               | Ποσό               |
|---------------|---------------------|----------------------------------------------------------|--------------------|
| 3-3-2010      | Συναλλαγή<br>Χρέωση | Κοντομηνάς Τ.Τ.<br>ΕΞΕΡΧ.ΕΜΒΑΣΜΑ 810OW10115498           | 250.000 €          |
| 5-3-2010      | Χρέωση              | Κοντομηνάς<br>ΑΝΑΛΗΨΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ                           | 240.000 €          |
| 8-3-2010      | Χρέωση              | Κοντομηνάς Eurobank<br>ΕΞΕΡΧ.ΕΜΒΑΣΜΑ 810OW10118668       | 50.000 €           |
| 8-3-2010      | Χρέωση              | Κοντομηνάς Εθνική Τράπεζα<br>ΕΞΕΡΧ.ΕΜΒΑΣΜΑ 810OW10118704 | 220.000 €          |
| 29-3-2010     | Χρέωση              | Κοντομηνάς Eurobank<br>ΕΞΕΡΧ.ΕΜΒΑΣΜΑ 810OW10124589       | 200.000 €          |
| 29-3-2010     | Χρέωση              | Κοντομηνάς Εθνική Τράπεζα<br>ΕΞΕΡΧ.ΕΜΒΑΣΜΑ 810OW10124592 | 200.000 €          |
| 29-3-2010     | Χρέωση              | Κοντομηνάς Τ.Τ.<br>ΕΞΕΡΧ.ΕΜΒΑΣΜΑ 810OW10124595           | 200.000 €          |
| <b>Σύνολο</b> |                     |                                                          | <b>1.360.000 €</b> |

ii) Το ποσό των 3.620.000 ευρώ αναμίχθηκε με άλλα ποσά, προερχόμενα από εταιρίες του ομίλου ΔΕΜΚΟ και στη συνέχεια μεταφέρθηκε εκ νέου σε άλλους λογαριασμούς εταιριών συμφερόντων Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μηδενίζοντας, εν τέλει, το υπόλοιπο του συγκεκριμένου τραπεζικού λογαριασμού.

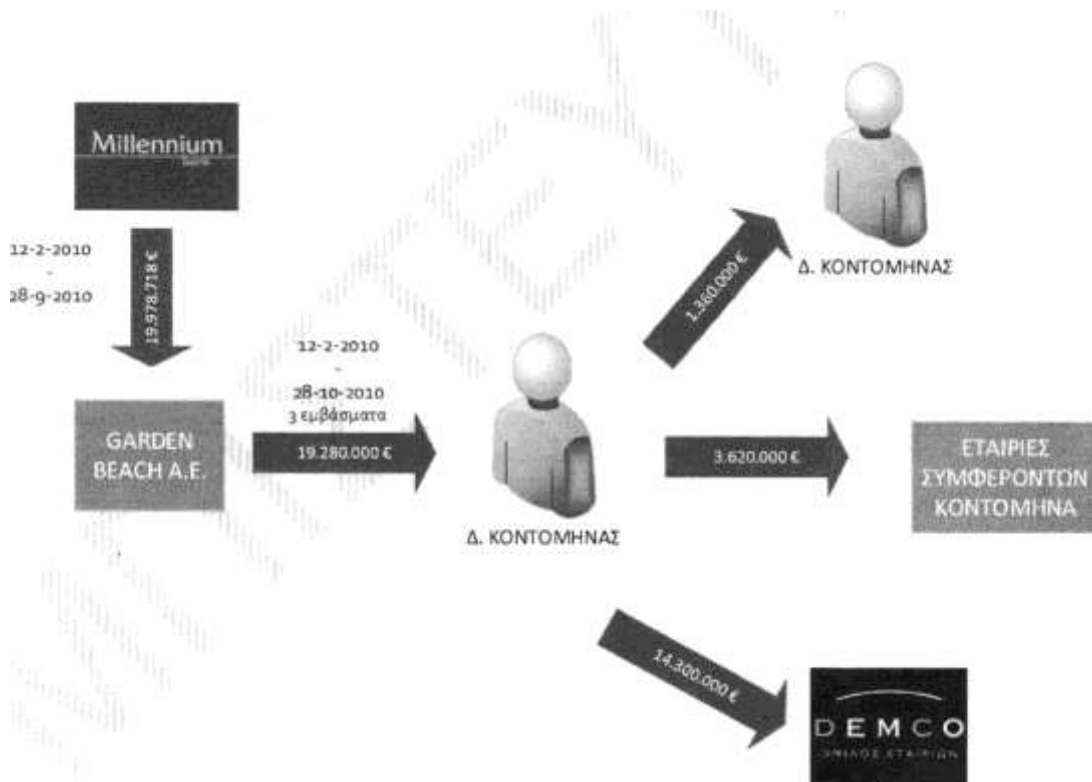
iii) Το υπόλοιπο ποσό, ήτοι 14.300.000 ευρώ, μεταφέρθηκε, μέσω τριών (3) εμβασμάτων, στον υπ' αριθ. 608044 λογαριασμό που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ στην Τράπεζα Millennium.

**ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ Millennium (737116)**

| Ημερομηνία | Είδος Συναλλαγής | Παραλήπτης | Ποσό |
|------------|------------------|------------|------|
|------------|------------------|------------|------|

|               |        |              |                     |
|---------------|--------|--------------|---------------------|
| 2-3-2010      | Χρέωση | ΔΕΜΚΟ 608044 | 9.000.000 €         |
| 26-3-2010     | Χρέωση | ΔΕΜΚΟ 608044 | 5.000.000 €         |
| 27-4-2010     | Χρέωση | ΔΕΜΚΟ 608044 | 300.000 €           |
| <b>Σύνολο</b> |        |              | <b>14.300.000 €</b> |

Η εκτέλεση των ανωτέρω εμβασμάτων στην εταιρία ΔΕΜΚΟ πραγματοποιήθηκε με αιτιολογία την «ακύρωση» της προαναφερόμενης συμφωνίας μεταβίβασης μετοχών της Intercapital Trust LTD.



Από τα ανωτέρω προκύπτει, ότι ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ, χρησιμοποίησε μέρος των χρημάτων του δανείου που έλαβε (16-12-2010) η εταιρία ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., (με σκοπό αφενός μεν την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας GARDEN BEACH, αφετέρου δε την εξυπηρέτηση του σκοπού της εταιρίας), προκειμένου να αποπληρώσει το δάνειο που πήρε, (12- 2-2010 / 28-9-2010), η εταιρία GARDEN BEACH από την Τράπεζα Millennium, εκ του οποίου μέρος, ύψους 1.360.000 ευρώ, ανέλαβε

ο ίδιος σε μετρητά (240.000 ευρώ) και σε προσωπικούς τραπεζικούς λογαριασμούς που διατηρούσε σε διάφορες Τράπεζες (1.120.000 ευρώ), κατά τον τρόπο που προεκτέθηκε.

Από την επισκόπηση δε των οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας GARDEN BEACH, προκύπτει ότι η τελευταία δεν έχει αναπτύξει δραστηριότητα και το μοναδικό περιουσιακό στοιχείο που διαθέτει είναι το προσημειωμένο ακίνητο ιδιοκτησίας της στην θέση Σκάλωμα του δήμου Τροιζηνίας. Στις οικονομικές, μάλιστα, καταστάσεις αυτής την 31-12-2011 και την 31-12-2010 στο κονδύλι του ενεργητικού και συγκεκριμένα στο λογαριασμό «Χρεώστες Διάφοροι» υφίσταται υπόλοιπο ποσού 19.617.000 ευρώ και 19.530.000 ευρώ αντίστοιχα, που αφορά απαίτηση έναντι του κυρίου μετόχου της εταιρίας, δηλ. του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

Το εν λόγω ποσό, όπως αναφέρθηκε, έχει προκύψει μετά την λήψη του δανείου από την Τράπεζα Millennium και την ανάληψη του ποσού από τον τελευταίο, [βλ. την από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ., σελ. 7]. Επιπροσθέτως, η απαίτηση αυτή εμφανίζεται αμετάβλητη για δύο συνεχείς χρήσεις, (2010 και 2011), [βλ. Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 7].

Μολονότι δε, όπως ελέχθη ανωτέρω, πραγματοποιήθηκαν δύο εμβάσματα την 22-9-2010 και την 28-10-2010 συνολικού ύψους 9.400.000 ευρώ, (3.400.000 ευρώ και 6.000.000 ευρώ αντίστοιχα), ενόψει της επικείμενης μεταβίβασης μετοχών, οι εν λόγω χρηματοροές δεν απεικονίζονται ανάλογα στον ισολογισμό της εταιρίας GARDEN BEACH.

Τέλος, παρά τους ισχυρισμούς του Δημητρίου Κοντομηνά, το βασικό αδίκημα της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία από κοινού και κατ' εξακολούθηση, στην ουσία προηγήθηκε χρονικά της πράξης του ξεπλύματος, σε όλες τις περιπτώσεις, διότι μπορεί το δάνειο προς την εταιρία «HONOUR INTERNATIONAL S.A.», συνολικού ύψους 10.500.000 ευρώ, με σκοπό την αγορά ακινήτου στην Αγγλία, να χορηγήθηκε από την Τράπεζα Millennium, τον Φεβρουάριο του έτους 2006, εξοφλήθηκε όμως από τα χρήματα του δανείου που έλαβε η ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. τον Οκτώβριο του 2008, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν σε ευθεία

αντίθεση με τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκαν και συγκεκριμένα όπως προαναφέρθηκε, ποσό 1.400.000 ευρώ μεταφέρθηκε στον υπ' αριθ. 737116 προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του Δημητρίου Κοντομηνά στην MILLENIUM BANK και ποσό 9.800.000 ευρώ μεταφέρθηκε, με τον ανωτέρω τρόπο, στον υπ' αριθ. 5872686 δανειακό λογαριασμό της εταιρίας, «HONOUR INTERNATIONAL S.A.», στην ως άνω τράπεζα, η οποία εδρεύει στον Παναμά και πραγματικός δικαιούχος της είναι η εταιρία «INTERCAPITAL TRUST LIMITED», με έδρα στην Κύπρο και πραγματικό δικαιούχο τον ίδιο τον Δημήτριο Κοντομηνά, μετατρέποντας έτσι τα ανωτέρω χρηματικά ποσά, σε ακίνητη ιδιοκτησία με σκοπό την απόκρυψη της παράνομης προέλευσής τους.

Τα αυτά ισχύουν και ως προς το νέο Ομολογιακό Δάνειο, ύψους 25.000.000 ευρώ, που χορηγήθηκε την 16-12-2010 στη εταιρία ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., με σκοπό τα μεν 20.000.000 ευρώ να χρησιμοποιηθούν για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΙΑΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ GARDEN BEACH A.E.», τα δε υπόλοιπα 5.000.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του σκοπού της εταιρίας.

Το προϊόν του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου πλέον κρατήσεων και τόκων, εκταμιεύθηκε στο σύνολό του την 23-12-2010 στον υπ' αριθ. 89260091 λογαριασμό όψεως που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ στο Τ.Τ. και ακολούθως, το μεγαλύτερο μέρος του, ήτοι ποσό ύψους 24.231.888 ευρώ, μεταφέρθηκε σε τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ καθώς και οι θυγατρικές της, GARDEN BEACH και COSMOLINE, σε άλλες Τράπεζες.

Εκ του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, ποσό ύψους 20.088.584,70 ευρώ που μεταφέρθηκε σε θυγατρικές εταιρίες της ΔΕΜΚΟ, χρησιμοποιήθηκε ως εξής:

α) COSMOLINE - Millennium (117227): Από την ανάλυση των κινήσεων του εν λόγω τραπεζικού λογαριασμού (117227) προέκυψε ότι ποσό 900.000 € χρησιμοποιήθηκε για την εξόφληση πέντε επιταγών.

β) GARDEN BEACH - Millennium (101965): Το σύνολο του ποσού των 20.088.584,70 ευρώ που εμβάστηκαν στον υπ' αριθ. 101695 τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε η GARDEN BEACH στην Τράπεζα Millennium και αποτελούσε το μεγαλύτερο μέρος του ως άνω Ο/Δ, χρησιμοποιήθηκε μεν για την αποπληρωμή υφιστάμενων και προγενέστερων δανειακών υποχρεώσεων της εταιρίας προς την Τράπεζα Millennium, μεταγενεστέρως όμως του βασικού εγκλήματος της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία από κοινού και κατ' εξακολούθηση, σε αντίθεση με τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκε το επίμαχο δάνειο από το Τ.Τ.

Ενόψει των ανωτέρω, στοιχειοθετείται η αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, τελεσθείσας κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση, σε βάρος του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, με την μορφή της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού τομέα και την τοποθέτηση σε αυτόν ή την διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, τα οποία ανέρχονται σε τουλάχιστον 12.560.333 ευρώ, με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα και της μετατροπής και κατοχής περιουσίας, εν γνώσει κατά το χρόνο της κτήσης, του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, (εν προκειμένω από την πράξη της άμεσης συνέργειας από κοινού σε κακουργηματική απιστία), το κατ' επάγγελμα δε της ανωτέρω πράξης, προκύπτει από την επανειλημμένη τέλεσή της και από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο ανωτέρω, με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης, (πολυδαίδαλο σχήμα εταιριών στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, πραγματοποίηση πλήθους τραπεζικών συναλλαγών - μεταφοράς δανείων, για την δικαιολόγηση των οποίων χρησιμοποιήθηκε ως αιτιολογία, «η έκδοση Ομολογιακών Δανείων», χωρίς σαφή καθορισμό του εκάστοτε σκοπού, «η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου» ή η «μεταβίβαση μετοχών»), καθώς και από τον σκοπό πορισμού εισοδήματος, ξεπλένοντας χρήματα που του δόθηκαν προς τούτο από τους δράστες του βασικού αδικήματος της κακουργηματικής απιστίας, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, (άρθρα 1, 12, 13 περ. στ', 14, 26 παρ. 1, 27 παρ. 1, 98 ΠΚ και αρ. 2 παρ. 1, 2 στοιχ. α', γ', δ', 3 περ. κ', 5, 45 παρ. 1 στοιχ. α', β', γ' Ν. 3691/2008, ως ισχύει, σε συνδ. με άρθρα 46 παρ. 1 β', 390 ΠΚ).

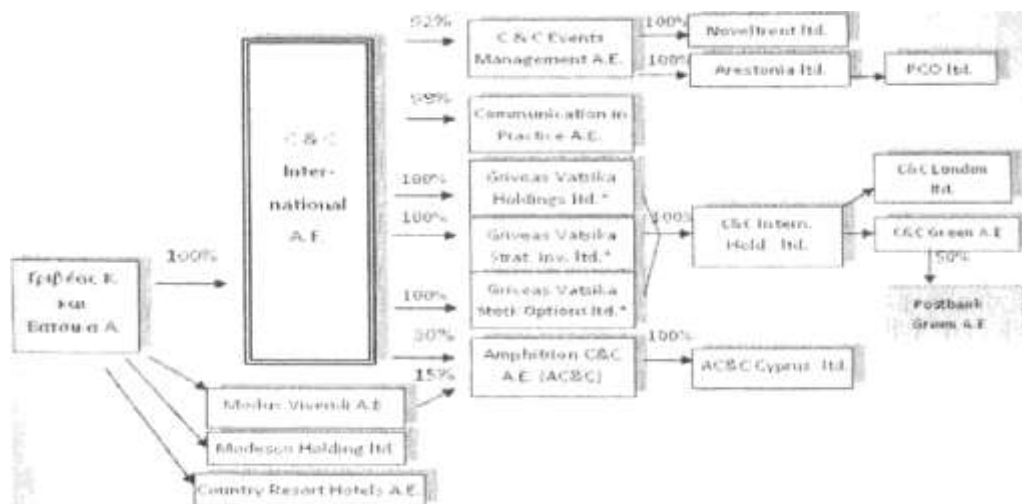


## **2. ΟΜΙΛΟΣ ΓΡΙΒΕΑ**

### **A1. C η' C International**

Η εταιρία με την επωνυμία «C & C International A.E.», μέτοχοι της οποίας είναι ο Κυριάκος ΓΡΙΒΕΑΣ και η σύζυγός του Αναστασία ΒΑΤΣΙΚΑ, είναι μητρική εταιρία ομίλου επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνταν κυρίως στην διοργάνωση συνεδρίων, καθώς και στην παροχή υπηρεσιών, στρατηγικής, δημοσίων σχέσεων, επικοινωνίας κ.λπ., στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Το 2009 διενεργήθηκε σειρά μεταβολών στο σχήμα του Ομίλου, το οποίο, σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις της 31-12-2009, διαμορφώθηκε ως ακολούθως:



Η συγκεκριμένη εταιρία-πιστούχος του Τ.Τ., συμμετείχε, μέσω της θυγατρικής της «C&C Green A.E.», από κοινού με την Τράπεζα, στην εταιρία «Post Bank Green Institute» (PBGI), για την οποία θα γίνει λόγος αναλυτικότερα στη συνέχεια. Παράλληλα, εταιρίες του Ομίλου εισέπραξαν από την Τράπεζα ποσά, είτε ως χορηγίες σε συνέδρια, είτε ως έσοδα για την οργάνωση

εκδηλώσεων, ενώ εταιρίες σχετιζόμενες με τους μετόχους είχαν έσοδα από διαφημίσεις της PBGI.

Τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του έτους 2009, ειδικότερα, με τις υπ' αριθ. 79/13-3-2009 και 84/31-7-2009 σχετικές εγκριτικές αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ. αντίστοιχα, η Τράπεζα χρηματοδότησε την εταιρία, «C&C International A.E.», μέσω δύο Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της τελευταίας, ύψους, 17.000.000 ευρώ συνολικά, τα οποία καλύφθηκαν από το Τ.Τ., που κατέστη εντεύθεν η βασική πιστοδότρια Τράπεζα.

Συγκεκριμένα, τον Μάρτιο του 2009 η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., που απαρτιζόταν από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο του ΔΣ και τους, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη, ενέκρινε δυνάμει της υπ' αριθ. 79/13-3-2009 απόφασης, την χορήγηση στην εταιρία «C&C International S.A.» Ομολογιακού Δανείου ύψους 7.000.000 ευρώ, διάρκειας 10 ετών, με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, καθώς προβλέφθηκε η αποπληρωμή του κεφαλαίου να γίνει τμηματικά και από το τέλος του 4<sup>ου</sup> έτους, λαμβάνοντας υπόψη την θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τους Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, [βλ. το υπ' αριθ. 8/6-3-2009 Πρακτικό], με αναφερόμενο σκοπό δανείου την *κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της πιστούχου για την επόμενη δεκαετία*.

Προς εξασφάλιση του ανωτέρω δανείου, συνομολογήθηκε ότι, *«η εταιρία θα ενεχυριάσει τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί στο Τ.Τ., στον οποίο θα εμπίπτουν τα έσοδα από τα συνέδρια που έχει αναλάβει. Ο λογαριασμός θα ενεχυριάζεται μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται στην εταιρία»*.

Κατά την άποψη - εισήγηση της αρμόδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης, με τον τρόπο αυτό *«εξασφαλίζεται η πλήρης είσπραξη τόκων ή και κεφαλαίου στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς, και μάλιστα πριν καλυφθούν υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους, (π.χ. ΙΚΑ). Μοναδικός κίνδυνος για την Τράπεζα αποτελεί η μη είσπραξη εσόδων από την εταιρία για την παροχή των*

*υπηρεσιών της στα συνέδρια. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν είναι και πολύ πιθανό, καθώς το πελατολόγιο της εταιρίας, (διεθνείς και κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.λπ.), θεωρείται ιδιαίτερος ασφαλές», [βλ. το από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου].*

Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2009, η ίδια ως άνω Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., δυνάμει της υπ' αριθ. 84/31-7-2009 απόφασής της, ενέκρινε τη χορήγηση νέου Ομολογιακού Δανείου στην εταιρία C&C International, ύψους 10.000.000 ευρώ και διάρκειας 7 ετών, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα θετική προς τούτο εισήγηση της ίδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα. Σκοπός του εν λόγω δανείου ήταν *η κάλυψη, «των σημαντικών κενών ρευστότητας»*, τα δύο πρώτα χρόνια, ενός νέου εγχειρήματος που είχε αναλάβει η ως άνω εταιρία, ως απόρροια νέας συνεργασίας με διεθνή οίκο για διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου, δόθηκαν οι ακόλουθες εγγυήσεις:

**α)** Παρασχέθηκαν οι προσωπικές εγγυήσεις των δύο μετόχων, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, και η εταιρική εγγύηση της εταιρίας «MODESCO HOLDING LTD», συμφερόντων των ιδίων ως άνω προσώπων, η οποία φέρεται να διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία.

**β)** Συνομολογήθηκε να άγονται σε καταθετικό λογαριασμό της C&C International τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού που η εταιρία θα διοργανώνει, ο οποίος θα είναι ενεχυριασμένος μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται σταδιακά στην εταιρία.

**γ)** Προβλέφθηκε η υποχρέωση της πιστούχου C&C International να ενημερώνει την Τράπεζα για όλες τις Συμβάσεις τις οποίες υπογράφει, (με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πρόγραμμα αποπληρωμής), καθώς και η δυνατότητα της Τράπεζας να καταγγείλει τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου σε περίπτωση που τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού διαφοροποιηθούν σε σχέση με το πλάνο που παρείχε η εταιρία, και αποκλίνουν μειούμενα κατά ποσοστό πλέον του 40% κατά το τέλος του τρίτου έτους και, τέλος.

δ) Προτάθηκε ως εξασφάλιση της Τράπεζας να υφίσταται στην οικεία σύμβαση όρος που θα υποχρεώνει την εταιρία αφενός μεν να μην παραχωρεί, δέχεται ή επιτρέπει να υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις ή άλλα εμπράγματα βάρη, ασφάλειες και εν γένει δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της, **(negative pledge)**, χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, αφετέρου δε να μην μεταβάλλει την μετοχική της σύνθεση, ομοίως χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, [σχετικό το από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου της Υπό-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα και το υπ' αριθ. 84/31-7-2009 Πρακτικό της Επενδυτικής Επιτροπής].

Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα των αρμόδιων Επιθεωρητών- Ελεγκτών της ΤτΕ, τα δύο παραπάνω Ομολογιακά Δάνεια, που υπεγράφησαν τελικά μεταξύ του Τ.Τ. και της εταιρίας C&C International S.A. την 23-3-2009 και την 12-8-2009 αντίστοιχα, χορηγήθηκαν υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, καθόσον περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο έναντι ανεπαρκών εξασφαλίσεων, παρά το γεγονός ότι χορηγούνταν σε μια νεοσύστατη εταιρία παροχής υπηρεσιών. Συνεπώς εξαρχής, ήτοι κατά την συνομολόγηση των υπό έρευνα δανειακών συμβάσεων, δεν διασφαλιζόνταν τα συμφέροντα και η περιουσία της δανείστριας Τράπεζας.

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις του Τ.Τ. προς την εταιρία C&C International, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ κατέληξαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

(α) Το ύψος των δανείων είναι υψηλό λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών της εταιρίας, χωρίς να υφίστανται ουσιαστικές εξασφαλίσεις, (π.χ. γεγεννημένες απαιτήσεις ή προσημείωση επί ακινήτου).

(β) Το Τ.Τ. κατέστη με την χορήγηση των δανείων αυτών η μεγαλύτερη πιστοδότρια Τράπεζα.

(γ) Η μεγάλη διάρκεια και η περίοδος χάριτος δεν συνάδουν με το σκοπό του δανείου, ήτοι την κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, ενώ επιπροσθέτως, το σύνολο του ποσού των χρηματοδοτήσεων καταβλήθηκε άμεσα, και όχι σύμφωνα και αναλογικά με τις ανάγκες της πιστούχου.

(δ) Όσον αφορά δε στην δυνατότητα εξυπηρέτησης των υπό έρευνα Ομολογιακών Δανείων, σημειώθηκαν τα εξής:

Στο από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, για το πρώτο Ο/Δ, η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οικονομικά στοιχεία του Ομίλου για το έτος 2007, προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2008 και business plan για τα έτη 2009-2013. Στην περιγραφή δε των αναλαμβανόμενων κινδύνων αναφέρεται ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός, το ύψος του αιτούμενου δανείου και η ουσιαστική αδυναμία εκχώρησης απαιτήσεων. Ωστόσο, παρά την εν λόγω αναφορά, η αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. εισηγήθηκε την *έγκριση* της επίμαχης χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή θέση του Ομίλου, τη δυναμική ανάπτυξη και τις νέες συνεργασίες, τα περιθώρια κερδοφορίας και τις ικανοποιητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης.

Σε τέσσερις (4) μόλις μήνες, προκύπτει νέο αίτημα χρηματοδότησης, λόγω ανάληψης από την πιστούχο νέου project, (οργάνωση ιατρικών συνεδρίων). Στο από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, για το δεύτερο Ο/Δ, η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οριστικά οικονομικά στοιχεία του έτους 2008, όπου προκύπτει ήδη σημαντική υστέρηση έναντι των εκτιμώμενων, (κύκλος εργασιών Ομίλου -17%), χωρίς αυτό και πάλι ν' αποτελέσει αποτρεπτικό στοιχείο για την περαιτέρω χρηματοδότηση, ενώ δεν προσκομίστηκε επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan), στο οποίο να παρουσιάζονται οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις.

Βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2008, ο Όμιλος παρουσίαζε ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που καλύπτονταν με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, λόγω καταβολής προκαταβολών, (όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις), βραδείας είσπραξης απαιτήσεων, (πέραν του έτους) και ουσιωδών

πιστώσεων από το συναλλακτικό του κύκλωμα, (λαμβάνοντας και προκαταβολές πελατών).

Επακόλουθα, την 31-12-2008 εμφάνιζε βραχυπρόθεσμο δανεισμό, 9.133.000 ευρώ, πλέον μακροπρόθεσμου, 3.827.000 ευρώ, ήτοι ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν στο 58% του κύκλου εργασιών. Με τον πρόσθετο δε δανεισμό που έλαβε από την Τράπεζα, ύψους 17.000.000 ευρώ, ο οποίος, ως ελέχθη, δεν ήταν συμβατός με τα προηγούμενα μεγέθη του Ομίλου και βασιζόταν μόνο στα προσδοκώμενα και σε μεγάλο βάθος χρόνου μεγέθη, η εταιρία κατέστη υπερδανεισμένη.

Επιπλέον, οι εκτιμήσεις των υπευθύνων αποδείχθηκαν ιδιαίτερα αισιόδοξες, καθόσον υπήρξε ουσιώδης υστέρηση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα. Ειδικότερα, για τη χρήση του έτους 2008, (ήδη δηλαδή πριν από τον επίμαχο χρόνο χορήγησης των Ο/Δ), σημειώθηκε απόκλιση έναντι των εκτιμώμενων προσωρινών στοιχείων, (μειωμένος κύκλος εργασιών Ομίλου κατά 17%), ενώ μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται το έτος 2009, (κύκλος εργασιών μειωμένος κατά -39%), σε σχέση με τον προβλεπόμενο από το επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan), εμφανίζοντας μεν κερδοφορία, αλλά με μεγάλη απόκλιση έναντι της προβλεπόμενης κατά -57%.

**(ε)** Υπήρχαν ελλείψεις σε ποιοτικά στοιχεία στις εισηγήσεις και συγκεκριμένα δεν γινόταν αναφορά στον τρόπο προσέγγισης του πελάτη, σε τυχόν δυσμενή στοιχεία, αλλά και στη διαβάθμιση της πιστούχου από την ICAP- σύμφωνα δε με αναφορά της τελευταίας, η πιστούχος είχε ταξινομηθεί στην κατηγορία D, βάσει στοιχείων της 31-12-2007, έναντι επιθυμητού Rating μέχρι C βάσει της πιστοδοτικής πολιτικής του Εγχειριδίου Διαδικασιών Ο/Δ της Τράπεζας, [βλ. και σελ. 8-9 του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

**(στ)** Υπήρχε έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών, (financial covenants), στα επίμαχα Ομολογιακά Δάνεια, ενώ ο μόνος περιοριστικός όρος σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα χρήσης, αφορούσε σε βάθος χρόνου και ειδικότερα στο δεύτερο εκ των ανωτέρω δανείων, περιελήφθη όρος που προέβλεπε ως

γεγονός καταγγελίας ενδεχόμενη απόκλιση των εσόδων στο τέλος του 3<sup>ου</sup> έτους κατά 40% έναντι του προβλεπόμενου στόχου).

Αποτέλεσμα των ανωτέρω, ήταν να προκληθεί ζημία στην περιουσία της Τράπεζας, από την ανωτέρω χρηματοδότηση, εκτιμώμενη στο 100% της απαίτησης, ήτοι στο ποσό των 17.641.000 ευρώ, έναντι σχηματισθεισών προβλέψεων ποσοστού 90%, [σχετικό το από το Νοέμβριο 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, ιδίως σελ. 14, 19 καθώς και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ., ιδίως σελ. 36 επ.], η οποία ζημία εν τελεί βαρύνει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

## **A2. Post Bank Green Institute**

Τον Αύγουστο του 2009, και ενώ έχει προηγηθεί εκ μέρους των υπευθύνων του Τ.Τ. ο προαναφερόμενος δανεισμός, η Τράπεζα, εκπροσωπούμενη τον Άγγελο Φιλιππίδη και η C&C International, εκπροσωπούμενη από τον κατηγορούμενο, Κυριάκο Γριβέα, ίδρυσαν την εταιρία με την επωνυμία «Postbank Green Institute S.A.» (PBGI), με ποσοστό συμμετοχής 50% έκαστος (βλ. την από 30.7.2009 συμφωνία μετόχων μεταξύ του Τ.Τ και της C&C International, ενώ το μετοχικό κεφάλαιο ορίστηκε σε 500.000 ευρώ, από το οποίο η εταιρία C&C κατέβαλε το ποσοστό της μέσω δανεισμού από το Τ.Τ.

Η εταιρία PBGI δραστηριοποιήθηκε σε θέματα σχετιζόμενα με την, «πράσινη οικονομία», (συμβουλευτικές υπηρεσίες, προγράμματα εκπαίδευσης, διοργάνωση διαλέξεων και συνεδρίων, έκδοση πιστοποιημένων δικαιωμάτων ρύπων κ.λπ.) και σύμφωνα με τις οικονομικές της καταστάσεις, η δραστηριότητά της ήταν ζημιογόνα, απόρροια του περιορισμένου μεικτού περιθωρίου κέρδους και των υψηλών εξόδων διοίκησης και διάθεσης, ενώ ειδικά το έτος 2011 τα έξοδα για δημόσιες σχέσεις και προβολή ανήλθαν σε 2.082.000 ευρώ, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 η καθαρή θέση της να καταστεί αρνητική -2.944.000 ευρώ.

Το Τ.Τ., χρηματοδότησε την θυγατρική του με ποσά, **α)** 500.000 ευρώ τον Ιούνιο του 2010 και **β)** 2.500.000 ευρώ τον

Οκτώβριο του 2010, (συνολική οφειλή την 30-6-2012, 3.094.000 ευρώ).

Τις χρηματοδοτήσεις που έλαβε η εταιρία PBGI από την Τράπεζα, τις εκταμίευσε σε μικρής επιφάνειας εταιρίες συμφερόντων των κατηγορουμένων, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, έναντι υπηρεσιών ή δήθεν υπηρεσιών διαφημιστικής προβολής, χορηγιών, οργάνωσης εκδηλώσεων κ.λπ., τις οποίες παρείχαν ή δήθεν παρείχαν προς την PBGI. Τέτοιες εταιρίες συμφερόντων ΓΡΙΒΕΑ - ΒΑΤΣΙΚΑ είναι, οι «MODUS VIVENDI A.E.», «RUN COMMUNICATIONS A.E.» και «FORTUNE A.E.», οι οποίες καρπώθηκαν το ποσό της δεύτερης αυτής χρηματοδότησης της Τράπεζας συνολικού ύψους, 2.385.000 ευρώ, [σχετικό το υπ' αριθ. 2038/1172/2012 Πόρισμα του Προέδρου της Αρχής].

Κατόπιν όσων προαναφέρθηκαν, προκύπτει ότι οι υπεύθυνοι για την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας του Τ.Τ. στις ως άνω περιπτώσεις, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του Τραπεζικού Ιδρύματος, ως ακολούθως:

#### **A1. C&C International S.A.**

Η εισηγητική Υπο-επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, αποτελούμενη από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, και η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρος και Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά στην διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας, δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι της εργοδότης τους Τράπεζας και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας της τελευταίας, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, προέβησαν σε χρηματοδότηση - υπέρογκο δανεισμό της εταιρίας C&C International S.A., υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού



δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, χορηγούσαν πολυετή περίοδο χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 17.641.000 ευρώ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Οι ανωτέρω δε υπεύθυνοι για την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, προέβλεψαν την ζημία αυτή ως αναγκαία συνέπεια των ως άνω ενεργειών - αποφάσεών τους, αλλά αποδέχτηκαν το επελθόν αποτέλεσμα.

Όσον αφορά δε, τον ισχυρισμό του Σπυρίδωνα Πολίτη, ότι δεν συμμετείχε στην υπ' αρ. 84/31-7-2009 Απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής, για την έκδοση ομολογιακού δανείου, προς την εταιρία, C&C International S.A., ύψους 10.000.000 ευρώ, αυτός δεν ευσταθεί, διότι μπορεί να μην υπέγραψε, (από παραδρομή ή παράλειψη), ή να μην φαίνεται ότι υπέγραψε, (δυσδιάκριτο φωτοαντίγραφο), στο κάτω μέρος εκάστου φύλλου και στο τέλος της σχετικής Απόφασης, όπως προκύπτει από τα συνημμένο πρακτικό, ήταν παρών όμως, κατά την συνεδρίαση και με την παρουσία του δημιουργήθηκε απαρτία, που είχε ως αποτέλεσμα την λήψη της σχετικής Απόφασης, στην οποία δεν έφερε καμία αντίρρηση, όπως επίσης προκύπτει από το ίδιο πρακτικό.

## **A2. Post Bank Green Institute**

Ο Άγγελος Φιλιππίδης, εκπροσωπώντας την Τράπεζα και η C&C International, εκπροσωπούμενη από τον κατηγορούμενο, Κυριάκο Γριβέα, ίδρυσαν την εταιρία με την επωνυμία «Postbank Green Institute S.A.», (PBGI), με ποσοστό συμμετοχής 50% έκαστος, ενώ το μετοχικό κεφάλαιο ορίστηκε σε 500.000 ευρώ, από

το οποίο η εταιρία C&C κατέβαλε το ποσοστό της μέσω δανεισμού από το Τ.Τ.

Το Τ.Τ., όπως προαναφέρθηκε, χρηματοδότησε την θυγατρική του, με τα ποσά των, **α)** 500.000 ευρώ τον Ιούνιο του 2010 και **β)** 2.500.000 ευρώ τον Οκτώβριο του 2010, (συνολική οφειλή την 30-6-2012, 3.094.000 ευρώ), με αποτέλεσμα ο ανωτέρω κατηγορούμενος, Άγγελος Φιλιππίδης, με τις ως άνω ενέργειές του να ζημιώσει εν γνώσει του, την περιουσία του Τ.Τ. κατά το ποσό των 21.235.000 ευρώ, (17.641.000 η ζημία από τα δύο ομολογιακά δάνεια + 3.094.000 η ζημία από την αποπληρωμή των υποχρεώσεων της PBGI + 500.000 ευρώ το τίμημα εξαγοράς της PBGI), οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

Ταυτόχρονα, οι πιστούχοι, Κυριάκος ΓΡΙΒΕΑΣ και Αναστασία ΒΑΤΣΙΚΑ, ως οι αποκλειστικοί μέτοχοι και διαχειριστές της εταιρίας C&C International, αποκόμισαν περιουσιακό όφελος, αφού ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, με πρόθεση παρείχαν άμεση συνδρομή και στις δύο ως άνω περιπτώσεις, στους προαναφερόμενους υπευθύνους της Τράπεζας κατά την τέλεση και στην εκτέλεση της παραπάνω άδικης κυρίας πράξεως της κατ' εξακολούθηση κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με τη υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση των προαναφερόμενων δανείων και της από 30.7.2009 συμφωνίας μετόχων, με τις οποίες η εταιρία σας C&C International και άλλες εταιρίες συμφερόντων σας χρηματοδοτήθηκαν με το συνολικό ποσό των 20.135.000 ευρώ, (17.000.000 το ποσό των δύο ομολογιακών δανείων + 250.000 ευρώ δανειοδότηση για καταβολή του ποσοστού της στη PBGI + 2.385.000 ευρώ προς εταιρίες συμφερόντων τους για διαφημιστική προβολή κλπ. της PBGI + 500.000 ευρώ για την πώληση στο ΤΤ των μετοχών τους, στην PBGI), ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζαν ότι προξενούσαν στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία και ήθελαν να την προξενήσουν.

Κατ' ακολουθία, στοιχειοθετείται η ποινική υπόσταση του αδικήματος της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45,

98, 390 ΠΚ), σε βάρος των, Άγγελου ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, Αντώνιου ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιου ΣΤΑΜΝΟΥ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟΥ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ Σπύρου ΠΟΛΙΤΗ, Χαράλαμπου ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινής ΚΡΕΣΤΑ, και το αδίκημα της άμεσης συνέργειας στην ανωτέρω πράξη, από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 46 παρ. 1 β', 98, 390 ΠΚ), σε βάρος των, Κυριάκου Γριβέα και Αναστασίας Βάτσικα.

### **Β. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες**

Περαιτέρω το ανωτέρω εγκληματικό προϊόν της κακουργηματικής απιστίας, και ειδικότερα τα 7.000.000 ευρώ και τα 10.00.000 ευρώ των δύο Ομολογιακών Δανείων που έλαβαν οι Κυριάκος ΓΡΙΒΕΑΣ και Αναστασία ΒΑΤΣΙΚΑ, το τοποθέτησαν αρχικώς στον υπ' αριθ. 88880166-1 Τραπεζικό Λογαριασμό της εταιρίας C&C στην T.T. Bank, την 23- 3-2009 και την 12-8-2009 αντίστοιχα, μετατρέποντας τις επιδοθείσες αντίστοιχες τραπεζικές επιταγές σε ποσό κατάθεσης.

Εν συνεχεία, από τον λογαριασμό αυτό, μέρος του εγκληματικού προϊόντος ανέλαβαν οι προαναφερόμενοι σε μετρητά και μέρος αυτού μετέφεραν, είτε με εμβάσματα, είτε με έκδοση νέων επιταγών, σε πέντε (5) διαφορετικές Τράπεζες (Alpha Bank, Eurobank, Λαϊκή, Πειραιώς).

Το συνολικό δε ποσό του δανείου, (ύψους 17.000.000 ευρώ), το «έσπασαν» σε πενήντα επτά (57) τραπεζικές επιταγές και το διακίνησαν μέσω των παραπάνω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, με τελική κατάληξη τραπεζικούς λογαριασμούς άλλων εταιριών, συμφερόντων των ίδιων προσώπων. Η πολυδιάσπαση αυτή του εγκληματικού προϊόντος, δεν επιτρέπει την ακριβή ιχνηλάτηση των επιμέρους ποσών που διακινήθηκαν, ενώ είναι εξαιρετικά πιθανό ότι κάποια από τα ποσά αυτά να μεταφέρθηκαν σε τραπεζικούς λογαριασμούς εταιριών των ιδίων στην Κύπρο [βλ. το από 4-6-2013 υπ' αριθ. 2038/1172/2012 Πόρισμα της Αρχής].

Ενδεικτικό στοιχείο του πολύπλοκου και πολυδαίδαλου τρόπου, δρόμου, μεταφοράς και διακίνησης του εγκληματικού

προϊόντος, αλλά και του εξαιρετικά μεθοδευμένου τρόπου αλλαγής δικαιούχων των εταιριών, στους λογαριασμούς των οποίων για κάποιο χρονικό διάστημα βρισκόταν το προϊόν αυτό, αποτελεί, περαιτέρω, η καταγραφή των κάτωθι ενεργειών:

Με την από 15-12-2009 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρίας C&C, αποφασίστηκε η αγορά του 100% των μετοχών των εταιριών, «GRIVEAS VATSIKA HOLDINGS Ltd», «GRIVEAS VATSIKA STRATEGIC INVESTORS Ltd» και «GRIVEAS VATSIKA STOCK OPTIONS Ltd», με έδρα την Λευκωσία Κύπρου. Οι εταιρίες αυτές, κατέχουν από κοινού το 100% των μετοχών της εταιρίας, «C&C INTERNATIONAL HOLDINGS Ltd», με έδρα την Λευκωσία Κύπρου. Η εταιρία «C&C INTERNATIONAL HOLDINGS Ltd» κατέχει το 100% των μετοχών των εταιριών «C&C LONDON Ltd», με έδρα το Λονδίνο και «C&C GREEN A.E.», με έδρα την Αθήνα. Η εταιρία «C&C GREEN A.E.», κατέχει το 50% των μετοχών της εταιρίας, «POST BANK GREEN A.E.», με έδρα την Αθήνα. Το συνολικό κόστος κτήσης ανήλθε σε 15.000.000 ευρώ και εν μέρει συμψηφίστηκε με την εκποίηση προς την αντισυμβαλλόμενη εταιρία περιουσιακών στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση, αξίας κτήσης 7.355.060,11 ευρώ.

Ωστόσο, το ποσό αυτό των 15.000.000 ευρώ, προήλθε από τα ως άνω χορηγηθέντα δάνεια στην εταιρία C&C International, (ύψους 17.000.000 ευρώ), το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αντί να χρησιμοποιηθεί από την πιστούχο για τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκε, (ως κεφάλαιο κίνησης), αναλήφθηκε ουσιαστικά από τους μετόχους της εταιρίας, Κυριάκο ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασία ΒΑΤΣΙΚΑ, αφού οι τελευταίοι το εισέπραξαν ως αντίτιμο πώλησης στην πιστούχο εταιρία τους, των τριών (3) ως άνω Κυπριακών εταιριών, επίσης συμφερόντων τους, οι οποίες, Κυπριακές εταιρίες, είχαν και αρνητική καθαρή θέση (-99.000 ευρώ).

Η εν λόγω αγοραπωλησία μάλιστα, έτυχε της προέγκρισης της Τράπεζας, τα στελέχη της οποίας δεν προέβησαν σε καμία ενέργεια για την διασφάλιση των απαιτήσεων της, αντιθέτως, διευκόλυναν τους Κυριάκο ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασία ΒΑΤΣΙΚΑ, προκειμένου να συγκαλυφθεί, μέσω του Τραπεζικού συστήματος, η προέλευση των διακινούμενων χρημάτων, ως προϊόντων του

ανωτέρω βασικού αδικήματος της κακουργηματικής απιστίας, [σχετική η από 30-9-2009 επιστολή της εταιρίας C&C International προς το Τ.Τ., την από 30-9-2009 επιστολή της εταιρίας MODESCO HOLDINGS CO.LTD προς το Τ.Τ., η με αριθ. πρωτ. 1216/16-11-2009 επιστολή-συναίνεση της Γενικής Διεύθυνσης Επενδυτικής Τραπεζικής & θυγατρικών και η με αριθ. πρωτ. 1226/25-11-2009 επιστολή - συναίνεση της Γενικής Διεύθυνσης Επενδυτικής Τραπεζικής & Θυγατρικών/Τμήμα Πιστωτικής Ανάλυσης & Παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων].

Συγκεκριμένα, ο Μάριος Βαρότσης, ενεργώντας με την ιδιότητα του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή Επενδυτικής Τραπεζικής και Θυγατρικών του ΤΤ και η Παναγιώτα Μπέζα, ενεργώντας με την ιδιότητα της Προϊσταμένης Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και Παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων του ΤΤ, συναίνεσαν στην εξαγορά των προαναφερόμενων θυγατρικών εταιριών και μέσω αυτών, της C&C INTERNATIONAL HOLDINGS Ltd, (σχετική η υπ' αριθ. πρωτ. 1216/16.11.2009 επιστολή της Γενικής Διεύθυνσης Επενδυτικής Τραπεζικής και Θυγατρικών του ΤΤ) και ο πρώτος εκ των ανωτέρω, (Μάριος Βαρότσης), με την προαναφερόμενη ιδιότητά του, συναίνεσε στην μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών της εγγυήτριας εταιρίας, (MODESCO HOLDING LTD), από τη μοναδική μέτοχο C&C INTERNATIONAL ΑΕ, στους δύο μετόχους της, τον Κυριάκο Γριβέα και της Αναστασία Βάτσικα, (σχετική η υπ' αρ. 1226/25-11-2009 επιστολή) και μάλιστα έναντι αγνώστου τιμήματος, γνωρίζοντας ότι με τις παραπάνω εξαγορές και μεταβιβάσεις μετοχών, αφενός μειωνόταν σημαντικά η διασφάλιση του ΤΤ, αφού η οικονομική κατάσταση της εγγυήτριας εταιρίας θα εξαρτάτο πλέον από τους δύο μετόχους της και αφετέρου ότι το μεγαλύτερο μέρος των ομολογιακών δανείων που είχε λάβει η C&C INTERNATIONAL ΑΕ από το ΤΤ θα εισέρρεαν σε προσωπικούς λογαριασμούς των Γριβέα - Βάτσικα για εξαγορά από τη δανειολήπτρια άλλων εταιριών συμφερόντων τους, η αξία των οποίων ουδόλως συμβάδιζε με το αντίστοιχο τίμημα της αγοραπωλησίας. Αρκέστηκαν δε μόνον στην γενική και κενή ουσιαστικού περιεχομένου, διατύπωση – ευχή, ότι όλες οι προαναφερόμενες αγορές, απορροφήσεις κ.λπ. «δεν θα επιβαρύνουν την οικονομική κατάσταση της C&C International»,

[σχετικό το υπ' αριθ. 2038/1172/2012 Πόρισμα του Προέδρου της Αρχής Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 39-40].

Βέβαια, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας, γνώριζαν ότι με τις παραπάνω εξαγορές και μεταβιβάσεις μετοχών, μειωνόταν σημαντικά η διασφάλιση του Τ.Τ., αφού η οικονομική κατάσταση της εγγυήτριας εταιρίας θα εξαρτάτο πλέον από τους δύο μετόχους της. Παρόλα αυτά, αδράνησαν και δεν έκαναν τίποτε για να εξασφαλιστεί επαρκής αποζημίωση της δανειολήπτριας, C&C International, από την πώληση της εγγυήτριας, MODESCO, ούτε και μετά ταύτα, έλαβαν οποιοδήποτε μέτρο διασφάλισης της απαίτησης της Τράπεζας, αλλά αρκέστηκαν μόνον στην γενική και κενή ουσιαστικού περιεχομένου και σκοπιμότητας, διατύπωση – ευχή, ότι όλες οι προαναφερθείσες αγορές, απορροφήσεις κ.λπ. *«δεν θα επιβαρύνουν την οικονομική κατάσταση της C&C International»*, [σχετικό το υπ' αριθ. 2038/1172/2012 Πόρισμα του Προέδρου της Αρχής και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 39-40].

Στη συνέχεια, μάλιστα, η πιστούχος C&C και οφειλέτιδα εταιρία, με την από 31-10-2011 απόφαση της Γ.Σ., μετέβαλε την επωνυμία της σε, «GLOBAL CONGRESS INITIATIVES A.E.», χωρίς να δημοσιεύσει την σχετική τροποποίηση στο ΦΕΚ ή να ενημερώσει σχετικά το Τ.Τ., ενώ την 17-1-2012 υπέβαλε αίτηση για την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

Σημειωτέον δε, ότι παρά τους επανειλημμένους ελέγχους στα βιβλία του Πρωτοδικείου Αθηνών, ουδεμία αναγραφή περί C&C υπήρχε, ενώ η αναγραφή της νέας επωνυμίας ήταν αδύνατον να συσχετισθεί με την εν λόγω εταιρία, [σχετικές σελ. 17 του από τον Δεκέμβριο του 2012 Υπομνήματος του Τ.Τ. επί του Πορίσματος Ελέγχου με αριθ. πρωτ. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Εν τέλει, και συνεπεία όσων προαναφέρθηκαν, τον Οκτώβριο του έτους 2011, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο προέβη στην καταγγελία των επίμαχων Συμβάσεων, καθόσον διαπιστώθηκε ότι:

α) Τα προσκομισθέντα από την εταιρία στοιχεία είναι ελλιπή, χωρίς να επιτρέπουν την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων για την οικονομική κατάστασή της, β) η χρήση του προϊόντος του δανείου παραμένει αόριστη, ενόψει του ότι διαπιστώθηκε πως οι χρηματοδοτήσεις, σχεδόν στο σύνολό τους, δεν χρησιμοποιήθηκαν για τον προβλεπόμενο σκοπό, ήτοι για κεφάλαιο κίνησης, αλλά καταβλήθηκαν στους μετόχους για αγορά εταιριών τους, οι οποίες είχαν αρνητική καθαρή θέση και γ) είτε τα στοιχεία που είχε αποστείλει η εταιρία στο παρελθόν στηρίζονταν σε εικασίες της και όχι σε δεδομένα που εξήγαγε βάσει προσδιορισμού μελλοντικών ταμειακών ροών από αναλαμβανόμενες συνεργασίες, είτε οι προβλέψεις της εταιρίας ήταν ακριβείς αλλά επέδειξε αντισυμβατική συμπεριφορά μη καταβάλλοντας τα έσοδα από τις εκχωρημένες απαιτήσεις στους λογαριασμούς της Τράπεζας, ενώ περαιτέρω, προέκυψε σειρά δυσμενών στοιχείων σε βάρος της πιστούχου και των εγγυητών, όπως ακάλυπτες επιταγές, διοικητικές κυρώσεις, κατάσχεση, καταγγελία, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με την προαναφερθείσα πολύπλοκη διαδικασία μετατροπής, μεταφοράς και διακίνησης του εγκληματικού προϊόντος μέσω του τραπεζικού συστήματος και με σκοπό πάντοτε την απόκρυψη της αληθινής εγκληματικής προέλευσής του, το προϊόν αυτό απεκρύβη τελικά και δεν κατέστη δυνατή η δέσμευσή του, αφού στους λογαριασμούς των προαναφερθέντων φυσικών προσώπων και αυτούς των εταιριών συμφερόντων τους, σε Ελληνικές Τράπεζες, δεν υπάρχουν σήμερα, παρά ασήμαντα υπόλοιπα.

Κατόπιν τούτου, δεσμεύτηκε η νόμιμη περιουσία των, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, αντίστοιχης αξίας προς το συνολικό εγκληματικό προϊόν των 19.385.000 ευρώ ήτοι, 17.000.000 ευρώ δάνειο προς τη C&C + 2.385.000 ευρώ χρηματοδότηση της PBGI, [βλ. το από 4-6-2013 υπ' αριθ. 2038/1172/2012 Πόρισμα της Αρχής].

Επίσης προέκυψε ότι η Αναστασία ΒΑΤΣΙΚΑ φέρεται να διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. δύο (2) εταιριών με την επωνυμία,

«Ινστιτούτο Αριστείας στην Ογκολογία, (Institute of Excellence in Oncology)» και «Ένωση Αριστείας στα Παιδιατρικά Ινστιτούτα, (Association Excellence in Paediatrics Institute)», οι οποίες εδρεύουν στην Ελβετία, (Rue des Vignerons c/o - H&B Law, 1110 Morges, Switzerland).

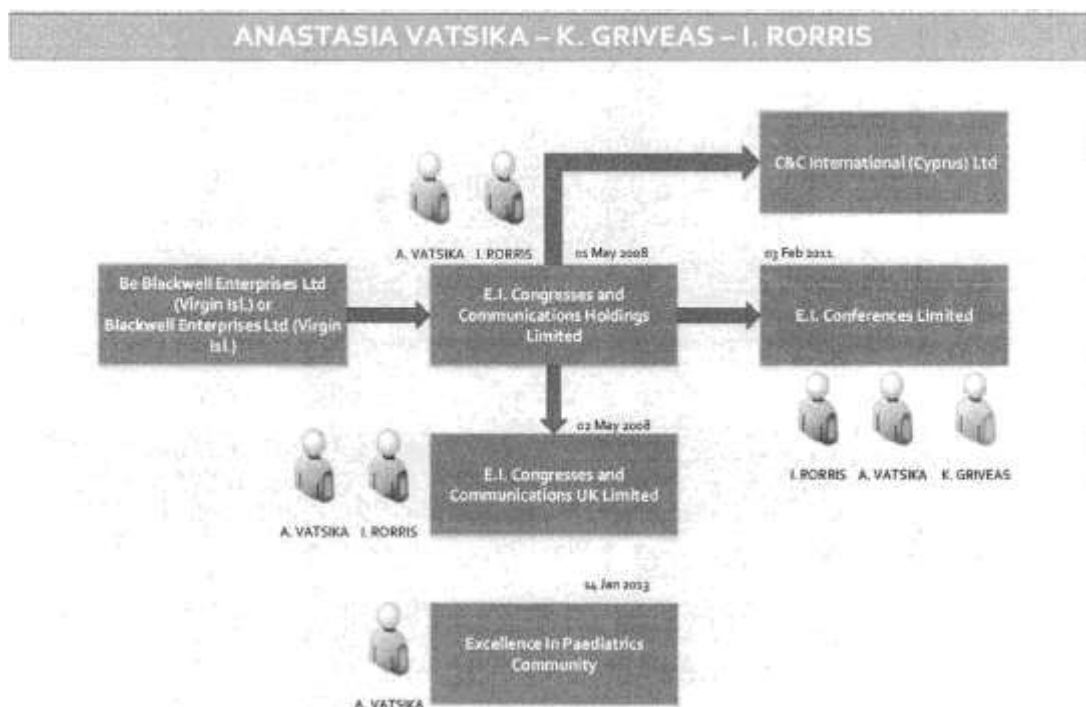
Μάλιστα, ως μέλος της δεύτερης ως άνω εταιρίας, (Association Excellence in Paediatrics Institute), εμφανίζεται ο Ιωάννης ΡΟΡΡΗΣ, [βλ. συνημμένο υπ' αριθ. 8 της από 9-7-2013 αίτησης - καταγγελίας του Παναγιώτη ΚΑΜΜΕΝΟΥ του Ηλία], ο οποίος όπως ήδη αναφέρθηκε, διετέλεσε Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρίας με την επωνυμία «ΜΠΕΣΤΛΑΙΝ Ανώνυμος Εταιρία Διανομής Ασφαλιστικών και Χρηματοοικονομικών Προϊόντων» και τον διακριτικό τίτλο Bestline Cards S.A., 100% θυγατρικής του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, πριν από την συνεργασία αυτής με το Τ.Τ., για την οποία έγινε λόγος αναλυτικά ανωτέρω, ενώ διατήρησε την θέση του Διευθύνοντα Συμβούλου και στο μετέπειτα εταιρικό σχήμα της Bestline που μετονομάστηκε σε «HELLENIC POST CREDIT Ανώνυμη Εταιρία Παροχής Πιστώσεων».

Από την έρευνα δε που διενεργήθηκε, προέκυψε επιπροσθέτως, ότι κατά την περίοδο 2008-2013 οι ΓΡΙΒΕΑΣ, ΒΑΤΣΙΚΑ και ΡΟΡΡΗΣ συνέστησαν, ατομικά ή από κοινού, εταιρίες και στην Αγγλία, οι περισσότερες από τις οποίες, άλλαξαν επωνυμία, περισσότερες από μία φορές, προκειμένου να εξαφανίσουν τα ίχνη της σύνδεσης των εταιριών αυτών με εκείνες που έλαβαν τα επίμαχα δάνεια από το Τ.Τ., [βλ. για όσα έπονται [www.duedil.com](http://www.duedil.com) και το υπ' αριθ. 70562/5-12-2013 έγγραφο].

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η εταιρία, «E.I. Congresses and Communications UK Limited», η οποία προηγουμένως είχε τις επωνυμίες, «C&C London Ltd» και «C&C International London Ltd», οι οποίες παρέπεμπαν ευθέως στην εταιρία, «C&C International Ltd», που ήταν η πιστολήπτρια των 17.000.000 ευρώ από το Τ.Τ.

Η πλήρης δε διάρθρωση, των κοινών εταιριών απεικονίζεται στο ακόλουθο διάγραμμα:





Είναι προφανές, ότι η διάρθρωση των εταιριών εκτείνεται και εκτός Αγγλίας, δεδομένου ότι στον Όμιλο εταιριών ανήκουν οι, «Blackwell Enterprises Ltd (Virgin Isl.)», με έδρα τις Βρετανικές Παρθένους Νήσους, και «C&C International (Cyprus) Ltd» με έδρα την Κύπρο.

Στη συνέχεια, απεικονίζονται οι εταιρίες, με έδρα την Αγγλία, στις οποίες συμμετέχουν ατομικά τα ως άνω πρόσωπα:

| <b>IOANNIS RORRIS</b>          |                                 |                                 |
|--------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|
| 02 May 2008 — 01 Oct 2013      | 11 May 2011                     | 27 Nov 2012                     |
| Scientific initiatives Limited | Financial Global Events Limited | Eip Alliance of Parents' Groups |

### **KYRIAKOS GRIVEAS**

A C & C International Congress Organizers (London) Ltd.  
23 Jan 2003 – 31 Jul 2008

Κατόπιν των ανωτέρω, στοιχειοθετείται σε βάρος των, 1) Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και 2) Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, η ποινική υπόσταση του αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από

εγκληματικές δραστηριότητες, τελεσθείσας κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση, με την μορφή της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν ή την διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα, αλλά και της μετατροπής και κατοχής περιουσίας, εν γνώσει κατά το χρόνο της κτήσης του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, (εν προκειμένω από την πράξη της άμεσης συνέργειας από κοινού σε κακουργηματική απιστία), το κατ' επάγγελμα δε της ανωτέρω πράξης, προκύπτει από την επανειλημμένη τέλεσή της και από την υποδομή που έχουν διαμορφώσει τα ανωτέρω πρόσωπα με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης, καθώς και από τον σκοπό πορισμού εισοδήματος, ξεπλένοντας χρήματα που τους δόθηκαν προς τούτο από τους δράστες του βασικού αδικήματος της κακουργηματικής απιστίας, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, (άρθρα 1, 12, 13 περ. στ', 14, 26 παρ. 1, 27 παρ. 1, 98 ΠΚ και αρ. και αρ. 2 παρ. 1, 2 στοιχ. α', γ', δ', 3 περ. κ', 5, 45 παρ. 1 στοιχ. α', β', γ' Ν. 3691/2008, όπως ισχύει, σε συνδ. με άρθρα 46 παρ. 1 β', 390 ΠΚ).

Από τα ίδια ως άνω στοιχεία, στοιχειοθετείται σε βάρος των, Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή Επενδυτικής Τραπεζικής & Θυγατρικών του Τ.Τ. και Παναγιώτας ΜΠΕΖΑ, Προϊσταμένης του Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης & Παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων του Τ.Τ., το αδίκημα της άμεσης συνέργειας στην ανωτέρω πράξη, υπό την επιβαρυντική περίπτωση του άρθρου 1β' του άρθρου 45 του Ν. 3168/2008, καθόσον ως υπάλληλοι του επίμαχου πιστωτικού ιδρύματος, εκμεταλλευόμενοι και καταχρώμενοι την ιδιότητά τους, διευκόλυναν με τον τρόπο που προεκτέθηκε, τους Κυριάκο ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασία ΒΑΤΣΙΚΑ, πελάτες του Τ.Τ., προκειμένου οι τελευταίοι να συγκαλύψουν μέσω του τραπεζικού συστήματος την προέλευση των ληφθέντων χρημάτων, ως προϊόντων του ως άνω βασικού αδικήματος της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία, (390 ΠΚ), παρέχοντας συνδρομή σε αυτούς προκειμένου να αποφύγουν τις έννομες συνέπειες της πράξης τους, (άρθρα 1, 12, 13 περ. α' και στ', 14, 26 παρ. 1, 27 παρ. 1, 46 παρ. 1 β', 98 ΠΚ και αρ. 2 παρ. 1, 2 στοιχ. α', γ', δ', 3 περ. κ', 5, 45 παρ. 1 στοιχ. α', β',

γ' Ν. 3691/2008, όπως ισχύει, σε συνδ. με αρ. 390 ΠΚ).

### **3. ALAPIS**

#### **A. ΔΑΝΕΙΟ**

Η εταιρία με την επωνυμία «ALAPIS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ, ΧΗΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ» και το διακριτικό τίτλο «ALAPIS Α.Β.Ε.Ε.», συστάθηκε το Μάιο του έτους 2007, μέσω της συγχώνευσης των εταιριών Veterin ΑΒΕΕ και ΕΒΙΚ Α.Ε. Μετά τη συγχώνευση, κύριος μέτοχος, κατά 53%, της ALAPIS ήταν ο Λαυρέντης ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗΣ, με Αντιπρόεδρο, τον Πέτρο ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ και εκτελεστικό μέλος Δ.Σ. τον Περικλή ΛΙΒΑ, ενώ το έτος 2009, ο Περικλής Λίβας, ήταν Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος αυτής.

Το Τ.Τ., που τελεί σήμερα, ως ελέχθη, υπό καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης, συνήψε με την εταιρία ALAPIS Κοινό Ομολογιακό Δάνειο, ύψους 100.000.000 ευρώ, δυνάμει των από 2-10-2009 Συμβάσεως Καλύψεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου και Προγράμματος Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου Μετά Συμβάσεων Ορισμού Διαχειριστή Πληρωμών και Εκπροσώπου των Ομολογιούχων Δανειστών, διεπόμενο από τους όρους που περιέχονται στο κείμενο της Σύμβασης, το Ν. 3156/2003 και την κείμενη νομοθεσία και διαιρούμενο σε εκατό (100) έγχαρτες, κοινές, ονομαστικές ομολογίες, ονομαστικής αξίας ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ εκάστη.

Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα κατέβαλε, κατά την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης, στην ALAPIS το ποσό των 100.000.000 ευρώ στον υπ' αριθ. 89001001-3 Λογαριασμό Καταβολών επ' ονόματι της τελευταίας, έναντι παράδοσης σε αυτήν των με αύξοντα αριθμό, υπ' αριθ. ένα (1) έως επτά (7) Τίτλων των Ομολογιών, οι οποίοι ενσωματώνουν αντίστοιχα τις με αύξοντα αριθμό ένα (1) έως εκατό (100) Ομολογίες.

Συνοπτικά, οι όροι της Σύμβασης και του Προγράμματος Εκδόσεως Ομολογιακού Δανείου είχαν ως εξής: **1)** Ύψος χρηματοδότησης: έως 100.000.000 ευρώ, **2)** Διάρκεια χρηματοδότησης: επτά (7) έτη, **3)** Επιτόκιο: σε 5,00% (σταθερό) για τα τρίτα πρώτα χρόνια και για τα υπόλοιπα τέσσερα χρόνια ως εξής: **α)** τον 4<sup>ο</sup> χρόνο, 3μηνο Euribor πλέον περιθωρίου 3,50%, **β)** τον 5<sup>ο</sup> χρόνο, 3μηνο Euribor πλέον περιθωρίου 3,75%, **γ)** τον 6<sup>ο</sup> χρόνο 3μηνο Euribor πλέον περιθωρίου 4,00% και **δ)** τον 7<sup>ο</sup> χρόνο 3μηνο Euribor πλέον περιθωρίου 4,50%, **4)** Εκτοκισμός: 3μηνιαίος, **5)** Αποπληρωμή: **α)** τον 1<sup>ο</sup> και το 2<sup>ο</sup> χρόνο, το 5% του δανείου, **β)** τον 3<sup>ο</sup> και τον 4<sup>ο</sup> χρόνο, το 10% του δανείου, **γ)** τον 5<sup>ο</sup> και τον 6<sup>ο</sup> χρόνο, το 20% του δανείου και **δ)** τον 7<sup>ο</sup> χρόνο, το 30% του δανείου, **6)** Προμήθεια κάλυψης, έκδοσης και διοργάνωσης του Ο.Δ.: 1% επί του εκταμιευόμενου ποσού και **7)** Λοιποί Όροι και Προϋποθέσεις: **α)** Κάλυψη της επικείμενης αύξησης μετοχικού κεφαλαίου κατά 100%, η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα την σημαντική κεφαλαιακή ενίσχυση της εταιρίας, (Ημερομηνία Ενημερωτικού Δελτίου: 24-8-2009 — ΑΜΚ κατά 294.180.066 ευρώ με την έκδοση και διάθεση 980.600.220 νέων, κοινών, άυλων ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών), **β)** εταιρική εγγύηση των «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και «DALL Α.Β.Ε.Ε.» και **γ)** τήρηση συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών δεικτών.

Συγκεκριμένα, τον Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ. από την εταιρία ALAPIS, συμφερόντων του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, για την ανάληψη από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της διοργάνωσης και διαχείρισης του Ομολογιακού Δανείου, ποσού 100.000.000 ευρώ και διάρκειας επτά (7) ετών, που η ALAPIS προτίθετο να εκδώσει, *«προκειμένου να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενες τραπεζικές υποχρεώσεις της και να πραγματοποιήσει στοχευμένες εξαγορές εταιριών, στρατηγικά*

σημαντικών για την περαιτέρω ανάπτυξή της».

Στο πλαίσιο αυτό, την 21-9-2009, συνεδρίασε η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, η οποία λαμβάνοντας υπόψη σχετική από 14-9-2009 πρόταση των μελών της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. για την συμμετοχή της Τράπεζας στην έκδοση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου της ALAPIS, με τους ειδικότερους όρους που περιγράφονται στην απόφαση, [σχετικό το από 21-9-2009 απόσπασμα πρακτικού Επενδυτικής Υποεπιτροπής και το από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα].

Ακολούθως, την 22-9-2009, συνεδρίασε η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρος και Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία, αφού έλαβε υπόψη την ως άνω εισήγηση της Υπο-Επενδυτικής Επιτροπής, ενέκρινε ομόφωνα τη χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου στην ALAPIS με τους παραπάνω ειδικότερους όρους.

Στο από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ειδικότερα, αφού περιγράφονται αρχικά τα στοιχεία για την διοργάνωση και διαχείριση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας ALAPIS, η οποία βασίστηκε σε *pro forma* ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες - καταστάσεις για τα έτη 2007 και 2008, καταρτισθείσες από την ALAPIS ABEE και επιβεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, δοθέντος ότι ο Όμιλος είχε πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό εξαγορών και ιδρύσεων θυγατρικών εταιριών, με αποτέλεσμα την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής θέσης του, με αποτέλεσμα τα δεδομένα των χρήσεων 2007 και 2008 να έχουν καταστεί μη συγκρίσιμα.

Ακολουθώντας, η ως άνω Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., εισηγήθηκε θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή, παρότι διαπίστωσε σωρεία αναλαμβανόμενων κινδύνων για την Τράπεζα, και συγκεκριμένα ότι:

**α)** Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία του Ομίλου, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στα Βαλκάνια.

**β)** Ο Όμιλος χρειάζεται σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης για τις εμπορικές και λοιπές ανεξόφλητες απαιτήσεις του λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές από πελάτες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων, και ιδίως από το Ελληνικό Κράτος.

**γ)** Οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα καθορίζονται από το Κράτος και κάθε πίεση προς τα κάτω στις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων ενδέχεται να έχει ουσιώδη αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**δ)** Η πιθανότητα απώλειας μακροπρόθεσμων συμβάσεων του Ομίλου με βασικούς πολυεθνικούς προμηθευτές και πελάτες, (π.χ. Novartis AG, Bayer AG, Beckman Coulter, Fresenius Kabi, Henkel και Procter & Gamble), ενδέχεται να έχει ουσιώδες αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**ε)** Η συνεχής και ταχύς ενσωμάτωση νέων εταιριών στη δομή του Ομίλου ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα στη σωστή διαχείριση του συνόλου των εταιριών από τη Μητρική.

**στ)** Υφίσταται ήδη υψηλός τραπεζικός δανεισμός, καθώς η ανάπτυξη του Ομίλου στην πλειοψηφία της έχει γίνει μέσω ανάληψης δανειακών κεφαλαίων.

**ζ)** Ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με τον βασικό του προμηθευτή των λοιπών κλάδων, την εταιρία Νεοχημική Α.Ε., επί τη βάση της οποίας οφείλει να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα πρώτων υλών κάθε χρόνο, με δυνατότητα να ζητήσει την προμήθεια έτερων πρώτων υλών αντί των συμβατικών. Αν στην διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, οι υποχρεώσεις αγοράς πρώτων υλών του Ομίλου υπερβούν τις παραγωγικές του ανάγκες και αν η εταιρία Νεοχημική απορρίψει τυχόν αίτημα για την προμήθεια έτερων πρώτων υλών, ενυπάρχει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί ο Όμιλος να αγοράσει πρώτες ύλες που δεν χρειάζεται για τις παραγωγικές του δραστηριότητες.

**η)** Δεδομένων των πληροφοριών από την αγορά για τα προβλήματα που είχαν ανακύψει από την πώληση της εταιρίας Νεοχημικής στην Carlyle, με τον πρώην βασικό μέτοχο Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, πιθανόν να προκύψουν ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, για την επαναγορά από τον ίδιο ή και την ALAPIS, της Νεοχημικής, δεδομένης της στενής σχέσης που υπάρχει μεταξύ τους, (προμηθευτής πρώτων υλών).

Η Επενδυτική Επιτροπή, από την άλλη πλευρά, ενέκρινε την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, κρίνοντας ότι οι ως άνω αναφερόμενοι κίνδυνοι για την Τράπεζα, αντισταθμίζονται από τα κάτωθι θετικά, κατά τις εκτιμήσεις της, στοιχεία:

**α)** Την σημαντική αύξηση των πωλήσεων του Ομίλου κατά το 2008, καθώς και το μεγάλο περιθώριο λειτουργικού κέρδους.

**β)** Την βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών της μητρικής εταιρίας, όπως αυτοί θα διαμορφωθούν μετά την πλήρη κάλυψη της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου.

**γ)** Την σημαντική εξειδίκευση των ιδρυτών της εταιρίας και του απασχολούμενου προσωπικού.

**δ)** Την μεγάλη και πετυχημένη διείσδυση του Ομίλου στην Ελληνική αγορά.

**ε)** Την προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τραπεζικού δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο για την καλύτερη εξυπηρέτησή του.

**στ)** Την σε εξέλιξη σημαντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας, [σχετική η από 14-9-2009 εισήγηση της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για την εταιρία ALAPIS A.E.B.E.].

Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη την 2-10-2009 το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, μεταξύ της εταιρίας ALAPIS, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Περικλή ΛΙΒΑ του Αθανασίου, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, και του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενου, από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ του Δάντη - Αντωνίου, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS, *«για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης»*.

Στη συνέχεια και δη στις 27-4-2011, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα ενημέρωσε την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων για την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, την αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών δεικτών και για το αίτημα αλλαγής αυτών, καθώς και την δυνατότητα συγχώνευσης, αλλά και ύπαρξης καθυστερούμενων οφειλών προς τρίτους.

Η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή εξώδικης επιστολής για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων, ενώ η εταιρία παρέδωσε επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan), για την περίοδο 2011-2015.

Την 16-12-2011 η εταιρία αιτήθηκε την υπαγωγή στο άρθρο 99 και η Τράπεζα, έπειτα από εισήγηση της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών



Σχέσεων προς την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, αποφάσισε την λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Περαιτέρω, στην από 5-12-2011 συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποφασίστηκε η καταγγελία του επίμαχου δανείου, ενώ την 27- 6-2012, η Υποδιεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων εισηγήθηκε στην Επιτροπή Επιχειρηματικών Δανείων την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πλέον ο Όμιλος βρίσκεται σε αδράνεια, το δε ποσό της οφειλής ανήλθε την 8-12-2011 σε 97.736.000 ευρώ, ήτοι: *υπόλοιπο* από ομολογίες 95.000.000 ευρώ, *υπόλοιπο* από συμβατικούς τόκους 1.984.000 ευρώ, *υπόλοιπο* από τόκους υπερημερίας 10.000 ευρώ και δεδουλευμένοι τόκοι 743.000 ευρώ.

Επί των ανωτέρω, πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι εντοπίστηκαν και ήταν γνωστοί, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς οι αναληφθέντες κίνδυνοι, όπως οι αναμενόμενες μειωμένες πωλήσεις, λόγω αρνητικής συγκυρίας, οι ανάγκες για σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης, ο ήδη υπάρχον υψηλός δανεισμός, η πιθανή απώλεια μακροπρόθεσμων συμβάσεων με βασικούς πελάτες, όπως οι εταιρίες Novartis, Bayer, Henkel, Procter&Gamble, Fresenius, η σχεδόν αποκλειστική προμήθεια ελάχιστων ποσοτήτων πρώτων υλών από τη συνδεδεμένη εταιρία Νεοχημική, αλλά και οι πληροφορίες από την αγορά για τα προβλήματα της εξαγοράς της τελευταίας τούτης εταιρίας από την Carlyle, οι οποίοι (κίνδυνοι) επαληθεύθηκαν στο σύνολό τους, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 30].

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, όπως προκύπτει και από το προαναφερθέν εισηγητικό σημείωμα της 14-9-2009 της Υπο- Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ήταν γνωστός στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας ο υφιστάμενος υψηλός τραπεζικός δανεισμός της

εταιρίας ALAPIS, κυρίως λόγω της συνάψεως την 21-12-2007 Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου πενταετούς διάρκειας, συνολικού ποσού, 640.000.000 ευρώ, πληρωτέου ολοσχερώς άμα τη λήξη του, με σκοπό την χρηματοδότηση εξαγορών και την κάλυψη χρηματοοικονομικών αναγκών της.

Από τα στοιχεία δε των πληροφοριών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προέκυπτε ότι η απόφαση για την εν λόγω αύξηση έλαβε χώρα, προκειμένου με το ποσό των 423.150.000 ευρώ που θα αντληθεί, να μειωθεί ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός, (κατά 203.000.000 ευρώ) και να χρηματοδοτηθεί η εξαγορά εταιριών για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας ALAPIS, (κατά 220.000.000 ευρώ), [σχετικό και το αντίγραφο της μηνυτήριας αναφοράς του Αντωνίου ΑΘΑΝΑΣΟΓΛΟΥ του Ιορδάνη].

Εκ των ανωτέρω, σε συνδυασμό με τα στοιχεία των επισυναπτόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκύπτει ότι από το έτος 2007 και μετά, οι ενοποιημένες υποχρεώσεις της εταιρίας ALAPIS λόγω της συνάψεως του Κοινοπρακτικού Δανείου είχαν αυξηθεί κατακόρυφα κατά 640.000.000 ευρώ, με αποτέλεσμα οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, από 62.500.000 ευρώ το έτος 2007, να ανέλθουν σε 702.600.000 ευρώ το έτος 2008 και με μικρό χρονικό περιθώριο αποπληρωμής, διάρκειας μόλις πέντε (5) ετών, ενώ παράλληλα, η ALAPIS με την επιτυχή κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου απορρόφησε άλλα 423.000.000 ευρώ από την αγορά, για χρηματοδότηση των χρηματοοικονομικών αναγκών της και για νέες εξαγορές.

Επισημαίνεται δε, ότι από τον επισυναπτόμενο πίνακα της οργανωτικής διάρθρωσης της εταιρίας από το έτος 2006 έως το έτος 2009, ο Όμιλος περιέλαβε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του, συνολικά πενήντα επτά, (57), εταιρίες, οι οποίες στην πορεία των ετών, εξαγοράστηκαν, συγχωνεύθηκαν, πωλήθηκαν ή απορροφήθηκαν.

Ενώ λοιπόν, υφίστατο ήδη κατά τον κρίσιμο χρόνο της έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου από το Τ.Τ., ο ως

άνω αναφερόμενος υψηλός δανεισμός, μικρής χρονικής διάρκειας, και παρά την παράλληλη απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, γίνεται θετική εισήγηση από την αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. για περαιτέρω χρηματοδότηση της ALAPIS ύψους 100.000.000 ευρώ, σχετικά μικρής χρονικής, ήτοι, επταετούς διάρκειας, γεγονός που επιβάρυνε ακόμη περισσότερο, τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρίας, με άμεσο αντίκτυπο στον αναλαμβανόμενο από το Τ.Τ. πιστωτικό κίνδυνο εις βάρος της περιουσίας του.

Περαιτέρω, για την λήψη του εν λόγω δανείου από το Τ.Τ., ως εγγυήτριες εταιρίες υπέγραψαν οι εξής: **α)** «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», **β)** «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», **γ)** «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», **δ)** «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και **ε)** «DALL Α.Β.Ε.Ε.».

Οι εν λόγω εγγυήσεις ωστόσο, δεν γίνονται αποδεκτές, από την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, σύμφωνα με την οποία, για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιείται μεταξύ άλλων, η προϋπόθεση, της «ύπαρξης χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης». Οι τίτλοι δηλαδή που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί, [βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. ί (1), σελ. 36], καθόσον οι ως άνω εγγυήτριες εταιρίες, είναι όλες θυγατρικές της ALAPIS, (συνδεδεμένος κίνδυνος), με Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον Περικλή ΛΙΒΑ, ο οποίος την περίοδο της σύναψης του επίμαχου Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ήταν παράλληλα Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εκδότριας εταιρίας (ALAPIS).

Σημειώνεται δε, ότι από ανακοινώσεις της τελευταίας, είχε ήδη γνωστοποιηθεί από την 29-6-2009 ότι «στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ομίλου θα συγχωνευθεί διά απορρόφησης στην θυγατρική, η εταιρία ΠΝΓ Γερολυμάτος Α.Ε.Β.Ε., σύμφωνα με τους Ν. 2190/1920 και Ν. 2166/1993, ενώ η 30-6-2009 καθορίζεται ως ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφώμενης εταιρίας». Ακολούθως, την 7-10-2009, γνωστοποιήθηκε από την ALAPIS η περίληψη του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης των εταιριών, ενώ την 31-12-2009 ανακοινώθηκε, ότι την 28-12-2009 εγκρίθηκε η παραπάνω συγχώνευση, καθώς και ότι ολοκληρώθηκε η απορρόφηση της δραστηριότητας των απορρυπαντικών και καλλυντικών της εταιρίας DALL A.E., από την εταιρία ALAPIS.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι παράλληλα με την υποβολή του αιτήματος λήψης του υπό κρίσιν Κοινού Ομολογιακού Δανείου, είχε ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση συγχώνευσης μίας εκ των εγγυητριών, (ΠΝΓ Γερολυμάτος), από την αιτούσα εταιρία ALAPIS, ενώ σε τρεις (3) περίπου μήνες από την λήψη του ΚΟΔ, εγκρίθηκε η συγχώνευσή τους.

Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, απορροφήθηκε η δραστηριότητα από μία ακόμη εγγυήτρια, (DALL A.E.), από την ίδια την εταιρία ALAPIS.

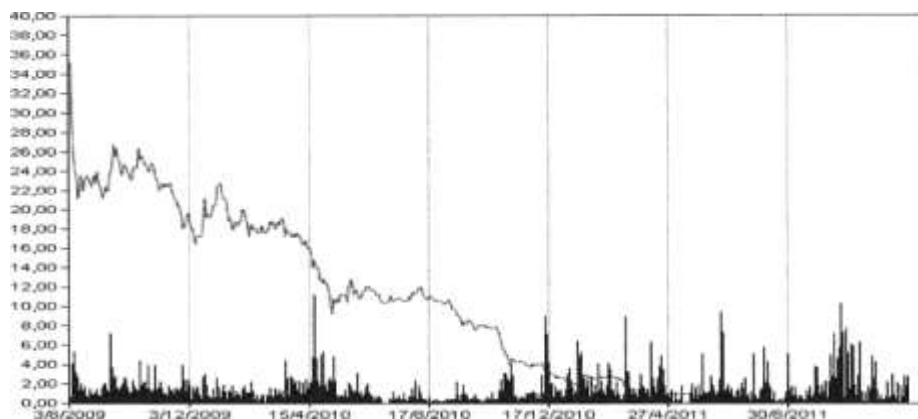
Έτσι, τέθηκαν ως εγγυήτριες του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, εταιρίες, για τις οποίες είχε ήδη αποφασισθεί η απορρόφησή τους από την ίδια την ALAPIS, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά ο αριθμός των εγγυητριών εταιριών και στην ουσία να εκμηδενίζονται οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις που τέθηκαν για την διασφάλιση της περιουσίας της Τράπεζας. Τα εν λόγω στοιχεία δε, ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, κατά την απόφαση για την χορήγηση του επίμαχου δανείου, δεδομένου ότι οι ανακοινώσεις των εταιρικών γεγονότων ήταν εύκολα προσβάσιμες και διαθέσιμες στο ευρύ επενδυτικό κοινό, [σχετικό και το από 28-4-2011 εξώδικο της Τράπεζας προς την εταιρία

ALAPIS].

Τα όσα προαναφέρθηκαν, ενισχύονται και από την συνεχή πτωτική πορεία της τιμής της μετοχής της εταιρίας ALAPIS, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών 2009 - 2010 - 2011. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι τιμές κλεισίματος συγκεκριμένων συνεδριάσεων σε σχέση με τα ως άνω εκτεθέντα εταιρικά γεγονότα, ενώ από το κάτωθι παρατιθέμενο διάγραμμα της πορείας της μετοχής, προκύπτει η συνεχής μείωση της τιμής της, η οποία από τα τέλη Απριλίου - Μάϊου 2011 και έως το τέλος του 2011 ουσιαστικά μηδενίζεται, αφού φτάνει την 30-12-2011 στα 0,025 ευρώ.

|           |                                                |       |
|-----------|------------------------------------------------|-------|
| 3-8-2009  | Ένα μήνα περίπου πριν από την χορήγηση του ΚΟΔ | 34,8€ |
| 14-9-2009 | Εισηγητικό Χορήγησης ΚΟΔ                       | 24€   |
| 2-10-2009 | Υπογραφή Σύμβασης Χορήγησης ΚΟΔ                | 23,2€ |
| 29-4-2010 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ                        | 12,8€ |
| 28-4-2011 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ και αποστολή εξώδικου  | 0,9€  |

### ALAPIS (ΚΟ)



Στην προκειμένη περίπτωση, παρότι ήταν γνωστή στην Διοίκηση του Τ.Τ. η ως άνω οικονομική εικόνα της εταιρίας ALAPIS, δεν έλαβε χώρα καμία ουσιαστική ενέργεια για την παρακολούθηση της πορείας της μετοχής, για την διερεύνηση των λόγων της μεγάλης μείωσης αυτής και εν τέλει για την λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, παρά και το γεγονός ότι σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Εκδόσεως του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στο κεφάλαιο 12 στοιχείο 12.2. αυτού, λόγο καταγγελίας συνιστά και το «εάν επέλθει οποιοδήποτε γεγονός, ή σειρά γεγονότων τα οποία κατά την κρίση της Πλειοψηφίας των Ομολογιούχων, δύναται να επιφέρουν ουσιαστική μεταβολή προς το χειρότερο (i) στις εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα την οικονομική κατάσταση ή τις προοπτικές ή τη λειτουργία της Εκδότριας, (ii) στην ικανότητα της Εκδότριας ή και των Εγγυητών να εκπληρώσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους κατά τους όρους του Προγράμματος, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών και (iii) στο κύρος την εισπραξιμότητα και την εκτελεστικότητα του Προγράμματος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών ή των δικαιωμάτων και των ενδίκων μέσων που έχουν οι Ομολογιούχοι δυνάμει του παρόντος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών, κατά της Εκδότριας ή/και των Εγγυητών».

Σημειωτέον δε, ότι το νέο Τ.Τ., προέβη σε καταγγελία του ως άνω επίμαχου δανείου, αφού διέκρινε την αδυναμία της εταιρίας ALAPIS να εξυπηρετήσει τις υψηλές της υποχρεώσεις, ενώ στη συνέχεια, προκειμένου να εξασφαλίσει τις απαιτήσεις της, η Τράπεζα, προέβη μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων σε αίτηση εγγραφής προσημείωσης επί παντός ακινήτου της εταιρίας και των εγγυητών, καθώς και στην λήψη άδειας για συντηρητική κατάσχεση κάθε περιουσιακού στοιχείου τους εις χείρας τρίτων.

Αποτέλεσμα των ενεργειών της Τράπεζας, ήταν να απαγορευθεί κάθε νομική και πραγματική μεταβολή των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πιστούχου και των

εγγυητών, καθώς παρατηρήθηκε ότι μεταβιβάζονται ακίνητά της σε συγγενείς εταιρίες των βασικών μετόχων τους, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Εντεύθεν προκύπτει ότι οι υπεύθυνοι για την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας του Τ.Τ. στην ως άνω περίπτωση, και συγκεκριμένα οι Άγγελος ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, Αντώνιος ΚΑΜΙΝΑΡΗΣ, Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ, Γεώργιος ΣΤΑΜΝΟΣ, Γεώργιος ΜΠΡΙΝΤΑΛΟΣ, Σπύρος ΠΟΛΙΤΗΣ, Χαράλαμπος ΓΙΑΓΚΟΥΔΗΣ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά στη διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας, δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι της εργοδότης τους Τράπεζας και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας της τελευταίας, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, προέβησαν σε χρηματοδότηση της εταιρίας ALAPIS, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβούν κατά τον χρόνο χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, οι μεγάλες απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η μεγάλη και συνεχής επέκταση του Ομίλου, αλλά και η απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από την αγορά μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Το συνολικό δε ύψος της ζημίας στην προκειμένη περίπτωση ανέρχεται στο ποσό των

105.384.605,82 ευρώ, (υπόλοιπο δανείου 31-12-2011: 97.736.143,88 ευρώ πλέον τόκοι υπερημερίας έτους 2012 7.648.461,94 ευρώ).

Από την άλλη πλευρά οι, Λαυρέντης ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗΣ, ως βασικός - κύριος μέτοχος, ιδρύσας την εταιρία, ALAPIS, Πρόεδρος του ΔΣ και νόμιμος εκπρόσωπος αυτής, αρχικά και εν τοις πράγμασι εκπροσωπών και ελέγχων αυτήν, αργότερα (de facto έλεγχος), ενεργώντας από κοινού με τον Περικλή Λιβά, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της ως άνω εταιρίας, παρείχαν άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενους τους, κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, κατά την τέλεση και στην εκτέλεση της ως άνω άδικης κυρίας πράξεως που οι τελευταίοι διέπραξαν, κατά τέτοιο τρόπο ώστε χωρίς την συνδρομή αυτή, δεν θα ήταν με βεβαιότητα δυνατή η τέλεση του εγκλήματος υπό τις περιστάσεις υπό τις οποίες διαπράχθηκε, συμπράττοντας με τη υποβολή αίτησης χρηματοδότησης, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση του προαναφερόμενου ομολογιακού δανείου, με το οποίο η εταιρία ALAPIS χρηματοδοτήθηκε με το συνολικό ποσό των 100.000.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζαν ότι προξενούσαν στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία και ήθελαν να την προξενήσουν τη ζημία αυτή.

Κατά τους ισχυρισμούς δε, του Λαυρέντη Λαυρεντιάδη, αυτόν δεν τον βαραίνουν οι ευθύνες που του αποδίδονται, διότι κατά τα κρίσιμα χρονικά διαστήματα της έγκρισης του επίμαχου δανείου, (22-9-2009) και της εκταμίευσής του, (2-10-2009), δεν ήταν Πρόεδρος του ΔΣ της εταιρίας, ALAPIS ABEE, έχοντας παραιτηθεί από τις 24-12-2008, αλλά ούτε και βασικός και κύριος μέτοχος της εν λόγω εταιρίας, αφού κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, το συνολικό ποσοστό συμμετοχής του στο μετοχικό της κεφάλαιο, ανερχόταν σε 21,325%, (6% άμεσα και 15,325% έμμεσα, δηλαδή μέσω εταιριών ελεγχόμενων από τον ίδιο), έναντι του 52,58% που κατείχε στην Γενική Συνέλευση της 18-6-2007.



Παρά ταύτα και μ' αυτό το ποσοστό συμμετοχής, 21,325%, (6% άμεσα και 15,325% έμμεσα, δηλαδή μέσω εταιριών ελεγχόμενων από τον ίδιο), δεν έπαυε να είναι ο ιδρύσας την εταιρία, ALAPIS ABEE, διατελέσας Πρόεδρος του Διοικητικού της Συμβουλίου, από 28-5-2007 έως 24-12-2008 και ελέγχων αυτήν, έστω και έμμεσα μέσω των εταιριών στις οποίες είχε εμφανή ή αφανή συμμετοχή και μέσω των λοιπών μετόχων, με ενδεχόμενη συμφωνία μεταξύ τους, που δημιουργεί πλειοψηφία δικαιωμάτων ψήφου, (de facto έλεγχος), διατηρώντας την εν τοις πράγμασι εκπροσώπηση και κατεύθυνση της εταιρίας στην λήψη των σημαντικών αποφάσεων, παρά τα περί του αντιθέτου αναφερόμενα, στις από 1-6-2010 και 3-6-2010 γνωμοδοτήσεις, αντίστοιχα, των Καθηγητών, Ιωάννη Κόκκορη και Λάμπρου Κοτσίρη.

Με βάση τα ανωτέρω, στοιχειοθετείται σε βάρος των, Άγγελου ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, Αντώνιου ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεωργίου ΣΤΑΜΝΟΥ, Γεωργίου ΜΠΡΙΝΤΑΛΟΥ, Σπύρου ΠΟΛΙΤΗ, Χαράλαμπου ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινής ΚΡΕΣΤΑ, το αδίκημα της κακουργηματικής απιστίας, τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 98, 390 ΠΚ) και σε βάρος των, Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ και Περικλή ΛΙΒΑ, το αδίκημα της άμεσης συνέργειας στην ως άνω πράξη, από κοινού και άπαξ, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 46 παρ. 1 β', 390 ΠΚ), κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας, αφού συνέπραξαν σε μία μόνο εκ των μερικότερων πράξεων του κατ' εξακολούθηση εγκλήματος, που αποδίδεται στους φυσικούς αυτουργούς και δεν διαπιστώθηκε ότι στο δόλο τους περιλαμβάνεται η εκτέλεση του όλου κατ' εξακολούθηση εγκλήματος.

### **B. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες**

Περαιτέρω, όσον αφορά την χρήση του ποσού του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, πρέπει να αναφερθούν τα επόμενα:

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, σύμφωνα με το πρόγραμμα

εκδόσεως ΚΟΔ, το ποσό του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου θα χρησιμοποιούνταν, *«με σκοπό τη χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης»*.

Από το αποδεικτικό υλικό της δικογραφίας, προέκυψε ότι δύο (2) επιταγές με αριθμό 18477439-0 και 18477445-4, ποσού 59.000.000 ευρώ και 40.000.000 ευρώ, αντίστοιχα, κατατέθηκαν την 5-10-2009 και την 7-10-2009, στον υπ' αριθ. 9160946 λογαριασμό της εταιρίας, «DALL S.A.», στην Τράπεζα Millennium, ενώ στη συνέχεια το σύνολο του ποσού μεταφέρθηκε στον υπ' αριθ. 0012127032 λογαριασμό της εταιρίας με την επωνυμία, «BLUE ISLAND PROPERTIES Ανώνυμη Εμπορική και Κτηματική Εταιρία», στην Τράπεζα Millennium, η οποία εταιρία, ανήκει σε ποσοστό 100% στον επιχειρηματία, Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, [βλ. το με αριθ. πρωτ. 3577/5-9-2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Millennium Bank προς της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

Από την επισκόπηση δε των κινήσεων του υπ' αριθ. 0012127032 τραπεζικού λογαριασμού της εταιρίας BLUE ISLAND, προκύπτει ότι την χρονική περίοδο από 6-10-2009 έως και 27-1-2010, οπότε και έκλεισε ο εν λόγω λογαριασμός, πραγματοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων, οι κάτωθι κινήσεις:

— Κατατέθηκε από την DALL S.A. συνολικά το ποσό των 149.000.000 ευρώ.

Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν από την 6-10- 2009, επτά (7) καταθέσεις συνολικά, ήτοι 30.000.000 ευρώ την 6-10-2009, 25.000.000 ευρώ την 7-10-2009, 35.000.000 ευρώ την 12-10-2009, 4.000.000 ευρώ την 13-10-2009, 4.000.000 ευρώ την 14-10-2009, 48.000.000 ευρώ την 26-10-2009 και, τέλος, 3.000.000 ευρώ την 29-12- 2009.

— Στη συνέχεια, από τον ως άνω τραπεζικό λογαριασμό της BLUE ISLAND μεταφέρθηκαν συνολικά 9.000.000 ευρώ σε λογαριασμό της DALL S.A. την 10-11-2009, 18-11-2009 και 27-11-2009. Από τα ανωτέρω, το συνολικό καθαρό ποσό που κατατέθηκε στην BLUE ISLAND από την DALL S.A. ανέρχεται σε 140.000.000 ευρώ.

— Παράλληλα στον ίδιο τραπεζικό λογαριασμό της BLUE ISLAND, πραγματοποιήθηκαν καταθέσεις και από λογαριασμούς

των εταιριών ΕΛΦΕ, συνολικού ύψους 135.000.000 ευρώ, και WGR Universal Investments, συνολικού ύψους 50.500.000 ευρώ.

\_Τέλος, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, ποσό ύψους 175.000.000 ευρώ μεταφέρθηκε από τον ως άνω λογαριασμό της BLUE ISLAND σε προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ.

Από τα ανωτέρω προκύπτει, με άλλα λόγια, ότι το σύνολο των χρημάτων που λήφθηκαν από το ως άνω Κοινό Ομολογιακό Δάνειο μεταφέρθηκαν αρχικά σε εταιρία συμφερόντων του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, η οποία όμως, δεν υπαγόταν στον Όμιλο εταιριών της δανειολήπτριας εταιρίας ALAPIS, ενώ στη συνέχεια κατέληξαν σε προσωπικό λογαριασμό του ως άνω προσώπου.

Κατά συνέπεια, το επίμαχο ποσό του Κοινού Ομολογιακού Δανείου που ελήφθη υπό τους ανωτέρω όρους από το Τ.Τ., όχι μόνον δεν χρησιμοποιήθηκε για τον σκοπό για τον οποίο δόθηκε, αλλά αντιθέτως, κατέληξε σε προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του κατηγορούμενου, Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ.

Τα ανωτέρω, δεν δύνανται να ανατραπούν από τους ισχυρισμούς του ιδίου του Λαυρέντη Λαυρεντιάδη, αφενός περί ανάμιξης του προϊόντος του δανείου με τα χρηματικά ποσά που υπήρχαν στους λογαριασμούς της εταιρίας, «DALL AE», με αποτέλεσμα την σύγχυση των χρημάτων και την αδυναμία ελέγχου και ταυτοποίησης της προέλευσης των εκροών από την «DALL AE», προς άλλες εταιρίες και αφετέρου περί της επιθυμίας της εταιρίας, Carlyle, για διέλευση των καταβαλλόμενων σ' αυτήν χρημάτων, (λόγω αναστροφής της πώλησης της «ΝΕΟΧΗΜΙΚΗΣ AE»), μέσω προσωπικών λογαριασμών του ιδίου του Λαυρέντη Λαυρεντιάδη, γεγονός που αποτέλεσε, κατά τα λεγόμενά του και την αιτία της εν λόγω χρηματικής διέλευσης.

Σημειωτέον δε, ότι οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας αλλά και την υποχρέωση παρακολούθησης της εξυπηρέτησης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι βάσει των όρων του Προγράμματος Εκδόσεως αυτού και δη στο κεφάλαιο 12.2.β, αναφέρεται ότι αποτελεί λόγο καταγγελίας το, «αν η Εκδότρια χρησιμοποιήσει το προϊόν του Ομολογιακού Δανείου για σκοπό διαφορετικό από τον προβλεπόμενο στο Πρόγραμμα», ουδέν ενήργησαν για την παρακολούθηση της εξέλιξης του δανείου αυτού

και εντεύθεν για την διασφάλιση των συμφερόντων και της περιουσίας της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι σε βάρος του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, πληρείται η ποινική υπόσταση του αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, τελεσθείσας κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση, με την μορφή της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού τομέα, με την τοποθέτηση σε αυτόν εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα, αλλά και της κατοχής περιουσίας, εν γνώσει κατά το χρόνο της κτήσης, του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, (εν προκειμένω από το βασικό έγκλημα της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία), το κατ' επάγγελμα δε της ανωτέρω πράξης, προκύπτει από την επανειλημμένη τέλεσή της και από την υποδομή που έχει διαμορφώσει ο ανωτέρω, με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης, καθώς και από τον σκοπό πορισμού εισοδήματος, ξεπλένοντας χρήματα που του δόθηκαν προς τούτο από τους δράστες του βασικού αδικήματος της κακουργηματικής απιστίας, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, (άρθρα 1, 12, 13 περ. στ', 14, 26 παρ. 1, 27 παρ. 1, 98 ΠΚ, και αρ. 2 παρ. 1, 2 στοιχ. γ', δ', 3 περ. κ', 5, 45 παρ. 1 στοιχ. α', γ' Ν. 3691/2008 σε συνδ. με άρθρα 46 παρ. 1 β', 390 ΠΚ).

Από τα ίδια ως άνω στοιχεία, πληρείται σε βάρος του Περικλή Λίβα, η αξιόποινη πράξη της άμεσης συνέργειας σε νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, τελεσθείσα κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση, διότι χωρίς την συνδρομή και την βοήθειά του, δεν θα ήταν δυνατή η εκτέλεση της κύριας πράξης από τον Λαυρέντη Λαυρεντιάδη.

Ειδικότερα, όντας Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρίας ALAPIS, υπέγραψε την 2-10-2009, όπως προαναφέρθηκε, το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS, «για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης», ενώ ταυτόχρονα, το ίδιο χρονικό διάστημα, το ίδιο πρόσωπο, δηλαδή ο Περικλής Λίβας, ήταν Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, των εγγυητριών εταιριών, θυγατρικών της ALAPIS, (συνδεδεμένος κίνδυνος), ήτοι

των, **α)** «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», **β)** «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», **γ)** «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», **δ)** «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και **ε)** «DALL Α.Β.Ε.Ε.», μέσω της τελευταίας εκ των οποίων, «DALL Α.Β.Ε.Ε.», την οποία εκπροσωπούσε, έγινε η μεταφορά και η νομιμοποίηση των χρημάτων, σε εταιρία συμφερόντων του Λαυρέντη Λαυρεντιάδη, (BLUE ISLAND) και στη συνέχεια κατέληξαν σε προσωπικό λογαριασμό του ανωτέρω συγκατηγορουμένου του, χωρίς το εν λόγω δάνειο, να χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό για τον οποίο δόθηκε, κατά παράβαση των όρων του Προγράμματος Εκδόσεως αυτού, (κεφάλαιο 12.2.β), όπως αναλυτικά ως άνω εκτέθηκε, (άρθρα 1, 12, 13 περ. στ', 14, 26 παρ. 1, 27 παρ. 1, 46 παρ. 1 β', 98 ΠΚ, και αρ. 2 παρ. 1, 2 στοιχ. α', γ', δ', 3 περ. κ', 5, 45 παρ. 1 στοιχ. α', β', γ' Ν. 3691/2008, όπως ισχύει, σε συνδ. με άρθρα 46 παρ. 1 β', 390 ΠΚ).

#### **4. ΕΤΑΙΡΙΕΣ:**

**α) «ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.»**,

**β) «ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε.»**

**γ) «EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.»**

#### **Α. ΔΑΝΕΙΑ**

Η Τράπεζα, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών **α)** ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., **β)** ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. και **γ)** EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής:

**α)** Η ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο, 22.440.000 ευρώ, την 21-1- 2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009.

**β)** Η ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο, 18.480.000

ευρώ, την 5-2-2009.

γ) Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E. έλαβε δάνειο, 51.000.000 ευρώ, την 8-4-2009.

Από την έρευνα που διενήργησε ο Πρόεδρος της Αρχής Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες προέκυψε, ότι κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHTΩN A.E. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντίστοιχα, η ALMOND AKINHTΩN A.E. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands.

Από την σημερινή Διοίκηση της Τράπεζας αναφέρθηκε, ότι δικαιούχοι των ως άνω Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφοτέρων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, ήτοι τους υιούς του, Ευάγγελο Ευθυμίου και Χρήστο Ευθυμίου και την σύζυγό του, Μαγδαληνή Ευθυμίου, συνιδιοκτήτης της εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT A.E.

Να σημειωθεί, ότι η Σοφία ΤΟΛΟΥ, συμμετείχε στις εταιρίες, ZURILAKE και ASPEN, σε χρόνο μεταγενέστερο της έγκρισης, (7-1-2009 και 30-1-2009) και εκταμίευσης των δανείων, (5-2-2009), προς την ASPEN, ενώ ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, διατέλεσε μέλος Δ.Σ. της εταιρίας ALMOND A.E. και ASPEN AE, όπως προκύπτει από το ΦΕΚ, υπ' αρ. 543/21-1-2009, οι οποίες ήταν συμφερόντων του Παναγιώτη ΕΥΘΥΜΙΟΥ.

Όσον αφορά την διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, όπως προκύπτει από το από 13-1-2014 πόρισμα του Προέδρου της Αρχής, αλλά κυρίως από το από 30-11-2012 πόρισμα των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, και σε αυτήν την περίπτωση, οι πράξεις των υπευθύνων του Τ.Τ. για την έγκριση

και παροχή των δανείων αυτών έλαβαν χώρα, για ακόμη μία φορά, «κατά κατάχρηση» της εξουσίας τους προς διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, επί ζημιά της και εντεύθεν του Δημοσίου.

Ειδικότερα:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTON A.E. και ASPEN AKINHTON A.E., χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, λόγω της νεοσύστατης φύσης, ενώ μεταγενέστερα και δη την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F.

**3)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT A.E. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της.

Η εισήγηση δε της Υπο- Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση, (βασιζόμενη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο.

Στην εν λόγω εισήγηση δε, επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς όμως σχετική εμπειριστατωμένη ανάλυση. Από τον πίνακα αυτό, συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010 – 7/2012, τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα

στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

**4)** Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική αξία της περιουσίας της Τράπεζας.

Στην προκειμένη περίπτωση δε, ενόψει του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, επισημαίνονται τα εξής:

Οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, αν δεν γνώριζαν ότι πραγματικός δικαιούχος των τριών (3) ως άνω πιστούχων εταιριών, ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε κάποιο άγνωστο σε αυτούς πρόσωπο, που «κρυβόταν» πίσω από μια offshore εταιρία των British Virgin Islands.

Αν αντιθέτως, γνώριζαν ή πίστευαν ή είκαζαν ότι πραγματικός δικαιούχος ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, τούτο σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε ένα πρόσωπο, το οποίο, ενώ δεν είχε αντικειμενικά την απαραίτητη φερεγγυότητα για την λήψη του δανείου που έλαβε ως εκπρόσωπος της δανειολήπτριας εταιρίας, «ΕΚΤΑΣΙΣ DEVELOPMENT Α.Ε.», (51.000.000 ευρώ), οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας του χορήγησαν επιπλέον και τα ποσά των 22.440.000 ευρώ, των 12.780.000 ευρώ και των 18.480.000 ευρώ που προαναφέρθηκαν.

Αν τέλος, πίστευαν ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHΤΩΝ Α.Ε. και ALMOND AKINHΤΩΝ Α.Ε., ήταν η Σοφία ΤΟΛΟΥ και ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξίζει να σημειωθεί ότι στις φορολογικές δηλώσεις των τελευταίων, για το έτος 2009, δήλωναν εισόδημα μόλις 7.9055 ευρώ, η πρώτη και 111.949 ευρώ, ο δεύτερος.

**5)** Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**6)** Στην περίπτωση της ΕΚΤΑΣΙΣ, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε



σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**7)** Στις περιπτώσεις και των τριών (3) ως άνω εταιριών, (ALMOND, ASPEN, EKTASIS), δεν παρακολουθήθηκε, από τους υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**8)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό, (Κύπρος), με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών, σε βάρος βέβαια, της ρευστότητας των πιστούχων.

Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» των υπευθύνων της Τράπεζας και θεμελιώνει την πρόθεση αυτών, («εν γνώσει»), να ζημιώσουν την περιουσία της προς όφελος των ως άνω πιστούχων, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω, έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους.

Τέλος, και προς συμπλήρωση της εικόνας, οι θυγατρικές αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω, την ήδη καθαρά αρνητική θέση των πιστούχων εταιριών.

**9)** Ειδικά στις χορηγήσεις προς τον όμιλο, EKTASIS - ΕΥΘΥΜΙΟΥ, παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης, (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης - έγκρισης.

**10)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο.

Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων.

**11)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

**12)** Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E., ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων, ήταν ήδη υπερδανεισμένη από το 2007 και σύμφωνα με την ICAP credit taxing, η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια.

Παρά ταύτα, όπως προαναφέρθηκε, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ, ενώ και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψιν τους τις πληροφορίες από την ICAP ετεροχρονισμένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα, παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας.

Κατόπιν όσων προαναφέρθηκαν, προκύπτει ότι οι υπεύθυνοι για την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας του Τ.Τ. και συγκεκριμένα η εισηγητική Υπο-επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, αποτελούμενη από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, με τις από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009, αντίστοιχες θετικές εισηγήσεις της, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρος και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN

12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της, ενέκρινε την χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά την διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας, δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι της εργοδότης τους Τράπεζας και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας της τελευταίας, με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου αδικήματος, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, προέβησαν σε χρηματοδότηση - υπέρογκο δανεισμό των προαναφερόμενων εταιριών, α) ASPEN AKINHTON A.E., β) ALMOND AKINHTON A.E. και γ) EKTASIS DEVELOPMENT A.E., υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας από τα δάνεια αυτά, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το ποσό των 104.700.000 ευρώ. Οι ως άνω υπεύθυνοι για την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, προέβλεψαν την ζημία αυτή ως αναγκαία συνέπεια των ως άνω ενεργειών-αποφάσεών τους, αλλά αποδέχτηκαν το επελθόν αποτέλεσμα.

Σημειωτέον ότι ο κατηγορούμενος, Σπυρίδων Πολίτης, βρισκόταν σε άδεια κατά την συνεδρίαση, υπ' αρ. 77/30-1-2009 και δεν συμμετείχε κατά την συζήτηση, την λήψη και την υπογραφή της σχετικής αποφάσεως, (ούτε διά εξουσιοδοτήσεως), ο κατηγορούμενος, Γεώργιος Μπρίνταλος, δεν συμμετείχε κατά τις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009, συνεδριάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής, όπως προκύπτει από τα αντίστοιχα

πρακτικά και ο κατηγορούμενος, Διονυσίος Γκολφινόπουλος, δεν συμμετείχε στην υπ' αρ. 78<sup>η</sup> συνεδρίαση, της Επενδυτικής Επιτροπής, στις 11-2-2009, διότι αυτός είχε πάψει να είναι μέλος της, όπως προαναφέρθηκε και αποδεικνύεται από το συνημμένο πρακτικό και το απόσπασμα της υπ' αρ. 126/2-2-2009 συνεδρίασης, έχοντας αντικατασταθεί από τον Γεώργιο Μπρίνταλο.

Από τα αυτά, ως άνω στοιχεία, προέκυψε ότι αποκόμισαν περιουσιακό όφελος οι πραγματικοί πιστούχοι πίσω από τις ως άνω εταιρίες, Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ του Ευαγγέλου, Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ του Αγγέλου, Μαγδαληνή ΕΥΘΥΜΙΟΥ του Χρήστου, Ευάγγελος ΕΥΘΥΜΙΟΥ του Παναγιώτη και Χρηστός ΕΥΘΥΜΙΟΥ του Παναγιώτη, οι οποίοι ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, με πρόθεση παρείχαν άμεση συνδρομή στους ως άνω υπευθύνους της Τράπεζας κατά την τέλεση και στην εκτέλεση της παραπάνω άδικης κύριας πράξης της κατ' εξακολούθηση κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, με τέτοιο τρόπο ώστε χωρίς τη συνδρομή αυτή, δεν θα ήταν με βεβαιότητα δυνατή η τέλεση του εγκλήματος υπό τις περιστάσεις υπό τις οποίες διαπράχθηκε, συμπράττοντας με τη υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση των προαναφερόμενων δανείων, με τις οποίες οι εταιρίες, ASPEN AKINHTΩN A.E., ALMOND AKINHTΩN A.E. και EKTASIS DEVELOPMENT A.E., χρηματοδοτήθηκαν με το προαναφερθέν, αντίστοιχο, χρηματικό ποσό έκαστη, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζαν ότι προξενούσαν στο ΤΤ την ανωτέρω, αντίστοιχη ζημία, την οποία ήθελαν να προξενήσουν.

Ο ισχυρισμός δε των, Μαγδαληνής Ευθυμίου, Ευάγγελου Ευθυμίου και Χρήστου Ευθυμίου, περί τυπικής συμμετοχής τους, στην εταιρία, EKTASIS DEVELOPMENT A.E., ως απλά – μη εκτελεστικά μέλη του ΔΣ, που δεν είχαν γνώση των ενεργειών του Προέδρου του ΔΣ, Παναγιώτη Ευθυμίου, ο οποίος εκπροσωπούσε πλήρως την εταιρία, υπέβαλε το αίτημα και έλαβε το επίμαχο δάνειο, δεν συμπορεύεται, ούτε με την συγγενική σχέση μεταξύ τους, (υιοί και σύζυγος του Παναγιώτη Ευθυμίου), αλλά ούτε και με το ποσοστό συμμετοχής τους, στην εν λόγω εταιρία, (Παναγιώτης Ευθυμίου: 51%, Μαγδαληνή Ευθυμίου: 17%, Ευάγγελος Ευθυμίου: 16% και Χρήστου Ευθυμίου: 16%).

Το αυτό ισχύει και για τον ισχυρισμό του Ευάγγελου Αποστολάτου, περί τυπικής συμμετοχής του, στις εταιρίες, ASPEN AKINHTΩN A.E., ALMOND AKINHTΩN A.E., αφού από το δημοσιευμένο Διοικητικό Συμβούλιο, στο ΦΕΚ με αρ. φύλλου 543/21-1-2009, της ASPEN ΑΕ, που αφορά το επίμαχο χρονικό διάστημα, προκύπτει η συμμετοχή του στην εταιρία, ASPEN ΑΕ, ενώ από το υπ' αρ. πρωτ. 2939/1172/2012 έγγραφο του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, προκύπτει ότι πραγματικός δικαιούχος των εταιριών, GENELAKE HOLDINGS LTD & ZURILAKE HOLDINGS LTD, ήταν ο ίδιος.

Αντιθέτως, ο ισχυρισμός της Σοφίας Τόλου, περί τυπικής συμμετοχής της, (και αυτό λόγω της τότε προσωπικής της σχέσης με τον Ευάγγελο Ευθυμίου), στις εταιρίες, ZURILAKE και ASPEN, σε χρόνο μεταγενέστερο της έγκρισης, (7-1-2009 και 30-1-2009) και εκταμίευσης των δανείων, (5-2-2009), προς την ASPEN, κρίνεται βάσιμος, όπως προκύπτει από την από 16-4-2009, συνημμένη πράξη θεματοφυλακής μετοχών της ZURILAKE HOLDINGS LTD, το δημοσιευμένο Διοικητικό Συμβούλιο, στο ΦΕΚ με αρ. φύλλου 543/21-1-2009, της ASPEN ΑΕ, που αφορά το κρίσιμο χρονικό διάστημα της άμεσης συνέργειας και απ' το οποίο απουσιάζει το όνομά της και την υπ' αρ. 89/10-3-2014 ληξιαρχική πράξη γάμου της, του Ληξιαρχείου Εκάλης.

Άρα, στοιχειοθετείται σε βάρος των, Αγγέλου ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, Αντώνιου ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιου ΣΤΑΜΝΟΥ, Διονύσιου ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, Γεώργιου ΜΠΡΙΝΤΑΛΟΥ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ, Σπύρου ΠΟΛΙΤΗ, Χαράλαμπου ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινής ΚΡΕΣΤΑ, η αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση της αξιόποινης πράξης της κακουργηματικής απιστίας, τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. ι, 45, 98, 390 ΠΚ) και σε βάρος των, Παναγιώτη ΕΥΘΥΜΙΟΥ και Ευάγγελου ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΥ, η αξιόποινη πράξη της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία, από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. ι, 45, 46 παρ. 1β', 98, 390 ΠΚ) και άπαξ, σε βάρος των, Μαγδαληνής ΕΥΘΥΜΙΟΥ, Ευάγγελου ΕΥΘΥΜΙΟΥ και Χρήστου ΕΥΘΥΜΙΟΥ, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α',

27 παρ. ι, 45, 46 παρ. 1β', 390 ΠΚ), κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας, διότι συνέπραξαν σε μία μόνο εκ των μερικότερων πράξεων του κατ' εξακολούθηση εγκλήματος, που αποδίδεται στους φυσικούς αυτουργούς και δεν διαπιστώθηκε ότι στο δόλο τους περιλαμβάνεται η εκτέλεση του όλου κατ' εξακολούθηση εγκλήματος.

Από τα ίδια ως άνω στοιχεία, δεν στοιχειοθετείται σε βάρος της Σοφίας Τόλου, η αξιόποινη πράξη της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία, από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. ι, 45, 46 παρ. 1β', 98, 390 ΠΚ) και οι μερικότερες πράξεις της της κακουργηματικής απιστίας, τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. ι, 45, 98, 390 ΠΚ), σε βάρος των, Γεώργιου Μπρίνταλου, όσον αφορά τις υπ' αριθ. 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ) και 77/30.1.2009, (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), Αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής, Διονυσίου Γκολφινόπουλου, όσον αφορά την υπ' αρ. 78/11-2-2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), Απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής και Σπυρίδωνα Πολίτη, όσον αφορά την υπ' αρ. 77/30-1-2009, (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), Απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής.

### **B. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες**

Περαιτέρω προέκυψε, ότι η εκταμίευση των επίμαχων ομολογιακών δανείων, πραγματοποιήθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος της με έκδοση τραπεζικών επιταγών, «εις διαταγήν» της εκάστοτε πιστούχου εταιρίας καθώς και με μεταφορά πιστώσεων σε λογαριασμούς που είχαν σε άλλες Ελληνικές Τράπεζες, χωρίς ν' αποκαλύπτονται τα στοιχεία τρίτων δικαιούχων. Μέσα από τους τραπεζικούς αυτούς λογαριασμούς, πραγματοποιήθηκε η μεταφορά των κεφαλαίων στην Κύπρο σε εταιρίες όπως η ALMOND ESTATE CYPRUS L.T.D. & ASPEN ESTATE CYPRUS L.T.D. Η μεταφορά δε των κεφαλαίων έγινε ευθύς αμέσως μετά την χορήγηση των δανείων και αυτό ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας,

[βλ. το από 13-1-2014 πόρισμα του Προέδρου της Αρχής].

Από το δάνειο ύψους 51.000.000 ευρώ που χορηγήθηκε από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο στην εταιρία EKTASIS DEVELOPMENT A.E., τον Απρίλιο του 2009, ποσό 39.161.000 ευρώ, δόθηκε προς εξόφληση παλαιότερου δανείου στην Τράπεζα Πειραιώς, ενώ ποσό 11.000.000 ευρώ, το οποίο είχε δοθεί ως κεφάλαιο κίνησης, οδηγήθηκε σε λογαριασμό που τηρούσε η εταιρία στην Τράπεζα Πειραιώς και από εκεί ποσό 3.000.000 ευρώ, στάλθηκε με έμβασμα σε λογαριασμό της εταιρίας στην Κύπρο, ποσό 4.000.000 ευρώ, τοποθετήθηκε σε προθεσμιακή κατάθεση και ποσό 4.000.000 ευρώ, αναλήφθηκε κυρίως με επιταγές.

Με άλλα λόγια, το προϊόν του εγκλήματος της κακουργηματικής απιστίας, που ισούται με το ποσό των δοθέντων - ληφθέντων και μη επιστραφέντων δανείων, παραδόθηκε στους εκπροσώπους των ως άνω δανειοληπτριών εταιριών και άμεσους συνεργούς στο έγκλημα της απιστίας, με τραπεζικές επιταγές.

Ευθύς αμέσως άρχισε από τους τελευταίους η διαδικασία νομιμοποίησής του, με σκοπό την απόκρυψη της αληθινής προέλευσής του και την συγκάλυψη της τοποθέτησής του. Οι επιταγές μετατράπηκαν σε καταθέσεις και στη συνέχεια, μέσω του τραπεζικού συστήματος, έγινε μεταφορά και απόκρυψη των κεφαλαίων σε άγνωστο, μέχρι στιγμής, τόπο.

Από τη στιγμή δε που τα ποσά των δανείων διοχετεύθηκαν στην Κύπρο και από κει σε άγνωστους παραπέρα προορισμούς, η ματαίωση της αποπληρωμής τους είχε ήδη νομοτελειακά συντελεστεί, ενώ για το σύνολο των δανείων που δόθηκαν, δεν υφίστατο, ούτε το έτος 2009, ούτε αργότερα, ούτε υφίσταται σήμερα, αντικειμενικά, η δυνατότητα – πιθανότητα, επιστροφής τους, εκ μέρους των ως άνω πραγματικών πιστούχων - δικαιούχων των εταιριών, α) ASPENAKINHTΩΝ A.E., β) ALMOND AKINHTΩΝ A.E. και γ) EKTASIS DEVELOPMENT A.E.

Συνεπώς, στοιχειοθετείται σε βάρος των, Παναγιώτη ΕΥΘΥΜΙΟΥ, Μαγδαληνής ΕΥΘΥΜΙΟΥ, Ευάγγελου ΕΥΘΥΜΙΟΥ, Χρήστου ΕΥΘΥΜΙΟΥ και Ευάγγελου ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΥ, η ποινική υπόσταση του αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση, με την μορφή της χρησιμοποίησης του

χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν ή την διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα, αλλά και της μετατροπής και κατοχής περιουσίας, εν γνώσει κατά το χρόνο της κτήσης του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, (εν προκειμένω από την πράξη της άμεσης συνέργειας από κοινού σε κακουργηματική απιστία), το κατ' επάγγελμα δε της ανωτέρω πράξης, προκύπτει από την επανειλημμένη τέλεσή της και από την υποδομή που έχουν διαμορφώσει τα ανωτέρω πρόσωπα με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης, καθώς και από τον σκοπό πορισμού εισοδήματος, ξεπλένοντας χρήματα που τους δόθηκαν προς τούτο από τους δράστες του βασικού αδικήματος της κακουργηματικής απιστίας, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν ανωτέρω, (άρθρα 1, 12, 13 περ. στ', 14, 26 παρ. 1, 27 παρ. 1, 98 ΠΚ και αρ. 2 παρ. 1, 2 στοιχ. α', γ', δ', 3 περ. κ', 5, 45 παρ. 1 στοιχ. α', β', γ' Ν. 3691/2008, όπως ισχύει, σε συνδ. με άρθρα 46 παρ. 1 β', 390 ΠΚ), ενώ για τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν ανωτέρω, δεν στοιχειοθετείται σε βάρος της Σοφίας Τόλου, η ίδια υπό κρίση αξιόποινη πράξη.

## **5. ΟΜΙΛΟΣ R. ZIVANIC – ΒΙΟΣ**

| ΕΠΩΝΥΜΙΑ (ποσά σε<br>€χιλ.)          | ΥΠΟΛΟΙΠΟ<br>ΧΡΗΜ/ΣΗΣ<br>(IAS Value) | Δ.Π.Κ. | Τ.Τ<br>STATUS<br>ΠΔ/ΤΕ<br>2442/99<br>Ρύθμιση | ΕΞΑΣΦΑ_<br>ΛΙΣΕΙΣ<br>ΟΝΟΜ.<br>ΑΞΙΑ | ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ<br>ΕΞΑΣΦΑΛ.<br>(Haircuts) | Τ.Τ<br>ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ<br>ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ | Τ.Τ<br>ΠΙΘΑΝΗ<br>ΖΗΜΙΑ |
|--------------------------------------|-------------------------------------|--------|----------------------------------------------|------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------|------------------------|
| ΒΙΟΣ Α ΕΔ Α Ε                        | 17.794.000                          | D1     | Ρύθμιση                                      | 21.376.000*                        | 10.359.000                          | 2.669.000                       | 4.667.000              |
| ΒΙΟΣ Α Ε Δ Α.Ε (πρώην<br>Expando ΑΕ) | 15.899.000                          |        | Ρύθμιση                                      | 21.376.000*                        | 10.359.000                          | 2.385.000                       |                        |
| <b>ΣΥΝΟΛΟ</b>                        | <b>33.693.000</b>                   |        |                                              | <b>21.376.000</b>                  | <b>10.359.000</b>                   | <b>5.054.000</b>                | 4.667.000              |

\*Αφορά το ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας στα Ο/Δ και στις εξασφαλίσεις, ήτοι 78,3%. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ:

27.000.000 ευρώ \*49% (διασφαλιστική αξία εμπορικού ακινήτου)\*78,3% + €300.000 \*0%\*78,3%=€10.359.000.

Η χρηματοδοτούμενη εταιρεία, η οποία φέρεται ότι ανήκει στον κ. Radomir Zivanic, προέκυψε από την συγχώνευση των εταιρειών ΒΙΟΣ Α.Ε.Δ.Α.Ε. (ΒΙΟΣ) και Expando Α.Ε. Συμμετοχών,



Επενδύσεων και Εκμετάλλευσης Ακινήτων (Expando), με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, η οποία ολοκληρώθηκε την 19.10.2009. Η ΒΙΟΣ έχει συσταθεί από το έτος 2001, οπότε και ανήκε στον Όμιλο Σαραντόπουλο (Κυλινδρόμυλοι), και η Expando συστάθηκε στο τέλος του έτους 2007 ως εταιρεία ειδικού σκοπού, έως ότου εξαγόρασε τη ΒΙΟΣ.

Ειδικότερα, η Expando, καταχωρήθηκε στο Μ.Α.Ε. την 20.12.2007 και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 881/8.2.2008.

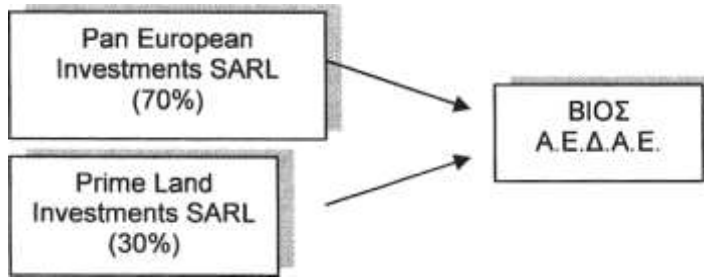
Το πρώτο Δ.Σ., με θητεία έως την 30.6.2009, είχε ως Πρόεδρο, Δ/ντα Σύμβουλο και νόμιμο εκπρόσωπο τον κ. Krsta Sandic και ως μέλη τον κ. Zivanic Rader και την κα Δέσποινα Μοσχοπούλου, ενώ από το από 9.6.2009 πρακτικό της Γ.Σ της εταιρείας, προκύπτει ότι μέτοχοι είναι η Racurs Investments Limited και ο κ. Zivanic Radomir, σε ποσοστό 90% και 10% αντίστοιχα, με πραγματικό δικαιούχο της Racurs Investments Limited τον κ. Zivanic Radomir.

Απ' την άλλη πλευρά η καταχώρηση της εταιρείας ΒΙΟΣ στο Μ.Α.Ε. ανακοινώθηκε στο ΦΕΚ 2061/6.4.2001 και το καταστατικό της δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 2065/6.4.2001.

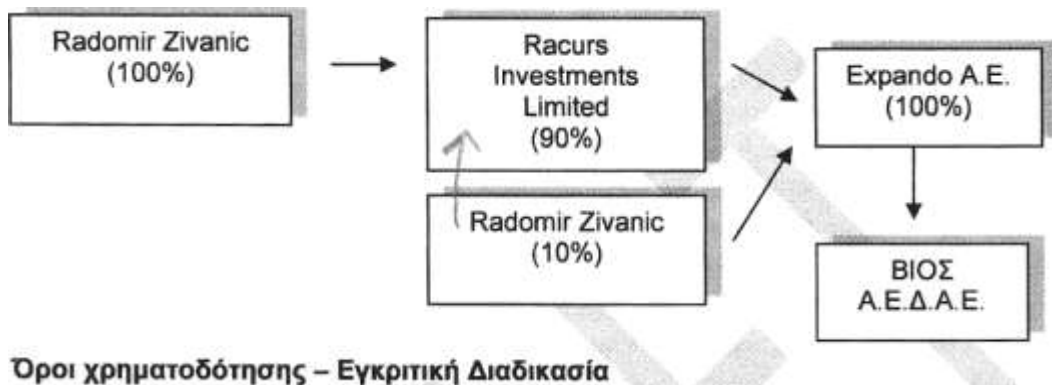
Η εταιρεία αρχικά ανήκε στον Όμιλο ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ Κ. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε., ενώ στο ΦΕΚ 11474/15.9.2004 καταχωρήθηκε το από 12.8.2004 πρακτικό της Γ.Σ. της εταιρείας, όπου συγκροτήθηκε νέο ΔΣ με 5ετή θητεία, με Πρόεδρο και νόμιμο εκπρόσωπο τον κ. Χρυσόστομο Χρυσοστόμου, Αντιπρόεδρο τον κ. J. Y. Bowman, και μέλος τον κ. Ι. Φλέγκα.

Σύμφωνα με όσα αναφέρονται σε Report της ICAP (06/2009), μέτοχοι της εταιρείας ήταν η Pan European Investments SARL, (ποσοστό 70% και η Prime Land Investments SARL, (ποσοστό 30%). Στη συνέχεια, με το από 11.6 2009 πρακτικό της Γ.Σ., εκλέχτηκε νέο Δ.Σ., με θητεία έως την 30.6.2014, στο οποίο Πρόεδρος, Δ/νων Σύμβουλος και νόμιμος εκπρόσωπος είναι ο κ. Krsta Sandic, και μέλη οι κυρίες, Δέσποινα Μοσχοπούλου και Κορίνα Φασουλή - Γραφανάκη, ενώ από το προαναφερόμενο πρακτικό της Γ.Σ., προκύπτει ως μοναδικός μέτοχος η εταιρία, Expando.

Η τελευταία μετοχική σύνθεση της ΒΙΟΣ πριν την πώληση των μετοχών ήταν η ακόλουθη:



Η μετοχική σύνθεση της BIOΣ μετά τη μεταβίβαση των μετοχών και πριν την απορρόφηση των εταιρειών είναι η ακόλουθη:



Όροι χρηματοδότησης – Εγκριτική Διαδικασία

Η χρηματοδότηση αφορά σε συμμετοχή σε Ομολογιακά Δάνεια (Ο/Δ), συνολικού ύψους €46.000.000, με διοργανώτρια τη Millennium Bank, προς τις εταιρείες Expando και BIOΣ.

Αν και αναφέρεται στο εισηγητικό ως Κοινοπρακτικό Ο/Δ, στην πραγματικότητα είναι απλό ομολογιακό, καθώς δεν συμμετείχαν λοιπές τράπεζες, η δε Τράπεζα εξαγόρασε το ποσοστό της απευθείας από την Millennium Bank.

Πιο συγκεκριμένα, την 11.6.2009 η Millennium Bank χορήγησε δάνειο ύψους €21.800.000 προς την Expando, διάρκειας 15 ετών, με επιτόκιο euribor 3m+spread από 1,5% έως 3% ανάλογα με τη διαφορά αποδόσεων των 10ετών ελληνικών ομολόγων από το δεκαετές IRS, αποπληρωμή σε 60 τριμηνιαίες δόσεις και balloon payment στη λήξη, ενώ σκοπός του δανείου ήταν η εξαγορά της

ΒΙΟΣ από τη νεοσυσταθείσα εταιρεία ειδικού σκοπού (SPV) Expando.

Ταυτόχρονα, την ίδια ημερομηνία εκταμιεύτηκε από τη Millennium δάνειο €24.200.000 προς τη ΒΙΟΣ, με τους ίδιους όρους και σκοπό την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανεισμού €24.300.000 προς την Εθνική Τράπεζα.

Βάσει του αρχικού προγράμματος αποπληρωμής, το πληρωτέο στη λήξη balloon payment για το σύνολο της χρηματοδότησης ανερχόταν σε €21.230.000, ήτοι στο 46,2%. Το επιχειρηματικό σχέδιο αφορούσε το σύνολο της χρηματοδότησης, καθώς όρος της ήταν η ολοκλήρωση, εντός του 2009, της συγχώνευσης των εταιρειών.

Προς εξασφάλιση των δανείων παρασχέθηκαν οι κάτωθι εξασφαλίσεις:

**1)** Ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών των εταιρειών.

**2)** Υποθήκη 1<sup>ης</sup> σειράς ύψους €29.040.000, για το δάνειο της ΒΙΟΣ και 2<sup>ης</sup> σειράς ύψους €26.760.000, για το δάνειο της Expando σε ακίνητο συνολικής εκτιμηθείσας αξίας €59.950.000, (Μ.Ο. δύο εκτιμήσεων Π. Δανός & Συνεργάτες Α.Ε. €59.500.000 τον 04/2009 και Millennium Bank €60.400.000 τον 05/2009).

**3)** Εκχώρηση των συμβάσεων μίσθωσης με την Κτηματική Υπηρεσία Αθηνών, (ΥΠΕΚΑ), λήξης τον 09/2014. Το μισθωτήριο συμβόλαιο, το οποίο υπογράφηκε το 2002, έχει διάρκεια 12 ετών, (2002-2014), με αρχικό μηνιαίο μίσθωμα €256.000, αυξανόμενο από το δεύτερο μισθωτικό έτος σύμφωνα με το ΔΤΚ+1%.

**4)** Ενέχυρο επί του λογαριασμού κατάθεσης μισθωμάτων.

**5)** Εκχώρηση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου του ακινήτου.

Κατόπιν της υπ' αρ. 893/17.6.2009 εισήγησης της Επενδυτικής Υπό-Επιτροπής, η Επενδυτική Επιτροπή, (συνεδρίαση 82/17.6.2009) ενέκρινε τη συμμετοχή στα Ο/Δ και σε εκτέλεση της έγκρισης η Τράπεζα εκταμίευσε στις 25.6.2009, €17.000.000, στην Expando και €19.000.000, στη ΒΙΟΣ, ήτοι ποσοστό 78,3% της συνολικής χρηματοδότησης. Οι ομολογίες αγοράστηκαν από τη Millennium με discount 0,3%.

Η εταιρεία αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας, καθώς, αφενός σύμφωνα με το Ν.4002/2011 το μίσθωμα που καταβάλλει το Ελληνικό Δημόσιο μειώνεται κατά 20%, (τριμηνιαίο μίσθωμα

€780.000 από €1.035.000), και αφετέρου, ο μέτοχός της, κ. Zivanic είναι απρόθυμος να στηρίξει την εταιρεία με καταβολή μετρητών.

Η Τράπεζα, (Συνεδρίαση 10/11.4.2012 της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων), ενέκρινε την ρύθμιση των δανείων που αφορούσε το χρονικό διάστημα, 30.4.2012 - 30.10.2014 και προέκυπτε από τη μεταφορά των δόσεων της περιόδου στη λήξη, (06/2024), με εξαίρεση τις δόσεις που είναι πληρωτέες την 30.1.2013, 30.7.2013, 30.1.2014 και 30.7.2014. Το πληρωτέο στη λήξη balloon αυξήθηκε σε €23.310.000, ήτοι στο 50,7%. Σημειώνεται ότι η αξία του ακινήτου με νεότερη εκτίμηση τον 06/2011 έχει μειωθεί σε €27.000.000 από €59.500.000 το 2009 (30.6.2012: LTV 124,8%).

Η θέση της Τράπεζας δυσχεραίνεται ακόμη περισσότερο με το γεγονός ότι τα Υπουργεία αναζητούν τρόπους μείωσης των μισθωμάτων που καταβάλλουν, είτε μέσω μεταστέγασης, είτε μέσω επαναδιαπραγμάτευσης των μισθωτηρίων συμβολαίων, ενώ σύμφωνα με δημοσίευμα, την 26.7.2012 μια από τις υπηρεσίες του ΥΠΕΚΑ, η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, που στεγάζεται στο χρηματοδοτηθέν κτίριο θα μεταστεγαστεί.

Επιπρόσθετα, η κρίση στην αγορά ακινήτων και δη των εμπορικών ήταν εμφανής ήδη από το 2009, με κύριο χαρακτηριστικό την επιμήκυνση της χρονικής διάρκειας των χρηματοδοτικών μισθώσεων ακινήτων από 10-15 έτη σε 25 ή και 30 έτη.

Όπως αναφέρεται δε, στην εισήγηση 206/6.3.2012, για την εξασφάλιση του κινδύνου διακύμανσης του επιτοκίου, η ΒΙΟΣ έχει συνάψει με τη Millennium, δύο παράγωγα εξασφάλισης επιτοκίου με cap rate 5,25%, ένα για ποσό €23,4 εκατομμυρίων και ένα για ποσό €21,5 εκατομμυρίων, με λήξη 30.1.2020. Η τρέχουσα αποτίμησή του οδηγεί σε ζημία για την εταιρεία ύψους €1,2 εκατομμυρίων, την οποία σε περίπτωση πρόωρης λύσης του cap, πρέπει να ενσωματώσει στις οικονομικές της καταστάσεις, επιβαρύνοντας τόσο τα αποτελέσματα χρήσης όσο και τα ίδια κεφάλαια.

Στις 30.6.2012, ο πιστούχος εμφανίζει καθυστέρηση 31-60 ημέρες στην αποπληρωμή των οφειλών, (ύψος καθυστερημένης οφειλής €235.000), παρά τη ρύθμιση του δανείου.

Σημειωτέον επίσης, ότι κατά την έγκριση της χρηματοδότησης οι εταιρείες ήταν αδιαβάθμητες, χωρίς να γίνει σχετική αναφορά στην εισήγηση, (893/17.6.2009), ενώ την 14.7.2010, η ΒΙΟΣ είχε διαβάθμιση Ε και την 29.2.2012, διαβάθμιση, D1.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα οικονομικά στοιχεία της ΒΙΟΣ για τη χρήση 2008, (πριν τη χορήγηση του δανείου), ο κύκλος εργασιών εμφάνιζε βελτίωση, (€3.666.000 +4,2%), με αποτέλεσμα τα ΚΠΦ να ανέλθουν σε €648.000, (+81,8%), ενώ οι χρεωστικοί τόκοι απορροφούσαν στο 41% του κ.ε. Η κεφαλαιακή διάρθρωση δεν ήταν ικανοποιητική, καθώς τα ΙΚ (€1.318.000), αποτελούσαν μόλις το 4% των συνολικών κεφαλαίων.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι στις χρήσεις 2002-2006, η εταιρεία είχε αρνητική καθαρή θέση, (ΑΚΘ), ενώ για τις χρήσεις 2006 και 2007, σύμφωνα με τις σημειώσεις των ορκωτών ελεγκτών οι τότε μέτοχοι είχαν αποφασίσει τη συνέχιση της οικονομικής στήριξης της εταιρείας.

Το 2009 η συγχωνευθείσα εταιρεία παρουσίασε ΑΚΘ, η οποία μειώνεται και άλλο, μετά τις παρατηρήσεις των ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Τα δάνεια ανέρχονται σε €45.950.000, (αυξημένα 48%), παράλληλα εμφανίζεται υπεραξία από τη συγχώνευση €19.464.000, (42% του συνολικού ενεργητικού) και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις €24.269.000 και παρότι ο κύκλος εργασιών είναι αυξημένος, η εταιρεία έχει ΖΠΦ εξαιτίας των αυξημένων χρεωστικών τόκων.

Το έτος 2011, ο κύκλος εργασιών είναι μειωμένος (-10%) και τα ΚΠΦΤ δεν επαρκούν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων, με αποτέλεσμα τα τελικά αποτελέσματα να καθίστανται ζημιογόνα.

Ο δανεισμός ανέρχεται σε €43.460.000 και αφορά εξ' ολοκλήρου τα Ο/Δ, ενώ στις οικονομικές καταστάσεις η εύλογη αξία του ακινήτου ανέρχεται σε €48.550.000 έναντι εκτίμησης της εμπορικής του αξίας τον 06/2011 σε €27.000.000.

Από την άλλη πλευρά τα ίδια κεφάλαια μειώνονται περαιτέρω επιβαρύνοντας την κεφαλαιακή διάρθρωση της εταιρείας ( $\Xi K / I K = 75,5$ ) και αν ληφθεί υπόψη η διαφορά στην αξία του ακινήτου σε βάρος της εταιρείας, τα ΙΚ καθίστανται αρνητικά.

### **Παρατηρήσεις επί της Εγκριτικής Διαδικασίας**

**(α)** Η Τράπεζα το 2009 συμμετείχε σε Ο/Δ, διάρκειας 15 ετών, αυξάνοντας τον δανεισμό της εταιρείας κατά 48%, αν και το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε μόλις 5 έτη για τη λήξη του, (09/2014).

**(β)** Το ποσοστό συμμετοχής της Τράπεζας στο σύνολο των Ο/Δ είναι αρκετά υψηλό, ήτοι 78,3%, ενώ η διαχείριση του συνόλου του δανεισμού γίνεται από τη Millennium.

**(γ)** Η Τράπεζα συμμετείχε στη χορήγηση δανείου συνολικού αρχικού ύψους €21.800.000, (συμμετοχή Τράπεζας €17.000χιλ.) στη νεοϊδρυθείσα Expendo, της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ήταν μόλις €60.000.000.

**(δ)** Ως προς την εισήγηση της 17.6.2009 διαπιστώθηκαν τα εξής:

\* Κατά την αρχική εισήγηση των δανείων δεν έγινε ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εταιρειών.

\* Δεν έγινε ανάλυση των προηγούμενων μετόχων της ΒΙΟΣ, ενώ δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες για τους μετόχους της Pan European Investments SARL και η Prime Land Investments SARL, καθώς και για τους τελικούς δικαιούχους τους κατά τη στιγμή της πώλησης σε αυτούς της ΒΙΟΣ.

\* Η Τράπεζα δεν μερίμνησε να ενημερωθεί για τις ακριβείς συμβάσεις και εκταμιεύσεις στις οποίες είχε προβεί η διοργανώτρια Millennium ήδη από την 11.6.2009, προκειμένου να εισηγηθεί προς την Επενδυτική Επιτροπή, δεδομένου ότι στη σύμβαση μεταξύ της Millennium Bank και της εταιρείας, η οποία υπογράφηκε την 11.6.2009, το δάνειο ανέρχονταν σε €21.800.000, ενώ στην εισήγηση αναφερόταν €22.300.000.

\* Αναφέρεται ότι η ΒΙΟΣ αποτελεί νεοσύστατη εταιρεία, (ίδρυση το 2008), με νόμιμο εκπρόσωπο τον κ. Κ. Σαραντόπουλο, ενώ είχε ιδρυθεί από το 2001 και εκπροσωπούνταν από τον 06/2009 από τον κ. Krsta Sandic.

**(ε)** Διαπιστώθηκε έλλειψη φακέλου νομιμοποίησης των εταιρειών καθώς η Τράπεζα δεν προνόησε να διαθέτει αντίγραφο του φακέλου των νομιμοποιητικών εγγράφων των πιστούχων, παρά μόνο έπειτα από υπόδειξη του κλιμακίου.

**(στ)** Η χρηματοδότηση βασίστηκε σε αποτιμήσεις του ακινήτου που ενδεχομένως παρουσίαζαν αδυναμίες.

Ειδικότερα η αποτίμηση της Π. Δανός, (€59.500.000 τον

05/2009), βασίστηκε στην παραδοχή ότι το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε εναπομένουσα διάρκεια 10 ετών, (ενώ στην πραγματικότητα λήγει τον 09/2014), ενώ δεν αναλύονται μελλοντικοί κίνδυνοι που απέρρεαν είτε από την αποχώρηση του μισθωτή, είτε από τη μείωση των μισθωμάτων, (που ήδη παρατηρούνταν στην αγορά εμπορικών ακινήτων, καθώς και από την επιμήκυνση της μισθωτικής περιόδου των χρηματοδοτικών μισθώσεων από 10-15 έτη, σε 20-30 έτη, λόγω πτώσης των εισπραττόμενων ενοικίων).

Στην αποτίμηση της Millennium, (€60.400.000 τον 04/2009), δεν αναλύονται τα εκτιμώμενα έσοδα από μισθώματα, παρά μόνο εκτιμώμενες τιμές αγοράς ανά τετραγωνικό στην περιοχή ( $\pm$ €1.867/τ.μ. έως  $\pm$ €6.070/τ.μ.). Οι αρχικές αποτιμήσεις είχαν ως αποτέλεσμα ο δείκτης LTV κατά την έγκριση να ανέρχεται σε σχετικά αποδεκτά επίπεδα (76,7%), ενώ τον 06/2011 η αξία του ακινήτου επανεκτιμήθηκε σε €27.000.000, εμφανίζοντας μείωση 55%.

(ζ) Η Τράπεζα ανέλαβε να γίνει μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής.

(η) Η έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών (financial covenants) στα Ο/Δ.

(θ) Η ανυπαρξία διαβάθμισης για τις πιστούχους σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στην πιστοδοτική πολιτική της Τράπεζας, σύμφωνα με την οποία, «στόχος της Τράπεζας για την ανάπτυξη συνεργασίας αποτελεί η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ έως C».

### **Παρατηρήσεις επί της Διαδικασίας Παρακολούθησης**

**1)** Καταβολή και άμεση ανάληψη του μετοχικού κεφαλαίου της Expando.

Σύμφωνα με την υπ'αριθμ. 1525093/11.6.2009 Σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της Expando και της Millennium Bank, του κ. R. Zivanic, (Α' Εγγυητής) και της Racurs Investments Limited, (Β' Εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο Α' Εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο ποσού €6.000 και ο Β' Εγγυητής €54.000. Οι καταθέσεις αυτές ανελήφθησαν αυθημερόν (3.4.2009).

**2) Ακύρωση μετοχικού κεφαλαίου €1.978.190 της ΒΙΟΣ.**

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1525096/11.6.2009 Σύμβαση μεταξύ της ΒΙΟΣ, της Millennium Bank, και της Exrando, (Εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο μέχρι το ποσό €1.978.190, δηλ. μέχρι του ποσού του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της ΒΙΟΣ. Εντούτοις, όπως αναφέρεται στις Οικονομικές Καταστάσεις της 31.12.2010 της ΒΙΟΣ, το μετοχικό κεφάλαιο ακυρώθηκε την 12.6.2009.

Όπως αναφέρεται στη Σημείωση, των οικονομικών καταστάσεων της 31.12.2010, σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., «το ΔΣ της Εταιρείας αποφάσισε τη συγχώνευση της με την μητρική Exrando με βάση το σχετικό Ισολογισμό Μετασχηματισμού της τελευταίας για την 12.6.2009, η οποία θεωρήθηκε και η ημερομηνία εξαγοράς-συγχώνευσης της Exrando στα βιβλία της Εταιρείας. Οι συγχωνεύσεις μεταξύ εταιρειών που βρίσκονται υπό τον κοινό έλεγχο του τελικού υπερκείμενου μετόχου που ελέγχει την Εταιρεία, λογιστικοποιούνται με βάση τις λογιστικές αξίες της απορροφημένης από την ημερομηνία που τέθηκε σε ισχύ η συγχώνευση η οποία θεωρήθηκε την 12.6.2009».

**3) Στα Ιδιωτικά Συμφωνητικά μεταβίβασης ομολογιών που υπογράφηκαν την 25.6.2009 με την Millennium Bank, την ΒΙΟΣ και την Exrando, η πληρεξούσια δικηγόρος - συνεργάτης της Millennium Bank είναι ταυτόχρονα και μέλος του Δ.Σ. της ΒΙΟΣ, (ΦΕΚ 6251/24.6.2009 τεύχος Α.Ε., ανακοίνωση 4, καθώς και από το από 11.6.2009 πρακτικό του Δ.Σ. της πιστούχου).**

**4) Με το Α.Π. 8484/19.7.2012 υπηρεσιακό σημείωμα της Δ/σης Νομικών Υπηρεσιών της Τράπεζας, (ΤΤ) για τη νομιμοποίηση της εταιρείας ΒΙΟΣ, (η Exrando έχει ήδη συγχωνευτεί και απορροφηθεί), αναφέρεται ότι η εταιρεία είναι υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009. Όπως αναφέρεται στο σημείωμα «επισημαίνεται ότι ως προς τα Πρακτικά του ΔΣ θα πρέπει να έχουν σφραγίδα apostile οπωσδήποτε» και ζητείται να προσκομιστούν περαιτέρω έγγραφα, τόσο για τη δανειοδοτούμενη εταιρεία, όσο και για την ελέγχουσα εταιρεία Racurs Investments Limited καταλήγοντας ότι «λόγω πληθώρας ελλείψεων χρήζει επανέλεγχος».**



## **Εκτίμηση πιθανής ζημίας**

### **Λαμβάνοντας υπόψη:**

**1)** Τη χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα - διαβάθμιση της εταιρείας (ICAP Rating D1), την 29.2.2012.

**2)** Την επιδείνωση των οικονομικών της στοιχείων, (ΚΠΦΤ χαμηλότερα των χρεωστικών τόκων, ζημιογόνα αποτελέσματα, μη ικανοποιητική κεφαλαιακή διάρθρωση).

**3)** Την πλήρη εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από την είσπραξη του μισθώματος, καθώς αυτό προέρχεται από το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο.

**4)** Την μείωση του μισθώματος από το Δημόσιο κατά 20%, καθώς και την πιθανή περαιτέρω μείωσή του συνέπεια των νέων μέτρων λιτότητας και το ενδεχόμενο μη ανανέωσης του μισθωτηρίου συμβολαίου μετά τη λήξη του (9/2014).

**5)** Την πιθανή μη ανανέωση του μισθωτηρίου συμβολαίου μετά τη λήξη του (09/2014).

**6)** Την πτώση της αξίας του ακινήτου, (στην έγκριση της χρηματοδότησης η αξία του ακινήτου είχε εκτιμηθεί κατά μέσο όρο σε €59.950.000, ενώ τον 6/2011 το ακίνητο επανεκτιμήθηκε σε €27.000.000, ήτοι μείωση 55%).

**7)** Την απροθυμία στήριξης από τον βασικό μέτοχο κ. Radomir Zivanic.

**8)** Την ρύθμιση των δανείων, με μεταφορά κάποιων δόσεων στη λήξη και την παρόλα αυτά καθυστέρηση, ύψους €235.000.

**9)** Τα δυσμενή στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία, οι κ.κ. Sandic και Zivanic, είναι εγγυητές σε στεγαστικό δάνειο ύψους €2.250.000., το οποίο εμφανίζει καθυστέρηση 3 μηνών στην αποπληρωμή των δόσεων και τόκων, όπως προκύπτει από πρόσφατα στοιχεία του Τειρεσία, (18.7.2012), ενώ από το 2011 έχει καταγγεληθεί από τη Millennium η πιστωτική κάρτα του κ. Zivanic, ύψους €19.328, με αποτέλεσμα να προκύπτει αδυναμία στήριξης από το βασικό μέτοχο κ. Radomir Zivanic,

**10)** Την καταβολή και άμεση ανάληψη, πριν την αρχική εκταμίευση, του μετοχικού κεφαλαίου €60.000 της Expando, το οποίο είχε παρασχεθεί ως εγγύηση.

**11)** Την ακύρωση, μία μέρα μετά την αρχική εκταμίευση, του

μετοχικού κεφαλαίου €1.978.000 της ΒΙΟΣ, το οποίο είχε παρασχεθεί ως εγγύηση.

Άρα εκτιμώμενη πιθανή ζημία σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι € 4.667.000.

Ανακεφαλαιώνοντας, κατόπιν της υπ' αριθ. 893/17.6.2009 θετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων, που υπογράφεται από τους Γεώργιο Στάμνο και Μάριο Βαρότση, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε με την υπ' αρ. 82/17-6-2009 απόφασή της, την συμμετοχή στα προαναφερόμενα ομολογιακά δάνεια. Σε εκτέλεση της έγκρισης η τράπεζα εκταμίευσε στις 25.6.2009 17.000.000 ευρώ για την EXPANDO και 19.000.000 ευρώ για τη ΒΙΟΣ, ήτοι ποσοστό 78,30% της συνολικής χρηματοδότησης.

Με τις ως άνω ενέργειές τους δε, ζημίωσαν εν γνώσει τους, την περιουσία του ΤΤ, προβαίνοντας σε χρηματοδότηση των εταιριών ΒΙΟΣ/EXPANDO, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβούν, κατά τον χρόνο της συμμετοχής στα ως άνω Ομολογιακά Δάνεια, σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, η εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από τα μισθώματα που εισέπραττε από το ένα και μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο και η αρνητική καθαρή θέση που εμφάνιζε κατά το έτος 2009, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, (ζημία η οποία το 2012 εκτιμήθηκε από τη ΔΕΠΣ της ΤτΕ σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 4.667.000 ευρώ), οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

Ο κατηγορούμενος, Radomir Zivanic, ως αποκλειστικός

μέτοχος και ιδιοκτήτης των εταιριών ΒΙΟΣ και EXPANDO ΑΕ, παρείχε άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενούς του κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με την υποβολή αίτησης συμμετοχής σε ομολογιακά δάνεια των παραπάνω εταιριών του, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει συμμετοχή του ΤΤ στα ομολογιακά αυτά δάνεια σε ποσοστό 78,30%, με την οποία οι εταιρίες ΒΙΟΣ και EXPANDO χρηματοδοτήθηκαν με το συνολικό ποσό των 36.000.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζε ότι προξενούσε στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία, (η οποία το 2012 εκτιμήθηκε από τη ΔΕΠΣ της ΤτΕ σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 4.667.000 ευρώ), και ήθελε να προξενήσει τη ζημία αυτή.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό του κατηγορούμενου, Radomir Zivanic, ότι δεν υπάρχει συνδρομή δική του, με την έννοια της υλικής πράξης, στην απιστία των συγκατηγορουμένων του, διότι το αίτημα συμμετοχής στα επίμαχα ομολογιακά δάνεια, υποβλήθηκε από την Millennium Bank και όχι απ' τον ίδιο, δεν τον απαλλάσσει από τις ευθύνες του και την κατηγορία σε βάρος του, αφού η Millennium Bank μετά από συνεννόηση μαζί του, γνώση - επιθυμία και έγκρισή του, υπέβαλε το εν λόγω αίτημα προς το ΤΤ, γεγονός το οποίο επιβεβαιώνεται και απ' το ότι η πληρεξούσια Δικηγόρος – συνεργάτης της Millennium Bank, ήταν ταυτόχρονα και μέλος του ΔΣ της εταιρίας ΒΙΟΣ.

Με βάση τα ανωτέρω, στοιχειοθετείται σε βάρος των, Γεώργιου Στάμνου, Μάριου Βαρότση, Άγγελου Φιλιππίδη, Αντώνιου Καμινάρη, Γεώργιου Μπρίνταλου, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρου Πολίτη, το αδίκημα της κακουργηματικής απιστίας, τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 98, 390 ΠΚ) και σε βάρος του Radomir Zivanic, το αδίκημα της άμεσης συνέργειας στην ως άνω πράξη, τελεσθείσα άπαξ, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 46 παρ. 1 β', 390 ΠΚ), κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας, αφού συνέπραξε σε μία μόνο εκ των μερικότερων πράξεων του κατ' εξακολούθηση εγκλήματος, που αποδίδεται στους φυσικούς αυτουργούς και δεν διαπιστώθηκε ότι στο δόλο του περιλαμβάνεται

η εκτέλεση του όλου κατ' εξακολούθηση εγκλήματος.

## **6. EXPRESS HOLIDAYS**

| ΕΠΩΝΥΜΙΑ (ποσά σε €χιλ.) | ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΧΡΗΜ/ΣΗΣ (IAS Value) | Δ.Π.Κ. | ΤτΕ STATUS ΠΔ/ΤΕ 2442/99 | ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΟΝΟΜ. ΔΞΙΑ | ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΕΞΑΣΦΑΛ (Haircuts) | Τ.Τ. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ | ΤτΕ ΠΙΘΑΝΗ ΖΗΜΙΑ |
|--------------------------|-------------------------------|--------|--------------------------|-------------------------|------------------------------|----------------------------|------------------|
| EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ      | 4.262.000                     | F      | ΑΚΘ                      | 660.000                 | 528.000                      | 639                        | 2.240.000        |

**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ:**

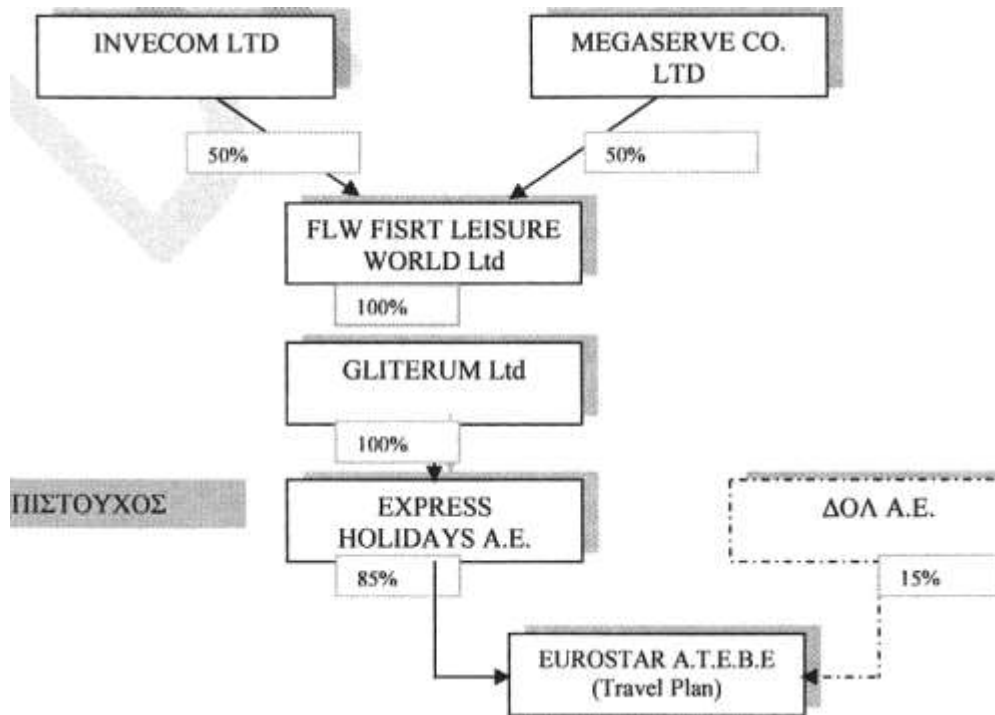
€660.000 \*80% (διασφαλιστική αξία μετοχών)=€528.000

Η εταιρία, EXPRESS HOLIDAYS, δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού, (έκδοση εισιτηρίων, προσφορά τουριστικών πακέτων) και στη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων, πρόκειται δηλαδή, για ταξιδιωτικό οργανισμό, με συνιδιοκτήτες και βασικούς μετόχους τους, Βίκτωρα Ρέστη και Γεώργιο Δασκαλάκη.

Το Δεκέμβριο του 2007, η Express Holidays προχώρησε σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της Carrefour Travel από τον όμιλο CARREFOUR- MAPINOΠΟΥΛΟΣ.

Τον Ιούνιο του 2009, η πιστούχος εξαγόρασε, (έναντι τιμήματος €5 εκατομμυρίων), το 49% της εταιρείας EUROSTAR ΑΕ, πρώην 100% θυγατρική του Δημοσιογραφικού Οργανισμού Λαμπράκη, (ΔΟΛ Α.Ε.), που διαχειρίζεται το πρακτορείο τουρισμού TravelPlan.

Περαιτέρω, το Μάρτιο του 2011, εξαγόρασε επιπλέον το 36% της Eurostar από τη ΔΟΛ Α.Ε., (έναντι €3 εκατομμυρίων), με αποτέλεσμα να αυξήσει το μετοχικό της ποσοστό στο 85%, ενώ ο ΔΟΛ να διατηρεί το 15%. Η μετοχική σύνθεση και το ιδιοκτησιακό καθεστώς της πιστούχου, μέσω offshore κυπριακών εταιρειών, έχει ως ακολούθως:



### Όροι Χρηματοδοτήσεων - Εγκριτική Διαδικασία

Με το Πρακτικό της Συνεδρίασης 84/31.07.2009 της Επενδυτικής Επιτροπής του Δ.Σ., εγκρίθηκε η χορήγηση ομολογιακού δανείου ποσού €5.000.000, 5ετούς διάρκειας, με επιτόκιο Euribor 3month + 4,5%, πληρωτέο σε τριμηνιαίες δόσεις με balloon payment €1.500.000 στη λήξη.

Σκοπός της χρηματοδότησης ήταν η εξαγορά του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Eurostar, (Travel Plan), από το Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Σε εξασφάλιση του δανείου υφίστανται η εταιρική Εγγύηση της Benbay Ltd,

επενδυτικής εταιρείας μέσω της οποίας ο κατηγορούμενος, Βίκτωρ Ρέστης, κατέχει το μετοχικό του ποσοστό στη ΔΟΛ Α.Ε., και ενεχυρίαση κοινών ονομαστικών μετοχών της ΔΟΛ με ελάχιστο περιθώριο ασφαλείας 150%.

Όσον αφορά την συναλλακτική συμπεριφορά δεν εμφανίζονται δυσμενή στοιχεία για την πιστούχο και τους μετόχους, ωστόσο σύμφωνα με την κίνηση του δανειακού λογαριασμού, παρατηρείται η αδυναμία στην καταβολή ομολογιών και τόκων από τον Οκτώβριο του 2011.

Στις 3.02.2012 εγκρίθηκε αναδιάρθρωση με κεφαλαιοποίηση ληξιπρόθεσμων ομολογιών Οκτωβρίου 2011, (€200.000) και Ιανουαρίου 2012 (€100.000), μείωση των μελλοντικών ομολογιών και παράταση κατά ένα εξάμηνο έναντι παροχής επιπρόσθετων εξασφαλίσεων, ήτοι:

**1)** Ενέχυρο μετοχών της Eurostar που αντιπροσωπεύουν το 40% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

**2)** Εκχώρηση της σύμβασης που θα υπογράφει μεταξύ της Express Holidays και της Τράπεζας για παροχή ταξιδιωτικών υπηρεσιών το έτος 2012, (αναμένεται έγγραφη ανανέωση της σύμβασης).

**3)** Προσωπική εγγύηση του κατηγορούμενου, Γεωργίου Δασκαλάκη.

Στις 30.6.2012, ο πιστούχος εμφανίζει καθυστέρηση 61-90 ημερών (ποσό ύψους €79.500).

(ποσά σε € χιλ.)

|                 | Express Holidays A.E. |         |                   |                   | EUROSTAR A.T.E.B.E. |        |        |        |
|-----------------|-----------------------|---------|-------------------|-------------------|---------------------|--------|--------|--------|
| Οικον. Στοιχεία | 2011                  | 2010    | 2009 <sup>1</sup> | 2008 <sup>2</sup> | 2011                | 2010   | 2009   | 2008   |
| Πωλήσεις        | 4.919                 | 6.750   | 7.806             | 8.047             | 19.073              | 27.374 | 38.774 | 38.115 |
| ΚΠΦΤΑ           | (1.192)               | (566)   | 202               | (2.045)           | (2.735)             | 214    | 275    | 411    |
| ΚΠΦΤ            | (1.425)               | (749)   | (68)              | (2.286)           | (2.886)             | 92     | 230    | 342    |
| ΚΠΦ             | (1.851)               | (1.179) | (292)             | (2.433)           | (3.452)             | (170)  | 20     | 228    |
| Κυκλ. Ενεργ.    | 3.449                 | 2.900   | 2.669             | 2.411             | 22.423              | 21.019 | 19.979 | 17.013 |
| Τραπ. Δανεισμός | 7.591                 | 7.190   | 7.805             | 3.116             | 8.792               | 5.380  | 4.279  | 2.973  |
| Ίδια Κεφάλαια   | (3.187)               | (1.710) | (1.305)           | (2.638)           | 3.728               | 6.551  | 6.754  | 8.371  |

### **Express Holidays A.E.**

Τα οικονομικά αποτελέσματα κατά την περίοδο 2008-2011 υποδεικνύουν την δεινή οικονομική θέση της πιστούχου.

Ειδικότερα, ο κύκλος εργασιών μειώθηκε κατά 39% το διάστημα 31.12.2008 έως 31.12.2011, απόρροια της ευρύτερης οικονομικής κρίσης που έχει επηρεάσει τον κλάδο του τουρισμού. Τα λειτουργικά αποτελέσματα είναι σταθερά ζημιογόνα και η αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών εξόδων υφίσταται σε επίπεδο ΚΠΦΤ και ΚΠΦΤΑ. Οι διαχρονικές ζημίες αποδυναμώνουν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία έχουν καταστεί αρνητικά από τη χρήση του 2008.

Όσον αφορά την εξυπηρέτηση του τραπεζικού δανεισμού, βάσει αποτελεσμάτων είναι ιδιαίτερα δυσχερής, ενώ σημειώνεται ότι με στοιχεία 31.12.2011 η Τράπεζα έχει την μεγαλύτερη έκθεση στην πιστούχο με υπόλοιπο €4.300.000, (άλλες δανείστριες τράπεζες είναι οι FBB, Millennium Bank και Eurobank με συνολικά υπόλοιπα €3.291.000) και η πιστούχος έχει διαβάθμιση F, σύμφωνα με την πιο πρόσφατη αναφορά της ICAP.

### **Eurostar A.T.E.B.E.**

Προβληματική εμφανίζεται επίσης και η οικονομική κατάσταση

<sup>1</sup> Τα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης του 2009 είναι αναμορφωμένα (και διαφέρουν από τα αρχικώς δημοσιευμένα) καθώς περιλαμβάνουν, για λόγους συγκρισιμότητας, την απορρόφηση της FLW ΕΠΕ από την Express Holidays S.A που ολοκληρώθηκε το 12.2010.

<sup>2</sup> Τα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης 2008 αφορούν στην «Express Holidays Ε.Π.Ε.», πριν την μετατροπή της σε Α.Ε. (που ολοκληρώθηκε την 9.09.2009) και είναι αναμορφωμένα σύμφωνα με τα ΔΛΠ, τα οποία εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά τη χρήση 2009.

της θυγατρικής Eurostar, με αρνητικά λειτουργικά αποτελέσματα το 2011, κυρίως λόγω μείωσης του κύκλου εργασιών από το 2010 κατά 30%. Επίσης, επιβαρυμένη εμφανίζεται η κεφαλαιακή διάρθρωση (2011: ΞΚ/ΙΚ 5,4χ), λόγω υψηλού δανεισμού.

### **Παρατηρήσεις επί της Εγκριτικής Διαδικασίας**

(α) Η δήλωση του πραγματικού δικαιούχου, προσκομίστηκε με ημερομηνία 1.11.2010 και 26.04.2012, (μεταγενέστερα της εκταμίευσης του δανείου ήτοι 15.10.2009), όπου και αναφέρεται ότι οι πραγματικοί δικαιούχοι της απώτερης μητρικής εταιρείας είναι οι κατηγορούμενοι, Βίκτωρας Ρέστης και Γεώργιος Δασκαλάκης.

(β) Η χορήγηση του ομολογιακού δανείου εγκρίθηκε με ιδιαίτερα ελαστικά πιστοδοτικά κριτήρια και ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, όπως ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και απουσία καθορισμού χρηματοοικονομικών δεικτών (financial covenants), χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής και τεκμηριωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου καθώς και ανάλυση των προβλεπόμενων χρηματοροών σε ενοποιημένη βάση κατόπιν την ολοκλήρωση της εξαγοράς του 49% της Eurostar, για την ομαλή αποπληρωμή του δανείου (first way out).

Τα δε δυσμενή οικονομικά στοιχεία και η οριακή πιστοληπτική ικανότητα της εταιρείας κατά το έτος 2008, (ήτοι η τελευταία χρήση που προηγήθηκε της χρηματοδότησης), όπως χαμηλή ρευστότητα, οριακή κερδοφορία και οριακά ίδια κεφάλαια, καθώς και οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου, δεν δικαιολογούσαν το ύψος του δανείου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο report της ICAP με ημερομηνία έρευνας την 30.06.2009, που παραδόθηκε στην Τράπεζα την 30.07.2009, προτείνεται ανώτατο πιστωτικό όριο €90.000 για την πιστούχο.

Περαιτέρω, όπως αναλύεται και στο εισηγητικό καθορισμού ορίου με ημερομηνία 26.07.2009, η Επιτροπή εισηγήθηκε θετικά τη χορήγηση του δανείου παρά τα αρνητικά οικονομικά στοιχεία, λόγω, μεταξύ άλλων, «της ασφάλειας που παρέχει η συμμετοχή στην εταιρεία του ισχυρού επιχειρηματία κ. Β. Ρέστη». Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η Τράπεζα στηρίχτηκε κυρίως στο όνομα και την φήμη του μετόχου, κ. Β. Ρέστη, (name lending) και όχι στην



αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων ή στη λήψη επαρκών καλυμμάτων - εγγυήσεων που να εξασφαλίζουν την ομαλή αποπληρωμή του δανείου.

**(γ)** Η ποιότητα και η σύνθεση των υφιστάμενων αλλά και των προτεινόμενων εξασφαλίσεων, ήτοι ενεχυρίαση μετοχών και προσωπική εγγύηση, κρίνεται μη ικανοποιητική, σύμφωνα με τα συνημμένα πορίσματα της ΤτΕ, (Νοέμβριος 2012 και άνευ ημερομηνίας «για εσωτερική χρήση»). Σημειώνεται ότι παρατηρείται η συνεχής υποκάλυψη του ανοίγματος, καθόσον από τις αρχές του 2010 η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των ενεχυριασμένων μετοχών είναι κατώτερη του ελάχιστου περιθωρίου ασφαλείας 150%, γεγονός άξιο καταγγελίας σύμφωνα με το Πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου.

Ειδικότερα, βάσει της τελευταίας αποτίμησης που διενεργήθηκε από την Τράπεζα την 28.05.2012, οι ενεχυριασμένες μετοχές (3,8εκ τεμάχια) καλύπτουν μόνο το 15,38% του υπόλοιπου του ομολογιακού δανείου. Αν και είχαν καταβληθεί προσπάθειες, όπως επίδοση εξωδίκου στην πιστούχο για άμεση συμμόρφωση με τους όρους του Προγράμματος τον Ιούνιο του 2011, αυτές κρίνονται ανεπαρκείς, δεδομένου ότι από τις αρχές του 2010 έως και τις αρχές του 2012, δεν είχε επέλθει συμφωνία με την πιστούχο. Επίσης, το σχέδιο αναδιάρθρωσης, που τελικά συμφωνήθηκε και εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2012, έχει καθυστερήσει, καθώς η συμφωνία - διαπραγμάτευση των νομικών κειμένων καθυστερεί από τη νομική υπηρεσία της πιστούχου.

**(δ)** Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της πιστούχου είναι αρνητικά από το 2008, ενώ το πόσο των €1,4εκατομμυρίου το οποίο έχει κατατεθεί από τους μετόχους για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, όπως αποτυπώνεται στον ισολογισμό της 31.12.11, δεν θεωρείται ικανοποιητικό, αφού τα ΙΚ θα παραμείνουν αρνητικά μετά την προγραμματιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, με αποτέλεσμα να τίθεται εν αμφιβόλω, η δυνατότητα και η πρόθεση στήριξής του ομίλου από τους μετόχους.

**(ε)** Η Τράπεζα δεν διαθέτει εκκαθαριστικό σημείωμα, (το τελευταίο που προσκομίστηκε είναι για το οικονομικό έτος 2006) ή Ε9 του κατηγορούμενου, Γεωργίου Δασκαλάκη και δεν έχει διενεργηθεί καμία έρευνα της περιουσιακής κατάστασής του.

### **Εκτίμηση πιθανής ζημίας**

Λόγω της δεινής οικονομικής θέσης της πιστούχου, ήτοι χρήσεις με αυξανόμενη Α.Κ.Θ. και Ζημίες Προ Φόρων, με αδυναμία στην κάλυψη των τόκων και με μη διαφαινόμενη αύξηση της κερδοφορίας, ανεπαρκή πηγή αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και έλλειψη ικανοποιητικών εξασφαλίσεων, υπολογίζεται πιθανή ζημία 60% στο ακάλυπτο υπόλοιπο της χρηματοδότησης, ήτοι ποσό €2.240.000.

Ανακεφαλαιώνοντας, κατόπιν της από 26.7.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφεται από τους Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, με την υπ' αριθ. 84/31.7.2009 απόφασή της, ενέκρινε τη χορήγηση ομολογιακού δανείου 5ετούς διάρκειας και ποσού 5.000.000 ευρώ προς την εταιρία EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ.

Με τις ως άνω ενέργειές τους δε, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας σου και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, κατά το ανωτέρω ποσό των €2.240.000, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

Όσον αφορά δε, τον ισχυρισμό του Σπυρίδωνα Πολίτη, ότι δεν συμμετείχε στην υπ' αρ. 84/31-7-2009 Απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής, για την έκδοση ποσού 5.000.000 ευρώ, προς την εταιρία EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ., αυτός δεν ευσταθεί, διότι μπορεί να μην υπέγραψε, (από παράλειψη ή παραδρομή), ή να μην φαίνεται ότι υπέγραψε, (δυσδιάκριτο φωτοαντίγραφο), στο κάτω μέρος εκάστου φύλλου και στο τέλος της σχετικής Απόφασης, ήταν παρών όμως, κατά την συνεδρίαση όπως προκύπτει από τα συνημμένο πρακτικό και με την παρουσία του δημιουργήθηκε απαρτία, που είχε ως αποτέλεσμα την λήψη της σχετικής Απόφασης, στην οποία δεν έφερε καμία αντίρρηση, όπως επίσης προκύπτει από το ίδιο πρακτικό.

Οι κατηγορούμενοι, Βίκτωρας Ρέστης και Γεώργιος Δασκαλάκης, ως συνιδιοκτήτες και μέτοχοι της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, ενεργώντας από κοινού, παρείχαν άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενούς τους κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης μέσω ομολογιακού δανείου της παραπάνω εταιρίας τους, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση του προαναφερόμενου δανείου, με την οποία η εταιρία EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ χρηματοδοτήθηκε με το ποσό των 5.000.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζαν ότι προξενούσαν στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία και ήθελαν να προξενήσουν τη ζημία αυτή.

Με βάση τα ανωτέρω, στοιχειοθετείται σε βάρος των, Μάριου Βαρότση, Χαράλαμπου Γιαγκούδη, Φωτεινής Κρέστα, Άγγελου Φιλιππίδη, Αντώνιου Καμινάρη, Γεώργιου Στάμνου, Γεώργιου Μπρίνταλου, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρου Πολίτη, το αδίκημα της κακουργηματικής απιστίας, τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 98, 390 ΠΚ) και σε βάρος των, Βίκτωρα Ρέστη και Γεώργιου Δασκαλάκη, το αδίκημα της άμεσης συνέργειας στην ως άνω πράξη, από κοινού και άπαξ, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 46 παρ. 1 β', 390 ΠΚ), κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας, αφού συνέπραξαν σε μία μόνο εκ των μερικότερων πράξεων του κατ' εξακολούθηση εγκλήματος, που αποδίδεται στους φυσικούς

αυτουργούς και δεν διαπιστώθηκε ότι στο δόλο τους περιλαμβάνεται η εκτέλεση του όλου κατ' εξακολούθηση εγκλήματος.

## **7. ΔΑΝΕΙΟ ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ**

Η εταιρία χρηματοδοτήθηκε στις 22.12.2011 με ομολογιακό δάνειο, (ΟΔ), ποσού €1.000.000, **χωρίς εξασφαλίσεις**, με σκοπό την αναχρηματοδότηση του τραπεζικού δανεισμού της και την ενίσχυση της ρευστότητάς της. Η διαβάθμιση της πιστούχου κατά την έγκριση της χορήγησης, ήταν σύμφωνα με το ICAP rating δύο βαθμίδες χαμηλότερη, (**διαβάθμιση Ε**), από τον επιθυμητό στόχο της πιστοδοτικής πολιτικής της τράπεζας.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να αναφερθεί, ότι η χρηματοδότηση των πάσης φύσεως επιχειρήσεων από τα πιστωτικά ιδρύματα διενεργείται σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 1955/2.7.1991, όπως ισχύει, με τραπεζικά κριτήρια στο πλαίσιο της εκάστοτε εφαρμοζόμενης εκ μέρους τους πιστοδοτικής πολιτικής, η οποία εκτός των άλλων, πρέπει να προβλέπει την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των υποψήφιων πιστούχων και τη σύνδεσή της, όπου απαιτείται, με παροχή εξασφαλίσεων.

Ως θετικά στοιχεία, στην συγκεκριμένη περίπτωση, που ελήφθησαν υπόψη κατά την έγκριση, ήταν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της εταιρίας, όπως η μακρόχρονη παρουσία της στον κλάδο, καθώς η εταιρία βρισκόταν ανάμεσα στις κορυφαίες ελληνικές επιχειρήσεις εμπορίας πλακιδίων και ειδών υγιεινής, η αναμενόμενη αύξηση των πωλήσεων, λόγω των επικείμενων ανακαινίσεων ξενοδοχειακών συγκροτημάτων και της αναμενόμενης επανεκκίνησης των δημοσίων έργων και η απουσία δυσμενών στοιχείων, παρά τη δυσχερή οικονομική της θέση.

Ως αρνητικά στοιχεία θεωρήθηκαν, η δυσμενής οικονομική κατάσταση της εταιρείας, λόγω των ζημιογόνων χρήσεων, ο σημαντικός τραπεζικός δανεισμός της, ο οποίος μειώθηκε σημαντικά από €10.697.000 το 2008, σε €6.973.000 το 2011 και η **μη παροχή εξασφαλίσεων**, διότι η εταιρία είχε δεσμευτεί να μην παραχωρεί εμπράγματα εξασφαλίσεις επί των περιουσιακών της στοιχείων σε τρίτους, (negative pledge).

Η εταιρία, σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο που υπέβαλε στην τράπεζα, έκανε συνεχείς κινήσεις για την αναδιοργάνωσή της και τη συνέχιση της λειτουργίας της, με διαδοχικές αυξήσεις μετοχικού της κεφαλαίου, κάτω από αντίξοες συνθήκες, παρά τη σημαντική μείωση των πωλήσεών της, λόγω της δυσχερούς οικονομικής περιόδου και της πτωτικής κίνησης του κλάδου που δραστηριοποιείται, με αποτέλεσμα το έτος 2012, να εμφανίζει αρνητικά ίδια κεφάλαια.

### **Μετοχικό κεφάλαιο, μέτοχοι και διοίκηση**

Το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας στις 31/12/2011, διαιρούνταν σε 5.055.500 μετοχές ονομαστικής αξίας, €1 η κάθε μια και είχε καταβληθεί κατά ποσό €4.555.500.

Πρόκειται για οικογενειακή επιχείρηση με βασικό μέτοχο τον κατηγορούμενο, Δημήτρη Μπακατσέλο να κατέχει το 97,83% των μετοχών, καθώς και τη θέση του Προέδρου και Διευθύνοντα Συμβούλου, ο οποίος στηρίζει την πιστούχο με διαδοχικές αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, η τελευταία εκ των οποίων πραγματοποιήθηκε το 2013.

| ΠΙΝΑΚΑΣ Μετοχική Σύνθεση - Διοίκηση (Νοέμβριος 2012) |            |                                |
|------------------------------------------------------|------------|--------------------------------|
| ΜΕΤΟΧΟΣ                                              | %          | ΔΙΟΙΚΗΣΗ                       |
| Δημήτριος Μπακατσέλος                                | 97,83      | Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος |
| Αικατερίνη Μπακατσέλου                               | 2,17       | Μέλος                          |
| Περικλής Μπακατσέλος                                 |            | Αντιπρόεδρος                   |
| Απόστολος Κωλέπας                                    |            | Μέλος                          |
| Γεώργιος Καραφυλλίδης                                |            | Μέλος                          |
| <b>ΣΥΝΟΛΟ</b>                                        | <b>100</b> |                                |

| ΠΙΝΑΚΑΣ Αυξήσεις καταβλημένου μκ από 31/12/2008 μέχρι 31/12/2013 σε€ |                  |           |
|----------------------------------------------------------------------|------------------|-----------|
| Αυξήσεις μκ από 01/01/2009 μέχρι 31/12/2011 (έγκριση)                | Αυξήσεις         | Υπόλοιπο  |
| Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο 31/12/2008                             |                  | 3.540.000 |
| Αύξηση καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου 2009                         | 96.000           |           |
| Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο 31/12/2009                             |                  | 3.636.000 |
| Αύξηση καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου 2010                         | 449.000          |           |
| Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο 31/12/2010                             |                  | 4.085.000 |
| Αύξηση καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου 2011                         | 470.500          | 0         |
| Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο 31/12/2011                             | 0                | 4.555.500 |
| <b>Σύνολο αυξήσεων μέχρι την έγκριση</b>                             | <b>1.015.500</b> |           |
| Αύξηση καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου 2013                         | 385.300          |           |
| Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο 31/12/2013                             |                  | 4.940.800 |
| <b>Σύνολο αυξήσεων</b>                                               | <b>1.400.800</b> |           |

### Οικονομικά στοιχεία

Την τριετία 2008 έως 2011, έτος που εγκρίθηκε το υπό εξέταση ΟΔ, οι πωλήσεις της εταιρείας μειώθηκαν συνολικά κατά 57% με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακής επιβάρυνσης (ΙΚ/ΞΚ), από 4,57 στις 31/12/2008, σε 11,67 στις 31/12/2011. Αν ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις των Ορκωτών Ελεγκτών για το έτος 2011, τα ΙΚ της εταιρείας μετατρέπονται σε αρνητικά.

Τη διετία 2011 έως 2013, οι πωλήσεις μειώθηκαν συνολικά κατά 58% με συνέπεια η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημιές και αρνητικά ΙΚ.

Τα οικονομικά στοιχεία των ανωτέρω χρονικών περιόδων, εμφανίζονται στους πίνακες που ακολουθούν, υπ' αρ. 3Α και 3Β:

| ΠΙΝΑΚΑΣ 3Α ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2008-2011               |            |            |            |            |           |           |           |           |
|--------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| ..                                                     | Ποσά σε €  |            |            |            | Μεταβολές |           |           |           |
| Στοιχεία Ισολογισμού                                   | 31/12/2008 | 31/12/2009 | 31/12/2010 | 31/12/2011 | 2009/2008 | 2010/2009 | 2011/2010 | 2011/2008 |
| Ίδια κεφάλαια                                          | 3.304.235  | 2.741.428  | 2.548.531  | 1.407.702  |           |           |           |           |
| Μη καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο                       | 0          | 0          | -300.000   | -500.000   |           |           |           |           |
| Ίδια κεφάλαια -ΜΚ ειστέο στην επόμενη χρήση            | 3.304.235  | 2.741.428  | 2.248.531  | 907.702    | -17       | -18       | -60       | -73       |
| Υποχρεώσεις                                            | 15.101.253 | 10.414.647 | 11.222.642 | 10.589.386 | -31       | 8         | -6        | -30       |
| Σύνολο Κεφαλαίων                                       | 18.405.488 | 13.156.075 | 13.471.173 | 11.497.088 | -29       | 2         | -15       | -38       |
| Πάγιο                                                  | 6.595.865  | 4.849.102  | 4.695.478  | 4.788.051  | -26       | -3        | 2         | -27       |
| Αποθέματα                                              | 6.340.192  | 4.346.120  | 3.796.774  | 3.088.958  | -31       | -13       | -19       | -51       |
| Απαιτήσεις                                             | 5.398.283  | 3.827.418  | 3.956.319  | 2.973.044  | -29       | 3         | -25       | -45       |
| Διαθέσιμα                                              | 71.148     | 133.435    | 1.022.602  | 647.035    | 88        | 666       | -37       | 809       |
| Σύνολο Ενεργητικού                                     | 18.405.488 | 13.156.075 | 13.471.173 | 11.497.088 | -29       | 2         | -15       | -38       |
| Δανειακή επιβάρυνση                                    | 4,57       | 3,80       | 4,99       | 11,67      |           |           |           |           |
| Παρατηρήσεις ορκωτών ελεγκτών                          |            |            |            |            |           |           |           |           |
| Αποσβέσεις                                             | 0          | 0          | 0          | -493.423   |           |           |           |           |
| Συμμετοχές/ Ίδια κεφάλαια                              | -237.607   | -264.123   | -264.123   | -264.123   |           |           |           |           |
| Τόκοι δανείων (κατασκευαστικής περιόδου)/Ίδια κεφάλαια | -200.000   | 0          | 0          | 0          |           |           |           |           |
| Πελάτες/Ίδια κεφάλαια                                  | -200.000   | -200.000   | -300.000   | -200.000   |           |           |           |           |
| Αποθέματα/Ίδια κεφάλαια                                | -100.000   | -100.000   | -100.000   | -100.000   |           |           |           |           |
| Προβλέψεις /Ίδια κεφάλαια                              | -389.800   | -352.000   | -370.400   | -291.000   |           |           |           |           |
| Σύνολο                                                 | -1.127.407 | -916.123   | -1.034.523 | -1.348.546 |           |           |           |           |
| Αναμορφωμένα στοιχεία Ισολογισμού                      |            |            |            |            |           |           |           |           |
| Ίδια κεφάλαια                                          | 2.176.828  | 1.825.305  | 1.514.008  | 59.156     |           |           |           |           |
| Μη καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο                       | 0          | 0          | -300.000   | -500.000   |           |           |           |           |
| Ίδια κεφάλαια -ΜΚ ειστέο στην επόμενη χρήση            | 2.176.828  | 1.825.305  | 1.214.008  | -440.844   | -16       | -33       | -136      | -120      |
| Υποχρεώσεις                                            | 15.491.053 | 10.766.647 | 11.593.042 | 10.880.386 | -30       | 8         | -6        | -30       |
| Σύνολο Κεφαλαίων                                       | 17.667.881 | 12.591.952 | 12.807.050 | 10.439.542 | -29       | 2         | -18       | -41       |
| Πάγιο                                                  | 6.158.258  | 4.584.979  | 4.431.355  | 4.030.505  | -26       | -3        | -9        | -35       |
| Αποθέματα                                              | 6.240.192  | 4.246.120  | 3.696.774  | 2.988.958  | -32       | -13       | -19       | -52       |
| Απαιτήσεις                                             | 5.198.283  | 3.627.418  | 3.656.319  | 2.773.044  | -30       | 1         | -24       | -47       |
| Διαθέσιμα                                              | 71.148     | 133.435    | 1.022.602  | 647.035    | 88        | 666       | -37       | 809       |
| Σύνολο Ενεργητικού                                     | 17.667.881 | 12.591.952 | 12.807.050 | 10.439.542 | -29       | 2         | -18       | -41       |
| Δανειακή επιβάρυνση                                    | 7,12       | 5,90       | 9,55       |            |           |           |           |           |
| Πωλήσεις και αποτ/τα χρήσεως                           |            |            |            |            |           |           |           |           |
| Πωλήσεις                                               | 16.394.214 | 12.128.920 | 10.914.420 | 7.023.278  | -26       | -10       | -36       | -57       |
| Καθαρό αποτέλεσμα χρήσεως                              | -854.309   | -1.496.325 | -677.270   | -1.474.703 |           |           |           |           |
| Ζημιά ως ποσοστό των πωλήσεων                          | -5,21      | -12,34     | -6,21      | -21,00     |           |           |           |           |
| Ζημιά ως ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων                   | -25,85     | -54,58     | -30,12     | -162,47    |           |           |           |           |

ΠΙΝΑΚΑΣ 3Β ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2011-2013

| Στοιχεία Ισολογισμού                                   | Ποσά σε €  |            |            | Μεταβολές |           |           |
|--------------------------------------------------------|------------|------------|------------|-----------|-----------|-----------|
|                                                        | 31/12/2011 | 31/12/2012 | 31/12/2013 | 2012/2011 | 2013/2012 | 2013/2011 |
| Ίδια κεφάλαια                                          | 1.407.702  | -525.315   | -1.503.108 |           |           |           |
| Μη καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο                       | -500.000   | -500.000   | -500.000   |           |           |           |
| Ίδια κεφάλαια -ΜΚ ειστέο στην επόμενη χρήση            | 907.702    | -1.025.315 | -2.003.108 |           |           |           |
| Υποχρεώσεις                                            | 10.589.386 | 10.132.875 | 11.055.774 | -4        | 9         | 4         |
| Σύνολο Κεφαλαίων                                       | 11.497.088 | 9.107.560  | 9.052.666  | -21       | -1        | -21       |
| Πάγιο                                                  | 4.788.051  | 5.170.440  | 5.196.248  | 8         | 0         | 9         |
| Αποθέματα                                              | 3.088.958  | 2.194.383  | 1.970.533  | -29       | -10       | -36       |
| Απαιτήσεις                                             | 2.973.044  | 1.674.591  | 1.829.850  | -44       | 9         | -38       |
| Διαθέσιμα                                              | 647.035    | 68.146     | 56.035     | -89       | -18       | -91       |
| Σύνολο Ενεργητικού                                     | 11.497.088 | 9.107.560  | 9.052.666  | -21       | -1        | -21       |
| Δανειακή επιβάρυνση                                    | 11,67      | -9,88      | -5,52      |           |           |           |
| Παρατηρήσεις ορκωτών ελεγκτών                          |            |            |            |           |           |           |
| Αποσβέσεις                                             | -493.423   | -765.570   | -968.700   |           |           |           |
| Συμμετοχές/ Ίδιακεφάλαια                               | -264.123   | -264.123   | -264.123   |           |           |           |
| Τόκοι δανείων (κατασκευαστικής περιόδου)/Ίδια κεφάλαια | 0          | 0          | 0          |           |           |           |
| Πελάτες/Ίδια κεφάλαια                                  | -200.000   | -350.000   | -350.000   |           |           |           |
| Αποθέματα/Ίδια κεφάλαια                                | -100.000   | -50.000    | -50.000    |           |           |           |
| Προβλέψεις /Ίδια κεφάλαια                              | -291.000   | -218.000   | -172.000   |           |           |           |
| Σύνολο                                                 | -1.348.546 | -1.647.693 | -1.804.823 |           |           |           |
| Αναμορφωμένα στοιχεία Ισολογισμού                      |            |            |            |           |           |           |
| Ίδια κεφάλαια                                          | 59.156     | -2.173.008 | -3.307.931 |           |           |           |
| Μη καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο                       | -500.000   | -500.000   | -500.000   |           |           |           |
| Ίδια κεφάλαια -ΜΚ ειστέο στην επόμενη χρήση            | -440.844   | -2.673.008 | -3.807.931 | -506      | -42       | -764      |
| Υποχρεώσεις                                            | 10.880.386 | 10.350.875 | 11.227.774 | -5        | 8         | 3         |
| Σύνολο Κεφαλαίων                                       | 10.439.542 | 7.677.867  | 7.419.843  | -26       | -3        | -29       |
| Πάγιο                                                  | 4.030.505  | 4.140.747  | 3.963.425  | 3         | -4        | -2        |
| Αποθέματα                                              | 2.988.958  | 2.144.383  | 1.920.533  | -28       | -10       | -36       |
| Απαιτήσεις                                             | 2.773.044  | 1.324.591  | 1.479.850  | -52       | 12        | -47       |
| Διαθέσιμα                                              | 647.035    | 68.146     | 56.035     | -89       | -18       | -91       |
| Σύνολο Ενεργητικού                                     | 10.439.542 | 7.677.867  | 7.419.843  | -26       | -3        | -29       |
|                                                        |            |            |            |           |           |           |
| Πωλήσεις                                               | 7.023.278  | 3.980.880  | 2.918.715  | #REF!     | -27       | #REF!     |
| Καθαρό αποτέλεσμα χρήσεως                              | -1.474.703 | -2.209.632 | -1.324.808 |           |           |           |
| Ζημιά ως ποσοστό των πωλήσεων                          | -21,00     | -55,51     | -45,39     |           |           |           |
| Ζημιά ως ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων                   | -162,47    |            |            |           |           |           |



### **Αίτημα - Εισήγηση - Έγκριση**

Μετά από αίτημα που υπέβαλε η εταιρεία για τη χορήγηση ΟΔ €2.000.000, η Εκτελεστική Επιτροπή, τα μέλη της οποίας, εμφανίζονται πιο κάτω, στον Πίνακα 4, ενέκριναν ομόφωνα, στις 22.12.2011, την χορήγηση ΟΔ €1.000.000.

Το δάνειο εγκρίθηκε μετά την από, 15/12/2011, ομόφωνη εισήγηση των μελών της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, τα μέλη της οποίας, εμφανίζονται στον Πίνακα, ως ακολούθως:

| ΠΙΝΑΚΑΣ 4 Μέλη Εκτελεστικής Επιτροπής |                          |
|---------------------------------------|--------------------------|
| Α/Α                                   | Συνεδρίαση 88/22.12.2011 |
| 1                                     | ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ.   |
| 2                                     | ΣΙΓΑΝΟΣ ΧΑΡΗΣ            |
| 3                                     | ΞΥΦΑΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ         |
| 4                                     | ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ     |
| 5                                     | ΜΑΡΟΥΣΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ.        |

| ΠΙΝΑΚΑΣ 5 Μέλη Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων |                            |
|---------------------------------------------|----------------------------|
| Α/Α                                         | Συνεδρίαση 53/15.12.2011   |
| 1                                           | ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ.     |
| 2                                           | ΣΙΓΑΝΟΣ ΧΑΡΗΣ              |
| 3                                           | ΞΥΦΑΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ           |
| 4                                           | ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ       |
| 5                                           | ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ |
| 6                                           | ΒΑΡΟΤΣΗΣ ΜΑΡΙΟΣ            |
| 7                                           | ΧΑΣΑΠΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ          |
| 8                                           | ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ   |

Σύμφωνα με την ανωτέρω εισήγηση:

Το δάνειο χορηγήθηκε με σκοπό την αναχρηματοδότηση του τραπεζικού δανεισμού της εταιρίας και την ενίσχυση της ρευστότητάς της. Το επιτόκιο ορίστηκε σε Euribor 6M πλέον περιθωρίου 7% και η προβλεπόμενη έναρξη αποπληρωμής σε ένα έτος από την εκταμίευση. Η εξόφληση του δανείου θα πραγματοποιούνταν σε εξαμηνιαίες δόσεις, εκ των οποίων οι οκτώ θα ήταν ισόποσες, ποσού, €110.000 η κάθε μία, και η τελευταία ύψους €120.000. Το δάνειο χορηγήθηκε χωρίς εξασφαλίσεις, καθώς όλα τα τραπεζικά δάνεια είχαν παρασχεθεί άνευ εξασφαλίσεων, (πλην ενός ορίου €500.000 μέσω Εμπορικής Τράπεζας που εγκρίθηκε με εξασφάλιση ισόποσες μεταχρονολογημένες επιταγές).

Στα θετικά στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη και που αφορούν στην εταιρεία περιλαμβάνονται:

**α)** Η μακρόχρονη παρουσία της στον κλάδο, καθώς η εταιρία βρίσκεται ανάμεσα στις κορυφαίες ελληνικές επιχειρήσεις εμπορίας πλακιδίων και ειδών υγιεινής και δραστηριοποιείται από το 1927.

**β)** Η αναμενόμενη αύξηση των πωλήσεων, λόγω των επικείμενων ανακαινίσεων ξενοδοχειακών συγκροτημάτων της Χαλκιδικής και λόγω της επικείμενης επανεκκίνησης των δημοσίων έργων, μέσω της ενεργοποίησης του ΕΣΠΑ καθώς.

**γ)** Η απουσία δυσμενών στοιχείων παρά τη δυσχερή οικονομική της θέση.

Ως αρνητικά στοιχεία θεωρούνται:

**α)** Η δυσμενής οικονομική κατάσταση της εταιρείας, λόγω των ζημιογόνων χρήσεων.

**β)** Ο σημαντικός τραπεζικός δανεισμός της.

**γ)** Η μη παροχή εξασφαλίσεων.

**δ)** Η πιστοληπτική ικανότητα της πιστούχου, η οποία στην εισήγηση που επισυνάπτεται το ICAP rating, με ημερομηνία 13/10/2011 διαβαθμίστηκε στην Ε' βαθμίδα, (έβδομη βαθμίδα της 10βαθμης αποδεκτής κλίμακας) και το προτεινόμενο πιστωτικό όριο με ημερομηνία 24/11/2011, προσδιορίστηκε στο €1.000.000, έναντι των €2.000.000 που ήταν το αίτημα της εταιρίας, ενώ οι διαβαθμίσεις της εταιρίας τα προηγούμενα έτη, όπως αναφέρονται στο ICAP report, ήταν: Α το 2007, ΑΑ το 2008, Β το 2009, C το 2010.

### **Πιστοδοτική πολιτική και εγκριτική διαδικασία**

Παρότι δεν διαπιστώθηκαν αποκλίσεις από τη θεσπισμένη εγκριτική διαδικασία, καθώς η έγκριση του ΟΔ χορηγήθηκε από τα προβλεπόμενα εγκριτικά κλιμάκια, την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων και την Εκτελεστική Επιτροπή, με ομοφωνία των μελών τους, πρέπει να αναφερθούν τα ακόλουθα:

Με το έγγραφο της ΔΕΠΣ 5107/14.04.2010 είχε επιτραπεί στην Τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP **μέχρι τη βαθμίδα C**. Η Τράπεζα στις 22/6/2010 (Πρακτικό Συνεδρίασης του ΔΣ 168/22.6.2010 Θέμα 7), τροποποιώντας το εγχειρίδιο

διαδικασιών ΟΔ προσάρμοσε ανάλογα το «στόχο», κατεύθυνση της πιστοδοτικής της πολιτικής. Το εγχειρίδιο αυτό γνωστοποιήθηκε στη ΔΕΠΣ με το από 1.7.2010/Α.Π.4752 έγγραφό της. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι η διαβάθμιση για την πιστούχο το 2011, έτος έγκρισης του δανείου, ήταν **δύο βαθμίδες χαμηλότερη της επιθυμητής, διαβάθμιση Ε**, αλλά όχι δεσμευτικής κατεύθυνσης.

Το δάνειο χορηγήθηκε χωρίς εξασφαλίσεις, όμως η πιστούχος, ανέλαβε την υποχρέωση να μην επιτρέψει την εγγραφή βάρους στα περιουσιακά της στοιχεία, (**negative pledge**), δηλαδή να μην παραχωρήσει εμπράγματα ασφάλειες σε τρίτους, αν δεν παραχωρήσει προηγουμένως στο ΤΤ, ανάλογης μορφής εξασφάλιση, για όλη την διάρκεια της χρηματοδότησης.

### **Συναλλακτική συμπεριφορά και εξέλιξη πιστοδοτικής συνεργασίας**

Η πιστούχος κατέβαλε στις 6/7/2012, τους τόκους του α' εξαμήνου που ενέπιπταν στην περίοδο χάριτος, ενώ το Νοέμβριο του 2012 υπέβαλε αίτημα αναδιάρθρωσης του δανεισμού της.

Η Επιτροπή Επιχειρηματικών δανείων της Τράπεζας, (Συνεδρίαση 22/28.11.2012), ενέκρινε ομόφωνα, αν και από τα παρόντα μέλη, δεν φαίνεται να έχει υπογράψει ο Π. Χανάκης, το αίτημα της πιστούχου, λαμβάνοντας υπόψη ότι το αίτημα που είχε υποβληθεί σε όλες τις πιστώτριες τράπεζες αντιμετωπίστηκε θετικά από αυτές και ότι με την αποδοχή του βελτιωνόταν η εξασφαλιστική της θέση.

#### **Επίσης ελήφθησαν υπόψη:**

**α)** Η αδυναμία της πιστούχου να εξυπηρετήσει τις δανειακές της υποχρεώσεις λόγω της συνεχιζόμενης ύφεσης στην οικοδομική δραστηριότητα.

**β)** Το αίτημα υπαγωγής της στο άρθρο 99 του ν. 3588/2007, το οποίο θα αποσυρόταν με την αποδοχή του αιτήματος.

**γ)** Η πολυετής παρουσία της στο χώρο και η συνεχιζόμενη ενίσχυσή της με αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, γεγονός που καταδεικνύει την πεποίθηση του μετόχου για θετική εξέλιξη της

πορείας της εταιρίας, παρότι οι αυξήσεις αυτές δεν ήταν ικανές να καλύψουν τις εμφανιζόμενες ζημιές.

Το αίτημα της πιστούχου για μετατροπή του υφιστάμενου υπολοίπου του ΟΔ σε ΚΟΔ έγινε δεκτό από την τράπεζα με τους όρους που ζήτησε, με εξαίρεση το επιτόκιο που αποφασίστηκε να ορισθεί στο Euribor 6μήνου πλέον περιθωρίου 5,00% για δύο χρόνια και 5,50% για τα επόμενα, αντί για 4,50% και 5% αντίστοιχα που προβλεπόταν στο αίτημα της εταιρίας, (επιστολή 14.11.2012), προς τις πιστώτριες τράπεζες.

Επίσης αποφασίστηκε να γίνουν αποδεκτοί οι λοιποί όροι, όπως θα προσδιορίζονταν από το Διοργανωτή (ΕΤΕ) του ΚΟΔ.

Η Επιτροπή Επιχειρηματικών δανείων ενέκρινε ομόφωνα στη Συνεδρίαση της 24/18.12.2012 τη μείωση του περιθωρίου επιτοκίου κατά 0,5%, καθώς το σύνολο των τραπεζών αποδέχθηκε την πρόταση της εταιρίας αναφορικά με το επιτόκιο του δανείου. Στη συνέχεια, η ανωτέρω Επιτροπή ενέκρινε διαδοχικά την παράταση της περιόδου διαθεσιμότητας του ΚΟΔ, ώστε να ολοκληρωθούν οι απαιτούμενες διαδικασίες έκδοσής του (συμβάσεις, προσημειώσεις) και την καταβολή στην Τράπεζα επιπλέον τόκων από 20/5/2013 μέχρι την ημερομηνία εκταμίευσής του.

### **Κοινοπρακτικό Ομολογιακό Δάνειο (ΚΟΔ)**

Στις 7/11/2012 το ΤΤ έλαβε από την πιστούχο το επιχειρησιακό της σχέδιο για την πενταετία 2012-2017.

Σύμφωνα με αυτό η Διοίκηση της εταιρείας από το 2009 είχε προβεί σε sale & lease back των βασικών υποδομών της στη Θέρμη και στην Ευκαρπία για 10 και 12 έτη αντίστοιχα, ανέπτυξε τρία καταστήματα λιανικής τύπου cash & carry, διέκοψε την λειτουργία του καταστήματος Θεσσαλονίκης και επεκτάθηκε στην εμπορία επίπλων κουζίνας, ειδών θέρμανσης, ηλεκτρικών συσκευών κουζίνας και μονωτικών.

Επίσης, σύμφωνα με το σχέδιο η εταιρεία θα έπρεπε να προβεί σε ενέργειες εξορθολογισμού της εμπορικής της δραστηριότητας και βελτίωσης της χρηματοοικονομικής της κατάστασης.

Ειδικότερα:

**α)** Ως προς την εμπορική δραστηριότητα, ενισχύοντας τις λιανικές πωλήσεις μέσω του cash & carry, αναπτύσσοντας ηλεκτρονικό κατάστημα και προωθώντας τις εξαγωγές σε γειτονικές χώρες.

**β)** Ως προς τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής της κατάστασης, καταβάλλοντας προσπάθεια για μείωση των αποθεμάτων, ταχύτερη είσπραξη των απαιτήσεων, επιμήκυνση των πιστώσεων από προμηθευτές και προχωρώντας σε διαπραγματεύσεις για την επιμήκυνση των μισθώσεων των εκθεσιακών χώρων καθώς και για τη χρονική επιμήκυνση των δανείων και τη μείωση των επιτοκίων.

Μέχρι να αποδώσουν τα μέτρα αυτά το σχέδιο προέβλεπε ότι θα έπρεπε να ληφθούν μέτρα δικαστικής προστασίας σε βάθος διετίας ώστε να καταστεί εφικτή η βελτίωση των οικονομικών μεγεθών της πιστούχου και η περαιτέρω ανάπτυξή της.

Οι τράπεζες έκαναν δεκτό το αίτημα της πιστούχου για την έκδοση ΚΟΔ € 8.037.000, παρέχοντας στήριξη στην πιστούχο προκειμένου να αντιμετωπίσει τη συνεχιζόμενη ύφεση ιδιαίτερα στον κατασκευαστικό και τους συνδεδεμένους με αυτόν κλάδους και ταυτόχρονα εξασφαλίζοντας τη διασφαλιστική τους θέση.

Διαχειρίστρια τράπεζα του κοινοπρακτικού ήταν η Εθνική τράπεζα ενώ συμμετείχαν επίσης οι τράπεζες, Εμπορική, Marfin, Eurobank, Κύπρου και Τ.Τ.

Τελικώς, τον 6/2013 το ΟΔ εξοφλήθηκε από το προϊόν του Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου (ΚΟΔ), με διαχειρίστρια τράπεζα την Εθνική και τη συμμετοχή των τραπεζών: Εμπορική, Marfin, Eurobank, Κύπρου και του Τ.Τ. (κατά ποσοστό 13,3%), για το οποίο ισχύει περίοδος χάριτος 30 μηνών και δεν εμφανίζει καθυστερήσεις. Η λήψη negative pledge επέτρεψε στην Τράπεζα να ενισχύσει τη διασφαλιστική της θέση, καθώς με τη συμμετοχή της στο ΚΟΔ, έλαβε αναλογικά με τις άλλες τράπεζες εμπράγματα εξασφαλίσεις και επιπλέον δυνητικές εξασφαλίσεις για τα περιουσιακά στοιχεία που παραχώρησε με sale & lease back, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω.

Η συμμετοχή της τράπεζας στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των €1.067.000, ποσοστό 13,3%, όπως προκύπτει από τον επόμενο πίνακα:

| ΠΙΝΑΚΑΣ 6 Συμμετοχή τραπεζών στο ΚΟΔ |                  |              |
|--------------------------------------|------------------|--------------|
| Τράπεζα                              | Ποσό €           | % Συμμετοχής |
| ΕΤΕ                                  | 3.574.000        | 44,5         |
| ΠΕΙΡΑΙΩΣ                             | 1.740.000        | 21,6         |
| ΕΜΠΤΕ                                | 1.121.000        | 13,9         |
| ΝΕΟ ΤΤ                               | 1.067.000        | 13,3         |
| EUROBANK                             | 535.000          | 6,7          |
| <b>Σύνολο</b>                        | <b>8.037.000</b> | <b>100,0</b> |

Το ΚΟΔ, με συνολική διάρκεια 6,5 έτη και λήξη το 2019, προβλεπόταν να αποπληρωθεί σε 7 ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις των €688.886 η καθεμία, εκ των οποίων η πρώτη καταβλητέα 30 μήνες μετά την ημερομηνία χορήγησης, και μία balloon δόση €3.214.798, (40% του δανείου). Το επιτόκιο ορίστηκε σε Euribor 6μήνου πλέον περιθωρίου 4,5% για τις 4 πρώτες περιόδους εκτοκισμού και 5% για την υπόλοιπη περίοδο.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα αποπληρωμής, το δάνειο βρίσκεται σε περίοδο χάριτος κατά κεφάλαιο και τόκους, μέχρι τον 1/2016. Η λήψη negative pledge επέτρεψε στην Τράπεζα να ενισχύσει τη διασφαλιστική της θέση, με τη συμμετοχή της στο ΚΟΔ. Κατόπιν αυτού και σε εξασφάλιση των απαιτήσεων των ομολογιούχων δανειστών υφίστανται:

i) Προσημείωση α' σειράς €5.000.000 σε ακίνητα ιδιοκτησίας της πιστούχου (οικόπεδο 11.792,5 τ.μ., χώρος 4.55,52 τ.μ. και γραφεία 364,93τ.μ.) εκτιμηθείσας αξίας, €2.440.000, (εκτίμηση ΤΥ ΕΤΕ 26.11.2012).

ii) Συναίνεση εγγραφής προσημείωσης μετά τη λήξη των συμβάσεων Χ/Μ, (έτος 2020 και 2021), με υπόλοιπα στις 31/12/2013, €4.347.000, σε δύο μισθωμένα ακίνητα ιδιοκτησίας της πιστούχου στην Ευκαρπία, (2.803τ.μ.) και στη Θέρμη, (2.685τ.μ.), εκτιμηθείσας αξίας, €1.460.000 και €2.050.000 αντίστοιχα, (εκτίμηση EFG Property Services 11/2013).

Ανακεφαλαιώνοντας, κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα, Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τους, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση,

Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τους, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Ενώ όπως προαναφέρθηκε, τον Μάιο του 2013, το ΤΤ, μαζί με τις Τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες.

Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%. Το γεγονός αυτό δεν αναιρεί, όμως, την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

Ο κατηγορούμενος δε, Δημήτριος Μπακατσέλος, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», παρείχε άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενούς του κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης μέσω ομολογιακού δανείου της παραπάνω εταιρίας του, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση του προαναφερόμενου δανείου, με την οποία η ως άνω εταιρία του χρηματοδοτήθηκε με το ποσό των 1.000.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζε ότι προξενούσε στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία και ήθελε να την προξενήσει.

Με βάση τα ανωτέρω, στοιχειοθετείται το αδίκημα της κακουργηματικής απιστίας, τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 98, 390 ΠΚ), σε βάρος των, Μάριου Βαρότση, Αθανάσιου Χασάπη,

Παναγιώτας Μπέζα, Φωτεινής Κρέστα, Κλεάνθη Παπαδόπουλου, Χάρη Σιγανού, Γεώργιου Ξυφαρά, Δημήτριου Κυπαρίσση, Χρήστου Μαρούσου και Διονύσιου Γκολφινόπουλου και άπαξ, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 390 ΠΚ), κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας, σε βάρος του Δημήτριου Παπαγεωργόπουλου, διότι ο τελευταίος, συνέπραξε σε μία μόνο εκ των μερικότερων πράξεων του κατ' εξακολούθηση εγκλήματος, που αποδίδεται στους συγκατηγορούμενούς του και δεν διαπιστώθηκε ότι στο δόλο του περιλαμβάνεται η εκτέλεση του όλου κατ' εξακολούθηση εγκλήματος.

Περαιτέρω, από τα αυτά ως άνω στοιχεία, στοιχειοθετείται σε βάρος του Δημητρίου Μπακατσέλου, το αδίκημα της άμεσης συνέργειας στην ως άνω πράξη, άπαξ, (άρθρα 1, 14, 26 παρ. 1 α', 27 παρ. 1, 45, 46 παρ. 1 β', 390 ΠΚ), κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας, αφού αυτός συνέπραξε σε μία μόνο εκ των μερικότερων πράξεων του κατ' εξακολούθηση εγκλήματος, που αποδίδεται στους φυσικούς αυτουργούς και δεν διαπιστώθηκε ότι στο δόλο του περιλαμβάνεται η εκτέλεση του όλου κατ' εξακολούθηση εγκλήματος.

### **Συνοψίζοντας όλα τα ανωτέρω:**

Το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, δραστηριοποιείτο κυρίως στη στεγαστική πίστη, καθώς και σε χρηματοδοτήσεις προς δημόσιες επιχειρήσεις. Από το 2008, παρατηρήθηκε αρκετά σημαντική επέκταση των δραστηριοτήτων της στην επιχειρηματική πίστη, με τη μορφή εταιρικών ομολογιακών δανείων (Ο/Α). Το 2011 και το α' εξάμηνο του 2012, σημειώθηκε μείωση σε όλα σχεδόν τα επιμέρους δανειακά χαρτοφυλάκια. Επισημαίνονται τα κάτωθι:

■ Η επέκταση δραστηριοτήτων στην επιχειρηματική πίστη συντελέστηκε, χωρίς η Τράπεζα να έχει εκ των προτέρων θεσμοθετήσει κανονισμό πιστοδοτήσεων που να καθορίζει τα όρια ανάληψης κινδύνων, χωρίς να υφίσταται κανονισμός του αρμόδιου εισηγητικού οργάνου (Επενδυτική Υπο-Επιτροπή) και χωρίς να έχει



διασφαλιστεί η ύπαρξη κατάλληλων συστημάτων για την αξιολόγηση, μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων και οι υποδομές για την κατάλληλη διαχείρισή τους. Ανάλογες διαπιστώσεις είχαν αναφερθεί και στο προηγούμενο Πόρισμα Ειδικού Ελέγχου (12/2009) της ΤτΕ, το οποίο αξιολόγησε τις διαδικασίες και τις δομές της Τράπεζας.

■ Μεγάλο μέρος του συνόλου των δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων, καθώς και το σύνολο των πιστοδοτήσεων προς δύο θυγατρικές της Τράπεζας, που χορηγήθηκαν από το 2008, θεωρούνται υψηλού πιστωτικού κινδύνου, γεγονός που αποτυπώνεται στην εκτιμηθείσα πιθανή ζημία, η οποία ανέρχεται σε 23,2% επί του ελεγχθέντος δείγματος ομολογιακών δανείων και σε 21,0% επί των πιστοδοτήσεων προς τις θυγατρικές. Επισημαίνεται ότι η Τράπεζα μέχρι πρόσφατα δεν παρακολουθούσε επαρκώς τις εν λόγω θυγατρικές, η διοίκηση και διαχείριση των οποίων ασκείται από τους ετέρους μετόχους.

■ Παρατηρήθηκαν σημαντικές ελλείψεις και αδυναμίες, κατά την εισήγηση, έγκριση και παρακολούθηση των δανειοδοτήσεων. Διενεργήθηκαν χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου, καθώς και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες οι οποίες θα συνέβαλαν στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Ειδικότερα, σε πολλές περιπτώσεις παρατηρείται ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων.

■ Η έλλειψη κατάλληλης μηχανογραφικής εφαρμογής, δυσχεραίνει την ορθή παρακολούθηση των Ο ΙΑ.

■ Από έλεγχο δείγματος πιστούχων λιανικής τραπεζικής, με μεγάλα υπόλοιπα, η ποιότητα των εισηγήσεων κρίνεται μη ικανοποιητική και διαπιστώθηκαν ορισμένες παρεκκλίσεις από τα προβλεπόμενα στην Πιστοδοτική Πολιτική, ως προς τα ηλικιακά κριτήρια, την απαιτούμενη λήψη εγγυητή και τα προβλεπόμενα περί εισοδηματικής σταθερότητας, καθώς και υπερβάσεις του αποδεκτού επιπέδου ΡΤΙ, κατά παρέκκλιση του υπ' αριθμ. 1635/21.10.2005 εγγράφου της ΔΕΠΣ. Επίσης, στις περιπτώσεις που τα εισοδήματα των δανειοληπτών ή/και των εγγυητών προέρχονται από εταιρείες συμφερόντων τους, δεν διενεργείται πιστοληπτική αξιολόγηση της εταιρείας, ούτε έλεγχος τυχόν δυσμενών της στοιχείων.

■ Με στοιχεία της 30.6.2012, η συνολική εκτιμηθείσα ζημία ανήλθε σε €209.768χιλ., με τη συνολική ανεπάρκεια προβλέψεων να διαμορφώνεται σε €88.077χιλ. Ειδικότερα, η πιθανή ζημία για τις ελεγχθείσες επιχειρηματικές πιστοδοτήσεις ανέρχεται στο ποσό των €208.154χιλ. και επακόλουθα η ανεπάρκεια προβλέψεων ανέρχεται σε €87.699χιλ., ενώ για το ελεγχθέν δείγμα λιανικής τραπεζικής η πιθανή ζημία ανέρχεται σε €1.614χιλ. και επομένως η ανεπάρκεια προβλέψεων σε €378χιλ.

■ Το έργο της Διεύθυνσης Εσωτερικής Επιθεώρησης καλύπτει σχεδόν όλες τις περιοχές, κρίνεται εντούτοις αναγκαία η διενέργεια ελέγχου των ακολουθούμενων διαδικασιών, της ποιότητας του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου και της επάρκειας των διενεργηθεισών προβλέψεων, παρά τη σχετικά πρόσφατη ανάπτυξη της Τράπεζας στον τομέα αυτό.

■ Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων μετέχει στην εγκριτική διαδικασία από τον 8°/2009, με δικαίωμα βέτο από τον 10°/2009, ήτοι μεταγενέστερα της έγκρισης μεγάλου μέρους εκ των υφιστάμενων δανειοδοτήσεων, ενώ συμμετέχει στη διαδικασία κατάρτισης και υποβολής εποπτικών αναφορών στην ΤτΕ, και από το έτος 2011 έχει ιδιαίτερα ενεργό ρόλο στην εκτίμηση των επισφαλειών.

## **Ειδικότερα, ως προς το σύστημα εσωτερικού ελέγχου:**

### **Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων (ΔΔΚ)**

Οι αρμοδιότητες της ΔΔΚ, όσον αφορά στον πιστωτικό κίνδυνο, δεν περιορίζονται μόνο στην κατάρτιση και υποβολή των εποπτικών αναφορών στην ΤτΕ, αλλά από το 2011 περιλαμβάνει και την εκτίμηση των επισφαλειών με το σχηματισμό γενικών ή ειδικών προβλέψεων, βάσει του εγχειριδίου διαδικασιών της ΔΔΚ.

Ο διευθυντής της Διεύθυνσης συμμετείχε στην Επενδυτική Υπο-Επιτροπή από τον 8/2009 και εντεύθεν, στην οποία είχε, από τον 10/2009, δικαίωμα βέτο, γεγονός που ενίσχυσε το ρόλο της Διεύθυνσης στην αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου. Στη συνέχεια, όπως προαναφέρθηκε, συντελέστηκαν αλλαγές στην οργανωτική δομή και λειτουργία της Τράπεζας, εξακολουθώντας στις Επιτροπές να συμμετέχουν στελέχη της ΔΔΚ.

Ειδικότερα το 2012, στην Επιτροπή Επιχειρηματικών Δανείων συμμετέχει η ΑΓΕΔ της ΔΔΚ, η οποία, όπως προέκυψε από έλεγχο φακέλων πιστοδοτήσεων, συντάσσει και συνοπτικό σημείωμα προς την Επιτροπή σχετικά με τις αιτούμενες πιστοδοτήσεις. Εντούτοις, όπως προαναφέρθηκε, η ΔΔΚ, παρά την ελλιπή αναφορά ποιοτικών στοιχείων στις εισηγήσεις και την ανεπαρκή αξιολόγηση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, δεν φρόντισε για την βελτίωση και εμπλουτισμό των διαδικασιών.

Στην ετήσια έκθεση για το 2011, (βάσει μη οριστικοποιημένου ισολογισμού), αναφέρεται ότι το σύνολο χορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένης της T-Bank, ανέρχονταν σε €9.881.464χιλ. , με το δείκτη καθυστέρησης να ανέρχεται σε 11,7% και ειδικότερα στα στεγαστικά 7,7%, στα καταναλωτικά 13,6% και στα επιχειρηματικά 19,4%. Η κάλυψη δανείων σε καθυστέρηση από σωρευμένες λογιστικές προβλέψεις ανέρχεται σε 105,6%. Σε ότι αφορά τα δάνεια λιανικής τραπεζικής, αναφέρεται ότι κατά τη χορήγηση λαμβάνεται υπόψη ο δείκτης PTI, εντούτοις δεν

προσδιορίζεται ούτε ο τρόπος υπολογισμού, ούτε τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και η διαχρονική εξέλιξη του. Σημειώνεται ότι, όπως προαναφέρθηκε, από ελεγχθέν δείγμα πιστούχων στεγαστικών δανείων, προέκυψαν ορισμένες αποκλίσεις από την πιστοδοτική πολιτική της Τράπεζας και από τα αναφερόμενα στο υπ' αρ. 1635/21.10.2005 έγγραφο της ΔΕΠΣ.

Ο μεσοσταθμικός δείκτης LTV, σύμφωνα με τη ΔΔΚ, ανέρχεται σε 62,2%. Για το χαρτοφυλάκιο στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων, η αποτίμηση των ακινήτων βασίστηκε στο δημοσιευμένο δείκτη ακινήτων της ΤτΕ για το έτος 2011, καθώς δεν διενεργούνται επανεκτιμήσεις με αυτοψία εκτιμητών. Εντούτοις, δεν έχει επικαιροποιηθεί η αξία του συνόλου των υπέγγυων ακινήτων, και δεν έχει ολοκληρωθεί μηχανογραφικά η αντιστοίχιση δανείων-υπέγγυων ακινήτων, όπως προέκυψε στο ελεγχθέν δείγμα στεγαστικών.

Θετικά αξιολογείται ο ιδιαίτερα ενεργός ρόλος της ΔΔΚ στη διαδικασία σχηματισμού προβλέψεων και κατόπιν εισηγήσεων της ΔΔΚ, η Τράπεζα αντιμετωπίζει τις ALMOND και ASPEN ως αυξημένου κινδύνου, έχοντας προχωρήσει σε σχηματισμό υψηλότερων προβλέψεων .

Στον ακόλουθο πίνακα απεικονίζεται η αναμενόμενη ζημία για το σύνολο των χαρτοφυλακίων του Ομίλου της Τράπεζας, όπως προέκυψε βάσει των PDs και LGDs, καθώς και η πιθανή ζημία για το ελεγχθέν δείγμα:

|                     | Υπόλοιπα   | EL(%) | EL total* | LGD     | PD   | ΠΖ ΤτΕ** |
|---------------------|------------|-------|-----------|---------|------|----------|
| Καταναλωτικά δάνεια | 0-90 dpd   | 5,5%  | 8,7%      | 35%-75% | 9,1% |          |
|                     | 90+        | 42,8% |           | 35%-75% | 100% |          |
| Στεγαστικά δάνεια   | 0- 180 dpd | 3,5%  | 4,9%      | 35%     | 5,7% | 6,3%     |
|                     | 180+       | 35%   |           | 35%     | 100% |          |
| Πιστωτική κάρτα     | 0-90 dpd   | 10,5% | 24,7%     | 75%     | 7,9% | -        |
|                     | 90+        | 75%   |           | 75%     | 100% |          |
| Επιχειρηματικά      | 0-90 dpd   | 12,6% | 15,6%     | 0%-75%  | 5,5% | 22., 6%  |
|                     | 90+        | 48,1% |           | 45%-75% | 100% |          |

|                                                                                                                           |      |  |  |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--|--|--|--|
| Κόστος πιστωτικού κινδύνου - Σύνολο<br>χαρτοφυλακίου βάσει εκτιμήσεων της ΔΔΚ<br><i>Αφορά το σύνολο των χαρτοφυλακίων</i> | 8,2% |  |  |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|--|--|--|--|

--Αφορά το ελεγχθέν δείγμα

Ο υπολογισμός της αναμενόμενης ζημίας επί των υπολοίπων της 31.12.2011 από τη ΔΔΚ έγινε βάσει εσωτερικού μοντέλου με τη χρήση της μεθοδολογίας που περιγράφεται στην ΠΔΤΕ 2589/20.8.2007, χρησιμοποιώντας στοιχεία της περιόδου 1.1-31.12.2011.

Σημειώνεται ότι τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας ανέρχονται την 31.12.2011 σε €580εκατ. σε ενοποιημένη βάση, μη συμπεριλαμβανομένων των ζημιών από το PSI+. Εφόσον συμπεριληφθούν οι ζημίες από το PSI+, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας καθίσταται αρνητικός. Το έλλειμμα των κεφαλαίων, προκειμένου η Τράπεζα να λειτουργεί με δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας Tier I 9% ανέρχεται σε €3.206εκατ. και για δείκτη Tier I 10% ανέρχεται σε €3.277εκατ.

### **Διεύθυνση Εσωτερικής Επιθεώρησης (ΔΕΕ) και Έκθεση Ορκωτών**

Η ΔΕΕ υπάγεται, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου , στο Δ.Σ., διαθέτει επικαιροποιημένο Κανονισμό Λειτουργίας και στελεχώνεται από 50 υπαλλήλους.

Στις αρχές κάθε έτους συντάσσει ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων, το οποίο εγκρίνεται από το Δ.Σ. μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ελέγχου. Στο τέλος κάθε έτους καταγράφεται απολογισμός των πραγματοποιηθέντων ελέγχων, τα ευρήματα και οι προτάσεις βελτίωσης, για τις οποίες καταρτίζεται συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα.

Το 2011, η ΔΕΕ είχε διενεργήσει ελέγχους σε κεντρικές διευθύνσεις, σε καταστήματα , σε θυγατρικές και στα πληροφοριακά συστήματα της Τράπεζας. Το ελεγκτικό πρόγραμμα βασίστηκε σε τομείς αυξημένου ενδιαφέροντος που

προσδιορίστηκαν βάσει σημαντικότητας και ποιοτικών κριτηρίων. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της ΔΕΕ για το 2011, οι μονάδες διοίκησης παρουσιάζουν ικανοποιητική ή μερικώς ικανοποιητική εικόνα, τα καταστήματα παρουσιάζουν αρκετά προβλήματα, με δυσμενέστερη όλων την εικόνα των συνεργαζόμενων καταστημάτων ΕΛΤΑ (62% των ελεγχθεισών μονάδων κρίθηκαν ως «ανεπαρκή»).

Σημειώνουμε ότι οι έλεγχοι επικεντρώθηκαν κυρίως στο λειτουργικό και όχι στον πιστωτικό κίνδυνο, ενώ η Τράπεζα δεν έχει συμμορφωθεί με τα προβλεπόμενα στο άρθρου 88 του Ν.3601/2007 περί παύσης λογιστικοποίησης των τόκων των απαιτήσεων σε καθυστέρηση. Επίσης, ιδιαίτερα σημαντικές κρίνονται και οι διαπιστώσεις από πρόσφατα διενεργηθέντες ελέγχους σε θυγατρικές και ταυτόχρονα πιστούχους της Τράπεζας, Hellenic Post Credit και Post Bank Green Institute.

Συνολικά, το έργο της μονάδας καλύπτει σχεδόν όλες τις περιοχές ελέγχου. Εντούτοις, κρίνεται αναγκαία η διενέργεια ελέγχου των ακολουθούμενων διαδικασιών, της ποιότητας του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου και της επάρκειας των διενεργηθέντων προβλέψεων, παρά το γεγονός ότι η ανάπτυξη του εν λόγω χαρτοφυλακίου ξεκίνησε το 2008.

Στην έκθεση ανεξάρτητης αξιολόγησης επάρκειας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006, που διενεργήθηκε από την ελεγκτική εταιρεία Ernst & Young τον Ιούνιο του 2012 εντοπίστηκαν οι ακόλουθες βασικές διαπιστώσεις:

- Δεν συλλέγονται όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από την ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009.
- Η Τράπεζα έχει αναπτύξει 28 κανόνες εντοπισμού ύποπτων συναλλαγών, εντούτοις στο σύστημα SIRON AML έχουν εισαχθεί μόνο 7.

- Δεν έχει αναπτυχθεί διαδικασία πραγματοποίησης ανώνυμων αναφορών (whistle blowers).
- Τα υποδείγματα αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (credit scorecards) καλύπτουν καταναλωτικά και πιστωτικές κάρτες, άλλα δεν καλύπτουν τα στεγαστικά δάνεια. Επίσης, το υπόδειγμα για τα καταναλωτικά δεν έχει αναθεωρηθεί από το 2005.
- Ο επικαιροποιημένος κανονισμός πιστωτικής πολιτικής δεν έχει εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα.
- Το όργανο για την έγκριση εσωτερικών κανονισμών λειτουργίας δεν έχει εγκρίνει κανένα κανονισμό.
- Η κατάρτιση του ισοζυγίου κατά ΔΑΠ πραγματοποιείται με τη χρήση φύλλων εργασίας excel και όχι με την υποστήριξη αυτοματοποιημένου συστήματος πληροφορικής.

### **Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης (ΔΚΣ)**

Η τελευταία τροποποίηση του οργανογράμματος της ΔΚΣ εγκρίθηκε στο Συνεδρίαση 205/14.2.2012 του Δ.Σ. της Τράπεζας. Η ΔΚΣ, στην οποία απασχολούνται 25 άτομα, αποτελείται από τις Υποδιευθύνσεις Νομοθεσίας & Κανονισμών, Διαχείρισης παραπόνων πελατείας και Πρόληψης και καταστολής της νομιμοποίησης εσόδων από Ξ/Χ- Χ/Τ.

Οι αρμοδιότητες της ΔΚΣ είναι αυτές που περιλαμβάνονται στη ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006. Η ΔΚΣ συλλέγει και αξιολογεί τα στοιχεία, καταγράφει εγκαίρως τις αποκλίσεις, ενημερώνει τον πρόεδρο του Δ.Σ. της Τράπεζας και στη συνέχεια αποφασίζονται οι διορθωτικές ενέργειες.

Η ΔΚΣ διαθέτει Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας και

Εγχειρίδιο Διαδικασιών & Ελέγχου ΞΧ- ΧΤ, οι οποίοι όμως χρήζουν επικαιροποίησης, όπως αναφέρεται και στην έκθεση της ΔΕΕ (26.01.2012).

Ειδικότερα στην έκθεση της ΔΕΕ αναφέρεται ότι:

- Οι διαδικασίες δεν καλύπτουν όλες τις δραστηριότητες της ΔΚΣ.
- Διαπιστώθηκε ότι κατά την κατηγοριοποίηση του πελατολογίου της Τράπεζας δεν συμπεριελήφθησαν στην κατηγορία υψηλού κινδύνου ορισμένες από τις προβλεπόμενες περιπτώσεις αυξημένης δέουσας επιμέλειας (ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009, Παρ. 5.15)
- Οι ειδικές παράμετροι που αναφέρονται στην ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009 για τη δημιουργία οικονομικού - συναλλακτικού προφίλ των πελατών δεν εφαρμόζονται στα καταστήματα ούτε κοινοποιήθηκαν τα σχετικά ερωτηματολόγια, τα οποία περιλαμβάνονται στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών & Ελέγχου ΞΧ-ΧΤ.
- Δεν έχει ολοκληρωθεί η μοναδικοποίηση του πελατολογίου της Τράπεζας.
- Δεν έχει οριστεί από τη Διοίκηση υπεύθυνος για την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων (outsourcing).

### **ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ** **ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ**

Η σύνταξη και αποστολή των υποβαλλομένων αναφορών διενεργείται από το Τμήμα Ενημέρωσης και Πληροφόρησης Εποπτικής Αρχής («Τμήμα Εποπτικών Στοιχείων»), της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, σε συνεργασία με τη ΔΔΚ. Το Τμήμα Εποπτικών Στοιχείων αντλεί στοιχεία από το μηχανογραφικό σύστημα Profits και από τα ισοζύγια. Ταυτόχρονα η ΔΔΚ είναι



αρμόδια για τη συμπλήρωση των πεδίων των αναφορών που αφορούν τους κινδύνους, (πιστωτικό, λειτουργικό, αγοράς, κεφαλαιακές απαιτήσεις, εποπτικές προβλέψεις).

Η διαδικασία δεν είναι καταγεγραμμένη και θεσμοθετημένη, χωρίς να τηρείται η αρχή του διττού ελέγχου, με αποτέλεσμα τη μη ορθή συμπλήρωση των υποβαλλομένων αναφορών. Επισημαίνεται ότι η Τράπεζα, μετά τις υποδείξεις του ελέγχου, προχώρησε, άτυπα, σε βελτίωση της διαδικασίας υποβολής, αντλώντας άμεσα στοιχεία από τη Διεύθυνση Μεγάλων Επιχειρήσεων, η οποία είναι και η μόνη αρμόδια καθώς διαθέτει πρωτογενή πληροφόρηση, ώστε να καταστεί εφικτή η ορθή συμπλήρωση των ομίλων των πιστούχων. Άλλωστε, οι ελλείψεις που παρουσιάζει το μηχανογραφικό σύστημα δεν επιτρέπουν στο Τμήμα Εποπτικών Στοιχείων να λαμβάνει πλήρη αναλυτικά στοιχεία.

#### **Οφειλέτες άνω του €1 εκατ. (ΠΔΤΕ 2651/20.1.2012)**

Για τη συμπλήρωση της εποπτικής αναφοράς των οφειλετών άνω του €1εκατ., το Τμήμα Ενημέρωσης & Πληροφόρησης της Εποπτικής Αρχής αντλεί από το μηχανογραφικό σύστημα Profits τη λίστα με τους οφειλέτες που εμφανίζουν υπόλοιπο άνω του €1εκατ. Στη συνέχεια, το αρχείο αποστέλλεται στη ΔΔΚ, η οποία είναι υπεύθυνη για την κατάταξη κάθε πιστούχου σε Όμιλο και για τον υπολογισμό της αξίας των εξασφαλίσεων και της πιστοληπτικής διαβάθμισης. Μόλις πρόσφατα ενεπλάκη και η Διεύθυνση Μεγάλων Επιχειρήσεων, προκειμένου να τηρείται αποτελεσματικότερα η αρχή του διττού ελέγχου (four eyes principal), κυρίως όσον αφορά την ορθή συμπλήρωση των Ομίλων.

Στην υποβαλλόμενη αναφορά των οφειλών άνω του €1εκατ. την 31.12.2011 παρατηρήθηκαν σημαντικές λανθασμένες καταχωρήσεις, με περαιτέρω επίπτωση στη συμπλήρωση της υποβαλλόμενης κατάστασης των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων.

Ειδικότερα, βάσει της υποβαλλόμενης αναφοράς της 31.12.2011 παρατηρήθηκε ότι:

■ Η πιστούχος C&C εμφανίζεται να ανήκει στον Όμιλο Αμφιτρύων-Μήτσου, αντί του Ομίλου συμφερόντων κ. Κ. Γριβέα.

■ Η Τράπεζα δεν περιελάμβανε στον Όμιλο Δ.Κοντομηνά τα ανοίγματα προς τις πιστούχους Village Roadshow και Village Films. Εντούτοις, απεικόνιζε δανεισμό προς τις πιστούχους Intertel A.E. και D.C. Interactive A.E., ήτοι τις θυγατρικές εταιρείες-οχήματα της ΔΕΜΚΟ για την εξαγορά των Village Roadshow και Village Films, τις οποίες είχε κατηγοριοποιήσει ως μεμονωμένες επιχειρήσεις εσωτερικού. Το ανωτέρω είχε επίπτωση και στην αναφορά των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων, καθώς εφόσον προστεθούν τα ανοίγματα προς τις Village Roadshow και Village Films, η συνολική έκθεση στον Όμιλο Δ. Κοντομηνά υπερέβαινε το 10% των ΙΚ.

■ Την 31.12.2011, η Τράπεζα περιελάμβανε το άνοιγμα προς την πιστούχο Almond Ακινήτων Α.Ε. στον Όμιλο Ευθυμίου-Ektasis, παρότι ο Όμιλος Έλληνα είχε χρηματοδοτηθεί για την απόκτηση της εταιρείας ήδη από το 2011. Το ανωτέρω είχε επίπτωση και στην αναφορά των Μεγάλων Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων, καθώς εφόσον προστεθεί το άνοιγμα προς την Almond Ακινήτων Α.Ε., η συνολική έκθεση στον Όμιλο Έλληνα υπερέβαινε το 10% των ΙΚ.

■ Σχετικά με την πιστούχο ΒΙΟΣ, η οποία ανήκει στον Όμιλο Zivanic, η Τράπεζα εμφανίζει δανεισμό τόσο προς την ΒΙΟΣ όσο και προς την εταιρεία Expendo. Εντούτοις, η Expendo έχει συγχωνευτεί με απορρόφηση, ήδη από το τέλος του 2009, με την ΒΙΟΣ, η οποία έχει καταστεί καθολική διάδοχος στο σύνολο των υποχρεώσεων της.

Σημειώνεται ότι στις 30.6.2012 η Τράπεζα, κατόπιν παρατηρήσεων του κλιμακίου ελέγχου, προχώρησε σε διόρθωση της εποπτικής αναφοράς, απεικονίζοντας το κάθε άνοιγμα στο

σωστό Όμιλο.

### **Μεγάλα Χρηματοδοτικά Ανοίγματα (ΠΔΤΕ 2635/29.10.2010)**

Τα ΜΧΑ, συμπεριλαμβανόμενων των ανοιγμάτων της πρώην T-Bank, ανήλθαν την 30.6.2012 σε €3.833.198χιλ. και αποτελούν το 590,2% των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας (Πίνακας 10). Αναλυτικότερα,

- Ποσό ύψους €865.531χιλ. αφορά σε πιστοδοτήσεις προς 7 Ομίλους με τη μορφή ομολογιακών ή/και επιχειρηματικών δανείων, και αφορά σχεδόν στο σύνολό του ανοίγματα της Τράπεζας, καθώς εξ αυτών μόλις €33.973χιλ. αφορά χρηματοδοτήσεις διενεργηθείσες από την πρώην T Bank.
- Ποσό ύψους €350.155χιλ. αφορά σε ανοίγματα προς θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου και
- Ποσό ύψους €2.617.512χιλ. αφορά σε ανοίγματα προς το Ελληνικό Δημόσιο, το EFSF και λοιπές τράπεζες.

Σημειώνεται ότι δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση του ανωτάτου ορίου των ΜΧΑ.

### **Ελάχιστες Εποπτικές Προβλέψεις (ΠΔΤΕ 2442/29.1.1999, ως ισχύει)**

Η εν λόγω αναφορά καταρτίζεται βάσει των στοιχείων του δανειακού χαρτοφυλακίου από το μηχανογραφικό σύστημα της Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα, τα ομολογιακά δάνεια, λόγω του περιορισμένου αριθμού τους, παρακολουθούνται και συμπληρώνονται ανά πιστούχο, σε αντίθεση με τα λοιπά χαρτοφυλάκια της Τράπεζας, τα οποία η ΔΔΚ κατηγοριοποιεί ανά ζώνη καθυστέρησης. Από τον έλεγχο της υποβαλλόμενης

κατάστασης με ημερομηνία 30.6.2012 διαπιστώθηκε η εν γένει ορθή κατηγοριοποίηση των στοιχείων.

Ωστόσο, επισημαίνεται η μη ορθή κατηγοριοποίηση των πιστούχων που εμφανίζουν Αρνητική Καθαρή Θέση.

Από τον έλεγχο του δείγματος πιστούχων του χαρτοφυλακίου ομολογιακών δανείων παρατηρήθηκε ότι έξι (6) πιστούχοι με συνολικά υπόλοιπα €56.606χιλ. είχαν κατηγοριοποιηθεί ως ενήμεροι, ενώ εμφάνιζαν λογιστική ή αναμορφωμένη Α.Κ.Θ. Το ανωτέρω είχε ως αποτέλεσμα την υποεκτίμηση των εποπτικών προβλέψεων κατά €33.398χιλ.

### **ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ**

Στην χορήγηση ομολογιακών δανείων, παρατηρήθηκαν ιδιαίτερες αδυναμίες, όπως αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω, ιδίως δε όσον αφορά την εγκριτική διαδικασία και την διαδικασία παρακολούθησης πιστωτικού κινδύνου, όπως:

**1.** Η δομή και ο τρόπος λειτουργίας του εγκριτικού οργάνου της Τράπεζας δεν διασφαλίζουν την ανεξαρτησία της εγκριτικής απόφασης από την εισηγητική λειτουργία. Δεδομένου ότι τέσσερα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής ανήκουν στη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και η εγκριτική απόφαση λαμβάνεται κατά πλειοψηφία, η απόφαση είναι δυνατό να ληφθεί αποκλειστικά από τη διεύθυνση αυτή.

**2.** Η Τράπεζα δεν έχει θεσμοθετήσει μέγιστα όρια ανάληψης πιστωτικού κινδύνου ανά κλάδο επιχειρήσεων και γεωγραφική περιφέρεια.

**3.** Δεν υπάρχει διαχωρισμός ανάμεσα στο ρόλο της εισήγησης των δανείων και το ρόλο της διεκπεραίωσης του αιτήματος του δανείου. Επιπλέον, δεν υπάρχει διαχωρισμός ανάμεσα στο ρόλο της εισήγησης μιας πιστοδότησης και το ρόλο

της παρακολούθησής της σε περίπτωση καθυστέρησης, ή αύξησης του αναλαμβανόμενου κινδύνου. Ωστόσο, με βάση την αρχή της αναλογικότητας και δεδομένης της περιορισμένης επέκτασης της δραστηριότητας της Τράπεζας στον τομέα των ομολογιακών δανείων, γίνεται προσωρινά αποδεκτό να μην υπάρχει ο ανωτέρω διαχωρισμός.

4. Η Τράπεζα δεν έχει αναπτύξει ένα σύστημα καταγραφής και παρακολούθησης των εξασφαλίσεων. Ωστόσο, καθώς το χαρτοφυλάκιό της σε ομολογιακά δάνεια έως σήμερα είναι περιορισμένο, κρίνεται ότι είναι σε θέση να τις παρακολουθήσει ικανοποιητικά.

5. Δεν διασφαλίζεται η διοικητική ανεξαρτησία της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων, καθώς, σύμφωνα με το οργανόγραμμα, δεν αναφέρεται απευθείας στη Διοίκηση (μέσω της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων), όπως προβλέπεται από την ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006, αλλά στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Λειτουργικών Υπηρεσιών. Επιπλέον, η Διεύθυνση δεν συμμετέχει στο μοναδικό εγκριτικό όργανο της Τράπεζας, όπου θα έπρεπε να γνωμοδοτεί για την ανάληψη σημαντικών κινδύνων κατά τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, χωρίς να παραβλέπεται ότι αξιολογείται θετικά το δικαίωμα βέτο που διαθέτει στην Επενδυτική Υπο-επιτροπή.

6. Το εγχειρίδιο πιστωτικής πολιτικής παρουσιάζει αδυναμίες, καθώς η αναφερόμενη πολιτική προβλέψεων και διαγραφών (πραγματοποίηση προβλέψεων με βάση την ΠΔΤΕ 2442/29.1.1999, η οποία αποτελεί εποπτικής κατεύθυνσης μέσο), δεν καθορίζει τα κριτήρια για πραγματοποίηση των προβλέψεων και των διαγραφών με βάση τα γεγονότα με τα οποία θα γίνεται έλεγχος απομείωσης της αξίας των χορηγήσεων.

7. Η Τράπεζα δεν εφαρμόζε μέχρι πρόσφατα τις διατάξεις του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006 που αφορούν στο πλαίσιο της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από

εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (στις 27.7.2009 κυκλοφόρησε σχετική εγκύκλιο).

### **Ειδικότερα:**

#### **Εγκριτική Διαδικασία**

Μοναδικό εγκριτικό κλιμάκιο στην Τράπεζα αποτελεί η Επενδυτική Επιτροπή. Λαμβάνοντας υπόψη τη σύνθεση της Επενδυτικής Επιτροπής και τον τρόπο λήψης αποφάσεων (τέσσερα από τα μέλη της ανήκουν στη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία), προκύπτει ότι η τελική απόφαση στηρίζεται κατά βάση στα στελέχη της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων. Δεδομένου ότι το εισηγητικό όργανο για τη χορήγηση ομολογιακών δανείων υπάγεται στη Διεύθυνση αυτή (το Τμήμα Πιστωτικής Ανάλυσης & Παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων καθώς και η πλειονότητα των μελών της Επενδυτικής Υπο-επιτροπής), τίθεται σημαντικό θέμα διαχωρισμού λειτουργιών μεταξύ της εισηγητικής και εγκριτικής διαδικασίας.

#### **Εκτίμηση και Παρακολούθηση του Πιστωτικού Κινδύνου**

Σύμφωνα με τη νέα πιστοδοτική πολιτική, η Τράπεζα, καθώς δεν έχει αναπτύξει ένα εσωτερικό σύστημα αξιολόγησης (credit rating system), θα χρησιμοποιεί ως δείκτη αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των πιστούχων: **α)** το rating της ICAP, **β)** τα slotting criteria για τις εταιρίες που δεν έχουν αξιολογηθεί από την ICAP και **γ)** την έγκριση των αρμοδίων αρχών για τις εταιρίες που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Σημειώνεται ότι μόλις 8 από τις 19 εταιρίες (42%), τις οποίες έχει χρηματοδοτήσει η Τράπεζα, έχουν ταξινομηθεί από την ICAP ως προς το βαθμό πιστοληπτικής ικανότητας. Η ταξινόμηση θα προσφέρει στην Τράπεζα τη δυνατότητα να παρακολουθεί συνολικά την ποιότητα του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου της, καθώς και την εξέλιξη της ποιότητας αυτής στο χρόνο. Επιπλέον, η

έλλειψη ταξινόμησης της πιστοληπτικής αξιολόγησης στερεί από την Τράπεζα τη δυνατότητα αντικειμενικής κατά το δυνατόν τιμολόγησης, με βάση τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.

Το Τμήμα Πιστωτικής Ανάλυσης και Παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων είναι υπεύθυνο για την παρακολούθηση του δανείου και των εξασφαλίσεων, από τη στιγμή της έγκρισης και της εκταμίευσης, έως τη μεταφορά του σε οριστική καθυστέρηση. Επομένως, τα στελέχη που εισηγούνται τα δάνεια είναι υπεύθυνα για την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της έγκρισης, όπως έχουν δοθεί από την Επενδυτική Επιτροπή. Επιπλέον, δεν υπάρχει διαχωρισμός ανάμεσα στο ρόλο της εισήγησης που είναι αρμοδιότητα του τμήματος με το ρόλο της παρακολούθησης της πιστοδότησης, σε περίπτωση καθυστέρησης ή αύξησης του αναλαμβανόμενου κινδύνου. Για το λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμο να ενδυναμωθεί το περιβάλλον ελέγχου στην πιστοδοτική διαδικασία, με τους κατάλληλους μηχανισμούς.

Η Τράπεζα δεν έχει αναπτύξει ένα σύστημα καταγραφής και παρακολούθησης των εξασφαλίσεων μέσω του οποίου να παρακολουθείται η συγκέντρωση του κινδύνου ανά εξασφάλιση. Προς το παρόν, οι εξασφαλίσεις μπορούν να παρακολουθούνται, λόγω του περιορισμένου χαρτοφυλακίου της Τράπεζας σε ομολογιακά δάνεια. Σημειώνεται ότι το Τμήμα Πιστωτικής Ανάλυσης και Παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων πρόκειται να αναπτύξει μία εφαρμογή σε excel, όπου θα παρακολουθείται η αποτίμηση των εξασφαλίσεων και η λήξη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Το Τμήμα Πιστωτικής Ανάλυσης και Παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων, όπως αναφέρθηκε στην περιγραφή της διαδικασίας χορήγησης ομολογιακών δανείων, προκειμένου να αποκτήσει ολοκληρωμένη άποψη για τον υπό εξέταση πιστούχο, συνεργάζεται με τη Γενική Διεύθυνση Εργασιών Δικτύου, για τον έλεγχο των αρχείων του Τειρεσία και την αναζήτηση του report της ICAP για την υπό εξέταση εταιρία. Επιπλέον, συνεργάζεται με το κατάστημα της Τράπεζας που έχει γίνει η εκταμίευση του δανείου

για τη λήψη σχετικής πληροφόρησης, με την κατάσταση του δανείου, καθώς δεν έχει πρόσβαση στα μηχανογραφικά συστήματα της Τράπεζας. Κρίνεται σκόπιμο, προκειμένου το τμήμα να είναι σε θέση να ασκήσει αποτελεσματικότερα τα καθήκοντά του, αναφορικά με την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου, να αποκτήσει πρόσβαση, (χωρίς τη δυνατότητα επέμβασης), στα συστήματα αυτά.

### **Εγχειρίδιο Πιστωτικής Πολιτικής**

Το Εγχειρίδιο Πιστωτικής Πολιτικής καθορίζει τις γενικές αρχές πιστωτικής πολιτικής και περιγράφει τη διαδικασία χορήγησης ομολογιακών δανείων. Ωστόσο, διαπιστώθηκαν οι παρακάτω αδυναμίες:

1. Για την κάλυψη ενδεχόμενων ζημιών από επισφαλείς απαιτήσεις προβλέπεται, στις περιπτώσεις ενήμερων ή υπερήμερων χορηγήσεων μέχρι τριών μηνών, η διενέργεια προβλέψεων σε ποσοστό 1% επί της απαίτησης. Σε διαφορετική περίπτωση, η πρόβλεψη θα γίνεται σύμφωνα με τους αντίστοιχους συντελεστές της ΠΔΤΕ 2442/29.01.1999 και με τη διαφορά ότι θα μελετάται, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, η αναγκαιότητα σχηματισμού επιπλέον ειδικής πρόβλεψης. Η πολιτική προβλέψεων, για να θεωρηθεί ικανοποιητική, θα πρέπει να καθορίζει τα γεγονότα, με βάση τα οποία θα γίνεται έλεγχος απομείωσης των δανείων και να προνοεί ώστε οι μελλοντικές ταμειακές ροές να εκτιμώνται από τις χορηγητικές μονάδες. Οι παράμετροι εκτίμησης των προβλέψεων πρέπει να καθορίζονται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων και οι απαραίτητες εγγραφές να διενεργούνται από τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.

2. Δεν περιλαμβάνεται η πολιτική διαγραφών για τις ανεπίδεκτες είσπραξης απαιτήσεις.



3. Η Τράπεζα πρέπει να συμπεριλάβει στο εγχειρίδιο διαδικασιών της το μηχανισμό παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής της πιστωτικής πολιτικής και της καταγραφής των πιθανών αποκλίσεων.

### **Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων (ΔΔΚ)**

Σύμφωνα με το οργανόγραμμα της Τράπεζας, η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων υπάγεται διοικητικά στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Λειτουργικών Υπηρεσιών, αντίθετα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006, όπου η ΔΔΚ πρέπει να είναι διοικητικά ανεξάρτητη από μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και από τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση, ή λογιστικοποίηση συναλλαγών. Αναφέρεται δε απευθείας στη Διοίκηση και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, ή και μέσω αυτής στο Δ.Σ.

Ο ρόλος της ΔΔΚ πρόσφατα ενισχύθηκε με την συμμετοχή του Διευθυντή της στην Επενδυτική Υπο-επιτροπή, η οποία είναι εισηγητικό όργανο, αλλά με δικαίωμα βέτο, όπως προαναφέρθηκε. Θεωρούμε ότι η ΔΔΚ θα έπρεπε να συμμετέχει στο εγκριτικό κλιμάκιο της Τράπεζας, την Επενδυτική Επιτροπή, γιατί η απουσία της ενέχει τον κίνδυνο της λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων χωρίς την ουσιαστική εκτίμηση σημαντικών κινδύνων (καθορισμός ορίων, συγκέντρωση κινδύνων, συγκέντρωση εξασφαλίσεων, εκτίμηση μακροοικονομικών παραμέτρων).

Αναφορικά με το σύστημα διαχείρισης κινδύνων, σημειώνεται ότι η Τράπεζα δεν έχει θεσμοθετήσει μέγιστα όρια ανάληψης πιστωτικού κινδύνου ανά κλάδο επιχειρήσεων και γεωγραφική περιφέρεια.

### **Πρόληψη Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας**

Στο Παράρτημα 4 της ΠΔΤΕ 2577/9.3.2006, στο πλαίσιο της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να απαιτούν την απόδειξη της ταυτότητας των συναλλασσόμενων και να επιδεικνύουν την δέουσα επιμέλεια κατά τη σύναψη κάθε είδους συμβάσεων και κατά την εκτέλεση οποιασδήποτε συναλλαγής, το ποσό της οποίας είναι ισότιμο των € 15.000 τουλάχιστον.

Στις 9.2.2009 έγιναν καταθέσεις μετρητών ποσών € 59.500 και € 60.000 από φυσικό πρόσωπο σε πίστωση λογαριασμών των εταιριών ALMOND AKINHTΩΝ ΑΕ και ASPEN AKINHTΩΝ ΑΕ για λογαριασμό των υπεράκτιων εταιριών, Portercall και Oramlake, (βασικοί μέτοχοι των ανωτέρω εταιριών), αντίστοιχα.

Η Τράπεζα στις συγκεκριμένες συναλλαγές δεν εφάρμοσε τις ανωτέρω διατάξεις, καθώς δεν παρέλαβε τα απαραίτητα δικαιολογητικά στοιχεία για την επιβεβαίωση της ταυτότητας των συναλλασσομένων και δεν διερεύνησε την προέλευση των ποσών που κατατέθηκαν.

Σημειώνεται ότι στην Τράπεζα μόλις στις 27.7.2009, κυκλοφόρησε κανονιστική εγκύκλιος που αφορά σε μέτρα για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Όπως προκύπτει δε από τις εκθέσεις ελέγχου της Τράπεζας της Ελλάδος, με ημερομηνία, 2-10-2013 και 27-1-2014, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, πριν την διάσπασή του, δεν ενήργησε τα δέοντα, για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των δανειοληπτών του, έτσι:

«Την 19/07/2013 το νέο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο προχώρησε σε εξώδικη καταγγελία πρόσκληση προς την δανειολήπτρια εταιρεία Village Roadshow Operations Hellas A.E και τους εγγυητές ΔΕΜΚΟ Α.Ε.» και τον κ. Κοντομηνά Δημήτριο διότι υφίστανται ληξιπρόθεσμες οφειλές συνολικού ποσού ευρώ 1.171.644,09.

Στο εξώδικο που τέθηκε υπόψη μας αναγράφεται ότι η Τράπεζα είχε οχλήσει από τις 13/06/2013 με εξώδικη διαμαρτυρία -

δήλωση της τόσο την δανειολήπτρια όσο και τους εγγυητές οι οποίοι δεν ανταποκρίθηκαν στις υποχρεώσεις προς την Τράπεζα.

Μέχρι την σύνταξη του παρόντος δεν τέθηκαν υπόψη μας ανάλογες ενέργειες του Ταχυδρομικού Ταμιευτήριου ΑΤΕ, (πριν την διάσπασή του), για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας «ΔΕΜΚΟ Α.Ε.», προς την Τράπεζα.

Σημειώνουμε ότι οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της εταιρείας τον Ιανουάριο του 2012, πριν την ολοκλήρωση δηλαδή της αναδιάρθρωσης των ομολογιακών δανείων, ανέρχονταν σε ποσό €4.000.000, ενώ μετά την αναδιάρθρωση και την αύξηση του ορίου κατά 4.000.000 δεν είχε διενεργηθεί καμία αποπληρωμή».

Εκ των ανωτέρω προέκυψε, μεταξύ άλλων, ότι οι υπεύθυνοι για την διαχείριση της περιουσίας του Τ.Τ., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά στην διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας, δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι της εργοδότης τους Τράπεζας και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας της τελευταίας, με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου αδικήματος, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον προέβησαν σε χρηματοδότηση-υπέρογκο δανεισμό σειράς εταιριών και επιχειρηματιών, κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση συγκεκριμένων πιστούχων, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με την Συνθήκη της Βασιλείας II, με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται

με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το ποσό των 208.154.000 ευρώ τουλάχιστον, (δανειοδοτήσεις του Τ.Τ. προς επιχειρήσεις μέσω Ομολογιακών Δανείων σύμφωνα με στοιχεία της 30-6- 2012), οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

Οι ως άνω υπεύθυνοι για την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, προέβλεψαν την ζημία αυτή ως αναγκαία συνέπεια των κρίσιμων ενεργειών - αποφάσεών τους, αλλά αποδέχτηκαν το επελθόν αποτέλεσμα.

Οι επιτετραμμένοι δε με την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας ενήργησαν, καταχρώμενοι τις θέσεις εμπιστοσύνης που κατείχαν στο επίμαχο Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα (Τ.Τ.) και εκμεταλλευόμενοι τις ευρείες δυνατότητες που παρείχε τότε το οικονομικό σύστημα, προκειμένου να επαυξήσουν την περιουσία τρίτων προσώπων-πιστούχων, ήτοι προς την κατεύθυνση της δημιουργίας πλούτου εκ μέρους των τελευταίων, ενόψει και του ύψους αλλά και του τρόπου χορήγησης των επίμαχων κάθε φορά χρηματοδοτήσεων, βλάπτοντας έτσι την περιουσία του Δημοσίου.

Επιπροσθέτως προέκυψε ότι οι προαναφερόμενοι δανειολήπτες αποκόμισαν περιουσιακό όφελος από τις επίμαχες χρηματοδοτήσεις και εν συνεχεία προέβησαν στην χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν των εν λόγω παράνομων εσόδων, με σκοπό να προσδώσουν νομιμοφάνεια σε αυτά, αλλά και στην μετατροπή και κατοχή περιουσίας, εν γνώσει κατά τον χρόνο της κτήσης του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, στην προκειμένη περίπτωση, από το βασικό αδίκημα της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία, ενώ από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης και από την υποδομή που έχουν διαμορφώσει, τα ανωτέρω πρόσωπα, με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης, (πολυδαίδαλο σχήμα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, πραγματοποίηση πλήθους τραπεζικών συναλλαγών, μεταφοράς δανείων για την δικαιολόγηση των οποίων, χρησιμοποιήθηκε ως αιτιολογία, «η έκδοση ομολογιακών δανείων», χωρίς σαφή καθορισμό του εκάστοτε σκοπού, «η αύξηση μετοχικού

κεφαλαίου», ή «η μεταβίβαση μετοχών»), προέκυψε ότι πορίζονται εισόδημα, ξεπλένοντας χρήματα που τους δόθηκαν γι' αυτό, από τους δράστες του βασικού αδικήματος της κακουργηματικής απιστίας.

Περαιτέρω, υπήρξαν περιπτώσεις, που δανειολήπτες εκμεταλλευόμενοι, αφενός τις μεταξύ τους σχέσεις και αφετέρου τις σχέσεις με πρόσωπα σε καίριες θέσεις στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, αλλά και τις ευκαιρίες που παρείχε στο παρελθόν το χρηματοπιστωτικό σύστημα, σε επίπεδο τραπεζικού δανεισμού, αποκόμισαν περιουσιακά οφέλη, ύψους εκατομμυρίων ευρώ, σε βάρος της περιουσίας τη Τράπεζας και εντεύθεν του Δημοσίου, όπως προκύπτει και από τα από 23-8-2013 και 6-2-2014 πορίσματα του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

#### Ειδικότερα:

1. Η εταιρία EKTASIS, για την οποία γίνεται λόγος ανωτέρω, είχε στην ιδιοκτησία της τέσσερα, (4), αγροτεμάχια, στην θέση Άνω Λάρσο στο Λιβάδι Παρνασσού Αράχοβας.

Στις 3-2-2009, τα ως άνω αγροτεμάχια μεταβιβάζονται από την εταιρία EKTASIS και τους Ευάγγελο και Χρήστο Ευθυμίου, στην εταιρία, OBLONG AE, συμφερόντων Αγαθής Χαραλαμπάκη, αδελφής της Μαγδαληνής Ευθυμίου και Γεωργίου Χαραλαμπάκη, συζύγου της Γεωργίας Καρυοφύλλη, δικηγόρου του Παναγιώτη Ευθυμίου, ενώ μέλος του ΔΣ, είναι ο Ευάγγελος Αποστολάτος.

Στις 9-3-2009, τα ως άνω αγροτεμάχια μεταβιβάζονται στην εταιρία, THOMPRON ΕΠΕ, η οποία εμφανίζει την ίδια διεύθυνση, Βουκουρεστίου αρ. 15, Αθήνα, με τις εταιρίες συμφερόντων, Παναγιώτη Ευθυμίου, ASPEN & ALMOND, με διαχειριστή τον Νικόλαο Χάμψα, άμεσο συνεργάτη του Παναγιώτη Ευθυμίου.

Η THOMPRON ΕΠΕ με την σειρά της, ανήκει στις:

**α.** PRONAL Κύπρου και **β.** THOMENAGO MARKETING LTD Κύπρου, ενώ πραγματικοί δικαιούχοι της THOMENAGO MARKETING LTD, είναι οι, Κυριάκος Γριβέας και Αναστασία Βάτσικα.

**2α.** Ο Άγγελος Φιλιππίδης, με την ιδιότητά του ως οικονομικού συμβούλου, το έτος 2006, συνεργάστηκε με τον Βίκτωρα Ρέστη, ο οποίος του ανέθεσε αποκλειστικά την πώληση του συνόλου του στόλου των πλοίων του, σε επενδυτές μέσω της επενδυτικής τράπεζας, Morgan Stanley, αν και η συμφωνία με τους επενδυτές της Morgan Stanley, τελικά ματαιώθηκε.

**2β.** Εν συνεχεία, ο Άγγελος Φιλιππίδης, συμφώνησε με τον Βίκτωρα Ρέστη, να αναλάβει την διεκπεραίωση των διαδικασιών, για την δημιουργία Τράπεζας στο Μαυροβούνιο, αφού πρώτα ο Βίκτωρας Ρέστης, είχε προσωπική επικοινωνία με τον νεοεκλεγέντα Πρόεδρο του Μαυροβουνίου, Τσουγκάνοβιτς.

Στην ανωτέρω Τράπεζα, First Financial Bank of Montenegro, συμμετείχε και ο Άγγελος Φιλιππίδης, με ποσοστό 32% και ποσό 1.600.000 ευρώ, έναντι αρχικού μετοχικού κεφαλαίου, 5.000.000 ευρώ.

Όταν, στις 8-8-2007, ο Άγγελος Φιλιππίδης, ανέλαβε Πρόεδρος του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, ενημέρωσε με δήλωση, το Διοικητικό Συμβούλιο του τελευταίου, ότι υπήρξε συνιδρυτής, μέτοχος και μέλος του ΔΣ της Τράπεζας, First Financial Bank of Montenegro, στο Μαυροβούνι και η δήλωσή του αυτή, καταχωρήθηκε στο υπ' αρ. 99/8-10-2007 πρακτικό συνεδρίασης, γεγονός που δεν αναιρεί όμως, την κατ' επανάληψη συνεργασία, την ιδιαίτερη γνωριμία και την προσωπική σχέση, με τον μετέπειτα δανειολήπτη, Βίκτωρα Ρέστη.

**2γ.** Επίσης, ο Άγγελος ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, έχει συστήσει από κοινού, μεταξύ άλλων, με τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή Επενδυτικής Τραπεζικής και Θυγατρικών του Τ.Τ. και Πρόεδρο της Υπό-Επιτροπής Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, (εισηγητικό όργανο του Τ.Τ.), με ποσοστό 36% και 19,6% αντίστοιχα, την εταιρία με την επωνυμία «Master Holdings AD», με έδρα στο Μαυροβούνιο και αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών (στην αγγλική: Industry: consumer services, sector: travel and leisure, subsector: gambling), σε χρονικό σημείο που δεν κατέστη δυνατόν να προσδιοριστεί επακριβώς, αλλά πάντως εν ενεργεία τουλάχιστον από το έτος 2010, [σχετικό το αντίγραφο εκ της επίσημης ιστοσελίδας [www.montenegroberza.com](http://www.montenegroberza.com)].

3. Ο κατηγορούμενος, Radomir Zivanic, είναι Σέρβος υπήκοος και δραστηριοποιείται επιχειρηματικά στο Μαυροβούνι, όπως και οι συγκατηγορούμενοί του, Βίκτωρας Ρέστης και Άγγελος Φιλιππίδης, γεγονός που καθιστά σχεδόν βέβαιη την μεταξύ τους γνωριμία.

4. Επίσης όπως προαναφέρθηκε, μέλος της εταιρίας, (Association Excellence in Paediatrics Institute), εμφανίζεται ο Ιωάννης ΡΟΡΡΗΣ, [βλ. συνημμένο υπ' αριθ. 8 της από 9-7-2013 αίτησης - καταγγελίας του Παναγιώτη ΚΑΜΜΕΝΟΥ του Ηλία], ο οποίος όπως ήδη αναφέρθηκε, διετέλεσε Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρίας με την επωνυμία «ΜΠΕΣΤΛΑΙΝ Ανώνυμος Εταιρία Διανομής Ασφαλιστικών και Χρηματοοικονομικών Προϊόντων» και τον διακριτικό τίτλο Bestline Cards S.A., 100% θυγατρικής του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, πριν από την συνεργασία αυτής με το Τ.Τ., για την οποία έγινε λόγος αναλυτικά ανωτέρω, ενώ διατήρησε την θέση του Διευθύνοντα Συμβούλου και στο μετέπειτα εταιρικό σχήμα της Bestline που μετονομάσθηκε σε, «HELLENIC POST CREDIT Ανώνυμη Εταιρία Παροχής Πιστώσεων».

5. Από την έρευνα δε που διενεργήθηκε, προέκυψε επιπροσθέτως, ότι κατά την περίοδο 2008-2013 οι κατηγορούμενοι, ΓΡΙΒΕΑΣ, ΒΑΤΣΙΚΑ και ΡΟΡΡΗΣ συνέστησαν, ατομικά ή από κοινού, εταιρίες και στην Αγγλία, οι περισσότερες από τις οποίες, άλλαξαν επωνυμία, περισσότερες από μία φορές, προκειμένου να εξαφανίσουν τα ίχνη της σύνδεσης των εταιριών αυτών με εκείνες που έλαβαν τα επίμαχα δάνεια από το Τ.Τ., [βλ. για όσα έπονται [www.duedil.com](http://www.duedil.com) και το υπ' αριθ. 70562/5-12-2013 έγγραφο].

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η εταιρία, «E.I. Congresses and Communications UK Limited», η οποία προηγουμένως είχε τις επωνυμίες, «C&C London Ltd» και «C&C International London Ltd», οι οποίες παρέπεμπαν ευθέως στην εταιρία, «C&C International Ltd», που ήταν η πιστολήπτρια των 17.000.000 ευρώ από το Τ.Τ.

Η πλήρης δε διάρθρωση, των κοινών εταιριών απεικονίζεται στο ακόλουθο διάγραμμα, που παρατέθηκε και ανωτέρω:



Είναι προφανές, ότι η διάρθρωση των εταιριών εκτείνεται και εκτός Αγγλίας, δεδομένου ότι στον Όμιλο εταιριών ανήκουν οι, «Blackwell Enterprises Ltd (Virgin Isl.)», με έδρα τις Βρετανικές Παρθένους Νήσους, και «C&C International (Cyprus) Ltd» με έδρα την Κύπρο.

Στη συνέχεια, απεικονίζονται οι εταιρίες, με έδρα την Αγγλία, στις οποίες συμμετέχουν ατομικά τα ως άνω πρόσωπα:

| <b>ΙΟΑΝΝΙΣ RORRIS</b>          |                                 |                                 |
|--------------------------------|---------------------------------|---------------------------------|
| 02 May 2008 — 01 Oct 2013      | 11 May 2011                     | 27 Nov 2012                     |
| Scientific initiatives Limited | Financial Global Events Limited | Eip Alliance of Parents' Groups |

### **KYRIAKOS GRIVEAS**

A C & C International Congress  
Organizers (London) Ltd.  
23 Jan 2003 – 31 Jul 2008

Εκ των ανωτέρω προκύπτει η ύπαρξη συνεργασιών, όχι μόνο ανάμεσα στην Διοίκηση του ΤΤ και δανειολήπτες, (κοινές



επιχειρήσεις κλπ.), αλλά και ανάμεσα σε φαινομενικά άσχετους μεταξύ τους δανειολήπτες.

Ειδικότερα, πρόσωπα που ήταν στελέχη του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και είχαν την ευθύνη για την διαχείριση της περιουσίας του, μετέχοντας στην Διοίκηση και / ή σε Επιτροπές οι οποίες αποφάσιζαν για την χορήγηση δανείων, μετείχαν ταυτόχρονα, σε κερδοσκοπικού χαρακτήρα εταιρίες, από κοινού με πρόσωπα στα οποία χορηγήθηκαν δάνεια από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, δάνεια τα οποία ουδέποτε επεστράφησαν.

Παράδειγμα αποτελούν τα ονόματα προσώπων, που μετείχαν με εναλλασσόμενους ρόλους στην διοίκηση των εταιριών:

**α. HELLENC POST CREDIT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ.**

**β. ΤΤΕΙ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΚΗΨΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ.**

Έτσι πρόσωπα που είχαν καθήκον επιμέλειας και διαχείρισης της περιουσίας της Τράπεζας και ως εκ της θέσεως τους μπορούσαν να ενεργούν νομικές και όχι μόνο υλικές πράξεις και είχαν την δυνατότητα να αναπτύσσουν πρωτοβουλίες και να λαμβάνουν αποφάσεις, με κίνδυνο και με ευθύνη τους, όντας επιφορτισμένοι με την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου, την έγκριση των δανειοδοτήσεων και την παρακολούθηση της δανειακής σχέσης και για τον σκοπό αυτό μετείχαν στις αρμόδιες προς τούτο Επιτροπές, προέβησαν σε πράξεις και παραλήψεις, οι οποίες επέφεραν ή επέτρεψαν να επέλθει το ζημιογόνο αποτέλεσμα.

Οι πράξεις ή οι παραλήψεις αυτές, ανάγονται, είτε στην εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου, είτε στην μη νομότυπη και σύμφωνα με την καθιερωμένη συνήθη Τραπεζική πρακτική, διαδικασία έγκρισης και αποδέσμευσης της χρηματοδότησης, είτε στην λήψη ή μη αποτελεσματικών μέτρων διασφάλισης των συμφερόντων της Τράπεζας και της δικαστικής προστασίας.

Τα ανωτέρω θεμελιώνονται επίσης και από το γεγονός, ότι οι ως άνω κατηγορούμενοι, που ήταν επιφορτισμένοι με την επιμέλεια και την διαχείριση της Τράπεζας και συναλλάσσονταν για

λογαριασμό της, δεν ήταν «κοινοί – απλοί» και «επί ίσοις όροις» συναλλασσόμενοι, αλλά αντιθέτως ήταν οι ειδικότεροι των ειδικών, πραγματικοί εμπειρογνώμονες, άριστοι γνώστες των τραπεζικών συναλλαγών και των ενδεχόμενων κινδύνων, απ' τις συναλλαγές αυτές και βέβαια σε θέση υπεροχής έναντι των αντισυμβαλλόμενων, αιτούντων - δανειοληπτών.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, κινείται και ο ισχυρισμός των κατηγορουμένων – δανειοληπτών, ότι η επιδίωξη ίδιου συμφέροντος στις συναλλαγές, ακόμη και με ζημία του αντισυμβαλλόμενου μέρους, είναι φυσιολογική.

Έτσι λαμβάνοντας υπόψη την κρατούσα ελευθερία των εμπορικών συναλλαγών και του ανταγωνισμού της αγοράς στις αμοτεροβαρείς συμβάσεις που επικρατούν αντικρουόμενα συμφέροντα, στόχος του κάθε μέρους είναι η επιδίωξη του κέρδους και κάθε μέρος βαρύνεται με το καθήκον επιμέλειας της δικής του περιουσίας.

Συνεπώς, ο διαχειριστής – κατηγορούμενος αυτοργός, έχει υποχρέωση εκ του νόμου ή από την δική του εσωτερική σχέση με τον τρίτο, του οποίου την περιουσία διαχειρίζεται, να επιδεικνύει την δέουσα επιμέλεια που απαιτούν οι συναλλαγές, ενώ τέτοια υποχρέωση δεν υφίσταται για το έτερο μέρος της δικαιοπραξίας, το οποίο τηρώντας τους κανόνες της δέουσας επιμέλειας ως προς την δική του περιουσία, επιθυμεί να επιδιώξει την μεγιστοποίηση του δικού του οφέλους.

Άρα, αφενός η θέση του κατηγορουμένου, Κλεάνθη Παπαδόπουλου, περί κανόνων που επιβάλλουν, «την συντήρηση και επιβοήθηση του οφειλέτη – επιχειρηματία, σε χαλεπούς καιρούς να επιβιώσει και όχι την εξόντωσή του», και αφετέρου η θέση του κατηγορούμενου, Λυμπέρη Κατσιουλήρη, περί de facto συμμετοχής του στις Αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής, τις οποίες υπέγραφε, με παντελή άγνοια αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των υποψηφίων πιστούχων εταιριών, λειτουργούν σε βάρος των συμφερόντων της Τράπεζας και κατ' επέκταση του Δημοσίου και δεν μπορούν να καλύψουν τις ευθύνες των ενεργειών τους.

Περαιτέρω, οι κατηγορούμενοι – μέλη της Επενδυτικής

Υποεπιτροπής και Επενδυτικής Επιτροπής, αντίστοιχα, προσπαθούν να αποσείσουν εκατέρωθεν τις ευθύνες τους, θεωρώντας οι μεν υπεύθυνους τους δε και αντιστρόφως, αφού τα μέλη της Επενδυτικής Υποεπιτροπής θεωρούν τον εαυτό τους, εισηγητικό - γνωμοδοτικό όργανο, χωρίς αποφασιστική αρμοδιότητα στην χορήγηση των δανείων, ενώ τα μέλη της δεύτερης, θεωρούν ότι απλά επικύρωναν τις εισηγήσεις που υποβάλλονταν από το αρμόδιο εισηγητικό όργανο, (Επενδυτική Υποεπιτροπή).

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των μελών της Επενδυτικής Επιτροπής:

### **ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ (Ε.Ε.)**

#### **είναι:**

- Εξειδίκευση των αποφάσεων του Δ.Σ. του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου στα θέματα Επενδύσεων, Διαχείρισης και νέων επενδυτικών προϊόντων για την πελατεία των καταστημάτων.
- Εξειδίκευση των αποφάσεων της Επιτροπής Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO) στα θέματα:
- Διάρθρωσης επενδύσεων.
- Κερδοφορίας και ανάλυσης των επενδύσεων ανά χαρτοφυλάκιο.
- Ανάλυσης των σχέσεων απόδοσης και κινδύνων στα χαρτοφυλάκια επενδύσεων του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου.
- Παρακολούθηση της τήρησης των εγκεκριμένων-ορίων συναλλαγών, και ορίων αντισυμβαλλομένων από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων.
- Ανάλυση και έγκριση για τις πράξεις διαχείρισης του χαρτοφυλακίου εναλλακτικών επενδύσεων (Alternative Investments) ως πράξεων υψηλού κινδύνου.
- Ανάλυση και έγκριση για πράξεις διαχείρισης του μετοχικού χαρτοφυλακίου της τράπεζας.
- Ανάλυση και συμμετοχή σε νέες μετοχικές και ομολογιακές εκδόσεις.
- Έγκριση για την κατάταξη των επενδύσεων του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου στα χαρτοφυλάκια με βάση τα IFRS.

- *Held to maturity* (Επενδυτικό).
- *Available for sale* (Διαθέσιμο της πώληση).
- *Trading* (Εμπορικό).
- Έγκριση για κάθε μεταφορά επένδυσης από χαρτοφυλάκιο σε χαρτοφυλάκιο με παράλληλο έλεγχο των συνεπειών.
- Ανάλυση και έγκριση για πράξεις σε τίτλους διαβαθμισμένους από τους οίκους (Moody's, S-P, Fitch κ.λ.π.) ως *non investment grade*.
- Έγκριση συνεργασίας με χρηματιστηριακούς οίκους για πράξεις επί μετοχών, δεικτών και παραγώγων επί αυτών.
- Ο έλεγχος της διαχείρισης των σχέσεων με χρηματιστηριακές εταιρείες, εταιρείες διαμεσολάβησης, επενδυτικούς οίκους.

Η Επενδυτική Επιτροπή είναι το συλλογικό όργανο που λαμβάνει αποφάσεις για το σύνολο των επενδύσεων του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου που συνοπτικά αφορούν:

**α.** Ομόλογα (Κυβερνητικά-Εταιρικά-Ειδικά-Αναδυόμενων αγορών κ.λ.π.).

**β.** Επιτόκια, Επιτοκιακή πολιτική και αντιμετώπιση του επιτοκιακού κινδύνου.

**γ.** Συνάλλαγμα και αντιμετώπιση του συναλλαγματικού κινδύνου.

**δ.** *Structured Products* (Επιτοκιακά- Μετοχικά-Ομολογιακά-Credit).

**ε.** Παράγωγα (Μετοχικά-Ομολογιακά-Επιτοκιακά-Συναλλαγματικά Δεικτών).

**στ.** Συμμετοχές (Α/Κ-Ετ. Επενδύσεων-Hedge Funds-Venture Capital).

**ζ.** Μετοχές (Εσωτερικού-Εξωτερικού).

**η.** Αντιστάθμιση των αναλαμβανόμενων κινδύνων των χαρτοφυλακίων, (Ομολογιακού-Επιτοκιακού-Συναλλαγματικού-Ρευστότητας και Πιστωτικού).

Δεν περιλαμβάνονται άρα, κατά τα λεγόμενα των μελών της – κατηγορούμενων, στις ισχύουσες και ρητώς ορισθείσες αρμοδιότητες της, η έγκριση ή απόρριψη χορήγησης ομολογιακών δανείων σε επιχειρήσεις και δεν είχε αρμοδιότητα αξιολόγησης των επί μέρους όρων χορήγησης ενός ομολογιακού δανείου, όπως π.χ. η πιστοληπτική ικανότητα του δανειολήπτη, οι εγγυήσεις που

θα έπρεπε να λάβει το Τ.Τ., το επιτόκιο του δανείου, ο τρόπος και χρόνος εκταμίευσης αυτού κ.ο.κ., ενώ όλες αυτές τις εξουσίες και αρμοδιότητες είχε αποκλειστικά και μόνον η εισηγητική Υποεπιτροπή, η οποία και τις ασκούσε μόνη της.

Αντιθέτως, στο από Νοέμβριο 2012 Πόρισμα Ελέγχου της Τράπεζας της Ελλάδος διαπιστώνει σχετικώς ότι: «... Η Επενδυτική Επιτροπή αποτελούσε το συλλογικό όργανο, αρμόδιο για την έγκριση του συνόλου των επενδύσεων της Τράπεζας.

Ο κανονισμός ήταν ιδιαίτερα γενικός και δεν επικαιροποιήθηκε, παρά την ουσιώδη μεταβολή του αντικειμένου της, ήτοι εγκρίσεις σε σημαντικού ύψους πιστοδοτήσεις προς εταιρίες, μέσω Ο/Α...

Σύμφωνα με τον εγκεκριμένο κανονισμό, (απόφαση Δ.Σ. 31.3.2006), η Επιτροπή ήταν υπεύθυνη για έγκριση τοποθετήσεων σε ομόλογα, (κυβερνητικά, εταιρικά κλπ), συμμετοχές, μετοχές, παράγωγα, δομημένα προϊόντα, προϊόντα για αντιμετώπιση συναλλαγματικού κινδύνου κ.α.

Η Επενδυτική Επιτροπή τον 5/2011 μετονομάστηκε σε Επιτροπή Επενδύσεων Ιδίου Χαρτοφυλακίου, έχοντας έκτοτε ως αρμοδιότητα την αξιολόγηση και έγκριση προτάσεων επενδύσεων της Τράπεζας, πέραν των δανείων».

Απ' την άλλη πλευρά, οι κατηγορούμενοι – μέλη της Επενδυτικής Υποεπιτροπής ισχυρίζονται ότι λειτουργούσαν χωρίς εγκεκριμένο κανονισμό, ο οποίος καταρτίστηκε στις 27-3-2009, με την υπ' αρ. 128 Απόφαση του ΔΣ του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και περιελάμβανε:

**Οι κύριες αρμοδιότητες της Υπο-Επιτροπής είναι:**

- Ανάλυση επιχειρηματικού σχεδίου του εκδότη, (Business Plan), συμπεριλαμβανομένων των παραδοχών και των υποθέσεων του εκδότη.
  - Έλεγχος πιστοληπτικής ικανότητας και τυχόν δυσμενών στοιχείων ή και πληροφοριών του εκδότη ή των μετόχων.
  - Έλεγχος νομικής κατάστασης του εκδότη».
- καθώς επίσης και:

- Αξιολόγηση και έλεγχος των εξεταζόμενων προτάσεων ....εφαρμόζοντας τις κάτωθι αρχές και διαδικασίες:

- \_ Έλεγχος και ανάλυση του κλάδου της οικονομίας στον οποίο δραστηριοποιούνται οι εκδότες.

- \_ Έλεγχος της κεφαλαιακής διάρθρωσης του εκδότη.

- \_ Ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των τριών τελευταίων χρήσεων

- της εταιρείας και των πιο σημαντικών αριθμοδεικτών...

- \_ Ανάλυση των ειδικότερων στοιχείων ενεργητικού ... και των υποχρεώσεων παθητικού, ιδίως των χρηματοοικονομικών οιουδήποτε τύπου, σε άλλα πιστωτικά ιδρύματα ή οργανισμούς (leasing, factoring κλπ) ή ακόμα και σε φυσικά πρόσωπα.

- \_ Αξιολόγηση των προσώπων της διοικητικής πυραμίδας και των βασικών μετόχων.

- \_ Αξιολόγηση κύκλου εργασιών, ρευστότητας, ταχύτητας κυκλοφορίας και ικανότητας ομαλής αποπληρωμής.

- \_ Διερεύνηση και ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ παρεχόμενων ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ.

Έτσι, κατά τα λεγόμενα των μελών – κατηγορουμένων, της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, η τελευταία τόσο κατά την αρχική της μορφή, όσο και κατά την τροποποιηθείσα, είχε εισηγητικό και μόνον ρόλο και όχι εκτελεστικό ή διαχειριστικό.

Από τον συνδυασμό δε, των προαναφερόμενων δύο αντικρουόμενων απόψεων, «ουδείς ευθύνεται έναντι ουδενός.»

Περαιτέρω και όσον αφορά τον ισχυρισμό του Άγγελου Φιλιππίδη, περί απόλυτης ακυρότητας από την μη κλήτευσή του προς παροχή εξηγήσεων, κατά την προκαταρκτική εξέταση η οποία διενεργήθηκε για την υπό κρίση ποινική υπόθεση, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων, 31 παρ. 2β', 43 παρ. 1, 72, 171 παρ. 1β', δ' και 250 παρ. 1 ΚΠΔ, που αναφέρθηκαν αναλυτικά ανωτέρω, προκύπτει ότι δεν δημιουργείται απόλυτη ακυρότητα, διότι αυτός είχε την δυνατότητα να προβάλλει τους υπερασπιστικούς ισχυρισμούς του στο στάδιο της ανάκρισης το οποίο επακολούθησε της προκαταρκτικής εξέτασης και πράγματι, όπως προκύπτει από την επισκόπηση των εγγράφων της δικογραφίας, τους πρόβαλε, αφού απολογήθηκε ενώπιον του Ανακριτή, στις 5-2-2014 και μετά από προθεσμία στις 10-2-2014 και

κατέθεσε πέντε (5) εκτενή υπομνήματα, ήτοι τα από 10-2-2014, 5-3-2014, 19-6-2014, 17-7-2014 και 23-9-2014, (ΑΠ 860/2009 ΝΟΜΟΣ, 1131/2009, ΠΟΙΝΔ/ΝΗ 2010/822, 984/2011 ΝΟΜΟΣ).

Πέραν των ανωτέρω, επί των ημερών του Άγγελου Φιλιππίδη, (και συγκεκριμένα μέχρι τον Οκτώβριο του 2009), εκταμιεύτηκε το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοδοτήσεων της Τράπεζας προς επιχειρήσεις, μέσω Ομολογιακών Δανείων, ορισμένα εκ των οποίων εκτέθηκαν αναλυτικά ανωτέρω, χωρίς η Τράπεζα να έχει εκ των προτέρων θεσμοθετήσει Κανονισμό Πιστοδοτήσεων που να καθορίζει τα όρια ανάληψης κινδύνων, χωρίς να έχει διασφαλιστεί η ύπαρξη κατάλληλων συστημάτων για την αξιολόγηση, μέτρηση και παρακολούθησή τους και χωρίς να διατίθενται οι δέουσες υποδομές για την κατάλληλη διαχείρισή τους.

Παρά ταύτα, διενεργήθηκαν *κατ' εξακολούθηση*, χρηματοδοτήσεις ύψους εκατομμυρίων ευρώ, κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, (ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες), κατά παράβαση των οικείων Πράξεων Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος, και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής [βλ. και το από το Νοέμβριο του 2012 Πόρισμα Ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ/ΤτΕ, σελ. 9], όπως ειδικότερα αναλύθηκε παραπάνω σε περιπτώσεις ιδιαίτερα υψηλών δανειοδοτήσεων, (Όμιλος Γριβέα, ALAPIS, Όμιλος ΔΕΜΚΟ, Radomir Zivanic, Βίκτωρας Ρέστης, Παναγιώτη ΕΥΘΥΜΙΟΥ), με αποτέλεσμα την ζημία της περιουσίας της Τράπεζας, της οποίας είχε την διαχείριση, μεταξύ των λοιπών ως άνω αναφερόμενων προσώπων, ο ανωτέρω Πρόεδρος αυτής, ο οποίος, σημειωτέον, ήταν και Πρόεδρος της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., ήτοι του ανώτατου εγκριτικού οργάνου της Τράπεζας, η οποία, μάλιστα, (Επιτροπή) ενέκρινε στην πλειονότητα των περιπτώσεων —ειδικά κατά το έτος 2009— όπως προκύπτει από τα οικεία Πρακτικά, τις αιτούμενες κάθε φορά χρηματοδοτήσεις, σύμφωνα με τα εισηγηθέντα και χωρίς ιδιαίτερες παρατηρήσεις [βλ. και το από το Νοέμβριο του 2012 Πόρισμα Ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ/ΤτΕ, σελ. 12], παρότι γνώριζε το σύνολο των κρίσιμων κατά περίπτωση οικονομικών μεγεθών του εκάστοτε πιστούχου.

Από όσα εκτέθηκαν αναλυτικά στην παρούσα αναφορά μας

προκύπτει ότι, μεταξύ άλλων προσώπων, ο Άγγελος ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, ενήργησε, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε κατά περίπτωση, καταχρώμενος την θέση εμπιστοσύνης που κατείχε ως Πρόεδρος του επίμαχου Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος (Τ.Τ.) και εκμεταλλευόμενος τις δυνατότητες του οικονομικού συστήματος, με την διαχείριση του οποίου ήταν επιφορτισμένος, προκειμένου να επauξήσει την περιουσία τρίτων προσώπων, (όπως στις περιπτώσεις των, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ / Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, Radomir Zivanic, Βίκτωρα Ρέστη, Παναγιώτη ΕΥΘΥΜΙΟΥ), ήτοι προς την κατεύθυνση της δημιουργίας πλούτου εκ μέρους των τελευταίων, ενόψει του ύψους και των όρων των επίμαχων κάθε φορά χρηματοδοτήσεων, βλάπτοντας την περιουσία του Δημοσίου.

Το γεγονός δε, ότι οι Αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής ήταν ομόφωνες, δεν αποτελεί αξίωμα για την ορθότητά τους, ενώ δεν δύναται να αποσείσει τις ευθύνες των υπευθύνων, η άποψη του Οικονομολόγου, Θεοχάρη Παπαγεωργίου, που συνέταξε την από 6-6-2014 τεχνική έκθεση, μετά από εντολή του πληρεξουσίου δικηγόρου του Άγγελου Φιλιππίδη, σύμφωνα με την οποία:

«Νέο στοιχείο δεν μπορεί όμως να αποτελεί η εκ των υστέρων μη εξυπηρέτηση των δανείων. Διότι η χορήγηση των δανείων είναι από την φύση της μια διαδικασία που ενέχει και εμπεριέχει την πιθανότητα της μη εξυπηρέτησης. Οι εν χρόνω διοικητικές αποφάσεις που αφορούν μελλοντικές εταιρικές δραστηριότητες ή εξελίξεις, λαμβάνονται με βάση τα στοιχεία και τις διαθέσιμες πληροφορίες στον χρόνο της απόφασης, στον οποίο εκτιμάται, σταθμίζεται και αξιολογείται και ο αναλαμβανόμενος επιχειρηματικός κίνδυνος, (credit risk). Μεταγενέστερα γεγονότα, (πχ πιστωτική κρίση ή δυσμενής εξέλιξη των δραστηριοτήτων της εταιρίας) ή ενέργειες άλλων Διοικήσεων, που ακολούθησαν ή αστάθμητοι οικονομικοί, κοινωνικοί και πολιτικοί παράγοντες ή άλλες αιτίες που δημιούργησαν μη συνήθη επιχειρηματικό κίνδυνο και μη προβλέψιμες κατά τον χρόνο των αποφάσεων, καταστάσεις, δεν πρέπει να συνδέονται αιτιωδώς με την αξιολόγηση και την κρίση που έγινε κατά τον χρόνο της έγκρισης των πιστώσεων...

Μέρος των χορηγηθέντων δανείων κατέστησαν επισφαλής όταν η πρωτόγνωρη οικονομική κρίση συνεχίστηκε με ένταση και



σε βάθος χρόνου, φέρνοντας σε αδιέξοδο χιλιάδες ελληνικές επιχειρήσεις...».

Συγκεκριμένα, η μη ορθή αξιολόγηση του γενικότερου επιχειρηματικού κινδύνου, δεν συνάδει με ειδήμονες περί των οικονομικών, των οποίων η εργασία ήταν αυτή ακριβώς, δηλαδή η ορθή αξιολόγηση του πιστωτικού και επιχειρηματικού κινδύνου, ενώ κατά την χορήγηση των επίμαχων δανείων, η οικονομική κρίση είχε ήδη ξεκινήσει και ήταν σε θέση να γνωρίζουν περισσότερο από τον καθένα την εξέλιξη, την έκταση και την διάρκειά της.

Επιπροσθέτως δε, στην περίπτωση της συμμετοχής της Τράπεζας στην θυγατρική του Ομίλου ΔΕΜΚΟ εταιρία BESTLINE, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε, προκύπτουν ενδείξεις και δη επαρκείς περί του ότι ο ως άνω Πρόεδρος του Τ.Τ., ο οποίος ανέλαβε την επιλογή και υλοποίηση της επίμαχης «εξαγοράς», ενεργώντας από κοινού με τον Μάριο Βαρότση, Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή Επενδυτικής Τραπεζικής & Θυγατρικών του Τ.Τ., που εισηγήθηκε θετικά για την εν λόγω συμμετοχή και τα λοιπά ως άνω αναφερόμενα πρόσωπα, (Δημήτριο Κοντομηνά, Ιωάννη Ρόρρη και Αλεξάνδρα Λιακοπούλου), παραπλάνησαν ακόμα και αυτά καθ' αυτά τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Τ., προκειμένου να επιτύχουν την έγκριση της εν λόγω συμμετοχής του Τ.Τ. στην θυγατρική του Ομίλου ΔΕΜΚΟ εταιρία BESTLINE, του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, υπό τους όρους που προεκτέθηκαν, με σκοπό να προσπορίσουν παράνομο περιουσιακό όφελος στον τελευταίο.

Τέλος, αξιολογώντας τις ληφθείσες μαρτυρικές καταθέσεις, αναφέρουμε τα ακόλουθα επίμαχα αποσπάσματα, εξ αυτών, τα οποία επιβεβαιώνουν και συνάδουν, με όλα τα ανωτέρω εκτεθέντα:

1. Σύμφωνα με την από 17-1-2014 μαρτυρική κατάθεση του Λυκούργου Χρυσοσπάθη, Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, από το έτος 2009:

«...Όταν πήγα στο Τ.Τ. η γενικότερη διαπίστωσή μου ήταν ότι οι συνολικές υποδομές της τράπεζας δεν βρίσκονταν στο επίπεδο των άλλων τραπεζών, προκειμένου να είναι ευχερής η παρακολούθηση των εργασιών της τράπεζας. Υπήρχαν ατέλειες σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων μεταξύ του τομέα

επιχειρηματικής πίστης. Μια βασική αδυναμία στο ΤΤ, ήταν ότι το κεντρικό μηχανογραφικό σύστημα δεν κάλυπτε την λειτουργία των Ο/Δ και των αλληλόχρεων λογαριασμών... Μπαίνοντας στο Τ.Τ. και με βάση την τραπεζική μου εμπειρία των 31 ετών αισθάνθηκα ότι οι ανάγκες των τραπεζικών εργασιών που εκτελούνταν το 2009 το Τ.Τ. δεν ήταν επαρκώς και κατάλληλα επανδρωμένο... Όλα τα μεγάλα επιχειρηματικά δάνεια ήταν κατόπιν εισήγησης των Υποεπιτροπών και Επιτροπών, αλλά τα σχετικά ζητήματα είχαν προηγουμένως συζητηθεί με τον αρμόδιο αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή τον κύριο Βαρότση και όπως μου έχουν αναφέρει υπάλληλοι, ο κ. Βαρότσης φαίνεται να είχε συζητήσει τα θέματα με τον κ. Φιλιππίδη. Το Τ.Τ. έπασχε στην σύνταξη κανονισμών πιστοδοτήσεων, μεταξύ των οποίων ήταν και ο κανονισμός Ο/Δ. Ωστόσο μετά τις υποδείξεις της ΤτΕ, υποβλήθηκαν στο ΔΣ και εγκρίθηκε σχετικός τροποποιημένος και βελτιωμένος κανονισμός Ο/Δ... Ήδη από τις δύο πρώτες αποφάσεις, προκύπτει ότι έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη πιστοληπτική ικανότητα της πιστούχου και ετίθετο ως στόχος της τράπεζας η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονταν σε βαθμίδες από ΑΑ έως και C. Ανεξάρτητα αυτού η πιστοληπτική ικανότητα του πιστούχου πάντα λαμβάνεται υπόψη και αποτελεί ένα από τα βασικά κριτήρια για την αξιολόγηση ενός χορηγητικού αιτήματος. Ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός της πιστούχου αποτελεί καταρχήν ένα αρνητικό κριτήριο το οποίο από μόνο του δεν αποτελεί απόρριψη του αιτήματος, εφόσον οι προτεινόμενες εξασφαλίσεις κριθούν ουσιαστικές και επαρκείς και υπερκαλύπτουν τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο... Η επιλογή της Bestline, ως συνεργάτη του Τ.Τ. δεν φαίνεται να προκύπτει μέσα από κάποια επιλογή της διοίκησης. Τα αρνητικά σημεία της συμφωνίας μετόχων, κατά την προσωπική μου άποψη, είναι η ανάθεση του management της εταιρίας σε άτομα επιλογής της ΔΕΜΚΟ και όχι του Τ.Τ. και η ρήτρα για put option. Μεταξύ των διευθυντικών στελεχών της ΗΡC περιλαμβανόταν και ένα στέλεχος του Τ.Τ. αποσπασμένο της ΗΡC, το οποίο δεν αναφερόταν στο Τ.Τ. Επίσης με βάση τα μέχρι τότε έγγραφα που τέθηκαν υπόψη μου, ο εσωτερικός έλεγχος της εταιρίας θα πραγματοποιούνταν από το ΤΤ, αλλά θα αναφερόταν στην διοίκηση της Post Credit... Η εμπλοκή μου στο θέμα προέκυψε από την σύνταξη ειδικού πορίσματος το

οποίο έγινε κατ' εντολή του κ. Σιγανού, όταν πληροφορηθήκαμε από τον κ. Μαυρίδη της ΤτΕ για την ύπαρξη της 580 επιστολής της ΤτΕ και της σύνταξης πορίσματος για το εν λόγω θέμα. Η αίσθηση που φαίνεται ότι είχαν τα μέλη του ΔΣ, που ενέκριναν την συμμετοχή στο 50% της Bestline με καταβολή ποσού 19,8 εκατομμυρίων, ήταν η αξία της Bestline ανερχόταν περίπου σε 40.000.000... Όταν το 2012 πληροφορηθήκαμε από την ΤτΕ, (κατά την διάρκεια ελέγχου από τον κ. Μαυρίδη), την ύπαρξη του υπ' αρ. 580 εγγράφου ο τότε εκτελεστικός αντιπρόεδρος του ΤΤ, ο κ. Σιγανός έδωσε εντολή να πραγματοποιηθεί έρευνα για το θέμα αυτό, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω έγγραφο δεν είχε γνωστοποιηθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο στο ΤΤ, δεν τέθηκε υπόψη των μελών του ΔΣ της ΗΡC μεταξύ των οποίων συμμετείχαν οι, Βαρότσης, Φιλιππίδης και Ξυφαράς...».

2. Σύμφωνα με την από 2-12-2013 μαρτυρική κατάθεση του Λάζαρου Μαυρίδη, υπαλλήλου της ΤτΕ, Προϊσταμένου του Α' Τμήματος Επιτόπιου Ελέγχου της ΔΕΠΣ και διενεργήσαντα τον έλεγχο του, από Ιούνιο 2012, πορίσματος της ΤτΕ:

«...Ο κύριος Μιχάλης Χατζηπαύλου, CEO της Deloitte, υπέβαλε με την μορφή επιστολής προς τον κύριο Άγγελο Φιλιππίδη, Πρόεδρο του Τ.Τ. την με ημερομηνία 21-3-2008 μελέτη, σκοπός της οποίας ήταν η αποτίμηση της εμπορικής αξίας του συνόλου των μετοχών της Bestline στο πλαίσιο εξέτασης του ενδεχόμενου συνεργασίας του Τ.Τ. με αυτήν. Στην έκθεση αποτιμήθηκε η εμπορική αξία της εταιρίας μεταξύ 18,1 εκ. ευρώ και 21,6 εκ. ευρώ, με κεντρική εκτιμώμενη αξία, 19,8 εκ. ευρώ. Σημειώνεται ότι η εν λόγω αποτίμηση στηρίζεται στην μέθοδο της προεξόφλησης μελλοντικών ταμειακών ροών, ενώ σύμφωνα με την μέθοδο τα αναπροσαρμοσμένης καθαρής θέσης, η αποτίμηση ανήλθε στο ποσό των 2,8 εκ. ευρώ. Η αποτίμηση της Bestline από την Deloitte βασίστηκε σε υποθέσεις και παραδοχές για την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών της για τα έτη 2008 – 2017, οι οποίες της δόθηκαν από την ίδια την Διοίκηση της Bestline. Να επισημανθεί ότι οι προβλέψεις αυτές στηρίζονται στην παραδοχή ότι η Bestline θα συνεχίσει την δραστηριότητά της, όπως είχε την 31-12-2007 και ότι εντός του έτους 2008 θα αναπτύξει συνεργασία με άλλο πιστωτικό

ίδρυμα, στο οποίο θα μεταφέρει το χαρτοφυλάκιο πιστωτικών της καρτών, χωρίς να απωλέσει πελατολόγιο ή έσοδα. Ωστόσο, από τον έλεγχο προέκυψε απολογιστικά ότι τα υπόλοιπα ενεργών καρτών της Bestline για το έτος 2007 ανέρχονταν σε 60 εκ. ευρώ, (σύμφωνα με την παρ. 5.2. στην σελ. 41 της μελέτης αποτίμησης της Deloitte) και τελικά η τράπεζα ανέλαβε την 27-3-2009 από την Bestline χαρτοφυλάκιο πιστωτικών καρτών ύψους 52,4 εκ. ευρώ, το οποίο μέχρι την στιγμή εκείνη χρηματοδοτείτο από την Millennium. Το ανώτερο υπόλοιπο είναι αφενός, μικρότερο του υπολοίπου ενεργών πιστωτικών καρτών της Bestline, περιόδου 2003 – 2007 και αφετέρου υστερεί περαιτέρω των προβλέψεων της Deloitte. Από αυτά προκύπτει ότι οι εκτιμήσεις στις οποίες στηρίχτηκε η μελέτη αποτίμησης δεν αντιστοιχούν στα πραγματικά μεγέθη της εξαγοραζόμενης κατά τον χρόνο εξαγοράς. Με άλλα λόγια, τα υπόλοιπα που μεταβιβάστηκαν από την Bestline και στα οποία βασίστηκε η Deloitte για να προβεί στην αποτίμηση, υστερούσαν κατά 18 εκ. ευρώ περίπου, ήτοι σε ποσοστό 25% περίπου. Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία που η Bestline έθεσε υπόψη και στηρίχτηκε η Deloitte, εκτιμήθηκε ότι οι πωλήσεις της Bestline, θα αυξάνονταν την περίοδο 2008 – 2009 στα επίπεδα των ετών 2004 – 2005, ου ήταν ωστόσο υψηλά, καθόσον οι πωλήσεις την πενταετία 2003 – 2007, είχαν μειωθεί... Το T.T. ενώ ανέλαβε στην πραγματικότητα εξολοκλήρου τον πιστωτικό κίνδυνο των ενεργών υπολοίπων των πιστωτικών καρτών της Bestline, τον αξιολόγησε ως μηδενικό, γεγονός που προκύπτει από το ότι δεν έθεσε καμία χρηματοοικονομική ρήτρα α) όσον αφορά τις τυχόν επισφάλειες των υπολοίπων της Bestline και β) στο σύνολο των προβλέψεων και παραδοχών με τις οποίες αποτιμήθηκε η Deloitte την Bestline. Με άλλα λόγια η τράπεζα στηρίχτηκε σε αισιόδοξα και μη πραγματικά, όπως σας προανέφερα δεδομένα για την εν λόγω συμμετοχή, με συνέπεια εν τέλει την ζημία της περιουσίας της. Η τράπεζα όφειλε, προκειμένου να προασπίσει την περιουσία της, να στηριχτεί για την λήψη της απόφασης της συμμετοχής στην Bestline, στα πραγματικά οικονομικά μεγέθη της τελευταίας ή εναλλακτικά να θέσει χρηματοοικονομικές ρήτρες προστασίας της σε περίπτωση κατά την οποία τα μεγέθη της εταιρίας δεν εξελίσσονταν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα. Συνέπεια της ως άνω

αποφασισθείσας συμμετοχής του Τ.Τ. στην Bestline, ήταν η υπογραφή της από 24-4-2008 συμφωνίας μετόχων και της συμφωνίας χρήσης δικτύου. Να σημειωθεί ότι το περιεχόμενο της συμφωνίας μετόχων ήταν, για όσους λόγους αναλυτικά εκτίθενται στο από Ιούνιο του 2012 πόρισμά μας, εν δυνάμει ζημιογόνο για την περιουσία του Τ.Τ.».

**3.** Σύμφωνα με την από 26-2-2014 μαρτυρική κατάθεση του Ιωάννη Γούσιου, Διευθυντή της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της ΤτΕ, από τον Μάιο του 2009 έως 31-10-2012:

«...Δύο από τους όρους που τέθηκαν στην επιστολή 580 κατ' εξουσιοδότηση της ΕΤΠΘ, όπως παγίως γίνεται, δεν τηρήθηκαν: α) Διασπορά των πηγών άντλησης ρευστότητας. Μη διασπορά, εφόσον κατά την φορά των πραγμάτων προκύψει ζημία από το δανειακό χαρτοφυλάκιο της ΕΠΠ, συνεπάγεται αντίστοιχη ζημία στο ΤΤ. β) Δεν τηρήθηκαν οι όροι αγοράς ως προς το επιτόκιο του ΤΤ ποσό της χρηματοδότησης. Στην από 2-8-2012 απαντητική επιστολή του ΤΤ αναφέρεται μονομερής αναπροσαρμογή από το ΤΤ του περιθωρίου επιτοκίου της συμβάσεως από το 0,5% σε 6%. Ως άσκηση επί χάρτου, αυτό μεταφράζεται σε ποσό της τάξεως των 7 εκ. ευρώ ετησίως από το δεύτερο έτος της συμβάσεως και μετά. Το ποσό αυτό επηρεάζει θετικά τα αποτελέσματα της ΗΡC και ζημιώνει το ΤΤ, καθόσον τουλάχιστον για το υπερβάλλον, έναντι της 580, ποσοστό χρηματοδότησης της ΗΡC, δανειοδότησε την εταιρία με ζημία... Ως προς το έγγραφο 580 της ΔΕΣΠ, λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΤΤ έχει την διοίκηση και τον έλεγχο των προαναφερθεισών κρίσιμων λειτουργιών, τεκμαίρεται ότι ήταν σε γνώση όχι μόνο της ΗΡC, προς την οποία απευθυνόταν το έγγραφο, αλλά και της διοίκησης του ΤΤ. Σημειώνεται ότι ρητή μνεία του παραπάνω εγγράφου γίνεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΗΡC στις 23-2-2010. Επομένως στο μέτρο που τεκμαίρεται η γνώση του εγγράφου από την Διοίκηση του ΤΤ, αυτό όφειλε να ενσωματώσει τους όρους στην σύμβασης χρηματοδότησης που υπέγραψε στις 2-11-2009. Μέχρι τις 10-3-2010, ένα έτος μετά την ημερομηνία του εγγράφου υπ' αρ. 580, όφειλε το ΤΤ να περιορίσει την χρηματοδότησή του στο 75% το πολύ, του συνόλου της ΗΡC...».

4. Σύμφωνα με την από 3-12-2013 μαρτυρική κατάθεση του Φώτιου Παπαγεωργίου, Νομικού Συμβούλου του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου:

«...Από την άλλη πλευρά, δεν υπάρχει στα οικεία πρακτικά των επίμαχων συνελεύσεων που σας προανέφερα έγκριση της σύμβασης αυτής καθ' εαυτής από την Γενική Συνέλευση. Σύμφωνα δε με την πρακτική των Ανωνύμων Εταιριών, χορηγείται άδεια με βάση το άρθρο 23 του κ.ν. 2190/1920 για την συμμετοχή σε εταιρίες που επιδιώκουν όμοιους ή παρεμφερείς σκοπούς, αλλά η έγκριση συμβάσεων ακολουθεί άλλη διαδικασία. Συγκεκριμένα, για να εγκριθεί μια τέτοια σύμβαση θα πρέπει να υποβληθεί από τα αρμόδια όργανα στην Γενική Συνέλευση, κάτι τι οποίο δεν φαίνεται να έλαβε χώρα στην συγκεκριμένη περίπτωση, όπως αυτό προκύπτει από τα οικεία πρακτικά...».

5. Σύμφωνα με την από 26-11-2013 μαρτυρική κατάθεση του Ιωάννη Χαλικιά, μέλους του ΔΣ του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου:

«...Όπως προανέφερα, ο βασικός λόγος που συναίνεσα ήταν η βασική στρατηγική ιδέα της συνεργασίας μας σε μια επιτυχημένη εταιρία στον κλάδο των πιστωτικών καρτών. Είναι προφανές ότι αν γνώριζα ότι η εικόνα, (της Bestline), θα ήταν αυτή που μου αναφέρετε, προφανώς δεν θα συναινούσα».

6. Σύμφωνα με την από 27-11-2013 μαρτυρική κατάθεση του Βασίλειου Σπηλιόπουλου, μέλους του ΔΣ του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου:

«... Όχι βέβαια, η απόφασή μου, (για την Bestline), θα ήταν εντελώς διαφορετική. Δεν θα συναινούσα σε αυτήν την συνεργασία. Εάν μάλιστα γνώριζα ότι σύμφωνα με την εκτίμηση της Deloitte η χαμηλότερη αποτίμηση της εμπορικής αξίας ανήρχετο στο ποσό των 2.800.000 ευρώ, θα πρότεινα την διαπραγμάτευση της εξαγοράς του συνόλου της εταιρίας με το προσωπικό και την τεχνογνωσία, υπό τον πλήρη έλεγχο του ΤΤ».

V. Ενόψει των ανωτέρω προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ενοχής σε βάρος των:

**Δημητρίου Κοντομηνά του Παναγιώτη**, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** απάτης από κοινού, υπό ιδιαζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις, (ειδικότερες συνθήκες εγκληματικής δράσης, αντικείμενο ιδιαίτερα μεγάλης αξίας), στρεφόμενη κατά του Δημοσίου, εκ της οποίας το όφελος που πέτυχε ή επεδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο, υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ, **β)** άμεσης συνέργειας κατ' εξακολούθηση, σε απιστία τελεσθείσα από κοινού κατ' εξακολούθηση και **γ)** νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση.

**Λαυρέντη Λαυρεντιάδη του Βασιλείου**, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** άμεσης συνέργειας από κοινού και άπαξ, (κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας), σε απιστία τελεσθείσα από κοινού και **β)** νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση.

**Περικλή Λίβα του Δημητρίου**, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** άμεσης συνέργειας από κοινού και άπαξ, (κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας), σε απιστία τελεσθείσα από κοινού και **β)** άμεσης συνέργειας σε νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, τελεσθείσα κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση.

**Radomir Zivanic του Milivaje και Δημητρίου Μπακατσέλου του Απόστολου**, για την αξιόποινη πράξη της άμεσης συνέργειας, άπαξ, (κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας), σε απιστία τελεσθείσα από κοινού.

**Βίκτωρα Ρέστη του Σταματίου, και Γεωργίου Δασκαλάκη του Κυριάκου**, για την αξιόποινη πράξη της άμεσης συνέργειας από κοινού και άπαξ, (κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας), σε απιστία τελεσθείσα από κοινού.

**Κυριάκου Γριβέα του Νικολάου, και Αναστασίας Βάτσικα του Κωνσταντίνου**, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** άμεσης συνέργειας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, σε απιστία τελεσθείσα από κοινού κατ' εξακολούθηση και **β)** νομιμοποίησης

εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες από κοινού, κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση.

**Παναγιώτη Ευθυμίου του Ευαγγέλου και Ευάγγελου Αποστολάτου του Αγγέλου**, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** άμεσης συνέργειας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, σε απιστία τελεσθείσα από κοινού κατ' εξακολούθηση και **β)** νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες από κοινού, κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση.

**Μαγδαληνής Ευθυμίου συζ. Παναγιώτη, Χρήστου Ευθυμίου του Παναγιώτη και Ευάγγελου Ευθυμίου του Παναγιώτη**, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** άμεσης συνέργειας από κοινού και άπαξ, (κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας), σε απιστία τελεσθείσα από κοινού και **β)** νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες από κοινού, κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση.

**Άγγελου Φιλιππίδη του Ιωάννη**, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** απάτης από κοινού, υπό ιδιαιζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις, (ειδικότερες συνθήκες εγκληματικής δράσης, αντικείμενο ιδιαίτερα μεγάλης αξίας), στρεφόμενη κατά του Δημοσίου, εκ της οποίας το όφελος που πέτυχε ή επεδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο, υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ, **β)** απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση.

**Κλεάνθη Παπαδόπουλου του Άγγελου, Φωτεινής Κρέστα του Ιωάννη, Διονύσιου Γκολφινόπουλου του Γεωργίου, Χαράλαμπου Σιγανού του Εμμανουήλ, Χρήστου Μαρουσού του Λεωνίδα, Δημητρίου Κυπαρίσση του Απόστολου, Γεωργίου Ξυφαρά του Δημητρίου, Αθανασίου Χασάπη του Αιμίλιου, Χαράλαμπου Γιαγκούδη του Ιωάννη, Λυμπέρη Κατσιουλήρη του Αντωνίου, Γεωργίου Στάμνου του Ζέππου, Γεωργίου Μπρίνταλου του Κωνσταντίνου, Σπυρίδωνα Πολίτη του Αθανασίου, Αντωνίου Καμινάρη του Δημητρίου, Περικλή Χανάκη του Γεωργίου, Ιωάννη Τσαγδή του Αγγελή, Αναστασίας Σακελλαρίου του Χρήστου**, για την αξιόποινη πράξη



της απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση.

**Δημητρίου Παπαγεωργόπουλου του Γεωργίου, Λυδίας Κεκρίδου του Ευσταθίου, Ιωάννη Λεβεντίδη του Γεωργίου και Σπυρίδωνα Παντελιά του Χρήστου**, για την αξιόποινη πράξη της απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, άπαξ, (κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας).

**Μάριου Βαρότση του Δάντη – Αντωνίου**, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** απάτης από κοινού, υπό ιδιαζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις, (ειδικότερες συνθήκες εγκληματικής δράσης, αντικείμενο ιδιαίτερα μεγάλης αξίας), στρεφόμενη κατά του Δημοσίου, εκ της οποίας το όφελος που πέτυχε ή επεδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο, υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ, **β)** απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση και **γ)** άμεσης συνέργειας σε νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση.

**Παναγιώτας Μπέζα του Θεοφάνη**, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση και **β)** άμεσης συνέργειας σε νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση.

**Αλεξάνδρας Λιακοπούλου του Δημητρίου και Ιωάννη Ρόρρη του Γεωργίου**, για την αξιόποινη πράξη της απάτης από κοινού, υπό ιδιαζόντως επιβαρυντικές περιστάσεις, (ειδικότερες συνθήκες εγκληματικής δράσης, αντικείμενο ιδιαίτερα μεγάλης αξίας), στρεφόμενη κατά του Δημοσίου, εκ της οποίας το όφελος που πέτυχε ή επεδίωξε ο δράστης ή η ζημία που προξενήθηκε ή οπωσδήποτε απειλήθηκε στο Δημόσιο, υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ.

Όλες δε οι ανωτέρω αξιόποινες πράξεις, προβλέπονται και τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος από τις διατάξεις των άρθρων, 1, 13 περ. στ', 14, 26 παρ. 1<sup>α</sup>, 27 παρ. 1, 45, 46 παρ. 1β',

94 παρ. 1, 98, 386 παρ. 3β' - 1, 390 ΠΚ σε συνδ. με αρ. 1 παρ. 1 του Ν. 1608/1950 και αρ. 2 παρ. 1, 2 στοιχ. α', γ', δ', 3 περ. κ', 5, 45 παρ. 1 στοιχ. α', β', γ' Ν. 3691/2008, όπως ισχύει.

Συνακόλουθα πρέπει το Συμβούλιό Σας να αποφασίσει την παραπομπή των ανωτέρω κατηγορουμένων, κατά τις διατάξεις των άρθρων 97 παρ.2 του Συντάγματος, 9 παρ.1 εδ. α', 111 παρ.1, 122 παρ.1, 308 παρ.1, 309 παρ.1 στοιχ. ε' και 313 ΚΠΔ, όπως το άρθρο 308 παρ.1 αντικ. από το άρθρο 15 παρ.1 του Ν.3904/2010, ενώπιον του καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιου να δικάσει Τριμελούς Εφετείου Κακουρηγημάτων Αθηνών.

**VI.** Επιπλέον, από τα αυτά ως άνω στοιχεία, πρέπει να μην γίνει κατηγορία, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 309 παρ. 1<sup>α'</sup> και 310 παρ. 1<sup>α'</sup> ΚΠΔ, σε βάρος των:

**1. Σοφίας Τόλου του Μιλτιάδη**, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** άμεσης συνέργειας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, σε απιστία τελεσθείσα από κοινού κατ' εξακολούθηση και **β)** νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες από κοινού, κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση, που φέρονται ότι τέλεσε αυτή, στην Αθήνα, εντός του έτους 2009, (21-1-2009, 5-2-2009 και εντεύθεν).

**2. Γεωργίου Μπρίνταλου του Κωνσταντίνου**, για την αξιόποινη πράξη της απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση, όσον αφορά τις μερικότερες πράξεις της συμμετοχής του, στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., για την έγκριση των δανείων προς τις εταιρίες, **α)** ASPEN, ποσού 22.440.000 ευρώ και ALMOND, ποσού 18.480.000 και **β)** ALMOND, ποσού 12.780.000 ευρώ, αντίστοιχα, που φέρεται ότι τέλεσε αυτός, στην Αθήνα, στις 7-1-2009 και στις 30-1-2009.

**3. Διονύσιου Γκολφινόπουλου του Γεωργίου**, για την αξιόποινη πράξη της απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση, όσον αφορά τις μερικότερες πράξεις της

συμμετοχής του, **α)** στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., για την έγκριση του δανείου προς την εταιρία, EKTASIS, ποσού 51.000.000 ευρώ και **β)** στην υπ' αρ. 109/17-12-2010 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., για την έγκριση του δανείου προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, ποσού 25.000.000 ευρώ, που φέρεται ότι τέλεσε αυτός, στην Αθήνα, στις 11-2-2009 και στις 17-12-2010, αντίστοιχα.

**4. Σπυρίδωνα Πολίτη του Αθανασίου**, για την αξιόποινη πράξη της απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση, όσον αφορά την μερικότερη πράξη της συμμετοχής του, στην υπ' αρ. 77/30-1-2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., για την έγκριση του δανείου προς την εταιρία, ASPEN, ποσού 12.780.000 ευρώ, που φέρεται ότι τέλεσε αυτός, στην Αθήνα, στις 30-1-2009.

#### **5. Δημητρίου Κυπαρίσση του Αποστόλου και**

**6. Γεωργίου Ξυφάρά του Δημητρίου**, για την αξιόποινη πράξη της απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση, όσον αφορά την μερικότερη πράξη της συμμετοχής τους, στην υπ' αρ. 109/17-12-2010 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., για την έγκριση του δανείου προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, ποσού 25.000.000 ευρώ, που φέρεται ότι τέλεσαν αυτοί, στην Αθήνα, στις 17-12-2010.

Όλες δε οι ανωτέρω αξιόποινες πράξεις, προβλέπονται και τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος από τις διατάξεις των άρθρων, 1, 13 περ. στ', 14, 26 παρ. 1<sup>α</sup>, 27 παρ. 1, 45, 46 παρ. 1β', 94 παρ. 1, 98, 390 ΠΚ και αρ. 2 παρ. 1, 2 παρ. 1, 2 στοιχ. α', γ', δ', 3 περ. κ', 5, 45 παρ. 1 στοιχ. α', β', γ' του Ν. 3691/2008, όπως ισχύει, ενώ τα δικαστικά έξοδα για τις ως άνω απαλλακτικές διατάξεις, πρέπει να επιβληθούν σε βάρος του Δημοσίου, κατ' άρθρο 581 παρ. 1 ΚΠΔ.

**VII.** Περαιτέρω, προκειμένου να εξασφαλιστούν οι σκοποί της διατάξεως του άρθρου 296 ΚΠΔ, ήτοι να αποτραπεί ο κίνδυνος τελέσεως νέων εγκλημάτων και να εξασφαλιστεί η παρουσία των

κάτωθι κατηγορουμένων, στο Δικαστήριο και η υποβολή τους στην εκτέλεση της απόφασης, πρέπει σύμφωνα με τα άρθρα 282, 296 και 315 παρ.1 ΚΠΔ να διαταχθεί η διατήρηση της ισχύος των περιοριστικών όρων, που επιβλήθηκαν με τις Διατάξεις του Ειδικού Ανακριτή του Τμήματος του Ν. 4022/2011 του Πρωτοδικείου Αθηνών, που ακολουθούν:

**1Α.** Υπ' αρ. 3/15-1-2014 Διάταξη επιβολής στον **Δημήτριο Κοντομηνά του Παναγιώτη**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισης την 1<sup>η</sup>, 10<sup>η</sup> και 20<sup>η</sup> εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 5.000.000 ευρώ και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**1Β.** Υπ' αρ. 13/26-2-2014 Διάταξη, με την οποία μειώθηκε το ποσό της χρηματικής εγγυήσεως, από 5.000.000, σε 4.000.000 ευρώ, καταβλητέα έως 21-3-2014, με μετρητά ή με έγγραφη αξιόχρεης υποθήκης σε ακίνητο του ιδίου ή τρίτου ή με εγγυητική επιστολή Τράπεζας ή με συνδυασμό των ανωτέρω.

**1Γ.** Υπ' αρ. 32/13-6-2014 Διάταξη, με την οποία αφενός ήρθη ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα και αφετέρου τροποποιήθηκε ο περιοριστικός όρος της εμφάνισης του, ώστε να υποχρεούνται να εμφανίζεται αυτός, κάθε 1<sup>η</sup> και 16<sup>η</sup> εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, (πλην του μηνός Ιουλίου 2014).

**2Α.** Υπ' αρ. 17/26-3-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Λαυρεντιάδη του Βασιλείου**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισης την 1<sup>η</sup> και 16<sup>η</sup> εκάστου μηνός στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 3.000.000 ευρώ, καταβλητέας έως 28-4-2014, με μετρητά ή με έγγραφη αξιόχρεης υποθήκης σε ακίνητο του ιδίου ή τρίτου ή με εγγυητική επιστολή Τράπεζας ή με συνδυασμό των ανωτέρω και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**2Β.** Υπ' αρ. 34/26-6-2014 Διάταξη, με την οποία αφενός μειώθηκε το ποσό της χρηματικής εγγυήσεως, από 3.000.000, σε 200.000 ευρώ, καταβλητέα έως 18-7-2014, με τους ανωτέρω τρόπους και αφετέρου τροποποιήθηκε ο περιοριστικός όρος της εμφάνισης του και απαλείφθηκε η αναγραφόμενη διεύθυνση, στον

Αγ. Ιωάννη Ρέντη, ώστε να υποχρεούται να εμφανίζεται αυτός, στο ΑΤ Βάρης.

**2Γ.** Υπ' αρ. 55/29-10-2014 Διάταξη, με την οποία αφενός, ήρθη ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα και αφετέρου, τροποποιήθηκε ο περιοριστικός όρος της εμφάνισή του, ώστε να υποχρεούται να εμφανίζεται αυτός, μία φορά το πρώτο πενθήμερο εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του.

**3Α.** Υπ' αρ. 11/18-2-2014 Διάταξη επιβολής στον **Άγγελο Φιλιππίδη του Ιωάννη**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισής την 1<sup>η</sup> και 16<sup>η</sup> εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 2.000.000 ευρώ, καταβλητέας έως 28-2-2014, με μετρητά ή με έγγραφη αξιόχρεης υποθήκης σε ακίνητο του ιδίου ή τρίτου ή με εγγυητική επιστολή Τράπεζας ή με συνδυασμό των ανωτέρω και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**3Β.** Υπ' αρ. 50/16-10-2014 Διάταξη, με την οποία αφενός ήρθη ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα και αφετέρου τροποποιήθηκε ο περιοριστικός όρος της εμφάνισής του, ώστε να υποχρεούται να εμφανίζεται αυτός, εντός του πρώτου πενθημέρου, (1-5) και εντός του τέταρτου πενθημέρου, (16-20), εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του.

**4Α.** Υπ' αρ. 1/13-1-2014 Διάταξη επιβολής στον **Μάριο Βαρότση του Δάντη – Αντωνίου**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισής την 1<sup>η</sup> και 16<sup>η</sup> εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 300.000 ευρώ, καταβλητέας έως 4-2-2014 και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**4Β.** Υπ' αρ. 43/18-9-2014 Διάταξη, με την οποία αφενός μειώθηκε το ποσό της εγγυήσεως από 300.000 ευρώ, σε 200.000 ευρώ, αποδιδόμενου του υπόλοιπου ποσού των 100.000 ευρώ, στον καταθέσαντα, Μάριο Βαρότση και αφετέρου ήρθαν οι περιοριστικοί όροι, της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα και της εμφάνισής του στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του.

**5.** Υπ' αρ. 18/22-9-2014 Διάταξη επιβολής στον **Κυριάκο**

**Γριβέα του Νικολάου**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισης του την 1<sup>η</sup> και 16η εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 500.000 ευρώ, καταβλητέας έως 18-10-2014, με μετρητά ή με έγγραφη αξιόχρεης υποθήκης σε ακίνητο του ιδίου ή τρίτου ή με εγγυητική επιστολή Τράπεζας ή με συνδυασμό των ανωτέρω και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**6. Υπ' αρ. 19/22-9-2014 Διάταξη επιβολής στην Αναστασία Βάτσικα του Κωνσταντίνου**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισης της μία φορά το πρώτο πενήνήμερο εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας της, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 100.000 ευρώ, καταβλητέας έως 8-10-2014.

**7Α. Υπ' αρ. 2/14-1-2014 Διάταξη επιβολής στον Χαράλαμπο Γιαγκούδη του Ιωάννη**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισης του, την 1<sup>η</sup> και 16η εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 10.000 ευρώ, καταβλητέας έως 4-2-2014 και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**7Β. Υπ' αρ. 28/11-6-2014 Διάταξη**, με την οποία ήρθη ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**8. Υπ' αρ. 13/14-2-2014 Διάταξη**, επιβολής στην **Παναγιώτα Μπέζα του Θεοφάνη**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**9. Υπ' αρ. 4/16-1-2014 Διάταξη**, επιβολής στην **Φωτεινή Κρέστα του Ιωάννη**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**10Α. Υπ' αρ. 15/20-2-2014 Διάταξη**, επιβολής στον **Κλεάνθη Παπαδόπουλου του Άγγελου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**10Β. Υπ' αρ. 27/2014 Διάταξη**, με την οποία αντικαταστάθηκε ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα, με τον όρο της εγγυοδοσίας, ποσού 10.000 ευρώ.

**11.** Υπ' αρ. 12/13-2-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Αντώνιο Καμινιάρη του Δημητρίου**, του περιοριστικού όρου της εγγυοδοσίας ποσού, 10.000 ευρώ, καταβλητέας έως 28-2-2014.

**12.** Υπ' αρ. 14/20-2-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Ιωάννη Ρόρρη του Γεωργίου**, του περιοριστικού όρου της εγγυοδοσίας ποσού, 10.000 ευρώ, καταβλητέας έως 5-3-2014.

**13Α.** Υπ' αρ. 16/12-3-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Βίκτωρα Ρέστη του Σταματίου** του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**13Β.** Υπ' αρ. 44/25-9-2014 Διάταξη, με την οποία αντικαταστάθηκε ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα, με τους περιοριστικούς όρους, α) της υποχρέωσης εμφάνισής του, μία φορά το πρώτο πενήνήμερο εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του και β) της εγγυοδοσίας, ποσού 50.000 ευρώ, καταβλητέας έως 8-10-2014.

**14.** Υπ' αρ. 6/23-1-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Διονύσιο Γκολφινόπουλο του Γεωργίου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**15.** Υπ' αρ. 7/4-2-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Γεώργιο Στάμνο του Ζέππου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**16Α.** Υπ' αρ. 16/12-3-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Γεωργίου Μπρίνταλου του Κωνσταντίνου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**16Β.** Υπ' αρ. 35/27-6-2014 Διάταξη, με την οποία αντικαταστάθηκε ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα, με τον περιοριστικό όρο της εγγυοδοσίας, ποσού 10.000 ευρώ, καταβλητέας έως 18-7-2014.

**17.** Υπ' αρ. 9/5-2-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Σπυρίδωνα Πολίτη του Αθανασίου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**18.** Υπ' αρ. 5/22-1-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Αθανάσιο Χασάπη του Αιμίλιου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**19.** Υπ' αρ. 10/6-2-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Λυμπέρη Κατσιουλήρη του Αντωνίου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**VIII.** Τέλος πρέπει, κατ' άρθρο 315 παρ. 2 ΚΠΔ, να διαταχθεί η διατήρηση της ισχύος του υπ' αρ. 10/6-3-2014 εντάλματος σύλληψης που εξέδωσε ο Ειδικός Ανακριτής του Τμήματος του Ν. 4022/2011 του Πρωτοδικείου Αθηνών, σε βάρος του κατηγορουμένου, Περικλή Λίβα του Δημητρίου, γεννηθέντος στις 26-11-1966, στην Αθήνα, κατοίκου Π. Φαλήρου Αττικής, οδός Ενδυμίωνος, αρ. 38 και ήδη αγνώστου διαμονής, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** άμεσης συνέργειας από κοινού και άπαξ, (κατ' επιτρεπτή μεταβολή κατηγορίας), σε απιστία τελεσθείσα από κοινού και **β)** άμεσης συνέργειας σε νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, τελεσθείσα κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση, (αρ. 1, 13 περ. στ', 14, 26 παρ. 1<sup>α</sup>, 27 παρ. 1, 45, 46 παρ. 1β', 94 παρ. 1, 98, 390 ΠΚ και αρ. 2 παρ. 1, 2 στοιχ. α', γ', δ', 3 περ. κ', 5, 45 παρ. 1 στοιχ. α', β', γ' Ν. 3691/2008, όπως ισχύει), για τις οποίες προέκυψαν σοβαρές ενδείξεις ενοχής του, και η προσωρινή κράτηση του ανωτέρω κατηγορουμένου, σε περίπτωση που αυτός συλληφθεί, καθόσον δεν είναι πλέον γνωστής διαμονής και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των κακουργηματικών πράξεων για τις οποίες κατηγορείται και προτείνεται η παραπομπή του, μαρτυρούν ότι, αν δεν κρατηθεί, είναι πολύ πιθανό, να διαπράξει και άλλα κακουργήματα.

### **ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ** **ΠΡΟΤΕΙΝΩ**

**Ι)** Να παραπεμφθούν στο ακροατήριο του Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Αθηνών οι:

- 1. Δημήτριος Κοντομηνάς του Παναγιώτη,**
- 2) Λαυρέντης Λαυρεντιάδης του Βασιλείου,**



- 3) Περικλής Λίβας του Δημητρίου,
- 4) Radomir Zivanic του Milivaje,
- 5) Βίκτωρας Ρέστης του Σταματίου,
- 6) Γεώργιος Δασκαλάκης του Κυριάκου,
- 7) Κυριάκος Γριβέας του Νικολάου,
- 8) Αναστασία Βάτσικα του Κωνσταντίνου,
- 9) Παναγιώτης Ευθυμίου του Ευαγγέλου,
- 10) Μαγδαληνή Ευθυμίου συζ. Παναγιώτη,
- 11) Χρήστος Ευθυμίου του του Παναγιώτη,
- 12) Ευάγγελος Ευθυμίου του Παναγιώτη,
- 13) Ευάγγελος Αποστολάτος του Αγγέλου,
- 14) Δημήτριος Μπακατσέλος του Απόστολου,
- 15) Άγγελος Φιλιππίδης του Ιωάννη,
- 16) Κλεάνθης Παπαδόπουλος του Άγγελου,
- 17) Μάριος Βαρότσης του Δάντη – Αντωνίου,
- 18) Φωτεινή Κρέστα του Ιωάννη,
- 19) Παναγιώτα Μπέζα του Θεοφάνη,
- 20) Διονύσιος Γκολφινόπουλος του Γεωργίου,
- 21) Χαράλαμπος Σιγανός του Εμμανουήλ,
- 22) Χρήστος Μαρουσός του Λεωνίδα,
- 23) Δημήτριος Κυπαρίσσης του Απόστολου,
- 24) Γεώργιος Ξυφαράς του Δημητρίου,
- 25) Αθανάσιος Χασάπης του Αιμίλιου,
- 26) Δημήτριος Παπαγεωργόπουλος του Γεωργίου,
- 27) Χαράλαμπος Γιαγκούδης του Ιωάννη,
- 28) Λυμπέρης Κατσιουλήρης του Αντωνίου,
- 29) Γεώργιος Στάμνος του Ζέππου,
- 30) Γεώργιος Μπρίνταλος του Κωνσταντίνου,
- 31) Σπυρίδωνας Πολίτης του Αθανασίου,
- 32) Αντώνιος Καμινάρης του Δημητρίου,
- 33) Λυδία Κεκρίδου του Ευσταθίου,
- 34) Ιωάννης Λεβεντίδης του Γεωργίου,
- 35) Σπυρίδωνας Παντελιάς του Χρήστου,
- 36) Περικλής Χανάκης του Γεωργίου,
- 37) Ιωάννης Τσαγδής του Αγγελή,
- 38) Αναστασία Σακελλαρίου του Χρήστου,
- 39) Αλεξάνδρα Λιακοπούλου του Δημητρίου,

#### **40) Ιωάννης Ρόρρης του Γεωργίου,**

για να δικάσουν ως υπαίτιοι του ότι στους παρακάτω τόπους και χρόνους, τέλεσαν τις ακόλουθες αξιόποινες πράξεις, που τιμωρούνται από τον νόμο, με στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι:

#### **1. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις τέλεσε περισσότερα εγκλήματα, που προβλέπονται και τιμωρούνται από τον νόμο με στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι:

#### **A) Υπόθεση BEST LINE CARDS SA/HELLENIC POST** **CREDIT ΑΕΠΠ**

Στην Αθήνα τον Μάρτιο του 2008, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Μάριο Βαρότση, Ιωάννη Ρόρρη και Αλεξάνδρα Λιακοπούλου, με σκοπό να αποκομίσει παράνομο περιουσιακό όφελος, έβλαψε την περιουσία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, το οποίο, κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης, ανήκε στο Ελληνικό Δημόσιο κατά πλειοψηφία, πείθοντας κάποιον σε πράξη με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών και την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων, το δε παράνομο περιουσιακό όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε και η συνολική ζημία που προξενήθηκε ή απειλήθηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου τυγχάνει ιδιαιτέρως μεγάλης αξίας και υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ.

Ειδικότερα, η εταιρία με την επωνυμία, «ΜΠΕΣΤΛΑΙΝ Ανώνυμος Εταιρία Διανομής Ασφαλιστικών και Χρηματοοικονομικών Προϊόντων» και τον διακριτικό τίτλο Bestline Cards S.A., (Bestline), συστάθηκε το έτος 1990 με διάρκεια 99 ετών και αφού έλαβε την υπ' αριθ. 280/25-2-2009 άδεια μετατροπής, της ΕΤΠΘ, μετονομάστηκε σε «HELLENIC POST CREDIT Ανώνυμη

Εταιρία Παροχής Πιστώσεων» (HPC), δραστηριοποιούμενη κυρίως στην διαμεσολάβηση για την διάθεση, με κάθε τρόπο και μέσο, και την διαχείριση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών και καρτών πληρωμής, για την προώθηση γενικά τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και προϊόντων και υπηρεσιών του ευρύτερου χρηματοοικονομικού τομέα, καθώς επίσης για την είσπραξη απαιτήσεων τρίτων. Η Bestline δεν διαθέτει καταστήματα και προωθεί τις πιστωτικές κάρτες εκδόσεώς της, μέσω του δικτύου των καταστημάτων του T.T. και των συνεργαζόμενων με αυτό δικτύων (ιδίως των συνεργαζόμενων καταστημάτων των ΕΛΤΑ), δυνάμει της Σύμβασης Δικτύου.

Η Bestline ελεγχόταν από την εταιρία ΔΕΜΚΟ, η οποία κατείχε το σύνολο (100%) του μετοχικού της κεφαλαίου, η δε ΔΕΜΚΟ ελέγχεται από τον ίδιο τον Δημήτριο Κοντομηνά, που κατέχει το 79,16% του μετοχικού της κεφαλαίου. Περαιτέρω, το 20% του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στην ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΗ Ε.Ε.Ε. Α.Ε», η οποία ελέγχεται επίσης από τον Δημήτριο Κοντομηνά, που κατέχει το 99,897% του μετοχικού της κεφαλαίου, με αποτέλεσμα ο τελευταίος, να κατέχει σχεδόν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της Bestline.

Η εταιρία Bestline, 100% θυγατρική της ΔΕΜΚΟ ήταν μέχρι το έτος 2008, μία μικρού βεληνεκούς, μη εισηγμένη στο Χρηματιστήριο, εταιρία διαχείρισης πιστωτικών καρτών με δεκαετή και πλέον παρουσία στην Ελληνική αγορά.

Το 2008, η Διοίκηση του T.T. επέλεξε την εταιρία αυτή, (Bestline), ως στρατηγικό εταίρο της Τράπεζας στον τομέα της έκδοσης και διαχείρισης πιστωτικών καρτών. Συγκεκριμένα, ο πρόεδρος του ΔΣ του ΤΤ, Άγγελος Φιλιππίδης, μετά από σχετική εξουσιοδότηση του Δ.Σ., προχώρησε στην επιλογή της εταιρίας Bestline Cards S.A., *προκειμένου να αναλάβει και για λογαριασμό του T.T. τη διαχείριση του τομέα των πιστωτικών καρτών*, ενώ ταυτόχρονα ανέθεσε, με την από 25-2-2008 σχετική εντολή του, στην εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Deloitte, την αποτίμηση της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την 31-12-2007, προς την κατεύθυνση υλοποίησης της συνεργασίας αυτής, (μεταξύ του T.T. και της Bestline).

Σύμφωνα, με την από 21-3-2008 μελέτη της εταιρίας Deloitte με τίτλο, «Επιχειρηματική Σύνοψη Αποτελεσμάτων Αποτίμησης της Εταιρίας Μπεσπλάιν Cards Παροχή Οικονομικών Υπηρεσιών Α.Ε.», σκοπός της ήταν «η αποτίμηση της εμπορικής αξίας του 100% των μετοχών της εταιρίας, στο πλαίσιο εξέτασης του ενδεχόμενου συνεργασίας του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου Α.Τ.Ε. με την εταιρία».

Η αποτίμηση της Deloitte βασίστηκε: α) σε προσωρινά μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες από Ορκωτό Ελεγκτή οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας για την χρήση 2007, βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, τις οποίες έλαβε από την Διοίκηση της Bestline, β) σε υποθέσεις, παραδοχές και προβλέψεις για την εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών της για τα έτη 2008-2017, οι οποίες δόθηκαν επίσης από την Διοίκηση της Bestline και βασίστηκαν (οι προβλέψεις), μάλιστα, στην παραδοχή ότι η εταιρία θα συνεχίσει και στο μέλλον την δραστηριότητά της, ως είχε κατά το χρόνο της αποτίμησης, (as is basis) και γ) στην παραδοχή ότι η εταιρία δεν θα συγχωνευτεί με άλλες, γεγονός που θα μπορούσε να δημιουργήσει συνέργειες, (stand-alone basis).

Με βάση τις παραδοχές αυτές, η Deloitte κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εμπορική αξία του 100% των μετοχών της εταιρίας κατά την 31-12-2007 κυμαίνεται μεταξύ 18.100.000 ευρώ και 21.600.000 ευρώ, με κεντρική εκτιμώμενη αξία ύψους 19.800.000 ευρώ. Η Deloitte κατέληξε στην παραπάνω αποτίμηση επί τη βάση της Μεθόδου της Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών. Ωστόσο, έλαβε χώρα και δεύτερη αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, επί τη βάσει της Μεθόδου της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, χωρίς, ωστόσο, να ληφθεί υπόψη το αποτέλεσμα της αποτίμησης αυτής, όπως θα εκτεθεί στη συνέχεια, σύμφωνα με την οποία η εμπορική αξία της εταιρίας ανερχόταν μόνο στο ποσό των 2.800.000 ευρώ.

Ήδη δε από την παράθεση των εν λόγω αποτελεσμάτων, εγείρει έντονο προβληματισμό το γεγονός ότι η διαφορά μεταξύ των δύο ως άνω σεναρίων εκτιμώμενης αξίας της επιχείρησης παρεκκλίνει σε επίπεδο της τάξεως του 600%. Επίσης, άξιο μνείας είναι και το ότι το επιτόκιο προεξόφλησης των ταμειακών ροών των

πιστωτικών καρτών, παρουσιάζει αύξηση ως παραδοχή στο έτος αποτίμησης κατά 1% γεγονός που δεν συνάδει με τα στοιχεία της ΤτΕ, καθώς στα έτη 2004-2007 η αύξηση του μεσοσταθμικού επιτοκίου ανερχόταν μόλις στο 0,09% [σελ. 15 της έκθεσης αποτίμησης]. Με άλλα λόγια, η αποτίμηση της Deloitte βασίστηκε σε ουτοπικές παραδοχές σε σχέση με τα επιτόκια των πιστωτικών καρτών της υπό εξέταση περιόδου.

Ακολουθώντας, και παρά το γεγονός ότι η Deloitte αποτίμησε, με τον τρόπο που προεκτέθηκε, το 100% της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, **α)** στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, με την Μέθοδο της Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών και **β)** στο ποσό των 2.800.000 ευρώ, με την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, η Τράπεζα κατέβαλε 18.900.000 ευρώ για την συμμετοχή μόνο σε ποσοστό 50% στην εταιρία αυτή. Το τίμημα αυτό καταβλήθηκε, στο πλαίσιο υλοποίησης της με αριθ. 108/21-3-2008 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, μετά από σχετική εισήγησή του Μάριου Βαρότση, ως Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή Επενδυτικής Τραπεζικής & Θυγατρικών, την 21-3-2008, σύμφωνα με την οποία προτάθηκε στα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ. επί λέξει, *«η συμμετοχή σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας έναντι του ποσού των 19.800.000 ευρώ»*.

Συνέπεια της παραπάνω απόφασης του Δ.Σ. του Τ.Τ., ήταν η υπογραφή της από 24-4-2008 Συμφωνίας Μετόχων μεταξύ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο Κοντομηνά, του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενου από τον Άγγελο Φιλιππίδη, και της εταιρίας Bestline, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τους, Ιωάννη ΡΟΡΡΗ και Αλεξάνδρα ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, για την απόκτηση του 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline έναντι του ποσού των 18.900.000 ευρώ, η οποία έλαβε χώρα με διπλασιασμό του μετοχικού της κεφαλαίου και με παράλληλη παραίτηση του παλαιού μετόχου ΔΕΜΚΟ υπέρ του Τ.Τ.

Τα βασικά σημεία της Συμφωνίας Μετόχων, η οποία ισχύει μέχρι σήμερα και καθορίζει αφενός μεν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα εκάστης μετόχου, (Τ.Τ. και ΔΕΜΚΟ αντίστοιχα), αφετέρου δε τον τρόπο άσκησης των μετοχικών δικαιωμάτων,

(shareholders agreement) καθώς και τον τρόπο διοίκησης και διαχείρισης των υποθέσεων της εταιρίας (management agreement), είναι τα ακόλουθα:

**1)** Το Δ.Σ. είναι επταμελές, με την Τράπεζα να υποδεικνύει τέσσερα (4) μέλη μεταξύ των οποίων τον Πρόεδρο, και την ΔΕΜΚΟ να υποδεικνύει τα υπόλοιπα τρία (3), μεταξύ των οποίων τον Αντιπρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

**2)** Η Τράπεζα ορίζει τους επικεφαλής των Μονάδων Εσωτερικής Επιθεώρησης (ΜΕΕ), Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ), Κανονιστικής Συμμόρφωσης (ΜΚΣ) και Ξεπλύματος βρώμικου Χρήματος (money laundering).

**3)** Το Τ.Τ. ανέλαβε την υποχρέωση της αποκλειστικής χρηματοδότησης των εργασιών της εταιρίας με κάθε δυνατό τρόπο, είτε με Ομολογιακά Δάνεια, είτε με την χορήγηση δανείων κατά το επιτρεπόμενο μέτρο, είτε τέλος με την άντληση κεφαλαίων στην διατραπεζική αγορά. Επιπροσθέτως, ανέλαβε την υποχρέωση, στην περίπτωση που κριθεί απαραίτητο, να καλύψει μέσω Ομολογιακού Δανείου, (μειωμένης εξασφάλισης) την ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας, μέχρι του ποσού των 20.000.000 ευρώ και με τους ακόλουθους, ιδιαίτερα ευνοϊκούς, όρους: **α)** διάρκεια μέχρι το 2021 με δικαίωμα της εταιρίας για νωρίτερη αποπληρωμή άνευ επιβαρύνσεων και **β)** επιτόκιο Euribor τριμήνου με 0,5% προσαύξηση.

Να σημειωθεί, ότι ο τρόπος και οι όροι εκπλήρωσης της ως άνω υποχρέωσης, εξειδικεύτηκαν με την Σύμβαση Χρηματοδότησης με Ανοιχτό Αλληλόχρεο Λογαριασμό που συνήφθη μεταξύ της ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ. την 2-11-2009. Η εν λόγω Σύμβαση προβλέπει την παροχή πίστωσης μέχρι του ορίου των 300.000.000 ευρώ υπό τις εκεί οριζόμενες προϋποθέσεις.

**4)** Η ΔΕΜΚΟ ανέλαβε την υποχρέωση να εξασφαλίζει την παραχώρηση διαφημιστικού χρόνου, συνολικής αξίας 1.500.000 ευρώ ετησίως, με συμβολικό κατά νόμο τίμημα, σε μέσα μαζικής επικοινωνίας που τελούν υπό τον έλεγχό της, καταρτίζοντας επιμέρους συμφωνίες της εταιρίας με τα τελευταία.

5) Σε περίπτωση κατά την οποία δεν καταστεί δυνατή η εισαγωγή μετοχών της εξαγοραζόμενης εταιρίας στο Χρηματιστήριο Αθηνών μέχρι την 31-12-2014, συμφωνήθηκε να έχει η ΔΕΜΚΟ δικαίωμα put option και η Τράπεζα δικαίωμα call option στο σύνολο των μετοχών που κατέχει η ΔΕΜΚΟ. Ως τίμημα, (τιμή άσκησης δικαιώματος call option), ορίστηκε το ποσό που αντιστοιχεί στο γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής επί το δεκαπλάσιο (10 φορές) του μέσου όρου των κερδών, προ φόρων των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων χρήσεων. Αντίστοιχα δικαιώματα call option για το σύνολο των μετοχών που κατέχει η ΔΕΜΚΟ έχει η Τράπεζα και για μετά την 31-12-2017 και την 31-12-2021. Στην ως άνω περίπτωση, με άλλα λόγια, συμφωνήθηκε ότι το Τ.Τ., (αγοραστής – ασκών το δικαίωμα call option), θα διατηρεί το αρχικό δικαίωμα αγοράς του πλειοψηφικού πακέτου της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, (πωλητής – ασκών το δικαίωμα put option), έναντι τμήματος που θα υπολογιστεί επί τη βάση της παραπάνω φόρμουλας, και σε περίπτωση μη άσκησης εκ μέρους του, του σχετικού δικαιώματος, η ΔΕΜΚΟ θα έχει την δυνατότητα να πωλήσει τις μετοχές της σε άλλον ενδιαφερόμενο.

6) Σε περίπτωση που η εξαγοραζόμενη εταιρία παρουσιάσει σε δύο συνεχόμενες χρήσεις ζημιογόνα αποτελέσματα, συμφωνήθηκε ότι η Τράπεζα θα έχει δικαίωμα call option για την εξαγορά του μεριδίου της ΔΕΜΚΟ, με τίμημα, (τιμή άσκησης δικαιώματος call option), που υπολογίζεται στο γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας (50%) επί το δεκαπλάσιο (10 φορές) του μέσου όρου των κερδών προ φόρων, όπως εμφανίζονται αυτά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας όλων των τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων οικονομικών - εταιρικών χρήσεων από έναρξης ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων.

7) Ειδικά δε για την περίπτωση της τυχόν παράβασης της υποχρέωσης αποκλειστικότητας στην παραχώρηση της χρήσης του δικτύου από το Τ.Τ. στην εταιρία, συμφωνήθηκε ότι η ΔΕΜΚΟ θα έχει δικαίωμα πώλησης, (put option) του συνόλου των μετοχών της και αντιστοίχως το Τ.Τ., υποχρέωση να τις αποκτήσει, έναντι τιμήματος, (τιμή άσκησης δικαιώματος put option) ίσου προς το

γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας επί το εικοσαπλάσιο (20 φορές) μέσο όρο των κερδών προ φόρων, όπως εμφανίζονται αυτά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων οικονομικών-εταιρικών χρήσεων, ήτοι των αμέσως προηγούμενων εκείνης εντός της οποίας ασκείται το δικαίωμα put option, [σχετική η από 24-4-2008 Συμφωνία Μετόχων].

Περαιτέρω, αναπόσπαστο μέρος της Συμφωνίας Μετόχων αποτελεί και το Ιδιωτικό Συμφωνητικό Χρήσης Δικτύου, σύμφωνα με το οποίο η Τράπεζα ανέλαβε μέσω του δικτύου της, μέχρι και την 31-12-2021, την προώθηση των πιστωτικών καρτών που διαχειρίζεται ή και εκδίδει η Bestline Cards, (νυν HPC) μετά την μετατροπή της σε εταιρία παροχής πιστώσεων.

Οι αρμόδιοι Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, στο πλαίσιο του ελέγχου που διενήργησαν ειδικά όσον αφορά την, κατά τα ανωτέρω, συμμετοχή του Τ.Τ. στην εταιρία Bestline, (νυν HPC), κατέληξαν στις ακόλουθες, μεταξύ άλλων, διαπιστώσεις:

**1)** Είναι καταφανής η διάσταση της συνολικής εμπορικής αξίας της Bestline από το τίμημα συμμετοχής για την απόκτηση μόνον του 50% αυτής. Επιπροσθέτως μάλιστα, το τίμημα αυτό θεωρείται ιδιαίτερα υψηλό και για τον λόγο ότι δεν λήφθηκε υπόψη η τιμή εξάσκησης του δικαιώματος put option που έχει η ΔΕΜΚΟ, βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, και το οποίο είναι συνάρτηση των κερδών προ φόρων της εταιρίας.

**2)** Η επιλογή τόσο της εξαγορασθείσας κατά 50% εταιρίας Bestline, όσο και της εταιρίας Deloitte που διενήργησε την αποτίμηση, έγινε από τον συγκατηγορούμενο του Δημητρίου Κοντομηνά, τότε Πρόεδρο του Τ.Τ., Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ο οποίος ανέθεσε την 21-2-2008 στην εταιρία Deloitte την σύνταξη της σχετικής Μελέτης Αποτίμησης, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης των μελών του Δ.Σ. του Τ.Τ. και μόλις δύο (2) μήνες μετά, ήτοι την 24-4-2008 υπεγράφη η σχετική Συμφωνία Μετόχων για την εξαγορά.



**3)** Για την αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, η Deloitte βασίστηκε σε υποθέσεις, παραδοχές και προβλέψεις που δόθηκαν από την Διοίκηση της πρώτης και οι οποίες θεωρούνται αισιόδοξες, καθώς ήταν αντίθετες με τις έως το 2007 επιδόσεις της. Επιπρόσθετα, το Τ.Τ. αποδέχτηκε αποτίμηση, η οποία ενσωμάτωνε στις παραδοχές της και προϋπέθετε εξαρχής την εκ μέρους του συνεργασία με την εξαγοραζόμενη, συνεργασία που, με άλλα λόγια, συνυπολογίστηκε στην εκτίμηση της εμπορικής αξίας της Bestline από την Deloitte.

**4)** Οι προσωρινές Οικονομικές Καταστάσεις για την χρήση 2007 που παρασχέθηκαν στην Deloitte από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρίας Bestline, Ιωάννη ΡΟΡΡΗ, ως ακριβείς και δίκαιες, απεδείχθησαν τελικώς μη αξιόπιστες.

**5)** Η Τράπεζα δεν εφάρμοσε, αφού ουδέποτε ενημερώθηκε, τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. 580/10-3-2009 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ περί διασφάλισης εναλλακτικών πηγών άντλησης κεφαλαίων. Σύμφωνα δε με το έγγραφο αυτό, συνεστήθη στην εταιρία Bestline, μεταξύ άλλων, η ανάγκη «*διασφάλισης εναλλακτικών πηγών άντλησης κεφαλαίων, με όρους αγοράς, πέραν της χρηματοδότησης από το Τ.Τ., η οποία τον πρώτο χρόνο από την έναρξη λειτουργίας της εταιρίας, μπορεί να ανέρχεται σε ποσοστό 75% και εφεξής μέχρι ποσοστού 50% των ξένων κεφαλαίων της εταιρίας*», κάτι το οποίο ουδέποτε έλαβε χώρα. Τουναντίον, τα όσα συνομολογήθηκαν εν τέλει στην Συμφωνία Μετόχων, έρχονται σε ευθεία αντίθεση με τις παραπάνω συστάσεις, με αποτέλεσμα να υποστεί σημαντική περιουσιακή βλάβη η περιουσία της Τράπεζας [σχετικό το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ», σελ. 6 επ.].

**6)** Η Τράπεζα, δεν προνόησε για την ύπαρξη χρηματοοικονομικών ρητρών υπέρ αυτής, σε περίπτωση κατά την οποία η εξαγοραζόμενη εταιρία παρουσίαζε αδυναμία επίτευξης των προβλεπόμενων μεγεθών της, επί των οποίων στηρίχθηκε η αποτίμησή της. Περαιτέρω, η κεφαλαιακή της ενίσχυση και η χαμηλότοκη χρηματοδότηση από την Τράπεζα επέτρεψε στον

έτερο μέτοχο, ήτοι στην ΔΕΜΚΟ, να εισπράξει μερίσματα για τις χρήσεις 2008, 2009 και 2010, συνολικού ύψους 3.380.000 ευρώ.

**7)** Η Τράπεζα, αντί να στραφεί κατά της ΔΕΜΚΟ για μια σειρά ενεργειών της εις βάρος της εξαγορασθείσας και κατ' επέκταση των συμφερόντων του Τ.Τ., όπως: **α)** την διανομή μερίσματος χρήσης 2007 από την Bestline προς όφελος της ΔΕΜΚΟ, **β)** την μη αξιοποίηση διαφημιστικού χρόνου αξίας 1.500.000 ευρώ σε ετήσια βάση, που είχε την υποχρέωση να παραχωρήσει στο Τ.Τ., **γ)** την παρουσίαση σημαντικά μικρότερου από το προβλεπόμενο στη Μελέτη Αποτίμησης υπολοίπου πιστωτικών καρτών της Bestline με προφανή επίπτωση στην κερδοφορία της και **δ)** την απόκρυψη - κατά τους ισχυρισμούς της Τράπεζας - του υπ' αριθ. 580/10-3-2009 εγγράφου της ΔΕΠΣ περί συγχρηματοδότησης της Bestline, αποδέχθηκε τις ανωτέρω πράξεις και προχώρησε σε σειρά αναθέσεων συμβουλευτικών μελετών για την «αξία αποτίμησης» της θυγατρικής της, έναντι 496.710 ευρώ, αποφεύγοντας να διενεργήσει έλεγχο, (η ίδια ή οι συμβουλευτικές - ελεγκτικές εταιρίες για λογαριασμό της), επί της πιστοδοτικής διαδικασίας και της ποιότητας του χαρτοφυλακίου.

**8)** Όσον αφορά δε την εξαγορασθείσα από το Τ.Τ. εταιρία Bestline (νυν HPC), διαπιστώθηκαν από τους Επιθεωρητές της ΤτΕ τα ακόλουθα:

**α)** Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, βάσει στοιχείων ενημερότητας, επιδεινώνεται δραματικά, καθώς οι καθυστερήσεις ανήλθαν την 31-5-2012 στο 26,13% του συνόλου έναντι 14,55% την 31-12-2010 και επιπλέον, η εισπραξιμότητα στις καθυστερήσεις άνω του έτους είναι πλέον κάτω του 1%.

**β)** Η παρακολούθηση και η διαχείριση του χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών είναι κατεξοχήν προβληματική και η ποιότητα του χαρτοφυλακίου κακή.

**γ)** Η διαχείριση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση στερείται αποτελέσματος, καθώς είναι μηδαμινή η συμβολή της στην επανάκτηση των απαιτήσεων, στις οποίες έχουν ασκηθεί ένδικο μέσα, ενώ επισημαίνεται η παντελής απουσία εμπράγματων εξασφαλίσεων της HPC από τους πελάτες της.

**δ)** Ο Συντελεστής Φερεγγυότητας της HPC, εάν ληφθούν υπόψη τα ευρήματα της έκθεσης της ΜΔΚ της Τράπεζας για το 2011, αλλά και ο ρυθμός αύξησης των καθυστερήσεων, καθίσταται ήδη οριακά θετικός και στο άμεσο μέλλον αρνητικός.

Οι ανωτέρω, (υπό στοιχεία α-γ) διαπιστώσεις σημαίνουν, με άλλα λόγια, ότι το πελατολόγιο της Bestline δεν πληρούσε πιστοληπτικά τα κριτήρια εκείνα που όφειλε, για να κάνει χρήση των προϊόντων της εταιρίας, καθώς επίσης και ότι η εταιρία δεν φρόντισε να αντλήσει επιπλέον εξασφαλίσεις (εγγυήσεις ή εγγυητές), ούτε να εγκαταστήσει μηχανισμό, ο οποίος καθημερινά θα κινητοποιείτο σχετικά με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του πελατολογίου. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη κι αν η εταιρία δεν είχε την δυνατότητα να φιλοξενήσει ή να δημιουργήσει μία τέτοια διεύθυνση εργασιών, μπορούσε να αναζητήσει παρεμφερείς υπηρεσίες από εταιρίες που δραστηριοποιούνται μεμονωμένα στον κλάδο συλλογής ληξιπρόθεσμων οφειλών (collections). Είναι δε συνήθης πρακτική της αγοράς, η αρχικά τηλεφωνική επικοινωνία με το πελατολόγιο που έχει ληξιπρόθεσμες οφειλές, προκειμένου να γίνει η λεγόμενη «ρύθμιση», ούτως ώστε και η εταιρία αλλά και ο πελάτης να συνεχίσουν την ομαλή συνεργασία. Η εν λόγω πρακτική επιτρέπει στις εταιρίες να μην γράφουν ζημίες στους ισολογισμούς τους και στους πελάτες την καλύτερη και άρτια διαχείριση των οικονομικών τους, δράσεις στις οποίες, όπως προκύπτει από τις ως άνω διαπιστώσεις των Επιθεωρητών της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, δεν προέβη η Bestline.

Τέλος, όσον αφορά την ως άνω, (υπό στοιχείο δ) διαπίστωση περί του Συντελεστή Φερεγγυότητας της εταιρίας, ο οποίος καθίσταται ήδη οριακά θετικός και στο άμεσο μέλλον αρνητικός, τούτη σημαίνει, με άλλα λόγια, ότι η εταιρία δεν θα έπρεπε να εκταμιεύει για ίδια χρήση επιπλέον δανεισμό, καθώς δημιουργούσε επιπλέον χρέη τα οποία, όπως προκύπτει, δεν μπορούσε να αποπληρώσει, καθόσον δεν προχωρούσε σε αποσβέσεις προηγούμενων δανείων.

**9)** Εν τέλει, με την υπ' αριθ. 207/2-3-2012 απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Τ., αποφασίστηκε η λύση της σύμβασης με την ΔΕΜΚΟ, μέσω της δικαστικής οδού, λόγω «της προβληματικής σχέσης των

δύο μετόχων λόγω αντικρουόμενων συμφερόντων», καθόσον, σύμφωνα με μελέτες συμβουλευτικών και ελεγκτικών εταιριών, εκτιμήθηκε ότι το Τ.Τ. ζημιώνεται από την συνεργασία αυτή κατ'ελάχιστο 73.800.000 ευρώ και κατά μέγιστο 141.100.000 ευρώ.

**10)** Εν κατακλείδι, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές της ΤτΕ ζημία της περιουσίας του Τ.Τ. από την ως άνω συμμετοχή-εξαγορά κατά 50% της εταιρίας Bestline ανερχόμενη στο 20% της χρηματοδότησης, ύψους 49.182.000 ευρώ, λόγω του ιδιαίτερα υψηλού ρυθμού αύξησης του υπολοίπου των απαιτήσεων σε καθυστέρηση, οι οποίες ανήλθαν στο α' εξάμηνο του έτους 2012 κατά 65% και αποτελούν πλέον το 27% του συνόλου των απαιτήσεων, ενώ παράλληλα επισημάνθηκε ότι σε περίπτωση που η έκβαση της διαιτησίας αποβεί σε βάρος της Τράπεζας, γεγονός που συνέβη, η εκτιμηθείσα ζημία της περιουσίας του Τ.Τ. θα αυξηθεί σημαντικά.

Πέραν των ανωτέρω διαπιστώσεων των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Όπως αναλυτικά εκτέθηκε, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12-2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, α) ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και β) στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε, ως ελέγχθη, από την τότε Διοίκηση της Bestline.

Στη συνέχεια, αντί η Τράπεζα να «εξαγοράσει» το 100% των μετοχών της Bestline στην εκτιμηθείσα από την Deloitte εμπορική αξία, ήτοι στο ποσό των 19.800.000 ευρώ κατά την πιο αισιόδοξη, μάλιστα, εκτίμηση με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, απέκτησε-συμμετείχε μόνον στο 50% της εταιρίας, έναντι του ποσού των 18.900.000 ευρώ, μέσω Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, χωρίς, μάλιστα, να κατοχυρώσει και τη «θέση ισχύος» των διοικητικών αποφάσεων (management) της εν λόγω εταιρίας.

### Συγκεκριμένα:

Την 21-3-2008, στην υπ' αριθ. 108 συνεδρίαση του Δ.Σ. του Τ.Τ., όσον αφορά το θέμα της συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρία Bestline, ο Άγγελος Φιλιππίδης, ως πρόεδρος του ΤΤ, ανέφερε στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, ότι με την συμμετοχή αυτή του Τ.Τ., το οποίο μέχρι τότε παρουσίαζε ζημίες στον τομέα των πιστωτικών καρτών, ο τομέας αυτός θα κερδοφορούσε μέσω της συνεργασίας της Τράπεζας με την ως άνω εταιρία του Δημητρίου Κοντομηνά, καθόσον αυτός είχε πολύ καλή γνώση της σχετικής αγοράς εν γένει μέσω της ως άνω εταιρίας πιστωτικής κάρτας, ενώ, στη συνέχεια, ο Μάριος Βαρότσης εισηγήθηκε σχετικώς στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, *«την συμμετοχή στην εταιρία Bestline Cards S.A. σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού της κεφαλαίου με τίμημα 19.800.000 ευρώ για την ανάπτυξη της δραστηριότητας τους στην πιστωτική κάρτα»*, επιβεβαιώνοντας την παραπάνω θέση του συγκατηγορουμένου του.

Ωστόσο, οι ως άνω ανακοινώσεις, ενέχουν ανακριβή απεικόνιση της πραγματικότητας, καθόσον σύμφωνα με την εκτίμηση, και μάλιστα την πλέον αισιόδοξη, της Deloitte, όπως ήδη αναφέρθηκε, η εμπορική αξία του 100% των μετοχών της εταιρίας, και όχι του 50% αυτών όπως παρουσιάστηκε στα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ., ανερχόταν κατά την 31-12-2007 στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, ενώ, επιπροσθέτως, ούτε ο Μάριος Βαρότσης, ούτε ο Άγγελος Φιλιππίδης, ο οποίος, μάλιστα, προέβη προσωπικά στην επιλογή της εταιρίας Bestline προς συνεργασία, ενημέρωσαν τα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ., για τα κάτωθι γεγονότα:

**α)** Περί του ότι η πραγματική συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και της ΔΕΜΚΟ, ήτοι μεταξύ του προέδρου του ΤΤ και του Δημητρίου Κοντομηνά, ήταν να διπλασιαστεί η εκτιμηθείσα στο 100% εμπορική αξία της Bestline, ύψους 19.800.000 ευρώ, ώστε να ανέλθει στο ποσό των 40.000.000 ευρώ, προκειμένου να λάβει χώρα η αποφασισθείσα αύξηση, (διπλασιασμός) του μετοχικού κεφαλαίου της, και το Τ.Τ. να καταβάλει εξολοκλήρου το ποσό των 19.800.000 ευρώ, (για την ακρίβεια το ποσό των 18.900.000 ευρώ), το οποίο θα ανταποκρίνονταν στο ποσοστό του 50% της συμμετοχής του, όπως και τελικά συνέβη, παρά το γεγονός ότι η

αποτίμηση του 100% της αξίας της εταιρίας Bestline από την Deloitte —η σχετική έκθεση της οποίας σημειωτέον ουδόλως παρουσιάστηκε στα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ. στην από 21-3-2008 επίμαχη συνεδρίαση— είχε ήδη λάβει υπόψη την παραδοχή της συνεργασίας της Bestline με πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο μάλιστα, θα αναλάμβανε και τον πιστωτικό κίνδυνο του υπολοίπου των πελατών της.

**β)** Περί του ότι, σύμφωνα με τα σχόλια των Εκτιμητών της Deloitte, η «πραγματική τιμή» στην οποία μία συναλλαγή θα μπορούσε να ολοκληρωθεί, μπορούσε να είναι διαφορετική από την αξία που εκτιμήθηκε, για λόγους όπως τα κίνητρα των συναλλασσομένων μερών, η ικανότητά τους στις διαπραγματεύσεις, η μορφή της συναλλαγής, (π.χ. ο τρόπος χρηματοδότησής της, ο τρόπος μεταφοράς του ελέγχου της εταιρίας κ.λπ.) ή και για λόγους που αφορούν αποκλειστικά την συγκεκριμένη συναλλαγή, ήτοι περί την κεντρικής σημασίας, επισήμανση των Εκτιμητών της Deloitte, όσον αφορά την διαφορά των μεγεθών της «πραγματικής» (και κατώτερης) και της «εμπορικής» (και υψηλότερης) αξίας της συναλλαγής – εξαγοράς.

**γ)** Περί του ότι η αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εξαγοραζόμενης εταιρίας Bestline, βασίστηκε σε μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας κατά την 31-12-2007 και σε στοιχεία που προέκυψαν κατόπιν συνεντεύξεων με τα στελέχη της Διοίκησης της εν λόγω εταιρίας του Δημητρίου Κοντομηνά.

**δ)** Περί του ότι οι Εκτιμητές της Deloitte, όσον αφορά τυχόν νομικές και ασφαλιστικές εκκρεμότητες της εταιρίας, στηρίχτηκαν και πάλι σε διαβεβαιώσεις της Διοίκησης της Bestline ότι δεν υπάρχουν σημαντικές εκκρεμότητες που να μεταβάλλουν το ύψος των υποχρεώσεων της εταιρίας.

**ε)** Περί του ότι η Deloitte δεν πραγματοποίησε διεξοδική, ανεξάρτητη έρευνα αγοράς για τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρία και τις προοπτικές του, αλλά στηρίχτηκε σε διάφορα δημοσιευμένα στοιχεία, τα οποία, όμως, δεν επαληθεύτηκαν από αυτήν.

**στ)** Περί του ότι σύμφωνα με εκτίμηση της Deloitte, επί τη βάση των στοιχείων που της προσκόμισε η Bestline, οι πωλήσεις της τελευταίας, θα αυξάνονταν την περίοδο 2008-2009 στα επίπεδα των ετών 2004-2005, τα οποία, ωστόσο, ήταν υψηλά, καθόσον οι πωλήσεις την πενταετία 2003-2007 είχαν μειωθεί.

**ζ)** Περί του ότι το 70% των μετοχών της εταιρίας Bestline ήταν ήδη ενεχυριασμένο για την κάλυψη δανείου που είχε χορηγηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς, με ανεξόφλητο υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ, ποσό υπερδιπλάσιο από το τότε Μετοχικό της Κεφάλαιο.

Συνεπεία των ανωτέρω ψευδών παραστάσεων, παραπλανήθηκαν τα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ., το οποίο αποτελούνταν, από τους Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, ως Α' Αντιπρόεδρο, Χρήστο ΜΗΤΡΕΝΤΣΕ, ως Β' Αντιπρόεδρο, Αδαμαντία ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, Κωνσταντίνο ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟ, Βασίλειο ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟ, Ιωάννη ΧΑΛΙΚΙΑ και Δημήτριο ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ, και αποφάσισαν ομόφωνα, δυνάμει της υπ' αριθ. 108/21-2-2008 απόφασης, *«την συμμετοχή της Τράπεζας στην εταιρία Bestline Cards S.A. σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού της κεφαλαίου με τίμημα 19.800.000 ευρώ για την ανάπτυξη της δραστηριότητάς της στην πιστωτική κάρτα και την υπογραφή της σχετικής Συμφωνίας Μετόχων από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου»*, ενώ εάν τα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ. γνώριζαν την αληθινή κατάσταση των πραγμάτων, αλλά και την πραγματική οικονομική εικόνα και αξία της εταιρίας, ήτοι ότι η αξία του 100% της Bestline, (και όχι μόνον του 50% αυτής) ανερχόταν, σύμφωνα με την εκτίμηση της Deloitte, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, ότι η πραγματική συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και της ΔΕΜΚΟ ήταν να διπλασιαστεί η εκτιμηθείσα στο 100% εμπορική αξία της Bestline, ύψους 19.800.000 ευρώ, ώστε να ανέλθει στο ποσό των 40.000.000 ευρώ, προκειμένου να λάβει χώρα η αποφασισθείσα αύξηση, (διπλασιασμός) του μετοχικού κεφαλαίου της, και το Τ.Τ. να καταβάλει εξολοκλήρου το ποσό των 19.800.000 ευρώ, (για την ακρίβεια το ποσό των 18.900.000 ευρώ), το οποίο θα ανταποκρίνονταν στο ποσοστό του 50% της συμμετοχής του, όπως και τελικά συνέβη, παρά το γεγονός ότι η εταιρία Deloitte είχε ήδη λάβει υπόψη την παραδοχή της συνεργασίας της Bestline με

πιστωτικό ίδρυμα για να καταλήξει στην αποτίμηση του 100% της αξίας της εταιρίας Bestline, ότι η αποτίμηση της εμπορικής της αξίας της τελευταίας βασίστηκε σε μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας κατά την 31-12-2007 και σε στοιχεία που προέκυψαν κατόπιν συνεντεύξεων με τα στελέχη της Διοίκησης της εταιρίας του Δημητρίου Κοντομηνά, ότι οι Εκτιμητές της Deloitte στηρίχτηκαν σε διαβεβαιώσεις της Διοίκησης της Bestline ότι δεν υπάρχουν σημαντικές νομικές και ασφαλιστικές εκκρεμότητες που να μεταβάλλουν το ύψος των υποχρεώσεων της εταιρίας, ότι η Deloitte δεν πραγματοποίησε διεξοδική, ανεξάρτητη έρευνα αγοράς για τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρία και τις προοπτικές του, αλλά στηρίχτηκε σε διάφορα δημοσιευμένα στοιχεία, τα οποία, όμως, δεν επαληθεύτηκαν από αυτήν, ότι σύμφωνα με εκτίμηση της Deloitte, επί τη βάση των στοιχείων που της έθεσε υπόψιν η Bestline, οι πωλήσεις της τελευταίας, θα αυξάνονταν την περίοδο 2008-2009 στα επίπεδα των ετών 2004 - 2005, τα οποία ωστόσο, ήταν υψηλά, καθόσον οι πωλήσεις την πενταετία 2003 - 2007 είχαν μειωθεί, δηλαδή ότι τα στοιχεία που παρασχέθηκαν στην Deloitte από την Διοίκηση της εταιρίας του Δημητρίου Κοντομηνά και κυρίως τον διευθύνοντα σύμβουλο αυτής, Ιωάννη Ρόρρη, ως ακριβή και δίκαια, απεδείχθησαν τελικά αναξιόπιστα, αλλά και ότι το 70% των μετοχών της τελευταίας ήταν ήδη ενεχυριασμένο για την κάλυψη άλλου δανείου που είχε χορηγηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς, με ανεξόφλητο υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ, δεν θα προέβαιναν στην ομόφωνη έγκριση της συμμετοχής του Τ.Τ., στην εταιρία Bestline υπό τους συγκεκριμένους όρους και έναντι του συγκεκριμένου τιμήματος, και μάλιστα χωρίς να κατοχυρώσουν, ως ελέχθη, τη «θέση ισχύος» των διοικητικών αποφάσεων, (management) της εν λόγω εταιρίας.

Αποτέλεσμα των ως άνω ψευδών παραστάσεων και της εντεύθεν παραπλάνησης των μελών του Δ.Σ. του Τ.Τ., ήταν αφενός μεν η έγκριση της συμμετοχής του Τ.Τ. στην Bestline σε ποσοστό 50% υπό τους όρους που προεκτέθηκαν, αφετέρου δε η συνεπεία αυτής της έγκρισης, υπογραφή και ενεργοποίηση της από 24-4-2008 Συμφωνίας Μετόχων μεταξύ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, του Τ.Τ. και της εταιρίας Bestline, η οποία ισχύει μέχρι και σήμερα, πράξεις



που ενέχουν σαφώς τον χαρακτήρα περιουσιακής διάθεσης και συνεπάγονται ευθέως βλάβη ή διακινδύνευση της περιουσίας του Τ.Τ., με αντίστοιχη περιουσιακή ωφέλεια της εταιρίας Bestline του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων σου, καθόσον:

1. Τα έξοδα της Bestline καλύπτονταν ως επί τω πλείστον από το Τ.Τ., το οποίο διέθετε το πελατολόγιο και παρείχε την ρευστότητα, με ιδιαίτερα μεγάλο κόστος και έκθεση σε οικονομική ζημία, όπως θα εκτεθεί ειδικότερα, ενώ η ΔΕΜΚΟ, η οποία παρείχε την τεχνογνωσία και ασκούσε την διοίκηση της Bestline, στην πραγματικότητα συμμετείχε μόνο στα κέρδη (μερίσματα). Χαρακτηριστικά παραδείγματα της αποκλειστικής ανάληψης των βαρών της Bestline από το Τ.Τ., αλλά και της πρόθεσης των υπαιτίων να αποκομίσει η ΔΕΜΚΟ παράνομο περιουσιακό όφελος εις βάρος της Τράπεζας, είναι τα εξής:

Το τίμημα της εξαγοράς του 50% της Bestline (18,9 εκατ. ευρώ), σύμφωνα με την Συμφωνία Μετόχων, κατατέθηκε από το Τ.Τ. σε τραπεζικό λογαριασμό που διατηρούσε η εταιρία στην Τράπεζα. Ο λογαριασμός αυτός ήταν δεσμευμένος και τα μόνα ποσά που θα εκταμιεύονταν για την πληρωμή της Bestline προς το Τ.Τ. για την παραχώρηση της χρήσης του δικτύου του, έπρεπε να είναι σε προκαθορισμένες ημερομηνίες και κατόπιν εγκρίσεως του Δ.Σ. Η Bestline, δεδομένου ότι δεν συνιστά, ως ελέχθη, πιστωτικό ίδρυμα, δεν είχε την δυνατότητα να παρέχει τραπεζικές υπηρεσίες, (πιστώσεις στο πλαίσιο διαχείρισης πιστωτικών καρτών). Για τον λόγο αυτό ήταν υποχρεωμένη να συνεργάζεται με κάποιο τραπεζικό ίδρυμα, όπως έκανε κατά το παρελθόν με την MILLENIUM και άλλες Τράπεζες, το οποίο στη συνέχεια όφειλε να αποζημιώσει, η Bestline, για την παροχή του δικτύου του. Το Τ.Τ., με άλλα λόγια, πλήρωνε με δικά του αποκλειστικά κεφάλαια την χρήση του δικτύου του από την Bestline, χωρίς καμία συμμετοχή της —συνεταίρου πλέον— ΔΕΜΚΟ.

Επιπροσθέτως, όταν για την ομαλή λειτουργία της Bestline προέκυψε η ανάγκη καταβολής 6.000.000 ευρώ και 12.000.000 ευρώ, αντίστοιχα, για την εξασφάλιση των απαραίτητων δανειοδοτήσεων από τις εταιρίες MASTERCARD και VISA, τότε το ποσό των 6.000.000 ευρώ εκταμιεύθηκε, με απόφαση του Δ.Σ. της

Τράπεζας και κατά παράβαση της Συμφωνίας Μετόχων, από τον δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό που προαναφέρθηκε, ενώ τα υπόλοιπα 12.000.000 ευρώ καλύφθηκαν με εγγυητική επιστολή την οποία εξέδωσε και πάλι το Τ.Τ. Προκύπτει, δηλαδή, για ακόμη μια φορά ότι η ΔΕΜΚΟ δεν συμμετείχε - ως όφειλε - στα έξοδα της εταιρίας, τα οποία κάλυπτε εξολοκλήρου το Τ.Τ.

Τουναντίον, όταν η Bestline απέδωσε κέρδη για τα έτη 2008, 2009 και 2010, η ΔΕΜΚΟ καρπώθηκε —ως μέτοχος του 50% των μετοχών της εταιρίας— μερίσματα συνολικού ύψους 3.380.000 ευρώ. Σημαντικό δε είναι να σημειωθεί ότι το ποσοστό των μετοχών της Bestline, τις οποίες κατείχε η ΔΕΜΚΟ (50%), εκ των οποίων εκπορεύτηκαν και τα μερίσματα της κερδοφορίας, ήταν στο σύνολό τους ενεχυριασμένο υπέρ του Τ.Τ. ως εξασφάλιση του Ομολογιακού Δανείου που χορηγήθηκε από την Τράπεζα στη ΔΕΜΚΟ το έτος 2008. Στη δε Συμφωνία Μετόχων, δεν προβλέφθηκε ρήτρα εξασφάλισης του Τ.Τ. για τα μερίσματα που προέκυπταν από ενεχυριασμένες μετοχές, με αποτέλεσμα τα μερίσματα αυτά να πιστωθούν στους λογαριασμούς της ΔΕΜΚΟ αντί της Τράπεζας.

**2)** Στη Συμφωνία Μετόχων, προβλέφθηκε ο αποκλειστικός δανεισμός της Bestline από το Τ.Τ. και μάλιστα με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους. Διά του όρου αυτού, ο οποίος, μάλιστα, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 2588/2007 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, βλέπεται καταφανώς η περιουσία του Τ.Τ. προς όφελος της Bestline και στην ουσία της ΔΕΜΚΟ, καθόσον δεν διαχέεται ο πιστωτικός κίνδυνος και αναλαμβάνεται όλος από ένα και μόνον πιστωτικό ίδρυμα. Συνέπεια αυτού, την 31-12-2011 και 31-12-2010 οι υποχρεώσεις της Bestline προς πιστωτικά ιδρύματα ανήλθαν σε 241.409.000 ευρώ και 206.909.000 ευρώ αντίστοιχα, και αφορούσαν στο σύνολό τους σε ανοιχτό δανεισμό από το Τ.Τ.

Η Τράπεζα, με άλλα λόγια, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων, δανειοδοτούσε την εταιρία Bestline με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, με συνέπεια να υποστεί η πρώτη σοβαρή περιουσιακή ζημία, υπολογιζόμενη στα 10.000.000 ευρώ ετησίως. Χαρακτηριστικά αναφέρεται, ότι το επιτόκιο δανεισμού της

εταιρίας από το Τ.Τ. κυμαινόταν κατά την τριετία 2009-2011 μεταξύ ποσοστού 1,053% και 2,050%, ενώ ο μέσος όρος του επιτοκίου της αγοράς για επιχειρηματικά δάνεια την ίδια χρονική περίοδο κυμαινόταν μεταξύ 5,60% - 7,88%, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ. Μάλιστα, ως ήδη ελέχθη ανωτέρω, η ανάγκη διασφάλισης εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης σε ποσοστό 50% είχε επισημανθεί από τους αρμόδιους υπαλλήλους της Τράπεζας της Ελλάδος με την υπ' αριθ. 580/10-3-2009 επιστολή της ΔΕΠΣ προς την Bestline, χωρίς, ωστόσο, να υπάρξει συμμόρφωση. Εάν, τουναντίον, υλοποιούνταν η σύσταση αυτή, το Τ.Τ. θα αποδεσμευόταν από την υποχρέωσή του, βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, να χρηματοδοτεί την Bestline με επιτόκιο πολύ χαμηλότερο της αγοράς, αλλά και αυτού που ημέρα με την ημέρα υποχρεωνόταν να καταβάλλει το Τ.Τ. για να εξεύρει τα κεφάλαια που δάνειζε στην εταιρία, επί σημαντική και προφανή ζημία του. Διότι, όταν το Τ.Τ. για να εξασφαλίσει τα αναγκαία κεφάλαια, κατέβαλε π.χ. τόκο ύψους  $\chi\%$  και λόγω της Συμφωνίας Μετόχων δάνειζε με  $(\chi-\psi)\%$ , υφίστατο σημαντική περιουσιακή ζημία.

**3)** Στη Συμφωνία Μετόχων, περιγράφεται, επίσης, η υποχρέωση εξασφάλισης των ιδίων κεφαλαίων της Bestline αποκλειστικά από την Τράπεζα. Βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, ειδικότερα, η Τράπεζα όφειλε να εξασφαλίσει την ενίσχυση κεφαλαίων της Bestline μέσω έκδοσης Ομολογιακού Δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των 20.000.000 ευρώ, χωρίς την συμμετοχή και πάλι της εταιρίας ΔΕΜΚΟ.

**4)** Στη Συμφωνία Μετόχων, προβλεπόταν, περαιτέρω, η υποχρέωση παραχώρησης διαφημιστικού χρόνου αξίας 1.500.000 ευρώ ετησίως, από τα ελεγχόμενα από τη ΔΕΜΚΟ Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, αντί συμβολικού κατά νόμο τιμήματος (μέσω ειδικών τιμολογίων). Ο όρος αυτός ουδέποτε τηρήθηκε. Η ΔΕΜΚΟ, αντί να παράσχει δωρεάν στην ουσία υπηρεσίες διαφήμισης ύψους 7.500.000 ευρώ [1.500.000 ευρώ ετησίως επί 5 έτη (2009-2013)], ως όφειλε, κατάφερε, κατά παράβαση της Συμφωνίας Μετόχων, να διοχετεύσει προς εταιρίες συμφερόντων του Δημητρίου Κοντομηνά. (τηλεοπτικό σταθμό ΚΑΝΑΛΙ 9, Ραδιοφωνικούς Σταθμούς ALPHA

9.89, ΠΑΛΜΟΣ 96.5), το ποσό του 1.652.000 ευρώ για τα έτη 2010 – 2012, (σημειώνεται ότι για τα έτη 2009 και 2013 δεν υπάρχουν στοιχεία για αντίστοιχες δαπάνες), κατά τον ακόλουθο τρόπο:

Για την διαφημιστική προώθηση της Bestline, το Δ.Σ. της εταιρίας επέλεξε, μετά από πρόταση της ΔΕΜΚΟ, να χρησιμοποιήσει ΜΜΕ, (τηλεοπτικό σταθμό ΚΑΝΑΛΙ 9, Ραδιοφωνικούς Σταθμούς ALPHA 9.89, ΠΑΛΜΟΣ 96.5), ιδιοκτησίας του Δημητρίου Κοντομηνά, αλλά και τις κινηματογραφικές αίθουσες που διαχειρίζεται η VILLAGE ROADSHOW, (παρότι δεν αποτελούν ΜΜΕ σύμφωνα με τον όρο της Συμφωνίας Μετόχων), ιδιοκτησίας του ιδίου, με ετήσιο κόστος περίπου 600.000 ευρώ. Όπως, μάλιστα, αναφέρει η Διοίκηση της Post Credit στην με Α.Π. Τ.τ.Ε. 9274/26-10-2012 επιστολή της στην Τράπεζα της Ελλάδος, *«λαμβάνομενη αθροιστικά η πραγματοποιηθείσα κατά τα έτη 2010 – 2012 διαφημιστική δαπάνη της Εταιρίας στον ραδιοφωνικό σταθμό 9.89, στο Κανάλι 9 και στους κινηματογράφους Village, ανέρχεται σε 638.000 € το έτος 2010 (εκ των οποίων στα Village 350.000 €), σε 736.000 € το έτος 2011 (εκ των οποίων στα Village 200.000 €) και σε 278.000 € το έτος 2012 (εκ των οποίων στα Village 104.000 €)». Η ΔΕΜΚΟ ισχυρίζεται, ότι «τα ανήκοντα στον όμιλο εταιριών της ΔΕΜΚΟ κατά το χρόνο σύναψης Συμφωνίας Μετόχων ΜΜΕ, έπαυσαν περί τα τέλη του 2008 να ελέγχονται από αυτόν. Συνεπώς, εξέλιπε η προϋπόθεση της σχετικής υποχρέωσης». Ωστόσο, ο εν λόγω ισχυρισμός της εταιρίας δεν ευσταθεί, διότι ο Όμιλος ΔΕΜΚΟ, παρά την απώλεια του ελέγχου του τηλεοπτικού σταθμού ALPHA μετά την πώληση της πλειοψηφίας των μετοχών, εξακολουθούσε να έχει υπό τον έλεγχό του τον τηλεοπτικό σταθμό «Κανάλι 9» της Θεσσαλονίκης, καθώς και τους ραδιοφωνικούς σταθμούς «ALPHA 9.89» και «ΠΑΛΜΟΣ 96.5».*

Συγκεκριμένα, η ΔΕΜΚΟ είχε υπό τον έλεγχό της, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, την εταιρία ΚΟΣΜΟΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε. με διακριτικό τίτλο «Κανάλι 9», μέσω της εταιρίας SIXOMEN. Η Ιδιωτική Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης διά Μετοχών SIXOMEN, συνεστήθη τον Ιούνιο του 2008, με έδρα την Λευκωσία Κύπρου, έχει αναπτύξει δραστηριότητα ως

εταιρία συμμετοχών (holding) και ελέγχεται αποκλειστικά από εσένα, που κατέχεις σήμερα, άμεσα και έμμεσα (διά εταιριών ελεγχόμενων από εσένα) το σύνολο (100%) των μετοχών της. Ο Όμιλος ΔΕΜΚΟ, διά της εταιρίας SIXOMEN, διατηρεί, επίσης, τον έλεγχο των εταιριών «ALPHA ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.» με διακριτικό τίτλο «ΠΑΛΜΟΣ 96,5» και «ALPHA ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» με διακριτικό τίτλο «ALPHA 9.89» [βλ. και την υπ' αριθ. 415/V/2008 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού]. Συνεπώς, παρά τους ως άνω αντίθετους ισχυρισμούς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η τελευταία είχε υπό τον έλεγχό της κατά την διάρκεια ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων ΜΜΕ και εντεύθεν την δυνατότητα —αλλά πρωτίστως την συμβατική υποχρέωση— να παράσχει στο Τ.Τ. δωρεάν υπηρεσίες διαφήμισης, κάτι που ουδέποτε συνέβη.

**5)** Στη Συμφωνία Μετόχων, περιγράφεται, μεταξύ άλλων, η διαδικασία άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης τόσο από την πλευρά του πωλητή (put option) όσο και από την πλευρά του αγοραστή (call option). Σχετικώς με τον όρο αυτό, οι Επιθεωρητές Ελεγκτές της Τράπεζας της Ελλάδος επισημαίνουν τα εξής:

Η διαρκής αύξηση του δανεισμού της Bestline από το Τ.Τ. και η συνεπακόλουθη πιστωτική επέκταση (χρονική), οδήγησαν σε πλασματική σταθεροποίηση του ποσοστού καθυστερήσεων. Επιπλέον, οι αυξημένες χορηγήσεις είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των κερδών προ φόρων, δεδομένου και του χαμηλού κόστους της χρηματοδότησης, γεγονός που λειτουργεί ευνοϊκά προς τη ΔΕΜΚΟ, καθώς δίνει την δυνατότητα μεγιστοποίησης της τιμής εξάσκησης του δικαιώματος πώλησης (put option), μέσω της αύξησης της υπολογιζόμενης εμπορικής αξίας της εταιρίας, η οποία, όμως, βασίζεται σε πλασματικά στοιχεία. Με άλλα λόγια, ο εξαιρετικά προνομιακός δανεισμός της Bestline σε συνδυασμό με την μη λήψη επισφαλών προβλέψεων εκ μέρους της, την αθέμιτη απόκρυψη ληξιπρόθεσμων υπολοίπων και την παράσταση αυτών ως ενήμερων, είχαν ως αποτέλεσμα την τεχνητή αύξηση των κερδών της εταιρίας, τα οποία στην πραγματικότητα ήταν μηδενικά.

Απώτερος δε στόχος της ΔΕΜΚΟ ήταν, πέραν του ιδιαίτερα υψηλού μερίσματος που εισέπραττε ετησίως ως μέτοχος της Bestline, η τεχνητή αύξηση των κερδών της εταιρίας και η εν τέλει

αύξηση του τιμήματος που θα έπρεπε το Τ.Τ. να καταβάλει για την απόκτηση των μετοχών της σε περίπτωση ασκήσεως εκ μέρους της του δικαιώματος put option, κάτι το οποίο εν τέλει συνέβη, όπως θα εκτεθεί αναλυτικότερα στη συνέχεια. Και τούτο διότι, αυτό (τίμημα), ως ρητώς ορίσθηκε και συνομολογήθηκε στη Συμφωνία Μετόχων, υπολογίζεται με βάση τα κέρδη της εταιρίας και δη τα κέρδη αυτής προ φόρων, όπως φαίνονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων εταιρικών της χρήσεων. Ήδη, μάλιστα, η ΔΕΜΚΟ, έχοντας επιτύχει, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, την επί ζημία του Τ.Τ. τεχνητή αύξηση των κερδών της Bestline κατά την τριετία 2009-2011, κατήγγειλε, την 27-4-2012, την από 24-4-2008 Συμφωνία Μετόχων, εισάγοντας τις μεταξύ των μερών διαφορές ενώπιον του Διαιτητικού Δικαστηρίου, ενώ, επιπροσθέτως, άσκησε το ως άνω αναφερόμενο δικαίωμα put option, αιτούμενη όπως οι 9.680.000 μετοχές της, που αντιστοιχούν στο 50% του μετοχικού κεφαλαίου της Bestline, μεταβιβαστούν στο Τ.Τ., έναντι τιμήματος ύψους 59.325.025,50 ευρώ, ποσό ιδιαίτερα αυξημένο, καθόσον υπολογίστηκε με βάση την φόρμουλα της Συμφωνίας Μετόχων επί των πλασματικών κερδών της εταιρίας, για την τριετία 2009 - 2011.

Στο πλαίσιο αυτό, εξεδόθη η υπ' αριθ. 48/2013 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, η οποία κάνοντας εν μέρει δεκτή την αγωγή - αίτηση διαιτησίας της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, αποδεχόμενο ως ουσία βάσιμο τον τρίτο λόγο καταγγελίας της εταιρίας περί υπαίτιας παράβασης εκ μέρους του Τ.Τ. της υποχρέωσης μη ανταγωνισμού και αποκλειστικότητας στη χρήση του δικτύου, για όσους λόγους αναφέρονται αναλυτικά στην ως άνω απόφαση, εφαρμόζοντας τον ως άνω όρο της Συμφωνίας Μετόχων περί της ενάσκησης του δικαιώματος (put option), για τον υπολογισμό του οφειλόμενου από το Τ.Τ. τιμήματος, υποχρέωσε εν τέλει το τελευταίο να καταβάλει στην ενάγουσα ΔΕΜΚΟ τα ποσά: α) 32.950.467,82 ευρώ νομίμως εντόκως από 22-6-2012 και β) 800.000 ευρώ νομίμως εντόκως από 22-5-2012.

Να σημειωθεί, μάλιστα, ότι ενώ στην υπ' αριθ. 108/21-3-2008 απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Τ. περί συμμετοχής της Τράπεζας στο 50% της εταιρίας Bestline, με τον τρόπο και υπό τους όρους που

προεκτέθηκαν, επισημάνθηκε στο τέλος ότι η εν λόγω απόφαση «τελεί υπό την αίρεση της έγκρισης της Γενικής Συνέλευσης», ούτε το θέμα αυτό, αλλ' ούτε και το περιεχόμενο της ως άνω Συμφωνίας Μετόχων εισήχθησαν ποτέ στην Γενική Συνέλευση του Τ.Τ.· τουναντίον, η τελευταία ενέκρινε μόνο το τυπικό ζήτημα της συμμετοχής μελών της Τράπεζας στο Δ.Σ. της Bestline A.E.

Συμπερασματικά, ο Δημήτριος Κοντομηνάς και οι ως άνω συγκατηγορούμενοι του, κατόπιν συναπόφασης για την εξαπάτηση του ΤΤ σχετικά με την εξαγορά της Bestline από το τελευταίο υπό τους εξωπραγματικά προνομιακούς και ζημιογόνους για την περιουσία της Τράπεζας όρους της Συμφωνίας Μετόχων, προέβησαν δια των προαναφερόμενων ψευδών παραστάσεων, στην υφαρπαγή της υπ' αριθ. 108/21.3.2008 απόφασης του ΔΣ του ΤΤ, με την οποία αποφασίσθηκε η συμμετοχή της Τράπεζας στην εταιρία Bestline A.E και η υπογραφή της σχετικής συμφωνίας μετόχων από τον Πρόεδρο του ΔΣ και ακολούθως στην υπογραφή της από 24.4.2008 συμφωνίας μετόχων από τον Δημήτριο Κοντομηνά και τους, Άγγελο Φιλιππίδη, Ιωάννη Ρόρρη και Αλεξάνδρα Λιακοπούλου, εν γνώσει του ότι η ως άνω παράνομη συμπεριφορά τους, μπορούσε να προκαλέσει ζημία στην περιουσία του ΤΤ μεγαλύτερη των 150.000 ευρώ, όπως και έγινε, καθόσον η εν λόγω εξαγορά της Bestline A.E από το ΤΤ επέφερε σ' αυτό ζημία ύψους 138.750.467 ευρώ τουλάχιστον, [105.000.000 ευρώ με βάση τα στοιχεία των πιστωτικών καρτών την 25-11-2013 (: 78 εκ. ευρώ σε οριστική καθυστέρηση + 20 εκ. ευρώ σε ρύθμιση + 7 εκ. ευρώ στις καθυστερήσεις) / εκ των οποίων η βέβαιη και οριστική ζημία ανέρχεται στο ποσό των 78.750.000 ευρώ (70%) + 33.750.467 ευρώ αποτέλεσμα Διαιτησίας σε εκτέλεση της Συμφωνίας Μετόχων], με αντίστοιχη περιουσιακή ωφέλεια της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και δική του ιδίου του Δημητρίου Κοντομηνά.

**Β)** Κατά το χρονικό διάστημα των ετών, 2008-2012, με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, ενεργώντας με την ιδιότητα του νόμιμου εκπροσώπου και ιδιοκτήτη του 99% των μετοχών της εταιρίας με την επωνυμία «ΔΕΜΚΟ ΑΕ», που κατέχει το 100% των μετοχών των εταιριών

«VILLAGE ROADSHOW ΑΕ» και «VILLAGE FILMS ΑΕ», με πρόθεση παρείχε άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη, Φωτεινή Κρέστα, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Σπυρίδωνα Παντελιά, Χάρη Σιγανό, Λυδία Κεκρίδου, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, Αθανάσιο Χασάπη και Παναγιώτα Μπέζα, κατά τη διάρκεια των αξιόποινων πράξεων που αυτοί διέπραξαν, ήτοι της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση.

Ειδικότερα:

### **B1. Υπόθεση Δανείου 21.000.000 ευρώ προς τη ΔΕΜΚΟ**

Στις 24-10-2008, (ήτοι 9 ημέρες μετά την ως άνω εξαγορά του 50% της Bestline από το Τ.Τ.), η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του ΤΤ, αποτελούμενη από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκαν στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρο και Αντώνη ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία, δυνάμει της υπ' αριθ. 73/31-10-2008 απόφασης, ενέκρινε, την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση Ομολογιακού Δανείου, ύψους 21.000.000 ευρώ, διάρκειας 6 ετών και 12μηνης περιόδου χάριτος, υπέρ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ Α.Ε.

Σύμφωνα με το από 24-11-2008 Πρόγραμμα Έκδοσης του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο Κοντομηνά και του Τ.Τ., νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, σκοπός ήταν «η *χρησιμοποίησή του για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας στο πλαίσιο των εταιρικών σκοπών της*» και συγκεκριμένα: **α)** ποσό 6.335.000 ευρώ



για την αποπληρωμή υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης της εταιρίας προς την Τράπεζα Πειραιώς και **β)** το εναπομείναν ποσό ύψους μέχρι 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η οποία, παράλληλα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση «να χρησιμοποιήσει το Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται».

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση του συνολικού ποσού του ως άνω Ομολογιακού Δανείου σε 4 δόσεις των 6.330.000, των 390.000, των 7.000.000 και των 7.000.000 ευρώ αντίστοιχα εντός μηνός, (από 24-11-2008 έως και την 2-12-2008), ενώ για την συμμετοχή της Τράπεζας στην κάλυψη έκδοσης του δανείου αυτού ελήφθησαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: **α)** Δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας διαχείρισης πιστωτικών καρτών Bestline Α.Ε., αξίας 19.800.000 ευρώ, **β)** Προσωπική εγγύησή σου και **γ)** Δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK Α.Ε., της οποίας ήσουν βασικός μέτοχος.

Αναφορικά με τις ως άνω εγγυήσεις επισημαίνονται τα εξής: Οι εν λόγω εγγυήσεις, κρίνονται παντελώς ανεπαρκείς, (στην ουσία μηδενικές), για την διασφάλιση των απαιτήσεων - συμφερόντων της Τράπεζας για τους ακόλουθους λόγους:

**α)** Όσον αφορά στην πρώτη ως άνω εξασφάλιση, (δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline), τούτη είναι μη αποδεκτή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, με βάση την οποία για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις:

*Ύπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί, καθόσον προέρχεται, η εν λόγω εξασφάλιση, από μετοχές εταιρίας που ελέγχει η ίδια η πιστούχος ΔΕΜΚΟ, (συνδεδεμένος κίνδυνος), σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36.*

Επιπλέον, οι μετοχές της εταιρίας Bestline ήταν ήδη βεβαρυμμένες με ενέχυρο υπέρ άλλης Τράπεζας (της Τράπεζας Πειραιώς), ως εξασφάλιση δανείου με υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ.

Επιπροσθέτως, η εκτίμηση του 50% των μετοχών της Bestline, που δεσμεύτηκαν υπέρ της Τράπεζας ως εγγύηση, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, βασίστηκε στην αποτίμηση της εταιρίας συνυπολογιζόμενης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της.

Συγκεκριμένα, στην από 24-10-2008 εισήγηση των Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπου ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινής ΚΡΕΣΤΑ στα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., περί συμμετοχής της Τράπεζας στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της ΔΕΜΚΟ, αναφέρεται ότι η εμπορική αξία της εταιρίας Bestline, ιδιοκτησίας σου πλέον κατά 50% και κατά 50% Τ.Τ., *«είναι σύμφωνα με την μελέτη της Deloitte 40.000.000 ευρώ»*. Ωστόσο, και σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν για την εξαγορά της Bestline από το Τ.Τ., το ως άνω λεχθέν περί της αξίας του 100% της εταιρίας είναι ανακριβές, πέραν από τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν και εκ του ότι *ο διπλασιασμός του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρίας, μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο, δεν συνεπάγεται τον διπλασιασμό και της εμπορικής αξίας της*. Η εμπορική αξία μιας εταιρίας, εκτός από τα προφανή περιουσιακά στοιχεία της (πάγια, ίδια κεφάλαια κ.λπ.), εξαρτάται από τα προσδοκώμενα κέρδη, ουσιαστικά δηλαδή από τον κύκλο εργασιών (τρέχοντα και προβλεπόμενο), ο οποίος με τη σειρά του είναι αποτέλεσμα του εύρους και της ποιότητας του πελατολογίου της εταιρίας που δεν επηρεάζεται (πελατολόγιο) από την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής.

**β)** Όσον αφορά την δεύτερη ως άνω εγγύηση, (προσωπική εγγύησή του Δημητρίου Κοντομηνά), κρίνεται επίσης ως μηδενικής αξίας για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας, καθόσον σύμφωνα με την επικρατούσα στην τραπεζική πρακτική «αρχή της συντηρητικότητας», οι προσωπικές εγγυήσεις, ακόμα και ευυπόληπτων θεωρούμενων προσώπων, δεν τεκμηριώνουν διασφαλιστική αξία υπέρ αυτών, εάν δεν συνοδεύονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών,

όπως εν προκειμένω, αλλά ενέχουν μόνον ηθική αξία, [σχετικά τα Σχόλια πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 3, όπου υπό το κεφάλαιο 1 στον υπολογισμό της διασφαλιστικής αξίας, η προσωπική εγγύηση αποτιμάται με 0%]. Σύμφωνα δε με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ για τον υπολογισμό των αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι εγγυήσεις του φυσικού προσώπου έχουν μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία, [Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, όπου απεικονίζονται οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιεί η ΤτΕ· για την εγγύηση φυσικού προσώπου ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας].

γ) Όσον αφορά την τρίτη ως άνω εγγύηση, (δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK A.E.) και αυτή κρίνεται ανεπαρκής για την διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, καθόσον, αφενός μεν αφορά ένα επενδυτικό προϊόν ευμετάβλητο και εκτεθειμένο σε μεγάλες αυξομειώσεις τιμών, όπως είναι οι μετοχές (high risk), χωρίς μάλιστα να διαλαμβάνεται και πρόνοια για την περίπτωση πτώσης της αξίας των τελευταίων κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, αφετέρου δε αποτελεί συνδεδεμένο κίνδυνο, αφού σχετίζεται και πάλι με εταιρία του ίδιου του οφειλέτη (μηδενική διασπορά).

Από την άλλη πλευρά, όπως παρανόμως και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, και συγκεκριμένα του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/2006 και μετέπειτα ΕΤΠΘ 281/2009, προβλέφθηκε στο από 24-11-2008 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ότι ο Διαχειριστής Πληρωμών ή οι Ομολογιούχοι Δανειστές, ήτοι η Τράπεζα, *«δεν θα υποχρεούνται, καθ' οιονδήποτε χρόνο, να παρακολουθούν, διαβεβαιώνουν ή επαληθεύουν την κατά τα ανωτέρω χρήση του προϊόντος του Ομολογιακού Δανείου»*.

## **B2. Υπόθεση δανείων INTERTEL SERVICES AE & D.C. MEDICAL AE**

Την 23-9-2009, εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η απόκτηση των εταιριών «Village Roadshow Operations Hellas A.E.» (Village Roadshow) και «Village Roadshow Films Distributors A.E.» (Village Films) από τις εταιρίες «Intertel Services Συστήματα Ηλεκτρονικών & Επικοινωνίας A.E.» (Intertel) και «D.C. Medical AE», 100% θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ΔΕΜΚΟ.

Την 11-9-2009, χρηματοδοτήθηκε από το Τ.Τ. η εταιρία Intertel με 48.000.000 ευρώ και η εταιρία D.C. με 5.000.000 ευρώ, με σκοπό την εξαγορά των θυγατρικών του Ομίλου Village, Village Roadshow και Village Films, καθώς και την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Η διάρκεια των δανείων ήταν 12ετής, με δύο χρόνια περίοδο χάριτος, το επιτόκιο euribor 6m+3,75% για τα πρώτα έξι χρόνια και euribor 6m+4,25% για τα επόμενα έξι και οι δόσεις εξαμηνιαίες. Οι ως άνω δανειοδοτήσεις εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. 85/7.8.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη ως πρόεδρο και τους Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη και Σπύρο Πολίτη, κατόπιν της από 7.8.2009 θετικής εισήγησης της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα του ΤΤ, αποτελούμενη από τους Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα.

Ως εξασφάλιση για το πρώτο δάνειο, ύψους 48 εκ. ευρώ, δόθηκε: **α)** η προσωπική εγγύησή του Δημητρίου Κοντομηνά, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης / Σειράς επί 124.300 κοινών μετοχών της εκδότριας VILLAGE ROADSHOW, ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 2.068.352 ευρώ, ενώ ως εξασφάλιση για το δεύτερο δάνειο, ύψους 5 εκ. ευρώ, δόθηκε εκ νέου, **α)** η προσωπική εγγύησή του Δημητρίου Κοντομηνά, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης / Σειράς επί 100.000 κοινών μετοχών της εκδότριας, VILLAGE FILMS, ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 300.000 ευρώ, [σχετικά, το από 7-8-2009 Εισηγητικό Σημείωμα της Επενδυτικής Υπό-Επιτροπής στην Επενδυτική επιτροπή του Τ.Τ., η

υπ' αριθ. 85/7-8-2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ. και τα από τον Σεπτέμβριο του 2009, α) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 48.000.000 μεταξύ των εταιριών INTERTEL SERVICES / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ. και β) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 5.000.000 μεταξύ των εταιριών D.C. MEDICAL / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το Τ.Τ. επισημαίνονται τα εξής: [σχετικό το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Πιο συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ., γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, Village Roadshow και Village Films και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες, (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες.

Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS για την τριετία 2006 – 2008, ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της

χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων του Δημητρίου Κοντομηνά, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009), προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS, ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ. στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα [σχετική η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας προέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά στην προσωπική εγγύησή του Δημητρίου Κοντομηνά, ισχύουν όσα ελέχθησαν ανωτέρω, όσον αφορά το Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ. Έτσι, όπως δόθηκε, ήτοι χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, έχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά στην εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετική η ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Α' τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και

τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση και έμμεση συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση, (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

δ) Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας του Δημητρίου Κοντομηνά και της ΔΕΜΚΟ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι οι προαναφερόμενοι συγκατηγορούμενοι του Δημητρίου Κοντομηνά, έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων της και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το Τ.Τ. μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, να χρηματοδοτήσουν ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε η εν

λόγω εξαγορά, χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβουν υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν.

Αν, αντιθέτως, η ειλικρινής πρόθεσή τους ήταν, να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της Τράπεζας, θα αποφάσιζαν τη θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ είτε του Δημητρίου Κοντομηνά, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Και ναι μεν είναι αληθές ότι όσο μεγαλύτερη είναι, (πραγματικά και όχι πλασματικά), μια επιχείρηση τόσο πιο εύκολη είναι και η πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, καθώς και ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις του επιχειρηματία με τους υπευθύνους χορηγήσεων έχουν κάποια θετική επίδραση στους όρους δανεισμού, τούτο όμως δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση, ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα μοναδικά και κυρίαρχα κριτήρια της εκάστοτε Τράπεζας για την χορήγηση της αιτούμενης κάθε φορά χρηματοδότησης, και μάλιστα ύψους εκατομμυρίων ευρώ, όπως στην προκειμένη περίπτωση, χωρίς την λήψη μέτρων για την διασφάλιση των συμφερόντων της, όπως τούτο υπαγορεύεται από τους οικείους κανόνες που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες



στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων. Συγκεκριμένα, κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011. Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Επιπροσθέτως, το Τ.Τ. παρείχε προς την εταιρία Bestline, (ιδιοκτησίας πλέον του Δημητρίου Κοντομηνά, κατά 50% και κατά 50% Τ.Τ.), το σύνολο της χρηματοδότησης με επιτόκιο Euribor τριμήνου + 0,50%. Το επιτόκιο αυτό, κατά διαστήματα, έφτανε να ισούται ή να υπολείπεται του επιτοκίου με το οποίο δανειζόταν το Γερμανικό Δημόσιο.

Με άλλα λόγια, το Τ.Τ. χρηματοδοτούσε εταιρία υψηλού ρίσκου, όπως είναι αυτή των πιστωτικών καρτών, με τιμολόγηση ρίσκου Γερμανικού Δημοσίου, δηλαδή την ίδια στιγμή που το χρήμα κόστιζε 5% και 7% για προσέλκυση καταθέσεων, το Τ.Τ. δάνειζε με 4% έως και 6% λιγότερο. Έτσι, το Τ.Τ., συνέχιζε να δανείζει την Bestline, και στην ουσία τον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, μεταξύ των ετών 2010 και 2012, με όρους που ίσχυαν τα έτη 2008 και 2009,

επιβαρύνοντας με ζημιές τα αποτελέσματά του και συνεπώς τα ίδια Κεφάλαιά του αλλά και τους μετόχους του, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα.

### **B3. Υπόθεση δανείου 25.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ/GARDEN BEACH ΑΕ**

Στις 17-12-2010, η αρμόδια Υπό-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, αποτελούμενη από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Σπυρίδωνα ΠΑΝΤΕΛΙΑ, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ, ως μέλη και η τελευταία, (Επιτροπή) ενέκρινε, δυνάμει της υπ' αριθ. 109/17-12-2010 σχετικής απόφασης, την ανάληψη εκ μέρους του Τ.Τ. της έκδοσης του νέου Ομολογιακού Δανείου που η ΔΕΜΚΟ επρόκειτο να εκδώσει για το ποσό των 25.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών. Πραγματοποιήθηκε και πάλι άμεση εκταμίευση ολόκληρου του ποσού του νέου αυτού δανείου την 23-12-2010.

Σύμφωνα, ειδικότερα, με το από 23-12-2010 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου μεταξύ της ΔΕΜΚΟ/ Garden Beach Α.Ε., νομίμως εκπροσωπούμενης από την Ελένη ΞΗΝΤΑΡΑΚΟΥ και του Τ.Τ., το οποίο συμμετείχε ως μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος, νομίμως εκπροσωπούμενο από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, το προϊόν του, ύψους 25.000.000 ευρώ, που αποσκοπούσε στην χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας, θα χρησιμοποιείτο: **α)** κατά ποσό 20.000.000 ευρώ για την συμμετοχή της ΔΕΜΚΟ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «Ελληνικές Ξενοδοχειακές Τουριστικές και Γεωργικές Επιχειρήσεις Garden Beach Α.Ε.», της οποίας πραγματικός δικαιούχος είναι ο ίδιος ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ (εφεξής Garden Beach Α.Ε.), προκειμένου η εκδότρια εταιρία ΔΕΜΚΟ να αποκτήσει το 51% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής και **β)** κατά το εναπομείναν ποσό των 5.000.000 ευρώ, «για την περαιτέρω ανάπτυξη των εταιρικών δραστηριοτήτων της ΔΕΜΚΟ Α.Ε.».

Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, ελήφθησαν οι εξής εγγυήσεις: **α)** Έγγραφη προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 31.250.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., **β)** Προσωπική εγγύησή του Δημητρίου Κοντομηνά για το σύνολο των ομολογιών, **γ)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach A.E., **δ)** Εκχώρηση - ενεχυρίαση απαιτήσεων της εταιρίας Garden Beach A.E. (εγγυητής) από ασφαλιστικές αποζημιώσεις στα πλαίσια συμβάσεων που αφορούν την ασφάλιση των ακινήτων.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το παράρτημα IV της δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή οι εκδότριες ή οι εγγυήτριες εταιρίες όφειλαν να μεριμνούν για τη διατήρηση, καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις στην Τράπεζα ελεύθερες από κάθε βάρος σε ποσοστό που θα αναλογούσε στο 60% του εκάστοτε ανεξόφλητου υπολοίπου του χρέους για το πρώτο έτος λειτουργίας του δανείου και στο 100% από το δεύτερο έτος από τη χορήγηση του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Αναφορικά με την χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Το Τ.Τ., ενέκρινε και χορήγησε το επίμαχο Ομολογιακό Δάνειο στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, παρότι επισημάνθηκαν ρητά οι κίνδυνοι για την Τράπεζα που μπορεί να επιφέρουν: α) Η εμφανής επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της ΔΕΜΚΟ κατά την κλειόμενη χρήση 2009 (επέκταση ζημιών, υποτίμηση αξίας συμμετοχών κ.λπ.) και η αύξηση των δανειακών της κεφαλαίων στο 11μηνο του 2010, καθώς και β) η αυξημένη έκθεση της Τράπεζας στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ γενικότερα. Σύμφωνα, μάλιστα, με τα σχόλια των Ορκωτών Λογιστών για τον ισολογισμό του έτους 2009 της ΔΕΜΚΟ, τα ίδια Κεφάλαια της εταιρίας, ενώ εμφανίζονται να είναι ύψους 310,68 εκατ. ευρώ, θα έπρεπε να εμφανίζονται ουσιαστικά μειωμένα κατά 107,8 εκατ. ευρώ (απόκλιση 33,3%). Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι ήταν γνωστά τα ως άνω ζημιογόνα αποτελέσματα και η διαχρονική επιδείνωσή τους, τελικώς εγκρίθηκε η εκ νέου χρηματοδότηση της ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. —και μάλιστα σε χρονική περίοδο αδιαμφισβήτητης οικονομικής κρίσης της Χώρας και

συνακόλουθα του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος— καθόσον θεωρήθηκε από τους υπευθύνους της Τράπεζας ότι οι ανωτέρω κίνδυνοι αντισταθμίζονται από:

- την επαρκή κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας μέσω της παροχής εγγυήσεων (προσωπική εγγύησή σου και εταιρική εγγύηση «GARDEN BEACH A.E.»).
- την αξία των παρεχόμενων εξασφαλίσεων: η Τράπεζα εξακολουθεί να έχει ενεχυριασμένο το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT A.E.», η αξία του οποίου ανερχόταν το 2008 σε Ευρώ 19,8 εκατ., οπότε ο δείκτης κάλυψης του δανείου θα διαμορφωνόταν σε 141% το οποίο κρίνεται και πάλι ικανοποιητικό.
- το σύνολο των εκτάσεων / κτισμάτων που δίδεται ως εξασφάλιση αναφορικά με το καινούριο δάνειο, η αποτίμηση του οποίου δίνει έναν δείκτη κάλυψης 166% για την Τράπεζα, ο οποίος για ένα μη εμπορικό ακίνητο κρίνεται επαρκής.
- τη διεύρυνση της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου σου με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων.
- την πολύ καλή μέχρι σήμερα συναλλακτική συμπεριφορά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και την ομαλή αποπληρωμή του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της.

Όμως, οι ανωτέρω παραδοχές της Τράπεζας, ουδόλως ευσταθούν και δεν αντισταθμίζουν σε καμία περίπτωση τους διαπιστωθέντες κινδύνους για την περιουσία της, διότι:

**α)** Δεν καλύπτονται επαρκώς οι απαιτήσεις της Τράπεζας από την παροχή της προσωπικής εγγύησής σου και της εταιρικής εγγύησης της GARDEN BEACH A.E. Για την ακρίβεια οι εν λόγω εγγυήσεις έχουν, ως ελέχθη και ανωτέρω, μηδενική διασφαλιστική αξία, η μεν προσωπική εγγύηση καθόσον δεν συνοδεύεται και από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, η δε εταιρική εγγύηση της GARDEN BEACH A.E. καθόσον συνδέεται άμεσα (και

έμμεσα) με τον οφειλέτη (συνδεδεμένος κίνδυνος), ενώ η οικονομική της εικόνα ήταν ζημιογόνος, καθόσον από το έτος 2009 και μετά δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες ύψους 2.893.000 ευρώ. Την 31-12-2010, μάλιστα, οι ταμειακές ροές της από λειτουργικές δραστηριότητες ήταν αρνητικές κατά 19.715.000 ευρώ, καθώς εμφανίζονταν μηδενικές εισροές [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 7].

**β)** Η ενεχυρίαση του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT A.E.», πέραν του ότι δεν γίνεται καθόλου αποδεκτή ως εξασφάλιση, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, ενέχει στην ουσία μηδενική διασφαλιστική αξία για όσους λόγους αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω υπό στοιχείο Α.2. (1) του παρόντος, [σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36].

**γ)** Το λεχθέν, στη συνέχεια, περί της διεύρυνσης της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου Κντομηνά, με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων, δεν συνιστά διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας.

**δ)** Η διατύπωση της θέσεως περί της πολύ καλής μέχρι τότε συναλλακτικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και της ομαλής αποπληρωμής του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της, (ήτοι του δανείου των 7.500.000 ευρώ που έλαβε από το Τ.Τ. τον Ιούνιο του έτους 2009, το οποίο ήταν και το μοναδικό που αποπλήρωσε), έγινε εκ μέρους της Τράπεζας σχετικά πρόωρα, καθόσον η ΔΕΜΚΟ δεν ήταν μακροχρόνιος πελάτης της, ώστε να μπορεί να σχηματίσει ασφαλή εικόνα για την όλη συναλλακτική συμπεριφορά της, ενώ ήδη οι ενδείξεις περί της συναλλακτικής συμπεριφοράς εκ μέρους της εταιρίας ήταν αρνητικές, όσον αφορά το πρώτο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ που έλαβε τον Οκτώβριο του έτους 2008, το οποίο μάλιστα είχε και περίοδο χάριτος 1 έτους.

#### **B4. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ομολογιακών Δανείων ΟΜΙΛΟΥ** **ΔΕΜΚΟ**

Με επιστολή της ΔΕΜΚΟ τον Δεκέμβριο του 2011, ζητήθηκε από το Τ.Τ. να εξετάσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των Ομολογιακών Δανείων του Ομίλου, για τα οποία μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος είναι η συγκεκριμένη Τράπεζα, [σχετική η από 16-1-2012 επιστολή της ΔΕΜΚΟ προς το Τ.Τ.].

Τα Ομολογιακά Δάνεια τα οποία αιτήθηκε η εταιρία για αναδιάρθρωση είναι τα εξής:

**α)** Το 1<sup>ο</sup> Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Νοέμβριο του 2008, συνολικού ποσού 21.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στον ποσό των 14.000.000 ευρώ.

**β)** Το 2<sup>ο</sup> Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Δεκέμβριο του 2010, συνολικού ποσού 25.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στο ποσό των 24.500.000 ευρώ.

Οι ληξιπρόθεσμες δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, κατά την ημερομηνία εξέτασης του ως άνω αιτήματος αναδιάρθρωσης από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ., ανέρχονταν στο συνολικό ποσό των 4.000.000 ευρώ, (3.500.000 ευρώ για το 1<sup>ο</sup> Ο/Δ των 21.000.000 ευρώ και 500.000 ευρώ για το 2<sup>ο</sup> Ο/Δ των 25.000.000 ευρώ).

Στις 19-1-2012, η Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο ως Πρόεδρο και τους, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφασή της, κατόπιν της από 19-1-2012 εισήγησης της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενης από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Ιωάννη

ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ και Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, ως μέλη, η οποία αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ως άνω Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., όπως «εγκρίνει την αναδιάρθρωση των δύο Ο/Δ της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υφιστάμενου υπολοίπου συνολικά 38.500.000 ευρώ, σε ένα, με αύξηση του ποσού κατά 4.000.000 ευρώ, (νέο όριο 42.500.000 ευρώ), 10ετούς διάρκειας, με επιτόκιο 6m EURIBOR, πλέον περιθωρίου 5,50%, υπό την παροχή σωρευτικά των εγγυήσεων των δύο δανείων, με σκοπό: **α)** την άμεση εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών ποσού σήμερα 4.000.000 ευρώ και **β)** την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των ανεξόφλητων ομολογιών μετά το 2017, προκειμένου για την ταμειακή διευκόλυνση της εταιρίας», έκανε αποδεκτή την ανωτέρω εισήγηση για την αναδιάρθρωση των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, [σχετική η υπ' αριθ. 1/19-1-2012 Εισήγηση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων και η υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και το από 26-1-2012 Πρόγραμμα Έκδοσης Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 42.500.000 μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / GARDEN BEACH και του Τ.Τ.].

Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας έναντι της αναχρηματοδότησης του νέου αυτού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 42.500.000 ευρώ, ελήφθησαν οι κάτωθι εγγυήσεις: **α)** Προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 53.125.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., επί ακινήτων ιδιοκτησίας της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., εκτιμηθείσας αξίας 46.546.000 ευρώ, (Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων τον Φεβρουάριο του 2009) και 40.829.000 ευρώ (CBRE/Axies τον Ιανουάριο του 2010), καθώς και λογιστικής αξίας, από το 2002 μέχρι το 2011, 6.758.000 ευρώ. **β)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε. **γ)** Εκχώρηση αποζημιώσεων στα ασφαλιστήρια συμβόλαια. **δ)** Ενέχυρο Α' σειράς επί του 50% της εταιρίας HPC (πρώην Bestline) αξίας 19,8 εκατ. Ευρώ. **ε)** Προσωπική εγγύησή του Δημητρίου Κοντομηνά, για το σύνολο των ομολογιών. **στ)** Διατήρηση υφιστάμενων μη ενεχυριασμένων καταθέσεων εταιριών του Ομίλου ύψους 15.900.000 ευρώ.

Σε σχέση με την παραπάνω νέα χρηματοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 42.500.000 ευρώ, υπό τους ανωτέρω όρους, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ διαπίστωσαν τα κάτωθι, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 5-8].

Έτσι με βάση τα δημοσιευμένα και ελεγμένα οικονομικά στοιχεία χρήσης 2011 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έγκρισης της επίμαχης χρηματοδότησης— προέκυπταν και ήταν γνωστά τα ακόλουθα οικονομικά δεδομένα:

**α)** Τα έσοδα συμμετοχών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 1.250.000 ευρώ και αφορούσαν στο σύνολό τους το μέρος από την Hellenic Post Credit (για το οποίο έγινε λόγω αναλυτικά ανωτέρω). Η ΔΕΜΚΟ δεν είχε εισπράξει μέρος από τις υπόλοιπες συμμετοχές της.

**β)** Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.096.000 ευρώ, θεωρούνται υψηλά, δεδομένου τόσο του αριθμού του προσωπικού της εταιρίας (σύμφωνα με την τελευταία διαθέσιμη αναφορά της ICAP τον 12/2010 ανέρχεται σε 71 άτομα), όσο και των εσόδων από μερίσματα.

**γ)** Τα μερικά αποτελέσματα ήταν ζημιογόνα (-12.950.000 ευρώ το 2011 έναντι -13.707.000 ευρώ το 2010), με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των χρεωστικών τόκων. Ως αποτέλεσμα, τα ήδη ζημιογόνα αποτελέσματα επιδεινώθηκαν έτι περαιτέρω (Ζημίες Προ Φόρων 13.240.000 ευρώ το 2011 έναντι Ζημιών Προ Φόρων 5.941.000 ευρώ το 2010).

**δ)** Το ποσό διαθεσίμων (90.429.000 ευρώ) ήταν υψηλό.

**ε)** Το ποσό που εμφανιζόταν στα Χρεόγραφα και τις Μετοχές (112.398.000 ευρώ) αποτελούσε το 18,5% του ενεργητικού.

**στ)** Υπήρχαν επιταγές σε καθυστέρηση και χρεώστες διάφοροι συνολικού ποσού 6.000.000 ευρώ.

**ζ)** Οι συμμετοχές της ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 353.385.000 ευρώ, αποτελούσαν το 58% του ενεργητικού.



Όπως, μάλιστα, σημειώνεται στην από 31-12-2011 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και ειδικότερα στη Βάση για γνώμη με Επιφύλαξη: «*Η εσωτερική λογιστική αξία των 20 μη εισηγμένων εταιριών ανέρχεται σε 66.124.000 ευρώ και η απαιτούμενη πρόβλεψη για υποτίμηση σε 136.676.000 ευρώ. Η αποτίμηση των προεγγραφών για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και των λοιπών συμμετοχών έγινε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920. Ειδικότερα ως προς τις προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, η αξία τους εμφανίζεται περίπου σταθερή, 110.823.000 ευρώ τουλάχιστον από 31-1-2006, με κίνδυνο είτε οι επιχειρήσεις να μην ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, είτε οι προεγγραφές να θεωρούνται άκυρες (Ν. 2238/1994, άρθρο 79 παρ. 4)».*

Επίσης, παρατηρήθηκε αναντιστοιχία μεταξύ του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΜΚΟ για τη χρήση 2011, στο οποίο οι συμμετοχές ανέρχονταν σε 26 και των σημειώσεων του Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις οποίες ανέρχονταν σε 20. Επισημαίνεται δε όσον αφορά στην οικονομική εικόνα ιδίως της εταιρίας Garden Beach, η οποία τέθηκε και ως εγγυήτρια της υπό κρίσιν χρηματοδότησης, ότι τα τελευταία τρία (3) έτη πριν από την χορήγηση του ως άνω Ο/Δ, η εν λόγω εταιρία δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες, ύψους 2.893.000 ευρώ, [σχετικές οι παρατηρήσεις επί των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, στις οποίες συμμετέχει η ΔΕΜΚΟ σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 6-8].

Παρά τα ανωτέρω, τα οποία ήταν γνωστά κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα λήψεως των κρίσιμων αποφάσεων για την χορήγηση ή μη της νέα αιτούμενης χρηματοδότησης στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, η χρηματοδότηση προτάθηκε και χορηγήθηκε εν τέλει, επί τη βάση των εξασφαλίσεων που θεωρήθηκαν επαρκείς, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ζημιογόνα αποτελέσματα και η εμφανής διαχρονική επιδείνωσή τους και χωρίς να αξιολογηθούν γενικά οι

συμμετοχές της πιστούχου, οι οποίες αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ενεργητικού της, ιδίως δε της εταιρίας Garden Beach που είναι εγγυήτρια στην χρηματοδότηση που χορηγήθηκε για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 8].

Σχετικά δε με ληφθείσες ως άνω εγγυήσεις για την εξασφάλιση της επίμαχης χρηματοδότησης, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, σημείωσαν, επιπροσθέτως, τα εξής:

**α)** Η προσημείωση υποθήκης επί του ακινήτου αυξήθηκε από ποσό 31.250.000 ευρώ σε ποσό 53.125.000 ευρώ, ήτοι διαφορά ποσό 21.875.000 ευρώ, χωρίς ωστόσο, να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της ακρίβειας του υπολογισμού του ποσού της προσημείωσης, καθόσον δεν προσκομίστηκε πρόσφατη μελέτη εκτίμησης του ακινήτου. Οι εκτιμήσεις δε που τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΤτΕ ήταν παρελθόντων ετών και συγκεκριμένα του Φεβρουαρίου του 2009 και του Ιανουαρίου του 2010 με μέγιστη εκτιμώμενη αξία το ποσό των 46.500.000 ευρώ. Πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθεί εν προκειμένω, ότι η εν λόγω εγγύηση έρχεται πλέον προς κάλυψη μεγαλύτερου δανείου, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί προς τούτο με βάση τη διασφαλιστική αξία του ακινήτου, η οποία ανέρχεται στα 20.000.000 ευρώ περίπου. Με άλλα λόγια, η ως άνω εγγύηση καλύπτει το νέο δάνειο σε ποσοστό μόλις 47%.

**β)** Σύμφωνα με το παράρτημα IV της νέας δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή εκδότριες ή εγγυήτριες εταιρείες, θα μεριμνούν να διατηρούν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις *ελεύθερες από κάθε βάρος (μη ενεχυριασμένες)*, ύψους 15.900.000 ευρώ, μέχρι ολοσχερούς εξόφλησης του δανείου. Ωστόσο, επήλθε τροποποίηση της εν λόγω ρήτρας, καθώς η αρχική προέβλεπε την διατήρηση ποσοστού 60% επί του ανεξόφλητου υπολοίπου για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Ο/Δ και σε 100% για τον δεύτερο χρόνο. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο όρος αυτός δεν τηρήθηκε [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 4]. Να σημειωθεί δε, όσον αφορά στην τελευταία τούτη εγγύηση, ότι σε κάθε περίπτωση δεν

διασφάλιζε καθόλου τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις της Τράπεζας με τον τρόπο που ετέθη, ενόψει του γεγονότος ότι δεν συνεστήθη ενέχυρο επί των επίμαχων καταθέσεων υπέρ της Τράπεζας.

Όσον αφορά δε την εξυπηρέτηση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές διαπίστωσαν ότι «μετά την αναδιάρθρωση των Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., η εταιρία δεν έχει προβεί σε καμία αποπληρωμή κεφαλαίου ή τόκων» [σχετικά η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

Για την *συνολική δανειοδότηση* του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Και στην περίπτωση αυτή, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας διενήργησαν τις ως άνω χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση του συγκεκριμένου πιστούχου, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή του, και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα

της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Προς επίρρωση της σχετικής εκτίμησης, αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία:

Κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline), την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου, ενώ η συναφθείσα την 26-1-2012 χρηματοδότηση προς την ίδια εταιρία, ύψους 42.500.000 ευρώ, είχε περιθώριο 5,5% πάνω από το Euribor εξαμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Επιπροσθέτως, το Τ.Τ. παρείχε προς την εταιρία Bestline, (ιδιοκτησίας σου πλέον κατά 50% και κατά 50% Τ.Τ.) το σύνολο της χρηματοδότησης με επιτόκιο Euribor τριμήνου + 0,50%. Το επιτόκιο αυτό, κατά διαστήματα, έφτανε να ισούται ή να υπολείπεται του επιτοκίου με το οποίο δανειζόταν το Γερμανικό Δημόσιο! Με άλλα λόγια, το Τ.Τ. χρηματοδοτούσε εταιρία υψηλού ρίσκου, όπως είναι αυτή των πιστωτικών καρτών, με τιμολόγηση ρίσκου Γερμανικού Δημοσίου. Την ίδια στιγμή που το χρήμα κόστιζε 5% και 7% για προσέλκυση καταθέσεων, το Τ.Τ. δάνειζε με 4% έως και 6% λιγότερο.

Έτσι, το T.T., συνέχιζε να δανείζει την Bestline, και στην ουσία τον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, μεταξύ των ετών 2010 και 2012, με όρους που ίσχυαν τα έτη 2008 και 2009, επιβαρύνοντας με ζημιές τα αποτελέσματά του και συνεπώς τα Ίδια Κεφάλαιά του αλλά και τους μετόχους του, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα.

Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της.

Επιπροσθέτως, το T.T. παρείχε προς την εταιρία Bestline, (ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% T.T.), το σύνολο της χρηματοδότησης με επιτόκιο Euribor τριμήνου + 0,50%. Το επιτόκιο αυτό, κατά διαστήματα, έφτανε να ισούται ή να υπολείπεται του επιτοκίου με το οποίο δανειζόταν το Γερμανικό Δημόσιο.

Με άλλα λόγια, το T.T. χρηματοδοτούσε εταιρία υψηλού ρίσκου, όπως είναι αυτή των πιστωτικών καρτών, με τιμολόγηση ρίσκου Γερμανικού Δημοσίου. Την ίδια στιγμή που το χρήμα κόστιζε 5% και 7% για προσέλκυση καταθέσεων, το T.T. δάνειζε με 4% έως και 6% λιγότερο.

Έτσι, το T.T., συνέχιζε να δανείζει την Bestline, και στην ουσία τον Όμιλο ΔΕΜΚΟ του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μεταξύ των ετών 2010 και 2012, με όρους που ίσχυαν τα έτη 2008 και 2009, επιβαρύνοντας με ζημιές τα αποτελέσματά του και συνεπώς τα Ίδια Κεφάλαιά του αλλά και τους μετόχους του, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα.

Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της.

Εν κατακλείδι, πρέπει να σημειωθεί και το εξής:

Το Τ.Τ., ενώ γνώριζε, (ακόμη και την 30-6-2012) το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησε στις δέουσες ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας, **α)** είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, **β)** είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, **γ)** είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, (βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012), το άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, (ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο) στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

Η ζημία δε του Τ.Τ. έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, το οποίο υπόλοιπο, ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, (οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

Εν κατακλείδι, πρέπει να σημειωθεί και το εξής:

Το Τ.Τ., ενώ γνώριζε ακόμη και την 30-6-2012, το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτριο Κοντομηνά, ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησε στις δέουσες ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας, **α)** είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, **β)** είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, **γ)** είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, (βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012), το άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτριο Κοντομηνά, ως φυσικό πρόσωπο, ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο, στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του

κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

### **B5. Υπόθεση Δανείου 4.000.000 ευρώ προς VILLAGE ROADSHOW**

Στις 30-3-2012, εγκρίθηκε η έκδοση νέου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της εταιρίας VILLAGE ROADSHOW, Ομίλου ΔΕΜΚΟ, ύψους 4.000.000 ευρώ για κεφάλαιο κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα, διάρκειας 11,5 ετών, με λήξη το έτος 2023, με εξαμηνιαίες αποπληρωμές, με την πρώτη 30 μήνες μετά την εκταμίευση.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου παρασχέθηκαν: **α)** προσωπική εγγύησή του Δημητρίου Κοντομηνά, **β)** εταιρική εγγύηση της ΔΕΜΚΟ Α.Ε., **γ)** ενέχυρο Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και **δ)** προσημείωση Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου Κοντομηνά, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank. Στο ίδιο ακίνητο δε αποφασίστηκε να εγγραφεί υπέρ του Τ.Τ. και Γ' σειράς προσημείωση ύψους 2.500.000 ευρώ, προς εξασφάλιση ορίου Ε/Ε της Cosmoline, (χρηματοδότηση από την Τ Bank) σαν συμπληρωματικό κάλυμμα, προκειμένου να επιστραφεί η προσωπική επιταγή εκδόσεως του Δημητρίου Κοντομηνά, ύψους 1.300.000 ευρώ, λήξης 30-4-2012, [σχετικές, η υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο ως Πρόεδρο και τους Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ και Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, ως μέλη και η υπ' αριθ. 95/30-3-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη και το από τον Απρίλιο του 2012 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως

Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 4.000.000 μεταξύ των εταιριών VILLAGE ROADSHOW/ ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Όσον αφορά δε το Ομολογιακό Δάνειο, (30-3-2012), ύψους 4.000.000 ευρώ, προς την VILLAGE ROADSHOW / Όμιλο ΔΕΜΚΟ, αυτό χορηγήθηκε παρά την προηγηθείσα υπέρογκη δανειοδότηση των θυγατρικών εταιριών του ομίλου ΔΕΜΚΟ, που είχε λάβει χώρα χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις για την Τράπεζα και χωρίς να έχει μεσολαβήσει στο μεταξύ καμία βελτίωση των οικονομικών τους στοιχείων ή της πιστοληπτικής ικανότητας των εταιριών αυτών, (το 2011 η VILLAGE ROADSHOW εμφάνιζε πτώση του κύκλου εργασιών κατά 4,5%, τα ΚΠΦΤ ήταν θετικά, αλλά δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων, ενώ τα αποτελέσματα χρήσης ήταν ζημιογόνα (-2.305.000 ευρώ), γεγονός που οδηγεί σε περαιτέρω επιδείνωση των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία μειώνονται σε 512.000 ευρώ, ενώ η διαβάθμιση της πιστοληπτικής της ικανότητας τον Οκτώβριο του 2011 ήταν D).

Περαιτέρω, επισημαίνεται ο ιδιαίτερα μακροπρόθεσμος χαρακτήρας του δανείου αυτού, καθώς και η μεγάλη περίοδος χάριτος, γεγονός που δεν συνάδει με τον σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, καθώς: **1)** οι ανάγκες κεφαλαίου κίνησης καλύπτονται με βραχυπρόθεσμο δανεισμό κατά τη συνήθη τραπεζική πρακτική και **2)** δεν υποστηρίζεται από τον ταμειακό κύκλο της εταιρίας, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Η συνολική δε ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία όλων των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της Τράπεζας κατά των



προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου του ανερχόνταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ.

Ο Δημήτριος Κοντομηνάς δε, ενεργώντας ως ο αποκλειστικός μέτοχος και ιδιοκτήτης τόσο της εταιρίας ΔΕΜΚΟ ΑΕ, όσο και των θυγατρικών αυτής εταιριών, VILLAGE ROADSHOW ΑΕ και VILLAGE FILMS ΑΕ, παρείχε άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενούς του κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση των ανωτέρω άδικων κύριων πράξεων της κατ' εξακολούθηση κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με την υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης και αναδιάρθρωσης των υφιστάμενων δανείων, την ανταλλαγή αλληλογραφίας, την παροχή προσωπικών εγγυήσεων και την συναίνεση για εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας του ή των εταιριών του ομίλου του, βάσει των οποίων οι προαναφερόμενες εταιρίες του χρηματοδοτήθηκαν με το συνολικό ποσό των 103.000.000 ευρώ και έγινε δεκτή αναδιάρθρωση των δύο χορηγηθέντων προς την ΔΕΜΚΟ ΑΕ ομολογιακών δανείων, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζε ότι προξενούσε στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία, συνολικού ύψους τουλάχιστον 16.121.000 ευρώ και ήθελε να προξενήσει την ζημία αυτή.

## **Γ. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες**

Στην Αθήνα και σε μη επακριβώς προσδιορισθείσες ημερομηνίες, πάντως από το έτος 2008 και εφεξής, με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος:

α) μετέτρεψε και μεταβίβασε περιουσία εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, με σκοπό την απόκρυψη και την συγκάλυψη της παράνομης προέλευσης, β) απέκτησε, κατείχε, διαχειρίστηκε και χρησιμοποίησε περιουσία, εν γνώσει, κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και γ) χρησιμοποίησε τον χρηματοπιστωτικό τομέα με την τοποθέτηση σ' αυτόν και την διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα, τέτοιες δε πράξεις ενεργεί κατ' επάγγελμα, καθόσον από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης και την υποδομή που είχε διαμορφώσει με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης της πράξης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες προκύπτει σκοπός του προς πορισμό εισοδήματος.

Ειδικότερα, μέρος του εγκληματικού προϊόντος της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία και συγκεκριμένα μέρος των ομολογιακών δανείων ποσού, 21.000.000 ευρώ και 25.000.000 ευρώ, που χορηγήθηκαν από το ΤΤ προς την εταιρία σου ΔΕΜΚΟ ΑΕ, ήτοι συνολικό ποσό 12.560.000 ευρώ, (11.200.000 + 1.360.000), μέσω του τραπεζικού συστήματος, μεταφέρθηκε σε προσωπικούς λογαριασμούς του ιδίου του Δημητρίου Κοντομηνά και μετατράπηκε, με σκοπό πάντοτε την απόκρυψη της αληθινής (εγκληματικής) προέλευσής του.

Ειδικότερα:

### **Γ1. Ομολογιακό Δάνειο 21.000.000 ευρώ.**

Στις 24-10-2008, χορηγήθηκε το πρώτο Ομολογιακό Δάνειο, ύψους 21.000.000 ευρώ, στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί, α) μέχρι του ποσού των 6.335.000 ευρώ για την απόσβεση υφιστάμενης απαίτησης της τελευταίας στην ανώνυμη τραπεζική εταιρία με την επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και β) μέχρι του ποσού των 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του σκοπού της εκδότριας, (εταιρία ΔΕΜΚΟ), η οποία, μάλιστα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση έναντι

του Τ.Τ. «να χρησιμοποιήσει το παρόν Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται».

Το προϊόν του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, εκταμιεύθηκε τμηματικά στον υπ' αριθ. 88735340-1 λογαριασμό όψεως που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ στο Τ.Τ., ενώ στη συνέχεια, διοχετεύθηκε σε λογαριασμούς της εταιρίας σε άλλες Τράπεζες, καθώς και σε τραπεζικό λογαριασμό της εταιρίας Cosmotelco (νυν Cosmoline Α.Ε.), θυγατρικής της ΔΕΜΚΟ, στην Τράπεζα Millennium. Ειδικότερα:

Την 24-11-2008, διενεργήθηκε έμβασμα ποσού 6.330.000 ευρώ στην Τράπεζα Πειραιώς για την εξόφληση του υφιστάμενου δανείου.

Την 24-11-2008, ποσό ύψους 390.000 ευρώ μεταφέρθηκε στην εταιρία Cosmoline, θυγατρική της ΔΕΜΚΟ, με αιτιολογία την συμμετοχή της τελευταίας στην Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου της πρώτης (Cosmoline).

Την 24-12-2008 πραγματοποιήθηκε ΑΜΚ της Cosmoline, συνολικού ύψους 9.098.500 ευρώ.

Το υπόλοιπο ποσό του Ομολογιακού Δανείου, ύψους 14.000.000 ευρώ, μεταφέρθηκε στον υπ' αριθμ. 608044 τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ στην Τράπεζα Millennium, μέσω δύο (2) εμβασμάτων ύψους 7.000.000 ευρώ έκαστο, τα οποία πραγματοποιήθηκαν την 24-11-2008 και την 2-12-2008.

Όσον αφορά δε στην πορεία του εν λόγω ποσού των 14.000.000 ευρώ, και εν τέλει τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιήθηκε, από τον έλεγχο της κίνησης του ανωτέρω τραπεζικού λογαριασμού (608044), προέκυψαν τα ακόλουθα:

**α)** Το συνολικό ποσό του 1.400.000 ευρώ, ήτοι το 10% του συνολικού ποσού των 14 εκ. ευρώ, κατέληξε στον υπ' αριθ. 737116 προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε ο Δημήτριος Κοντομηνάς, στην Τράπεζα Millennium, μέσω 6 κινήσεων, ήτοι 120.000 ευρώ στις 25.11.2008, 90.000 ευρώ στις 1.12.2008, 550.000 ευρώ στις 3.12.2008, 360.000 ευρώ στις 5.12.2008, 200.000 ευρώ στις 9.12.2008 και 80.000 ευρώ στις 11.12.2008.

**β)** Περαιτέρω, κατά το χρονικό διάστημα από 25-11-2008 έως 12-12-2008, το συνολικό ποσό των 4.450.005 ευρώ, μεταφέρθηκε στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε η εταιρία SIXOMEN στην Τράπεζα ALPHA BANK στην Κύπρο. Η εταιρία SIXOMEN, συνιστά Ιδιωτική Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης δια Μετοχών, συνεστήθη τον Ιούνιο του 2008, με έδρα στην Λευκωσία Κύπρου, και έχει αναπτύξει δραστηριότητα ως εταιρία συμμετοχών, (holding), ενώ ελέγχεται αποκλειστικά από τον Δημήτριο Κοντομηνά, που κατέχει σήμερα, άμεσα και έμμεσα, (διά εταιριών ελεγχόμενων από αυτόν), το σύνολο (100%) των μετοχών της.

Η μετοχική της σύνθεση δε, έχει ως εξής: Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ 57,82%, ΔΕΜΚΟ 32,39% και Interfinance 9,79%. Συγκεκριμένα, έγιναν 4 κινήσεις, ήτοι 2.500.000 ευρώ στις 25.11.2008, 1.000.005 ευρώ στις 8.12.2008, 800.000 ευρώ στις 10.12.2008 και 150.000 ευρώ στις 12.12.2008.

**γ)** Ακολούθως, στις 6-2-2009, ποσό ύψους 4.664.205 ευρώ μεταφέρεται, με αιτιολογία την, *«μερική αποπληρωμή υπολοίπου μετόχου»*, στον υπ' αριθ. 737116 προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του Δημητρίου Κοντομηνά, που τηρούσε στην Τράπεζα Millennium, μέσω εμβάσματος από τον ανωτέρω τραπεζικό λογαριασμό της εταιρίας SIXOMEN.

**δ)** Στη συνέχεια, την επόμενη εργάσιμη ημέρα, ήτοι την Δευτέρα 9-2-2009, πραγματοποιήθηκαν δύο (2) μεταφορές ποσού 1.440.000 ευρώ και 3.200.000 ευρώ, (συνολικά 4.640.000 ευρώ), από τον υπ' αριθ. 737116 προσωπικό λογαριασμό του Δημητρίου Κοντομηνά, στον υπ' αριθ. 916471 λογαριασμό της εταιρίας *«INTERCAPITAL TRUST LIMITED»*, με αιτιολογία αντίστοιχα τη *«μερική αποπληρωμή δανείου»* και *«εξόφληση δανείου»*.

**ε)** Την ίδια ημέρα, ακολούθησε ανάληψη του ποσού των 4.640.000 ευρώ και αντίστοιχη κατάθεση αυτού στον υπ' αριθ. 5872818 λογαριασμό της εταιρίας *«HONOUR INTERNATIONAL S.A.»*, με την αιτιολογία *«Intercapital-AMK»*.

**στ)** Εν τέλει, τα χρήματα αυτά, ύψους 4.640.000 ευρώ, μεταφέρθηκαν στον υπ' αριθ. 5872686 δανειακό λογαριασμό της εταιρίας, *«HONOUR INTERNATIONAL S.A.»*. Σημειώνεται δε ότι

πραγματικός δικαιούχος της τελευταίας αυτής εταιρίας, η οποία εδρεύει στον Παναμά, είναι η εταιρία «INTERCAPITAL TRUST LIMITED», με έδρα στην Κύπρο, πραγματικός δικαιούχος της οποίας είναι ο ίδιος ο Δημήτριος Κοντομηνάς, [σχετικό το με α.π. 4889/15-11-2013 έγγραφο της Τράπεζας Millennium].

ζ) Τέλος, την 9-2-2009, ποσό ύψους 5.160.000 ευρώ, αφού προηγουμένως αναμίχθηκε με ποσά προερχόμενα από άλλες πηγές, (θυγατρικές εταιρίες), μεταφέρθηκε στον υπ' αριθ. 5872686 τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε η εταιρία HONOUR LTD στην Τράπεζα Millennium.

Το σύνολο των ως άνω αναφερόμενων χρημάτων που μεταφέρθηκαν στον λογαριασμό της HONOUR INTERNATIONAL S.A. την 9-2-2009, ύψους 9.800.000 ευρώ, (4.640.000 € + 5.160.000 €), χρησιμοποιήθηκαν τελικά για την αποπληρωμή υφιστάμενου δανείου της εταιρίας αυτής στην Τράπεζα Millennium.

Αναφορικά δε με το ως άνω δάνειο της εταιρίας HONOUR INTERNATIONAL S.A., λεκτέα τα επόμενα:

Τον Φεβρουάριο του έτους 2006, η Τράπεζα Millennium ενέκρινε δάνειο προς την εταιρία, «HONOUR INTERNATIONAL S.A.», συνολικού ύψους 10.500.000 ευρώ, με σκοπό την αγορά ακινήτου στην Αγγλία. Στα σχετικά αιτήματα δε προς το αρμόδιο Συμβούλιο Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας, αναφέρεται ότι το ακίνητο αυτό αφορά σε οικία της κόρης του Δημητρίου Κοντομηνά, [σχετικό το με α.π. 4889/15-11-2013 έγγραφο της Τράπεζας Millennium].

Το εν λόγω δάνειο, εξοφλήθηκε τελικά την 9-2-2009, με την καταβολή ποσού 9.800.000 ευρώ, προερχόμενου, όπως αναλυτικά περιγράφηκε ανωτέρω, από την INTERCAPITAL, (4.640.000 ευρώ), ως αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, και την ΔΕΜΚΟ (5.160.000 ευρώ), βάσει συνάψεως Ομολογιακού Δανείου.

Σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν, προκύπτει με σαφήνεια ότι μέσα από μια πολύπλοκη και δαιδαλώδη διαδρομή, ένα μεγάλο μέρος του δανείου των 21.000.000 ευρώ που χορηγήθηκε στην ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. τον Οκτώβριο του έτους 2008, υπό τους όρους και με τον τρόπο που προεκτέθηκε, το οποίο σημειωτέον έχει μεταφερθεί

στο υπό ειδική εκκαθάριση Τ.Τ. χωρίς μέχρι και σήμερα να έχει εξοφληθεί, ύψους 9.800.000 ευρώ, δεν χρησιμοποιήθηκε για τον σκοπό για τον οποίο δόθηκε και μάλιστα κατά παράβαση της σχετικής ρητής δέσμευσης, τόσο του Δημητρίου Κοντομηνά, όσο και της ΔΕΜΚΟ, αλλά αντιθέτως, χρησιμοποιήθηκε από αυτόν, για την εξόφληση δανείου που είχε χορηγήσει η Τράπεζα Millennium στην εταιρία HONOUR LTD, συμφερόντων του, για την αγορά ακινήτου στην Αγγλία, που αποτελεί οικία της κόρης του.

Συνεπώς, το μεγαλύτερο μέρος από τα χρήματα του δανείου που έλαβε η ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. τον Οκτώβριο του 2008, χρησιμοποιήθηκαν από τον Δημήτριο Κοντομηνά, σε ευθεία αντίθεση με τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκαν και συγκεκριμένα ποσό 1.400.000 ευρώ μεταφέρθηκε στον υπ' αριθ. 737116 προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του στην MILLENIUM BANK και ποσό 9.800.000 ευρώ μεταφέρθηκε, με τον ανωτέρω τρόπο, στον υπ' αριθ. 5872686 δανειακό λογαριασμό της εταιρίας, «HONOUR INTERNATIONAL S.A.», στην ως άνω τράπεζα, η οποία εδρεύει στον Παναμά και πραγματικός δικαιούχος της είναι η εταιρία, «INTERCAPITAL TRUST LIMITED», με έδρα στην Κύπρο και πραγματικό δικαιούχο της τον ίδιο τον Δημήτριο Κοντομηνά, σε εξόφληση δανείου που είχε λάβει η εταιρία αυτή, με σκοπό την αγορά ακινήτου της κόρης του στην Αγγλία και με τον τρόπο αυτό μετατράπηκε σε ακίνητη ιδιοκτησία με σκοπό την απόκρυψη της παράνομης προέλευσής του.

## **Γ2. Ομολογιακό Δάνειο 25.000.000 ευρώ.**

Την 16-12-2010, χορηγήθηκε, με τους όρους και τον τρόπο που εκτέθηκε αναλυτικά ανωτέρω, νέο Ομολογιακό Δάνειο, ύψους 25.000.000 ευρώ, στη εταιρία ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., με σκοπό τα μεν 20.000.000 ευρώ να χρησιμοποιηθούν για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία, «ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΙΑΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ GARDEN BEACH A.E.», τα δε υπόλοιπα 5.000.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του σκοπού της εταιρίας.

Το προϊόν του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου πλέον κρατήσεων και τόκων, εκταμιεύθηκε στο σύνολό του την 23-12-

2010 στον υπ' αριθ. 89260091 λογαριασμό όψεως που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ στο Τ.Τ.

Ακολούθως, το μεγαλύτερο μέρος του, ήτοι ποσό ύψους 24.231.888 ευρώ, μεταφέρθηκε σε τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ καθώς και οι θυγατρικές της, GARDEN BEACH και COSMOLINE, σε άλλες Τράπεζες.

Εκ του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, ποσό ύψους 20.088.584,70 ευρώ που μεταφέρθηκε σε θυγατρικές εταιρίες της ΔΕΜΚΟ, χρησιμοποιήθηκε ως εξής:

**α)** COSMOLINE - Millennium (117227): Από την ανάλυση των κινήσεων του εν λόγω τραπεζικού λογαριασμού, 117227, προέκυψε ότι ποσό 900.000 € χρησιμοποιήθηκε για την εξόφληση πέντε επιταγών.

**β)** GARDEN BEACH – Millennium, (101965): Το σύνολο του ποσού των 20.088.584,70 ευρώ που εμβάστηκαν στον υπ' αριθ. 101695 τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε η GARDEN BEACH στην Τράπεζα Millennium και αποτελούσε το μεγαλύτερο μέρος του ως άνω Ο/Δ, χρησιμοποιήθηκε εξολοκλήρου για την αποπληρωμή υφιστάμενων δανειακών υποχρεώσεων της εταιρίας προς την Τράπεζα Millennium, σε αντίθεση με τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκε το επίμαχο δάνειο από το Τ.Τ.

Ειδικότερα:

Η εταιρία GARDEN BEACH, κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ 12-2-2010 και 28-9-2010, χρηματοδοτήθηκε από την Τράπεζα Millennium με το συνολικό ποσό των, 19.978.718 ευρώ. Το σύνολο σχεδόν της χρηματοδότησης αυτής, ύψους 19.280.000 ευρώ, μεταφέρθηκε μέσω τριών (3) εμβασμάτων, στον υπ' αριθ. 737116 προσωπικό λογαριασμό του Δημητρίου Κοντομηνά, στην τράπεζα Millennium. Η εκτέλεση των ανωτέρω εμβασμάτων, πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο συμφωνίας για την «μεταβίβαση μετοχών της *Intercapital Trust LTD*» από το χαρτοφυλάκιο του Δημητρίου Κοντομηνά, στην GARDEN BEACH.

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 20/2011 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΠΑ, (Επιτροπή Ανταγωνισμού Κύπρου), η εταιρία «Intercapital Trust

Ltd» είναι εταιρία συμμετοχών, εγγεγραμμένη στην Κύπρο, και ανήκει εξολοκλήρου στον ίδιο τον Δημήτριο Κοντομηνά. Για την επιβεβαίωση της εν λόγω συμφωνίας μεταβίβασης μετοχών, προσκομίσθηκαν στην Τράπεζα δύο «προσύμφωνα». Το πρώτο έφερε υπογραφή την 1-9-2009 και αφορούσε την μεταβίβαση 3.750 μετοχών, ήτοι το 15% του ΜΚ, αντί 15.000.000 €, ενώ το δεύτερο έφερε υπογραφή την 1-2-2010 και αφορούσε την μεταβίβαση 2.470 μετοχών, ήτοι το 9,88% του Μ.Κ., αντί 9.880.000 €, [σχετική η με α.π. 3685/1-10-2012 επιστολή της Τράπεζας Millennium προς την ΤτΕ].

Από την ανάλυση δε του υπ' αριθ. 737116 λογαριασμού του Δημητρίου Κοντομηνά στην Τράπεζα Millennium, προκύπτει ότι το ποσό του δανείου, ύψους 19.280.000 ευρώ, που ελήφθη από την τελευταία, διατέθηκε ως ακολούθως:

**1)** Το συνολικό ποσό του 1.120.000 ευρώ μεταφέρθηκε σε τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούσε ο Δημήτριος Κοντομηνάς, σε άλλες Τράπεζες, ενώ 240.000 ευρώ αναλήφθηκαν σε μετρητά και ειδικότερα, στις 3.3.2010 ποσό 250.000 ευρώ μεταφέρθηκε σε λογαριασμό του τελευταίου στο ΤΤ, στις 5.3.2010 ανέλαβε ποσό 240.000 ευρώ, στις 8.3.2010 ποσό 50.000 ευρώ μεταφέρθηκε σε λογαριασμό στην EUROBANK, στις 8.3.2010 ποσό 220.000 ευρώ μεταφέρθηκε σε λογαριασμό του στην Εθνική Τράπεζα, στις 29.3.2010 ποσό 200.000 ευρώ μεταφέρθηκε σε λογαριασμό του στην EUROBANK, στις 29.3.2010 ποσό 200.000 ευρώ μεταφέρθηκε σε λογαριασμό του στην Εθνική Τράπεζα και στις 29.3.2010 ποσό 200.000 ευρώ μεταφέρθηκε σε λογαριασμό του στο ΤΤ.

**2)** Το ποσό των 3.620.000 ευρώ αναμίχθηκε με άλλα ποσά, προερχόμενα από εταιρίες του ομίλου ΔΕΜΚΟ και στη συνέχεια μεταφέρθηκε εκ νέου σε άλλους λογαριασμούς εταιριών συμφερόντων του Δημητρίου Κοντομηνά, μηδενίζοντας, εν τέλει, το υπόλοιπο του συγκεκριμένου τραπεζικού λογαριασμού.

**3)** Το υπόλοιπο ποσό, ήτοι 14.300.000 ευρώ, μεταφέρθηκε, μέσω τριών (3) εμβασμάτων, στον υπ' αριθ. 608044 λογαριασμό που τηρούσε η ΔΕΜΚΟ στην Τράπεζα Millennium. Η εκτέλεση των ανωτέρω εμβασμάτων στην εταιρία ΔΕΜΚΟ πραγματοποιήθηκε με



αιτιολογία την «ακύρωση» της προαναφερόμενης συμφωνίας μεταβίβασης μετοχών της Intercapital Trust LTD.

Από τα ανωτέρω προκύπτει, ότι ο Δημήτριος Κοντομηνάς, χρησιμοποίησε μέρος των χρημάτων του δανείου που έλαβε η εταιρία ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., στις 16-12-2010, με σκοπό αφενός μεν την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας GARDEN BEACH, αφετέρου δε την εξυπηρέτηση του σκοπού της εταιρίας, προκειμένου να αποπληρώσει το δάνειο που πήρε, (12-2-2010 / 28-9-2010), η εταιρία GARDEN BEACH από την Τράπεζα Millennium, μέρος του οποίου, ύψους 1.360.000 ευρώ, είτε ανέλαβε ο ίδιος σε μετρητά (240.000 ευρώ), είτε μετέφερε σε προσωπικούς τραπεζικούς λογαριασμούς που διατηρούσε σε διάφορες Τράπεζες, (1.120.000 ευρώ), κατά τον τρόπο που προεκτέθηκε.

## **2. ΛΑΥΡΕΝΤΗΣ ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗΣ:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις τέλεσε περισσότερα εγκλήματα, που προβλέπονται από τον νόμο και τιμωρούνται με στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι:

**Α)** Εντός του έτους 2009, ενεργώντας από κοινού με τον συγκατηγορούμενό του Περικλή Λιβά, ενεργώντας ως εν τοις πράγμασι νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας, «ALAPIS ABEE», ιδρύσας αυτήν, διατελέσας Πρόεδρος του Διοικητικού της Συμβουλίου, από 28-5-2007 έως 24-12-2008 και ελέγχων αυτήν, άμεσα ή έμμεσα, (de facto έλεγχος), με πρόθεση παρείχε άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, κατά τη διάρκεια της αξιόποινης πράξης που αυτοί διέπραξαν, ήτοι της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού.

Ειδικότερα, τον Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ. από την εταιρία του κατηγορουμένου, Λαυρέντη

Λαυρεντιάδη, για την ανάληψη από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της διοργάνωσης και διαχείρισης του Ομολογιακού Δανείου, ποσού 100.000.000 ευρώ και διάρκειας επτά (7) ετών που η εταιρία ALAPIS, προτίθετο να εκδώσει, «*προκειμένου να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενες τραπεζικές υποχρεώσεις της και να πραγματοποιήσει στοχευμένες εξαγορές εταιριών, στρατηγικά σημαντικών για την περαιτέρω ανάπτυξή της*».

Κατόπιν της από 14.9.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., αποτελούμενης από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, με την υπ' αριθ. 14/21.9.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, εγκρίθηκε ομόφωνα η χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου στην ALAPIS με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σ' αυτήν.

Στο από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ειδικότερα, αφού περιγράφονται αρχικά τα στοιχεία για την διοργάνωση και διαχείριση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας ALAPIS, η οποία βασίστηκε σε *pro forma* ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες - καταστάσεις για τα έτη 2007 και 2008, καταρτισθείσες από την ALAPIS ABEE και επιβεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, δοθέντος ότι ο Όμιλος είχε πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό εξαγορών και ιδρύσεων θυγατρικών εταιριών, με αποτέλεσμα την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής θέσης του, με αποτέλεσμα τα δεδομένα των χρήσεων 2007 και 2008 να έχουν καταστεί μη συγκρίσιμα.

Ακολούθως, η ως άνω Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., παρότι διαπίστωσε σωρεία αναλαμβανόμενων κινδύνων για την Τράπεζα, και συγκεκριμένα ότι: **α)** Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία του Ομίλου, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στα Βαλκάνια, **β)** ο Όμιλος

χρειάζεται σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης για τις εμπορικές και λοιπές ανεξόφλητες απαιτήσεις του λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές από πελάτες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων, και ιδίως από το Ελληνικό Κράτος, **γ)** οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα καθορίζονται από το Κράτος και κάθε πίεση προς τα κάτω στις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων ενδέχεται να έχει ουσιώδη αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου, **δ)** η πιθανότητα απώλειας μακροπρόθεσμων συμβάσεων του Ομίλου με βασικούς πολυεθνικούς προμηθευτές και πελάτες, (π.χ. Novartis AG, Bayer AG, Beckman Coulter, Fresenius Kabi, Henkel και Procter & Gamble), ενδέχεται να έχει ουσιώδες αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου, **ε)** η συνεχής και ταχεία ενσωμάτωση νέων εταιριών στη δομή του Ομίλου ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα στη σωστή διαχείριση του συνόλου των εταιριών από τη Μητρική, **στ)** υφίσταται ήδη υψηλός τραπεζικός δανεισμός, καθώς η ανάπτυξη του Ομίλου στην πλειοψηφία της έχει γίνει μέσω ανάληψης δανειακών κεφαλαίων, **ζ)** ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με τον βασικό του προμηθευτή των λοιπών κλάδων, την εταιρία Νεοχημική Α.Ε., επί τη βάση της οποίας οφείλει να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα πρώτων υλών κάθε χρόνο, με δυνατότητα να ζητήσει την προμήθεια έτερων πρώτων υλών αντί των συμβατικών, με αποτέλεσμα, αν, στην διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, οι υποχρεώσεις αγοράς πρώτων υλών του Ομίλου υπερβούν τις παραγωγικές του ανάγκες, και αν η εταιρία Νεοχημική απορρίψει τυχόν αίτημα για την προμήθεια έτερων πρώτων υλών, ενυπάρχει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί ο Όμιλος να αγοράσει πρώτες ύλες που δεν χρειάζεται για τις παραγωγικές του δραστηριότητες και **η)** δεδομένων των πληροφοριών από την αγορά για τα προβλήματα που είχαν ανακύψει από την πώληση της εταιρίας Νεοχημικής στην Carlyle, πιθανόν να προκύψουν ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, προκειμένου για την επαναγορά από τον ίδιο ή/και την ALAPIS της Νεοχημικής, δεδομένης της στενής σχέσης που υπάρχει μεταξύ τους, (προμηθευτής πρώτων υλών), εισηγήθηκε θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή και η τελευταία

ενέκρινε την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, κρίνοντας ότι οι ως άνω αναφερόμενοι κίνδυνοι για την Τράπεζα, αντισταθμίζονται από τα κάτωθι θετικά, κατά τις εκτιμήσεις της, στοιχεία:

**α)** Την σημαντική αύξηση των πωλήσεων του Ομίλου κατά το 2008, καθώς και το καλό περιθώριο λειτουργικού κέρδους.

**β)** Την βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών της μητρικής εταιρίας, όπως αυτοί θα διαμορφωθούν μετά την πλήρη κάλυψη της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου.

**γ)** Την σημαντική εξειδίκευση των ιδρυτών της εταιρίας και του απασχολούμενου προσωπικού.

**δ)** Την μεγάλη και πετυχημένη διείσδυση του Ομίλου στην Ελληνική αγορά.

**ε)** Την προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τραπεζικού δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο για την καλύτερη εξυπηρέτησή του.

**στ)** Την σε εξέλιξη σημαντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη την 2-10-2009 το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, μεταξύ της εταιρίας ALAPIS, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Περικλή ΛΙΒΑ του Αθανασίου, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, και του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ του Δάντη - Αντωνίου, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS «για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης».

Στη συνέχεια, την 27-4-2011, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα ενημέρωσε την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων για την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, την αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών δεικτών και για το αίτημα αλλαγής αυτών, καθώς και την δυνατότητα συγχώνευσης, αλλά και ύπαρξης καθυστερούμενων οφειλών προς τρίτους. Η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή εξώδικης επιστολής για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων, ενώ η

εταιρία παρέδωσε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) για την περίοδο 2011-2015.

Την 16-12-2011 η εταιρία αιτήθηκε την υπαγωγή στο άρθρο 99 και η Τράπεζα, έπειτα από εισήγηση της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων προς την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, αποφάσισε την λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Στην από 5-12-2011 συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποφασίστηκε η καταγγελία του επίμαχου δανείου, ενώ την 27-6-2012, η Υποδιεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων εισηγήθηκε στην Επιτροπή Επιχειρηματικών Δανείων την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πλέον ο Όμιλος βρίσκεται σε αδράνεια, το δε ποσό της οφειλής ανήλθε την 8-12-2011 σε 97.736.000 ευρώ, (υπόλοιπο από ομολογίες 95.000.000 ευρώ, υπόλοιπο από συμβατικούς τόκους 1.984.000 ευρώ, υπόλοιπο από τόκους υπερημερίας 10.000 ευρώ και δεδουλευμένοι τόκοι 743.000 ευρώ).

Με βάση τ' ανωτέρω, ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι εντοπίστηκαν και ήταν γνωστοί, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς οι αναληφθέντες κίνδυνοι, όπως οι αναμενόμενες μειωμένες πωλήσεις, λόγω αρνητικής συγκυρίας, οι ανάγκες για σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης, ο ήδη υπάρχον υψηλός δανεισμός, η πιθανή απώλεια μακροπρόθεσμων συμβάσεων με βασικούς πελάτες, όπως οι εταιρίες Novartis, Bayer, Henkel, Procter&Gamble, Fresenius, η σχεδόν αποκλειστική προμήθεια ελάχιστων ποσοτήτων πρώτων υλών από τη συνδεδεμένη εταιρία Νεοχημική, αλλά και οι πληροφορίες από την αγορά για τα προβλήματα της εξαγοράς της τελευταίας τούτης εταιρίας από την Carlyle, οι οποίοι κίνδυνοι, επαληθεύθηκαν στο σύνολό τους, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 30].

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, όπως προκύπτει και από το προαναφερθέν εισηγητικό σημείωμα της 14-9-2009 της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ήταν γνωστός στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας ο υφιστάμενος υψηλός τραπεζικός δανεισμός της

εταιρίας ALAPIS, κυρίως λόγω της συνάψεως την 21-12-2007 Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου πενταετούς διάρκειας, συνολικού ποσού 640.000.000 ευρώ, πληρωτέου ολοσχερώς άμα τη λήξη του, με σκοπό την χρηματοδότηση εξαγορών και την κάλυψη χρηματοοικονομικών αναγκών της. Από τα στοιχεία δε των πληροφοριών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προέκυπτε ότι η απόφαση για την εν λόγω αύξηση έλαβε χώρα, προκειμένου με το ποσό των 423.150.000 ευρώ που θα αντληθεί, να μειωθεί ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός, (κατά 203.000.000 ευρώ) και να χρηματοδοτηθεί η εξαγορά εταιριών για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας ALAPIS (κατά 220.000.000 ευρώ).

Από τα ως άνω εταιρικά γεγονότα, σε συνδυασμό με τα στοιχεία των επισυναπτόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκύπτει ότι από το έτος 2007 και μετά, οι ενοποιημένες υποχρεώσεις της εταιρίας ALAPIS λόγω της συνάψεως του Κοινοπρακτικού Δανείου είχαν αυξηθεί κατακόρυφα κατά 640.000.000 ευρώ, με αποτέλεσμα οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, από 62.500.000 ευρώ το έτος 2007, να ανέλθουν σε 702.600.000 ευρώ το έτος 2008 και με μικρό χρονικό περιθώριο αποπληρωμής, διάρκειας μόλις πέντε (5) ετών, ενώ, παράλληλα, η ALAPIS με την επιτυχή κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου απορρόφησε άλλα 423.000.000 ευρώ από την αγορά, για χρηματοδότηση των χρηματοοικονομικών αναγκών της και για νέες εξαγορές. Επισημαίνεται δε, ότι από τον επισυναπτόμενο πίνακα της οργανωτικής διάρθρωσης της εταιρίας από το έτος 2006 έως το έτος 2009, ο Όμιλος περιέλαβε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του, συνολικά πενήντα επτά (57) εταιρίες, οι οποίες στην πορεία των ετών, εξαγοράστηκαν, συγχωνεύθηκαν, πωλήθηκαν ή απορροφήθηκαν. Ενώ, λοιπόν, υφίστατο ήδη κατά τον κρίσιμο χρόνο της έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου από το Τ.Τ., ο ως άνω αναφερόμενος υψηλός δανεισμός, μικρής χρονικής διάρκειας, και παρά την παράλληλη απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, γίνεται θετική εισήγηση από την αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. για περαιτέρω χρηματοδότηση της ALAPIS ύψους 100.000.000 ευρώ, σχετικά μικρής χρονικής διάρκειας, (επταετούς), γεγονός που

επιβάρυνε έτι περαιτέρω τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρίας, με άμεσο αντίκτυπο στον αναλαμβανόμενο από το Τ.Τ. πιστωτικό κίνδυνο εις βάρος της περιουσίας του.

Περαιτέρω, για την λήψη του εν λόγω δανείου από το Τ.Τ., ως εγγυήτριες εταιρίες υπέγραψαν οι εξής: **α)** «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», **β)** «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», **γ)** «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», **δ)** «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και **ε)** «DALL Α.Β.Ε.Ε.». Οι εν λόγω εγγυήσεις, ωστόσο, δεν γίνονται αποδεκτές, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, διότι για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις:

Ύπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένα με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· [σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον οι ως άνω εγγυήτριες εταιρίες, είναι όλες θυγατρικές της ALAPIS (συνδεδεμένος κίνδυνος), με Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον Περικλή ΛΙΒΑ, ο οποίος την περίοδο της σύναψης του επίμαχου Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ήταν παράλληλα Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εκδότριας εταιρίας (ALAPIS). Μάλιστα, από ανακοινώσεις της τελευταίας, είχε ήδη γνωστοποιηθεί από την 29-6-2009 ότι «στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ομίλου θα συγχωνεύσει διά απορρόφησης στην θυγατρική η εταιρία ΠΝΓ Γερολυμάτος Α.Ε.Β.Ε., σύμφωνα με τους Ν. 2190/1920 και Ν. 2166/1993, ενώ η 30-6-2009 καθορίζεται ως ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφώμενης εταιρίας».

Ακολούθως, την 7-10-2009, γνωστοποιήθηκε από την ALAPIS η περίληψη του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης των εταιριών, ενώ την 31-12-2009 ανακοινώθηκε ότι την 28-12-2009

εγκρίθηκε η παραπάνω συγχώνευση, καθώς και ότι ολοκληρώθηκε η απορρόφηση της δραστηριότητας των απορρυπαντικών και καλλυντικών της εταιρίας DALL A.E., από την εταιρία ALAPIS. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι παράλληλα με την υποβολή του αιτήματος λήψης του υπό κρίσιν Κοινού Ομολογιακού Δανείου, είχε ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση συγχώνευσης μίας εκ των εγγυητριών, (ΠΝΓ Γερολυμάτος) από την αιτούσα εταιρία ALAPIS, ενώ σε τρεις (3) περίπου μήνες από την λήψη του (ΚΟΔ), εγκρίθηκε η συγχώνευσή τους. Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, απορροφήθηκε η δραστηριότητα από μία ακόμη εγγυήτρια, (DALL A.E.) από την ίδια την εταιρία ALAPIS.

Με άλλα λόγια, τέθηκαν ως εγγυήτριες του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου εταιρίες, για τις οποίες είχε ήδη αποφασισθεί η απορρόφησή τους από την ίδια την ALAPIS, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά ο αριθμός των εγγυητριών εταιριών και στην ουσία να εκμηδενίζονται οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις που τέθηκαν για την διασφάλιση της περιουσίας της Τράπεζας. Τα εν λόγω στοιχεία δε, ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, κατά την απόφαση για την χορήγηση του επίμαχου δανείου, δεδομένου ότι οι ανακοινώσεις των εταιρικών γεγονότων ήταν εύκολα προσβάσιμες και διαθέσιμες στο ευρύ επενδυτικό κοινό, [σχετικό και το από 28-4-2011 εξώδικο της Τράπεζας προς την εταιρία ALAPIS].

Τα όσα προαναφέρθηκαν, ενισχύονται και από την συνεχή πτωτική πορεία της τιμής της μετοχής της εταιρίας ALAPIS, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών 2009 - 2010 - 2011. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι τιμές κλεισίματος συγκεκριμένων συνεδριάσεων σε σχέση με τα ως άνω εκτεθέντα εταιρικά γεγονότα, ενώ από το κάτωθι παρατιθέμενο διάγραμμα της πορείας της μετοχής, προκύπτει η συνεχής μείωση της τιμής της, η οποία από τα τέλη Απριλίου – Μαΐου 2011 και έως το τέλος του 2011 ουσιαστικά μηδενίζεται, αφού φτάνει την 30-12-2011 στα 0,025 ευρώ.

|          |                                                |       |
|----------|------------------------------------------------|-------|
| 3.8.2009 | Ένα μήνα περίπου πριν από την χορήγηση του ΚΟΔ | 34,8€ |
|----------|------------------------------------------------|-------|



|           |                                               |       |
|-----------|-----------------------------------------------|-------|
| 14.9.2009 | Εισηγητικό Χορήγησης ΚΟΔ                      | 24€   |
| 2.10.2009 | Υπογραφή Σύμβασης Χορήγησης ΚΟΔ               | 23,2€ |
| 29.4.2010 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ                       | 12,8€ |
| 28.4.2011 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ και αποστολή εξώδικου | 0,9€  |

Στην προκειμένη περίπτωση, παρότι ήταν γνωστή στην Διοίκηση του Τ.Τ. η ως άνω οικονομική εικόνα της εταιρίας ALAPIS, δεν έλαβε χώρα καμία ουσιαστική ενέργεια για την παρακολούθηση της πορείας της μετοχής, για την διερεύνηση των λόγων της μεγάλης μείωσης αυτής και εν τέλει για την λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, παρά και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Εκδόσεως του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, υπό το κεφάλαιο 12 στοιχείο 12.2. αυτού, λόγο καταγγελίας συνιστά και το «*εάν επέλθει οποιοδήποτε γεγονός, ή σειρά γεγονότων τα οποία κατά την κρίση της Πλειοψηφίας των Ομολογιούχων, δύναται να επιφέρουν ουσιαστική μεταβολή προς το χειρότερο: (i) στις εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα την οικονομική κατάσταση ή τις προοπτικές ή τη λειτουργία της Εκδότριας, (ii) στην ικανότητα της Εκδότριας ή/ και των Εγγυητών να εκπληρώσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους κατά τους όρους του Προγράμματος, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών και (iii) στο κύρος την εισπραξιμότητα και την εκτελεστικότητα του Προγράμματος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών ή των δικαιωμάτων και των ενδίκων μέσων που έχουν οι Ομολογιούχοι δυνάμει του παρόντος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών, κατά της Εκδότριας ή/και των Εγγυητών*».

Ήδη δε το νέο Τ.Τ. προέβη σε καταγγελία του ως άνω επίμαχου δανείου, αφού διείδε την αδυναμία της εταιρίας ALAPIS να εξυπηρετήσει τις υψηλές της υποχρεώσεις. Εν συνεχεία,

προκειμένου για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της η Τράπεζα προέβη μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων σε αίτηση εγγραφής προσημείωσης επί παντός ακινήτου της εταιρίας και των εγγυητών, καθώς και στην λήψη άδειας για συντηρητική κατάσχεση κάθε περιουσιακού στοιχείου τους εις χείρας τρίτων. Ως αποτέλεσμα των ενεργειών της Τράπεζας, απαγορεύτηκε κάθε νομική και πραγματική μεταβολή των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πιστούχου και των εγγυητών, καθώς παρατηρήθηκε ότι μεταβιβάζονται ακίνητά της σε συγγενείς εταιρίες των βασικών μετόχων, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με τις ως άνω ενέργειές τους, τα μέλη της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα και της Επιτροπής Επενδύσεων του Τ.Τ., ζημίωσαν εν γνώσει την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας ALAPIS, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβούν κατά τον χρόνο χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, οι μεγάλες απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η μεγάλη και συνεχής επέκταση του Ομίλου, αλλά και η απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από την αγορά μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Το συνολικό δε ύψος της ζημίας στην προκειμένη περίπτωση ανέρχεται στο ποσό των 105.384.605,82 ευρώ, (υπόλοιπο δανείου 31-12-2011: 97.736.143,88 ευρώ πλέον τόκοι υπερημερίας έτους 2012 7.648.461,94 ευρώ).

Ο Λαυρέντης Λαυρεντιάδης δε, ως κύριος μέτοχος και νόμιμος εκπρόσωπος της ALAPIS, ενεργώντας από κοινού με τον Περικλή Λιβιά, αντιπρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο της ως άνω εταιρίας, παρείχε άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενούς του κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση του προαναφερόμενου ομολογιακού δανείου, με το οποίο η εταιρία ALAPIS χρηματοδοτήθηκε με το συνολικό ποσό των 100.000.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζε ότι προξενούσε στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία και ήθελε να προξενήσει τη ζημία αυτή.

**Β)** Στην Αθήνα και σε μη επακριβώς προσδιορισθείσες ημερομηνίες, πάντως από το έτος 2009 και εφεξής, με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος: α) απέκτησε, κατείχε, διαχειρίστηκε και χρησιμοποίησε περιουσία, εν γνώσει, κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και β) χρησιμοποίησε τον χρηματοπιστωτικό τομέα με την τοποθέτηση σ' αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα, τέτοιες δε πράξεις ενεργεί κατ' επάγγελμα, καθόσον από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης και την υποδομή που είχε διαμορφώσει με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης της πράξης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες προκύπτει σκοπός του προς πορισμό εισοδήματος.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το πρόγραμμα εκδόσεως ΚΟΔ, το ποσό του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου θα χρησιμοποιούνταν «*με σκοπό τη χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης*». Δύο (2) επιταγές με αριθμό 18477439-0 και 18477445-4, ποσού 59.000.000 ευρώ και 40.000.000 ευρώ αντίστοιχα, κατατέθηκαν την 5-10-2009 και την 7-10-2009 στον υπ' αριθ. 9160946 λογαριασμό της εταιρίας «DALL S.A.», στην Τράπεζα Millennium, ενώ στη συνέχεια το σύνολο του

ποσού μεταφέρθηκε στον υπ' αριθ. 0012127032 λογαριασμό της εταιρίας με την επωνυμία, «BLUE ISLAND PROPERTIES Ανώνυμη Εμπορική και Κτηματική Εταιρία», στην Τράπεζα Millennium, η οποία εταιρία, ανήκει σε ποσοστό 100% στον Λαυρέντη Λαυρεντιάδη, [σχετικό το με αριθ. πρωτ. 3577/5-9-2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Millennium Bank προς της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

Από την επισκόπηση δε των κινήσεων του υπ' αριθ. 0012127032 τραπεζικού λογαριασμού της εταιρίας BLUE ISLAND, προκύπτει ότι την χρονική περίοδο από 6-10-2009 έως και 27-1-2010, οπότε και έκλεισε ο εν λόγω λογαριασμός, πραγματοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων, οι κάτωθι κινήσεις:

**1.** Κατατέθηκε από την DALL S.A. συνολικά το ποσό των 149.000.000 ευρώ. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν από την 6-10-2009, επτά (7) καταθέσεις συνολικά, ήτοι 30.000.000 ευρώ την 6-10-2009, 25.000.000 ευρώ την 7-10-2009, 35.000.000 ευρώ την 12-10-2009, 4.000.000 ευρώ την 13-10-2009, 4.000.000 ευρώ την 14-10-2009, 48.000.000 ευρώ την 26-10-2009 και, τέλος, 3.000.000 ευρώ την 29-12-2009.

**2.** Στη συνέχεια, από τον ως άνω τραπεζικό λογαριασμό της BLUE ISLAND μεταφέρθηκαν συνολικά 9.000.000 ευρώ σε λογαριασμό της DALL S.A. την 10-11-2009, 18-11-2009 και 27-11-2009. Από τα ανωτέρω, το συνολικό καθαρό ποσό που κατατέθηκε στην BLUE ISLAND από την DALL S.A. ανέρχεται σε 140.000.000 ευρώ.

**3.** Παράλληλα στον ίδιο τραπεζικό λογαριασμό της BLUE ISLAND, πραγματοποιήθηκαν καταθέσεις και από λογαριασμούς των εταιριών ΕΛΦΕ, συνολικού ύψους 135.000.000 ευρώ, και WGR Universal Investments, συνολικού ύψους 50.500.000 ευρώ.

**4.** Τέλος, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, ποσό ύψους 175.000.000 ευρώ μεταφέρθηκε από τον ως άνω λογαριασμό της BLUE ISLAND σε προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του Λαυρέντη Λαυρεντιάδη.

Από τα ανωτέρω προκύπτει, με άλλα λόγια, ότι το σύνολο των χρημάτων που λήφθηκαν από το ως άνω Κοινό Ομολογιακό

Δάνειο μεταφέρθηκαν αρχικά σε εταιρία συμφερόντων του Λαυρέντη Λαυρεντιάδη, η οποία όμως, δεν υπαγόταν στον Όμιλο εταιριών της δανειολήπτριας εταιρίας ALAPIS, ενώ στη συνέχεια κατέληξαν σε προσωπικό λογαριασμό του.

Κατά συνέπεια, το επίμαχο ποσό του Κοινού Ομολογιακού Δανείου που ελήφθη υπό τους ανωτέρω όρους από το Τ.Τ. και αποτελεί το ανωτέρω εγκληματικό προϊόν της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία, όχι μόνον δεν χρησιμοποιήθηκε για τον σκοπό για τον οποίο δόθηκε, αλλά τουναντίον, κατέληξε σε προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του Λαυρέντη Λαυρεντιάδη.

### **3. Περικλής Λίβας του Δημητρίου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις τέλεσε περισσότερα εγκλήματα, που προβλέπονται από τον νόμο και τιμωρούνται με στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι:

**A)** Εντός του έτους 2009, ενεργώντας από κοινού με τον συγκατηγορούμενό του, Λαυρέντη Λαυρεντιάδη, ενεργώντας ως αντιπρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της εταιρίας, «ALAPIS ABEE», με πρόθεση παρείχε άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, κατά τη διάρκεια της αξιόποινης πράξης που αυτοί διέπραξαν, ήτοι της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού, ήτοι:

Τον Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ. από την εταιρία «ALAPIS ABEE», για την ανάληψη από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της διοργάνωσης και διαχείρισης του Ομολογιακού Δανείου, ποσού 100.000.000 ευρώ και διάρκειας επτά (7) ετών που η ALAPIS προτίθετο να εκδώσει, *«προκειμένου να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενες τραπεζικές υποχρεώσεις της και να πραγματοποιήσει στοχευμένες εξαγορές εταιριών, στρατηγικά σημαντικών για την περαιτέρω ανάπτυξή της»*.

Κατόπιν της από 14.9.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., αποτελούμενης από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, με την υπ' αριθ. 14/21.9.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ. αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, εγκρίθηκε ομόφωνα η χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου στην ALAPIS με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σ' αυτήν.

Στο από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ειδικότερα, αφού περιγράφονται αρχικά τα στοιχεία για την διοργάνωση και διαχείριση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας ALAPIS, η οποία βασίστηκε σε *pro forma* ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες-καταστάσεις για τα έτη 2007 και 2008, καταρτισθείσες από την ALAPIS ΑΒΕΕ και επιβεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, δοθέντος ότι ο Όμιλος είχε πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό εξαγορών και ιδρύσεων θυγατρικών εταιριών, με αποτέλεσμα την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής θέσης του, με αποτέλεσμα τα δεδομένα των χρήσεων 2007 και 2008 να έχουν καταστεί μη συγκρίσιμα.

Ακολούθως, η ως άνω Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., παρότι διαπίστωσε σωρεία αναλαμβανόμενων κινδύνων για την Τράπεζα, και συγκεκριμένα ότι:

**α)** Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία του Ομίλου, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στα Βαλκάνια, **β)** ο Όμιλος χρειάζεται σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης για τις εμπορικές και λοιπές ανεξόφλητες απαιτήσεις του λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές από πελάτες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων, και ιδίως από το Ελληνικό Κράτος, **γ)** οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα καθορίζονται από το Κράτος και κάθε πίεση προς τα κάτω στις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων ενδέχεται να έχει ουσιώδη αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και στα λειτουργικά αποτελέσματα του

Ομίλου, **δ)** η πιθανότητα απώλειας μακροπρόθεσμων συμβάσεων του Ομίλου με βασικούς πολυεθνικούς προμηθευτές και πελάτες, (π.χ. Novartis AG, Bayer AG, Beckman Coulter, Fresenius Kabi, Henkel και Procter & Gamble), ενδέχεται να έχει ουσιώδες αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου, **ε)** η συνεχής και ταχεία ενσωμάτωση νέων εταιριών στη δομή του Ομίλου ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα στη σωστή διαχείριση του συνόλου των εταιριών από τη Μητρική, **στ)** υφίσταται ήδη υψηλός τραπεζικός δανεισμός, καθώς η ανάπτυξη του Ομίλου στην πλειοψηφία της έχει γίνει μέσω ανάληψης δανειακών κεφαλαίων, **ζ)** ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με τον βασικό του προμηθευτή των λοιπών κλάδων, την εταιρία Νεοχημική Α.Ε., επί τη βάση της οποίας οφείλει να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα πρώτων υλών κάθε χρόνο, με δυνατότητα να ζητήσει την προμήθεια έτερων πρώτων υλών αντί των συμβατικών, με αποτέλεσμα, αν, στην διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, οι υποχρεώσεις αγοράς πρώτων υλών του Ομίλου υπερβούν τις παραγωγικές του ανάγκες, και αν η εταιρία Νεοχημική απορρίψει τυχόν αίτημα για την προμήθεια έτερων πρώτων υλών, ενυπάρχει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί ο Όμιλος να αγοράσει πρώτες ύλες που δεν χρειάζεται για τις παραγωγικές του δραστηριότητες και **η)** δεδομένων των πληροφοριών από την αγορά για τα προβλήματα που είχαν ανακύψει από την πώληση της εταιρίας Νεοχημικής στην Carlyle, πιθανόν να προκύψουν ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, προκειμένου για την επαναγορά από τον ίδιο ή/και την ALAPIS της Νεοχημικής, δεδομένης της στενής σχέσης που υπάρχει μεταξύ τους, (προμηθευτής πρώτων υλών), εισηγήθηκε θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή και η τελευταία ενέκρινε την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, κρίνοντας ότι οι ως άνω αναφερόμενοι κίνδυνοι για την Τράπεζα, αντισταθμίζονται από τα κάτωθι θετικά, κατά τις εκτιμήσεις της, στοιχεία:

**α)** Την σημαντική αύξηση των πωλήσεων του Ομίλου κατά το 2008, καθώς και το καλό περιθώριο λειτουργικού κέρδους.

**β)** Την βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών της μητρικής εταιρίας, όπως αυτοί θα διαμορφωθούν μετά την πλήρη κάλυψη της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου.

**γ)** Την σημαντική εξειδίκευση των ιδρυτών της εταιρίας και του απασχολούμενου προσωπικού.

**δ)** Την μεγάλη και πετυχημένη διείσδυση του Ομίλου στην Ελληνική αγορά.

**ε)** Την προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τραπεζικού δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο για την καλύτερη εξυπηρέτησή του.

**στ)** Την σε εξέλιξη σημαντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη την 2-10-2009 το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, μεταξύ της εταιρίας ALAPIS, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Περικλή ΛΙΒΑ του Αθανασίου, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, και του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ του Δάντη - Αντωνίου, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS *«για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης»*.

Στη συνέχεια, την 27-4-2011, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα ενημέρωσε την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων για την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, την αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών δεικτών και για το αίτημα αλλαγής αυτών, καθώς και την δυνατότητα συγχώνευσης, αλλά και ύπαρξης καθυστερούμενων οφειλών προς τρίτους. Η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή εξώδικης επιστολής για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων, ενώ η εταιρία παρέδωσε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) για την περίοδο 2011-2015.

Την 16-12-2011 η εταιρία αιτήθηκε την υπαγωγή στο άρθρο 99 και η Τράπεζα, έπειτα από εισήγηση της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων προς την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, αποφάσισε την λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Στην από 5-12-2011



συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποφασίστηκε η καταγγελία του επίμαχου δανείου, ενώ την 27-6-2012, η Υποδιεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων εισηγήθηκε στην Επιτροπή Επιχειρηματικών Δανείων την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πλέον ο Όμιλος βρίσκεται σε αδράνεια, το δε ποσό της οφειλής ανήλθε την 8-12-2011 σε 97.736.000 ευρώ, (υπόλοιπο από ομολογίες 95.000.000 ευρώ, υπόλοιπο από συμβατικούς τόκους 1.984.000 ευρώ, υπόλοιπο από τόκους υπερημερίας 10.000 ευρώ και δεδουλευμένοι τόκοι 743.000 ευρώ).

Με βάση τ' ανωτέρω, ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι εντοπίστηκαν και ήταν γνωστοί, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς οι αναληφθέντες κίνδυνοι, όπως οι αναμενόμενες μειωμένες πωλήσεις, λόγω αρνητικής συγκυρίας, οι ανάγκες για σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης, ο ήδη υπάρχον υψηλός δανεισμός, η πιθανή απώλεια μακροπρόθεσμων συμβάσεων με βασικούς πελάτες, όπως οι εταιρίες Novartis, Bayer, Henkel, Procter&Gamble, Fresenius, η σχεδόν αποκλειστική προμήθεια ελάχιστων ποσοτήτων πρώτων υλών από τη συνδεδεμένη εταιρία Νεοχημική, αλλά και οι πληροφορίες από την αγορά για τα προβλήματα της εξαγοράς της τελευταίας τούτης εταιρίας από την Carlyle, οι οποίοι κίνδυνοι, επαληθεύθηκαν στο σύνολό τους, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 30].

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, όπως προκύπτει και από το προαναφερθέν εισηγητικό σημείωμα της 14-9-2009 της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ήταν γνωστός στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας ο υφιστάμενος υψηλός τραπεζικός δανεισμός της εταιρίας ALAPIS, κυρίως λόγω της συνάψεως την 21-12-2007 Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου πενταετούς διάρκειας, συνολικού ποσού 640.000.000 ευρώ, πληρωτέου ολοσχερώς άμα τη λήξη του, με σκοπό την χρηματοδότηση εξαγορών και την κάλυψη χρηματοοικονομικών αναγκών της. Από τα στοιχεία δε των πληροφοριών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προέκυπτε ότι η

απόφαση για την εν λόγω αύξηση έλαβε χώρα, προκειμένου με το ποσό των 423.150.000 ευρώ που θα αντληθεί, να μειωθεί ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός, (κατά 203.000.000 ευρώ) και να χρηματοδοτηθεί η εξαγορά εταιριών για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας ALAPIS (κατά 220.000.000 ευρώ).

Από τα ως άνω εταιρικά γεγονότα, σε συνδυασμό με τα στοιχεία των επισυναπτόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκύπτει ότι από το έτος 2007 και μετά, οι ενοποιημένες υποχρεώσεις της εταιρίας ALAPIS λόγω της συνάψεως του Κοινοπρακτικού Δανείου είχαν αυξηθεί κατακόρυφα κατά 640.000.000 ευρώ, με αποτέλεσμα οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, από 62.500.000 ευρώ το έτος 2007, να ανέλθουν σε 702.600.000 ευρώ το έτος 2008 και με μικρό χρονικό περιθώριο αποπληρωμής, διάρκειας μόλις πέντε (5) ετών, ενώ, παράλληλα, η ALAPIS με την επιτυχή κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου απορρόφησε άλλα 423.000.000 ευρώ από την αγορά, για χρηματοδότηση των χρηματοοικονομικών αναγκών της και για νέες εξαγορές. Επισημαίνεται δε, ότι από τον επισυναπτόμενο πίνακα της οργανωτικής διάρθρωσης της εταιρίας από το έτος 2006 έως το έτος 2009, ο Όμιλος περιέλαβε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του, συνολικά πενήντα επτά (57) εταιρίες, οι οποίες στην πορεία των ετών, εξαγοράστηκαν, συγχωνεύθηκαν, πωλήθηκαν ή απορροφήθηκαν. Ενώ λοιπόν, υφίστατο ήδη κατά τον κρίσιμο χρόνο της έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου από το Τ.Τ., ο ως άνω αναφερόμενος υψηλός δανεισμός, μικρής χρονικής διάρκειας, και παρά την παράλληλη απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, γίνεται θετική εισήγηση από την αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγηση Επενδύσεων του Τ.Τ. για περαιτέρω χρηματοδότηση της ALAPIS ύψους 100.000.000 ευρώ, σχετικά μικρής χρονικής διάρκειας, (επταετούς), γεγονός που επιβάρυνε έτι περαιτέρω τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρίας, με άμεσο αντίκτυπο στον αναλαμβανόμενο από το Τ.Τ. πιστωτικό κίνδυνο εις βάρος της περιουσίας του.

Περαιτέρω, για την λήψη του εν λόγω δανείου από το Τ.Τ., ως εγγυήτριες εταιρίες υπέγραψαν οι εξής: α) «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», β) «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», γ) «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», δ) «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και ε) «DALL Α.Β.Ε.Ε.». Οι εν λόγω εγγυήσεις, ωστόσο, δεν γίνονται αποδεκτές, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, διότι για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις:

Ύπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί [σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον οι ως άνω εγγυήτριες εταιρίες, είναι όλες θυγατρικές της ALAPIS (συνδεδεμένος κίνδυνος), με Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον Περικλή ΛΙΒΑ, ο οποίος την περίοδο της σύναψης του επίμαχου Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ήταν παράλληλα Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εκδότριας εταιρίας (ALAPIS). Μάλιστα, από ανακοινώσεις της τελευταίας, είχε ήδη γνωστοποιηθεί από την 29-6-2009 ότι *«στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ομίλου θα συγχωνεύσει διά απορρόφησης στην θυγατρική η εταιρία ΠΝΓ Γερολυμάτος Α.Ε.Β.Ε., σύμφωνα με τους Ν. 2190/1920 και Ν. 2166/1993, ενώ η 30-6-2009 καθορίζεται ως ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφώμενης εταιρίας»*.

Ακολούθως, την 7-10-2009, γνωστοποιήθηκε από την ALAPIS η περίληψη του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης των εταιριών, ενώ την 31-12-2009 ανακοινώθηκε ότι την 28-12-2009 εγκρίθηκε η παραπάνω συγχώνευση, καθώς και ότι ολοκληρώθηκε η απορρόφηση της δραστηριότητας των απορρυπαντικών και καλλυντικών της εταιρίας DALL Α.Ε., από την εταιρία ALAPIS. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι παράλληλα με την υποβολή του αιτήματος λήψης του υπό κρίσιν Κοινού Ομολογιακού Δανείου, είχε

ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση συγχώνευσης μίας εκ των εγγυητριών, (ΠΝΓ Γερολυμάτος) από την αιτούσα εταιρία ALAPIS, ενώ σε τρεις (3) περίπου μήνες από την λήψη του (ΚΟΔ), εγκρίθηκε η συγχώνευσή τους. Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, απορροφήθηκε η δραστηριότητα από μία ακόμη εγγυήτρια, (DALL A.E.) από την ίδια την εταιρία ALAPIS.

Με άλλα λόγια, τέθηκαν ως εγγυήτριες του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου εταιρίες, για τις οποίες είχε ήδη αποφασισθεί η απορρόφησή τους από την ίδια την ALAPIS, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά ο αριθμός των εγγυητριών εταιριών και στην ουσία να εκμηδενίζονται οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις που τέθηκαν για την διασφάλιση της περιουσίας της Τράπεζας. Τα εν λόγω στοιχεία δε, ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, κατά την απόφαση για την χορήγηση του επίμαχου δανείου, δεδομένου ότι οι ανακοινώσεις των εταιρικών γεγονότων ήταν εύκολα προσβάσιμες και διαθέσιμες στο ευρύ επενδυτικό κοινό, [σχετικό και το από 28-4-2011 εξώδικο της Τράπεζας προς την εταιρία ALAPIS].

Τα όσα προαναφέρθηκαν, ενισχύονται και από την συνεχή πτωτική πορεία της τιμής της μετοχής της εταιρίας ALAPIS, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών 2009 - 2010 - 2011. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι τιμές κλεισίματος συγκεκριμένων συνεδριάσεων σε σχέση με τα ως άνω εκτεθέντα εταιρικά γεγονότα, ενώ από το κάτωθι παρατιθέμενο διάγραμμα της πορείας της μετοχής, προκύπτει η συνεχής μείωση της τιμής της, η οποία από τα τέλη Απριλίου – Μαΐου 2011 και έως το τέλος του 2011 ουσιαστικά μηδενίζεται, αφού φτάνει την 30-12-2011 στα 0,025 ευρώ.

|           |                                                |       |
|-----------|------------------------------------------------|-------|
| 3.8.2009  | Ένα μήνα περίπου πριν από την χορήγηση του ΚΟΔ | 34,8€ |
| 14.9.2009 | Εισηγητικό Χορήγησης ΚΟΔ                       | 24€   |
| 2.10.2009 | Υπογραφή Σύμβασης Χορήγησης ΚΟΔ                | 23,2€ |
| 29.4.2010 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ                        | 12,8€ |

|           |                                               |      |
|-----------|-----------------------------------------------|------|
|           |                                               |      |
| 28.4.2011 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ και αποστολή εξώδικου | 0,9€ |

Στην προκειμένη περίπτωση, παρότι ήταν γνωστή στην Διοίκηση του Τ.Τ. η ως άνω οικονομική εικόνα της εταιρίας ALAPIS, δεν έλαβε χώρα καμία ουσιαστική ενέργεια για την παρακολούθηση της πορείας της μετοχής, για την διερεύνηση των λόγων της μεγάλης μείωσης αυτής και εν τέλει για την λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, παρά και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Εκδόσεως του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, υπό το κεφάλαιο 12 στοιχείο 12.2. αυτού, λόγο καταγγελίας συνιστά και το «*εάν επέλθει οποιοδήποτε γεγονός, ή σειρά γεγονότων τα οποία κατά την κρίση της Πλειοψηφίας των Ομολογιούχων, δύναται να επιφέρουν ουσιαστική μεταβολή προς το χειρότερο: (i) στις εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα την οικονομική κατάσταση ή τις προοπτικές ή τη λειτουργία της Εκδότριας, (ii) στην ικανότητα της Εκδότριας ή/ και των Εγγυητών να εκπληρώσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους κατά τους όρους του Προγράμματος, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών και (iii) στο κύρος την εισπραξιμότητα και την εκτελεστικότητα του Προγράμματος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών ή των δικαιωμάτων και των ενδίκων μέσων που έχουν οι Ομολογιούχοι δυνάμει του παρόντος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών, κατά της Εκδότριας ή/και των Εγγυητών*».

Ήδη δε το νέο Τ.Τ. προέβη σε καταγγελία του ως άνω επίμαχου δανείου, αφού διείδε την αδυναμία της εταιρίας ALAPIS να εξυπηρετήσει τις υψηλές της υποχρεώσεις. Εν συνεχεία, προκειμένου για την εξασφάλιση των απαιτήσεών της η Τράπεζα προέβη μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων σε αίτηση εγγραφής προσημείωσης επί παντός ακινήτου της εταιρίας και των εγγυητών, καθώς και στην λήψη άδειας για συντηρητική κατάσχεση κάθε περιουσιακού στοιχείου τους εις χείρας τρίτων. Ως

αποτέλεσμα των ενεργειών της Τράπεζας, απαγορεύτηκε κάθε νομική και πραγματική μεταβολή των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πιστούχου και των εγγυητών, καθώς παρατηρήθηκε ότι μεταβιβάζονται ακίνητά της σε συγγενείς εταιρίες των βασικών μετόχων, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με τις ως άνω ενέργειές τους, τα μέλη της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα και της Επιτροπής Επενδύσεων του Τ.Τ., ζημίωσαν εν γνώσει την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας ALAPIS, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβούν κατά τον χρόνο χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, οι μεγάλες απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η μεγάλη και συνεχής επέκταση του Ομίλου, αλλά και η απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από την αγορά μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Το συνολικό δε ύψος της ζημίας στην προκειμένη περίπτωση ανέρχεται στο ποσό των 105.384.605,82 ευρώ, (υπόλοιπο δανείου 31-12-2011: 97.736.143,88 ευρώ πλέον τόκοι υπερημερίας έτους 2012 7.648.461,94 ευρώ).

Ο Περικλής Λίβας, ως αντιπρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της ALAPIS, ενεργώντας από κοινού με τον Λαυρέντη Λαυρεντιάδη, πρόεδρο και νόμιμο εκπρόσωπο της ως άνω εταιρίας, παρείχαν άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενούς τους κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κακουργηματικής απιστίας σε

βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με τη υποβολή αίτησης χρηματοδότησης, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση του προαναφερόμενου δανείου, με την οποία η εταιρία ALAPIS χρηματοδοτήθηκε με το συνολικό ποσό των 100.000.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζαν ότι προξενούσαν στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία και ήθελαν να προξενήσουν τη ζημία αυτή.

**Β)** Τον Οκτώβριο του 2009 και με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, με πρόθεση παρείχε άμεση συνδρομή στον συγκατηγορούμενό του, Λαυρέντη Λαυρεντιάδη, κατά τη διάρκεια της αξιόποινης πράξης που αυτός διέπραξε, ήτοι της κατ' επάγγελμα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες κατ' εξακολούθηση, με τη μορφή της απόκτησης, κατοχής, διαχείρισης ή χρησιμοποίησης περιουσίας, εν γνώσει, κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σ' αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το πρόγραμμα εκδόσεως ΚΟΔ, το ποσό του Ομολογιακού Δανείου που έλαβε η εταιρία ALAPIS θα χρησιμοποιούνταν, «με σκοπό τη χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης». Δύο (2) επιταγές με αριθμό 18477439-0 και 18477445-4, ποσού 59.000.000 ευρώ και 40.000.000 ευρώ αντίστοιχα, κατατέθηκαν την 5-10-2009 και την 7-10-2009 στον υπ' αριθ. 9160946 λογαριασμό της εταιρίας, «DALL S.A.», στην Τράπεζα Millennium, της οποίας εταιρίας, ο Περικλής Λίβας, ήταν πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος, (σχετικό το υπ' αριθ. πρωτ. 4853/31.10.2013 έγγραφο της Millennium Bank προς την Εισαγγελία Εφετών Αθηνών - Γραφείο Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς), ενώ στη συνέχεια το σύνολο του ποσού μεταφέρθηκε στον υπ' αριθ. 0012127032 λογαριασμό της εταιρίας με την επωνυμία, «BLUE ISLAND PROPERTIES Ανώνυμη Εμπορική και Κτηματική Εταιρία» στην Τράπεζα Millennium, η οποία εταιρία, ανήκει σε ποσοστό 100% στον Λαυρέντη Λαυρεντιάδη, [σχετικό το

με αριθ. πρωτ. 3577/5-9-2012 έγγραφο της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Millennium Bank προς της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

Από την επισκόπηση δε των κινήσεων του υπ' αριθ. 0012127032 τραπεζικού λογαριασμού της εταιρίας BLUE ISLAND, προκύπτει ότι την χρονική περίοδο από 6-10-2009 έως και 27-1-2010, οπότε και έκλεισε ο εν λόγω λογαριασμός, πραγματοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων, οι κάτωθι κινήσεις:

1. Κατατέθηκε από την DALL S.A. συνολικά το ποσό των 149.000.000 ευρώ.

Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν από την 6-10-2009, επτά (7) καταθέσεις συνολικά, ήτοι 30.000.000 ευρώ την 6-10-2009, 25.000.000 ευρώ την 7-10-2009, 35.000.000 ευρώ την 12-10-2009, 4.000.000 ευρώ την 13-10-2009, 4.000.000 ευρώ την 14-10-2009, 48.000.000 ευρώ την 26-10-2009 και, τέλος, 3.000.000 ευρώ την 29-12-2009.

2. Στη συνέχεια, από τον ως άνω τραπεζικό λογαριασμό της BLUE ISLAND μεταφέρθηκαν συνολικά 9.000.000 ευρώ σε λογαριασμό της DALL S.A., την 10-11-2009, 18-11-2009 και 27-11-2009. Από τα ανωτέρω, το συνολικό καθαρό ποσό που κατατέθηκε στην BLUE ISLAND από την DALL S.A. ανέρχεται σε 140.000.000 ευρώ.

3. Παράλληλα στον ίδιο τραπεζικό λογαριασμό της BLUE ISLAND, πραγματοποιήθηκαν καταθέσεις και από λογαριασμούς των εταιριών ΕΛΦΕ, συνολικού ύψους 135.000.000 ευρώ, και WGR Universal Investments, συνολικού ύψους 50.500.000 ευρώ.

4. Τέλος, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, ποσό ύψους 175.000.000 ευρώ μεταφέρθηκε από τον ως άνω λογαριασμό της BLUE ISLAND σε προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του Λαυρέντη Λαυρεντιάδη.

Από τα ανωτέρω προκύπτει, με άλλα λόγια, ότι το σύνολο των χρημάτων που λήφθηκαν από το ως άνω Κοινό Ομολογιακό Δάνειο μεταφέρθηκαν μέσω της εκπροσωπούμενης, από τον Περικλή Λίβα, εταιρίας DALL SA, σε εταιρία συμφερόντων του Λαυρέντη Λαυρεντιάδη, (BLUE ISLAND) και στη συνέχεια κατέληξαν σε προσωπικό λογαριασμό του ανωτέρω συγκατηγορουμένου του.



Κατά συνέπεια, το επίμαχο ποσό του Κοινού Ομολογιακού Δανείου που ελήφθη υπό τους ανωτέρω όρους από το Τ.Τ. και αποτελεί το ανωτέρω εγκληματικό προϊόν της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία, όχι μόνον δεν χρησιμοποιήθηκε για τον σκοπό για τον οποίο δόθηκε, αλλά τουναντίον, κατέληξε με την άμεση συνδρομή του Περικλή Λίβα, όπως εκτέθηκε ανωτέρω, σε προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του Λαυρέντη Λαυρεντιάδη.

#### **4. Radomir Zivanic του Milivaje:**

Στην Αθήνα και εντός του έτους 2009, ενεργώντας ως αποκλειστικός μέτοχος και ιδιοκτήτης των εταιριών ΒΙΟΣ και EXPANDO ΑΕ, με πρόθεση παρείχε άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλέρη και Σπύρο Πολίτη, κατά τη διάρκεια των αξιόποινων πράξεων που αυτοί διέπραξαν, ήτοι της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού, ήτοι:

Η χρηματοδοτηθείσα από το ΤΤ εταιρία του, προέκυψε από τη συγχώνευση των εταιριών «ΒΙΟΣ ΑΕΔΑΕ» και «EXPANDO ΑΕ», με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, που ολοκληρώθηκε στις 19.10.2009. Μέτοχοι της EXPANDO ΑΕ ήταν η εταιρία «RACURS INVESTMENTS LIMITED» και ο ίδιος σε ποσοστό 90% και 10% αντίστοιχα.

Περαιτέρω, πραγματικός δικαιούχος της RACURS INVESTMENTS LIMITED εμφανίζεται ο Radomir Zivanic, ενώ μοναδικός μέτοχος της ΒΙΟΣ είναι η EXPANDO ΑΕ και επομένως ο Radomir Zivanic, είναι ο μοναδικός μέτοχος και ιδιοκτήτης και των δύο ως άνω εταιριών.

Η χρηματοδότηση αφορά σε συμμετοχή σε ομολογιακά δάνεια συνολικού ύψους 46.000.000 ευρώ, με διοργανώτρια την MILLENIUM BANK, προς τις εταιρίες EXPANDO και ΒΙΟΣ.

Ειδικότερα, στις 11.6.2009, η MILLENIUM BANK χορήγησε δάνειο 21.800.000 ευρώ προς την EXPANDO, με σκοπό την εξαγορά της ΒΙΟΣ από τη νεοσυσταθείσα εταιρία ειδικού σκοπού

EXPANDO, καθώς και δάνειο 24.200.000 ευρώ προς τη ΒΙΟΣ, με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανείου 24.300.000 ευρώ προς την Εθνική Τράπεζα. Προς εξασφάλιση των παραπάνω δανείων παρασχέθηκαν οι παρακάτω εξασφαλίσεις:

**α)** ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών των εταιριών,

**β)** υποθήκη 1ης σειράς ύψους 29.040.000 ευρώ για το δάνειο της ΒΙΟΣ και 2ης σειράς ύψους 26.760.000 ευρώ για το δάνειο της EXPANDO σε ακίνητο συνολικής εκτιμηθείσας αξίας 59.950.000 ευρώ,

**γ)** εκχώρηση των συμβάσεων μίσθωσης με την κτηματική Υπηρεσία Αθηνών, λήξης τον Σεπτέμβριο του 2014, με αρχικό μηνιαίο μίσθωμα 256.000 ευρώ, αυξανόμενο από το δεύτερο μισθωτικό έτος σύμφωνα με το  $\Delta TK + 1\%$ ,

**δ)** ενέχυρο επί του λογαριασμού κατάθεσης μισθωμάτων και

**ε)** εκχώρηση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου του ακινήτου.

Κατόπιν της υπ' αριθ. 893/17.6.2009 θετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων, που υπογράφεται από τους Γεώργιο Στάμνο και Μάριο Βαρότση, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε τη συμμετοχή στα προαναφερόμενα ομολογιακά δάνεια. Σε εκτέλεση της έγκρισης η τράπεζα εκταμίευσε στις 25.6.2009 17.000.000 ευρώ για την EXPANDO και 19.000.000 ευρώ για τη ΒΙΟΣ, ήτοι ποσοστό 78,30% της συνολικής χρηματοδότησης.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της ΒΙΟΣ για τη χρήση 2008, (πριν από τη χορήγηση του δανείου), προκύπτει ότι ο κύκλος εργασιών της εμφάνιζε βελτίωση (+4,2%), πλην όμως η κεφαλαιακή διάρθρωση δεν ήταν ικανοποιητική, καθώς τα ΙΚ αποτελούσαν μόλις το 4% των συνολικών κεφαλαίων, ενώ στις χρήσεις 2002 - 2006 η εταιρία είχε αρνητική καθαρή θέση (ΑΚΘ). Το 2009 η συγχωνευθείσα εταιρία παρουσίασε ΑΚΘ, η οποία μειώνεται περαιτέρω μετά τις παρατηρήσεις των ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Τα δάνεια ανέρχονται σε 45.950.000 ευρώ, (αυξημένα

48%), παράλληλα εμφανίζεται υπεραξία από τη συγχώνευση 19.464.000 ευρώ και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις 24.269.000 ευρώ. Παρότι ο κύκλος εργασιών είναι αυξημένος, η εταιρία έχει ΖΠΦ εξαιτίας των αυξημένων χρεωστικών τόκων. Το 2011, ο κύκλος εργασιών είναι μειωμένος κατά 10%, ενώ τα ΚΠΦΤ δεν επαρκούν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων και τα τελικά αποτελέσματα καθίστανται ζημιογόνα.

Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολούθησε το ΤΤ, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η τράπεζα συμμετείχε σε Ο/Δ διάρκειας 15 ετών, αυξάνοντας τον δανεισμό της εταιρίας κατά 48%, αν και το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε μόλις 5 έτη για τη λήξη του.

**β)** Το ποσοστό συμμετοχής της τράπεζας στο σύνολο των Ο/Δ είναι αρκετά υψηλό (78,3%), ενώ η διαχείριση του συνόλου του δανεισμού γίνεται από τη MILLENIUM BANK.

**γ)** Η τράπεζα συμμετείχε στη χορήγηση δανείου συνολικού ύψους 21.800.000 ευρώ, (συμμετοχή τράπεζας 17.000.000 ευρώ) στη νεοσυσταθείσα EXPANDO, της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ήταν μόλις 60.000 ευρώ.

**δ)** Ως προς την εισήγηση της 17.6.2009 διαπιστώθηκαν τα εξής: **1)** δεν έγινε ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, **2)** δεν έγινε ανάλυση των προηγούμενων μετόχων της ΒΙΟΣ, ενώ δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες για τους μετόχους των PAN EUROPEAN INVESTMENTS SARL και PRIME LAND ENVESTMENTS SARL, καθώς και για τους τελικούς δικαιούχους τους κατά τη στιγμή της πώλησης σε αυτούς της ΒΙΟΣ, **3)** η τράπεζα δε μερίμνησε να ενημερωθεί για τις ακριβείς συμβάσεις και εκταμιεύσεις στις οποίες είχε προβεί η διοργανώτρια MILLENIUM BANK, προκειμένου να εισηγηθεί προς την Επενδυτική Επιτροπή, δεδομένου ότι στη σύμβαση μεταξύ της MILLENIUM BANK και της εταιρίας, που υπεγράφη στις 11.6.2009, το δάνειο ανερχόταν σε 21.800.000 ευρώ, ενώ στην εισήγηση αναφερόταν 22.300.000 ευρώ, **4)** αναφέρεται ότι η ΒΙΟΣ αποτελεί νεοσύστατη εταιρία (το έτος 2008) με νόμιμο εκπρόσωπο τον Κ. Σαραντόπουλο, ενώ είχε

ιδρυθεί το 2001 και εκπροσωπούνταν από τον 6/2009 από τον Krista Sandic.

**ε)** Διαπιστώθηκε έλλειψη φακέλου νομιμοποίησης των εταιριών, καθώς η τράπεζα δεν προνόησε να διαθέτει αντίγραφο του φακέλου των νομιμοποιητικών εγγράφων, παρά μόνο μετά από υπόδειξη του κλιμακίου.

**στ)** Η χρηματοδότηση βασίστηκε σε αποτιμήσεις του ακινήτου που ενδεχομένως παρουσίαζαν αδυναμίες, καθώς η αποτίμηση της Π. Δανός βασίστηκε στην παραδοχή ότι το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε εναπομένουσα διάρκεια 10 ετών, (ενώ στην πραγματικότητα έληγε τον 9/2014), ενώ δεν αναλύονται μελλοντικοί κίνδυνοι που απέρρεαν είτε από την αποχώρηση του μισθωτή, είτε από τη μείωση των μισθωμάτων, (που ήδη παρατηρούνταν στην αγορά των εμπορικών ακινήτων). Σημειώνεται ότι τον 6/2011 η αξία του ακινήτου επανεκτιμήθηκε σε 27.000.000 ευρώ, εμφανίζοντας μείωση 55%.

**ζ)** Η τράπεζα ανέλαβε να γίνει ο μεγαλύτερος δανειστής της εταιρίας.

**η)** Η έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών στα Ο/Δ.

**θ)** Η ανυπαρξία διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στη πιστοδοτική πολιτική της τράπεζας, σύμφωνα με την οποία «στόχος της τράπεζας αποτελεί η χρηματοδότηση επιχειρήσεων, που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ σε C». Επισημαίνεται ότι τα έτη 2010 και 2011 η ΒΙΟΣ είχε διαβάθμιση E και το έτος 2012 D1.

Ως προς τη διαδικασία παρακολούθησης σημειώνονται τα εξής:

**α)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525093/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της EXPANDO και της MILLENIUM BANK, του Radomir Zivanic, (Α' εγγυητής) και της RACURS INVESTMENTS LIMITED (Β' εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο Α' εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο 6.000 ευρώ και ο Β' εγγυητής 54.000 ευρώ, πλην όμως οι καταθέσεις αυτές ανελήφθησαν αυθημερόν.

**β)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525096/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της ΒΙΟΣ, της MILLENIUM BANK και της EXPANDO (εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο μέχρι του ποσού των 1.978.190 ευρώ, δηλαδή μέχρι του ποσού του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της ΒΙΟΣ, πλην όμως, όπως αναφέρεται στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2010 της ΒΙΟΣ, το μετοχικό κεφάλαιο ακυρώθηκε στις 12.6.2009.

**γ)** Σημειώνεται ότι με το υπ' αριθ. 8484/19.7.2012 υπηρεσιακό σημείωμα της Δ/σης Νομικών Υπηρεσιών της τράπεζας για τη νομιμοποίηση της εταιρίας ΒΙΟΣ αναφέρεται ότι η εταιρία είναι υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009, επισημαίνοντας πληθώρα ελλείψεων στα νομιμοποιητικά έγγραφα, τόσο για τη δανειοδοτούμενη εταιρία, όσο και για την ελέγχουσα εταιρία RACURS INVESTMENTS LIMITED, (σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ σελ. 31-36).

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, καθώς και την ρύθμιση των δανείων, με μεταφορά κάποιων δόσεων στη λήξη, και την καθυστέρηση ύψους 235.000 ευρώ, τη χαμηλή πιστοληπτική διαβάθμιση της εταιρίας, την επιδείνωση των οικονομικών της στοιχείων, την πλήρη εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από την είσπραξη του μισθώματος, καθώς αυτό προέρχεται από το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο, σε συνδυασμό με τη μείωση κατά 20% του μισθώματος από το Δημόσιο, την πιθανή περαιτέρω μείωσή του λόγω λιτότητας και το ενδεχόμενο μη ανανέωσης του μισθωτηρίου μετά τη λήξη του, τα δυσμενή στοιχεία, (ο Radomir Zivanic και ο Krista Sandic, εγγυητές σε στεγαστικό δάνειο 2.250.000 ευρώ, το οποίο εμφανίζει καθυστέρηση 3 μηνών, καταγγελλόμενη πιστωτική κάρτα του Radomir Zivanic, ύψους 19.328 ευρώ), που δικαιολογούν την αδυναμία στήριξης της εταιρίας από τον ίδιο τον Radomir Zivanic, η ζημία του ΤΤ, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 4.667.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές τους οι παραπάνω συγκατηγορούμενοι του Radomir Zivanic, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση των εταιριών ΒΙΟΣ / EXPANDO, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την

περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβούν, κατά τον χρόνο της συμμετοχής στα ως άνω Ομολογιακά Δάνεια, σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, η εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από τα μισθώματα που εισέπραττε από το ένα και μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο και η αρνητική καθαρή θέση που εμφάνιζε κατά το έτος 2009, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

Ο Radomir Zivanic, ως αποκλειστικός μέτοχος και ιδιοκτήτης των εταιριών ΒΙΟΣ και EXPANDO ΑΕ, παρείχε άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενούς του κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με την υποβολή αίτησης συμμετοχής σε ομολογιακά δάνεια των παραπάνω εταιριών του, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει συμμετοχή του ΤΤ στα ομολογιακά αυτά δάνεια σε ποσοστό 78,30%, με την οποία οι εταιρίες ΒΙΟΣ και EXPANDO χρηματοδοτήθηκαν με το συνολικό ποσό των 36.000.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζε ότι προξενούσε στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία, η οποία το 2012 εκτιμήθηκε από τη ΔΕΠΣ της ΤτΕ σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 4.667.000 ευρώ και ήθελε να προξενήσει τη ζημία αυτή.

#### **5. Βίκτωρ Ρέστης του Σταματίου &**

#### **6. Γεώργιος Δασκαλάκης του Κυριάκου:**

Στην Αθήνα και εντός του έτους 2009, ενεργώντας από κοινού, ως συνιδιοκτήτες και βασικοί μέτοχοι της εταιρίας

EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, με πρόθεση παρείχαν άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενούς τους, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, κατά τη διάρκεια της αξιόποινης πράξης που αυτοί διέπραξαν, ήτοι της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού, ήτοι:

Η πιστούχος εταιρία EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού και στη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων. Τον Δεκέμβριο του 2007, προχώρησε σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της CARREFOUR TRAVEL από τον όμιλο CARREFOUR - ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ και τον Ιούνιο του 2009 εξαγόρασε το 49% της εταιρίας EUROSTAR ΑΕ, θυγατρικής του ΔΟΛ ΑΕ, που διαχειρίζεται το πρακτορείο τουρισμού TRAVELPLAN. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας είναι ο Γεώργιος Δασκαλάκης, ενώ ιδιοκτήτες της μητρικής της εταιρίας FLW FIRST LEISURE WORLD LTD είναι από κοινού οι Γεώργιος Δασκαλάκης και Βίκτωρας Ρέστης.

Κατόπιν της από 26.7.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφεται από τους Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, με την υπ' αριθ. 84/31.7.2009 απόφασή της, ενέκρινε τη χορήγηση ομολογιακού δανείου 5ετούς διάρκειας και ποσού 5.000.000 ευρώ προς την εταιρία, EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ.

Σκοπός της χρηματοδότησης ήταν η εξαγορά του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας EUROSTAR από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Σε εξασφάλιση του εν λόγω δανείου δόθηκε εγγύηση από την εταιρία BENDAY LTD, επενδυτική εταιρία μέσω της οποίας ο Βίκτωρας Ρέστης κατέχει το μετοχικό ποσοστό του στη ΔΟΛ ΑΕ και ενεχυρίαση κοινών ονομαστικών μετοχών της ΔΟΛ ΑΕ, με ελάχιστο περιθώριο

ασφαλείας 150%. Με το παραπάνω εισηγητικό σημείωμα είχαν επισημανθεί ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, που καθιστούσε το ΤΤ την μεγαλύτερη δανείστρια του οργανισμού, τα σχετικά χαμηλά επίπεδα ρευστότητας της εταιρίας και το γεγονός ότι ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιούνταν είχε επηρεαστεί σημαντικά από την επιδείνωση της κατάστασης της οικονομίας.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, προκύπτει ότι κατά την περίοδο 2008 - 2011, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε κατά 39%, απόρροια της ευρύτερης οικονομικής κρίσης που έχει επηρεάσει τον κλάδο του τουρισμού. Τα λειτουργικά αποτελέσματα ήταν σταθερά ζημιογόνα και οι διαχρονικές ζημίες αποδυναμώνουν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία έχουν καταστεί αρνητικά από τη χρήση του 2008. Ως προς την πιστοληπτική της ικανότητα, αυτή είχε διαβάθμιση F βάσει της πιο πρόσφατης αναφοράς της ICAP. Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η δήλωση του πραγματικού δικαιούχου προσκομίστηκε με ημερομηνία 1.11.2010 και 26.4.2012, (μεταγενέστερα της εκταμίευσης του δανείου, στις 15.10.2009), όπου και αναφέρεται ότι πραγματικοί δικαιούχοι της απώτερης μητρικής εταιρίας είναι ο Βίκτωρ Ρέστης και ο Γεώργιος Δασκαλάκης.

**β)** Η χορήγηση του ομολογιακού δανείου εγκρίθηκε με ιδιαίτερα ελαστικά πιστοδοτικά κριτήρια και ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, όπως ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και απουσία καθορισμού χρηματοοικονομικών δεικτών, χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής και τεκμηριωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου καθώς και ανάλυση των χρηματοροών σε ενοποιημένη βάση κατόπιν της ολοκλήρωσης της εξαγοράς του 49% της EUROSTAR, για την ομαλή αποπληρωμή του δανείου. Τα δε δυσμενή οικονομικά στοιχεία και η οριακή πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας κατά το 2008, όπως χαμηλή ρευστότητα, οριακή κερδοφορία και οριακά ίδια κεφάλαια, καθώς και οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου, δεν δικαιολογούσαν το ύψος του δανείου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο report της ICAP, με ημερομηνία έρευνας την 30.6.2009, που παραδόθηκε στην τράπεζα την 30.7.2009, προτείνεται ανώτατο πιστωτικό όριο για την πιστούχο 90.000 ευρώ. Κατόπιν των



ανωτέρω, προκύπτει ότι η τράπεζα στηρίχθηκε κυρίως στο όνομα και τη φήμη του Βίκτωρα Ρεστη, παρά στην αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων και στη λήψη επαρκών καλυμμάτων-εγγυήσεων.

**γ)** Η ποιότητα και σύνθεση των υφιστάμενων, αλλά και των προτεινόμενων εξασφαλίσεων, (ενεχυρίαση μετοχών και προσωπική εγγύηση) κρίνεται μη ικανοποιητική. Σημειώνεται ότι παρατηρείται συνεχής υποκάλυψη του ανοίγματος, καθόσον από τις αρχές του 2010 η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των ενεχυριασμένων μετοχών είναι κατώτερη του ελάχιστου περιθωρίου ασφαλείας 150%, γεγονός καταγγελίας σύμφωνα με το πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου. Μάλιστα, βάσει της τελευταίας αποτίμησης που διενεργήθηκε στις 28.5.2012, οι ενεχυριασμένες μετοχές καλύπτουν μόνο το 15,38% του υπολοίπου του ομολογιακού δανείου.

**δ)** Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της πιστούχου είναι αρνητικά από το 2008, ενώ το ποσό των 1.400.000 ευρώ, που έχει κατατεθεί από τους μετόχους για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, όπως αποτυπώνεται στον ισολογισμό της 31.12.2011, δεν θεωρείται ικανοποιητικό, καθόσον τα ΙΚ θα παραμείνουν αρνητικά και μετά την προγραμματιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

**ε)** η τράπεζα δεν διαθέτει εκκαθαριστικό σημείωμα, (το τελευταίο που προσκομίστηκε ήταν για το οικονομικό έτος 2006) ή Ε9 του Γεωργίου Δασκαλάκη, ενώ δεν έχει διενεργηθεί καμία έρευνα της περιουσιακής κατάστασής τους, (σχετικά Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ, σελ. 45-48).

Λαμβάνοντας υπόψη τη δεινή οικονομική θέση της πιστούχου, ήτοι χρήσεις με αυξανόμενη ΑΚΘ και ΖΠΦ, με αδυναμία στην κάλυψη των τόκων και μη διαφαινόμενης αύξησης της κερδοφορίας, ανεπαρκούς πηγής αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και έλλειψης ικανοποιητικών εξασφαλίσεων, η ζημία του ΤΤ εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 60% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 2.240.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές τους, οι παραπάνω συγκατηγορούμενοι τους ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του Τ.Τ., εισηγούμενοι και εγκρίνοντας τη χρηματοδότηση της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβούν σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

Οι, Βίκτωρ Ρέστης και Γεώργιος Δασκαλάκης, ως συνιδιοκτήτες και βασικοί μέτοχοι της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, ενεργώντας από κοινού, παρείχαν άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενούς τους, κατά την διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης μέσω ομολογιακού δανείου της παραπάνω εταιρίας τους, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση του προαναφερόμενου δανείου, με την οποία η εταιρία EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, χρηματοδοτήθηκε με το ποσό των 5.000.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζαν ότι προξενούσαν στο ΤΤ, την προαναφερθείσα ζημία και ήθελαν να προξενήσουν τη ζημία αυτή.

#### **7. Κυριάκος Γριβέας του Νικολάου &**

#### **8. Αναστασία Βάτσικα του Κωνσταντίνου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις τέλεσαν περισσότερα εγκλήματα, που

προβλέπονται από τον νόμο και τιμωρούνται με στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι:

**A)** Εντός του έτους 2009, από κοινού και με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, ενεργώντας ο καθένας, με την ιδιότητα του νόμιμου εκπροσώπου και ιδιοκτήτη του 50% των μετοχών της εταιρίας με την επωνυμία «C&C International AE», με πρόθεση παρείχαν άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενους τους, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, κατά τη διάρκεια των αξιόποινων πράξεων που αυτοί διέπραξαν, ήτοι της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, ήτοι:

### **A1. Υπόθεση C n' C International AE**

Τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του έτους 2009, με τις υπ' αριθ. 79/13-3-2009 και 84/31-7-2009 αντίστοιχες εγκριτικές αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ. αντίστοιχα, η Τράπεζα χρηματοδότησε την εταιρία τους, «C&C International A.E.», μέσω δύο Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της τελευταίας, ύψους 17.000.000 ευρώ συνολικά, τα οποία καλύφθηκαν από το Τ.Τ., που κατέστη εντεύθεν η βασική πιστοδότρια Τράπεζα.

Τον Μάρτιο του 2009, η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., που απαρτιζόταν από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο του ΔΣ και τους Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη, ενέκρινε δυνάμει της υπ' αριθ. 79/13-3-2009 απόφασης, την χορήγηση στην εταιρία, «C&C International S.A.», Ομολογιακού Δανείου ύψους 7.000.000 ευρώ, διάρκειας 10 ετών, με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, καθώς προβλέφθηκε η αποπληρωμή του κεφαλαίου να γίνει τμηματικά και από το τέλος του 4<sup>ου</sup> έτους, λαμβάνοντας υπόψη την θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τους Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα.

Αναφερόμενος σκοπός του δανείου ήταν η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της πιστούχου για την επόμενη δεκαετία. Προς εξασφάλιση του ανωτέρω δανείου, συνομολογήθηκε ότι, «η εταιρία θα ενεχυριάσει τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί στο Τ.Τ., στον οποίο θα εμπίπτουν τα έσοδα από τα συνέδρια που έχει αναλάβει. Ο λογαριασμός θα ενεχυρίζεται μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται στην εταιρία».

Κατά την άποψη - εισήγηση δε της αρμόδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης, με τον τρόπο αυτό «εξασφαλίζεται η πλήρης είσπραξη τόκων ή και κεφαλαίου στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς, και μάλιστα πριν καλυφθούν υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους (π.χ. ΙΚΑ). Μοναδικός κίνδυνος για την Τράπεζα αποτελεί η μη είσπραξη εσόδων από την εταιρία για την παροχή των υπηρεσιών της στα συνέδρια. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν είναι και πολύ πιθανό, καθώς το πελατολόγιο της εταιρίας, (διεθνείς και κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.λπ.), θεωρείται ιδιαιτέρως ασφαλές». Στο εισηγητικό επισημάνθηκαν ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, το οποίο καθιστούσε το Τ.Τ. τη μεγαλύτερη δανείστρια τράπεζα, ο υψηλός υφιστάμενος τραπεζικός δανεισμός 12,8 εκ. ευρώ και η αδυναμία εκχώρησης των γεγεννημένων απαιτήσεων.

Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2009, η ίδια ως άνω Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., δυνάμει της υπ' αριθ. 84/31-7-2009 απόφασης, ενέκρινε τη χορήγηση νέου Ομολογιακού Δανείου στην εταιρία C&C International, ύψους 10.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τους προαναφερόμενους τρεις συγκατηγορούμενούς τους.

Σκοπός του εν λόγω δανείου ήταν η κάλυψη «των σημαντικών κενών ρευστότητας» τα δύο πρώτα χρόνια, ενός νέου εγχειρήματος που είχε αναλάβει η ως άνω εταιρία, ως απόρροια νέας συνεργασίας με διεθνή οίκο για διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων. Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου, δόθηκαν οι ακόλουθες εγγυήσεις:

**α)** Παρασχέθηκαν οι προσωπικές εγγυήσεις των δύο μετόχων, Κυριάκου Γριβέα και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, και η εταιρική εγγύηση της εταιρίας, «MODESCO HOLDING LTD», συμφερόντων τους, η οποία φέρεται να διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία.

**β)** Συνομολογήθηκε να άγονται σε καταθετικό λογαριασμό της C&C International τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού που η εταιρία θα διοργανώνει, ο οποίος θα είναι ενεχυριασμένος μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται σταδιακά στην εταιρία.

**γ)** Προβλέφθηκε η υποχρέωση της πιστούχου C&C International να ενημερώνει την Τράπεζα για όλες τις Συμβάσεις τις οποίες υπογράφει, (με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πρόγραμμα αποπληρωμής), καθώς και η δυνατότητα της Τράπεζας να καταγγείλει τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου σε περίπτωση που τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού διαφοροποιηθούν σε σχέση με το πλάνο που παρείχε η εταιρία, και αποκλίνουν μειούμενα κατά ποσοστό πλέον του 40% κατά το τέλος του τρίτου έτους.

**δ)** Προτάθηκε ως εξασφάλιση της Τράπεζας να υφίσταται στην οικεία σύμβαση όρος που θα υποχρεώνει την εταιρία αφενός μεν να μην παραχωρεί, δέχεται ή επιτρέπει να υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις ή άλλα εμπράγματα βάρη, ασφάλειες και εν γένει δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της, (negative pledge), χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, αφετέρου δε να μην μεταβάλλει την μετοχική της σύνθεση, ομοίως χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων.

Στο από 27.7.2009 εισηγητικό σημείωμα της Υποεπιτροπής επισημαίνονταν οι ίδιοι κίνδυνοι, όπως και στο πρώτο δάνειο, καθώς και η εμφανής μείωση των πωλήσεων της μητρικής εταιρίας κατά το έτος 2008.

Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα των αρμόδιων Επιθεωρητών - Ελεγκτών της ΤτΕ, τα δύο παραπάνω Ομολογιακά Δάνεια, που υπεγράφησαν τελικά μεταξύ του Τ.Τ. και της εταιρίας C&C International S.A., την 23-3-2009 και την 12-8-2009

αντίστοιχα, χορηγήθηκαν υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν τους συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, καθόσον περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο έναντι ανεπαρκών εξασφαλίσεων, παρά το γεγονός ότι χορηγούνταν σε μια νεοσύστατη εταιρία παροχής υπηρεσιών. Συνεπώς εξαρχής, ήτοι κατά την *συνομολόγηση των υπό έρευνα δανειακών συμβάσεων*, δεν διασφαλίζονταν τα συμφέροντα και η περιουσία της δανείστριας Τράπεζας.

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις του Τ.Τ. προς την εταιρία C&C International, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ κατέληξαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

**(α)** Το ύψος των δανείων είναι υψηλό λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών της εταιρίας, χωρίς να υφίστανται ουσιαστικές εξασφαλίσεις, (π.χ. γεγεννημένες απαιτήσεις ή προσημείωση επί ακινήτου).

**(β)** Το Τ.Τ. κατέστη με την χορήγηση των δανείων αυτών η μεγαλύτερη πιστοδότρια Τράπεζα.

**(γ)** Η μεγάλη διάρκεια και η περίοδος χάριτος δεν συνάδουν με το σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, ενώ, επιπροσθέτως, το σύνολο του ποσού των χρηματοδοτήσεων καταβλήθηκε άμεσα, και όχι σύμφωνα και αναλογικά με τις ανάγκες της πιστούχου.

**(δ)** Όσον αφορά δε την δυνατότητα εξυπηρέτησης των υπό έρευνα Ομολογιακών Δανείων, σημειώθηκαν τα εξής:

Στο από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το πρώτο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οικονομικά στοιχεία του Ομίλου για το έτος 2007, προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2008 και business plan για τα έτη 2009-2013. Στην περιγραφή δε των αναλαμβανόμενων κινδύνων αναφέρεται ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός, το ύψος του αιτούμενου δανείου και η ουσιαστική αδυναμία εκχώρησης απαιτήσεων.

Ωστόσο, παρά την εν λόγω αναφορά, η αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. εισηγήθηκε την *έγκριση* της επίμαχης χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή θέση του Ομίλου, τη δυναμική ανάπτυξη και τις νέες συνεργασίες, τα περιθώρια κερδοφορίας και τις ικανοποιητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης.

Σε τέσσερις (4) μόλις μήνες, προκύπτει νέο αίτημα χρηματοδότησης, λόγω ανάληψης από την πιστούχο νέου project, (οργάνωση ιατρικών συνεδρίων).

Στο από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το δεύτερο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οριστικά οικονομικά στοιχεία του έτους 2008, όπου προκύπτει ήδη σημαντική υστέρηση έναντι των εκτιμώντων (κύκλος εργασιών Ομίλου -17%), χωρίς αυτό και πάλι ν' αποτελέσει αποτρεπτικό στοιχείο για την περαιτέρω χρηματοδότηση, ενώ δεν προσκομίστηκε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), στο οποίο να παρουσιάζονται οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις.

Βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2008, ο Όμιλος παρουσίαζε ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που καλύπτονταν με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, λόγω καταβολής προκαταβολών, (όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις), βραδείας είσπραξης απαιτήσεων, (πέραν του έτους) και ουσιωδών πιστώσεων από το συναλλακτικό του κύκλωμα, (λαμβάνοντας και προκαταβολές πελατών).

Ακολούθως, την 31-12-2008 εμφάνιζε βραχυπρόθεσμο δανεισμό 9.133.000 ευρώ πλέον μακροπρόθεσμου 3.827.000 ευρώ, ήτοι ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν στο 58% του κύκλου εργασιών. Με τον πρόσθετο δε δανεισμό που έλαβε από την Τράπεζα, (ύψους 17.000.000 ευρώ), ο οποίος, ως ελέχθη, δεν ήταν συμβατός με τα προηγούμενα μεγέθη του Ομίλου και βασιζόταν μόνο στα προσδοκώμενα και σε μεγάλο βάθος χρόνου μεγέθη, η εταιρία κατέστη υπερδανεισμένη. Επιπλέον, οι εκτιμήσεις των υπευθύνων αποδείχθηκαν ιδιαίτερα αισιόδοξες, καθόσον υπήρξε ουσιώδης υστέρηση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα.

Ειδικότερα, για τη χρήση του έτους 2008, ήδη δηλαδή πριν από τον επίμαχο χρόνο χορήγησης των Ο/Δ, σημειώθηκε απόκλιση έναντι των εκτιμώμενων προσωρινών στοιχείων, (μειωμένος κύκλος εργασιών Ομίλου κατά 17%), ενώ μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται το έτος 2009, (κύκλος εργασιών μειωμένος κατά -39%), σε σχέση με τον προβλεπόμενο από το επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan), εμφανίζοντας μεν κερδοφορία, αλλά με μεγάλη απόκλιση έναντι της προβλεπόμενης κατά -57%.

**(ε)** Υπήρχαν ελλείψεις σε ποιοτικά στοιχεία στις εισηγήσεις και συγκεκριμένα δεν γινόταν αναφορά στον τρόπο προσέγγισης του πελάτη, σε τυχόν δυσμενή στοιχεία, αλλά και στη διαβάθμιση της πιστούχου από την ICAP· σύμφωνα δε με αναφορά της τελευταίας, η πιστούχος είχε ταξινομηθεί στην κατηγορία D, βάσει στοιχείων της 31-12-2007, έναντι επιθυμητού Rating μέχρι C βάσει της πιστοδοτικής πολιτικής του Εγχειριδίου Διαδικασιών Ο/Δ της Τράπεζας, ενώ το 2010-2011 το Icap Rating της εταιρίας ήταν E, [σχετικό και το από το Νοέμβριο του 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ σελ. 8-9].

**(στ)** Υπήρχε έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών, (financial covenants), στα επίμαχα Ομολογιακά Δάνεια. Ο μόνος περιοριστικός όρος σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα χρήσης, αφορούσε σε βάθος χρόνου, (ειδικότερα στο δεύτερο ως άνω δάνειο περιελήφθη όρος που προέβλεπε ως γεγονός καταγγελίας ενδεχόμενη απόκλιση των εσόδων στο τέλος του 3<sup>ου</sup> έτους κατά 40% έναντι του προβλεπόμενου στόχου).

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην από 23.6.2011 έκθεση επανεξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου του Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων και στην από 16.9.2011 ενημέρωση για τα επίμαχα ομολογιακά δάνεια της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων του Τ.Τ., γίνεται έμμεση αναφορά σε κατάχρηση των συνήθων όρων τραπεζικού δανεισμού και ελλιπή παρακολούθηση των δανείων από την τράπεζα:

«...η ελλιπής εξασφάλιση της τράπεζάς μας, λόγω της φύσης των συμβάσεων εκχώρησης των απαιτήσεων, που εναποθέτει στη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας την ακριβή ενημέρωση της



τράπεζας, τόσο για τη εξέλιξη των συνεδρίων και τις νέες συμβάσεις, όσο και των αντίστοιχων πληρωμών...το γεγονός ότι στις πιστώτριες τράπεζες εκτός από μικρά όρια που έχουν παρασχεθεί άνευ εξασφαλίσεων, τα χορηγηθέντα κεφάλαια στην πλειονότητά τους έχουν εξασφαλιστεί με προσημείωση ακινήτων και επιταγές πελατείας, τιμολόγια και συμβόλαια, για τα οποία ενώ έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις από την εταιρία δεν έχουν δοθεί, με συνέπεια να θεωρούμε ότι έχουν εκχωρηθεί σε άλλες τράπεζες – και κατά συνέπεια να έχουν χρηματοδοτηθεί – απαιτήσεις που είναι ήδη εκχωρημένες στην τράπεζά μας...τις επενδυτικές επιλογές των μετόχων της εταιρίας μέσω των εξαγορών-συγχωνεύσεων θυγατρικών τους εταιριών για τις οποίες, ενώ υπήρχε συμβατική υποχρέωση της εταιρίας, δεν ειδοποιηθήκαμε παρά μόνο μετά την οριστικοποίησή τους...το διάστημα αυτό (2011) διενεργήθηκε έλεγχος στα ακίνητα, που σύμφωνα με το Ε9 που είχε προσκομισθεί το 2008 από τους εγγυητές Γριβέα και Βάτσικα, είχαν στην κατοχή τους, καθώς και στο ακίνητο που στεγάζεται η εταιρία στη Μεταμόρφωση Αττικής και στα ακίνητα της εγγυήτριας εταιρίας MODESCO και προέκυψε ότι σχεδόν όλα τα ακίνητα είναι προσημειωμένα σε άλλες τράπεζες ή έχουν γίνει sale & lease back από εταιρίες leasing...».

Κατόπιν τούτων, η ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία της Τράπεζας από την ανωτέρω χρηματοδότηση εκτιμήθηκε στο 100% της απαίτησης, ήτοι στο ποσό των 17.641.000 ευρώ, έναντι σχηματισθισών προβλέψεων ποσοστού 90%, η οποία ζημία, εν τέλει βαρύνει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, [σχετικό το από Νοέμβριο 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, ιδίως σελ. 14, 19 καθώς και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ., ιδίως σελ. 36 επ.].

## **A2. Υπόθεση POST BANK GREEN INSTITUTE**

Τον Ιούλιο του 2009, και ενώ έχει προηγηθεί εκ μέρους των υπευθύνων του Τ.Τ. ο προαναφερόμενος δανεισμός, η Τράπεζα, εκπροσωπούμενη τον Άγγελο Φιλιππίδη και η C&C International, εκπροσωπούμενη από τον Κυριάκο Γριβέα, ίδρυσαν την εταιρία με την επωνυμία, «Postbank Green Institute S.A.» (PBGI), με

ποσοστό συμμετοχής 50% έκαστος, (σχετική η από 30.7.2009 συμφωνία μετόχων μεταξύ του Τ.Τ και της C&C International). Το μετοχικό κεφάλαιο ορίστηκε σε 500.000 ευρώ, από το οποίο η εταιρία C&C κατέβαλε το ποσοστό της μέσω δανεισμού από το Τ.Τ.

Η εταιρία PBGI δραστηριοποιήθηκε σε θέματα σχετιζόμενα με την «πράσινη οικονομία», (συμβουλευτικές υπηρεσίες, προγράμματα εκπαίδευσης, διοργάνωση διαλέξεων και συνεδρίων, έκδοση πιστοποιημένων δικαιωμάτων ρύπων κ.λπ.). Το ΔΣ της εταιρίας θα απαρτιζόταν από επτά μέλη, τρία εκ των οποίων θα διορίζονταν από το Τ.Τ., (πρόεδρος, αντιπρόεδρος και ένα μέλος), το οποίο θα πρότεινε και ένα τέταρτο ανεξάρτητο μέλος, ενώ τα υπόλοιπα τρία μέλη, (μεταξύ των οποίων και ο διευθύνων σύμβουλος), θα διορίζονταν από την C&C International.

Με την παραπάνω συμφωνία, το Τ.Τ. ανέλαβε την υποχρέωση αποκλειστικής χρηματοδότησης της θυγατρικής της εταιρίας μέχρι του ποσού των 3.000.000 ευρώ με κάθε πρόσφορο μέσο χρηματοδότησης. Τα παραπάνω συμφωνήθηκαν χωρίς να προηγηθεί οποιαδήποτε εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου, χωρίς να ζητηθεί οποιαδήποτε εξασφάλιση για την τράπεζα και χωρίς να τεθεί οποιαδήποτε χρηματοοικονομική ρήτρα στο θέμα της χρηματοδότησης της θυγατρικής από το ΤΤ και παρ' όλα τα προαναφερόμενα αρνητικά στοιχεία που υφίσταντο σε βάρος της συμμετέχουσας εταιρίας C&C International.

Σύμφωνα με τις οικονομικές της καταστάσεις, η δραστηριότητά της ήταν ζημιογόνια, απόρροια του περιορισμένου μεικτού περιθωρίου κέρδους και των υψηλών εξόδων διοίκησης και διάθεσης, (ειδικά το έτος 2011 τα έξοδα για δημόσιες σχέσεις και προβολή ανήλθαν σε 2.082.000 ευρώ, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 η καθαρή θέση της να καταστεί αρνητική, -2.944.000 ευρώ).

Το Τ.Τ., δεσμευόμενο από την ως άνω συμφωνία μετόχων, χρηματοδότησε την ως άνω θυγατρική της με ποσά, **α)** 500.000 ευρώ τον Ιούνιο του 2010 και **β)** 2.500.000 ευρώ τον Οκτώβριο του 2010, (συνολική οφειλή 3.094.000 ευρώ στις 30-6-2012).

Τις χρηματοδοτήσεις που έλαβε η εταιρία PBGI από την Τράπεζα, τις εκταμίευσε προς μικρής επιφάνειας εταιρίες

συμφερόντων των, Κυριάκου Γριβέα και Αναστασίας Βάτσικα, έναντι υπηρεσιών ή δήθεν υπηρεσιών διαφημιστικής προβολής, χορηγιών, οργάνωσης εκδηλώσεων κ.λπ., τις οποίες παρείχαν ή δήθεν παρείχαν προς την PBGI.

Τέτοιες εταιρίες συμφερόντων τους, είναι οι «MODUS VIVENDI A.E.», «RUN COMMUNICATIONS A.E.» και «FORTUNE A.E.», οι οποίες καρπώθηκαν το ποσό της δεύτερης αυτής χρηματοδότησης της Τράπεζας συνολικού ύψους 2.385.000 ευρώ [σχετικό το υπ' αριθ. 2038/1172/2012 Πόρισμα του Προέδρου της Αρχής Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες].

Αποτέλεσμα των άστοχων διαχειριστικών ενεργειών του προέδρου του ΔΣ της τράπεζας σχετικά με τη σύσταση της εν λόγω θυγατρικής εταιρίας, ήταν το ΔΣ του Τ.Τ., στη συνεδρίαση της 16.5.2011, αφού συνόψισε τη σύσταση της PBGI ως μία «ανορθόδοξη κίνηση, αφού οι περισσότερες τράπεζες στην Ελλάδα και το εξωτερικό προτιμούν ν' αναθέτουν τις πράσινες δραστηριότητές τους εσωτερικά και συνεργάζονται με τους σχετικούς εξωτερικούς συνεργάτες τους, μόνο μέσω των σημείων πώλησης των πράσινων τραπεζικών προϊόντων τους, η προσφορά της οποίας δεν ανταποκρίνεται στις φιλοδοξίες του Τ.Τ., αφού δεν παρέχει, ούτε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, ούτε ουσιαστικές νέες ιδέες, που θα μπορούσαν να προωθήσουν την εταιρική ταυτότητα του Τ.Τ... η παρεχόμενη από την PBGI τεχνογνωσία παρέχεται ούτως ή άλλως από εξωτερικούς πωλητές χωρίς τις περιπλοκές μιας κοινοπραξίας και τον κίνδυνο υποβάθμισης της ταυτότητας του Τ.Τ...η τρέχουσα διοικητική δομή περιπλέκει τη ροή των αποφάσεων και διαδικασιών, χωρίς να έχει το ΤΤ τον απευθείας έλεγχο του στρατηγικού σχεδιασμού και λειτουργιών της θυγατρικής...», να καταλήξει στην απόφαση της λήξης της κοινοπραξίας.

Η αποτίμηση της εμπορικής αξίας των μετοχών της PBGI και η πρόταση επιλογών για την απεμπλοκή του ΤΤ ανατέθηκε στη συμβουλευτική εταιρία Deloitte, η οποία με την από 24.6.2011 έκθεσή της εκτίμησε την αξία της εταιρίας στις 31.12.2010 στο συνολικό ποσό των 650.000 ευρώ. Τελικά, προκρίθηκε η αγορά του

50% των μετοχών που κατείχε η C&C International αντί ποσού 500.000 ευρώ, έτσι ώστε να επιτευχθεί ο καλύτερος έλεγχος της εταιρίας και ν' απαλειφθούν οι υποχρεώσεις του ΤΤ βάσει της συμφωνίας των μετόχων. Η δραστηριότητα, όμως, της θυγατρικής και μετά την εξαγορά της παρέμεινε ζημιογόνος ή οριακά κερδοφόρος, με αποτέλεσμα να σταματήσει ουσιαστικά, αποπληρώνοντας σταδιακά τις εναπομείνασες υποχρεώσεις της, προς προμηθευτές και τράπεζες, (στις 2.2.2012 υπήρχε χρεωστικό υπόλοιπο έναντι του ΤΤ, ποσού 2.999.897,59 ευρώ και έναντι της TBANK, ποσού 1.405.325,57 ευρώ), οι οποίες τον Νοέμβριο του 2012 ανέρχονταν στο ύψος των 3.094.000 ευρώ, το οποίο αποτελεί και την πιθανή ζημία για το Τ.Τ.

Με τις ως άνω ενέργειές τους, ο Άγγελος Φιλιππίδης και τα μέλη της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα και της Επιτροπής Επενδύσεων του Τ.Τ., ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του τελευταίου, με τους τρόπους που αναφέρονται ανωτέρω και κατά το συνολικό ποσό των 21.235.000 ευρώ, (17.641.000 η ζημία από τα δύο ομολογιακά δάνεια + 3.094.000 η ζημία από την αποπληρωμή των υποχρεώσεων της PBGI + 500.000 ευρώ το τίμημα εξαγοράς της PBGI), οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

Οι, Κυριάκος Γριβέας και Αναστασία Βάτσικα, από κοινού, ως οι αποκλειστικοί μέτοχοι και διαχειριστές της εταιρίας C&C International, παρείχαν άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενους τους κατά την διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κατ' εξακολούθηση κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με τη υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση των προαναφερόμενων δανείων και της από 30.7.2009 συμφωνίας μετόχων, με τις οποίες η εταιρία σας C&C International και άλλες εταιρίες συμφερόντων τους χρηματοδοτήθηκαν με το συνολικό ποσό των 20.135.000 ευρώ, (17.000.000 το ποσό των δύο ομολογιακών δανείων + 250.000 ευρώ δανειοδότηση για καταβολή του ποσοστού της στη PBGI + 2.385.000 ευρώ προς εταιρίες συμφερόντων σας για διαφημιστική προβολή κλπ. της PBGI + 500.000 ευρώ για την πώληση στο ΤΤ

των μετοχών σας στην PBGI), ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζαν ότι προξενούσαν στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία και ήθελαν να προξενήσουν την ζημία αυτή.

**Β)** Στην Αθήνα και σε μη επακριβώς προσδιορισθείσες ημερομηνίες, πάντως από το έτος 2009 και εφεξής, από κοινού και με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος: α) μετέτρεψαν και μεταβίβασαν περιουσία εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, με σκοπό την απόκρυψη και την συγκαλύψη της παράνομης προέλευσης, β) απέκτησαν, κατείχαν, διαχειρίστηκαν και χρησιμοποίησαν περιουσία, εν γνώσει, κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και γ) χρησιμοποίησαν τον χρηματοπιστωτικό τομέα με την τοποθέτηση σ' αυτόν ή την διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα, τέτοιες δε πράξεις ενεργούν κατ' επάγγελμα, καθόσον από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης και την υποδομή που είχαν διαμορφώσει με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης της πράξης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες προκύπτει σκοπός τους προς πορισμό εισοδήματος.

Ειδικότερα, το ανωτέρω εγκληματικό προϊόν της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία, και ειδικότερα τα 7.000.000 ευρώ και τα 10.000.000 ευρώ των δύο Ομολογιακών Δανείων που έλαβε η εταιρία σας C&C International, τα τοποθέτησαν αρχικώς στον υπ' αριθ. 88880166-1 Τραπεζικό Λογαριασμό της εταιρίας στην Τ.Τ. Bank, την 23-3-2009 και την 12-8-2009 αντίστοιχα, μετατρέποντας τις επιδοθείσες αντίστοιχες τραπεζικές επιταγές σε ποσό κατάθεσης.

Εν συνεχεία, από τον λογαριασμό αυτό, μέρος του εγκληματικού προϊόντος ανέλαβαν σε μετρητά και μέρος αυτού μετέφεραν, είτε με εμβάσματα - είτε με έκδοση νέων επιταγών, σε πέντε (5) διαφορετικές Τράπεζες (Alpha Bank, Eurobank, Λαϊκή, Πειραιώς).

Το συνολικό δε ποσό του δανείου, (ύψους 17.000.000 ευρώ) μοιράσθηκε σε πενήντα επτά (57) τραπεζικές επιταγές και διακινήθηκε μέσω των παραπάνω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, με τελική κατάληξη τραπεζικούς λογαριασμούς άλλων εταιριών συμφερόντων τους. Ενδεικτικό στοιχείο του πολύπλοκου τρόπου μεταφοράς - διακίνησης του εγκληματικού προϊόντος, αλλά και του εξαιρετικά μεθοδευμένου τρόπου αλλαγής δικαιούχων των εταιριών, στους λογαριασμούς των οποίων για κάποιο χρονικό διάστημα βρισκόταν το προϊόν αυτό, αποτελεί, περαιτέρω, η καταγραφή των κάτωθι ενεργειών:

Με την από 15-12-2009 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρίας C&C, αποφασίστηκε η αγορά του 100% των μετοχών των εταιριών, «GRIVEAS VATSIKA HOLDINGS Ltd», «GRIVEAS VATSIKA STRATEGIC INVESTORS Ltd» και «GRIVEAS VATSIKA STOCK OPTIONS Ltd», με έδρα την Λευκωσία Κύπρου. Οι εταιρίες αυτές, κατέχουν από κοινού το 100% των μετοχών της εταιρίας, «C&C INTERNATIONAL HOLDINGS Ltd», με έδρα την Λευκωσία Κύπρου. Η εταιρία, «C&C INTERNATIONAL HOLDINGS Ltd», κατέχει το 100% των μετοχών των εταιριών, «C&C LONDON Ltd», με έδρα το Λονδίνο και «C&C GREEN A.E.», με έδρα την Αθήνα, ενώ η εταιρία «C&C GREEN A.E.», κατέχει το 50% των μετοχών της εταιρίας «POST BANK GREEN A.E.» με έδρα την Αθήνα. Το συνολικό κόστος κτήσης ανήλθε σε 15.000.000 ευρώ και εν μέρει συμψηφίστηκε με την εκποίηση προς την αντισυμβαλλόμενη εταιρία περιουσιακών στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση αξίας κτήσης, 7.355.060,11 ευρώ.

Ωστόσο, το ποσό αυτό των 15.000.000 ευρώ, προήλθε από τα ως άνω χορηγηθέντα δάνεια στην εταιρία C&C International, (ύψους 17 εκ. ευρώ), το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αντί να χρησιμοποιηθεί από την πιστούχο για τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκε, δηλαδή ως κεφάλαιο κίνησης, αναλήφθηκε ουσιαστικά από τους, Κυριάκο Γριβέα και Αναστασία Βάτσικα, αφού αυτοί το εισέπραξαν, ως αντίτιμο πώλησης στην πιστούχο εταιρία τους, των τριών (3) ως άνω Κυπριακών εταιριών, επίσης συμφερόντων τους,

οι οποίες Κυπριακές εταιρίες, είχαν και αρνητική καθαρή θέση (-99.000 ευρώ).

Η εν λόγω αγοραπωλησία, μάλιστα, έτυχε της προέγκρισης της Τράπεζας, τα στελέχη της οποίας δεν προέβησαν σε καμία ενέργεια για την διασφάλιση των απαιτήσεών της· τουναντίον, διευκόλυναν τους ανωτέρω, προκειμένου να συγκαλυφθεί, μέσω του Τραπεζικού συστήματος, η προέλευση των διακινούμενων χρημάτων, ως προϊόντων του ανωτέρω βασικού αδικήματος της κακουργηματικής απιστίας.

Πιο συγκεκριμένα, την 25-11-2009, η Τράπεζα, με την υπ' αριθ. 1226 επιστολή, που υπογράφεται από τον Αναπληρωτή Γεν. Διευθυντή Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, παρέσχε την συναίνεσή της στο να μεταβιβασθούν οι μετοχές της εγγυήτριας εταιρίας, (MODESCO HOLDING LTD), στους δύο μετόχους της, ήτοι, Κυριάκο Γριβέα και Αναστασία Βάτσικα, (μέτοχοι τόσο της C&C όσο και της MODESCO), και μάλιστα έναντι αγνώστου τιμήματος. Οι υπεύθυνοι της Τράπεζας, σαφώς και γνώριζαν ότι με τις παραπάνω εξαγορές και μεταβιβάσεις μετοχών, μειωνόταν σημαντικά η διασφάλιση του Τ.Τ., αφού η οικονομική κατάσταση της εγγυήτριας εταιρίας θα εξαρτάτο πλέον από τους δύο μετόχους της.

Παρά ταύτα, δεν έκαναν τίποτε για να εξασφαλιστεί επαρκής αποζημίωση της δανειολήπτριας C&C International από την πώληση της εγγυήτριας MODESCO, ούτε και μετά ταύτα έλαβαν οποιοδήποτε μέτρο διασφάλισης της απαίτησης της Τράπεζας. Αρκέστηκαν μόνον στην —γενική και κενή ουσιαστικού περιεχομένου— διατύπωση - ευχή ότι όλες οι προαναφερθείσες αγορές, απορροφήσεις κ.λπ. *«δεν θα επιβαρύνουν την οικονομική κατάσταση της C&C International»*, [σχετικό το υπ' αριθ. 2038/1172/2012 Πόρισμα του Προέδρου της Αρχής Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 39-40].

Στη συνέχεια, μάλιστα, η πιστούχος C&C και οφειλέτιδα εταιρία, με την από 31-10-2011 απόφαση της Γ.Σ., μετέβαλε την επωνυμία της σε «GLOBAL CONGRESS INITIATIVES A.E.», χωρίς να δημοσιεύσει την σχετική τροποποίηση στο ΦΕΚ ή να

ενημερώσει σχετικά το Τ.Τ., ενώ την 17-1-2012 υπέβαλε αίτηση για την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

Εν τέλει και συνεπεία όσων προαναφέρθηκαν, τον Οκτώβριο του 2011, το Τ.Τ. προέβη στην καταγγελία των επίμαχων Συμβάσεων, καθόσον διαπιστώθηκε ότι: **α)** τα προσκομισθέντα από την εταιρία στοιχεία είναι ελλιπή, χωρίς να επιτρέπουν την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων για την οικονομική κατάστασή της, **β)** η χρήση του προϊόντος του δανείου παραμένει αόριστη, ενόψει του ότι διαπιστώθηκε πως οι χρηματοδοτήσεις, σχεδόν στο σύνολό τους, δεν χρησιμοποιήθηκαν για τον προβλεπόμενο σκοπό, ήτοι για κεφάλαιο κίνησης, αλλά καταβλήθηκαν στους μετόχους για αγορά εταιριών τους, οι οποίες είχαν αρνητική καθαρή θέση και **γ)** είτε τα στοιχεία που είχε αποστείλει η εταιρία στο παρελθόν στηρίζονταν σε εικασίες της και όχι σε δεδομένα που εξήγαγε βάσει προσδιορισμού μελλοντικών ταμειακών ροών από αναλαμβανόμενες συνεργασίες, είτε οι προβλέψεις της εταιρίας ήταν ακριβείς αλλά επέδειξε αντισυμβατική συμπεριφορά μη καταβάλλοντας τα έσοδα από τις εκχωρημένες απαιτήσεις στους λογαριασμούς της Τράπεζας, ενώ περαιτέρω, προέκυψε σειρά δυσμενών στοιχείων σε βάρος της πιστούχου και των εγγυητών, όπως ακάλυπτες επιταγές, διοικητικές κυρώσεις, κατάσχεση, καταγγελία, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Εν τέλει, με την προαναφερθείσα πολύπλοκη διαδικασία μετατροπής, μεταφοράς και διακίνησης του εγκληματικού προϊόντος μέσω του τραπεζικού συστήματος και με σκοπό πάντοτε την απόκρυψη της αληθινής, (εγκληματικής) προέλευσής του, το προϊόν αυτό απεκρύβη τελικά και δεν κατέστη δυνατή η δέσμευσή του, αφού στους λογαριασμούς των, Κυριάκου Γριβέα και Αναστασίας Βάτσικα, καθώς και αυτούς των εταιριών συμφερόντων τους, (σε Ελληνικές Τράπεζες), δεν υπάρχουν σήμερα, παρά ασήμαντα υπόλοιπα.

## **9. Παναγιώτης Ευθυμίου του Ευαγγέλου:**



Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενους του, Ευάγγελο Αποστολάτο, Μαγδαληνή Ευθυμίου, Ευάγγελο Ευθυμίου και Χρήστο Ευθυμίου, με περισσότερες πράξεις τέλεσε περισσότερα εγκλήματα, που προβλέπονται από τον νόμο και τιμωρούνται με στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι:

**Α)** Εντός του έτους 2009 και με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, όντας πραγματικός δικαιούχος των εταιριών, ASPEN AKINHTΩN A.E., ALMOND AKINHTΩN A.E. και EKTASIS DEVELOPMENT A.E., με πρόθεση παρείχε άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, κατά τη διάρκεια των αξιόποινων πράξεων που αυτοί διέπραξαν, ήτοι της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, ήτοι:

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών ASPEN AKINHTΩN A.E., ALMOND AKINHTΩN A.E. και EKTASIS DEVELOPMENT A.E., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: **α)** η ASPEN AKINHTΩN A.E. έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009, **β)** η ALMOND AKINHTΩN A.E. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009 και **γ)** η EKTASIS DEVELOPMENT A.E. έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ την 8-4-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHTΩN A.E. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντιστοίχως, η ALMOND AKINHTΩN A.E. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω

Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφότερων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT A.E.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της, ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά την διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTΩN A.E. και ASPEN AKINHTΩN A.E. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP και χωρίς διαθέσιμες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, λόγω της νεοσύστατης φύσης τους, (συστήθηκαν μόλις τον Δεκέμβριο του 2008)· μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F. Το δε μετοχικό κεφάλαιο καθεμίας από τις εταιρίες αυτές ήταν μόλις 60.000 ευρώ.

**3)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT A.E. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της. Η εισήγηση δε της Υπο-Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση (βασιζόμενη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο. Στην σχετική δε εισήγηση επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς, όμως, σχετική εμπεριστατωμένη ανάλυση. Από τον εν λόγω πίνακα συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010-7/2012 τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

**4)** Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία. Μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, οι συγκατηγορούμενοι σου, υπάλληλοι του ΤΤ, έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, εάν δεν γνώριζαν ότι πραγματικός δικαιούχος των τριών ως άνω πιστούχων

εταιριών ήσουν εσύ, σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε κάποιο άγνωστο σ' αυτούς πρόσωπο, που «κρυβόταν» πίσω από μια offshore εταιρία των British Virgin Islands. Εάν, αντιθέτως, γνώριζαν ή είκαζαν ότι πραγματικός δικαιούχος ήσουν εσύ, τούτο σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε ένα πρόσωπο, το οποίο, ενώ δεν είχε αντικειμενικά την απαραίτητη φερεγγυότητα για την λήψη του δανείου που έλαβε ως εκπρόσωπος της δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT A.E. (51.000.000 ευρώ), του έδωσαν επιπλέον και τα ποσά των 22.440.000 ευρώ, των 12.780.000 ευρώ και των 18.480.000 ευρώ που προαναφέρθηκαν. Εάν, τέλος, πίστευαν ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHΤΩΝ A.E. και ALMOND AKINHΤΩΝ A.E. ήταν οι Σοφία ΤΟΛΟΥ και Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξιοσημείωτο είναι ότι στις φορολογικές δηλώσεις τους για το έτος 2009, δήλωσαν εισόδημα μόλις 7.905 ευρώ η πρώτη και 111.949 ευρώ ο δεύτερος.

**5)** Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**6)** Στην περίπτωση της EKTASIS, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS, μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**7)** Στις περιπτώσεις και των τριών ως άνω εταιριών (ALMOND, ASPEN, EKTASIS) δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**8)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα

στο εξωτερικό, (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» τους και θεμελιώνει την πρόθεση τους να ζημιώσουν την περιουσία της τράπεζας προς όφελος σας, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

**9)** Ειδικά στις χορηγήσεις προς τον όμιλο EKTASIS - ΕΥΘΥΜΙΟΥ, παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης έγκρισης.

**10)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων.

Περαιτέρω, δεν ελήφθη υπόψη το ότι η διάρκεια του Ο/Δ ήταν 21 έτη, ενώ η διάρκεια της μίσθωσης μεταξύ ALMOND και BAYER HELLAS ήταν 12ετής, (χωρίς να προσδιορίζεται ο χρόνος έναρξης της) και ήδη η χρηματοπιστωτική κρίση επηρέαζε τον κλάδο των ακινήτων οδηγώντας σε μειώσεις των μισθωμάτων.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για την περίπτωση της ASPEN, όπου τα Ο/Δ είχαν διάρκεια 21 έτη, ενώ οι αντίστοιχες μισθώσεις με τις εταιρίες UNILEVER και BERTOLUCCI, ήταν διάρκειας 12 ετών, η δε τελευταία έληγε μετά από μόλις 2 έτη. Μάλιστα στην τελευταία περίπτωση, το εισπραττόμενο μίσθωμα 3 μηνών επαρκούσε μόνο για την αποπληρωμή των τόκων της αντίστοιχης περιόδου, με αποτέλεσμα η ASPEN ν' αντιμετωπίζει δυσχέρεια στην αποπληρωμή των υποχρεώσεων της σε κάθε εκτοκιστική περίοδο, (σχετικό το υπ' αριθ. πρωτ. 2040/17.12.2010 έγγραφο της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα).

**11)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

**12)** Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E., ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων - ήταν υπερδανεισμένη από το 2007. Σύμφωνα με την ICAP credit taxing, η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια. Παρά ταύτα, όπως έχει παραπάνω αναφερθεί, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ.

Και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψη τους τις πληροφορίες από την ICAP καθυστερημένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα. Και τούτο, παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας. Επιπλέον, δεν ήταν εφικτή η σύγκριση των τελευταίων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας με προηγούμενα έτη, λόγω εφαρμογής στις τελευταίες του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, ενώ μέχρι τις αρχές του 2009 είχαν εγγραφεί εμπράγματα βάρη σε πάγια στοιχεία της εταιρίας συνολικού ύψους 294.000.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές τους, οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοι του Παναγιώτη Ευθυμίου, υπεύθυνοι της Τράπεζας, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση-υπέρογκο δανεισμό των εταιριών ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ, ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ και EKTASIS DEVELOPMENT ΑΕ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβούν σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά

παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 104.700.000 ευρώ.

Ο Παναγιώτης Ευθυμίου, ενεργώντας από κοινού με τους, Ευάγγελο Αποστολάτο, Μαγδαληνή Ευθυμίου, Ευάγγελο Ευθυμίου και Χρήστο Ευθυμίου, παρείχε άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενούς του, κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κατ' εξακολούθηση κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με τη υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση των προαναφερόμενων δανείων, με τις οποίες οι εταιρίες συμφερόντων του, ASPEN AKINHTΩN A.E., ALMOND AKINHTΩN A.E. και EKTASIS DEVELOPMENT A.E., χρηματοδοτήθηκαν με το συνολικό ποσό των 104.700.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζε ότι προξενούσε στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία και ήθελε να προξενήσει την ζημία αυτή.

**Β)** Στην Αθήνα και σε μη επακριβώς προσδιορισθείσες ημερομηνίες, πάντως από το έτος 2009 και εφεξής, με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος: **α)** απέκτησε, κατείχε, διαχειρίστηκε και χρησιμοποίησε περιουσία, εν γνώσει, κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και **β)** χρησιμοποίησε τον χρηματοπιστωτικό τομέα με την τοποθέτηση σ' αυτόν ή την διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα, τέτοιες δε πράξεις ενεργεί κατ' επάγγελμα, καθόσον από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης και την υποδομή που είχε διαμορφώσει με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης της πράξης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες προκύπτει σκοπός του προς πορισμό εισοδήματος.

Ειδικότερα, το ανωτέρω εγκληματικό προϊόν της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία, εκταμιεύθηκε κατά το

μεγαλύτερο μέρος του με έκδοση τραπεζικών επιταγών, «εις διαταγήν», της εκάστοτε πιστούχου εταιρίας καθώς και με μεταφορά πιστώσεων σε λογαριασμούς που είχαν σε άλλες Ελληνικές Τράπεζες, χωρίς ν' αποκαλύπτονται τα στοιχεία τρίτων δικαιούχων.

Μέσα από τους τραπεζικούς αυτούς λογαριασμούς, πραγματοποιήθηκε η μεταφορά των κεφαλαίων στην Κύπρο σε εταιρίες όπως η ALMOND ESTATE CYPRUS L.T.D. & ASPEN ESTATE CYPRUS L.T.D. Η μεταφορά δε των κεφαλαίων έγινε ευθύς αμέσως μετά την χορήγηση των δανείων και αυτό ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, [σχετικό το από 23.8.2013 πόρισμα του Προέδρου της Αρχής Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες].

Από το δάνειο ύψους 51.000.000 ευρώ που δόθηκε από το ΤΤ ,στην εταιρία EKTASIS DEVELOPMENT A.E. τον Απρίλιο του 2009, ποσό 39.161.000 ευρώ δόθηκε για εξόφληση παλαιότερου δανείου στην Τράπεζα Πειραιώς, ενώ ποσό 11.000.000 ευρώ, το οποίο είχε δοθεί ως κεφάλαιο κίνησης, οδηγήθηκε σε λογαριασμό που τηρούσε η εταιρία στην Τράπεζα Πειραιώς και από εκεί ποσό 3.000.000 ευρώ στάλθηκε με έμβασμα σε λογαριασμό της εταιρίας στην Κύπρο, ποσό 4.000.000 ευρώ έγινε τότε προθεσμιακή κατάθεση και ποσό 4.000.000 ευρώ αναλήφθηκε κυρίως με επιταγές.

Με άλλα λόγια, το προϊόν του εγκλήματος της κακουργηματικής απιστίας, που ισούται με το ποσό των δοθέντων - ληφθέντων και μη επιστραφέντων δανείων, παραδόθηκε στον, Παναγιώτη Ευθυμίου και στους συγκατηγορούμενούς του, Μαγδαληνή Ευθυμίου, Ευάγγελο Ευθυμίου, Χρήστο Ευθυμίου και Ευάγγελο Αποστολάτο, με τραπεζικές επιταγές. Ευθύς αμέσως άρχισε την διαδικασία νομιμοποίησής του, με σκοπό την απόκρυψη της αληθούς προέλευσής του και την συγκάλυψη της τοποθέτησής του. Οι επιταγές μετατράπηκαν σε καταθέσεις και στη συνέχεια, μέσω του τραπεζικού συστήματος, έγινε μεταφορά και απόκρυψη των κεφαλαίων σε άγνωστο, μέχρι στιγμής, τόπο.

Από τη στιγμή δε που τα ποσά των δανείων διοχετεύθηκαν στην Κύπρο και από κει σε άγνωστους παραπέρα προορισμούς, η ματαίωση της αποπληρωμής τους είχε ήδη νομοτελειακά



συντελεστεί, ενώ για το σύνολο των δανείων που δόθηκαν, δεν υφίσταντο, ούτε το έτος 2009, ούτε αργότερα, ούτε υφίστανται σήμερα, αντικειμενικά, δυνατότητες - πιθανότητες επιστροφής τους εκ μέρους των ως άνω πραγματικών πιστούχων - δικαιούχων των εταιριών ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. και EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.

**10. Μαγδαληνή Ευθυμίου συζ. Παναγιώτη &**

**11. Χρήστος Ευθυμίου του Παναγιώτη &**

**12. Ευάγγελος Ευθυμίου του Παναγιώτη:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, ενεργώντας από κοινού με τον συγκατηγορούμενό τους, Παναγιώτη Ευθυμίου με περισσότερες πράξεις τέλεσαν περισσότερα εγκλήματα, που προβλέπονται από τον νόμο και τιμωρούνται με στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι:

**Α)** Εντός του έτους 2009, όντες συνιδιοκτήτες της εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., με πρόθεση παρείχαν άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενούς τους, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, κατά τη διάρκεια των αξιόποινων πράξεων που αυτοί διέπραξαν, ήτοι της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού ήτοι:

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., προέβη στις 8-4-2009 στη χορήγηση ομολογιακού δανείου ύψους 51.000.000 ευρώ. Κατά τον χρόνο που δόθηκε το επίμαχο δάνειο, συνιδιοκτήτες της πιστούχου εταιρίας ήταν οι ανωτέρω κατηγορούμενοι, Μαγδαληνή Ευθυμίου, Ευάγγελος Ευθυμίου, Χρήστος Ευθυμίου και ο Παναγιώτης Ευθυμίου.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής

Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά στην διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT A.E. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της. Η εισήγηση δε της Υπο-Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση (βασισόμενη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο.

Στην σχετική δε εισήγηση επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς, όμως, σχετική εμπεριστατωμένη ανάλυση. Από τον εν λόγω πίνακα συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010-7/2012 τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση

του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

**2)** Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**3)** Στην περίπτωση της EKTASIS, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS, μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**4)** Δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**5)** Παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης, (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης έγκρισης.

**6)** Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E., ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων, ήταν υπερδανεισμένη από το 2007. Σύμφωνα με την ICAP credit taxing, η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια. Παρά ταύτα, όπως έχει παραπάνω αναφερθεί, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ.

Και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψη τους τις πληροφορίες από την ICAP καθυστερημένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα. Και τούτο, παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας.

Επιπλέον, δεν ήταν εφικτή η σύγκριση των τελευταίων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας με προηγούμενα έτη, λόγω εφαρμογής στις τελευταίες του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου, ενώ μέχρι τις αρχές του 2009 είχαν εγγραφεί εμπράγματα βάρη σε πάγια στοιχεία της εταιρίας συνολικού ύψους 294.000.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές τους, οι συγκατηγορούμενοι τους, υπεύθυνοι της Τράπεζας, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση, υπέρογκο δανεισμό της εταιρίας, ΕΚΤΑΣΙΣ DEVELOPMENT ΑΕ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβούν σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 51.000.000 ευρώ.

Οι, Μαγδαληνή Ευθυμίου, Ευάγγελος Ευθυμίου και Χρήστος Ευθυμίου, ενεργώντας από κοινού με τους Παναγιώτη Ευθυμίου, Ευάγγελο Ευθυμίου και Χρήστο Ευθυμίου, παρείχαν άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενούς τους, κατά την διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με τη υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση του προαναφερόμενου δανείου, με την οποία η εταιρία συμφερόντων τους, ΕΚΤΑΣΙΣ DEVELOPMENT Α.Ε., χρηματοδοτήθηκε με το ποσό των 51.000.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζαν ότι προξενούσαν στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία και ήθελαν να προξενήσουν την ζημία αυτή.

**Β)** Στην Αθήνα και σε μη επακριβώς προσδιορισθείσες ημερομηνίες, πάντως από το έτος 2009 και εφεξής, με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος: **α)** απέκτησαν, κατείχαν, διαχειρίστηκαν και χρησιμοποίησαν περιουσία, εν γνώσει, κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και **β)** χρησιμοποίησαν τον χρηματοπιστωτικό τομέα με την τοποθέτηση σ' αυτόν ή την διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα, τέτοιες δε πράξεις ενεργούν κατ' επάγγελμα, καθόσον από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης και την υποδομή που είχε διαμορφώσει με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης της πράξης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες προκύπτει σκοπός τους προς πορισμό εισοδήματος.

Ειδικότερα, το ανωτέρω εγκληματικό προϊόν της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία, εκταμιεύθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος του με έκδοση τραπεζικών επιταγών, «εις διαταγήν», της εκάστοτε πιστούχου εταιρίας καθώς και με μεταφορά πιστώσεων σε λογαριασμούς που είχαν σε άλλες Ελληνικές Τράπεζες, χωρίς ν' αποκαλύπτονται τα στοιχεία τρίτων δικαιούχων.

Μέσα από τους τραπεζικούς αυτούς λογαριασμούς, πραγματοποιήθηκε η μεταφορά των κεφαλαίων στην Κύπρο σε εταιρίες όπως η ALMOND ESTATE CYPRUS L.T.D. & ASPEN ESTATE CYPRUS L.T.D. Η μεταφορά δε των κεφαλαίων έγινε ευθύς αμέσως μετά την χορήγηση των δανείων και αυτό ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, [σχετικό το από 23.8.2013 πόρισμα του Προέδρου της Αρχής Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες].

Από το δάνειο ύψους 51.000.000 ευρώ που δόθηκε από το ΤΤ ,στην εταιρία EKTASIS DEVELOPMENT A.E. τον Απρίλιο του 2009, ποσό 39.161.000 ευρώ δόθηκε για εξόφληση παλαιότερου δανείου στην Τράπεζα Πειραιώς, ενώ ποσό 11.000.000 ευρώ, το οποίο είχε δοθεί ως κεφάλαιο κίνησης, οδηγήθηκε σε λογαριασμό που τηρούσε η εταιρία στην Τράπεζα Πειραιώς και από εκεί ποσό 3.000.000 ευρώ στάλθηκε με έμβασμα σε λογαριασμό της εταιρίας

στην Κύπρο, ποσό 4.000.000 ευρώ έγινε τότε προθεσμιακή κατάθεση και ποσό 4.000.000 ευρώ αναλήφθηκε κυρίως με επιταγές.

Με άλλα λόγια, το προϊόν του εγκλήματος της κακουργηματικής απιστίας, που ισούται με το ποσό των δοθέντων - ληφθέντων και μη επιστραφέντων δανείων, παραδόθηκε στους, Μαγδαληνή Ευθυμίου, Ευάγγελο Ευθυμίου, Χρήστο Ευθυμίου και στον συγκατηγορούμενό τους, Παναγιώτη Ευθυμίου, με τραπεζικές επιταγές. Ευθύς αμέσως άρχισαν την διαδικασία νομιμοποίησής του, με σκοπό την απόκρυψη της αληθούς προέλευσής του και την συγκάλυψη της τοποθέτησής του. Οι επιταγές μετατράπηκαν σε καταθέσεις και στη συνέχεια, μέσω του τραπεζικού συστήματος, έγινε μεταφορά και απόκρυψη των κεφαλαίων σε άγνωστο, μέχρι στιγμής, τόπο.

Από τη στιγμή δε που τα ποσά των δανείων διοχετεύθηκαν στην Κύπρο και από κει σε άγνωστους παραπέρα προορισμούς, η ματαίωση της αποπληρωμής τους είχε ήδη νομοτελειακά συντελεστεί, ενώ για το σύνολο των δανείων που δόθηκαν, δεν υφίσταντο, ούτε το έτος 2009, ούτε αργότερα, ούτε υφίστανται σήμερα, αντικειμενικά, δυνατότητες - πιθανότητες επιστροφής τους εκ μέρους των ως άνω πραγματικών πιστούχων - δικαιούχων των εταιριών ASPEN AKINHTΩN A.E., ALMOND AKINHTΩN A.E. και EKTASIS DEVELOPMENT A.E.

### **13. Ευάγγελος Αποστολάτος του Αγγέλου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, ενεργώντας από κοινού με τον συγκατηγορούμενό του, Παναγιώτη Ευθυμίου, με περισσότερες πράξεις τέλεσε περισσότερα εγκλήματα, που προβλέπονται από τον νόμο και τιμωρούνται με στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι:

**A)** Εντός του έτους 2009, με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, όντας πραγματικός δικαιούχος των εταιριών ASPEN AKINHTΩN A.E. και ALMOND

ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., από κοινού με τον Παναγιώτη Ευθυμίου, με πρόθεση παρείχε άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, κατά τη διάρκεια των αξιόποινων πράξεων που αυτοί διέπραξαν, ήτοι της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού και κατ' εξακολούθηση.

Ειδικότερα, το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. και ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. προέβη σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: **α)** η ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009 και **β)** η ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία «ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντιστοίχως, η ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφοτέρων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη,

ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά στην διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTΩN A.E. και ASPEN AKINHTΩN A.E. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP και χωρίς διαθέσιμες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, λόγω της νεοσύστατης φύσης τους (συστήθηκαν μόλις τον Δεκέμβριο του 2008). μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F. Το δε μετοχικό κεφάλαιο καθεμίας από τις εταιρίες αυτές ήταν μόλις 60.000 ευρώ.

**3)** Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.



4) Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

5) Δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

6) Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό, (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» τους και θεμελιώνει την πρόθεσή τους να ζημιώσουν την περιουσία της τράπεζας προς όφελος σας, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

7) Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων. Περαιτέρω, δεν ελήφθη υπόψη το ότι η διάρκεια του Ο/Δ ήταν 21 έτη, ενώ η διάρκεια της μίσθωσης μεταξύ ALMOND και BAYER HELLAS ήταν 12ετής (χωρίς να προσδιορίζεται ο χρόνος έναρξης της) και ήδη η χρηματοπιστωτική κρίση επηρέαζε τον κλάδο των ακινήτων οδηγώντας σε μειώσεις των μισθωμάτων.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για την περίπτωση της ASPEN, όπου τα Ο/Δ είχαν διάρκεια 21 έτη, ενώ οι αντίστοιχες μισθώσεις με τις εταιρίες UNILEVER και BERTOLUCCI, ήταν διάρκειας 12 ετών, η δε τελευταία έληγε μετά από μόλις 2 έτη. Μάλιστα στην τελευταία περίπτωση, το εισπραττόμενο μίσθωμα 3 μηνών επαρκούσε μόνο για την αποπληρωμή των τόκων της αντίστοιχης περιόδου, με αποτέλεσμα η ASPEN ν' αντιμετωπίζει δυσχέρεια στην αποπληρωμή των υποχρεώσεων της σε κάθε εκτοκιστική περίοδο (σχετικό το υπ' αριθ. πρωτ. 2040/17.12.2010 έγγραφο της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα).

**8)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

Με τις ως άνω ενέργειές τους, οι συγκατηγορούμενοι του, υπεύθυνοι της Τράπεζας, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση - υπέρογκο δανεισμό των εταιριών ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ και ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΕ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβούν σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 53.700.000 ευρώ.

Ο Ευάγγελος Αποστολάτος, ενεργώντας από κοινού με τον Παναγιώτη Ευθυμίου, παρείχε άμεση συνδρομή στους παραπάνω

συγκατηγορούμενούς του, κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κατ' εξακολούθηση κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με τη υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση των προαναφερόμενων δανείων, με τις οποίες οι εταιρίες συμφερόντων σας ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. και ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε., χρηματοδοτήθηκαν με το συνολικό ποσό των 53.700.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζε ότι προξενούσε στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία και ήθελε να προξενήσει την ζημία αυτή.

**Β)** Στην Αθήνα και σε μη επακριβώς προσδιορισθείσες ημερομηνίες, πάντως από το έτος 2009 και εφεξής, με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος:

**α)** απέκτησε, κατείχε, διαχειρίστηκε και χρησιμοποίησε περιουσία, εν γνώσει, κατά το χρόνο της κτήσης ή της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και **β)** χρησιμοποίησε τον χρηματοπιστωτικό τομέα με την τοποθέτηση σ' αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα, τέτοιες δε πράξεις ενεργεί κατ' επάγγελμα, καθόσον από την επανειλημμένη τέλεση της πράξης και την υποδομή που είχε διαμορφώσει με πρόθεση επανειλημμένης τέλεσης της πράξης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες προκύπτει σκοπός του προς πορισμό εισοδήματος.

Ειδικότερα, το ανωτέρω εγκληματικό προϊόν της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία, εκταμιεύθηκε κατά το μεγαλύτερο μέρος του με έκδοση τραπεζικών επιταγών «εις διαταγήν» της εκάστοτε πιστούχου εταιρίας καθώς και με μεταφορά πιστώσεων σε λογαριασμούς που είχαν σε άλλες Ελληνικές Τράπεζες, χωρίς ν' αποκαλύπτονται τα στοιχεία τρίτων δικαιούχων.

Μέσα από τους τραπεζικούς αυτούς λογαριασμούς, πραγματοποιήθηκε η μεταφορά των κεφαλαίων στην Κύπρο σε εταιρίες όπως η ALMOND ESTATE CYPRUS L.T.D. & ASPEN ESTATE CYPRUS L.T.D. Η μεταφορά δε των κεφαλαίων έγινε

ευθύς αμέσως μετά την χορήγηση των δανείων και αυτό ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, [σχετικό το από 23.8.2013 πόρισμα του Προέδρου της Αρχής Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες].

Με άλλα λόγια, το προϊόν του εγκλήματος της κακουργηματικής απιστίας, που ισούται με το ποσό των δοθέντων - ληφθέντων και μη επιστραφέντων δανείων, παραδόθηκε στον Ευάγγελο Αποστολάτο και στον Παναγιώτη Ευθυμίου, με τραπεζικές επιταγές. Ευθύς αμέσως άρχισε την διαδικασία νομιμοποίησής του, με σκοπό την απόκρυψη της αληθούς προέλευσής του και την συγκάλυψη της τοποθέτησής του. Οι επιταγές μετατράπηκαν σε καταθέσεις και στη συνέχεια, μέσω του τραπεζικού συστήματος, έγινε μεταφορά και απόκρυψη των κεφαλαίων σε άγνωστο, μέχρι στιγμής, τόπο. Από τη στιγμή δε που τα ποσά των δανείων διοχετεύθηκαν στην Κύπρο και από κει σε άγνωστους παραπέρα προορισμούς, η ματαίωση της αποπληρωμής τους είχε ήδη νομοτελειακά συντελεστεί, ενώ για το σύνολο των δανείων που δόθηκαν, δεν υφίσταντο, ούτε το έτος 2009, ούτε αργότερα, ούτε υφίστανται σήμερα, αντικειμενικά, δυνατότητες - πιθανότητες επιστροφής τους εκ μέρους των ως άνω πραγματικών πιστούχων - δικαιούχων των εταιριών ASPEN AKINHTΩN A.E. και ALMOND AKINHTΩN A.E.

#### **14. Δημήτριος Μπακατσέλος του Απόστολου:**

Στην Αθήνα, εντός του έτους 2011, ενεργώντας με την ιδιότητα του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», με πρόθεση παρείχε άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενούς του, υπαλλήλους του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ», Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, Παναγιώτα Μπέζα και Φωτεινή Κρέστα, κατά τη διάρκεια της αξιόποινης πράξης που αυτοί διέπραξαν, ήτοι

της κακουργηματικής απιστίας τελεσθείσας από κοινού, εκ της οποίας προκλήθηκε περιουσιακή ζημία μεγαλύτερη των 30.000 ευρώ, ήτοι:

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας του Δημητρίου Μπακατσέλου, προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση αυτής με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα, Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τους Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τους Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά στη διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (ΙΚ/ΞΚ) από 4,57 στις 31.12.2008 σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε

αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημίες 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000 ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011.

Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000 ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεών της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενη αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπαρέσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά την πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP

από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ. 150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές τους, οι παραπάνω συγκατηγορούμενοι του Δημητρίου Μπακατσέλου, όντες υπεύθυνοι δυνάμει συμβάσεως, για την επιμέλεια και την διαχείριση της περιουσίας του ΤΤ, ζημίωσαν εν γνώσει τους και για να ωφεληθεί η εταιρία του ανωτέρω, την περιουσία του ΤΤ, εισηγούμενοι και εγκρίνοντας τη χρηματοδότηση της εταιρίας του, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, χωρίς εγγυήσεις, χωρίς να προβούν σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί, κατά το ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις Τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες.

Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%. Το γεγονός αυτό δεν αναιρεί, όμως, την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και

αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

Ο Δημήτριος Μπακατσέλος, ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», παρείχε άμεση συνδρομή στους παραπάνω συγκατηγορούμενούς του κατά τη διάρκεια και στην εκτέλεση της ανωτέρω άδικης κύριας πράξης της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος του ΤΤ, συμπράττοντας με την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης μέσω ομολογιακού δανείου της παραπάνω εταιρίας του, ανταλλαγή αλληλογραφίας και την εν τέλει κατάρτιση του προαναφερόμενου δανείου, με την οποία η ως άνω εταιρία του χρηματοδοτήθηκε με το ποσό των 1.000.000 ευρώ, ενεργώντας δε με τον τρόπο αυτό γνώριζε ότι προξενούσε στο ΤΤ την προαναφερθείσα ζημία και ήθελε να προξενήσει τη ζημία αυτή.

### **15. Άγγελος Φιλιππίδης του Ιωάννη:**

Στην Αθήνα, στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις τέλεσε περισσότερα εγκλήματα, που προβλέπονται και τιμωρούνται από τον νόμο με στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι:

**Α)** Κατά τους κατωτέρω χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη, Φωτεινή Κρέστα και Διονύσιο Γκολφινόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ», (ΤΤ), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη



μορφή ομολογιακών δανείων και πιστοδοτήσεων προς θυγατρικές του ΤΤ, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης.

Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές σου, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ.

Ειδικότερα:

### **1) ΟΜΙΛΟΣ ΓΡΙΒΕΑ - ΒΑΤΣΙΚΑ**

#### **1α. Υπόθεση C & C International AE**

Τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του έτους 2009, με τις υπ' αριθ. 79/13-3-2009 και 84/31-7-2009, εγκριτικές αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., αντίστοιχα, η Τράπεζα χρηματοδότησε την εταιρία «C&C International A.E.», μέσω δύο Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της τελευταίας, ύψους 17.000.000 ευρώ συνολικά, τα οποία καλύφθηκαν από το ΤΤ, που κατέστη εντεύθεν η βασική πιστοδότρια Τράπεζα. Τον Μάρτιο του 2009, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, που απαρτιζόταν από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο του ΔΣ και τους, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλέρη και Σπύρο Πολίτη, ενέκρινε δυνάμει της υπ' αριθ. 79/13-3-2009 απόφασης, την χορήγηση στην εταιρία «C&C International S.A.» Ομολογιακού Δανείου ύψους 7.000.000 ευρώ, διάρκειας 10 ετών, με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, καθώς

προβλέφθηκε η αποπληρωμή του κεφαλαίου να γίνει τμηματικά και από το τέλος του 4<sup>ου</sup> έτους, λαμβάνοντας υπόψη την θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τους Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα.

Αναφερόμενος σκοπός του δανείου ήταν *η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της πιστούχου για την επόμενη δεκαετία*. Προς εξασφάλιση του ανωτέρω δανείου, συνομολογήθηκε ότι «*η εταιρία θα ενεχυριάσει τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί στο Τ.Τ., στον οποίο θα εμπίπτουν τα έσοδα από τα συνέδρια που έχει αναλάβει. Ο λογαριασμός θα ενεχυριάζεται μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται στην εταιρία*». Κατά την άποψη-εισήγηση δε της αρμόδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης, με τον τρόπο αυτό «*εξασφαλίζεται η πλήρης είσπραξη τόκων ή και κεφαλαίου στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς, και μάλιστα πριν καλυφθούν υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους (π.χ. ΙΚΑ). Μοναδικός κίνδυνος για την Τράπεζα αποτελεί η μη είσπραξη εσόδων από την εταιρία για την παροχή των υπηρεσιών της στα συνέδρια. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν είναι και πολύ πιθανό, καθώς το πελατολόγιο της εταιρίας, (διεθνείς και κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.λπ.) θεωρείται ιδιαίτερος ασφαλές*».

Στο εισηγητικό επισημάνθηκαν ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, το οποίο καθιστούσε το ΤΤ τη μεγαλύτερη δανείστρια τράπεζα, ο υψηλός υφιστάμενος τραπεζικός δανεισμός 12,8 εκ. ευρώ και η αδυναμία εκχώρησης των γεγεννημένων απαιτήσεων.

Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2009, η ίδια ως άνω Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, δυνάμει της υπ' αριθ. 84/31-7-2009 απόφασης, ενέκρινε τη χορήγηση νέου Ομολογιακού Δανείου στην εταιρία C&C International, ύψους 10.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τους προαναφερόμενους τρεις συγκατηγορούμενους του Άγγελου Φιλιππίδη.

Σκοπός του εν λόγω δανείου ήταν *η κάλυψη «των σημαντικών κενών ρευστότητας»* τα δύο πρώτα χρόνια, ενός νέου εγχειρήματος

που είχε αναλάβει η ως άνω εταιρία, ως απόρροια νέας συνεργασίας με διεθνή οίκο για διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων. Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου, δόθηκαν οι ακόλουθες εγγυήσεις:

**α)** Παρασχέθηκαν οι προσωπικές εγγυήσεις των δύο μετόχων, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ και η εταιρική εγγύηση της εταιρίας «MODESCO HOLDING LTD», συμφερόντων των ιδίων ως άνω προσώπων, η οποία φέρεται να διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία.

**β)** Συνομολογήθηκε να άγονται σε καταθετικό λογαριασμό της C&C International τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού που η εταιρία θα διοργανώνει, ο οποίος θα είναι ενεχυριασμένος μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται σταδιακά στην εταιρία.

**γ)** Προβλέφθηκε η υποχρέωση της πιστούχου C&C International να ενημερώνει την Τράπεζα για όλες τις Συμβάσεις τις οποίες υπογράφει (με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πρόγραμμα αποπληρωμής), καθώς και η δυνατότητα της Τράπεζας να καταγγείλει τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου σε περίπτωση που τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού διαφοροποιηθούν σε σχέση με το πλάνο που παρείχε η εταιρία, και αποκλίνουν μειούμενα κατά ποσοστό πλέον του 40% κατά το τέλος του τρίτου έτους και τέλος.

**δ)** Προτάθηκε ως εξασφάλιση της Τράπεζας να υφίσταται στην οικεία σύμβαση όρος που θα υποχρεώνει την εταιρία αφενός μεν να μην παραχωρεί, δέχεται ή επιτρέπει να υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις ή άλλα εμπράγματα βάρη, ασφάλειες και εν γένει δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της (negative pledge), χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, αφετέρου δε να μην μεταβάλλει την μετοχική της σύνθεση, ομοίως χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων.

Στο από 27.7.2009 εισηγητικό σημείωμα της Υποεπιτροπής επισημαίνονταν οι ίδιοι κίνδυνοι, όπως και στο πρώτο δάνειο, καθώς και η εμφανής μείωση των πωλήσεων της μητρικής εταιρίας

κατά το έτος 2008. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΤτΕ, τα δύο παραπάνω Ομολογιακά Δάνεια, που υπεγράφησαν τελικά μεταξύ του Τ.Τ. και της εταιρίας C&C International S.A. την 23-3-2009 και την 12-8-2009 αντίστοιχα, χορηγήθηκαν υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, καθόσον περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο έναντι ανεπαρκών εξασφαλίσεων, παρά το γεγονός ότι χορηγούνταν σε μια νεοσύστατη εταιρία παροχής υπηρεσιών. Συνεπώς εξαρχής, ήτοι *κατά την συνομολόγηση των υπό έρευνα δανειακών συμβάσεων*, δεν διασφαλιζονταν τα συμφέροντα και η περιουσία της δανείστριας Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις του Τ.Τ. προς την εταιρία C&C International, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ κατέληξαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

**(α)** Το ύψος των δανείων ήταν υψηλό λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών της εταιρίας, χωρίς να υφίστανται ουσιαστικές εξασφαλίσεις (π.χ. γεγεννημένες απαιτήσεις ή προσημείωση επί ακινήτου).

**(β)** Το Τ.Τ. κατέστη με την χορήγηση των δανείων αυτών η μεγαλύτερη πιστοδότρια Τράπεζα.

**(γ)** Η μεγάλη διάρκεια και η περίοδος χάριτος δεν συνάδουν με το σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, ενώ, επιπροσθέτως, το σύνολο του ποσού των χρηματοδοτήσεων καταβλήθηκε άμεσα, και όχι σύμφωνα και αναλογικά με τις ανάγκες της πιστούχου.

**(δ)** Όσον αφορά δε στην δυνατότητα εξυπηρέτησης των υπό έρευνα Ομολογιακών Δανείων, σημειώθηκαν τα εξής: Στο από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου (για το πρώτο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οικονομικά στοιχεία του Ομίλου για το έτος 2007, προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2008 και business plan για τα έτη 2009-2013. Στην περιγραφή δε των αναλαμβανόμενων κινδύνων αναφέρεται ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός, το ύψος του αιτούμενου δανείου και η ουσιαστική αδυναμία εκχώρησης απαιτήσεων.

Ωστόσο, παρά την εν λόγω αναφορά, η αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. εισηγήθηκε την *έγκριση* της επίμαχης χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή θέση του Ομίλου, τη δυναμική ανάπτυξη και τις νέες συνεργασίες, τα περιθώρια κερδοφορίας και τις ικανοποιητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης. Σε 4 μόλις μήνες, προκύπτει νέο αίτημα χρηματοδότησης, λόγω ανάληψης από την πιστούχο νέου project, (οργάνωση ιατρικών συνεδρίων). Στο από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου (για το δεύτερο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οριστικά οικονομικά στοιχεία του έτους 2008, όπου προκύπτει ήδη σημαντική υστέρηση έναντι των εκτιμώμενων, (κύκλος εργασιών Ομίλου -17%), χωρίς αυτό και πάλι ν' αποτελέσει αποτρεπτικό στοιχείο για την περαιτέρω χρηματοδότηση, ενώ δεν προσκομίστηκε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), στο οποίο να παρουσιάζονται οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις. Βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2008, ο Όμιλος παρουσίαζε ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που καλύπτονταν με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, λόγω καταβολής προκαταβολών (όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις), βραδείας είσπραξης απαιτήσεων (πέραν του έτους) και ουσιαστών πιστώσεων από το συναλλακτικό του κύκλωμα (λαμβάνοντας και προκαταβολές πελατών). Επακόλουθα, την 31-12-2008 εμφάνιζε βραχυπρόθεσμο δανεισμό 9.133.000 ευρώ πλέον μακροπρόθεσμου 3.827.000 ευρώ, ήτοι ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν στο 58% του κύκλου εργασιών.

Με τον πρόσθετο δε δανεισμό που έλαβε από την Τράπεζα, (ύψους 17.000.000 ευρώ), ο οποίος, ως ελέχθη, δεν ήταν συμβατός με τα προηγούμενα μεγέθη του Ομίλου και βασιζόταν μόνο στα προσδοκώμενα και σε μεγάλο βάθος χρόνου μεγέθη, η εταιρία κατέστη υπερδανεισμένη. Επιπλέον, οι εκτιμήσεις των υπευθύνων αποδείχθηκαν ιδιαίτερα αισιόδοξες, καθόσον υπήρξε ουσιαστική υστέρηση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα.

Ειδικότερα, για τη χρήση του έτους 2008, ήδη δηλαδή πριν από τον επίμαχο χρόνο χορήγησης των Ο/Δ, σημειώθηκε απόκλιση έναντι των εκτιμώμενων προσωρινών στοιχείων, (μειωμένος

κύκλος εργασιών Ομίλου κατά 17%), ενώ μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται το έτος 2009 (κύκλος εργασιών μειωμένος κατά -39%) σε σχέση με τον προβλεπόμενο από το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), εμφανίζοντας μεν κερδοφορία, αλλά με μεγάλη απόκλιση έναντι της προβλεπόμενης κατά -57%.

**(ε)** Υπήρχαν ελλείψεις σε ποιοτικά στοιχεία στις εισηγήσεις και συγκεκριμένα δεν γινόταν αναφορά στον τρόπο προσέγγισης του πελάτη, σε τυχόν δυσμενή στοιχεία, αλλά και στη διαβάθμιση της πιστούχου από την ICAP· σύμφωνα δε με αναφορά της τελευταίας, η πιστούχος είχε ταξινομηθεί στην κατηγορία D, βάσει στοιχείων της 31-12-2007, έναντι επιθυμητού Rating μέχρι C βάσει της πιστοδοτικής πολιτικής του Εγχειριδίου Διαδικασιών Ο/Δ της Τράπεζας [βλ. και σελ. 8-9 του από Νοεμβρίου 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ]. Το 2010-2011 το Icap Rating της εταιρίας ήταν E.

**(στ)** Υπήρχε έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών (financial covenants) στα επίμαχα Ομολογιακά Δάνεια. Ο μόνος περιοριστικός όρος σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα χρήσης, αφορούσε σε βάθος χρόνου (ειδικότερα, στο δεύτερο ως άνω δάνειο περιελήφθη όρος που προέβλεπε ως γεγονός καταγγελίας ενδεχόμενη απόκλιση των εσόδων στο τέλος του 3<sup>ου</sup> έτους κατά 40% έναντι του προβλεπόμενου στόχου).

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην από 23.6.2011 έκθεση επανεξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου του Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων και στην από 16.9.2011 ενημέρωση για τα επίμαχα ομολογιακά δάνεια της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων του Τ.Τ. γίνεται έμμεση αναφορά σε κατάχρηση των συνήθων όρων τραπεζικού δανεισμού και ελλιπή παρακολούθηση των δανείων από την τράπεζα:

«...η ελλιπής εξασφάλιση της τράπεζάς μας, λόγω της φύσης των συμβάσεων εκχώρησης των απαιτήσεων, που εναποθέτει στη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας την ακριβή ενημέρωση της τράπεζας, τόσο για τη εξέλιξη των συνεδρίων και τις νέες συμβάσεις, όσο και των αντίστοιχων πληρωμών...το γεγονός ότι στις πιστώτριες τράπεζες εκτός από μικρά όρια που έχουν

παρασχεθεί άνευ εξασφαλίσεων, τα χορηγηθέντα κεφάλαια στην πλειονότητά τους έχουν εξασφαλιστεί με προσημείωση ακινήτων και επιταγές πελατείας, τιμολόγια και συμβόλαια, για τα οποία ενώ έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις από την εταιρία δεν έχουν δοθεί, με συνέπεια να θεωρούμε ότι έχουν εκχωρηθεί σε άλλες τράπεζες – και κατά συνέπεια να έχουν χρηματοδοτηθεί – απαιτήσεις που είναι ήδη εκχωρημένες στην τράπεζά μας...τις επενδυτικές επιλογές των μετόχων της εταιρίας μέσω των εξαγορών-συγχωνεύσεων θυγατρικών τους εταιριών για τις οποίες, ενώ υπήρχε συμβατική υποχρέωση της εταιρίας, δεν ειδοποιηθήκαμε παρά μόνο μετά την οριστικοποίησή τους...το διάστημα αυτό (2011) διενεργήθηκε έλεγχος στα ακίνητα, που σύμφωνα με το Ε9 που είχε προσκομισθεί το 2008 από τους εγγυητές Γριβέα και Βάτσικα, είχαν στην κατοχή τους, καθώς και στο ακίνητο που στεγάζεται η εταιρία στη Μεταμόρφωση Αττικής και στα ακίνητα της εγγυήτριας εταιρίας MODESCO και προέκυψε ότι σχεδόν όλα τα ακίνητα είναι προσημειωμένα σε άλλες τράπεζες ή έχουν γίνει sale & lease back από εταιρίες leasing...».

Κατόπιν τούτων, η ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία της Τράπεζας από την ανωτέρω χρηματοδότηση εκτιμήθηκε στο 100% της απαίτησης, ήτοι στο ποσό των 17.641.000 ευρώ, έναντι σχηματισθισών προβλέψεων ποσοστού 90%, η οποία ζημία εν τέλει βαρύνει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, [σχετικό το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, ιδίως σελ. 14, 19 καθώς και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ., ιδίως σελ. 36 επ.].

### **1β. Υπόθεση POST BANK GREEN INSTITUTE**

Τον Ιούλιο του 2009, και ενώ έχει προηγηθεί εκ μέρους των υπευθύνων του Τ.Τ. ο προαναφερόμενος δανεισμός, η Τράπεζα, εκπροσωπούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη και η C&C International, εκπροσωπούμενη από τον Κυριάκο Γριβέα, ίδρυσαν την εταιρία με την επωνυμία, «Postbank Green Institute S.A.» (PBGI), με ποσοστό συμμετοχής 50% έκαστος (σχετική η από 30.7.2009 συμφωνία μετόχων μεταξύ του Τ.Τ και της C&C International).

Το μετοχικό κεφάλαιο ορίστηκε σε 500.000 ευρώ, από το οποίο η εταιρία C&C κατέβαλε το ποσοστό της μέσω δανεισμού από το T.T. Η εταιρία PBGI δραστηριοποιήθηκε σε θέματα σχετιζόμενα με την «πράσινη οικονομία», (συμβουλευτικές υπηρεσίες, προγράμματα εκπαίδευσης, διοργάνωση διαλέξεων και συνεδρίων, έκδοση πιστοποιημένων δικαιωμάτων ρύπων κ.λπ.). Το ΔΣ της εταιρίας θα απαρτιζόταν από επτά μέλη, τρία εκ των οποίων θα διορίζονταν από το T.T., (πρόεδρος, αντιπρόεδρος και ένα μέλος), το οποίο θα πρότεινε και ένα τέταρτο ανεξάρτητο μέλος, ενώ τα υπόλοιπα τρία μέλη, (μεταξύ των οποίων και ο διευθύνων σύμβουλος), θα διορίζονταν από την C&C International.

Με την παραπάνω συμφωνία, το TT ανέλαβε την υποχρέωση αποκλειστικής χρηματοδότησης της θυγατρικής της εταιρίας μέχρι του ποσού των 3.000.000 ευρώ με κάθε πρόσφορο μέσο χρηματοδότησης. Τα παραπάνω συμφωνήθηκαν χωρίς να προηγηθεί οποιαδήποτε εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου, χωρίς να ζητηθεί οποιαδήποτε εξασφάλιση για την τράπεζα και χωρίς να τεθεί οποιαδήποτε χρηματοοικονομική ρήτρα στο θέμα της χρηματοδότησης της θυγατρικής από το TT και παρ' όλα τα προαναφερόμενα αρνητικά στοιχεία που υφίσταντο σε βάρος της συμμετέχουσας εταιρίας C&C International.

Σύμφωνα με τις οικονομικές της καταστάσεις, η δραστηριότητά της ήταν ζημιογόνα, απόρροια του περιορισμένου μεικτού περιθωρίου κέρδους και των υψηλών εξόδων διοίκησης και διάθεσης, (ειδικά το έτος 2011 τα έξοδα για δημόσιες σχέσεις και προβολή ανήλθαν σε 2.082.000 ευρώ, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 η καθαρή θέση της να καταστεί αρνητική, -2.944.000 ευρώ).

Το TT δεσμευόμενο από την ως άνω συμφωνία μετόχων, χρηματοδότησε την ως άνω θυγατρική της με ποσά, **α)** 500.000 ευρώ τον Ιούνιο του 2010 και **β)** 2.500.000 ευρώ τον Οκτώβριο του 2010, (συνολική οφειλή 3.094.000 ευρώ στις 30-6-2012). Τις χρηματοδοτήσεις που έλαβε η εταιρία PBGI από την Τράπεζα, τις εκταμίευσε προς μικρής επιφάνειας εταιρίες συμφερόντων των Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, έναντι υπηρεσιών ή δήθεν υπηρεσιών διαφημιστικής προβολής, χορηγιών, οργάνωσης



εκδηλώσεων κ.λπ., τις οποίες παρείχαν ή δήθεν παρείχαν προς την PBGI.

Τέτοιες εταιρίες, (συμφερόντων ΓΡΙΒΕΑ-BATSIKA), είναι οι «MODUS VIVENDI A.E.», «RUN COMMUNICATIONS A.E.» και «FORTUNE A.E.», οι οποίες καρπώθηκαν το ποσό της δεύτερης αυτής χρηματοδότησης της Τράπεζας συνολικού ύψους 2.385.000 ευρώ, [σχετικό το υπ' αριθ. 2038/1172/2012 Πόρισμα του Προέδρου της Αρχής Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες].

Αποτέλεσμα των άστοχων διαχειριστικών ενεργειών του Άγγελου Φιλιππίδη, σχετικά με τη σύσταση της εν λόγω θυγατρικής εταιρίας, ήταν το ΔΣ του ΤΤ, στη συνεδρίαση της 16.5.2011, αφού συνόψισε την σύσταση της PBGI ως μία «ανορθόδοξη κίνηση, αφού οι περισσότερες τράπεζες στην Ελλάδα και το εξωτερικό προτιμούν ν' αναθέτουν τις πράσινες δραστηριότητές τους εσωτερικά και συνεργάζονται με τους σχετικούς εξωτερικούς συνεργάτες τους, μόνο μέσω των σημείων πώλησης των πράσινων τραπεζικών προϊόντων τους, η προσφορά της οποίας δεν ανταποκρίνεται στις φιλοδοξίες του Τ.Τ., αφού δεν παρέχει, ούτε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, ούτε ουσιαστικές νέες ιδέες, που θα μπορούσαν να προωθήσουν την εταιρική ταυτότητα του ΤΤ...η παρεχόμενη από την PBGI τεχνογνωσία παρέχεται ούτως ή άλλως από εξωτερικούς πωλητές χωρίς τις περιπλοκές μιας κοινοπραξίας και τον κίνδυνο υποβάθμισης της ταυτότητας του ΤΤ...η τρέχουσα διοικητική δομή περιπλέκει τη ροή των αποφάσεων και διαδικασιών, χωρίς να έχει το ΤΤ τον απευθείας έλεγχο του στρατηγικού σχεδιασμού και λειτουργιών της θυγατρικής...», να καταλήξει στην απόφαση της λήξης της κοινοπραξίας. Η αποτίμηση της εμπορικής αξίας των μετοχών της PBGI και η πρόταση επιλογών για την απεμπλοκή του ΤΤ ανατέθηκε στη συμβουλευτική εταιρία Deloitte, η οποία με την από 24.6.2011 έκθεσή της εκτίμησε την αξία της εταιρίας στις 31.12.2010 στο συνολικό ποσό των 650.000 ευρώ.

Τελικά, προκρίθηκε η αγορά του 50% των μετοχών που κατείχε η C&C International αντί ποσού 500.000 ευρώ, έτσι ώστε να επιτευχθεί ο καλύτερος έλεγχος της εταιρίας και ν' απαλειφθούν οι

υποχρεώσεις του ΤΤ βάσει της συμφωνίας των μετόχων. Η δραστηριότητα, όμως, της θυγατρικής και μετά την εξαγορά της παρέμεινε ζημιογόνος ή οριακά κερδοφόρος, με αποτέλεσμα να σταματήσει ουσιαστικά, αποπληρώνοντας σταδιακά τις εναπομείνανες υποχρεώσεις της, προς προμηθευτές και τράπεζες, οι οποίες τον Νοέμβριο του 2012 ανέρχονταν στο ύψος των 3.094.000 ευρώ, το οποίο αποτελεί και την πιθανή ζημία για το Τ.Τ.

Με τις ως άνω ενέργειές του, ο Άγγελος Φιλιππίδης, ζημίωσε εν γνώσει την περιουσία του Τ.Τ. κατά το συνολικό ποσό των 21.235.000 ευρώ, (17.641.000 η ζημία από τα δύο ομολογιακά δάνεια + 3.094.000 η ζημία από την αποπληρωμή των υποχρεώσεων της PBGI + 500.000 ευρώ το τίμημα εξαγοράς της PBGI), οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

## **2. Υπόθεση ALAPIS**

Τον Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του ΤΤ, από την εταιρία ALAPIS, συμφερόντων του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, για την ανάληψη από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της διοργάνωσης και διαχείρισης του Ομολογιακού Δανείου, ποσού 100.000.000 ευρώ και διάρκειας επτά (7) ετών που η ALAPIS προτίθετο να εκδώσει, *«προκειμένου να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενες τραπεζικές υποχρεώσεις της και να πραγματοποιήσει στοχευμένες εξαγορές εταιριών, στρατηγικά σημαντικών για την περαιτέρω ανάπτυξή της»*.

Κατόπιν της από 14.9.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., αποτελούμενης από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, με την υπ' αριθ. 14/21.9.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, εγκρίθηκε ομόφωνα η χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου

στην ALAPIS με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σ' αυτήν.

Στο από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ειδικότερα, αφού περιγράφονται αρχικά τα στοιχεία για την διοργάνωση και διαχείριση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας ALAPIS, η οποία βασίστηκε σε *pro forma* ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες-καταστάσεις για τα έτη 2007 και 2008, καταρτισθείσες από την ALAPIS ABEE και επιβεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, δοθέντος ότι ο Όμιλος είχε πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό εξαγορών και ιδρύσεων θυγατρικών εταιριών, με αποτέλεσμα την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής θέσης του, με αποτέλεσμα τα δεδομένα των χρήσεων 2007 και 2008 να έχουν καταστεί μη συγκρίσιμα.

Ακολούθως, η ως άνω Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., παρότι διαπίστωσε σωρεία αναλαμβανόμενων κινδύνων για την Τράπεζα, και συγκεκριμένα ότι: **α)** Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία του Ομίλου, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στα Βαλκάνια, **β)** ο Όμιλος χρειάζεται σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης για τις εμπορικές και λοιπές ανεξόφλητες απαιτήσεις του λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές από πελάτες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων, και ιδίως από το Ελληνικό Κράτος, **γ)** οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα καθορίζονται από το Κράτος και κάθε πίεση προς τα κάτω στις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων ενδέχεται να έχει ουσιώδη αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου, **δ)** η πιθανότητα απώλειας μακροπρόθεσμων συμβάσεων του Ομίλου με βασικούς πολυεθνικούς προμηθευτές και πελάτες, (π.χ. Novartis AG, Bayer AG, Beckman Coulter, Fresenius Kabi, Henkel και Procter & Gamble), ενδέχεται να έχει ουσιώδεις αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου, **ε)** η συνεχής και ταχεία ενσωμάτωση νέων εταιριών στη δομή του

Ομίλου ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα στη σωστή διαχείριση του συνόλου των εταιριών από τη Μητρική, **στ)** υφίσταται ήδη υψηλός τραπεζικός δανεισμός, καθώς η ανάπτυξη του Ομίλου στην πλειοψηφία της έχει γίνει μέσω ανάληψης δανειακών κεφαλαίων, **ζ)** ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με τον βασικό του προμηθευτή των λοιπών κλάδων, την εταιρία Νεοχημική Α.Ε., επί τη βάση της οποίας οφείλει να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα πρώτων υλών κάθε χρόνο, με δυνατότητα να ζητήσει την προμήθεια έτερων πρώτων υλών αντί των συμβατικών, με αποτέλεσμα, αν, στην διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, οι υποχρεώσεις αγοράς πρώτων υλών του Ομίλου υπερβούν τις παραγωγικές του ανάγκες, και αν η εταιρία Νεοχημική απορρίψει τυχόν αίτημα για την προμήθεια έτερων πρώτων υλών, ενυπάρχει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί ο Όμιλος να αγοράσει πρώτες ύλες που δεν χρειάζεται για τις παραγωγικές του δραστηριότητες και **η)** δεδομένων των πληροφοριών από την αγορά για τα προβλήματα που είχαν ανακύψει από την πώληση της εταιρίας Νεοχημικής στην Carlyle με τον πρώην βασικό μέτοχο Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, πιθανόν να προκύψουν ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, προκειμένου για την επαναγορά από τον ίδιο ή και την ALAPIS της Νεοχημικής, δεδομένης της στενής σχέσης που υπάρχει μεταξύ τους, (προμηθευτής πρώτων υλών), εισηγήθηκε θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή και η τελευταία ενέκρινε την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, κρίνοντας ότι οι ως άνω αναφερόμενοι κίνδυνοι για την Τράπεζα, αντισταθμίζονται από τα κάτωθι θετικά, κατά τις εκτιμήσεις της, στοιχεία: **α)** τη σημαντική αύξηση των πωλήσεων του Ομίλου κατά το 2008, καθώς και το καλό περιθώριο λειτουργικού κέρδους, **β)** τη βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών της μητρικής εταιρίας, όπως αυτοί θα διαμορφωθούν μετά την πλήρη κάλυψη της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, **γ)** τη σημαντική εξειδίκευση των ιδρυτών της εταιρίας και του απασχολούμενου προσωπικού, **δ)** τη μεγάλη και πετυχημένη διείσδυση του Ομίλου στην Ελληνική αγορά, **ε)** την προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τραπεζικού δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο για την καλύτερη εξυπηρέτησή του και **στ)** τη σε εξέλιξη σημαντική αύξηση του

μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας. Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη την 2-10-2009 το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, μεταξύ της εταιρίας ALAPIS, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Περικλή ΛΙΒΑ του Αθανασίου, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, και του ΤΤ, νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ του Δάντη-Αντωνίου, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS *«για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης»*.

Στη συνέχεια, την 27-4-2011, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα ενημέρωσε την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων για την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, την αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών δεικτών και για το αίτημα αλλαγής αυτών, καθώς και την δυνατότητα συγχώνευσης, αλλά και ύπαρξης καθυστερούμενων οφειλών προς τρίτους. Η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή εξώδικης επιστολής για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων, ενώ η εταιρία παρέδωσε επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan) για την περίοδο 2011-2015. Την 16-12-2011 η εταιρία αιτήθηκε την υπαγωγή στο άρθρο 99 και η Τράπεζα, έπειτα από εισήγηση της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων προς την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, αποφάσισε την λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Στην από 5-12-2011 συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποφασίστηκε η καταγγελία του επίμαχου δανείου, ενώ την 27-6-2012, η Υποδιεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων εισηγήθηκε στην Επιτροπή Επιχειρηματικών Δανείων την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πλέον ο Όμιλος βρίσκεται σε αδράνεια, το δε ποσό της οφειλής ανήλθε την 8-12-2011 σε 97.736.000 ευρώ (: υπόλοιπο από ομολογίες 95.000.000 ευρώ, υπόλοιπο από συμβατικούς τόκους 1.984.000 ευρώ, υπόλοιπο από τόκους υπερημερίας 10.000 ευρώ και δεδουλευμένοι τόκοι 743.000 ευρώ).

Με βάση τ' ανωτέρω, ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι εντοπίστηκαν και ήταν γνωστοί, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς οι αναληφθέντες κίνδυνοι, όπως οι αναμενόμενες μειωμένες πωλήσεις, λόγω αρνητικής συγκυρίας, οι ανάγκες για σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης, ο ήδη υπάρχον υψηλός

δανεισμός, η πιθανή απώλεια μακροπρόθεσμων συμβάσεων με βασικούς πελάτες, όπως οι εταιρίες Novartis, Bayer, Henkel, Procter&Gamble, Fresenius, η σχεδόν αποκλειστική προμήθεια ελάχιστων ποσοτήτων πρώτων υλών από τη συνδεδεμένη εταιρία Νεοχημική, αλλά και οι πληροφορίες από την αγορά για τα προβλήματα της εξαγοράς της τελευταίας τούτης εταιρίας από την Carlyle, οι οποίοι κίνδυνοι επαληθεύθηκαν στο σύνολό τους, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 30].

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, όπως προκύπτει και από το προαναφερθέν εισηγητικό σημείωμα της 14-9-2009 της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ήταν γνωστός στον Άγγελο Φιλιππίδη, ο υφιστάμενος υψηλός τραπεζικός δανεισμός της εταιρίας ALAPIS, κυρίως λόγω της συνάψεως την 21-12-2007 Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου πενταετούς διάρκειας, συνολικού ποσού 640.000.000 ευρώ, πληρωτέου ολοσχερώς άμα τη λήξη του, με σκοπό την χρηματοδότηση εξαγορών και την κάλυψη χρηματοοικονομικών αναγκών της. Από τα στοιχεία δε των πληροφοριών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προέκυπτε ότι η απόφαση για την εν λόγω αύξηση έλαβε χώρα, προκειμένου με το ποσό των 423.150.000 ευρώ που θα αντληθεί, να μειωθεί ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός, (κατά 203.000.000 ευρώ) και να χρηματοδοτηθεί η εξαγορά εταιριών για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας ALAPIS (κατά 220.000.000 ευρώ).

Από τα ως άνω εταιρικά γεγονότα, σε συνδυασμό με τα στοιχεία των επισυναπτόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκύπτει ότι από το έτος 2007 και μετά, οι ενοποιημένες υποχρεώσεις της εταιρίας ALAPIS λόγω της συνάψεως του Κοινοπρακτικού Δανείου είχαν αυξηθεί κατακόρυφα κατά 640.000.000 ευρώ, με αποτέλεσμα οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, από 62.500.000 ευρώ το έτος 2007, να ανέλθουν σε 702.600.000 ευρώ το έτος 2008 και με μικρό χρονικό περιθώριο αποπληρωμής, διάρκειας μόλις πέντε (5) ετών, ενώ, παράλληλα, η ALAPIS με την επιτυχή κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου απορρόφησε άλλα 423.000.000 ευρώ από την αγορά, για

χρηματοδότηση των χρηματοοικονομικών αναγκών της και για νέες εξαγορές.

Επισημαίνεται δε, ότι από τον επισυναπτόμενο πίνακα της οργανωτικής διάρθρωσης της εταιρίας από το έτος 2006 έως το έτος 2009, ο Όμιλος περιέλαβε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του, συνολικά πενήντα επτά (57) εταιρίες, οι οποίες στην πορεία των ετών, εξαγοράστηκαν, συγχωνεύθηκαν, πωλήθηκαν ή απορροφήθηκαν.

Ενώ λοιπόν, υφίστατο ήδη κατά τον κρίσιμο χρόνο της έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου από το ΤΤ, ο ως άνω αναφερόμενος υψηλός δανεισμός, μικρής χρονικής διάρκειας, και παρά την παράλληλη απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, γίνεται θετική εισήγηση από την αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγηση Επενδύσεων του Τ.Τ. για περαιτέρω χρηματοδότηση της ALAPIS ύψους 100.000.000 ευρώ, σχετικά μικρής χρονικής (επταετούς) διάρκειας, γεγονός που επιβάρυνε έτι περαιτέρω τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρίας, με άμεσο αντίκτυπο στον αναλαμβανόμενο από το Τ.Τ. πιστωτικό κίνδυνο εις βάρος της περιουσίας του.

Περαιτέρω, για την λήψη του εν λόγω δανείου από το ΤΤ, ως εγγυήτριες εταιρίες υπέγραψαν οι εξής: α) «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», β) «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», γ) «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», δ) «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και ε) «DALL Α.Β.Ε.Ε.». Οι εν λόγω εγγυήσεις, ωστόσο, δεν γίνονται αποδεκτές, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ [κατά την οποία, για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: «Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α.

(Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον οι ως άνω εγγυήτριες εταιρίες, είναι όλες θυγατρικές της ALAPIS, (συνδεδεμένος κίνδυνος), με Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον Περικλή ΛΙΒΑ, ο οποίος την περίοδο της σύναψης του επίμαχου Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ήταν παράλληλα Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εκδότριας εταιρίας (ALAPIS).

Μάλιστα, από ανακοινώσεις της τελευταίας, είχε ήδη γνωστοποιηθεί από την 29-6-2009 ότι «στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ομίλου θα συγχωνεύσει διά απορρόφησης στην θυγατρική η εταιρία ΠΝΓ Γερολυμάτος Α.Ε.Β.Ε., σύμφωνα με τους Ν. 2190/1920 και Ν. 2166/1993, ενώ η 30-6-2009 καθορίζεται ως ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφώμενης εταιρίας». Ακολούθως, την 7-10-2009, γνωστοποιήθηκε από την ALAPIS η περίληψη του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης των εταιριών, ενώ την 31-12-2009 ανακοινώθηκε ότι την 28-12-2009 εγκρίθηκε η παραπάνω συγχώνευση, καθώς και ότι ολοκληρώθηκε η απορρόφηση της δραστηριότητας των απορρυπαντικών και καλλυντικών της εταιρίας DALL Α.Ε., από την εταιρία ALAPIS.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι παράλληλα με την υποβολή του αιτήματος λήψης του υπό κρίσιν Κοινού Ομολογιακού Δανείου, είχε ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση συγχώνευσης μίας εκ των εγγυητριών (ΠΝΓ Γερολυμάτος) από την αιτούσα εταιρία ALAPIS, ενώ σε τρεις (3) περίπου μήνες από την λήψη του (ΚΟΔ), εγκρίθηκε η συγχώνευσή τους. Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, απορροφήθηκε η δραστηριότητα από μία ακόμη εγγυήτρια (DALL Α.Ε.) από την ίδια την εταιρία ALAPIS.

Με άλλα λόγια, τέθηκαν ως εγγυήτριες του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου εταιρίες, για τις οποίες είχε ήδη αποφασισθεί η απορρόφησή τους από την ίδια την ALAPIS, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά ο αριθμός των εγγυητριών εταιριών και στην ουσία να εκμηδενίζονται οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις που τέθηκαν για την διασφάλιση της περιουσίας της Τράπεζας. Τα εν λόγω στοιχεία δε, ήταν σε γνώση σας, κατά την απόφαση για την χορήγηση του επίμαχου δανείου, δεδομένου ότι οι ανακοινώσεις



των εταιρικών γεγονότων ήταν εύκολα προσβάσιμες και διαθέσιμες στο ευρύ επενδυτικό κοινό [σχετικό και το από 28-4-2011 εξώδικο της Τράπεζας προς την εταιρία ALAPIS].

Τα όσα προαναφέρθηκαν, ενισχύονται και από την συνεχή πτωτική πορεία της τιμής της μετοχής της εταιρίας ALAPIS, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών 2009 - 2010 - 2011. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι τιμές κλεισίματος συγκεκριμένων συνεδριάσεων σε σχέση με τα ως άνω εκτεθέντα εταιρικά γεγονότα, ενώ από το κάτωθι παρατιθέμενο διάγραμμα της πορείας της μετοχής, προκύπτει η συνεχής μείωση της τιμής της, η οποία από τα τέλη Απριλίου – Μαΐου 2011 και έως το τέλος του 2011 ουσιαστικά μηδενίζεται, αφού φτάνει την 30-12-2011 στα 0,025 ευρώ.

|           |                                                |       |
|-----------|------------------------------------------------|-------|
| 3.8.2009  | Ένα μήνα περίπου πριν από την χορήγηση του ΚΟΔ | 34,8€ |
| 14.9.2009 | Εισηγητικό Χορήγησης ΚΟΔ                       | 24€   |
| 2.10.2009 | Υπογραφή Σύμβασης Χορήγησης ΚΟΔ                | 23,2€ |
| 29.4.2010 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ                        | 12,8€ |
| 28.4.2011 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ και αποστολή εξώδικου  | 0,9€  |

Στην προκειμένη περίπτωση, παρότι ήταν γνωστή στην Διοίκηση του ΤΤ η ως άνω οικονομική εικόνα της εταιρίας ALAPIS, δεν έλαβε χώρα καμία ουσιαστική ενέργεια για την παρακολούθηση της πορείας της μετοχής, για την διερεύνηση των λόγων της

μεγάλης μείωσης αυτής και εν τέλει για την λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, παρά και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Εκδόσεως του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, υπό το κεφάλαιο 12 στοιχείο 12.2. αυτού, λόγο καταγγελίας συνιστά και το «εάν επέλθει οποιοδήποτε γεγονός, ή σειρά γεγονότων τα οποία κατά την κρίση της Πλειοψηφίας των Ομολογιούχων, δύναται να επιφέρουν ουσιαστική μεταβολή προς το χειρότερο (i) στις εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα την οικονομική κατάσταση ή τις προοπτικές ή τη λειτουργία της Εκδότριας, (ii) στην ικανότητα της Εκδότριας ή/ και των Εγγυητών να εκπληρώσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους κατά τους όρους του Προγράμματος, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών και (iii) στο κύρος την εισπραξιμότητα και την εκτελεστικότητα του Προγράμματος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών ή των δικαιωμάτων και των ενδίκων μέσων που έχουν οι Ομολογιούχοι δυνάμει του παρόντος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών, κατά της Εκδότριας ή/και των Εγγυητών».

Ήδη δε το νέο ΤΤ προέβη σε καταγγελία του ως άνω επίμαχου δανείου, αφού διείδε την αδυναμία της εταιρίας ALAPIS να εξυπηρετήσει τις υψηλές της υποχρεώσεις. Εν συνεχεία, προκειμένου για την εξασφάλιση των απαιτήσεών της η Τράπεζα προέβη μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων σε αίτηση εγγραφής προσημείωσης επί παντός ακινήτου της εταιρίας και των εγγυητών, καθώς και στην λήψη άδειας για συντηρητική κατάσχεση κάθε περιουσιακού στοιχείου τους εις χείρας τρίτων. Ως αποτέλεσμα των ενεργειών της Τράπεζας, απαγορεύτηκε κάθε νομική και πραγματική μεταβολή των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πιστούχου και των εγγυητών, καθώς παρατηρήθηκε ότι μεταβιβάζονται ακίνητά της σε συγγενείς εταιρίες των βασικών μετόχων τους, [σχετικό και το από Δεκεμβρίου 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με τις ως άνω ενέργειές του, ο Άγγελος Φιλιππίδης, ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του ΤΤ, προβαίνοντας σε

χρηματοδότηση της εταιρίας ALAPIS, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί κατά τον χρόνο χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, οι μεγάλες απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η μεγάλη και συνεχής επέκταση του Ομίλου, αλλά και η απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από την αγορά μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Το συνολικό δε ύψος της ζημίας στην προκειμένη περίπτωση ανέρχεται στο ποσό των 105.384.605,82 ευρώ (υπόλοιπο δανείου 31-12-2011: 97.736.143,88 ευρώ πλέον τόκοι υπερημερίας έτους 2012 7.648.461,94 ευρώ).

### **3. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

#### **3α. Υπόθεση Δανείου 21.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ**

Στις 24-10-2008, ήτοι 9 ημέρες μετά την εξαγορά του 50% της Bestline από το ΤΤ, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του ΤΤ, αποτελούμενη από τους, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκαν στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρο και Αντώνη ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία ενέκρινε, δυνάμει της υπ' αριθ. 73/31-10-2008 απόφασης, την συμμετοχή του ΤΤ στην έκδοση Ομολογιακού Δανείου, ύψους 21.000.000 ευρώ, διάρκειας 6

ετών και 12μηνης περιόδου χάριτος, υπέρ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ Α.Ε.

Σύμφωνα με το από 24-11-2008 Πρόγραμμα Έκδοσης του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και του ΤΤ, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, σκοπός ήταν, *«η χρησιμοποίησή του για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας στο πλαίσιο των εταιρικών σκοπών της»* και συγκεκριμένα: **α)** ποσό 6.335.000 ευρώ για την αποπληρωμή υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης της εταιρίας προς την Τράπεζα Πειραιώς και **β)** το εναπομείναν ποσό ύψους μέχρι 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η οποία, παράλληλα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση *«να χρησιμοποιήσει το Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται»*.

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση του συνολικού ποσού του ως άνω Ομολογιακού Δανείου σε 4 δόσεις των 6.330.000, των 390.000, των 7.000.000 και των 7.000.000 ευρώ αντίστοιχα εντός μηνός, (από 24-11-2008 έως και την 2-12-2008), ενώ για την συμμετοχή της Τράπεζας στην κάλυψη έκδοσης του δανείου αυτού ελήφθησαν οι ακόλουθες εγγυήσεις:

**α)** Δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας διαχείρισης πιστωτικών καρτών Bestline Α.Ε., αξίας 19.800.000 ευρώ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

**γ)** Δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας ΙΝΤΕΡΤΕΚ Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ.

Αναφορικά με τις ως άνω εγγυήσεις επισημαίνονται τα εξής: Οι εν λόγω εγγυήσεις, κρίνονται παντελώς ανεπαρκείς, (στην ουσία μηδενικές) για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας για τους ακόλουθους λόγους:

α) Όσον αφορά στην πρώτη ως άνω εξασφάλιση, (δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline), τούτη είναι μη αποδεκτή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, με βάση την οποία για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: *«Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36]*, καθόσον προέρχεται (η εν λόγω εξασφάλιση) από μετοχές εταιρίας που ελέγχει η ίδια η πιστούχος ΔΕΜΚΟ (συνδεδεμένος κίνδυνος). Επιπλέον, οι μετοχές της εταιρίας Bestline ήταν ήδη βεβαρυμμένες με ενέχυρο υπέρ άλλης Τράπεζας (της Τράπεζας Πειραιώς), ως εξασφάλιση δανείου με υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ. Επιπροσθέτως, η εκτίμηση του 50% των μετοχών της Bestline, που δεσμεύτηκαν υπέρ της Τράπεζας ως εγγύηση, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, βασίστηκε στην αποτίμηση της εταιρίας συνυπολογιζόμενης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της.

Συγκεκριμένα, στην από 24-10-2008 εισήγηση των Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπου ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινής ΚΡΕΣΤΑ στα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., περί συμμετοχής της Τράπεζας στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της ΔΕΜΚΟ, αναφέρεται ότι η εμπορική αξία της εταιρίας Bestline, ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ., *«είναι σύμφωνα με την μελέτη της Deloitte 40.000.000 ευρώ»*. Ωστόσο, και σύμφωνα με όσα αναφέρονται κατωτέρω, στην υπό στοιχείο Β αξιόποινη πράξη, για την εξαγορά της Bestline από το Τ.Τ., το ως άνω λεχθέν περί της αξίας του 100% της εταιρίας είναι ανακριβές, πέραν από τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν και εκ του ότι ο διπλασιασμός του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρίας, μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο, δεν συνεπάγεται τον διπλασιασμό και της εμπορικής αξίας της. Η εμπορική αξία μιας εταιρίας, εκτός από τα προφανή περιουσιακά στοιχεία της (πάγια, ίδια κεφάλαια κ.λπ.), εξαρτάται από τα προσδοκώμενα κέρδη, ουσιαστικά δηλαδή από τον κύκλο εργασιών (τρέχοντα και προβλεπόμενο), ο οποίος

με τη σειρά του είναι αποτέλεσμα του εύρους και της ποιότητας του πελατολογίου της εταιρίας που δεν επηρεάζεται (πελατολόγιο) από την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής.

**β)** Όσον αφορά στην δεύτερη ως άνω εγγύηση (προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ) κρίνεται επίσης ως μηδενικής αξίας για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας, καθόσον σύμφωνα με την επικρατούσα στην τραπεζική πρακτική «αρχή της συντηρητικότητας», οι προσωπικές εγγυήσεις, ακόμα και ευηπόληπτων θεωρούμενων προσώπων, δεν τεκμηριώνουν διασφαλιστική αξία υπέρ αυτών, εάν δεν συνοδεύονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, όπως εν προκειμένω, αλλά ενέχουν μόνον ηθική αξία, [σχετικά και Σχόλια πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 3, όπου υπό το κεφάλαιο 1 στον υπολογισμό της διασφαλιστικής αξίας, η προσωπική εγγύηση αποτιμάται με 0%].

Σύμφωνα δε με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ για τον υπολογισμό των αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι εγγυήσεις του φυσικού προσώπου έχουν μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία [σχετικός Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, όπου απεικονίζονται οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιεί η ΤτΕ· για την εγγύηση φυσικού προσώπου ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας].

**γ)** Όσον αφορά στην τρίτη ως άνω εγγύηση, (δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK A.E., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ) και αυτή κρίνεται ανεπαρκής για την διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, καθόσον, αφενός μεν αφορά σε ένα επενδυτικό προϊόν ευμετάβλητο και εκτεθειμένο σε μεγάλες αυξομειώσεις τιμών, όπως είναι οι μετοχές (high risk), χωρίς μάλιστα να διαλαμβάνεται και πρόνοια για την περίπτωση πτώσης της αξίας των τελευταίων κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, αφετέρου δε αποτελεί συνδεδεμένο κίνδυνο, αφού σχετίζεται και πάλι με εταιρία του ίδιου του οφειλέτη (μηδενική διασπορά).

Από την άλλη πλευρά —όλως παρανόμως και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, και συγκεκριμένα του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/2006 και μετέπειτα ΕΤΠΘ 281/2009]— προβλέφθηκε στο από 24-11-2008 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ότι ο Διαχειριστής Πληρωμών ή οι Ομολογιούχοι Δανειστές, ήτοι η Τράπεζα, «δεν θα υποχρεούνται, καθ' οιονδήποτε χρόνο, να παρακολουθούν, διαβεβαιώνουν ή επαληθεύουν την κατά τα ανωτέρω χρήση του προϊόντος του Ομολογιακού Δανείου».

### **3β. Υπόθεση δανείων INTERTEL SERVICES AE & D.C. MEDICAL AE**

Την 23-9-2009, εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η απόκτηση των εταιριών, «Village Roadshow Operations Hellas A.E.» (Village Roadshow) και «Village Roadshow Films Distributors A.E.» (Village Films), από τις εταιρίες, «Intertel Services Συστήματα Ηλεκτρονικών & Επικοινωνίας A.E.» (Intertel) και «D.C. Medical AE», 100% θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ΔΕΜΚΟ.

Την 11-9-2009, χρηματοδοτήθηκε από το ΤΤ η εταιρία Intertel με 48.000.000 ευρώ και η εταιρία D.C. με 5.000.000 ευρώ, με σκοπό την εξαγορά των θυγατρικών του Ομίλου Village, Village Roadshow και Village Films, καθώς και την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Η διάρκεια των δανείων ήταν 12ετής, με δύο χρόνια περίοδο χάριτος, το επιτόκιο euribor 6m+3,75% για τα πρώτα έξι χρόνια και euribor 6m+4,25% για τα επόμενα έξι και οι δόσεις εξαμηνιαίες. Οι ως άνω δανειοδοτήσεις εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. 85/7.8.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ (αποτελούμενη από εμένα ως πρόεδρο και τους Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη και Σπύρο Πολίτη), κατόπιν της από 7.8.2009 θετικής εισήγησης της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα του ΤΤ (αποτελούμενη από τους Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα)

Ως εξασφάλιση για το πρώτο δάνειο, (ύψους 48 εκ. ευρώ) δόθηκε: **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 124.300 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE ROADSHOW), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 2.068.352 ευρώ, ενώ ως εξασφάλιση για το δεύτερο δάνειο, (ύψους 5 εκ. ευρώ) δόθηκε εκ νέου, **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 100.000 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE FILMS), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 300.000 ευρώ, [σχετικό το από 7-8-2009 Εισηγητικό Σημείωμα της Επενδυτικής Υπό-Επιτροπής στην Επενδυτική επιτροπή του ΤΤ, την υπ' αριθ. 85/7-8-2009 σχετική απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ και τα από Σεπτεμβρίου 2009 α) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 48.000.000 μεταξύ των εταιριών INTERTEL SERVICES / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ και β) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 5.000.000 μεταξύ των εταιριών D.C. MEDICAL / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ].

Όσον αφορά στην ανωτέρω δανειοδότηση, [σχετικό το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του ΤΤ της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ, σελ. 10-13], των εταιριών VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το ΤΤ επισημαίνονται τα εξής:

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του ΤΤ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι «*από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες, (π.χ.*



*Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό», χωρίς, όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες. Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.*

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS για την τριετία 2006-2008 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS), ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του ΤΤ στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα [βλ. ειδικότερη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, οι έχοντες τη διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας προέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά στην προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ισχύουν όσα ελέχθησαν ανωτέρω, όσον αφορά στο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ. Έτσι, όπως δόθηκε, (ήτοι χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών), έχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά στην εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετική και η ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά στη σύσταση ενεχύρου Α' τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

**δ)** Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά στη σύσταση ενεχύρου Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο Άγγελος Φιλιππίδης και οι προαναφερόμενοι συγκατηγορούμενοι του, έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, επέλεξε εν γνώσει του και καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων της και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το ΤΤ μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσουν ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε, η εν λόγω εξαγορά, χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβει υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσει ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν.

Εάν τουναντίον, ειλικρινής πρόθεση του ήταν να προασπίσει την περιουσία και τα συμφέροντά της Τράπεζας, θα αποφάσιζε την θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας, είτε της ΔΕΜΚΟ είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Και ναι μεν είναι αληθές ότι όσο μεγαλύτερη είναι, (πραγματικά και όχι πλασματικά), μια επιχείρηση τόσο πιο εύκολη είναι και η πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, καθώς και ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις του επιχειρηματία με τους υπευθύνους χορηγήσεων έχουν κάποια θετική επίδραση στους όρους δανεισμού, τούτο όμως δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση, ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα μοναδικά και κυρίαρχα κριτήρια της εκάστοτε Τράπεζας για την χορήγηση της αιτούμενης κάθε φορά

χρηματοδότησης, και μάλιστα ύψους εκατομμυρίων ευρώ, όπως στην προκειμένη περίπτωση, χωρίς την λήψη μέτρων για την διασφάλιση των συμφερόντων της, όπως τούτο υπαγορεύεται από τους οικείους κανόνες που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το ΤΤ προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Συγκεκριμένα, κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011. Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το ΤΤ, την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του

«T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Άγγελος Φιλιππίδης και οι συγκατηγορούμενοι του, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, ενέκριναν χρηματοδοτήσεις και υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤΤΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο, ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ.

#### **4. ΟΜΙΛΟΣ ZIVANIC-BIOS**

Η χρηματοδοτηθείσα εταιρία, προέκυψε από τη συγχώνευση των εταιριών, «ΒΙΟΣ ΑΕΔΑΕ» και «EXPANDO ΑΕ», με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, που ολοκληρώθηκε στις 19.10.2009. Μέτοχοι της EXPANDO ΑΕ ήταν η εταιρία, «RACURS INVESTMENTS LIMITED» και ο RADOMIR ZIVANIC σε ποσοστό 90% και 10% αντίστοιχα. Πραγματικός δικαιούχος της RACURS INVESTMENTS LIMITED εμφανίζεται ο RADOMIR ZIVANIC. Μοναδικός μέτοχος της ΒΙΟΣ είναι η EXPANDO ΑΕ και επομένως ο RADOMIR ZIVANIC είναι ο μοναδικός μέτοχος και ιδιοκτήτης και των δύο ως άνω εταιριών.

Η χρηματοδότηση αφορά σε συμμετοχή σε ομολογιακά δάνεια συνολικού ύψους, 46.000.000 ευρώ, με διοργανώτρια τη MILLENIUM BANK, προς τις εταιρίες EXPANDO και ΒΙΟΣ.

Ειδικότερα, στις 11.6.2009, η MILLENIUM BANK χορήγησε δάνειο 21.800.000 ευρώ προς την EXPANDO, με σκοπό την εξαγορά της ΒΙΟΣ από τη νεοσυσταθείσα εταιρία ειδικού σκοπού EXPANDO, καθώς και δάνειο 24.200.000 ευρώ προς τη ΒΙΟΣ, με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανείου 24.300.000 ευρώ προς την Εθνική Τράπεζα. Προς εξασφάλιση των παραπάνω δανείων παρασχέθηκαν οι παρακάτω εξασφαλίσεις:

**α)** Ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών των εταιριών.

**β)** Υποθήκη 1<sup>ης</sup> σειράς ύψους 29.040.000 ευρώ για το δάνειο της ΒΙΟΣ και 2<sup>ης</sup> σειράς ύψους 26.760.000 ευρώ για το δάνειο της

EXPANDO σε ακίνητο συνολικής εκτιμηθείσας αξίας 59.950.000 ευρώ.

γ) Εκχώρηση των συμβάσεων μίσθωσης με την κτηματική Υπηρεσία Αθηνών, λήξης τον Σεπτέμβριο του 2014, με αρχικό μηνιαίο μίσθωμα 256.000 ευρώ, αυξανόμενο από το δεύτερο μισθωτικό έτος σύμφωνα με το ΔTK + 1%.

δ) Ενέχυρο επί του λογαριασμού κατάθεσης μισθωμάτων.

ε) Εκχώρηση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου του ακινήτου.

Κατόπιν της υπ' αριθ. 893/17.6.2009 θετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων, που υπογράφεται από τους Γεώργιο Στάμνο και Μάριο Βαρότση, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από εσένα, ως Πρόεδρο και τους Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε τη συμμετοχή στα προαναφερόμενα ομολογιακά δάνεια. Σε εκτέλεση της έγκρισης η τράπεζα εκταμίευσε στις 25.6.2009, 17.000.000 ευρώ για την EXPANDO και 19.000.000 ευρώ για τη ΒΙΟΣ, ήτοι ποσοστό 78,30% της συνολικής χρηματοδότησης.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της ΒΙΟΣ για τη χρήση 2008, (πριν από τη χορήγηση του δανείου), προκύπτει ότι ο κύκλος εργασιών της εμφάνιζε βελτίωση (+4,2%), πλην όμως η κεφαλαιακή διάρθρωση δεν ήταν ικανοποιητική, καθώς τα ΙΚ αποτελούσαν μόλις το 4% των συνολικών κεφαλαίων, ενώ στις χρήσεις 2002-2006 η εταιρία είχε αρνητική καθαρή θέση (ΑΚΘ). Το 2009 η συγχωνευθείσα εταιρία παρουσίασε ΑΚΘ, η οποία μειώνεται περαιτέρω μετά τις παρατηρήσεις των ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Τα δάνεια ανέρχονται σε 45.950.000 ευρώ, (αυξημένα 48%), παράλληλα εμφανίζεται υπεραξία από τη συγχώνευση 19.464.000 ευρώ και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις 24.269.000 ευρώ. Παρότι ο κύκλος εργασιών είναι αυξημένος, η εταιρία έχει ΖΠΦ εξαιτίας των αυξημένων χρεωστικών τόκων. Το 2011, ο κύκλος εργασιών είναι μειωμένος κατά 10%, ενώ τα ΚΠΦΤ δεν επαρκούν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων και τα τελικά αποτελέσματα καθίστανται ζημιογόνα.

Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολούθησε το ΤΤ, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η τράπεζα συμμετείχε σε Ο/Δ διάρκειας 15 ετών, αυξάνοντας τον δανεισμό της εταιρίας κατά 48%, αν και το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε μόλις 5 έτη για τη λήξη του.

**β)** Το ποσοστό συμμετοχής της τράπεζας στο σύνολο των Ο/Δ είναι αρκετά υψηλό (78,3%), ενώ η διαχείριση του συνόλου του δανεισμού γίνεται από τη MILLENIUM BANK.

**γ)** Η τράπεζα συμμετείχε στη χορήγηση δανείου συνολικού ύψους 21.800.000 ευρώ (συμμετοχή τράπεζας 17.000.000 ευρώ) στη νεοσυσταθείσα EXPANDO, της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ήταν μόλις 60.000 ευρώ.

**δ)** Ως προς την εισήγηση της 17.6.2009 διαπιστώθηκαν τα εξής: **1)** δεν έγινε ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, **2)** δεν έγινε ανάλυση των προηγούμενων μετόχων της ΒΙΟΣ, ενώ δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες για τους μετόχους των PAN EUROPEAN INVESTMENTS SARL και PRIME LAND ENVESTMENTS SARL, καθώς και για τους τελικούς δικαιούχους τους κατά τη στιγμή της πώλησης σε αυτούς της ΒΙΟΣ, **3)** η τράπεζα δεν μερίμνησε να ενημερωθεί για τις ακριβείς συμβάσεις και εκταμιεύσεις στις οποίες είχε προβεί η διοργανώτρια MILLENIUM BANK, προκειμένου να εισηγηθεί προς την Επενδυτική Επιτροπή, δεδομένου ότι στη σύμβαση μεταξύ της MILLENIUM BANK και της εταιρίας, που υπεγράφη στις 11.6.2009, το δάνειο ανερχόταν σε 21.800.000 ευρώ, ενώ στην εισήγηση αναφερόταν 22.300.000 ευρώ, **4)** αναφέρεται ότι η ΒΙΟΣ αποτελεί νεοσύστατη εταιρία (το έτος 2008) με νόμιμο εκπρόσωπο τον Κ. Σαραντόπουλο, ενώ είχε ιδρυθεί το 2001 και εκπροσωπούσαν από τον Ιούνιο του 2009 από τον Krista Sandic.

**ε)** Διαπιστώθηκε έλλειψη φακέλου νομιμοποίησης των εταιριών, καθώς η τράπεζα δεν προνόησε να διαθέτει αντίγραφο του φακέλου των νομιμοποιητικών εγγράφων, παρά μόνο μετά από υπόδειξη του κλιμακίου.

**στ)** Η χρηματοδότηση βασίστηκε σε αποτιμήσεις του ακινήτου που ενδεχομένως παρουσίαζαν αδυναμίες, καθώς η αποτίμηση της



Π. Δανός βασίστηκε στην παραδοχή ότι το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε εναπομένουσα διάρκεια 10 ετών (ενώ στην πραγματικότητα έληγε τον 9/2014), ενώ δεν αναλύονται μελλοντικοί κίνδυνοι που απέρρεαν, είτε από την αποχώρηση του μισθωτή, είτε από τη μείωση των μισθωμάτων (που ήδη παρατηρούνταν στην αγορά των εμπορικών ακινήτων). Σημειώνεται ότι τον Ιούνιο του 2011 η αξία του ακινήτου επανεκτιμήθηκε σε 27.000.000 ευρώ, εμφανίζοντας μείωση 55%.

**ζ)** Η τράπεζα ανέλαβε να γίνει ο μεγαλύτερος δανειστής της εταιρίας.

**η)** Η έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών στα Ο/Δ.

**θ)** Η ανυπαρξία διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στη πιστοδοτική πολιτική της τράπεζας, σύμφωνα με την οποία «στόχο της τράπεζας αποτελεί η χρηματοδότηση επιχειρήσεων, που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ σε C». Επισημαίνεται ότι τον Ιούλιο του 2010 η ΒΙΟΣ είχε διαβάθμιση Ε και τον Φεβρουάριο του 2012 D1.

Ως προς τη διαδικασία παρακολούθησης σημειώνονται τα εξής:

**α)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525093/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της EXPANDO και της MILLENIUM BANK, του ZIVANIC (Α' εγγυητής) και της RACURS INVESTMENTS LIMITED (Β' εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο Α' εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο 6.000 ευρώ και ο Β' εγγυητής 54.000 ευρώ, πλην όμως οι καταθέσεις αυτές ανελήφθησαν αυθημερόν.

**β)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525096/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της ΒΙΟΣ, της MILLENIUM BANK και της EXPANDO (εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο μέχρι του ποσού των 1.978.190 ευρώ, δηλαδή μέχρι του ποσού του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της ΒΙΟΣ, πλην όμως, όπως αναφέρεται στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2010 της ΒΙΟΣ, το μετοχικό κεφάλαιο ακυρώθηκε στις 12.6.2009.

γ) Σημειώνεται ότι με το υπ' αριθ. 8484/19.7.2012 υπηρεσιακό σημείωμα της Δ/σης Νομικών Υπηρεσιών της τράπεζας για τη νομιμοποίηση της εταιρίας ΒΙΟΣ αναφέρεται ότι η εταιρία είναι υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009, επισημαίνοντας πληθώρα ελλείψεων στα νομιμοποιητικά έγγραφα, τόσο για τη δανειοδοτούμενη εταιρία, όσο και για την ελέγχουσα εταιρία RACURS INVESTMENTS LIMITED, (σχετικές σελ. 31-36 στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ).

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, καθώς και τη ρύθμιση των δανείων, με μεταφορά κάποιων δόσεων στη λήξη και την καθυστέρηση ύψους 235.000 ευρώ, τη χαμηλή πιστοληπτική διαβάθμιση της εταιρίας, την επιδείνωση των οικονομικών της στοιχείων, την πλήρη εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από την είσπραξη του μισθώματος, καθώς αυτό προέρχεται από το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο, σε συνδυασμό με τη μείωση κατά 20% του μισθώματος από το Δημόσιο, την πιθανή περαιτέρω μείωσή του λόγω λιτότητας και το ενδεχόμενο μη ανανέωσης του μισθωτηρίου μετά τη λήξη του, τα δυσμενή στοιχεία, όπως ότι ο ZIVANIC είναι εγγυητής, μαζί με τον SANDIC σε στεγαστικό δάνειο 2.250.000 ευρώ, το οποίο εμφανίζει καθυστέρηση 3 μηνών και έχει καταγγελλόμενη πιστωτική κάρτα, ύψους 19.328 ευρώ, που δικαιολογούν την αδυναμία στήριξης της εταιρίας από το βασικό μέτοχο ZIVANIC, η ζημία του ΤΤ, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 4.667.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του ΤΤ, προβαίνοντας σε χρηματοδότηση των εταιριών ΒΙΟΣ/EXPANDO, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί, κατά τον χρόνο της συμμετοχής στα ως άνω Ομολογιακά Δάνεια, σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, η εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από τα μισθώματα που εισέπραττε από το ένα και μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο και η αρνητική καθαρή θέση που εμφάνιζε κατά το έτος 2009, κατά

κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

### **5. Υπόθεση EXPRESS HOLIDAYS AE**

Η πιστούχος εταιρία, EXPRESS HOLIDAYS AE, δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού και στη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων. Τον Δεκέμβριο του 2007, προχώρησε σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της CARREFOUR TRAVEL από τον όμιλο CARREFOUR-MAPINOΠΟΥΛΟΣ και τον Ιούνιο του 2009 εξαγόρασε το 49% της εταιρίας EUROSTAR AE, θυγατρικής της ΔΟΛ AE, που διαχειρίζεται το πρακτορείο τουρισμού TRAVELPLAN. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας είναι ο Γεώργιος Δασκαλάκης, ενώ ιδιοκτήτες της μητρικής της εταιρίας FLW FIRST LEISURE WORLD LTD είναι από κοινού οι, Γεώργιος Δασκαλάκης και Βίκτωρ Ρέστης.

Κατόπιν της από 26.7.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφεται από τους Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, με την υπ' αριθ. 84/31.7.2009 απόφασή της, ενέκρινε την χορήγηση ομολογιακού δανείου 5ετούς διάρκειας και ποσού 5.000.000 ευρώ προς την εταιρία EXPRESS HOLIDAYS AE.

Σκοπός της χρηματοδότησης ήταν η εξαγορά του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας EUROSTAR από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Σε εξασφάλιση του εν λόγω δανείου δόθηκε εγγύηση από την εταιρία BENDAY LTD, επενδυτική εταιρία μέσω της οποίας ο Βίκτωρ Ρέστης κατέχει το

μετοχικό ποσοστό του στη ΔΟΛ ΑΕ και ενεχυρίαση κοινών ονομαστικών μετοχών της ΔΟΛ ΑΕ με ελάχιστο περιθώριο ασφαλείας 150%. Με το παραπάνω εισηγητικό σημείωμα είχαν επισημανθεί ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, που καθιστούσε το ΤΤ τη μεγαλύτερη δανείστρια του οργανισμού, τα σχετικά χαμηλά επίπεδα ρευστότητας της εταιρίας και το γεγονός ότι ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιούνταν είχε επηρεαστεί σημαντικά από την επιδείνωση της κατάστασης της οικονομίας.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, προκύπτει ότι κατά την περίοδο 2008-2011, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε κατά 39%, απόρροια της ευρύτερης οικονομικής κρίσης που έχει επηρεάσει τον κλάδο του τουρισμού. Τα λειτουργικά αποτελέσματα ήταν σταθερά ζημιογόνα και οι διαχρονικές ζημίες αποδυναμώνουν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία έχουν καταστεί αρνητικά από τη χρήση του 2008. Ως προς την πιστοληπτική της ικανότητα, αυτή είχε διαβάθμιση F βάσει της πιο πρόσφατης αναφοράς της ICAP. Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η δήλωση του πραγματικού δικαιούχου προσκομίστηκε με ημερομηνία 1.11.2010 και 26.4.2012, (μεταγενέστερα της εκταμίευσης του δανείου, στις 15.10.2009), όπου και αναφέρεται ότι πραγματικοί δικαιούχοι της απώτερης μητρικής εταιρίας είναι οι Δασκαλάκης και Ρέστης.

**β)** Η χορήγηση του ομολογιακού δανείου εγκρίθηκε με ιδιαίτερα ελαστικά πιστοδοτικά κριτήρια και ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, όπως ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και απουσία καθορισμού χρηματοοικονομικών δεικτών, χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής και τεκμηριωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου καθώς και ανάλυση των χρηματοροών σε ενοποιημένη βάση κατόπιν της ολοκλήρωσης της εξαγοράς του 49% της EUROSTAR, για την ομαλή αποπληρωμή του δανείου. Τα δε δυσμενή οικονομικά στοιχεία και η οριακή πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας κατά το 2008, όπως χαμηλή ρευστότητα, οριακή κερδοφορία και οριακά ίδια κεφάλαια, καθώς και οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου, δεν δικαιολογούσαν το ύψος του δανείου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο report της ICAP, με ημερομηνία έρευνας την 30.6.2009, που

παραδόθηκε στην τράπεζα την 30.7.2009, προτείνεται ανώτατο πιστωτικό όριο για την πιστούχο 90.000 ευρώ. Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η τράπεζα στηρίχθηκε κυρίως στο όνομα και τη φήμη του μετόχου Βίκτωρα Ρέστη, παρά στην αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων και στη λήψη επαρκών καλυμμάτων-εγγυήσεων.

**γ)** Η ποιότητα και σύνθεση των υφιστάμενων, αλλά και των προτεινόμενων εξασφαλίσεων, (ενεχυρίαση μετοχών και προσωπική εγγύηση), κρίνεται μη ικανοποιητική. Σημειώνεται ότι παρατηρείται συνεχής υποκάλυψη του ανοίγματος, καθόσον από τις αρχές του 2010 η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των ενεχυριασμένων μετοχών είναι κατώτερη του ελάχιστου περιθωρίου ασφαλείας 150%, γεγονός καταγγελίας σύμφωνα με το πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου. Μάλιστα, βάσει της τελευταίας αποτίμησης που διενεργήθηκε στις 28.5.2012, οι ενεχυριασμένες μετοχές καλύπτουν μόνο το 15,38% του υπολοίπου του ομολογιακού δανείου.

**δ)** Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της πιστούχου είναι αρνητικά από το 2008, ενώ το ποσό των 1.400.000 ευρώ, που έχει κατατεθεί από τους μετόχους για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, όπως αποτυπώνεται στον ισολογισμό της 31.12.2011, δεν θεωρείται ικανοποιητικό, καθόσον τα ΙΚ θα παραμείνουν αρνητικά και μετά την προγραμματιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

**ε)** Τράπεζα δεν διαθέτει εκκαθαριστικό σημείωμα (το τελευταίο που προσκομίστηκε ήταν για το οικονομικό έτος 2006) ή Ε9 του Δασκαλάκη, ενώ δεν έχει διενεργηθεί καμία έρευνα της περιουσιακής κατάστασής του, (σχετικά Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ, σελ. 45-48).

Λαμβάνοντας υπόψη τη δεινή οικονομική θέση της πιστούχου, ήτοι χρήσεις με αυξανόμενη ΑΚΘ και ΖΠΦ, με αδυναμία στην κάλυψη των τόκων και μη διαφαινόμενης αύξησης της κερδοφορίας, ανεπαρκούς πηγής αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και έλλειψης ικανοποιητικών εξασφαλίσεων, η ζημία του ΤΤ εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 60% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 2.240.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του, ο Άγγελος Φιλιππίδης, ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

## **6. Υπόθεση εταιριών ASPEN-ALMOND-EKTASIS**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε., ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: α) η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009, β) η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009 και γ) η EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ την 8-4-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντιστοίχως, η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε., ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω

Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφότερων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT A.E.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά την διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, λόγω της νεοσύστατης φύσης· μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F.

**3)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της. Η εισήγηση δε της Υπο-Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση (βασιζόμενη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο. Στην σχετική εισήγηση δε επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς, όμως, σχετική εμπεριστατωμένη ανάλυση. Από τον εν λόγω πίνακα συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010-7/2012 τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

**4)** Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική, της περιουσίας της Τράπεζας, αξία.

Και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, επισημαίνονται και τα εξής:

Έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, ο Άγγελος Φιλιππίδης και οι συγκατηγορούμενοί του, υπάλληλοι της Τράπεζας, εάν δεν γνώριζαν ότι πραγματικός δικαιούχος των τριών



(3) ως άνω πιστούχων εταιριών ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε κάποιο άγνωστο σ' αυτούς, πρόσωπο, που «κρυβόταν» πίσω από μια offshore εταιρία των British Virgin Islands. Εάν, αντιθέτως, γνώριζαν ή είκαζαν ότι πραγματικός δικαιούχος ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, τούτο σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε ένα πρόσωπο, το οποίο, ενώ δεν είχε αντικειμενικά την απαραίτητη φερεγγυότητα για την λήψη του δανείου που έλαβε ως εκπρόσωπος της δανειολήπτριας εταιρίας, EKTASIS DEVELOPMENT A.E. (51.000.000 ευρώ), του έδωσαν επιπλέον και τα ποσά των 22.440.000 ευρώ, των 12.780.000 ευρώ και των 18.480.000 ευρώ, που προαναφέρθηκαν. Εάν τέλος, πίστευαν ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ A.E. και ALMOND AKINHTΩΝ A.E. ήταν αντιστοίχως οι, Σοφία ΤΟΛΟΥ και Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξιοσημείωτο είναι ότι στις φορολογικές δηλώσεις τους για το έτος 2009 δήλωσαν εισόδημα μόλις 7.905 ευρώ η πρώτη και 111.949 ευρώ ο δεύτερος.

**5)** Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**6)** Στην περίπτωση της EKTASIS, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS, μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**7)** Στις περιπτώσεις και των τριών (3) ως άνω εταιριών (ALMOND, ASPEN, EKTASIS) δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**8)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των

ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» σας και θεμελιώνει την πρόθεση σας να ζημιώσετε την περιουσία της τράπεζας προς όφελος των ως άνω πιστούχων, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

**9)** Ειδικά στις χορηγήσεις προς τον όμιλο EKTASIS-EYΘΥΜΙΟΥ, παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης έγκρισης.

**10)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων.

**11)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

**12)** Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E. —ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων— ήταν ήδη υπερδανεισμένη από το 2007. Σύμφωνα με την ICAP credit taxing, η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια. Παρά ταύτα, όπως έχει παραπάνω αναφερθεί, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ. Και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψη τους τις πληροφορίες από την ICAP καθυστερημένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα. Και τούτο,

παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση-υπέρογκο δανεισμό των εταιριών, **α) ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., β) ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. και γ) EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.**, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 104.700.000 ευρώ.

### **B) Υπόθεση BEST LINE CARDS SA/HELLENIC POST CREDIT ΑΕΠΠ**

Στην Αθήνα τον Μάρτιο του 2008, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Δημήτριο Κοντομηνά, Ιωάννη Ρόρρη, Αλεξάνδρα Λιακοπούλου και Μάριο Βαρότση, με σκοπό να αποκομίσει τρίτος παράνομο περιουσιακό όφελος, έβλαψε την περιουσία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, το οποίο, κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης, ανήκε στο Ελληνικό Δημόσιο κατά πλειοψηφία, πείθοντας κάποιον σε πράξη με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών και την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων, το δε παράνομο περιουσιακό όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε και η συνολική ζημία

που προξενήθηκε ή απειλήθηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου τυγχάνει ιδιαίτερως μεγάλης αξίας και υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ.

Ειδικότερα, η εταιρία με την επωνυμία, «ΜΠΕΣΤΛΑΙΝ Ανώνυμος Εταιρία Διανομής Ασφαλιστικών και Χρηματοοικονομικών Προϊόντων» και τον διακριτικό τίτλο Bestline Cards S.A. (εφεξής Bestline) - η οποία μετονομάστηκε σε «HELLENIC POST CREDIT Ανώνυμη Εταιρία Παροχής Πιστώσεων» (HPC), αφού έλαβε άδεια μετατροπής σε Εταιρία Παροχής Πιστώσεων με την υπ' αριθ. 280/25-2-2009 της ΕΤΠΘ, συστάθηκε το έτος 1990 με διάρκεια 99 ετών και δραστηριοποιείται κυρίως στην διαμεσολάβηση για την διάθεση, με κάθε τρόπο και μέσο, και την διαχείριση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών και καρτών πληρωμής, για την προώθηση γενικά τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και προϊόντων και υπηρεσιών του ευρύτερου χρηματοοικονομικού τομέα, καθώς επίσης για την είσπραξη απαιτήσεων τρίτων. Η Bestline δεν διαθέτει καταστήματα και όσον αφορά ειδικότερα το θέμα της προώθησης των πιστωτικών καρτών έκδοσής της, αυτή πραγματοποιείται μέσω του δικτύου των καταστημάτων του Τ.Τ. και των συνεργαζόμενων με αυτό δικτύων, (ιδίως των συνεργαζόμενων καταστημάτων των ΕΛΤΑ) δυνάμει της Σύμβασης Δικτύου.

Η Bestline ελέγχεται από την εταιρία ΔΕΜΚΟ, η οποία κατέχει το σύνολο (100%) του μετοχικού της κεφαλαίου, η δε ΔΕΜΚΟ ελέγχεται από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος κατέχει το 79,16% του μετοχικού της κεφαλαίου. Περαιτέρω, το 20% του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στην ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΗ Ε.Ε.Ε. Α.Ε», (η οποία ελέγχεται επίσης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ που κατέχει το 99,897% του μετοχικού της κεφαλαίου), με αποτέλεσμα ο τελευταίος να κατέχει σχεδόν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της Bestline. Η εταιρία Bestline, 100% θυγατρική της ΔΕΜΚΟ ήταν, μέχρι το έτος 2008, μία μικρού βεληνεκούς, μη εισηγμένη στο Χρηματιστήριο, εταιρία διαχείρισης πιστωτικών καρτών με δεκαετή και πλέον παρουσία στην Ελληνική αγορά.

Το 2008, η Διοίκηση του ΤΤ επέλεξε την εταιρία αυτή (Bestline) ως στρατηγικό εταίρο της Τράπεζας στον τομέα της έκδοσης και διαχείρισης πιστωτικών καρτών. Συγκεκριμένα, ο Άγγελος Φιλιππίδης, ως πρόεδρος του ΔΣ του ΤΤ, μετά από σχετική εξουσιοδότηση του Δ.Σ., προχώρησε στην επιλογή της εταιρίας Bestline Cards S.A., *προκειμένου να αναλάβει και για λογαριασμό του Τ.Τ. τη διαχείριση του τομέα των πιστωτικών καρτών*, ενώ ταυτόχρονα ανέθεσε, με την από 25-2-2008 σχετική εντολή του, στην εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Deloitte την αποτίμηση της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την 31-12-2007, προς την κατεύθυνση υλοποίησης της συνεργασίας αυτής (μεταξύ του ΤΤ και της Bestline), [σχετικά τα αποσπάσματα Πρακτικών Δ.Σ. του Τ.Τ. με αριθ. 102/20-12-2007 και 107/21-2-2008].

Σύμφωνα, ειδικότερα, με την από 21-3-2008 μελέτη της εταιρίας Deloitte με τίτλο, «Επιχειρηματική Σύνοψη Αποτελεσμάτων Αποτίμησης της Εταιρίας Μπεστλάιν Cards Παροχή Οικονομικών Υπηρεσιών Α.Ε.», σκοπός της ήταν «*η αποτίμηση της εμπορικής αξίας του 100% των μετοχών της εταιρίας, στο πλαίσιο εξέτασης του ενδεχόμενου συνεργασίας του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου Α.Τ.Ε. με την εταιρία*».

Η αποτίμηση της Deloitte βασίστηκε: **α)** σε προσωρινά μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες από Ορκωτό Ελεγκτή οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας για την χρήση 2007, βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, τις οποίες έλαβε από την Διοίκηση της Bestline, **β)** σε υποθέσεις, παραδοχές και προβλέψεις για την εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών της για τα έτη 2008-2017, οι οποίες δόθηκαν επίσης από την Διοίκηση της Bestline και βασίστηκαν μάλιστα, στην παραδοχή ότι η εταιρία θα συνεχίσει και στο μέλλον την δραστηριότητά της, ως είχε κατά το χρόνο της αποτίμησης (as is basis) και **γ)** στην παραδοχή ότι η εταιρία δεν θα συγχωνευτεί με άλλες, γεγονός που θα μπορούσε να δημιουργήσει συνέργειες (stand-alone basis).

Με βάση τις παραδοχές αυτές, η Deloitte κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εμπορική αξία του 100% των μετοχών της εταιρίας κατά την 31-12-2007 κυμαίνεται μεταξύ 18.100.000 ευρώ και 21.600.000 ευρώ, με κεντρική εκτιμώμενη αξία ύψους

19.800.000 ευρώ. Η Deloitte κατέληξε στην παραπάνω αποτίμηση επί τη βάση της Μεθόδου της Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών. Ωστόσο, έλαβε χώρα και δεύτερη αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, επί τη βάση της Μεθόδου της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, χωρίς, ωστόσο, να ληφθεί υπόψη το αποτέλεσμα της αποτίμησης αυτής, όπως θα εκτεθεί στη συνέχεια, σύμφωνα με την οποία η εμπορική αξία της εταιρίας ανερχόταν μόνο στο ποσό των 2.800.000 ευρώ.

Ήδη δε από την παράθεση των εν λόγω αποτελεσμάτων, εγείρει έντονο προβληματισμό το γεγονός ότι η διαφορά μεταξύ των δύο ως άνω σεναρίων εκτιμώμενης αξίας της επιχείρησης παρεκκλίνει σε επίπεδο της τάξεως του 600%. Επίσης, άξιο μνείας είναι και το ότι το επιτόκιο προεξόφλησης των ταμειακών ροών των πιστωτικών καρτών, παρουσιάζει αύξηση ως παραδοχή στο έτος αποτίμησης κατά 1% γεγονός που δεν συνάδει με τα στοιχεία της ΤΤΕ, καθώς στα έτη 2004-2007 η αύξηση του μεσοσταθμικού επιτοκίου ανερχόταν μόλις στο 0,09% [σχετική σελ. 15 της έκθεσης αποτίμησης]. Με άλλα λόγια, η αποτίμηση της Deloitte βασίστηκε σε ουτοπικές παραδοχές σε σχέση με τα επιτόκια των πιστωτικών καρτών της υπό εξέταση περιόδου.

Ακολούθως και παρά το γεγονός ότι η Deloitte αποτίμησε, με τον τρόπο που προεκτέθηκε, το 100% της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, **α)** στο ποσό των 19.800.000 ευρώ με την Μέθοδο της Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών και **β)** στο ποσό των 2.800.000 ευρώ με την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, η Τράπεζα κατέβαλε 18.900.000 ευρώ για την συμμετοχή μόνον σε ποσοστό 50% στην εταιρία αυτή. Το τίμημα αυτό καταβλήθηκε, στο πλαίσιο υλοποίησης της με αριθ. 108/21-3-2008 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, μετά από σχετική εισήγηση του Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή Επενδυτικής Τραπεζικής & Θυγατρικών, την 21-3-2008, σύμφωνα με την οποία προτάθηκε στα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ. επί λέξει «*η συμμετοχή σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας έναντι του ποσού των 19.800.000 ευρώ*».

Συνέπεια της παραπάνω απόφασης του Δ.Σ. του ΤΤ, ήταν η υπογραφή της από 24-4-2008 Συμφωνίας Μετόχων μεταξύ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, του ΤΤ, νόμιμα εκπροσωπούμενου από τον Άγγελο Φιλιππίδη, και της εταιρίας Bestline, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τους Ιωάννη ΡΟΡΡΗ, διευθύνοντα σύμβουλο αυτής και Αλεξάνδρα ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, για την απόκτηση του 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline έναντι του ποσού των 18.900.000 ευρώ, η οποία έλαβε χώρα με διπλασιασμό του μετοχικού της κεφαλαίου και με παράλληλη παραίτηση του παλαιού μετόχου ΔΕΜΚΟ υπέρ του Τ.Τ.

Τα βασικά σημεία της Συμφωνίας Μετόχων —η οποία ισχύει μέχρι σήμερα και καθορίζει αφενός μεν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα εκάστης μετόχου (Τ.Τ. και ΔΕΜΚΟ αντίστοιχα), αφετέρου δε τον τρόπο άσκησης των μετοχικών δικαιωμάτων (shareholders agreement) καθώς και τον τρόπο διοίκησης και διαχείρισης των υποθέσεων της εταιρίας (management agreement)— είναι τα ακόλουθα:

**1)** Το Δ.Σ. είναι επταμελές, με την Τράπεζα να υποδεικνύει τέσσερα (4) μέλη μεταξύ των οποίων τον Πρόεδρο, και την ΔΕΜΚΟ να υποδεικνύει τα υπόλοιπα τρία (3), μεταξύ των οποίων τον Αντιπρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

**2)** Η Τράπεζα ορίζει τους επικεφαλής των Μονάδων Εσωτερικής Επιθεώρησης (ΜΕΕ), Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ), Κανονιστικής Συμμόρφωσης (ΜΚΣ) και Ξεπλύματος βρώμικου Χρήματος (money laundering).

**3)** Το Τ.Τ. ανέλαβε την υποχρέωση της αποκλειστικής χρηματοδότησης των εργασιών της εταιρίας με κάθε δυνατό τρόπο, είτε με Ομολογιακά Δάνεια, είτε με την χορήγηση δανείων κατά το επιτρεπόμενο μέτρο, είτε τέλος με την άντληση κεφαλαίων στην διατραπεζική αγορά. Επιπροσθέτως, ανέλαβε την υποχρέωση, στην περίπτωση που κριθεί απαραίτητο, να καλύψει μέσω Ομολογιακού Δανείου (μειωμένης εξασφάλισης) την ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας, μέχρι του ποσού των 20.000.000 ευρώ και με τους ακόλουθους, ιδιαίτερα ευνοϊκούς, όρους: **α)** διάρκεια μέχρι το 2021 με δικαίωμα της εταιρίας για νωρίτερη

αποπληρωμή άνευ επιβαρύνσεων και **β)** επιτόκιο Euribor τριμήνου με 0,5% προσαύξηση.

Να σημειωθεί, ότι ο τρόπος και οι όροι εκπλήρωσης της ως άνω υποχρέωσης, εξειδικεύτηκαν με την Σύμβαση Χρηματοδότησης με Ανοιχτό Αλληλόχρεο Λογαριασμό που συνήφθη μεταξύ της ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ. την 2-11-2009. Η εν λόγω Σύμβαση προβλέπει την παροχή πίστωσης μέχρι του ορίου των 300.000.000 ευρώ υπό τις εκεί οριζόμενες προϋποθέσεις.

**4)** Η ΔΕΜΚΟ ανέλαβε την υποχρέωση να εξασφαλίζει την παραχώρηση διαφημιστικού χρόνου, συνολικής αξίας 1.500.000 ευρώ ετησίως, *με συμβολικό κατά νόμο τίμημα*, σε μέσα μαζικής επικοινωνίας που τελούν υπό τον έλεγχό της, καταρτίζοντας επιμέρους συμφωνίες της εταιρίας με τα τελευταία.

**5)** Σε περίπτωση κατά την οποία δεν καταστεί δυνατή η εισαγωγή μετοχών της εξαγοραζόμενης εταιρίας στο Χρηματιστήριο Αθηνών μέχρι την 31-12-2014, συμφωνήθηκε να έχει η ΔΕΜΚΟ δικαίωμα put option και η Τράπεζα δικαίωμα call option στο σύνολο των μετοχών που κατέχει η ΔΕΜΚΟ. Ως τίμημα (τιμή άσκησης δικαιώματος call option), *ορίστηκε το ποσό που αντιστοιχεί στο γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής επί το δεκαπλάσιο (10 φορές) του μέσου όρου των κερδών προ φόρων των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων χρήσεων.* Αντίστοιχα δικαιώματα call option για το σύνολο των μετοχών που κατέχει η ΔΕΜΚΟ έχει η Τράπεζα και για μετά την 31-12-2017 και την 31-12-2021.

Στην ως άνω περίπτωση, με άλλα λόγια, συμφωνήθηκε ότι το Τ.Τ., (αγοραστής – ασκών το δικαίωμα call option), θα διατηρεί το (αρχικό) δικαίωμα αγοράς του πλειοψηφικού πακέτου της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, (πωλητής – ασκών το δικαίωμα put option), έναντι τμήματος που θα υπολογιστεί επί τη βάση της παραπάνω φόρμουλας, και σε περίπτωση μη άσκησης εκ μέρους του, του σχετικού δικαιώματος, η ΔΕΜΚΟ θα έχει την δυνατότητα να πωλήσει τις μετοχές της σε άλλον ενδιαφερόμενο.

**6)** Σε περίπτωση που η εξαγοραζόμενη εταιρία παρουσιάσει σε δύο συνεχόμενες χρήσεις ζημιογόνα αποτελέσματα,



συμφωνήθηκε ότι η Τράπεζα θα έχει δικαίωμα call option για την εξαγορά του μεριδίου της ΔΕΜΚΟ, με τίμημα (τιμή άσκησης δικαιώματος call option), που υπολογίζεται στο γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας (50%) επί το δεκαπλάσιο (10 φορές) του μέσου όρου των κερδών προ φόρων, όπως εμφανίζονται αυτά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας όλων των τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων οικονομικών-εταιρικών χρήσεων από έναρξης ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων.

7) Ειδικά δε για την περίπτωση της τυχόν παράβασης της υποχρέωσης αποκλειστικότητας στην παραχώρηση της χρήσης του δικτύου από το ΤΤ στην εταιρία, συμφωνήθηκε ότι η ΔΕΜΚΟ θα έχει δικαίωμα πώλησης (put option) του συνόλου των μετοχών της και αντιστοίχως το ΤΤ υποχρέωση να τις αποκτήσει, έναντι τιμήματος (τιμή άσκησης δικαιώματος put option) ίσου προς το γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας επί το εικοσαπλάσιο (20 φορές) μέσο όρο των κερδών προ φόρων, όπως εμφανίζονται αυτά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων οικονομικών-εταιρικών χρήσεων, ήτοι των αμέσως προηγούμενων εκείνης εντός της οποίας ασκείται το δικαίωμα put option, [σχετική η από 24-4-2008 Συμφωνία Μετόχων].

Περαιτέρω, αναπόσπαστο μέρος της Συμφωνίας Μετόχων αποτελεί και το Ιδιωτικό Συμφωνητικό Χρήσης Δικτύου, σύμφωνα με το οποίο η Τράπεζα ανέλαβε μέσω του δικτύου της, μέχρι και την 31-12-2021, την προώθηση των πιστωτικών καρτών που διαχειρίζεται ή και εκδίδει η Bestline Cards (νυν HPC) μετά την μετατροπή της σε εταιρία παροχής πιστώσεων.

Οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, στο πλαίσιο του ελέγχου που διενήργησαν ειδικά όσον αφορά την, κατά τα ανωτέρω, συμμετοχή του ΤΤ στην εταιρία Bestline (νυν HPC), κατέληξαν στις ακόλουθες, μεταξύ άλλων, διαπιστώσεις:

1) Είναι καταφανής η διάσταση της συνολικής εμπορικής αξίας της Bestline από το τίμημα συμμετοχής για την απόκτηση μόνον του 50% αυτής. Επιπροσθέτως, μάλιστα, το τίμημα αυτό

θεωρείται *ιδιαίτερα υψηλό* και για τον λόγο ότι δεν λήφθηκε υπόψη η τιμή εξάσκησης του δικαιώματος put option που έχει η ΔΕΜΚΟ, βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, και το οποίο είναι συνάρτηση των κερδών προ φόρων της εταιρίας.

**2)** Η επιλογή τόσο της εξαγορασθείσας κατά 50% εταιρίας Bestline, όσο και της εταιρίας Deloitte που διενήργησε την αποτίμηση, έγινε από τον τότε Πρόεδρο του Τ.Τ., Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ. Ο ίδιος ανέθεσε την 21-2-2008 στην εταιρία Deloitte την σύνταξη της σχετικής Μελέτης Αποτίμησης, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης των μελών του Δ.Σ. του Τ.Τ. και μόλις δύο (2) μήνες μετά, ήτοι την 24-4-2008 υπεγράφη η σχετική Συμφωνία Μετόχων για την εξαγορά.

**3)** Για την αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, η Deloitte βασίστηκε σε υποθέσεις, παραδοχές και προβλέψεις που δόθηκαν από την Διοίκηση της πρώτης και οι οποίες θεωρούνται αισιόδοξες, καθώς ήταν αντίθετες με τις έως το 2007 επιδόσεις της. Επιπρόσθετα, το ΤΤ αποδέχτηκε αποτίμηση, η οποία ενσωμάτωνε στις παραδοχές της και προϋπέθετε εξαρχής την εκ μέρους του συνεργασία με την εξαγοραζόμενη (συνεργασία που, με άλλα λόγια, συνυπολογίστηκε στην εκτίμηση της εμπορικής αξίας της Bestline από την Deloitte).

**4)** Οι προσωρινές οικονομικές καταστάσεις για την χρήση 2007 που παρασχέθηκαν στην Deloitte από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρίας Bestline, Ιωάννη ΡΟΡΡΗ, ως ακριβείς και δίκαιες, απεδείχθησαν τελικώς μη αξιόπιστες.

**5)** Η Τράπεζα δεν εφάρμοσε - καθόσον ουδέποτε ενημερώθηκε - τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. 580/10-3-2009 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ περί διασφάλισης εναλλακτικών πηγών άντλησης κεφαλαίων. Σύμφωνα, ειδικότερα, με το έγγραφο αυτό, συνεστήθη στην εταιρία Bestline, μεταξύ άλλων, η ανάγκη «*διασφάλισης εναλλακτικών πηγών άντλησης κεφαλαίων, με όρους αγοράς, πέραν της χρηματοδότησης από το Τ.Τ., η οποία τον πρώτο χρόνο από την έναρξη λειτουργίας της εταιρίας, μπορεί να ανέρχεται σε ποσοστό 75% και εφεξής μέχρι ποσοστού 50% των ξένων κεφαλαίων της εταιρίας*», κάτι το οποίο ουδέποτε έλαβε χώρα. Τουναντίον, τα όσα συνομολογήθηκαν εν τέλει στην

Συμφωνία Μετόχων, έρχονται σε ευθεία αντίθεση με τις παραπάνω συστάσεις, με αποτέλεσμα να υποστεί σημαντική περιουσιακή βλάβη η περιουσία της Τράπεζας, [σχετικό και το από Δεκεμβρίου 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ», σελ. 6 επ.].

**6)** Η Τράπεζα, δεν προνόησε για την ύπαρξη χρηματοοικονομικών ρητρών υπέρ αυτής, σε περίπτωση κατά την οποία η εξαγοραζόμενη εταιρία παρουσίαζε αδυναμία επίτευξης των προβλεπόμενων μεγεθών της, επί των οποίων στηρίχθηκε η αποτίμησή της. Περαιτέρω, η κεφαλαιακή της ενίσχυση και η χαμηλότοκη χρηματοδότηση από την Τράπεζα επέτρεψε στον έτερο μέτοχο, ήτοι στην ΔΕΜΚΟ, να εισπράξει μερίσματα για τις χρήσεις 2008, 2009 και 2010, συνολικού ύψους 3.380.000 ευρώ.

**7)** Η Τράπεζα, αντί να στραφεί κατά της ΔΕΜΚΟ για μια σειρά ενεργειών της εις βάρος της εξαγορασθείσας και κατ' επέκταση των συμφερόντων του Τ.Τ., όπως: **α)** την διανομή μερίσματος χρήσης 2007 από την Bestline προς όφελος της ΔΕΜΚΟ, **β)** την μη αξιοποίηση διαφημιστικού χρόνου αξίας 1.500.000 ευρώ σε ετήσια βάση, που είχε την υποχρέωση να παραχωρήσει στο Τ.Τ., **γ)** την παρουσίαση σημαντικά μικρότερου από το προβλεπόμενο στη Μελέτη Αποτίμησης υπολοίπου πιστωτικών καρτών της Bestline με προφανή επίπτωση στην κερδοφορία της και **δ)** την απόκρυψη — κατά τους ισχυρισμούς της Τράπεζας— του υπ' αριθ. 580/10-3-2009 εγγράφου της ΔΕΠΣ περί συγχρηματοδότησης της Bestline, αποδέχθηκε τις ανωτέρω πράξεις και προχώρησε σε σειρά αναθέσεων συμβουλευτικών μελετών για την «αξία αποτίμησης» της θυγατρικής της, έναντι 496.710 ευρώ, αποφεύγοντας να διενεργήσει έλεγχο (η ίδια ή οι συμβουλευτικές / ελεγκτικές εταιρίες για λογαριασμό της) επί της πιστοδοτικής διαδικασίας και της ποιότητας του χαρτοφυλακίου.

**8)** Όσον αφορά δε στην εξαγορασθείσα από το ΤΤ εταιρία Bestline (νυν ΗΡC), διαπιστώθηκαν από τους Επιθεωρητές της ΤΤΕ τα ακόλουθα:

**α)** Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, βάσει στοιχείων ενημερότητας, επιδεινώνεται δραματικά, καθώς οι καθυστερήσεις

ανήλθαν την 31-5-2012 στο 26,13% του συνόλου έναντι 14,55% την 31-12-2010 και, επιπλέον, η εισπραξιμότητα στις καθυστερήσεις άνω του έτους είναι πλέον κάτω του 1%.

**β)** Η παρακολούθηση και η διαχείριση του χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών είναι κατεξοχήν προβληματική και η ποιότητα του χαρτοφυλακίου κακή.

**γ)** Η διαχείριση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση στερείται αποτελέσματος, καθώς είναι μηδαμινή η συμβολή της στην επανάκτηση των απαιτήσεων, στις οποίες έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα, ενώ επισημαίνεται η παντελής απουσία εμπράγματων εξασφαλίσεων της HPC από τους πελάτες της.

**δ)** Ο Συντελεστής Φερεγγυότητας της HPC, εάν ληφθούν υπόψη τα ευρήματα της έκθεσης της ΜΔΚ της Τράπεζας για το 2011, αλλά και ο ρυθμός αύξησης των καθυστερήσεων, καθίσταται ήδη οριακά θετικός και στο άμεσο μέλλον αρνητικός.

Οι ανωτέρω, (υπό στοιχεία α-γ,) διαπιστώσεις σημαίνουν με άλλα λόγια, ότι το πελατολόγιο της Bestline δεν πληρούσε πιστοληπτικά τα κριτήρια εκείνα που όφειλε, για να κάνει χρήση των προϊόντων της εταιρίας, καθώς επίσης και ότι η εταιρία δεν φρόντισε να αντλήσει επιπλέον εξασφαλίσεις, (εγγυήσεις ή εγγυητές), ούτε να εγκαταστήσει μηχανισμό, ο οποίος καθημερινά θα κινητοποιείτο σχετικά με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του πελατολογίου. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη κι αν η εταιρία δεν είχε την δυνατότητα να φιλοξενήσει ή να δημιουργήσει μία τέτοια διεύθυνση εργασιών, μπορούσε να αναζητήσει παρεμφερείς υπηρεσίες από εταιρίες που δραστηριοποιούνται μεμονωμένα στον κλάδο συλλογής ληξιπρόθεσμων οφειλών (collections). Είναι δε συνήθης πρακτική της αγοράς, η αρχικά τηλεφωνική επικοινωνία με το πελατολόγιο που έχει ληξιπρόθεσμες οφειλές, προκειμένου να γίνει η λεγόμενη «ρύθμιση», ούτως ώστε και η εταιρία αλλά και ο πελάτης να συνεχίσουν την ομαλή συνεργασία. Η εν λόγω πρακτική επιτρέπει στις εταιρίες να μην γράφουν ζημίες στους ισολογισμούς τους και στους πελάτες την καλύτερη και άρτια διαχείριση των οικονομικών τους. Δράσεις στις οποίες, όπως προκύπτει από τις ως άνω διαπιστώσεις των Επιθεωρητών της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, δεν πρόβη η Bestline.

Τέλος, όσον αφορά την ως άνω, (υπό στοιχείο δ), διαπίστωση περί του Συντελεστή Φερεγγυότητας της εταιρίας (ο οποίος καθίσταται ήδη οριακά θετικός και στο άμεσο μέλλον αρνητικός), τούτη σημαίνει, με άλλα λόγια, ότι η εταιρία δεν θα έπρεπε να εκταμιεύει για ίδια χρήση επιπλέον δανεισμό, καθώς δημιουργούσε επιπλέον χρέη τα οποία, όπως προκύπτει, δεν μπορούσε να αποπληρώσει, καθόσον δεν προχωρούσε σε αποσβέσεις προηγούμενων δανείων.

**9)** Εν τέλει, με την υπ' αριθ. 207/2-3-2012 απόφαση του Δ.Σ. του ΤΤ, αποφασίστηκε η λύση της σύμβασης με την ΔΕΜΚΟ, μέσω της δικαστικής οδού, λόγω *«της προβληματικής σχέσης των δύο μετόχων λόγω αντικρουόμενων συμφερόντων»*, καθόσον, σύμφωνα με μελέτες συμβουλευτικών και ελεγκτικών εταιριών, εκτιμήθηκε ότι το ΤΤ ζημιώνεται από την συνεργασία αυτή κατ' ελάχιστο 73.800.000 ευρώ και κατά μέγιστο 141.100.000 ευρώ.

**10)** Εν κατακλείδι, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές της ΤτΕ ζημία της περιουσίας του Τ.Τ. από την ως άνω συμμετοχή-εξαγορά κατά 50% της εταιρίας Bestline ανερχόμενη στο 20% της χρηματοδότησης, ύψους 49.182.000 ευρώ, λόγω του ιδιαίτερα υψηλού ρυθμού αύξησης του υπολοίπου των απαιτήσεων σε καθυστέρηση, οι οποίες ανήλθαν στο α' εξάμηνο του έτους 2012 κατά 65% και αποτελούν πλέον το 27% του συνόλου των απαιτήσεων, ενώ παράλληλα επισημάνθηκε ότι σε περίπτωση που η έκβαση της διαιτησίας αποβεί σε βάρος της Τράπεζας, γεγονός που συνέβη, η εκτιμηθείσα ζημία της περιουσίας του Τ.Τ. θα αυξηθεί σημαντικά, [σχετικές οι σελ. 2-4, 8 του από Ιουνίου 2012 Πορίσματος Ελέγχου στο Τ.Τ.—Hellenic Post Credit Α.Ε.Π.Π. της ΔΕΠΣ/Τράπεζας της Ελλάδος και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13-15, αλλά και το από Δεκεμβρίου 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ», σελ. 20, όπου επιβεβαιώνεται η ως άνω εκτιμηθείσα ζημία του Τ.Τ. από την χρηματοδότηση της ΗΡC].

Πέραν των ανωτέρω διαπιστώσεων των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Όπως αναλυτικά εκτέθηκε, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12-2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, **α)** ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και **β)** στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε, ως ελέγχθη, από την τότε Διοίκηση της Bestline.

Στη συνέχεια, αντί η Τράπεζα να «εξαγοράσει» το 100% των μετοχών της Bestline στην εκτιμηθείσα από την Deloitte εμπορική αξία, ήτοι στο ποσό των 19.800.000 ευρώ κατά την πιο αισιόδοξη, μάλιστα, εκτίμηση με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, απέκτησε-συμμετείχε μόνον στο 50% της εταιρίας, έναντι του ποσού των 18.900.000 ευρώ, μέσω Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, χωρίς, μάλιστα, να κατοχυρώσει και τη «θέση ισχύος» των διοικητικών αποφάσεων (management) της εν λόγω εταιρίας.

Πιο συγκεκριμένα, την 21-3-2008, στην υπ' αριθ. 108 συνεδρίαση του Δ.Σ. του ΤΤ, όσον αφορά το θέμα της συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρία Bestline, ο Άγγελος Φιλιππίδης, ως πρόεδρος του ΤΤ, ανέφερε στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, ότι με την συμμετοχή αυτή του ΤΤ, το οποίο μέχρι τότε παρουσίαζε ζημίες στον τομέα των πιστωτικών καρτών, ο τομέας αυτός θα κερδοφορούσε μέσω της συνεργασίας της Τράπεζας με την ως άνω εταιρία του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος είχε πολύ καλή γνώση της σχετικής αγοράς εν γένει, καθόσον διέθετε την ως άνω εταιρία πιστωτικής κάρτας, ενώ στη συνέχεια, ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Επενδυτικής Τραπεζικής και Θυγατρικών του Τ.Τ., Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ, εισηγήθηκε σχετικά στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, *«την συμμετοχή στην εταιρία Bestline Cards S.A. σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού της κεφαλαίου με τίμημα 19.800.000 ευρώ για την ανάπτυξη της δραστηριότητας τους στην πιστωτική κάρτα».*

Ωστόσο, οι ως άνω ανακοινώσεις, τόσο του Άγγελου Φιλιππίδη, όσο και του αρμόδιου εισηγητή Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ στα

μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, ενέχουν ανακριβή απεικόνιση της πραγματικότητας, καθόσον σύμφωνα με την εκτίμηση, και μάλιστα την πλέον αισιόδοξη, της Deloitte, όπως ήδη αναφέρθηκε, η εμπορική αξία του 100% των μετοχών της εταιρίας, και όχι του 50% αυτών όπως παρουσιάστηκε στα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ, ανερχόταν κατά την 31-12-2007 στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, ενώ επιπροσθέτως, ούτε ο ως άνω εισηγητής, Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ αλλά ούτε και ο Άγγελος Φιλιππίδης, ο οποίος μάλιστα, προέβη προσωπικά στην επιλογή της εταιρίας Bestline προς συνεργασία, ενημέρωσαν τα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ, για τα κάτωθι γεγονότα:

**α)** Περί του ότι η πραγματική συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και της ΔΕΜΚΟ, ήτοι μεταξύ εσένα και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ήταν να διπλασιαστεί η εκτιμηθείσα στο 100% εμπορική αξία της Bestline, ύψους 19.800.000 ευρώ, ώστε να ανέλθει στο ποσό των 40.000.000 ευρώ, προκειμένου να λάβει χώρα η αποφασισθείσα αύξηση (διπλασιασμός) του μετοχικού κεφαλαίου της, και το Τ.Τ. να καταβάλει εξολοκλήρου το ποσό των 19.800.000 ευρώ (για την ακρίβεια το ποσό των 18.900.000 ευρώ), το οποίο θα ανταποκρίνονταν στο ποσοστό του 50% της συμμετοχής του, όπως και τελικά συνέβη, παρά το γεγονός ότι η αποτίμηση του 100% της αξίας της εταιρίας Bestline από την Deloitte - η σχετική έκθεση της οποίας σημειωτέον ουδόλως παρουσιάστηκε στα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ στην από 21-3-2008 επίμαχη συνεδρίαση - είχε ήδη λάβει υπόψη την παραδοχή της συνεργασίας της Bestline με πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο, μάλιστα, θα αναλάμβανε και τον πιστωτικό κίνδυνο του υπολοίπου των πελατών της.

**β)** Περί του ότι, σύμφωνα με τα σχόλια των Εκτιμητών της Deloitte, η «πραγματική τιμή» στην οποία μία συναλλαγή θα μπορούσε να ολοκληρωθεί, θα μπορούσε να είναι διαφορετική από την αξία που εκτιμήθηκε, για λόγους όπως τα κίνητρα των συναλλασσομένων μερών, η ικανότητά τους στις διαπραγματεύσεις, η μορφή της συναλλαγής (π.χ. ο τρόπος χρηματοδότησής της, ο τρόπος μεταφοράς του ελέγχου της εταιρίας κ.λπ.) ή και για λόγους που αφορούν αποκλειστικά στην συγκεκριμένη συναλλαγή [βλ. την από τον Μάρτιο του 2008 έκθεση

της Deloitte, σελ. 6, υπό στοιχ. 1.2. υποπερ. 1.2.2.], ήτοι περί την, κεντρικής σημασίας, εν λόγω επισήμανση των Εκτιμητών της Deloitte όσον αφορά στην διαφορά των μεγεθών της «πραγματικής» (και κατώτερης) και της «εμπορικής» (και υψηλότερης) αξίας της συναλλαγής-εξαγοράς,

**γ)** Περί του ότι η αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εξαγοραζόμενης εταιρίας Bestline, βασίστηκε σε μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας κατά την 31-12-2007 και σε στοιχεία που προέκυψαν κατόπιν συνεντεύξεων με τα στελέχη της Διοίκησης της εν λόγω εταιρίας.

**δ)** Περί του ότι οι Εκτιμητές της Deloitte, όσον αφορά τυχόν νομικές και ασφαλιστικές εκκρεμότητες της εταιρίας, στηρίχτηκαν και πάλι σε διαβεβαιώσεις της Διοίκησης της Bestline ότι δεν υπάρχουν σημαντικές εκκρεμότητες που να μεταβάλλουν το ύψος των υποχρεώσεων της εταιρίας.

**ε)** Περί του ότι η Deloitte δεν πραγματοποίησε διεξοδική, ανεξάρτητη έρευνα αγοράς για τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρία και τις προοπτικές του, αλλά στηρίχτηκε σε διάφορα δημοσιευμένα στοιχεία, τα οποία, όμως, δεν επαληθεύτηκαν από αυτήν.

**στ)** Περί του ότι σύμφωνα με εκτίμηση της Deloitte, επί τη βάσει των στοιχείων που της προσκόμισε η Bestline, οι πωλήσεις της τελευταίας, θα αυξάνονταν την περίοδο 2008-2009 στα επίπεδα των ετών 2004-2005, τα οποία, ωστόσο, ήταν υψηλά, καθόσον οι πωλήσεις την πενταετία 2003-2007 είχαν μειωθεί.

**ζ)** Περί του ότι το 70% των μετοχών της εταιρίας Bestline ήταν ήδη ενεχυριασμένο για την κάλυψη δανείου που είχε χορηγηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς, με ανεξόφλητο υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ, ποσό υπερδιπλάσιο από το τότε Μετοχικό της Κεφάλαιο.

Συνεπεία των ανωτέρω ψευδών παραστάσεων, παραπλανήθηκαν τα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ το οποίο αποτελούνταν από τους, Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, ως Α΄ Αντιπρόεδρο, Χρήστο ΜΗΤΡΕΝΤΣΕ, ως Β΄ Αντιπρόεδρο, Αδμαντία ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, Κωνσταντίνο ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟ, Βασίλειο ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟ, Ιωάννη ΧΑΛΙΚΙΑ και Δημήτριο ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ, και αποφάσισαν ομόφωνα,



δυνάμει της υπ' αριθ. 108/21-2-2008 απόφασης, «την συμμετοχή της Τράπεζας στην εταιρία Bestline Cards S.A. σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού της κεφαλαίου με τίμημα 19.800.000 ευρώ για την ανάπτυξη της δραστηριότητάς της στην πιστωτική κάρτα και την υπογραφή της σχετικής Συμφωνίας Μετόχων από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου», ενώ εάν τα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ. γνώριζαν την αληθή των πραγμάτων κατάσταση αλλά και την πραγματική οικονομική εικόνα - αξία της εταιρίας, ήτοι ότι η αξία του 100% της Bestline, (και όχι μόνον του 50% αυτής) ανερχόταν, σύμφωνα με την εκτίμηση της Deloitte, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, ότι η πραγματική συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και της ΔΕΜΚΟ ήταν να διπλασιαστεί η εκτιμηθείσα στο 100% εμπορική αξία της Bestline, ύψους 19.800.000 ευρώ, ώστε να ανέλθει στο ποσό των 40.000.000 ευρώ, προκειμένου να λάβει χώρα η αποφασισθείσα αύξηση, (διπλασιασμός) του μετοχικού κεφαλαίου της, και το ΤΤ να καταβάλει εξολοκλήρου το ποσό των 19.800.000 ευρώ, (για την ακρίβεια το ποσό των 18.900.000 ευρώ), το οποίο θα ανταποκρίνονταν στο ποσοστό του 50% της συμμετοχής του, όπως και τελικά συνέβη, παρά το γεγονός ότι η εταιρία Deloitte είχε ήδη λάβει υπόψη την παραδοχή της συνεργασίας της Bestline με πιστωτικό ίδρυμα για να καταλήξει στην αποτίμηση του 100% της αξίας της εταιρίας Bestline, ότι η αποτίμηση της εμπορικής της αξίας της τελευταίας βασίστηκε σε μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας κατά την 31-12-2007 και σε στοιχεία που προέκυψαν κατόπιν συνεντεύξεων με τα στελέχη της Διοίκησης αυτής, ότι οι Εκτιμητές της Deloitte στηρίχτηκαν σε διαβεβαιώσεις της Διοίκησης της Bestline ότι δεν υπάρχουν σημαντικές νομικές και ασφαλιστικές εκκρεμότητες που να μεταβάλλουν το ύψος των υποχρεώσεων της εταιρίας, ότι η Deloitte δεν πραγματοποίησε διεξοδική, ανεξάρτητη έρευνα αγοράς για τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρία και τις προοπτικές του, αλλά στηρίχτηκε σε διάφορα δημοσιευμένα στοιχεία, τα οποία, όμως, δεν επαληθεύτηκαν από αυτήν, ότι σύμφωνα με εκτίμηση της Deloitte, επί τη βάση των στοιχείων που της έθεσε υπόψη η Bestline, οι πωλήσεις της τελευταίας, θα αυξάνονταν την περίοδο 2008-2009 στα επίπεδα των ετών 2004-2005, τα οποία, ωστόσο, ήταν υψηλά, καθόσον οι

πωλήσεις την πενταετία 2003-2007 είχαν μειωθεί - δηλαδή ότι τα στοιχεία που παρασχέθηκαν στην Deloitte από την Διοίκηση της εταιρίας Bestline ως ακριβή και δίκαια, απεδείχθησαν τελικά αναξιόπιστα - αλλά και ότι το 70% των μετοχών της τελευταίας ήταν ήδη ενεχυριασμένο για την κάλυψη άλλου δανείου που είχε χορηγηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς, με ανεξόφλητο υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ, δεν θα προέβαιναν στην ομόφωνη έγκριση της συμμετοχής του Τ.Τ. στην εταιρία Bestline υπό τους συγκεκριμένους όρους και έναντι του συγκεκριμένου τιμήματος, και μάλιστα χωρίς να κατοχυρώσουν, ως ελέγχθη, την «θέση ισχύος» των διοικητικών αποφάσεων (management) της εν λόγω εταιρίας.

Αποτέλεσμα των ως άνω ψευδών παραστάσεων και της εντεύθεν παραπλάνησης των μελών του Δ.Σ. του ΤΤ, ήταν αφενός μεν η έγκριση της συμμετοχής του Τ.Τ. στην Bestline σε ποσοστό 50% υπό τους όρους που προεκτέθηκαν, αφετέρου δε η συνεπεία αυτής της έγκρισης, υπογραφή και ενεργοποίηση της από 24-4-2008 Συμφωνίας Μετόχων μεταξύ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, του ΤΤ και της εταιρίας Bestline, η οποία ισχύει μέχρι και σήμερα, πράξεις που ενέχουν σαφώς τον χαρακτήρα περιουσιακής διάθεσης και συνεπάγονται ευθέως βλάβη ή διακινδύνευση της περιουσίας του ΤΤ, με αντίστοιχη περιουσιακή ωφέλεια της εταιρίας Bestline του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, καθόσον:

**1)** Τα έξοδα της Bestline καλύπτονταν ως επί τω πλείστον από το ΤΤ, το οποίο διέθετε το πελατολόγιο και παρείχε την ρευστότητα, με ιδιαίτερα μεγάλο κόστος και έκθεση σε οικονομική ζημία, όπως θα εκτεθεί ειδικότερα, ενώ η ΔΕΜΚΟ, η οποία παρείχε την τεχνογνωσία και ασκούσε την διοίκηση της Bestline, στην πραγματικότητα συμμετείχε μόνο στα κέρδη, (μερίσματα). Χαρακτηριστικά παραδείγματα της αποκλειστικής ανάληψης των βαρών της Bestline από το Τ.Τ., αλλά και της πρόθεσης των υπαιτίων να αποκομίσει η ΔΕΜΚΟ παράνομο περιουσιακό όφελος εις βάρος της Τράπεζας, είναι τα εξής:

Το τίμημα της εξαγοράς του 50% της Bestline, (18,9 εκατ. ευρώ), σύμφωνα με την Συμφωνία Μετόχων, κατατέθηκε από το Τ.Τ. σε τραπεζικό λογαριασμό που διατηρούσε η εταιρία στην

Τράπεζα. Ο λογαριασμός αυτός ήταν δεσμευμένος και τα μόνα ποσά που θα εκταμιεύονταν για την πληρωμή της Bestline προς το Τ.Τ. για την παραχώρηση της χρήσης του δικτύου του, έπρεπε να είναι σε προκαθορισμένες ημερομηνίες και κατόπιν εγκρίσεως του Δ.Σ., [σχετικό και το από Δεκεμβρίου 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Η Bestline, δεδομένου ότι δεν συνιστά, ως ελέχθη, πιστωτικό ίδρυμα, δεν είχε την δυνατότητα να παρέχει τραπεζικές υπηρεσίες (πιστώσεις στο πλαίσιο διαχείρισης πιστωτικών καρτών). Για τον λόγο αυτό ήταν υποχρεωμένη να συνεργάζεται με κάποιο τραπεζικό ίδρυμα, όπως έκανε κατά το παρελθόν με την MILLENIUM και άλλες Τράπεζες, το οποίο στη συνέχεια όφειλε (η Bestline) να αποζημιώσει για την παροχή του δικτύου του. Το ΤΤ, με άλλα λόγια, πλήρωνε με δικά του αποκλειστικά κεφάλαια την χρήση του δικτύου του από την Bestline, χωρίς καμία συμμετοχή της - συνεταίρου πλέον - ΔΕΜΚΟ. Επιπροσθέτως, όταν για την ομαλή λειτουργία της Bestline προέκυψε η ανάγκη καταβολής 6.000.000 ευρώ και 12.000.000 ευρώ αντίστοιχα για την εξασφάλιση των απαραίτητων αδειοδοτήσεων από τις εταιρίες MASTERCARD και VISA, τότε το ποσό των 6.000.000 ευρώ εκταμιεύθηκε, με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας και κατά παράβαση της Συμφωνίας Μετόχων, από τον δεσμευμένο τραπεζικό λογαριασμό που προαναφέρθηκε, ενώ τα υπόλοιπα 12.000.000 ευρώ καλύφθηκαν με εγγυητική επιστολή την οποία εξέδωσε και πάλι το ΤΤ. Προκύπτει, δηλαδή, για ακόμη μια φορά ότι η ΔΕΜΚΟ δεν συμμετείχε - ως όφειλε - στα έξοδα της εταιρίας, τα οποία κάλυπτε εξολοκλήρου το ΤΤ.

Τουναντίον, όταν η Bestline απέδωσε κέρδη για τα έτη 2008, 2009 και 2010, η ΔΕΜΚΟ καρπώθηκε —ως μέτοχος του 50% των μετοχών της εταιρίας— μερίσματα συνολικού ύψους 3.380.000 ευρώ. Σημαντικό δε είναι να σημειωθεί ότι το ποσοστό των μετοχών της Bestline, τις οποίες κατείχε η ΔΕΜΚΟ (50%), εκ των οποίων εκπορεύτηκαν και τα μερίσματα της κερδοφορίας, ήταν στο σύνολό τους ενεχυριασμένο υπέρ του ΤΤ ως εξασφάλιση του Ομολογιακού Δανείου που χορηγήθηκε από την Τράπεζα στη ΔΕΜΚΟ το έτος

2008. Στη δε Συμφωνία Μετόχων, δεν προβλέφθηκε ρήτρα εξασφάλισης του ΤΤ για τα μερίσματα που προέκυπταν από ενεχυριασμένες μετοχές, με αποτέλεσμα τα μερίσματα αυτά να πιστωθούν στους λογαριασμούς της ΔΕΜΚΟ αντί της Τράπεζας.

2) Στη Συμφωνία Μετόχων, προβλέφθηκε ο αποκλειστικός δανεισμός της Bestline από το ΤΤ και μάλιστα με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους. Διά του όρου αυτού, ο οποίος, μάλιστα, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 2588/2007 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, βλέπεται καταφανώς η περιουσία του ΤΤ προς όφελος της Bestline και στην ουσία της ΔΕΜΚΟ, καθόσον δεν διαχέεται ο πιστωτικός κίνδυνος και αναλαμβάνεται όλος από ένα και μόνον πιστωτικό ίδρυμα.

Συνέπεια αυτού, την 31-12-2011 και 31-12-2010 οι υποχρεώσεις της Bestline προς πιστωτικά ιδρύματα ανήλθαν σε 241.409.000 ευρώ και 206.909.000 ευρώ αντίστοιχα, και αφορούσαν στο σύνολό τους σε ανοιχτό δανεισμό από το ΤΤ. Η Τράπεζα, με άλλα λόγια, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων, δανειοδοτούσε την εταιρία Bestline με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, με συνέπεια να υποστεί η πρώτη σοβαρή περιουσιακή ζημία, υπολογιζόμενη στα 10.000.000 ευρώ ετησίως. Χαρακτηριστικά αναφέρεται, ότι το επιτόκιο δανεισμού της εταιρίας από το ΤΤ κυμαινόταν κατά την τριετία 2009-2011 μεταξύ ποσοστού 1,053% και 2,050%, ενώ ο μέσος όρος του επιτοκίου της αγοράς για επιχειρηματικά δάνεια την ίδια χρονική περίοδο κυμαινόταν μεταξύ 5,60% - 7,88%, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ.

Μάλιστα, ως ήδη ελέχθη ανωτέρω, η ανάγκη διασφάλισης εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης σε ποσοστό 50% είχε επισημανθεί από τους αρμόδιους υπαλλήλους της Τράπεζας της Ελλάδος με την υπ' αριθ. 580/10-3-2009 επιστολή της ΔΕΠΣ προς την Bestline, χωρίς, ωστόσο, να υπάρξει συμμόρφωση. Εάν, τουναντίον, υλοποιούνταν η σύσταση αυτή, το ΤΤ θα αποδεσμευόταν από την υποχρέωσή του, βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, να χρηματοδοτεί την Bestline με επιτόκιο πολύ χαμηλότερο της αγοράς, αλλά και αυτού που ημέρα με την ημέρα

υποχρεωνόταν να καταβάλλει το ΤΤ για να εξεύρει τα κεφάλαια που δάνειζε στην εταιρία, επί σημαντική και προφανή ζημία του. Διότι, όταν το ΤΤ για να εξασφαλίσει τα αναγκαία κεφάλαια, κατέβαλε π.χ. τόκο ύψους  $\chi\%$  και λόγω της Συμφωνίας Μετόχων δάνειζε με  $(\chi-\psi)\%$ , υφίστατο σημαντική περιουσιακή ζημία [σχετική και την 17-9-2012 Ανταίτηση Διαιτησίας του Τ.Τ. κατά της ΔΕΜΚΟ].

**3)** Στη Συμφωνία Μετόχων, περιγράφεται, επίσης, η υποχρέωση εξασφάλισης των ιδίων κεφαλαίων της Bestline αποκλειστικά από την Τράπεζα. Βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, ειδικότερα, η Τράπεζα όφειλε να εξασφαλίσει την ενίσχυση κεφαλαίων της Bestline μέσω έκδοσης Ομολογιακού Δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των 20.000.000 ευρώ, χωρίς την συμμετοχή και πάλι της εταιρίας ΔΕΜΚΟ.

**4)** Στη Συμφωνία Μετόχων, προβλεπόταν περαιτέρω, η υποχρέωση παραχώρησης διαφημιστικού χρόνου αξίας 1.500.000 ευρώ ετησίως από τα ελεγχόμενα από τη ΔΕΜΚΟ Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, αντί συμβολικού κατά νόμο τιμήματος (μέσω ειδικών τιμολογίων). Ο όρος αυτός ουδέποτε τηρήθηκε. Η ΔΕΜΚΟ, αντί να παράσχει δωρεάν στην ουσία υπηρεσίες διαφήμισης ύψους 7.500.000 ευρώ [1.500.000 ευρώ ετησίως επί 5 έτη (2009-2013)], ως όφειλε, κατάφερε —κατά παράβαση της Συμφωνίας Μετόχων— να διοχετεύσει προς εταιρίες συμφερόντων του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ (τηλεοπτικό σταθμό ΚΑΝΑΛΙ 9, Ραδιοφωνικούς Σταθμούς ALPHA 9.89, ΠΑΛΜΟΣ 96.5), το ποσό του 1.652.000 ευρώ για τα έτη 2010 – 2012 (σημειώνεται ότι για τα έτη 2009 και 2013 δεν υπάρχουν στοιχεία για αντίστοιχες δαπάνες), κατά τον ακόλουθο τρόπο: Για την διαφημιστική προώθηση της Bestline, το Δ.Σ. της εταιρίας επέλεξε, μετά από πρόταση της ΔΕΜΚΟ, να χρησιμοποιήσει ΜΜΕ, (τηλεοπτικό σταθμό ΚΑΝΑΛΙ 9, Ραδιοφωνικούς Σταθμούς ALPHA 9.89, ΠΑΛΜΟΣ 96.5), ιδιοκτησίας του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αλλά και τις κινηματογραφικές αίθουσες που διαχειρίζεται η VILLAGE ROADSHOW (παρότι δεν αποτελούν ΜΜΕ σύμφωνα με τον όρο της Συμφωνίας Μετόχων), ιδιοκτησίας του ιδίου, με ετήσιο κόστος περίπου 600.000 ευρώ.

Όπως, μάλιστα, αναφέρει η Διοίκηση της Post Credit στην με Α.Π. Τ.Τ.Ε. 9274/26-10-2012 επιστολή της στην Τράπεζα της Ελλάδος, «λαμβάνόμενη αθροιστικά η πραγματοποιηθείσα κατά τα έτη 2010 – 2012 διαφημιστική δαπάνη της Εταιρίας στον ραδιοφωνικό σταθμό 9.89, στο Κανάλι 9 και στους κινηματογράφους Village, ανέρχεται σε 638.000 € το έτος 2010 (εκ των οποίων στα Village 350.000 €), σε 736.000 € το έτος 2011 (εκ των οποίων στα Village 200.000 €) και σε 278.000 € το έτος 2012 (εκ των οποίων στα Village 104.000 €).

Η ΔΕΜΚΟ ισχυρίζεται, ότι «τα ανήκοντα στον όμιλο εταιριών της ΔΕΜΚΟ κατά το χρόνο σύναψης Συμφωνίας Μετόχων ΜΜΕ, έπαυσαν περί τα τέλη του 2008 να ελέγχονται από αυτόν. Συνεπώς, εξέλιπε η προϋπόθεση της σχετικής υποχρέωσης» [σχετικό το με Α.Π. Τ.Τ.Ε. 6703/31-7-2012 έγγραφο του Ομίλου Εταιριών ΔΕΜΚΟ προς την Τράπεζα της Ελλάδος]. Ωστόσο, ο εν λόγω ισχυρισμός της εταιρίας δεν ευσταθεί, διότι ο Όμιλος ΔΕΜΚΟ, παρά την απώλεια του ελέγχου του τηλεοπτικού σταθμού ALPHA μετά την πώληση της πλειοψηφίας των μετοχών, εξακολουθούσε να έχει υπό τον έλεγχό του τον τηλεοπτικό σταθμό «Κανάλι 9» της Θεσσαλονίκης, καθώς και τους ραδιοφωνικούς σταθμούς «ALPHA 9.89» και «ΠΑΛΜΟΣ 96.5». Συγκεκριμένα, η ΔΕΜΚΟ είχε υπό τον έλεγχό της, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, την εταιρία ΚΟΣΜΟΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε. με διακριτικό τίτλο «Κανάλι 9», μέσω της εταιρίας SIXOMEN. Η Ιδιωτική Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης διά Μετοχών SIXOMEN, συνεστήθη τον Ιούνιο του 2008, με έδρα την Λευκωσία Κύπρου, έχει αναπτύξει δραστηριότητα ως εταιρία συμμετοχών (holding) και ελέγχεται αποκλειστικά από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος κατέχει σήμερα, άμεσα και έμμεσα (διά εταιριών ελεγχόμενων από τον ίδιο) το σύνολο (100%) των μετοχών της. Ο Όμιλος ΔΕΜΚΟ, διά της εταιρίας SIXOMEN, διατηρεί, επίσης, τον έλεγχο των εταιριών «ALPHA ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.» με διακριτικό τίτλο «ΠΑΛΜΟΣ 96,5» και «ALPHA ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» με διακριτικό τίτλο «ALPHA 9.89», [σχετική και η υπ' αριθ. 415/Υ/2008 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού].

Συνεπώς, παρά τους ως άνω αντίθετους ισχυρισμούς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η τελευταία είχε υπό τον έλεγχό της κατά την διάρκεια ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων ΜΜΕ και εντεύθεν την δυνατότητα —αλλά πρωτίστως την συμβατική υποχρέωση— να παράσχει στο Τ.Τ. δωρεάν υπηρεσίες διαφήμισης, κάτι που ουδέποτε συνέβη.

5) Στη Συμφωνία Μετόχων, περιγράφεται, μεταξύ άλλων, η διαδικασία άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης τόσο από την πλευρά του πωλητή, (put option) όσο και από την πλευρά του αγοραστή, (call option). Σχετικώς με τον όρο αυτό, οι Επιθεωρητές Ελεγκτές της Τράπεζας της Ελλάδος επισημαίνουν τα εξής:

Η διαρκής αύξηση του δανεισμού της Bestline από το Τ.Τ. και η συνεπακόλουθη πιστωτική επέκταση (χρονική), οδήγησαν σε πλασματική σταθεροποίηση του ποσοστού καθυστερήσεων. Επιπλέον, οι αυξημένες χορηγήσεις είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των κερδών προ φόρων, δεδομένου και του χαμηλού κόστους της χρηματοδότησης, γεγονός που λειτουργεί ευνοϊκά προς τη ΔΕΜΚΟ, καθώς δίνει την δυνατότητα μεγιστοποίησης της τιμής εξάσκησης του δικαιώματος πώλησης (put option), μέσω της αύξησης της υπολογιζόμενης εμπορικής αξίας της εταιρίας, η οποία, όμως, βασίζεται σε πλασματικά στοιχεία, [σχετικό το από Ιουνίου 2012 Πόρισμα Ελέγχου στο Τ.Τ.—Hellenic Post Credit Α.Ε.Π.Π. της ΔΕΠΣ/Τράπεζας της Ελλάδος].

Με άλλα λόγια, ο εξαιρετικά προνομιακός δανεισμός της Bestline σε συνδυασμό με την μη λήψη επισφαλών προβλέψεων εκ μέρους της, την αθέμιτη απόκρυψη ληξιπρόθεσμων υπολοίπων και την παράσταση αυτών ως ενήμερων, είχαν ως αποτέλεσμα την τεχνητή αύξηση των κερδών της εταιρίας, τα οποία στην πραγματικότητα ήταν μηδενικά. Απώτερος δε στόχος της ΔΕΜΚΟ ήταν, πέραν του ιδιαίτερα υψηλού μερίσματος που εισέπραττε ετησίως ως μέτοχος της Bestline, ακριβώς αυτός:

Η τεχνητή αύξηση των κερδών της εταιρίας και η εν τέλει αύξηση του τιμήματος που θα έπρεπε το ΤΤ να καταβάλει για την απόκτηση των μετοχών της σε περίπτωση ασκήσεως εκ μέρους της του δικαιώματος put option, κάτι το οποίο εν τέλει συνέβη, όπως θα εκτεθεί αναλυτικότερα στη συνέχεια. Και τούτο διότι, αυτό (τίμημα),

ως ρητώς ορίσθηκε και συνομολογήθηκε στη Συμφωνία Μετόχων, υπολογίζεται με βάση τα κέρδη της εταιρίας και δη τα κέρδη αυτής προ φόρων, όπως φαίνονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων εταιρικών της χρήσεων. Ήδη, μάλιστα, η ΔΕΜΚΟ, έχοντας επιτύχει, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, την επί ζημία του ΤΤ τεχνητή αύξηση των κερδών της Bestline κατά την τριετία 2009-2011, κατήγγειλε, την 27-4-2012, την από 24-4-2008 Συμφωνία Μετόχων, εισάγοντας τις μεταξύ των μερών διαφορές ενώπιον του Διαιτητικού Δικαστηρίου, ενώ επιπροσθέτως, άσκησε το ως άνω αναφερόμενο δικαίωμα put option, αιτούμενη όπως οι 9.680.000 μετοχές της, που αντιστοιχούν στο 50% του μετοχικού κεφαλαίου της Bestline, μεταβιβαστούν στο ΤΤ, έναντι τιμήματος ύψους 59.325.025,50 ευρώ, ποσό ιδιαίτερα αυξημένο, καθόσον υπολογίστηκε με βάση την φόρμουλα της Συμφωνίας Μετόχων επί των πλασματικών κερδών της εταιρίας, για την τριετία 2009-2011.

Στο πλαίσιο αυτό, εξεδόθη η υπ' αριθ. 48/2013 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, η οποία κάνοντας εν μέρει δεκτή την αγωγή-αίτηση διαιτησίας της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, αποδεχόμενο ως ουσία βάσιμο τον τρίτο λόγο καταγγελίας της εταιρίας περί υπαίτιας παράβασης εκ μέρους του Τ.Τ. της υποχρέωσης μη ανταγωνισμού και αποκλειστικότητας στη χρήση του δικτύου, για όσους λόγους αναφέρονται αναλυτικά στην ως άνω απόφαση, εφαρμόζοντας τον ως άνω όρο της Συμφωνίας Μετόχων περί της ενάσκησης του δικαιώματος (put option), [σχετικός όρος 3.5. της Συμφωνίας Μετόχων] για τον υπολογισμό του οφειλόμενου από το ΤΤ τιμήματος, υποχρέωσε εν τέλει το τελευταίο να καταβάλει στην ενάγουσα ΔΕΜΚΟ τα ποσά: α) 32.950.467,82 ευρώ νομίμως εντόκως από 22-6-2012 και β) 800.000 ευρώ νομίμως εντόκως από 22-5-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 48/2013 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου].

Να σημειωθεί, μάλιστα, ότι ενώ στην υπ' αριθ. 108/21-3-2008 απόφαση του Δ.Σ. του ΤΤ περί συμμετοχής της Τράπεζας στο 50% της εταιρίας Bestline, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προεκτέθηκαν, επισημάνθηκε στο τέλος ότι η εν λόγω απόφαση «τελεί υπό την αίρεση της έγκρισης της Γενικής Συνέλευσης», ούτε



το θέμα αυτό, αλλ' ούτε και το περιεχόμενο της ως άνω Συμφωνίας Μετόχων εισήχθησαν ποτέ στην Γενική Συνέλευση του ΤΤ - τουναντίον, η τελευταία ενέκρινε μόνο το τυπικό ζήτημα της συμμετοχής μελών της Τράπεζας στο Δ.Σ. της Bestline Α.Ε.

Συμπερασματικά, η ως άνω περιγραφόμενη εγκληματική συμπεριφορά του Άγγελου Φιλιππίδη, όσον αφορά την εξαγορά της Bestline από το Τ.Τ. υπό τους εξωπραγματικά προνομιακούς και ζημιογόνους για την περιουσία της Τράπεζας όρους της Συμφωνίας Μετόχων, επέφερε ζημία ύψους 138.750.467 ευρώ τουλάχιστον, [105.000.000 ευρώ με βάση τα στοιχεία των πιστωτικών καρτών την 25-11-2013 (78 εκ. ευρώ σε οριστική καθυστέρηση + 20 εκ. ευρώ σε ρύθμιση + 7 εκ. ευρώ στις καθυστερήσεις), εκ των οποίων η βέβαιη και οριστική ζημία ανέρχεται στο ποσό των 78.750.000 ευρώ (70%) + 33.750.467 ευρώ αποτέλεσμα Διαιτησίας σε εκτέλεση της Συμφωνίας Μετόχων], με αντίστοιχη περιουσιακή ωφέλεια της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

#### **16. Κλεάνθης Παπαδόπουλος του Άγγελου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Αναστασία Σακελλαρίου, Περικλή Χανάκη, Παναγιώτα Μπέζα, Χρήστο Μαρούσο, Ιωάννη Τσαγδή, Σπυρίδωνα Παντελιά, Λυδία Κεκρίδου, Αθανάσιο Χασάπη, Φωτεινή Κρέστα, Ιωάννη Λεβεντίδη και Διονύσιο Γκολφινόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ», ( Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος, την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και αναδιάρθρωσης υφιστάμενων δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η

τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης.

Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ.

Ειδικότερα:

### **1.ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

#### **1α. Υπόθεση δανείου 25.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ/GARDEN BEACH ΑΕ**

Στις 17-12-2010, η αρμόδια Υπό-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, αποτελούμενη από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Σπυρίδωνα ΠΑΝΤΕΛΙΑ, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ, ως μέλη, και η τελευταία ενέκρινε, δυνάμει της υπ' αριθ. 109/17-12-2010 σχετικής απόφασης, την ανάληψη εκ μέρους του Τ.Τ. της έκδοσης του νέου Ομολογιακού Δανείου που η ΔΕΜΚΟ επρόκειτο να εκδώσει για το ποσό των 25.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών. Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση ολόκληρου του ποσού του νέου αυτού δανείου την 23-12-2010.

Σύμφωνα, ειδικότερα, με το από 23-12-2010 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου μεταξύ της ΔΕΜΚΟ Garden Beach Α.Ε., νομίμως εκπροσωπούμενης από την Ελένη ΞΗΝΤΑΡΑΚΟΥ και του Τ.Τ., το οποίο συμμετείχε ως μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος,

νομίμως εκπροσωπούμενο από τους, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, το προϊόν ύψους, 25.000.000 ευρώ, που αποσκοπούσε στην χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας, θα χρησιμοποιείτο: **α)** κατά ποσό 20.000.000 ευρώ για την συμμετοχή της ΔΕΜΚΟ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία, «Ελληνικές Ξενοδοχειακές Τουριστικές και Γεωργικές Επιχειρήσεις Garden Beach A.E.», της οποίας πραγματικός δικαιούχος είναι ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ, (Garden Beach A.E.), προκειμένου η εκδότρια εταιρία ΔΕΜΚΟ να αποκτήσει το 51% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής και **β)** κατά το εναπομείναν ποσό των 5.000.000 ευρώ, «για την περαιτέρω ανάπτυξη των εταιρικών δραστηριοτήτων της ΔΕΜΚΟ Α.Ε.».

Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, ελήφθησαν οι εξής εγγυήσεις:

**α)** Έγγραφη προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 31.250.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του πραγματικού δικαιούχου και κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**γ)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach A.E.

**δ)** Εκχώρηση - ενεχυρίαση απαιτήσεων της εταιρίας Garden Beach A.E. (εγγυητής) από ασφαλιστικές αποζημιώσεις στα πλαίσια συμβάσεων που αφορούν την ασφάλιση των ακινήτων. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το παράρτημα IV της δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή οι εκδότριες ή οι εγγυήτριες εταιρίες όφειλαν να μεριμνούν για τη διατήρηση, καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις στην Τράπεζα ελεύθερες από κάθε βάρος σε ποσοστό που θα αναλογούσε στο 60% του εκάστοτε ανεξόφλητου υπολοίπου του χρέους για το πρώτο έτος λειτουργίας του δανείου και στο 100% από το δεύτερο έτος από τη χορήγηση του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Αναφορικά με την χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Το Τ.Τ., ενέκρινε και χορήγησε το επίμαχο Ομολογιακό Δάνειο στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, παρότι επισημάνθηκαν ρητά οι κίνδυνοι για την Τράπεζα που μπορεί να επιφέρουν: **α)** η εμφανής επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της ΔΕΜΚΟ κατά την κλειόμενη χρήση 2009, (επέκταση ζημιών, υποτίμηση αξίας συμμετοχών κ.λπ.) και η αύξηση των δανειακών της κεφαλαίων στο 11μηνο του 2010, καθώς και **β)** η αυξημένη έκθεση της Τράπεζας στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ γενικότερα.

Ειδικότερα, η χρηματοοικονομική ανάλυση της ΔΕΜΚΟ παρουσιάζεται διαχρονικά αρνητική, με τα ΚΠΦΤ να είναι στα -10.000.000 ευρώ το 2207, -10.500.000 ευρώ το 2008 και -7.600.000 ευρώ το 2009, οι ΖΗΜΙΕΣ να ανέρχονται στα 15.000.000 ευρώ το 2007, 2.600.000 ευρώ το 2008 και 12.000.000 ευρώ το 2009, ενώ περαιτέρω η εταιρία εμφανίζει αξιόλογα αποθεματικά και δη ταμείο 90.000.000 ευρώ, στις 31.12.2009, που καθιστά αξιοπερίεργη την ανάγκη χρηματοδότησής της.

Σύμφωνα, μάλιστα, με τα σχόλια των Ορκωτών Λογιστών για τον ισολογισμό του έτους 2009 της ΔΕΜΚΟ, τα Ίδια Κεφάλαια της εταιρίας, ενώ εμφανίζονται να είναι ύψους 310,68 εκατ. ευρώ, θα έπρεπε να εμφανίζονται ουσιαδώς μειωμένα κατά 107,8 εκατ. Ευρώ, απόκλιση 33,3%. Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι σας ήταν γνωστά τα ως άνω ζημιογόνα αποτελέσματα και η διαχρονική επιδείνωσή τους, τελικώς εγκρίθηκε η εκ νέου χρηματοδότηση της ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. —και μάλιστα σε χρονική περίοδο αδιαμφισβήτητης οικονομικής κρίσης της Χώρας και συνακόλουθα του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος— καθόσον θεωρήθηκε από τους υπευθύνους της Τράπεζας ότι οι ανωτέρω κίνδυνοι αντισταθμίζονται από:

- την επαρκή κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας μέσω της παροχής εγγυήσεων (προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και εταιρική εγγύηση «GARDEN BEACH Α.Ε.»).
- την αξία των παρεχόμενων εξασφαλίσεων: η Τράπεζα εξακολουθεί να έχει ενεχυριασμένο το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», η αξία του οποίου ανερχόταν το 2008 σε Ευρώ 19,8 εκατ., οπότε ο

δείκτης κάλυψης του δανείου θα διαμορφωνόταν σε 141% το οποίο κρίνεται και πάλι ικανοποιητικό·

- το σύνολο των εκτάσεων - κτισμάτων που δίδεται ως εξασφάλιση αναφορικά με το καινούριο δάνειο, η αποτίμηση του οποίου δίνει έναν δείκτη κάλυψης 166% για την Τράπεζα, ο οποίος για ένα μη εμπορικό ακίνητο κρίνεται επαρκής·
- τη διεύρυνση της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων·
- την πολύ καλή μέχρι σήμερα συναλλακτική συμπεριφορά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και την ομαλή αποπληρωμή του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της.

Όμως, οι ανωτέρω παραδοχές της Τράπεζας, ουδόλως ευσταθούν και δεν αντισταθμίζουν σε καμία περίπτωση τους διαπιστωθέντες κινδύνους για την περιουσία της, διότι:

α) Δεν καλύπτονται επαρκώς οι απαιτήσεις της Τράπεζας από την παροχή της προσωπικής εγγύησης του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και της εταιρικής εγγύησης της GARDEN BEACH Α.Ε. Για την ακρίβεια οι εν λόγω εγγυήσεις έχουν, ως ελέχθη και ανωτέρω, μηδενική διασφαλιστική αξία, η μεν προσωπική εγγύηση καθόσον δεν συνοδεύεται και από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, η δε εταιρική εγγύηση της GARDEN BEACH Α.Ε. καθόσον συνδέεται άμεσα (και έμμεσα) με τον οφειλέτη (συνδεδεμένος κίνδυνος), ενώ η οικονομική της εικόνα ήταν ζημιογόνος, καθόσον από το έτος 2009 και μετά δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως) προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες ύψους 2.893.000 ευρώ. Την 31-12-2010, μάλιστα, οι ταμειακές ροές της από λειτουργικές δραστηριότητες ήταν αρνητικές κατά 19.715.000 ευρώ, καθώς εμφανίζονταν μηδενικές εισροές, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 7].

**β)** Η ενεχυρίαση του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT A.E.», πέραν του ότι δεν γίνεται καθόλου αποδεκτή ως εξασφάλιση, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [σχετικό Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. ι (1), σελ. 36], ενέχει στην ουσία μηδενική διασφαλιστική αξία για όσους λόγους αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω υπό στοιχείο Α.2. (1) του παρόντος.

**γ)** Το λεχθέν, στη συνέχεια, περί της *διεύρυνσης της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων*, δεν συνιστά διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας.

**δ)** Η διατύπωση της θέσεως περί της *πολύ καλής μέχρι τότε συναλλακτικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και της ομαλής αποπληρωμής του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της*, (ήτοι του δανείου των 7.500.000 ευρώ που έλαβε από το Τ.Τ. τον Ιούνιο του έτους 2009, το οποίο ήταν και το μοναδικό που αποπλήρωσε), έγινε εκ μέρους της Τράπεζας σχετικά πρόωρα, καθόσον η ΔΕΜΚΟ δεν ήταν μακροχρόνιος πελάτης της, ώστε να μπορεί να σχηματίσει ασφαλή εικόνα για την όλη συναλλακτική συμπεριφορά του, ενώ ήδη οι ενδείξεις περί της τελευταίας, (συναλλακτικής συμπεριφοράς) εκ μέρους της εταιρίας ήταν αρνητικές, (όσον αφορά στο πρώτο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ που έλαβε τον Οκτώβριο του έτους 2008, το οποίο μάλιστα είχε και περίοδο χάριτος 1 έτους).

### **1β. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ομολογιακών Δανείων ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΜΚΟ**

Με επιστολή της ΔΕΜΚΟ τον Δεκέμβριο του 2011, ζητήθηκε από το Τ.Τ. να εξετάσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των Ομολογιακών Δανείων του Ομίλου, για τα οποία μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος είναι η συγκεκριμένη Τράπεζα [σχετική η από 16-1-2012 επιστολή της ΔΕΜΚΟ προς το Τ.Τ.].

Τα Ομολογιακά Δάνεια τα οποία αιτήθηκε η εταιρία για αναδιάρθρωση είναι τα εξής:

**α)** Το 1° Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Νοέμβριο του 2008, συνολικού ποσού 21.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στον ποσό των 14.000.000 ευρώ.

**β)** Το 2° Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Δεκέμβριο του 2010, συνολικού ποσού 25.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στο ποσό των 24.500.000 ευρώ.

Οι ληξιπρόθεσμες δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, κατά την ημερομηνία εξέτασης του ως άνω αιτήματος αναδιάρθρωσης από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ., ανέρχονταν στο συνολικό ποσό των 4.000.000 ευρώ, (3.500.000 ευρώ για το 1° Ο/Δ των 21.000.000 ευρώ και 500.000 ευρώ για το 2° Ο/Δ των 25.000.000 ευρώ).

Στις 19-1-2012, η Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφασή της, κατόπιν της από 19-1-2012 εισήγησης της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενης από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ και Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, ως μέλη, η οποία αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ως άνω Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., όπως *«εγκρίνει την αναδιάρθρωση των δύο Ο/Δ της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υφιστάμενου υπολοίπου συνολικά 38.500.000 ευρώ, σε ένα, με αύξηση του ποσού κατά 4.000.000 ευρώ (νέο όριο 42.500.000 ευρώ), 10ετούς διάρκειας, με επιτόκιο 6m EURIBOR, πλέον περιθωρίου 5,50%, υπό την παροχή σωρευτικά των εγγυήσεων των δύο δανείων, με σκοπό: α) την άμεση εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών ποσού σήμερα 4.000.000 ευρώ και β) την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των ανεξόφλητων ομολογιών μετά το 2017, προκειμένου για την ταμειακή διευκόλυνση*

της εταιρίας», έκανε αποδεκτή την ανωτέρω εισήγηση για την αναδιάρθρωση των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, [σχετική η υπ' αριθ. 1/19-1-2012 Εισήγηση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων και την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και το από 26-1-2012 Πρόγραμμα Έκδοσης Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 42.500.000 μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / GARDEN BEACH και του Τ.Τ.].

Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας έναντι της αναχρηματοδότησης του νέου αυτού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 42.500.000 ευρώ, ελήφθησαν οι κάτωθι εγγυήσεις:

**α)** Προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 53.125.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., επί ακινήτων ιδιοκτησίας της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., εκτιμηθείσας αξίας 46.546.000 ευρώ (Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων τον Φεβρουάριο του 2009) και 40.829.000 ευρώ (CBRE/Axies τον Ιανουάριο του 2010), καθώς και λογιστικής αξίας, από το 2002 μέχρι το 2011, 6.758.000 ευρώ.

**β)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**γ)** Εκχώρηση αποζημιώσεων στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

**δ)** Ενέχυρο Α' σειράς επί του 50% της εταιρίας HPC (πρώην Bestline) αξίας 19,8 εκατ. ευρώ, ε) Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**στ)** Διατήρηση υφιστάμενων μη ενεχυριασμένων καταθέσεων εταιριών του Ομίλου ύψους 15.900.000 ευρώ.

Σε σχέση με την παραπάνω νέα χρηματοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 42.500.000 ευρώ, υπό τους ανωτέρω όρους, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ διαπίστωσαν τα εξής: [σχετικά όσα έπονται στα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 5-8].

Με βάση τα δημοσιευμένα και ελεγμένα οικονομικά στοιχεία χρήσης 2011 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έγκρισης της



επίμαχης χρηματοδότησης— προέκυπταν και ήταν γνωστά τα ακόλουθα οικονομικά δεδομένα:

**α)** Τα έσοδα συμμετοχών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 1.250.000 ευρώ και αφορούσαν στο σύνολό τους το μέρος από την Hellenic Post Credit. Η ΔΕΜΚΟ δεν είχε εισπράξει μέρος από τις υπόλοιπες συμμετοχές της.

**β)** Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.096.000 ευρώ, θεωρούνται υψηλά, δεδομένου τόσο του αριθμού του προσωπικού της εταιρίας (σύμφωνα με την τελευταία διαθέσιμη αναφορά της ICAP τον 12/2010 ανέρχεται σε 71 άτομα), όσο και των εσόδων από μερίσματα.

**γ)** Τα μερικά αποτελέσματα ήταν ζημιογόνα (-12.950.000 ευρώ το 2011 έναντι -13.707.000 ευρώ το 2010), με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των χρεωστικών τόκων. Ως αποτέλεσμα, τα ήδη ζημιογόνα αποτελέσματα επιδεινώθηκαν έτι περαιτέρω, (Ζημίες Προ Φόρων 13.240.000 ευρώ το 2011 έναντι Ζημιών Προ Φόρων 5.941.000 ευρώ το 2010).

**δ)** Το ποσό διαθεσίμων (90.429.000 ευρώ) ήταν υψηλό.

**ε)** Το ποσό που εμφανιζόταν στα Χρεόγραφα και τις Μετοχές (112.398.000 ευρώ) αποτελούσε το 18,5% του ενεργητικού.

**στ)** Υπήρχαν επιταγές σε καθυστέρηση και χρεώστες διάφοροι συνολικού ποσού 6.000.000 ευρώ.

**ζ)** Οι συμμετοχές της ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 353.385.000 ευρώ, αποτελούσαν το 58% του ενεργητικού.

Όπως, μάλιστα, σημειώνεται στην από 31-12-2011 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και ειδικότερα στη Βάση για γνώμη με Επιφύλαξη:

*«Η εσωτερική λογιστική αξία των 20 μη εισηγμένων εταιριών ανέρχεται σε 66.124.000 ευρώ και η απαιτούμενη πρόβλεψη για υποτίμηση σε 136.676.000 ευρώ. Η αποτίμηση των προεγγραφών για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και των λοιπών συμμετοχών έγινε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920. Ειδικότερα ως προς τις προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις*

*μετοχικού κεφαλαίου, η αξία τους εμφανίζεται περίπου σταθερή, 110.823.000 ευρώ τουλάχιστον από 31-1-2006, με κίνδυνο είτε οι επιχειρήσεις να μην ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, είτε οι προεγγραφές να θεωρούνται άκυρες (Ν. 2238/1994, άρθρο 79 παρ. 4)».*

Επίσης, παρατηρήθηκε αναντιστοιχία μεταξύ του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΜΚΟ για τη χρήση 2011, στο οποίο οι συμμετοχές ανέρχονταν σε 26 και των σημειώσεων του Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις οποίες ανέρχονταν σε 20. Επισημαίνεται δε όσον αφορά στην οικονομική εικόνα ιδίως της εταιρίας Garden Beach, η οποία τέθηκε και ως εγγυήτρια της υπό κρίσιν χρηματοδότησης, ότι τα τελευταία τρία (3) έτη πριν από την χορήγηση του ως άνω Ο/Δ, η εν λόγω εταιρία δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες, ύψους 2.893.000 ευρώ.

Παρά τα ανωτέρω, τα οποία ήταν γνωστά στον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους συγκατηγορούμενούς του, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα λήψης των κρίσιμων αποφάσεων για την χορήγηση ή μη της νέας αιτούμενης χρηματοδότησης στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, η χρηματοδότηση προτάθηκε και χορηγήθηκε εν τέλει, επί τη βάση των εξασφαλίσεων που θεωρήθηκαν επαρκείς, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ζημιογόνα αποτελέσματα και η εμφανής διαχρονική επιδείνωσή τους και χωρίς να αξιολογηθούν γενικά οι συμμετοχές της πιστούχου, οι οποίες αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ενεργητικού της, ιδίως δε της εταιρίας Garden Beach που είναι εγγυήτρια στην χρηματοδότηση που χορηγήθηκε για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, [σχετικά και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 8].

Σχετικά δε με ληφθείσες ως άνω εγγυήσεις για την εξασφάλιση της επίμαχης χρηματοδότησης, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, σημείωσαν, επιπροσθέτως, τα εξής:

**α)** Η προσημείωση υποθήκης επί του ακινήτου αυξήθηκε από ποσό 31.250.000 ευρώ σε ποσό 53.125.000 ευρώ (ήτοι διαφορά

ποσό 21.875.000 ευρώ), χωρίς, ωστόσο, να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της ακρίβειας του υπολογισμού του ποσού της προσημείωσης, καθόσον δεν προσκομίστηκε πρόσφατη μελέτη εκτίμησης του ακινήτου. Οι εκτιμήσεις δε που τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΤτΕ ήταν παρελθόντων ετών και συγκεκριμένα του Φεβρουαρίου του 2009 και του Ιανουαρίου του 2010 με μέγιστη εκτιμώμενη αξία το ποσό των 46.500.000 ευρώ. Πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθεί εν προκειμένω, ότι η εν λόγω εγγύηση έρχεται πλέον προς κάλυψη μεγαλύτερου δανείου, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί προς τούτο με βάση τη διασφαλιστική αξία του ακινήτου, η οποία ανέρχεται στα 20.000.000 ευρώ περίπου. Με άλλα λόγια, η ως άνω εγγύηση καλύπτει το νέο δάνειο σε ποσοστό μόλις 47%.

**β)** Σύμφωνα με το παράρτημα IV της νέας δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή εκδότριες ή εγγυήτριες εταιρείες, θα μεριμνούν να διατηρούν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις *ελεύθερες από κάθε βάρος (μη ενεχυριασμένες)*, ύψους 15.900.000 ευρώ, μέχρι ολοσχερούς εξόφλησης του δανείου. Ωστόσο, επήλθε τροποποίηση της εν λόγω ρήτρας, καθώς η αρχική προέβλεπε την διατήρηση ποσοστού 60% επί του ανεξόφλητου υπολοίπου για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Ο/Δ και σε 100% για τον δεύτερο χρόνο. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο όρος αυτός δεν τηρήθηκε, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 4]. Να σημειωθεί δε, όσον αφορά στην τελευταία τούτη εγγύηση, ότι σε κάθε περίπτωση δεν διασφάλιζε καθόλου τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις της Τράπεζας με τον τρόπο που ετέθη, ενόψει του γεγονότος ότι δεν συνεστήθη ενέχυρο επί των επίμαχων καταθέσεων υπέρ της Τράπεζας.

Όσον αφορά δε την εξυπηρέτηση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές διαπίστωσαν ότι «μετά την αναδιάρθρωση των Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., η εταιρία δεν έχει προβεί σε καμία αποπληρωμή κεφαλαίου ή τόκων», [σχετική η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

Για την *συνολική δανειοδότηση* του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Και στην περίπτωση αυτή, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας διενήργησαν τις ως άνω χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση του συγκεκριμένου πιστούχου, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή του, και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων. Προς επίρρωση της σχετικής εκτίμησης, αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία: Κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους, 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline), την 24-11-2008, είχε περιθώριο, άλλως spread, 3% πάνω από το Euribor τριμήνου, ενώ η συναφθείσα την 26-1-2012 χρηματοδότηση προς την ίδια εταιρία, ύψους 42.500.000 ευρώ, είχε περιθώριο 5,5% πάνω από το Euribor εξαμήνου.

Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (ΒΕΧ - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (ΒΕΧ - 3%), ήτοι με 9%.

Επιπροσθέτως, το Τ.Τ. παρείχε προς την εταιρία Bestline, (ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ.), το σύνολο της χρηματοδότησης με επιτόκιο Euribor τριμήνου + 0,50%. Το επιτόκιο αυτό, κατά διαστήματα, έφτανε να ισούται ή να υπολείπεται του επιτοκίου με το οποίο δανειζόταν το Γερμανικό Δημόσιο.

Με άλλα λόγια, το Τ.Τ. χρηματοδοτούσε εταιρία υψηλού ρίσκου, όπως είναι αυτή των πιστωτικών καρτών, με τιμολόγηση ρίσκου Γερμανικού Δημοσίου. Την ίδια στιγμή που το χρήμα κόστιζε 5% και 7% για προσέλκυση καταθέσεων, το Τ.Τ. δάνειζε με 4% έως και 6% λιγότερο.

Έτσι, το Τ.Τ., συνέχιζε να δανείζει την Bestline, και στην ουσία τον Όμιλο ΔΕΜΚΟ του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μεταξύ των ετών 2010 και 2012, με όρους που ίσχυαν τα έτη 2008 και 2009, επιβαρύνοντας με ζημιές τα αποτελέσματά του και συνεπώς τα Ίδια Κεφάλαιά του αλλά και τους μετόχους του, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα.

Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της.

Εν κατακλείδι, πρέπει να σημειωθεί και το εξής:

Το Τ.Τ., ενώ γνώριζε, (ακόμη και την 30-6-2012) το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησε στις δέουσες ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας, **α)** είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, **β)** είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, **γ)** είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, (βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012), το άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, (ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο) στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

**1γ. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ο/Δ 48.000.000 ευρώ και χορήγησης νέου δανείου 4.000.000 ευρώ προς VILLAGE ROADSHOW**

Τον Μάρτιο του 2012, το ΤΤ ενέκρινε την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού της εταιρίας VILLAGE ROADSHOW, ύψους 48.000.000 ευρώ, με κεφαλαιοποίηση της ληξιπρόθεσμης οφειλής ύψους 2.300.000 ευρώ, επιμήκυνση της διάρκειας κατά 2 έτη και μείωση των δόσεων του 2012 και 2013 σε 250.000 ευρώ ανά εξάμηνο έναντι 2.300.000 ευρώ, ενώ ως πρόσθετη εξασφάλιση εκχωρήθηκαν στην τράπεζα δύο συμβάσεις της πιστούχου με την COSMOTE.

Στις 30-3-2012, εγκρίθηκε η έκδοση νέου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της εταιρίας VILLAGE ROADSHOW/Ομίλου ΔΕΜΚΟ, ύψους 4.000.000 ευρώ, για κεφάλαιο κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα, διάρκειας 11,5 έτη, (λήξη 2023), με εξαμηνιαίες αποπληρωμές, με την πρώτη 30 μήνες μετά την εκταμίευση.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου παρασχέθηκαν: **α)** προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** εταιρική εγγύηση της ΔΕΜΚΟ Α.Ε., **γ)** ενέχυρο Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και **δ)**

προσημείωση Β΄ σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank. Στο ίδιο ακίνητο δε αποφασίστηκε να εγγραφεί υπέρ του Τ.Τ. και Γ΄ σειράς προσημείωση ύψους 2.500.000 ευρώ, προς εξασφάλιση ορίου Ε/Ε της Cosmoline, (χρηματοδότηση από την Τ Bank), σαν συμπληρωματικό κάλυμμα, προκειμένου να επιστραφεί η προσωπική επιταγή εκδόσεως του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ύψους 1.300.000 ευρώ, λήξης 30-4-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενη από τους, Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, την υπ' αριθ. 95/30-3-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους, Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη και το από τον Απρίλιο του 2012 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 4.000.000 μεταξύ των εταιριών VILLAGE ROADSHOW / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το Τ.Τ. επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Πιο συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ., που υπογράφεται από τους, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, Village Roadshow και Village Films και

συγκεκριμένα ότι «από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες, (π.χ. *Debt/EBITDA*, *ΞΚ/ΙΚ*, *EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι*) λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό», χωρίς, όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες. Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών VILLAGE ROADSHOW / INTERTEL και VILLAGE FILMS / D.C. INTERACTIVE για την τριετία 2006-2008 — ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων της INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS) ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ. στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ειδικότερη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών στα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Περαιτέρω, ως προς τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, η μεν VILLAGE ROADSHOW είχε ΚΠΦ – 1.560.000 ευρώ, (περίοδος 7/2008-6/2009) και ζημιές, 26.000.000 ευρώ, οι οποίες περιορίστηκαν σε 191.000 ευρώ το 2009 και 714.000 ευρώ το



2010, το δε 2011 η εταιρία παρέμενε ζημιογόνα και παρουσίαζε μείωση κατά ποσοστό 6% στις πωλήσεις της. Η VILLAGE FILMS αντίστοιχα παρουσίαζε διαχρονική μείωση στις πωλήσεις της, κατά 46% το 2009, 63% το 2010 και 18% το 2011.

Επιπροσθέτως, ο Κλεάνθης Παπαδόπουλος και οι συγκατηγορούμενοί του έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας προβήκανε στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά στην προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αυτή είχε μόνο ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά στην εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετική και η ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά στη σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

**δ)** Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των

εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Ειδικά όσον αφορά στο Ομολογιακό Δάνειο, (30-3-2012), ύψους 4.000.000 ευρώ, προς την VILLAGE ROADSHOW / Όμιλο ΔΕΜΚΟ, αυτό χορηγήθηκε παρά την προηγηθείσα υπέρογκη δανειοδότηση των θυγατρικών εταιριών των ομίλου ΔΕΜΚΟ, που είχε λάβει χώρα χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις για την τράπεζα, γεγονότα που ήταν ήδη γνωστά σ' εσάς και χωρίς να έχει μεσολαβήσει στο μεταξύ καμία βελτίωση των οικονομικών τους στοιχείων ή της πιστοληπτικής ικανότητας των εταιριών αυτών (το 2011 η VILLAGE ROADSHOW εμφάνιζε πτώση του κύκλου εργασιών κατά 4,5%, τα ΚΠΦΤ ήταν θετικά, αλλά δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων, ενώ τα αποτελέσματα χρήσης ήταν ζημιογόνα (-2.305.000 ευρώ), γεγονός που οδηγεί σε περαιτέρω επιδείνωση των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία μειώνονται σε 512.000 ευρώ, ενώ η διαβάθμιση της πιστοληπτικής της ικανότητας τον Οκτώβριο του 2011 ήταν D).

Περαιτέρω, επισημαίνεται ο ιδιαίτερα μακροπρόθεσμος χαρακτήρας του δανείου αυτού, καθώς και η μεγάλη περίοδος χάριτος, γεγονός που δεν συνάδει με τον σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, καθώς: **1)** οι ανάγκες κεφαλαίου κίνησης καλύπτονται με βραχυπρόθεσμο δανεισμό κατά τη συνήθη τραπεζική πρακτική και **2)** δεν υποστηρίζεται από τον ταμειακό κύκλο της εταιρίας, (στην υπ' αριθ.

9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, χαρακτηριστικά αναφέρονται, μεταξύ άλλων: **α)** ως σημαντικοί κίνδυνοι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τράπεζες και η χαμηλή συγκέντρωση πελατών, χωρίς περαιτέρω εξειδίκευση των στοιχείων αυτών, **β)** στην αξιολόγηση οικονομικών μεγεθών, η μείωση του κύκλου εργασιών κατά 4,14%, τα ζημιογόνα αποτελέσματα χρήσης, κατά ποσό 2.390.845 ευρώ, η μείωση των ιδίων κεφαλαίων από 3.981.195 ευρώ το 2009 σε 876.057 ευρώ το 2011, τα πολύ υψηλά λειτουργικά έξοδα, που επιβαρύνουν τα τελικά μεγέθη – το ετήσιο κόστος μισθοδοσίας και ενοικίων, κατά το έτος 2011, διαμορφώθηκε στα 13,6 και 13,5 εκ. ευρώ αντίστοιχα - τα υψηλά χρηματοοικονομικά έξοδα 3 εκ. ευρώ ως αποτέλεσμα του υψηλού δανεισμού και η πρόβλεψη των ζημιών χρήσης στο ποσό των 2,39 εκ. ευρώ).

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Κλεάνθης Παπαδόπουλος και οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοί του, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά την διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας, δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ιδίου εγκλήματος, ζημιώσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν τόσο τις προαναφερόμενες χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, όσο και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών

κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά την εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά τις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και την από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.]. Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο ανερχόταν στις 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ.

## **2.Υπόθεση Ο/Δ δανείου 1.000.000 ευρώ, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ»**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση της ως άνω εταιρίας με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα,

Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά στη διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (IK/ΞΚ) από 4,57 στις 31.12.2008 σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημίες 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000 ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011. Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000

ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεών της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενη αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπαρέσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά τη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ. 150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας,

«ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού δεν ελήφθη καμία απολύτως εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%.

Το γεγονός αυτό όμως, δεν αναιρεί την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

### **17. Μάριος Βαρότσης του Δάντη – Αντωνίου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις τέλεσε περισσότερα εγκλήματα, που προβλέπονται και τιμωρούνται από τον νόμο με στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι:

**A)** Στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη, Φωτεινή Κρέστα, Χαράλαμπο Σιγανό, Παναγιώτα Μπέζα, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, Χρήστο Μαρουσό, Δημήτριο Κυπαρίσση, Γεώργιο Ξυφάρά, Αθανάσιο Χασάπη και Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (εφεξής Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και πιστοδοτήσεων προς θυγατρικές του Τ.Τ., που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης.

Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ανωτέρω ενέργειές σου, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ.

Ειδικότερα:

### **1) ΟΜΙΛΟΣ ΓΡΙΒΕΑ-ΒΑΤΣΙΚΑ**



### **Υπόθεση C n' C International AE**

Τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του έτους 2009, με τις υπ' αριθ. 79/13-3-2009 και 84/31-7-2009 εγκριτικές αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, αντίστοιχα, η Τράπεζα χρηματοδότησε την εταιρία, «C&C International A.E.» μέσω δύο Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της τελευταίας, ύψους 17.000.000 ευρώ συνολικά, τα οποία καλύφθηκαν από το Τ.Τ., που κατέστη εντεύθεν η βασική πιστοδότρια Τράπεζα.

Τον Μάρτιο του 2009, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, που απαρτιζόταν από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο του ΔΣ και τους, Μάριο Βόροτση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε δυνάμει της υπ' αριθ. 79/13-3-2009 απόφασης, την χορήγηση στην εταιρία, «C&C International S.A.», Ομολογιακού Δανείου ύψους 7.000.000 ευρώ, διάρκειας 10 ετών, με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, καθώς προβλέφθηκε η αποπληρωμή του κεφαλαίου να γίνει τμηματικά και από το τέλος του 4<sup>ου</sup> έτους, λαμβάνοντας υπόψη την θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τον Μάριο Βαρότση, καθώς και τους, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα. Αναφερόμενος σκοπός του δανείου ήταν *η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της πιστούχου για την επόμενη δεκαετία.*

Προς εξασφάλιση του ανωτέρω δανείου, συνομολογήθηκε ότι, *«η εταιρία θα ενεχυριάσει τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί στο Τ.Τ., στον οποίο θα εμπίπτουν τα έσοδα από τα συνέδρια που έχει αναλάβει. Ο λογαριασμός θα ενεχυριάζεται μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται στην εταιρία».* Κατά την άποψη-εισήγηση δε της αρμόδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης, με τον τρόπο αυτό *«εξασφαλίζεται η πλήρης είσπραξη τόκων ή και κεφαλαίου στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς, και μάλιστα πριν καλυφθούν υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους, (π.χ. ΙΚΑ). Μοναδικός κίνδυνος για την Τράπεζα αποτελεί η μη είσπραξη εσόδων από την εταιρία για την παροχή των υπηρεσιών της στα συνέδρια. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν είναι και πολύ πιθανό, καθώς το*

*πελατολόγιο της εταιρίας, (διεθνείς και κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.λπ.), θεωρείται ιδιαιτέρως ασφαλές».*

Στο εισηγητικό επισημάνθηκαν ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, το οποίο καθιστούσε το ΤΤ τη μεγαλύτερη δανείστρια τράπεζα, ο υψηλός υφιστάμενος τραπεζικός δανεισμός 12,8 εκ. ευρώ και η αδυναμία εκχώρησης των γεγεννημένων απαιτήσεων. Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2009, η ίδια ως άνω Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, δυνάμει της υπ' αριθ. 84/31-7-2009 απόφασης, ενέκρινε τη χορήγηση νέου Ομολογιακού Δανείου στην εταιρία C&C International, ύψους 10.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τους προαναφερόμενους τρεις συγκατηγορούμενούς του. Σκοπός του εν λόγω δανείου ήταν η κάλυψη «των σημαντικών κενών ρευστότητας» τα δύο πρώτα χρόνια, ενός νέου εγχειρήματος που είχε αναλάβει η ως άνω εταιρία, ως απόρροια νέας συνεργασίας με διεθνή οίκο για διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου, δόθηκαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: **α)** παρασχέθηκαν οι προσωπικές εγγυήσεις των δύο μετόχων, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, και η εταιρική εγγύηση της εταιρίας «MODESCO HOLDING LTD», συμφερόντων των ιδίων ως άνω προσώπων, η οποία φέρεται να διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία, **β)** συνομολογήθηκε να άγονται σε καταθετικό λογαριασμό της C&C International τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού που η εταιρία θα διοργανώνει, ο οποίος θα είναι ενεχυριασμένος μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται σταδιακά στην εταιρία, **γ)** προβλέφθηκε η υποχρέωση της πιστούχου C&C International να ενημερώνει την Τράπεζα για όλες τις Συμβάσεις τις οποίες υπογράφει, (με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πρόγραμμα αποπληρωμής), καθώς και η δυνατότητα της Τράπεζας να καταγγείλει τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου σε περίπτωση που τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού διαφοροποιηθούν σε σχέση με το πλάνο που παρείχε η εταιρία, και αποκλίνουν μειούμενα κατά ποσοστό πλέον

του 40% κατά το τέλος του τρίτου έτους και, τέλος, **δ)** προτάθηκε ως εξασφάλιση της Τράπεζας να υφίσταται στην οικεία σύμβαση όρος που θα υποχρεώνει την εταιρία αφενός μεν να μην παραχωρεί, δέχεται ή επιτρέπει να υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις ή άλλα εμπράγματα βάρη, ασφάλειες και εν γένει δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της (negative pledge), χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, αφετέρου δε να μην μεταβάλλει την μετοχική της σύνθεση, ομοίως χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων.

Στο από 27.7.2009 εισηγητικό σημείωμα της Υποεπιτροπής επισημαίνονταν οι ίδιοι κίνδυνοι, όπως και στο πρώτο δάνειο, καθώς και η εμφανής μείωση των πωλήσεων της μητρικής εταιρίας κατά το έτος 2008. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΤτΕ, τα δύο παραπάνω Ομολογιακά Δάνεια, που υπεγράφησαν τελικά μεταξύ του Τ.Τ. και της εταιρίας C&C International S.A. την 23-3-2009 και την 12-8-2009 αντίστοιχα, χορηγήθηκαν υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, καθόσον περιελάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο έναντι ανεπαρκών εξασφαλίσεων, παρά το γεγονός ότι χορηγούνταν σε μια νεοσύστατη εταιρία παροχής υπηρεσιών.

Συνεπώς εξαρχής, ήτοι *κατά την συνομολόγηση των υπό έρευνα δανειακών συμβάσεων*, δεν διασφαλίζονταν τα συμφέροντα και η περιουσία της δανείστριας Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις του Τ.Τ. προς την εταιρία C&C International, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ κατέληξαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

**(α)** Το ύψος των δανείων είναι υψηλό λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών της εταιρίας, χωρίς να υφίστανται ουσιαστικές εξασφαλίσεις (π.χ. γεγεννημένες απαιτήσεις ή προσημείωση επί ακινήτου).

**(β)** Το ΤΤ κατέστη με την χορήγηση των δανείων αυτών η μεγαλύτερη πιστοδότρια Τράπεζα.

(γ) Η μεγάλη διάρκεια και η περίοδος χάριτος δεν συνάδουν με το σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, ενώ, επιπροσθέτως, το σύνολο του ποσού των χρηματοδοτήσεων καταβλήθηκε άμεσα, και όχι σύμφωνα και αναλογικά με τις ανάγκες της πιστούχου.

(δ) Όσον αφορά δε στην δυνατότητα εξυπηρέτησης των υπό έρευνα Ομολογιακών Δανείων, σημειώθηκαν τα εξής: Στο από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου (για το πρώτο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οικονομικά στοιχεία του Ομίλου για το έτος 2007, προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2008 και business plan για τα έτη 2009-2013. Στην περιγραφή δε των αναλαμβανόμενων κινδύνων αναφέρεται ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός, το ύψος του αιτούμενου δανείου και η ουσιαστική αδυναμία εκχώρησης απαιτήσεων.

Ωστόσο, παρά την εν λόγω αναφορά, η αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του ΤΤ εισηγήθηκε την *έγκριση* της επίμαχης χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή θέση του Ομίλου, τη δυναμική ανάπτυξη και τις νέες συνεργασίες, τα περιθώρια κερδοφορίας και τις ικανοποιητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης. Σε τέσσερις (4) μόλις μήνες, προκύπτει νέο αίτημα χρηματοδότησης, λόγω ανάληψης από την πιστούχο νέου project (οργάνωση ιατρικών συνεδρίων). Στο από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου (για το δεύτερο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οριστικά οικονομικά στοιχεία του έτους 2008, όπου προκύπτει ήδη σημαντική υστέρηση έναντι των εκτιμώμενων, (κύκλος εργασιών Ομίλου -17%), χωρίς αυτό και πάλι ν' αποτελέσει αποτρεπτικό στοιχείο για την περαιτέρω χρηματοδότηση, ενώ δεν προσκομίστηκε επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan), στο οποίο να παρουσιάζονται οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις.

Βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2008, ο Όμιλος παρουσίαζε ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που καλύπτονταν με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, λόγω καταβολής προκαταβολών, (όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις), βραδείας είσπραξης απαιτήσεων, (πέραν του έτους) και ουσιωδών πιστώσεων από το συναλλακτικό του κύκλωμα, (λαμβάνοντας και

προκαταβολές πελατών). Επακόλουθα, την 31-12-2008 εμφάνιζε βραχυπρόθεσμο δανεισμό 9.133.000 ευρώ πλέον μακροπρόθεσμου 3.827.000 ευρώ, ήτοι ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν στο 58% του κύκλου εργασιών. Με τον πρόσθετο δε δανεισμό που έλαβε από την Τράπεζα (ύψους 17.000.000 ευρώ), ο οποίος, ως ελέγχθη, δεν ήταν συμβατός με τα προηγούμενα μεγέθη του Ομίλου και βασιζόταν μόνο στα προσδοκώμενα και σε μεγάλο βάθος χρόνου μεγέθη, η εταιρία κατέστη υπερδανεισμένη. Επιπλέον, οι εκτιμήσεις των υπευθύνων αποδείχθηκαν ιδιαίτερα αισιόδοξες, καθόσον υπήρξε ουσιώδης υστέρηση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα. Ειδικότερα, για τη χρήση του έτους 2008, (ήδη δηλαδή πριν από τον επίμαχο χρόνο χορήγησης των Ο/Δ) σημειώθηκε απόκλιση έναντι των εκτιμώμενων προσωρινών στοιχείων, (μειωμένος κύκλος εργασιών Ομίλου κατά 17%), ενώ μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται το έτος 2009 (κύκλος εργασιών μειωμένος κατά -39%), σε σχέση με τον προβλεπόμενο από το επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan), εμφανίζοντας μεν κερδοφορία, αλλά με μεγάλη απόκλιση έναντι της προβλεπόμενης κατά -57%.

**(ε)** Υπήρχαν ελλείψεις σε ποιοτικά στοιχεία στις εισηγήσεις και συγκεκριμένα δεν γινόταν αναφορά στον τρόπο προσέγγισης του πελάτη, σε τυχόν δυσμενή στοιχεία, αλλά και στη διαβάθμιση της πιστούχου από την ICAP· σύμφωνα δε με αναφορά της τελευταίας, η πιστούχος είχε ταξινομηθεί στην κατηγορία D, βάσει στοιχείων της 31-12-2007, έναντι επιθυμητού Rating μέχρι C βάσει της πιστοδοτικής πολιτικής του Εγχειριδίου Διαδικασιών Ο/Δ της Τράπεζας [βλ. και σελ. 8-9 του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ]. Το 2010-2011 το Icap Rating της εταιρίας ήταν E.

**(στ)** Υπήρχε έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών (financial covenants) στα επίμαχα Ομολογιακά Δάνεια. Ο μόνος περιοριστικός όρος σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα χρήσης, αφορούσε σε βάθος χρόνου (ειδικότερα, στο δεύτερο ως άνω δάνειο περιελήφθη όρος που προέβλεπε ως γεγονός

καταγγελίας ενδεχόμενη απόκλιση των εσόδων στο τέλος του 3<sup>ου</sup> έτους κατά 40% έναντι του προβλεπόμενου στόχου).

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην από 23.6.2011 έκθεση επανεξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου του Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων και στην από 16.9.2011 ενημέρωση για τα επίμαχα ομολογιακά δάνεια της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων του Τ.Τ. γίνεται έμμεση αναφορά σε κατάχρηση των συνήθων όρων τραπεζικού δανεισμού και ελλιπή παρακολούθηση των δανείων από την τράπεζα:

«...η ελλιπής εξασφάλιση της τράπεζάς μας, λόγω της φύσης των συμβάσεων εκχώρησης των απαιτήσεων, που εναποθέτει στη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας την ακριβή ενημέρωση της τράπεζας, τόσο για τη εξέλιξη των συνεδρίων και τις νέες συμβάσεις, όσο και των αντίστοιχων πληρωμών...το γεγονός ότι στις πιστώτριες τράπεζες εκτός από μικρά όρια που έχουν παρασχεθεί άνευ εξασφαλίσεων, τα χορηγηθέντα κεφάλαια στην πλειονότητά τους έχουν εξασφαλιστεί με προσημείωση ακινήτων και επιταγές πελατείας, τιμολόγια και συμβόλαια, για τα οποία ενώ έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις από την εταιρία δεν έχουν δοθεί, με συνέπεια να θεωρούμε ότι έχουν εκχωρηθεί σε άλλες τράπεζες – και κατά συνέπεια να έχουν χρηματοδοτηθεί – απαιτήσεις που είναι ήδη εκχωρημένες στην τράπεζά μας...τις επενδυτικές επιλογές των μετόχων της εταιρίας μέσω των εξαγορών-συγχωνεύσεων θυγατρικών τους εταιριών για τις οποίες, ενώ υπήρχε συμβατική υποχρέωση της εταιρίας, δεν ειδοποιηθήκαμε παρά μόνο μετά την οριστικοποίησή τους...το διάστημα αυτό (2011) διενεργήθηκε έλεγχος στα ακίνητα, που σύμφωνα με το Ε9 που είχε προσκομισθεί το 2008 από τους εγγυητές Γριβέα και Βάτσικα, είχαν στην κατοχή τους, καθώς και στο ακίνητο που στεγάζεται η εταιρία στη Μεταμόρφωση Αττικής και στα ακίνητα της εγγυήτριας εταιρίας MODESCO και προέκυψε ότι σχεδόν όλα τα ακίνητα είναι προσημειωμένα σε άλλες τράπεζες ή έχουν γίνει sale & lease back από εταιρίες leasing...».

Κατόπιν τούτων, η ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία της Τράπεζας από την ανωτέρω χρηματοδότηση εκτιμήθηκε στο 100%

της απαίτησης, ήτοι στο ποσό των 17.641.000 ευρώ, έναντι σχηματισθισών προβλέψεων ποσοστού 90%, η οποία (ζημία) εν τέλει βαρύνει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, [σχετικό το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του ΤΤ της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, ιδίως σελ. 14, 19 καθώς και τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ, ιδίως σελ. 36 επ.].

## **2. Υπόθεση ALAPIS**

Τον Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ. από την εταιρία ALAPIS, συμφερόντων του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, για την ανάληψη από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της διοργάνωσης και διαχείρισης του Ομολογιακού Δανείου, ποσού 100.000.000 ευρώ και διάρκειας επτά (7) ετών που η ALAPIS προτίθετο να εκδώσει, *«προκειμένου να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενες τραπεζικές υποχρεώσεις της και να πραγματοποιήσει στοχευμένες εξαγορές εταιριών, στρατηγικά σημαντικών για την περαιτέρω ανάπτυξή της»*.

Κατόπιν της από 14.9.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων του ΤΤ, αποτελούμενης από τον Μάριο Βαρότση και τους, Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, με την υπ' αριθ. 14/21.9.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, εγκρίθηκε ομόφωνα η χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου στην ALAPIS με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σ' αυτήν.

Στο από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ειδικότερα, αφού περιγράφονται αρχικά τα στοιχεία για την διοργάνωση και διαχείριση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας ALAPIS, η οποία βασίστηκε σε *pro forma* ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες-καταστάσεις για τα έτη 2007 και 2008, καταρτισθείσες από την

ALAPIS ABEE και επιβεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, δοθέντος ότι ο Όμιλος είχε πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό εξαγορών και ιδρύσεων θυγατρικών εταιριών, με αποτέλεσμα την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής θέσης του, με αποτέλεσμα τα δεδομένα των χρήσεων 2007 και 2008 να έχουν καταστεί μη συγκρίσιμα.

Ακολούθως, η ως άνω Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., παρότι διαπίστωσε σωρεία αναλαμβανόμενων κινδύνων για την Τράπεζα, και συγκεκριμένα ότι:

**α)** οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία του Ομίλου, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στα Βαλκάνια, **β)** ο Όμιλος χρειάζεται σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης για τις εμπορικές και λοιπές ανεξόφλητες απαιτήσεις του λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές από πελάτες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων, και ιδίως από το Ελληνικό Κράτος, **γ)** οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα καθορίζονται από το Κράτος και κάθε πίεση προς τα κάτω στις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων ενδέχεται να έχει ουσιώδη αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου, **δ)** η πιθανότητα απώλειας μακροπρόθεσμων συμβάσεων του Ομίλου με βασικούς πολυεθνικούς προμηθευτές και πελάτες, (π.χ. Novartis AG, Bayer AG, Beckman Coulter, Fresenius Kabi, Henkel και Procter & Gamble), ενδέχεται να έχει ουσιώδεις αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου, **ε)** η συνεχής και ταχεία ενσωμάτωση νέων εταιριών στη δομή του Ομίλου ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα στη σωστή διαχείριση του συνόλου των εταιριών από τη Μητρική, **στ)** υφίσταται ήδη υψηλός τραπεζικός δανεισμός, καθώς η ανάπτυξη του Ομίλου στην πλειοψηφία της έχει γίνει μέσω ανάληψης δανειακών κεφαλαίων, **ζ)** ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με τον βασικό του προμηθευτή των λοιπών κλάδων, την εταιρία Νεοχημική Α.Ε., επί τη βάση της οποίας οφείλει να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα πρώτων υλών κάθε χρόνο, με δυνατότητα να ζητήσει την προμήθεια έτερων πρώτων υλών αντί



των συμβατικών, με αποτέλεσμα, αν, στην διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, οι υποχρεώσεις αγοράς πρώτων υλών του Ομίλου υπερβούν τις παραγωγικές του ανάγκες, και αν η εταιρία Νεοχημική απορρίψει τυχόν αίτημα για την προμήθεια έτερων πρώτων υλών, ενυπάρχει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί ο Όμιλος να αγοράσει πρώτες ύλες που δεν χρειάζεται για τις παραγωγικές του δραστηριότητες και **η)** Δεδομένων των πληροφοριών από την αγορά για τα προβλήματα που είχαν ανακύψει από την πώληση της εταιρίας Νεοχημικής στην Carlyle με τον πρώην βασικό μέτοχο Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, πιθανόν να προκύψουν ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, προκειμένου για την επαναγορά από τον ίδιο ή και την ALAPIS της Νεοχημικής, δεδομένης της στενής σχέσης που υπάρχει μεταξύ τους, (προμηθευτής πρώτων υλών), εισηγήθηκε θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή και η τελευταία ενέκρινε την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, κρίνοντας ότι οι ως άνω αναφερόμενοι κίνδυνοι για την Τράπεζα, αντισταθμίζονται από τα κάτωθι θετικά, κατά τις εκτιμήσεις της, στοιχεία:

**α)** τη σημαντική αύξηση των πωλήσεων του Ομίλου κατά το 2008, καθώς και το καλό περιθώριο λειτουργικού κέρδους, **β)** τη βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών της μητρικής εταιρίας, όπως αυτοί θα διαμορφωθούν μετά την πλήρη κάλυψη της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, **γ)** τη σημαντική εξειδίκευση των ιδρυτών της εταιρίας και του απασχολούμενου προσωπικού, **δ)** τη μεγάλη και πετυχημένη διείσδυση του Ομίλου στην Ελληνική αγορά, **ε)** την προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τραπεζικού δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο για την καλύτερη εξυπηρέτησή του και **στ)** τη σε εξέλιξη σημαντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη την 2-10-2009 το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, μεταξύ της εταιρίας ALAPIS, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Περικλή ΛΙΒΑ του Αθανασίου, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, και του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενο από εσένα, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το

ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS «για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης».

Στη συνέχεια, την 27-4-2011, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα ενημέρωσε την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων για την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, την αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών δεικτών και για το αίτημα αλλαγής αυτών, καθώς και την δυνατότητα συγχώνευσης, αλλά και ύπαρξης καθυστερούμενων οφειλών προς τρίτους.

Η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή εξώδικης επιστολής για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων, ενώ η εταιρία παρέδωσε επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan), για την περίοδο 2011-2015. Την 16-12-2011 η εταιρία αιτήθηκε την υπαγωγή στο άρθρο 99 και η Τράπεζα, έπειτα από εισήγηση της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων προς την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, αποφάσισε την λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Στην από 5-12-2011 συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποφασίστηκε η καταγγελία του επίμαχου δανείου, ενώ την 27-6-2012, η Υποδιεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων εισηγήθηκε στην Επιτροπή Επιχειρηματικών Δανείων την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πλέον ο Όμιλος βρίσκεται σε αδράνεια, το δε ποσό της οφειλής ανήλθε την 8-12-2011 σε 97.736.000 ευρώ (: υπόλοιπο από ομολογίες 95.000.000 ευρώ, υπόλοιπο από συμβατικούς τόκους 1.984.000 ευρώ, υπόλοιπο από τόκους υπερημερίας 10.000 ευρώ και δεδουλευμένοι τόκοι 743.000 ευρώ).

Με βάση τα ανωτέρω, ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι εντοπίστηκαν και ήταν γνωστοί, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς οι αναληφθέντες κίνδυνοι, όπως οι αναμενόμενες μειωμένες πωλήσεις, λόγω αρνητικής συγκυρίας, οι ανάγκες για σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης, ο ήδη υπάρχον υψηλός δανεισμός, η πιθανή απώλεια μακροπρόθεσμων συμβάσεων με βασικούς πελάτες, όπως οι εταιρίες Novartis, Bayer, Henkel, Procter&Gamble, Fresenius, η σχεδόν αποκλειστική προμήθεια ελάχιστων ποσοτήτων πρώτων υλών από τη συνδεδεμένη εταιρία Νεοχημική, αλλά και οι πληροφορίες από την

αγορά για τα προβλήματα της εξαγοράς της τελευταίας τούτης εταιρίας από την Carlyle, οι οποίοι κίνδυνοι επαληθεύθηκαν στο σύνολό τους, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ, σελ. 30].

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, όπως προκύπτει και από το προαναφερθέν εισηγητικό σημείωμα της 14-9-2009 της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ήταν γνωστός στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας ο υφιστάμενος υψηλός τραπεζικός δανεισμός της εταιρίας ALAPIS, κυρίως λόγω της συνάψεως την 21-12-2007 Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου πενταετούς διάρκειας, συνολικού ποσού 640.000.000 ευρώ, πληρωτέου ολοσχερώς άμα τη λήξη του, με σκοπό την χρηματοδότηση εξαγορών και την κάλυψη χρηματοοικονομικών αναγκών της.

Από τα στοιχεία δε των πληροφοριών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προέκυπτε ότι η απόφαση για την εν λόγω αύξηση έλαβε χώρα, προκειμένου με το ποσό των 423.150.000 ευρώ που θα αντληθεί, να μειωθεί ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός, (κατά 203.000.000 ευρώ) και να χρηματοδοτηθεί η εξαγορά εταιριών για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας ALAPIS (κατά 220.000.000 ευρώ).

Από τα ως άνω εταιρικά γεγονότα, σε συνδυασμό με τα στοιχεία των επισυναπτόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκύπτει ότι από το έτος 2007 και μετά, οι ενοποιημένες υποχρεώσεις της εταιρίας ALAPIS λόγω της συνάψεως του Κοινοπρακτικού Δανείου είχαν αυξηθεί κατακόρυφα κατά 640.000.000 ευρώ, με αποτέλεσμα οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, από 62.500.000 ευρώ το έτος 2007, να ανέλθουν σε 702.600.000 ευρώ το έτος 2008 και με μικρό χρονικό περιθώριο αποπληρωμής, διάρκειας μόλις πέντε (5) ετών, ενώ παράλληλα, η ALAPIS με την επιτυχή κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου απορρόφησε άλλα 423.000.000 ευρώ από την αγορά, για χρηματοδότηση των χρηματοοικονομικών αναγκών της και για νέες εξαγορές. Επισημαίνεται δε, ότι από τον επισυναπτόμενο πίνακα της οργανωτικής διάρθρωσης της εταιρίας από το έτος 2006 έως το

έτος 2009, ο Όμιλος περιέλαβε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του, συνολικά πενήντα επτά (57) εταιρίες, οι οποίες στην πορεία των ετών, εξαγοράστηκαν, συγχωνεύθηκαν, πωλήθηκαν ή απορροφήθηκαν.

Ενώ λοιπόν, υφίστατο ήδη κατά τον κρίσιμο χρόνο της έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου από το Τ.Τ., ο ως άνω αναφερόμενος υψηλός δανεισμός, μικρής χρονικής διάρκειας, και παρά την παράλληλη απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, γίνεται θετική εισήγηση από την αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγηση Επενδύσεων του Τ.Τ. για περαιτέρω χρηματοδότηση της ALAPIS ύψους 100.000.000 ευρώ, σχετικά μικρής χρονικής (επταετούς) διάρκειας, γεγονός που επιβάρυνε έτι περαιτέρω τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρίας, με άμεσο αντίκτυπο στον αναλαμβανόμενο από το ΤΤ πιστωτικό κίνδυνο εις βάρος της περιουσίας του.

Περαιτέρω, για την λήψη του εν λόγω δανείου από το ΤΤ, ως εγγυήτριες εταιρίες υπέγραψαν οι εξής: α) «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», β) «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», γ) «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», δ) «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και ε) «DALL A.B.E.E.».

Οι εν λόγω εγγυήσεις, ωστόσο, δεν γίνονται αποδεκτές, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [κατά την οποία, για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: «Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον οι ως άνω εγγυήτριες εταιρίες, είναι όλες θυγατρικές της ALAPIS (συνδεδεμένος κίνδυνος), με Πρόεδρο και Διευθύνοντα

Σύμβουλο τον Περικλή ΛΙΒΑ, ο οποίος την περίοδο της σύναψης του επίμαχου Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ήταν παράλληλα Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εκδότριας εταιρίας (ALAPIS). Μάλιστα, από ανακοινώσεις της τελευταίας, είχε ήδη γνωστοποιηθεί από την 29-6-2009 ότι «στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ομίλου θα συγχωνεύσει διά απορρόφησης στην θυγατρική η εταιρία ΠΝΓ Γερολυμάτος Α.Ε.Β.Ε., σύμφωνα με τους Ν. 2190/1920 και Ν. 2166/1993, ενώ η 30-6-2009 καθορίζεται ως ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφώμενης εταιρίας».

Ακολούθως, την 7-10-2009, γνωστοποιήθηκε από την ALAPIS η περίληψη του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης των εταιριών, ενώ την 31-12-2009 ανακοινώθηκε ότι την 28-12-2009 εγκρίθηκε η παραπάνω συγχώνευση, καθώς και ότι ολοκληρώθηκε η απορρόφηση της δραστηριότητας των απορρυπαντικών και καλλυντικών της εταιρίας DALL Α.Ε., από την εταιρία ALAPIS. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, παράλληλα με την υποβολή του αιτήματος λήψης του υπό κρίσιν Κοινού Ομολογιακού Δανείου, είχε ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση συγχώνευσης μίας εκ των εγγυητριών (ΠΝΓ Γερολυμάτος) από την αιτούσα εταιρία ALAPIS, ενώ σε τρεις (3) περίπου μήνες από την λήψη του (ΚΟΔ), εγκρίθηκε η συγχώνευσή τους.

Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, απορροφήθηκε η δραστηριότητα από μία ακόμη εγγυήτρια, (DALL Α.Ε.) από την ίδια την εταιρία ALAPIS. Με άλλα λόγια, τέθηκαν ως εγγυήτριες του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου εταιρίες, για τις οποίες είχε ήδη αποφασισθεί η απορρόφησή τους από την ίδια την ALAPIS, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά ο αριθμός των εγγυητριών εταιριών και στην ουσία να εκμηδενίζονται οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις που τέθηκαν για την διασφάλιση της περιουσίας της Τράπεζας. Τα εν λόγω στοιχεία δε, ήταν σε γνώση του Μάριου Βαρότση, κατά την απόφαση για την χορήγηση του επίμαχου δανείου, δεδομένου ότι οι ανακοινώσεις των εταιρικών γεγονότων ήταν εύκολα προσβάσιμες και διαθέσιμες στο ευρύ επενδυτικό κοινό, [σχετική και το από 28-4-2011 εξώδικο της Τράπεζας προς την εταιρία ALAPIS].

Τα όσα προαναφέρθηκαν, ενισχύονται και από την συνεχή πτωτική πορεία της τιμής της μετοχής της εταιρίας ALAPIS, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών 2009 - 2010 - 2011. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι τιμές κλεισίματος συγκεκριμένων συνεδριάσεων σε σχέση με τα ως άνω εκτεθέντα εταιρικά γεγονότα, ενώ από το κάτωθι παρατιθέμενο διάγραμμα της πορείας της μετοχής, προκύπτει η συνεχής μείωση της τιμής της, η οποία από τα τέλη Απριλίου – Μαΐου 2011 και έως το τέλος του 2011 ουσιαστικά μηδενίζεται, αφού φτάνει την 30-12-2011 στα 0,025 ευρώ.

|           |                                                      |       |
|-----------|------------------------------------------------------|-------|
| 3.8.2009  | Ένα μήνα<br>περίπου πριν από την<br>χορήγηση του ΚΟΔ | 34,8€ |
| 14.9.2009 | Εισηγητικό<br>Χορήγησης ΚΟΔ                          | 24€   |
| 2.10.2009 | Υπογραφή<br>Σύμβασης Χορήγησης<br>ΚΟΔ                | 23,2€ |
| 29.4.2010 | Έκθεση<br>Επανεξέτασης ΚΟΔ                           | 12,8€ |
| 28.4.2011 | Έκθεση<br>Επανεξέτασης ΚΟΔ και<br>αποστολή εξώδικου  | 0,9€  |

Στην προκειμένη περίπτωση, παρότι ήταν γνωστή στη Διοίκηση του ΤΤ η ως άνω οικονομική εικόνα της εταιρίας ALAPIS, δεν έλαβε χώρα καμία ουσιαστική ενέργεια για την παρακολούθηση της πορείας της μετοχής, για την διερεύνηση των λόγων της μεγάλης μείωσης αυτής και εν τέλει για την λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, παρά

και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Εκδόσεως του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, υπό το κεφάλαιο 12 στοιχείο 12.2. αυτού, λόγο καταγγελίας συνιστά και το «εάν επέλθει οποιοδήποτε γεγονός, ή σειρά γεγονότων τα οποία κατά την κρίση της Πλειοψηφίας των Ομολογιούχων, δύναται να επιφέρουν ουσιαστική μεταβολή προς το χειρότερο **(i)** στις εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα την οικονομική κατάσταση ή τις προοπτικές ή τη λειτουργία της Εκδότριας, **(ii)** στην ικανότητα της Εκδότριας ή/ και των Εγγυητών να εκπληρώσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους κατά τους όρους του Προγράμματος, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών και **(iii)** στο κύρος την εισπραξιμότητα και την εκτελεστικότητα του Προγράμματος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών ή των δικαιωμάτων και των ενδίκων μέσων που έχουν οι Ομολογιούχοι δυνάμει του παρόντος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών, κατά της Εκδότριας ή/και των Εγγυητών».

Ήδη δε το νέο ΤΤ προέβη σε καταγγελία του ως άνω επίμαχου δανείου, αφού διείδε την αδυναμία της εταιρίας ALAPIS να εξυπηρετήσει τις υψηλές της υποχρεώσεις. Εν συνεχεία, προκειμένου για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της η Τράπεζα προέβη μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων σε αίτηση εγγραφής προσημείωσης επί παντός ακινήτου της εταιρίας και των εγγυητών, καθώς και στην λήψη άδειας για συντηρητική κατάσχεση κάθε περιουσιακού στοιχείου τους εις χείρας τρίτων. Ως αποτέλεσμα των ενεργειών της Τράπεζας, απαγορεύτηκε κάθε νομική και πραγματική μεταβολή των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πιστούχου και των εγγυητών, καθώς παρατηρήθηκε ότι μεταβιβάζονται ακίνητά της σε συγγενείς εταιρίες των βασικών μετόχων τους, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με τις ως άνω ενέργειές του, ο Μάριος Βαρότσης, ζημίωσε εν γνώσει του, την περιουσία του ΤΤ, εισηγούμενος θετικά, ως μέλος της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων και εγκρίνοντας, ως μέλος της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, την χρηματοδότηση της

εταιρίας ALAPIS, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί κατά τον χρόνο χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, οι μεγάλες απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η μεγάλη και συνεχής επέκταση του Ομίλου, αλλά και η απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από την αγορά μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Το συνολικό δε ύψος της ζημίας στην προκειμένη περίπτωση ανέρχεται στο ποσό των 105.384.605,82 ευρώ, (υπόλοιπο δανείου 31-12-2011: 97.736.143,88 ευρώ πλέον τόκοι υπερημερίας έτους 2012 7.648.461,94 ευρώ).

### **3. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

#### **3α. Υπόθεση Δανείου 21.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ**

Στις 24-10-2008, ήτοι 9 ημέρες μετά την εξαγορά του 50% της Bestline από το ΤΤ, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Μάριο Βαρότση και τους, Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρο και Αντώνη ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία, δυνάμει της υπ' αριθ. 73/31-10-2008 απόφασης, ενέκρινε, την συμμετοχή του ΤΤ στην έκδοση Ομολογιακού Δανείου, ύψους



21.000.000 ευρώ, διάρκειας 6 ετών και 12μηνης περιόδου χάριτος, υπέρ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ Α.Ε.

Σύμφωνα με το από 24-11-2008 Πρόγραμμα Έκδοσης του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και του ΤΤ, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, σκοπός ήταν *«η χρησιμοποίησή του για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας στο πλαίσιο των εταιρικών σκοπών της»* και συγκεκριμένα: **α)** ποσό 6.335.000 ευρώ για την αποπληρωμή υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης της εταιρίας προς την Τράπεζα Πειραιώς και **β)** το εναπομείναν ποσό ύψους μέχρι 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η οποία, παράλληλα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση *«να χρησιμοποιήσει το Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται»*.

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση του συνολικού ποσού του ως άνω Ομολογιακού Δανείου σε 4 δόσεις των 6.330.000, των 390.000, των 7.000.000 και των 7.000.000 ευρώ αντίστοιχα εντός μηνός, (από 24-11-2008 έως και την 2-12-2008), ενώ για την συμμετοχή της Τράπεζας στην κάλυψη έκδοσης του δανείου αυτού ελήφθησαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: **α)** Δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας διαχείρισης πιστωτικών καρτών Bestline Α.Ε., αξίας 19.800.000 ευρώ, **β)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και **γ)** Δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας ΙΝΤΕΡΤΕΚ Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ.

Αναφορικά με τις ως άνω εγγυήσεις επισημαίνονται τα εξής: Οι εν λόγω εγγυήσεις, κρίνονται παντελώς ανεπαρκείς, (στην ουσία μηδενικές), για την διασφάλιση των απαιτήσεων - συμφερόντων της Τράπεζας για τους ακόλουθους λόγους:

**α)** Όσον αφορά στην πρώτη ως άνω εξασφάλιση (δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline), τούτη είναι μη αποδεκτή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ [με βάση την οποία για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις:

«Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον προέρχεται, η εν λόγω εξασφάλιση, από μετοχές εταιρίας που ελέγχει η ίδια η πιστούχος ΔΕΜΚΟ, (συνδεδεμένος κίνδυνος).

Επιπλέον, οι μετοχές της εταιρίας Bestline ήταν ήδη βεβαρυμμένες με ενέχυρο υπέρ άλλης Τράπεζας, (της Τράπεζας Πειραιώς), ως εξασφάλιση δανείου με υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ. Επιπροσθέτως, η εκτίμηση του 50% των μετοχών της Bestline, που δεσμεύτηκαν υπέρ της Τράπεζας ως εγγύηση, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, βασίστηκε στην αποτίμηση της εταιρίας συνυπολογιζόμενης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της.

Συγκεκριμένα, στην από 24-10-2008 εισήγησή τους προς τα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, περί συμμετοχής της Τράπεζας στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της ΔΕΜΚΟ, αναφέρεται ότι η εμπορική αξία της εταιρίας Bestline, ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% ΤΤ, «είναι σύμφωνα με την μελέτη της Deloitte 40.000.000 ευρώ». Ωστόσο, και σύμφωνα με όσα αναφέρονται κατωτέρω, στην υπό στοιχείο Β αξιόποινη πράξη, την εξαγορά της Bestline από το Τ.Τ., το ως άνω λεχθέν περί της αξίας του 100% της εταιρίας είναι ανακριβές, πέραν από τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν και εκ του ότι ο διπλασιασμός του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρίας, μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο, δεν συνεπάγεται τον διπλασιασμό και της εμπορικής αξίας της. Η εμπορική αξία μιας εταιρίας, εκτός από τα προφανή περιουσιακά στοιχεία της, (πάγια, ίδια κεφάλαια κ.λπ.), εξαρτάται από τα προσδοκώμενα κέρδη, ουσιαστικά δηλαδή από τον κύκλο εργασιών, (τρέχοντα και προβλεπόμενο), ο οποίος με τη σειρά του είναι αποτέλεσμα του εύρους και της ποιότητας του πελατολογίου της εταιρίας που δεν επηρεάζεται (πελατολόγιο) από την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής.

**β)** Όσον αφορά στην δεύτερη ως άνω εγγύηση, (προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ) κρίνεται επίσης ως μηδενικής αξίας για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμπερόντων της Τράπεζας, καθόσον σύμφωνα με την επικρατούσα στην τραπεζική πρακτική «αρχή της συντηρητικότητας», οι προσωπικές εγγυήσεις, ακόμα και ευηπόληπτων θεωρούμενων προσώπων, δεν τεκμηριώνουν διασφαλιστική αξία υπέρ αυτών, εάν δεν συνοδεύονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, όπως εν προκειμένω, αλλά ενέχουν μόνον ηθική αξία, [σχετικά και Σχόλια πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ, σελ. 3, όπου υπό το κεφάλαιο 1 στον υπολογισμό της διασφαλιστικής αξίας, η προσωπική εγγύηση αποτιμάται με 0%].

Σύμφωνα δε με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ για τον υπολογισμό των αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι εγγυήσεις του φυσικού προσώπου έχουν μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από Νοεμβρίου 2012 πορίσματος ελέγχου του ΤΤ της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, όπου απεικονίζονται οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιεί η ΤτΕ· για την εγγύηση φυσικού προσώπου ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας].

**γ)** Όσον αφορά την τρίτη ως άνω εγγύηση, (δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ) και αυτή κρίνεται ανεπαρκής για την διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, καθόσον, αφενός μεν αφορά σε ένα επενδυτικό προϊόν ευμετάβλητο και εκτεθειμένο σε μεγάλες αυξομειώσεις τιμών, όπως είναι οι μετοχές (high risk), χωρίς μάλιστα να διαλαμβάνεται και πρόνοια για την περίπτωση πτώσης της αξίας των τελευταίων κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, αφετέρου δε αποτελεί συνδεδεμένο κίνδυνο, αφού σχετίζεται και πάλι με εταιρία του ίδιου του οφειλέτη (μηδενική διασπορά).

Από την άλλη πλευρά - όπως παρανόμως και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους,

εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, και συγκεκριμένα του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/2006 και μετέπειτα ΕΤΠΘ 281/2009 - προβλέφθηκε στο από 24-11-2008 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ότι ο Διαχειριστής Πληρωμών ή οι Ομολογιούχοι Δανειστές, ήτοι η Τράπεζα, «δεν θα υποχρεούνται, καθ' οιονδήποτε χρόνο, να παρακολουθούν, διαβεβαιώνουν ή επαληθεύουν την κατά τα ανωτέρω χρήση του προϊόντος του Ομολογιακού Δανείου».

### **3β. Υπόθεση δανείων INTERTEL SERVICES AE & D.C. MEDICAL AE**

Την 23-9-2009, εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η απόκτηση των εταιριών, «Village Roadshow Operations Hellas A.E.» (Village Roadshow) και «Village Roadshow Films Distributors A.E.» (Village Films), από τις εταιρίες, «Intertel Services Συστήματα Ηλεκτρονικών & Επικοινωνίας A.E.» (Intertel) και «D.C. Medical AE», 100% θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ΔΕΜΚΟ. Την 11-9-2009, χρηματοδοτήθηκε από το ΤΤ η εταιρία Intertel με 48.000.000 ευρώ και η εταιρία D.C. με 5.000.000 ευρώ, με σκοπό την εξαγορά των θυγατρικών του Ομίλου Village, Village Roadshow και Village Films, καθώς και την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Η διάρκεια των δανείων ήταν 12ετής, με δύο χρόνια περίοδο χάριτος, το επιτόκιο euribor 6m+3,75% για τα πρώτα έξι χρόνια και euribor 6m+4,25% για τα επόμενα έξι και οι δόσεις εξαμηνιαίες.

Οι ως άνω δανειοδοτήσεις εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. 85/7.8.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως πρόεδρο και τους, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη και Σπύρο Πολίτη, κατόπιν της από 7.8.2009 θετικής εισήγησης της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Μάριο Βαρότση και την Φωτεινή Κρέστα.

Ως εξασφάλιση για το πρώτο δάνειο, (ύψους 48 εκ. ευρώ) δόθηκε: **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο

Α Τάξης/Σειράς επί 124.300 κοινών μετοχών της εκδότριας, VILLAGE ROADSHOW, ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 2.068.352 ευρώ, ενώ ως εξασφάλιση για το δεύτερο δάνειο (ύψους 5 εκ. ευρώ) δόθηκε εκ νέου, α) η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, β) η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και γ) συνεστήθη ενέχυρο Α Τάξης/Σειράς επί 100.000 κοινών μετοχών της εκδότριας, VILLAGE FILMS, ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 300.000 ευρώ, [σχετικό το από 7-8-2009 Εισηγητικό Σημείωμα της Επενδυτικής Υπό-Επιτροπής στην Επενδυτική επιτροπή του Τ.Τ., η υπ' αριθ. 85/7-8-2009 σχετική απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ. και τα από τον Σεπτέμβριο του 2009 α) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 48.000.000 μεταξύ των εταιριών INTERTEL SERVICES / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ και β) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 5.000.000 μεταξύ των εταιριών D.C. MEDICAL / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το ΤΤ επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται το από Νοέμβριο του 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων. Πιο συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του ΤΤ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες, (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι) λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο*

αποδεκτό», χωρίς, όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες. Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS για την τριετία 2006-2008 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών/οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS) ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του ΤΤ στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση. Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση - 9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ειδικότερη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας προέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

α) Όσον αφορά στην προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ισχύουν όσα ελέχθησαν ανωτέρω, όσον αφορά στο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ. Έτσι, όπως εδόθη. (ήτοι χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών) έχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά στην εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετική και ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά στη σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

**δ)** Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

**ε)** Όσον αφορά στη σύσταση ενεχύρου Β΄ σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β΄ σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο Μάριος Βαρότσης και οι προαναφερόμενοι συγκατηγορούμενοι του, έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων της και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το ΤΤ μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσετε ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε, (η εν λόγω εξαγορά), χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβετε υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσετε ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν.

Αν αντιθέτως, ειλικρινής πρόθεση τους ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της Τράπεζας, θα αποφασίζαν την θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ είτε του ίδιου του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ, σελ. 13].

Συνέπεια των ανωτέρω εισηγήσεων και διαχειριστικών αποφάσεων σας, ήταν η ζημία της περιουσίας της Τράπεζας, ύψους 10.829.000 ευρώ, (20% του ακάλυπτου υπολοίπου των απαιτήσεων), με αντίστοιχο όφελος του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικό το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του ΤΤ της ΔΕΠΣ, σελ. 18].

Και ναι μεν είναι αληθές ότι όσο μεγαλύτερη είναι, (πραγματικά και όχι πλασματικά) μια επιχείρηση τόσο πιο εύκολη είναι και η πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, καθώς και ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις του επιχειρηματία με τους υπευθύνους χορηγήσεων έχουν κάποια θετική επίδραση στους όρους δανεισμού, τούτο όμως δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση, ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα μοναδικά και κυρίαρχα κριτήρια της εκάστοτε Τράπεζας για την χορήγηση της αιτούμενης κάθε φορά χρηματοδότησης, και μάλιστα ύψους εκατομμυρίων ευρώ, όπως



στην προκειμένη περίπτωση, χωρίς την λήψη μέτρων για την διασφάλιση των συμφερόντων της, όπως τούτο υπαγορεύεται από τους οικείους κανόνες που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ, **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ]. Περαιτέρω, το ΤΤ, προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων. Συγκεκριμένα, κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την

ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

### **3γ. Υπόθεση δανείου 25.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ/GARDEN BEACH ΑΕ**

Στις 17-12-2010, η αρμόδια Υπό-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, αποτελούμενη από τον Μάριο Βαρότση και τους, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Σπυρίδωνα ΠΑΝΤΕΛΙΑ, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ, ως μέλη και η τελευταία ενέκρινε, δυνάμει της υπ' αριθ. 109/17-12-2010 σχετικής απόφασης, την ανάληψη εκ μέρους του ΤΤ της έκδοσης του νέου Ομολογιακού Δανείου που η ΔΕΜΚΟ επρόκειτο να εκδώσει για το ποσό των 25.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών. Πραγματοποιήθηκε και πάλι άμεση εκταμίευση ολόκληρου του ποσού του νέου αυτού δανείου την 23-12-2010.

Ειδικότερα σύμφωνα, με το από 23-12-2010 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, Garden Beach Α.Ε., νομίμως εκπροσωπούμενης από την Ελένη ΞΗΝΤΑΡΑΚΟΥ και του Τ.Τ., το οποίο συμμετείχε ως μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος, νομίμως εκπροσωπούμενο από τον Μάριο Βαρότση και την Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, το προϊόν του, ύψους 25.000.000 ευρώ, που αποσκοπούσε στην χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας, θα χρησιμοποιείτο: **α)** κατά ποσό 20.000.000 ευρώ για την συμμετοχή της ΔΕΜΚΟ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «Ελληνικές Ξενοδοχειακές Τουριστικές και Γεωργικές Επιχειρήσεις Garden Beach Α.Ε.», της οποίας πραγματικός δικαιούχος είναι ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ (εφεξής Garden Beach Α.Ε.), προκειμένου η εκδότρια εταιρία ΔΕΜΚΟ να αποκτήσει το 51% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής και **β)** κατά το εναπομείναν ποσό των 5.000.000 ευρώ, «για την περαιτέρω ανάπτυξη των εταιρικών δραστηριοτήτων της ΔΕΜΚΟ Α.Ε.».

Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, ελήφθησαν οι εξής εγγυήσεις:

**α)** Έγγραφη προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 31.250.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του πραγματικού δικαιούχου και κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**γ)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**δ)** Εκχώρηση - ενεχυρίαση απαιτήσεων της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., (εγγυητής) από ασφαλιστικές αποζημιώσεις στα πλαίσια συμβάσεων που αφορούν την ασφάλιση των ακινήτων. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το παράρτημα IV της δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή οι εκδότριες ή οι εγγυήτριες εταιρίες όφειλαν να μεριμνούν για τη διατήρηση, καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις στην Τράπεζα ελεύθερες από κάθε βάρος σε ποσοστό που θα αναλογούσε στο 60% του εκάστοτε ανεξόφλητου υπολοίπου του χρέους για το πρώτο έτος λειτουργίας του δανείου και στο 100% από το δεύτερο έτος από τη χορήγηση του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Αναφορικά με την χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Το ΤΤ ενέκρινε και χορήγησε το επίμαχο Ομολογιακό Δάνειο στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, παρότι επισημάνθηκαν ρητά οι κίνδυνοι για την Τράπεζα που μπορεί να επιφέρουν: **α)** Η εμφανής επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της ΔΕΜΚΟ κατά την κλειόμενη χρήση 2009 (επέκταση ζημιών, υποτίμηση αξίας συμμετοχών κ.λπ.) και η αύξηση των δανειακών της κεφαλαίων στο 11μηνο του 2010, καθώς και **β)** η αυξημένη έκθεση της Τράπεζας στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ γενικότερα. Σύμφωνα, μάλιστα, με τα σχόλια των Ορκωτών Λογιστών για τον ισολογισμό του έτους 2009 της ΔΕΜΚΟ, τα ίδια Κεφάλαια της εταιρίας, ενώ εμφανίζονται να είναι ύψους 310,68

εκατ. ευρώ, θα έπρεπε να εμφανίζονται ουσιαδώς μειωμένα κατά 107,8 εκατ. ευρώ (απόκλιση 33,3%).

Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι τους ήταν γνωστά τα ως άνω ζημιογόνα αποτελέσματα και η διαχρονική επιδείνωσή τους, τελικώς εγκρίθηκε η εκ νέου χρηματοδότηση της ΔΕΜΚΟ από το ΤΤ —και μάλιστα σε χρονική περίοδο αδιαμφισβήτητης οικονομικής κρίσης της Χώρας και συνακόλουθα του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος— καθόσον θεωρήθηκε από τους υπευθύνους της Τράπεζας ότι οι ανωτέρω κίνδυνοι αντισταθμίζονται από:

- την επαρκή κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας μέσω της παροχής εγγυήσεων (προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και εταιρική εγγύηση «GARDEN BEACH Α.Ε.»).
- την αξία των παρεχόμενων εξασφαλίσεων: η Τράπεζα εξακολουθεί να έχει ενεχυριασμένο το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», η αξία του οποίου ανερχόταν το 2008 σε Ευρώ 19,8 εκατ., οπότε ο δείκτης κάλυψης του δανείου θα διαμορφωνόταν σε 141% το οποίο κρίνεται και πάλι ικανοποιητικό.
- το σύνολο των εκτάσεων/κτισμάτων που δίδεται ως εξασφάλιση αναφορικά με το καινούριο δάνειο, η αποτίμηση του οποίου δίνει έναν δείκτη κάλυψης 166% για την Τράπεζα, ο οποίος για ένα μη εμπορικό ακίνητο κρίνεται επαρκής.
- τη διεύρυνση της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων.
- την πολύ καλή μέχρι σήμερα συναλλακτική συμπεριφορά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και την ομαλή αποπληρωμή του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της.

Όμως, οι ανωτέρω παραδοχές της Τράπεζας, ουδόλως ευσταθούν και δεν αντισταθμίζουν σε καμία περίπτωση τους διαπιστωθέντες κινδύνους για την περιουσία της, διότι:

**α)** Δεν καλύπτονται επαρκώς οι απαιτήσεις της Τράπεζας από την παροχή της προσωπικής εγγύησης του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και της εταιρικής εγγύησης της GARDEN BEACH Α.Ε. Για την ακρίβεια οι εν λόγω εγγυήσεις έχουν, ως ελέχθη και ανωτέρω, μηδενική διασφαλιστική αξία, η μεν προσωπική εγγύηση καθόσον δεν συνοδεύεται και από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, η δε εταιρική εγγύηση της GARDEN BEACH Α.Ε. καθόσον συνδέεται άμεσα (και έμμεσα) με τον οφειλέτη (συνδεδεμένος κίνδυνος), ενώ η οικονομική της εικόνα ήταν ζημιογόνος, καθόσον από το έτος 2009 και μετά δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες ύψους 2.893.000 ευρώ.

Την 31-12-2010 μάλιστα, οι ταμειακές ροές της από λειτουργικές δραστηριότητες ήταν αρνητικές κατά 19.715.000 ευρώ, καθώς εμφανίζονταν μηδενικές εισροές, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 7].

**β)** Η ενεχυρίαση του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», δεν γίνεται καθόλου αποδεκτή ως εξασφάλιση, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], ενέχει στην ουσία μηδενική διασφαλιστική αξία.

**γ)** Το λεχθέν στη συνέχεια, περί της *διεύρυνσης της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων*, δεν συνιστά διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας.

**δ)** Η διατύπωση της θέσεως περί της *πολύ καλής μέχρι τότε συναλλακτικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και της ομαλής αποπληρωμής του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της* (ήτοι του δανείου των 7.500.000 ευρώ που έλαβε από το Τ.Τ. τον Ιούνιο του έτους 2009, το οποία ήταν και το μοναδικό που αποπλήρωσε), έγινε εκ μέρους της Τράπεζας σχετικά πρόωρα, καθόσον η ΔΕΜΚΟ δεν ήταν μακροχρόνιος πελάτης της, ώστε να μπορεί να σχηματίσει

ασφαλή εικόνα για την όλη συναλλακτική συμπεριφορά του, ενώ ήδη οι ενδείξεις περί της τελευταίας (συναλλακτικής συμπεριφοράς) εκ μέρους της εταιρίας ήταν αρνητικές (όσον αφορά στο πρώτο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ που έλαβε τον Οκτώβριο του έτους 2008, το οποίο μάλιστα είχε και περίοδο χάριτος 1 έτους).

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Μάριος Βαρότσης και οι συγκατηγορούμενοι του, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά την εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά τις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της

Ελλάδος καθώς και η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ.

#### **4. ΟΜΙΛΟΣ ZIVANIC-BIOS**

Η χρηματοδοτηθείσα εταιρία, προέκυψε από τη συγχώνευση των εταιριών «ΒΙΟΣ ΑΕΔΑΕ» και «EXPANDO ΑΕ», με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, που ολοκληρώθηκε στις 19.10.2009. Μέτοχοι της EXPANDO ΑΕ ήταν η εταιρία, «RACURS INVESTMENTS LIMITED» και ο RADOMIR ZIVANIC σε ποσοστό 90% και 10% αντίστοιχα. Πραγματικός δικαιούχος της RACURS INVESTMENTS LIMITED εμφανίζεται ο RADOMIR ZIVANIC. Μοναδικός μέτοχος της ΒΙΟΣ είναι η EXPANDO ΑΕ και επομένως ο RADOMIR ZIVANIC είναι ο μοναδικός μέτοχος και ιδιοκτήτης και των δύο ως άνω εταιριών.

Η χρηματοδότηση αφορά σε συμμετοχή σε ομολογιακά δάνεια συνολικού ύψους 46.000.000 ευρώ, με διοργανώτρια τη MILLENIUM BANK, προς τις εταιρίες EXPANDO και ΒΙΟΣ. Ειδικότερα, στις 11.6.2009, η MILLENIUM BANK χορήγησε δάνειο 21.800.000 ευρώ προς την EXPANDO, με σκοπό την εξαγορά της ΒΙΟΣ από τη νεοσυσταθείσα εταιρία ειδικού σκοπού EXPANDO, καθώς και δάνειο 24.200.000 ευρώ προς τη ΒΙΟΣ, με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανείου 24.300.000 ευρώ προς την Εθνική Τράπεζα.

Προς εξασφάλιση των παραπάνω δανείων παρασχέθηκαν οι παρακάτω εξασφαλίσεις:

- α)** ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών των εταιριών,
- β)** υποθήκη 1<sup>ης</sup> σειράς ύψους 29.040.000 ευρώ για το δάνειο της ΒΙΟΣ και 2<sup>ης</sup> σειράς ύψους 26.760.000 ευρώ για το δάνειο της EXPANDO σε ακίνητο συνολικής εκτιμηθείσας αξίας 59.950.000 ευρώ,
- γ)** εκχώρηση των συμβάσεων μίσθωσης με την κτηματική Υπηρεσία Αθηνών, λήξης τον Σεπτέμβριο του 2014, με αρχικό μηνιαίο μίσθωμα 256.000 ευρώ, αυξανόμενο από το δεύτερο μισθωτικό έτος σύμφωνα με το ΔΤΚ + 1%,
- δ)** ενέχυρο επί του λογαριασμού κατάθεσης μισθωμάτων και
- ε)** εκχώρηση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου του ακινήτου.

Κατόπιν της υπ' αριθ. 893/17.6.2009 θετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων, που υπογράφεται από τον Μάριο Βαρότση και τον Γεώργιο Στάμνο, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Μάριο Βαρότση και Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη, Σπύρο Πολίτη, ως μέλη, ενέκρινε την συμμετοχή στα προαναφερόμενα ομολογιακά δάνεια. Σε εκτέλεση της έγκρισης η τράπεζα εκταμίευσε στις 25.6.2009, 17.000.000 ευρώ για την EXPANDO και 19.000.000 ευρώ για τη ΒΙΟΣ, ήτοι ποσοστό 78,30% της συνολικής χρηματοδότησης.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της ΒΙΟΣ για τη χρήση 2008, (πριν από τη χορήγηση του δανείου), προκύπτει ότι ο κύκλος εργασιών της εμφάνιζε βελτίωση (+4,2%), πλην όμως η κεφαλαιακή διάρθρωση δεν ήταν ικανοποιητική, καθώς τα ΙΚ αποτελούσαν μόλις το 4% των συνολικών κεφαλαίων, ενώ στις χρήσεις 2002-2006 η εταιρία είχε αρνητική καθαρή θέση (ΑΚΘ). Το 2009 η συγχωνευθείσα εταιρία παρουσίασε ΑΚΘ, η οποία μειώνεται περαιτέρω μετά τις παρατηρήσεις των ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Τα δάνεια ανέρχονται σε 45.950.000 ευρώ, (αυξημένα 48%), παράλληλα εμφανίζεται υπεραξία από τη συγχώνευση 19.464.000 ευρώ και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις 24.269.000 ευρώ. Παρότι ο κύκλος εργασιών είναι αυξημένος, η εταιρία έχει ΖΠΦ εξαιτίας των αυξημένων χρεωστικών τόκων. Το 2011, ο



κύκλος εργασιών είναι μειωμένος κατά 10%, ενώ τα ΚΠΦΤ δεν επαρκούν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων και τα τελικά αποτελέσματα καθίστανται ζημιογόνα.

Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολούθησε το ΤΤ, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η τράπεζα συμμετείχε σε Ο/Δ διάρκειας 15 ετών, αυξάνοντας τον δανεισμό της εταιρίας κατά 48%, αν και το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε μόλις 5 έτη για τη λήξη του.

**β)** Το ποσοστό συμμετοχής της τράπεζας στο σύνολο των Ο/Δ είναι αρκετά υψηλό (78,3%), ενώ η διαχείριση του συνόλου του δανεισμού γίνεται από τη MILLENIUM BANK.

**γ)** Η τράπεζα συμμετείχε στη χορήγηση δανείου συνολικού ύψους 21.800.000 ευρώ (συμμετοχή τράπεζας 17.000.000 ευρώ) στη νεοσυσταθείσα EXPANDO, της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ήταν μόλις 60.000 ευρώ.

**δ)** Ως προς την εισήγηση της 17.6.2009 διαπιστώθηκαν τα εξής: **1)** δεν έγινε ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, **2)** δεν έγινε ανάλυση των προηγούμενων μετόχων της ΒΙΟΣ, ενώ δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες για τους μετόχους των PAN EUROPEAN INVESTMENTS SARL και PRIME LAND ENVESTMENTS SARL, καθώς και για τους τελικούς δικαιούχους τους κατά τη στιγμή της πώλησης σε αυτούς της ΒΙΟΣ, **3)** η τράπεζα δε μερίμνησε να ενημερωθεί για τις ακριβείς συμβάσεις και εκταμιεύσεις στις οποίες είχε προβεί η διοργανώτρια MILLENIUM BANK, προκειμένου να εισηγηθεί προς την Επενδυτική Επιτροπή, δεδομένου ότι στη σύμβαση μεταξύ της MILLENIUM BANK και της εταιρίας, που υπεγράφη στις 11.6.2009, το δάνειο ανερχόταν σε 21.800.000 ευρώ, ενώ στην εισήγηση αναφερόταν 22.300.000 ευρώ, **4)** αναφέρεται ότι η ΒΙΟΣ αποτελεί νεοσύστατη εταιρία (το έτος 2008) με νόμιμο εκπρόσωπο τον Κ. Σαραντόπουλο, ενώ είχε ιδρυθεί το 2001 και εκπροσωπούσαν από τον 6/2009 από τον Krista Sandic.

**ε)** Διαπιστώθηκε έλλειψη φακέλου νομιμοποίησης των εταιριών, καθώς η τράπεζα δεν προνόησε να διαθέτει αντίγραφο

του φακέλου των νομιμοποιητικών εγγράφων, παρά μόνο μετά από υπόδειξη του κλιμακίου.

**στ)** Η χρηματοδότηση βασίστηκε σε αποτιμήσεις του ακινήτου που ενδεχομένως παρουσίαζαν αδυναμίες, καθώς η αποτίμηση της Π. Δανός βασίστηκε στην παραδοχή ότι το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε εναπομένουσα διάρκεια 10 ετών (ενώ στην πραγματικότητα έληγε τον 9/2014), ενώ δεν αναλύονται μελλοντικοί κίνδυνοι που απέρρεαν είτε από την αποχώρηση του μισθωτή, είτε από τη μείωση των μισθωμάτων (που ήδη παρατηρούνταν στην αγορά των εμπορικών ακινήτων). Σημειώνεται ότι τον 6/2011 η αξία του ακινήτου επανεκτιμήθηκε σε 27.000.000 ευρώ, εμφανίζοντας μείωση 55%.

**ζ)** Η τράπεζα ανέλαβε να γίνει ο μεγαλύτερος δανειστής της εταιρίας.

**η)** η έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών στα Ο/Δ.

**θ)** Η ανυπαρξία διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στη πιστοδοτική πολιτική της τράπεζας, σύμφωνα με την οποία «στόχο της τράπεζας αποτελεί η χρηματοδότηση επιχειρήσεων, που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από AA σε C». Επισημαίνεται ότι τα έτη 2010 και 2011 η ΒΙΟΣ είχε διαβάθμιση E και το έτος 2012 D1.

Ως προς τη διαδικασία παρακολούθησης σημειώνονται τα εξής:

**α)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525093/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της EXPANDO και της MILLENIUM BANK, του ZIVANIC (Α' εγγυητής) και της RACURS INVESTMENTS LIMITED (Β' εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο Α' εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο 6.000 ευρώ και ο Β' εγγυητής 54.000 ευρώ, πλην όμως οι καταθέσεις αυτές ανελήφθησαν αυθημερόν.

**β)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525096/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της ΒΙΟΣ, της MILLENIUM BANK και της EXPANDO (εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο μέχρι του ποσού των 1.978.190 ευρώ, δηλαδή μέχρι του ποσού του

συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της ΒΙΟΣ, πλην όμως, όπως αναφέρεται στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2010 της ΒΙΟΣ, το μετοχικό κεφάλαιο ακυρώθηκε στις 12.6.2009.

Υ) σημειώνεται ότι με το υπ' αριθ. 8484/19.7.2012 υπηρεσιακό σημείωμα της Δ/σης Νομικών Υπηρεσιών της τράπεζας για τη νομιμοποίηση της εταιρίας ΒΙΟΣ αναφέρεται ότι η εταιρία είναι υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009, επισημαίνοντας πληθώρα ελλείψεων στα νομιμοποιητικά έγγραφα, τόσο για τη δανειοδοτούμενη εταιρία, όσο και για την ελέγχουσα εταιρία RACURS INVESTMENTS LIMITED, (σχετικές οι σελ. 31-36 στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ).

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, καθώς και τη ρύθμιση των δανείων, με μεταφορά κάποιων δόσεων στη λήξη, και την καθυστέρηση ύψους 235.000 ευρώ, τη χαμηλή πιστοληπτική διαβάθμιση της εταιρίας, την επιδείνωση των οικονομικών της στοιχείων, την πλήρη εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από την είσπραξη του μισθώματος, καθώς αυτό προέρχεται από το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο, σε συνδυασμό με τη μείωση κατά 20% του μισθώματος από το Δημόσιο, την πιθανή περαιτέρω μείωσή του λόγω λιτότητας και το ενδεχόμενο μη ανανέωσης του μισθωτηρίου μετά τη λήξη του, τα δυσμενή στοιχεία, (οι ZIVANIC και SANDIC είναι εγγυητές σε στεγαστικό δάνειο 2.250.000 ευρώ, το οποίο εμφανίζει καθυστέρηση 3 μηνών, καταγγελλόμενη πιστωτική κάρτα του ZIVANIC ύψους 19.328 ευρώ), που δικαιολογούν την αδυναμία στήριξης της εταιρίας από το βασικό μέτοχο ZIVANIC, η ζημία του ΤΤ, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 4.667.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του, ο Μάριος Βαρότσης, ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., εισηγούμενος θετικά και εγκρίνοντας την συμμετοχή σε χρηματοδότηση των εταιριών ΒΙΟΣ/EXPANDO, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί, κατά τον χρόνο της συμμετοχής στα ως άνω Ομολογιακά Δάνεια, σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων

του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, η εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από τα μισθώματα που εισέπραττε από το ένα και μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο και η αρνητική καθαρή θέση που εμφάνιζε κατά το έτος 2009, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

### **5. Υπόθεση EXPRESS HOLIDAYS AE**

Η πιστούχος εταιρία EXPRESS HOLIDAYS AE δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού και στη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων. Τον Δεκέμβριο του 2007, προχώρησε σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της CARREFOUR TRAVEL από τον όμιλο CARREFOUR-MAPINOΠΟΥΛΟΣ και τον Ιούνιο του 2009 εξαγόρασε το 49% της εταιρίας EUROSTAR AE, θυγατρικής του ΔΟΛ AE, που διαχειρίζεται το πρακτορείο τουρισμού TRAVELPLAN. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας είναι ο Γεώργιος Δασκαλάκης, ενώ ιδιοκτήτες της μητρικής της εταιρίας FLW FIRST LEISURE WORLD LTD είναι από κοινού οι Γεώργιος Δασκαλάκης και Βίκτωρας Ρέστης.

Κατόπιν της από 26.7.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφεται από τον Μάριο Βαρότση και τους, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 84/31.7.2009 απόφασή της, ενέκρινε τη χορήγηση ομολογιακού δανείου 5ετούς διάρκειας και ποσού 5.000.000 ευρώ προς την εταιρία EXPRESS HOLIDAYS AE.

Σκοπός της χρηματοδότησης ήταν η εξαγορά του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας EUROSTAR από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Σε εξασφάλιση του εν λόγω δανείου δόθηκε εγγύηση από την εταιρία BENDAY LTD, επενδυτική εταιρία μέσω της οποίας ο Βίκτωρ Ρέστης κατέχει το μετοχικό ποσοστό του στη ΔΟΛ ΑΕ και ενεχυρίαση κοινών ονομαστικών μετοχών της ΔΟΛ ΑΕ με ελάχιστο περιθώριο ασφαλείας 150%. Με το παραπάνω εισηγητικό σημείωμα είχαν επισημανθεί ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, που καθιστούσε το ΤΤ τη μεγαλύτερη δανείστρια του οργανισμού, τα σχετικά χαμηλά επίπεδα ρευστότητας της εταιρίας και το γεγονός ότι ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιούνταν είχε επηρεαστεί σημαντικά από την επιδείνωση της κατάστασης της οικονομίας.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, προκύπτει ότι κατά την περίοδο 2008-2011, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε κατά 39%, απόρροια της ευρύτερης οικονομικής κρίσης που έχει επηρεάσει τον κλάδο του τουρισμού. Τα λειτουργικά αποτελέσματα ήταν σταθερά ζημιογόνα και οι διαχρονικές ζημίες αποδυναμώνουν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία έχουν καταστεί αρνητικά από τη χρήση του 2008. Ως προς την πιστοληπτική της ικανότητα, αυτή είχε διαβάθμιση F βάσει της πιο πρόσφατης αναφοράς της ICAP. Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η δήλωση του πραγματικού δικαιούχου προσκομίστηκε με ημερομηνία 1.11.2010 και 26.4.2012 (μεταγενέστερα της εκταμίευσης του δανείου, στις 15.10.2009), όπου και αναφέρεται ότι πραγματικοί δικαιούχοι της απώτερης μητρικής εταιρίας είναι οι Δασκαλάκης και Ρέστης.

**β)** Η χορήγηση του ομολογιακού δανείου εγκρίθηκε με ιδιαίτερα ελαστικά πιστοδοτικά κριτήρια και ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, όπως ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και απουσία καθορισμού χρηματοοικονομικών δεικτών, χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής και τεκμηριωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου καθώς και ανάλυση των χρηματοροών σε ενοποιημένη βάση κατόπιν της ολοκλήρωσης της εξαγοράς του 49% της EUROSTAR, για την ομαλή αποπληρωμή του δανείου. Τα δε δυσμενή οικονομικά

στοιχεία και η οριακή πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας κατά το 2008, όπως χαμηλή ρευστότητα, οριακή κερδοφορία και οριακά ίδια κεφάλαια, καθώς και οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου, δεν δικαιολογούσαν το ύψος του δανείου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο report της ICAP, με ημερομηνία έρευνας την 30.6.2009, που παραδόθηκε στην τράπεζα την 30.7.2009, προτείνεται ανώτατο πιστωτικό όριο για την πιστούχο 90.000 ευρώ. Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η τράπεζα στηρίχθηκε κυρίως στο όνομα και τη φήμη του μετόχου Βίκτωρα Ρέστη, παρά στην αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων και στη λήψη επαρκών καλυμμάτων-εγγυήσεων.

γ) Η ποιότητα και σύνθεση των υφιστάμενων, αλλά και των προτεινόμενων εξασφαλίσεων (ενεχυρίαση μετοχών και προσωπική εγγύηση) κρίνεται μη ικανοποιητική. Σημειώνεται ότι παρατηρείται συνεχής υποκάλυψη του ανοίγματος, καθόσον από τις αρχές του 2010 η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των ενεχυριασμένων μετοχών είναι κατώτερη του ελάχιστου περιθωρίου ασφαλείας 150%, γεγονός καταγγελίας σύμφωνα με το πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου. Μάλιστα, βάσει της τελευταίας αποτίμησης που διενεργήθηκε στις 28.5.2012, οι ενεχυριασμένες μετοχές καλύπτουν μόνο το 15,38% του υπολοίπου του ομολογιακού δανείου.

δ) Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της πιστούχου είναι αρνητικά από το 2008, ενώ το ποσό των 1.400.000 ευρώ, που έχει κατατεθεί από τους μετόχους για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, όπως αποτυπώνεται στον ισολογισμό της 31.12.2011, δεν θεωρείται ικανοποιητικό, καθόσον τα ΙΚ θα παραμείνουν αρνητικά και μετά την προγραμματιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

ε) Η τράπεζα δεν διαθέτει εκκαθαριστικό σημείωμα (το τελευταίο που προσκομίστηκε ήταν για το οικονομικό έτος 2006) ή Ε9 του Δασκαλάκη, ενώ δεν έχει διενεργηθεί καμία έρευνα της περιουσιακής κατάστασής του, (σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ, σελ. 45-48).

Λαμβάνοντας υπόψη τη δεινή οικονομική θέση της πιστούχου, ήτοι χρήσεις με αυξανόμενη ΑΚΘ και ΖΠΦ, με αδυναμία στην κάλυψη των τόκων και μη διαφαινόμενης αύξησης της

κερδοφορίας, ανεπαρκούς πηγής αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και έλλειψης ικανοποιητικών εξασφαλίσεων, η ζημία του ΤΤ εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 60% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 2.240.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., εισηγούμενος και εγκρίνοντας τη χρηματοδότηση της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS AE, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

## **6. Υπόθεση εταιριών ASPEN – ALMOND - EKTASIS**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών ASPEN AKINHTON A.E., ALMOND AKINHTON A.E. και EKTASIS DEVELOPMENT A.E., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: **α)** η ASPEN AKINHTON A.E. έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009, **β)** η ALMOND AKINHTON A.E. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009 και **γ)** η EKTASIS DEVELOPMENT A.E. έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ την 8-4-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHTON A.E. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντιστοίχως, η ALMOND AKINHTON A.E. ανήκει κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκει κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφοτέρων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT A.E.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά την διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό



budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTΩN A.E. και ASPEN AKINHTΩN A.E. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, λόγω της νεοσύστατης φύσης· μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F.

**3)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT A.E. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της. Η εισήγηση δε της Υπο-Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση, (βασιζόμενη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο. Στην σχετική εισήγηση δε επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς, όμως, σχετική εμπεριστατωμένη ανάλυση. Από τον εν λόγω πίνακα συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010-7/2012 τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

**4)** Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της παρουσίας της Τράπεζας αξία.

Και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα

των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, επισημαίνονται και τα εξής:

Έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, εάν δεν γνώριζαν ότι πραγματικός δικαιούχος των τριών (3) ως άνω πιστούχων εταιριών ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε κάποιο άγνωστο σ' εκείνους, πρόσωπο, που «κρυβόταν» πίσω από μια offshore εταιρία των British Virgin Islands. Εάν, αντιθέτως, γνώριζαν ή είκαζαν ότι πραγματικός δικαιούχος ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, τούτο σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε ένα πρόσωπο, το οποίο, ενώ δεν είχε αντικειμενικά την απαραίτητη φερεγγυότητα για την λήψη του δανείου που έλαβε ως εκπρόσωπος της δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT A.E. (51.000.000 ευρώ), του έδωσαν επιπλέον και τα ποσά των 22.440.000 ευρώ, των 12.780.000 ευρώ και των 18.480.000 ευρώ που προαναφέρθηκαν. Εάν, τέλος, πίστευαν ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ A.E. και ALMOND AKINHTΩΝ A.E. ήταν, αντιστοίχως, οι Σοφία ΤΟΛΟΥ και Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξιοσημείωτο είναι ότι στις φορολογικές δηλώσεις τους για το έτος 2009 δήλωσαν εισόδημα μόλις 7.905 ευρώ η πρώτη και 111.949 ευρώ ο δεύτερος.

**5)** Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**6)** Στην περίπτωση της EKTASIS, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS, μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**7)** Στις περιπτώσεις και των τριών (3) ως άνω εταιριών (ALMOND, ASPEN, EKTASIS) δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των

πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολούθηθηκε.

**8)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» σας και θεμελιώνει την πρόθεση σας να ζημιώσετε την περιουσία της τράπεζας προς όφελος των ως άνω πιστούχων, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

**9)** Ειδικά στις χορηγήσεις προς τον όμιλο EKTASIS-EYΘΥΜΙΟΥ, παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης έγκρισης.

**10)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων.

**11)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

**12)** Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E. —ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων— ήταν ήδη υπερδανεισμένη από το 2007. Σύμφωνα με την ICAP credit taxing,

η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια. Παρά ταύτα, όπως έχει παραπάνω αναφερθεί, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ. Και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψη τους τις πληροφορίες από την ICAP καθυστερημένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα. Και τούτο, παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση-υπέρογκο δανεισμό των εταιριών, **α) ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε., β) ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και γ) EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.**, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιελάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 104.700.000 ευρώ.

#### **7.Υπόθεση Ο/Δ δανείου 1.000.000 ευρώ, «ΥΙΟΙ Δ.**

#### **ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ»**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση της ως άνω εταιρίας με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα, Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά στη διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (ΙΚ/ΞΚ) από 4,57 στις 31.12.2008 σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημίες 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000 ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011. Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν

συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000 ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεών της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενη αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπαρέσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά τη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ. 150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές του, ο Μάριος Βαρότσης, ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού δεν ελήφθη καμία απολύτως εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%.

Το γεγονός αυτό όμως, δεν αναιρεί την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

## **B) Υπόθεση BEST LINE CARDS SA/HELLENIC POST CREDIT ΑΕΠΠ**

Στην Αθήνα τον Μάρτιο του 2008, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Δημήτριο Κοντομηνά, Ιωάννη Ρόρρη και Αλεξάνδρα Λιακοπούλου, με σκοπό να αποκομίσει τρίτος παράνομο περιουσιακό όφελος, έβλαψε την περιουσία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, το οποίο κατά τον χρόνο τέλεσης της πράξης, ανήκε στο Ελληνικό Δημόσιο κατά πλειοψηφία, πείθοντας κάποιον σε πράξη με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών και την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων, το δε παράνομο περιουσιακό όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε και η συνολική ζημία που προξενήθηκε ή απειλήθηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου τυγχάνει ιδιαιτέρως μεγάλης αξίας και υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ.

Ειδικότερα, η εταιρία με την επωνυμία, «ΜΠΕΣΤΛΑΙΝ Ανώνυμος Εταιρία Διανομής Ασφαλιστικών και Χρηματοοικονομικών Προϊόντων» και τον διακριτικό τίτλο Bestline Cards S.A. (εφεξής Bestline) - η οποία μετονομάστηκε σε «HELLENIC POST CREDIT Ανώνυμη Εταιρία Παροχής Πιστώσεων» (HPC), αφού έλαβε άδεια μετατροπής σε Εταιρία Παροχής Πιστώσεων με την υπ' αριθ. 280/25-2-2009 της ΕΤΠΘ, συστάθηκε το έτος 1990 με διάρκεια 99 ετών και δραστηριοποιείται κυρίως στην διαμεσολάβηση για την διάθεση, με κάθε τρόπο και μέσο, και την διαχείριση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών και καρτών πληρωμής, για την προώθηση γενικά τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και προϊόντων και υπηρεσιών του ευρύτερου χρηματοοικονομικού τομέα, καθώς επίσης για την είσπραξη απαιτήσεων τρίτων. Η Bestline δεν διαθέτει καταστήματα και όσον αφορά ειδικότερα το θέμα της προώθησης των πιστωτικών καρτών έκδοσής της, αυτή πραγματοποιείται μέσω του δικτύου των καταστημάτων του Τ.Τ. και των συνεργαζόμενων με αυτό δικτύων, (ιδίως των συνεργαζόμενων καταστημάτων των ΕΛΤΑ) δυνάμει της Σύμβασης Δικτύου.

Η Bestline ελέγχεται από την εταιρία ΔΕΜΚΟ, η οποία κατέχει το σύνολο (100%) του μετοχικού της κεφαλαίου, η δε



ΔΕΜΚΟ ελέγχεται από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος κατέχει το 79,16% του μετοχικού της κεφαλαίου. Περαιτέρω, το 20% του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στην ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΗ Ε.Ε.Ε. Α.Ε.», (η οποία ελέγχεται επίσης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ που κατέχει το 99,897% του μετοχικού της κεφαλαίου), με αποτέλεσμα ο τελευταίος να κατέχει σχεδόν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της Bestline. Η εταιρία Bestline, 100% θυγατρική της ΔΕΜΚΟ ήταν, μέχρι το έτος 2008, μία μικρού βεληνεκούς, μη εισηγμένη στο Χρηματιστήριο, εταιρία διαχείρισης πιστωτικών καρτών με δεκαετή και πλέον παρουσία στην Ελληνική αγορά.

Το 2008, η Διοίκηση του ΤΤ επέλεξε την εταιρία αυτή (Bestline) ως στρατηγικό εταίρο της Τράπεζας στον τομέα της έκδοσης και διαχείρισης πιστωτικών καρτών. Συγκεκριμένα, ο Άγγελος Φιλιππίδης, ως πρόεδρος του ΔΣ του ΤΤ, μετά από σχετική εξουσιοδότηση του Δ.Σ., προχώρησε στην επιλογή της εταιρίας Bestline Cards S.A., *προκειμένου να αναλάβει και για λογαριασμό του Τ.Τ. τη διαχείριση του τομέα των πιστωτικών καρτών*, ενώ ταυτόχρονα ανέθεσε, με την από 25-2-2008 σχετική εντολή του, στην εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Deloitte την αποτίμηση της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την 31-12-2007, προς την κατεύθυνση υλοποίησης της συνεργασίας αυτής (μεταξύ του ΤΤ και της Bestline), [σχετικά τα αποσπάσματα Πρακτικών Δ.Σ. του Τ.Τ. με αριθ. 102/20-12-2007 και 107/21-2-2008].

Σύμφωνα, ειδικότερα, με την από 21-3-2008 μελέτη της εταιρίας Deloitte με τίτλο, «Επιχειρηματική Σύνοψη Αποτελεσμάτων Αποτίμησης της Εταιρίας Μπεστλάιν Cards Παροχή Οικονομικών Υπηρεσιών Α.Ε.», σκοπός της ήταν «*η αποτίμηση της εμπορικής αξίας του 100% των μετοχών της εταιρίας, στο πλαίσιο εξέτασης του ενδεχόμενου συνεργασίας του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου Α.Τ.Ε. με την εταιρία*».

Η αποτίμηση της Deloitte βασίστηκε: **α)** σε προσωρινά μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες από Ορκωτό Ελεγκτή οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας για την χρήση 2007, βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, τις οποίες έλαβε από την Διοίκηση της Bestline, **β)** σε υποθέσεις, παραδοχές και προβλέψεις για την

εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών της για τα έτη 2008-2017, οι οποίες δόθηκαν επίσης από την Διοίκηση της Bestline και βασίστηκαν μάλιστα, στην παραδοχή ότι η εταιρία θα συνεχίσει και στο μέλλον την δραστηριότητά της, ως είχε κατά το χρόνο της αποτίμησης (as is basis) και **γ)** στην παραδοχή ότι η εταιρία δεν θα συγχωνευτεί με άλλες, γεγονός που θα μπορούσε να δημιουργήσει συνέργειες (stand-alone basis).

Με βάση τις παραδοχές αυτές, η Deloitte κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εμπορική αξία του 100% των μετοχών της εταιρίας κατά την 31-12-2007 κυμαίνεται μεταξύ 18.100.000 ευρώ και 21.600.000 ευρώ, με κεντρική εκτιμώμενη αξία ύψους 19.800.000 ευρώ. Η Deloitte κατέληξε στην παραπάνω αποτίμηση επί τη βάση της Μεθόδου της Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών. Ωστόσο, έλαβε χώρα και δεύτερη αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, επί τη βάση της Μεθόδου της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, χωρίς, ωστόσο, να ληφθεί υπόψη το αποτέλεσμα της αποτίμησης αυτής, όπως θα εκτεθεί στη συνέχεια, σύμφωνα με την οποία η εμπορική αξία της εταιρίας ανερχόταν μόνο στο ποσό των 2.800.000 ευρώ.

Ήδη δε από την παράθεση των εν λόγω αποτελεσμάτων, εγείρει έντονο προβληματισμό το γεγονός ότι η διαφορά μεταξύ των δύο ως άνω σεναρίων εκτιμώμενης αξίας της επιχείρησης παρεκκλίνει σε επίπεδο της τάξεως του 600%. Επίσης, άξιο μνείας είναι και το ότι το επιτόκιο προεξόφλησης των ταμειακών ροών των πιστωτικών καρτών, παρουσιάζει αύξηση ως παραδοχή στο έτος αποτίμησης κατά 1% γεγονός που δεν συνάδει με τα στοιχεία της ΤτΕ, καθώς στα έτη 2004-2007 η αύξηση του μεσοσταθμικού επιτοκίου ανερχόταν μόλις στο 0,09% [σχετική σελ. 15 της έκθεσης αποτίμησης]. Με άλλα λόγια, η αποτίμηση της Deloitte βασίστηκε σε ουτοπικές παραδοχές σε σχέση με τα επιτόκια των πιστωτικών καρτών της υπό εξέταση περιόδου.

Ακολούθως και παρά το γεγονός ότι η Deloitte αποτίμησε, με τον τρόπο που προεκτέθηκε, το 100% της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, **α)** στο ποσό των 19.800.000 ευρώ με την Μέθοδο της Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών και **β)** στο ποσό των 2.800.000 ευρώ με την Μέθοδο της

Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, η Τράπεζα κατέβαλε 18.900.000 ευρώ για την συμμετοχή μόνον σε ποσοστό 50% στην εταιρία αυτή. Το τίμημα αυτό καταβλήθηκε, στο πλαίσιο υλοποίησης της με αριθ. 108/21-3-2008 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, μετά από σχετική εισήγηση του Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή Επενδυτικής Τραπεζικής & Ουγατρικών, την 21-3-2008, σύμφωνα με την οποία προτάθηκε στα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ. επί λέξει «*η συμμετοχή σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας έναντι του ποσού των 19.800.000 ευρώ*».

Συνέπεια της παραπάνω απόφασης του Δ.Σ. του ΤΤ, ήταν η υπογραφή της από 24-4-2008 Συμφωνίας Μετόχων μεταξύ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, του ΤΤ, νόμιμα εκπροσωπούμενου από τον Άγγελο Φιλιππίδη, και της εταιρίας Bestline, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τους Ιωάννη ΡΟΡΡΗ, διευθύνοντα σύμβουλο αυτής και Αλεξάνδρα ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, για την απόκτηση του 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline έναντι του ποσού των 18.900.000 ευρώ, η οποία έλαβε χώρα με διπλασιασμό του μετοχικού της κεφαλαίου και με παράλληλη παραίτηση του παλαιού μετόχου ΔΕΜΚΟ υπέρ του Τ.Τ.

Τα βασικά σημεία της Συμφωνίας Μετόχων —η οποία ισχύει μέχρι σήμερα και καθορίζει αφενός μεν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα εκάστης μετόχου (Τ.Τ. και ΔΕΜΚΟ αντίστοιχα), αφετέρου δε τον τρόπο άσκησης των μετοχικών δικαιωμάτων (shareholders agreement) καθώς και τον τρόπο διοίκησης και διαχείρισης των υποθέσεων της εταιρίας (management agreement)— είναι τα ακόλουθα:

**1)** Το Δ.Σ. είναι επταμελές, με την Τράπεζα να υποδεικνύει τέσσερα (4) μέλη μεταξύ των οποίων τον Πρόεδρο, και την ΔΕΜΚΟ να υποδεικνύει τα υπόλοιπα τρία (3), μεταξύ των οποίων τον Αντιπρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

**2)** Η Τράπεζα ορίζει τους επικεφαλής των Μονάδων Εσωτερικής Επιθεώρησης (ΜΕΕ), Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ), Κανονιστικής Συμμόρφωσης (ΜΚΣ) και Ξεπλύματος βρώμικου Χρήματος (money laundering).

**3)** Το Τ.Τ. ανέλαβε την υποχρέωση της αποκλειστικής χρηματοδότησης των εργασιών της εταιρίας με κάθε δυνατό τρόπο, είτε με Ομολογιακά Δάνεια, είτε με την χορήγηση δανείων κατά το επιτρεπόμενο μέτρο, είτε τέλος με την άντληση κεφαλαίων στην διατραπεζική αγορά. Επιπροσθέτως, ανέλαβε την υποχρέωση, στην περίπτωση που κριθεί απαραίτητο, να καλύψει μέσω Ομολογιακού Δανείου (μειωμένης εξασφάλισης) την ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας, μέχρι του ποσού των 20.000.000 ευρώ και με τους ακόλουθους, ιδιαίτερα ευνοϊκούς, όρους: **α)** διάρκεια μέχρι το 2021 με δικαίωμα της εταιρίας για νωρίτερη αποπληρωμή άνευ επιβαρύνσεων και **β)** επιτόκιο Euribor τριμήνου με 0,5% προσαύξηση.

Να σημειωθεί, ότι ο τρόπος και οι όροι εκπλήρωσης της ως άνω υποχρέωσης, εξειδικεύτηκαν με την Σύμβαση Χρηματοδότησης με Ανοιχτό Αλληλόχρεο Λογαριασμό που συνήφθη μεταξύ της ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ. την 2-11-2009. Η εν λόγω Σύμβαση προβλέπει την παροχή πίστωσης μέχρι του ορίου των 300.000.000 ευρώ υπό τις εκεί οριζόμενες προϋποθέσεις.

**4)** Η ΔΕΜΚΟ ανέλαβε την υποχρέωση να εξασφαλίζει την παραχώρηση διαφημιστικού χρόνου, συνολικής αξίας 1.500.000 ευρώ ετησίως, με *συμβολικό κατά νόμο τίμημα*, σε μέσα μαζικής επικοινωνίας που τελούν υπό τον έλεγχό της, καταρτίζοντας επιμέρους συμφωνίες της εταιρίας με τα τελευταία.

**5)** Σε περίπτωση κατά την οποία δεν καταστεί δυνατή η εισαγωγή μετοχών της εξαγοραζόμενης εταιρίας στο Χρηματιστήριο Αθηνών μέχρι την 31-12-2014, συμφωνήθηκε να έχει η ΔΕΜΚΟ δικαίωμα put option και η Τράπεζα δικαίωμα call option στο σύνολο των μετοχών που κατέχει η ΔΕΜΚΟ. Ως τίμημα (τιμή άσκησης δικαιώματος call option), *ορίστηκε το ποσό που αντιστοιχεί στο γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής επί το δεκαπλάσιο (10 φορές) του μέσου όρου των κερδών προ φόρων των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων χρήσεων.* Αντίστοιχα δικαιώματα call option για το σύνολο των μετοχών που κατέχει η ΔΕΜΚΟ έχει η Τράπεζα και για μετά την 31-12-2017 και την 31-12-2021.

Στην ως άνω περίπτωση, με άλλα λόγια, συμφωνήθηκε ότι το Τ.Τ., (αγοραστής – ασκών το δικαίωμα call option), θα διατηρεί το (αρχικό) δικαίωμα αγοράς του πλειοψηφικού πακέτου της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, (πωλητής – ασκών το δικαίωμα put option), έναντι τμήματος που θα υπολογιστεί επί τη βάση της παραπάνω φόρμουλας, και σε περίπτωση μη άσκησης εκ μέρους του, του σχετικού δικαιώματος, η ΔΕΜΚΟ θα έχει την δυνατότητα να πωλήσει τις μετοχές της σε άλλον ενδιαφερόμενο.

6) Σε περίπτωση που η εξαγοραζόμενη εταιρία παρουσιάσει σε δύο συνεχόμενες χρήσεις ζημιολόγους αποτελέσματα, συμφωνήθηκε ότι η Τράπεζα θα έχει δικαίωμα call option για την εξαγορά του μεριδίου της ΔΕΜΚΟ, με τίμημα (τιμή άσκησης δικαιώματος call option), που υπολογίζεται στο γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας (50%) επί το δεκαπλάσιο (10 φορές) του μέσου όρου των κερδών προ φόρων, όπως εμφανίζονται αυτά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας όλων των τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων οικονομικών-εταιρικών χρήσεων από έναρξης ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων.

7) Ειδικά δε για την περίπτωση της τυχόν παράβασης της υποχρέωσης αποκλειστικότητας στην παραχώρηση της χρήσης του δικτύου από το ΤΤ στην εταιρία, συμφωνήθηκε ότι η ΔΕΜΚΟ θα έχει δικαίωμα πώλησης (put option) του συνόλου των μετοχών της και αντιστοίχως το ΤΤ υποχρέωση να τις αποκτήσει, έναντι τμήματος (τιμή άσκησης δικαιώματος put option) ίσου προς το γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας επί το εικοσαπλάσιο (20 φορές) μέσο όρο των κερδών προ φόρων, όπως εμφανίζονται αυτά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων οικονομικών-εταιρικών χρήσεων, ήτοι των αμέσως προηγούμενων εκείνης εντός της οποίας ασκείται το δικαίωμα put option, [σχετική η από 24-4-2008 Συμφωνία Μετόχων].

Περαιτέρω, αναπόσπαστο μέρος της Συμφωνίας Μετόχων αποτελεί και το Ιδιωτικό Συμφωνητικό Χρήσης Δικτύου, σύμφωνα με το οποίο η Τράπεζα ανέλαβε μέσω του δικτύου της, μέχρι και την

31-12-2021, την προώθηση των πιστωτικών καρτών που διαχειρίζεται ή και εκδίδει η Bestline Cards (νυν HPC) μετά την μετατροπή της σε εταιρία παροχής πιστώσεων.

Οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, στο πλαίσιο του ελέγχου που διενήργησαν ειδικά όσον αφορά την, κατά τα ανωτέρω, συμμετοχή του ΤΤ στην εταιρία Bestline (νυν HPC), κατέληξαν στις ακόλουθες, μεταξύ άλλων, διαπιστώσεις:

**1)** Είναι καταφανής η διάσταση της συνολικής εμπορικής αξίας της Bestline από το τίμημα συμμετοχής για την απόκτηση μόνον του 50% αυτής. Επιπροσθέτως, μάλιστα, το τίμημα αυτό θεωρείται *ιδιαίτερα υψηλό* και για τον λόγο ότι δεν λήφθηκε υπόψη η τιμή εξάσκησης του δικαιώματος put option που έχει η ΔΕΜΚΟ, βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, και το οποίο είναι συνάρτηση των κερδών προ φόρων της εταιρίας.

**2)** Η επιλογή τόσο της εξαγορασθείσας κατά 50% εταιρίας Bestline, όσο και της εταιρίας Deloitte που διενήργησε την αποτίμηση, έγινε από τον τότε Πρόεδρο του Τ.Τ., Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ. Ο ίδιος ανέθεσε την 21-2-2008 στην εταιρία Deloitte την σύνταξη της σχετικής Μελέτης Αποτίμησης, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης των μελών του Δ.Σ. του Τ.Τ. και μόλις δύο (2) μήνες μετά, ήτοι την 24-4-2008 υπεγράφη η σχετική Συμφωνία Μετόχων για την εξαγορά.

**3)** Για την αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, η Deloitte βασίστηκε σε υποθέσεις, παραδοχές και προβλέψεις που δόθηκαν από την Διοίκηση της πρώτης και οι οποίες θεωρούνται αισιόδοξες, καθώς ήταν αντίθετες με τις έως το 2007 επιδόσεις της. Επιπρόσθετα, το ΤΤ αποδέχτηκε αποτίμηση, η οποία ενσωμάτωνε στις παραδοχές της και προϋπέθετε εξαρχής την εκ μέρους του συνεργασία με την εξαγοραζόμενη (συνεργασία που, με άλλα λόγια, συνυπολογίστηκε στην εκτίμηση της εμπορικής αξίας της Bestline από την Deloitte).

**4)** Οι προσωρινές οικονομικές καταστάσεις για την χρήση 2007 που παρασχέθηκαν στην Deloitte από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρίας Bestline, Ιωάννη ΡΟΡΡΗ, ως ακριβείς και δίκαιες, απεδείχθησαν τελικώς μη αξιόπιστες.

**5)** Η Τράπεζα δεν εφάρμοσε - καθόσον ουδέποτε ενημερώθηκε - τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. 580/10-3-2009 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ περί διασφάλισης εναλλακτικών πηγών άντλησης κεφαλαίων. Σύμφωνα, ειδικότερα, με το έγγραφο αυτό, συνεστήθη στην εταιρία Bestline, μεταξύ άλλων, η ανάγκη «διασφάλισης εναλλακτικών πηγών άντλησης κεφαλαίων, με όρους αγοράς, πέραν της χρηματοδότησης από το Τ.Τ., η οποία τον πρώτο χρόνο από την έναρξη λειτουργίας της εταιρίας, μπορεί να ανέρχεται σε ποσοστό 75% και εφεξής μέχρι ποσοστού 50% των ξένων κεφαλαίων της εταιρίας», κάτι το οποίο ουδέποτε έλαβε χώρα. Τουναντίον, τα όσα συνομολογήθηκαν εν τέλει στην Συμφωνία Μετόχων, έρχονται σε ευθεία αντίθεση με τις παραπάνω συστάσεις, με αποτέλεσμα να υποστεί σημαντική περιουσιακή βλάβη η περιουσία της Τράπεζας [σχετικό και το από Δεκεμβρίου 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ», σελ. 6 επ.].

**6)** Η Τράπεζα, δεν προνόησε για την ύπαρξη χρηματοοικονομικών ρητρών υπέρ αυτής, σε περίπτωση κατά την οποία η εξαγοραζόμενη εταιρία παρουσίαζε αδυναμία επίτευξης των προβλεπόμενων μεγεθών της, επί των οποίων στηρίχθηκε η αποτίμησή της. Περαιτέρω, η κεφαλαιακή της ενίσχυση και η χαμηλότοκη χρηματοδότηση από την Τράπεζα επέτρεψε στον έτερο μέτοχο, ήτοι στην ΔΕΜΚΟ, να εισπράξει μερίσματα για τις χρήσεις 2008, 2009 και 2010, συνολικού ύψους 3.380.000 ευρώ.

**7)** Η Τράπεζα, αντί να στραφεί κατά της ΔΕΜΚΟ για μια σειρά ενεργειών της εις βάρος της εξαγορασθείσας και κατ' επέκταση των συμφερόντων του Τ.Τ., όπως: **α)** την διανομή μερίσματος χρήσης 2007 από την Bestline προς όφελος της ΔΕΜΚΟ, **β)** την μη αξιοποίηση διαφημιστικού χρόνου αξίας 1.500.000 ευρώ σε ετήσια βάση, που είχε την υποχρέωση να παραχωρήσει στο Τ.Τ., **γ)** την παρουσίαση σημαντικά μικρότερου από το προβλεπόμενο στη Μελέτη Αποτίμησης υπολοίπου πιστωτικών καρτών της Bestline με προφανή επίπτωση στην κερδοφορία της και **δ)** την απόκρυψη — κατά τους ισχυρισμούς της Τράπεζας — του υπ' αριθ. 580/10-3-2009 εγγράφου της ΔΕΠΣ περί συγχρηματοδότησης της Bestline,

αποδέχθηκε τις ανωτέρω πράξεις και προχώρησε σε σειρά αναθέσεων συμβουλευτικών μελετών για την «αξία αποτίμησης» της θυγατρικής της, έναντι 496.710 ευρώ, αποφεύγοντας να διενεργήσει έλεγχο (η ίδια ή οι συμβουλευτικές / ελεγκτικές εταιρίες για λογαριασμό της) επί της πιστοδοτικής διαδικασίας και της ποιότητας του χαρτοφυλακίου.

**8)** Όσον αφορά δε στην εξαγορασθείσα από το ΤΤ εταιρία Bestline (νυν HPC), διαπιστώθηκαν από τους Επιθεωρητές της ΤτΕ τα ακόλουθα:

**α)** Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, βάσει στοιχείων ενημερότητας, επιδεινώνεται δραματικά, καθώς οι καθυστερήσεις ανήλθαν την 31-5-2012 στο 26,13% του συνόλου έναντι 14,55% την 31-12-2010 και, επιπλέον, η εισπραξιμότητα στις καθυστερήσεις άνω του έτους είναι πλέον κάτω του 1%.

**β)** Η παρακολούθηση και η διαχείριση του χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών είναι κατεξοχήν προβληματική και η ποιότητα του χαρτοφυλακίου κακή.

**γ)** Η διαχείριση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση στερείται αποτελέσματος, καθώς είναι μηδαμινή η συμβολή της στην επανάκτηση των απαιτήσεων, στις οποίες έχουν ασκηθεί ένδικο μέσα, ενώ επισημαίνεται η παντελής απουσία εμπράγματων εξασφαλίσεων της HPC από τους πελάτες της.

**δ)** Ο Συντελεστής Φερεγγυότητας της HPC, εάν ληφθούν υπόψη τα ευρήματα της έκθεσης της ΜΔΚ της Τράπεζας για το 2011, αλλά και ο ρυθμός αύξησης των καθυστερήσεων, καθίσταται ήδη οριακά θετικός και στο άμεσο μέλλον αρνητικός.

Οι ανωτέρω, (υπό στοιχεία α-γ,) διαπιστώσεις σημαίνουν με άλλα λόγια, ότι το πελατολόγιο της Bestline δεν πληρούσε πιστοληπτικά τα κριτήρια εκείνα που όφειλε, για να κάνει χρήση των προϊόντων της εταιρίας, καθώς επίσης και ότι η εταιρία δεν φρόντισε να αντλήσει επιπλέον εξασφαλίσεις, (εγγυήσεις ή εγγυητές), ούτε να εγκαταστήσει μηχανισμό, ο οποίος καθημερινά θα κινητοποιείτο σχετικά με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του πελατολογίου. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη κι αν η εταιρία δεν είχε την δυνατότητα να φιλοξενήσει ή να δημιουργήσει μία τέτοια



διεύθυνση εργασιών, μπορούσε να αναζητήσει παρεμφερείς υπηρεσίες από εταιρίες που δραστηριοποιούνται μεμονωμένα στον κλάδο συλλογής ληξιπρόθεσμων οφειλών (collections). Είναι δε συνήθης πρακτική της αγοράς, η αρχικά τηλεφωνική επικοινωνία με το πελατολόγιο που έχει ληξιπρόθεσμες οφειλές, προκειμένου να γίνει η λεγόμενη «ρύθμιση», ούτως ώστε και η εταιρία αλλά και ο πελάτης να συνεχίσουν την ομαλή συνεργασία. Η εν λόγω πρακτική επιτρέπει στις εταιρίες να μην γράφουν ζημίες στους ισολογισμούς τους και στους πελάτες την καλύτερη και άρτια διαχείριση των οικονομικών τους. Δράσεις στις οποίες, όπως προκύπτει από τις ως άνω διαπιστώσεις των Επιθεωρητών της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, δεν προέβη η Bestline.

Τέλος, όσον αφορά την ως άνω, (υπό στοιχείο δ), διαπίστωση περί του Συντελεστή Φερεγγυότητας της εταιρίας, (ο οποίος καθίσταται ήδη οριακά θετικός και στο άμεσο μέλλον αρνητικός), τούτη σημαίνει, με άλλα λόγια, ότι η εταιρία δεν θα έπρεπε να εκταμιεύει για ίδια χρήση επιπλέον δανεισμό, καθώς δημιουργούσε επιπλέον χρέη τα οποία, όπως προκύπτει, δεν μπορούσε να αποπληρώσει, καθόσον δεν προχωρούσε σε αποσβέσεις προηγούμενων δανείων.

**9)** Εν τέλει, με την υπ' αριθ. 207/2-3-2012 απόφαση του Δ.Σ. του ΤΤ, αποφασίστηκε η λύση της σύμβασης με την ΔΕΜΚΟ, μέσω της δικαστικής οδού, λόγω *«της προβληματικής σχέσης των δύο μετόχων λόγω αντικρουόμενων συμφερόντων»*, καθόσον, σύμφωνα με μελέτες συμβουλευτικών και ελεγκτικών εταιριών, εκτιμήθηκε ότι το ΤΤ ζημιώνεται από την συνεργασία αυτή κατ' ελάχιστο 73.800.000 ευρώ και κατά μέγιστο 141.100.000 ευρώ.

**10)** Εν κατακλείδι, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές της ΤτΕ ζημία της περιουσίας του Τ.Τ. από την ως άνω συμμετοχή - εξαγορά κατά 50% της εταιρίας Bestline ανερχόμενη στο 20% της χρηματοδότησης, ύψους 49.182.000 ευρώ, λόγω του ιδιαίτερα υψηλού ρυθμού αύξησης του υπολοίπου των απαιτήσεων σε καθυστέρηση, οι οποίες ανήλθαν στο α' εξάμηνο του έτους 2012 κατά 65% και αποτελούν πλέον το 27% του συνόλου των απαιτήσεων, ενώ παράλληλα επισημάνθηκε ότι σε περίπτωση που η έκβαση της διαιτησίας αποβεί σε βάρος της

Τράπεζας, γεγονός που συνέβη, η εκτιμηθείσα ζημία της περιουσίας του Τ.Τ. θα αυξηθεί σημαντικά, [σχετικές οι σελ. 2-4, 8 του από Ιουνίου 2012 Πορίσματος Ελέγχου στο Τ.Τ.—Hellenic Post Credit Α.Ε.Π.Π. της ΔΕΠΣ/Τράπεζας της Ελλάδος και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13-15, αλλά και το από Δεκεμβρίου 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ», σελ. 20, όπου επιβεβαιώνεται η ως άνω εκτιμηθείσα ζημία του Τ.Τ. από την χρηματοδότηση της ΗΡC].

Πέραν των ανωτέρω διαπιστώσεων των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Όπως αναλυτικά εκτέθηκε, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12-2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, **α)** ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και **β)** στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε, ως ελέγχθη, από την τότε Διοίκηση της Bestline.

Στη συνέχεια, αντί η Τράπεζα να «εξαγοράσει» το 100% των μετοχών της Bestline στην εκτιμηθείσα από την Deloitte εμπορική αξία, ήτοι στο ποσό των 19.800.000 ευρώ κατά την πιο αισιόδοξη, μάλιστα, εκτίμηση με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, απέκτησε-συμμετείχε μόνον στο 50% της εταιρίας, έναντι του ποσού των 18.900.000 ευρώ, μέσω Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, χωρίς, μάλιστα, να κατοχυρώσει και τη «θέση ισχύος» των διοικητικών αποφάσεων (management) της εν λόγω εταιρίας.

Πιο συγκεκριμένα, την 21-3-2008, στην υπ' αριθ. 108 συνεδρίαση του Δ.Σ. του ΤΤ, όσον αφορά το θέμα της συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρία Bestline, ο Άγγελος Φιλιππίδης, ως πρόεδρος του ΤΤ, ανέφερε στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, ότι με την συμμετοχή αυτή του ΤΤ, το οποίο μέχρι τότε παρουσίαζε ζημίες στον τομέα των πιστωτικών καρτών, ο τομέας αυτός θα

κερδοφορούσε μέσω της συνεργασίας της Τράπεζας με την ως άνω εταιρία του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος είχε πολύ καλή γνώση της σχετικής αγοράς εν γένει, καθόσον διέθετε την ως άνω εταιρία πιστωτικής κάρτας, ενώ στη συνέχεια, ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Επενδυτικής Τραπεζικής και Θυγατρικών του Τ.Τ., Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ, εισηγήθηκε σχετικώς στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, *«την συμμετοχή στην εταιρία Bestline Cards S.A. σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού της κεφαλαίου με τίμημα 19.800.000 ευρώ για την ανάπτυξη της δραστηριότητας τους στην πιστωτική κάρτα»*.

Ωστόσο, οι ως άνω ανακοινώσεις, τόσο του Άγγελου Φιλιππίδη, όσο και του αρμόδιου εισηγητή, Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, ενέχουν ανακριβή απεικόνιση της πραγματικότητας, καθόσον σύμφωνα με την εκτίμηση, και μάλιστα την πλέον αισιόδοξη, της Deloitte, όπως ήδη αναφέρθηκε, η εμπορική αξία του 100% των μετοχών της εταιρίας, και όχι του 50% αυτών όπως παρουσιάστηκε στα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ, ανερχόταν κατά την 31-12-2007 στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, ενώ, επιπροσθέτως, ούτε ο ως άνω εισηγητής, Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ αλλά ούτε και ο Άγγελος Φιλιππίδης, ο οποίος μάλιστα, προέβη προσωπικά στην επιλογή της εταιρίας Bestline προς συνεργασία, ενημέρωσαν τα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ, για τα κάτωθι γεγονότα:

**α)** Περί του ότι η πραγματική συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και της ΔΕΜΚΟ, ήτοι μεταξύ εσένα και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ήταν να διπλασιαστεί η εκτιμηθείσα στο 100% εμπορική αξία της Bestline, ύψους 19.800.000 ευρώ, ώστε να ανέλθει στο ποσό των 40.000.000 ευρώ, προκειμένου να λάβει χώρα η αποφασισθείσα αύξηση (διπλασιασμός) του μετοχικού κεφαλαίου της, και το Τ.Τ. να καταβάλει εξολοκλήρου το ποσό των 19.800.000 ευρώ (για την ακρίβεια το ποσό των 18.900.000 ευρώ), το οποίο θα ανταποκρίνονταν στο ποσοστό του 50% της συμμετοχής του, όπως και τελικά συνέβη, παρά το γεγονός ότι η αποτίμηση του 100% της αξίας της εταιρίας Bestline από την Deloitte - η σχετική έκθεση της οποίας σημειωτέον ουδόλως παρουσιάστηκε στα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ στην από 21-3-2008 επίμαχη συνεδρίαση - είχε ήδη λάβει υπόψη την παραδοχή της

συνεργασίας της Bestline με πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο, μάλιστα, θα αναλάμβανε και τον πιστωτικό κίνδυνο του υπολοίπου των πελατών της.

**β)** Περί του ότι, σύμφωνα με τα σχόλια των Εκτιμητών της Deloitte, η «πραγματική τιμή» στην οποία μία συναλλαγή θα μπορούσε να ολοκληρωθεί, θα μπορούσε να είναι διαφορετική από την αξία που εκτιμήθηκε, για λόγους όπως τα κίνητρα των συναλλασσομένων μερών, η ικανότητά τους στις διαπραγματεύσεις, η μορφή της συναλλαγής (π.χ. ο τρόπος χρηματοδότησής της, ο τρόπος μεταφοράς του ελέγχου της εταιρίας κ.λπ.) ή και για λόγους που αφορούν αποκλειστικά στην συγκεκριμένη συναλλαγή [βλ. την από τον Μάρτιο του 2008 έκθεση της Deloitte, σελ. 6, υπό στοιχ. 1.2. υποπερ. 1.2.2.], ήτοι περί την, κεντρικής σημασίας, εν λόγω επισήμανση των Εκτιμητών της Deloitte όσον αφορά στην διαφορά των μεγεθών της «πραγματικής» (και κατώτερης) και της «εμπορικής» (και υψηλότερης) αξίας της συναλλαγής-εξαγοράς,

**γ)** Περί του ότι η αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εξαγοραζόμενης εταιρίας Bestline, βασίστηκε σε μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας κατά την 31-12-2007 και σε στοιχεία που προέκυψαν κατόπιν συνεντεύξεων με τα στελέχη της Διοίκησης της εν λόγω εταιρίας.

**δ)** Περί του ότι οι Εκτιμητές της Deloitte, όσον αφορά τυχόν νομικές και ασφαλιστικές εκκρεμότητες της εταιρίας, στηρίχτηκαν και πάλι σε διαβεβαιώσεις της Διοίκησης της Bestline ότι δεν υπάρχουν σημαντικές εκκρεμότητες που να μεταβάλλουν το ύψος των υποχρεώσεων της εταιρίας.

**ε)** Περί του ότι η Deloitte δεν πραγματοποίησε διεξοδική, ανεξάρτητη έρευνα αγοράς για τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρία και τις προοπτικές του, αλλά στηρίχτηκε σε διάφορα δημοσιευμένα στοιχεία, τα οποία, όμως, δεν επαληθεύτηκαν από αυτήν.

**στ)** Περί του ότι σύμφωνα με εκτίμηση της Deloitte, επί τη βάσει των στοιχείων που της προσκόμισε η Bestline, οι πωλήσεις της τελευταίας, θα αυξάνονταν την περίοδο 2008-2009 στα επίπεδα

των ετών 2004-2005, τα οποία, ωστόσο, ήταν υψηλά, καθόσον οι πωλήσεις την πενταετία 2003-2007 είχαν μειωθεί.

ζ) Περί του ότι το 70% των μετοχών της εταιρίας Bestline ήταν ήδη ενεχυρισμένο για την κάλυψη δανείου που είχε χορηγηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς, με ανεξόφλητο υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ, ποσό υπερδιπλάσιο από το τότε Μετοχικό της Κεφάλαιο.

Συνεπεία των ανωτέρω ψευδών παραστάσεων, παραπλανήθηκαν τα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ το οποίο αποτελούνταν από τους, Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, ως Α΄ Αντιπρόεδρο, Χρήστο ΜΗΤΡΕΝΤΣΕ, ως Β΄ Αντιπρόεδρο, Αδαμαντία ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, Κωνσταντίνο ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟ, Βασίλειο ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟ, Ιωάννη ΧΑΛΙΚΙΑ και Δημήτριο ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ, και αποφάσισαν ομόφωνα, δυνάμει της υπ' αριθ. 108/21-2-2008 απόφασης, *«την συμμετοχή της Τράπεζας στην εταιρία Bestline Cards S.A. σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού της κεφαλαίου με τίμημα 19.800.000 ευρώ για την ανάπτυξη της δραστηριότητάς της στην πιστωτική κάρτα και την υπογραφή της σχετικής Συμφωνίας Μετόχων από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου»*, ενώ εάν τα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ. γνώριζαν την αληθή των πραγμάτων κατάσταση αλλά και την πραγματική οικονομική εικόνα - αξία της εταιρίας, ήτοι ότι η αξία του 100% της Bestline, (και όχι μόνον του 50% αυτής) ανερχόταν, σύμφωνα με την εκτίμηση της Deloitte, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, ότι η πραγματική συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και της ΔΕΜΚΟ ήταν να διπλασιαστεί η εκτιμηθείσα στο 100% εμπορική αξία της Bestline, ύψους 19.800.000 ευρώ, ώστε να ανέλθει στο ποσό των 40.000.000 ευρώ, προκειμένου να λάβει χώρα η αποφασισθείσα αύξηση, (διπλασιασμός) του μετοχικού κεφαλαίου της, και το ΤΤ να καταβάλει εξολοκλήρου το ποσό των 19.800.000 ευρώ, (για την ακρίβεια το ποσό των 18.900.000 ευρώ), το οποίο θα ανταποκρίνονταν στο ποσοστό του 50% της συμμετοχής του, όπως και τελικά συνέβη, παρά το γεγονός ότι η εταιρία Deloitte είχε ήδη λάβει υπόψη την παραδοχή της συνεργασίας της Bestline με πιστωτικό ίδρυμα για να καταλήξει στην αποτίμηση του 100% της αξίας της εταιρίας Bestline, ότι η αποτίμηση της εμπορικής της αξίας της τελευταίας βασίστηκε σε μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας κατά

την 31-12-2007 και σε στοιχεία που προέκυψαν κατόπιν συνεντεύξεων με τα στελέχη της Διοίκησης αυτής, ότι οι Εκτιμητές της Deloitte στηρίχτηκαν σε διαβεβαιώσεις της Διοίκησης της Bestline ότι δεν υπάρχουν σημαντικές νομικές και ασφαλιστικές εκκρεμότητες που να μεταβάλλουν το ύψος των υποχρεώσεων της εταιρίας, ότι η Deloitte δεν πραγματοποίησε διεξοδική, ανεξάρτητη έρευνα αγοράς για τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρία και τις προοπτικές του, αλλά στηρίχτηκε σε διάφορα δημοσιευμένα στοιχεία, τα οποία, όμως, δεν επαληθεύτηκαν από αυτήν, ότι σύμφωνα με εκτίμηση της Deloitte, επί τη βάση των στοιχείων που της έθεσε υπόψη η Bestline, οι πωλήσεις της τελευταίας, θα αυξάνονταν την περίοδο 2008-2009 στα επίπεδα των ετών 2004-2005, τα οποία, ωστόσο, ήταν υψηλά, καθόσον οι πωλήσεις την πενταετία 2003-2007 είχαν μειωθεί - δηλαδή ότι τα στοιχεία που παρασχέθηκαν στην Deloitte από την Διοίκηση της εταιρίας Bestline ως ακριβή και δίκαια, απεδείχθησαν τελικά αναξιόπιστα - αλλά και ότι το 70% των μετοχών της τελευταίας ήταν ήδη ενεχυριασμένο για την κάλυψη άλλου δανείου που είχε χορηγηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς, με ανεξόφλητο υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ, δεν θα προέβαιναν στην ομόφωνη έγκριση της συμμετοχής του T.T. στην εταιρία Bestline υπό τους συγκεκριμένους όρους και έναντι του συγκεκριμένου τιμήματος, και μάλιστα χωρίς να κατοχυρώσουν, ως ελέγχθη, την «θέση ισχύος» των διοικητικών αποφάσεων (management) της εν λόγω εταιρίας.

Αποτέλεσμα των ως άνω ψευδών παραστάσεων και της εντεύθεν παραπλάνησης των μελών του Δ.Σ. του ΤΤ, ήταν αφενός μεν η έγκριση της συμμετοχής του T.T. στην Bestline σε ποσοστό 50% υπό τους όρους που προεκτέθηκαν, αφετέρου δε η συνεπεία αυτής της έγκρισης, υπογραφή και ενεργοποίηση της από 24-4-2008 Συμφωνίας Μετόχων μεταξύ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, του ΤΤ και της εταιρίας Bestline, η οποία ισχύει μέχρι και σήμερα, πράξεις που ενέχουν σαφώς τον χαρακτήρα περιουσιακής διάθεσης και συνεπάγονται ευθέως βλάβη ή διακινδύνευση της περιουσίας του ΤΤ, με αντίστοιχη περιουσιακή ωφέλεια της εταιρίας Bestline του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, καθόσον:

1) Τα έξοδα της Bestline καλύπτονταν ως επί τω πλείστον από το ΤΤ, το οποίο διέθετε το πελατολόγιο και παρείχε την ρευστότητα, με ιδιαίτερα μεγάλο κόστος και έκθεση σε οικονομική ζημία, όπως θα εκτεθεί ειδικότερα, ενώ η ΔΕΜΚΟ, η οποία παρείχε την τεχνογνωσία και ασκούσε την διοίκηση της Bestline, στην πραγματικότητα συμμετείχε μόνο στα κέρδη, (μερίσματα). Χαρακτηριστικά παραδείγματα της αποκλειστικής ανάληψης των βαρών της Bestline από το Τ.Τ., αλλά και της πρόθεσης των υπαιτίων να αποκομίσει η ΔΕΜΚΟ παράνομο περιουσιακό όφελος εις βάρος της Τράπεζας, είναι τα εξής:

Το τίμημα της εξαγοράς του 50% της Bestline, (18,9 εκατ. ευρώ), σύμφωνα με την Συμφωνία Μετόχων, κατατέθηκε από το Τ.Τ. σε τραπεζικό λογαριασμό που διατηρούσε η εταιρία στην Τράπεζα. Ο λογαριασμός αυτός ήταν δεσμευμένος και τα μόνα ποσά που θα εκταμιεύονταν για την πληρωμή της Bestline προς το Τ.Τ. για την παραχώρηση της χρήσης του δικτύου του, έπρεπε να είναι σε προκαθορισμένες ημερομηνίες και κατόπιν εγκρίσεως του Δ.Σ., [σχετικό και το από Δεκεμβρίου 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Η Bestline, δεδομένου ότι δεν συνιστά, ως ελέχθη, πιστωτικό ίδρυμα, δεν είχε την δυνατότητα να παρέχει τραπεζικές υπηρεσίες (πιστώσεις στο πλαίσιο διαχείρισης πιστωτικών καρτών). Για τον λόγο αυτό ήταν υποχρεωμένη να συνεργάζεται με κάποιο τραπεζικό ίδρυμα, όπως έκανε κατά το παρελθόν με την MILLENIUM και άλλες Τράπεζες, το οποίο στη συνέχεια όφειλε (η Bestline) να αποζημιώσει για την παροχή του δικτύου του. Το ΤΤ, με άλλα λόγια, πλήρωνε με δικά του αποκλειστικά κεφάλαια την χρήση του δικτύου του από την Bestline, χωρίς καμία συμμετοχή της - συνεταίρου πλέον - ΔΕΜΚΟ. Επιπροσθέτως, όταν για την ομαλή λειτουργία της Bestline προέκυψε η ανάγκη καταβολής 6.000.000 ευρώ και 12.000.000 ευρώ αντίστοιχα για την εξασφάλιση των απαραίτητων αδειοδοτήσεων από τις εταιρίες MASTERCARD και VISA, τότε το ποσό των 6.000.000 ευρώ εκταμιεύθηκε, με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας και κατά παράβαση της Συμφωνίας Μετόχων, από τον δεσμευμένο

τραπεζικό λογαριασμό που προαναφέρθηκε, ενώ τα υπόλοιπα 12.000.000 ευρώ καλύφθηκαν με εγγυητική επιστολή την οποία εξέδωσε και πάλι το ΤΤ. Προκύπτει, δηλαδή, για ακόμη μια φορά ότι η ΔΕΜΚΟ δεν συμμετείχε - ως όφειλε - στα έξοδα της εταιρίας, τα οποία κάλυπτε εξολοκλήρου το ΤΤ.

Τουναντίον, όταν η Bestline απέδωσε κέρδη για τα έτη 2008, 2009 και 2010, η ΔΕΜΚΟ καρπώθηκε —ως μέτοχος του 50% των μετοχών της εταιρίας— μερίσματα συνολικού ύψους 3.380.000 ευρώ. Σημαντικό δε είναι να σημειωθεί ότι το ποσοστό των μετοχών της Bestline, τις οποίες κατείχε η ΔΕΜΚΟ (50%), εκ των οποίων εκπορεύτηκαν και τα μερίσματα της κερδοφορίας, ήταν στο σύνολό τους ενεχυριασμένο υπέρ του ΤΤ ως εξασφάλιση του Ομολογιακού Δανείου που χορηγήθηκε από την Τράπεζα στη ΔΕΜΚΟ το έτος 2008. Στη δε Συμφωνία Μετόχων, δεν προβλέφθηκε ρήτρα εξασφάλισης του ΤΤ για τα μερίσματα που προέκυπταν από ενεχυριασμένες μετοχές, με αποτέλεσμα τα μερίσματα αυτά να πιστωθούν στους λογαριασμούς της ΔΕΜΚΟ αντί της Τράπεζας.

2) Στη Συμφωνία Μετόχων, προβλέφθηκε ο αποκλειστικός δανεισμός της Bestline από το ΤΤ και μάλιστα με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους. Διά του όρου αυτού, ο οποίος, μάλιστα, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 2588/2007 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, βλέπεται καταφανώς η περιουσία του ΤΤ προς όφελος της Bestline και στην ουσία της ΔΕΜΚΟ, καθόσον δεν διαχέεται ο πιστωτικός κίνδυνος και αναλαμβάνεται όλος από ένα και μόνον πιστωτικό ίδρυμα.

Συνέπεια αυτού, την 31-12-2011 και 31-12-2010 οι υποχρεώσεις της Bestline προς πιστωτικά ιδρύματα ανήλθαν σε 241.409.000 ευρώ και 206.909.000 ευρώ αντίστοιχα, και αφορούσαν στο σύνολό τους σε ανοιχτό δανεισμό από το ΤΤ. Η Τράπεζα, με άλλα λόγια, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων, δανειοδοτούσε την εταιρία Bestline με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, με συνέπεια να υποστεί η πρώτη σοβαρή περιουσιακή ζημία, υπολογιζόμενη στα 10.000.000 ευρώ ετησίως. Χαρακτηριστικά αναφέρεται, ότι το επιτόκιο δανεισμού της εταιρίας από το ΤΤ κυμαινόταν κατά την τριετία 2009-2011 μεταξύ



ποσοστού 1,053% και 2,050%, ενώ ο μέσος όρος του επιτοκίου της αγοράς για επιχειρηματικά δάνεια την ίδια χρονική περίοδο κυμαινόταν μεταξύ 5,60% - 7,88%, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ.

Μάλιστα, ως ήδη ελέχθη ανωτέρω, η ανάγκη διασφάλισης εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης σε ποσοστό 50% είχε επισημανθεί από τους αρμόδιους υπαλλήλους της Τράπεζας της Ελλάδος με την υπ' αριθ. 580/10-3-2009 επιστολή της ΔΕΠΣ προς την Bestline, χωρίς, ωστόσο, να υπάρξει συμμόρφωση. Εάν, τουναντίον, υλοποιούνταν η σύσταση αυτή, το ΤΤ θα αποδεσμευόταν από την υποχρέωσή του, βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, να χρηματοδοτεί την Bestline με επιτόκιο πολύ χαμηλότερο της αγοράς, αλλά και αυτού που ημέρα με την ημέρα υποχρεωνόταν να καταβάλλει το ΤΤ για να εξεύρει τα κεφάλαια που δάνειζε στην εταιρία, επί σημαντική και προφανή ζημία του. Διότι, όταν το ΤΤ για να εξασφαλίσει τα αναγκαία κεφάλαια, κατέβαλε π.χ. τόκο ύψους  $\chi\%$  και λόγω της Συμφωνίας Μετόχων δάνειζε με  $(\chi-\psi)\%$ , υφίστατο σημαντική περιουσιακή ζημία [σχετική και την 17-9-2012 Ανταίτηση Διαιτησίας του Τ.Τ. κατά της ΔΕΜΚΟ].

**3)** Στη Συμφωνία Μετόχων, περιγράφεται, επίσης, η υποχρέωση εξασφάλισης των ιδίων κεφαλαίων της Bestline αποκλειστικά από την Τράπεζα. Βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, ειδικότερα, η Τράπεζα όφειλε να εξασφαλίσει την ενίσχυση κεφαλαίων της Bestline μέσω έκδοσης Ομολογιακού Δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των 20.000.000 ευρώ, χωρίς την συμμετοχή και πάλι της εταιρίας ΔΕΜΚΟ.

**4)** Στη Συμφωνία Μετόχων, προβλεπόταν περαιτέρω, η υποχρέωση παραχώρησης διαφημιστικού χρόνου αξίας 1.500.000 ευρώ ετησίως από τα ελεγχόμενα από τη ΔΕΜΚΟ Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, αντί συμβολικού κατά νόμο τιμήματος (μέσω ειδικών τιμολογίων). Ο όρος αυτός ουδέποτε τηρήθηκε. Η ΔΕΜΚΟ, αντί να παράσχει δωρεάν στην ουσία υπηρεσίες διαφήμισης ύψους 7.500.000 ευρώ [1.500.000 ευρώ ετησίως επί 5 έτη (2009-2013)], ως όφειλε, κατάφερε —κατά παράβαση της Συμφωνίας Μετόχων— να διοχετεύσει προς εταιρίες συμφερόντων του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ (τηλεοπτικό σταθμό ΚΑΝΑΛΙ 9, Ραδιοφωνικούς

Σταθμούς ALPHA 9.89, ΠΑΛΜΟΣ 96.5), το ποσό του 1.652.000 ευρώ για τα έτη 2010 – 2012 (σημειώνεται ότι για τα έτη 2009 και 2013 δεν υπάρχουν στοιχεία για αντίστοιχες δαπάνες), κατά τον ακόλουθο τρόπο: Για την διαφημιστική προώθηση της Bestline, το Δ.Σ. της εταιρίας επέλεξε, μετά από πρόταση της ΔΕΜΚΟ, να χρησιμοποιήσει ΜΜΕ, (τηλεοπτικό σταθμό ΚΑΝΑΛΙ 9, Ραδιοφωνικούς Σταθμούς ALPHA 9.89, ΠΑΛΜΟΣ 96.5), ιδιοκτησίας του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αλλά και τις κινηματογραφικές αίθουσες που διαχειρίζεται η VILLAGE ROADSHOW (παρότι δεν αποτελούν ΜΜΕ σύμφωνα με τον όρο της Συμφωνίας Μετόχων), ιδιοκτησίας του ιδίου, με ετήσιο κόστος περίπου 600.000 ευρώ.

Όπως, μάλιστα, αναφέρει η Διοίκηση της Post Credit στην με Α.Π. Τ.τ.Ε. 9274/26-10-2012 επιστολή της στην Τράπεζα της Ελλάδος, *«λαμβάνομενη αθροιστικά η πραγματοποιηθείσα κατά τα έτη 2010 – 2012 διαφημιστική δαπάνη της Εταιρίας στον ραδιοφωνικό σταθμό 9.89, στο Κανάλι 9 και στους κινηματογράφους Village, ανέρχεται σε 638.000 € το έτος 2010 (εκ των οποίων στα Village 350.000 €), σε 736.000 € το έτος 2011 (εκ των οποίων στα Village 200.000 €) και σε 278.000 € το έτος 2012 (εκ των οποίων στα Village 104.000 €)».*

Η ΔΕΜΚΟ ισχυρίζεται, ότι *«τα ανήκοντα στον όμιλο εταιριών της ΔΕΜΚΟ κατά το χρόνο σύναψης Συμφωνίας Μετόχων ΜΜΕ, έπαυσαν περί τα τέλη του 2008 να ελέγχονται από αυτόν. Συνεπώς, εξέλιπε η προϋπόθεση της σχετικής υποχρέωσης»* [σχετικό το με Α.Π. Τ.τ.Ε. 6703/31-7-2012 έγγραφο του Ομίλου Εταιριών ΔΕΜΚΟ προς την Τράπεζα της Ελλάδος]. Ωστόσο, ο εν λόγω ισχυρισμός της εταιρίας δεν ευσταθεί, διότι ο Όμιλος ΔΕΜΚΟ, παρά την απώλεια του ελέγχου του τηλεοπτικού σταθμού ALPHA μετά την πώληση της πλειοψηφίας των μετοχών, εξακολουθούσε να έχει υπό τον έλεγχό του τον τηλεοπτικό σταθμό «Κανάλι 9» της Θεσσαλονίκης, καθώς και τους ραδιοφωνικούς σταθμούς «ALPHA 9.89» και «ΠΑΛΜΟΣ 96.5». Συγκεκριμένα, η ΔΕΜΚΟ είχε υπό τον έλεγχό της, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, την εταιρία ΚΟΣΜΟΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε. με διακριτικό τίτλο «Κανάλι 9», μέσω της εταιρίας SIXOMEN. Η Ιδιωτική Εταιρία Περιορισμένης

Ευθύνης διά Μετοχών SIXOMEN, συνεστήθη τον Ιούνιο του 2008, με έδρα την Λευκωσία Κύπρου, έχει αναπτύξει δραστηριότητα ως εταιρία συμμετοχών (holding) και ελέγχεται αποκλειστικά από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος κατέχει σήμερα, άμεσα και έμμεσα (διά εταιριών ελεγχόμενων από τον ίδιο) το σύνολο (100%) των μετοχών της. Ο Όμιλος ΔΕΜΚΟ, διά της εταιρίας SIXOMEN, διατηρεί, επίσης, τον έλεγχο των εταιριών «ΑΛΦΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.» με διακριτικό τίτλο «ΠΑΛΜΟΣ 96,5» και «ΑΛΦΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» με διακριτικό τίτλο «ΑΛΦΑ 9.89», [σχετική και η υπ' αριθ. 415/Υ/2008 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού].

Συνεπώς, παρά τους ως άνω αντίθετους ισχυρισμούς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η τελευταία είχε υπό τον έλεγχό της κατά την διάρκεια ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων ΜΜΕ και εντεύθεν την δυνατότητα —αλλά πρωτίστως την συμβατική υποχρέωση— να παράσχει στο Τ.Τ. δωρεάν υπηρεσίες διαφήμισης, κάτι που ουδέποτε συνέβη.

**5)** Στη Συμφωνία Μετόχων, περιγράφεται, μεταξύ άλλων, η διαδικασία άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης τόσο από την πλευρά του πωλητή, (put option) όσο και από την πλευρά του αγοραστή, (call option). Σχετικώς με τον όρο αυτό, οι Επιθεωρητές Ελεγκτές της Τράπεζας της Ελλάδος επισημαίνουν τα εξής:

Η διαρκής αύξηση του δανεισμού της Bestline από το Τ.Τ. και η συνεπακόλουθη πιστωτική επέκταση (χρονική), οδήγησαν σε πλασματική σταθεροποίηση του ποσοστού καθυστερήσεων. Επιπλέον, οι αυξημένες χορηγήσεις είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των κερδών προ φόρων, δεδομένου και του χαμηλού κόστους της χρηματοδότησης, γεγονός που λειτουργεί ευνοϊκά προς τη ΔΕΜΚΟ, καθώς δίνει την δυνατότητα μεγιστοποίησης της τιμής εξάσκησης του δικαιώματος πώλησης (put option), μέσω της αύξησης της υπολογιζόμενης εμπορικής αξίας της εταιρίας, η οποία, όμως, βασίζεται σε πλασματικά στοιχεία, [σχετικό το από Ιουνίου 2012 Πόρισμα Ελέγχου στο Τ.Τ.—Hellenic Post Credit Α.Ε.Π.Π. της ΔΕΠΣ/Τράπεζας της Ελλάδος].

Με άλλα λόγια, ο εξαιρετικά προνομιακός δανεισμός της Bestline σε συνδυασμό με την μη λήψη επισφαλών προβλέψεων εκ

μέρους της, την αθέμιτη απόκρυψη ληξιπρόθεσμων υπολοίπων και την παράσταση αυτών ως ενήμερων, είχαν ως αποτέλεσμα την τεχνητή αύξηση των κερδών της εταιρίας, τα οποία στην πραγματικότητα ήταν μηδενικά. Απώτερος δε στόχος της ΔΕΜΚΟ ήταν, πέραν του ιδιαίτερα υψηλού μερίσματος που εισέπραττε ετησίως ως μέτοχος της Bestline, ακριβώς αυτός:

Η τεχνητή αύξηση των κερδών της εταιρίας και η εν τέλει αύξηση του τιμήματος που θα έπρεπε το ΤΤ να καταβάλει για την απόκτηση των μετοχών της σε περίπτωση ασκήσεως εκ μέρους της του δικαιώματος put option, κάτι το οποίο εν τέλει συνέβη, όπως θα εκτεθεί αναλυτικότερα στη συνέχεια. Και τούτο διότι, αυτό (τίμημα), ως ρητώς ορίσθηκε και συνομολογήθηκε στη Συμφωνία Μετόχων, υπολογίζεται με βάση τα κέρδη της εταιρίας και δη τα κέρδη αυτής προ φόρων, όπως φαίνονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων εταιρικών της χρήσεων. Ήδη, μάλιστα, η ΔΕΜΚΟ, έχοντας επιτύχει, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, την επί ζημία του ΤΤ τεχνητή αύξηση των κερδών της Bestline κατά την τριετία 2009-2011, κατήγγειλε, την 27-4-2012, την από 24-4-2008 Συμφωνία Μετόχων, εισάγοντας τις μεταξύ των μερών διαφορές ενώπιον του Διαιτητικού Δικαστηρίου, ενώ επιπροσθέτως, άσκησε το ως άνω αναφερόμενο δικαίωμα put option, αιτούμενη όπως οι 9.680.000 μετοχές της, που αντιστοιχούν στο 50% του μετοχικού κεφαλαίου της Bestline, μεταβιβαστούν στο ΤΤ, έναντι τιμήματος ύψους 59.325.025,50 ευρώ, ποσό ιδιαίτερα αυξημένο, καθόσον υπολογίστηκε με βάση την φόρμουλα της Συμφωνίας Μετόχων επί των πλασματικών κερδών της εταιρίας, για την τριετία 2009-2011.

Στο πλαίσιο αυτό, εξεδόθη η υπ' αριθ. 48/2013 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, η οποία κάνοντας εν μέρει δεκτή την αγωγή-αίτηση διαιτησίας της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, αποδεχόμενο ως ουσία βάσιμο τον τρίτο λόγο καταγγελίας της εταιρίας περί υπαίτιας παράβασης εκ μέρους του Τ.Τ. της υποχρέωσης μη ανταγωνισμού και αποκλειστικότητας στη χρήση του δικτύου, για όσους λόγους αναφέρονται αναλυτικά στην ως άνω απόφαση, εφαρμόζοντας τον ως άνω όρο της Συμφωνίας Μετόχων περί της ενάσκησης του δικαιώματος (put option), [σχετικός όρος 3.5. της Συμφωνίας

Μετόχων] για τον υπολογισμό του οφειλόμενου από το ΤΤ τιμήματος, υποχρέωσε εν τέλει το τελευταίο να καταβάλει στην ενάγουσα ΔΕΜΚΟ τα ποσά: α) 32.950.467,82 ευρώ νομίμως εντόκως από 22-6-2012 και β) 800.000 ευρώ νομίμως εντόκως από 22-5-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 48/2013 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου].

Να σημειωθεί, μάλιστα, ότι ενώ στην υπ' αριθ. 108/21-3-2008 απόφαση του Δ.Σ. του ΤΤ περί συμμετοχής της Τράπεζας στο 50% της εταιρίας Bestline, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προεκτέθηκαν, επισημάνθηκε στο τέλος ότι η εν λόγω απόφαση «τελεί υπό την αίρεση της έγκρισης της Γενικής Συνέλευσης», ούτε το θέμα αυτό, αλλ' ούτε και το περιεχόμενο της ως άνω Συμφωνίας Μετόχων εισήχθησαν ποτέ στην Γενική Συνέλευση του ΤΤ - τουναντίον, η τελευταία ενέκρινε μόνο το τυπικό ζήτημα της συμμετοχής μελών της Τράπεζας στο Δ.Σ. της Bestline Α.Ε.

Συμπερασματικά, η ως άνω περιγραφόμενη εγκληματική συμπεριφορά του Μάριου Βαρότση, όσον αφορά την εξαγορά της Bestline από το Τ.Τ. υπό τους εξωπραγματικά προνομιακούς και ζημιογόνους για την περιουσία της Τράπεζας όρους της Συμφωνίας Μετόχων, επέφερε ζημία ύψους 138.750.467 ευρώ τουλάχιστον, [105.000.000 ευρώ με βάση τα στοιχεία των πιστωτικών καρτών την 25-11-2013 (78 εκ. ευρώ σε οριστική καθυστέρηση + 20 εκ. ευρώ σε ρύθμιση + 7 εκ. ευρώ στις καθυστερήσεις), εκ των οποίων η βέβαιη και οριστική ζημία ανέρχεται στο ποσό των 78.750.000 ευρώ (70%) + 33.750.467 ευρώ αποτέλεσμα Διαιτησίας σε εκτέλεση της Συμφωνίας Μετόχων], με αντίστοιχη περιουσιακή ωφέλεια της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

Γ) Εντός του έτους 2009, με περισσότερες πράξεις που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, ενεργώντας με την ιδιότητα του υπαλλήλου του πιστωτικού ιδρύματος του Τ.Τ., με πρόθεση παρείχε άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενούς του, Κυριάκο Γριβέα και Αναστασία Βάτσικα, κατά τη διάρκεια της αξιόποινης πράξης που αυτοί διέπραξαν, ήτοι της κατ' επάγγελμα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες με τη μορφή της μετατροπής ή μετατροπής ή μεταβίβασης περιουσίας εν

γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, με σκοπό την απόκρυψη και την συγκαλύψη της παράνομης προέλευσης, της κατοχής, διαχείρισης και χρησιμοποίησης περιουσίας, εν γνώσει, κατά το χρόνο της κτήσης και της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σ' αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα.

Ειδικότερα, οι συγκατηγορούμενοί του, Κυριάκος Γριβέα και Αναστασία Βάτσικα, το ανωτέρω εγκληματικό προϊόν της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία και ειδικότερα τα 7.000.000 ευρώ και τα 10.000.000 ευρώ των δύο Ομολογιακών Δανείων που έλαβε η εταιρία τους, C&C International, το τοποθέτησαν αρχικώς στον υπ' αριθ. 88880166-1 Τραπεζικό Λογαριασμό της εταιρίας στην T.T. Bank, την 23-3-2009 και την 12-8-2009 αντίστοιχα, μετατρέποντας τις επιδοθείσες αντίστοιχες τραπεζικές επιταγές σε ποσό κατάθεσης.

Εν συνεχεία, από τον λογαριασμό αυτό, μέρος του εγκληματικού προϊόντος ανέλαβαν σε μετρητά και μέρος αυτού μετέφεραν, είτε με εμβάσματα είτε με έκδοση νέων επιταγών, σε πέντε (5) διαφορετικές Τράπεζες, (Alpha Bank, Eurobank, Λαϊκή, Πειραιώς).

Το συνολικό δε ποσό του δανείου (ύψους 17.000.000 ευρώ) μοιράσθηκε σε πενήντα επτά (57) τραπεζικές επιταγές και διακινήθηκε μέσω των παραπάνω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, με τελική κατάληξη τραπεζικούς λογαριασμούς άλλων εταιριών συμφερόντων τους.

Ενδεικτικό στοιχείο του πολύπλοκου τρόπου μεταφοράς - διακίνησης του εγκληματικού προϊόντος, αλλά και του εξαιρετικά μεθοδευμένου τρόπου αλλαγής δικαιούχων των εταιριών, στους λογαριασμούς των οποίων για κάποιο χρονικό διάστημα βρισκόταν το προϊόν αυτό, αποτελεί περαιτέρω, η καταγραφή των κάτωθι ενεργειών:

Με την από 15-12-2009 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρίας C&C, αποφασίστηκε η αγορά του 100% των μετοχών των εταιριών «GRIVEAS VATSIKA HOLDINGS Ltd», «GRIVEAS VATSIKA STRATEGIC INVESTORS Ltd» και «GRIVEAS VATSIKA STOCK OPTIONS Ltd», με έδρα την Λευκωσία Κύπρου.

Οι εταιρίες αυτές, κατέχουν από κοινού το 100% των μετοχών της εταιρίας «C&C INTERNATIONAL HOLDINGS Ltd», με έδρα την Λευκωσία Κύπρου. Η εταιρία «C&C INTERNATIONAL HOLDINGS Ltd» κατέχει το 100% των μετοχών των εταιριών «C&C LONDON Ltd» (με έδρα το Λονδίνο) και «C&C GREEN A.E.» (με έδρα την Αθήνα). Η εταιρία «C&C GREEN A.E.» κατέχει το 50% των μετοχών της εταιρίας «POST BANK GREEN A.E.» με έδρα την Αθήνα. Το συνολικό κόστος κτήσης ανήλθε σε 15.000.000 ευρώ και εν μέρει συμψηφίστηκε με την εκποίηση προς την αντισυμβαλλόμενη εταιρία περιουσιακών στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση αξίας κτήσης 7.355.060,11 ευρώ. Ωστόσο, το ποσό αυτό των 15.000.000 ευρώ, προήλθε από τα ως άνω χορηγηθέντα δάνεια στην εταιρία C&C International, (ύψους 17 εκ. ευρώ), το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αντί να χρησιμοποιηθεί από την πιστούχο για τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκε (ως κεφάλαιο κίνησης), αναλήφθηκε ουσιαστικά από τους μετόχους της, αφού το εισέπραξαν ως αντίτιμο πώλησης στην πιστούχο εταιρία τους, των τριών (3) ως άνω Κυπριακών εταιριών, επίσης συμφερόντων τους, οι οποίες (Κυπριακές εταιρίες) είχαν και αρνητική καθαρή θέση (-99.000 ευρώ).

Ο Μάριος Βαρότσης, παρείχε άμεση συνδρομή στους ανωτέρω συγκατηγορούμενούς του, προκειμένου να συγκαλυφθεί, μέσω του Τραπεζικού συστήματος, η προέλευση των διακινούμενων χρημάτων, ως προϊόντων του ανωτέρω βασικού αδικήματος της κακουργηματικής απιστίας και συγκεκριμένα, ενεργώντας με την ιδιότητα του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή Επενδυτικής Τραπεζικής και Θυγατρικών του ΤΤ, συναίνεσε, αφενός στην εξαγορά των προαναφερόμενων θυγατρικών εταιριών και μέσω αυτών της C&C INTERNATIONAL HOLDINGS Ltd, (σχετική η υπ' αριθ. πρωτ. 1216/16.11.2009 επιστολή της Γενικής

Διεύθυνσης Επενδυτικής Τραπεζικής και Θυγατρικών του ΤΤ), αφετέρου στη μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών της εγγυήτριας εταιρίας, (MODESCO HOLDING LTD), από τη μοναδική μέτοχο C&C INTERNATIONAL AE, στους δύο μετόχους της, τον Κυριάκο Γριβέα και της Αναστασία Βάτσικα, (σχετική η υπ' αρ. 1226/25-11-2009 επιστολή) και μάλιστα έναντι αγνώστου τιμήματος, γνωρίζοντας ότι με τις παραπάνω εξαγορές και μεταβιβάσεις μετοχών, αφενός μειωνόταν σημαντικά η διασφάλιση του ΤΤ, αφού η οικονομική κατάσταση της εγγυήτριας εταιρίας θα εξαρτάτο πλέον από τους δύο μετόχους της, αφετέρου το μεγαλύτερο μέρος των ομολογιακών δανείων που είχε λάβει η C&C INTERNATIONAL AE από το ΤΤ θα εισέρεαν σε προσωπικούς λογαριασμούς των Γριβέα - Βάτσικα για εξαγορά από τη δανειολήπτρια άλλων εταιριών συμφερόντων τους, η αξία των οποίων ουδόλως συμβάδιζε με το αντίστοιχο τίμημα της αγοραπωλησίας.

Αρκέστηκε δε μόνο στην —γενική και κενή ουσιαστικού περιεχομένου— διατύπωση - ευχή ότι όλες οι προαναφερθείσες αγορές, απορροφήσεις κ.λπ. «δεν θα επιβαρύνουν την οικονομική κατάσταση της C&C International», [σχετικό το υπ' αριθ. 2038/1172/2012 Πόρισμα του Προέδρου της Αρχής Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δαστηριότητες και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 39-40].

Εν τέλει, και συνεπεία όσων προαναφέρθηκαν, τον Οκτώβριο του 2011, το ΤΤ προέβη στην καταγγελία των επίμαχων Συμβάσεων, καθόσον διαπιστώθηκε ότι: **α)** τα προσκομισθέντα από την εταιρία στοιχεία είναι ελλιπή, χωρίς να επιτρέπουν την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων για την οικονομική κατάστασή της, **β)** η χρήση του προϊόντος του δανείου παραμένει αόριστη, ενόψει του ότι διαπιστώθηκε πως οι χρηματοδοτήσεις, σχεδόν στο σύνολό τους, δεν χρησιμοποιήθηκαν για τον προβλεπόμενο σκοπό, ήτοι για κεφάλαιο κίνησης, αλλά καταβλήθηκαν στους μετόχους για αγορά εταιριών τους, οι οποίες είχαν αρνητική καθαρή θέση και **γ)** είτε τα στοιχεία που είχε αποστείλει η εταιρία στο παρελθόν στηρίζονταν σε εικασίες της και όχι σε δεδομένα που εξήγαγε βάσει προσδιορισμού μελλοντικών ταμειακών ροών από



αναλαμβανόμενες συνεργασίες, είτε οι προβλέψεις της εταιρίας ήταν ακριβείς αλλά επέδειξε αντισυμβατική συμπεριφορά μη καταβάλλοντας τα έσοδα από τις εκχωρημένες απαιτήσεις στους λογαριασμούς της Τράπεζας, ενώ, περαιτέρω, προέκυψε σειρά δυσμενών στοιχείων σε βάρος της πιστούχου και των εγγυητών, (ακάλυπτες επιταγές, διοικητικές κυρώσεις, κατάσχεση, καταγγελία), [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»]. Εν τέλει, με την προαναφερθείσα πολύπλοκη διαδικασία μετατροπής, μεταφοράς και διακίνησης του εγκληματικού προϊόντος μέσω του τραπεζικού συστήματος, την οποία αυτός διευκόλυνε με τον προαναφερόμενο τρόπο και με σκοπό πάντοτε την απόκρυψη της αληθούς, (εγκληματικής) προέλευσής του, το προϊόν αυτό απεκρύβη τελικά και δεν κατέστη δυνατή η δέσμευσή του, αφού στους λογαριασμούς των Γριβέα-Βάτσικα, καθώς και αυτούς των εταιριών συμφερόντων τους, σε Ελληνικές Τράπεζες, δεν υπάρχουν σήμερα, παρά ασήμαντα υπόλοιπα.

### **18. Φωτεινή Κρέστα του Ιωάννη:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς της, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη, Σπύρο Πολίτη, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη, Χαράλαμπο Σιγανό, Παναγιώτα Μπέζα, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Χρήστο Μαρουσό, Δημήτριο Κυπαρίσση, Γεώργιο Ξυφαρά, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο και Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (εφεξής Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει της, για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών

δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές της, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

### **1) ΟΜΙΛΟΣ ΓΡΙΒΕΑ-ΒΑΤΣΙΚΑ**

#### **Υπόθεση C n' C International AE**

Τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του έτους 2009, ειδικότερα, με τις υπ' αριθ. 79/13-3-2009 και 84/31-7-2009 αντίστοιχες εγκριτικές αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ. αντίστοιχα, η Τράπεζα χρηματοδότησε την εταιρία, «C&C International A.E.» μέσω δύο Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της τελευταίας, ύψους 17.000.000 ευρώ συνολικά, τα οποία καλύφθηκαν από το Τ.Τ., που κατέστη εντεύθεν η βασική πιστοδότρια Τράπεζα.

Τον Μάρτιο του 2009, η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., που απαρτιζόταν από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο του ΔΣ και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε δυνάμει της υπ' αριθ. 79/13-3-2009 απόφασης, την χορήγηση στην εταιρία «C&C International S.A.» Ομολογιακού Δανείου ύψους 7.000.000 ευρώ, διάρκειας 10 ετών, με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, καθώς προβλέφθηκε η αποπληρωμή του κεφαλαίου να γίνει τμηματικά και από το τέλος του 4<sup>ου</sup> έτους,

λαμβάνοντας υπόψη την θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από την Φωτεινή Κρέστα, καθώς και τους, Μάριο Βαρότση και Χαράλαμπο Γιαγκούδη.

*Αναφερόμενος σκοπός του δανείου ήταν η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της πιστούχου για την επόμενη δεκαετία. Προς εξασφάλιση του ανωτέρω δανείου, συνομολογήθηκε ότι «η εταιρία θα ενεχυριάσει τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί στο Τ.Τ., στον οποίο θα εμπίπτουν τα έσοδα από τα συνέδρια που έχει αναλάβει. Ο λογαριασμός θα ενεχυριάζεται μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται στην εταιρία».*

*Κατά την άποψη-εισήγηση δε της αρμόδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης, με τον τρόπο αυτό «εξασφαλίζεται η πλήρης είσπραξη τόκων ή και κεφαλαίου στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς, και μάλιστα πριν καλυφθούν υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους (π.χ. ΙΚΑ). Μοναδικός κίνδυνος για την Τράπεζα αποτελεί η μη είσπραξη εσόδων από την εταιρία για την παροχή των υπηρεσιών της στα συνέδρια. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν είναι και πολύ πιθανό, καθώς το πελατολόγιο της εταιρίας, (διεθνείς και κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.λπ.) θεωρείται ιδιαιτέρως ασφαλές».*

Στο εισηγητικό επισημάνθηκαν ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, το οποίο καθιστούσε το Τ.Τ. τη μεγαλύτερη δανείστρια τράπεζα, ο υψηλός υφιστάμενος τραπεζικός δανεισμός 12,8 εκ. ευρώ και η αδυναμία εκχώρησης των γεγεννημένων απαιτήσεων. Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2009, η ίδια ως άνω Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., δυνάμει της υπ' αριθ. 84/31-7-2009 απόφασης, ενέκρινε τη χορήγηση νέου Ομολογιακού Δανείου στην εταιρία C&C International, ύψους 10.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα. Σκοπός του εν λόγω δανείου ήταν η κάλυψη «των σημαντικών κενών ρευστότητας» τα δύο πρώτα χρόνια, ενός νέου εγχειρήματος που είχε αναλάβει η ως άνω εταιρία, ως απόρροια νέας συνεργασίας με διεθνή οίκο για διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου, δόθηκαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: **α)** παρασχέθηκαν οι προσωπικές εγγυήσεις των δύο μετόχων, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, και η εταιρική εγγύηση της εταιρίας «MODESCO HOLDING LTD», συμφερόντων των ιδίων ως άνω προσώπων, η οποία φέρεται να διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία, **β)** συνομολογήθηκε να άγονται σε καταθετικό λογαριασμό της C&C International τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού που η εταιρία θα διοργανώνει, ο οποίος θα είναι ενεχυριασμένος μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται σταδιακά στην εταιρία, **γ)** προβλέφθηκε η υποχρέωση της πιστούχου C&C International να ενημερώνει την Τράπεζα για όλες τις Συμβάσεις τις οποίες υπογράφει (με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πρόγραμμα αποπληρωμής), καθώς και η δυνατότητα της Τράπεζας να καταγγείλει τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου σε περίπτωση που τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού διαφοροποιηθούν σε σχέση με το πλάνο που παρείχε η εταιρία, και αποκλίνουν μειούμενα κατά ποσοστό πλέον του 40% κατά το τέλος του τρίτου έτους και, τέλος, **δ)** προτάθηκε ως εξασφάλιση της Τράπεζας να υφίσταται στην οικεία σύμβαση όρος που θα υποχρεώνει την εταιρία αφενός μεν να μην παραχωρεί, δέχεται ή επιτρέπει να υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις ή άλλα εμπράγματα βάρη, ασφάλειες και εν γένει δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της (negative pledge), χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, αφετέρου δε να μην μεταβάλλει την μετοχική της σύνθεση, ομοίως χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων.

Στο από 27.7.2009 εισηγητικό σημείωμα της Υποεπιτροπής επισημαίνονταν οι ίδιοι κίνδυνοι, όπως και στο πρώτο δάνειο, καθώς και η εμφανής μείωση των πωλήσεων της μητρικής εταιρίας κατά το έτος 2008. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΤτΕ, τα δύο παραπάνω Ομολογιακά Δάνεια, που υπεγράφησαν τελικά μεταξύ του Τ.Τ. και της εταιρίας C&C International S.A. την 23-3-2009 και την 12-8-2009 αντίστοιχα, χορηγήθηκαν υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, καθόσον

περιελάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο έναντι ανεπαρκών εξασφαλίσεων, παρά το γεγονός ότι χορηγούνταν σε μια νεοσύστατη εταιρία παροχής υπηρεσιών. Συνεπώς εξαρχής, ήτοι κατά την *συνομολόγηση των υπό έρευνα δανειακών συμβάσεων*, δεν διασφαλίζονταν τα συμφέροντα και η περιουσία της δανείστριας Τράπεζας.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις του Τ.Τ. προς την εταιρία C&C International, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ κατέληξαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

(α) Το ύψος των δανείων είναι υψηλό λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών της εταιρίας, χωρίς να υφίστανται ουσιαστικές εξασφαλίσεις (π.χ. γεγεννημένες απαιτήσεις ή προσημείωση επί ακινήτου).

(β) Το Τ.Τ. κατέστη με την χορήγηση των δανείων αυτών η μεγαλύτερη πιστοδότρια Τράπεζα.

(γ) Η μεγάλη διάρκεια και η περίοδος χάριτος δεν συνάδουν με το σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, ενώ, επιπροσθέτως, το σύνολο του ποσού των χρηματοδοτήσεων καταβλήθηκε άμεσα, και όχι σύμφωνα και αναλογικά με τις ανάγκες της πιστούχου.

(δ) Όσον αφορά δε στην δυνατότητα εξυπηρέτησης των υπό έρευνα Ομολογιακών Δανείων, σημειώθηκαν τα εξής: Στο από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου (για το πρώτο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οικονομικά στοιχεία του Ομίλου για το έτος 2007, προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2008 και business plan για τα έτη 2009-2013. Στην περιγραφή δε των αναλαμβανόμενων κινδύνων αναφέρεται ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός, το ύψος του αιτούμενου δανείου και η ουσιαστική αδυναμία εκχώρησης απαιτήσεων. Ωστόσο, παρά την εν λόγω αναφορά, η αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. εισηγήθηκε την *έγκριση* της επίμαχης χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή θέση του Ομίλου, τη δυναμική ανάπτυξη και τις νέες συνεργασίες, τα περιθώρια κερδοφορίας και

τις ικανοποιητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης. Σε τέσσερις (4) μόλις μήνες, προκύπτει νέο αίτημα χρηματοδότησης, λόγω ανάληψης από την πιστούχο νέου project (οργάνωση ιατρικών συνεδρίων).

Στο από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το δεύτερο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οριστικά οικονομικά στοιχεία του έτους 2008, όπου προκύπτει ήδη σημαντική υστέρηση έναντι των εκτιμώμενων (κύκλος εργασιών Ομίλου -17%), χωρίς αυτό και πάλι ν' αποτελέσει αποτρεπτικό στοιχείο για την περαιτέρω χρηματοδότηση, ενώ δεν προσκομίστηκε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), στο οποίο να παρουσιάζονται οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις. Βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2008, ο Όμιλος παρουσίαζε ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που καλύπτονταν με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, λόγω καταβολής προκαταβολών (όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις), βραδείας είσπραξης απαιτήσεων (πέραν του έτους) και ουσιωδών πιστώσεων από το συναλλακτικό του κύκλωμα (λαμβάνοντας και προκαταβολές πελατών). Επακόλουθα, την 31-12-2008 εμφάνιζε βραχυπρόθεσμο δανεισμό 9.133.000 ευρώ πλέον μακροπρόθεσμου 3.827.000 ευρώ, ήτοι ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν στο 58% του κύκλου εργασιών. Με τον πρόσθετο δε δανεισμό που έλαβε από την Τράπεζα (ύψους 17.000.000 ευρώ), ο οποίος, ως ελέχθη, δεν ήταν συμβατός με τα προηγούμενα μεγέθη του Ομίλου και βασιζόταν μόνο στα προσδοκώμενα και σε μεγάλο βάθος χρόνου μεγέθη, η εταιρία κατέστη υπερδανεισμένη.

Επιπλέον, οι εκτιμήσεις των υπευθύνων αποδείχθηκαν ιδιαίτερα αισιόδοξες, καθόσον υπήρξε ουσιώδης υστέρηση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα. Ειδικότερα, για τη χρήση του έτους 2008 (ήδη δηλαδή πριν από τον επίμαχο χρόνο χορήγησης των Ο/Δ) σημειώθηκε απόκλιση έναντι των εκτιμώμενων προσωρινών στοιχείων (μειωμένος κύκλος εργασιών Ομίλου κατά 17%), ενώ μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται το έτος 2009 (κύκλος εργασιών μειωμένος κατά -39%) σε σχέση με τον προβλεπόμενο από το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), εμφανίζοντας μεν

κερδοφορία, αλλά με μεγάλη απόκλιση έναντι της προβλεπόμενης κατά -57%.

**(ε)** Υπήρχαν ελλείψεις σε ποιοτικά στοιχεία στις εισηγήσεις και συγκεκριμένα δεν γινόταν αναφορά στον τρόπο προσέγγισης του πελάτη, σε τυχόν δυσμενή στοιχεία, αλλά και στη διαβάθμιση της πιστούχου από την ICAP· σύμφωνα δε με αναφορά της τελευταίας, η πιστούχος είχε ταξινομηθεί στην κατηγορία D, βάσει στοιχείων της 31-12-2007, έναντι επιθυμητού Rating μέχρι C βάσει της πιστοδοτικής πολιτικής του Εγχειριδίου Διαδικασιών Ο/Δ της Τράπεζας, [σχετικές και σελ. 8-9 του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ]. Το 2010-2011 το Icap Rating της εταιρίας ήταν Ε.

**(στ)** Υπήρχε έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών (financial covenants) στα επίμαχα Ομολογιακά Δάνεια. Ο μόνος περιοριστικός όρος σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα χρήσης, αφορούσε σε βάθος χρόνου (ειδικότερα, στο δεύτερο ως άνω δάνειο περιελήφθη όρος που προέβλεπε ως γεγονός καταγγελίας ενδεχόμενη απόκλιση των εσόδων στο τέλος του 3<sup>ου</sup> έτους κατά 40% έναντι του προβλεπόμενου στόχου).

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην από 23.6.2011 έκθεση επανεξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου του Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων και στην από 16.9.2011 ενημέρωση για τα επίμαχα ομολογιακά δάνεια της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων του Τ.Τ. γίνεται έμμεση αναφορά σε κατάχρηση των συνήθων όρων τραπεζικού δανεισμού και ελλιπή παρακολούθηση των δανείων από την τράπεζα:

«...η ελλιπής εξασφάλιση της τράπεζάς μας, λόγω της φύσης των συμβάσεων εκχώρησης των απαιτήσεων, που εναποθέτει στη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας την ακριβή ενημέρωση της τράπεζας, τόσο για τη εξέλιξη των συνεδρίων και τις νέες συμβάσεις, όσο και των αντίστοιχων πληρωμών...το γεγονός ότι στις πιστώτριες τράπεζες εκτός από μικρά όρια που έχουν παρασχεθεί άνευ εξασφαλίσεων, τα χορηγηθέντα κεφάλαια στην πλειονότητά τους έχουν εξασφαλιστεί με προσημείωση ακινήτων και επιταγές πελατείας, τιμολόγια και συμβόλαια, για τα οποία ενώ

έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις από την εταιρία δεν έχουν δοθεί, με συνέπεια να θεωρούμε ότι έχουν εκχωρηθεί σε άλλες τράπεζες – και κατά συνέπεια να έχουν χρηματοδοτηθεί – απαιτήσεις που είναι ήδη εκχωρημένες στην τράπεζά μας...τις επενδυτικές επιλογές των μετόχων της εταιρίας μέσω των εξαγορών-συγχωνεύσεων θυγατρικών τους εταιριών για τις οποίες, ενώ υπήρχε συμβατική υποχρέωση της εταιρίας, δεν ειδοποιηθήκαμε παρά μόνο μετά την οριστικοποίησή τους...το διάστημα αυτό (2011) διενεργήθηκε έλεγχος στα ακίνητα, που σύμφωνα με το Ε9 που είχε προσκομισθεί το 2008 από τους εγγυητές Γριβέα και Βάτσικα, είχαν στην κατοχή τους, καθώς και στο ακίνητο που στεγάζεται η εταιρία στη Μεταμόρφωση Αττικής και στα ακίνητα της εγγυήτριας εταιρίας MODESCO και προέκυψε ότι σχεδόν όλα τα ακίνητα είναι προσημειωμένα σε άλλες τράπεζες ή έχουν γίνει sale & lease back από εταιρίες leasing...».

Κατόπιν τούτων, η ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία της Τράπεζας από την ανωτέρω χρηματοδότηση εκτιμήθηκε στο 100% της απαίτησης, ήτοι στο ποσό των 17.641.000 ευρώ, έναντι σχηματισθισών προβλέψεων ποσοστού 90%, [σχετικό το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, ιδίως σελ. 14, 19 καθώς και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ., ιδίως σελ. 36 επ.], η οποία ζημία εν τέλει βαρύνει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

## **2. Υπόθεση ALAPIS**

Τον Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ. από την εταιρία ALAPIS, συμφερόντων του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, για την ανάληψη από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της διοργάνωσης και διαχείρισης του Ομολογιακού Δανείου, ποσού 100.000.000 ευρώ και διάρκειας επτά (7) ετών που η ALAPIS προτίθετο να εκδώσει, *«προκειμένου να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενες τραπεζικές υποχρεώσεις της και να πραγματοποιήσει στοχευμένες εξαγορές εταιριών, στρατηγικά σημαντικών για την περαιτέρω ανάπτυξη της»*.



Κατόπιν της από 14.9.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., αποτελούμενης από την Φωτεινή Κρέστα και τους, Μάριο Βαρότση και Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ, με την υπ' αριθ. 14/21.9.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, εγκρίθηκε ομόφωνα η χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου στην ALAPIS με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σ' αυτήν.

Στο από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ειδικότερα, αφού περιγράφονται αρχικά τα στοιχεία για την διοργάνωση και διαχείριση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας ALAPIS, η οποία βασίστηκε σε *pro forma* ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες-καταστάσεις για τα έτη 2007 και 2008, καταρτισθείσες από την ALAPIS ABEE και επιβεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, δοθέντος ότι ο Όμιλος είχε πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό εξαγορών και ιδρύσεων θυγατρικών εταιριών, με αποτέλεσμα την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής θέσης του, με αποτέλεσμα τα δεδομένα των χρήσεων 2007 και 2008 να έχουν καταστεί μη συγκρίσιμα.

Ακολούθως, η ως άνω Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., παρότι διαπίστωσε σωρεία αναλαμβανόμενων κινδύνων για την Τράπεζα, και συγκεκριμένα ότι:

**α)** Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία του Ομίλου, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στα Βαλκάνια.

**β)** Ο Όμιλος χρειάζεται σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης για τις εμπορικές και λοιπές ανεξόφλητες απαιτήσεις του λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές από πελάτες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων, και ιδίως από το Ελληνικό Κράτος.

**γ)** Οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα καθορίζονται από το Κράτος και κάθε πίεση προς τα κάτω στις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων ενδέχεται να έχει ουσιώδη αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**δ)** Η πιθανότητα απώλειας μακροπρόθεσμων συμβάσεων του Ομίλου με βασικούς πολυεθνικούς προμηθευτές και πελάτες (π.χ. Novartis AG, Bayer AG, Beckman Coulter, Fresenius Kabi, Henkel και Procter & Gamble) ενδέχεται να έχει ουσιώδες αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**ε)** Η συνεχής και ταχεία ενσωμάτωση νέων εταιριών στη δομή του Ομίλου ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα στη σωστή διαχείριση του συνόλου των εταιριών από τη Μητρική.

**στ)** Υφίσταται ήδη υψηλός τραπεζικός δανεισμός, καθώς η ανάπτυξη του Ομίλου στην πλειοψηφία της έχει γίνει μέσω ανάληψης δανειακών κεφαλαίων.

**ζ)** Ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με τον βασικό του προμηθευτή των λοιπών κλάδων, την εταιρία Νεοχημική Α.Ε., επί τη βάση της οποίας οφείλει να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα πρώτων υλών κάθε χρόνο, με δυνατότητα να ζητήσει την προμήθεια έτερων πρώτων υλών αντί των συμβατικών, με αποτέλεσμα, αν, στην διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, οι υποχρεώσεις αγοράς πρώτων υλών του Ομίλου υπερβούν τις παραγωγικές του ανάγκες, και αν η εταιρία Νεοχημική απορρίψει τυχόν αίτημα για την προμήθεια έτερων πρώτων υλών, ενυπάρχει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί ο Όμιλος να αγοράσει πρώτες ύλες που δεν χρειάζεται για τις παραγωγικές του δραστηριότητες.

**η)** Δεδομένων των πληροφοριών από την αγορά για τα προβλήματα που είχαν ανακύψει από την πώληση της εταιρίας Νεοχημικής στην Carlyle με τον πρώην βασικό μέτοχο Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, πιθανόν να προκύψουν ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, προκειμένου για την επαναγορά από τον ίδιο ή/και την ALAPIS της Νεοχημικής, δεδομένης της στενής σχέσης που

υπάρχει μεταξύ τους (προμηθευτής πρώτων υλών), εισηγήθηκε θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή και η τελευταία ενέκρινε την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, κρίνοντας ότι οι ως άνω αναφερόμενοι κίνδυνοι για την Τράπεζα, αντισταθμίζονται από τα κάτωθι θετικά, κατά τις εκτιμήσεις της, στοιχεία:

**α)** τη σημαντική αύξηση των πωλήσεων του Ομίλου κατά το 2008, καθώς και το καλό περιθώριο λειτουργικού κέρδους, **β)** τη βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών της μητρικής εταιρίας, όπως αυτοί θα διαμορφωθούν μετά την πλήρη κάλυψη της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, **γ)** τη σημαντική εξειδίκευση των ιδρυτών της εταιρίας και του απασχολούμενου προσωπικού, **δ)** τη μεγάλη και πετυχημένη διείσδυση του Ομίλου στην Ελληνική αγορά, **ε)** την προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τραπεζικού δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο για την καλύτερη εξυπηρέτησή του και **στ)** τη σε εξέλιξη σημαντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας. Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη την 2-10-2009 το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, μεταξύ της εταιρίας ALAPIS, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Περικλή ΛΙΒΑ του Αθανασίου, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, και του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Μάριο Βαρότση, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS «για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης».

Στη συνέχεια, την 27-4-2011, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα ενημέρωσε την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων για την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, την αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών δεικτών και για το αίτημα αλλαγής αυτών, καθώς και την δυνατότητα συγχώνευσης, αλλά και ύπαρξης καθυστερούμενων οφειλών προς τρίτους.

Η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή εξώδικης επιστολής για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων, ενώ η εταιρία παρέδωσε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) για την περίοδο 2011-2015. Την 16-12-2011 η εταιρία αιτήθηκε την υπαγωγή στο άρθρο 99 και η Τράπεζα, έπειτα από εισήγηση της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών

Σχέσεων προς την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, αποφάσισε την λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Στην από 5-12-2011 συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποφασίστηκε η καταγγελία του επίμαχου δανείου, ενώ την 27-6-2012, η Υποδιεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων εισηγήθηκε στην Επιτροπή Επιχειρηματικών Δανείων την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πλέον ο Όμιλος βρίσκεται σε αδράνεια, το δε ποσό της οφειλής ανήλθε την 8-12-2011 σε 97.736.000 ευρώ (: υπόλοιπο από ομολογίες 95.000.000 ευρώ, υπόλοιπο από συμβατικούς τόκους 1.984.000 ευρώ, υπόλοιπο από τόκους υπερημερίας 10.000 ευρώ και δεδουλευμένοι τόκοι 743.000 ευρώ).

Με βάση τα ανωτέρω, ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι εντοπίστηκαν και ήταν γνωστοί, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς οι αναληφθέντες κίνδυνοι, όπως οι αναμενόμενες μειωμένες πωλήσεις, λόγω αρνητικής συγκυρίας, οι ανάγκες για σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης, ο ήδη υπάρχον υψηλός δανεισμός, η πιθανή απώλεια μακροπρόθεσμων συμβάσεων με βασικούς πελάτες, όπως οι εταιρίες Novartis, Bayer, Henkel, Procter&Gamble, Fresenius, η σχεδόν αποκλειστική προμήθεια ελάχιστων ποσοτήτων πρώτων υλών από τη συνδεδεμένη εταιρία Νεοχημική, αλλά και οι πληροφορίες από την αγορά για τα προβλήματα της εξαγοράς της τελευταίας τούτης εταιρίας από την Carlyle, οι οποίοι (κίνδυνοι) επαληθεύθηκαν στο σύνολό τους, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 30].

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, όπως προκύπτει και από το προαναφερθέν εισηγητικό σημείωμα της 14-9-2009 της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ήταν γνωστός στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας ο υφιστάμενος υψηλός τραπεζικός δανεισμός της εταιρίας ALAPIS, κυρίως λόγω της συνάψεως την 21-12-2007 Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου πενταετούς διάρκειας, συνολικού ποσού 640.000.000 ευρώ, πληρωτέου ολοσχερώς άμα τη λήξη του, με σκοπό την χρηματοδότηση εξαγορών και την

κάλυψη χρηματοοικονομικών αναγκών της. Από τα στοιχεία δε των πληροφοριών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προέκυπτε ότι η απόφαση για την εν λόγω αύξηση έλαβε χώρα, προκειμένου με το ποσό των 423.150.000 ευρώ που θα αντληθεί, να μειωθεί ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός (κατά 203.000.000 ευρώ) και να χρηματοδοτηθεί η εξαγορά εταιριών για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας ALAPIS, (κατά 220.000.000 ευρώ).

Από τα ως άνω εταιρικά γεγονότα, σε συνδυασμό με τα στοιχεία των επισυναπτόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκύπτει ότι από το έτος 2007 και μετά, οι ενοποιημένες υποχρεώσεις της εταιρίας ALAPIS λόγω της συνάψεως του Κοινοπρακτικού Δανείου είχαν αυξηθεί κατακόρυφα κατά 640.000.000 ευρώ, με αποτέλεσμα οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, από 62.500.000 ευρώ το έτος 2007, να ανέλθουν σε 702.600.000 ευρώ το έτος 2008 και με μικρό χρονικό περιθώριο αποπληρωμής, διάρκειας μόλις πέντε (5) ετών, ενώ παράλληλα, η ALAPIS με την επιτυχή κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου απορρόφησε άλλα 423.000.000 ευρώ από την αγορά, για χρηματοδότηση των χρηματοοικονομικών αναγκών της και για νέες εξαγορές.

Επισημαίνεται δε, ότι από τον επισυναπτόμενο πίνακα της οργανωτικής διάρθρωσης της εταιρίας από το έτος 2006 έως το έτος 2009, ο Όμιλος περιέλαβε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του, συνολικά πενήντα επτά (57) εταιρίες, οι οποίες στην πορεία των ετών, εξαγοράστηκαν, συγχωνεύθηκαν, πωλήθηκαν ή απορροφήθηκαν.

Ενώ, λοιπόν, υφίστατο ήδη κατά τον κρίσιμο χρόνο της έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου από το Τ.Τ., ο ως άνω αναφερόμενος υψηλός δανεισμός, μικρής χρονικής διάρκειας, και παρά την παράλληλη απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, γίνεται θετική εισήγηση από την αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγηση Επενδύσεων του Τ.Τ. για περαιτέρω χρηματοδότηση της ALAPIS ύψους 100.000.000 ευρώ, σχετικά μικρής χρονικής (επταετούς) διάρκειας, γεγονός που επιβάρυνε έτι περαιτέρω τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρίας, με

άμεσο αντίκτυπο στον αναλαμβανόμενο από το Τ.Τ. πιστωτικό κίνδυνο εις βάρος της περιουσίας του.

Περαιτέρω, για την λήψη του εν λόγω δανείου από το Τ.Τ., ως εγγυήτριες εταιρίες υπέγραψαν οι εξής: α) «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», β) «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», γ) «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», δ) «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και ε) «DALL Α.Β.Ε.Ε.». Οι εν λόγω εγγυήσεις, ωστόσο, δεν γίνονται αποδεκτές, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [κατά την οποία, για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: «Ύπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον οι ως άνω εγγυήτριες εταιρίες, είναι όλες θυγατρικές της ALAPIS, (συνδεδεμένος κίνδυνος), με Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον Περικλή ΛΙΒΑ, ο οποίος την περίοδο της σύναψης του επίμαχου Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ήταν παράλληλα Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εκδότριας εταιρίας (ALAPIS).

Μάλιστα, από ανακοινώσεις της τελευταίας, είχε ήδη γνωστοποιηθεί από την 29-6-2009 ότι «στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ομίλου θα συγχωνεύσει διά απορρόφησης στην θυγατρική η εταιρία ΠΝΓ Γερολυμάτος Α.Ε.Β.Ε., σύμφωνα με τους Ν. 2190/1920 και Ν. 2166/1993, ενώ η 30-6-2009 καθορίζεται ως ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφώμενης εταιρίας».

Ακολούθως, την 7-10-2009, γνωστοποιήθηκε από την ALAPIS η περίληψη του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης των εταιριών, ενώ την 31-12-2009 ανακοινώθηκε ότι την 28-12-2009 εγκρίθηκε η παραπάνω συγχώνευση, καθώς και ότι ολοκληρώθηκε

η απορρόφηση της δραστηριότητας των απορρυπαντικών και καλλυντικών της εταιρίας DALL A.E., από την εταιρία ALAPIS. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, παράλληλα με την υποβολή του αιτήματος λήψης του υπό κρίσιν Κοινού Ομολογιακού Δανείου, είχε ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση συγχώνευσης μίας εκ των εγγυητριών (ΠΝΓ Γερολυμάτος) από την αιτούσα εταιρία ALAPIS, ενώ σε τρεις (3) περίπου μήνες από την λήψη του (ΚΟΔ), εγκρίθηκε η συγχώνευσή τους. Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, απορροφήθηκε η δραστηριότητα από μία ακόμη εγγυήτρια, (DALL A.E.) από την ίδια την εταιρία ALAPIS.

Με άλλα λόγια, τέθηκαν ως εγγυήτριες του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου εταιρίες, για τις οποίες είχε ήδη αποφασισθεί η απορρόφησή τους από την ίδια την ALAPIS, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά ο αριθμός των εγγυητριών εταιριών και στην ουσία να εκμηδενίζονται οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις που τέθηκαν για την διασφάλιση της περιουσίας της Τράπεζας. Τα εν λόγω στοιχεία δε, ήταν σε γνώση σας, κατά το χρόνο της εισήγησης για την χορήγηση του επίμαχου δανείου, δεδομένου ότι οι ανακοινώσεις των εταιρικών γεγονότων ήταν εύκολα προσβάσιμες και διαθέσιμες στο ευρύ επενδυτικό κοινό, [σχετικό και το από 28-4-2011 εξώδικο της Τράπεζας προς την εταιρία ALAPIS].

Τα όσα προαναφέρθηκαν, ενισχύονται και από την συνεχή πτωτική πορεία της τιμής της μετοχής της εταιρίας ALAPIS, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών 2009 - 2010 - 2011. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι τιμές κλεισίματος συγκεκριμένων συνεδριάσεων σε σχέση με τα ως άνω εκτεθέντα εταιρικά γεγονότα, ενώ από το κάτωθι παρατιθέμενο διάγραμμα της πορείας της μετοχής, προκύπτει η συνεχής μείωση της τιμής της, η οποία από τα τέλη Απριλίου – Μαΐου 2011 και έως το τέλος του 2011 ουσιαστικά μηδενίζεται, αφού φτάνει την 30-12-2011 στα 0,025 ευρώ.

|           |                                                      |       |
|-----------|------------------------------------------------------|-------|
| 3.8.2009  | Ένα μήνα<br>περίπου πριν από την<br>χορήγηση του ΚΟΔ | 34,8€ |
| 14.9.2009 | Εισηγητικό                                           | 24€   |

|           |                                                     |       |
|-----------|-----------------------------------------------------|-------|
|           | Χορήγησης ΚΟΔ                                       |       |
| 2.10.2009 | Υπογραφή<br>Σύμβασης Χορήγησης<br>ΚΟΔ               | 23,2€ |
| 29.4.2010 | Έκθεση<br>Επανεξέτασης ΚΟΔ                          | 12,8€ |
| 28.4.2011 | Έκθεση<br>Επανεξέτασης ΚΟΔ και<br>αποστολή εξώδικου | 0,9€  |

Στην προκειμένη περίπτωση, παρότι ήταν γνωστή στη Διοίκηση του Τ.Τ. η ως άνω οικονομική εικόνα της εταιρίας ALAPIS, δεν έλαβε χώρα καμία ουσιαστική ενέργεια για την παρακολούθηση της πορείας της μετοχής, για την διερεύνηση των λόγων της μεγάλης μείωσης αυτής και εν τέλει για την λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, παρά και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Εκδόσεως του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, υπό το κεφάλαιο 12 στοιχείο 12.2. αυτού, λόγο καταγγελίας συνιστά και το «*εάν επέλθει οποιοδήποτε γεγονός, ή σειρά γεγονότων τα οποία κατά την κρίση της Πλειοψηφίας των Ομολογιούχων, δύναται να επιφέρουν ουσιαστική μεταβολή προς το χειρότερο (i) στις εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα την οικονομική κατάσταση ή τις προοπτικές ή τη λειτουργία της Εκδότριας, (ii) στην ικανότητα της Εκδότριας ή/ και των Εγγυητών να εκπληρώσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους κατά τους όρους του Προγράμματος, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών και (iii) στο κύρος την εισπραξιμότητα και την εκτελεστικότητα του Προγράμματος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών ή των δικαιωμάτων και των ενδίκων μέσων που έχουν οι Ομολογιούχοι δυνάμει του παρόντος, της Συμβάσεως Καλύψεως,*



*των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών, κατά της Εκδότριας ή και των Εγγυητών».*

Ήδη δε το νέο Τ.Τ. προέβη σε καταγγελία του ως άνω επίμαχου δανείου, αφού διείδε την αδυναμία της εταιρίας ALAPIS να εξυπηρετήσει τις υψηλές της υποχρεώσεις. Εν συνεχεία, προκειμένου για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της η Τράπεζα προέβη μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων σε αίτηση εγγραφής προσημείωσης επί παντός ακινήτου της εταιρίας και των εγγυητών, καθώς και στην λήψη άδειας για συντηρητική κατάσχεση κάθε περιουσιακού στοιχείου τους εις χείρας τρίτων.

Ως αποτέλεσμα των ενεργειών της Τράπεζας, απαγορεύτηκε κάθε νομική και πραγματική μεταβολή των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πιστούχου και των εγγυητών, καθώς παρατηρήθηκε ότι μεταβιβάζονται ακίνητά της σε συγγενείς εταιρίες των βασικών μετόχων τους, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με τις ως άνω ενέργειές της, η Φωτεινή Κρέστα, ζημίωσε εν γνώσει την περιουσία του Τ.Τ., εισηγούμενη θετικά, ως μέλος της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, τη χρηματοδότηση της εταιρίας ALAPIS, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί κατά τον χρόνο χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, οι μεγάλες απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η μεγάλη και συνεχής επέκταση του Ομίλου, αλλά και η απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από την αγορά μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας της και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν

ικανοποιηθεί. Το συνολικό δε ύψος της ζημίας στην προκειμένη περίπτωση ανέρχεται στο ποσό των 105.384.605,82 ευρώ (υπόλοιπο δανείου 31-12-2011: 97.736.143,88 ευρώ πλέον τόκοι υπερημερίας έτους 2012 7.648.461,94 ευρώ).

### **3. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

#### **3α. Υπόθεση Δανείου 21.00.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ**

Στις 24-10-2008, ήτοι 9 ημέρες μετά την εξαγορά του 50% της Bestline από το Τ.Τ., η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του ΤΤ, αποτελούμενη από την Φωτεινή Κρέστα και τους, Μάριο Βαρότση και Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρο και Αντώνη ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία, δυνάμει της υπ' αριθ. 73/31-10-2008 απόφασης, ενέκρινε, την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση Ομολογιακού Δανείου, ύψους 21.000.000 ευρώ, διάρκειας 6 ετών και 12μηνης περιόδου χάριτος, υπέρ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ Α.Ε.

Σύμφωνα με το από 24-11-2008 Πρόγραμμα Έκδοσης του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και του Τ.Τ., νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, σκοπός ήταν «*η χρησιμοποίησή του για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας στο πλαίσιο των εταιρικών σκοπών της*» και συγκεκριμένα: **α)** ποσό 6.335.000 ευρώ για την αποπληρωμή υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης της εταιρίας προς την Τράπεζα Πειραιώς και **β)** το εναπομείναν ποσό ύψους μέχρι 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η οποία, παράλληλα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση, «*να χρησιμοποιήσει το Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται*».

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση του συνολικού ποσού του ως άνω Ομολογιακού Δανείου σε 4 δόσεις των 6.330.000, των 390.000, των 7.000.000 και των 7.000.000 ευρώ αντίστοιχα εντός μηνός (από 24-11-2008 έως και την 2-12-2008), ενώ για την συμμετοχή της Τράπεζας στην κάλυψη έκδοσης του δανείου αυτού ελήφθησαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: **α)** Δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας διαχείρισης πιστωτικών καρτών Bestline A.E., αξίας 19.800.000 ευρώ, **β)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και **γ)** Δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK A.E., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ.

Αναφορικά με τις ως άνω εγγυήσεις επισημαίνονται τα εξής: Οι εν λόγω εγγυήσεις, κρίνονται παντελώς ανεπαρκείς, (στην ουσία μηδενικές), για την διασφάλιση των απαιτήσεων - συμφερόντων της Τράπεζας για τους ακόλουθους λόγους:

**α)** Όσον αφορά στην πρώτη ως άνω εξασφάλιση (δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline), τούτη είναι μη αποδεκτή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ [με βάση την οποία για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: *«Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί·* σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον προέρχεται, (η εν λόγω εξασφάλιση από μετοχές εταιρίας που ελέγχει η ίδια η πιστούχος ΔΕΜΚΟ (συνδεδεμένος κίνδυνος).

Επιπλέον, οι μετοχές της εταιρίας Bestline ήταν ήδη βεβαρυμμένες με ενέχυρο υπέρ άλλης Τράπεζας (της Τράπεζας Πειραιώς), ως εξασφάλιση δανείου με υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ. Επιπροσθέτως, η εκτίμηση του 50% των μετοχών της Bestline, που δεσμεύτηκαν υπέρ της Τράπεζας ως εγγύηση, στο ποσό των

19.800.000 ευρώ, βασίστηκε στην αποτίμηση της εταιρίας συνυπολογιζόμενης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της.

Συγκεκριμένα στην από 24-10-2008 εισήγησή τους, προς τα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., περί συμμετοχής της Τράπεζας στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της ΔΕΜΚΟ, αναφέρεται ότι η εμπορική αξία της εταιρίας Bestline, ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ., «είναι σύμφωνα με την μελέτη της Deloitte 40.000.000 ευρώ».

Ωστόσο, το ως άνω λεχθέν περί της αξίας του 100% της εταιρίας είναι ανακριβές, πέραν από τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν και εκ του ότι ο διπλασιασμός του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρίας, μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο, δεν συνεπάγεται τον διπλασιασμό και της εμπορικής αξίας της. Η εμπορική αξία μιας εταιρίας, εκτός από τα προφανή περιουσιακά στοιχεία της (πάγια, ίδια κεφάλαια κ.λπ.), εξαρτάται από τα προσδοκώμενα κέρδη, ουσιαστικά δηλαδή από τον κύκλο εργασιών (τρέχοντα και προβλεπόμενο), ο οποίος με τη σειρά του είναι αποτέλεσμα του εύρους και της ποιότητας του πελατολογίου της εταιρίας που δεν επηρεάζεται, (πελατολόγιο) από την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής. Εξάλλου, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12-2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, α) ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και β) στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε από την τότε Διοίκηση της Bestline.

**β)** Όσον αφορά στην δεύτερη ως άνω εγγύηση, (προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ), κρίνεται επίσης ως μηδενικής αξίας για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας, καθόσον σύμφωνα με την επικρατούσα στην τραπεζική πρακτική «αρχή της συντηρητικότητας», οι προσωπικές εγγυήσεις, ακόμα και ευηπόληπτων θεωρούμενων προσώπων, δεν τεκμηριώνουν διασφαλιστική αξία υπέρ αυτών, εάν δεν συνοδεύονται από

εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, όπως εν προκειμένω, αλλά ενέχουν μόνον ηθική αξία, [σχετικά και Σχόλια πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 3, όπου υπό το κεφάλαιο 1 στον υπολογισμό της διασφαλιστικής αξίας, η προσωπική εγγύηση αποτιμάται με 0%].

Σύμφωνα δε με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ για τον υπολογισμό των αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι εγγυήσεις του φυσικού προσώπου έχουν μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, όπου απεικονίζονται οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιεί η ΤτΕ· για την εγγύηση φυσικού προσώπου ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας].

γ) Όσον αφορά στην τρίτη ως άνω εγγύηση, (δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK A.E., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ) και αυτή κρίνεται ανεπαρκής για την διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, καθόσον, αφενός μεν αφορά σε ένα επενδυτικό προϊόν ευμετάβλητο και εκτεθειμένο σε μεγάλες αυξομειώσεις τιμών, όπως είναι οι μετοχές (high risk), χωρίς μάλιστα να διαλαμβάνεται και πρόνοια για την περίπτωση πτώσης της αξίας των τελευταίων κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, αφετέρου δε αποτελεί συνδεδεμένο κίνδυνο, αφού σχετίζεται και πάλι με εταιρία του ίδιου του οφειλέτη, (μηδενική διασπορά).

Από την άλλη πλευρά, όπως παρανόμως και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, και συγκεκριμένα του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/2006 και μετέπειτα ΕΤΠΘ 281/2009, προβλέφθηκε στο από 24-11-2008 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ότι ο Διαχειριστής Πληρωμών ή οι Ομολογιούχοι Δανειστές, ήτοι η Τράπεζα, «δεν θα υποχρεούνται, καθ' οιονδήποτε χρόνο, να παρακολουθούν, διαβεβαιώνουν ή επαληθεύουν την κατά τα ανωτέρω χρήση του προϊόντος του Ομολογιακού Δανείου».

### **3β. Υπόθεση δανείων INTERTEL SERVICES AE & D.C. MEDICAL AE**

Την 23-9-2009, εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η απόκτηση των εταιριών, «Village Roadshow Operations Hellas A.E.» (Village Roadshow) και «Village Roadshow Films Distributors A.E.» (Village Films) από τις εταιρίες, «Intertel Services Συστήματα Ηλεκτρονικών & Επικοινωνίας A.E.» (Intertel) και «D.C. Medical AE», 100% θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ΔΕΜΚΟ.

Την 11-9-2009, χρηματοδοτήθηκε από το Τ.Τ. η εταιρία Intertel με 48.000.000 ευρώ και η εταιρία D.C. με 5.000.000 ευρώ, με σκοπό την εξαγορά των θυγατρικών του Ομίλου Village, Village Roadshow και Village Films, καθώς και την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Η διάρκεια των δανείων ήταν 12ετής, με δύο χρόνια περίοδο χάριτος, το επιτόκιο euribor 6m+3,75% για τα πρώτα έξι χρόνια και euribor 6m+4,25% για τα επόμενα έξι και οι δόσεις εξαμηνιαίες.

Οι ως άνω δανειοδοτήσεις εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. 85/7.8.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως πρόεδρο και τους Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη και Σπύρο Πολίτη, κατόπιν της από 7.8.2009 θετικής εισήγησης της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα του ΤΤ, αποτελούμενη από την Φωτεινή Κρέστα και τον Μάριο Βαρότση.

Ως εξασφάλιση για το πρώτο δάνειο, ύψους 48.000.000 ευρώ, δόθηκε: **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Α Τάξης/Σειράς επί 124.300 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE ROADSHOW), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 2.068.352 ευρώ, ενώ ως εξασφάλιση για το δεύτερο δάνειο, ύψους 5 εκ. ευρώ, δόθηκε εκ νέου, **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Α Τάξης Σειράς επί 100.000 κοινών μετοχών της εκδότριας, VILLAGE

FILMS, ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 300.000 ευρώ, [σχετικό το από 7-8-2009 Εισηγητικό Σημείωμα της Επενδυτικής Υπό-Επιτροπής στην Επενδυτική επιτροπή του Τ.Τ., η υπ' αριθ. 85/7-8-2009 σχετική απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ. και τα από τον Σεπτέμβριο του 2009 α) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 48.000.000 μεταξύ των εταιριών INTERTEL SERVICES / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ. και β) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 5.000.000 μεταξύ των εταιριών D.C. MEDICAL / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Όσον αφορά στην ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το Τ.Τ. επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται το από Νοέμβριο του 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ., γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι) λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς, όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες. Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS για την τριετία 2006-2008 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών/οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS) ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ. στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ειδικότερη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, εισηγήθηκε την ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την παρουσία της Τράπεζας.

Πιο συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά στην προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ισχύουν όσα ελέχθησαν ανωτέρω, όσον αφορά στο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ. Έτσι, όπως εδόθη, (ήτοι χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών) έχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της παρουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά στην εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρύσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετική και ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].



γ) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

δ) Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης.

Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β΄ σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β΄ σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η Φωτεινή Κρέστα και οι προαναφερόμενοι συγκατηγορούμενοι της, έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων της Τράπεζας και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να

γίνει το Τ.Τ. μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσουν ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε η εν λόγω εξαγορά, χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβουν υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν.

Αν αντιθέτως, ειλικρινής πρόθεση τους ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της Τράπεζας, θα αποφάσιζαν την θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ, είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Συνέπεια των ανωτέρω εισηγήσεων της Φωτεινής Κρέστα, ήταν η ζημία της περιουσίας της Τράπεζας, ύψους 10.829.000 ευρώ, (20% του ακάλυπτου υπολοίπου των απαιτήσεων), με αντίστοιχο όφελος του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικό το από Νοέμβριο του 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 18].

Και ναι μεν είναι αληθές ότι όσο μεγαλύτερη είναι, (πραγματικά και όχι πλασματικά) μια επιχείρηση τόσο πιο εύκολη είναι και η πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, καθώς και ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις του επιχειρηματία με τους υπευθύνους χορηγήσεων έχουν κάποια θετική επίδραση στους όρους δανεισμού, τούτο όμως δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση, ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα μοναδικά και κυρίαρχα κριτήρια της εκάστοτε Τράπεζας για την χορήγηση της αιτούμενης κάθε φορά χρηματοδότησης, και μάλιστα ύψους εκατομμυρίων ευρώ, όπως στην προκειμένη περίπτωση, χωρίς την λήψη μέτρων για την διασφάλιση των συμφερόντων της, όπως τούτο υπαγορεύεται από τους οικείους κανόνες που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους,

εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Συγκεκριμένα, κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011. Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο, (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

### **3γ. Υπόθεση δανείου 25.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ/GARDEN BEACH ΑΕ**

Στις 17-12-2010, η αρμόδια Υπό-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, αποτελούμενη από την Φωτηνή Κρέστα και τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ και Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη, από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Σπυρίδωνα ΠΑΝΤΕΛΙΑ, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ, ως μέλη, και η τελευταία ενέκρινε, δυνάμει της υπ' αριθ. 109/17-12-2010 σχετικής απόφασης, την ανάληψη εκ μέρους του Τ.Τ. της έκδοσης του νέου Ομολογιακού Δανείου που η ΔΕΜΚΟ επρόκειτο να εκδώσει για το ποσό των 25.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών. Πραγματοποιήθηκε και πάλι άμεση εκταμίευση ολόκληρου του ποσού του νέου αυτού δανείου την 23-12-2010.

Σύμφωνα ειδικότερα, με το από 23-12-2010 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, Garden Beach Α.Ε., νομίμως εκπροσωπούμενης από την Ελένη ΞΗΝΤΑΡΑΚΟΥ και του Τ.Τ., το οποίο συμμετείχε ως μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος, νομίμως εκπροσωπούμενο, από τον Μάριο Βαρότση και την Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, το προϊόν ύψους, 25.000.000 ευρώ, που αποσκοπούσε στην χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας, θα χρησιμοποιείτο: **α)** κατά ποσό 20.000.000 ευρώ για την συμμετοχή της ΔΕΜΚΟ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία, «Ελληνικές Ξενοδοχειακές Τουριστικές και Γεωργικές Επιχειρήσεις Garden Beach Α.Ε.», της οποίας πραγματικός δικαιούχος είναι ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ, (Garden Beach Α.Ε.), προκειμένου η εκδότρια εταιρία ΔΕΜΚΟ να αποκτήσει το 51% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής και **β)** κατά το εναπομείναν ποσό των 5.000.000 ευρώ, «για την περαιτέρω ανάπτυξη των εταιρικών δραστηριοτήτων της ΔΕΜΚΟ Α.Ε.».

Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, ελήφθησαν οι εξής εγγυήσεις:

**α)** Έγγραφη προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 31.250.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του πραγματικού δικαιούχου και κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**γ)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**δ)** Εκχώρηση - ενεχυρίαση απαιτήσεων της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., (εγγυητής) από ασφαλιστικές αποζημιώσεις στα πλαίσια συμβάσεων που αφορούν την ασφάλιση των ακινήτων.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το παράρτημα IV της δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή οι εκδότριες ή οι εγγυήτριες εταιρίες όφειλαν να μεριμνούν για τη διατήρηση, καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις στην Τράπεζα ελεύθερες από κάθε βάρος σε ποσοστό που θα αναλογούσε στο 60% του εκάστοτε ανεξόφλητου υπολοίπου του χρέους για το πρώτο έτος λειτουργίας του δανείου και στο 100% από το δεύτερο έτος από τη χορήγηση του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Αναφορικά με την χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Το Τ.Τ., ενέκρινε και χορήγησε το επίμαχο Ομολογιακό Δάνειο στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, παρότι επισημάνθηκαν ρητά οι κίνδυνοι για την Τράπεζα που μπορεί να επιφέρουν: **α)** η εμφανής επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της ΔΕΜΚΟ κατά την κλειόμενη χρήση 2009, (επέκταση ζημιών, υποτίμηση αξίας συμμετοχών κ.λπ.) και η αύξηση των δανειακών της κεφαλαίων στο 11μηνο του 2010, καθώς και **β)** η αυξημένη έκθεση της Τράπεζας στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ γενικότερα.

Σύμφωνα μάλιστα, με τα σχόλια των Ορκωτών Λογιστών για τον ισολογισμό του έτους 2009 της ΔΕΜΚΟ, τα ίδια Κεφάλαια της εταιρίας, ενώ εμφανίζονται να είναι ύψους 310,68 εκατ. ευρώ, θα έπρεπε να εμφανίζονται ουσιαδώς μειωμένα κατά 107,8 εκατ. ευρώ (απόκλιση 33,3%). Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι τους ήταν γνωστά τα ως άνω ζημιογόνα αποτελέσματα και η διαχρονική επιδείνωσή τους, τελικώς εγκρίθηκε η εκ νέου χρηματοδότηση της ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. —και μάλιστα σε χρονική περίοδο αδιαμφισβήτητης οικονομικής κρίσης της Χώρας και συνακόλουθα του

Χρηματοπιστωτικού Συστήματος— καθόσον θεωρήθηκε από τους υπευθύνους της Τράπεζας ότι οι ανωτέρω κίνδυνοι αντισταθμίζονται από:

- την επαρκή κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας μέσω της παροχής εγγυήσεων (προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και εταιρική εγγύηση «GARDEN BEACH A.E.»).
- την αξία των παρεχόμενων εξασφαλίσεων: η Τράπεζα εξακολουθεί να έχει ενεχυριασμένο το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT A.E.», η αξία του οποίου ανερχόταν το 2008 σε Ευρώ 19,8 εκατ., οπότε ο δείκτης κάλυψης του δανείου θα διαμορφωνόταν σε 141% το οποίο κρίνεται και πάλι ικανοποιητικό.
- το σύνολο των εκτάσεων/κτισμάτων που δίδεται ως εξασφάλιση αναφορικά με το καινούριο δάνειο, η αποτίμηση του οποίου δίνει έναν δείκτη κάλυψης 166% για την Τράπεζα, ο οποίος για ένα μη εμπορικό ακίνητο κρίνεται επαρκής.
- τη διεύρυνση της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων.
- την πολύ καλή μέχρι σήμερα συναλλακτική συμπεριφορά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και την ομαλή αποπληρωμή του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της.

Όμως, οι ανωτέρω παραδοχές της Τράπεζας, ουδόλως ευσταθούν και δεν αντισταθμίζουν σε καμία περίπτωση τους διαπιστωθέντες κινδύνους για την περιουσία της, διότι:

**α)** Δεν καλύπτονται επαρκώς οι απαιτήσεις της Τράπεζας από την παροχή της προσωπικής εγγύησης του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και της εταιρικής εγγύησης της GARDEN BEACH A.E. Για την ακρίβεια οι εν λόγω εγγυήσεις έχουν, ως ελέχθη και ανωτέρω, μηδενική διασφαλιστική αξία, η μεν προσωπική εγγύηση καθόσον δεν συνοδεύεται και από εμπράγματα εξασφαλίσεις

ελεύθερες βαρών, η δε εταιρική εγγύηση της GARDEN BEACH Α.Ε. καθόσον συνδέεται άμεσα (και έμμεσα) με τον οφειλέτη, (συνδεδεμένος κίνδυνος), ενώ η οικονομική της εικόνα ήταν ζημιογόνος, καθόσον από το έτος 2009 και μετά δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες ύψους 2.893.000 ευρώ. Την 31-12-2010, μάλιστα, οι ταμειακές ροές της από λειτουργικές δραστηριότητες ήταν αρνητικές κατά 19.715.000 ευρώ, καθώς εμφανίζονταν μηδενικές εισροές, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 7].

**β)** Η ενεχυρίαση του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της, «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», πέραν του ότι δεν γίνεται καθόλου αποδεκτή ως εξασφάλιση, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], ενέχει στην ουσία μηδενική διασφαλιστική αξία για όσους λόγους αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω υπό στοιχείο Α.2. (1) του παρόντος.

**γ)** Το λεχθέν στη συνέχεια, περί της *διεύρυνσης της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων*, δεν συνιστά διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας.

**δ)** Η διατύπωση της θέσεως περί της *πολύ καλής μέχρι τότε συναλλακτικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και της ομαλής αποπληρωμής του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της*, (ήτοι του δανείου των 7.500.000 ευρώ που έλαβε από το Τ.Τ. τον Ιούνιο του έτους 2009, το οποίο ήταν και το μοναδικό που αποπλήρωσε), έγινε εκ μέρους της Τράπεζας σχετικά πρόωρα, καθόσον η ΔΕΜΚΟ δεν ήταν μακροχρόνιος πελάτης της, ώστε να μπορεί να σχηματίσει ασφαλή εικόνα για την όλη συναλλακτική συμπεριφορά του, ενώ ήδη οι ενδείξεις περί της τελευταίας συναλλακτικής συμπεριφοράς, εκ μέρους της εταιρίας ήταν αρνητικές, (όσον αφορά στο πρώτο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ που έλαβε τον Οκτώβριο του έτους 2008, το οποίο μάλιστα είχε και περίοδο χάριτος 1 έτους).

### **3δ. Υπόθεση Δανείου 4.000.000 ευρώ, προς την VILLAGE ROADSHOW**

Στις 30-3-2012, εγκρίθηκε η έκδοση νέου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, Ομίλου ΔΕΜΚΟ, ύψους 4.000.000 ευρώ, για κεφάλαιο κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα, διάρκειας 11,5 έτη, (λήξη 2023), με εξαμηνιαίες αποπληρωμές, με την πρώτη 30 μήνες μετά την εκταμίευση.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου παρασχέθηκαν: **α)** προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** εταιρική εγγύηση της ΔΕΜΚΟ Α.Ε., **γ)** ενέχυρο Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και **δ)** προσημείωση Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank.

Στο ίδιο ακίνητο δε αποφασίστηκε να εγγραφεί υπέρ του Τ.Τ. και Γ' σειράς προσημείωση ύψους 2.500.000 ευρώ, προς εξασφάλιση ορίου Ε/Ε της Cosmoline, (χρηματοδότηση από την Τ Bank), σαν συμπληρωματικό κάλυμμα, προκειμένου να επιστραφεί η προσωπική επιταγή εκδόσεως του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ύψους 1.300.000 ευρώ, λήξης 30-4-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενη από τους, Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, την υπ' αριθ. 95/30-3-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους, Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη και το από τον Απρίλιο του 2012 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 4.000.000 μεταξύ των εταιριών VILLAGE ROADSHOW / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].



Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το Τ.Τ. επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ., που υπογράφεται από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες, (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες. Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Όσον αφορά δε, το Ομολογιακό Δάνειο, 30-3-2012, ύψους 4.000.000 ευρώ, προς την VILLAGE ROADSHOW, Όμιλο ΔΕΜΚΟ, επισημαίνεται ο ιδιαίτερα μακροπρόθεσμος χαρακτήρας του, καθώς και η μεγάλη περίοδος χάριτος, γεγονός που δεν συνάδει με τον σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, καθώς: **1)** οι ανάγκες κεφαλαίου κίνησης καλύπτονται με βραχυπρόθεσμο δανεισμό κατά την συνήθη τραπεζική πρακτική και **2)** δεν υποστηρίζεται από τον ταμειακό κύκλο της εταιρίας, (σχετικά και τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ, σελ.13).

Η συνολική δε ζημία στην περιουσία του ΤΤ, συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων, υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά την εταιρία ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά τις εταιρίες, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (σχετικές σελ. 10 επ. του από Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και την από τον Οκτώβριο του 2013, 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακείου του ΤΤ).

Ανακεφαλαιώνοντας, η Φωτεινή Κρέστα και οι συγκατηγορούμενοι της, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν τους συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Περαιτέρω, η Φωτεινή Κρέστα, εκτός από την συμμετοχή της στις θετικές εισηγήσεις της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα για τα τρία πρώτα δάνεια, (υπό στοιχεία 3<sup>α</sup>, 3<sup>β</sup> και 3<sup>γ</sup> δάνεια), εν συνεχεία, με εισηγήσεις της και εντός του έτους 2010 πρότεινε την ανανέωση της συνεργασίας με

την εταιρία ΔΕΜΚΟ και τις θυγατρικές αυτής «VILLAGE ROAD SHOW ΑΕ» και «VILLAGE FILMS ΑΕ», παραβλέποντας όλα τα προαναφερόμενα και ειδικότερα τους κινδύνους για το ΤΤ, που συνίσταντο ως προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, στην εμφανή επιδείνωση της οικονομικής της κατάστασης κατά το έτος 2010 και στην αυξημένη έκθεση της τράπεζας στον όμιλο ΔΕΜΚΟ και ως προς τις θυγατρικές εταιρίες της, στη χαμηλή πιστοληπτική διαβάθμιση αυτών από την ICAP που ήταν «D», την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασής τους και την αυξημένη έκθεση της τράπεζας στον όμιλο ΔΕΜΚΟ γενικότερα, (σχετικές οι υπ' αριθ. 1568/22.7.2010 έκθεση επανεξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας ΔΕΜΚΟ ΑΕ, 1575/23.7.2010 επανεξέταση φακέλου ομολογιακού δανείου της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, 1576/23.7.2010 επανεξέταση φακέλου ομολογιακού δανείου, VILLAGE FILMS ΑΕ και 1577/23.7.2010 επανεξέταση φακέλου ομολογιακού δανείου VILLAGE ROADSHOW ΑΕ, που υπογράφονται από την Φωτεινή Κρέστα).

#### **4. Υπόθεση EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ**

Η πιστούχος εταιρία EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού και στη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων. Τον Δεκέμβριο του 2007, προχώρησε σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της CARREFOUR TRAVEL από τον όμιλο CARREFOUR-MAPINOΠΟΥΛΟΣ και τον Ιούνιο του 2009 εξαγόρασε το 49% της εταιρίας EUROSTAR ΑΕ, θυγατρικής του ΔΟΛ ΑΕ, που διαχειρίζεται το πρακτορείο τουρισμού TRAVELPLAN. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας είναι ο Γεώργιος Δασκαλάκης, ενώ ιδιοκτήτες της μητρικής της εταιρίας FLW FIRST LEISURE WORLD LTD είναι από κοινού οι, Γεώργιος Δασκαλάκης και Βίκτωρ Ρέστης.

Κατόπιν της από 26.7.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφεται από την Φωτεινή Κρέστα και τους, Μάριο Βαρότση και Χαράλαμπο Γιαγκούδη, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο

Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, με την υπ' αριθ. 84/31.7.2009 απόφασή της, ενέκρινε τη χορήγηση ομολογιακού δανείου 5ετούς διάρκειας και ποσού 5.000.000 ευρώ προς την εταιρία EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ. Σκοπός της χρηματοδότησης ήταν η εξαγορά του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας EUROSTAR από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Σε εξασφάλιση του εν λόγω δανείου δόθηκε εγγύηση από την εταιρία BENDAY LTD, επενδυτική εταιρία μέσω της οποίας ο Βίκτωρ Ρέστης κατέχει το μετοχικό ποσοστό του στη ΔΟΛ ΑΕ και ενεχυρίαση κοινών ονομαστικών μετοχών της ΔΟΛ ΑΕ με ελάχιστο περιθώριο ασφαλείας 150%. Με το παραπάνω εισηγητικό σημείωμα είχαν επισημανθεί ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, που καθιστούσε το ΤΤ τη μεγαλύτερη δανείστρια του οργανισμού, τα σχετικά χαμηλά επίπεδα ρευστότητας της εταιρίας και το γεγονός ότι ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιούνταν είχε επηρεαστεί σημαντικά από την επιδείνωση της κατάστασης της οικονομίας.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, προκύπτει ότι κατά την περίοδο 2008-2011, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε κατά 39%, απόρροια της ευρύτερης οικονομικής κρίσης που έχει επηρεάσει τον κλάδο του τουρισμού. Τα λειτουργικά αποτελέσματα ήταν σταθερά ζημιογόνα και οι διαχρονικές ζημιές αποδυναμώνουν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία έχουν καταστεί αρνητικά από τη χρήση του 2008. Ως προς την πιστοληπτική της ικανότητα, αυτή είχε διαβάθμιση F βάσει της πιο πρόσφατης αναφοράς της ICAP. Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η δήλωση του πραγματικού δικαιούχου προσκομίστηκε με ημερομηνία 1.11.2010 και 26.4.2012, (μεταγενέστερα της εκταμίευσης του δανείου, στις 15.10.2009), όπου και αναφέρεται ότι πραγματικοί δικαιούχοι της απώτερης μητρικής εταιρίας είναι οι Δασκαλάκης και Ρέστης.

**β)** Η χορήγηση του ομολογιακού δανείου εγκρίθηκε με ιδιαίτερα ελαστικά πιστοδοτικά κριτήρια και ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, όπως ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και απουσία καθορισμού χρηματοοικονομικών δεικτών, χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής και τεκμηριωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου

καθώς και ανάλυση των χρηματοροών σε ενοποιημένη βάση κατόπιν της ολοκλήρωσης της εξαγοράς του 49% της EUROSTAR, για την ομαλή αποπληρωμή του δανείου. Τα δε δυσμενή οικονομικά στοιχεία και η οριακή πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας κατά το 2008, όπως χαμηλή ρευστότητα, οριακή κερδοφορία και οριακά ίδια κεφάλαια, καθώς και οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου, δεν δικαιολογούσαν το ύψος του δανείου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο report της ICAP, με ημερομηνία έρευνας την 30.6.2009, που παραδόθηκε στην τράπεζα την 30.7.2009, προτείνεται ανώτατο πιστωτικό όριο για την πιστούχο 90.000 ευρώ. Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η τράπεζα στηρίχθηκε κυρίως στο όνομα και τη φήμη του μετόχου Βίκτωρα Ρέστη, παρά στην αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων και στη λήψη επαρκών καλυμμάτων-εγγυήσεων.

**γ)** Η ποιότητα και σύνθεση των υφιστάμενων, αλλά και των προτεινόμενων εξασφαλίσεων, (ενεχυρίαση μετοχών και προσωπική εγγύηση), κρίνεται μη ικανοποιητική. Σημειώνεται ότι παρατηρείται συνεχής υποκάλυψη του ανοίγματος, καθόσον από τις αρχές του 2010 η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των ενεχυριασμένων μετοχών είναι κατώτερη του ελάχιστου περιθωρίου ασφαλείας 150%, γεγονός καταγγελίας σύμφωνα με το πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου. Μάλιστα, βάσει της τελευταίας αποτίμησης που διενεργήθηκε στις 28.5.2012, οι ενεχυριασμένες μετοχές καλύπτουν μόνο το 15,38% του υπολοίπου του ομολογιακού δανείου.

**δ)** Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της πιστούχου είναι αρνητικά από το 2008, ενώ το ποσό των 1.400.000 ευρώ, που έχει κατατεθεί από τους μετόχους για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, όπως αποτυπώνεται στον ισολογισμό της 31.12.2011, δεν θεωρείται ικανοποιητικό, καθόσον τα ΙΚ θα παραμείνουν αρνητικά και μετά την προγραμματιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

**ε)** Η τράπεζα δεν διαθέτει εκκαθαριστικό σημείωμα, (το τελευταίο που προσκομίστηκε ήταν για το οικονομικό έτος 2006) ή Ε9 του Δασκαλάκη, ενώ δεν έχει διενεργηθεί καμία έρευνα της περιουσιακής κατάστασής του, (σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ, σελ. 45-48).

Λαμβάνοντας υπόψη τη δεινή οικονομική θέση της πιστούχου, ήτοι χρήσεις με αυξανόμενη ΑΚΘ και ΖΠΦ, με αδυναμία στην κάλυψη των τόκων και μη διαφαινόμενης αύξησης της κερδοφορίας, ανεπαρκούς πηγής αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και έλλειψης ικανοποιητικών εξασφαλίσεων, η ζημία του ΤΤ εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 60% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 2.240.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές της, η Φωτεινή Κρέστα, ζημίωσε εν γνώσει της, την περιουσία του Τ.Τ., εισηγούμενη την χρηματοδότηση της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας της και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

### **5. Υπόθεση εταιριών ASPEN-ALMOND-EKTASIS**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών, ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε., ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: α) η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009, β) η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009 και γ) η EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ την 8-4-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία,

«ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντιστοίχως, η ALMOND AKINHΤΩΝ Α.Ε., ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφοτέρων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά την διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTON A.E. και ASPEN AKINHTON A.E. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, λόγω της νεοσύστατης φύσης· μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F.

**3)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT A.E. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της. Η εισήγηση δε της Υπο-Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση (βασισμένη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο. Στην σχετική εισήγηση δε επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς, όμως, σχετική εμπεριστατωμένη ανάλυση. Από τον εν λόγω πίνακα συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010-7/2012 τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

**4)** Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ



άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική, της περιουσίας της Τράπεζας, αξία.

Και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, επισημαίνονται και τα εξής:

Έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, ο Άγγελος Φιλιππίδης και οι συγκατηγορούμενοί του, υπάλληλοι της Τράπεζας, εάν δεν γνώριζαν ότι πραγματικός δικαιούχος των τριών (3) ως άνω πιστούχων εταιριών ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε κάποιο άγνωστο σ' αυτούς, πρόσωπο, που «κρυβόταν» πίσω από μια offshore εταιρία των British Virgin Islands. Εάν, αντιθέτως, γνώριζαν ή είκαζαν ότι πραγματικός δικαιούχος ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, τούτο σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε ένα πρόσωπο, το οποίο, ενώ δεν είχε αντικειμενικά την απαραίτητη φερεγγυότητα για την λήψη του δανείου που έλαβε ως εκπρόσωπος της δανειολήπτριας εταιρίας, EKTASIS DEVELOPMENT A.E. (51.000.000 ευρώ), του έδωσαν επιπλέον και τα ποσά των 22.440.000 ευρώ, των 12.780.000 ευρώ και των 18.480.000 ευρώ, που προαναφέρθηκαν. Εάν τέλος, πίστευαν ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ A.E. και ALMOND AKINHTΩΝ A.E. ήταν αντιστοίχως οι, Σοφία ΤΟΛΟΥ και Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξιοσημείωτο είναι ότι στις φορολογικές δηλώσεις τους για το έτος 2009 δήλωσαν εισόδημα μόλις 7.905 ευρώ η πρώτη και 111.949 ευρώ ο δεύτερος.

**5)** Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**6)** Στην περίπτωση της EKTASIS, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS, μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**7)** Στις περιπτώσεις και των τριών (3) ως άνω εταιριών (ALMOND, ASPEN, EKTASIS) δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**8)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» σας και θεμελιώνει την πρόθεσή σας να ζημιώσετε την περιουσία της τράπεζας προς όφελος των ως άνω πιστούχων, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

**9)** Ειδικά στις χορηγήσεις προς τον όμιλο EKTASIS-EYΘΥΜΙΟΥ, παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης έγκρισης.

**10)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων.

**11)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την

ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

**12) Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E.** —ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων— ήταν ήδη υπερδανεισμένη από το 2007. Σύμφωνα με την ICAP credit taxing, η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια. Παρά ταύτα, όπως έχει παραπάνω αναφερθεί, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ. Και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψη τους τις πληροφορίες από την ICAP καθυστερημένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα. Και τούτο, παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας.

Με τις ως άνω ενέργειές της, η Φωτεινή Κρέστα, ζημίωσε εν γνώσει της, την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση - υπέρογκο δανεισμό των εταιριών, **α) ASPEN AKINHTΩΝ A.E., β) ALMOND AKINHTΩΝ A.E.** και **γ) EKTASIS DEVELOPMENT A.E.**, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας της και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 104.700.000 ευρώ.

**6. Υπόθεση Ο/Δ δανείου 1.000.000 ευρώ, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ»**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση της ως άνω εταιρίας με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα, Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά στη διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (ΙΚ/ΞΚ) από 4,57 στις 31.12.2008 σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημιές 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000

ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011. Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000 ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεων της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενη αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπάρεσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά τη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ.

150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές της ζημίωσε εν γνώσει της, την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού δεν ελήφθη καμία απολύτως εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας της και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει μα σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%.

Το γεγονός αυτό όμως, δεν αναιρεί την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του

ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

### **19. Παναγιώτα Μπέζα του Θεοφάνη:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις τέλεσε περισσότερα εγκλήματα, που προβλέπονται και τιμωρούνται από τον νόμο με στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι:

**Α)** Εντός του έτους 2009, ενεργώντας με την ιδιότητα της υπαλλήλου του πιστωτικού ιδρύματος του Τ.Τ., με πρόθεση παρείχε άμεση συνδρομή στους συγκατηγορούμενούς της, Κυριάκο Γριβέα και Αναστασία Βάτσικα, κατά τη διάρκεια της αξιόποινης πράξης που αυτοί διέπραξαν, ήτοι της κατ' επάγγελμα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες με τη μορφή της μετατροπής ή μετατροπής ή μεταβίβασης περιουσίας εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και από πράξη συμμετοχής σε τέτοιες δραστηριότητες, με σκοπό την απόκρυψη και την συγκαλύψη της παράνομης προέλευσης, της κατοχής, διαχείρισης και χρησιμοποίησης περιουσίας, εν γνώσει, κατά το χρόνο της κτήσης και της διαχείρισης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σ' αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα.

Ειδικότερα, το ανωτέρω εγκληματικό προϊόν της άμεσης συνέργειας σε κακουργηματική απιστία, και συγκεκριμένα, τα 7.000.000 ευρώ και τα 10.000.000 ευρώ των δύο Ομολογιακών Δανείων που έλαβε η εταιρία τους C&C International, το τοποθέτησαν αρχικώς στον υπ' αριθ. 88880166-1 Τραπεζικό Λογαριασμό της εταιρίας στην Τ.Τ. Bank, την 23-3-2009 και την 12-8-2009 αντίστοιχα, μετατρέποντας τις επιδοθείσες αντίστοιχες τραπεζικές επιταγές σε ποσό κατάθεσης.

Εν συνεχεία, από τον λογαριασμό αυτό, μέρος του εγκληματικού προϊόντος ανέλαβαν σε μετρητά και μέρος αυτού μετέφεραν, είτε με εμβάσματα είτε με έκδοση νέων επιταγών, σε πέντε (5) διαφορετικές Τράπεζες, (Alpha Bank, Eurobank, Λαϊκή, Πειραιώς). Το συνολικό δε ποσό του δανείου, (ύψους 17.000.000 ευρώ), μοιράσθηκε σε πενήντα επτά (57) τραπεζικές επιταγές και διακινήθηκε μέσω των παραπάνω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, με τελική κατάληξη τραπεζικούς λογαριασμούς άλλων εταιριών συμφερόντων τους.

Ενδεικτικό στοιχείο του πολύπλοκου τρόπου μεταφοράς - διακίνησης του εγκληματικού προϊόντος, αλλά και του εξαιρετικά μεθοδευμένου τρόπου αλλαγής δικαιούχων των εταιριών, στους λογαριασμούς των οποίων για κάποιο χρονικό διάστημα βρισκόταν το προϊόν αυτό, αποτελεί, περαιτέρω, η καταγραφή των κάτωθι ενεργειών:

Με την από 15-12-2009 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρίας C&C, αποφασίστηκε η αγορά του 100% των μετοχών των εταιριών, «GRIVEAS VATSIKA HOLDINGS Ltd», «GRIVEAS VATSIKA STRATEGIC INVESTORS Ltd» και «GRIVEAS VATSIKA STOCK OPTIONS Ltd», με έδρα την Λευκωσία Κύπρου. Οι εταιρίες αυτές, κατέχουν από κοινού το 100% των μετοχών της εταιρίας «C&C INTERNATIONAL HOLDINGS Ltd», με έδρα την Λευκωσία Κύπρου. Η εταιρία «C&C INTERNATIONAL HOLDINGS Ltd» κατέχει το 100% των μετοχών των εταιριών «C&C LONDON Ltd», (με έδρα το Λονδίνο) και «C&C GREEN A.E.», (με έδρα την Αθήνα). Η εταιρία «C&C GREEN A.E.» κατέχει το 50% των μετοχών της εταιρίας, «POST BANK GREEN A.E.», με έδρα την Αθήνα. Το συνολικό κόστος κτήσης ανήλθε σε 15.000.000 ευρώ και εν μέρει συμψηφίστηκε με την εκποίηση προς την αντισυμβαλλόμενη εταιρία περιουσιακών στοιχείων κατεχόμενων προς πώληση αξίας κτήσης 7.355.060,11 ευρώ.

Ωστόσο, το ποσό αυτό των 15.000.000 ευρώ, προήλθε από τα ως άνω χορηγηθέντα δάνεια στην εταιρία C&C International, (ύψους 17 εκ. ευρώ), το μεγαλύτερο μέρος των οποίων αντί να χρησιμοποιηθεί από την πιστούχο για τον σκοπό για τον οποίο χορηγήθηκε, (ως κεφάλαιο κίνησης), αναλήφθηκε ουσιαστικά από



τους μετόχους της, αφού το εισέπραξαν ως αντίτιμο πώλησης στην πιστούχο εταιρία τους, των τριών (3) ως άνω Κυπριακών εταιριών, επίσης συμφερόντων τους, οι οποίες Κυπριακές εταιρίες, είχαν και αρνητική καθαρή θέση (-99.000 ευρώ).

Η Παναγιώτα Μπέζα δε, παρείχε άμεση συνδρομή στους ανωτέρω συγκατηγορούμενούς της, προκειμένου να συγκαλυφθεί, μέσω του Τραπεζικού συστήματος, η προέλευση των διακινούμενων χρημάτων, ως προϊόντων του ανωτέρω βασικού αδικήματος της κακουργηματικής απιστίας και συγκεκριμένα, ενεργώντας με την ιδιότητα της Προϊσταμένης Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και Παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων του ΤΤ, συναίνεσε στην εξαγορά των προαναφερόμενων θυγατρικών εταιριών και μέσω αυτών της C&C INTERNATIONAL HOLDINGS Ltd, (σχετική η υπ' αριθ. πρωτ. 1216/16.11.2009 επιστολή της Γενικής Διεύθυνσης Επενδυτικής Τραπεζικής και Θυγατρικών του ΤΤ), γνωρίζοντας ότι με τις παραπάνω εξαγορές το μεγαλύτερο μέρος των ομολογιακών δανείων που είχε λάβει η C&C INTERNATIONAL AE από το ΤΤ θα εισέρεαν σε προσωπικούς λογαριασμούς των Γριβέα - Βάτσικα για εξαγορά από τη δανειολήπτρια άλλων εταιριών συμφερόντων τους, η αξία των οποίων ουδόλως συμβάδιζε με το αντίστοιχο τίμημα της αγοραπωλησίας. Αρκέστηκε μόνον στην —γενική και κενή ουσιαστικού περιεχομένου— διατύπωση - ευχή ότι όλες οι προαναφερθείσες αγορές, απορροφήσεις κ.λπ. «δεν θα επιβαρύνουν την οικονομική κατάσταση της C&C International», [σχετικό το υπ' αριθ. 2038/1172/2012 Πόρισμα του Προέδρου της Αρχής Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δαστηριότητες και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤΤΕ, σελ. 39-40].

Εν τέλει, και συνεπεία όσων προαναφέρθηκαν, τον Οκτώβριο του 2011, το Τ.Τ. προέβη στην καταγγελία των επίμαχων Συμβάσεων, καθόσον διαπιστώθηκε ότι: **α)** τα προσκομισθέντα από την εταιρία στοιχεία είναι ελλιπή, χωρίς να επιτρέπουν την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων για την οικονομική κατάστασή της, **β)** η χρήση του προϊόντος του δανείου παραμένει αόριστη, ενόψει του ότι διαπιστώθηκε πως οι χρηματοδοτήσεις, σχεδόν στο σύνολό τους, δεν χρησιμοποιήθηκαν για τον προβλεπόμενο σκοπό, ήτοι για

κεφάλαιο κίνησης, αλλά καταβλήθηκαν στους μετόχους για αγορά εταιριών τους, οι οποίες είχαν αρνητική καθαρή θέση και γ) είτε τα στοιχεία που είχε αποστείλει η εταιρία στο παρελθόν στηρίζονταν σε εικασίες της και όχι σε δεδομένα που εξήγαγε βάσει προσδιορισμού μελλοντικών ταμειακών ροών από αναλαμβανόμενες συνεργασίες, είτε οι προβλέψεις της εταιρίας ήταν ακριβείς αλλά επέδειξε αντισυμβατική συμπεριφορά μη καταβάλλοντας τα έσοδα από τις εκχωρημένες απαιτήσεις στους λογαριασμούς της Τράπεζας, ενώ περαιτέρω, προέκυψε σειρά δυσμενών στοιχείων σε βάρος της πιστούχου και των εγγυητών, (ακάλυπτες επιταγές, διοικητικές κυρώσεις, κατάσχεση, καταγγελία), [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με την προαναφερθείσα πολύπλοκη διαδικασία μετατροπής, μεταφοράς και διακίνησης του εγκληματικού προϊόντος μέσω του τραπεζικού συστήματος, την οποία η Παναγιώτα Μπέζα διευκόλυνε με τον προαναφερόμενο τρόπο και με σκοπό πάντοτε την απόκρυψη της αληθούς, (εγκληματικής) προέλευσής του, το προϊόν αυτό απεκρύβη τελικά και δεν κατέστη δυνατή η δέσμευσή του, αφού στους λογαριασμούς των Γριβέα - Βάτσικα, καθώς και αυτούς των εταιριών συμφερόντων τους, σε Ελληνικές Τράπεζες δεν υπάρχουν σήμερα, παρά ασήμαντα υπόλοιπα.

**Β)** Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς της, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Σπυρίδωνα ΠΑΝΤΕΛΙΑ, Χαράλαμπο ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Διονύσιο ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ, Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Φωτεινή Κρέστα και Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ», (Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει της και για να ωφεληθεί άλλος την

περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές της, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **1.ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

### **1α. Υπόθεση δανείου 25.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ/GARDEN BEACH ΑΕ**

Στις 17-12-2010, η αρμόδια Υπό-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, αποτελούμενη από την Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ και τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ και Φωτηνή Κρέστα εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη, από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Σπυρίδωνα ΠΑΝΤΕΛΙΑ, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ, ως μέλη, και η τελευταία ενέκρινε, δυνάμει της υπ' αριθ. 109/17-12-2010 σχετικής απόφασης, την ανάληψη εκ μέρους του Τ.Τ. της έκδοσης του νέου Ομολογιακού Δανείου που η ΔΕΜΚΟ επρόκειτο να εκδώσει για το ποσό των 25.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών. Πραγματοποιήθηκε και πάλι άμεση εκταμίευση ολόκληρου του ποσού του νέου αυτού δανείου την 23-12-2010.

Σύμφωνα ειδικότερα, με το από 23-12-2010 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, Garden Beach Α.Ε., νομίμως εκπροσωπούμενης από την Ελένη ΞΗΝΤΑΡΑΚΟΥ και του Τ.Τ., το οποίο συμμετείχε ως μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος, νομίμως εκπροσωπούμενο, από τον Μάριο Βαρότση και την Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, το προϊόν ύψους, 25.000.000 ευρώ, που αποσκοπούσε στην χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας, θα χρησιμοποιείτο: **α)** κατά ποσό 20.000.000 ευρώ για την συμμετοχή της ΔΕΜΚΟ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία, «Ελληνικές Ξενοδοχειακές Τουριστικές και Γεωργικές Επιχειρήσεις Garden Beach Α.Ε.», της οποίας πραγματικός δικαιούχος είναι ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ, (Garden Beach Α.Ε.), προκειμένου η εκδότρια εταιρία ΔΕΜΚΟ να αποκτήσει το 51% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής και **β)** κατά το εναπομείναν ποσό των 5.000.000 ευρώ, «για την περαιτέρω ανάπτυξη των εταιρικών δραστηριοτήτων της ΔΕΜΚΟ Α.Ε.».

Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, ελήφθησαν οι εξής εγγυήσεις:

**α)** Έγγραφο προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 31.250.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του πραγματικού δικαιούχου και κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**γ)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**δ)** Εκχώρηση - ενεχυρίαση απαιτήσεων της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., (εγγυητής) από ασφαλιστικές αποζημιώσεις στα πλαίσια συμβάσεων που αφορούν την ασφάλιση των ακινήτων.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το παράρτημα IV της δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή οι εκδότριες ή οι εγγυήτριες εταιρίες όφειλαν να μεριμνούν για τη διατήρηση, καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις στην Τράπεζα ελεύθερες από κάθε βάρος σε ποσοστό που θα αναλογούσε στο 60% του εκάστοτε ανεξόφλητου υπολοίπου του

χρέους για το πρώτο έτος λειτουργίας του δανείου και στο 100% από το δεύτερο έτος από τη χορήγηση του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Αναφορικά με την χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Το Τ.Τ., ενέκρινε και χορήγησε το επίμαχο Ομολογιακό Δάνειο στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, παρότι επισημάνθηκαν ρητά οι κίνδυνοι για την Τράπεζα που μπορεί να επιφέρουν: **α)** η εμφανής επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της ΔΕΜΚΟ κατά την κλειόμενη χρήση 2009, (επέκταση ζημιών, υποτίμηση αξίας συμμετοχών κ.λπ.) και η αύξηση των δανειακών της κεφαλαίων στο 11μηνο του 2010, καθώς και **β)** η αυξημένη έκθεση της Τράπεζας στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ γενικότερα.

Σύμφωνα μάλιστα, με τα σχόλια των Ορκωτών Λογιστών για τον ισολογισμό του έτους 2009 της ΔΕΜΚΟ, τα ίδια Κεφάλαια της εταιρίας, ενώ εμφανίζονται να είναι ύψους 310,68 εκατ. ευρώ, θα έπρεπε να εμφανίζονται ουσιαδώς μειωμένα κατά 107,8 εκατ. ευρώ (απόκλιση 33,3%). Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι τους ήταν γνωστά τα ως άνω ζημιογόνα αποτελέσματα και η διαχρονική επιδείνωσή τους, τελικώς εγκρίθηκε η εκ νέου χρηματοδότηση της ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. —και μάλιστα σε χρονική περίοδο αδιαμφισβήτητης οικονομικής κρίσης της Χώρας και συνακόλουθα του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος— καθόσον θεωρήθηκε από τους υπευθύνους της Τράπεζας ότι οι ανωτέρω κίνδυνοι αντισταθμίζονται από:

- την επαρκή κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας μέσω της παροχής εγγυήσεων (προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και εταιρική εγγύηση «GARDEN BEACH Α.Ε.»).
- την αξία των παρεχόμενων εξασφαλίσεων: η Τράπεζα εξακολουθεί να έχει ενεχυριασμένο το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», η αξία του οποίου ανερχόταν το 2008 σε Ευρώ 19,8 εκατ., οπότε ο δείκτης κάλυψης του δανείου θα διαμορφωνόταν σε 141% το οποίο κρίνεται και πάλι ικανοποιητικό.

- το σύνολο των εκτάσεων/κτισμάτων που δίδεται ως εξασφάλιση αναφορικά με το καινούριο δάνειο, η αποτίμηση του οποίου δίνει έναν δείκτη κάλυψης 166% για την Τράπεζα, ο οποίος για ένα μη εμπορικό ακίνητο κρίνεται επαρκής·
- τη διεύρυνση της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων·
- την πολύ καλή μέχρι σήμερα συναλλακτική συμπεριφορά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και την ομαλή αποπληρωμή του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της.

Όμως, οι ανωτέρω παραδοχές της Τράπεζας, ουδόλως ευσταθούν και δεν αντισταθμίζουν σε καμία περίπτωση τους διαπιστωθέντες κινδύνους για την περιουσία της, διότι:

**α)** Δεν καλύπτονται επαρκώς οι απαιτήσεις της Τράπεζας από την παροχή της προσωπικής εγγύησης του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και της εταιρικής εγγύησης της GARDEN BEACH Α.Ε. Για την ακρίβεια οι εν λόγω εγγυήσεις έχουν, ως ελέχθη και ανωτέρω, μηδενική διασφαλιστική αξία, η μεν προσωπική εγγύηση καθόσον δεν συνοδεύεται και από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, η δε εταιρική εγγύηση της GARDEN BEACH Α.Ε. καθόσον συνδέεται άμεσα (και έμμεσα) με τον οφειλέτη, (συνδεδεμένος κίνδυνος), ενώ η οικονομική της εικόνα ήταν ζημιογόνος, καθόσον από το έτος 2009 και μετά δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες ύψους 2.893.000 ευρώ. Την 31-12-2010, μάλιστα, οι ταμειακές ροές της από λειτουργικές δραστηριότητες ήταν αρνητικές κατά 19.715.000 ευρώ, καθώς εμφανίζονταν μηδενικές εισροές, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 7].

**β)** Η ενεχυρίαση του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της, «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», πέραν του ότι δεν γίνεται

καθόλου αποδεκτή ως εξασφάλιση, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. ι (1), σελ. 36], ενέχει στην ουσία μηδενική διασφαλιστική αξία για όσους λόγους αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω υπό στοιχείο Α.2. (1) του παρόντος.

γ) Το λεχθέν στη συνέχεια, περί της *διεύρυνσης της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων*, δεν συνιστά διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας.

δ) Η διατύπωση της θέσεως περί της *πολύ καλής μέχρι τότε συναλλακτικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και της ομαλής αποπληρωμής του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της*, (ήτοι του δανείου των 7.500.000 ευρώ που έλαβε από το Τ.Τ. τον Ιούνιο του έτους 2009, το οποίο ήταν και το μοναδικό που αποπλήρωσε), έγινε εκ μέρους της Τράπεζας σχετικά πρόωρα, καθόσον η ΔΕΜΚΟ δεν ήταν μακροχρόνιος πελάτης της, ώστε να μπορεί να σχηματίσει ασφαλή εικόνα για την όλη συναλλακτική συμπεριφορά του, ενώ ήδη οι ενδείξεις περί της τελευταίας συναλλακτικής συμπεριφοράς, εκ μέρους της εταιρίας ήταν αρνητικές, (όσον αφορά στο πρώτο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ που έλαβε τον Οκτώβριο του έτους 2008, το οποίο μάλιστα είχε και περίοδο χάριτος 1 έτους).

### **1β. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ομολογιακών Δανείων ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΜΚΟ**

Με επιστολή της ΔΕΜΚΟ τον Δεκέμβριο του 2011, ζητήθηκε από το Τ.Τ. να εξετάσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των Ομολογιακών Δανείων του Ομίλου, για τα οποία μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος είναι η συγκεκριμένη Τράπεζα, [σχετική η από 16-1-2012 επιστολή της ΔΕΜΚΟ προς το Τ.Τ.].

Τα Ομολογιακά Δάνεια τα οποία αιτήθηκε η εταιρία για αναδιάρθρωση είναι τα εξής:

α) Το 1<sup>ο</sup> Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Νοέμβριο του 2008, συνολικού ποσού

21.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στον ποσό των 14.000.000 ευρώ.

**β)** Το 2° Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Δεκέμβριο του 2010, συνολικού ποσού 25.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στο ποσό των 24.500.000 ευρώ.

Οι ληξιπρόθεσμες δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, κατά την ημερομηνία εξέτασης του ως άνω αιτήματος αναδιάρθρωσης από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ., ανέρχονταν στο συνολικό ποσό των 4.000.000 ευρώ, (3.500.000 ευρώ για το 1° Ο/Δ των 21.000.000 ευρώ και 500.000 ευρώ για το 2° Ο/Δ των 25.000.000 ευρώ).

Στις 19-1-2012, η Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο ως Πρόεδρο και τους, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφασή της, κατόπιν της από 19-1-2012 εισήγησης της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενης από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, η οποία αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ως άνω Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., όπως *«εγκρίνει την αναδιάρθρωση των δύο Ο/Δ της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υφιστάμενου υπολοίπου συνολικά 38.500.000 ευρώ, σε ένα, με αύξηση του ποσού κατά 4.000.000 ευρώ, (νέο όριο 42.500.000 ευρώ), 10ετούς διάρκειας, με επιτόκιο 6m EURIBOR, πλέον περιθωρίου 5,50%, υπό την παροχή σωρευτικά των εγγυήσεων των δύο δανείων, με σκοπό: α) την άμεση εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών ποσού σήμερα 4.000.000 ευρώ και β) την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των ανεξόφλητων ομολογιών μετά το 2017, προκειμένου για την ταμειακή διευκόλυνση της εταιρίας»*, έκανε αποδεκτή την ανωτέρω εισήγηση για την αναδιάρθρωση των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας



ΔΕΜΚΟ, [σχετική η υπ' αριθ. 1/19-1-2012 Εισήγηση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων και η υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και το από 26-1-2012 Πρόγραμμα Έκδοσης Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 42.500.000 μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / GARDEN BEACH και του Τ.Τ.].

Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας έναντι της αναχρηματοδότησης του νέου αυτού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 42.500.000 ευρώ, ελήφθησαν οι κάτωθι εγγυήσεις:

**α)** Προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 53.125.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., επί ακινήτων ιδιοκτησίας της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., εκτιμηθείσας αξίας 46.546.000 ευρώ, (Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων τον Φεβρουάριο του 2009) και 40.829.000 ευρώ (CBRE/Axies τον Ιανουάριο του 2010), καθώς και λογιστικής αξίας, από το 2002 μέχρι το 2011, 6.758.000 ευρώ.

**β)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**γ)** Εκχώρηση αποζημιώσεων στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

**δ)** Ενέχυρο Α' σειράς επί του 50% της εταιρίας HPC, (πρώην Bestline), αξίας 19,8 εκατ. Ευρώ.

**ε)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**στ)** Διατήρηση υφιστάμενων μη ενεχυρασμένων καταθέσεων εταιριών του Ομίλου ύψους 15.900.000 ευρώ.

Σε σχέση με την παραπάνω νέα χρηματοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 42.500.000 ευρώ, υπό τους ανωτέρω όρους, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ διαπίστωσαν τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 5-8].

Με βάση τα δημοσιευμένα και ελεγμένα οικονομικά στοιχεία χρήσης 2011 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έγκρισης της

επίμαχης χρηματοδότησης— προέκυπταν και ήταν γνωστά τα ακόλουθα οικονομικά δεδομένα:

**α)** Τα έσοδα συμμετοχών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 1.250.000 ευρώ και αφορούσαν στο σύνολό τους το μέρισμα από την Hellenic Post Credit (για το οποίο έγινε λόγω αναλυτικά ανωτέρω). Η ΔΕΜΚΟ δεν είχε εισπράξει μέρισμα από τις υπόλοιπες συμμετοχές της.

**β)** Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.096.000 ευρώ, θεωρούνται υψηλά, δεδομένου τόσο του αριθμού του προσωπικού της εταιρίας (σύμφωνα με την τελευταία διαθέσιμη αναφορά της ICAP τον 12/2010 ανέρχεται σε 71 άτομα), όσο και των εσόδων από μερίσματα.

**γ)** Τα μερικά αποτελέσματα ήταν ζημιογόνα (-12.950.000 ευρώ το 2011 έναντι -13.707.000 ευρώ το 2010), με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των χρεωστικών τόκων. Ως αποτέλεσμα, τα ήδη ζημιογόνα αποτελέσματα επιδεινώθηκαν έτι περαιτέρω, (Ζημίες Προ Φόρων 13.240.000 ευρώ το 2011 έναντι Ζημιών Προ Φόρων 5.941.000 ευρώ το 2010).

**δ)** Το ποσό διαθεσίμων (90.429.000 ευρώ) ήταν υψηλό.

**ε)** Το ποσό που εμφανιζόταν στα Χρεόγραφα και τις Μετοχές, (112.398.000 ευρώ) αποτελούσε το 18,5% του ενεργητικού.

**στ)** Υπήρχαν επιταγές σε καθυστέρηση και χρεώστες διάφοροι συνολικού ποσού 6.000.000 ευρώ.

**ζ)** Οι συμμετοχές της ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 353.385.000 ευρώ, αποτελούσαν το 58% του ενεργητικού.

Όπως μάλιστα, σημειώνεται στην από 31-12-2011 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και ειδικότερα στη Βάση για γνώμη με Επιφύλαξη:

*«Η εσωτερική λογιστική αξία των 20 μη εισηγμένων εταιριών ανέρχεται σε 66.124.000 ευρώ και η απαιτούμενη πρόβλεψη για υποτίμηση σε 136.676.000 ευρώ. Η αποτίμηση των προεγγραφών για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και των λοιπών συμμετοχών έγινε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920.*

*Ειδικότερα ως προς τις προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, η αξία τους εμφανίζεται περίπου σταθερή, 110.823.000 ευρώ τουλάχιστον από 31-1-2006, με κίνδυνο είτε οι επιχειρήσεις να μην ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, είτε οι προεγγραφές να θεωρούνται άκυρες, (Ν. 2238/1994, άρθρο 79 παρ. 4)».*

Επίσης, παρατηρήθηκε αναντιστοιχία μεταξύ του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΜΚΟ για τη χρήση 2011, στο οποίο οι συμμετοχές ανέρχονταν σε 26 και των σημειώσεων του Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις οποίες ανέρχονταν σε 20. Επισημαίνεται δε όσον αφορά στην οικονομική εικόνα ιδίως της εταιρίας Garden Beach, η οποία τέθηκε και ως εγγυήτρια της υπό κρίσιν χρηματοδότησης, ότι τα τελευταία τρία (3) έτη πριν από την χορήγηση του ως άνω Ο/Δ, η εν λόγω εταιρία δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες, ύψους 2.893.000 ευρώ, [σχετικές οι παρατηρήσεις επί των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, στις οποίες συμμετέχει η ΔΕΜΚΟ σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 6-8].

Παρά τα ανωτέρω, τα οποία ήταν γνωστά, στην Παναγιώτα Μπέζα, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα λήψεως των κρίσιμων αποφάσεων για την χορήγηση ή μη της νέα αιτούμενης χρηματοδότησης στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, η χρηματοδότηση προτάθηκε και χορηγήθηκε εν τέλει, επί τη βάσει των εξασφαλίσεων που θεωρήθηκαν επαρκείς, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ζημιογόνα αποτελέσματα και η εμφανής διαχρονική επιδείνωσή τους και χωρίς να αξιολογηθούν γενικά οι συμμετοχές της πιστούχου, οι οποίες αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ενεργητικού της, ιδίως δε της εταιρίας Garden Beach που είναι εγγυήτρια στην χρηματοδότηση που χορηγήθηκε για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 8].

Σχετικά δε με ληφθείσες ως άνω εγγυήσεις για την εξασφάλιση της επίμαχης χρηματοδότησης, οι αρμόδιοι

Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, σημείωσαν επιπροσθέτως, τα εξής:

**α)** Η προσημείωση υποθήκης επί του ακινήτου αυξήθηκε από ποσό 31.250.000 ευρώ σε ποσό 53.125.000 ευρώ, (ήτοι διαφορά ποσό 21.875.000 ευρώ), χωρίς, ωστόσο, να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της ακρίβειας του υπολογισμού του ποσού της προσημείωσης, καθόσον δεν προσκομίστηκε πρόσφατη μελέτη εκτίμησης του ακινήτου. Οι εκτιμήσεις δε που τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΤτΕ ήταν παρελθόντων ετών και συγκεκριμένα του Φεβρουαρίου του 2009 και του Ιανουαρίου του 2010 με μέγιστη εκτιμώμενη αξία το ποσό των 46.500.000 ευρώ. Πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθεί εν προκειμένω, ότι η εν λόγω εγγύηση έρχεται πλέον προς κάλυψη μεγαλύτερου δανείου, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί προς τούτο με βάση τη διασφαλιστική αξία του ακινήτου, η οποία ανέρχεται στα 20.000.000 ευρώ περίπου. Με άλλα λόγια, η ως άνω εγγύηση καλύπτει το νέο δάνειο σε ποσοστό μόλις 47%.

**β)** Σύμφωνα με το παράρτημα IV της νέας δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή εκδότριες ή εγγυήτριες εταιρείες, θα μεριμνούν να διατηρούν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις *ελεύθερες από κάθε βάρος, (μη ενεχυριασμένες)*, ύψους 15.900.000 ευρώ, μέχρι ολοσχερούς εξόφλησης του δανείου. Ωστόσο, επήλθε τροποποίηση της εν λόγω ρήτρας, καθώς η αρχική προέβλεπε την διατήρηση ποσοστού 60% επί του ανεξόφλητου υπολοίπου για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Ο/Δ και σε 100% για τον δεύτερο χρόνο. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο όρος αυτός δεν τηρήθηκε, [σχετικά και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 4]. Να σημειωθεί δε, όσον αφορά στην τελευταία τούτη εγγύηση, ότι σε κάθε περίπτωση δεν διασφάλιζε καθόλου τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις της Τράπεζας με τον τρόπο που ετέθη, ενόψει του γεγονότος ότι δεν συνεστήθη ενέχυρο επί των επίμαχων καταθέσεων υπέρ της Τράπεζας.

Όσον αφορά δε την εξυπηρέτηση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές διαπίστωσαν ότι «μετά την αναδιάρθρωση των Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ

από το Τ.Τ., η εταιρία δεν έχει προβεί σε καμία αποπληρωμή κεφαλαίου ή τόκων», [σχετική η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

Για την *συνολική δανειοδότηση* του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Και στην περίπτωση αυτή, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας διενήργησαν τις ως άνω χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση του συγκεκριμένου πιστούχου, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή του, και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Προς επίρρωση της σχετικής εκτίμησης, αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία:

Κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline), την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου, ενώ η συναφθείσα την 26-1-2012 χρηματοδότηση προς την ίδια εταιρία, ύψους 42.500.000 ευρώ, είχε περιθώριο 5,5% πάνω από το Euribor εξαμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της.

Εν κατακλείδι, πρέπει να σημειωθεί και το εξής:

Το Τ.Τ., ενώ γνώριζε, (ακόμη και την 30-6-2012) το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησε στις δέουσες ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας: **α)** είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, **β)** είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, **γ)** είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012, το άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, (ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο), στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του

κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

**1γ. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ο/Δ 48.000.000 ευρώ και χορήγησης νέου δανείου 4.000.000 ευρώ προς VILLAGE ROADSHOW**

Τον Μάρτιο του 2012, το ΤΤ ενέκρινε την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, ύψους 48.000.000 ευρώ, με κεφαλαιοποίηση της ληξιπρόθεσμης οφειλής ύψους 2.300.000 ευρώ, επιμήκυνση της διάρκειας κατά 2 έτη και μείωση των δόσεων του 2012 και 2013 σε 250.000 ευρώ ανά εξάμηνο έναντι 2.300.000 ευρώ, ενώ ως πρόσθετη εξασφάλιση εκχωρήθηκαν στην τράπεζα δύο συμβάσεις της πιστούχου με την COSMOTE.

Στις 30-3-2012, εγκρίθηκε η έκδοση νέου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, Ομίλου ΔΕΜΚΟ, ύψους 4.000.000 ευρώ για κεφάλαιο κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα, διάρκειας 11,5 έτη, (λήξη 2023), με εξαμηνιαίες αποπληρωμές, με την πρώτη 30 μήνες μετά την εκταμίευση. Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου παρασχέθηκαν: α) προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, β) εταιρική εγγύηση της ΔΕΜΚΟ Α.Ε., γ) ενέχυρο Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και δ) προσημείωση Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank.

Στο ίδιο ακίνητο δε αποφασίστηκε να εγγραφεί υπέρ του Τ.Τ. και Γ' σειράς προσημείωση ύψους 2.500.000 ευρώ, προς εξασφάλιση ορίου Ε/Ε της Cosmoline, (χρηματοδότηση από την Τ Bank) σαν συμπληρωματικό κάλυμμα, προκειμένου να επιστραφεί η προσωπική επιταγή εκδόσεως του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ύψους 1.300.000 ευρώ, λήξης 30-4-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ ως Πρόεδρο

και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ και εσένα, ως μέλη, την υπ' αριθ. 95/30-3-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη και το από τον Απρίλιο του 2012 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 4.000.000 μεταξύ των εταιριών VILLAGE ROADSHOW / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το Τ.Τ. επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ., που υπογράφεται από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες, (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες. Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.



Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW / INTERTEL και VILLAGE FILMS / D.C. INTERACTIVE για την τριετία 2006-2008 — ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS) ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ. στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, η Παναγιώτα Μπέζα και οι συγκατηγορούμενοι της, έχοντας τη διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας πρέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά την προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αυτή είχε μόνο ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά την εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετικά και ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ

παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

γ) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση, (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

δ) Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β΄ σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β΄ σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων του Τ.Τ. και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το Τ.Τ. μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου

ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσουν ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε η εν λόγω εξαγορά, χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβουν υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν.

Αν αντιθέτως, ειλικρινής πρόθεση των υπευθύνων της Τράπεζας ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα εισηγούνταν και θα αποφάσιζαν τη θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ, είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Όσον αφορά δε στο Ομολογιακό Δάνειο. (30-3-2012), ύψους 4.000.000 ευρώ, προς την VILLAGE ROADSHOW / Όμιλο ΔΕΜΚΟ, αυτό χορηγήθηκε παρά την προηγηθείσα υπέρογκη δανειοδότηση των θυγατρικών εταιριών των ομίλου ΔΕΜΚΟ, που είχε λάβει χώρα χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις για την τράπεζα, γεγονότα που ήταν ήδη γνωστά στην Παναγιώτα Μπέζα και χωρίς να έχει μεσολαβήσει στο μεταξύ καμία βελτίωση των οικονομικών τους στοιχείων ή της πιστοληπτικής ικανότητας των εταιριών αυτών, (το 2011 η VILLAGE ROADSHOW εμφάνιζε πτώση του κύκλου εργασιών κατά 4,5%, τα ΚΠΦΤ ήταν θετικά, αλλά δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων, ενώ τα αποτελέσματα χρήσης ήταν ζημιογόνα (-2.305.000 ευρώ), γεγονός που οδηγεί σε περαιτέρω επιδείνωση των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία μειώνονται σε 512.000 ευρώ, ενώ η διαβάθμιση της πιστοληπτικής της ικανότητας τον Οκτώβριο του 2011 ήταν D).

Περαιτέρω, επισημαίνεται ο ιδιαίτερα μακροπρόθεσμος χαρακτήρας του δανείου αυτού, καθώς και η μεγάλη περίοδος χάριτος, γεγονός που δεν συνάδει με τον σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, καθώς: **1)** οι ανάγκες κεφαλαίου κίνησης καλύπτονται με βραχυπρόθεσμο

δανεισμό κατά τη συνήθη τραπεζική πρακτική και **2)** δεν υποστηρίζεται από τον ταμειακό κύκλο της εταιρίας, (στην υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, χαρακτηριστικά αναφέρονται, μεταξύ άλλων: **α)** ως σημαντικοί κίνδυνοι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τράπεζες και η χαμηλή συγκέντρωση πελατών, χωρίς περαιτέρω εξειδίκευση των στοιχείων αυτών, **β)** στην αξιολόγηση οικονομικών μεγεθών, η μείωση του κύκλου εργασιών κατά 4,14%, τα ζημιογόνα αποτελέσματα χρήσης, κατά ποσό 2.390.845 ευρώ, η μείωση των ιδίων κεφαλαίων από 3.981.195 ευρώ το 2009 σε 876.057 ευρώ το 2011, τα πολύ υψηλά λειτουργικά έξοδα, που επιβαρύνουν τα τελικά μεγέθη – το ετήσιο κόστος μισθοδοσίας και ενοικίων, κατά το έτος 2011, διαμορφώθηκε στα 13,6 και 13,5 εκ. ευρώ αντίστοιχα, τα υψηλά χρηματοοικονομικά έξοδα 3 εκ. ευρώ ως αποτέλεσμα του υψηλού δανεισμού και η πρόβλεψη των ζημιών χρήσης στο ποσό των 2,39 εκ. ευρώ).

Ανακεφαλαιώνοντας, η Παναγιώτα Μπέζα και οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοι της, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά την διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν, τόσο τις προαναφερόμενες χρηματοδοτήσεις-υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, όσο και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών

κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ τουλάχιστον.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

## **2. Υπόθεση Ο/Δ δανείου 1.000.000 ευρώ, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ»**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση της ως άνω εταιρίας με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα,

Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά την διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (IK/ΞΚ) από 4,57 στις 31.12.2008 σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημίες 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000 ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011. Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000

ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεών της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενη αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπαρέσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά τη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ. 150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές της ζημίωσε εν γνώσει της, την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας,

«ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού δεν ελήφθη καμία απολύτως εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας της και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%.

Το γεγονός αυτό όμως, δεν αναιρεί την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

## **20. Διονυσίου Γκολφινόπουλου του Γεωργίου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου



εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη, Φωτεινή Κρέστα, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Σπυρίδωνα Παντελιά, Χαράλαμπο Σιγανό, Λυδία Κεκρίδου, Γεώργιο Ξυφαρά Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρουσό και Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (ΤΤ), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και πιστοδοτήσεων προς θυγατρικές του ΤΤ, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **1. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

### **Υπόθεση Δανείου 21.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ**

Στις 24-10-2008, ήτοι 9 ημέρες μετά την εξαγορά του 50% της Bestline από το ΤΤ, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του ΤΤ, αποτελούμενη από τους, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπο ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκαν στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρο, Διονύσιο Γκολφινόπουλο και τους, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Αντώνιο Καμινάρη, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία, δυνάμει της υπ' αριθ. 73/31-10-2008 απόφασης, ενέκρινε, την συμμετοχή του ΤΤ στην έκδοση Ομολογιακού Δανείου, ύψους 21.000.000 ευρώ, διάρκειας 6 ετών και 12μηνης περιόδου χάριτος, υπέρ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ Α.Ε.

Σύμφωνα με το από 24-11-2008 Πρόγραμμα Έκδοσης του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και του ΤΤ, νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, σκοπός ήταν *«η χρησιμοποίησή του για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας στο πλαίσιο των εταιρικών σκοπών της»* και συγκεκριμένα: **α)** ποσό 6.335.000 ευρώ για την αποπληρωμή υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης της εταιρίας προς την Τράπεζα Πειραιώς και **β)** το εναπομείναν ποσό ύψους μέχρι 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η οποία, παράλληλα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση *«να χρησιμοποιήσει το Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται»*.

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση του συνολικού ποσού του ως άνω Ομολογιακού Δανείου σε 4 δόσεις των 6.330.000, των 390.000, των 7.000.000 και των 7.000.000 ευρώ αντίστοιχα εντός μηνός, (από 24-11-2008 έως και την 2-12-2008), ενώ για την συμμετοχή της Τράπεζας στην κάλυψη έκδοσης του δανείου αυτού ελήφθησαν οι ακόλουθες εγγυήσεις:

**α)** Δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας διαχείρισης πιστωτικών καρτών Bestline Α.Ε., αξίας 19.800.000 ευρώ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

γ) Δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ.

Αναφορικά με τις ως άνω εγγυήσεις επισημαίνονται τα εξής:

Οι εν λόγω εγγυήσεις, κρίνονται παντελώς ανεπαρκείς, (στην ουσία μηδενικές), για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας για τους ακόλουθους λόγους:

α) Όσον αφορά στην πρώτη ως άνω εξασφάλιση, (δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline), τούτη είναι μη αποδεκτή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [με βάση την οποία για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: *«Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον προέρχεται, η εν λόγω εξασφάλιση, από μετοχές εταιρίας που ελέγχει η ίδια η πιστούχος ΔΕΜΚΟ (συνδεδεμένος κίνδυνος).*

Επιπλέον, οι μετοχές της εταιρίας Bestline ήταν ήδη βεβαρυμμένες με ενέχυρο υπέρ άλλης Τράπεζας, (της Τράπεζας Πειραιώς), ως εξασφάλιση δανείου με υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ. Επιπροσθέτως, η εκτίμηση του 50% των μετοχών της Bestline, που δεσμεύτηκαν υπέρ της Τράπεζας ως εγγύηση, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, βασίστηκε στην αποτίμηση της εταιρίας συνυπολογιζόμενης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της.

Συγκεκριμένα, στην από 24-10-2008 εισήγηση των Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Χαράλαμπου ΓΙΑΓΚΟΥΔΗ και Φωτεινής ΚΡΕΣΤΑ στα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., περί συμμετοχής της Τράπεζας στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της ΔΕΜΚΟ, αναφέρεται ότι η εμπορική αξία της εταιρίας Bestline, ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ., *«είναι σύμφωνα με την μελέτη της Deloitte 40.000.000 ευρώ».*

Ωστόσο, το ως άνω λεχθέν περί της αξίας του 100% της εταιρίας είναι ανακριβές, πέραν από τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν και εκ του ότι ο διπλασιασμός του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρίας, μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο, δεν συνεπάγεται τον διπλασιασμό και της εμπορικής αξίας της. Η εμπορική αξία μιας εταιρίας, εκτός από τα προφανή περιουσιακά στοιχεία της, (πάγια, ίδια κεφάλαια κ.λπ.), εξαρτάται από τα προσδοκώμενα κέρδη, ουσιαστικά δηλαδή από τον κύκλο εργασιών (τρέχοντα και προβλεπόμενο), ο οποίος με τη σειρά του είναι αποτέλεσμα του εύρους και της ποιότητας του πελατολογίου της εταιρίας που δεν επηρεάζεται, (πελατολόγιο) από την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής.

Εξάλλου, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12-2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, **α)** ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και **β)** στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε από την τότε Διοίκηση της Bestline.

**β)** Όσον αφορά στην δεύτερη ως άνω εγγύηση, (προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ), κρίνεται επίσης ως μηδενικής αξίας για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας, καθόσον σύμφωνα με την επικρατούσα στην τραπεζική πρακτική «αρχή της συντηρητικότητας», οι προσωπικές εγγυήσεις, ακόμα και ευηπόληπτων θεωρούμενων προσώπων, δεν τεκμηριώνουν διασφαλιστική αξία υπέρ αυτών, εάν δεν συνοδεύονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, όπως εν προκειμένω, αλλά ενέχουν μόνον ηθική αξία, [σχετικά και Σχόλια πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 3, όπου υπό το κεφάλαιο 1 στον υπολογισμό της διασφαλιστικής αξίας, η προσωπική εγγύηση αποτιμάται με 0%].

Σύμφωνα δε με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ για τον υπολογισμό των αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι εγγυήσεις του φυσικού προσώπου έχουν μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία,

[σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, όπου απεικονίζονται οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιεί η ΤτΕ· για την εγγύηση φυσικού προσώπου ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας].

γ) Όσον αφορά την τρίτη ως άνω εγγύηση, (δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ) και αυτή κρίνεται ανεπαρκής για την διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, καθόσον, αφενός μεν αφορά σε ένα επενδυτικό προϊόν ευμετάβλητο και εκτεθειμένο σε μεγάλες αυξομειώσεις τιμών, όπως είναι οι μετοχές, (high risk), χωρίς μάλιστα να διαλαμβάνεται και πρόνοια για την περίπτωση πτώσης της αξίας των τελευταίων κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, αφετέρου δε αποτελεί συνδεδεμένο κίνδυνο, αφού σχετίζεται και πάλι με εταιρία του ίδιου του οφειλέτη, (μηδενική διασπορά).

Από την άλλη πλευρά —όπως παρανόμως και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, και συγκεκριμένα του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/2006 και μετέπειτα ΕΤΠΘ 281/2009]— προβλέφθηκε στο από 24-11-2008 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ότι ο Διαχειριστής Πληρωμών ή οι Ομολογιούχοι Δανειστές, ήτοι η Τράπεζα, *«δεν θα υποχρεούνται, καθ' οιονδήποτε χρόνο, να παρακολουθούν, διαβεβαιώνουν ή επαληθεύουν την κατά τα ανωτέρω χρήση του προϊόντος του Ομολογιακού Δανείου»*.

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Διονύσιος Γκολφινόπουλος και οι συγκατηγορούμενοι του, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν χρηματοδοτήσεις-υπέρογκο δανεισμό

εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 5.292.000 ευρώ *τουλάχιστον*. Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των χρηματοδοτήσεων που έλαβαν χώρα προς τη ΔΕΜΚΟ (εκτός από το προαναφερόμενο Ο/Δ, ακολούθησε άλλο ένα Ο/Δ τον Δεκέμβριο του 2010, ποσού 25.000.000 ευρώ και τον Ιανουάριο του 2012 αναδιάρθρωση των δύο αυτών δανείων στο ποσό των 42.500.000 ευρώ) έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της Τράπεζας κατά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, το οποίο υπόλοιπο, ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ (οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

## **2. Υπόθεση εταιριών ASPEN-ALMOND-EKTASIS**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε., ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: α) η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε.

έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009, **β)** η ALMOND AKINHΤΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009 και **γ)** η EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ την 8-4-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHΤΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία «ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands. Αντιστοίχως, η ALMOND AKINHΤΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφοτέρων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN

12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά στην διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

1) Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

2) Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTΩN A.E. και ASPEN AKINHTΩN A.E. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP και χωρίς διαθέσιμες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, λόγω της νεοσύστατης φύσης τους (συστήθηκαν μόλις τον Δεκέμβριο του 2008). μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F. Το δε μετοχικό κεφάλαιο καθεμίας από τις εταιρίες αυτές ήταν μόλις 60.000 ευρώ.

3) Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

Και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, επισημαίνεται και το εξής:

Αν πίστευαν δε, ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHTΩN A.E. και ALMOND AKINHTΩN A.E. ήταν, αντιστοίχως, οι Σοφία ΤΟΛΟΥ και Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξιοσημείωτο είναι ότι στις φορολογικές δηλώσεις τους για το έτος



2009 δήλωσαν εισόδημα μόλις 7.905 ευρώ η πρώτη και 111.949 ευρώ ο δεύτερος.

**4)** Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**5)** Στις περιπτώσεις και των τριών (3) ως άνω εταιριών (ALMOND, ASPEN, EKTASIS) δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**6)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους, ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» σας και θεμελιώνει την πρόθεσή σας να ζημιώσετε την περιουσία της τράπεζας προς όφελος των ως άνω πιστούχων, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

**7)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων. Περαιτέρω, δεν ελήφθη υπόψη το ότι η διάρκεια του Ο/Δ ήταν 21 έτη, ενώ η διάρκεια της μίσθωσης μεταξύ ASPEN και BAYER HELLAS ήταν 12ετής, (χωρίς να προσδιορίζεται ο χρόνος έναρξης της) και ήδη η χρηματοπιστωτική

κρίση επηρέαζε τον κλάδο των ακινήτων οδηγώντας σε μειώσεις των μισθωμάτων. Τα ανωτέρω ισχύουν και για την περίπτωση της ASPEN, όπου τα Ο/Δ είχαν διάρκεια 21 έτη, ενώ οι αντίστοιχες μισθώσεις με τις εταιρίες UNILEVER και BERTOLUCCI, ήταν διάρκειας 12 ετών, η δε τελευταία έληγε μετά από μόλις 2 έτη. Μάλιστα στην τελευταία περίπτωση, το εισπραττόμενο μίσθωμα 3 μηνών επαρκούσε μόνο για την αποπληρωμή των τόκων της αντίστοιχης περιόδου, με αποτέλεσμα η ASPEN ν' αντιμετωπίζει δυσχέρεια στην αποπληρωμή των υποχρεώσεων της σε κάθε εκτοκιστική περίοδο (βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 2040/17.12.2010 έγγραφο της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα).

**8)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση-υπέρογκο δανεισμό των εταιριών α) ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. και β) ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιελάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 53.700.000 ευρώ.

### **3. Υπόθεση Ο/Δ δανείου 1.000.000 ευρώ, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ»**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση της ως άνω εταιρίας με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα, Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά στη διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (ΙΚ/ΞΚ) από 4,57 στις 31.12.2008

σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημίες 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000 ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011. Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000 ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεων της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενη αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπάρεσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά τη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP

από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ. 150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού δεν ελήφθη καμία απολύτως εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει μα σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%.

Το γεγονός αυτό όμως, δεν αναιρεί την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει

ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

## **21. Χαράλαμπος Σιγανός του Εμμανουήλ:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Αναστασία Σακελλαρίου, Περικλή Χανάκη, Παναγιώτα Μπέζα, Χρήστο Μαρούσο, Ιωάννη Τσαγδή, Σπυρίδωνα Παντελιά, Λυδία Κεκρίδου, Αθανάσιο Χασάπη, Φωτεινή Κρέστα, Ιωάννη Λεβεντίδη, Διονυσιο Γκολφινόπουλο και Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ», (Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με την μορφή ομολογιακών δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **1. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

### **1α. Υπόθεση δανείου 25.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ/GARDEN BEACH ΑΕ**

Στις 17-12-2010, η αρμόδια Υπό-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, αποτελούμενη από την Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ και τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ και Φωτηνή Κρέστα εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη, από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Σπυρίδωνα ΠΑΝΤΕΛΙΑ, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ, ως μέλη, και η τελευταία ενέκρινε, δυνάμει της υπ' αριθ. 109/17-12-2010 σχετικής απόφασης, την ανάληψη εκ μέρους του Τ.Τ. της έκδοσης του νέου Ομολογιακού Δανείου που η ΔΕΜΚΟ επρόκειτο να εκδώσει για το ποσό των 25.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών. Πραγματοποιήθηκε και πάλι άμεση εκταμίευση ολόκληρου του ποσού του νέου αυτού δανείου την 23-12-2010.

Σύμφωνα ειδικότερα, με το από 23-12-2010 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, Garden Beach Α.Ε., νομίμως εκπροσωπούμενης από την Ελένη ΞΗΝΤΑΡΑΚΟΥ και του Τ.Τ., το οποίο συμμετείχε ως μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος, νομίμως εκπροσωπούμενο, από τον Μάριο Βαρότση και την Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, το προϊόν ύψους, 25.000.000 ευρώ, που αποσκοπούσε στην χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας, θα χρησιμοποιείτο: **α)** κατά ποσό 20.000.000 ευρώ για την συμμετοχή της ΔΕΜΚΟ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία, «Ελληνικές Ξενοδοχειακές Τουριστικές και Γεωργικές Επιχειρήσεις Garden Beach Α.Ε.», της οποίας πραγματικός δικαιούχος είναι ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ, (Garden Beach Α.Ε.), προκειμένου η εκδότρια εταιρία ΔΕΜΚΟ να αποκτήσει το 51% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής και **β)** κατά το εναπομείναν ποσό των 5.000.000 ευρώ, «για την περαιτέρω ανάπτυξη των εταιρικών δραστηριοτήτων της ΔΕΜΚΟ Α.Ε.».

Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, ελήφθησαν οι εξής εγγυήσεις:

**α)** Έγγραφο προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 31.250.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του πραγματικού δικαιούχου και κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**γ)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**δ)** Εκχώρηση - ενεχυρίαση απαιτήσεων της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., (εγγυητής) από ασφαλιστικές αποζημιώσεις στα πλαίσια συμβάσεων που αφορούν την ασφάλιση των ακινήτων.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το παράρτημα IV της δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή οι εκδότριες ή οι εγγυήτριες εταιρίες όφειλαν να μεριμνούν για τη διατήρηση, καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις στην Τράπεζα ελεύθερες από κάθε βάρος σε ποσοστό που θα αναλογούσε στο 60% του εκάστοτε ανεξόφλητου υπολοίπου του χρέους για το πρώτο έτος λειτουργίας του δανείου και στο 100% από το δεύτερο έτος από τη χορήγηση του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Αναφορικά με την χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Το Τ.Τ., ενέκρινε και χορήγησε το επίμαχο Ομολογιακό Δάνειο στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, παρότι επισημάνθηκαν ρητά οι κίνδυνοι για την Τράπεζα που μπορεί να επιφέρουν: **α)** η εμφανής επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της ΔΕΜΚΟ κατά την κλειόμενη χρήση 2009, (επέκταση ζημιών, υποτίμηση αξίας συμμετοχών κ.λπ.) και η αύξηση των δανειακών της κεφαλαίων στο 11μηνο του 2010, καθώς και **β)** η αυξημένη έκθεση της Τράπεζας στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ γενικότερα.

Σύμφωνα μάλιστα, με τα σχόλια των Ορκωτών Λογιστών για τον ισολογισμό του έτους 2009 της ΔΕΜΚΟ, τα ίδια Κεφάλαια της εταιρίας, ενώ εμφανίζονται να είναι ύψους 310,68 εκατ. ευρώ, θα



έπρεπε να εμφανίζονται ουσιαστικά μειωμένα κατά 107,8 εκατ. ευρώ (απόκλιση 33,3%). Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι τους ήταν γνωστά τα ως άνω ζημιογόνα αποτελέσματα και η διαχρονική επιδείνωσή τους, τελικώς εγκρίθηκε η εκ νέου χρηματοδότηση της ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. —και μάλιστα σε χρονική περίοδο αδιαμφισβήτητης οικονομικής κρίσης της Χώρας και συνακόλουθα του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος— καθόσον θεωρήθηκε από τους υπευθύνους της Τράπεζας ότι οι ανωτέρω κίνδυνοι αντισταθμίζονται από:

- την επαρκή κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας μέσω της παροχής εγγυήσεων (προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και εταιρική εγγύηση «GARDEN BEACH Α.Ε.»).
- την αξία των παρεχόμενων εξασφαλίσεων: η Τράπεζα εξακολουθεί να έχει ενεχυριασμένο το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», η αξία του οποίου ανερχόταν το 2008 σε Ευρώ 19,8 εκατ., οπότε ο δείκτης κάλυψης του δανείου θα διαμορφωνόταν σε 141% το οποίο κρίνεται και πάλι ικανοποιητικό.
- το σύνολο των εκτάσεων/κτισμάτων που δίδεται ως εξασφάλιση αναφορικά με το καινούριο δάνειο, η αποτίμηση του οποίου δίνει έναν δείκτη κάλυψης 166% για την Τράπεζα, ο οποίος για ένα μη εμπορικό ακίνητο κρίνεται επαρκής.
- τη διεύρυνση της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων.
- την πολύ καλή μέχρι σήμερα συναλλακτική συμπεριφορά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και την ομαλή αποπληρωμή του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της.

Όμως, οι ανωτέρω παραδοχές της Τράπεζας, ουδόλως ευσταθούν και δεν αντισταθμίζουν σε καμία περίπτωση τους διαπιστωθέντες κινδύνους για την περιουσία της, διότι:

**α)** Δεν καλύπτονται επαρκώς οι απαιτήσεις της Τράπεζας από την παροχή της προσωπικής εγγύησης του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και της εταιρικής εγγύησης της GARDEN BEACH Α.Ε. Για την ακρίβεια οι εν λόγω εγγυήσεις έχουν, ως ελέχθη και ανωτέρω, μηδενική διασφαλιστική αξία, η μεν προσωπική εγγύηση καθόσον δεν συνοδεύεται και από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, η δε εταιρική εγγύηση της GARDEN BEACH Α.Ε. καθόσον συνδέεται άμεσα (και έμμεσα) με τον οφειλέτη, (συνδεδεμένος κίνδυνος), ενώ η οικονομική της εικόνα ήταν ζημιογόνος, καθόσον από το έτος 2009 και μετά δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες ύψους 2.893.000 ευρώ. Την 31-12-2010, μάλιστα, οι ταμειακές ροές της από λειτουργικές δραστηριότητες ήταν αρνητικές κατά 19.715.000 ευρώ, καθώς εμφανίζονταν μηδενικές εισροές, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 7].

**β)** Η ενεχυρίαση του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της, «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», πέραν του ότι δεν γίνεται καθόλου αποδεκτή ως εξασφάλιση, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], ενέχει στην ουσία μηδενική διασφαλιστική αξία για όσους λόγους αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω υπό στοιχείο Α.2. (1) του παρόντος.

**γ)** Το λεχθέν στη συνέχεια, περί της *διεύρυνσης της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων*, δεν συνιστά διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας.

**δ)** Η διατύπωση της θέσεως περί της *πολύ καλής μέχρι τότε συναλλακτικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και της ομαλής αποπληρωμής του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της*, (ήτοι του δανείου των 7.500.000 ευρώ που έλαβε από το Τ.Τ. τον Ιούνιο του έτους 2009, το οποία ήταν και το μοναδικό που αποπλήρωσε), έγινε εκ μέρους της Τράπεζας σχετικά πρόωρα, καθόσον η ΔΕΜΚΟ

δεν ήταν μακροχρόνιος πελάτης της, ώστε να μπορεί να σχηματίσει ασφαλή εικόνα για την όλη συναλλακτική συμπεριφορά του, ενώ ήδη οι ενδείξεις περί της τελευταίας συναλλακτικής συμπεριφοράς, εκ μέρους της εταιρίας ήταν αρνητικές, (όσον αφορά στο πρώτο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ που έλαβε τον Οκτώβριο του έτους 2008, το οποίο μάλιστα είχε και περίοδο χάριτος 1 έτους).

### **1β. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ομολογιακών Δανείων ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΜΚΟ**

Με επιστολή της ΔΕΜΚΟ τον Δεκέμβριο του 2011, ζητήθηκε από το Τ.Τ. να εξετάσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των Ομολογιακών Δανείων του Ομίλου, για τα οποία μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος είναι η συγκεκριμένη Τράπεζα, [σχετική η από 16-1-2012 επιστολή της ΔΕΜΚΟ προς το Τ.Τ.].

Τα Ομολογιακά Δάνεια τα οποία αιτήθηκε η εταιρία για αναδιάρθρωση είναι τα εξής:

**α)** Το 1° Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Νοέμβριο του 2008, συνολικού ποσού 21.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στον ποσό των 14.000.000 ευρώ.

**β)** Το 2° Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Δεκέμβριο του 2010, συνολικού ποσού 25.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στο ποσό των 24.500.000 ευρώ.

Οι ληξιπρόθεσμες δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, κατά την ημερομηνία εξέτασης του ως άνω αιτήματος αναδιάρθρωσης από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ., ανέρχονταν στο συνολικό ποσό των 4.000.000 ευρώ, (3.500.000 ευρώ για το 1° Ο/Δ των 21.000.000 ευρώ και 500.000 ευρώ για το 2° Ο/Δ των 25.000.000 ευρώ).

Στις 19-1-2012, η Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο ως Πρόεδρο και

τους, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφασή της, κατόπιν της από 19-1-2012 εισήγησης της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενης από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, η οποία αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ως άνω Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., όπως «εγκρίνει την αναδιάρθρωση των δύο Ο/Δ της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υφιστάμενου υπολοίπου συνολικά 38.500.000 ευρώ, σε ένα, με αύξηση του ποσού κατά 4.000.000 ευρώ, (νέο όριο 42.500.000 ευρώ), 10ετούς διάρκειας, με επιτόκιο 6m EURIBOR, πλέον περιθωρίου 5,50%, υπό την παροχή σωρευτικά των εγγυήσεων των δύο δανείων, με σκοπό: **α)** την άμεση εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών ποσού σήμερα 4.000.000 ευρώ και **β)** την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των ανεξόφλητων ομολογιών μετά το 2017, προκειμένου για την ταμειακή διευκόλυνση της εταιρίας», έκανε αποδεκτή την ανωτέρω εισήγηση για την αναδιάρθρωση των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, [σχετική η υπ' αριθ. 1/19-1-2012 Εισήγηση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων και η υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και το από 26-1-2012 Πρόγραμμα Έκδοσης Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 42.500.000 μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / GARDEN BEACH και του Τ.Τ.].

Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας έναντι της αναχρηματοδότησης του νέου αυτού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 42.500.000 ευρώ, ελήφθησαν οι κάτωθι εγγυήσεις:

**α)** Προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 53.125.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., επί ακινήτων ιδιοκτησίας της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., εκτιμηθείσας αξίας 46.546.000 ευρώ, (Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων τον Φεβρουάριο του 2009) και 40.829.000 ευρώ

(CBRE/Axies τον Ιανουάριο του 2010), καθώς και λογιστικής αξίας, από το 2002 μέχρι το 2011, 6.758.000 ευρώ.

**β)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach A.E.

**γ)** Εκχώρηση αποζημιώσεων στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

**δ)** Ενέχυρο Α΄ σειράς επί του 50% της εταιρίας HPC, (πρώην Bestline), αξίας 19,8 εκατ. Ευρώ.

**ε)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**στ)** Διατήρηση υφιστάμενων μη ενεχυρασμένων καταθέσεων εταιριών του Ομίλου ύψους 15.900.000 ευρώ.

Σε σχέση με την παραπάνω νέα χρηματοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 42.500.000 ευρώ, υπό τους ανωτέρω όρους, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ διαπίστωσαν τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 5-8].

Με βάση τα δημοσιευμένα και ελεγμένα οικονομικά στοιχεία χρήσης 2011 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έγκρισης της επίμαχης χρηματοδότησης— προέκυπταν και ήταν γνωστά τα ακόλουθα οικονομικά δεδομένα:

**α)** Τα έσοδα συμμετοχών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 1.250.000 ευρώ και αφορούσαν στο σύνολό τους το μέρισμα από την Hellenic Post Credit (για το οποίο έγινε λόγω αναλυτικά ανωτέρω). Η ΔΕΜΚΟ δεν είχε εισπράξει μέρισμα από τις υπόλοιπες συμμετοχές της.

**β)** Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.096.000 ευρώ, θεωρούνται υψηλά, δεδομένου τόσο του αριθμού του προσωπικού της εταιρίας (σύμφωνα με την τελευταία διαθέσιμη αναφορά της ICAP τον 12/2010 ανέρχεται σε 71 άτομα), όσο και των εσόδων από μερίσματα.

**γ)** Τα μερικά αποτελέσματα ήταν ζημιογόνα (-12.950.000 ευρώ το 2011 έναντι -13.707.000 ευρώ το 2010), με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των χρεωστικών τόκων. Ως αποτέλεσμα, τα ήδη ζημιογόνα αποτελέσματα επιδεινώθηκαν έτι περαιτέρω, (Ζημίες

Προ Φόρων 13.240.000 ευρώ το 2011 έναντι Ζημιών Προ Φόρων 5.941.000 ευρώ το 2010).

**δ)** Το ποσό διαθεσίμων (90.429.000 ευρώ) ήταν υψηλό.

**ε)** Το ποσό που εμφανιζόταν στα Χρεόγραφα και τις Μετοχές, (112.398.000 ευρώ) αποτελούσε το 18,5% του ενεργητικού.

**στ)** Υπήρχαν επιταγές σε καθυστέρηση και χρεώστες διάφοροι συνολικού ποσού 6.000.000 ευρώ.

**ζ)** Οι συμμετοχές της ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 353.385.000 ευρώ, αποτελούσαν το 58% του ενεργητικού.

Όπως μάλιστα, σημειώνεται στην από 31-12-2011 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και ειδικότερα στη Βάση για γνώμη με Επιφύλαξη:

*«Η εσωτερική λογιστική αξία των 20 μη εισηγμένων εταιριών ανέρχεται σε 66.124.000 ευρώ και η απαιτούμενη πρόβλεψη για υποτίμηση σε 136.676.000 ευρώ. Η αποτίμηση των προεγγραφών για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και των λοιπών συμμετοχών έγινε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920. Ειδικότερα ως προς τις προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, η αξία τους εμφανίζεται περίπου σταθερή, 110.823.000 ευρώ τουλάχιστον από 31-1-2006, με κίνδυνο είτε οι επιχειρήσεις να μην ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, είτε οι προεγγραφές να θεωρούνται άκυρες, (Ν. 2238/1994, άρθρο 79 παρ. 4)».*

Επίσης, παρατηρήθηκε αναντιστοιχία μεταξύ του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΜΚΟ για τη χρήση 2011, στο οποίο οι συμμετοχές ανέρχονταν σε 26 και των σημειώσεων του Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις οποίες ανέρχονταν σε 20. Επισημαίνεται δε όσον αφορά στην οικονομική εικόνα ιδίως της εταιρίας Garden Beach, η οποία τέθηκε και ως εγγυήτρια της υπό κρίσιν χρηματοδότησης, ότι τα τελευταία τρία (3) έτη πριν από την χορήγηση του ως άνω Ο/Δ, η εν λόγω εταιρία δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει

συσσωρευμένες ζημίες, ύψους 2.893.000 ευρώ, [σχετικές οι παρατηρήσεις επί των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, στις οποίες συμμετέχει η ΔΕΜΚΟ σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 6-8].

Παρά τα ανωτέρω, τα οποία ήταν γνωστά, στον Χαράλαμπο Σιγανό, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα λήψεως των κρίσιμων αποφάσεων για την χορήγηση ή μη της νέα αιτούμενης χρηματοδότησης στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, η χρηματοδότηση προτάθηκε και χορηγήθηκε εν τέλει, επί τη βάσει των εξασφαλίσεων που θεωρήθηκαν επαρκείς, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ζημιογόνα αποτελέσματα και η εμφανής διαχρονική επιδείνωσή τους και χωρίς να αξιολογηθούν γενικά οι συμμετοχές της πιστούχου, οι οποίες αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ενεργητικού της, ιδίως δε της εταιρίας Garden Beach που είναι εγγυήτρια στην χρηματοδότηση που χορηγήθηκε για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 8].

Σχετικά δε με ληφθείσες ως άνω εγγυήσεις για την εξασφάλιση της επίμαχης χρηματοδότησης, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, σημείωσαν επιπροσθέτως, τα εξής:

**α)** Η προσημείωση υποθήκης επί του ακινήτου αυξήθηκε από ποσό 31.250.000 ευρώ σε ποσό 53.125.000 ευρώ, (ήτοι διαφορά ποσό 21.875.000 ευρώ), χωρίς, ωστόσο, να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της ακρίβειας του υπολογισμού του ποσού της προσημείωσης, καθόσον δεν προσκομίστηκε πρόσφατη μελέτη εκτίμησης του ακινήτου. Οι εκτιμήσεις δε που τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΤτΕ ήταν παρελθόντων ετών και συγκεκριμένα του Φεβρουαρίου του 2009 και του Ιανουαρίου του 2010 με μέγιστη εκτιμώμενη αξία το ποσό των 46.500.000 ευρώ. Πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθεί εν προκειμένω, ότι η εν λόγω εγγύηση έρχεται πλέον προς κάλυψη μεγαλύτερου δανείου, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί προς τούτο με βάση τη διασφαλιστική αξία του ακινήτου, η οποία ανέρχεται στα 20.000.000 ευρώ περίπου. Με άλλα λόγια, η ως άνω εγγύηση καλύπτει το νέο δάνειο σε ποσοστό μόλις 47%.

**β)** Σύμφωνα με το παράρτημα IV της νέας δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή εκδότριες ή εγγυήτριες εταιρείες, θα μεριμνούν να διατηρούν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις *ελεύθερες από κάθε βάρος, (μη ενεχυριασμένες)*, ύψους 15.900.000 ευρώ, μέχρι ολοσχερούς εξόφλησης του δανείου. Ωστόσο, επήλθε τροποποίηση της εν λόγω ρήτρας, καθώς η αρχική προέβλεπε την διατήρηση ποσοστού 60% επί του ανεξόφλητου υπολοίπου για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Ο/Δ και σε 100% για τον δεύτερο χρόνο. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο όρος αυτός δεν τηρήθηκε, [σχετικά και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 4]. Να σημειωθεί δε, όσον αφορά στην τελευταία τούτη εγγύηση, ότι σε κάθε περίπτωση δεν διασφάλιζε καθόλου τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις της Τράπεζας με τον τρόπο που ετέθη, ενόψει του γεγονότος ότι δεν συνεστήθη ενέχυρο επί των επίμαχων καταθέσεων υπέρ της Τράπεζας.

Όσον αφορά δε την εξυπηρέτηση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές διαπίστωσαν ότι «μετά την αναδιάρθρωση των Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., η εταιρία δεν έχει προβεί σε καμία αποπληρωμή κεφαλαίου ή τόκων», [σχετική η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

Για την *συνολική δανειοδότηση* του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Και στην περίπτωση αυτή, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας διενήργησαν τις ως άνω χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση του συγκεκριμένου πιστούχου, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή του, και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά



σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Προς επίρρωση της σχετικής εκτίμησης, αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία:

Κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline), την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου, ενώ η συναφθείσα την 26-1-2012 χρηματοδότηση προς την ίδια εταιρία, ύψους 42.500.000 ευρώ, είχε περιθώριο 5,5% πάνω από το Euribor εξαμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Επιπροσθέτως, το Τ.Τ. παρείχε προς την εταιρία Bestline, (ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ.), το σύνολο της χρηματοδότησης με επιτόκιο Euribor τριμήνου + 0,50%. Το επιτόκιο αυτό, κατά διαστήματα, έφτανε να ισούται ή να υπολείπεται του επιτοκίου με το οποίο δανειζόταν το Γερμανικό Δημόσιο.

Με άλλα λόγια, το Τ.Τ. χρηματοδοτούσε εταιρία υψηλού ρίσκου, όπως είναι αυτή των πιστωτικών καρτών, με τιμολόγηση ρίσκου Γερμανικού Δημοσίου. Την ίδια στιγμή που το χρήμα κόστιζε 5% και 7% για προσέλκυση καταθέσεων, το Τ.Τ. δάνειζε με 4% έως και 6% λιγότερο.

Έτσι, το Τ.Τ., συνέχιζε να δανείζει την Bestline, και στην ουσία τον Όμιλο ΔΕΜΚΟ του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μεταξύ των ετών 2010 και 2012, με όρους που ίσχυαν τα έτη 2008 και 2009, επιβαρύνοντας με ζημιές τα αποτελέσματά του και συνεπώς τα Ίδια Κεφάλαιά του αλλά και τους μετόχους του, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα.

Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της.

Εν κατακλείδι, πρέπει να σημειωθεί και το εξής:

Το Τ.Τ., ενώ γνώριζε, (ακόμη και την 30-6-2012) το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησε στις δέουσες ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας, **α)** είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, **β)** είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, **γ)** είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, (βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012), το άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, (ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο) στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του

κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

**1γ. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ο/Δ 48.000.000 ευρώ και χορήγησης νέου δανείου 4.000.000 ευρώ προς VILLAGE ROADSHOW**

Τον Μάρτιο του 2012, το ΤΤ ενέκρινε την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, ύψους 48.000.000 ευρώ, με κεφαλαιοποίηση της ληξιπρόθεσμης οφειλής ύψους 2.300.000 ευρώ, επιμήκυνση της διάρκειας κατά 2 έτη και μείωση των δόσεων του 2012 και 2013 σε 250.000 ευρώ ανά εξάμηνο έναντι 2.300.000 ευρώ, ενώ ως πρόσθετη εξασφάλιση εκχωρήθηκαν στην τράπεζα δύο συμβάσεις της πιστούχου με την COSMOTE.

Στις 30-3-2012, εγκρίθηκε η έκδοση νέου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, Ομίλου ΔΕΜΚΟ, ύψους 4.000.000 ευρώ για κεφάλαιο κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα, διάρκειας 11,5 έτη, (λήξη 2023), με εξαμηνιαίες αποπληρωμές, με την πρώτη 30 μήνες μετά την εκταμίευση. Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου παρασχέθηκαν: α) προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, β) εταιρική εγγύηση της ΔΕΜΚΟ Α.Ε., γ) ενέχυρο Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και δ) προσημείωση Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank.

Στο ίδιο ακίνητο δε αποφασίστηκε να εγγραφεί υπέρ του Τ.Τ. και Γ' σειράς προσημείωση ύψους 2.500.000 ευρώ, προς εξασφάλιση ορίου Ε/Ε της Cosmoline, (χρηματοδότηση από την Τ Bank) σαν συμπληρωματικό κάλυμμα, προκειμένου να επιστραφεί η προσωπική επιταγή εκδόσεως του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ύψους 1.300.000 ευρώ, λήξης 30-4-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ ως Πρόεδρο

και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, την υπ' αριθ. 95/30-3-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη και το από τον Απρίλιο του 2012 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 4.000.000 μεταξύ των εταιριών VILLAGE ROADSHOW / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το Τ.Τ. επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ., που υπογράφεται από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες, (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες. Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW / INTERTEL και VILLAGE FILMS / D.C. INTERACTIVE για την τριετία 2006-2008 — ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS) ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ. στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, ο Χαράλαμπος Σιγανός και οι συγκατηγορούμενοι του, έχοντας τη διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας πρέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά την προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αυτή είχε μόνο ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά την εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετικά και ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ

παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

γ) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση, (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

δ) Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β΄ σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β΄ σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων του Τ.Τ. και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το Τ.Τ. μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου

ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσουν ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε η εν λόγω εξαγορά, χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβουν υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν.

Αν αντιθέτως, ειλικρινής πρόθεση των υπευθύνων της Τράπεζας ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα εισηγούνταν και θα αποφάσιζαν τη θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ, είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Όσον αφορά δε στο Ομολογιακό Δάνειο. (30-3-2012), ύψους 4.000.000 ευρώ, προς την VILLAGE ROADSHOW / Όμιλο ΔΕΜΚΟ, αυτό χορηγήθηκε παρά την προηγηθείσα υπέρογκη δανειοδότηση των θυγατρικών εταιριών των ομίλου ΔΕΜΚΟ, που είχε λάβει χώρα χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις για την τράπεζα, γεγονότα που ήταν ήδη γνωστά στον Χαράλαμπο Σιγανό και χωρίς να έχει μεσολαβήσει στο μεταξύ καμία βελτίωση των οικονομικών τους στοιχείων ή της πιστοληπτικής ικανότητας των εταιριών αυτών, (το 2011 η VILLAGE ROADSHOW εμφάνιζε πτώση του κύκλου εργασιών κατά 4,5%, τα ΚΠΦΤ ήταν θετικά, αλλά δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων, ενώ τα αποτελέσματα χρήσης ήταν ζημιογόνα (-2.305.000 ευρώ), γεγονός που οδηγεί σε περαιτέρω επιδείνωση των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία μειώνονται σε 512.000 ευρώ, ενώ η διαβάθμιση της πιστοληπτικής της ικανότητας τον Οκτώβριο του 2011 ήταν D).

Περαιτέρω, επισημαίνεται ο ιδιαίτερα μακροπρόθεσμος χαρακτήρας του δανείου αυτού, καθώς και η μεγάλη περίοδος χάριτος, γεγονός που δεν συνάδει με τον σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, καθώς: **1)** οι ανάγκες κεφαλαίου κίνησης καλύπτονται με βραχυπρόθεσμο

δανεισμό κατά τη συνήθη τραπεζική πρακτική και **2)** δεν υποστηρίζεται από τον ταμειακό κύκλο της εταιρίας, (στην υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, χαρακτηριστικά αναφέρονται, μεταξύ άλλων: **α)** ως σημαντικοί κίνδυνοι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τράπεζες και η χαμηλή συγκέντρωση πελατών, χωρίς περαιτέρω εξειδίκευση των στοιχείων αυτών, **β)** στην αξιολόγηση οικονομικών μεγεθών, η μείωση του κύκλου εργασιών κατά 4,14%, τα ζημιογόνα αποτελέσματα χρήσης, κατά ποσό 2.390.845 ευρώ, η μείωση των ιδίων κεφαλαίων από 3.981.195 ευρώ το 2009 σε 876.057 ευρώ το 2011, τα πολύ υψηλά λειτουργικά έξοδα, που επιβαρύνουν τα τελικά μεγέθη – το ετήσιο κόστος μισθοδοσίας και ενοικίων, κατά το έτος 2011, διαμορφώθηκε στα 13,6 και 13,5 εκ. ευρώ αντίστοιχα, τα υψηλά χρηματοοικονομικά έξοδα 3 εκ. ευρώ ως αποτέλεσμα του υψηλού δανεισμού και η πρόβλεψη των ζημιών χρήσης στο ποσό των 2,39 εκ. ευρώ).

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Χαράλαμπος Σιγανός και οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοι του, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά την διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν τόσο τις προαναφερόμενες χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, όσο και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών



κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

## **2. Υπόθεση Ο/Δ δανείου 1.000.000 ευρώ, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ»**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση της ως άνω εταιρίας με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα,

Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, και τους, Χαράλαμπο Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά την διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (IK/ΞΚ) από 4,57 στις 31.12.2008 σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημίες 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000 ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011. Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000

ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεών της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενη αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπαρέσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά τη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ. 150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του, την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας,

«ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού δεν ελήφθη καμία απολύτως εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%.

Το γεγονός αυτό όμως, δεν αναιρεί την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

## **22. Χρήστος Μαρουσός του Λεωνίδα:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Ξυφάρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χαράλαμπο Σιγανό, Περικλή Χανάκη, Παναγιώτα Μπέζα, Αναστασία

Σακελλαρίου, Ιωάννη Τσαγδή, Σπυρίδωνα Παντελιά, Λυδία Κεκρίδου, Αθανάσιο Χασάπη, Φωτεινή Κρέστα, Ιωάννη Λεβεντίδη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο και Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και αναδιάρθρωσης υφιστάμενων δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **1. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ:**

### **1α. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ομολογιακών Δανείων ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΜΚΟ**

Με επιστολή της ΔΕΜΚΟ τον Δεκέμβριο του 2011, ζητήθηκε από το Τ.Τ. να εξετάσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των Ομολογιακών Δανείων του Ομίλου, για τα οποία μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος είναι η συγκεκριμένη Τράπεζα, [σχετική η από 16-1-2012 επιστολή της ΔΕΜΚΟ προς το Τ.Τ.].

Τα Ομολογιακά Δάνεια τα οποία αιτήθηκε η εταιρία για αναδιάρθρωση είναι τα εξής:

**α)** Το 1<sup>ο</sup> Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Νοέμβριο του 2008, συνολικού ποσού 21.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στον ποσό των 14.000.000 ευρώ.

**β)** Το 2<sup>ο</sup> Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Δεκέμβριο του 2010, συνολικού ποσού 25.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στο ποσό των 24.500.000 ευρώ.

Οι ληξιπρόθεσμες δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, κατά την ημερομηνία εξέτασης του ως άνω αιτήματος αναδιάρθρωσης από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ., ανέρχονταν στο συνολικό ποσό των 4.000.000 ευρώ, (3.500.000 ευρώ για το 1<sup>ο</sup> Ο/Δ των 21.000.000 ευρώ και 500.000 ευρώ για το 2<sup>ο</sup> Ο/Δ των 25.000.000 ευρώ).

Στις 19-1-2012, η Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο ως Πρόεδρο και τους, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφασή της, κατόπιν της από 19-1-2012 εισήγησης της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενης από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, η οποία αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ως άνω Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., όπως *«εγκρίνει την αναδιάρθρωση των δύο Ο/Δ της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υφιστάμενου υπολοίπου συνολικά 38.500.000 ευρώ, σε ένα, με αύξηση του ποσού κατά 4.000.000 ευρώ, (νέο όριο 42.500.000 ευρώ), 10ετούς διάρκειας, με επιτόκιο 6m EURIBOR, πλέον περιθωρίου 5,50%, υπό την παροχή σωρευτικά των εγγυήσεων των δύο δανείων, με σκοπό: α) την άμεση εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών ποσού σήμερα 4.000.000 ευρώ και β) την*

επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των ανεξόφλητων ομολογιών μετά το 2017, προκειμένου για την ταμειακή διευκόλυνση της εταιρίας», έκανε αποδεκτή την ανωτέρω εισήγηση για την αναδιάρθρωση των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, [σχετική η υπ' αριθ. 1/19-1-2012 Εισήγηση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων και η υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και το από 26-1-2012 Πρόγραμμα Έκδοσης Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 42.500.000 μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / GARDEN BEACH και του Τ.Τ.].

Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας έναντι της αναχρηματοδότησης του νέου αυτού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 42.500.000 ευρώ, ελήφθησαν οι κάτωθι εγγυήσεις:

**α)** Προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 53.125.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., επί ακινήτων ιδιοκτησίας της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., εκτιμηθείσας αξίας 46.546.000 ευρώ, (Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων τον Φεβρουάριο του 2009) και 40.829.000 ευρώ (CBRE/Axies τον Ιανουάριο του 2010), καθώς και λογιστικής αξίας, από το 2002 μέχρι το 2011, 6.758.000 ευρώ.

**β)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**γ)** Εκχώρηση αποζημιώσεων στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

**δ)** Ενέχυρο Α' σειράς επί του 50% της εταιρίας HPC, (πρώην Bestline), αξίας 19,8 εκατ. Ευρώ.

**ε)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**στ)** Διατήρηση υφιστάμενων μη ενεχυρασμένων καταθέσεων εταιριών του Ομίλου ύψους 15.900.000 ευρώ.

Σε σχέση με την παραπάνω νέα χρηματοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 42.500.000 ευρώ, υπό τους ανωτέρω όρους, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ διαπίστωσαν τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 5-8].

Με βάση τα δημοσιευμένα και ελεγμένα οικονομικά στοιχεία χρήσης 2011 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έγκρισης της επίμαχης χρηματοδότησης— προέκυπταν και ήταν γνωστά τα ακόλουθα οικονομικά δεδομένα:

**α)** Τα έσοδα συμμετοχών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 1.250.000 ευρώ και αφορούσαν στο σύνολό τους το μέρος από την Hellenic Post Credit (για το οποίο έγινε λόγω αναλυτικά ανωτέρω). Η ΔΕΜΚΟ δεν είχε εισπράξει μέρος από τις υπόλοιπες συμμετοχές της.

**β)** Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.096.000 ευρώ, θεωρούνται υψηλά, δεδομένου τόσο του αριθμού του προσωπικού της εταιρίας (σύμφωνα με την τελευταία διαθέσιμη αναφορά της ICAP τον 12/2010 ανέρχεται σε 71 άτομα), όσο και των εσόδων από μερίσματα.

**γ)** Τα μερικά αποτελέσματα ήταν ζημιογόνα (-12.950.000 ευρώ το 2011 έναντι -13.707.000 ευρώ το 2010), με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των χρεωστικών τόκων. Ως αποτέλεσμα, τα ήδη ζημιογόνα αποτελέσματα επιδεινώθηκαν έτι περαιτέρω, (Ζημίες Προ Φόρων 13.240.000 ευρώ το 2011 έναντι Ζημιών Προ Φόρων 5.941.000 ευρώ το 2010).

**δ)** Το ποσό διαθεσίμων (90.429.000 ευρώ) ήταν υψηλό.

**ε)** Το ποσό που εμφανιζόταν στα Χρεόγραφα και τις Μετοχές, (112.398.000 ευρώ) αποτελούσε το 18,5% του ενεργητικού.

**στ)** Υπήρχαν επιταγές σε καθυστέρηση και χρεώστες διάφοροι συνολικού ποσού 6.000.000 ευρώ.

**ζ)** Οι συμμετοχές της ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 353.385.000 ευρώ, αποτελούσαν το 58% του ενεργητικού.

Όπως μάλιστα, σημειώνεται στην από 31-12-2011 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και ειδικότερα στη Βάση για γνώμη με Επιφύλαξη:

*«Η εσωτερική λογιστική αξία των 20 μη εισηγμένων εταιριών ανέρχεται σε 66.124.000 ευρώ και η απαιτούμενη πρόβλεψη για υποτίμηση σε 136.676.000 ευρώ. Η αποτίμηση των προεγγραφών*



*για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και των λοιπών συμμετοχών έγινε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920. Ειδικότερα ως προς τις προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, η αξία τους εμφανίζεται περίπου σταθερή, 110.823.000 ευρώ τουλάχιστον από 31-1-2006, με κίνδυνο είτε οι επιχειρήσεις να μην ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, είτε οι προεγγραφές να θεωρούνται άκυρες, (Ν. 2238/1994, άρθρο 79 παρ. 4)».*

Επίσης, παρατηρήθηκε αναντιστοιχία μεταξύ του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΜΚΟ για τη χρήση 2011, στο οποίο οι συμμετοχές ανέρχονταν σε 26 και των σημειώσεων του Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις οποίες ανέρχονταν σε 20. Επισημαίνεται δε όσον αφορά στην οικονομική εικόνα ιδίως της εταιρίας Garden Beach, η οποία τέθηκε και ως εγγυήτρια της υπό κρίσιν χρηματοδότησης, ότι τα τελευταία τρία (3) έτη πριν από την χορήγηση του ως άνω Ο/Δ, η εν λόγω εταιρία δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες, ύψους 2.893.000 ευρώ, [σχετικές οι παρατηρήσεις επί των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, στις οποίες συμμετέχει η ΔΕΜΚΟ σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 6-8].

Παρά τα ανωτέρω, τα οποία ήταν γνωστά, στον Χρήστο Μαρουσό, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα λήψεως των κρίσιμων αποφάσεων για την χορήγηση ή μη της νέα αιτούμενης χρηματοδότησης στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, η χρηματοδότηση προτάθηκε και χορηγήθηκε εν τέλει, επί τη βάσει των εξασφαλίσεων που θεωρήθηκαν επαρκείς, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ζημιογόνα αποτελέσματα και η εμφανής διαχρονική επιδείνωσή τους και χωρίς να αξιολογηθούν γενικά οι συμμετοχές της πιστούχου, οι οποίες αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ενεργητικού της, ιδίως δε της εταιρίας Garden Beach που είναι εγγυήτρια στην χρηματοδότηση που χορηγήθηκε για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 8].

Σχετικά δε με ληφθείσες ως άνω εγγυήσεις για την εξασφάλιση της επίμαχης χρηματοδότησης, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, σημείωσαν επιπροσθέτως, τα εξής:

**α)** Η προσημείωση υποθήκης επί του ακινήτου αυξήθηκε από ποσό 31.250.000 ευρώ σε ποσό 53.125.000 ευρώ, (ήτοι διαφορά ποσό 21.875.000 ευρώ), χωρίς, ωστόσο, να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της ακρίβειας του υπολογισμού του ποσού της προσημείωσης, καθόσον δεν προσκομίστηκε πρόσφατη μελέτη εκτίμησης του ακινήτου. Οι εκτιμήσεις δε που τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΤτΕ ήταν παρελθόντων ετών και συγκεκριμένα του Φεβρουαρίου του 2009 και του Ιανουαρίου του 2010 με μέγιστη εκτιμώμενη αξία το ποσό των 46.500.000 ευρώ. Πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθεί εν προκειμένω, ότι η εν λόγω εγγύηση έρχεται πλέον προς κάλυψη μεγαλύτερου δανείου, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί προς τούτο με βάση τη διασφαλιστική αξία του ακινήτου, η οποία ανέρχεται στα 20.000.000 ευρώ περίπου. Με άλλα λόγια, η ως άνω εγγύηση καλύπτει το νέο δάνειο σε ποσοστό μόλις 47%.

**β)** Σύμφωνα με το παράρτημα IV της νέας δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή εκδότριες ή εγγυήτριες εταιρείες, θα μεριμνούν να διατηρούν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις *ελεύθερες από κάθε βάρος, (μη ενεχυριασμένες)*, ύψους 15.900.000 ευρώ, μέχρι ολοσχερούς εξόφλησης του δανείου. Ωστόσο, επήλθε τροποποίηση της εν λόγω ρήτρας, καθώς η αρχική προέβλεπε την διατήρηση ποσοστού 60% επί του ανεξόφλητου υπολοίπου για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Ο/Δ και σε 100% για τον δεύτερο χρόνο. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο όρος αυτός δεν τηρήθηκε, [σχετικά και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 4]. Να σημειωθεί δε, όσον αφορά στην τελευταία τούτη εγγύηση, ότι σε κάθε περίπτωση δεν διασφάλιζε καθόλου τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις της Τράπεζας με τον τρόπο που ετέθη, ενόψει του γεγονότος ότι δεν συνεστήθη ενέχυρο επί των επίμαχων καταθέσεων υπέρ της Τράπεζας.

Όσον αφορά δε την εξυπηρέτηση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές διαπίστωσαν ότι «μετά την αναδιάρθρωση των Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., η εταιρία δεν έχει προβεί σε καμία αποπληρωμή κεφαλαίου ή τόκων», [σχετική η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

Για την *συνολική δανειοδότηση* του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Και στην περίπτωση αυτή, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας διενήργησαν τις ως άνω χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση του συγκεκριμένου πιστούχου, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή του, και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Προς επίρρωση της σχετικής εκτίμησης, αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία:

Κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline), την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου, ενώ η συναφθείσα την 26-1-2012 χρηματοδότηση προς την ίδια εταιρία, ύψους 42.500.000 ευρώ, είχε περιθώριο 5,5% πάνω από το Euribor εξαμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Επιπροσθέτως, το Τ.Τ. παρείχε προς την εταιρία Bestline, (ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ.), το σύνολο της χρηματοδότησης με επιτόκιο Euribor τριμήνου + 0,50%. Το επιτόκιο αυτό, κατά διαστήματα, έφτανε να ισούνται ή να υπολείπεται του επιτοκίου με το οποίο δανειζόταν το Γερμανικό Δημόσιο.

Με άλλα λόγια, το Τ.Τ. χρηματοδοτούσε εταιρία υψηλού ρίσκου, όπως είναι αυτή των πιστωτικών καρτών, με τιμολόγηση ρίσκου Γερμανικού Δημοσίου. Την ίδια στιγμή που το χρήμα κόστιζε 5% και 7% για προσέλκυση καταθέσεων, το Τ.Τ. δάνειζε με 4% έως και 6% λιγότερο.

Έτσι, το Τ.Τ., συνέχιζε να δανείζει την Bestline, και στην ουσία τον Όμιλο ΔΕΜΚΟ του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μεταξύ των ετών 2010 και 2012, με όρους που ίσχυαν τα έτη 2008 και 2009, επιβαρύνοντας με ζημιές τα αποτελέσματά του και συνεπώς τα ίδια

Κεφάλαιά του αλλά και τους μετόχους του, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα.

Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της.

Εν κατακλείδι, πρέπει να σημειωθεί και το εξής:

Το Τ.Τ., ενώ γνώριζε, (ακόμη και την 30-6-2012) το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησε στις δέουσες ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας, **α)** είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, **β)** είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, **γ)** είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, (βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012), το άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, (ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο) στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

**1β. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ο/Δ 48.000.000 ευρώ και χορήγησης νέου δανείου 4.000.000 ευρώ προς VILLAGE ROADSHOW**

Τον Μάρτιο του 2012, το ΤΤ ενέκρινε την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, ύψους 48.000.000 ευρώ, με κεφαλαιοποίηση της ληξιπρόθεσμης οφειλής ύψους 2.300.000 ευρώ, επιμήκυνση της διάρκειας κατά 2 έτη και μείωση των δόσεων του 2012 και 2013 σε 250.000 ευρώ ανά εξάμηνο έναντι 2.300.000 ευρώ, ενώ ως πρόσθετη εξασφάλιση εκχωρήθηκαν στην τράπεζα δύο συμβάσεις της πιστούχου με την COSMOTE.

Στις 30-3-2012, εγκρίθηκε η έκδοση νέου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, Ομίλου ΔΕΜΚΟ, ύψους 4.000.000 ευρώ για κεφάλαιο κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα, διάρκειας 11,5 έτη, (λήξη 2023), με εξαμηνιαίες αποπληρωμές, με την πρώτη 30 μήνες μετά την εκταμίευση. Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου παρασχέθηκαν: **α)** προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** εταιρική εγγύηση της ΔΕΜΚΟ Α.Ε., **γ)** ενέχυρο Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και **δ)** προσημείωση Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank.

Στο ίδιο ακίνητο δε αποφασίστηκε να εγγραφεί υπέρ του Τ.Τ. και Γ' σειράς προσημείωση ύψους 2.500.000 ευρώ, προς εξασφάλιση ορίου Ε/Ε της Cosmoline, (χρηματοδότηση από την Τ Bank) σαν συμπληρωματικό κάλυμμα, προκειμένου να επιστραφεί η προσωπική επιταγή εκδόσεως του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ύψους 1.300.000 ευρώ, λήξης 30-4-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενη από τους, Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, την υπ' αριθ. 95/30-3-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη και το από τον Απρίλιο του 2012 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 4.000.000 μεταξύ των εταιριών VILLAGE ROADSHOW / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το Τ.Τ. επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ., που υπογράφεται από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες, (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες. Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW / INTERTEL και VILLAGE FILMS / D.C. INTERACTIVE για την τριετία 2006-2008 — ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS) ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ. στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα

αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, ο Χρήστος Μαρουσός και οι συγκατηγορούμενοι του, έχοντας τη διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας πρέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά την προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αυτή είχε μόνο ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά την εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετικά και ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση, (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

**δ)** Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από



τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων του Τ.Τ. και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το Τ.Τ. μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσουν ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε η εν λόγω εξαγορά, χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβουν υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν.

Αν αντιθέτως, ειλικρινής πρόθεση των υπευθύνων της Τράπεζας ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα εισηγούνταν και θα αποφάσιζαν τη θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ, είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Όσον αφορά δε στο Ομολογιακό Δάνειο. (30-3-2012), ύψους 4.000.000 ευρώ, προς την VILLAGE ROADSHOW / Όμιλο ΔΕΜΚΟ, αυτό χορηγήθηκε παρά την προηγηθείσα υπέρογκη δανειοδότηση των θυγατρικών εταιριών των ομίλου ΔΕΜΚΟ, που είχε λάβει χώρα χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις για την τράπεζα, γεγονότα που ήταν ήδη γνωστά στον Χρήστο Μαρουσό και χωρίς να έχει μεσολαβήσει στο μεταξύ καμία βελτίωση των οικονομικών τους στοιχείων ή της πιστοληπτικής ικανότητας των εταιριών αυτών, (το 2011 η VILLAGE ROADSHOW εμφάνιζε πτώση του κύκλου εργασιών κατά 4,5%, τα ΚΠΦΤ ήταν θετικά, αλλά δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων, ενώ τα αποτελέσματα χρήσης ήταν ζημιογόνα (-2.305.000 ευρώ), γεγονός που οδηγεί σε περαιτέρω επιδείνωση των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία μειώνονται σε 512.000 ευρώ, ενώ η διαβάθμιση της πιστοληπτικής της ικανότητας τον Οκτώβριο του 2011 ήταν D).

Περαιτέρω, επισημαίνεται ο ιδιαίτερα μακροπρόθεσμος χαρακτήρας του δανείου αυτού, καθώς και η μεγάλη περίοδος χάριτος, γεγονός που δεν συνάδει με τον σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, καθώς: **1)** οι ανάγκες κεφαλαίου κίνησης καλύπτονται με βραχυπρόθεσμο δανεισμό κατά τη συνήθη τραπεζική πρακτική και **2)** δεν υποστηρίζεται από τον ταμειακό κύκλο της εταιρίας, (στην υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, χαρακτηριστικά αναφέρονται, μεταξύ άλλων: **α)** ως σημαντικοί κίνδυνοι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τράπεζες και η χαμηλή συγκέντρωση πελατών, χωρίς περαιτέρω εξειδίκευση των στοιχείων αυτών, **β)** στην αξιολόγηση οικονομικών μεγεθών, η μείωση του κύκλου εργασιών κατά 4,14%, τα ζημιογόνα αποτελέσματα χρήσης, κατά ποσό 2.390.845 ευρώ, η μείωση των ιδίων κεφαλαίων από 3.981.195 ευρώ το 2009 σε 876.057 ευρώ το 2011, τα πολύ υψηλά λειτουργικά έξοδα, που επιβαρύνουν τα τελικά μεγέθη – το ετήσιο κόστος μισθοδοσίας και ενοικίων, κατά το έτος 2011, διαμορφώθηκε στα 13,6 και 13,5 εκ. ευρώ αντίστοιχα, τα υψηλά χρηματοοικονομικά έξοδα 3 εκ. ευρώ ως αποτέλεσμα του υψηλού δανεισμού και η πρόβλεψη των ζημιών χρήσης στο ποσό των 2,39 εκ. ευρώ).

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Χρήστος Μαρουσός και οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοι του, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά την διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν τόσο τις προαναφερόμενες χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, όσο και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤΤΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

## **2. Υπόθεση Ο/Δ δανείου 1.000.000 ευρώ, «ΥΙΟΙ Δ.**

### **ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ»**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση της ως άνω εταιρίας με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα, Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, και τους, Χαράλαμπο Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά την διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση

νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (IK/ΞΚ) από 4,57 στις 31.12.2008 σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημίες 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000 ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011. Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000 ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεών της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενη αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπαρέσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά τη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ. 150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του, την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού δεν ελήφθη καμία απολύτως εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%.

Το γεγονός αυτό όμως, δεν αναιρεί την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

### **23. Δημήτριος Κυπαρίσσης του Αποστόλου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Ξυφαρά, Χαράλαμπο Σιγανό, Αναστασία Σακελλαρίου, Περικλή Χανάκη, Παναγιώτα Μπέζα, Χρήστο Μαρούσο, Ιωάννη Τσαγδή, Σπυρίδωνα Παντελιά, Λυδία Κεκρίδου, Αθανάσιο Χασάπη, Φωτεινή Κρέστα, Ιωάννη Λεβεντίδη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο και Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και αναδιάρθρωσης υφιστάμενων δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και

στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **1. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

### **1α. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ομολογιακών Δανείων ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΜΚΟ**

Με επιστολή της ΔΕΜΚΟ τον Δεκέμβριο του 2011, ζητήθηκε από το Τ.Τ. να εξετάσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των Ομολογιακών Δανείων του Ομίλου, για τα οποία μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος είναι η συγκεκριμένη Τράπεζα, [σχετική η από 16-1-2012 επιστολή της ΔΕΜΚΟ προς το Τ.Τ.].

Τα Ομολογιακά Δάνεια τα οποία αιτήθηκε η εταιρία για αναδιάρθρωση είναι τα εξής:

**α)** Το 1° Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Νοέμβριο του 2008, συνολικού ποσού 21.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στον ποσό των 14.000.000 ευρώ.

**β)** Το 2° Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Δεκέμβριο του 2010, συνολικού ποσού 25.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στο ποσό των 24.500.000 ευρώ.



Οι ληξιπρόθεσμες δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, κατά την ημερομηνία εξέτασης του ως άνω αιτήματος αναδιάρθρωσης από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ., ανέρχονταν στο συνολικό ποσό των 4.000.000 ευρώ, (3.500.000 ευρώ για το 1<sup>ο</sup> Ο/Δ των 21.000.000 ευρώ και 500.000 ευρώ για το 2<sup>ο</sup> Ο/Δ των 25.000.000 ευρώ).

Στις 19-1-2012, η Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο ως Πρόεδρο και τους, Χαράλαμπο ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφασή της, κατόπιν της από 19-1-2012 εισήγησης της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενης από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους Χαράλαμπο ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, η οποία αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ως άνω Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., όπως *«εγκρίνει την αναδιάρθρωση των δύο Ο/Δ της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υφιστάμενου υπολοίπου συνολικά 38.500.000 ευρώ, σε ένα, με αύξηση του ποσού κατά 4.000.000 ευρώ, (νέο όριο 42.500.000 ευρώ), 10ετούς διάρκειας, με επιτόκιο 6η EURIBOR, πλέον περιθωρίου 5,50%, υπό την παροχή σωρευτικά των εγγυήσεων των δύο δανείων, με σκοπό: α) την άμεση εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών ποσού σήμερα 4.000.000 ευρώ και β) την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των ανεξόφλητων ομολογιών μετά το 2017, προκειμένου για την ταμειακή διευκόλυνση της εταιρίας»*, έκανε αποδεκτή την ανωτέρω εισήγηση για την αναδιάρθρωση των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, [σχετική η υπ' αριθ. 1/19-1-2012 Εισήγηση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων και η υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και το από 26-1-2012 Πρόγραμμα Έκδοσης Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 42.500.000 μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / GARDEN BEACH και του Τ.Τ.].

Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας έναντι της αναχρηματοδότησης του νέου αυτού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 42.500.000 ευρώ, ελήφθησαν οι κάτωθι εγγυήσεις:

**α)** Προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 53.125.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., επί ακινήτων ιδιοκτησίας της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., εκτιμηθείσας αξίας 46.546.000 ευρώ, (Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων τον Φεβρουάριο του 2009) και 40.829.000 ευρώ (CBRE/Axies τον Ιανουάριο του 2010), καθώς και λογιστικής αξίας, από το 2002 μέχρι το 2011, 6.758.000 ευρώ.

**β)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**γ)** Εκχώρηση αποζημιώσεων στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

**δ)** Ενέχυρο Α' σειράς επί του 50% της εταιρίας HPC, (πρώην Bestline), αξίας 19,8 εκατ. Ευρώ.

**ε)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**στ)** Διατήρηση υφιστάμενων μη ενεχυρασμένων καταθέσεων εταιριών του Ομίλου ύψους 15.900.000 ευρώ.

Σε σχέση με την παραπάνω νέα χρηματοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 42.500.000 ευρώ, υπό τους ανωτέρω όρους, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ διαπίστωσαν τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 5-8].

Με βάση τα δημοσιευμένα και ελεγμένα οικονομικά στοιχεία χρήσης 2011 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έγκρισης της επίμαχης χρηματοδότησης— προέκυπταν και ήταν γνωστά τα ακόλουθα οικονομικά δεδομένα:

**α)** Τα έσοδα συμμετοχών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 1.250.000 ευρώ και αφορούσαν στο σύνολό τους το μέρος από την Hellenic Post Credit (για το οποίο έγινε λόγω αναλυτικά ανωτέρω). Η ΔΕΜΚΟ δεν είχε εισπράξει μέρος από τις υπόλοιπες συμμετοχές της.

**β)** Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.096.000 ευρώ, θεωρούνται υψηλά, δεδομένου τόσο του αριθμού του προσωπικού της εταιρίας (σύμφωνα με την τελευταία διαθέσιμη αναφορά της ICAP τον 12/2010 ανέρχεται σε 71 άτομα), όσο και των εσόδων από μερίσματα.

**γ)** Τα μερικά αποτελέσματα ήταν ζημιογόνα (-12.950.000 ευρώ το 2011 έναντι -13.707.000 ευρώ το 2010), με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των χρεωστικών τόκων. Ως αποτέλεσμα, τα ήδη ζημιογόνα αποτελέσματα επιδεινώθηκαν έτι περαιτέρω, (Ζημίες Προ Φόρων 13.240.000 ευρώ το 2011 έναντι Ζημιών Προ Φόρων 5.941.000 ευρώ το 2010).

**δ)** Το ποσό διαθεσίμων (90.429.000 ευρώ) ήταν υψηλό.

**ε)** Το ποσό που εμφανιζόταν στα Χρεόγραφα και τις Μετοχές, (112.398.000 ευρώ) αποτελούσε το 18,5% του ενεργητικού.

**στ)** Υπήρχαν επιταγές σε καθυστέρηση και χρεώστες διάφοροι συνολικού ποσού 6.000.000 ευρώ.

**ζ)** Οι συμμετοχές της ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 353.385.000 ευρώ, αποτελούσαν το 58% του ενεργητικού.

Όπως μάλιστα, σημειώνεται στην από 31-12-2011 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και ειδικότερα στη Βάση για γνώμη με Επιφύλαξη:

*«Η εσωτερική λογιστική αξία των 20 μη εισηγμένων εταιριών ανέρχεται σε 66.124.000 ευρώ και η απαιτούμενη πρόβλεψη για υποτίμηση σε 136.676.000 ευρώ. Η αποτίμηση των προεγγραφών για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και των λοιπών συμμετοχών έγινε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920. Ειδικότερα ως προς τις προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, η αξία τους εμφανίζεται περίπου σταθερή, 110.823.000 ευρώ τουλάχιστον από 31-1-2006, με κίνδυνο είτε οι επιχειρήσεις να μην ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, είτε οι προεγγραφές να θεωρούνται άκυρες, (Ν. 2238/1994, άρθρο 79 παρ. 4)».*

Επίσης, παρατηρήθηκε αναντιστοιχία μεταξύ του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΜΚΟ για τη

χρήση 2011, στο οποίο οι συμμετοχές ανέρχονταν σε 26 και των σημειώσεων του Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις οποίες ανέρχονταν σε 20. Επισημαίνεται δε όσον αφορά στην οικονομική εικόνα ιδίως της εταιρίας Garden Beach, η οποία τέθηκε και ως εγγυήτρια της υπό κρίσιν χρηματοδότησης, ότι τα τελευταία τρία (3) έτη πριν από την χορήγηση του ως άνω Ο/Δ, η εν λόγω εταιρία δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες, ύψους 2.893.000 ευρώ, [σχετικές οι παρατηρήσεις επί των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, στις οποίες συμμετέχει η ΔΕΜΚΟ σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 6-8].

Παρά τα ανωτέρω, τα οποία ήταν γνωστά, στον Δημήτριο Κυπαρρίση, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα λήψεως των κρίσιμων αποφάσεων για την χορήγηση ή μη της νέα αιτούμενης χρηματοδότησης στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, η χρηματοδότηση προτάθηκε και χορηγήθηκε εν τέλει, επί τη βάσει των εξασφαλίσεων που θεωρήθηκαν επαρκείς, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ζημιογόνα αποτελέσματα και η εμφανής διαχρονική επιδείνωσή τους και χωρίς να αξιολογηθούν γενικά οι συμμετοχές της πιστούχου, οι οποίες αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ενεργητικού της, ιδίως δε της εταιρίας Garden Beach που είναι εγγυήτρια στην χρηματοδότηση που χορηγήθηκε για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 8].

Σχετικά δε με ληφθείσες ως άνω εγγυήσεις για την εξασφάλιση της επίμαχης χρηματοδότησης, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, σημείωσαν επιπροσθέτως, τα εξής:

**α)** Η προσημείωση υποθήκης επί του ακινήτου αυξήθηκε από ποσό 31.250.000 ευρώ σε ποσό 53.125.000 ευρώ, (ήτοι διαφορά ποσό 21.875.000 ευρώ), χωρίς, ωστόσο, να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της ακρίβειας του υπολογισμού του ποσού της προσημείωσης, καθόσον δεν προσκομίστηκε πρόσφατη μελέτη εκτίμησης του ακινήτου. Οι εκτιμήσεις δε που τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΤτΕ ήταν παρελθόντων

ετών και συγκεκριμένα του Φεβρουαρίου του 2009 και του Ιανουαρίου του 2010 με μέγιστη εκτιμώμενη αξία το ποσό των 46.500.000 ευρώ. Πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθεί εν προκειμένω, ότι η εν λόγω εγγύηση έρχεται πλέον προς κάλυψη μεγαλύτερου δανείου, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί προς τούτο με βάση τη διασφαλιστική αξία του ακινήτου, η οποία ανέρχεται στα 20.000.000 ευρώ περίπου. Με άλλα λόγια, η ως άνω εγγύηση καλύπτει το νέο δάνειο σε ποσοστό μόλις 47%.

**β)** Σύμφωνα με το παράρτημα IV της νέας δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή εκδότριες ή εγγυήτριες εταιρείες, θα μεριμνούν να διατηρούν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις *ελεύθερες από κάθε βάρος, (μη ενεχυριασμένες)*, ύψους 15.900.000 ευρώ, μέχρι ολοσχερούς εξόφλησης του δανείου. Ωστόσο, επήλθε τροποποίηση της εν λόγω ρήτρας, καθώς η αρχική προέβλεπε την διατήρηση ποσοστού 60% επί του ανεξόφλητου υπολοίπου για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Ο/Δ και σε 100% για τον δεύτερο χρόνο. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο όρος αυτός δεν τηρήθηκε, [σχετικά και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 4]. Να σημειωθεί δε, όσον αφορά στην τελευταία τούτη εγγύηση, ότι σε κάθε περίπτωση δεν διασφάλιζε καθόλου τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις της Τράπεζας με τον τρόπο που ετέθη, ενόψει του γεγονότος ότι δεν συνεστήθη ενέχυρο επί των επίμαχων καταθέσεων υπέρ της Τράπεζας.

Όσον αφορά δε την εξυπηρέτηση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές διαπίστωσαν ότι «μετά την αναδιάρθρωση των Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., η εταιρία δεν έχει προβεί σε καμία αποπληρωμή κεφαλαίου ή τόκων», [σχετική η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

Για την *συνολική δανειοδότηση* του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Και στην περίπτωση αυτή, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας διενήργησαν τις ως άνω

χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση του συγκεκριμένου πιστούχου, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή του, και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Προς επίρρωση της σχετικής εκτίμησης, αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία:

Κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline), την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3%

πάνω από το Euribor τριμήνου, ενώ η συναφθείσα την 26-1-2012 χρηματοδότηση προς την ίδια εταιρία, ύψους 42.500.000 ευρώ, είχε περιθώριο 5,5% πάνω από το Euribor εξαμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το T.T., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Επιπροσθέτως, το T.T. παρείχε προς την εταιρία Bestline, (ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% T.T.), το σύνολο της χρηματοδότησης με επιτόκιο Euribor τριμήνου + 0,50%. Το επιτόκιο αυτό, κατά διαστήματα, έφτανε να ισούται ή να υπολείπεται του επιτοκίου με το οποίο δανειζόταν το Γερμανικό Δημόσιο.

Με άλλα λόγια, το T.T. χρηματοδοτούσε εταιρία υψηλού ρίσκου, όπως είναι αυτή των πιστωτικών καρτών, με τιμολόγηση ρίσκου Γερμανικού Δημοσίου. Την ίδια στιγμή που το χρήμα κόστιζε 5% και 7% για προσέλκυση καταθέσεων, το T.T. δάνειζε με 4% έως και 6% λιγότερο.

Έτσι, το T.T., συνέχιζε να δανείζει την Bestline, και στην ουσία τον Όμιλο ΔΕΜΚΟ του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μεταξύ των ετών 2010 και 2012, με όρους που ίσχυαν τα έτη 2008 και 2009, επιβαρύνοντας με ζημιές τα αποτελέσματά του και συνεπώς τα Ίδια Κεφάλαιά του αλλά και τους μετόχους του, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα.

Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της.

Εν κατακλείδι, πρέπει να σημειωθεί και το εξής:

Το T.T., ενώ γνώριζε, (ακόμη και την 30-6-2012) το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησε στις δέουσες

ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας, **α)** είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, **β)** είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, **γ)** είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, (βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012), το άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, (ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο) στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

**1β. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ο/Δ 48.000.000 ευρώ και χορήγησης νέου δανείου 4.000.000 ευρώ προς VILLAGE ROADSHOW**

Τον Μάρτιο του 2012, το ΤΤ ενέκρινε την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, ύψους 48.000.000 ευρώ, με κεφαλαιοποίηση της ληξιπρόθεσμης οφειλής ύψους 2.300.000 ευρώ, επιμήκυνση της διάρκειας κατά 2 έτη και μείωση των δόσεων του 2012 και 2013 σε 250.000 ευρώ ανά εξάμηνο έναντι 2.300.000 ευρώ, ενώ ως πρόσθετη εξασφάλιση εκχωρήθηκαν στην τράπεζα δύο συμβάσεις της πιστούχου με την COSMOTE.

Στις 30-3-2012, εγκρίθηκε η έκδοση νέου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, Ομίλου ΔΕΜΚΟ, ύψους 4.000.000 ευρώ *για κεφάλαιο κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα*, διάρκειας 11,5 έτη, (λήξη 2023), με εξαμηνιαίες αποπληρωμές, με την πρώτη 30 μήνες μετά την εκταμίευση. Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου παρασχέθηκαν: **α)** προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** εταιρική εγγύηση της ΔΕΜΚΟ Α.Ε., **γ)** ενέχυρο Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και **δ)** προσημείωση Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank.



Στο ίδιο ακίνητο δε αποφασίστηκε να εγγραφεί υπέρ του Τ.Τ. και Γ' σειράς προσημείωση ύψους 2.500.000 ευρώ, προς εξασφάλιση ορίου Ε/Ε της Cosmoline, (χρηματοδότηση από την Τ Bank) σαν συμπληρωματικό κάλυμμα, προκειμένου να επιστραφεί η προσωπική επιταγή εκδόσεως του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ύψους 1.300.000 ευρώ, λήξης 30-4-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενη από τους, Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, την υπ' αριθ. 95/30-3-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Χαράλαμπο ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη και το από τον Απρίλιο του 2012 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 4.000.000 μεταξύ των εταιριών VILLAGE ROADSHOW / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το Τ.Τ. επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ., που υπογράφεται από τους, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι «από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες, (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες

εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό», χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες. Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW / INTERTEL και VILLAGE FILMS / D.C. INTERACTIVE για την τριετία 2006-2008 — ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS) ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ. στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, ο Δημήτριος Κυπαρρίσης και οι συγκατηγορούμενοί του, έχοντας τη διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας πρέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά την προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αυτή είχε μόνο ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά την εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετικά και ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση, (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

**δ)** Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

**ε)** Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β΄ σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β΄ σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ,

εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων του Τ.Τ. και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το Τ.Τ. μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσουν ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε η εν λόγω εξαγορά, χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβουν υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν.

Αν αντιθέτως, ειλικρινής πρόθεση των υπευθύνων της Τράπεζας ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα εισηγούνταν και θα αποφάσιζαν τη θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ, είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Όσον αφορά δε στο Ομολογιακό Δάνειο. (30-3-2012), ύψους 4.000.000 ευρώ, προς την VILLAGE ROADSHOW / Όμιλο ΔΕΜΚΟ, αυτό χορηγήθηκε παρά την προηγηθείσα υπέρογκη δανειοδότηση των θυγατρικών εταιριών των ομίλου ΔΕΜΚΟ, που είχε λάβει χώρα χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις για την τράπεζα, γεγονότα που ήταν ήδη γνωστά στον Χαράλαμπο Σιγανό και χωρίς να έχει μεσολαβήσει στο μεταξύ καμία βελτίωση των οικονομικών τους στοιχείων ή της πιστοληπτικής ικανότητας των εταιριών αυτών, (το 2011 η VILLAGE ROADSHOW εμφάνιζε πτώση του κύκλου εργασιών κατά 4,5%, τα ΚΠΦΤ ήταν θετικά, αλλά δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων, ενώ τα αποτελέσματα χρήσης ήταν ζημιογόνα (-2.305.000 ευρώ), γεγονός που οδηγεί σε περαιτέρω επιδείνωση των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία μειώνονται

σε 512.000 ευρώ, ενώ η διαβάθμιση της πιστοληπτικής της ικανότητας τον Οκτώβριο του 2011 ήταν D).

Περαιτέρω, επισημαίνεται ο ιδιαίτερα μακροπρόθεσμος χαρακτήρας του δανείου αυτού, καθώς και η μεγάλη περίοδος χάριτος, γεγονός που δεν συνάδει με τον σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, καθώς: **1)** οι ανάγκες κεφαλαίου κίνησης καλύπτονται με βραχυπρόθεσμο δανεισμό κατά τη συνήθη τραπεζική πρακτική και **2)** δεν υποστηρίζεται από τον ταμειακό κύκλο της εταιρίας, (στην υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, χαρακτηριστικά αναφέρονται, μεταξύ άλλων: **α)** ως σημαντικοί κίνδυνοι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τράπεζες και η χαμηλή συγκέντρωση πελατών, χωρίς περαιτέρω εξειδίκευση των στοιχείων αυτών, **β)** στην αξιολόγηση οικονομικών μεγεθών, η μείωση του κύκλου εργασιών κατά 4,14%, τα ζημιογόνα αποτελέσματα χρήσης, κατά ποσό 2.390.845 ευρώ, η μείωση των ιδίων κεφαλαίων από 3.981.195 ευρώ το 2009 σε 876.057 ευρώ το 2011, τα πολύ υψηλά λειτουργικά έξοδα, που επιβαρύνουν τα τελικά μεγέθη – το ετήσιο κόστος μισθοδοσίας και ενοικίων, κατά το έτος 2011, διαμορφώθηκε στα 13,6 και 13,5 εκ. ευρώ αντίστοιχα, τα υψηλά χρηματοοικονομικά έξοδα 3 εκ. ευρώ ως αποτέλεσμα του υψηλού δανεισμού και η πρόβλεψη των ζημιών χρήσης στο ποσό των 2,39 εκ. ευρώ).

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Δημήτριος Κυπαρρίσης και οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοι του, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά την διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν τόσο τις προαναφερόμενες χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, όσο και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν

πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

## **2. Υπόθεση Ο/Δ δανείου 1.000.000 ευρώ, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ»**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση της ως άνω εταιρίας με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα, Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά στη διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (ΙΚ/ΞΚ) από 4,57 στις 31.12.2008 σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημιές 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000

ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011. Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000 ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεων της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενη αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπαρέσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά τη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ.



150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού δεν ελήφθη καμία απολύτως εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%.

Το γεγονός αυτό όμως, δεν αναιρεί την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του

ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

#### **24. Γεώργιος Ξυφαράς του Δημητρίου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Σιγανό, Δημήτριο Κυπαρίσση, Αναστασία Σακελλαρίου, Περικλή Χανάκη, Παναγιώτα Μπέζα, Χρήστο Μαρούσο, Ιωάννη Τσαγδή, Σπυρίδωνα Παντελιά, Λυδία Κεκρίδου, Αθανάσιο Χασάπη, Φωτεινή Κρέστα, Ιωάννη Λεβεντίδη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο και Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και αναδιάρθρωσης υφιστάμενων δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **1. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

### **1α. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ομολογιακών Δανείων ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΜΚΟ**

Με επιστολή της ΔΕΜΚΟ τον Δεκέμβριο του 2011, ζητήθηκε από το Τ.Τ. να εξετάσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των Ομολογιακών Δανείων του Ομίλου, για τα οποία μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος είναι η συγκεκριμένη Τράπεζα, [σχετική η από 16-1-2012 επιστολή της ΔΕΜΚΟ προς το Τ.Τ.].

Τα Ομολογιακά Δάνεια τα οποία αιτήθηκε η εταιρία για αναδιάρθρωση είναι τα εξής:

**α)** Το 1<sup>ο</sup> Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Νοέμβριο του 2008, συνολικού ποσού 21.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στον ποσό των 14.000.000 ευρώ.

**β)** Το 2<sup>ο</sup> Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Δεκέμβριο του 2010, συνολικού ποσού 25.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στο ποσό των 24.500.000 ευρώ.

Οι ληξιπρόθεσμες δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, κατά την ημερομηνία εξέτασης του ως άνω αιτήματος αναδιάρθρωσης από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ., ανέρχονταν στο συνολικό ποσό των 4.000.000 ευρώ, (3.500.000 ευρώ για το 1<sup>ο</sup> Ο/Δ των 21.000.000 ευρώ και 500.000 ευρώ για το 2<sup>ο</sup> Ο/Δ των 25.000.000 ευρώ).

Στις 19-1-2012, η Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο ως Πρόεδρο και τους, Χαράλαμπο ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφασή της, κατόπιν της από 19-1-2012 εισήγησης της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενης από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και

τους Χαράλαμπο ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, η οποία αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ως άνω Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., όπως «εγκρίνει την αναδιάρθρωση των δύο Ο/Δ της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υφιστάμενου υπολοίπου συνολικά 38.500.000 ευρώ, σε ένα, με αύξηση του ποσού κατά 4.000.000 ευρώ, (νέο όριο 42.500.000 ευρώ), 10ετούς διάρκειας, με επιτόκιο 6η EURIBOR, πλέον περιθωρίου 5,50%, υπό την παροχή σωρευτικά των εγγυήσεων των δύο δανείων, με σκοπό: **α)** την άμεση εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών ποσού σήμερα 4.000.000 ευρώ και **β)** την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των ανεξόφλητων ομολογιών μετά το 2017, προκειμένου για την ταμειακή διευκόλυνση της εταιρίας», έκανε αποδεκτή την ανωτέρω εισήγηση για την αναδιάρθρωση των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, [σχετική η υπ' αριθ. 1/19-1-2012 Εισήγηση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων και η υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και το από 26-1-2012 Πρόγραμμα Έκδοσης Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 42.500.000 μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / GARDEN BEACH και του Τ.Τ.].

Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας έναντι της αναχρηματοδότησης του νέου αυτού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 42.500.000 ευρώ, ελήφθησαν οι κάτωθι εγγυήσεις:

**α)** Προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 53.125.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., επί ακινήτων ιδιοκτησίας της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., εκτιμηθείσας αξίας 46.546.000 ευρώ, (Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων τον Φεβρουάριο του 2009) και 40.829.000 ευρώ (CBRE/Axies τον Ιανουάριο του 2010), καθώς και λογιστικής αξίας, από το 2002 μέχρι το 2011, 6.758.000 ευρώ.

**β)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**γ)** Εκχώρηση αποζημιώσεων στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

**δ)** Ενέχυρο Α΄ σειράς επί του 50% της εταιρίας HPC, (πρώην Bestline), αξίας 19,8 εκατ. Ευρώ.

**ε)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**στ)** Διατήρηση υφιστάμενων μη ενεχυρασμένων καταθέσεων εταιριών του Ομίλου ύψους 15.900.000 ευρώ.

Σε σχέση με την παραπάνω νέα χρηματοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 42.500.000 ευρώ, υπό τους ανωτέρω όρους, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ διαπίστωσαν τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 5-8].

Με βάση τα δημοσιευμένα και ελεγμένα οικονομικά στοιχεία χρήσης 2011 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έγκρισης της επίμαχης χρηματοδότησης— προέκυπταν και ήταν γνωστά τα ακόλουθα οικονομικά δεδομένα:

**α)** Τα έσοδα συμμετοχών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 1.250.000 ευρώ και αφορούσαν στο σύνολό τους το μέρισμα από την Hellenic Post Credit (για το οποίο έγινε λόγω αναλυτικά ανωτέρω). Η ΔΕΜΚΟ δεν είχε εισπράξει μέρισμα από τις υπόλοιπες συμμετοχές της.

**β)** Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.096.000 ευρώ, θεωρούνται υψηλά, δεδομένου τόσο του αριθμού του προσωπικού της εταιρίας (σύμφωνα με την τελευταία διαθέσιμη αναφορά της ICAP τον 12/2010 ανέρχεται σε 71 άτομα), όσο και των εσόδων από μερίσματα.

**γ)** Τα μερικά αποτελέσματα ήταν ζημιογόνα (-12.950.000 ευρώ το 2011 έναντι -13.707.000 ευρώ το 2010), με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των χρεωστικών τόκων. Ως αποτέλεσμα, τα ήδη ζημιογόνα αποτελέσματα επιδεινώθηκαν έτι περαιτέρω, (Ζημίες Προ Φόρων 13.240.000 ευρώ το 2011 έναντι Ζημιών Προ Φόρων 5.941.000 ευρώ το 2010).

**δ)** Το ποσό διαθεσίμων (90.429.000 ευρώ) ήταν υψηλό.

ε) Το ποσό που εμφανιζόταν στα Χρεόγραφα και τις Μετοχές, (112.398.000 ευρώ) αποτελούσε το 18,5% του ενεργητικού.

στ) Υπήρχαν επιταγές σε καθυστέρηση και χρεώστες διάφοροι συνολικού ποσού 6.000.000 ευρώ.

ζ) Οι συμμετοχές της ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 353.385.000 ευρώ, αποτελούσαν το 58% του ενεργητικού.

Όπως μάλιστα, σημειώνεται στην από 31-12-2011 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και ειδικότερα στη Βάση για γνώμη με Επιφύλαξη:

*«Η εσωτερική λογιστική αξία των 20 μη εισηγμένων εταιριών ανέρχεται σε 66.124.000 ευρώ και η απαιτούμενη πρόβλεψη για υποτίμηση σε 136.676.000 ευρώ. Η αποτίμηση των προεγγραφών για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και των λοιπών συμμετοχών έγινε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920. Ειδικότερα ως προς τις προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, η αξία τους εμφανίζεται περίπου σταθερή, 110.823.000 ευρώ τουλάχιστον από 31-1-2006, με κίνδυνο είτε οι επιχειρήσεις να μην ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, είτε οι προεγγραφές να θεωρούνται άκυρες, (Ν. 2238/1994, άρθρο 79 παρ. 4)».*

Επίσης, παρατηρήθηκε αναντιστοιχία μεταξύ του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΜΚΟ για τη χρήση 2011, στο οποίο οι συμμετοχές ανέρχονταν σε 26 και των σημειώσεων του Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις οποίες ανέρχονταν σε 20. Επισημαίνεται δε όσον αφορά στην οικονομική εικόνα ιδίως της εταιρίας Garden Beach, η οποία τέθηκε και ως εγγυήτρια της υπό κρίσιν χρηματοδότησης, ότι τα τελευταία τρία (3) έτη πριν από την χορήγηση του ως άνω Ο/Δ, η εν λόγω εταιρία δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες, ύψους 2.893.000 ευρώ, [σχετικές οι παρατηρήσεις επί των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, στις οποίες συμμετέχει η ΔΕΜΚΟ σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 6-8].

Παρά τα ανωτέρω, τα οποία ήταν γνωστά, στον Γεώργιο Ξυφάρά, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα λήψεως των κρίσιμων αποφάσεων για την χορήγηση ή μη της νέα αιτούμενης χρηματοδότησης στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, η χρηματοδότηση προτάθηκε και χορηγήθηκε εν τέλει, επί τη βάσει των εξασφαλίσεων που θεωρήθηκαν επαρκείς, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ζημιογόνα αποτελέσματα και η εμφανής διαχρονική επιδείνωσή τους και χωρίς να αξιολογηθούν γενικά οι συμμετοχές της πιστούχου, οι οποίες αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ενεργητικού της, ιδίως δε της εταιρίας Garden Beach που είναι εγγυήτρια στην χρηματοδότηση που χορηγήθηκε για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 8].

Σχετικά δε με ληφθείσες ως άνω εγγυήσεις για την εξασφάλιση της επίμαχης χρηματοδότησης, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, σημείωσαν επιπροσθέτως, τα εξής:

**α)** Η προσημείωση υποθήκης επί του ακινήτου αυξήθηκε από ποσό 31.250.000 ευρώ σε ποσό 53.125.000 ευρώ, (ήτοι διαφορά ποσό 21.875.000 ευρώ), χωρίς, ωστόσο, να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της ακρίβειας του υπολογισμού του ποσού της προσημείωσης, καθόσον δεν προσκομίστηκε πρόσφατη μελέτη εκτίμησης του ακινήτου. Οι εκτιμήσεις δε που τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΤτΕ ήταν παρελθόντων ετών και συγκεκριμένα του Φεβρουαρίου του 2009 και του Ιανουαρίου του 2010 με μέγιστη εκτιμώμενη αξία το ποσό των 46.500.000 ευρώ. Πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθεί εν προκειμένω, ότι η εν λόγω εγγύηση έρχεται πλέον προς κάλυψη μεγαλύτερου δανείου, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί προς τούτο με βάση τη διασφαλιστική αξία του ακινήτου, η οποία ανέρχεται στα 20.000.000 ευρώ περίπου. Με άλλα λόγια, η ως άνω εγγύηση καλύπτει το νέο δάνειο σε ποσοστό μόλις 47%.

**β)** Σύμφωνα με το παράρτημα IV της νέας δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή εκδότριες ή εγγυήτριες εταιρείες, θα μεριμνούν να διατηρούν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις *ελεύθερες από κάθε βάρος, (μη ενεχυριασμένες)*, ύψους 15.900.000 ευρώ, μέχρι

ολοσχερούς εξόφλησης του δανείου. Ωστόσο, επήλθε τροποποίηση της εν λόγω ρήτρας, καθώς η αρχική προέβλεπε την διατήρηση ποσοστού 60% επί του ανεξόφλητου υπολοίπου για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Ο/Δ και σε 100% για τον δεύτερο χρόνο. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο όρος αυτός δεν τηρήθηκε, [σχετικά και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 4]. Να σημειωθεί δε, όσον αφορά στην τελευταία τούτη εγγύηση, ότι σε κάθε περίπτωση δεν διασφάλιζε καθόλου τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις της Τράπεζας με τον τρόπο που ετέθη, ενόψει του γεγονότος ότι δεν συνεστήθη ενέχυρο επί των επίμαχων καταθέσεων υπέρ της Τράπεζας.

Όσον αφορά δε την εξυπηρέτηση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές διαπίστωσαν ότι «μετά την αναδιάρθρωση των Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., η εταιρία δεν έχει προβεί σε καμία αποπληρωμή κεφαλαίου ή τόκων», [σχετική η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

Για την *συνολική δανειοδότηση* του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Και στην περίπτωση αυτή, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας διενήργησαν τις ως άνω χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση του συγκεκριμένου πιστούχου, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή του, και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών



σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ γ) δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Προς επίρρωση της σχετικής εκτίμησης, αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία:

Κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline), την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου, ενώ η συναφθείσα την 26-1-2012 χρηματοδότηση προς την ίδια εταιρία, ύψους 42.500.000 ευρώ, είχε περιθώριο 5,5% πάνω από το Euribor εξαμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Επιπροσθέτως, το Τ.Τ. παρείχε προς την εταιρία Bestline, (ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ.), το σύνολο της χρηματοδότησης με επιτόκιο Euribor τριμήνου + 0,50%. Το επιτόκιο αυτό, κατά διαστήματα, έφτανε να ισούται ή

να υπολείπεται του επιτοκίου με το οποίο δανειζόταν το Γερμανικό Δημόσιο.

Με άλλα λόγια, το Τ.Τ. χρηματοδοτούσε εταιρία υψηλού ρίσκου, όπως είναι αυτή των πιστωτικών καρτών, με τιμολόγηση ρίσκου Γερμανικού Δημοσίου. Την ίδια στιγμή που το χρήμα κόστιζε 5% και 7% για προσέλκυση καταθέσεων, το Τ.Τ. δάνειζε με 4% έως και 6% λιγότερο.

Έτσι, το Τ.Τ., συνέχιζε να δανείζει την Bestline, και στην ουσία τον Όμιλο ΔΕΜΚΟ του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μεταξύ των ετών 2010 και 2012, με όρους που ίσχυαν τα έτη 2008 και 2009, επιβαρύνοντας με ζημιές τα αποτελέσματά του και συνεπώς τα Ίδια Κεφάλαιά του αλλά και τους μετόχους του, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα.

Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της.

Εν κατακλείδι, πρέπει να σημειωθεί και το εξής:

Το Τ.Τ., ενώ γνώριζε, (ακόμη και την 30-6-2012) το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησε στις δέουσες ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας: **α)** είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, **β)** είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, **γ)** είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012, το άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, (ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο), στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

**1β. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ο/Δ 48.000.000 ευρώ και χορήγησης νέου δανείου 4.000.000 ευρώ προς VILLAGE ROADSHOW**

Τον Μάρτιο του 2012, το ΤΤ ενέκρινε την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, ύψους 48.000.000 ευρώ, με κεφαλαιοποίηση της ληξιπρόθεσμης οφειλής ύψους 2.300.000 ευρώ, επιμήκυνση της διάρκειας κατά 2 έτη και μείωση των δόσεων του 2012 και 2013 σε 250.000 ευρώ ανά εξάμηνο έναντι 2.300.000 ευρώ, ενώ ως πρόσθετη εξασφάλιση εκχωρήθηκαν στην τράπεζα δύο συμβάσεις της πιστούχου με την COSMOTE.

Στις 30-3-2012, εγκρίθηκε η έκδοση νέου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, Ομίλου ΔΕΜΚΟ, ύψους 4.000.000 ευρώ για κεφάλαιο κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα, διάρκειας 11,5 έτη, (λήξη 2023), με εξαμηνιαίες αποπληρωμές, με την πρώτη 30 μήνες μετά την εκταμίευση. Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου παρασχέθηκαν: α) προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, β) εταιρική εγγύηση της ΔΕΜΚΟ Α.Ε., γ) ενέχυρο Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και δ) προσημείωση Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank.

Στο ίδιο ακίνητο δε αποφασίστηκε να εγγραφεί υπέρ του Τ.Τ. και Γ' σειράς προσημείωση ύψους 2.500.000 ευρώ, προς εξασφάλιση ορίου Ε/Ε της Cosmoline, (χρηματοδότηση από την Τ Bank), σαν συμπληρωματικό κάλυμμα, προκειμένου να επιστραφεί η προσωπική επιταγή εκδόσεως του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ύψους 1.300.000 ευρώ, λήξης 30-4-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενη από τους, Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ ως Πρόεδρο και Χαράλαμπο ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, την υπ' αριθ. 95/30-3-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους

Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Χαράλαμπο ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΡΙΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη και το από τον Απρίλιο του 2012 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 4.000.000 μεταξύ των εταιριών VILLAGE ROADSHOW / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το Τ.Τ. επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ., που υπογράφεται από τους, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες, (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες. Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW / INTERTEL και VILLAGE FILMS / D.C. INTERACTIVE για την τριετία 2006-2008 — ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων

Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS) ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ. στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, ο Γεώργιος Ξυφαράς και οι συγκατηγορούμενοί του, έχοντας τη διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας πρέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά την προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αυτή είχε μόνο ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά την εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετικά και ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση

του οφειλέτη με την εξασφάλιση, (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

δ) Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων του Τ.Τ. και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το Τ.Τ. μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσουν ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε η εν λόγω εξαγορά, χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβουν υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να

θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν.

Αν αντιθέτως, ειλικρινής πρόθεση των υπευθύνων της Τράπεζας ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα εισηγούνταν και θα αποφάσιζαν τη θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ, είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤΤΕ, σελ. 13].

Όσον αφορά δε στο Ομολογιακό Δάνειο. (30-3-2012), ύψους 4.000.000 ευρώ, προς την VILLAGE ROADSHOW / Όμιλο ΔΕΜΚΟ, αυτό χορηγήθηκε παρά την προηγηθείσα υπέρογκη δανειοδότηση των θυγατρικών εταιριών των ομίλου ΔΕΜΚΟ, που είχε λάβει χώρα χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις για την τράπεζα, γεγονότα που ήταν ήδη γνωστά στον Γεώργιο Ξυφαρά και χωρίς να έχει μεσολαβήσει στο μεταξύ καμία βελτίωση των οικονομικών τους στοιχείων ή της πιστοληπτικής ικανότητας των εταιριών αυτών, (το 2011 η VILLAGE ROADSHOW εμφάνιζε πτώση του κύκλου εργασιών κατά 4,5%, τα ΚΠΦΤ ήταν θετικά, αλλά δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων, ενώ τα αποτελέσματα χρήσης ήταν ζημιογόνα (-2.305.000 ευρώ), γεγονός που οδηγεί σε περαιτέρω επιδείνωση των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία μειώνονται σε 512.000 ευρώ, ενώ η διαβάθμιση της πιστοληπτικής της ικανότητας τον Οκτώβριο του 2011 ήταν D).

Περαιτέρω, επισημαίνεται ο ιδιαίτερα μακροπρόθεσμος χαρακτήρας του δανείου αυτού, καθώς και η μεγάλη περίοδος χάριτος, γεγονός που δεν συνάδει με τον σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, καθώς: **1)** οι ανάγκες κεφαλαίου κίνησης καλύπτονται με βραχυπρόθεσμο δανεισμό κατά τη συνήθη τραπεζική πρακτική και **2)** δεν υποστηρίζεται από τον ταμειακό κύκλο της εταιρίας, (στην υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, χαρακτηριστικά αναφέρονται, μεταξύ άλλων: **α)** ως σημαντικοί κίνδυνοι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τράπεζες και η χαμηλή συγκέντρωση πελατών, χωρίς περαιτέρω εξειδίκευση των

στοιχείων αυτών, **β)** στην αξιολόγηση οικονομικών μεγεθών, η μείωση του κύκλου εργασιών κατά 4,14%, τα ζημιογόνα αποτελέσματα χρήσης, κατά ποσό 2.390.845 ευρώ, η μείωση των ιδίων κεφαλαίων από 3.981.195 ευρώ το 2009 σε 876.057 ευρώ το 2011, τα πολύ υψηλά λειτουργικά έξοδα, που επιβαρύνουν τα τελικά μεγέθη – το ετήσιο κόστος μισθοδοσίας και ενοικίων, κατά το έτος 2011, διαμορφώθηκε στα 13,6 και 13,5 εκ. ευρώ αντίστοιχα, τα υψηλά χρηματοοικονομικά έξοδα 3 εκ. ευρώ ως αποτέλεσμα του υψηλού δανεισμού και η πρόβλεψη των ζημιών χρήσης στο ποσό των 2,39 εκ. ευρώ).

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Γεώργιος Ξυφαράς και οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοι του, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά την διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν τόσο τις προαναφερόμενες χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, όσο και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.



Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

## **2. Υπόθεση Ο/Δ δανείου 1.000.000 ευρώ, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ»**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση της ως άνω εταιρίας με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα, Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, και τους, Χαράλαμπο Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική

Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά την διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (ΙΚ/ΞΚ) από 4,57 στις 31.12.2008 σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημίες 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000 ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011. Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000 ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεων της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η

πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενης αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπαρέσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά τη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ. 150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του, την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού δεν ελήφθη καμία απολύτως εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, της πιστοληπτικής

ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%.

Το γεγονός αυτό όμως, δεν αναιρεί την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

## **25. Αθανάσιος Χασάπης του Αιμίλιου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Σπυρίδωνα ΠΑΝΤΕΛΙΑ, Χαράλαμπο ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Διονύσιο ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ, Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ, Παναγιώτα Μπέζα, Φωτεινή Κρέστα και Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με

την επωνυμία «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (εφεξής Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **1. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

### **1α. Υπόθεση δανείου 25.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ/GARDEN BEACH ΑΕ**

Στις 17-12-2010, η αρμόδια Υπό-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, αποτελούμενη από την Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ και τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ και Φωτηνή Κρέστα εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη, από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Σπυρίδωνα ΠΑΝΤΕΛΙΑ, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ, ως μέλη, και η τελευταία ενέκρινε, δυνάμει της υπ' αριθ. 109/17-12-2010 σχετικής απόφασης, την ανάληψη εκ μέρους του Τ.Τ. της έκδοσης του νέου Ομολογιακού Δανείου που η ΔΕΜΚΟ επρόκειτο να εκδώσει για το ποσό των 25.000.000 ευρώ,

διάρκειας 7 ετών. Πραγματοποιήθηκε και πάλι άμεση εκταμίευση ολόκληρου του ποσού του νέου αυτού δανείου την 23-12-2010.

Σύμφωνα ειδικότερα, με το από 23-12-2010 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, Garden Beach Α.Ε., νομίμως εκπροσωπούμενης από την Ελένη ΞΗΝΤΑΡΑΚΟΥ και του Τ.Τ., το οποίο συμμετείχε ως μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος, νομίμως εκπροσωπούμενο, από τον Μάριο Βαρότση και την Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, το προϊόν ύψους, 25.000.000 ευρώ, που αποσκοπούσε στην χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας, θα χρησιμοποιείτο: **α)** κατά ποσό 20.000.000 ευρώ για την συμμετοχή της ΔΕΜΚΟ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία, «Ελληνικές Ξενοδοχειακές Τουριστικές και Γεωργικές Επιχειρήσεις Garden Beach Α.Ε.», της οποίας πραγματικός δικαιούχος είναι ο Δημήτρης ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ, (Garden Beach Α.Ε.), προκειμένου η εκδότρια εταιρία ΔΕΜΚΟ να αποκτήσει το 51% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής και **β)** κατά το εναπομείναν ποσό των 5.000.000 ευρώ, «για την περαιτέρω ανάπτυξη των εταιρικών δραστηριοτήτων της ΔΕΜΚΟ Α.Ε.».

Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, ελήφθησαν οι εξής εγγυήσεις:

**α)** Έγγραφη προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 31.250.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του πραγματικού δικαιούχου και κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**γ)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**δ)** Εκχώρηση - ενεχυρίαση απαιτήσεων της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., (εγγυητής) από ασφαλιστικές αποζημιώσεις στα πλαίσια συμβάσεων που αφορούν την ασφάλιση των ακινήτων.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το παράρτημα IV της δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή οι εκδότριες ή οι εγγυήτριες εταιρίες όφειλαν να μεριμνούν για τη διατήρηση, καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου

και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις στην Τράπεζα ελεύθερες από κάθε βάρος σε ποσοστό που θα αναλογούσε στο 60% του εκάστοτε ανεξόφλητου υπολοίπου του χρέους για το πρώτο έτος λειτουργίας του δανείου και στο 100% από το δεύτερο έτος από τη χορήγηση του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Αναφορικά με την χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Το Τ.Τ., ενέκρινε και χορήγησε το επίμαχο Ομολογιακό Δάνειο στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, παρότι επισημάνθηκαν ρητά οι κίνδυνοι για την Τράπεζα που μπορεί να επιφέρουν: **α)** η εμφανής επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της ΔΕΜΚΟ κατά την κλειόμενη χρήση 2009, (επέκταση ζημιών, υποτίμηση αξίας συμμετοχών κ.λπ.) και η αύξηση των δανειακών της κεφαλαίων στο 11μηνο του 2010, καθώς και **β)** η αυξημένη έκθεση της Τράπεζας στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ γενικότερα.

Σύμφωνα μάλιστα, με τα σχόλια των Ορκωτών Λογιστών για τον ισολογισμό του έτους 2009 της ΔΕΜΚΟ, τα Ίδια Κεφάλαια της εταιρίας, ενώ εμφανίζονται να είναι ύψους 310,68 εκατ. ευρώ, θα έπρεπε να εμφανίζονται ουσιαδώς μειωμένα κατά 107,8 εκατ. ευρώ (απόκλιση 33,3%). Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι τους ήταν γνωστά τα ως άνω ζημιογόνα αποτελέσματα και η διαχρονική επιδείνωσή τους, τελικώς εγκρίθηκε η εκ νέου χρηματοδότηση της ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. —και μάλιστα σε χρονική περίοδο αδιαμφισβήτητης οικονομικής κρίσης της Χώρας και συνακόλουθα του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος— καθόσον θεωρήθηκε από τους υπευθύνους της Τράπεζας ότι οι ανωτέρω κίνδυνοι αντισταθμίζονται από:

- την επαρκή κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας μέσω της παροχής εγγυήσεων (προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και εταιρική εγγύηση «GARDEN BEACH A.E.»).
- την αξία των παρεχόμενων εξασφαλίσεων: η Τράπεζα εξακολουθεί να έχει ενεχυριασμένο το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT A.E.», η αξία

του οποίου ανερχόταν το 2008 σε Ευρώ 19,8 εκατ., οπότε ο δείκτης κάλυψης του δανείου θα διαμορφωνόταν σε 141% το οποίο κρίνεται και πάλι ικανοποιητικό·

- το σύνολο των εκτάσεων/κτισμάτων που δίδεται ως εξασφάλιση αναφορικά με το καινούριο δάνειο, η αποτίμηση του οποίου δίνει έναν δείκτη κάλυψης 166% για την Τράπεζα, ο οποίος για ένα μη εμπορικό ακίνητο κρίνεται επαρκής·
- τη διεύρυνση της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων·
- την πολύ καλή μέχρι σήμερα συναλλακτική συμπεριφορά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και την ομαλή αποπληρωμή του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της.

Όμως, οι ανωτέρω παραδοχές της Τράπεζας, ουδόλως ευσταθούν και δεν αντισταθμίζουν σε καμία περίπτωση τους διαπιστωθέντες κινδύνους για την περιουσία της, διότι:

α) Δεν καλύπτονται επαρκώς οι απαιτήσεις της Τράπεζας από την παροχή της προσωπικής εγγύησης του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και της εταιρικής εγγύησης της GARDEN BEACH Α.Ε. Για την ακρίβεια οι εν λόγω εγγυήσεις έχουν, ως ελέχθη και ανωτέρω, μηδενική διασφαλιστική αξία, η μεν προσωπική εγγύηση καθόσον δεν συνοδεύεται και από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, η δε εταιρική εγγύηση της GARDEN BEACH Α.Ε. καθόσον συνδέεται άμεσα (και έμμεσα) με τον οφειλέτη, (συνδεδεμένος κίνδυνος), ενώ η οικονομική της εικόνα ήταν ζημιογόνος, καθόσον από το έτος 2009 και μετά δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες ύψους 2.893.000 ευρώ. Την 31-12-2010, μάλιστα, οι ταμειακές ροές της από λειτουργικές δραστηριότητες ήταν αρνητικές κατά 19.715.000 ευρώ, καθώς εμφανίζονταν



μηδενικές εισροές, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 7].

**β)** Η ενεχυρίαση του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της, «HELLENIC POST CREDIT A.E.», πέραν του ότι δεν γίνεται καθόλου αποδεκτή ως εξασφάλιση, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [σχετικό το Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. ι (1), σελ. 36], ενέχει στην ουσία μηδενική διασφαλιστική αξία για όσους λόγους αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω υπό στοιχείο Α.2. (1) του παρόντος.

**γ)** Το λεχθέν στη συνέχεια, περί της *διεύρυνσης της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων*, δεν συνιστά διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας.

**δ)** Η διατύπωση της θέσεως περί της *πολύ καλής μέχρι τότε συναλλακτικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και της ομαλής αποπληρωμής του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της*, (ήτοι του δανείου των 7.500.000 ευρώ που έλαβε από το Τ.Τ. τον Ιούνιο του έτους 2009, το οποίο ήταν και το μοναδικό που αποπλήρωσε), έγινε εκ μέρους της Τράπεζας σχετικά πρόωρα, καθόσον η ΔΕΜΚΟ δεν ήταν μακροχρόνιος πελάτης της, ώστε να μπορεί να σχηματίσει ασφαλή εικόνα για την όλη συναλλακτική συμπεριφορά του, ενώ ήδη οι ενδείξεις περί της τελευταίας συναλλακτικής συμπεριφοράς, εκ μέρους της εταιρίας ήταν αρνητικές, (όσον αφορά στο πρώτο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ που έλαβε τον Οκτώβριο του έτους 2008, το οποίο μάλιστα είχε και περίοδο χάριτος 1 έτους).

### **1β. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ομολογιακών Δανείων ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΜΚΟ**

Με επιστολή της ΔΕΜΚΟ τον Δεκέμβριο του 2011, ζητήθηκε από το Τ.Τ. να εξετάσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των Ομολογιακών Δανείων του Ομίλου, για τα οποία μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος είναι η συγκεκριμένη Τράπεζα, [σχετική η από 16-1-2012 επιστολή της ΔΕΜΚΟ προς το Τ.Τ.].

Τα Ομολογιακά Δάνεια τα οποία αιτήθηκε η εταιρία για αναδιάρθρωση είναι τα εξής:

**α)** Το 1<sup>ο</sup> Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Νοέμβριο του 2008, συνολικού ποσού 21.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στον ποσό των 14.000.000 ευρώ.

**β)** Το 2<sup>ο</sup> Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Δεκέμβριο του 2010, συνολικού ποσού 25.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στο ποσό των 24.500.000 ευρώ.

Οι ληξιπρόθεσμες δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, κατά την ημερομηνία εξέτασης του ως άνω αιτήματος αναδιάρθρωσης από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ., ανέρχονταν στο συνολικό ποσό των 4.000.000 ευρώ, (3.500.000 ευρώ για το 1<sup>ο</sup> Ο/Δ των 21.000.000 ευρώ και 500.000 ευρώ για το 2<sup>ο</sup> Ο/Δ των 25.000.000 ευρώ).

Στις 19-1-2012, η Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο ως Πρόεδρο και τους, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφασή της, κατόπιν της από 19-1-2012 εισήγησης της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενης από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, η οποία αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ως άνω Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., όπως «εγκρίνει την αναδιάρθρωση των δύο Ο/Δ της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υφιστάμενου υπολοίπου συνολικά 38.500.000 ευρώ, σε ένα, με αύξηση του ποσού κατά 4.000.000 ευρώ, (νέο όριο 42.500.000 ευρώ), 10ετούς διάρκειας, με επιτόκιο 6m EURIBOR, πλέον περιθωρίου 5,50%, υπό την παροχή σωρευτικά των εγγυήσεων των δύο δανείων, με σκοπό: **α)** την άμεση εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών ποσού σήμερα 4.000.000 ευρώ και **β)** την

επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των ανεξόφλητων ομολογιών μετά το 2017, προκειμένου για την ταμειακή διευκόλυνση της εταιρίας», έκανε αποδεκτή την ανωτέρω εισήγηση για την αναδιάρθρωση των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, [σχετική η υπ' αριθ. 1/19-1-2012 Εισήγηση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων και η υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και το από 26-1-2012 Πρόγραμμα Έκδοσης Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 42.500.000 μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / GARDEN BEACH και του Τ.Τ.].

Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας έναντι της αναχρηματοδότησης του νέου αυτού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 42.500.000 ευρώ, ελήφθησαν οι κάτωθι εγγυήσεις:

**α)** Προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 53.125.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., επί ακινήτων ιδιοκτησίας της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., εκτιμηθείσας αξίας 46.546.000 ευρώ, (Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων τον Φεβρουάριο του 2009) και 40.829.000 ευρώ (CBRE/Axies τον Ιανουάριο του 2010), καθώς και λογιστικής αξίας, από το 2002 μέχρι το 2011, 6.758.000 ευρώ.

**β)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**γ)** Εκχώρηση αποζημιώσεων στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

**δ)** Ενέχυρο Α' σειράς επί του 50% της εταιρίας HPC, (πρώην Bestline), αξίας 19,8 εκατ. Ευρώ.

**ε)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**στ)** Διατήρηση υφιστάμενων μη ενεχυρασμένων καταθέσεων εταιριών του Ομίλου ύψους 15.900.000 ευρώ.

Σε σχέση με την παραπάνω νέα χρηματοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 42.500.000 ευρώ, υπό τους ανωτέρω όρους, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ διαπίστωσαν τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 5-8].

Με βάση τα δημοσιευμένα και ελεγμένα οικονομικά στοιχεία χρήσης 2011 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έγκρισης της επίμαχης χρηματοδότησης— προέκυπταν και ήταν γνωστά τα ακόλουθα οικονομικά δεδομένα:

**α)** Τα έσοδα συμμετοχών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 1.250.000 ευρώ και αφορούσαν στο σύνολό τους το μέρος από την Hellenic Post Credit (για το οποίο έγινε λόγω αναλυτικά ανωτέρω). Η ΔΕΜΚΟ δεν είχε εισπράξει μέρος από τις υπόλοιπες συμμετοχές της.

**β)** Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.096.000 ευρώ, θεωρούνται υψηλά, δεδομένου τόσο του αριθμού του προσωπικού της εταιρίας (σύμφωνα με την τελευταία διαθέσιμη αναφορά της ICAP τον 12/2010 ανέρχεται σε 71 άτομα), όσο και των εσόδων από μερίσματα.

**γ)** Τα μερικά αποτελέσματα ήταν ζημιογόνα (-12.950.000 ευρώ το 2011 έναντι -13.707.000 ευρώ το 2010), με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των χρεωστικών τόκων. Ως αποτέλεσμα, τα ήδη ζημιογόνα αποτελέσματα επιδεινώθηκαν έτι περαιτέρω, (Ζημίες Προ Φόρων 13.240.000 ευρώ το 2011 έναντι Ζημιών Προ Φόρων 5.941.000 ευρώ το 2010).

**δ)** Το ποσό διαθεσίμων (90.429.000 ευρώ) ήταν υψηλό.

**ε)** Το ποσό που εμφανιζόταν στα Χρεόγραφα και τις Μετοχές, (112.398.000 ευρώ) αποτελούσε το 18,5% του ενεργητικού.

**στ)** Υπήρχαν επιταγές σε καθυστέρηση και χρεώστες διάφοροι συνολικού ποσού 6.000.000 ευρώ.

**ζ)** Οι συμμετοχές της ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 353.385.000 ευρώ, αποτελούσαν το 58% του ενεργητικού.

Όπως μάλιστα, σημειώνεται στην από 31-12-2011 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και ειδικότερα στη Βάση για γνώμη με Επιφύλαξη:

*«Η εσωτερική λογιστική αξία των 20 μη εισηγμένων εταιριών ανέρχεται σε 66.124.000 ευρώ και η απαιτούμενη πρόβλεψη για υποτίμηση σε 136.676.000 ευρώ. Η αποτίμηση των προεγγραφών*

*για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και των λοιπών συμμετοχών έγινε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920. Ειδικότερα ως προς τις προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, η αξία τους εμφανίζεται περίπου σταθερή, 110.823.000 ευρώ τουλάχιστον από 31-1-2006, με κίνδυνο είτε οι επιχειρήσεις να μην ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, είτε οι προεγγραφές να θεωρούνται άκυρες, (Ν. 2238/1994, άρθρο 79 παρ. 4)».*

Επίσης, παρατηρήθηκε αναντιστοιχία μεταξύ του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΜΚΟ για τη χρήση 2011, στο οποίο οι συμμετοχές ανέρχονταν σε 26 και των σημειώσεων του Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις οποίες ανέρχονταν σε 20. Επισημαίνεται δε όσον αφορά στην οικονομική εικόνα ιδίως της εταιρίας Garden Beach, η οποία τέθηκε και ως εγγυήτρια της υπό κρίσιν χρηματοδότησης, ότι τα τελευταία τρία (3) έτη πριν από την χορήγηση του ως άνω Ο/Δ, η εν λόγω εταιρία δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες, ύψους 2.893.000 ευρώ, [σχετικές οι παρατηρήσεις επί των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, στις οποίες συμμετέχει η ΔΕΜΚΟ σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 6-8].

Παρά τα ανωτέρω, τα οποία ήταν γνωστά, στον Αθανάσιο Χασάπη, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα λήψεως των κρίσιμων αποφάσεων για την χορήγηση ή μη της νέα αιτούμενης χρηματοδότησης στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, η χρηματοδότηση προτάθηκε και χορηγήθηκε εν τέλει, επί τη βάσει των εξασφαλίσεων που θεωρήθηκαν επαρκείς, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ζημιογόνα αποτελέσματα και η εμφανής διαχρονική επιδείνωσή τους και χωρίς να αξιολογηθούν γενικά οι συμμετοχές της πιστούχου, οι οποίες αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ενεργητικού της, ιδίως δε της εταιρίας Garden Beach που είναι εγγυήτρια στην χρηματοδότηση που χορηγήθηκε για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 8].

Σχετικά δε με ληφθείσες ως άνω εγγυήσεις για την εξασφάλιση της επίμαχης χρηματοδότησης, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, σημείωσαν επιπροσθέτως, τα εξής:

**α)** Η προσημείωση υποθήκης επί του ακινήτου αυξήθηκε από ποσό 31.250.000 ευρώ σε ποσό 53.125.000 ευρώ, (ήτοι διαφορά ποσό 21.875.000 ευρώ), χωρίς, ωστόσο, να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της ακρίβειας του υπολογισμού του ποσού της προσημείωσης, καθόσον δεν προσκομίστηκε πρόσφατη μελέτη εκτίμησης του ακινήτου. Οι εκτιμήσεις δε που τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΤτΕ ήταν παρελθόντων ετών και συγκεκριμένα του Φεβρουαρίου του 2009 και του Ιανουαρίου του 2010 με μέγιστη εκτιμώμενη αξία το ποσό των 46.500.000 ευρώ. Πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθεί εν προκειμένω, ότι η εν λόγω εγγύηση έρχεται πλέον προς κάλυψη μεγαλύτερου δανείου, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί προς τούτο με βάση τη διασφαλιστική αξία του ακινήτου, η οποία ανέρχεται στα 20.000.000 ευρώ περίπου. Με άλλα λόγια, η ως άνω εγγύηση καλύπτει το νέο δάνειο σε ποσοστό μόλις 47%.

**β)** Σύμφωνα με το παράρτημα IV της νέας δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή εκδότριες ή εγγυήτριες εταιρείες, θα μεριμνούν να διατηρούν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις *ελεύθερες από κάθε βάρος, (μη ενεχυριασμένες)*, ύψους 15.900.000 ευρώ, μέχρι ολοσχερούς εξόφλησης του δανείου. Ωστόσο, επήλθε τροποποίηση της εν λόγω ρήτρας, καθώς η αρχική προέβλεπε την διατήρηση ποσοστού 60% επί του ανεξόφλητου υπολοίπου για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Ο/Δ και σε 100% για τον δεύτερο χρόνο. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο όρος αυτός δεν τηρήθηκε, [σχετικά και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 4]. Να σημειωθεί δε, όσον αφορά στην τελευταία τούτη εγγύηση, ότι σε κάθε περίπτωση δεν διασφάλιζε καθόλου τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις της Τράπεζας με τον τρόπο που ετέθη, ενόψει του γεγονότος ότι δεν συνεστήθη ενέχυρο επί των επίμαχων καταθέσεων υπέρ της Τράπεζας.

Όσον αφορά δε την εξυπηρέτηση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές διαπίστωσαν ότι «μετά την αναδιάρθρωση των Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., η εταιρία δεν έχει προβεί σε καμία αποπληρωμή κεφαλαίου ή τόκων», [σχετική η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

Για την *συνολική δανειοδότηση* του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Και στην περίπτωση αυτή, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας διενήργησαν τις ως άνω χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση του συγκεκριμένου πιστούχου, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή του, και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Προς επίρρωση της σχετικής εκτίμησης, αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία:

Κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline), την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου, ενώ η συναφθείσα την 26-1-2012 χρηματοδότηση προς την ίδια εταιρία, ύψους 42.500.000 ευρώ, είχε περιθώριο 5,5% πάνω από το Euribor εξαμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Επιπροσθέτως, το Τ.Τ. παρείχε προς την εταιρία Bestline (ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ.) το σύνολο της χρηματοδότησης με επιτόκιο Euribor τριμήνου + 0,50%. Το επιτόκιο αυτό, κατά διαστήματα, έφτανε να ισούται ή να υπολείπεται του επιτοκίου με το οποίο δανειζόταν το Γερμανικό Δημόσιο! Με άλλα λόγια, το Τ.Τ. χρηματοδοτούσε εταιρία υψηλού ρίσκου, όπως είναι αυτή των πιστωτικών καρτών, με τιμολόγηση ρίσκου Γερμανικού Δημοσίου. Την ίδια στιγμή που το χρήμα κόστιζε 5% και 7% για προσέλκυση καταθέσεων, το Τ.Τ. δάνειζε με 4% έως και 6% λιγότερο.

Έτσι, το Τ.Τ., συνέχιζε να δανείζει την Bestline, και στην ουσία τον Όμιλο ΔΕΜΚΟ του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μεταξύ των ετών 2010 και 2012, με όρους που ίσχυαν τα έτη 2008 και 2009, επιβαρύνοντας με ζημιές τα αποτελέσματά του και συνεπώς τα ίδια Κεφάλαιά του αλλά και τους μετόχους του, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα.



Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της.

Εν κατακλείδι, πρέπει να σημειωθεί και το εξής:

Το Τ.Τ., ενώ γνώριζε, (ακόμη και την 30-6-2012) το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησε στις δέουσες ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας: **α)** είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, **β)** είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, **γ)** είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012, το άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, (ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο), στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Αθανάσιος Χασάπης και οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοι του, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά στη διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας (δυνάμει συμβάσεως) ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της

Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 5.292.000 ευρώ τουλάχιστον.

Η ζημία αυτή έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, το οποίο υπόλοιπο, ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, (οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

## **2. Υπόθεση Ο/Δ δανείου 1.000.000 ευρώ, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ»**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση της ως άνω εταιρίας με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα, Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, και τους, Χαράλαμπο Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση,

Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά την διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (IK/ΞΚ) από 4,57 στις 31.12.2008 σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημίες 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000 ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011. Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000 ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεών της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενη αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπαρέσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά τη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ. 150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του, την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού δεν ελήφθη καμία απολύτως εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής

εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%.

Το γεγονός αυτό όμως, δεν αναιρεί την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

## **26. Δημήτριος Παπαγεωργόπουλος του Γεωργίου:**

Κατηγορείται ως υπαίτιος του ότι στην Αθήνα και εντός του έτους 2011, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφάρα, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, Παναγιώτα Μπέζα και Φωτεινή Κρέστα, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ», (Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του

και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδότησης με τη μορφή ομολογιακού δανείου, που διενεργήθηκε κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

**Υπόθεση Ο/Δ δανείου 1.000.000 ευρώ, «ΥΙΟΙ Δ.  
ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ»**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικού αιτήματος της εταιρίας με την επωνυμία, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», προέβη στις 22.12.2011 στη χρηματοδότηση της ως άνω εταιρίας με ομολογιακό δάνειο ποσού 1.000.000 ευρώ.

Κατόπιν των από 14.12.2011 και 15.12.2011 θετικών εισηγήσεων της Επενδυτικής Υποεπιτροπής, που απαρτιζόταν από τους, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Παναγιώτα Μπέζα, Φωτεινή Κρέστα και της Επιτροπής Πιστωτικών Θεμάτων, που απαρτιζόταν από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, Δημήτριο Παπαγεωργόπουλο, Μάριο Βαρότση, Αθανάσιο Χασάπη, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο και τους, Χάρη Σιγανό, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χρήστο Μαρούσο, με την υπ' αριθ. 88/22.12.2011 απόφασή της ενέκρινε τη χορήγηση του προαναφερόμενου δανείου.

Όσον αφορά στη διαδικασία της ως άνω δανειοδότησης θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Το δάνειο χορηγήθηκε στα τέλη του 2011, σε μια χρονική περίοδο που λόγω της οικονομικής κρίσης, στην οποία είχε εισέλθει

η χώρα και των προβλημάτων ρευστότητας, που αντιμετώπιζαν οι ελληνικές τράπεζες, οι τελευταίες ήταν φειδωλές στη χορήγηση νέων δανείων. Παρ' όλα αυτά η τράπεζα ενέκρινε τη χορήγηση του δανείου, χωρίς να λάβει υπόψη τη γενικότερη δυσμενή οικονομική κατάσταση, καθώς και την κακή οικονομική κατάσταση της πιστούχου.

**2)** Ειδικά, ως προς την οικονομική κατάσταση της τελευταίας, οι πωλήσεις αυτής παρουσίαζαν στην τετραετία 2008-2011 μείωση κατά 57%, με συνέπεια την εμφάνιση ζημιών, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων και την επιδείνωση του δείκτη δανειακή επιβάρυνσης (IK/ΞK) από 4,57 στις 31.12.2008 σε 11,67 στις 31.12.2011, ενώ τα ΙΚ της εταιρίας μετατρέπονται σε αρνητικά. Η εταιρία είχε ζημίες 730.000 ευρώ το 2008, 2.239.000 ευρώ το 2009, 2.932.000 ευρώ το 2010 και 1.474.703 ευρώ το 2011. Η μείωση των πωλήσεων συνεχίσθηκε και κατά τη διετία 2011-2013, κατά ποσοστό 58%, με αποτέλεσμα η εταιρία να συνεχίσει να εμφανίζει ζημίες και αρνητικά ΙΚ. Επίσης, τα αποτελέσματα προ φόρων, τόκων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (δείκτης EBITDA) διαμορφώνονταν συνεχώς σε αρνητικά επίπεδα (-211.000 ευρώ το 2008, -1.476.000 ευρώ το 2009 και -944.000 ευρώ το 2010).

**3)** Οι δανειακές υποχρεώσεις της πιστούχου ήταν υψηλές και είχαν διαμορφωθεί στα τέλη του 2011 στο ποσό των 7.540.000 ευρώ περίπου. Μάλιστα, σκοπός του επίμαχου δανείου ήταν και η αναχρηματοδότηση του υφιστάμενου τραπεζικού δανεισμού, γεγονός που δείχνει ότι υπήρχε πρόβλημα ρευστότητας στην πιστούχο και αδυναμία αντιμετώπισης των δανειακών υποχρεώσεων της, ενώ προβληματισμό δημιουργεί γιατί η πιστούχος δεν στράφηκε στις ήδη δανείστριες τράπεζες της αιτούμενη αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων.

**4)** Δεν δόθηκε καμία εξασφάλιση από την πιστούχο κατά τη χορήγηση του δανείου, με τη δικαιολογία ότι όλα τα προγενέστερα τραπεζικά δάνεια είχαν χορηγηθεί άνευ εξασφαλίσεων, πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση, το ΤΤ θα μπορούσε να ζητήσει και να πάρει επαρκείς εξασφαλίσεις, επικαλούμενο τον αυξημένο

τραπεζικό δανεισμό και την ταμειακή αδυναμία της εταιρίας, που αν συνεχιζόταν θα συμπαρέσυρε και το δάνειο του ΤΤ, όπως και έγινε.

**5)** Το δάνειο χορηγήθηκε παρά τη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου στη βαθμίδα Ε, όταν η πιστοδοτική πολιτική του ΤΤ προέβλεπε τη χορήγηση Ο/Δ, «με γνώμονα κυρίως την υψηλή πιστοληπτική ικανότητα και διαβάθμισή του, τις λαμβανόμενες εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, τη δέσμευση μετρητών και εν γένει τη δημιουργία όσο το δυνατόν μειωμένης κεφαλαιακής απαίτησης με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. (πχ. ICAP)...», στόχος δε της τράπεζας για τη χορήγηση επιχειρηματικών δανείων ήταν «η χρηματοδότηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ έως C», (σχετικό το Εγχειρίδιο Διαδικασιών Χορήγησης ΟΔ του ΤΤ, όπως εγκρίθηκε από το ΔΣ του ΤΤ με την υπ' αριθ. 150/15.10.2009 απόφασή του και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 152/27.11.2009 απόφασή του, καθώς και το υπ' αριθ. 5107/14.4.2010 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ με το οποίο είχε επιτραπεί στην τράπεζα η χορήγηση ΟΔ με διαβάθμιση ICAP μέχρι τη βαθμίδα C).

**6)** Δεν ελήφθη υπόψη η πτωτική κίνηση του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται η πιστούχος, αποτέλεσμα της δυσχερούς οικονομικής περιόδου.

Με τις ως άνω ενέργειές του, ο Δημήτριος Παπαγεωργόπουλος, ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση της εταιρίας, «ΥΙΟΙ Δ. ΜΠΑΚΑΤΣΕΛΟΥ ΑΕ», υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού δεν ελήφθη καμία απολύτως εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του



ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 1.100.901,98 ευρώ, (ποσό στο οποίο είχε ανέλθει η οφειλή της πιστούχου στις 30.3.2014).

Θα πρέπει μα σημειωθεί ότι τον Μάιο του 2013 το ΤΤ, μαζί με τις τράπεζες Εθνική, Εμπορική, Κύπρου, Marfin, Eurobank, συμμετείχε στην έκδοση ΚΟΔ ποσού 8.037.000 ευρώ, με το οποίο «εξοφλήθηκε» το ως άνω δάνειο των 1.000.000 ευρώ, καθώς και τα λοιπά δάνεια της πιστούχου προς άλλες τράπεζες. Συγκεκριμένα, η συμμετοχή του ΤΤ στο ΚΟΔ ανήλθε στο ποσό των 1.067.000 ευρώ, ήτοι ποσοστό 13,3%.

Το γεγονός αυτό όμως, δεν αναιρεί την περιουσιακή βλάβη της τράπεζας και αντίστοιχα την ποινική ευθύνη των υπαλλήλων αυτής, καθόσον το αρχικό δάνειο εξακολουθεί να παραμένει ανεξόφλητο, οι δε εξασφαλίσεις που ελήφθησαν στα πλαίσια του ΚΟΔ δεν μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων των συμμετεχουσών σ' αυτό τραπεζών.

## **27. Χαράλαμπος Γιαγκούδης του Ιωάννη:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη, Σπυρίδωνα Πολίτη, Μάριο Βαρότση, Φωτεινή Κρέστα και Διονύσιο Γκολφινόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα

συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **1. ΟΜΙΛΟΣ ΓΡΙΒΕΑ-BATΣΙΚΑ**

### **Υπόθεση C n' C International AE**

Τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του έτους 2009, με τις υπ' αριθ. 79/13-3-2009 και 84/31-7-2009 αντίστοιχες εγκριτικές αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., η Τράπεζα χρηματοδότησε την εταιρία, «C&C International A.E.», μέσω δύο Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της τελευταίας, ύψους 17.000.000 ευρώ συνολικά, τα οποία καλύφθηκαν από το Τ.Τ., που κατέστη εντεύθεν η βασική πιστοδότρια Τράπεζα.

Τον Μάρτιο του 2009, η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., που απαρτιζόταν από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο του ΔΣ και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε δυνάμει της υπ' αριθ. 79/13-3-2009 απόφασης, την χορήγηση στην εταιρία, «C&C International S.A.» Ομολογιακού Δανείου ύψους 7.000.000 ευρώ, διάρκειας 10 ετών, με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, καθώς προβλέφθηκε η αποπληρωμή του κεφαλαίου να γίνει τμηματικά και από το τέλος του 4<sup>ου</sup> έτους, λαμβάνοντας υπόψη την θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τον Χαράλαμπο Γιαγούδη, καθώς και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα. Αναφερόμενος σκοπός του δανείου

ήταν η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της πιστούχου για την επόμενη δεκαετία.

Προς εξασφάλιση του ανωτέρω δανείου, συνομολογήθηκε ότι «η εταιρία θα ενεχυριάσει τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί στο Τ.Τ., στον οποίο θα εμπίπτουν τα έσοδα από τα συνέδρια που έχει αναλάβει. Ο λογαριασμός θα ενεχυριάζεται μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται στην εταιρία».

Κατά την άποψη-εισήγηση δε της αρμόδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης, με τον τρόπο αυτό «εξασφαλίζεται η πλήρης είσπραξη τόκων ή και κεφαλαίου στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς, και μάλιστα πριν καλυφθούν υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους (π.χ. ΙΚΑ). Μοναδικός κίνδυνος για την Τράπεζα αποτελεί η μη είσπραξη εσόδων από την εταιρία για την παροχή των υπηρεσιών της στα συνέδρια. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν είναι και πολύ πιθανό, καθώς το πελατολόγιο της εταιρίας (διεθνείς και κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.λπ.) θεωρείται ιδιαίτερος ασφαλές».

Στο εισηγητικό επισημάνθηκαν ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, το οποίο καθιστούσε το Τ.Τ. τη μεγαλύτερη δανείστρια τράπεζα, ο υψηλός υφιστάμενος τραπεζικός δανεισμός 12,8 εκ. ευρώ και η αδυναμία εκχώρησης των γεγεννημένων απαιτήσεων. Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2009, η ίδια ως άνω Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., δυνάμει της υπ' αριθ. 84/31-7-2009 απόφασης, ενέκρινε τη χορήγηση νέου Ομολογιακού Δανείου στην εταιρία C&C International, ύψους 10.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα.

Σκοπός του εν λόγω δανείου ήταν η κάλυψη «των σημαντικών κενών ρευστότητας» τα δύο πρώτα χρόνια, ενός νέου εγχειρήματος που είχε αναλάβει η ως άνω εταιρία, ως απόρροια νέας συνεργασίας με διεθνή οίκο για διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου, δόθηκαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: α) παρασχέθηκαν οι προσωπικές εγγυήσεις των δύο μετόχων, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, και η εταιρική εγγύηση της εταιρίας «MODESCO HOLDING LTD»,

συμφερόντων των ιδίων ως άνω προσώπων, η οποία φέρεται να διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία, **β)** συνομολογήθηκε να άγονται σε καταθετικό λογαριασμό της C&C International τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού που η εταιρία θα διοργανώνει, ο οποίος θα είναι ενεχυριασμένος μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται σταδιακά στην εταιρία, **γ)** προβλέφθηκε η υποχρέωση της πιστούχου C&C International να ενημερώνει την Τράπεζα για όλες τις Συμβάσεις τις οποίες υπογράφει, (με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πρόγραμμα αποπληρωμής), καθώς και η δυνατότητα της Τράπεζας να καταγγείλει τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου σε περίπτωση που τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού διαφοροποιηθούν σε σχέση με το πλάνο που παρείχε η εταιρία, και αποκλίνουν μειούμενα κατά ποσοστό πλέον του 40% κατά το τέλος του τρίτου έτους και τέλος, **δ)** προτάθηκε ως εξασφάλιση της Τράπεζας να υφίσταται στην οικεία σύμβαση όρος που θα υποχρεώνει την εταιρία αφενός μεν να μην παραχωρεί, δέχεται ή επιτρέπει να υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις ή άλλα εμπράγματα βάρη, ασφάλειες και εν γένει δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της (negative pledge), χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, αφετέρου δε να μην μεταβάλλει την μετοχική της σύνθεση, ομοίως χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων.

Στο από 27.7.2009 εισηγητικό σημείωμα της Υποεπιτροπής επισημαίνονταν οι ίδιοι κίνδυνοι, όπως και στο πρώτο δάνειο, καθώς και η εμφανής μείωση των πωλήσεων της μητρικής εταιρίας κατά το έτος 2008. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΤτΕ, τα δύο παραπάνω Ομολογιακά Δάνεια, που υπεγράφησαν τελικά μεταξύ του Τ.Τ. και της εταιρίας C&C International S.A., την 23-3-2009 και την 12-8-2009, αντίστοιχα, χορηγήθηκαν υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, καθόσον περιελάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο έναντι ανεπαρκών εξασφαλίσεων, παρά το γεγονός ότι χορηγούνταν σε μια νεοσύστατη εταιρία παροχής υπηρεσιών.

Συνεπώς εξ αρχής, ήτοι *κατά την συνομολόγηση των υπό έρευνα δανειακών συμβάσεων*, δεν διασφαλίζονταν τα συμφέροντα και η περιουσία της δανείστριας Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις του Τ.Τ. προς την εταιρία C&C International, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤΤΕ κατέληξαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

**(α)** Το ύψος των δανείων είναι υψηλό λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών της εταιρίας, χωρίς να υφίστανται ουσιαστικές εξασφαλίσεις (π.χ. γεγεννημένες απαιτήσεις ή προσημείωση επί ακινήτου).

**(β)** Το Τ.Τ. κατέστη με την χορήγηση των δανείων αυτών η μεγαλύτερη πιστοδότρια Τράπεζα.

**(γ)** Η μεγάλη διάρκεια και η περίοδος χάριτος δεν συνάδουν με το σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, ενώ, επιπροσθέτως, το σύνολο του ποσού των χρηματοδοτήσεων καταβλήθηκε άμεσα, και όχι σύμφωνα και αναλογικά με τις ανάγκες της πιστούχου.

**(δ)** Όσον αφορά δε την δυνατότητα εξυπηρέτησης των υπό έρευνα Ομολογιακών Δανείων, σημειώθηκαν τα εξής:

Στο από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το πρώτο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οικονομικά στοιχεία του Ομίλου για το έτος 2007, προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2008 και business plan για τα έτη 2009-2013. Στην περιγραφή δε των αναλαμβανόμενων κινδύνων αναφέρεται ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός, το ύψος του αιτούμενου δανείου και η ουσιαστική αδυναμία εκχώρησης απαιτήσεων.

Ωστόσο, παρά την εν λόγω αναφορά, η αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. εισηγήθηκε την *έγκριση* της επίμαχης χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή θέση του Ομίλου, τη δυναμική ανάπτυξη και τις νέες συνεργασίες, τα περιθώρια κερδοφορίας και τις ικανοποιητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης. Σε τέσσερις (4) μόλις μήνες, προκύπτει νέο αίτημα χρηματοδότησης, λόγω ανάληψης από την πιστούχο νέου project (οργάνωση ιατρικών συνεδρίων).

Στο από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το δεύτερο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οριστικά οικονομικά στοιχεία του έτους 2008, όπου προκύπτει ήδη σημαντική υστέρηση έναντι των εκτιμώμενων, (κύκλος εργασιών Ομίλου -17%), χωρίς αυτό και πάλι ν' αποτελέσει αποτρεπτικό στοιχείο για την περαιτέρω χρηματοδότηση, ενώ δεν προσκομίστηκε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), στο οποίο να παρουσιάζονται οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις.

Βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2008, ο Όμιλος παρουσίαζε ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που καλύπτονταν με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, λόγω καταβολής προκαταβολών, (όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις), βραδείας είσπραξης απαιτήσεων, (πέραν του έτους) και ουσιωδών πιστώσεων από το συναλλακτικό του κύκλωμα (λαμβάνοντας και προκαταβολές πελατών). Επακόλουθα, την 31-12-2008 εμφάνιζε βραχυπρόθεσμο δανεισμό 9.133.000 ευρώ πλέον μακροπρόθεσμου 3.827.000 ευρώ, ήτοι ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν στο 58% του κύκλου εργασιών. Με τον πρόσθετο δε δανεισμό που έλαβε από την Τράπεζα (ύψους 17.000.000 ευρώ), ο οποίος, ως ελέχθη, δεν ήταν συμβατός με τα προηγούμενα μεγέθη του Ομίλου και βασιζόταν μόνο στα προσδοκώμενα και σε μεγάλο βάθος χρόνου μεγέθη, η εταιρία κατέστη υπερδανεισμένη.

Επιπλέον, οι εκτιμήσεις των υπευθύνων αποδείχθηκαν ιδιαίτερα αισιόδοξες, καθόσον υπήρξε ουσιώδης υστέρηση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα.

Ειδικότερα, για τη χρήση του έτους 2008, (ήδη δηλαδή πριν από τον επίμαχο χρόνο χορήγησης των Ο/Δ), σημειώθηκε απόκλιση έναντι των εκτιμώμενων προσωρινών στοιχείων (μειωμένος κύκλος εργασιών Ομίλου κατά 17%), ενώ μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται το έτος 2009 (κύκλος εργασιών μειωμένος κατά -39%) σε σχέση με τον προβλεπόμενο από το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), εμφανίζοντας μεν κερδοφορία, αλλά με μεγάλη απόκλιση έναντι της προβλεπόμενης κατά -57%.

(ε) Υπήρχαν ελλείψεις σε ποιοτικά στοιχεία στις εισηγήσεις και συγκεκριμένα δεν γινόταν αναφορά στον τρόπο προσέγγισης του

πελάτη, σε τυχόν δυσμενή στοιχεία, αλλά και στη διαβάθμιση της πιστούχου από την ICAP· σύμφωνα δε με αναφορά της τελευταίας, η πιστούχος είχε ταξινομηθεί στην κατηγορία D, βάσει στοιχείων της 31-12-2007, έναντι επιθυμητού Rating μέχρι C βάσει της πιστοδοτικής πολιτικής του Εγχειριδίου Διαδικασιών Ο/Δ της Τράπεζας [βλ. και σελ. 8-9 του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ]. Το 2010-2011 το Icap Rating της εταιρίας ήταν E.

**(στ)** Υπήρχε έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών (financial covenants) στα επίμαχα Ομολογιακά Δάνεια. Ο μόνος περιοριστικός όρος σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα χρήσης, αφορούσε σε βάθος χρόνου (ειδικότερα, στο δεύτερο ως άνω δάνειο περιελήφθη όρος που προέβλεπε ως γεγονός καταγγελίας ενδεχόμενη απόκλιση των εσόδων στο τέλος του 3<sup>ου</sup> έτους κατά 40% έναντι του προβλεπόμενου στόχου).

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην από 23.6.2011 έκθεση επανεξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου του Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων και στην από 16.9.2011 ενημέρωση για τα επίμαχα ομολογιακά δάνεια της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων του Τ.Τ. γίνεται έμμεση αναφορά σε κατάχρηση των συνήθων όρων τραπεζικού δανεισμού και ελλιπή παρακολούθηση των δανείων από την τράπεζα:

«...η ελλιπής εξασφάλιση της τράπεζάς μας, λόγω της φύσης των συμβάσεων εκχώρησης των απαιτήσεων, που εναποθέτει στη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας την ακριβή ενημέρωση της τράπεζας, τόσο για τη εξέλιξη των συνεδρίων και τις νέες συμβάσεις, όσο και των αντίστοιχων πληρωμών...το γεγονός ότι στις πιστώτριες τράπεζες εκτός από μικρά όρια που έχουν παρασχεθεί άνευ εξασφαλίσεων, τα χορηγηθέντα κεφάλαια στην πλειονότητά τους έχουν εξασφαλιστεί με προσημείωση ακινήτων και επιταγές πελατείας, τιμολόγια και συμβόλαια, για τα οποία ενώ έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις από την εταιρία δεν έχουν δοθεί, με συνέπεια να θεωρούμε ότι έχουν εκχωρηθεί σε άλλες τράπεζες – και κατά συνέπεια να έχουν χρηματοδοτηθεί – απαιτήσεις που είναι ήδη εκχωρημένες στην τράπεζά μας...τις επενδυτικές επιλογές των

μετόχων της εταιρίας μέσω των εξαγορών-συγχωνεύσεων θυγατρικών τους εταιριών για τις οποίες, ενώ υπήρχε συμβατική υποχρέωση της εταιρίας, δεν ειδοποιηθήκαμε παρά μόνο μετά την οριστικοποίησή τους...το διάστημα αυτό (2011) διενεργήθηκε έλεγχος στα ακίνητα, που σύμφωνα με το Ε9 που είχε προσκομισθεί το 2008 από τους εγγυητές Γριβέα και Βάτσικα, είχαν στην κατοχή τους, καθώς και στο ακίνητο που στεγάζεται η εταιρία στη Μεταμόρφωση Αττικής και στα ακίνητα της εγγυήτριας εταιρίας MODESCO και προέκυψε ότι σχεδόν όλα τα ακίνητα είναι προσημειωμένα σε άλλες τράπεζες ή έχουν γίνει sale & lease back από εταιρίες leasing...».

Κατόπιν τούτων, η ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία της Τράπεζας από την ανωτέρω χρηματοδότηση εκτιμήθηκε στο 100% της απαίτησης, ήτοι στο ποσό των 17.641.000 ευρώ, έναντι σχηματισθισών προβλέψεων ποσοστού 90%, [σχετικό το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, ιδίως σελ. 14, 19 καθώς και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ., ιδίως σελ. 36 επ.], η οποία ζημία εν τέλει βαρύνει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

## **2. Υπόθεση ALAPIS**

Τον Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ. από την εταιρία ALAPIS, συμφερόντων του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, για την ανάληψη από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της διοργάνωσης και διαχείρισης του Ομολογιακού Δανείου, ποσού 100.000.000 ευρώ και διάρκειας επτά (7) ετών που η ALAPIS προτίθετο να εκδώσει, *«προκειμένου να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενες τραπεζικές υποχρεώσεις της και να πραγματοποιήσει στοχευμένες εξαγορές εταιριών, στρατηγικά σημαντικών για την περαιτέρω ανάπτυξή της»*.

Κατόπιν της από 14.9.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., αποτελούμενης από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδη και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα, με την υπ' αριθ. 14/21.9.2009 απόφαση της



Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, εγκρίθηκε ομόφωνα η χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου στην ALAPIS με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σ' αυτήν.

Στο από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ειδικότερα, αφού περιγράφονται αρχικά τα στοιχεία για την διοργάνωση και διαχείριση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας ALAPIS, η οποία βασίστηκε σε *pro forma* ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες-καταστάσεις για τα έτη 2007 και 2008, καταρτισθείσες από την ALAPIS ABEE και επιβεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, δοθέντος ότι ο Όμιλος είχε πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό εξαγορών και ιδρύσεων θυγατρικών εταιριών, με αποτέλεσμα την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής θέσης του, με αποτέλεσμα τα δεδομένα των χρήσεων 2007 και 2008 να έχουν καταστεί μη συγκρίσιμα.

Ακολούθως, η ως άνω Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., παρότι διαπίστωσε σωρεία αναλαμβανόμενων κινδύνων για την Τράπεζα, και συγκεκριμένα ότι:

**α)** Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία του Ομίλου, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στα Βαλκάνια.

**β)** Ο Όμιλος χρειάζεται σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης για τις εμπορικές και λοιπές ανεξόφλητες απαιτήσεις του λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές από πελάτες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων, και ιδίως από το Ελληνικό Κράτος.

**γ)** Οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα καθορίζονται από το Κράτος και κάθε πίεση προς τα κάτω στις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων ενδέχεται να έχει ουσιώδη αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**δ)** Η πιθανότητα απώλειας μακροπρόθεσμων συμβάσεων του Ομίλου με βασικούς πολυεθνικούς προμηθευτές και πελάτες (π.χ. Novartis AG, Bayer AG, Beckman Coulter, Fresenius Kabi, Henkel και Procter & Gamble) ενδέχεται να έχει ουσιώδες αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**ε)** Η συνεχής και ταχεία ενσωμάτωση νέων εταιριών στη δομή του Ομίλου ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα στη σωστή διαχείριση του συνόλου των εταιριών από τη Μητρική.

**στ)** Υφίσταται ήδη υψηλός τραπεζικός δανεισμός, καθώς η ανάπτυξη του Ομίλου στην πλειοψηφία της έχει γίνει μέσω ανάληψης δανειακών κεφαλαίων.

**ζ)** Ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με τον βασικό του προμηθευτή των λοιπών κλάδων, την εταιρία Νεοχημική Α.Ε., επί τη βάση της οποίας οφείλει να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα πρώτων υλών κάθε χρόνο, με δυνατότητα να ζητήσει την προμήθεια έτερων πρώτων υλών αντί των συμβατικών, με αποτέλεσμα, αν, στην διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, οι υποχρεώσεις αγοράς πρώτων υλών του Ομίλου υπερβούν τις παραγωγικές του ανάγκες, και αν η εταιρία Νεοχημική απορρίψει τυχόν αίτημα για την προμήθεια έτερων πρώτων υλών, ενυπάρχει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί ο Όμιλος να αγοράσει πρώτες ύλες που δεν χρειάζεται για τις παραγωγικές του δραστηριότητες.

**η)** Δεδομένων των πληροφοριών από την αγορά για τα προβλήματα που είχαν ανακύψει από την πώληση της εταιρίας Νεοχημικής στην Carlyle με τον πρώην βασικό μέτοχο Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, πιθανόν να προκύψουν ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, προκειμένου για την επαναγορά από τον ίδιο ή/και την ALAPIS της Νεοχημικής, δεδομένης της στενής σχέσης που υπάρχει μεταξύ τους, (προμηθευτής πρώτων υλών), εισηγήθηκε θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή και η τελευταία ενέκρινε την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, κρίνοντας ότι οι ως άνω αναφερόμενοι κίνδυνοι για την Τράπεζα, αντισταθμίζονται από τα κάτωθι θετικά, κατά τις εκτιμήσεις της, στοιχεία:

**α)** την σημαντική αύξηση των πωλήσεων του Ομίλου κατά το 2008, καθώς και το καλό περιθώριο λειτουργικού κέρδους, **β)** την βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών της μητρικής εταιρίας, όπως αυτοί θα διαμορφωθούν μετά την πλήρη κάλυψη της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, **γ)** την σημαντική εξειδίκευση των ιδρυτών της εταιρίας και του απασχολούμενου προσωπικού, **δ)** την μεγάλη και πετυχημένη διείσδυση του Ομίλου στην Ελληνική αγορά, **ε)** την προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τραπεζικού δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο για την καλύτερη εξυπηρέτησή του και **στ)** την σε εξέλιξη σημαντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη την 2-10-2009 το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, μεταξύ της εταιρίας ALAPIS, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Περικλή ΛΙΒΑ του Αθανασίου, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, και του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Μάριο Βαρότση, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS *«για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης»*.

Στη συνέχεια, την 27-4-2011, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα ενημέρωσε την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων για την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, την αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών δεικτών και για το αίτημα αλλαγής αυτών, καθώς και την δυνατότητα συγχώνευσης, αλλά και ύπαρξης καθυστερούμενων οφειλών προς τρίτους. Η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή εξώδικης επιστολής για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων, ενώ η εταιρία παρέδωσε επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan) για την περίοδο 2011-2015.

Την 16-12-2011 η εταιρία αιτήθηκε την υπαγωγή στο άρθρο 99 και η Τράπεζα, έπειτα από εισήγηση της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων προς την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, αποφάσισε την λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Στην από 5-12-2011 συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποφασίστηκε η καταγγελία του επίμαχου δανείου, ενώ την 27-6-2012, η Υποδιεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων εισηγήθηκε στην Επιτροπή

Επιχειρηματικών Δανείων την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πλέον ο Όμιλος βρίσκεται σε αδράνεια, το δε ποσό της οφειλής ανήλθε την 8-12-2011 σε 97.736.000 ευρώ (: υπόλοιπο από ομολογίες 95.000.000 ευρώ, υπόλοιπο από συμβατικούς τόκους 1.984.000 ευρώ, υπόλοιπο από τόκους υπερημερίας 10.000 ευρώ και δεδουλευμένοι τόκοι 743.000 ευρώ).

Με βάση τα ανωτέρω, ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι εντοπίστηκαν και ήταν γνωστοί, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς οι αναληφθέντες κίνδυνοι, όπως οι αναμενόμενες μειωμένες πωλήσεις, λόγω αρνητικής συγκυρίας, οι ανάγκες για σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης, ο ήδη υπάρχον υψηλός δανεισμός, η πιθανή απώλεια μακροπρόθεσμων συμβάσεων με βασικούς πελάτες, όπως οι εταιρίες Novartis, Bayer, Henkel, Procter&Gamble, Fresenius, η σχεδόν αποκλειστική προμήθεια ελάχιστων ποσοτήτων πρώτων υλών από τη συνδεδεμένη εταιρία Νεοχημική, αλλά και οι πληροφορίες από την αγορά για τα προβλήματα της εξαγοράς της τελευταίας τούτης εταιρίας από την Carlyle, οι οποίοι (κίνδυνοι) επαληθεύθηκαν στο σύνολό τους, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 30].

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, όπως προκύπτει και από το προαναφερθέν εισηγητικό σημείωμα της 14-9-2009 της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ήταν γνωστός στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας ο υφιστάμενος υψηλός τραπεζικός δανεισμός της εταιρίας ALAPIS, κυρίως λόγω της συνάψεως την 21-12-2007 Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου πενταετούς διάρκειας, συνολικού ποσού 640.000.000 ευρώ, πληρωτέου ολοσχερώς άμα τη λήξη του, με σκοπό την χρηματοδότηση εξαγορών και την κάλυψη χρηματοοικονομικών αναγκών της.

Από τα στοιχεία δε των πληροφοριών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προέκυπτε ότι η απόφαση για την εν λόγω αύξηση έλαβε χώρα, προκειμένου με το ποσό των 423.150.000 ευρώ που θα αντληθεί, να μειωθεί ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός (κατά

203.000.000 ευρώ) και να χρηματοδοτηθεί η εξαγορά εταιριών για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας ALAPIS, (κατά 220.000.000 ευρώ). Από τα ως άνω εταιρικά γεγονότα, σε συνδυασμό με τα στοιχεία των επισυναπτόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκύπτει ότι από το έτος 2007 και μετά, οι ενοποιημένες υποχρεώσεις της εταιρίας ALAPIS λόγω της συνάψεως του Κοινοπρακτικού Δανείου είχαν αυξηθεί κατακόρυφα κατά 640.000.000 ευρώ, με αποτέλεσμα οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, από 62.500.000 ευρώ το έτος 2007, να ανέλθουν σε 702.600.000 ευρώ το έτος 2008 και με μικρό χρονικό περιθώριο αποπληρωμής, διάρκειας μόλις πέντε (5) ετών, ενώ παράλληλα, η ALAPIS με την επιτυχή κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου απορρόφησε άλλα 423.000.000 ευρώ από την αγορά, για χρηματοδότηση των χρηματοοικονομικών αναγκών της και για νέες εξαγορές.

Επισημαίνεται δε, ότι από τον επισυναπτόμενο πίνακα της οργανωτικής διάρθρωσης της εταιρίας από το έτος 2006 έως το έτος 2009, ο Όμιλος περιέλαβε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του, συνολικά πενήντα επτά (57) εταιρίες, οι οποίες στην πορεία των ετών, εξαγοράστηκαν, συγχωνεύθηκαν, πωλήθηκαν ή απορροφήθηκαν.

Ενώ λοιπόν, υφίστατο ήδη κατά τον κρίσιμο χρόνο της έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου από το Τ.Τ., ο ως άνω αναφερόμενος υψηλός δανεισμός, μικρής χρονικής διάρκειας, και παρά την παράλληλη απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, γίνεται θετική εισήγηση από την αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγηση Επενδύσεων του Τ.Τ. για περαιτέρω χρηματοδότηση της ALAPIS ύψους 100.000.000 ευρώ, σχετικά μικρής χρονικής, (επταετούς) διάρκειας, γεγονός που επιβάρυνε έτι περαιτέρω τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρίας, με άμεσο αντίκτυπο στον αναλαμβανόμενο από το Τ.Τ. πιστωτικό κίνδυνο εις βάρος της περιουσίας του.

Περαιτέρω, για την λήψη του εν λόγω δανείου από το Τ.Τ., ως εγγυήτριες εταιρίες υπέγραψαν οι εξής: α) «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ

ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», β) «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», γ) «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», δ) «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και ε) «DALL Α.Β.Ε.Ε.».

Οι εν λόγω εγγυήσεις, ωστόσο, δεν γίνονται αποδεκτές, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [κατά την οποία, για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: «Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον οι ως άνω εγγυήτριες εταιρίες, είναι όλες θυγατρικές της ALAPIS (συνδεδεμένος κίνδυνος), με Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον Περικλή ΛΙΒΑ, ο οποίος την περίοδο της σύναψης του επίμαχου Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ήταν παράλληλα Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εκδότριας εταιρίας (ALAPIS).

Μάλιστα, από ανακοινώσεις της τελευταίας, είχε ήδη γνωστοποιηθεί από την 29-6-2009 ότι «στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ομίλου θα συγχωνεύσει διά απορρόφησης στην θυγατρική η εταιρία ΠΝΓ Γερολυμάτος Α.Ε.Β.Ε., σύμφωνα με τους Ν. 2190/1920 και Ν. 2166/1993, ενώ η 30-6-2009 καθορίζεται ως ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφώμενης εταιρίας».

Ακολούθως, την 7-10-2009, γνωστοποιήθηκε από την ALAPIS η περίληψη του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης των εταιριών, ενώ την 31-12-2009 ανακοινώθηκε ότι την 28-12-2009 εγκρίθηκε η παραπάνω συγχώνευση, καθώς και ότι ολοκληρώθηκε η απορρόφηση της δραστηριότητας των απορρυπαντικών και καλλυντικών της εταιρίας DALL Α.Ε., από την εταιρία ALAPIS. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, παράλληλα με την υποβολή του αιτήματος λήψης του υπό κρίσιν Κοινού Ομολογιακού Δανείου, είχε

ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση συγχώνευσης μίας εκ των εγγυητριών (ΠΝΓ Γερολυμάτος) από την αιτούσα εταιρία ALAPIS, ενώ σε τρεις (3) περίπου μήνες από την λήψη του (ΚΟΔ), εγκρίθηκε η συγχώνευσή τους. Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, απορροφήθηκε η δραστηριότητα από μία ακόμη εγγυήτρια, (DALL A.E.) από την ίδια την εταιρία ALAPIS.

Με άλλα λόγια, τέθηκαν ως εγγυήτριες του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου εταιρίες, για τις οποίες είχε ήδη αποφασισθεί η απορρόφησή τους από την ίδια την ALAPIS, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά ο αριθμός των εγγυητριών εταιριών και στην ουσία να εκμηδενίζονται οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις που τέθηκαν για την διασφάλιση της περιουσίας της Τράπεζας. Τα εν λόγω στοιχεία δε, ήταν σε γνώση σου, κατά την υποβολή της ως άνω θετικής εισήγησης για την χορήγηση του επίμαχου δανείου, δεδομένου ότι οι ανακοινώσεις των εταιρικών γεγονότων ήταν εύκολα προσβάσιμες και διαθέσιμες στο ευρύ επενδυτικό κοινό [βλ. και το από 28-4-2011 εξώδικο της Τράπεζας προς την εταιρία ALAPIS].

Τα όσα προαναφέρθηκαν, ενισχύονται και από την συνεχή πτωτική πορεία της τιμής της μετοχής της εταιρίας ALAPIS, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών 2009 - 2010 - 2011. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι τιμές κλεισίματος συγκεκριμένων συνεδριάσεων σε σχέση με τα ως άνω εκτεθέντα εταιρικά γεγονότα, ενώ από το κάτωθι παρατιθέμενο διάγραμμα της πορείας της μετοχής, προκύπτει η συνεχής μείωση της τιμής της, η οποία από τα τέλη Απριλίου – Μαΐου 2011 και έως το τέλος του 2011 ουσιαστικά μηδενίζεται, αφού φτάνει την 30-12-2011 στα 0,025 ευρώ.

|           |                                                |       |
|-----------|------------------------------------------------|-------|
| 3-8-2009  | Ένα μήνα περίπου πριν από την χορήγηση του ΚΟΔ | 34,8€ |
| 14-9-2009 | Εισηγητικό Χορήγησης ΚΟΔ                       | 24€   |
| 2-10-2009 | Υπογραφή Σύμβασης Χορήγησης ΚΟΔ                | 23,2€ |
| 29-4-2010 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ                        | 12,8€ |

|           |                                               |      |
|-----------|-----------------------------------------------|------|
| 28-4-2011 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ και αποστολή εξώδικου | 0,9€ |
|-----------|-----------------------------------------------|------|

Στην προκειμένη περίπτωση, παρότι ήταν γνωστή στη Διοίκηση του Τ.Τ. η ως άνω οικονομική εικόνα της εταιρίας ALAPIS, δεν έλαβε χώρα καμία ουσιαστική ενέργεια για την παρακολούθηση της πορείας της μετοχής, για την διερεύνηση των λόγων της μεγάλης μείωσης αυτής και εν τέλει για την λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, παρά και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Εκδόσεως του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, υπό το κεφάλαιο 12 στοιχείο 12.2. αυτού, λόγο καταγγελίας συνιστά και το *«εάν επέλθει οποιοδήποτε γεγονός, ή σειρά γεγονότων τα οποία κατά την κρίση της Πλειοψηφίας των Ομολογιούχων, δύναται να επιφέρουν ουσιαστική μεταβολή προς το χειρότερο (i) στις εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα την οικονομική κατάσταση ή τις προοπτικές ή τη λειτουργία της Εκδότριας, (ii) στην ικανότητα της Εκδότριας ή/ και των Εγγυητών να εκπληρώσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους κατά τους όρους του Προγράμματος, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών και (iii) στο κύρος την εισπραξιμότητα και την εκτελεστικότητα του Προγράμματος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών ή των δικαιωμάτων και των ενδίκων μέσων που έχουν οι Ομολογιούχοι δυνάμει του παρόντος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών, κατά της Εκδότριας ή/και των Εγγυητών»*.

Ήδη δε το νέο Τ.Τ. προέβη σε καταγγελία του ως άνω επίμαχου δανείου, αφού διείδε την αδυναμία της εταιρίας ALAPIS να εξυπηρετήσει τις υψηλές της υποχρεώσεις. Εν συνεχεία, προκειμένου για την εξασφάλιση των απαιτήσεών της η Τράπεζα προέβη μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων σε αίτηση εγγραφής προσημείωσης επί παντός ακινήτου της εταιρίας και των εγγυητών, καθώς και στην λήψη άδειας για συντηρητική κατάσχεση κάθε περιουσιακού στοιχείου τους εις χείρας τρίτων. Ως αποτέλεσμα των ενεργειών της Τράπεζας, απαγορεύτηκε κάθε νομική και πραγματική μεταβολή των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πιστούχου και των εγγυητών, καθώς παρατηρήθηκε



ότι μεταβιβάζονται ακίνητά της σε συγγενείς εταιρίες των βασικών μετόχων τους, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει την περιουσία του Τ.Τ., εισηγούμενος θετικά, ως μέλος της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, την χρηματοδότηση της εταιρίας ALAPIS, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί κατά τον χρόνο χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, οι μεγάλες απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η μεγάλη και συνεχής επέκταση του Ομίλου, αλλά και η απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από την αγορά μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Το συνολικό δε ύψος της ζημίας στην προκειμένη περίπτωση, ανέρχεται στο ποσό των 105.384.605,82 ευρώ. (υπόλοιπο δανείου 31-12-2011: 97.736.143,88 ευρώ πλέον τόκοι υπερημερίας έτους 2012 7.648.461,94 ευρώ).

### **3. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

#### **Υπόθεση Δανείου 21.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ**

Στις 24-10-2008, (ήτοι 9 ημέρες μετά την εξαγορά του 50% της Bestline από το Τ.Τ.), η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης

Επενδύσεων του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδα και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους, Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρο και Αντώνη ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία, δυνάμει της υπ' αριθ. 73/31-10-2008 απόφασης, ενέκρινε, την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση Ομολογιακού Δανείου, ύψους 21.000.000 ευρώ, διάρκειας 6 ετών και 12μηνιαίας περιόδου χάριτος, υπέρ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ Α.Ε. Σύμφωνα με το από 24-11-2008 Πρόγραμμα Έκδοσης του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και του Τ.Τ., νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, σκοπός ήταν *«η χρησιμοποίησή του για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας στο πλαίσιο των εταιρικών σκοπών της»* και συγκεκριμένα: **α)** ποσό 6.335.000 ευρώ για την αποπληρωμή υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης της εταιρίας προς την Τράπεζα Πειραιώς και **β)** το εναπομείναν ποσό ύψους μέχρι 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η οποία παράλληλα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση *«να χρησιμοποιήσει το Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται»*.

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση του συνολικού ποσού του ως άνω Ομολογιακού Δανείου σε 4 δόσεις των 6.330.000, των 390.000, των 7.000.000 και των 7.000.000 ευρώ αντίστοιχα εντός μηνός, (από 24-11-2008 έως και την 2-12-2008), ενώ για την συμμετοχή της Τράπεζας στην κάλυψη έκδοσης του δανείου αυτού ελήφθησαν οι ακόλουθες εγγυήσεις:

**α)** Δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας διαχείρισης πιστωτικών καρτών Bestline Α.Ε., αξίας 19.800.000 ευρώ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

γ) Δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK A.E., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ.

Αναφορικά με τις ως άνω εγγυήσεις επισημαίνονται τα εξής:

Οι εν λόγω εγγυήσεις, κρίνονται παντελώς ανεπαρκείς, (στην ουσία μηδενικές), για την διασφάλιση των απαιτήσεων - συμφερόντων της Τράπεζας για τους ακόλουθους λόγους:

α) Όσον αφορά στην πρώτη ως άνω εξασφάλιση (δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline), τούτη είναι μη αποδεκτή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [με βάση την οποία για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: *«Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον προέρχεται (η εν λόγω εξασφάλιση) από μετοχές εταιρίας που ελέγχει η ίδια η πιστούχος ΔΕΜΚΟ (συνδεδεμένος κίνδυνος).*

Επιπλέον, οι μετοχές της εταιρίας Bestline ήταν ήδη βεβαρυμμένες με ενέχυρο υπέρ άλλης Τράπεζας, (της Τράπεζας Πειραιώς), ως εξασφάλιση δανείου με υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ. Επιπροσθέτως, η εκτίμηση του 50% των μετοχών της Bestline, που δεσμεύτηκαν υπέρ της Τράπεζας ως εγγύηση, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, βασίστηκε στην αποτίμηση της εταιρίας συνυπολογιζόμενης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της.

Συγκεκριμένα, στην από 24-10-2008 εισήγησή τους προς τα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., περί συμμετοχής της Τράπεζας στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της ΔΕΜΚΟ, αναφέρεται ότι η εμπορική αξία της εταιρίας Bestline, ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ., *«είναι σύμφωνα με την μελέτη της Deloitte 40.000.000 ευρώ».*

Ωστόσο, το ως άνω λεχθέν περί της αξίας του 100% της εταιρίας είναι ανακριβές, πέραν από τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν και εκ του ότι ο διπλασιασμός του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρίας, μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο, δεν συνεπάγεται τον διπλασιασμό και της εμπορικής αξίας της. Η εμπορική αξία μιας εταιρίας, εκτός από τα προφανή περιουσιακά στοιχεία της, (πάγια, ίδια κεφάλαια κ.λπ.), εξαρτάται από τα προσδοκώμενα κέρδη, ουσιαστικά δηλαδή από τον κύκλο εργασιών, (τρέχοντα και προβλεπόμενο), ο οποίος με τη σειρά του είναι αποτέλεσμα του εύρους και της ποιότητας του πελατολογίου της εταιρίας που δεν επηρεάζεται (πελατολόγιο) από την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής.

Εξάλλου, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12-2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, **α)** ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και **β)** στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε από την τότε Διοίκηση της Bestline.

**β)** Όσον αφορά την δεύτερη ως άνω εγγύηση, (προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ), κρίνεται επίσης ως μηδενικής αξίας για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας, καθόσον σύμφωνα με την επικρατούσα στην τραπεζική πρακτική, «αρχή της συντηρητικότητας», οι προσωπικές εγγυήσεις, ακόμα και ευηπόληπτων θεωρούμενων προσώπων, δεν τεκμηριώνουν διασφαλιστική αξία υπέρ αυτών, εάν δεν συνοδεύονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, όπως εν προκειμένω, αλλά ενέχουν μόνον ηθική αξία, [σχετικά και Σχόλια πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 3, όπου υπό το κεφάλαιο 1 στον υπολογισμό της διασφαλιστικής αξίας, η προσωπική εγγύηση αποτιμάται με 0%].

Σύμφωνα δε με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ για τον υπολογισμό των αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι εγγυήσεις του φυσικού προσώπου έχουν μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία,

[σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από Νοεμβρίου 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, όπου απεικονίζονται οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιεί η ΤτΕ· για την εγγύηση φυσικού προσώπου ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας].

**γ)** Όσον αφορά την τρίτη ως άνω εγγύηση, (δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ) και αυτή κρίνεται ανεπαρκής για την διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, καθόσον, αφενός μεν αφορά σε ένα επενδυτικό προϊόν ευμετάβλητο και εκτεθειμένο σε μεγάλες αυξομειώσεις τιμών, όπως είναι οι μετοχές (high risk), χωρίς μάλιστα να διαλαμβάνεται και πρόνοια για την περίπτωση πτώσης της αξίας των τελευταίων κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, αφετέρου δε αποτελεί συνδεδεμένο κίνδυνο, αφού σχετίζεται και πάλι με εταιρία του ίδιου του οφειλέτη (μηδενική διασπορά).

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Συγκεκριμένα, κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ

από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (ΒΕΧ - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (ΒΕΧ - 3%), ήτοι με 9%.

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Χαράλαμπος Γιαγκούδης και οι συγκατηγορούμενοι του, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν τους συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι

απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 5.292.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των χρηματοδοτήσεων που έλαβαν χώρα προς τη ΔΕΜΚΟ, (εκτός από το προαναφερόμενο Ο/Δ, ακολούθησε άλλο ένα Ο/Δ τον Δεκέβριο του 2010, ποσού 25.000.000 ευρώ και τον Ιανουάριο του 2012 αναδιάρθρωση των δύο αυτών δανείων στο ποσό των 42.500.000 ευρώ), έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, το οποίο (υπόλοιπο) ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ (οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

#### **4. Υπόθεση EXPRESS HOLIDAYS AE**

Η πιστούχος εταιρία, EXPRESS HOLIDAYS AE δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού και στη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων. Τον Δεκέμβριο του 2007, προχώρησε σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της CARREFOUR TRAVEL από τον όμιλο CARREFOUR-MAPINOΠΟΥΛΟΣ και τον Ιούνιο του 2009 εξαγόρασε το 49% της εταιρίας EUROSTAR AE, θυγατρικής του ΔΟΛ AE, που διαχειρίζεται το πρακτορείο τουρισμού TRAVELPLAN. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας είναι ο Γεώργιος Δασκαλάκης, ενώ ιδιοκτήτες της μητρικής της εταιρίας FLW FIRST LEISURE WORLD LTD είναι από κοινού οι, Γεώργιος Δασκαλάκης και Βίκτωρ Ρέστης.

Κατόπιν της από 26.7.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφεται από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδη και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, με την υπ' αριθ. 84/31.7.2009 απόφασή της, ενέκρινε τη χορήγηση

ομολογιακού δανείου 5ετούς διάρκειας και ποσού 5.000.000 ευρώ προς την εταιρία EXPRESS HOLIDAYS AE.

Σκοπός της χρηματοδότησης ήταν η εξαγορά του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας EUROSTAR από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Σε εξασφάλιση του εν λόγω δανείου δόθηκε εγγύηση από την εταιρία BENDAY LTD, επενδυτική εταιρία μέσω της οποίας ο Βίκτωρ Ρέστης κατέχει το μετοχικό ποσοστό του στη ΔΟΛ ΑΕ και ενεχυρίαση κοινών ονομαστικών μετοχών της ΔΟΛ ΑΕ με ελάχιστο περιθώριο ασφαλείας 150%. Με το παραπάνω εισηγητικό σημείωμα είχαν επισημανθεί ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, που καθιστούσε το ΤΤ τη μεγαλύτερη δανείστρια του οργανισμού, τα σχετικά χαμηλά επίπεδα ρευστότητας της εταιρίας και το γεγονός ότι ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιούνταν είχε επηρεαστεί σημαντικά από την επιδείνωση της κατάστασης της οικονομίας.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, προκύπτει ότι κατά την περίοδο 2008-2011, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε κατά 39%, απόρροια της ευρύτερης οικονομικής κρίσης που έχει επηρεάσει τον κλάδο του τουρισμού. Τα λειτουργικά αποτελέσματα ήταν σταθερά ζημιογόνα και οι διαχρονικές ζημιές αποδυναμώνουν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία έχουν καταστεί αρνητικά από τη χρήση του 2008. Ως προς την πιστοληπτική της ικανότητα, αυτή είχε διαβάθμιση F βάσει της πιο πρόσφατης αναφοράς της ICAP. Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η δήλωση του πραγματικού δικαιούχου προσκομίστηκε με ημερομηνία 1.11.2010 και 26.4.2012 (μεταγενέστερα της εκταμίευσης του δανείου, στις 15.10.2009), όπου και αναφέρεται ότι πραγματικοί δικαιούχοι της απώτερης μητρικής εταιρίας είναι οι Δασκαλάκης και Ρέστης.

**β)** Η χορήγηση του ομολογιακού δανείου εγκρίθηκε με ιδιαίτερα ελαστικά πιστοδοτικά κριτήρια και ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, όπως ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και απουσία καθορισμού χρηματοοικονομικών δεικτών, χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής και τεκμηριωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου καθώς και ανάλυση των χρηματοροών σε ενοποιημένη βάση



κατόπιν της ολοκλήρωσης της εξαγοράς του 49% της EUROSTAR, για την ομαλή αποπληρωμή του δανείου. Τα δε δυσμενή οικονομικά στοιχεία και η οριακή πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας κατά το 2008, όπως χαμηλή ρευστότητα, οριακή κερδοφορία και οριακά ίδια κεφάλαια, καθώς και οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου, δεν δικαιολογούσαν το ύψος του δανείου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο report της ICAP, με ημερομηνία έρευνας την 30.6.2009, που παραδόθηκε στην τράπεζα την 30.7.2009, προτείνεται ανώτατο πιστωτικό όριο για την πιστούχο 90.000 ευρώ. Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η τράπεζα στηρίχθηκε κυρίως στο όνομα και τη φήμη του μετόχου Βίκτωρα Ρέστη, παρά στην αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων και στη λήψη επαρκών καλυμμάτων-εγγυήσεων.

γ) Η ποιότητα και σύνθεση των υφιστάμενων, αλλά και των προτεινόμενων εξασφαλίσεων, (ενεχυρίαση μετοχών και προσωπική εγγύηση), κρίνεται μη ικανοποιητική. Σημειώνεται ότι παρατηρείται συνεχής υποκάλυψη του ανοίγματος, καθόσον από τις αρχές του 2010 η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των ενεχυριασμένων μετοχών είναι κατώτερη του ελάχιστου περιθωρίου ασφαλείας 150%, γεγονός καταγγελίας σύμφωνα με το πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου. Μάλιστα, βάσει της τελευταίας αποτίμησης που διενεργήθηκε στις 28.5.2012, οι ενεχυριασμένες μετοχές καλύπτουν μόνο το 15,38% του υπολοίπου του ομολογιακού δανείου.

δ) Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της πιστούχου είναι αρνητικά από το 2008, ενώ το ποσό των 1.400.000 ευρώ, που έχει κατατεθεί από τους μετόχους για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, όπως αποτυπώνεται στον ισολογισμό της 31.12.2011, δεν θεωρείται ικανοποιητικό, καθόσον τα ΙΚ θα παραμείνουν αρνητικά και μετά την προγραμματιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

ε) Η τράπεζα δεν διαθέτει εκκαθαριστικό σημείωμα (το τελευταίο που προσκομίστηκε ήταν για το οικονομικό έτος 2006) ή Ε9 του Δασκαλάκη, ενώ δεν έχει διενεργηθεί καμία έρευνα της περιουσιακής κατάστασής του (βλ. Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ, σελ. 45-48).

Λαμβάνοντας υπόψη την δεινή οικονομική θέση της πιστούχου, ήτοι χρήσεις με αυξανόμενη ΑΚΘ και ΖΠΦ, με αδυναμία στην κάλυψη των τόκων και μη διαφαινόμενης αύξησης της κερδοφορίας, ανεπαρκούς πηγής αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και έλλειψης ικανοποιητικών εξασφαλίσεων, η ζημία του ΤΤ εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 60% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 2.240.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., εισηγούμενος την χρηματοδότηση της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

## **5. Υπόθεση εταιριών ASPEN-ALMOND-EKTASIS**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε., ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: **α)** η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009, **β)** η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009 και **γ)** η EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ την 8-4-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία,

«ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντιστοίχως, η ALMOND AKINHΤΩΝ Α.Ε., ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφότερων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά την διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTON A.E. και ASPEN AKINHTON A.E. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, λόγω της νεοσύστατης φύσης· μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F.

**3)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT A.E. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της. Η εισήγηση δε της Υπο-Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση (βασισμένη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο. Στην σχετική εισήγηση δε επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς, όμως, σχετική εμπεριστατωμένη ανάλυση. Από τον εν λόγω πίνακα συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010-7/2012 τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

**4)** Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ

άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική, της περιουσίας της Τράπεζας, αξία.

Και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, επισημαίνονται και τα εξής:

Έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, ο Άγγελος Φιλιππίδης και οι συγκατηγορούμενοί του, υπάλληλοι της Τράπεζας, εάν δεν γνώριζαν ότι πραγματικός δικαιούχος των τριών (3) ως άνω πιστούχων εταιριών ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε κάποιο άγνωστο σ' αυτούς, πρόσωπο, που «κρυβόταν» πίσω από μια offshore εταιρία των British Virgin Islands. Εάν, αντιθέτως, γνώριζαν ή είκαζαν ότι πραγματικός δικαιούχος ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, τούτο σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε ένα πρόσωπο, το οποίο, ενώ δεν είχε αντικειμενικά την απαραίτητη φερεγγυότητα για την λήψη του δανείου που έλαβε ως εκπρόσωπος της δανειολήπτριας εταιρίας, EKTASIS DEVELOPMENT A.E. (51.000.000 ευρώ), του έδωσαν επιπλέον και τα ποσά των 22.440.000 ευρώ, των 12.780.000 ευρώ και των 18.480.000 ευρώ, που προαναφέρθηκαν. Εάν τέλος, πίστευαν ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ A.E. και ALMOND AKINHTΩΝ A.E. ήταν αντιστοίχως οι, Σοφία ΤΟΛΟΥ και Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξιοσημείωτο είναι ότι στις φορολογικές δηλώσεις τους για το έτος 2009 δήλωσαν εισόδημα μόλις 7.905 ευρώ η πρώτη και 111.949 ευρώ ο δεύτερος.

**5)** Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**6)** Στην περίπτωση της EKTASIS, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS, μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**7)** Στις περιπτώσεις και των τριών (3) ως άνω εταιριών (ALMOND, ASPEN, EKTASIS) δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**8)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» σας και θεμελιώνει την πρόθεσή σας να ζημιώσετε την περιουσία της τράπεζας προς όφελος των ως άνω πιστούχων, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

**9)** Ειδικά στις χορηγήσεις προς τον όμιλο EKTASIS-EYΘΥΜΙΟΥ, παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης έγκρισης.

**10)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων.

**11)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την

ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

**12) Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E.** —ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων— ήταν ήδη υπερδανεισμένη από το 2007. Σύμφωνα με την ICAP credit taxing, η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια. Παρά ταύτα, όπως έχει παραπάνω αναφερθεί, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ. Και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψη τους τις πληροφορίες από την ICAP καθυστερημένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα. Και τούτο, παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση-υπέρογκο δανεισμό των εταιριών, **α) ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., β) ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. και γ) EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.**, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 104.700.000 ευρώ.

## **28. Λυμπέρης Κατσιουλήρης του Αντωνίου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Αντώνιο Καμινάρη, Σπυρίδωνα Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη, Φωτεινή Κρέστα και Διονύσιο Γκολφινόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ», (ΤΤ), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και πιστοδοτήσεων προς θυγατρικές του ΤΤ, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

### **1. ΟΜΙΛΟΣ ΓΡΙΒΕΑ - ΒΑΤΣΙΚΑ**

#### **Υπόθεση C n' C International AE**

Τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του έτους 2009, με τις υπ' αριθ. 79/13-3-2009 και 84/31-7-2009 αντίστοιχες εγκριτικές αποφάσεις



της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., η Τράπεζα χρηματοδότησε την εταιρία, «C&C International A.E.», μέσω δύο Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της τελευταίας, ύψους 17.000.000 ευρώ συνολικά, τα οποία καλύφθηκαν από το Τ.Τ., που κατέστη εντεύθεν η βασική πιστοδότρια Τράπεζα.

Τον Μάρτιο του 2009, η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., που απαρτιζόταν από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο του ΔΣ και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε δυνάμει της υπ' αριθ. 79/13-3-2009 απόφασης, την χορήγηση στην εταιρία, «C&C International S.A.» Ομολογιακού Δανείου ύψους 7.000.000 ευρώ, διάρκειας 10 ετών, με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, καθώς προβλέφθηκε η αποπληρωμή του κεφαλαίου να γίνει τμηματικά και από το τέλος του 4<sup>ου</sup> έτους, λαμβάνοντας υπόψη την θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τον Χαράλαμπο Γιαγούδη, καθώς και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα. Αναφερόμενος σκοπός του δανείου ήταν *η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της πιστούχου για την επόμενη δεκαετία.*

Προς εξασφάλιση του ανωτέρω δανείου, συνομολογήθηκε ότι *«η εταιρία θα ενεχυριάσει τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί στο Τ.Τ., στον οποίο θα εμπίπτουν τα έσοδα από τα συνέδρια που έχει αναλάβει. Ο λογαριασμός θα ενεχυριάζεται μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται στην εταιρία».*

Κατά την άποψη-εισήγηση δε της αρμόδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης, με τον τρόπο αυτό *«εξασφαλίζεται η πλήρης είσπραξη τόκων ή και κεφαλαίου στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς, και μάλιστα πριν καλυφθούν υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους (π.χ. ΙΚΑ). Μοναδικός κίνδυνος για την Τράπεζα αποτελεί η μη είσπραξη εσόδων από την εταιρία για την παροχή των υπηρεσιών της στα συνέδρια. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν είναι και πολύ πιθανό, καθώς το πελατολόγιο της εταιρίας (διεθνείς και κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.λπ.) θεωρείται ιδιαιτέρως ασφαλές».*

Στο εισηγητικό επισημάνθηκαν ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, το οποίο καθιστούσε το Τ.Τ. τη μεγαλύτερη δανείστρια τράπεζα, ο υψηλός υφιστάμενος τραπεζικός δανεισμός 12,8 εκ. ευρώ και η αδυναμία εκχώρησης των γεγεννημένων απαιτήσεων. Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2009, η ίδια ως άνω Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., δυνάμει της υπ' αριθ. 84/31-7-2009 απόφασης, ενέκρινε τη χορήγηση νέου Ομολογιακού Δανείου στην εταιρία C&C International, ύψους 10.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα.

Σκοπός του εν λόγω δανείου ήταν *η κάλυψη «των σημαντικών κενών ρευστότητας»* τα δύο πρώτα χρόνια, ενός νέου εγχειρήματος που είχε αναλάβει η ως άνω εταιρία, ως απόρροια νέας συνεργασίας με διεθνή οίκο για διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου, δόθηκαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: **α)** παρασχέθηκαν οι προσωπικές εγγυήσεις των δύο μετόχων, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, και η εταιρική εγγύηση της εταιρίας «MODESCO HOLDING LTD», συμφερόντων των ιδίων ως άνω προσώπων, η οποία φέρεται να διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία, **β)** συνομολογήθηκε να άγονται σε καταθετικό λογαριασμό της C&C International τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού που η εταιρία θα διοργανώνει, ο οποίος θα είναι ενεχυριασμένος μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται σταδιακά στην εταιρία, **γ)** προβλέφθηκε η υποχρέωση της πιστούχου C&C International να ενημερώνει την Τράπεζα για όλες τις Συμβάσεις τις οποίες υπογράφει, (με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πρόγραμμα αποπληρωμής), καθώς και η δυνατότητα της Τράπεζας να καταγγείλει τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου σε περίπτωση που τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού διαφοροποιηθούν σε σχέση με το πλάνο που παρείχε η εταιρία, και αποκλίνουν μειούμενα κατά ποσοστό πλέον του 40% κατά το τέλος του τρίτου έτους και τέλος, **δ)** προτάθηκε ως εξασφάλιση της Τράπεζας να υφίσταται στην οικεία σύμβαση όρος που θα υποχρεώνει την εταιρία αφενός μεν να μην παραχωρεί, δέχεται ή επιτρέπει να υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις ή άλλα

εμπράγματα βάρη, ασφάλειες και εν γένει δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της (negative pledge), χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, αφετέρου δε να μην μεταβάλλει την μετοχική της σύνθεση, ομοίως χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων.

Στο από 27.7.2009 εισηγητικό σημείωμα της Υποεπιτροπής επισημαίνονταν οι ίδιοι κίνδυνοι, όπως και στο πρώτο δάνειο, καθώς και η εμφανής μείωση των πωλήσεων της μητρικής εταιρίας κατά το έτος 2008. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΤτΕ, τα δύο παραπάνω Ομολογιακά Δάνεια, που υπεγράφησαν τελικά μεταξύ του Τ.Τ. και της εταιρίας C&C International S.A., την 23-3-2009 και την 12-8-2009, αντίστοιχα, χορηγήθηκαν υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, καθόσον περιελάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο έναντι ανεπαρκών εξασφαλίσεων, παρά το γεγονός ότι χορηγούνταν σε μια νεοσύστατη εταιρία παροχής υπηρεσιών.

Συνεπώς εξαρχής, ήτοι *κατά την συνομολόγηση των υπό έρευνα δανειακών συμβάσεων*, δεν διασφαλίζονταν τα συμφέροντα και η περιουσία της δανείστριας Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις του Τ.Τ. προς την εταιρία C&C International, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ κατέληξαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

**(α)** Το ύψος των δανείων είναι υψηλό λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών της εταιρίας, χωρίς να υφίστανται ουσιαστικές εξασφαλίσεις (π.χ. γεγεννημένες απαιτήσεις ή προσημείωση επί ακινήτου).

**(β)** Το Τ.Τ. κατέστη με την χορήγηση των δανείων αυτών η μεγαλύτερη πιστοδότρια Τράπεζα.

**(γ)** Η μεγάλη διάρκεια και η περίοδος χάριτος δεν συνάδουν με το σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, ενώ, επιπροσθέτως, το σύνολο του ποσού των

χρηματοδοτήσεων καταβλήθηκε άμεσα, και όχι σύμφωνα και αναλογικά με τις ανάγκες της πιστούχου.

(δ) Όσον αφορά δε την δυνατότητα εξυπηρέτησης των υπό έρευνα Ομολογιακών Δανείων, σημειώθηκαν τα εξής:

Στο από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το πρώτο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οικονομικά στοιχεία του Ομίλου για το έτος 2007, προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2008 και business plan για τα έτη 2009-2013. Στην περιγραφή δε των αναλαμβανόμενων κινδύνων αναφέρεται ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός, το ύψος του αιτούμενου δανείου και η ουσιαστική αδυναμία εκχώρησης απαιτήσεων.

Ωστόσο, παρά την εν λόγω αναφορά, η αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. εισηγήθηκε την *έγκριση* της επίμαχης χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή θέση του Ομίλου, τη δυναμική ανάπτυξη και τις νέες συνεργασίες, τα περιθώρια κερδοφορίας και τις ικανοποιητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης. Σε τέσσερις (4) μόλις μήνες, προκύπτει νέο αίτημα χρηματοδότησης, λόγω ανάληψης από την πιστούχο νέου project (οργάνωση ιατρικών συνεδρίων).

Στο από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το δεύτερο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οριστικά οικονομικά στοιχεία του έτους 2008, όπου προκύπτει ήδη σημαντική υστέρηση έναντι των εκτιμώμενων, (κύκλος εργασιών Ομίλου -17%), χωρίς αυτό και πάλι ν' αποτελέσει αποτρεπτικό στοιχείο για την περαιτέρω χρηματοδότηση, ενώ δεν προσκομίστηκε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), στο οποίο να παρουσιάζονται οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις.

Βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2008, ο Όμιλος παρουσίαζε ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που καλύπτονταν με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, λόγω καταβολής προκαταβολών, (όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις), βραδείας είσπραξης απαιτήσεων, (πέραν του έτους) και ουσιωδών πιστώσεων από το συναλλακτικό του κύκλωμα (λαμβάνοντας και προκαταβολές πελατών). Επακόλουθα, την 31-12-2008 εμφάνιζε βραχυπρόθεσμο δανεισμό 9.133.000 ευρώ πλέον

μακροπρόθεσμου 3.827.000 ευρώ, ήτοι ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν στο 58% του κύκλου εργασιών. Με τον πρόσθετο δε δανεισμό που έλαβε από την Τράπεζα (ύψους 17.000.000 ευρώ), ο οποίος, ως ελέγχθη, δεν ήταν συμβατός με τα προηγούμενα μεγέθη του Ομίλου και βασιζόταν μόνο στα προσδοκώμενα και σε μεγάλο βάθος χρόνου μεγέθη, η εταιρία κατέστη υπερδανεισμένη.

Επιπλέον, οι εκτιμήσεις των υπευθύνων αποδείχθηκαν ιδιαίτερα αισιόδοξες, καθόσον υπήρξε ουσιώδης υστέρηση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα.

Ειδικότερα, για τη χρήση του έτους 2008, (ήδη δηλαδή πριν από τον επίμαχο χρόνο χορήγησης των Ο/Δ), σημειώθηκε απόκλιση έναντι των εκτιμώμενων προσωρινών στοιχείων (μειωμένος κύκλος εργασιών Ομίλου κατά 17%), ενώ μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται το έτος 2009 (κύκλος εργασιών μειωμένος κατά -39%) σε σχέση με τον προβλεπόμενο από το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), εμφανίζοντας μεν κερδοφορία, αλλά με μεγάλη απόκλιση έναντι της προβλεπόμενης κατά -57%.

**(ε)** Υπήρχαν ελλείψεις σε ποιοτικά στοιχεία στις εισηγήσεις και συγκεκριμένα δεν γινόταν αναφορά στον τρόπο προσέγγισης του πελάτη, σε τυχόν δυσμενή στοιχεία, αλλά και στη διαβάθμιση της πιστούχου από την ICAP· σύμφωνα δε με αναφορά της τελευταίας, η πιστούχος είχε ταξινομηθεί στην κατηγορία D, βάσει στοιχείων της 31-12-2007, έναντι επιθυμητού Rating μέχρι C βάσει της πιστοδοτικής πολιτικής του Εγχειριδίου Διαδικασιών Ο/Δ της Τράπεζας [βλ. και σελ. 8-9 του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ]. Το 2010-2011 το Icar Rating της εταιρίας ήταν E.

**(στ)** Υπήρχε έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών (financial covenants) στα επίμαχα Ομολογιακά Δάνεια. Ο μόνος περιοριστικός όρος σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα χρήσης, αφορούσε σε βάθος χρόνου (ειδικότερα, στο δεύτερο ως άνω δάνειο περιελήφθη όρος που προέβλεπε ως γεγονός καταγγελίας ενδεχόμενη απόκλιση των εσόδων στο τέλος του 3<sup>ου</sup> έτους κατά 40% έναντι του προβλεπόμενου στόχου).

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην από 23.6.2011 έκθεση επανεξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου του Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων και στην από 16.9.2011 ενημέρωση για τα επίμαχα ομολογιακά δάνεια της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων του Τ.Τ. γίνεται έμμεση αναφορά σε κατάχρηση των συνήθων όρων τραπεζικού δανεισμού και ελλιπή παρακολούθηση των δανείων από την τράπεζα:

«...η ελλιπής εξασφάλιση της τράπεζάς μας, λόγω της φύσης των συμβάσεων εκχώρησης των απαιτήσεων, που εναποθέτει στη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας την ακριβή ενημέρωση της τράπεζας, τόσο για τη εξέλιξη των συνεδρίων και τις νέες συμβάσεις, όσο και των αντίστοιχων πληρωμών...το γεγονός ότι στις πιστώτριες τράπεζες εκτός από μικρά όρια που έχουν παρασχεθεί άνευ εξασφαλίσεων, τα χορηγηθέντα κεφάλαια στην πλειονότητά τους έχουν εξασφαλιστεί με προσημείωση ακινήτων και επιταγές πελατείας, τιμολόγια και συμβόλαια, για τα οποία ενώ έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις από την εταιρία δεν έχουν δοθεί, με συνέπεια να θεωρούμε ότι έχουν εκχωρηθεί σε άλλες τράπεζες – και κατά συνέπεια να έχουν χρηματοδοτηθεί – απαιτήσεις που είναι ήδη εκχωρημένες στην τράπεζά μας...τις επενδυτικές επιλογές των μετόχων της εταιρίας μέσω των εξαγορών-συγχωνεύσεων θυγατρικών τους εταιριών για τις οποίες, ενώ υπήρχε συμβατική υποχρέωση της εταιρίας, δεν ειδοποιηθήκαμε παρά μόνο μετά την οριστικοποίησή τους...το διάστημα αυτό (2011) διενεργήθηκε έλεγχος στα ακίνητα, που σύμφωνα με το Ε9 που είχε προσκομισθεί το 2008 από τους εγγυητές Γριβέα και Βάτσικα, είχαν στην κατοχή τους, καθώς και στο ακίνητο που στεγάζεται η εταιρία στη Μεταμόρφωση Αττικής και στα ακίνητα της εγγυήτριας εταιρίας MODESCO και προέκυψε ότι σχεδόν όλα τα ακίνητα είναι προσημειωμένα σε άλλες τράπεζες ή έχουν γίνει sale & lease back από εταιρίες leasing...».

Κατόπιν τούτων, η ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία της Τράπεζας από την ανωτέρω χρηματοδότηση εκτιμήθηκε στο 100% της απαίτησης, ήτοι στο ποσό των 17.641.000 ευρώ, έναντι σχηματισθεισών προβλέψεων ποσοστού 90%, [σχετικό το από

Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, ιδίως σελ. 14, 19 καθώς και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ., ιδίως σελ. 36 επ.], η οποία ζημία εν τέλει βαρύνει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

## **2. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

### **2α. Υπόθεση Δανείου 21.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ**

Στις 24-10-2008, (ήτοι 9 ημέρες μετά την εξαγορά του 50% της Bestline από το Τ.Τ.), η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδα και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους, Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρο και Αντώνη ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία, δυνάμει της υπ' αριθ. 73/31-10-2008 απόφασης, ενέκρινε, την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση Ομολογιακού Δανείου, ύψους 21.000.000 ευρώ, διάρκειας 6 ετών και 12μηνης περιόδου χάριτος, υπέρ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ Α.Ε. Σύμφωνα με το από 24-11-2008 Πρόγραμμα Έκδοσης του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και του Τ.Τ., νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, σκοπός ήταν *«η χρησιμοποίησή του για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας στο πλαίσιο των εταιρικών σκοπών της»* και συγκεκριμένα: **α)** ποσό 6.335.000 ευρώ για την αποπληρωμή υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης της εταιρίας προς την Τράπεζα Πειραιώς και **β)** το εναπομείναν ποσό ύψους μέχρι 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η οποία παράλληλα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση *«να χρησιμοποιήσει το Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται»*.

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση του συνολικού ποσού του ως άνω Ομολογιακού Δανείου σε 4 δόσεις των 6.330.000, των

390.000, των 7.000.000 και των 7.000.000 ευρώ αντίστοιχα εντός μηνός, (από 24-11-2008 έως και την 2-12-2008), ενώ για την συμμετοχή της Τράπεζας στην κάλυψη έκδοσης του δανείου αυτού ελήφθησαν οι ακόλουθες εγγυήσεις:

**α)** Δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας διαχείρισης πιστωτικών καρτών Bestline A.E., αξίας 19.800.000 ευρώ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

**γ)** Δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας ΙΝΤΕΡΤΕΚ Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ.

Αναφορικά με τις ως άνω εγγυήσεις επισημαίνονται τα εξής:

Οι εν λόγω εγγυήσεις, κρίνονται παντελώς ανεπαρκείς, (στην ουσία μηδενικές), για την διασφάλιση των απαιτήσεων - συμφερόντων της Τράπεζας για τους ακόλουθους λόγους:

**α)** Όσον αφορά στην πρώτη ως άνω εξασφάλιση (δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline), τούτη είναι μη αποδεκτή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [με βάση την οποία για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: *«Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον προέρχεται (η εν λόγω εξασφάλιση) από μετοχές εταιρίας που ελέγχει η ίδια η πιστούχος ΔΕΜΚΟ (συνδεδεμένος κίνδυνος).*

Επιπλέον, οι μετοχές της εταιρίας Bestline ήταν ήδη βεβαρυμμένες με ενέχυρο υπέρ άλλης Τράπεζας, (της Τράπεζας Πειραιώς), ως εξασφάλιση δανείου με υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ. Επιπροσθέτως, η εκτίμηση του 50% των μετοχών της Bestline, που



δεσμεύτηκαν υπέρ της Τράπεζας ως εγγύηση, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, βασίστηκε στην αποτίμηση της εταιρίας συνυπολογιζόμενης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της.

Συγκεκριμένα, στην από 24-10-2008 εισήγησή τους προς τα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., περί συμμετοχής της Τράπεζας στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της ΔΕΜΚΟ, αναφέρεται ότι η εμπορική αξία της εταιρίας Bestline, ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ., «είναι σύμφωνα με την μελέτη της Deloitte 40.000.000 ευρώ».

Ωστόσο, το ως άνω λεχθέν περί της αξίας του 100% της εταιρίας είναι ανακριβές, πέραν από τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν και εκ του ότι ο διπλασιασμός του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρίας, μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο, δεν συνεπάγεται τον διπλασιασμό και της εμπορικής αξίας της. Η εμπορική αξία μιας εταιρίας, εκτός από τα προφανή περιουσιακά στοιχεία της, (πάγια, ίδια κεφάλαια κ.λπ.), εξαρτάται από τα προσδοκώμενα κέρδη, ουσιαστικά δηλαδή από τον κύκλο εργασιών, (τρέχοντα και προβλεπόμενο), ο οποίος με τη σειρά του είναι αποτέλεσμα του εύρους και της ποιότητας του πελατολογίου της εταιρίας που δεν επηρεάζεται (πελατολόγιο) από την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής.

Εξάλλου, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12-2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, **α)** ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και **β)** στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε από την τότε Διοίκηση της Bestline.

**β)** Όσον αφορά την δεύτερη ως άνω εγγύηση, (προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ), κρίνεται επίσης ως μηδενικής αξίας για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας, καθόσον σύμφωνα με την επικρατούσα στην τραπεζική πρακτική, «αρχή της συντηρητικότητας», οι προσωπικές εγγυήσεις, ακόμα και ευηπόληπτων θεωρούμενων προσώπων, δεν τεκμηριώνουν

διασφαλιστική αξία υπέρ αυτών, εάν δεν συνοδεύονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, όπως εν προκειμένω, αλλά ενέχουν μόνον ηθική αξία, [σχετικά και Σχόλια πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 3, όπου υπό το κεφάλαιο 1 στον υπολογισμό της διασφαλιστικής αξίας, η προσωπική εγγύηση αποτιμάται με 0%].

Σύμφωνα δε με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ για τον υπολογισμό των αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι εγγυήσεις του φυσικού προσώπου έχουν μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από Νοεμβρίου 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, όπου απεικονίζονται οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιεί η ΤτΕ· για την εγγύηση φυσικού προσώπου ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας].

γ) Όσον αφορά την τρίτη ως άνω εγγύηση, (δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK A.E., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ) και αυτή κρίνεται ανεπαρκής για την διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, καθόσον, αφενός μεν αφορά σε ένα επενδυτικό προϊόν ευμετάβλητο και εκτεθειμένο σε μεγάλες αυξομειώσεις τιμών, όπως είναι οι μετοχές (high risk), χωρίς μάλιστα να διαλαμβάνεται και πρόνοια για την περίπτωση πτώσης της αξίας των τελευταίων κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, αφετέρου δε αποτελεί συνδεδεμένο κίνδυνο, αφού σχετίζεται και πάλι με εταιρία του ίδιου του οφειλέτη (μηδενική διασπορά).

Από την άλλη πλευρά, όπως παρανόμως και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, και συγκεκριμένα του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/2006 και μετέπειτα ΕΤΠΘ 281/2009, προβλέφθηκε στο από 24-11-2008 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ότι ο Διαχειριστής Πληρωμών ή οι Ομολογιούχοι Δανειστές, ήτοι η Τράπεζα, «δεν θα υποχρεούνται, καθ' οιονδήποτε χρόνο, να

*παρακολουθούν, διαβεβαιώνουν ή επαληθεύουν την κατά τα ανωτέρω χρήση του προϊόντος του Ομολογιακού Δανείου».*

## **2β. Υπόθεση δανείων INTERTEL SERVICES AE & D.C. MEDICAL AE**

Την 23-9-2009, εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η απόκτηση των εταιριών, «Village Roadshow Operations Hellas A.E.» (Village Roadshow) και «Village Roadshow Films Distributors A.E.» (Village Films) από τις εταιρίες, «Intertel Services Συστήματα Ηλεκτρονικών & Επικοινωνίας A.E.» (Intertel) και «D.C. Medical AE», 100% θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ΔΕΜΚΟ.

Την 11-9-2009, χρηματοδοτήθηκε από το ΤΤ, η εταιρία Intertel με 48.000.000 ευρώ και η εταιρία D.C. με 5.000.000 ευρώ, με σκοπό την εξαγορά των θυγατρικών του Ομίλου Village, Village Roadshow και Village Films, καθώς και την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Η διάρκεια των δανείων ήταν 12ετής, με δύο χρόνια περίοδο χάριτος, το επιτόκιο euribor 6m+3,75% για τα πρώτα έξι χρόνια και euribor 6m+4,25% για τα επόμενα έξι και οι δόσεις εξαμηνιαίες. Οι ως άνω δανειοδοτήσεις εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. 85/7.8.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη ως πρόεδρο, τον Λυμπέρη Κατσιουλήρη και τους, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Αντώνιο Καμινάρη και Σπύρο Πολίτη, κατόπιν της από 7.8.2009 θετικής εισήγησης της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα του ΤΤ, αποτελούμενη από τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα.

Ως εξασφάλιση για το πρώτο δάνειο, (ύψους 48 εκ. ευρώ) δόθηκε: **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 124.300 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE ROADSHOW), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 2.068.352 ευρώ, ενώ ως εξασφάλιση για το δεύτερο δάνειο, (ύψους 5 εκ. ευρώ) δόθηκε εκ νέου **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά

Τάξης/Σειράς επί 100.000 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE FILMS), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 300.000 ευρώ, [σχετικό το από 7-8-2009 Εισηγητικό Σημείωμα της Επενδυτικής Υπό-Επιτροπής στην Επενδυτική επιτροπή του ΤΤ, η υπ' αριθ. 85/7-8-2009 σχετική απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ και τα από Σεπτεμβρίου 2009, α) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 48.000.000 μεταξύ των εταιριών INTERTEL SERVICES / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ και β) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 5.000.000 μεταξύ των εταιριών D.C. MEDICAL / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το ΤΤ επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται στο από Νοέμβριο 2012 πόρισμα ελέγχου του ΤΤ της ΔΕΠΣ και στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του ΤΤ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες. (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες.

Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, στο οποίο επισυνάπτεται η

προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS για την τριετία 2006-2008 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS) ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του ΤΤ στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ειδικότερη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, οι έχοντες τη διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας προέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά στην προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ισχύουν όσα ελέχθησαν ανωτέρω, όσον αφορά στο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ. Έτσι, όπως εδόθη, χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, έχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά την εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και

ζημιογόνες χρήσεις, [σχετική και η ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

γ) Όσον αφορά στη σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών, Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

δ) Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β΄ σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β΄ σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο Λυμπέρης Κατσιουλήρης και οι προαναφερόμενοι συγκατηγορούμενοι του, έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, επέλεξαν εν γνώσει τους,

καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων της και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το ΤΤ μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσει ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε, (η εν λόγω εξαγορά), χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβετε υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν. Εάν τουναντίον, ειλικρινής πρόθεση τους ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα αποφάσιζαν την θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Και ναι μεν είναι αληθές ότι όσο μεγαλύτερη είναι, (πραγματικά και όχι πλασματικά) μια επιχείρηση τόσο πιο εύκολη είναι και η πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, καθώς και ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις του επιχειρηματία με τους υπευθύνους χορηγήσεων έχουν κάποια θετική επίδραση στους όρους δανεισμού, τούτο όμως δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση, ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα μοναδικά και κυρίαρχα κριτήρια της εκάστοτε Τράπεζας για την χορήγηση της αιτούμενης κάθε φορά χρηματοδότησης, και μάλιστα ύψους εκατομμυρίων ευρώ, όπως στην προκειμένη περίπτωση, χωρίς την λήψη μέτρων για την διασφάλιση των συμφερόντων της, όπως τούτο υπαγορεύεται από τους οικείους κανόνες που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της

υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το ΤΤ προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Συγκεκριμένα, κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το ΤΤ, την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (ΒΕΧ - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (ΒΕΧ - 3%), ήτοι με 9%.

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Λυμπέρης Κατσιουλέρης και οι συγκατηγορούμενοι του, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει του την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό



εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και την από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο, ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

### **3. ΟΜΙΛΟΣ ZIVANIC - ΒΙΟΣ**

Η χρηματοδοτηθείσα εταιρία, προέκυψε από τη συγχώνευση των εταιριών, «ΒΙΟΣ ΑΕΔΑΕ» και «EXPANDO ΑΕ», με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, που ολοκληρώθηκε στις 19.10.2009.

Μέτοχοι της EXPANDO ΑΕ ήταν η εταιρία, «RACURS INVESTMENTS LIMITED» και ο RADOMIR ZIVANIC σε ποσοστό 90% και 10% αντίστοιχα. Πραγματικός δικαιούχος της RACURS INVESTMENTS LIMITED εμφανίζεται ο RADOMIR ZIVANIC. Μοναδικός μέτοχος της ΒΙΟΣ είναι η EXPANDO ΑΕ και επομένως ο RADOMIR ZIVANIC είναι ο μοναδικός μέτοχος και ιδιοκτήτης και των δύο ως άνω εταιριών.

Η χρηματοδότηση αφορά σε συμμετοχή σε ομολογιακά δάνεια συνολικού ύψους 46.000.000 ευρώ, με διοργανώτρια τη MILLENIUM BANK, προς τις εταιρίες EXPANDO και ΒΙΟΣ. Ειδικότερα, στις 11.6.2009, η MILLENIUM BANK χορήγησε δάνειο 21.800.000 ευρώ προς την EXPANDO, με σκοπό την εξαγορά της ΒΙΟΣ από τη νεοσυσταθείσα εταιρία ειδικού σκοπού EXPANDO, καθώς και δάνειο 24.200.000 ευρώ προς τη ΒΙΟΣ, με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανείου 24.300.000 ευρώ προς την Εθνική Τράπεζα. Προς εξασφάλιση των παραπάνω δανείων παρασχέθηκαν οι παρακάτω εξασφαλίσεις:

**α)** Ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών των εταιριών.

**β)** Υποθήκη 1<sup>ης</sup> σειράς ύψους 29.040.000 ευρώ για το δάνειο της ΒΙΟΣ και 2<sup>ης</sup> σειράς ύψους 26.760.000 ευρώ για το δάνειο της EXPANDO σε ακίνητο συνολικής εκτιμηθείσας αξίας 59.950.000 ευρώ.

**γ)** Εκχώρηση των συμβάσεων μίσθωσης με την κτηματική Υπηρεσία Αθηνών, λήξης τον Σεπτέμβριο του 2014, με αρχικό μηνιαίο μίσθωμα 256.000 ευρώ, αυξανόμενο από το δεύτερο μισθωτικό έτος σύμφωνα με το ΔTK + 1%.

**δ)** Ενέχυρο επί του λογαριασμού κατάθεσης μισθωμάτων.

**ε)** Εκχώρηση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου του ακινήτου.

Κατόπιν της υπ' αριθ. 893/17.6.2009 θετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων, που υπογράφεται από τους

Γεώργιο Στάμνο και Μάριο Βαρότση, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο, τον Λυμπέρη Κατσιουλήρη και τους, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Αντώνιο Καμινάρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε τη συμμετοχή στα προαναφερόμενα ομολογιακά δάνεια. Σε εκτέλεση της έγκρισης η τράπεζα εκταμίευσε στις 25.6.2009, 17.000.000 ευρώ για την EXPANDO και 19.000.000 ευρώ για τη ΒΙΟΣ, ήτοι ποσοστό 78,30% της συνολικής χρηματοδότησης.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της ΒΙΟΣ για τη χρήση 2008, (πριν από τη χορήγηση του δανείου), προκύπτει ότι ο κύκλος εργασιών της εμφάνιζε βελτίωση (+4,2%), πλην όμως η κεφαλαιακή διάρθρωση δεν ήταν ικανοποιητική, καθώς τα ΙΚ αποτελούσαν μόλις το 4% των συνολικών κεφαλαίων, ενώ στις χρήσεις 2002-2006 η εταιρία είχε αρνητική καθαρή θέση (ΑΚΘ). Το 2009 η συγχωνευθείσα εταιρία παρουσίασε ΑΚΘ, η οποία μειώνεται περαιτέρω μετά τις παρατηρήσεις των ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Τα δάνεια ανέρχονται σε 45.950.000 ευρώ (αυξημένα 48%), παράλληλα εμφανίζεται υπεραξία από τη συγχώνευση 19.464.000 ευρώ και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις 24.269.000 ευρώ. Παρότι ο κύκλος εργασιών είναι αυξημένος, η εταιρία έχει ΖΠΦ εξαιτίας των αυξημένων χρεωστικών τόκων. Το 2011, ο κύκλος εργασιών είναι μειωμένος κατά 10%, ενώ τα ΚΠΦΤ δεν επαρκούν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων και τα τελικά αποτελέσματα καθίστανται ζημιογόνα.

Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολούθησε το ΤΤ, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η τράπεζα συμμετείχε σε Ο/Δ διάρκειας 15 ετών, αυξάνοντας τον δανεισμό της εταιρίας κατά 48%, αν και το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε μόλις 5 έτη για τη λήξη του.

**β)** Το ποσοστό συμμετοχής της τράπεζας στο σύνολο των Ο/Δ είναι αρκετά υψηλό (78,3%), ενώ η διαχείριση του συνόλου του δανεισμού γίνεται από τη MILLENIUM BANK.

**γ)** η τράπεζα συμμετείχε στη χορήγηση δανείου συνολικού ύψους 21.800.000 ευρώ (συμμετοχή τράπεζας 17.000.000 ευρώ)

στη νεοσυσταθείσα EXPANDO, της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ήταν μόλις 60.000 ευρώ.

**δ)** Ως προς την εισήγηση της 17.6.2009 διαπιστώθηκαν τα εξής: **1)** δεν έγινε ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, **2)** δεν έγινε ανάλυση των προηγούμενων μετόχων της ΒΙΟΣ, ενώ δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες για τους μετόχους των PAN EUROPEAN INVESTMENTS SARL και PRIME LAND ENVESTMENTS SARL, καθώς και για τους τελικούς δικαιούχους τους κατά τη στιγμή της πώλησης σε αυτούς της ΒΙΟΣ, **3)** η τράπεζα δεν μερίμνησε να ενημερωθεί για τις ακριβείς συμβάσεις και εκταμιεύσεις στις οποίες είχε προβεί η διοργανώτρια MILLENIUM BANK, προκειμένου να εισηγηθεί προς την Επενδυτική Επιτροπή, δεδομένου ότι στη σύμβαση μεταξύ της MILLENIUM BANK και της εταιρίας, που υπεγράφη στις 11.6.2009, το δάνειο ανερχόταν σε 21.800.000 ευρώ, ενώ στην εισήγηση αναφερόταν 22.300.000 ευρώ, **4)** αναφέρεται ότι η ΒΙΟΣ αποτελεί νεοσύστατη εταιρία (το έτος 2008) με νόμιμο εκπρόσωπο τον Κ. Σαραντόπουλο, ενώ είχε ιδρυθεί το 2001 και εκπροσωπούνταν από τον Ιούνιο του 2009 από τον Krista Sandic.

**ε)** Διαπιστώθηκε έλλειψη φακέλου νομιμοποίησης των εταιριών, καθώς η τράπεζα δεν προνόησε να διαθέτει αντίγραφο του φακέλου των νομιμοποιητικών εγγράφων, παρά μόνο μετά από υπόδειξη του κλιμακίου.

**στ)** Η χρηματοδότηση βασίστηκε σε αποτιμήσεις του ακινήτου που ενδεχομένως παρουσίαζαν αδυναμίες, καθώς η αποτίμηση της Π. Δανός βασίστηκε στην παραδοχή ότι το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε εναπομένουσα διάρκεια 10 ετών (ενώ στην πραγματικότητα έληγε τον 9/2014), ενώ δεν αναλύονται μελλοντικοί κίνδυνοι που απέρρεαν, είτε από την αποχώρηση του μισθωτή, είτε από τη μείωση των μισθωμάτων (που ήδη παρατηρούνταν στην αγορά των εμπορικών ακινήτων). Σημειώνεται ότι τον Ιούνιο του 2011 η αξία του ακινήτου επανεκτιμήθηκε σε 27.000.000 ευρώ, εμφανίζοντας μείωση 55%.

**ζ)** Η τράπεζα ανέλαβε να γίνει ο μεγαλύτερος δανειστής της εταιρίας.

**η)** Η έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών στα Ο/Δ.

**θ)** Η ανυπαρξία διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στη πιστοδοτική πολιτική της τράπεζας, σύμφωνα με την οποία «στόχο της τράπεζας αποτελεί η χρηματοδότηση επιχειρήσεων, που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ σε C». Επισημαίνεται ότι τον Ιούλιο του 2010 η ΒΙΟΣ είχε διαβάθμιση E και τον Φεβρουάριο του 2012 D1.

Ως προς τη διαδικασία παρακολούθησης σημειώνονται τα εξής:

**α)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525093/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της EXPANDO και της MILLENIUM BANK, του ZIVANIC (Α' εγγυητής) και της RACURS INVESTMENTS LIMITED (Β' εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο Α' εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο 6.000 ευρώ και ο Β' εγγυητής 54.000 ευρώ, πλην όμως οι καταθέσεις αυτές ανελήφθησαν αυθημερόν.

**β)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525096/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της ΒΙΟΣ, της MILLENIUM BANK και της EXPANDO (εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο μέχρι του ποσού των 1.978.190 ευρώ, δηλαδή μέχρι του ποσού του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της ΒΙΟΣ, πλην όμως, όπως αναφέρεται στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2010 της ΒΙΟΣ, το μετοχικό κεφάλαιο ακυρώθηκε στις 12.6.2009.

**γ)** Σημειώνεται ότι με το υπ' αριθ. 8484/19.7.2012 υπηρεσιακό σημείωμα της Δ/σης Νομικών Υπηρεσιών της τράπεζας για τη νομιμοποίηση της εταιρίας ΒΙΟΣ αναφέρεται ότι η εταιρία είναι υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009, επισημαίνοντας πληθώρα ελλείψεων στα νομιμοποιητικά έγγραφα, τόσο για τη δανειοδοτούμενη εταιρία, όσο και για την ελέγχουσα εταιρία RACURS INVESTMENTS LIMITED (βλ. σελ. 31-36 στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ).

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, καθώς και τη ρύθμιση των δανείων, με μεταφορά κάποιων δόσεων στη λήξη και την καθυστέρηση ύψους 235.000 ευρώ, τη χαμηλή πιστοληπτική διαβάθμιση της εταιρίας, την επιδείνωση των οικονομικών της

στοιχείων, την πλήρη εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από την εισπραξη του μισθώματος, καθώς αυτό προέρχεται από το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο, σε συνδυασμό με την μείωση κατά 20% του μισθώματος από το Δημόσιο, την πιθανή περαιτέρω μείωσή του λόγω λιτότητας και το ενδεχόμενο μη ανανέωσης του μισθωτηρίου μετά τη λήξη του, τα δυσμενή στοιχεία, (οι SANDIC και ZIVANIC είναι εγγυητές σε στεγαστικό δάνειο 2.250.000 ευρώ, το οποίο εμφανίζει καθυστέρηση 3 μηνών, καταγγελλόμενη πιστωτική κάρτα του ZIVANIC ύψους 19.328 ευρώ), που δικαιολογούν την αδυναμία στήριξης της εταιρίας από το βασικό μέτοχο ZIVANIC, η ζημία του ΤΤ, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 4.667.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του ΤΤ, προβαίνοντας σε χρηματοδότηση των εταιριών ΒΙΟΣ / EXPANDO, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί, κατά τον χρόνο της συμμετοχής στα ως άνω Ομολογιακά Δάνεια, σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, η εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από τα μισθώματα που εισέπραττε από το ένα και μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο και η αρνητική καθαρή θέση που εμφάνιζε κατά το έτος 2009, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

#### **4. Υπόθεση EXPRESS HOLIDAYS AE**

Η πιστούχος εταιρία, EXPRESS HOLIDAYS AE δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού και στη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων. Τον Δεκέμβριο του 2007,

προχώρησε σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της CARREFOUR TRAVEL από τον όμιλο CARREFOUR-MARINOΠΟΥΛΟΣ και τον Ιούνιο του 2009 εξαγόρασε το 49% της εταιρίας EUROSTAR ΑΕ, θυγατρικής του ΔΟΛ ΑΕ, που διαχειρίζεται το πρακτορείο τουρισμού TRAVELPLAN. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας είναι ο Γεώργιος Δασκαλάκης, ενώ ιδιοκτήτες της μητρικής της εταιρίας FLW FIRST LEISURE WORLD LTD είναι από κοινού οι, Γεώργιος Δασκαλάκης και Βίκτωρ Ρέστης.

Κατόπιν της από 26.7.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφεται από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδη και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, με την υπ' αριθ. 84/31.7.2009 απόφασή της, ενέκρινε τη χορήγηση ομολογιακού δανείου 5ετούς διάρκειας και ποσού 5.000.000 ευρώ προς την εταιρία EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ.

Σκοπός της χρηματοδότησης ήταν η εξαγορά του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας EUROSTAR από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Σε εξασφάλιση του εν λόγω δανείου δόθηκε εγγύηση από την εταιρία BENDAY LTD, επενδυτική εταιρία μέσω της οποίας ο Βίκτωρ Ρέστης κατέχει το μετοχικό ποσοστό του στη ΔΟΛ ΑΕ και ενεχυρίαση κοινών ονομαστικών μετοχών της ΔΟΛ ΑΕ με ελάχιστο περιθώριο ασφαλείας 150%. Με το παραπάνω εισηγητικό σημείωμα είχαν επισημανθεί ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, που καθιστούσε το ΤΤ τη μεγαλύτερη δανείστρια του οργανισμού, τα σχετικά χαμηλά επίπεδα ρευστότητας της εταιρίας και το γεγονός ότι ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιούνταν είχε επηρεαστεί σημαντικά από την επιδείνωση της κατάστασης της οικονομίας.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, προκύπτει ότι κατά την περίοδο 2008-2011, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε κατά 39%, απόρροια της ευρύτερης οικονομικής κρίσης που έχει επηρεάσει τον κλάδο του τουρισμού. Τα λειτουργικά αποτελέσματα ήταν σταθερά ζημιογόνα και οι διαχρονικές ζημιές

αποδυναμώνουν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία έχουν καταστεί αρνητικά από τη χρήση του 2008. Ως προς την πιστοληπτική της ικανότητα, αυτή είχε διαβάθμιση F βάσει της πιο πρόσφατης αναφοράς της ICAP. Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η δήλωση του πραγματικού δικαιούχου προσκομίστηκε με ημερομηνία 1.11.2010 και 26.4.2012 (μεταγενέστερα της εκταμίευσης του δανείου, στις 15.10.2009), όπου και αναφέρεται ότι πραγματικοί δικαιούχοι της απώτερης μητρικής εταιρίας είναι οι Δασκαλάκης και Ρέστης.

**β)** Η χορήγηση του ομολογιακού δανείου εγκρίθηκε με ιδιαίτερα ελαστικά πιστοδοτικά κριτήρια και ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, όπως ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και απουσία καθορισμού χρηματοοικονομικών δεικτών, χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής και τεκμηριωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου καθώς και ανάλυση των χρηματοροών σε ενοποιημένη βάση κατόπιν της ολοκλήρωσης της εξαγοράς του 49% της EUROSTAR, για την ομαλή αποπληρωμή του δανείου. Τα δε δυσμενή οικονομικά στοιχεία και η οριακή πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας κατά το 2008, όπως χαμηλή ρευστότητα, οριακή κερδοφορία και οριακά ίδια κεφάλαια, καθώς και οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου, δεν δικαιολογούσαν το ύψος του δανείου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο report της ICAP, με ημερομηνία έρευνας την 30.6.2009, που παραδόθηκε στην τράπεζα την 30.7.2009, προτείνεται ανώτατο πιστωτικό όριο για την πιστούχο 90.000 ευρώ. Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η τράπεζα στηρίχθηκε κυρίως στο όνομα και τη φήμη του μετόχου Βίκτωρα Ρέστη, παρά στην αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων και στη λήψη επαρκών καλυμμάτων-εγγυήσεων.

**γ)** Η ποιότητα και σύνθεση των υφιστάμενων, αλλά και των προτεινόμενων εξασφαλίσεων, (ενεχυρίαση μετοχών και προσωπική εγγύηση), κρίνεται μη ικανοποιητική. Σημειώνεται ότι παρατηρείται συνεχής υποκάλυψη του ανοίγματος, καθόσον από τις αρχές του 2010 η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των ενεχυριασμένων μετοχών είναι κατώτερη του ελάχιστου περιθωρίου ασφαλείας 150%, γεγονός καταγγελίας σύμφωνα με το πρόγραμμα



του ομολογιακού δανείου. Μάλιστα, βάσει της τελευταίας αποτίμησης που διενεργήθηκε στις 28.5.2012, οι ενεχυριασμένες μετοχές καλύπτουν μόνο το 15,38% του υπολοίπου του ομολογιακού δανείου.

δ) Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της πιστούχου είναι αρνητικά από το 2008, ενώ το ποσό των 1.400.000 ευρώ, που έχει κατατεθεί από τους μετόχους για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, όπως αποτυπώνεται στον ισολογισμό της 31.12.2011, δεν θεωρείται ικανοποιητικό, καθόσον τα ΙΚ θα παραμείνουν αρνητικά και μετά την προγραμματιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

ε) Η τράπεζα δεν διαθέτει εκκαθαριστικό σημείωμα (το τελευταίο που προσκομίστηκε ήταν για το οικονομικό έτος 2006) ή Ε9 του Δασκαλάκη, ενώ δεν έχει διενεργηθεί καμία έρευνα της περιουσιακής κατάστασής του (βλ. Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ, σελ. 45-48).

Λαμβάνοντας υπόψη την δεινή οικονομική θέση της πιστούχου, ήτοι χρήσεις με αυξανόμενη ΑΚΘ και ΖΠΦ, με αδυναμία στην κάλυψη των τόκων και μη διαφαινόμενης αύξησης της κερδοφορίας, ανεπαρκούς πηγής αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και έλλειψης ικανοποιητικών εξασφαλίσεων, η ζημία του ΤΤ εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 60% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 2.240.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., εγκρίνοντας την χρηματοδότηση της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του

ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

### **5. Υπόθεση εταιριών ASPEN-ALMOND-EKTASIS**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε., ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: **α)** η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009, **β)** η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009 και **γ)** η EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ την 8-4-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντιστοίχως, η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε., ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφότερων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη

και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά την διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, λόγω της νεοσύστατης φύσης· μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F.

**3)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της. Η εισήγηση δε της Υπο-Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον

αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση (βασισόμενη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο. Στην σχετική εισήγηση δε επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς, όμως, σχετική εμπεριστατωμένη ανάλυση. Από τον εν λόγω πίνακα συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010-7/2012 τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

**4)** Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική, της περιουσίας της Τράπεζας, αξία.

Και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, επισημαίνονται και τα εξής:

Έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, ο Άγγελος Φιλιππίδης και οι συγκατηγορούμενοί του, υπάλληλοι της Τράπεζας, εάν δεν γνώριζαν ότι πραγματικός δικαιούχος των τριών (3) ως άνω πιστούχων εταιριών ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε κάποιο άγνωστο σ' αυτούς, πρόσωπο, που «κρυβόταν» πίσω από μια offshore εταιρία των British Virgin Islands. Εάν, αντιθέτως, γνώριζαν ή είκαζαν ότι πραγματικός δικαιούχος ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, τούτο σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε ένα πρόσωπο, το οποίο, ενώ δεν είχε αντικειμενικά την απαραίτητη φερεγγυότητα για την λήψη του δανείου που έλαβε ως εκπρόσωπος της δανειολήπτριας εταιρίας, EKTASIS DEVELOPMENT A.E. (51.000.000 ευρώ), του έδωσαν επιπλέον και

τα ποσά των 22.440.000 ευρώ, των 12.780.000 ευρώ και των 18.480.000 ευρώ, που προαναφέρθηκαν. Εάν τέλος, πίστευαν ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. και ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. ήταν αντιστοίχως οι, Σοφία ΤΟΛΟΥ και Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξιοσημείωτο είναι ότι στις φορολογικές δηλώσεις τους για το έτος 2009 δήλωσαν εισόδημα μόλις 7.905 ευρώ η πρώτη και 111.949 ευρώ ο δεύτερος.

**5)** Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**6)** Στην περίπτωση της EKTASIS, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS, μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**7)** Στις περιπτώσεις και των τριών (3) ως άνω εταιριών (ALMOND, ASPEN, EKTASIS) δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**8)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» σας και θεμελιώνει την πρόθεση σας να ζημιώσετε την περιουσία της τράπεζας προς όφελος των ως άνω πιστούχων, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής

αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

**9)** Ειδικά στις χορηγήσεις προς τον όμιλο EKTASIS-EYΘΥΜΙΟΥ, παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης έγκρισης.

**10)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων.

**11)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

**12)** Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E. —ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων— ήταν ήδη υπερδανεισμένη από το 2007. Σύμφωνα με την ICAP credit taxing, η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια. Παρά ταύτα, όπως έχει παραπάνω αναφερθεί, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ. Και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψη τους τις πληροφορίες από την ICAP καθυστερημένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα. Και τούτο, παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση-υπέρογκο δανεισμό των εταιριών, **α)** ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., **β)** ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. και **γ)** EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής

περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 104.700.000 ευρώ.

### **29. Γεώργιος Στάμνος του Ζέππου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη, Φωτεινή Κρέστα και Διονύσιο Γκολφινόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (ΤΤ), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και πιστοδοτήσεων προς θυγατρικές του ΤΤ, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των

δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **1. ΟΜΙΛΟΣ ΓΡΙΒΕΑ-ΒΑΤΣΙΚΑ**

### **Υπόθεση C n' C International AE**

Τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του έτους 2009, με τις υπ' αριθ. 79/13-3-2009 και 84/31-7-2009 αντίστοιχες εγκριτικές αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., η Τράπεζα χρηματοδότησε την εταιρία, «C&C International A.E.», μέσω δύο Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της τελευταίας, ύψους 17.000.000 ευρώ συνολικά, τα οποία καλύφθηκαν από το Τ.Τ., που κατέστη εντεύθεν η βασική πιστοδότρια Τράπεζα.

Τον Μάρτιο του 2009, η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., που απαρτιζόταν από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο του ΔΣ και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπυρίδωνα Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε δυνάμει της υπ' αριθ. 79/13-3-2009 απόφασης, την χορήγηση στην εταιρία, «C&C International S.A.» Ομολογιακού Δανείου ύψους 7.000.000 ευρώ, διάρκειας 10 ετών, με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, καθώς προβλέφθηκε η αποπληρωμή του κεφαλαίου να γίνει τμηματικά και από το τέλος του 4<sup>ου</sup> έτους, λαμβάνοντας υπόψη την θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τον Χαράλαμπο Γιαγούδη, καθώς και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα. Αναφερόμενος σκοπός του δανείου ήταν *η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της πιστούχου για την επόμενη δεκαετία.*

Προς εξασφάλιση του ανωτέρω δανείου, συνομολογήθηκε ότι *«η εταιρία θα ενεχυριάσει τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί*



στο Τ.Τ., στον οποίο θα εμπίπτουν τα έσοδα από τα συνέδρια που έχει αναλάβει. Ο λογαριασμός θα ενεχυριάζεται μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται στην εταιρία».

Κατά την άποψη - εισήγηση δε της αρμόδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης, με τον τρόπο αυτό «εξασφαλίζεται η πλήρης είσπραξη τόκων ή και κεφαλαίου στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς, και μάλιστα πριν καλυφθούν υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους (π.χ. ΙΚΑ). Μοναδικός κίνδυνος για την Τράπεζα αποτελεί η μη είσπραξη εσόδων από την εταιρία για την παροχή των υπηρεσιών της στα συνέδρια. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν είναι και πολύ πιθανό, καθώς το πελατολόγιο της εταιρίας (διεθνείς και κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.λπ.) θεωρείται ιδιαιτέρως ασφαλές».

Στο εισηγητικό επισημάνθηκαν ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, το οποίο καθιστούσε το Τ.Τ. τη μεγαλύτερη δανείστρια τράπεζα, ο υψηλός υφιστάμενος τραπεζικός δανεισμός 12,8 εκ. ευρώ και η αδυναμία εκχώρησης των γεγεννημένων απαιτήσεων. Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2009, η ίδια ως άνω Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., δυνάμει της υπ' αριθ. 84/31-7-2009 απόφασης, ενέκρινε τη χορήγηση νέου Ομολογιακού Δανείου στην εταιρία C&C International, ύψους 10.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα.

Σκοπός του εν λόγω δανείου ήταν η κάλυψη «των σημαντικών κενών ρευστότητας» τα δύο πρώτα χρόνια, ενός νέου εγχειρήματος που είχε αναλάβει η ως άνω εταιρία, ως απόρροια νέας συνεργασίας με διεθνή οίκο για διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου, δόθηκαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: **α)** παρασχέθηκαν οι προσωπικές εγγυήσεις των δύο μετόχων, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, και η εταιρική εγγύηση της εταιρίας «MODESCO HOLDING LTD», συμφερόντων των ιδίων ως άνω προσώπων, η οποία φέρεται να διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία, **β)** συνομολογήθηκε να άγονται σε καταθετικό λογαριασμό της C&C International τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού που η εταιρία θα διοργανώνει, ο οποίος θα είναι ενεχυριασμένος μέχρι του ποσού των οφειλόμενων

τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται σταδιακά στην εταιρία, **γ)** προβλέφθηκε η υποχρέωση της πιστούχου C&C International να ενημερώνει την Τράπεζα για όλες τις Συμβάσεις τις οποίες υπογράφει, (με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πρόγραμμα αποπληρωμής), καθώς και η δυνατότητα της Τράπεζας να καταγγείλει τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου σε περίπτωση που τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού διαφοροποιηθούν σε σχέση με το πλάνο που παρείχε η εταιρία, και αποκλίνουν μειούμενα κατά ποσοστό πλέον του 40% κατά το τέλος του τρίτου έτους και τέλος, **δ)** προτάθηκε ως εξασφάλιση της Τράπεζας να υφίσταται στην οικεία σύμβαση όρος που θα υποχρεώνει την εταιρία αφενός μεν να μην παραχωρεί, δέχεται ή επιτρέπει να υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις ή άλλα εμπράγματα βάρη, ασφάλειες και εν γένει δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της (negative pledge), χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, αφετέρου δε να μην μεταβάλλει την μετοχική της σύνθεση, ομοίως χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων.

Στο από 27.7.2009 εισηγητικό σημείωμα της Υποεπιτροπής επισημαίνονταν οι ίδιοι κίνδυνοι, όπως και στο πρώτο δάνειο, καθώς και η εμφανής μείωση των πωλήσεων της μητρικής εταιρίας κατά το έτος 2008. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΤτΕ, τα δύο παραπάνω Ομολογιακά Δάνεια, που υπεγράφησαν τελικά μεταξύ του Τ.Τ. και της εταιρίας C&C International S.A., την 23-3-2009 και την 12-8-2009, αντίστοιχα, χορηγήθηκαν υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, καθόσον περιελάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο έναντι ανεπαρκών εξασφαλίσεων, παρά το γεγονός ότι χορηγούνταν σε μια νεοσύστατη εταιρία παροχής υπηρεσιών.

Συνεπώς εξαρχής, ήτοι *κατά την συνομολόγηση των υπό έρευνα δανειακών συμβάσεων*, δεν διασφαλίζονταν τα συμφέροντα και η περιουσία της δανείστριας Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις του Τ.Τ. προς την εταιρία

C&C International, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤΤΕ κατέληξαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

**(α)** Το ύψος των δανείων είναι υψηλό λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών της εταιρίας, χωρίς να υφίστανται ουσιαστικές εξασφαλίσεις (π.χ. γεγεννημένες απαιτήσεις ή προσημείωση επί ακινήτου).

**(β)** Το Τ.Τ. κατέστη με την χορήγηση των δανείων αυτών η μεγαλύτερη πιστοδότρια Τράπεζα.

**(γ)** Η μεγάλη διάρκεια και η περίοδος χάριτος δεν συνάδουν με το σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, ενώ, επιπροσθέτως, το σύνολο του ποσού των χρηματοδοτήσεων καταβλήθηκε άμεσα, και όχι σύμφωνα και αναλογικά με τις ανάγκες της πιστούχου.

**(δ)** Όσον αφορά δε την δυνατότητα εξυπηρέτησης των υπό έρευνα Ομολογιακών Δανείων, σημειώθηκαν τα εξής:

Στο από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το πρώτο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οικονομικά στοιχεία του Ομίλου για το έτος 2007, προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2008 και business plan για τα έτη 2009-2013. Στην περιγραφή δε των αναλαμβανόμενων κινδύνων αναφέρεται ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός, το ύψος του αιτούμενου δανείου και η ουσιαστική αδυναμία εκχώρησης απαιτήσεων.

Ωστόσο, παρά την εν λόγω αναφορά, η αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. εισηγήθηκε την *έγκριση* της επίμαχης χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή θέση του Ομίλου, τη δυναμική ανάπτυξη και τις νέες συνεργασίες, τα περιθώρια κερδοφορίας και τις ικανοποιητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης. Σε τέσσερις (4) μόλις μήνες, προκύπτει νέο αίτημα χρηματοδότησης, λόγω ανάληψης από την πιστούχο νέου project, (οργάνωση ιατρικών συνεδρίων).

Στο από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το δεύτερο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οριστικά οικονομικά στοιχεία του έτους 2008, όπου προκύπτει ήδη σημαντική υστέρηση έναντι των εκτιμώμενων, (κύκλος εργασιών

Ομίλου -17%), χωρίς αυτό και πάλι ν' αποτελέσει αποτρεπτικό στοιχείο για την περαιτέρω χρηματοδότηση, ενώ δεν προσκομίστηκε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), στο οποίο να παρουσιάζονται οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις.

Βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2008, ο Όμιλος παρουσίαζε ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που καλύπτονταν με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, λόγω καταβολής προκαταβολών, (όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις), βραδείας είσπραξης απαιτήσεων, (πέραν του έτους) και ουσιωδών πιστώσεων από το συναλλακτικό του κύκλωμα (λαμβάνοντας και προκαταβολές πελατών). Επακόλουθα, την 31-12-2008 εμφάνιζε βραχυπρόθεσμο δανεισμό 9.133.000 ευρώ πλέον μακροπρόθεσμου 3.827.000 ευρώ, ήτοι ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν στο 58% του κύκλου εργασιών. Με τον πρόσθετο δε δανεισμό που έλαβε από την Τράπεζα (ύψους 17.000.000 ευρώ), ο οποίος, ως ελέχθη, δεν ήταν συμβατός με τα προηγούμενα μεγέθη του Ομίλου και βασιζόταν μόνο στα προσδοκώμενα και σε μεγάλο βάθος χρόνου μεγέθη, η εταιρία κατέστη υπερδανεισμένη.

Επιπλέον, οι εκτιμήσεις των υπευθύνων αποδείχθηκαν ιδιαίτερα αισιόδοξες, καθόσον υπήρξε ουσιώδης υστέρηση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα.

Ειδικότερα, για τη χρήση του έτους 2008, (ήδη δηλαδή πριν από τον επίμαχο χρόνο χορήγησης των Ο/Δ), σημειώθηκε απόκλιση έναντι των εκτιμώμενων προσωρινών στοιχείων (μειωμένος κύκλος εργασιών Ομίλου κατά 17%), ενώ μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται το έτος 2009 (κύκλος εργασιών μειωμένος κατά -39%) σε σχέση με τον προβλεπόμενο από το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), εμφανίζοντας μεν κερδοφορία, αλλά με μεγάλη απόκλιση έναντι της προβλεπόμενης κατά -57%.

(ε) Υπήρχαν ελλείψεις σε ποιοτικά στοιχεία στις εισηγήσεις και συγκεκριμένα δεν γινόταν αναφορά στον τρόπο προσέγγισης του πελάτη, σε τυχόν δυσμενή στοιχεία, αλλά και στη διαβάθμιση της πιστούχου από την ICAP· σύμφωνα δε με αναφορά της τελευταίας, η πιστούχος είχε ταξινομηθεί στην κατηγορία D, βάσει στοιχείων της 31-12-2007, έναντι επιθυμητού Rating μέχρι C βάσει της

πιστοδοτικής πολιτικής του Εγχειριδίου Διαδικασιών Ο/Δ της Τράπεζας [βλ. και σελ. 8-9 του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ]. Το 2010-2011 το Icar Rating της εταιρίας ήταν Ε.

**(στ)** Υπήρχε έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών (financial covenants) στα επίμαχα Ομολογιακά Δάνεια. Ο μόνος περιοριστικός όρος σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα χρήσης, αφορούσε σε βάθος χρόνου (ειδικότερα, στο δεύτερο ως άνω δάνειο περιελήφθη όρος που προέβλεπε ως γεγονός καταγγελίας ενδεχόμενη απόκλιση των εσόδων στο τέλος του 3<sup>ου</sup> έτους κατά 40% έναντι του προβλεπόμενου στόχου).

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην από 23.6.2011 έκθεση επανεξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου του Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων και στην από 16.9.2011 ενημέρωση για τα επίμαχα ομολογιακά δάνεια της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων του Τ.Τ. γίνεται έμμεση αναφορά σε κατάχρηση των συνήθων όρων τραπεζικού δανεισμού και ελλιπή παρακολούθηση των δανείων από την τράπεζα:

«...η ελλιπής εξασφάλιση της τράπεζάς μας, λόγω της φύσης των συμβάσεων εκχώρησης των απαιτήσεων, που εναποθέτει στη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας την ακριβή ενημέρωση της τράπεζας, τόσο για τη εξέλιξη των συνεδρίων και τις νέες συμβάσεις, όσο και των αντίστοιχων πληρωμών...το γεγονός ότι στις πιστώτριες τράπεζες εκτός από μικρά όρια που έχουν παρασχεθεί άνευ εξασφαλίσεων, τα χορηγηθέντα κεφάλαια στην πλειονότητά τους έχουν εξασφαλιστεί με προσημείωση ακινήτων και επιταγές πελατείας, τιμολόγια και συμβόλαια, για τα οποία ενώ έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις από την εταιρία δεν έχουν δοθεί, με συνέπεια να θεωρούμε ότι έχουν εκχωρηθεί σε άλλες τράπεζες – και κατά συνέπεια να έχουν χρηματοδοτηθεί – απαιτήσεις που είναι ήδη εκχωρημένες στην τράπεζά μας...τις επενδυτικές επιλογές των μετόχων της εταιρίας μέσω των εξαγορών-συγχωνεύσεων θυγατρικών τους εταιριών για τις οποίες, ενώ υπήρχε συμβατική υποχρέωση της εταιρίας, δεν ειδοποιηθήκαμε παρά μόνο μετά την οριστικοποίησή τους...το διάστημα αυτό (2011) διενεργήθηκε

έλεγχος στα ακίνητα, που σύμφωνα με το Ε9 που είχε προσκομισθεί το 2008 από τους εγγυητές Γριβέα και Βάτσικα, είχαν στην κατοχή τους, καθώς και στο ακίνητο που στεγάζεται η εταιρία στη Μεταμόρφωση Αττικής και στα ακίνητα της εγγυήτριας εταιρίας MODESCO και προέκυψε ότι σχεδόν όλα τα ακίνητα είναι προσημειωμένα σε άλλες τράπεζες ή έχουν γίνει sale & lease back από εταιρίες leasing...».

Κατόπιν τούτων, η ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία της Τράπεζας από την ανωτέρω χρηματοδότηση εκτιμήθηκε στο 100% της απαίτησης, ήτοι στο ποσό των 17.641.000 ευρώ, έναντι σχηματισθισών προβλέψεων ποσοστού 90%, [σχετικό το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, ιδίως σελ. 14, 19 καθώς και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ., ιδίως σελ. 36 επ.], η οποία ζημία εν τέλει βαρύνει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

## **2. Υπόθεση ALAPIS**

Τον Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ. από την εταιρία ALAPIS, συμφερόντων του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, για την ανάληψη από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της διοργάνωσης και διαχείρισης του Ομολογιακού Δανείου, ποσού 100.000.000 ευρώ και διάρκειας επτά (7) ετών που η ALAPIS προτίθετο να εκδώσει, *«προκειμένου να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενες τραπεζικές υποχρεώσεις της και να πραγματοποιήσει στοχευμένες εξαγορές εταιριών, στρατηγικά σημαντικών για την περαιτέρω ανάπτυξή της.*

Κατόπιν της από 14.9.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., αποτελούμενης από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδη και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα, με την υπ' αριθ. 14/21.9.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, εγκρίθηκε ομόφωνα η χορήγηση του ως άνω

Ομολογιακού Δανείου στην ALAPIS με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σ' αυτήν.

Στο από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ειδικότερα, αφού περιγράφονται αρχικά τα στοιχεία για την διοργάνωση και διαχείριση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας ALAPIS, η οποία βασίστηκε σε *pro forma* ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες-καταστάσεις για τα έτη 2007 και 2008, καταρτισθείσες από την ALAPIS ABEE και επιβεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, δοθέντος ότι ο Όμιλος είχε πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό εξαγορών και ιδρύσεων θυγατρικών εταιριών, με αποτέλεσμα την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής θέσης του, με αποτέλεσμα τα δεδομένα των χρήσεων 2007 και 2008 να έχουν καταστεί μη συγκρίσιμα.

Ακολούθως, η ως άνω Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., παρότι διαπίστωσε σωρεία αναλαμβανόμενων κινδύνων για την Τράπεζα, και συγκεκριμένα ότι:

**α)** Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία του Ομίλου, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στα Βαλκάνια.

**β)** Ο Όμιλος χρειάζεται σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης για τις εμπορικές και λοιπές ανεξόφλητες απαιτήσεις του λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές από πελάτες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων, και ιδίως από το Ελληνικό Κράτος.

**γ)** Οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα καθορίζονται από το Κράτος και κάθε πίεση προς τα κάτω στις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων ενδέχεται να έχει ουσιώδη αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**δ)** Η πιθανότητα απώλειας μακροπρόθεσμων συμβάσεων του Ομίλου με βασικούς πολυεθνικούς προμηθευτές και πελάτες (π.χ. Novartis AG, Bayer AG, Beckman Coulter, Fresenius Kabi, Henkel και Procter & Gamble) ενδέχεται να έχει ουσιώδες αρνητικό

αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**ε)** Η συνεχής και ταχεία ενσωμάτωση νέων εταιριών στη δομή του Ομίλου ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα στη σωστή διαχείριση του συνόλου των εταιριών από τη Μητρική.

**στ)** Υφίσταται ήδη υψηλός τραπεζικός δανεισμός, καθώς η ανάπτυξη του Ομίλου στην πλειοψηφία της έχει γίνει μέσω ανάληψης δανειακών κεφαλαίων.

**ζ)** Ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με τον βασικό του προμηθευτή των λοιπών κλάδων, την εταιρία Νεοχημική Α.Ε., επί τη βάση της οποίας οφείλει να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα πρώτων υλών κάθε χρόνο, με δυνατότητα να ζητήσει την προμήθεια έτερων πρώτων υλών αντί των συμβατικών, με αποτέλεσμα, αν, στην διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, οι υποχρεώσεις αγοράς πρώτων υλών του Ομίλου υπερβούν τις παραγωγικές του ανάγκες, και αν η εταιρία Νεοχημική απορρίψει τυχόν αίτημα για την προμήθεια έτερων πρώτων υλών, ενυπάρχει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί ο Όμιλος να αγοράσει πρώτες ύλες που δεν χρειάζεται για τις παραγωγικές του δραστηριότητες.

**η)** Δεδομένων των πληροφοριών από την αγορά για τα προβλήματα που είχαν ανακύψει από την πώληση της εταιρίας Νεοχημικής στην Carlyle με τον πρώην βασικό μέτοχο Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, πιθανόν να προκύψουν ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, προκειμένου για την επαναγορά από τον ίδιο ή/και την ALAPIS της Νεοχημικής, δεδομένης της στενής σχέσης που υπάρχει μεταξύ τους, (προμηθευτής πρώτων υλών), εισηγήθηκε θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή και η τελευταία ενέκρινε την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, κρίνοντας ότι οι ως άνω αναφερόμενοι κίνδυνοι για την Τράπεζα, αντισταθμίζονται από τα κάτωθι θετικά, κατά τις εκτιμήσεις της, στοιχεία:

**α)** την σημαντική αύξηση των πωλήσεων του Ομίλου κατά το 2008, καθώς και το καλό περιθώριο λειτουργικού κέρδους, **β)** την βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών της μητρικής εταιρίας,



όπως αυτοί θα διαμορφωθούν μετά την πλήρη κάλυψη της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, **γ)** την σημαντική εξειδίκευση των ιδρυτών της εταιρίας και του απασχολούμενου προσωπικού, **δ)** την μεγάλη και πετυχημένη διείσδυση του Ομίλου στην Ελληνική αγορά, **ε)** την προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τραπεζικού δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο για την καλύτερη εξυπηρέτησή του και **στ)** την σε εξέλιξη σημαντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη την 2-10-2009 το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, μεταξύ της εταιρίας ALAPIS, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Περικλή ΛΙΒΑ του Αθανασίου, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, και του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Μάριο Βαρότση, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS *«για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης»*.

Στη συνέχεια, την 27-4-2011, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα ενημέρωσε την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων για την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, την αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών δεικτών και για το αίτημα αλλαγής αυτών, καθώς και την δυνατότητα συγχώνευσης, αλλά και ύπαρξης καθυστερούμενων οφειλών προς τρίτους. Η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή εξώδικης επιστολής για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων, ενώ η εταιρία παρέδωσε επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan) για την περίοδο 2011-2015.

Την 16-12-2011 η εταιρία αιτήθηκε την υπαγωγή στο άρθρο 99 και η Τράπεζα, έπειτα από εισήγηση της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων προς την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, αποφάσισε την λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Στην από 5-12-2011 συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποφασίστηκε η καταγγελία του επίμαχου δανείου, ενώ την 27-6-2012, η Υποδιεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων εισηγήθηκε στην Επιτροπή Επιχειρηματικών Δανείων την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πλέον ο Όμιλος βρίσκεται σε αδράνεια, το δε ποσό της οφειλής ανήλθε την 8-12-2011 σε 97.736.000 ευρώ (: υπόλοιπο από ομολογίες

95.000.000 ευρώ, υπόλοιπο από συμβατικούς τόκους 1.984.000 ευρώ, υπόλοιπο από τόκους υπερημερίας 10.000 ευρώ και δεδουλευμένοι τόκοι 743.000 ευρώ).

Με βάση τα ανωτέρω, ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι εντοπίστηκαν και ήταν γνωστοί, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς οι αναληφθέντες κίνδυνοι, όπως οι αναμενόμενες μειωμένες πωλήσεις, λόγω αρνητικής συγκυρίας, οι ανάγκες για σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης, ο ήδη υπάρχων υψηλός δανεισμός, η πιθανή απώλεια μακροπρόθεσμων συμβάσεων με βασικούς πελάτες, όπως οι εταιρίες Novartis, Bayer, Henkel, Procter&Gamble, Fresenius, η σχεδόν αποκλειστική προμήθεια ελάχιστων ποσοτήτων πρώτων υλών από τη συνδεδεμένη εταιρία Νεοχημική, αλλά και οι πληροφορίες από την αγορά για τα προβλήματα της εξαγοράς της τελευταίας τούτης εταιρίας από την Carlyle, οι οποίοι κίνδυνοι επαληθεύθηκαν στο σύνολό τους, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 30].

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, όπως προκύπτει και από το προαναφερθέν εισηγητικό σημείωμα της 14-9-2009 της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ήταν γνωστός στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας ο υφιστάμενος υψηλός τραπεζικός δανεισμός της εταιρίας ALAPIS, κυρίως λόγω της συνάψεως την 21-12-2007 Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου πενταετούς διάρκειας, συνολικού ποσού 640.000.000 ευρώ, πληρωτέου ολοσχερώς άμα τη λήξη του, με σκοπό την χρηματοδότηση εξαγορών και την κάλυψη χρηματοοικονομικών αναγκών της.

Από τα στοιχεία δε των πληροφοριών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προέκυπτε ότι η απόφαση για την εν λόγω αύξηση έλαβε χώρα, προκειμένου με το ποσό των 423.150.000 ευρώ που θα αντληθεί, να μειωθεί ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός, (κατά 203.000.000 ευρώ) και να χρηματοδοτηθεί η εξαγορά εταιριών για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας ALAPIS, (κατά 220.000.000 ευρώ). Από τα ως άνω εταιρικά γεγονότα, σε συνδυασμό με τα

στοιχεία των επισυναπτόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκύπτει ότι από το έτος 2007 και μετά, οι ενοποιημένες υποχρεώσεις της εταιρίας ALAPIS λόγω της συνάψεως του Κοινοπρακτικού Δανείου είχαν αυξηθεί κατακόρυφα κατά 640.000.000 ευρώ, με αποτέλεσμα οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, από 62.500.000 ευρώ το έτος 2007, να ανέλθουν σε 702.600.000 ευρώ το έτος 2008 και με μικρό χρονικό περιθώριο αποπληρωμής, διάρκειας μόλις πέντε (5) ετών, ενώ παράλληλα, η ALAPIS με την επιτυχή κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου απορρόφησε άλλα 423.000.000 ευρώ από την αγορά, για χρηματοδότηση των χρηματοοικονομικών αναγκών της και για νέες εξαγορές.

Επισημαίνεται δε, ότι από τον επισυναπτόμενο πίνακα της οργανωτικής διάρθρωσης της εταιρίας από το έτος 2006 έως το έτος 2009, ο Όμιλος περιέλαβε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του, συνολικά πενήντα επτά (57) εταιρίες, οι οποίες στην πορεία των ετών, εξαγοράστηκαν, συγχωνεύθηκαν, πωλήθηκαν ή απορροφήθηκαν.

Ενώ λοιπόν, υφίστατο ήδη κατά τον κρίσιμο χρόνο της έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου από το Τ.Τ., ο ως άνω αναφερόμενος υψηλός δανεισμός, μικρής χρονικής διάρκειας, και παρά την παράλληλη απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, γίνεται θετική εισήγηση από την αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγηση Επενδύσεων του Τ.Τ. για περαιτέρω χρηματοδότηση της ALAPIS ύψους 100.000.000 ευρώ, σχετικά μικρής χρονικής, (επταετούς) διάρκειας, γεγονός που επιβάρυνε έτι περαιτέρω τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρίας, με άμεσο αντίκτυπο στον αναλαμβανόμενο από το Τ.Τ. πιστωτικό κίνδυνο εις βάρος της περιουσίας του.

Περαιτέρω, για την λήψη του εν λόγω δανείου από το Τ.Τ., ως εγγυήτριες εταιρίες υπέγραψαν οι εξής: α) «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», β) «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», γ) «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», δ)

«ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και ε) «DALL A.B.E.E.».

Οι εν λόγω εγγυήσεις ωστόσο, δεν γίνονται αποδεκτές, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [κατά την οποία, για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: «Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. ι (1), σελ. 36], καθόσον οι ως άνω εγγυήτριες εταιρίες, είναι όλες θυγατρικές της ALAPIS (συνδεδεμένος κίνδυνος), με Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον Περικλή ΛΙΒΑ, ο οποίος την περίοδο της σύναψης του επίμαχου Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ήταν παράλληλα Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εκδότριας εταιρίας (ALAPIS).

Μάλιστα, από ανακοινώσεις της τελευταίας, είχε ήδη γνωστοποιηθεί από την 29-6-2009 ότι *«στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ομίλου θα συγχωνεύσει διά απορρόφησης στην θυγατρική η εταιρία ΠΝΓ Γερολυμάτος Α.Ε.Β.Ε., σύμφωνα με τους Ν. 2190/1920 και Ν. 2166/1993, ενώ η 30-6-2009 καθορίζεται ως ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφώμενης εταιρίας»*.

Ακολούθως, την 7-10-2009, γνωστοποιήθηκε από την ALAPIS η περίληψη του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης των εταιριών, ενώ την 31-12-2009 ανακοινώθηκε ότι την 28-12-2009 εγκρίθηκε η παραπάνω συγχώνευση, καθώς και ότι ολοκληρώθηκε η απορρόφηση της δραστηριότητας των απορρυπαντικών και καλλυντικών της εταιρίας DALL Α.Ε., από την εταιρία ALAPIS. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, παράλληλα με την υποβολή του αιτήματος λήψης του υπό κρίσιν Κοινού Ομολογιακού Δανείου, είχε ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση συγχώνευσης μίας εκ των εγγυητριών (ΠΝΓ Γερολυμάτος) από την αιτούσα εταιρία ALAPIS, ενώ σε τρεις (3) περίπου μήνες από την λήψη του (ΚΟΔ), εγκρίθηκε η

συγχώνευσή τους. Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, απορροφήθηκε η δραστηριότητα από μία ακόμη εγγυήτρια, (DALL A.E.) από την ίδια την εταιρία ALAPIS.

Με άλλα λόγια, τέθηκαν ως εγγυήτριες του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου εταιρίες, για τις οποίες είχε ήδη αποφασισθεί η απορρόφησή τους από την ίδια την ALAPIS, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά ο αριθμός των εγγυητριών εταιριών και στην ουσία να εκμηδενίζονται οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις που τέθηκαν για την διασφάλιση της περιουσίας της Τράπεζας. Τα εν λόγω στοιχεία δε, ήταν σε γνώση σου, κατά την υποβολή της ως άνω θετικής εισήγησης για την χορήγηση του επίμαχου δανείου, δεδομένου ότι οι ανακοινώσεις των εταιρικών γεγονότων ήταν εύκολα προσβάσιμες και διαθέσιμες στο ευρύ επενδυτικό κοινό [βλ. και το από 28-4-2011 εξώδικο της Τράπεζας προς την εταιρία ALAPIS].

Τα όσα προαναφέρθηκαν, ενισχύονται και από την συνεχή πτωτική πορεία της τιμής της μετοχής της εταιρίας ALAPIS, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών 2009 - 2010 - 2011. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι τιμές κλεισίματος συγκεκριμένων συνεδριάσεων σε σχέση με τα ως άνω εκτεθέντα εταιρικά γεγονότα, ενώ από το κάτωθι παρατιθέμενο διάγραμμα της πορείας της μετοχής, προκύπτει η συνεχής μείωση της τιμής της, η οποία από τα τέλη Απριλίου – Μαΐου 2011 και έως το τέλος του 2011 ουσιαστικά μηδενίζεται, αφού φτάνει την 30-12-2011 στα 0,025 ευρώ.

|           |                                                |       |
|-----------|------------------------------------------------|-------|
| 3-8-2009  | Ένα μήνα περίπου πριν από την χορήγηση του ΚΟΔ | 34,8€ |
| 14-9-2009 | Εισηγητικό Χορήγησης                           | 24€   |
| 2-10-2009 | Υπογραφή Σύμβασης Χορήγησης ΚΟΔ                | 23,2€ |
| 29-4-2010 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ                        | 12,8€ |
| 28-4-2011 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ και αποστολή εξώδικου  | 0,9€  |

Στην προκειμένη περίπτωση, παρότι ήταν γνωστή στη Διοίκηση του Τ.Τ. η ως άνω οικονομική εικόνα της εταιρίας ALAPIS, δεν έλαβε χώρα καμία ουσιαστική ενέργεια για την παρακολούθηση της πορείας της μετοχής, για την διερεύνηση των λόγων της μεγάλης μείωσης αυτής και εν τέλει για την λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, παρά και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Εκδόσεως του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, υπό το κεφάλαιο 12 στοιχείο 12.2. αυτού, λόγο καταγγελίας συνιστά και το *«εάν επέλθει οποιοδήποτε γεγονός, ή σειρά γεγονότων τα οποία κατά την κρίση της Πλειοψηφίας των Ομολογιούχων, δύναται να επιφέρουν ουσιαστική μεταβολή προς το χειρότερο (i) στις εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα την οικονομική κατάσταση ή τις προοπτικές ή τη λειτουργία της Εκδότριας, (ii) στην ικανότητα της Εκδότριας ή/ και των Εγγυητών να εκπληρώσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους κατά τους όρους του Προγράμματος, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών και (iii) στο κύρος την εισπραξιμότητα και την εκτελεστικότητα του Προγράμματος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών ή των δικαιωμάτων και των ενδίκων μέσων που έχουν οι Ομολογιούχοι δυνάμει του παρόντος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών, κατά της Εκδότριας ή/και των Εγγυητών»*.

Ήδη δε το νέο Τ.Τ. προέβη σε καταγγελία του ως άνω επίμαχου δανείου, αφού διείδε την αδυναμία της εταιρίας ALAPIS να εξυπηρετήσει τις υψηλές της υποχρεώσεις. Εν συνεχεία, προκειμένου για την εξασφάλιση των απαιτήσεών της η Τράπεζα προέβη μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων σε αίτηση εγγραφής προσημείωσης επί παντός ακινήτου της εταιρίας και των εγγυητών, καθώς και στην λήψη άδειας για συντηρητική κατάσχεση κάθε περιουσιακού στοιχείου τους εις χείρας τρίτων. Ως αποτέλεσμα των ενεργειών της Τράπεζας, απαγορεύτηκε κάθε νομική και πραγματική μεταβολή των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πιστούχου και των εγγυητών, καθώς παρατηρήθηκε ότι μεταβιβάζονται ακίνητά της σε συγγενείς εταιρίες των βασικών μετόχων τους, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα

επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει την περιουσία του Τ.Τ., εγκρίνοντας ως μέλος της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, την χρηματοδότηση της εταιρίας ALAPIS, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί κατά τον χρόνο χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, οι μεγάλες απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η μεγάλη και συνεχής επέκταση του Ομίλου, αλλά και η απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από την αγορά μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Το συνολικό δε ύψος της ζημίας στην προκειμένη περίπτωση, ανέρχεται στο ποσό των 105.384.605,82 ευρώ. (υπόλοιπο δανείου 31-12-2011: 97.736.143,88 ευρώ πλέον τόκοι υπερημερίας έτους 2012 7.648.461,94 ευρώ).

### **3. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

#### **3α. Υπόθεση Δανείου 21.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ**

Στις 24-10-2008, (ήτοι 9 ημέρες μετά την εξαγορά του 50% της Bestline από το Τ.Τ.), η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδα και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους, Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρο και Αντώνη ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο

ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία, δυνάμει της υπ' αριθ. 73/31-10-2008 απόφασης, ενέκρινε, την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση Ομολογιακού Δανείου, ύψους 21.000.000 ευρώ, διάρκειας 6 ετών και 12μηνης περιόδου χάριτος, υπέρ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ Α.Ε. Σύμφωνα με το από 24-11-2008 Πρόγραμμα Έκδοσης του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και του Τ.Τ., νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, σκοπός ήταν *«η χρησιμοποίησή του για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας στο πλαίσιο των εταιρικών σκοπών της»* και συγκεκριμένα: **α)** ποσό 6.335.000 ευρώ για την αποπληρωμή υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης της εταιρίας προς την Τράπεζα Πειραιώς και **β)** το εναπομείναν ποσό ύψους μέχρι 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η οποία παράλληλα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση *«να χρησιμοποιήσει το Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται»*.

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση του συνολικού ποσού του ως άνω Ομολογιακού Δανείου σε 4 δόσεις των 6.330.000, των 390.000, των 7.000.000 και των 7.000.000 ευρώ αντίστοιχα εντός μηνός, (από 24-11-2008 έως και την 2-12-2008), ενώ για την συμμετοχή της Τράπεζας στην κάλυψη έκδοσης του δανείου αυτού ελήφθησαν οι ακόλουθες εγγυήσεις:

**α)** Δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας διαχείρισης πιστωτικών καρτών Bestline Α.Ε., αξίας 19.800.000 ευρώ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

**γ)** Δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας ΙΝΤΕΡΤΕΚ Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ.

Αναφορικά με τις ως άνω εγγυήσεις επισημαίνονται τα εξής:



Οι εν λόγω εγγυήσεις, κρίνονται παντελώς ανεπαρκείς, (στην ουσία μηδενικές), για την διασφάλιση των απαιτήσεων - συμφερόντων της Τράπεζας για τους ακόλουθους λόγους:

α) Όσον αφορά στην πρώτη ως άνω εξασφάλιση (δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline), τούτη είναι μη αποδεκτή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [με βάση την οποία για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: *«Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον προέρχεται (η εν λόγω εξασφάλιση) από μετοχές εταιρίας που ελέγχει η ίδια η πιστούχος ΔΕΜΚΟ (συνδεδεμένος κίνδυνος).*

Επιπλέον, οι μετοχές της εταιρίας Bestline ήταν ήδη βεβαρυμμένες με ενέχυρο υπέρ άλλης Τράπεζας, (της Τράπεζας Πειραιώς), ως εξασφάλιση δανείου με υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ. Επιπροσθέτως, η εκτίμηση του 50% των μετοχών της Bestline, που δεσμεύτηκαν υπέρ της Τράπεζας ως εγγύηση, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, βασίστηκε στην αποτίμηση της εταιρίας συνυπολογιζόμενης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της.

Συγκεκριμένα, στην από 24-10-2008 εισήγησή τους προς τα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., περί συμμετοχής της Τράπεζας στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της ΔΕΜΚΟ, αναφέρεται ότι η εμπορική αξία της εταιρίας Bestline, ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ., *«είναι σύμφωνα με την μελέτη της Deloitte 40.000.000 ευρώ».*

Ωστόσο, το ως άνω λεχθέν περί της αξίας του 100% της εταιρίας είναι ανακριβές, πέραν από τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν και εκ του ότι ο διπλασιασμός του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρίας, μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο, δεν συνεπάγεται τον διπλασιασμό και της εμπορικής αξίας της. Η εμπορική αξία μιας εταιρίας, εκτός από τα προφανή περιουσιακά στοιχεία της, (πάγια,

ίδια κεφάλαια κ.λπ.), εξαρτάται από τα προσδοκώμενα κέρδη, ουσιαστικά δηλαδή από τον κύκλο εργασιών, (τρέχοντα και προβλεπόμενο), ο οποίος με τη σειρά του είναι αποτέλεσμα του εύρους και της ποιότητας του πελατολογίου της εταιρίας που δεν επηρεάζεται (πελατολόγιο) από την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής.

Εξάλλου, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12-2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, **α)** ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και **β)** στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε από την τότε Διοίκηση της Bestline.

**β)** Όσον αφορά την δεύτερη ως άνω εγγύηση, (προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ), κρίνεται επίσης ως μηδενικής αξίας για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας, καθόσον σύμφωνα με την επικρατούσα στην τραπεζική πρακτική, «αρχή της συντηρητικότητας», οι προσωπικές εγγυήσεις, ακόμα και ευηπόληπτων θεωρούμενων προσώπων, δεν τεκμηριώνουν διασφαλιστική αξία υπέρ αυτών, εάν δεν συνοδεύονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, όπως εν προκειμένω, αλλά ενέχουν μόνον ηθική αξία, [σχετικά και Σχόλια πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 3, όπου υπό το κεφάλαιο 1 στον υπολογισμό της διασφαλιστικής αξίας, η προσωπική εγγύηση αποτιμάται με 0%].

Σύμφωνα δε με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ για τον υπολογισμό των αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι εγγυήσεις του φυσικού προσώπου έχουν μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από Νοεμβρίου 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, όπου απεικονίζονται οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιεί η ΤτΕ· για την εγγύηση φυσικού προσώπου ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας].

γ) Όσον αφορά την τρίτη ως άνω εγγύηση, (δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK A.E., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ) και αυτή κρίνεται ανεπαρκής για την διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, καθόσον, αφενός μεν αφορά σε ένα επενδυτικό προϊόν ευμετάβλητο και εκτεθειμένο σε μεγάλες αυξομειώσεις τιμών, όπως είναι οι μετοχές (high risk), χωρίς μάλιστα να διαλαμβάνεται και πρόνοια για την περίπτωση πτώσης της αξίας των τελευταίων κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, αφετέρου δε αποτελεί συνδεδεμένο κίνδυνο, αφού σχετίζεται και πάλι με εταιρία του ίδιου του οφειλέτη (μηδενική διασπορά).

Από την άλλη πλευρά, όπως παρανόμως και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, και συγκεκριμένα του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/2006 και μετέπειτα ΕΤΠΘ 281/2009, προβλέφθηκε στο από 24-11-2008 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ότι ο Διαχειριστής Πληρωμών ή οι Ομολογιούχοι Δανειστές, ήτοι η Τράπεζα, *«δεν θα υποχρεούνται, καθ' οιονδήποτε χρόνο, να παρακολουθούν, διαβεβαιώνουν ή επαληθεύουν την κατά τα ανωτέρω χρήση του προϊόντος του Ομολογιακού Δανείου».*

### **3β. Υπόθεση δανείων INTERTEL SERVICES AE & D.C. MEDICAL AE**

Την 23-9-2009, εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η απόκτηση των εταιριών, «Village Roadshow Operations Hellas A.E.» (Village Roadshow) και «Village Roadshow Films Distributors A.E.» (Village Films) από τις εταιρίες, «Intertel Services Συστήματα Ηλεκτρονικών & Επικοινωνίας A.E.» (Intertel) και «D.C. Medical AE», 100% θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ΔΕΜΚΟ.

Την 11-9-2009, χρηματοδοτήθηκε από το ΤΤ, η εταιρία Intertel με 48.000.000 ευρώ και η εταιρία D.C. με 5.000.000 ευρώ, με σκοπό την εξαγορά των θυγατρικών του Ομίλου Village, Village Roadshow και Village Films, καθώς και την αύξηση του μετοχικού

τους κεφαλαίου. Η διάρκεια των δανείων ήταν 12ετής, με δύο χρόνια περίοδο χάριτος, το επιτόκιο euribor 6m+3,75% για τα πρώτα έξι χρόνια και euribor 6m+4,25% για τα επόμενα έξι και οι δόσεις εξαμηνιαίες. Οι ως άνω δανειοδοτήσεις εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. 85/7.8.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη ως πρόεδρο, τον Λυμπέρη Κατσιουλήρη και τους, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Αντώνιο Καμινάρη και Σπύρο Πολίτη, κατόπιν της από 7.8.2009 θετικής εισήγησης της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα του ΤΤ, αποτελούμενη από τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα.

Ως εξασφάλιση για το πρώτο δάνειο, (ύψους 48 εκ. ευρώ) δόθηκε: **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 124.300 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE ROADSHOW), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 2.068.352 ευρώ, ενώ ως εξασφάλιση για το δεύτερο δάνειο, (ύψους 5 εκ. ευρώ) δόθηκε εκ νέου **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 100.000 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE FILMS), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 300.000 ευρώ, [σχετικό το από 7-8-2009 Εισηγητικό Σημείωμα της Επενδυτικής Υπό-Επιτροπής στην Επενδυτική επιτροπή του ΤΤ, η υπ' αριθ. 85/7-8-2009 σχετική απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ και τα από Σεπτεμβρίου 2009, α) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 48.000.000 μεταξύ των εταιριών INTERTEL SERVICES / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ και β) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 5.000.000 μεταξύ των εταιριών D.C. MEDICAL / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το ΤΤ επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται στο από Νοέμβριο

2012 πόρισμα ελέγχου του ΤΤ της ΔΕΠΣ και στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του ΤΤ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες. (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες.

Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS για την τριετία 2006-2008 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS), ήταν ζημιολογικές, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του ΤΤ στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ειδικότερη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, οι έχοντες τη διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας προέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά στην προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ισχύουν όσα ελέχθησαν ανωτέρω, όσον αφορά στο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ. Έτσι, όπως εδόθη, χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, έχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά την εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετική και η ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά στη σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών, Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση, (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

**δ)** Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη

γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο Γεώργιος Στάμνος και οι προαναφερόμενοι συγκατηγορούμενοι του, έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων της και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το ΤΤ μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσετε ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε, (η εν λόγω εξαγορά), χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβετε υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν. Εάν τουναντίον, ειλικρινής πρόθεση τους ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα αποφάσιζαν την θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την

εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Και ναι μεν είναι αληθές ότι όσο μεγαλύτερη είναι, (πραγματικά και όχι πλασματικά) μια επιχείρηση τόσο πιο εύκολη είναι και η πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, καθώς και ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις του επιχειρηματία με τους υπευθύνους χορηγήσεων έχουν κάποια θετική επίδραση στους όρους δανεισμού, τούτο όμως δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση, ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα μοναδικά και κυρίαρχα κριτήρια της εκάστοτε Τράπεζας για την χορήγηση της αιτούμενης κάθε φορά χρηματοδότησης, και μάλιστα ύψους εκατομμυρίων ευρώ, όπως στην προκειμένη περίπτωση, χωρίς την λήψη μέτρων για την διασφάλιση των συμφερόντων της, όπως τούτο υπαγορεύεται από τους οικείους κανόνες που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το ΤΤ προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.



Συγκεκριμένα, κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το ΤΤ, την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (ΒΕΧ - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (ΒΕΧ - 3%), ήτοι με 9%.

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Γεώργιος Στάμνος και οι συγκατηγορούμενοι του, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξ αρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι

την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και την από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο, ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

#### **4. ΟΜΙΛΟΣ ZIVANIC - ΒΙΟΣ**

Η χρηματοδοτηθείσα εταιρία, προέκυψε από τη συγχώνευση των εταιριών, «ΒΙΟΣ ΑΕΔΑΕ» και «EXPANDO ΑΕ», με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, που ολοκληρώθηκε στις 19.10.2009.

Μέτοχοι της EXPANDO ΑΕ ήταν η εταιρία, «RACURS INVESTMENTS LIMITED» και ο RADOMIR ZIVANIC σε ποσοστό 90% και 10% αντίστοιχα. Πραγματικός δικαιούχος της RACURS INVESTMENTS LIMITED εμφανίζεται ο RADOMIR ZIVANIC. Μοναδικός μέτοχος της ΒΙΟΣ είναι η EXPANDO ΑΕ και επομένως ο

RADOMIR ZIVANIC είναι ο μοναδικός μέτοχος και ιδιοκτήτης και των δύο ως άνω εταιριών.

Η χρηματοδότηση αφορά σε συμμετοχή σε ομολογιακά δάνεια συνολικού ύψους 46.000.000 ευρώ, με διοργανώτρια τη MILLENIUM BANK, προς τις εταιρίες EXPANDO και ΒΙΟΣ. Ειδικότερα, στις 11.6.2009, η MILLENIUM BANK χορήγησε δάνειο 21.800.000 ευρώ προς την EXPANDO, με σκοπό την εξαγορά της ΒΙΟΣ από τη νεοσυσταθείσα εταιρία ειδικού σκοπού EXPANDO, καθώς και δάνειο 24.200.000 ευρώ προς τη ΒΙΟΣ, με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανείου 24.300.000 ευρώ προς την Εθνική Τράπεζα. Προς εξασφάλιση των παραπάνω δανείων παρασχέθηκαν οι παρακάτω εξασφαλίσεις:

**α)** Ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών των εταιριών.

**β)** Υποθήκη 1<sup>ης</sup> σειράς ύψους 29.040.000 ευρώ για το δάνειο της ΒΙΟΣ και 2<sup>ης</sup> σειράς ύψους 26.760.000 ευρώ για το δάνειο της EXPANDO σε ακίνητο συνολικής εκτιμηθείσας αξίας 59.950.000 ευρώ.

**γ)** Εκχώρηση των συμβάσεων μίσθωσης με την κτηματική Υπηρεσία Αθηνών, λήξης τον Σεπτέμβριο του 2014, με αρχικό μηνιαίο μίσθωμα 256.000 ευρώ, αυξανόμενο από το δεύτερο μισθωτικό έτος σύμφωνα με το ΔTK + 1%.

**δ)** Ενέχυρο επί του λογαριασμού κατάθεσης μισθωμάτων.

**ε)** Εκχώρηση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου του ακινήτου.

Κατόπιν της υπ' αριθ. 893/17.6.2009 θετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων, που υπογράφεται από τους, Γεώργιο Στάμνο και Μάριο Βαρότση, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο, τον Λυμπέρη Κατσιουλήρη και τους, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Αντώνιο Καμινάρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε τη συμμετοχή στα προαναφερόμενα ομολογιακά δάνεια. Σε εκτέλεση της έγκρισης η τράπεζα εκταμίευσε στις 25.6.2009, 17.000.000 ευρώ για την EXPANDO και 19.000.000 ευρώ για τη ΒΙΟΣ, ήτοι ποσοστό 78,30% της συνολικής χρηματοδότησης.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της ΒΙΟΣ για τη χρήση 2008, (πριν από τη χορήγηση του δανείου), προκύπτει ότι ο κύκλος εργασιών της εμφάνιζε βελτίωση (+4,2%), πλην όμως η κεφαλαιακή διάρθρωση δεν ήταν ικανοποιητική, καθώς τα ΙΚ αποτελούσαν μόλις το 4% των συνολικών κεφαλαίων, ενώ στις χρήσεις 2002-2006 η εταιρία είχε αρνητική καθαρή θέση (ΑΚΘ). Το 2009 η συγχωνευθείσα εταιρία παρουσίασε ΑΚΘ, η οποία μειώνεται περαιτέρω μετά τις παρατηρήσεις των ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Τα δάνεια ανέρχονται σε 45.950.000 ευρώ (αυξημένα 48%), παράλληλα εμφανίζεται υπεραξία από τη συγχώνευση 19.464.000 ευρώ και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις 24.269.000 ευρώ. Παρότι ο κύκλος εργασιών είναι αυξημένος, η εταιρία έχει ΖΠΦ εξαιτίας των αυξημένων χρεωστικών τόκων. Το 2011, ο κύκλος εργασιών είναι μειωμένος κατά 10%, ενώ τα ΚΠΦΤ δεν επαρκούν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων και τα τελικά αποτελέσματα καθίστανται ζημιογόνα.

Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολούθησε το ΤΤ, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η τράπεζα συμμετείχε σε Ο/Δ διάρκειας 15 ετών, αυξάνοντας τον δανεισμό της εταιρίας κατά 48%, αν και το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε μόλις 5 έτη για τη λήξη του.

**β)** Το ποσοστό συμμετοχής της τράπεζας στο σύνολο των Ο/Δ είναι αρκετά υψηλό (78,3%), ενώ η διαχείριση του συνόλου του δανεισμού γίνεται από τη MILLENIUM BANK.

**γ)** η τράπεζα συμμετείχε στη χορήγηση δανείου συνολικού ύψους 21.800.000 ευρώ (συμμετοχή τράπεζας 17.000.000 ευρώ) στη νεοσυσταθείσα EXPANDO, της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ήταν μόλις 60.000 ευρώ.

**δ)** Ως προς την εισήγηση της 17.6.2009 διαπιστώθηκαν τα εξής: **1)** δεν έγινε ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, **2)** δεν έγινε ανάλυση των προηγούμενων μετόχων της ΒΙΟΣ, ενώ δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες για τους μετόχους των PAN EUROPEAN INVESTMENTS SARL και PRIME LAND ENVESTMENTS SARL, καθώς και για τους τελικούς δικαιούχους τους κατά τη στιγμή της πώλησης σε αυτούς της ΒΙΟΣ, **3)** η

τράπεζα δεν μερίμνησε να ενημερωθεί για τις ακριβείς συμβάσεις και εκταμιεύσεις στις οποίες είχε προβεί η διοργανώτρια MILLENIUM BANK, προκειμένου να εισηγηθεί προς την Επενδυτική Επιτροπή, δεδομένου ότι στη σύμβαση μεταξύ της MILLENIUM BANK και της εταιρίας, που υπεγράφη στις 11.6.2009, το δάνειο ανερχόταν σε 21.800.000 ευρώ, ενώ στην εισήγηση αναφερόταν 22.300.000 ευρώ, 4) αναφέρεται ότι η ΒΙΟΣ αποτελεί νεοσύστατη εταιρία (το έτος 2008) με νόμιμο εκπρόσωπο τον Κ. Σαραντόπουλο, ενώ είχε ιδρυθεί το 2001 και εκπροσωπούνταν από τον Ιούνιο του 2009 από τον Krista Sandic.

ε) Διαπιστώθηκε έλλειψη φακέλου νομιμοποίησης των εταιριών, καθώς η τράπεζα δεν προνόησε να διαθέτει αντίγραφο του φακέλου των νομιμοποιητικών εγγράφων, παρά μόνο μετά από υπόδειξη του κλιμακίου.

στ) Η χρηματοδότηση βασίστηκε σε αποτιμήσεις του ακινήτου που ενδεχομένως παρουσίαζαν αδυναμίες, καθώς η αποτίμηση της Π. Δανός βασίστηκε στην παραδοχή ότι το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε εναπομένουσα διάρκεια 10 ετών (ενώ στην πραγματικότητα έληγε τον 9/2014), ενώ δεν αναλύονται μελλοντικοί κίνδυνοι που απέρρεαν, είτε από την αποχώρηση του μισθωτή, είτε από τη μείωση των μισθωμάτων (που ήδη παρατηρούνταν στην αγορά των εμπορικών ακινήτων). Σημειώνεται ότι τον Ιούνιο του 2011 η αξία του ακινήτου επανεκτιμήθηκε σε 27.000.000 ευρώ, εμφανίζοντας μείωση 55%.

ζ) Η τράπεζα ανέλαβε να γίνει ο μεγαλύτερος δανειστής της εταιρίας.

η) Η έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών στα Ο/Δ.

θ) Η ανυπαρξία διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στη πιστοδοτική πολιτική της τράπεζας, σύμφωνα με την οποία «στόχο της τράπεζας αποτελεί η χρηματοδότηση επιχειρήσεων, που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ σε C». Επισημαίνεται ότι τον Ιούλιο του 2010 η ΒΙΟΣ είχε διαβάθμιση Ε και τον Φεβρουάριο του 2012 D1.

Ως προς τη διαδικασία παρακολούθησης σημειώνονται τα εξής:

**α)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525093/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της EXPANDO και της MILLENIUM BANK, του ZIVANIC (Α' εγγυητής) και της RACURS INVESTMENTS LIMITED (Β' εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο Α' εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο 6.000 ευρώ και ο Β' εγγυητής 54.000 ευρώ, πλην όμως οι καταθέσεις αυτές ανελήφθησαν αυθημερόν.

**β)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525096/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της ΒΙΟΣ, της MILLENIUM BANK και της EXPANDO (εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο μέχρι του ποσού των 1.978.190 ευρώ, δηλαδή μέχρι του ποσού του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της ΒΙΟΣ, πλην όμως, όπως αναφέρεται στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2010 της ΒΙΟΣ, το μετοχικό κεφάλαιο ακυρώθηκε στις 12.6.2009.

**γ)** Σημειώνεται ότι με το υπ' αριθ. 8484/19.7.2012 υπηρεσιακό σημείωμα της Δ/νσης Νομικών Υπηρεσιών της τράπεζας για τη νομιμοποίηση της εταιρίας ΒΙΟΣ αναφέρεται ότι η εταιρία είναι υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009, επισημαίνοντας πληθώρα ελλείψεων στα νομιμοποιητικά έγγραφα, τόσο για τη δανειοδοτούμενη εταιρία, όσο και για την ελέγχουσα εταιρία RACURS INVESTMENTS LIMITED (βλ. σελ. 31-36 στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ).

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, καθώς και τη ρύθμιση των δανείων, με μεταφορά κάποιων δόσεων στη λήξη και την καθυστέρηση ύψους 235.000 ευρώ, τη χαμηλή πιστοληπτική διαβάθμιση της εταιρίας, την επιδείνωση των οικονομικών της στοιχείων, την πλήρη εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από την είσπραξη του μισθώματος, καθώς αυτό προέρχεται από το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο, σε συνδυασμό με την μείωση κατά 20% του μισθώματος από το Δημόσιο, την πιθανή περαιτέρω μείωσή του λόγω λιτότητας και το ενδεχόμενο μη ανανέωσης του μισθωτηρίου μετά τη λήξη του, τα δυσμενή στοιχεία, (οι SANDIC και ZIVANIC είναι εγγυητές σε στεγαστικό δάνειο 2.250.000 ευρώ, το οποίο εμφανίζει καθυστέρηση 3 μηνών, καταγγελλόμενη πιστωτική κάρτα του ZIVANIC ύψους 19.328 ευρώ), που δικαιολογούν την

αδυναμία στήριξης της εταιρίας από το βασικό μέτοχο ZIVANIC, η ζημία του ΤΤ, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 4.667.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του ΤΤ, προβαίνοντας σε χρηματοδότηση των εταιριών ΒΙΟΣ / EXPANDO, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί, κατά τον χρόνο της συμμετοχής στα ως άνω Ομολογιακά Δάνεια, σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, η εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από τα μισθώματα που εισέπραττε από το ένα και μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο και η αρνητική καθαρή θέση που εμφάνιζε κατά το έτος 2009, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

## **5. Υπόθεση EXPRESS HOLIDAYS AE**

Η πιστούχος εταιρία, EXPRESS HOLIDAYS AE δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού και στη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων. Τον Δεκέμβριο του 2007, προχώρησε σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της CARREFOUR TRAVEL από τον όμιλο CARREFOUR-MAPINOΠΟΥΛΟΣ και τον Ιούνιο του 2009 εξαγόρασε το 49% της εταιρίας EUROSTAR AE, θυγατρικής του ΔΟΛ AE, που διαχειρίζεται το πρακτορείο τουρισμού TRAVELPLAN. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας είναι ο Γεώργιος Δασκαλάκης, ενώ ιδιοκτήτες της μητρικής της εταιρίας FLW FIRST LEISURE WORLD LTD είναι από κοινού οι, Γεώργιος Δασκαλάκης και Βίκτωρ Ρέστης.

Κατόπιν της από 26.7.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφεται από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδη και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, με την υπ' αριθ. 84/31.7.2009 απόφασή της, ενέκρινε τη χορήγηση ομολογιακού δανείου 5ετούς διάρκειας και ποσού 5.000.000 ευρώ προς την εταιρία EXPRESS HOLIDAYS AE.

Σκοπός της χρηματοδότησης ήταν η εξαγορά του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας EUROSTAR από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Σε εξασφάλιση του εν λόγω δανείου δόθηκε εγγύηση από την εταιρία BENDAY LTD, επενδυτική εταιρία μέσω της οποίας ο Βίκτωρ Ρέστης κατέχει το μετοχικό ποσοστό του στη ΔΟΛ ΑΕ και ενεχυρίαση κοινών ονομαστικών μετοχών της ΔΟΛ ΑΕ με ελάχιστο περιθώριο ασφαλείας 150%. Με το παραπάνω εισηγητικό σημείωμα είχαν επισημανθεί ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, που καθιστούσε το ΤΤ τη μεγαλύτερη δανείστρια του οργανισμού, τα σχετικά χαμηλά επίπεδα ρευστότητας της εταιρίας και το γεγονός ότι ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιούνταν είχε επηρεαστεί σημαντικά από την επιδείνωση της κατάστασης της οικονομίας.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, προκύπτει ότι κατά την περίοδο 2008-2011, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε κατά 39%, απόρροια της ευρύτερης οικονομικής κρίσης που έχει επηρεάσει τον κλάδο του τουρισμού. Τα λειτουργικά αποτελέσματα ήταν σταθερά ζημιογόνα και οι διαχρονικές ζημίες αποδυναμώνουν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία έχουν καταστεί αρνητικά από τη χρήση του 2008. Ως προς την πιστοληπτική της ικανότητα, αυτή είχε διαβάθμιση F βάσει της πιο πρόσφατης αναφοράς της ICAP. Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, σημειώνονται τα εξής:

α) Η δήλωση του πραγματικού δικαιούχου προσκομίστηκε με ημερομηνία 1.11.2010 και 26.4.2012 (μεταγενέστερα της εκταμίευσης του δανείου, στις 15.10.2009), όπου και αναφέρεται ότι



πραγματικοί δικαιούχοι της απώτερης μητρικής εταιρίας είναι οι Δασκαλάκης και Ρέστης.

**β)** Η χορήγηση του ομολογιακού δανείου εγκρίθηκε με ιδιαίτερα ελαστικά πιστοδοτικά κριτήρια και ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, όπως ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και απουσία καθορισμού χρηματοοικονομικών δεικτών, χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής και τεκμηριωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου καθώς και ανάλυση των χρηματοροών σε ενοποιημένη βάση κατόπιν της ολοκλήρωσης της εξαγοράς του 49% της EUROSTAR, για την ομαλή αποπληρωμή του δανείου. Τα δε δυσμενή οικονομικά στοιχεία και η οριακή πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας κατά το 2008, όπως χαμηλή ρευστότητα, οριακή κερδοφορία και οριακά ίδια κεφάλαια, καθώς και οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου, δεν δικαιολογούσαν το ύψος του δανείου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο report της ICAP, με ημερομηνία έρευνας την 30.6.2009, που παραδόθηκε στην τράπεζα την 30.7.2009, προτείνεται ανώτατο πιστωτικό όριο για την πιστούχο 90.000 ευρώ. Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η τράπεζα στηρίχθηκε κυρίως στο όνομα και τη φήμη του μετόχου Βίκτωρα Ρέστη, παρά στην αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων και στη λήψη επαρκών καλυμμάτων-εγγυήσεων.

**γ)** Η ποιότητα και σύνθεση των υφιστάμενων, αλλά και των προτεινόμενων εξασφαλίσεων, (ενεχυρίαση μετοχών και προσωπική εγγύηση), κρίνεται μη ικανοποιητική. Σημειώνεται ότι παρατηρείται συνεχής υποκάλυψη του ανοίγματος, καθόσον από τις αρχές του 2010 η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των ενεχυριασμένων μετοχών είναι κατώτερη του ελάχιστου περιθωρίου ασφαλείας 150%, γεγονός καταγγελίας σύμφωνα με το πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου. Μάλιστα, βάσει της τελευταίας αποτίμησης που διενεργήθηκε στις 28.5.2012, οι ενεχυριασμένες μετοχές καλύπτουν μόνο το 15,38% του υπολοίπου του ομολογιακού δανείου.

**δ)** Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της πιστούχου είναι αρνητικά από το 2008, ενώ το ποσό των 1.400.000 ευρώ, που έχει κατατεθεί από τους μετόχους για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, όπως αποτυπώνεται στον ισολογισμό της 31.12.2011, δεν θεωρείται

ικανοποιητικό, καθόσον τα ΙΚ θα παραμείνουν αρνητικά και μετά την προγραμματιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

ε) Η τράπεζα δεν διαθέτει εκκαθαριστικό σημείωμα (το τελευταίο που προσκομίστηκε ήταν για το οικονομικό έτος 2006) ή Ε9 του Δασκαλάκη, ενώ δεν έχει διενεργηθεί καμία έρευνα της περιουσιακής κατάστασής του (βλ. Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ, σελ. 45-48).

Λαμβάνοντας υπόψη την δεινή οικονομική θέση της πιστούχου, ήτοι χρήσεις με αυξανόμενη ΑΚΘ και ΖΠΦ, με αδυναμία στην κάλυψη των τόκων και μη διαφαινόμενης αύξησης της κερδοφορίας, ανεπαρκούς πηγής αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και έλλειψης ικανοποιητικών εξασφαλίσεων, η ζημία του ΤΤ εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 60% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 2.240.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., εγκρίνοντας την χρηματοδότηση της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

## **6. Υπόθεση εταιριών ASPEN-ALMOND-EKTASIS**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε., ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης

Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: **α)** η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009, **β)** η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009 και **γ)** η EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ την 8-4-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντιστοίχως, η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε., ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφοτέρων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και

δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά την διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, λόγω της νεοσύστατης φύσης· μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F.

**3)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της. Η εισήγηση δε της Υπο-Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση (βασιζόμενη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο. Στην σχετική εισήγηση δε επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς, όμως, σχετική εμπεριστατωμένη ανάλυση. Από τον εν λόγω πίνακα συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010-7/2012 τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση

του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

4) Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική, της περιουσίας της Τράπεζας, αξία.

Και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, επισημαίνονται και τα εξής:

Έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, ο Άγγελος Φιλιππίδης και οι συγκατηγορούμενοί του, υπάλληλοι της Τράπεζας, εάν δεν γνώριζαν ότι πραγματικός δικαιούχος των τριών (3) ως άνω πιστούχων εταιριών ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε κάποιο άγνωστο σ' αυτούς, πρόσωπο, που «κρυβόταν» πίσω από μια offshore εταιρία των British Virgin Islands. Εάν, αντιθέτως, γνώριζαν ή είκαζαν ότι πραγματικός δικαιούχος ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, τούτο σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε ένα πρόσωπο, το οποίο, ενώ δεν είχε αντικειμενικά την απαραίτητη φερεγγυότητα για την λήψη του δανείου που έλαβε ως εκπρόσωπος της δανειολήπτριας εταιρίας, EKTASIS DEVELOPMENT A.E. (51.000.000 ευρώ), του έδωσαν επιπλέον και τα ποσά των 22.440.000 ευρώ, των 12.780.000 ευρώ και των 18.480.000 ευρώ, που προαναφέρθηκαν. Εάν τέλος, πίστευαν ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHΤΩΝ A.E. και ALMOND AKINHΤΩΝ A.E. ήταν αντιστοίχως οι, Σοφία ΤΟΛΟΥ και Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξιοσημείωτο είναι ότι στις φορολογικές δηλώσεις τους για το έτος 2009 δήλωσαν εισόδημα μόλις 7.905 ευρώ η πρώτη και 111.949 ευρώ ο δεύτερος.

5) Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**6)** Στην περίπτωση της EKTASIS, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS, μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**7)** Στις περιπτώσεις και των τριών (3) ως άνω εταιριών (ALMOND, ASPEN, EKTASIS) δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**8)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» σας και θεμελιώνει την πρόθεση σας να ζημιώσετε την περιουσία της τράπεζας προς όφελος των ως άνω πιστούχων, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

**9)** Ειδικά στις χορηγήσεις προς τον όμιλο EKTASIS-EYΘΥΜΙΟΥ, παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης έγκρισης.

**10)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή

πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων.

**11)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

**12)** Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E. —ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων— ήταν ήδη υπερδανεισμένη από το 2007. Σύμφωνα με την ICAP credit taxing, η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια. Παρά ταύτα, όπως έχει παραπάνω αναφερθεί, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ. Και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψη τους τις πληροφορίες από την ICAP καθυστερημένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα. Και τούτο, παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση-υπέρογκο δανεισμό των εταιριών, **α)** ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., **β)** ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. και **γ)** EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι

την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 104.700.000 ευρώ.

### **30. Γεώργιος Μπρίνταλος του Κωνσταντίνου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Αντώνιο Καμινάρη, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη, Σπύρο Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη, Φωτεινή Κρέστα και Διονύσιο Γκολφινόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (ΤΤ), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και πιστοδοτήσεων προς θυγατρικές του ΤΤ, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

### **1. ΟΜΙΛΟΣ ΓΡΙΒΕΑ-ΒΑΤΣΙΚΑ**



### **Υπόθεση C n' C International AE**

Τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του έτους 2009, με τις υπ' αριθ. 79/13-3-2009 και 84/31-7-2009 αντίστοιχες εγκριτικές αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., η Τράπεζα χρηματοδότησε την εταιρία, «C&C International A.E.», μέσω δύο Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της τελευταίας, ύψους 17.000.000 ευρώ συνολικά, τα οποία καλύφθηκαν από το Τ.Τ., που κατέστη εντεύθεν η βασική πιστοδότη Τράπεζα.

Τον Μάρτιο του 2009, η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., που απαρτιζόταν από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο του ΔΣ και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπυρίδωνα Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε δυνάμει της υπ' αριθ. 79/13-3-2009 απόφασης, την χορήγηση στην εταιρία, «C&C International S.A.» Ομολογιακού Δανείου ύψους 7.000.000 ευρώ, διάρκειας 10 ετών, με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, καθώς προβλέφθηκε η αποπληρωμή του κεφαλαίου να γίνει τμηματικά και από το τέλος του 4<sup>ου</sup> έτους, λαμβάνοντας υπόψη την θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τον Χαράλαμπο Γιαγούδη, καθώς και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα. Αναφερόμενος σκοπός του δανείου ήταν *η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της πιστούχου για την επόμενη δεκαετία.*

Προς εξασφάλιση του ανωτέρω δανείου, συνομολογήθηκε ότι *«η εταιρία θα ενεχυριάσει τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί στο Τ.Τ., στον οποίο θα εμπίπτουν τα έσοδα από τα συνέδρια που έχει αναλάβει. Ο λογαριασμός θα ενεχυριάζεται μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται στην εταιρία».*

Κατά την άποψη - εισήγηση δε της αρμόδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης, με τον τρόπο αυτό *«εξασφαλίζεται η πλήρης είσπραξη τόκων ή και κεφαλαίου στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς, και μάλιστα πριν καλυφθούν υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους (π.χ. ΙΚΑ). Μοναδικός κίνδυνος για την Τράπεζα αποτελεί η μη*

*είσπραξη εσόδων από την εταιρία για την παροχή των υπηρεσιών της στα συνέδρια. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν είναι και πολύ πιθανό, καθώς το πελατολόγιο της εταιρίας (διεθνείς και κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.λπ.) θεωρείται ιδιαίτερος ασφαλής».*

Στο εισηγητικό επισημάνθηκαν ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, το οποίο καθιστούσε το Τ.Τ. τη μεγαλύτερη δανείστρια τράπεζα, ο υψηλός υφιστάμενος τραπεζικός δανεισμός 12,8 εκ. ευρώ και η αδυναμία εκχώρησης των γεγεννημένων απαιτήσεων. Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2009, η ίδια ως άνω Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., δυνάμει της υπ' αριθ. 84/31-7-2009 απόφασης, ενέκρινε τη χορήγηση νέου Ομολογιακού Δανείου στην εταιρία C&C International, ύψους 10.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα.

Σκοπός του εν λόγω δανείου ήταν *η κάλυψη «των σημαντικών κενών ρευστότητας»* τα δύο πρώτα χρόνια, ενός νέου εγχειρήματος που είχε αναλάβει η ως άνω εταιρία, ως απόρροια νέας συνεργασίας με διεθνή οίκο για διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου, δόθηκαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: **α)** παρασχέθηκαν οι προσωπικές εγγυήσεις των δύο μετόχων, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, και η εταιρική εγγύηση της εταιρίας «MODESCO HOLDING LTD», συμφερόντων των ιδίων ως άνω προσώπων, η οποία φέρεται να διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία, **β)** συνομολογήθηκε να άγονται σε καταθετικό λογαριασμό της C&C International τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού που η εταιρία θα διοργανώνει, ο οποίος θα είναι ενεχυριασμένος μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται σταδιακά στην εταιρία, **γ)** προβλέφθηκε η υποχρέωση της πιστούχου C&C International να ενημερώνει την Τράπεζα για όλες τις Συμβάσεις τις οποίες υπογράφει, (με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πρόγραμμα αποπληρωμής), καθώς και η δυνατότητα της Τράπεζας να καταγγείλει τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου σε περίπτωση που τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού διαφοροποιηθούν σε σχέση με το πλάνο που παρείχε η εταιρία, και αποκλίνουν μειούμενα κατά ποσοστό πλέον

του 40% κατά το τέλος του τρίτου έτους και τέλος, **δ)** προτάθηκε ως εξασφάλιση της Τράπεζας να υφίσταται στην οικεία σύμβαση όρος που θα υποχρεώνει την εταιρία αφενός μεν να μην παραχωρεί, δέχεται ή επιτρέπει να υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις ή άλλα εμπράγματα βάρη, ασφάλειες και εν γένει δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της (negative pledge), χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, αφετέρου δε να μην μεταβάλλει την μετοχική της σύνθεση, ομοίως χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων.

Στο από 27.7.2009 εισηγητικό σημείωμα της Υποεπιτροπής επισημαίνονταν οι ίδιοι κίνδυνοι, όπως και στο πρώτο δάνειο, καθώς και η εμφανής μείωση των πωλήσεων της μητρικής εταιρίας κατά το έτος 2008. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΤτΕ, τα δύο παραπάνω Ομολογιακά Δάνεια, που υπεγράφησαν τελικά μεταξύ του Τ.Τ. και της εταιρίας C&C International S.A., την 23-3-2009 και την 12-8-2009, αντίστοιχα, χορηγήθηκαν υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, καθόσον περιελάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο έναντι ανεπαρκών εξασφαλίσεων, παρά το γεγονός ότι χορηγούνταν σε μια νεοσύστατη εταιρία παροχής υπηρεσιών.

Συνεπώς εξαρχής, ήτοι *κατά την συνομολόγηση των υπό έρευνα δανειακών συμβάσεων*, δεν διασφαλίζονταν τα συμφέροντα και η περιουσία της δανείστριας Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις του Τ.Τ. προς την εταιρία C&C International, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ κατέληξαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

**(α)** Το ύψος των δανείων είναι υψηλό λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών της εταιρίας, χωρίς να υφίστανται ουσιαστικές εξασφαλίσεις (π.χ. γεγεννημένες απαιτήσεις ή προσημείωση επί ακινήτου).

**(β)** Το Τ.Τ. κατέστη με την χορήγηση των δανείων αυτών η μεγαλύτερη πιστοδότρια Τράπεζα.

(γ) Η μεγάλη διάρκεια και η περίοδος χάριτος δεν συνάδουν με το σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, ενώ, επιπροσθέτως, το σύνολο του ποσού των χρηματοδοτήσεων καταβλήθηκε άμεσα, και όχι σύμφωνα και αναλογικά με τις ανάγκες της πιστούχου.

(δ) Όσον αφορά δε την δυνατότητα εξυπηρέτησης των υπό έρευνα Ομολογιακών Δανείων, σημειώθηκαν τα εξής:

Στο από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το πρώτο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οικονομικά στοιχεία του Ομίλου για το έτος 2007, προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2008 και business plan για τα έτη 2009-2013. Στην περιγραφή δε των αναλαμβανόμενων κινδύνων αναφέρεται ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός, το ύψος του αιτούμενου δανείου και η ουσιαστική αδυναμία εκχώρησης απαιτήσεων.

Ωστόσο, παρά την εν λόγω αναφορά, η αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. εισηγήθηκε την έγκριση της επίμαχης χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή θέση του Ομίλου, τη δυναμική ανάπτυξη και τις νέες συνεργασίες, τα περιθώρια κερδοφορίας και τις ικανοποιητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης. Σε τέσσερις (4) μόλις μήνες, προκύπτει νέο αίτημα χρηματοδότησης, λόγω ανάληψης από την πιστούχο νέου project, (οργάνωση ιατρικών συνεδρίων).

Στο από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το δεύτερο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οριστικά οικονομικά στοιχεία του έτους 2008, όπου προκύπτει ήδη σημαντική υστέρηση έναντι των εκτιμώμενων, (κύκλος εργασιών Ομίλου -17%), χωρίς αυτό και πάλι ν' αποτελέσει αποτρεπτικό στοιχείο για την περαιτέρω χρηματοδότηση, ενώ δεν προσκομίστηκε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), στο οποίο να παρουσιάζονται οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις.

Βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2008, ο Όμιλος παρουσίαζε ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που καλύπτονταν με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, λόγω καταβολής προκαταβολών, (όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις), βραδείας είσπραξης απαιτήσεων, (πέραν του έτους) και ουσιωδών

πιστώσεων από το συναλλακτικό του κύκλωμα (λαμβάνοντας και προκαταβολές πελατών). Επακόλουθα, την 31-12-2008 εμφάνιζε βραχυπρόθεσμο δανεισμό 9.133.000 ευρώ πλέον μακροπρόθεσμου 3.827.000 ευρώ, ήτοι ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν στο 58% του κύκλου εργασιών. Με τον πρόσθετο δε δανεισμό που έλαβε από την Τράπεζα (ύψους 17.000.000 ευρώ), ο οποίος, ως ελέχθη, δεν ήταν συμβατός με τα προηγούμενα μεγέθη του Ομίλου και βασιζόταν μόνο στα προσδοκώμενα και σε μεγάλο βάθος χρόνου μεγέθη, η εταιρία κατέστη υπερδανεισμένη.

Επιπλέον, οι εκτιμήσεις των υπευθύνων αποδείχθηκαν ιδιαίτερα αισιόδοξες, καθόσον υπήρξε ουσιώδης υστέρηση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα.

Ειδικότερα, για τη χρήση του έτους 2008, (ήδη δηλαδή πριν από τον επίμαχο χρόνο χορήγησης των Ο/Δ), σημειώθηκε απόκλιση έναντι των εκτιμώμενων προσωρινών στοιχείων (μειωμένος κύκλος εργασιών Ομίλου κατά 17%), ενώ μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται το έτος 2009 (κύκλος εργασιών μειωμένος κατά -39%) σε σχέση με τον προβλεπόμενο από το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), εμφανίζοντας μεν κερδοφορία, αλλά με μεγάλη απόκλιση έναντι της προβλεπόμενης κατά -57%.

**(ε)** Υπήρχαν ελλείψεις σε ποιοτικά στοιχεία στις εισηγήσεις και συγκεκριμένα δεν γινόταν αναφορά στον τρόπο προσέγγισης του πελάτη, σε τυχόν δυσμενή στοιχεία, αλλά και στη διαβάθμιση της πιστούχου από την ICAP· σύμφωνα δε με αναφορά της τελευταίας, η πιστούχος είχε ταξινομηθεί στην κατηγορία D, βάσει στοιχείων της 31-12-2007, έναντι επιθυμητού Rating μέχρι C βάσει της πιστοδοτικής πολιτικής του Εγχειριδίου Διαδικασιών Ο/Δ της Τράπεζας [βλ. και σελ. 8-9 του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ]. Το 2010-2011 το Icap Rating της εταιρίας ήταν E.

**(στ)** Υπήρχε έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών (financial covenants) στα επίμαχα Ομολογιακά Δάνεια. Ο μόνος περιοριστικός όρος σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα χρήσης, αφορούσε σε βάθος χρόνου (ειδικότερα, στο δεύτερο ως άνω δάνειο περιελήφθη όρος που προέβλεπε ως γεγονός

καταγγελίας ενδεχόμενη απόκλιση των εσόδων στο τέλος του 3<sup>ου</sup> έτους κατά 40% έναντι του προβλεπόμενου στόχου).

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην από 23.6.2011 έκθεση επανεξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου του Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων και στην από 16.9.2011 ενημέρωση για τα επίμαχα ομολογιακά δάνεια της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων του Τ.Τ. γίνεται έμμεση αναφορά σε κατάχρηση των συνήθων όρων τραπεζικού δανεισμού και ελλιπή παρακολούθηση των δανείων από την τράπεζα:

«...η ελλιπής εξασφάλιση της τράπεζάς μας, λόγω της φύσης των συμβάσεων εκχώρησης των απαιτήσεων, που εναποθέτει στη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας την ακριβή ενημέρωση της τράπεζας, τόσο για τη εξέλιξη των συνεδρίων και τις νέες συμβάσεις, όσο και των αντίστοιχων πληρωμών...το γεγονός ότι στις πιστώτριες τράπεζες εκτός από μικρά όρια που έχουν παρασχεθεί άνευ εξασφαλίσεων, τα χορηγηθέντα κεφάλαια στην πλειονότητά τους έχουν εξασφαλιστεί με προσημείωση ακινήτων και επιταγές πελατείας, τιμολόγια και συμβόλαια, για τα οποία ενώ έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις από την εταιρία δεν έχουν δοθεί, με συνέπεια να θεωρούμε ότι έχουν εκχωρηθεί σε άλλες τράπεζες – και κατά συνέπεια να έχουν χρηματοδοτηθεί – απαιτήσεις που είναι ήδη εκχωρημένες στην τράπεζά μας...τις επενδυτικές επιλογές των μετόχων της εταιρίας μέσω των εξαγορών-συγχωνεύσεων θυγατρικών τους εταιριών για τις οποίες, ενώ υπήρχε συμβατική υποχρέωση της εταιρίας, δεν ειδοποιηθήκαμε παρά μόνο μετά την οριστικοποίησή τους...το διάστημα αυτό (2011) διενεργήθηκε έλεγχος στα ακίνητα, που σύμφωνα με το Ε9 που είχε προσκομισθεί το 2008 από τους εγγυητές Γριβέα και Βάτσικα, είχαν στην κατοχή τους, καθώς και στο ακίνητο που στεγάζεται η εταιρία στη Μεταμόρφωση Αττικής και στα ακίνητα της εγγυήτριας εταιρίας MODESCO και προέκυψε ότι σχεδόν όλα τα ακίνητα είναι προσημειωμένα σε άλλες τράπεζες ή έχουν γίνει sale & lease back από εταιρίες leasing...».

Κατόπιν τούτων, η ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία της Τράπεζας από την ανωτέρω χρηματοδότηση εκτιμήθηκε στο 100%

της απαίτησης, ήτοι στο ποσό των 17.641.000 ευρώ, έναντι σχηματισθισών προβλέψεων ποσοστού 90%, [σχετικό το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, ιδίως σελ. 14, 19 καθώς και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ., ιδίως σελ. 36 επ.], η οποία ζημία εν τέλει βαρύνει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

## **2. Υπόθεση ALAPIS**

Τον Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ. από την εταιρία ALAPIS, συμφερόντων του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, για την ανάληψη από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της διοργάνωσης και διαχείρισης του Ομολογιακού Δανείου, ποσού 100.000.000 ευρώ και διάρκειας επτά (7) ετών που η ALAPIS προτίθετο να εκδώσει, *«προκειμένου να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενες τραπεζικές υποχρεώσεις της και να πραγματοποιήσει στοχευμένες εξαγορές εταιριών, στρατηγικά σημαντικών για την περαιτέρω ανάπτυξή της»*.

Κατόπιν της από 14.9.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., αποτελούμενης από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδη και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα, με την υπ' αριθ. 14/21.9.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ και Σπύρο ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, εγκρίθηκε ομόφωνα η χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου στην ALAPIS με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σ' αυτήν.

Στο από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ειδικότερα, αφού περιγράφονται αρχικά τα στοιχεία για την διοργάνωση και διαχείριση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας ALAPIS, η οποία βασίστηκε σε *pro forma* ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες-καταστάσεις για τα έτη 2007 και 2008, καταρτισθείσες από την

ALAPIS ABEE και επιβεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, δοθέντος ότι ο Όμιλος είχε πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό εξαγορών και ιδρύσεων θυγατρικών εταιριών, με αποτέλεσμα την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής θέσης του, με αποτέλεσμα τα δεδομένα των χρήσεων 2007 και 2008 να έχουν καταστεί μη συγκρίσιμα.

Ακολούθως, η ως άνω Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., παρότι διαπίστωσε σωρεία αναλαμβανόμενων κινδύνων για την Τράπεζα, και συγκεκριμένα ότι:

**α)** Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία του Ομίλου, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στα Βαλκάνια.

**β)** Ο Όμιλος χρειάζεται σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης για τις εμπορικές και λοιπές ανεξόφλητες απαιτήσεις του λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές από πελάτες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων, και ιδίως από το Ελληνικό Κράτος.

**γ)** Οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα καθορίζονται από το Κράτος και κάθε πίεση προς τα κάτω στις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων ενδέχεται να έχει ουσιώδη αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**δ)** Η πιθανότητα απώλειας μακροπρόθεσμων συμβάσεων του Ομίλου με βασικούς πολυεθνικούς προμηθευτές και πελάτες (π.χ. Novartis AG, Bayer AG, Beckman Coulter, Fresenius Kabi, Henkel και Procter & Gamble) ενδέχεται να έχει ουσιώδες αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**ε)** Η συνεχής και ταχεία ενσωμάτωση νέων εταιριών στη δομή του Ομίλου ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα στη σωστή διαχείριση του συνόλου των εταιριών από τη Μητρική.

**στ)** Υφίσταται ήδη υψηλός τραπεζικός δανεισμός, καθώς η ανάπτυξη του Ομίλου στην πλειοψηφία της έχει γίνει μέσω ανάληψης δανειακών κεφαλαίων.



**ζ)** Ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με τον βασικό του προμηθευτή των λοιπών κλάδων, την εταιρία Νεοχημική Α.Ε., επί τη βάση της οποίας οφείλει να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα πρώτων υλών κάθε χρόνο, με δυνατότητα να ζητήσει την προμήθεια έτερων πρώτων υλών αντί των συμβατικών, με αποτέλεσμα, αν, στην διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, οι υποχρεώσεις αγοράς πρώτων υλών του Ομίλου υπερβούν τις παραγωγικές του ανάγκες, και αν η εταιρία Νεοχημική απορρίψει τυχόν αίτημα για την προμήθεια έτερων πρώτων υλών, ενυπάρχει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί ο Όμιλος να αγοράσει πρώτες ύλες που δεν χρειάζεται για τις παραγωγικές του δραστηριότητες.

**η)** Δεδομένων των πληροφοριών από την αγορά για τα προβλήματα που είχαν ανακύψει από την πώληση της εταιρίας Νεοχημικής στην Carlyle με τον πρώην βασικό μέτοχο Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, πιθανόν να προκύψουν ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, προκειμένου για την επαναγορά από τον ίδιο ή/και την ALAPIS της Νεοχημικής, δεδομένης της στενής σχέσης που υπάρχει μεταξύ τους, (προμηθευτής πρώτων υλών), εισηγήθηκε θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή και η τελευταία ενέκρινε την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, κρίνοντας ότι οι ως άνω αναφερόμενοι κίνδυνοι για την Τράπεζα, αντισταθμίζονται από τα κάτωθι θετικά, κατά τις εκτιμήσεις της, στοιχεία:

**α)** την σημαντική αύξηση των πωλήσεων του Ομίλου κατά το 2008, καθώς και το καλό περιθώριο λειτουργικού κέρδους, **β)** την βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών της μητρικής εταιρίας, όπως αυτοί θα διαμορφωθούν μετά την πλήρη κάλυψη της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, **γ)** την σημαντική εξειδίκευση των ιδρυτών της εταιρίας και του απασχολούμενου προσωπικού, **δ)** την μεγάλη και πετυχημένη διείσδυση του Ομίλου στην Ελληνική αγορά, **ε)** την προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τραπεζικού δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο για την καλύτερη εξυπηρέτησή του και **στ)** την σε εξέλιξη σημαντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη την 2-10-2009 το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, μεταξύ της εταιρίας ALAPIS, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Περικλή ΛΙΒΑ του Αθανασίου, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, και του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Μάριο Βαρότση, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS *«για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης»*.

Στη συνέχεια, την 27-4-2011, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα ενημέρωσε την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων για την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, την αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών δεικτών και για το αίτημα αλλαγής αυτών, καθώς και την δυνατότητα συγχώνευσης, αλλά και ύπαρξης καθυστερούμενων οφειλών προς τρίτους. Η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή εξώδικης επιστολής για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων, ενώ η εταιρία παρέδωσε επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan) για την περίοδο 2011-2015.

Την 16-12-2011 η εταιρία αιτήθηκε την υπαγωγή στο άρθρο 99 και η Τράπεζα, έπειτα από εισήγηση της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων προς την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, αποφάσισε την λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Στην από 5-12-2011 συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποφασίστηκε η καταγγελία του επίμαχου δανείου, ενώ την 27-6-2012, η Υποδιεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων εισηγήθηκε στην Επιτροπή Επιχειρηματικών Δανείων την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πλέον ο Όμιλος βρίσκεται σε αδράνεια, το δε ποσό της οφειλής ανήλθε την 8-12-2011 σε 97.736.000 ευρώ (: υπόλοιπο από ομολογίες 95.000.000 ευρώ, υπόλοιπο από συμβατικούς τόκους 1.984.000 ευρώ, υπόλοιπο από τόκους υπερημερίας 10.000 ευρώ και δεδουλευμένοι τόκοι 743.000 ευρώ).

Με βάση τα ανωτέρω, ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι εντοπίστηκαν και ήταν γνωστοί, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς οι αναληφθέντες κίνδυνοι, όπως οι αναμενόμενες μειωμένες πωλήσεις, λόγω αρνητικής συγκυρίας, οι

ανάγκες για σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης, ο ήδη υπάρχον υψηλός δανεισμός, η πιθανή απώλεια μακροπρόθεσμων συμβάσεων με βασικούς πελάτες, όπως οι εταιρίες Novartis, Bayer, Henkel, Procter&Gamble, Fresenius, η σχεδόν αποκλειστική προμήθεια ελάχιστων ποσοτήτων πρώτων υλών από τη συνδεδεμένη εταιρία Νεοχημική, αλλά και οι πληροφορίες από την αγορά για τα προβλήματα της εξαγοράς της τελευταίας τούτης εταιρίας από την Carlyle, οι οποίοι κίνδυνοι επαληθεύθηκαν στο σύνολό τους, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 30].

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, όπως προκύπτει και από το προαναφερθέν εισηγητικό σημείωμα της 14-9-2009 της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ήταν γνωστός στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας ο υφιστάμενος υψηλός τραπεζικός δανεισμός της εταιρίας ALAPIS, κυρίως λόγω της συνάψεως την 21-12-2007 Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου πενταετούς διάρκειας, συνολικού ποσού 640.000.000 ευρώ, πληρωτέου ολοσχερώς άμα τη λήξη του, με σκοπό την χρηματοδότηση εξαγορών και την κάλυψη χρηματοοικονομικών αναγκών της.

Από τα στοιχεία δε των πληροφοριών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προέκυπτε ότι η απόφαση για την εν λόγω αύξηση έλαβε χώρα, προκειμένου με το ποσό των 423.150.000 ευρώ που θα αντληθεί, να μειωθεί ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός, (κατά 203.000.000 ευρώ) και να χρηματοδοτηθεί η εξαγορά εταιριών για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας ALAPIS, (κατά 220.000.000 ευρώ). Από τα ως άνω εταιρικά γεγονότα, σε συνδυασμό με τα στοιχεία των επισυναπτόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκύπτει ότι από το έτος 2007 και μετά, οι ενοποιημένες υποχρεώσεις της εταιρίας ALAPIS λόγω της συνάψεως του Κοινοπρακτικού Δανείου είχαν αυξηθεί κατακόρυφα κατά 640.000.000 ευρώ, με αποτέλεσμα οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, από 62.500.000 ευρώ το έτος 2007, να ανέλθουν σε 702.600.000 ευρώ το έτος 2008 και με μικρό χρονικό περιθώριο αποπληρωμής, διάρκειας μόλις πέντε (5) ετών, ενώ παράλληλα, η

ALAPIS με την επιτυχή κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου απορρόφησε άλλα 423.000.000 ευρώ από την αγορά, για χρηματοδότηση των χρηματοοικονομικών αναγκών της και για νέες εξαγορές.

Επισημαίνεται δε, ότι από τον επισυναπτόμενο πίνακα της οργανωτικής διάρθρωσης της εταιρίας από το έτος 2006 έως το έτος 2009, ο Όμιλος περιέλαβε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του, συνολικά πενήντα επτά (57) εταιρίες, οι οποίες στην πορεία των ετών, εξαγοράστηκαν, συγχωνεύθηκαν, πωλήθηκαν ή απορροφήθηκαν.

Ενώ λοιπόν, υφίστατο ήδη κατά τον κρίσιμο χρόνο της έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου από το Τ.Τ., ο ως άνω αναφερόμενος υψηλός δανεισμός, μικρής χρονικής διάρκειας, και παρά την παράλληλη απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, γίνεται θετική εισήγηση από την αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. για περαιτέρω χρηματοδότηση της ALAPIS ύψους 100.000.000 ευρώ, σχετικά μικρής χρονικής, (επταετούς) διάρκειας, γεγονός που επιβάρυνε έτι περαιτέρω τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρίας, με άμεσο αντίκτυπο στον αναλαμβανόμενο από το Τ.Τ. πιστωτικό κίνδυνο εις βάρος της περιουσίας του.

Περαιτέρω, για την λήψη του εν λόγω δανείου από το Τ.Τ., ως εγγυήτριες εταιρίες υπέγραψαν οι εξής: α) «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», β) «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», γ) «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», δ) «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και ε) «DALL Α.Β.Ε.Ε.».

Οι εν λόγω εγγυήσεις ωστόσο, δεν γίνονται αποδεκτές, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [κατά την οποία, για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: «Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που

εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον οι ως άνω εγγυήτριες εταιρίες, είναι όλες θυγατρικές της ALAPIS (συνδεδεμένος κίνδυνος), με Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον Περικλή ΛΙΒΑ, ο οποίος την περίοδο της σύναψης του επίμαχου Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ήταν παράλληλα Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εκδότριας εταιρίας (ALAPIS).

Μάλιστα, από ανακοινώσεις της τελευταίας, είχε ήδη γνωστοποιηθεί από την 29-6-2009 ότι «στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ομίλου θα συγχωνεύσει διά απορρόφησης στην θυγατρική η εταιρία ΠΝΓ Γερολυμάτος Α.Ε.Β.Ε., σύμφωνα με τους Ν. 2190/1920 και Ν. 2166/1993, ενώ η 30-6-2009 καθορίζεται ως ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφώμενης εταιρίας».

Ακολούθως, την 7-10-2009, γνωστοποιήθηκε από την ALAPIS η περίληψη του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης των εταιριών, ενώ την 31-12-2009 ανακοινώθηκε ότι την 28-12-2009 εγκρίθηκε η παραπάνω συγχώνευση, καθώς και ότι ολοκληρώθηκε η απορρόφηση της δραστηριότητας των απορρυπαντικών και καλλυντικών της εταιρίας DALL Α.Ε., από την εταιρία ALAPIS. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, παράλληλα με την υποβολή του αιτήματος λήψης του υπό κρίσιν Κοινού Ομολογιακού Δανείου, είχε ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση συγχώνευσης μίας εκ των εγγυητριών (ΠΝΓ Γερολυμάτος) από την αιτούσα εταιρία ALAPIS, ενώ σε τρεις (3) περίπου μήνες από την λήψη του (ΚΟΔ), εγκρίθηκε η συγχώνευσή τους. Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, απορροφήθηκε η δραστηριότητα από μία ακόμη εγγυήτρια, (DALL Α.Ε.) από την ίδια την εταιρία ALAPIS.

Με άλλα λόγια, τέθηκαν ως εγγυήτριες του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου εταιρίες, για τις οποίες είχε ήδη αποφασισθεί η απορρόφησή τους από την ίδια την ALAPIS, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά ο αριθμός των εγγυητριών εταιριών και στην ουσία να εκμηδενίζονται οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις που τέθηκαν

για την διασφάλιση της περιουσίας της Τράπεζας. Τα εν λόγω στοιχεία δε, ήταν σε γνώση σου, κατά την υποβολή της ως άνω θετικής εισήγησης για την χορήγηση του επίμαχου δανείου, δεδομένου ότι οι ανακοινώσεις των εταιρικών γεγονότων ήταν εύκολα προσβάσιμες και διαθέσιμες στο ευρύ επενδυτικό κοινό [βλ. και το από 28-4-2011 εξώδικο της Τράπεζας προς την εταιρία ALAPIS].

Τα όσα προαναφέρθηκαν, ενισχύονται και από την συνεχή πτωτική πορεία της τιμής της μετοχής της εταιρίας ALAPIS, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών 2009 - 2010 - 2011. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι τιμές κλεισίματος συγκεκριμένων συνεδριάσεων σε σχέση με τα ως άνω εκτεθέντα εταιρικά γεγονότα, ενώ από το κάτωθι παρατιθέμενο διάγραμμα της πορείας της μετοχής, προκύπτει η συνεχής μείωση της τιμής της, η οποία από τα τέλη Απριλίου – Μαΐου 2011 και έως το τέλος του 2011 ουσιαστικά μηδενίζεται, αφού φτάνει την 30-12-2011 στα 0,025 ευρώ.

|           |                                                |       |
|-----------|------------------------------------------------|-------|
| 3-8-2009  | Ένα μήνα περίπου πριν από την χορήγηση του ΚΟΔ | 34,8€ |
| 14-9-2009 | Εισηγητικό Χορήγησης                           | 24€   |
| 2-10-2009 | Υπογραφή Σύμβασης Χορήγησης ΚΟΔ                | 23,2€ |
| 29-4-2010 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ                        | 12,8€ |
| 28-4-2011 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ και αποστολή εξώδικου  | 0,9€  |

Στην προκειμένη περίπτωση, παρότι ήταν γνωστή στη Διοίκηση του Τ.Τ. η ως άνω οικονομική εικόνα της εταιρίας ALAPIS, δεν έλαβε χώρα καμία ουσιαστική ενέργεια για την παρακολούθηση της πορείας της μετοχής, για την διερεύνηση των λόγων της μεγάλης μείωσης αυτής και εν τέλει για την λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, παρά και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Εκδόσεως του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, υπό το κεφάλαιο 12 στοιχείο 12.2. αυτού, λόγο καταγγελίας συνιστά και το «*εάν επέλθει*

οποιοδήποτε γεγονός, ή σειρά γεγονότων τα οποία κατά την κρίση της Πλειοψηφίας των Ομολογιούχων, δύναται να επιφέρουν ουσιαστική μεταβολή προς το χειρότερο (i) στις εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα την οικονομική κατάσταση ή τις προοπτικές ή τη λειτουργία της Εκδότριας, (ii) στην ικανότητα της Εκδότριας ή/ και των Εγγυητών να εκπληρώσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους κατά τους όρους του Προγράμματος, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών και (iii) στο κύρος την εισπραξιμότητα και την εκτελεστικότητα του Προγράμματος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών ή των δικαιωμάτων και των ενδίκων μέσων που έχουν οι Ομολογιούχοι δυνάμει του παρόντος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών, κατά της Εκδότριας ή/και των Εγγυητών».

Ήδη δε το νέο Τ.Τ. προέβη σε καταγγελία του ως άνω επίμαχου δανείου, αφού διείδε την αδυναμία της εταιρίας ALAPIS να εξυπηρετήσει τις υψηλές της υποχρεώσεις. Εν συνεχεία, προκειμένου για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της η Τράπεζα προέβη μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων σε αίτηση εγγραφής προσημείωσης επί παντός ακινήτου της εταιρίας και των εγγυητών, καθώς και στην λήψη άδειας για συντηρητική κατάσχεση κάθε περιουσιακού στοιχείου τους εις χείρας τρίτων. Ως αποτέλεσμα των ενεργειών της Τράπεζας, απαγορεύτηκε κάθε νομική και πραγματική μεταβολή των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πιστούχου και των εγγυητών, καθώς παρατηρήθηκε ότι μεταβιβάζονται ακίνητά της σε συγγενείς εταιρίες των βασικών μετόχων τους, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει την περιουσία του Τ.Τ., εγκρίνοντας ως μέλος της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, την χρηματοδότηση της εταιρίας ALAPIS, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί κατά τον χρόνο χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας και των δεδομένων του κλάδου

δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, οι μεγάλες απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η μεγάλη και συνεχής επέκταση του Ομίλου, αλλά και η απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από την αγορά μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Το συνολικό δε ύψος της ζημίας στην προκειμένη περίπτωση, ανέρχεται στο ποσό των 105.384.605,82 ευρώ. (υπόλοιπο δανείου 31-12-2011: 97.736.143,88 ευρώ πλέον τόκοι υπερημερίας έτους 2012 7.648.461,94 ευρώ).

### **3. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

#### **Υπόθεση δανείων INTERTEL SERVICES AE & D.C. MEDICAL AE**

Την 23-9-2009, εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η απόκτηση των εταιριών, «Village Roadshow Operations Hellas A.E.» (Village Roadshow) και «Village Roadshow Films Distributors A.E.» (Village Films) από τις εταιρίες, «Intertel Services Συστήματα Ηλεκτρονικών & Επικοινωνίας A.E.» (Intertel) και «D.C. Medical AE», 100% θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ΔΕΜΚΟ.

Την 11-9-2009, χρηματοδοτήθηκε από το ΤΤ, η εταιρία Intertel με 48.000.000 ευρώ και η εταιρία D.C. με 5.000.000 ευρώ, με σκοπό την εξαγορά των θυγατρικών του Ομίλου Village, Village Roadshow και Village Films, καθώς και την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Η διάρκεια των δανείων ήταν 12ετής, με δύο χρόνια περίοδο χάριτος, το επιτόκιο euribor 6m+3,75% για τα πρώτα έξι χρόνια και euribor 6m+4,25% για τα επόμενα έξι και οι δόσεις εξαμηνιαίες. Οι ως άνω δανειοδοτήσεις εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. 85/7.8.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του



ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη ως πρόεδρο, τον Λυμπέρη Κατσιουλήρη και τους, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Αντώνιο Καμινάρη και Σπύρο Πολίτη, κατόπιν της από 7.8.2009 θετικής εισήγησης της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα του ΤΤ, αποτελούμενη από τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα.

Ως εξασφάλιση για το πρώτο δάνειο, (ύψους 48 εκ. ευρώ) δόθηκε: **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 124.300 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE ROADSHOW), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 2.068.352 ευρώ, ενώ ως εξασφάλιση για το δεύτερο δάνειο, (ύψους 5 εκ. ευρώ) δόθηκε εκ νέου **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 100.000 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE FILMS), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 300.000 ευρώ, [σχετικό το από 7-8-2009 Εισηγητικό Σημείωμα της Επενδυτικής Υπό-Επιτροπής στην Επενδυτική επιτροπή του ΤΤ, η υπ' αριθ. 85/7-8-2009 σχετική απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ και τα από Σεπτεμβρίου 2009, α) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 48.000.000 μεταξύ των εταιριών INTERTEL SERVICES / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ και β) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 5.000.000 μεταξύ των εταιριών D.C. MEDICAL / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το ΤΤ επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται στο από Νοέμβριο 2012 πόρισμα ελέγχου του ΤΤ της ΔΕΠΣ και στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤΤΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του ΤΤ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες. (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες.

Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS για την τριετία 2006-2008 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS), ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του ΤΤ στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ειδικότερη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, οι έχοντες τη διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας προέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά στην προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ισχύουν όσα ελέχθησαν ανωτέρω, όσον αφορά στο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ. Έτσι, όπως εδόθη, χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, έχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά την εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετική και η ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά στη σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών, Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση, (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

**δ)** Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής

απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο Γεώργιος Μπρίνταλος και οι προαναφερόμενοι συγκατηγορούμενοι του, έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων της και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το ΤΤ μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσετε ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε, (η εν λόγω εξαγορά), χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβετε υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν. Εάν τουναντίον, ειλικρινής πρόθεση τους ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα αποφάσιζαν την θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Και ναι μεν είναι αληθές ότι όσο μεγαλύτερη είναι, (πραγματικά και όχι πλασματικά) μια επιχείρηση τόσο πιο εύκολη είναι και η πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, καθώς και ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις του επιχειρηματία με τους υπευθύνους χορηγήσεων έχουν κάποια θετική επίδραση στους όρους

δανεισμού, τούτο όμως δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση, ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα μοναδικά και κυρίαρχα κριτήρια της εκάστοτε Τράπεζας για την χορήγηση της αιτούμενης κάθε φορά χρηματοδότησης, και μάλιστα ύψους εκατομμυρίων ευρώ, όπως στην προκειμένη περίπτωση, χωρίς την λήψη μέτρων για την διασφάλιση των συμφερόντων της, όπως τούτο υπαγορεύεται από τους οικείους κανόνες που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το ΤΤ προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Συγκεκριμένα, κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της

Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το ΤΤ, την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Γεώργιος Μπρίνταλος και οι συγκατηγορούμενοι του, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της

Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και την από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο, ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

#### **4. ΟΜΙΛΟΣ ZIVANIC - ΒΙΟΣ**

Η χρηματοδοτηθείσα εταιρία, προέκυψε από τη συγχώνευση των εταιριών, «ΒΙΟΣ ΑΕΔΑΕ» και «EXPANDO ΑΕ», με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, που ολοκληρώθηκε στις 19.10.2009.

Μέτοχοι της EXPANDO ΑΕ ήταν η εταιρία, «RACURS INVESTMENTS LIMITED» και ο RADOMIR ZIVANIC σε ποσοστό 90% και 10% αντίστοιχα. Πραγματικός δικαιούχος της RACURS INVESTMENTS LIMITED εμφανίζεται ο RADOMIR ZIVANIC. Μοναδικός μέτοχος της ΒΙΟΣ είναι η EXPANDO ΑΕ και επομένως ο RADOMIR ZIVANIC είναι ο μοναδικός μέτοχος και ιδιοκτήτης και των δύο ως άνω εταιριών.

Η χρηματοδότηση αφορά σε συμμετοχή σε ομολογιακά δάνεια συνολικού ύψους 46.000.000 ευρώ, με διοργανώτρια τη MILLENIUM BANK, προς τις εταιρίες EXPANDO και ΒΙΟΣ. Ειδικότερα, στις 11.6.2009, η MILLENIUM BANK χορήγησε δάνειο 21.800.000 ευρώ προς την EXPANDO, με σκοπό την εξαγορά της ΒΙΟΣ από τη νεοσυσταθείσα εταιρία ειδικού σκοπού EXPANDO, καθώς και δάνειο 24.200.000 ευρώ προς τη ΒΙΟΣ, με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανείου 24.300.000 ευρώ προς την Εθνική Τράπεζα. Προς εξασφάλιση των παραπάνω δανείων παρασχέθηκαν οι παρακάτω εξασφαλίσεις:

**α)** Ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών των εταιριών.

**β)** Υποθήκη 1<sup>ης</sup> σειράς ύψους 29.040.000 ευρώ για το δάνειο της ΒΙΟΣ και 2<sup>ης</sup> σειράς ύψους 26.760.000 ευρώ για το δάνειο της EXPANDO σε ακίνητο συνολικής εκτιμηθείσας αξίας 59.950.000 ευρώ.

**γ)** Εκχώρηση των συμβάσεων μίσθωσης με την κτηματική Υπηρεσία Αθηνών, λήξης τον Σεπτέμβριο του 2014, με αρχικό μηνιαίο μίσθωμα 256.000 ευρώ, αυξανόμενο από το δεύτερο μισθωτικό έτος σύμφωνα με το ΔTK + 1%.

**δ)** Ενέχυρο επί του λογαριασμού κατάθεσης μισθωμάτων.

**ε)** Εκχώρηση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου του ακινήτου.

Κατόπιν της υπ' αριθ. 893/17.6.2009 θετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων, που υπογράφεται από τους, Γεώργιο Στάμνο και Μάριο Βαρότση, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο, τον Λυμπέρη Κατσιουλέρη και τους, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Αντώνιο Καμινάρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε τη συμμετοχή στα προαναφερόμενα ομολογιακά δάνεια. Σε εκτέλεση της έγκρισης η τράπεζα εκταμίευσε στις 25.6.2009, 17.000.000 ευρώ για την EXPANDO και 19.000.000 ευρώ για τη ΒΙΟΣ, ήτοι ποσοστό 78,30% της συνολικής χρηματοδότησης.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της ΒΙΟΣ για τη χρήση 2008, (πριν από τη χορήγηση του δανείου), προκύπτει ότι ο κύκλος εργασιών της εμφάνιζε βελτίωση (+4,2%), πλην όμως η κεφαλαιακή διάρθρωση δεν ήταν ικανοποιητική, καθώς τα ΙΚ αποτελούσαν μόλις το 4% των συνολικών κεφαλαίων, ενώ στις χρήσεις 2002-2006 η εταιρία είχε αρνητική καθαρή θέση (ΑΚΘ). Το 2009 η συγχωνευθείσα εταιρία παρουσίασε ΑΚΘ, η οποία μειώνεται περαιτέρω μετά τις παρατηρήσεις των ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Τα δάνεια ανέρχονται σε 45.950.000 ευρώ (αυξημένα 48%), παράλληλα εμφανίζεται υπεραξία από τη συγχώνευση 19.464.000 ευρώ και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις 24.269.000 ευρώ. Παρότι ο κύκλος εργασιών είναι αυξημένος, η εταιρία έχει ΖΠΦ εξαιτίας των αυξημένων χρεωστικών τόκων. Το 2011, ο κύκλος εργασιών είναι μειωμένος κατά 10%, ενώ τα ΚΠΦΤ δεν



επαρκούν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων και τα τελικά αποτελέσματα καθίστανται ζημιογόνα.

Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολούθησε το ΤΤ, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η τράπεζα συμμετείχε σε Ο/Δ διάρκειας 15 ετών, αυξάνοντας τον δανεισμό της εταιρίας κατά 48%, αν και το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε μόλις 5 έτη για τη λήξη του.

**β)** Το ποσοστό συμμετοχής της τράπεζας στο σύνολο των Ο/Δ είναι αρκετά υψηλό (78,3%), ενώ η διαχείριση του συνόλου του δανεισμού γίνεται από τη MILLENIUM BANK.

**γ)** η τράπεζα συμμετείχε στη χορήγηση δανείου συνολικού ύψους 21.800.000 ευρώ (συμμετοχή τράπεζας 17.000.000 ευρώ) στη νεοσυσταθείσα EXPANDO, της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ήταν μόλις 60.000 ευρώ.

**δ)** Ως προς την εισήγηση της 17.6.2009 διαπιστώθηκαν τα εξής: **1)** δεν έγινε ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, **2)** δεν έγινε ανάλυση των προηγούμενων μετόχων της ΒΙΟΣ, ενώ δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες για τους μετόχους των PAN EUROPEAN INVESTMENTS SARL και PRIME LAND ENVESTMENTS SARL, καθώς και για τους τελικούς δικαιούχους τους κατά τη στιγμή της πώλησης σε αυτούς της ΒΙΟΣ, **3)** η τράπεζα δεν μερίμνησε να ενημερωθεί για τις ακριβείς συμβάσεις και εκταμιεύσεις στις οποίες είχε προβεί η διοργανώτρια MILLENIUM BANK, προκειμένου να εισηγηθεί προς την Επενδυτική Επιτροπή, δεδομένου ότι στη σύμβαση μεταξύ της MILLENIUM BANK και της εταιρίας, που υπεγράφη στις 11.6.2009, το δάνειο ανερχόταν σε 21.800.000 ευρώ, ενώ στην εισήγηση αναφερόταν 22.300.000 ευρώ, **4)** αναφέρεται ότι η ΒΙΟΣ αποτελεί νεοσύστατη εταιρία (το έτος 2008) με νόμιμο εκπρόσωπο τον Κ. Σαραντόπουλο, ενώ είχε ιδρυθεί το 2001 και εκπροσωπούσαν από τον Ιούνιο του 2009 από τον Krista Sandic.

**ε)** Διαπιστώθηκε έλλειψη φακέλου νομιμοποίησης των εταιριών, καθώς η τράπεζα δεν προνόησε να διαθέτει αντίγραφο του φακέλου των νομιμοποιητικών εγγράφων, παρά μόνο μετά από υπόδειξη του κλιμακίου.

**στ)** Η χρηματοδότηση βασίστηκε σε αποτιμήσεις του ακινήτου που ενδεχομένως παρουσίαζαν αδυναμίες, καθώς η αποτίμηση της Π. Δανός βασίστηκε στην παραδοχή ότι το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε εναπομένουσα διάρκεια 10 ετών (ενώ στην πραγματικότητα έληγε τον 9/2014), ενώ δεν αναλύονται μελλοντικοί κίνδυνοι που απέρρεαν, είτε από την αποχώρηση του μισθωτή, είτε από τη μείωση των μισθωμάτων (που ήδη παρατηρούνταν στην αγορά των εμπορικών ακινήτων). Σημειώνεται ότι τον Ιούνιο του 2011 η αξία του ακινήτου επανεκτιμήθηκε σε 27.000.000 ευρώ, εμφανίζοντας μείωση 55%.

**ζ)** Η τράπεζα ανέλαβε να γίνει ο μεγαλύτερος δανειστής της εταιρίας.

**η)** Η έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών στα Ο/Δ.

**θ)** Η ανυπαρξία διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στη πιστοδοτική πολιτική της τράπεζας, σύμφωνα με την οποία «στόχο της τράπεζας αποτελεί η χρηματοδότηση επιχειρήσεων, που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ σε C». Επισημαίνεται ότι τον Ιούλιο του 2010 η ΒΙΟΣ είχε διαβάθμιση Ε και τον Φεβρουάριο του 2012 D1.

Ως προς τη διαδικασία παρακολούθησης σημειώνονται τα εξής:

**α)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525093/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της EXPANDO και της MILLENIUM BANK, του ZIVANIC (Α' εγγυητής) και της RACURS INVESTMENTS LIMITED (Β' εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο Α' εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο 6.000 ευρώ και ο Β' εγγυητής 54.000 ευρώ, πλην όμως οι καταθέσεις αυτές ανελήφθησαν αυθημερόν.

**β)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525096/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της ΒΙΟΣ, της MILLENIUM BANK και της EXPANDO (εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο μέχρι του ποσού των 1.978.190 ευρώ, δηλαδή μέχρι του ποσού του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της ΒΙΟΣ, πλην όμως, όπως αναφέρεται στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2010 της ΒΙΟΣ, το μετοχικό κεφάλαιο ακυρώθηκε στις 12.6.2009.

γ) Σημειώνεται ότι με το υπ' αριθ. 8484/19.7.2012 υπηρεσιακό σημείωμα της Δ/σης Νομικών Υπηρεσιών της τράπεζας για τη νομιμοποίηση της εταιρίας ΒΙΟΣ αναφέρεται ότι η εταιρία είναι υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009, επισημαίνοντας πληθώρα ελλείψεων στα νομιμοποιητικά έγγραφα, τόσο για τη δανειοδοτούμενη εταιρία, όσο και για την ελέγχουσα εταιρία RACURS INVESTMENTS LIMITED (βλ. σελ. 31-36 στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ).

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, καθώς και τη ρύθμιση των δανείων, με μεταφορά κάποιων δόσεων στη λήξη και την καθυστέρηση ύψους 235.000 ευρώ, τη χαμηλή πιστοληπτική διαβάθμιση της εταιρίας, την επιδείνωση των οικονομικών της στοιχείων, την πλήρη εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από την είσπραξη του μισθώματος, καθώς αυτό προέρχεται από το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο, σε συνδυασμό με την μείωση κατά 20% του μισθώματος από το Δημόσιο, την πιθανή περαιτέρω μείωσή του λόγω λιτότητας και το ενδεχόμενο μη ανανέωσης του μισθωτηρίου μετά τη λήξη του, τα δυσμενή στοιχεία, (οι SANDIC και ZIVANIC είναι εγγυητές σε στεγαστικό δάνειο 2.250.000 ευρώ, το οποίο εμφανίζει καθυστέρηση 3 μηνών, καταγγελλόμενη πιστωτική κάρτα του ZIVANIC ύψους 19.328 ευρώ), που δικαιολογούν την αδυναμία στήριξης της εταιρίας από το βασικό μέτοχο ZIVANIC, η ζημία του ΤΤ, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 4.667.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του ΤΤ, προβαίνοντας σε χρηματοδότηση των εταιριών ΒΙΟΣ / EXPANDO, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί, κατά τον χρόνο της συμμετοχής στα ως άνω Ομολογιακά Δάνεια, σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, η εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από τα μισθώματα που εισέπραττε από το ένα και μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο και η αρνητική καθαρή θέση που εμφάνιζε κατά το έτος 2009, κατά

κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

### **5. Υπόθεση EXPRESS HOLIDAYS AE**

Η πιστούχος εταιρία, EXPRESS HOLIDAYS AE δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού και στη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων. Τον Δεκέμβριο του 2007, προχώρησε σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της CARREFOUR TRAVEL από τον όμιλο CARREFOUR-MAPINOΠΟΥΛΟΣ και τον Ιούνιο του 2009 εξαγόρασε το 49% της εταιρίας EUROSTAR AE, θυγατρικής του ΔΟΛ AE, που διαχειρίζεται το πρακτορείο τουρισμού TRAVELPLAN. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας είναι ο Γεώργιος Δασκαλάκης, ενώ ιδιοκτήτες της μητρικής της εταιρίας FLW FIRST LEISURE WORLD LTD είναι από κοινού οι, Γεώργιος Δασκαλάκης και Βίκτωρ Ρέστης.

Κατόπιν της από 26.7.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφεται από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδη και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, με την υπ' αριθ. 84/31.7.2009 απόφασή της, ενέκρινε τη χορήγηση ομολογιακού δανείου 5ετούς διάρκειας και ποσού 5.000.000 ευρώ προς την εταιρία EXPRESS HOLIDAYS AE.

Σκοπός της χρηματοδότησης ήταν η εξαγορά του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας EUROSTAR από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Σε εξασφάλιση του εν λόγω δανείου δόθηκε εγγύηση από την εταιρία BENDAY LTD, επενδυτική εταιρία μέσω της οποίας ο Βίκτωρ Ρέστης κατέχει το

μετοχικό ποσοστό του στη ΔΟΛ ΑΕ και ενεχυρίαση κοινών ονομαστικών μετοχών της ΔΟΛ ΑΕ με ελάχιστο περιθώριο ασφαλείας 150%. Με το παραπάνω εισηγητικό σημείωμα είχαν επισημανθεί ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, που καθιστούσε το ΤΤ τη μεγαλύτερη δανείστρια του οργανισμού, τα σχετικά χαμηλά επίπεδα ρευστότητας της εταιρίας και το γεγονός ότι ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιούνταν είχε επηρεαστεί σημαντικά από την επιδείνωση της κατάστασης της οικονομίας.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, προκύπτει ότι κατά την περίοδο 2008-2011, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε κατά 39%, απόρροια της ευρύτερης οικονομικής κρίσης που έχει επηρεάσει τον κλάδο του τουρισμού. Τα λειτουργικά αποτελέσματα ήταν σταθερά ζημιογόνα και οι διαχρονικές ζημίες αποδυναμώνουν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία έχουν καταστεί αρνητικά από τη χρήση του 2008. Ως προς την πιστοληπτική της ικανότητα, αυτή είχε διαβάθμιση F βάσει της πιο πρόσφατης αναφοράς της ICAP. Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η δήλωση του πραγματικού δικαιούχου προσκομίστηκε με ημερομηνία 1.11.2010 και 26.4.2012 (μεταγενέστερα της εκταμίευσης του δανείου, στις 15.10.2009), όπου και αναφέρεται ότι πραγματικοί δικαιούχοι της απώτερης μητρικής εταιρίας είναι οι Δασκαλάκης και Ρέστης.

**β)** Η χορήγηση του ομολογιακού δανείου εγκρίθηκε με ιδιαίτερα ελαστικά πιστοδοτικά κριτήρια και ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, όπως ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και απουσία καθορισμού χρηματοοικονομικών δεικτών, χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής και τεκμηριωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου καθώς και ανάλυση των χρηματοροών σε ενοποιημένη βάση κατόπιν της ολοκλήρωσης της εξαγοράς του 49% της EUROSTAR, για την ομαλή αποπληρωμή του δανείου. Τα δε δυσμενή οικονομικά στοιχεία και η οριακή πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας κατά το 2008, όπως χαμηλή ρευστότητα, οριακή κερδοφορία και οριακά ίδια κεφάλαια, καθώς και οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου, δεν δικαιολογούσαν το ύψος του δανείου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο report της ICAP, με ημερομηνία έρευνας την 30.6.2009, που

παραδόθηκε στην τράπεζα την 30.7.2009, προτείνεται ανώτατο πιστωτικό όριο για την πιστούχο 90.000 ευρώ. Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η τράπεζα στηρίχθηκε κυρίως στο όνομα και τη φήμη του μετόχου Βίκτωρα Ρέστη, παρά στην αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων και στη λήψη επαρκών καλυμμάτων-εγγυήσεων.

**γ)** Η ποιότητα και σύνθεση των υφιστάμενων, αλλά και των προτεινόμενων εξασφαλίσεων, (ενεχυρίαση μετοχών και προσωπική εγγύηση), κρίνεται μη ικανοποιητική. Σημειώνεται ότι παρατηρείται συνεχής υποκάλυψη του ανοίγματος, καθόσον από τις αρχές του 2010 η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των ενεχυριασμένων μετοχών είναι κατώτερη του ελάχιστου περιθωρίου ασφαλείας 150%, γεγονός καταγγελίας σύμφωνα με το πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου. Μάλιστα, βάσει της τελευταίας αποτίμησης που διενεργήθηκε στις 28.5.2012, οι ενεχυριασμένες μετοχές καλύπτουν μόνο το 15,38% του υπολοίπου του ομολογιακού δανείου.

**δ)** Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της πιστούχου είναι αρνητικά από το 2008, ενώ το ποσό των 1.400.000 ευρώ, που έχει κατατεθεί από τους μετόχους για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, όπως αποτυπώνεται στον ισολογισμό της 31.12.2011, δεν θεωρείται ικανοποιητικό, καθόσον τα ΙΚ θα παραμείνουν αρνητικά και μετά την προγραμματιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

**ε)** Η τράπεζα δεν διαθέτει εκκαθαριστικό σημείωμα (το τελευταίο που προσκομίστηκε ήταν για το οικονομικό έτος 2006) ή Ε9 του Δασκαλάκη, ενώ δεν έχει διενεργηθεί καμία έρευνα της περιουσιακής κατάστασής του (βλ. Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ, σελ. 45-48).

Λαμβάνοντας υπόψη την δεινή οικονομική θέση της πιστούχου, ήτοι χρήσεις με αυξανόμενη ΑΚΘ και ΖΠΦ, με αδυναμία στην κάλυψη των τόκων και μη διαφαινόμενης αύξησης της κερδοφορίας, ανεπαρκούς πηγής αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και έλλειψης ικανοποιητικών εξασφαλίσεων, η ζημία του ΤΤ εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 60% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 2.240.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., εγκρίνοντας την χρηματοδότηση της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

#### **6. Υπόθεση εταιριών ASPEN-ALMOND-EKTASIS**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε., ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: α) η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009, β) η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009 και γ) η EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ την 8-4-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντιστοίχως, η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε., ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω

Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφότερων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT A.E.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά την διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.



**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTΩN A.E. και ASPEN AKINHTΩN A.E. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, λόγω της νεοσύστατης φύσης· μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F.

**3)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT A.E. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της. Η εισήγηση δε της Υπο-Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση (βασιζόμενη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο. Στην σχετική εισήγηση δε επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς, όμως, σχετική εμπεριστατωμένη ανάλυση. Από τον εν λόγω πίνακα συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010-7/2012 τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

**4)** Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική, της περιουσίας της Τράπεζας, αξία.

Και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, επισημαίνονται και τα εξής:

Έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, ο Άγγελος Φιλιππίδης και οι συγκατηγορούμενοί του, υπάλληλοι της Τράπεζας, εάν δεν γνώριζαν ότι πραγματικός δικαιούχος των τριών

(3) ως άνω πιστούχων εταιριών ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε κάποιο άγνωστο σ' αυτούς, πρόσωπο, που «κρυβόταν» πίσω από μια offshore εταιρία των British Virgin Islands. Εάν, αντιθέτως, γνώριζαν ή είκαζαν ότι πραγματικός δικαιούχος ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, τούτο σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε ένα πρόσωπο, το οποίο, ενώ δεν είχε αντικειμενικά την απαραίτητη φερεγγυότητα για την λήψη του δανείου που έλαβε ως εκπρόσωπος της δανειολήπτριας εταιρίας, EKTASIS DEVELOPMENT A.E. (51.000.000 ευρώ), του έδωσαν επιπλέον και τα ποσά των 22.440.000 ευρώ, των 12.780.000 ευρώ και των 18.480.000 ευρώ, που προαναφέρθηκαν. Εάν τέλος, πίστευαν ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ A.E. και ALMOND AKINHTΩΝ A.E. ήταν αντιστοίχως οι, Σοφία ΤΟΛΟΥ και Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξιοσημείωτο είναι ότι στις φορολογικές δηλώσεις τους για το έτος 2009 δήλωσαν εισόδημα μόλις 7.905 ευρώ η πρώτη και 111.949 ευρώ ο δεύτερος.

**5)** Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**6)** Στην περίπτωση της EKTASIS, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS, μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**7)** Στις περιπτώσεις και των τριών (3) ως άνω εταιριών (ALMOND, ASPEN, EKTASIS) δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**8)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των

ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» σας και θεμελιώνει την πρόθεση σας να ζημιώσετε την περιουσία της τράπεζας προς όφελος των ως άνω πιστούχων, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

**9)** Ειδικά στις χορηγήσεις προς τον όμιλο EKTASIS-EYΘΥΜΙΟΥ, παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης έγκρισης.

**10)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων.

**11)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

**12)** Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E. —ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων— ήταν ήδη υπερδανεισμένη από το 2007. Σύμφωνα με την ICAP credit taxing, η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια. Παρά ταύτα, όπως έχει παραπάνω αναφερθεί, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ. Και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψη τους τις πληροφορίες από την ICAP καθυστερημένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα. Και τούτο,

παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση-υπέρογκο δανεισμό της εταιρίας, EKTASIS DEVELOPMENT A.E., υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 51.000.000 ευρώ.

### **31. Σπυρίδων Πολίτης του Αθανασίου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη, Αντώνιο Καμινάρη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη, Φωτεινή Κρέστα και Διονύσιο Γκολφινόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (ΤΤ), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και πιστοδοτήσεων προς θυγατρικές του ΤΤ, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών

ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **1. ΟΜΙΛΟΣ ΓΡΙΒΕΑ-BATΣΙΚΑ**

### **Υπόθεση C n' C International AE**

Τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του έτους 2009, με τις υπ' αριθ. 79/13-3-2009 και 84/31-7-2009 αντίστοιχες εγκριτικές αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., η Τράπεζα χρηματοδότησε την εταιρία, «C&C International A.E.», μέσω δύο Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της τελευταίας, ύψους 17.000.000 ευρώ συνολικά, τα οποία καλύφθηκαν από το Τ.Τ., που κατέστη εντεύθεν η βασική πιστοδότρια Τράπεζα.

Τον Μάρτιο του 2009, η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., που απαρτιζόταν από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο του ΔΣ και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπυρίδωνα Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε δυνάμει της υπ' αριθ. 79/13-3-2009 απόφασης, την χορήγηση στην εταιρία, «C&C International S.A.» Ομολογιακού Δανείου ύψους 7.000.000 ευρώ, διάρκειας 10 ετών, με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, καθώς προβλέφθηκε η αποπληρωμή του κεφαλαίου να γίνει τμηματικά και από το τέλος του 4<sup>ου</sup> έτους, λαμβάνοντας υπόψη την θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-

Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τον Χαράλαμπο Γιαγούδη, καθώς και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα. Αναφερόμενος σκοπός του δανείου ήταν *η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της πιστούχου για την επόμενη δεκαετία*.

Προς εξασφάλιση του ανωτέρω δανείου, συνομολογήθηκε ότι *«η εταιρία θα ενεχυριάσει τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί στο Τ.Τ., στον οποίο θα εμπίπτουν τα έσοδα από τα συνέδρια που έχει αναλάβει. Ο λογαριασμός θα ενεχυριάζεται μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται στην εταιρία»*.

Κατά την άποψη - εισήγηση δε της αρμόδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης, με τον τρόπο αυτό *«εξασφαλίζεται η πλήρης είσπραξη τόκων ή και κεφαλαίου στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς, και μάλιστα πριν καλυφθούν υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους (π.χ. ΙΚΑ). Μοναδικός κίνδυνος για την Τράπεζα αποτελεί η μη είσπραξη εσόδων από την εταιρία για την παροχή των υπηρεσιών της στα συνέδρια. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν είναι και πολύ πιθανό, καθώς το πελατολόγιο της εταιρίας (διεθνείς και κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.λπ.) θεωρείται ιδιαίτερα ασφαλές»*.

Στο εισηγητικό επισημάνθηκαν ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, το οποίο καθιστούσε το Τ.Τ. τη μεγαλύτερη δανείστρια τράπεζα, ο υψηλός υφιστάμενος τραπεζικός δανεισμός 12,8 εκ. ευρώ και η αδυναμία εκχώρησης των γεγεννημένων απαιτήσεων. Ακολούθως, τον Ιούλιο του 2009, η ίδια ως άνω Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., δυνάμει της υπ' αριθ. 84/31-7-2009 απόφασης, ενέκρινε τη χορήγηση νέου Ομολογιακού Δανείου στην εταιρία C&C International, ύψους 10.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα.

Σκοπός του εν λόγω δανείου ήταν *η κάλυψη «των σημαντικών κενών ρευστότητας»* τα δύο πρώτα χρόνια, ενός νέου εγχειρήματος που είχε αναλάβει η ως άνω εταιρία, ως απόρροια νέας συνεργασίας με διεθνή οίκο για διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου, δόθηκαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: **α)** παρασχέθηκαν οι προσωπικές εγγυήσεις των δύο μετόχων, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, και η εταιρική εγγύηση της εταιρίας «MODESCO HOLDING LTD», συμφερόντων των ιδίων ως άνω προσώπων, η οποία φέρεται να διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία, **β)** συνομολογήθηκε να άγονται σε καταθετικό λογαριασμό της C&C International τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού που η εταιρία θα διοργανώνει, ο οποίος θα είναι ενεχυριασμένος μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται σταδιακά στην εταιρία, **γ)** προβλέφθηκε η υποχρέωση της πιστούχου C&C International να ενημερώνει την Τράπεζα για όλες τις Συμβάσεις τις οποίες υπογράφει, (με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πρόγραμμα αποπληρωμής), καθώς και η δυνατότητα της Τράπεζας να καταγγείλει τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου σε περίπτωση που τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού διαφοροποιηθούν σε σχέση με το πλάνο που παρείχε η εταιρία, και αποκλίνουν μειούμενα κατά ποσοστό πλέον του 40% κατά το τέλος του τρίτου έτους και τέλος, **δ)** προτάθηκε ως εξασφάλιση της Τράπεζας να υφίσταται στην οικεία σύμβαση όρος που θα υποχρεώνει την εταιρία αφενός μεν να μην παραχωρεί, δέχεται ή επιτρέπει να υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις ή άλλα εμπράγματα βάρη, ασφάλειες και εν γένει δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της (negative pledge), χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, αφετέρου δε να μην μεταβάλλει την μετοχική της σύνθεση, ομοίως χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων.

Στο από 27.7.2009 εισηγητικό σημείωμα της Υποεπιτροπής επισημαίνονταν οι ίδιοι κίνδυνοι, όπως και στο πρώτο δάνειο, καθώς και η εμφανής μείωση των πωλήσεων της μητρικής εταιρίας κατά το έτος 2008. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΤτΕ, τα δύο παραπάνω Ομολογιακά Δάνεια, που υπεγράφησαν τελικά μεταξύ του Τ.Τ. και της εταιρίας C&C International S.A., την 23-3-2009 και την 12-8-2009, αντίστοιχα, χορηγήθηκαν υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, καθόσον περιελάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των

μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο έναντι ανεπαρκών εξασφαλίσεων, παρά το γεγονός ότι χορηγούνταν σε μια νεοσύστατη εταιρία παροχής υπηρεσιών.

Συνεπώς εξαρχής, ήτοι κατά την συνομολόγηση των υπό έρευνα δανειακών συμβάσεων, δεν διασφαλίζονταν τα συμφέροντα και η περιουσία της δανείστριας Τράπεζας. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις του Τ.Τ. προς την εταιρία C&C International, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ κατέληξαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:

(α) Το ύψος των δανείων είναι υψηλό λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών της εταιρίας, χωρίς να υφίστανται ουσιαστικές εξασφαλίσεις (π.χ. γεγεννημένες απαιτήσεις ή προσημείωση επί ακινήτου).

(β) Το Τ.Τ. κατέστη με την χορήγηση των δανείων αυτών η μεγαλύτερη πιστοδότρια Τράπεζα.

(γ) Η μεγάλη διάρκεια και η περίοδος χάριτος δεν συνάδουν με το σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, ενώ, επιπροσθέτως, το σύνολο του ποσού των χρηματοδοτήσεων καταβλήθηκε άμεσα, και όχι σύμφωνα και αναλογικά με τις ανάγκες της πιστούχου.

(δ) Όσον αφορά δε την δυνατότητα εξυπηρέτησης των υπό έρευνα Ομολογιακών Δανείων, σημειώθηκαν τα εξής:

Στο από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το πρώτο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οικονομικά στοιχεία του Ομίλου για το έτος 2007, προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2008 και business plan για τα έτη 2009-2013. Στην περιγραφή δε των αναλαμβανόμενων κινδύνων αναφέρεται ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός, το ύψος του αιτούμενου δανείου και η ουσιαστική αδυναμία εκχώρησης απαιτήσεων.

Ωστόσο, παρά την εν λόγω αναφορά, η αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. εισηγήθηκε την έγκριση της επίμαχης χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή θέση του Ομίλου, τη δυναμική ανάπτυξη και τις νέες



συνεργασίες, τα περιθώρια κερδοφορίας και τις ικανοποιητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης. Σε τέσσερις (4) μόλις μήνες, προκύπτει νέο αίτημα χρηματοδότησης, λόγω ανάληψης από την πιστούχο νέου project, (οργάνωση ιατρικών συνεδρίων).

Στο από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το δεύτερο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οριστικά οικονομικά στοιχεία του έτους 2008, όπου προκύπτει ήδη σημαντική υστέρηση έναντι των εκτιμώμενων, (κύκλος εργασιών Ομίλου -17%), χωρίς αυτό και πάλι ν' αποτελέσει αποτρεπτικό στοιχείο για την περαιτέρω χρηματοδότηση, ενώ δεν προσκομίστηκε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), στο οποίο να παρουσιάζονται οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις.

Βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2008, ο Όμιλος παρουσίαζε ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που καλύπτονταν με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, λόγω καταβολής προκαταβολών, (όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις), βραδείας είσπραξης απαιτήσεων, (πέραν του έτους) και ουσιωδών πιστώσεων από το συναλλακτικό του κύκλωμα (λαμβάνοντας και προκαταβολές πελατών). Επακόλουθα, την 31-12-2008 εμφάνιζε βραχυπρόθεσμο δανεισμό 9.133.000 ευρώ πλέον μακροπρόθεσμου 3.827.000 ευρώ, ήτοι ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν στο 58% του κύκλου εργασιών. Με τον πρόσθετο δε δανεισμό που έλαβε από την Τράπεζα (ύψους 17.000.000 ευρώ), ο οποίος, ως ελέχθη, δεν ήταν συμβατός με τα προηγούμενα μεγέθη του Ομίλου και βασιζόταν μόνο στα προσδοκώμενα και σε μεγάλο βάθος χρόνου μεγέθη, η εταιρία κατέστη υπερδανεισμένη.

Επιπλέον, οι εκτιμήσεις των υπευθύνων αποδείχθηκαν ιδιαίτερα αισιόδοξες, καθόσον υπήρξε ουσιώδης υστέρηση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα.

Ειδικότερα, για τη χρήση του έτους 2008, (ήδη δηλαδή πριν από τον επίμαχο χρόνο χορήγησης των Ο/Δ), σημειώθηκε απόκλιση έναντι των εκτιμώμενων προσωρινών στοιχείων (μειωμένος κύκλος εργασιών Ομίλου κατά 17%), ενώ μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται το έτος 2009 (κύκλος εργασιών μειωμένος κατά -39%) σε σχέση με τον προβλεπόμενο από το επιχειρηματικό

σχέδιο (business plan), εμφανίζοντας μεν κερδοφορία, αλλά με μεγάλη απόκλιση έναντι της προβλεπόμενης κατά -57%.

**(ε)** Υπήρχαν ελλείψεις σε ποιοτικά στοιχεία στις εισηγήσεις και συγκεκριμένα δεν γινόταν αναφορά στον τρόπο προσέγγισης του πελάτη, σε τυχόν δυσμενή στοιχεία, αλλά και στη διαβάθμιση της πιστούχου από την ICAP· σύμφωνα δε με αναφορά της τελευταίας, η πιστούχος είχε ταξινομηθεί στην κατηγορία D, βάσει στοιχείων της 31-12-2007, έναντι επιθυμητού Rating μέχρι C βάσει της πιστοδοτικής πολιτικής του Εγχειριδίου Διαδικασιών Ο/Δ της Τράπεζας [βλ. και σελ. 8-9 του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ]. Το 2010-2011 το Icap Rating της εταιρίας ήταν E.

**(στ)** Υπήρχε έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών (financial covenants) στα επίμαχα Ομολογιακά Δάνεια. Ο μόνος περιοριστικός όρος σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα χρήσης, αφορούσε σε βάθος χρόνου (ειδικότερα, στο δεύτερο ως άνω δάνειο περιελήφθη όρος που προέβλεπε ως γεγονός καταγγελίας ενδεχόμενη απόκλιση των εσόδων στο τέλος του 3<sup>ου</sup> έτους κατά 40% έναντι του προβλεπόμενου στόχου).

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην από 23.6.2011 έκθεση επανεξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου του Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων και στην από 16.9.2011 ενημέρωση για τα επίμαχα ομολογιακά δάνεια της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων του Τ.Τ. γίνεται έμμεση αναφορά σε κατάχρηση των συνήθων όρων τραπεζικού δανεισμού και ελλιπή παρακολούθηση των δανείων από την τράπεζα:

«...η ελλιπής εξασφάλιση της τράπεζάς μας, λόγω της φύσης των συμβάσεων εκχώρησης των απαιτήσεων, που εναποθέτει στη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας την ακριβή ενημέρωση της τράπεζας, τόσο για τη εξέλιξη των συνεδρίων και τις νέες συμβάσεις, όσο και των αντίστοιχων πληρωμών...το γεγονός ότι στις πιστώτριες τράπεζες εκτός από μικρά όρια που έχουν παρασχεθεί άνευ εξασφαλίσεων, τα χορηγηθέντα κεφάλαια στην πλειονότητά τους έχουν εξασφαλιστεί με προσημείωση ακινήτων και επιταγές πελατείας, τιμολόγια και συμβόλαια, για τα οποία ενώ

έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις από την εταιρία δεν έχουν δοθεί, με συνέπεια να θεωρούμε ότι έχουν εκχωρηθεί σε άλλες τράπεζες – και κατά συνέπεια να έχουν χρηματοδοτηθεί – απαιτήσεις που είναι ήδη εκχωρημένες στην τράπεζά μας...τις επενδυτικές επιλογές των μετόχων της εταιρίας μέσω των εξαγορών-συγχωνεύσεων θυγατρικών τους εταιριών για τις οποίες, ενώ υπήρχε συμβατική υποχρέωση της εταιρίας, δεν ειδοποιηθήκαμε παρά μόνο μετά την οριστικοποίησή τους...το διάστημα αυτό (2011) διενεργήθηκε έλεγχος στα ακίνητα, που σύμφωνα με το Ε9 που είχε προσκομισθεί το 2008 από τους εγγυητές Γριβέα και Βάτσικα, είχαν στην κατοχή τους, καθώς και στο ακίνητο που στεγάζεται η εταιρία στη Μεταμόρφωση Αττικής και στα ακίνητα της εγγυήτριας εταιρίας MODESCO και προέκυψε ότι σχεδόν όλα τα ακίνητα είναι προσημειωμένα σε άλλες τράπεζες ή έχουν γίνει sale & lease back από εταιρίες leasing...».

Κατόπιν τούτων, η ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία της Τράπεζας από την ανωτέρω χρηματοδότηση εκτιμήθηκε στο 100% της απαίτησης, ήτοι στο ποσό των 17.641.000 ευρώ, έναντι σχηματισθισών προβλέψεων ποσοστού 90%, [σχετικό το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, ιδίως σελ. 14, 19 καθώς και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ., ιδίως σελ. 36 επ.], η οποία ζημία εν τέλει βαρύνει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

## **2. Υπόθεση ALAPIS**

Τον Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ. από την εταιρία ALAPIS, συμφερόντων του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, για την ανάληψη από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της διοργάνωσης και διαχείρισης του Ομολογιακού Δανείου, ποσού 100.000.000 ευρώ και διάρκειας επτά (7) ετών που η ALAPIS προτίθετο να εκδώσει, *«προκειμένου να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενες τραπεζικές υποχρεώσεις της και να πραγματοποιήσει στοχευμένες εξαγορές εταιριών, στρατηγικά σημαντικών για την περαιτέρω ανάπτυξη της»*.

Κατόπιν της από 14.9.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., αποτελούμενης από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδη και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα, με την υπ' αριθ. 14/21.9.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο KAMINARH, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, εγκρίθηκε ομόφωνα η χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου στην ALAPIS με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σ' αυτήν.

Στο από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ειδικότερα, αφού περιγράφονται αρχικά τα στοιχεία για την διοργάνωση και διαχείριση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας ALAPIS, η οποία βασίστηκε σε *pro forma* ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες-καταστάσεις για τα έτη 2007 και 2008, καταρτισθείσες από την ALAPIS ABEE και επιβεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, δοθέντος ότι ο Όμιλος είχε πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό εξαγορών και ιδρύσεων θυγατρικών εταιριών, με αποτέλεσμα την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής θέσης του, με αποτέλεσμα τα δεδομένα των χρήσεων 2007 και 2008 να έχουν καταστεί μη συγκρίσιμα.

Ακολούθως, η ως άνω Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., παρότι διαπίστωσε σωρεία αναλαμβανόμενων κινδύνων για την Τράπεζα, και συγκεκριμένα ότι:

**α)** Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία του Ομίλου, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στα Βαλκάνια.

**β)** Ο Όμιλος χρειάζεται σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης για τις εμπορικές και λοιπές ανεξόφλητες απαιτήσεις του λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές από πελάτες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων, και ιδίως από το Ελληνικό Κράτος.

**γ)** Οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα καθορίζονται από το Κράτος και κάθε πίεση προς τα κάτω στις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων ενδέχεται να έχει ουσιώδη αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**δ)** Η πιθανότητα απώλειας μακροπρόθεσμων συμβάσεων του Ομίλου με βασικούς πολυεθνικούς προμηθευτές και πελάτες (π.χ. Novartis AG, Bayer AG, Beckman Coulter, Fresenius Kabi, Henkel και Procter & Gamble) ενδέχεται να έχει ουσιώδες αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**ε)** Η συνεχής και ταχεία ενσωμάτωση νέων εταιριών στη δομή του Ομίλου ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα στη σωστή διαχείριση του συνόλου των εταιριών από τη Μητρική.

**στ)** Υφίσταται ήδη υψηλός τραπεζικός δανεισμός, καθώς η ανάπτυξη του Ομίλου στην πλειοψηφία της έχει γίνει μέσω ανάληψης δανειακών κεφαλαίων.

**ζ)** Ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με τον βασικό του προμηθευτή των λοιπών κλάδων, την εταιρία Νεοχημική Α.Ε., επί τη βάση της οποίας οφείλει να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα πρώτων υλών κάθε χρόνο, με δυνατότητα να ζητήσει την προμήθεια έτερων πρώτων υλών αντί των συμβατικών, με αποτέλεσμα, αν, στην διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, οι υποχρεώσεις αγοράς πρώτων υλών του Ομίλου υπερβούν τις παραγωγικές του ανάγκες, και αν η εταιρία Νεοχημική απορρίψει τυχόν αίτημα για την προμήθεια έτερων πρώτων υλών, ενυπάρχει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί ο Όμιλος να αγοράσει πρώτες ύλες που δεν χρειάζεται για τις παραγωγικές του δραστηριότητες.

**η)** Δεδομένων των πληροφοριών από την αγορά για τα προβλήματα που είχαν ανακύψει από την πώληση της εταιρίας Νεοχημικής στην Carlyle με τον πρώην βασικό μέτοχο Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, πιθανόν να προκύψουν ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, προκειμένου για την επαναγορά από τον ίδιο ή/και την ALAPIS της Νεοχημικής, δεδομένης της στενής σχέσης που

υπάρχει μεταξύ τους, (προμηθευτής πρώτων υλών), εισηγήθηκε θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή και η τελευταία ενέκρινε την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, κρίνοντας ότι οι ως άνω αναφερόμενοι κίνδυνοι για την Τράπεζα, αντισταθμίζονται από τα κάτωθι θετικά, κατά τις εκτιμήσεις της, στοιχεία:

**α)** την σημαντική αύξηση των πωλήσεων του Ομίλου κατά το 2008, καθώς και το καλό περιθώριο λειτουργικού κέρδους, **β)** την βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών της μητρικής εταιρίας, όπως αυτοί θα διαμορφωθούν μετά την πλήρη κάλυψη της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, **γ)** την σημαντική εξειδίκευση των ιδρυτών της εταιρίας και του απασχολούμενου προσωπικού, **δ)** την μεγάλη και πετυχημένη διείσδυση του Ομίλου στην Ελληνική αγορά, **ε)** την προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τραπεζικού δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο για την καλύτερη εξυπηρέτησή του και **στ)** την σε εξέλιξη σημαντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη την 2-10-2009 το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, μεταξύ της εταιρίας ALAPIS, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Περικλή ΛΙΒΑ του Αθανασίου, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, και του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Μάριο Βαρότση, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS «για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης».

Στη συνέχεια, την 27-4-2011, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα ενημέρωσε την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων για την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, την αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών δεικτών και για το αίτημα αλλαγής αυτών, καθώς και την δυνατότητα συγχώνευσης, αλλά και ύπαρξης καθυστερούμενων οφειλών προς τρίτους. Η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή εξώδικης επιστολής για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων, ενώ η εταιρία παρέδωσε επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan) για την περίοδο 2011-2015.

Την 16-12-2011 η εταιρία αιτήθηκε την υπαγωγή στο άρθρο 99 και η Τράπεζα, έπειτα από εισήγηση της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων προς την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, αποφάσισε την λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Στην από 5-12-2011 συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποφασίστηκε η καταγγελία του επίμαχου δανείου, ενώ την 27-6-2012, η Υποδιεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων εισηγήθηκε στην Επιτροπή Επιχειρηματικών Δανείων την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πλέον ο Όμιλος βρίσκεται σε αδράνεια, το δε ποσό της οφειλής ανήλθε την 8-12-2011 σε 97.736.000 ευρώ (: υπόλοιπο από ομολογίες 95.000.000 ευρώ, υπόλοιπο από συμβατικούς τόκους 1.984.000 ευρώ, υπόλοιπο από τόκους υπερημερίας 10.000 ευρώ και δεδουλευμένοι τόκοι 743.000 ευρώ).

Με βάση τα ανωτέρω, ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι εντοπίστηκαν και ήταν γνωστοί, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς οι αναληφθέντες κίνδυνοι, όπως οι αναμενόμενες μειωμένες πωλήσεις, λόγω αρνητικής συγκυρίας, οι ανάγκες για σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης, ο ήδη υπάρχον υψηλός δανεισμός, η πιθανή απώλεια μακροπρόθεσμων συμβάσεων με βασικούς πελάτες, όπως οι εταιρίες Novartis, Bayer, Henkel, Procter&Gamble, Fresenius, η σχεδόν αποκλειστική προμήθεια ελάχιστων ποσοτήτων πρώτων υλών από τη συνδεδεμένη εταιρία Νεοχημική, αλλά και οι πληροφορίες από την αγορά για τα προβλήματα της εξαγοράς της τελευταίας τούτης εταιρίας από την Carlyle, οι οποίοι κίνδυνοι επαληθεύθηκαν στο σύνολό τους, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 30].

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, όπως προκύπτει και από το προαναφερθέν εισηγητικό σημείωμα της 14-9-2009 της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ήταν γνωστός στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας ο υφιστάμενος υψηλός τραπεζικός δανεισμός της εταιρίας ALAPIS, κυρίως λόγω της συνάψεως την 21-12-2007 Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου πενταετούς διάρκειας,

συνολικού ποσού 640.000.000 ευρώ, πληρωτέου ολοσχερώς άμα τη λήξη του, με σκοπό την χρηματοδότηση εξαγορών και την κάλυψη χρηματοοικονομικών αναγκών της.

Από τα στοιχεία δε των πληροφοριών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προέκυπτε ότι η απόφαση για την εν λόγω αύξηση έλαβε χώρα, προκειμένου με το ποσό των 423.150.000 ευρώ που θα αντληθεί, να μειωθεί ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός, (κατά 203.000.000 ευρώ) και να χρηματοδοτηθεί η εξαγορά εταιριών για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας ALAPIS, (κατά 220.000.000 ευρώ). Από τα ως άνω εταιρικά γεγονότα, σε συνδυασμό με τα στοιχεία των επισυναπτόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκύπτει ότι από το έτος 2007 και μετά, οι ενοποιημένες υποχρεώσεις της εταιρίας ALAPIS λόγω της συνάψεως του Κοινοπρακτικού Δανείου είχαν αυξηθεί κατακόρυφα κατά 640.000.000 ευρώ, με αποτέλεσμα οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, από 62.500.000 ευρώ το έτος 2007, να ανέλθουν σε 702.600.000 ευρώ το έτος 2008 και με μικρό χρονικό περιθώριο αποπληρωμής, διάρκειας μόλις πέντε (5) ετών, ενώ παράλληλα, η ALAPIS με την επιτυχή κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου απορρόφησε άλλα 423.000.000 ευρώ από την αγορά, για χρηματοδότηση των χρηματοοικονομικών αναγκών της και για νέες εξαγορές.

Επισημαίνεται δε, ότι από τον επισυναπτόμενο πίνακα της οργανωτικής διάρθρωσης της εταιρίας από το έτος 2006 έως το έτος 2009, ο Όμιλος περιέλαβε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του, συνολικά πενήντα επτά (57) εταιρίες, οι οποίες στην πορεία των ετών, εξαγοράστηκαν, συγχωνεύθηκαν, πωλήθηκαν ή απορροφήθηκαν.

Ενώ λοιπόν, υφίστατο ήδη κατά τον κρίσιμο χρόνο της έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου από το Τ.Τ., ο ως άνω αναφερόμενος υψηλός δανεισμός, μικρής χρονικής διάρκειας, και παρά την παράλληλη απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, γίνεται θετική εισήγηση από την αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγηση Επενδύσεων του Τ.Τ. για περαιτέρω χρηματοδότηση της ALAPIS ύψους 100.000.000 ευρώ, σχετικά



μικρής χρονικής, (επταετούς) διάρκειας, γεγονός που επιβάρυνε έτι περαιτέρω τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρίας, με άμεσο αντίκτυπο στον αναλαμβανόμενο από το Τ.Τ. πιστωτικό κίνδυνο εις βάρος της περιουσίας του.

Περαιτέρω, για την λήψη του εν λόγω δανείου από το Τ.Τ., ως εγγυήτριες εταιρίες υπέγραψαν οι εξής: α) «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», β) «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», γ) «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», δ) «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και ε) «DALL Α.Β.Ε.Ε.».

Οι εν λόγω εγγυήσεις ωστόσο, δεν γίνονται αποδεκτές, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [κατά την οποία, για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: «Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. ι (1), σελ. 36], καθόσον οι ως άνω εγγυήτριες εταιρίες, είναι όλες θυγατρικές της ALAPIS (συνδεδεμένος κίνδυνος), με Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον Περικλή ΛΙΒΑ, ο οποίος την περίοδο της σύναψης του επίμαχου Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ήταν παράλληλα Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εκδότριας εταιρίας (ALAPIS).

Μάλιστα, από ανακοινώσεις της τελευταίας, είχε ήδη γνωστοποιηθεί από την 29-6-2009 ότι «στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ομίλου θα συγχωνεύσει διά απορρόφησης στην θυγατρική η εταιρία ΠΝΓ Γερολυμάτος Α.Ε.Β.Ε., σύμφωνα με τους Ν. 2190/1920 και Ν. 2166/1993, ενώ η 30-6-2009 καθορίζεται ως ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφώμενης εταιρίας».

Ακολούθως, την 7-10-2009, γνωστοποιήθηκε από την ALAPIS η περίληψη του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης των εταιριών, ενώ την 31-12-2009 ανακοινώθηκε ότι την 28-12-2009 εγκρίθηκε η παραπάνω συγχώνευση, καθώς και ότι ολοκληρώθηκε η απορρόφηση της δραστηριότητας των απορρυπαντικών και καλλυντικών της εταιρίας DALL A.E., από την εταιρία ALAPIS. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, παράλληλα με την υποβολή του αιτήματος λήψης του υπό κρίσιν Κοινού Ομολογιακού Δανείου, είχε ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση συγχώνευσης μίας εκ των εγγυητριών (ΠΝΓ Γερολυμάτος) από την αιτούσα εταιρία ALAPIS, ενώ σε τρεις (3) περίπου μήνες από την λήψη του (ΚΟΔ), εγκρίθηκε η συγχώνευσή τους. Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, απορροφήθηκε η δραστηριότητα από μία ακόμη εγγυήτρια, (DALL A.E.) από την ίδια την εταιρία ALAPIS.

Με άλλα λόγια, τέθηκαν ως εγγυήτριες του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου εταιρίες, για τις οποίες είχε ήδη αποφασισθεί η απορρόφησή τους από την ίδια την ALAPIS, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά ο αριθμός των εγγυητριών εταιριών και στην ουσία να εκμηδενίζονται οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις που τέθηκαν για την διασφάλιση της περιουσίας της Τράπεζας. Τα εν λόγω στοιχεία δε, ήταν σε γνώση σου, κατά την υποβολή της ως άνω θετικής εισήγησης για την χορήγηση του επίμαχου δανείου, δεδομένου ότι οι ανακοινώσεις των εταιρικών γεγονότων ήταν εύκολα προσβάσιμες και διαθέσιμες στο ευρύ επενδυτικό κοινό [βλ. και το από 28-4-2011 εξώδικο της Τράπεζας προς την εταιρία ALAPIS].

Τα όσα προαναφέρθηκαν, ενισχύονται και από την συνεχή πτωτική πορεία της τιμής της μετοχής της εταιρίας ALAPIS, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών 2009 - 2010 - 2011. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι τιμές κλεισίματος συγκεκριμένων συνεδριάσεων σε σχέση με τα ως άνω εκτεθέντα εταιρικά γεγονότα, ενώ από το κάτωθι παρατιθέμενο διάγραμμα της πορείας της μετοχής, προκύπτει η συνεχής μείωση της τιμής της, η οποία από τα τέλη Απριλίου – Μαΐου 2011 και έως το τέλος του 2011 ουσιαστικά μηδενίζεται, αφού φτάνει την 30-12-2011 στα 0,025 ευρώ.

|           |                                                |       |
|-----------|------------------------------------------------|-------|
| 3-8-2009  | Ένα μήνα περίπου πριν από την χορήγηση του ΚΟΔ | 34,8€ |
| 14-9-2009 | Εισηγητικό Χορήγησης                           | 24€   |
| 2-10-2009 | Υπογραφή Σύμβασης Χορήγησης ΚΟΔ                | 23,2€ |
| 29-4-2010 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ                        | 12,8€ |
| 28-4-2011 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ και αποστολή εξώδικου  | 0,9€  |

Στην προκειμένη περίπτωση, παρότι ήταν γνωστή στη Διοίκηση του Τ.Τ. η ως άνω οικονομική εικόνα της εταιρίας ALAPIS, δεν έλαβε χώρα καμία ουσιαστική ενέργεια για την παρακολούθηση της πορείας της μετοχής, για την διερεύνηση των λόγων της μεγάλης μείωσης αυτής και εν τέλει για την λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, παρά και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Εκδόσεως του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, υπό το κεφάλαιο 12 στοιχείο 12.2. αυτού, λόγο καταγγελίας συνιστά και το «*εάν επέλθει οποιοδήποτε γεγονός, ή σειρά γεγονότων τα οποία κατά την κρίση της Πλειοψηφίας των Ομολογιούχων, δύναται να επιφέρουν ουσιαστική μεταβολή προς το χειρότερο (i) στις εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα την οικονομική κατάσταση ή τις προοπτικές ή τη λειτουργία της Εκδότριας, (ii) στην ικανότητα της Εκδότριας ή/ και των Εγγυητών να εκπληρώσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους κατά τους όρους του Προγράμματος, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών και (iii) στο κύρος την εισπραξιμότητα και την εκτελεστικότητα του Προγράμματος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών ή των δικαιωμάτων και των ενδίκων μέσων που έχουν οι Ομολογιούχοι δυνάμει του παρόντος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών, κατά της Εκδότριας ή/και των Εγγυητών*».

Ήδη δε το νέο Τ.Τ. προέβη σε καταγγελία του ως άνω επίμαχου δανείου, αφού διείδε την αδυναμία της εταιρίας ALAPIS να εξυπηρετήσει τις υψηλές της υποχρεώσεις. Εν συνεχεία, προκειμένου για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της η Τράπεζα

προέβη μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων σε αίτηση εγγραφής προσημείωσης επί παντός ακινήτου της εταιρίας και των εγγυητών, καθώς και στην λήψη άδειας για συντηρητική κατάσχεση κάθε περιουσιακού στοιχείου τους εις χείρας τρίτων. Ως αποτέλεσμα των ενεργειών της Τράπεζας, απαγορεύτηκε κάθε νομική και πραγματική μεταβολή των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πιστούχου και των εγγυητών, καθώς παρατηρήθηκε ότι μεταβιβάζονται ακίνητά της σε συγγενείς εταιρίες των βασικών μετόχων τους, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει την περιουσία του Τ.Τ., εγκρίνοντας, ως μέλος της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, την χρηματοδότηση της εταιρίας ALAPIS, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί κατά τον χρόνο χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, οι μεγάλες απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η μεγάλη και συνεχής επέκταση του Ομίλου, αλλά και η απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από την αγορά μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Το συνολικό δε ύψος της ζημίας στην προκειμένη περίπτωση, ανέρχεται στο ποσό των 105.384.605,82 ευρώ, (υπόλοιπο δανείου 31-12-2011: 97.736.143,88 ευρώ πλέον τόκοι υπερημερίας έτους 2012 7.648.461,94 ευρώ).

### **3. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

### **3α. Υπόθεση Δανείου 21.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ**

Στις 24-10-2008, (ήτοι 9 ημέρες μετά την εξαγορά του 50% της Bestline από το Τ.Τ.), η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδα και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους, Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρο και Αντώνη ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία, δυνάμει της υπ' αριθ. 73/31-10-2008 απόφασης, ενέκρινε, την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση Ομολογιακού Δανείου, ύψους 21.000.000 ευρώ, διάρκειας 6 ετών και 12μηνης περιόδου χάριτος, υπέρ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ Α.Ε. Σύμφωνα με το από 24-11-2008 Πρόγραμμα Έκδοσης του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και του Τ.Τ., νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, σκοπός ήταν *«η χρησιμοποίησή του για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας στο πλαίσιο των εταιρικών σκοπών της»* και συγκεκριμένα: **α)** ποσό 6.335.000 ευρώ για την αποπληρωμή υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης της εταιρίας προς την Τράπεζα Πειραιώς και **β)** το εναπομείναν ποσό ύψους μέχρι 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η οποία παράλληλα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση *«να χρησιμοποιήσει το Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται»*.

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση του συνολικού ποσού του ως άνω Ομολογιακού Δανείου σε 4 δόσεις των 6.330.000, των 390.000, των 7.000.000 και των 7.000.000 ευρώ αντίστοιχα εντός μηνός, (από 24-11-2008 έως και την 2-12-2008), ενώ για την συμμετοχή της Τράπεζας στην κάλυψη έκδοσης του δανείου αυτού ελήφθησαν οι ακόλουθες εγγυήσεις:

**α)** Δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας διαχείρισης πιστωτικών καρτών Bestline Α.Ε., αξίας 19.800.000 ευρώ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

**γ)** Δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας ΙΝΤΕΡΤΕΚ Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ.

Αναφορικά με τις ως άνω εγγυήσεις επισημαίνονται τα εξής:

Οι εν λόγω εγγυήσεις, κρίνονται παντελώς ανεπαρκείς, (στην ουσία μηδενικές), για την διασφάλιση των απαιτήσεων - συμφερόντων της Τράπεζας για τους ακόλουθους λόγους:

**α)** Όσον αφορά την πρώτη ως άνω εξασφάλιση (δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline), τούτη είναι μη αποδεκτή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [με βάση την οποία για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: *«Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον προέρχεται (η εν λόγω εξασφάλιση) από μετοχές εταιρίας που ελέγχει η ίδια η πιστούχος ΔΕΜΚΟ (συνδεδεμένος κίνδυνος).*

Επιπλέον, οι μετοχές της εταιρίας Bestline ήταν ήδη βεβαρυμμένες με ενέχυρο υπέρ άλλης Τράπεζας, (της Τράπεζας Πειραιώς), ως εξασφάλιση δανείου με υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ. Επιπροσθέτως, η εκτίμηση του 50% των μετοχών της Bestline, που δεσμεύτηκαν υπέρ της Τράπεζας ως εγγύηση, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, βασίστηκε στην αποτίμηση της εταιρίας συνυπολογιζόμενη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της.

Συγκεκριμένα, στην από 24-10-2008 εισήγησή τους προς τα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., περί συμμετοχής της Τράπεζας στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της ΔΕΜΚΟ, αναφέρεται ότι η εμπορική αξία της εταιρίας Bestline,

ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ., «είναι σύμφωνα με την μελέτη της Deloitte 40.000.000 ευρώ».

Ωστόσο, το ως άνω λεχθέν περί της αξίας του 100% της εταιρίας είναι ανακριβές, πέραν από τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν και εκ του ότι ο διπλασιασμός του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρίας, μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο, δεν συνεπάγεται τον διπλασιασμό και της εμπορικής αξίας της. Η εμπορική αξία μιας εταιρίας, εκτός από τα προφανή περιουσιακά στοιχεία της, (πάγια, ίδια κεφάλαια κ.λπ.), εξαρτάται από τα προσδοκώμενα κέρδη, ουσιαστικά δηλαδή από τον κύκλο εργασιών, (τρέχοντα και προβλεπόμενο), ο οποίος με τη σειρά του είναι αποτέλεσμα του εύρους και της ποιότητας του πελατολογίου της εταιρίας που δεν επηρεάζεται (πελατολόγιο) από την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής.

Εξάλλου, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12-2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, **α)** ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και **β)** στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε από την τότε Διοίκηση της Bestline.

**β)** Όσον αφορά την δεύτερη ως άνω εγγύηση, (προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ), κρίνεται επίσης ως μηδενικής αξίας για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας, καθόσον σύμφωνα με την επικρατούσα στην τραπεζική πρακτική, «αρχή της συντηρητικότητας», οι προσωπικές εγγυήσεις, ακόμα και ευηπόληπτων θεωρούμενων προσώπων, δεν τεκμηριώνουν διασφαλιστική αξία υπέρ αυτών, εάν δεν συνοδεύονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, όπως εν προκειμένω, αλλά ενέχουν μόνον ηθική αξία, [σχετικά και Σχόλια πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 3, όπου υπό το κεφάλαιο 1 στον υπολογισμό της διασφαλιστικής αξίας, η προσωπική εγγύηση αποτιμάται με 0%].

Σύμφωνα δε με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ για τον υπολογισμό των αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι εγγυήσεις του φυσικού προσώπου έχουν μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από Νοεμβρίου 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, όπου απεικονίζονται οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιεί η ΤτΕ· για την εγγύηση φυσικού προσώπου ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας].

γ) Όσον αφορά την τρίτη ως άνω εγγύηση, (δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK A.E., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ) και αυτή κρίνεται ανεπαρκής για την διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, καθόσον, αφενός μεν αφορά σε ένα επενδυτικό προϊόν ευμετάβλητο και εκτεθειμένο σε μεγάλες αυξομειώσεις τιμών, όπως είναι οι μετοχές (high risk), χωρίς μάλιστα να διαλαμβάνεται και πρόνοια για την περίπτωση πτώσης της αξίας των τελευταίων κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, αφετέρου δε αποτελεί συνδεδεμένο κίνδυνο, αφού σχετίζεται και πάλι με εταιρία του ίδιου του οφειλέτη (μηδενική διασπορά).

Από την άλλη πλευρά, όπως παρανόμως και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, και συγκεκριμένα του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/2006 και μετέπειτα ΕΤΠΘ 281/2009, προβλέφθηκε στο από 24-11-2008 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ότι ο Διαχειριστής Πληρωμών ή οι Ομολογιούχοι Δανειστές, ήτοι η Τράπεζα, «δεν θα υποχρεούνται, καθ' οιονδήποτε χρόνο, να παρακολουθούν, διαβεβαιώνουν ή επαληθεύουν την κατά τα ανωτέρω χρήση του προϊόντος του Ομολογιακού Δανείου».

### **3β. Υπόθεση δανείων INTERTEL SERVICES AE & D.C. MEDICAL AE**



Την 23-9-2009, εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η απόκτηση των εταιριών, «Village Roadshow Operations Hellas A.E.» (Village Roadshow) και «Village Roadshow Films Distributors A.E.» (Village Films) από τις εταιρίες, «Intertel Services Συστήματα Ηλεκτρονικών & Επικοινωνίας A.E.» (Intertel) και «D.C. Medical AE», 100% θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ΔΕΜΚΟ.

Την 11-9-2009, χρηματοδοτήθηκε από το ΤΤ, η εταιρία Intertel με 48.000.000 ευρώ και η εταιρία D.C. με 5.000.000 ευρώ, με σκοπό την εξαγορά των θυγατρικών του Ομίλου Village, Village Roadshow και Village Films, καθώς και την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Η διάρκεια των δανείων ήταν 12ετής, με δύο χρόνια περίοδο χάριτος, το επιτόκιο euribor 6m+3,75% για τα πρώτα έξι χρόνια και euribor 6m+4,25% για τα επόμενα έξι και οι δόσεις εξαμηνιαίες. Οι ως άνω δανειοδοτήσεις εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. 85/7.8.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη ως πρόεδρο, τον Λυμπέρη Κατσιουλήρη και τους, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Αντώνιο Καμινάρη και Σπύρο Πολίτη, κατόπιν της από 7.8.2009 θετικής εισήγησης της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα του ΤΤ, αποτελούμενη από τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα.

Ως εξασφάλιση για το πρώτο δάνειο, (ύψους 48 εκ. ευρώ) δόθηκε: **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 124.300 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE ROADSHOW), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 2.068.352 ευρώ, ενώ ως εξασφάλιση για το δεύτερο δάνειο, (ύψους 5 εκ. ευρώ) δόθηκε εκ νέου **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 100.000 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE FILMS), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 300.000 ευρώ, [σχετικό το από 7-8-2009 Εισηγητικό Σημείωμα της Επενδυτικής Υπό-Επιτροπής στην Επενδυτική επιτροπή του ΤΤ, η υπ' αριθ. 85/7-8-2009 σχετική απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ και τα από Σεπτεμβρίου 2009, α)

Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 48.000.000 μεταξύ των εταιριών INTERTEL SERVICES / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ και β) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 5.000.000 μεταξύ των εταιριών D.C. MEDICAL / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το ΤΤ επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται στο από Νοέμβριο 2012 πόρισμα ελέγχου του ΤΤ της ΔΕΠΣ και στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του ΤΤ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες. (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες.

Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS για την τριετία 2006-2008 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο

ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS), ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του ΤΤ στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ειδικότερη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, οι έχοντες τη διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας προέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά στην προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ισχύουν όσα ελέχθησαν ανωτέρω, όσον αφορά στο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ. Έτσι, όπως εδόθη, χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, έχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά την εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετική και η ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά στη σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών, Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ

2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση, (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

δ) Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β΄ σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β΄ σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο Σπυρίδων Πολίτης και οι προαναφερόμενοι συγκατηγορούμενοι του, έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων της και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το ΤΤ μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσετε ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε, (η εν λόγω εξαγορά), χωρίς να

υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβετε υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν. Εάν τουναντίον, ειλικρινής πρόθεση τους ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα αποφάσιζαν την θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Και ναι μεν είναι αληθές ότι όσο μεγαλύτερη είναι, (πραγματικά και όχι πλασματικά) μια επιχείρηση τόσο πιο εύκολη είναι και η πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, καθώς και ότι οι διαπροσωπικές σχέσεις του επιχειρηματία με τους υπευθύνους χορηγήσεων έχουν κάποια θετική επίδραση στους όρους δανεισμού, τούτο όμως δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση, ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα μοναδικά και κυρίαρχα κριτήρια της εκάστοτε Τράπεζας για την χορήγηση της αιτούμενης κάθε φορά χρηματοδότησης, και μάλιστα ύψους εκατομμυρίων ευρώ, όπως στην προκειμένη περίπτωση, χωρίς την λήψη μέτρων για την διασφάλιση των συμφερόντων της, όπως τούτο υπαγορεύεται από τους οικείους κανόνες που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες

στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το ΤΤ προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Συγκεκριμένα, κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το ΤΤ, την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (ΒΕΧ - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (ΒΕΧ - 3%), ήτοι με 9%.

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Σπυρίδων Πολίτης και οι συγκατηγορούμενοι του, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις

για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και την από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο, ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

#### **4. ΟΜΙΛΟΣ ZIVANIC - ΒΙΟΣ**

Η χρηματοδοτηθείσα εταιρία, προέκυψε από τη συγχώνευση των εταιριών, «ΒΙΟΣ ΑΕΔΑΕ» και «EXPANDO ΑΕ», με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, που ολοκληρώθηκε στις 19.10.2009.

Μέτοχοι της EXPANDO ΑΕ ήταν η εταιρία, «RACURS INVESTMENTS LIMITED» και ο RADOMIR ZIVANIC σε ποσοστό 90% και 10% αντίστοιχα. Πραγματικός δικαιούχος της RACURS INVESTMENTS LIMITED εμφανίζεται ο RADOMIR ZIVANIC. Μοναδικός μέτοχος της ΒΙΟΣ είναι η EXPANDO ΑΕ και επομένως ο RADOMIR ZIVANIC είναι ο μοναδικός μέτοχος και ιδιοκτήτης και των δύο ως άνω εταιριών.

Η χρηματοδότηση αφορά σε συμμετοχή σε ομολογιακά δάνεια συνολικού ύψους 46.000.000 ευρώ, με διοργανώτρια τη MILLENIUM BANK, προς τις εταιρίες EXPANDO και ΒΙΟΣ. Ειδικότερα, στις 11.6.2009, η MILLENIUM BANK χορήγησε δάνειο 21.800.000 ευρώ προς την EXPANDO, με σκοπό την εξαγορά της ΒΙΟΣ από τη νεοσυσταθείσα εταιρία ειδικού σκοπού EXPANDO, καθώς και δάνειο 24.200.000 ευρώ προς τη ΒΙΟΣ, με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανείου 24.300.000 ευρώ προς την Εθνική Τράπεζα. Προς εξασφάλιση των παραπάνω δανείων παρασχέθηκαν οι παρακάτω εξασφαλίσεις:

**α)** Ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών των εταιριών.

**β)** Υποθήκη 1<sup>ης</sup> σειράς ύψους 29.040.000 ευρώ για το δάνειο της ΒΙΟΣ και 2<sup>ης</sup> σειράς ύψους 26.760.000 ευρώ για το δάνειο της EXPANDO σε ακίνητο συνολικής εκτιμηθείσας αξίας 59.950.000 ευρώ.

**γ)** Εκχώρηση των συμβάσεων μίσθωσης με την κτηματική Υπηρεσία Αθηνών, λήξης τον Σεπτέμβριο του 2014, με αρχικό μηνιαίο μίσθωμα 256.000 ευρώ, αυξανόμενο από το δεύτερο μισθωτικό έτος σύμφωνα με το ΔTK + 1%.

**δ)** Ενέχυρο επί του λογαριασμού κατάθεσης μισθωμάτων.

**ε)** Εκχώρηση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου του ακινήτου.

Κατόπιν της υπ' αριθ. 893/17.6.2009 θετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων, που υπογράφεται από τους, Γεώργιο Στάμνο και Μάριο Βαρότση, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο, τον Λυμπέρη Κατσιουλήρη και τους, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Αντώνιο Καμινάρη και Σπυρίδωνα Πολίτη ως



μέλη, ενέκρινε τη συμμετοχή στα προαναφερόμενα ομολογιακά δάνεια. Σε εκτέλεση της έγκρισης η τράπεζα εκταμίευσε στις 25.6.2009, 17.000.000 ευρώ για την EXPANDO και 19.000.000 ευρώ για τη ΒΙΟΣ, ήτοι ποσοστό 78,30% της συνολικής χρηματοδότησης.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της ΒΙΟΣ για τη χρήση 2008, (πριν από τη χορήγηση του δανείου), προκύπτει ότι ο κύκλος εργασιών της εμφάνιζε βελτίωση (+4,2%), πλην όμως η κεφαλαιακή διάρθρωση δεν ήταν ικανοποιητική, καθώς τα ΙΚ αποτελούσαν μόλις το 4% των συνολικών κεφαλαίων, ενώ στις χρήσεις 2002-2006 η εταιρία είχε αρνητική καθαρή θέση (ΑΚΘ). Το 2009 η συγχωνευθείσα εταιρία παρουσίασε ΑΚΘ, η οποία μειώνεται περαιτέρω μετά τις παρατηρήσεις των ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Τα δάνεια ανέρχονται σε 45.950.000 ευρώ (αυξημένα 48%), παράλληλα εμφανίζεται υπεραξία από τη συγχώνευση 19.464.000 ευρώ και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις 24.269.000 ευρώ. Παρότι ο κύκλος εργασιών είναι αυξημένος, η εταιρία έχει ΖΠΦ εξαιτίας των αυξημένων χρεωστικών τόκων. Το 2011, ο κύκλος εργασιών είναι μειωμένος κατά 10%, ενώ τα ΚΠΦΤ δεν επαρκούν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων και τα τελικά αποτελέσματα καθίστανται ζημιογόνα.

Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολούθησε το ΤΤ, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η τράπεζα συμμετείχε σε Ο/Δ διάρκειας 15 ετών, αυξάνοντας τον δανεισμό της εταιρίας κατά 48%, αν και το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε μόλις 5 έτη για τη λήξη του.

**β)** Το ποσοστό συμμετοχής της τράπεζας στο σύνολο των Ο/Δ είναι αρκετά υψηλό (78,3%), ενώ η διαχείριση του συνόλου του δανεισμού γίνεται από τη MILLENIUM BANK.

**γ)** η τράπεζα συμμετείχε στη χορήγηση δανείου συνολικού ύψους 21.800.000 ευρώ (συμμετοχή τράπεζας 17.000.000 ευρώ) στη νεοσυσταθείσα EXPANDO, της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ήταν μόλις 60.000 ευρώ.

**δ)** Ως προς την εισήγηση της 17.6.2009 διαπιστώθηκαν τα εξής: **1)** δεν έγινε ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των

εταιριών, **2)** δεν έγινε ανάλυση των προηγούμενων μετόχων της ΒΙΟΣ, ενώ δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες για τους μετόχους των PAN EUROPEAN INVESTMENTS SARL και PRIME LAND ENVESTMENTS SARL, καθώς και για τους τελικούς δικαιούχους τους κατά τη στιγμή της πώλησης σε αυτούς της ΒΙΟΣ, **3)** η τράπεζα δεν μερίμνησε να ενημερωθεί για τις ακριβείς συμβάσεις και εκταμιεύσεις στις οποίες είχε προβεί η διοργανώτρια MILLENIUM BANK, προκειμένου να εισηγηθεί προς την Επενδυτική Επιτροπή, δεδομένου ότι στη σύμβαση μεταξύ της MILLENIUM BANK και της εταιρίας, που υπεγράφη στις 11.6.2009, το δάνειο ανερχόταν σε 21.800.000 ευρώ, ενώ στην εισήγηση αναφερόταν 22.300.000 ευρώ, **4)** αναφέρεται ότι η ΒΙΟΣ αποτελεί νεοσύστατη εταιρία (το έτος 2008) με νόμιμο εκπρόσωπο τον Κ. Σαραντόπουλο, ενώ είχε ιδρυθεί το 2001 και εκπροσωπούνταν από τον Ιούνιο του 2009 από τον Krista Sandic.

**ε)** Διαπιστώθηκε έλλειψη φακέλου νομιμοποίησης των εταιριών, καθώς η τράπεζα δεν προνόησε να διαθέτει αντίγραφο του φακέλου των νομιμοποιητικών εγγράφων, παρά μόνο μετά από υπόδειξη του κλιμακίου.

**στ)** Η χρηματοδότηση βασίστηκε σε αποτιμήσεις του ακινήτου που ενδεχομένως παρουσίαζαν αδυναμίες, καθώς η αποτίμηση της Π. Δανός βασίστηκε στην παραδοχή ότι το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε εναπομένουσα διάρκεια 10 ετών (ενώ στην πραγματικότητα έληγε τον 9/2014), ενώ δεν αναλύονται μελλοντικοί κίνδυνοι που απέρρεαν, είτε από την αποχώρηση του μισθωτή, είτε από τη μείωση των μισθωμάτων (που ήδη παρατηρούνταν στην αγορά των εμπορικών ακινήτων). Σημειώνεται ότι τον Ιούνιο του 2011 η αξία του ακινήτου επανεκτιμήθηκε σε 27.000.000 ευρώ, εμφανίζοντας μείωση 55%.

**ζ)** Η τράπεζα ανέλαβε να γίνει ο μεγαλύτερος δανειστής της εταιρίας.

**η)** Η έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών στα Ο/Δ.

**θ)** Η ανυπαρξία διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στη πιστοδοτική πολιτική της τράπεζας, σύμφωνα με την οποία «στόχο της

τράπεζας αποτελεί η χρηματοδότηση επιχειρήσεων, που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ σε C». Επισημαίνεται ότι τον Ιούλιο του 2010 η ΒΙΟΣ είχε διαβάθμιση Ε και τον Φεβρουάριο του 2012 D1.

Ως προς τη διαδικασία παρακολούθησης σημειώνονται τα εξής:

**α)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525093/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της EXPANDO και της MILLENIUM BANK, του ZIVANIC (Α' εγγυητής) και της RACURS INVESTMENTS LIMITED (Β' εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο Α' εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο 6.000 ευρώ και ο Β' εγγυητής 54.000 ευρώ, πλην όμως οι καταθέσεις αυτές ανελήφθησαν αυθημερόν.

**β)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525096/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της ΒΙΟΣ, της MILLENIUM BANK και της EXPANDO (εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο μέχρι του ποσού των 1.978.190 ευρώ, δηλαδή μέχρι του ποσού του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της ΒΙΟΣ, πλην όμως, όπως αναφέρεται στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2010 της ΒΙΟΣ, το μετοχικό κεφάλαιο ακυρώθηκε στις 12.6.2009.

**γ)** Σημειώνεται ότι με το υπ' αριθ. 8484/19.7.2012 υπηρεσιακό σημείωμα της Δ/σης Νομικών Υπηρεσιών της τράπεζας για τη νομιμοποίηση της εταιρίας ΒΙΟΣ αναφέρεται ότι η εταιρία είναι υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009, επισημαίνοντας πληθώρα ελλείψεων στα νομιμοποιητικά έγγραφα, τόσο για τη δανειοδοτούμενη εταιρία, όσο και για την ελέγχουσα εταιρία RACURS INVESTMENTS LIMITED (βλ. σελ. 31-36 στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ).

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, καθώς και τη ρύθμιση των δανείων, με μεταφορά κάποιων δόσεων στη λήξη και την καθυστέρηση ύψους 235.000 ευρώ, τη χαμηλή πιστοληπτική διαβάθμιση της εταιρίας, την επιδείνωση των οικονομικών της στοιχείων, την πλήρη εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από την είσπραξη του μισθώματος, καθώς αυτό προέρχεται από το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο, σε συνδυασμό με την μείωση κατά 20% του μισθώματος από το Δημόσιο, την πιθανή περαιτέρω

μείωσή του λόγω λιτότητας και το ενδεχόμενο μη ανανέωσης του μισθωτηρίου μετά τη λήξη του, τα δυσμενή στοιχεία, (οι SANDIC και ZIVANIC είναι εγγυητές σε στεγαστικό δάνειο 2.250.000 ευρώ, το οποίο εμφανίζει καθυστέρηση 3 μηνών, καταγγελλόμενη πιστωτική κάρτα του ZIVANIC ύψους 19.328 ευρώ), που δικαιολογούν την αδυναμία στήριξης της εταιρίας από το βασικό μέτοχο ZIVANIC, η ζημία του ΤΤ, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 4.667.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του ΤΤ, προβαίνοντας σε χρηματοδότηση των εταιριών ΒΙΟΣ / EXPANDO, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί, κατά τον χρόνο της συμμετοχής στα ως άνω Ομολογιακά Δάνεια, σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, η εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από τα μισθώματα που εισέπραττε από το ένα και μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο και η αρνητική καθαρή θέση που εμφάνιζε κατά το έτος 2009, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

## **5. Υπόθεση EXPRESS HOLIDAYS AE**

Η πιστούχος εταιρία, EXPRESS HOLIDAYS AE δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού και στη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων. Τον Δεκέμβριο του 2007, προχώρησε σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της CARREFOUR TRAVEL από τον όμιλο CARREFOUR-MAPINOΠΟΥΛΟΣ και τον Ιούνιο του 2009 εξαγόρασε το 49% της εταιρίας EUROSTAR AE, θυγατρικής του ΔΟΛ AE, που

διαχειρίζεται το πρακτορείο τουρισμού TRAVELPLAN. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας είναι ο Γεώργιος Δασκαλάκης, ενώ ιδιοκτήτες της μητρικής της εταιρίας FLW FIRST LEISURE WORLD LTD είναι από κοινού οι, Γεώργιος Δασκαλάκης και Βίκτωρ Ρέστης.

Κατόπιν της από 26.7.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφεται από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδη και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, με την υπ' αριθ. 84/31.7.2009 απόφασή της, ενέκρινε τη χορήγηση ομολογιακού δανείου 5ετούς διάρκειας και ποσού 5.000.000 ευρώ προς την εταιρία EXPRESS HOLIDAYS AE.

Σκοπός της χρηματοδότησης ήταν η εξαγορά του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας EUROSTAR από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Σε εξασφάλιση του εν λόγω δανείου δόθηκε εγγύηση από την εταιρία BENDAY LTD, επενδυτική εταιρία μέσω της οποίας ο Βίκτωρ Ρέστης κατέχει το μετοχικό ποσοστό του στη ΔΟΛ ΑΕ και ενεχυρίαση κοινών ονομαστικών μετοχών της ΔΟΛ ΑΕ με ελάχιστο περιθώριο ασφαλείας 150%. Με το παραπάνω εισηγητικό σημείωμα είχαν επισημανθεί ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, που καθιστούσε το ΤΤ τη μεγαλύτερη δανείστρια του οργανισμού, τα σχετικά χαμηλά επίπεδα ρευστότητας της εταιρίας και το γεγονός ότι ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιούνταν είχε επηρεαστεί σημαντικά από την επιδείνωση της κατάστασης της οικονομίας.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, προκύπτει ότι κατά την περίοδο 2008-2011, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε κατά 39%, απόρροια της ευρύτερης οικονομικής κρίσης που έχει επηρεάσει τον κλάδο του τουρισμού. Τα λειτουργικά αποτελέσματα ήταν σταθερά ζημιογόνα και οι διαχρονικές ζημιές αποδυναμώνουν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία έχουν καταστεί αρνητικά από τη χρήση του 2008. Ως προς την πιστοληπτική της ικανότητα, αυτή είχε διαβάθμιση F βάσει της πιο πρόσφατης

αναφοράς της ICAP. Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η δήλωση του πραγματικού δικαιούχου προσκομίστηκε με ημερομηνία 1.11.2010 και 26.4.2012 (μεταγενέστερα της εκταμίευσης του δανείου, στις 15.10.2009), όπου και αναφέρεται ότι πραγματικοί δικαιούχοι της απώτερης μητρικής εταιρίας είναι οι Δασκαλάκης και Ρέστης.

**β)** Η χορήγηση του ομολογιακού δανείου εγκρίθηκε με ιδιαίτερα ελαστικά πιστοδοτικά κριτήρια και ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, όπως ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και απουσία καθορισμού χρηματοοικονομικών δεικτών, χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής και τεκμηριωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου καθώς και ανάλυση των χρηματοροών σε ενοποιημένη βάση κατόπιν της ολοκλήρωσης της εξαγοράς του 49% της EUROSTAR, για την ομαλή αποπληρωμή του δανείου. Τα δε δυσμενή οικονομικά στοιχεία και η οριακή πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας κατά το 2008, όπως χαμηλή ρευστότητα, οριακή κερδοφορία και οριακά ίδια κεφάλαια, καθώς και οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου, δεν δικαιολογούσαν το ύψος του δανείου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο report της ICAP, με ημερομηνία έρευνας την 30.6.2009, που παραδόθηκε στην τράπεζα την 30.7.2009, προτείνεται ανώτατο πιστωτικό όριο για την πιστούχο 90.000 ευρώ. Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η τράπεζα στηρίχθηκε κυρίως στο όνομα και τη φήμη του μετόχου Βίκτωρα Ρέστη, παρά στην αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων και στη λήψη επαρκών καλυμμάτων-εγγυήσεων.

**γ)** Η ποιότητα και σύνθεση των υφιστάμενων, αλλά και των προτεινόμενων εξασφαλίσεων, (ενεχυρίαση μετοχών και προσωπική εγγύηση), κρίνεται μη ικανοποιητική. Σημειώνεται ότι παρατηρείται συνεχής υποκάλυψη του ανοίγματος, καθόσον από τις αρχές του 2010 η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των ενεχυριασμένων μετοχών είναι κατώτερη του ελάχιστου περιθωρίου ασφαλείας 150%, γεγονός καταγγελίας σύμφωνα με το πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου. Μάλιστα, βάσει της τελευταίας αποτίμησης που διενεργήθηκε στις 28.5.2012, οι ενεχυριασμένες

μετοχές καλύπτουν μόνο το 15,38% του υπολοίπου του ομολογιακού δανείου.

δ) Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της πιστούχου είναι αρνητικά από το 2008, ενώ το ποσό των 1.400.000 ευρώ, που έχει κατατεθεί από τους μετόχους για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, όπως αποτυπώνεται στον ισολογισμό της 31.12.2011, δεν θεωρείται ικανοποιητικό, καθόσον τα ΙΚ θα παραμείνουν αρνητικά και μετά την προγραμματιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

ε) Η τράπεζα δεν διαθέτει εκκαθαριστικό σημείωμα (το τελευταίο που προσκομίστηκε ήταν για το οικονομικό έτος 2006) ή Ε9 του Δασκαλάκη, ενώ δεν έχει διενεργηθεί καμία έρευνα της περιουσιακής κατάστασής του (βλ. Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ, σελ. 45-48).

Λαμβάνοντας υπόψη την δεινή οικονομική θέση της πιστούχου, ήτοι χρήσεις με αυξανόμενη ΑΚΘ και ΖΠΦ, με αδυναμία στην κάλυψη των τόκων και μη διαφαινόμενης αύξησης της κερδοφορίας, ανεπαρκούς πηγής αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και έλλειψης ικανοποιητικών εξασφαλίσεων, η ζημία του ΤΤ εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 60% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 2.240.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., εγκρίνοντας την χρηματοδότηση της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS AE, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

## **6. Υπόθεση εταιριών ASPEN-ALMOND-EKTASIS**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε., ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: α) η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009, β) η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009 και γ) η EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ την 8-4-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντιστοίχως, η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε., ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφότερων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο



ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά την διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, λόγω της νεοσύστατης φύσης· μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F.

**3)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της. Η εισήγηση δε της Υπο-Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση

(βασιζόμενη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο. Στην σχετική εισήγηση δε επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς, όμως, σχετική εμπεριστατωμένη ανάλυση. Από τον εν λόγω πίνακα συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010-7/2012 τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

4) Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική, της περιουσίας της Τράπεζας, αξία.

Και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, επισημαίνονται και τα εξής:

Έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, ο Άγγελος Φιλιππίδης και οι συγκατηγορούμενοί του, υπάλληλοι της Τράπεζας, εάν δεν γνώριζαν ότι πραγματικός δικαιούχος των τριών (3) ως άνω πιστούχων εταιριών ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε κάποιο άγνωστο σ' αυτούς, πρόσωπο, που «κρυβόταν» πίσω από μια offshore εταιρία των British Virgin Islands. Εάν, αντιθέτως, γνώριζαν ή είκαζαν ότι πραγματικός δικαιούχος ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, τούτο σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε ένα πρόσωπο, το οποίο, ενώ δεν είχε αντικειμενικά την απαραίτητη φερεγγυότητα για την λήψη του δανείου που έλαβε ως εκπρόσωπος της δανειολήπτριας εταιρίας, EKTASIS DEVELOPMENT A.E. (51.000.000 ευρώ), του έδωσαν επιπλέον και τα ποσά των 22.440.000 ευρώ, των 12.780.000 ευρώ και των 18.480.000 ευρώ, που προαναφέρθηκαν. Εάν τέλος, πίστευαν ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHΤΩΝ A.E. και

ALMOND AKINHΤΩΝ Α.Ε. ήταν αντιστοίχως οι, Σοφία ΤΟΛΟΥ και Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξιοσημείωτο είναι ότι στις φορολογικές δηλώσεις τους για το έτος 2009 δήλωσαν εισόδημα μόλις 7.905 ευρώ η πρώτη και 111.949 ευρώ ο δεύτερος.

**5)** Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**6)** Στην περίπτωση της EKTASIS, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS, μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**7)** Στις περιπτώσεις και των τριών (3) ως άνω εταιριών (ALMOND, ASPEN, EKTASIS) δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**8)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» σας και θεμελιώνει την πρόθεση σας να ζημιώσετε την περιουσία της τράπεζας προς όφελος των ως άνω πιστούχων, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

**9)** Ειδικά στις χορηγήσεις προς τον όμιλο EKTASIS-EYΘΥΜΙΟΥ, παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης έγκρισης.

**10)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων.

**11)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

**12)** Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E. —ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων— ήταν ήδη υπερδανεισμένη από το 2007. Σύμφωνα με την ICAP credit taxing, η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια. Παρά ταύτα, όπως έχει παραπάνω αναφερθεί, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ. Και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψη τους τις πληροφορίες από την ICAP καθυστερημένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα. Και τούτο, παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση-υπέρογκο δανεισμό των εταιριών, **α)** ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., **β)** ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. και **γ)** EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθε σμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των

οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 91.920.000 ευρώ.

### **32. Αντώνιος Καμινάρης του Δημητρίου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Άγγελο Φιλιππίδη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλιέρη, Σπυρίδωνα Πολίτη, Χαράλαμπο Γιαγκούδη, Φωτεινή Κρέστα και Διονύσιο Γκολφινόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (ΤΤ), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και πιστοδοτήσεων προς θυγατρικές του ΤΤ, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων

πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **1. ΟΜΙΛΟΣ ΓΡΙΒΕΑ-BATΣΙΚΑ**

### **Υπόθεση C ν' C International AE**

Τον Μάρτιο και τον Ιούλιο του έτους 2009, με τις υπ' αριθ. 79/13-3-2009 και 84/31-7-2009 αντίστοιχες εγκριτικές αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., η Τράπεζα χρηματοδότησε την εταιρία, «C&C International A.E.», μέσω δύο Ομολογιακών Δανείων εκδόσεως της τελευταίας, ύψους 17.000.000 ευρώ συνολικά, τα οποία καλύφθηκαν από το Τ.Τ., που κατέστη εντεύθεν η βασική πιστοδότρια Τράπεζα.

Τον Μάρτιο του 2009, η Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., που απαρτιζόταν από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο του ΔΣ και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο Καμινάρη, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπυρίδωνα Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε δυνάμει της υπ' αριθ. 79/13-3-2009 απόφασης, την χορήγηση στην εταιρία, «C&C International S.A.» Ομολογιακού Δανείου ύψους 7.000.000 ευρώ, διάρκειας 10 ετών, με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους, καθώς προβλέφθηκε η αποπληρωμή του κεφαλαίου να γίνει τμηματικά και από το τέλος του 4<sup>ου</sup> έτους, λαμβάνοντας υπόψη την θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα, που απαρτιζόταν από τον Χαράλαμπο Γιαγούδη, καθώς και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα. Αναφερόμενος σκοπός του δανείου ήταν *η κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της πιστούχου για την επόμενη δεκαετία.*

Προς εξασφάλιση του ανωτέρω δανείου, συνομολογήθηκε ότι «η εταιρία θα ενεχυριάσει τον λογαριασμό καταθέσεων που τηρεί στο Τ.Τ., στον οποίο θα εμπίπτουν τα έσοδα από τα συνέδρια που έχει αναλάβει. Ο λογαριασμός θα ενεχυριάζεται μέχρι του ποσού

*των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται στην εταιρία».*

Κατά την άποψη - εισήγηση δε της αρμόδιας Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης, με τον τρόπο αυτό «εξασφαλίζεται η πλήρης είσπραξη τόκων ή και κεφαλαίου στην εκάστοτε περίοδο αναφοράς, και μάλιστα πριν καλυφθούν υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους (π.χ. ΙΚΑ). Μοναδικός κίνδυνος για την Τράπεζα αποτελεί η μη είσπραξη εσόδων από την εταιρία για την παροχή των υπηρεσιών της στα συνέδρια. Κάτι τέτοιο βέβαια δεν είναι και πολύ πιθανό, καθώς το πελατολόγιο της εταιρίας (διεθνείς και κρατικοί φορείς, πολυεθνικές επιχειρήσεις κ.λπ.) θεωρείται ιδιαιτέρως ασφαλές».

Στο εισηγητικό επισημάνθηκαν ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, το οποίο καθιστούσε το Τ.Τ. τη μεγαλύτερη δανείστρια τράπεζα, ο υψηλός υφιστάμενος τραπεζικός δανεισμός 12,8 εκ. ευρώ και η αδυναμία εκχώρησης των γεγεννημένων απαιτήσεων. Ακολουθώντας, τον Ιούλιο του 2009, η ίδια ως άνω Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., δυνάμει της υπ' αριθ. 84/31-7-2009 απόφασης, ενέκρινε τη χορήγηση νέου Ομολογιακού Δανείου στην εταιρία C&C International, ύψους 10.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών, λαμβάνοντας υπόψη τη νέα θετική προς τούτο εισήγηση της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα.

Σκοπός του εν λόγω δανείου ήταν η κάλυψη «των σημαντικών κενών ρευστότητας» τα δύο πρώτα χρόνια, ενός νέου εγχειρήματος που είχε αναλάβει η ως άνω εταιρία, ως απόρροια νέας συνεργασίας με διεθνή οίκο για διοργάνωση ιατρικών συνεδρίων.

Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου, δόθηκαν οι ακόλουθες εγγυήσεις: **α)** παρασχέθηκαν οι προσωπικές εγγυήσεις των δύο μετόχων, Κυριάκου ΓΡΙΒΕΑ και Αναστασίας ΒΑΤΣΙΚΑ, και η εταιρική εγγύηση της εταιρίας «MODESCO HOLDING LTD», συμφερόντων των ιδίων ως άνω προσώπων, η οποία φέρεται να διαθέτει σημαντική ακίνητη περιουσία, **β)** συνομολογήθηκε να άγονται σε καταθετικό λογαριασμό της C&C International τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού που η εταιρία θα διοργανώνει, ο οποίος θα είναι ενεχυριασμένος μέχρι του ποσού των οφειλόμενων τόκων ή/και κεφαλαίου της εκάστοτε περιόδου και το υπόλοιπο θα αποδίδεται σταδιακά στην εταιρία, **γ)** προβλέφθηκε η υποχρέωση

της πιστούχου C&C International να ενημερώνει την Τράπεζα για όλες τις Συμβάσεις τις οποίες υπογράφει, (με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πρόγραμμα αποπληρωμής), καθώς και η δυνατότητα της Τράπεζας να καταγγείλει τη Σύμβαση του Ομολογιακού Δανείου σε περίπτωση που τα έσοδα από τα συνέδρια εξωτερικού διαφοροποιηθούν σε σχέση με το πλάνο που παρείχε η εταιρία, και αποκλίνουν μειούμενα κατά ποσοστό πλέον του 40% κατά το τέλος του τρίτου έτους και τέλος, **δ)** προτάθηκε ως εξασφάλιση της Τράπεζας να υφίσταται στην οικεία σύμβαση όρος που θα υποχρεώνει την εταιρία αφενός μεν να μην παραχωρεί, δέχεται ή επιτρέπει να υπάρχουν υποθήκες, προσημειώσεις ή άλλα εμπράγματα βάρη, ασφάλειες και εν γένει δικαιώματα επί των περιουσιακών της στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των ακινήτων της (negative pledge), χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων, αφετέρου δε να μην μεταβάλλει την μετοχική της σύνθεση, ομοίως χωρίς την συναίνεση των ομολογιούχων.

Στο από 27.7.2009 εισηγητικό σημείωμα της Υποεπιτροπής επισημαίνονταν οι ίδιοι κίνδυνοι, όπως και στο πρώτο δάνειο, καθώς και η εμφανής μείωση των πωλήσεων της μητρικής εταιρίας κατά το έτος 2008. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΤτΕ, τα δύο παραπάνω Ομολογιακά Δάνεια, που υπεγράφησαν τελικά μεταξύ του Τ.Τ. και της εταιρίας C&C International S.A., την 23-3-2009 και την 12-8-2009, αντίστοιχα, χορηγήθηκαν υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, καθόσον περιελάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο έναντι ανεπαρκών εξασφαλίσεων, παρά το γεγονός ότι χορηγούνταν σε μια νεοσύστατη εταιρία παροχής υπηρεσιών. Συνεπώς εξαρχής, ήτοι κατά την *συνομολόγηση των υπό έρευνα δανειακών συμβάσεων*, δεν διασφαλιζόνταν τα συμφέροντα και η περιουσία της δανείστριας Τράπεζας.

Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά στις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις του Τ.Τ. προς την εταιρία C&C International, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ κατέληξαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις:



(α) Το ύψος των δανείων είναι υψηλό λαμβανομένων υπόψη των μεγεθών της εταιρίας, χωρίς να υφίστανται ουσιαστικές εξασφαλίσεις (π.χ. γεγενημένες απαιτήσεις ή προσημείωση επί ακινήτου).

(β) Το Τ.Τ. κατέστη με την χορήγηση των δανείων αυτών η μεγαλύτερη πιστοδότρια Τράπεζα.

(γ) Η μεγάλη διάρκεια και η περίοδος χάριτος δεν συνάδουν με το σκοπό του δανείου, ήτοι για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, ενώ, επιπροσθέτως, το σύνολο του ποσού των χρηματοδοτήσεων καταβλήθηκε άμεσα, και όχι σύμφωνα και αναλογικά με τις ανάγκες της πιστούχου.

(δ) Όσον αφορά δε την δυνατότητα εξυπηρέτησης των υπό έρευνα Ομολογιακών Δανείων, σημειώθηκαν τα εξής:

Στο από 4-3-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το πρώτο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οικονομικά στοιχεία του Ομίλου για το έτος 2007, προβλεπόμενα στοιχεία για το έτος 2008 και business plan για τα έτη 2009-2013. Στην περιγραφή δε των αναλαμβανόμενων κινδύνων αναφέρεται ο υψηλός υφιστάμενος δανεισμός, το ύψος του αιτούμενου δανείου και η ουσιαστική αδυναμία εκχώρησης απαιτήσεων.

Ωστόσο, παρά την εν λόγω αναφορά, η αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ. εισηγήθηκε την έγκριση της επίμαχης χρηματοδότησης, λαμβάνοντας υπόψη την ισχυρή θέση του Ομίλου, τη δυναμική ανάπτυξη και τις νέες συνεργασίες, τα περιθώρια κερδοφορίας και τις ικανοποιητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης. Σε τέσσερις (4) μόλις μήνες, προκύπτει νέο αίτημα χρηματοδότησης, λόγω ανάληψης από την πιστούχο νέου project, (οργάνωση ιατρικών συνεδρίων).

Στο από 27-7-2009 εισηγητικό καθορισμού ορίου, (για το δεύτερο Ο/Δ), η ανάλυση οικονομικών στοιχείων βασίζεται σε οριστικά οικονομικά στοιχεία του έτους 2008, όπου προκύπτει ήδη σημαντική υστέρηση έναντι των εκτιμώμενων, (κύκλος εργασιών Ομίλου -17%), χωρίς αυτό και πάλι ν' αποτελέσει αποτρεπτικό στοιχείο για την περαιτέρω χρηματοδότηση, ενώ δεν

προσκομίστηκε επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), στο οποίο να παρουσιάζονται οι αναθεωρημένες εκτιμήσεις.

Βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος 2008, ο Όμιλος παρουσίαζε ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που καλύπτονταν με βραχυπρόθεσμο τραπεζικό δανεισμό, λόγω καταβολής προκαταβολών, (όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις), βραδείας είσπραξης απαιτήσεων, (πέραν του έτους) και ουσιωδών πιστώσεων από το συναλλακτικό του κύκλωμα (λαμβάνοντας και προκαταβολές πελατών). Επακόλουθα, την 31-12-2008 εμφάνιζε βραχυπρόθεσμο δανεισμό 9.133.000 ευρώ πλέον μακροπρόθεσμου 3.827.000 ευρώ, ήτοι ο συνολικός δανεισμός ανέρχονταν στο 58% του κύκλου εργασιών. Με τον πρόσθετο δε δανεισμό που έλαβε από την Τράπεζα (ύψους 17.000.000 ευρώ), ο οποίος, ως ελέγχθη, δεν ήταν συμβατός με τα προηγούμενα μεγέθη του Ομίλου και βασιζόταν μόνο στα προσδοκώμενα και σε μεγάλο βάθος χρόνου μεγέθη, η εταιρία κατέστη υπερδανεισμένη.

Επιπλέον, οι εκτιμήσεις των υπευθύνων αποδείχθηκαν ιδιαίτερα αισιόδοξες, καθόσον υπήρξε ουσιώδης υστέρηση των πραγματοποιηθέντων αποτελεσμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα.

Ειδικότερα, για τη χρήση του έτους 2008, (ήδη δηλαδή πριν από τον επίμαχο χρόνο χορήγησης των Ο/Δ), σημειώθηκε απόκλιση έναντι των εκτιμώμενων προσωρινών στοιχείων (μειωμένος κύκλος εργασιών Ομίλου κατά 17%), ενώ μεγαλύτερη απόκλιση παρατηρείται το έτος 2009 (κύκλος εργασιών μειωμένος κατά -39%) σε σχέση με τον προβλεπόμενο από το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan), εμφανίζοντας μεν κερδοφορία, αλλά με μεγάλη απόκλιση έναντι της προβλεπόμενης κατά -57%.

(ε) Υπήρχαν ελλείψεις σε ποιοτικά στοιχεία στις εισηγήσεις και συγκεκριμένα δεν γινόταν αναφορά στον τρόπο προσέγγισης του πελάτη, σε τυχόν δυσμενή στοιχεία, αλλά και στη διαβάθμιση της πιστούχου από την ICAP· σύμφωνα δε με αναφορά της τελευταίας, η πιστούχος είχε ταξινομηθεί στην κατηγορία D, βάσει στοιχείων της 31-12-2007, έναντι επιθυμητού Rating μέχρι C βάσει της πιστοδοτικής πολιτικής του Εγχειριδίου Διαδικασιών Ο/Δ της Τράπεζας [βλ. και σελ. 8-9 του από το Νοέμβριο του 2012

πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ]. Το 2010-2011 το Icar Rating της εταιρίας ήταν Ε.

**(στ)** Υπήρχε έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών (financial covenants) στα επίμαχα Ομολογιακά Δάνεια. Ο μόνος περιοριστικός όρος σχετικά με τα μελλοντικά αποτελέσματα χρήσης, αφορούσε σε βάθος χρόνου (ειδικότερα, στο δεύτερο ως άνω δάνειο περιελήφθη όρος που προέβλεπε ως γεγονός καταγγελίας ενδεχόμενη απόκλιση των εσόδων στο τέλος του 3<sup>ου</sup> έτους κατά 40% έναντι του προβλεπόμενου στόχου).

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην από 23.6.2011 έκθεση επανεξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου του Τμήματος Πιστωτικής Ανάλυσης και παρακολούθησης Εταιρικών Ομολόγων και στην από 16.9.2011 ενημέρωση για τα επίμαχα ομολογιακά δάνεια της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων του Τ.Τ. γίνεται έμμεση αναφορά σε κατάχρηση των συνήθων όρων τραπεζικού δανεισμού και ελλιπή παρακολούθηση των δανείων από την τράπεζα:

«...η ελλιπής εξασφάλιση της τράπεζάς μας, λόγω της φύσης των συμβάσεων εκχώρησης των απαιτήσεων, που εναποθέτει στη διακριτική ευχέρεια της εταιρίας την ακριβή ενημέρωση της τράπεζας, τόσο για τη εξέλιξη των συνεδρίων και τις νέες συμβάσεις, όσο και των αντίστοιχων πληρωμών...το γεγονός ότι στις πιστώτριες τράπεζες εκτός από μικρά όρια που έχουν παρασχεθεί άνευ εξασφαλίσεων, τα χορηγηθέντα κεφάλαια στην πλειονότητά τους έχουν εξασφαλιστεί με προσημείωση ακινήτων και επιταγές πελατείας, τιμολόγια και συμβόλαια, για τα οποία ενώ έχουν ζητηθεί διευκρινίσεις από την εταιρία δεν έχουν δοθεί, με συνέπεια να θεωρούμε ότι έχουν εκχωρηθεί σε άλλες τράπεζες – και κατά συνέπεια να έχουν χρηματοδοτηθεί – απαιτήσεις που είναι ήδη εκχωρημένες στην τράπεζά μας...τις επενδυτικές επιλογές των μετόχων της εταιρίας μέσω των εξαγορών-συγχωνεύσεων θυγατρικών τους εταιριών για τις οποίες, ενώ υπήρχε συμβατική υποχρέωση της εταιρίας, δεν ειδοποιηθήκαμε παρά μόνο μετά την οριστικοποίησή τους...το διάστημα αυτό (2011) διενεργήθηκε έλεγχος στα ακίνητα, που σύμφωνα με το Ε9 που είχε προσκομισθεί το 2008 από τους εγγυητές Γριβέα και Βάτσικα, είχαν

στην κατοχή τους, καθώς και στο ακίνητο που στεγάζεται η εταιρία στη Μεταμόρφωση Αττικής και στα ακίνητα της εγγυήτριας εταιρίας MODESCO και προέκυψε ότι σχεδόν όλα τα ακίνητα είναι προσημειωμένα σε άλλες τράπεζες ή έχουν γίνει sale & lease back από εταιρίες leasing...».

Κατόπιν τούτων, η ζημία που προκλήθηκε στην περιουσία της Τράπεζας από την ανωτέρω χρηματοδότηση εκτιμήθηκε στο 100% της απαίτησης, ήτοι στο ποσό των 17.641.000 ευρώ, έναντι σχηματισθεισών προβλέψεων ποσοστού 90%, [σχετικό το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, ιδίως σελ. 14, 19 καθώς και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ., ιδίως σελ. 36 επ.], η οποία ζημία εν τέλει βαρύνει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

## **2. Υπόθεση ALAPIS**

Τον Σεπτέμβριο του έτους 2009, υποβλήθηκε αίτημα στην Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ. από την εταιρία ALAPIS, συμφερόντων του Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, για την ανάληψη από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο της διοργάνωσης και διαχείρισης του Ομολογιακού Δανείου, ποσού 100.000.000 ευρώ και διάρκειας επτά (7) ετών που η ALAPIS προτίθετο να εκδώσει, *«προκειμένου να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενες τραπεζικές υποχρεώσεις της και να πραγματοποιήσει στοχευμένες εξαγορές εταιριών, στρατηγικά σημαντικών για την περαιτέρω ανάπτυξή της»*.

Κατόπιν της από 14.9.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., αποτελούμενης από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδη και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα, με την υπ' αριθ. 14/21.9.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Μάριο Βαρότση, Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Γεώργιο ΜΠΡΙΝΤΑΛΟ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, εγκρίθηκε ομόφωνα η χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου στην ALAPIS με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σ' αυτήν.

Στο από 14-9-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ειδικότερα, αφού περιγράφονται αρχικά τα στοιχεία για την διοργάνωση και διαχείριση του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, στη συνέχεια γίνεται μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης της εταιρίας ALAPIS, η οποία βασίστηκε σε *pro forma* ενοποιημένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες-καταστάσεις για τα έτη 2007 και 2008, καταρτισθείσες από την ALAPIS ABEE και επιβεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή, δοθέντος ότι ο Όμιλος είχε πραγματοποιήσει σημαντικό αριθμό εξαγορών και ιδρύσεων θυγατρικών εταιριών, με αποτέλεσμα την μεγέθυνση των δραστηριοτήτων και της χρηματοοικονομικής θέσης του, με αποτέλεσμα τα δεδομένα των χρήσεων 2007 και 2008 να έχουν καταστεί μη συγκρίσιμα.

Ακολούθως, η ως άνω Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του Τ.Τ., παρότι διαπίστωσε σωρεία αναλαμβανόμενων κινδύνων για την Τράπεζα, και συγκεκριμένα ότι:

**α)** Οι τρέχουσες οικονομικές συνθήκες ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τις πωλήσεις και την κερδοφορία του Ομίλου, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στα Βαλκάνια.

**β)** Ο Όμιλος χρειάζεται σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης για τις εμπορικές και λοιπές ανεξόφλητες απαιτήσεις του λόγω των μεγάλων καθυστερήσεων στις πληρωμές από πελάτες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων, και ιδίως από το Ελληνικό Κράτος.

**γ)** Οι τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων στην Ελλάδα καθορίζονται από το Κράτος και κάθε πίεση προς τα κάτω στις τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων ενδέχεται να έχει ουσιώδη αρνητικό αντίκτυπο στην κερδοφορία και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**δ)** Η πιθανότητα απώλειας μακροπρόθεσμων συμβάσεων του Ομίλου με βασικούς πολυεθνικούς προμηθευτές και πελάτες (π.χ. Novartis AG, Bayer AG, Beckman Coulter, Fresenius Kabi, Henkel και Procter & Gamble) ενδέχεται να έχει ουσιώδες αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

**ε)** Η συνεχής και ταχεία ενσωμάτωση νέων εταιριών στη δομή του Ομίλου ενδέχεται να προκαλέσει προβλήματα στη σωστή διαχείριση του συνόλου των εταιριών από τη Μητρική.

**στ)** Υφίσταται ήδη υψηλός τραπεζικός δανεισμός, καθώς η ανάπτυξη του Ομίλου στην πλειοψηφία της έχει γίνει μέσω ανάληψης δανειακών κεφαλαίων.

**ζ)** Ο Όμιλος έχει συνάψει μακροπρόθεσμη σύμβαση προμήθειας με τον βασικό του προμηθευτή των λοιπών κλάδων, την εταιρία Νεοχημική Α.Ε., επί τη βάση της οποίας οφείλει να αγοράζει μια ελάχιστη ποσότητα πρώτων υλών κάθε χρόνο, με δυνατότητα να ζητήσει την προμήθεια έτερων πρώτων υλών αντί των συμβατικών, με αποτέλεσμα, αν, στην διάρκεια μιας δεδομένης περιόδου, οι υποχρεώσεις αγοράς πρώτων υλών του Ομίλου υπερβούν τις παραγωγικές του ανάγκες, και αν η εταιρία Νεοχημική απορρίψει τυχόν αίτημα για την προμήθεια έτερων πρώτων υλών, ενυπάρχει ο κίνδυνος να υποχρεωθεί ο Όμιλος να αγοράσει πρώτες ύλες που δεν χρειάζεται για τις παραγωγικές του δραστηριότητες.

**η)** Δεδομένων των πληροφοριών από την αγορά για τα προβλήματα που είχαν ανακύψει από την πώληση της εταιρίας Νεοχημικής στην Carlyle με τον πρώην βασικό μέτοχο Λαυρέντη ΛΑΥΡΕΝΤΙΑΔΗ, πιθανόν να προκύψουν ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, προκειμένου για την επαναγορά από τον ίδιο ή/και την ALAPIS της Νεοχημικής, δεδομένης της στενής σχέσης που υπάρχει μεταξύ τους, (προμηθευτής πρώτων υλών), εισηγήθηκε θετικά στην Επενδυτική Επιτροπή και η τελευταία ενέκρινε την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, κρίνοντας ότι οι ως άνω αναφερόμενοι κίνδυνοι για την Τράπεζα, αντισταθμίζονται από τα κάτωθι θετικά, κατά τις εκτιμήσεις της, στοιχεία:

**α)** την σημαντική αύξηση των πωλήσεων του Ομίλου κατά το 2008, καθώς και το καλό περιθώριο λειτουργικού κέρδους, **β)** την βελτίωση των χρηματοοικονομικών δεικτών της μητρικής εταιρίας, όπως αυτοί θα διαμορφωθούν μετά την πλήρη κάλυψη της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, **γ)** την σημαντική εξειδίκευση των ιδρυτών της εταιρίας και του απασχολούμενου προσωπικού, **δ)** την

μεγάλη και πετυχημένη διείσδυση του Ομίλου στην Ελληνική αγορά, **ε)** την προσπάθεια αναδιάρθρωσης του τραπεζικού δανεισμού από βραχυπρόθεσμο σε μακροπρόθεσμο για την καλύτερη εξυπηρέτησή του και **στ)** την σε εξέλιξη σημαντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη την 2-10-2009 το οικείο Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 100.000.000 ευρώ, μεταξύ της εταιρίας ALAPIS, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Περικλή ΛΙΒΑ του Αθανασίου, Αντιπρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής, και του Τ.Τ., νόμιμα εκπροσωπούμενο από τον Μάριο Βαρότση, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί το ανωτέρω ποσό από την εταιρία ALAPIS *«για την χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης»*.

Στη συνέχεια, την 27-4-2011, η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα ενημέρωσε την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων για την επιδείνωση της χρηματοοικονομικής κατάστασης, την αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών δεικτών και για το αίτημα αλλαγής αυτών, καθώς και την δυνατότητα συγχώνευσης, αλλά και ύπαρξης καθυστερούμενων οφειλών προς τρίτους. Η Επιτροπή αποφάσισε την αποστολή εξώδικης επιστολής για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων, ενώ η εταιρία παρέδωσε επιχειρηματικό σχέδιο, (business plan) για την περίοδο 2011-2015.

Την 16-12-2011 η εταιρία αιτήθηκε την υπαγωγή στο άρθρο 99 και η Τράπεζα, έπειτα από εισήγηση της Υποδιεύθυνσης Εταιρικών Σχέσεων προς την Επιτροπή Πιστωτικών Θεμάτων, αποφάσισε την λήψη ασφαλιστικών μέτρων. Στην από 5-12-2011 συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποφασίστηκε η καταγγελία του επίμαχου δανείου, ενώ την 27-6-2012, η Υποδιεύθυνση Εταιρικών Σχέσεων εισηγήθηκε στην Επιτροπή Επιχειρηματικών Δανείων την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πλέον ο Όμιλος βρίσκεται σε αδράνεια, το δε ποσό της οφειλής ανήλθε την 8-12-2011 σε 97.736.000 ευρώ (: υπόλοιπο από ομολογίες 95.000.000 ευρώ, υπόλοιπο από συμβατικούς τόκους 1.984.000 ευρώ, υπόλοιπο από τόκους υπερημερίας 10.000 ευρώ και δεδουλευμένοι τόκοι 743.000 ευρώ).

Με βάση τα ανωτέρω, ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, παρότι εντοπίστηκαν και ήταν γνωστοί, δεν αξιολογήθηκαν επαρκώς οι αναληφθέντες κίνδυνοι, όπως οι αναμενόμενες μειωμένες πωλήσεις, λόγω αρνητικής συγκυρίας, οι ανάγκες για σημαντικά ποσά κεφαλαίου κίνησης, ο ήδη υπάρχων υψηλός δανεισμός, η πιθανή απώλεια μακροπρόθεσμων συμβάσεων με βασικούς πελάτες, όπως οι εταιρίες Novartis, Bayer, Henkel, Procter&Gamble, Fresenius, η σχεδόν αποκλειστική προμήθεια ελάχιστων ποσοτήτων πρώτων υλών από τη συνδεδεμένη εταιρία Νεοχημική, αλλά και οι πληροφορίες από την αγορά για τα προβλήματα της εξαγοράς της τελευταίας τούτης εταιρίας από την Carlyle, οι οποίοι κίνδυνοι επαληθεύθηκαν στο σύνολό τους, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 30].

Ήδη κατά τον χρόνο λήψης της σχετικής διαχειριστικής απόφασης και έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, όπως προκύπτει και από το προαναφερθέν εισηγητικό σημείωμα της 14-9-2009 της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων, ήταν γνωστός στους έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας ο υφιστάμενος υψηλός τραπεζικός δανεισμός της εταιρίας ALAPIS, κυρίως λόγω της συνάψεως την 21-12-2007 Κοινοπρακτικού Ομολογιακού Δανείου πενταετούς διάρκειας, συνολικού ποσού 640.000.000 ευρώ, πληρωτέου ολοσχερώς άμα τη λήξη του, με σκοπό την χρηματοδότηση εξαγορών και την κάλυψη χρηματοοικονομικών αναγκών της.

Από τα στοιχεία δε των πληροφοριών της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου προέκυπτε ότι η απόφαση για την εν λόγω αύξηση έλαβε χώρα, προκειμένου με το ποσό των 423.150.000 ευρώ που θα αντληθεί, να μειωθεί ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός, (κατά 203.000.000 ευρώ) και να χρηματοδοτηθεί η εξαγορά εταιριών για την περαιτέρω ανάπτυξη της εταιρίας ALAPIS, (κατά 220.000.000 ευρώ). Από τα ως άνω εταιρικά γεγονότα, σε συνδυασμό με τα στοιχεία των επισυναπτόμενων οικονομικών καταστάσεων, προκύπτει ότι από το έτος 2007 και μετά, οι ενοποιημένες υποχρεώσεις της εταιρίας ALAPIS λόγω της συνάψεως του



Κοινοπρακτικού Δανείου είχαν αυξηθεί κατακόρυφα κατά 640.000.000 ευρώ, με αποτέλεσμα οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, από 62.500.000 ευρώ το έτος 2007, να ανέλθουν σε 702.600.000 ευρώ το έτος 2008 και με μικρό χρονικό περιθώριο αποπληρωμής, διάρκειας μόλις πέντε (5) ετών, ενώ παράλληλα, η ALAPIS με την επιτυχή κάλυψη της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου απορρόφησε άλλα 423.000.000 ευρώ από την αγορά, για χρηματοδότηση των χρηματοοικονομικών αναγκών της και για νέες εξαγορές.

Επισημαίνεται δε, ότι από τον επισυναπτόμενο πίνακα της οργανωτικής διάρθρωσης της εταιρίας από το έτος 2006 έως το έτος 2009, ο Όμιλος περιέλαβε στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του, συνολικά πενήντα επτά (57) εταιρίες, οι οποίες στην πορεία των ετών, εξαγοράστηκαν, συγχωνεύθηκαν, πωλήθηκαν ή απορροφήθηκαν.

Ενώ λοιπόν, υφίστατο ήδη κατά τον κρίσιμο χρόνο της έγκρισης του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου από το Τ.Τ., ο ως άνω αναφερόμενος υψηλός δανεισμός, μικρής χρονικής διάρκειας, και παρά την παράλληλη απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από το Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, γίνεται θετική εισήγηση από την αρμόδια Υπο-Επιτροπή Αξιολόγηση Επενδύσεων του Τ.Τ. για περαιτέρω χρηματοδότηση της ALAPIS ύψους 100.000.000 ευρώ, σχετικά μικρής χρονικής, (επταετούς) διάρκειας, γεγονός που επιβάρυνε έτι περαιτέρω τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της εταιρίας, με άμεσο αντίκτυπο στον αναλαμβανόμενο από το Τ.Τ. πιστωτικό κίνδυνο εις βάρος της περιουσίας του.

Περαιτέρω, για την λήψη του εν λόγω δανείου από το Τ.Τ., ως εγγυήτριες εταιρίες υπέγραψαν οι εξής: α) «Κ.Π. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε. ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», β) «ΦΑΡΜΑΓΟΡΑ Α.Ε. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ», γ) «Π.Ν.Γ. ΓΕΡΟΛΥΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΜΟΡΦΙΑΣ Α.Ε.Β.Ε.», δ) «ΦΑΡΜΑΚΑΠΟΘΗΚΗ ΓΕΡΟΛΦΑΡΜ Α.Ε.» και ε) «DALL Α.Β.Ε.Ε.».

Οι εν λόγω εγγυήσεις ωστόσο, δεν γίνονται αποδεκτές, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [κατά την οποία, για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: «Ύπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον οι ως άνω εγγυήτριες εταιρίες, είναι όλες θυγατρικές της ALAPIS (συνδεδεμένος κίνδυνος), με Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον Περικλή ΛΙΒΑ, ο οποίος την περίοδο της σύναψης του επίμαχου Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ήταν παράλληλα Αντιπρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εκδότριας εταιρίας (ALAPIS).

Μάλιστα, από ανακοινώσεις της τελευταίας, είχε ήδη γνωστοποιηθεί από την 29-6-2009 ότι *«στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του Ομίλου θα συγχωνεύσει διά απορρόφησης στην θυγατρική η εταιρία ΠΝΓ Γερολυμάτος Α.Ε.Β.Ε., σύμφωνα με τους Ν. 2190/1920 και Ν. 2166/1993, ενώ η 30-6-2009 καθορίζεται ως ημερομηνία του ισολογισμού μετασχηματισμού της απορροφώμενης εταιρίας»*.

Ακολούθως, την 7-10-2009, γνωστοποιήθηκε από την ALAPIS η περίληψη του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης των εταιριών, ενώ την 31-12-2009 ανακοινώθηκε ότι την 28-12-2009 εγκρίθηκε η παραπάνω συγχώνευση, καθώς και ότι ολοκληρώθηκε η απορρόφηση της δραστηριότητας των απορρυπαντικών και καλλυντικών της εταιρίας DALL Α.Ε., από την εταιρία ALAPIS. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, παράλληλα με την υποβολή του αιτήματος λήψης του υπό κρίσιν Κοινού Ομολογιακού Δανείου, είχε ήδη ανακοινωθεί η πρόθεση συγχώνευσης μίας εκ των εγγυητριών (ΠΝΓ Γερολυμάτος) από την αιτούσα εταιρία ALAPIS, ενώ σε τρεις (3) περίπου μήνες από την λήψη του (ΚΟΔ), εγκρίθηκε η συγχώνευσή τους. Περαιτέρω, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα,

απορροφήθηκε η δραστηριότητα από μία ακόμη εγγυήτρια, (DALL A.E.) από την ίδια την εταιρία ALAPIS.

Με άλλα λόγια, τέθηκαν ως εγγυήτριες του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου εταιρίες, για τις οποίες είχε ήδη αποφασισθεί η απορρόφησή τους από την ίδια την ALAPIS, με συνέπεια να μειώνεται σημαντικά ο αριθμός των εγγυητριών εταιριών και στην ουσία να εκμηδενίζονται οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις που τέθηκαν για την διασφάλιση της περιουσίας της Τράπεζας. Τα εν λόγω στοιχεία δε, ήταν σε γνώση σου, κατά την υποβολή της ως άνω θετικής εισήγησης για την χορήγηση του επίμαχου δανείου, δεδομένου ότι οι ανακοινώσεις των εταιρικών γεγονότων ήταν εύκολα προσβάσιμες και διαθέσιμες στο ευρύ επενδυτικό κοινό [βλ. και το από 28-4-2011 εξώδικο της Τράπεζας προς την εταιρία ALAPIS].

Τα όσα προαναφέρθηκαν, ενισχύονται και από την συνεχή πτωτική πορεία της τιμής της μετοχής της εταιρίας ALAPIS, καθ' όλη τη διάρκεια των ετών 2009 - 2010 - 2011. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι τιμές κλεισίματος συγκεκριμένων συνεδριάσεων σε σχέση με τα ως άνω εκτεθέντα εταιρικά γεγονότα, ενώ από το κάτωθι παρατιθέμενο διάγραμμα της πορείας της μετοχής, προκύπτει η συνεχής μείωση της τιμής της, η οποία από τα τέλη Απριλίου – Μαΐου 2011 και έως το τέλος του 2011 ουσιαστικά μηδενίζεται, αφού φτάνει την 30-12-2011 στα 0,025 ευρώ.

|           |                                                |       |
|-----------|------------------------------------------------|-------|
| 3-8-2009  | Ένα μήνα περίπου πριν από την χορήγηση του ΚΟΔ | 34,8€ |
| 14-9-2009 | Εισηγητικό Χορήγησης                           | 24€   |
| 2-10-2009 | Υπογραφή Σύμβασης Χορήγησης ΚΟΔ                | 23,2€ |
| 29-4-2010 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ                        | 12,8€ |
| 28-4-2011 | Έκθεση Επανεξέτασης ΚΟΔ και αποστολή εξώδικου  | 0,9€  |

Στην προκειμένη περίπτωση, παρότι ήταν γνωστή στη Διοίκηση του Τ.Τ. η ως άνω οικονομική εικόνα της εταιρίας ALAPIS,

δεν έλαβε χώρα καμία ουσιαστική ενέργεια για την παρακολούθηση της πορείας της μετοχής, για την διερεύνηση των λόγων της μεγάλης μείωσης αυτής και εν τέλει για την λήψη των απαραίτητων μέτρων για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, παρά και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Εκδόσεως του Κοινού Ομολογιακού Δανείου, υπό το κεφάλαιο 12 στοιχείο 12.2. αυτού, λόγο καταγγελίας συνιστά και το «*εάν επέλθει οποιοδήποτε γεγονός, ή σειρά γεγονότων τα οποία κατά την κρίση της Πλειοψηφίας των Ομολογιούχων, δύναται να επιφέρουν ουσιαστική μεταβολή προς το χειρότερο (i) στις εργασίες, τα περιουσιακά στοιχεία και γενικότερα την οικονομική κατάσταση ή τις προοπτικές ή τη λειτουργία της Εκδότριας, (ii) στην ικανότητα της Εκδότριας ή/ και των Εγγυητών να εκπληρώσουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις τους κατά τους όρους του Προγράμματος, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών και (iii) στο κύρος την εισπραξιμότητα και την εκτελεστικότητα του Προγράμματος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών ή των δικαιωμάτων και των ενδίκων μέσων που έχουν οι Ομολογιούχοι δυνάμει του παρόντος, της Συμβάσεως Καλύψεως, των Εξασφαλίσεων και των Ομολογιών, κατά της Εκδότριας ή/και των Εγγυητών*».

Ήδη δε το νέο Τ.Τ. προέβη σε καταγγελία του ως άνω επίμαχου δανείου, αφού διείδε την αδυναμία της εταιρίας ALAPIS να εξυπηρετήσει τις υψηλές της υποχρεώσεις. Εν συνεχεία, προκειμένου για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της η Τράπεζα προέβη μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων σε αίτηση εγγραφής προσημείωσης επί παντός ακινήτου της εταιρίας και των εγγυητών, καθώς και στην λήψη άδειας για συντηρητική κατάσχεση κάθε περιουσιακού στοιχείου τους εις χείρας τρίτων. Ως αποτέλεσμα των ενεργειών της Τράπεζας, απαγορεύτηκε κάθε νομική και πραγματική μεταβολή των υφιστάμενων περιουσιακών στοιχείων της πιστούχου και των εγγυητών, καθώς παρατηρήθηκε ότι μεταβιβάζονται ακίνητά της σε συγγενείς εταιρίες των βασικών μετόχων τους, [σχετικό και το από Δεκέμβριο του 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει την περιουσία του Τ.Τ., εγκρίνοντας, ως μέλος της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, την χρηματοδότηση της εταιρίας ALAPIS, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί κατά τον χρόνο χορήγησης του Ομολογιακού Δανείου σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, οι μεγάλες απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, η μεγάλη και συνεχής επέκταση του Ομίλου, αλλά και η απορρόφηση σημαντικών κεφαλαίων από την αγορά μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί. Το συνολικό δε ύψος της ζημίας στην προκειμένη περίπτωση, ανέρχεται στο ποσό των 105.384.605,82 ευρώ, (υπόλοιπο δανείου 31-12-2011: 97.736.143,88 ευρώ πλέον τόκοι υπερημερίας έτους 2012 7.648.461,94 ευρώ).

### **3. ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

#### **3α. Υπόθεση Δανείου 21.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ**

Στις 24-10-2008, (ήτοι 9 ημέρες μετά την εξαγορά του 50% της Bestline από το Τ.Τ.), η Υπο-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδα και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους, Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ, ως Πρόεδρο και Αντώνη ΚΑΜΙΝΑΡΗ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο ΓΚΟΛΦΙΝΟΠΟΥΛΟ, Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, ως μέλη, η οποία, δυνάμει της υπ' αριθ. 73/31-10-2008

απόφασης, ενέκρινε, την συμμετοχή του Τ.Τ. στην έκδοση Ομολογιακού Δανείου, ύψους 21.000.000 ευρώ, διάρκειας 6 ετών και 12μηνης περιόδου χάριτος, υπέρ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ Α.Ε. Σύμφωνα με το από 24-11-2008 Πρόγραμμα Έκδοσης του εν λόγω Ομολογιακού Δανείου, το οποίο υπογράφηκε μεταξύ της ΔΕΜΚΟ, νομίμως εκπροσωπούμενης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και του Τ.Τ., νομίμως εκπροσωπούμενου από τον Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, σκοπός ήταν *«η χρησιμοποίησή του για την χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας στο πλαίσιο των εταιρικών σκοπών της»* και συγκεκριμένα: **α)** ποσό 6.335.000 ευρώ για την αποπληρωμή υφιστάμενης δανειακής υποχρέωσης της εταιρίας προς την Τράπεζα Πειραιώς και **β)** το εναπομείναν ποσό ύψους μέχρι 14.665.000 ευρώ για την εξυπηρέτηση του εταιρικού σκοπού της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η οποία παράλληλα, ανέλαβε ρητά την υποχρέωση *«να χρησιμοποιήσει το Ο/Δ αποκλειστικά για τον σκοπό που χορηγείται»*.

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση του συνολικού ποσού του ως άνω Ομολογιακού Δανείου σε 4 δόσεις των 6.330.000, των 390.000, των 7.000.000 και των 7.000.000 ευρώ αντίστοιχα εντός μηνός, (από 24-11-2008 έως και την 2-12-2008), ενώ για την συμμετοχή της Τράπεζας στην κάλυψη έκδοσης του δανείου αυτού ελήφθησαν οι ακόλουθες εγγυήσεις:

**α)** Δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας διαχείρισης πιστωτικών καρτών Bestline Α.Ε., αξίας 19.800.000 ευρώ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

**γ)** Δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας ΙΝΤΕΡΤΕΚ Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ.

Αναφορικά με τις ως άνω εγγυήσεις επισημαίνονται τα εξής:

Οι εν λόγω εγγυήσεις, κρίνονται παντελώς ανεπαρκείς, (στην ουσία μηδενικές), για την διασφάλιση των απαιτήσεων - συμφερόντων της Τράπεζας για τους ακόλουθους λόγους:

α) Όσον αφορά την πρώτη ως άνω εξασφάλιση (δέσμευση ποσοστού 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline), τούτη είναι μη αποδεκτή, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ, [με βάση την οποία για να γίνουν δεκτές οι εξασφαλίσεις, πρέπει να ικανοποιούνται οι ακόλουθες, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις: *«Υπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης. Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ιδίου Ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε' παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτοί· βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], καθόσον προέρχεται (η εν λόγω εξασφάλιση) από μετοχές εταιρίας που ελέγχει η ίδια η πιστούχος ΔΕΜΚΟ (συνδεδεμένος κίνδυνος).*

Επιπλέον, οι μετοχές της εταιρίας Bestline ήταν ήδη βεβαρυμμένες με ενέχυρο υπέρ άλλης Τράπεζας, (της Τράπεζας Πειραιώς), ως εξασφάλιση δανείου με υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ. Επιπροσθέτως, η εκτίμηση του 50% των μετοχών της Bestline, που δεσμεύτηκαν υπέρ της Τράπεζας ως εγγύηση, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, βασίστηκε στην αποτίμηση της εταιρίας συνυπολογιζόμενης της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της.

Συγκεκριμένα, στην από 24-10-2008 εισήγησή τους προς τα μέλη της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., περί συμμετοχής της Τράπεζας στην έκδοση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της ΔΕΜΚΟ, αναφέρεται ότι η εμπορική αξία της εταιρίας Bestline, ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ., *«είναι σύμφωνα με την μελέτη της Deloitte 40.000.000 ευρώ».*

Ωστόσο, το ως άνω λεχθέν περί της αξίας του 100% της εταιρίας είναι ανακριβές, πέραν από τους λόγους που ήδη εκτέθηκαν και εκ του ότι ο διπλασιασμός του μετοχικού κεφαλαίου μιας εταιρίας, μη εισηγμένης στο Χρηματιστήριο, δεν συνεπάγεται τον διπλασιασμό και της εμπορικής αξίας της. Η εμπορική αξία μιας εταιρίας, εκτός από τα προφανή περιουσιακά στοιχεία της, (πάγια, ίδια κεφάλαια κ.λπ.), εξαρτάται από τα προσδοκώμενα κέρδη, ουσιαστικά δηλαδή από τον κύκλο εργασιών, (τρέχοντα και προβλεπόμενο), ο οποίος με τη σειρά του είναι αποτέλεσμα του

εύρους και της ποιότητα του πελατολογίου της εταιρίας που δεν επηρεάζεται (πελατολόγιο) από την Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αυτής.

Εξάλλου, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12-2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, **α)** ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και **β)** στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε από την τότε Διοίκηση της Bestline.

**β)** Όσον αφορά την δεύτερη ως άνω εγγύηση, (προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου της εκδότριας Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ), κρίνεται επίσης ως μηδενικής αξίας για την διασφάλιση των απαιτήσεων-συμφερόντων της Τράπεζας, καθόσον σύμφωνα με την επικρατούσα στην τραπεζική πρακτική, «αρχή της συντηρητικότητας», οι προσωπικές εγγυήσεις, ακόμα και ευηπόληπτων θεωρούμενων προσώπων, δεν τεκμηριώνουν διασφαλιστική αξία υπέρ αυτών, εάν δεν συνοδεύονται από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, όπως εν προκειμένω, αλλά ενέχουν μόνον ηθική αξία, [σχετικά και Σχόλια πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 3, όπου υπό το κεφάλαιο 1 στον υπολογισμό της διασφαλιστικής αξίας, η προσωπική εγγύηση αποτιμάται με 0%].

Σύμφωνα δε με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ για τον υπολογισμό των αποδεκτών εξασφαλίσεων, οι εγγυήσεις του φυσικού προσώπου έχουν μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από Νοεμβρίου 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, όπου απεικονίζονται οι συντελεστές απομείωσης που χρησιμοποιεί η ΤτΕ· για την εγγύηση φυσικού προσώπου ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας].

**γ)** Όσον αφορά την τρίτη ως άνω εγγύηση, (δέσμευση ποσοστού 30% των μετοχών της εισηγμένης στο Χ.Α. εταιρίας INTERTEK Α.Ε., της οποίας βασικός μέτοχος ήταν ο Δημήτριος



ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ) και αυτή κρίνεται ανεπαρκής για την διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, καθόσον, αφενός μεν αφορά σε ένα επενδυτικό προϊόν ευμετάβλητο και εκτεθειμένο σε μεγάλες αυξομειώσεις τιμών, όπως είναι οι μετοχές (high risk), χωρίς μάλιστα να διαλαμβάνεται και πρόνοια για την περίπτωση πτώσης της αξίας των τελευταίων κάτω από ένα συγκεκριμένο όριο, αφετέρου δε αποτελεί συνδεδεμένο κίνδυνο, αφού σχετίζεται και πάλι με εταιρία του ίδιου του οφειλέτη (μηδενική διασπορά).

Από την άλλη πλευρά, όπως παρανόμως και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, και συγκεκριμένα του Παραρτήματος 4 της ΠΔΤΕ 2577/2006 και μετέπειτα ΕΤΠΘ 281/2009, προβλέφθηκε στο από 24-11-2008 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Ομολογιακού Δανείου, ότι ο Διαχειριστής Πληρωμών ή οι Ομολογιούχοι Δανειστές, ήτοι η Τράπεζα, *«δεν θα υποχρεούνται, καθ' οιονδήποτε χρόνο, να παρακολουθούν, διαβεβαιώνουν ή επαληθεύουν την κατά τα ανωτέρω χρήση του προϊόντος του Ομολογιακού Δανείου»*.

### **3β. Υπόθεση δανείων INTERTEL SERVICES AE & D.C. MEDICAL AE**

Την 23-9-2009, εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ανταγωνισμού η απόκτηση των εταιριών, «Village Roadshow Operations Hellas A.E.» (Village Roadshow) και «Village Roadshow Films Distributors A.E.» (Village Films) από τις εταιρίες, «Intertel Services Συστήματα Ηλεκτρονικών & Επικοινωνίας A.E.» (Intertel) και «D.C. Medical AE», 100% θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου ΔΕΜΚΟ.

Την 11-9-2009, χρηματοδοτήθηκε από το ΤΤ, η εταιρία Intertel με 48.000.000 ευρώ και η εταιρία D.C. με 5.000.000 ευρώ, με σκοπό την εξαγορά των θυγατρικών του Ομίλου Village, Village Roadshow και Village Films, καθώς και την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Η διάρκεια των δανείων ήταν 12ετής, με δύο χρόνια περίοδο χάριτος, το επιτόκιο euribor 6m+3,75% για τα πρώτα έξι χρόνια και euribor 6m+4,25% για τα επόμενα έξι και οι

δόσεις εξαμηνιαίες. Οι ως άνω δανειοδοτήσεις εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. 85/7.8.2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη ως πρόεδρο, τον Λυμπέρη Κατσιουλήρη και τους, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Αντώνιο Καμινάρη και Σπύρο Πολίτη, κατόπιν της από 7.8.2009 θετικής εισήγησης της Υποεπιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα του ΤΤ, αποτελούμενη από τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα.

Ως εξασφάλιση για το πρώτο δάνειο, (ύψους 48 εκ. ευρώ) δόθηκε: **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 124.300 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE ROADSHOW), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 2.068.352 ευρώ, ενώ ως εξασφάλιση για το δεύτερο δάνειο, (ύψους 5 εκ. ευρώ) δόθηκε εκ νέου **α)** η προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, **β)** η εταιρική εγγύηση της μητρικής ΔΕΜΚΟ και **γ)** συνεστήθη ενέχυρο Ά Τάξης/Σειράς επί 100.000 κοινών μετοχών της εκδότριας (VILLAGE FILMS), ήτοι στο 100% του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας, αξίας 300.000 ευρώ, [σχετικό το από 7-8-2009 Εισηγητικό Σημείωμα της Επενδυτικής Υπό-Επιτροπής στην Επενδυτική επιτροπή του ΤΤ, η υπ' αριθ. 85/7-8-2009 σχετική απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του ΤΤ και τα από Σεπτεμβρίου 2009, α) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 48.000.000 μεταξύ των εταιριών INTERTEL SERVICES / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ και β) Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 5.000.000 μεταξύ των εταιριών D.C. MEDICAL / ΔΕΜΚΟ και του ΤΤ].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το ΤΤ επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται στο από Νοέμβριο 2012 πόρισμα ελέγχου του ΤΤ της ΔΕΠΣ και στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια

όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του ΤΤ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες. (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες.

Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, στο οποίο επισυνάπτεται η προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS για την τριετία 2006-2008 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS), ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του ΤΤ στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα,

[σχετική η ειδικότερη ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως, οι έχοντες τη διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας προέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά στην προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ισχύουν όσα ελέχθησαν ανωτέρω, όσον αφορά στο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ. Έτσι, όπως εδόθη, χωρίς εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, έχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά την εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και ζημιογόνες χρήσεις, [σχετική και η ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

**γ)** Όσον αφορά στη σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών, Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση, (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

**δ)** Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των

εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο Αντώνιος Καμινάρης και οι προαναφερόμενοι συγκατηγορούμενοι του, έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων της και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να γίνει το ΤΤ μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσετε ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε, (η εν λόγω εξαγορά), χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβετε υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν. Εάν τουναντίον, ειλικρινής πρόθεση τους ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα αποφάσιζαν την θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Και ναι μεν είναι αληθές ότι όσο μεγαλύτερη είναι, (πραγματικά και όχι πλασματικά) μια επιχείρηση τόσο πιο εύκολη είναι και η πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, καθώς και ότι οι

διαπροσωπικές σχέσεις του επιχειρηματία με τους υπευθύνους χορηγήσεων έχουν κάποια θετική επίδραση στους όρους δανεισμού, τούτο όμως δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση, ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν τα μοναδικά και κυρίαρχα κριτήρια της εκάστοτε Τράπεζας για την χορήγηση της αιτούμενης κάθε φορά χρηματοδότησης, και μάλιστα ύψους εκατομμυρίων ευρώ, όπως στην προκειμένη περίπτωση, χωρίς την λήψη μέτρων για την διασφάλιση των συμφερόντων της, όπως τούτο υπαγορεύεται από τους οικείους κανόνες που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το ΤΤ προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Συγκεκριμένα, κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το ΤΤ, την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (ΒΕΧ - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (ΒΕΧ - 3%), ήτοι με 9%.

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Αντώνιος Καμινάρης και οι συγκατηγορούμενοι του, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες, VILLAGE

ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και την από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο, ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

#### **4. ΟΜΙΛΟΣ ZIVANIC - ΒΙΟΣ**

Η χρηματοδοτηθείσα εταιρία, προέκυψε από τη συγχώνευση των εταιριών, «ΒΙΟΣ ΑΕΔΑΕ» και «EXPANDO ΑΕ», με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, που ολοκληρώθηκε στις 19.10.2009.

Μέτοχοι της EXPANDO ΑΕ ήταν η εταιρία, «RACURS INVESTMENTS LIMITED» και ο RADOMIR ZIVANIC σε ποσοστό 90% και 10% αντίστοιχα. Πραγματικός δικαιούχος της RACURS INVESTMENTS LIMITED εμφανίζεται ο RADOMIR ZIVANIC. Μοναδικός μέτοχος της ΒΙΟΣ είναι η EXPANDO ΑΕ και επομένως ο RADOMIR ZIVANIC είναι ο μοναδικός μέτοχος και ιδιοκτήτης και των δύο ως άνω εταιριών.

Η χρηματοδότηση αφορά σε συμμετοχή σε ομολογιακά δάνεια συνολικού ύψους 46.000.000 ευρώ, με διοργανώτρια τη MILLENIUM BANK, προς τις εταιρίες EXPANDO και ΒΙΟΣ. Ειδικότερα, στις 11.6.2009, η MILLENIUM BANK χορήγησε δάνειο 21.800.000 ευρώ προς την EXPANDO, με σκοπό την εξαγορά της



ΒΙΟΣ από τη νεοσυσταθείσα εταιρία ειδικού σκοπού EXPANDO, καθώς και δάνειο 24.200.000 ευρώ προς τη ΒΙΟΣ, με σκοπό την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανείου 24.300.000 ευρώ προς την Εθνική Τράπεζα. Προς εξασφάλιση των παραπάνω δανείων παρασχέθηκαν οι παρακάτω εξασφαλίσεις:

**α)** Ενέχυρο επί του συνόλου των μετοχών των εταιριών.

**β)** Υποθήκη 1<sup>ης</sup> σειράς ύψους 29.040.000 ευρώ για το δάνειο της ΒΙΟΣ και 2<sup>ης</sup> σειράς ύψους 26.760.000 ευρώ για το δάνειο της EXPANDO σε ακίνητο συνολικής εκτιμηθείσας αξίας 59.950.000 ευρώ.

**γ)** Εκχώρηση των συμβάσεων μίσθωσης με την κτηματική Υπηρεσία Αθηνών, λήξης τον Σεπτέμβριο του 2014, με αρχικό μηνιαίο μίσθωμα 256.000 ευρώ, αυξανόμενο από το δεύτερο μισθωτικό έτος σύμφωνα με το ΔΤΚ + 1%.

**δ)** Ενέχυρο επί του λογαριασμού κατάθεσης μισθωμάτων.

**ε)** Εκχώρηση του ασφαλιστηρίου συμβολαίου του ακινήτου.

Κατόπιν της υπ' αριθ. 893/17.6.2009 θετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Διαθεσίμων, που υπογράφεται από τους, Γεώργιο Στάμνο και Μάριο Βαρότση, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο, τον Λυμπέρη Κατσιουλήρη και τους, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Αντώνιο Καμινάρη και Σπυρίδωνα Πολίτη ως μέλη, ενέκρινε τη συμμετοχή στα προαναφερόμενα ομολογιακά δάνεια. Σε εκτέλεση της έγκρισης η τράπεζα εκταμίευσε στις 25.6.2009, 17.000.000 ευρώ για την EXPANDO και 19.000.000 ευρώ για τη ΒΙΟΣ, ήτοι ποσοστό 78,30% της συνολικής χρηματοδότησης.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της ΒΙΟΣ για τη χρήση 2008, (πριν από τη χορήγηση του δανείου), προκύπτει ότι ο κύκλος εργασιών της εμφάνιζε βελτίωση (+4,2%), πλην όμως η κεφαλαιακή διάρθρωση δεν ήταν ικανοποιητική, καθώς τα ΙΚ αποτελούσαν μόλις το 4% των συνολικών κεφαλαίων, ενώ στις χρήσεις 2002-2006 η εταιρία είχε αρνητική καθαρή θέση (ΑΚΘ). Το 2009 η συγχωνευθείσα εταιρία παρουσίασε ΑΚΘ, η οποία

μειώνεται περαιτέρω μετά τις παρατηρήσεις των ορκωτών ελεγκτών λογιστών. Τα δάνεια ανέρχονται σε 45.950.000 ευρώ (αυξημένα 48%), παράλληλα εμφανίζεται υπεραξία από τη συγχώνευση 19.464.000 ευρώ και οι ενσώματες ακινητοποιήσεις 24.269.000 ευρώ. Παρότι ο κύκλος εργασιών είναι αυξημένος, η εταιρία έχει ΖΠΦ εξαιτίας των αυξημένων χρεωστικών τόκων. Το 2011, ο κύκλος εργασιών είναι μειωμένος κατά 10%, ενώ τα ΚΠΦΤ δεν επαρκούν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων και τα τελικά αποτελέσματα καθίστανται ζημιογόνα.

Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολούθησε το ΤΤ, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η τράπεζα συμμετείχε σε Ο/Δ διάρκειας 15 ετών, αυξάνοντας τον δανεισμό της εταιρίας κατά 48%, αν και το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε μόλις 5 έτη για τη λήξη του.

**β)** Το ποσοστό συμμετοχής της τράπεζας στο σύνολο των Ο/Δ είναι αρκετά υψηλό (78,3%), ενώ η διαχείριση του συνόλου του δανεισμού γίνεται από τη MILLENIUM BANK.

**γ)** η τράπεζα συμμετείχε στη χορήγηση δανείου συνολικού ύψους 21.800.000 ευρώ (συμμετοχή τράπεζας 17.000.000 ευρώ) στη νεοσυσταθείσα EXPANDO, της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ήταν μόλις 60.000 ευρώ.

**δ)** Ως προς την εισήγηση της 17.6.2009 διαπιστώθηκαν τα εξής: **1)** δεν έγινε ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, **2)** δεν έγινε ανάλυση των προηγούμενων μετόχων της ΒΙΟΣ, ενώ δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες για τους μετόχους των PAN EUROPEAN INVESTMENTS SARL και PRIME LAND ENVESTMENTS SARL, καθώς και για τους τελικούς δικαιούχους τους κατά τη στιγμή της πώλησης σε αυτούς της ΒΙΟΣ, **3)** η τράπεζα δεν μερίμνησε να ενημερωθεί για τις ακριβείς συμβάσεις και εκταμιεύσεις στις οποίες είχε προβεί η διοργανώτρια MILLENIUM BANK, προκειμένου να εισηγηθεί προς την Επενδυτική Επιτροπή, δεδομένου ότι στη σύμβαση μεταξύ της MILLENIUM BANK και της εταιρίας, που υπεγράφη στις 11.6.2009, το δάνειο ανερχόταν σε 21.800.000 ευρώ, ενώ στην εισήγηση αναφερόταν 22.300.000 ευρώ, **4)** αναφέρεται ότι η ΒΙΟΣ αποτελεί νεοσύστατη

εταιρία (το έτος 2008) με νόμιμο εκπρόσωπο τον Κ. Σαραντόπουλο, ενώ είχε ιδρυθεί το 2001 και εκπροσωπούνταν από τον Ιούνιο του 2009 από τον Krista Sandic.

**ε)** Διαπιστώθηκε έλλειψη φακέλου νομιμοποίησης των εταιριών, καθώς η τράπεζα δεν προνόησε να διαθέτει αντίγραφο του φακέλου των νομιμοποιητικών εγγράφων, παρά μόνο μετά από υπόδειξη του κλιμακίου.

**στ)** Η χρηματοδότηση βασίστηκε σε αποτιμήσεις του ακινήτου που ενδεχομένως παρουσίαζαν αδυναμίες, καθώς η αποτίμηση της Π. Δανός βασίστηκε στην παραδοχή ότι το μισθωτήριο συμβόλαιο είχε εναπομένουσα διάρκεια 10 ετών (ενώ στην πραγματικότητα έληγε τον 9/2014), ενώ δεν αναλύονται μελλοντικοί κίνδυνοι που απέρρεαν, είτε από την αποχώρηση του μισθωτή, είτε από τη μείωση των μισθωμάτων (που ήδη παρατηρούνταν στην αγορά των εμπορικών ακινήτων). Σημειώνεται ότι τον Ιούνιο του 2011 η αξία του ακινήτου επανεκτιμήθηκε σε 27.000.000 ευρώ, εμφανίζοντας μείωση 55%.

**ζ)** Η τράπεζα ανέλαβε να γίνει ο μεγαλύτερος δανειστής της εταιρίας.

**η)** Η έλλειψη χρηματοοικονομικών ρητρών στα Ο/Δ.

**θ)** Η ανυπαρξία διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας της πιστούχου, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα στη πιστοδοτική πολιτική της τράπεζας, σύμφωνα με την οποία «στόχο της τράπεζας αποτελεί η χρηματοδότηση επιχειρήσεων, που κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας της ICAP από ΑΑ σε C». Επισημαίνεται ότι τον Ιούλιο του 2010 η ΒΙΟΣ είχε διαβάθμιση Ε και τον Φεβρουάριο του 2012 D1.

Ως προς τη διαδικασία παρακολούθησης σημειώνονται τα εξής:

**α)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525093/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της EXPANDO και της MILLENIUM BANK, του ZIVANIC (Α' εγγυητής) και της RACURS INVESTMENTS LIMITED (Β' εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο Α' εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο

6.000 ευρώ και ο Β' εγγυητής 54.000 ευρώ, πλην όμως οι καταθέσεις αυτές ανελήφθησαν αυθημερόν.

**β)** Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1525096/11.6.2009 σύμβαση Ο/Δ μεταξύ της ΒΙΟΣ, της MILLENIUM BANK και της EXPANDO (εγγυητής), συμφωνήθηκε ότι ο εγγυητής θα συστήσει ενέχυρο μέχρι του ποσού των 1.978.190 ευρώ, δηλαδή μέχρι του ποσού του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της ΒΙΟΣ, πλην όμως, όπως αναφέρεται στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2010 της ΒΙΟΣ, το μετοχικό κεφάλαιο ακυρώθηκε στις 12.6.2009.

**γ)** Σημειώνεται ότι με το υπ' αριθ. 8484/19.7.2012 υπηρεσιακό σημείωμα της Δ/σης Νομικών Υπηρεσιών της τράπεζας για τη νομιμοποίηση της εταιρίας ΒΙΟΣ αναφέρεται ότι η εταιρία είναι υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΕΤΠΘ 281/5/17.3.2009, επισημαίνοντας πληθώρα ελλείψεων στα νομιμοποιητικά έγγραφα, τόσο για τη δανειοδοτούμενη εταιρία, όσο και για την ελέγχουσα εταιρία RACURS INVESTMENTS LIMITED (βλ. σελ. 31-36 στα Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ).

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, καθώς και τη ρύθμιση των δανείων, με μεταφορά κάποιων δόσεων στη λήξη και την καθυστέρηση ύψους 235.000 ευρώ, τη χαμηλή πιστοληπτική διαβάθμιση της εταιρίας, την επιδείνωση των οικονομικών της στοιχείων, την πλήρη εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από την είσπραξη του μισθώματος, καθώς αυτό προέρχεται από το μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο, σε συνδυασμό με την μείωση κατά 20% του μισθώματος από το Δημόσιο, την πιθανή περαιτέρω μείωσή του λόγω λιτότητας και το ενδεχόμενο μη ανανέωσης του μισθωτηρίου μετά τη λήξη του, τα δυσμενή στοιχεία, (οι SANDIC και ZIVANIC είναι εγγυητές σε στεγαστικό δάνειο 2.250.000 ευρώ, το οποίο εμφανίζει καθυστέρηση 3 μηνών, καταγγελλόμενη πιστωτική κάρτα του ZIVANIC ύψους 19.328 ευρώ), που δικαιολογούν την αδυναμία στήριξης της εταιρίας από το βασικό μέτοχο ZIVANIC, η ζημία του ΤΤ, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 20% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 4.667.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του ΤΤ, προβαίνοντας σε χρηματοδότηση των εταιριών

ΒΙΟΣ / EXPANDO, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί, κατά τον χρόνο της συμμετοχής στα ως άνω Ομολογιακά Δάνεια, σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, όπως ήταν ο υψηλός δανεισμός της, η εξάρτηση της βιωσιμότητάς της από τα μισθώματα που εισέπραττε από το ένα και μοναδικό περιουσιακό της στοιχείο και η αρνητική καθαρή θέση που εμφάνιζε κατά το έτος 2009, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

## **5. Υπόθεση EXPRESS HOLIDAYS AE**

Η πιστούχος εταιρία, EXPRESS HOLIDAYS AE δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών τουρισμού και στη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων. Τον Δεκέμβριο του 2007, προχώρησε σε εξαγορά του δικτύου καταστημάτων της CARREFOUR TRAVEL από τον όμιλο CARREFOUR-MAPINOΠΟΥΛΟΣ και τον Ιούνιο του 2009 εξαγόρασε το 49% της εταιρίας EUROSTAR AE, θυγατρικής του ΔΟΛ AE, που διαχειρίζεται το πρακτορείο τουρισμού TRAVELPLAN. Νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας είναι ο Γεώργιος Δασκαλάκης, ενώ ιδιοκτήτες της μητρικής της εταιρίας FLW FIRST LEISURE WORLD LTD είναι από κοινού οι, Γεώργιος Δασκαλάκης και Βίκτωρ Ρέστης.

Κατόπιν της από 26.7.2009 θετικής εισήγησης της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφεται από τον Χαράλαμπο Γιαγκούδη και τους, Μάριο Βαρότση και Φωτεινή Κρέστα, η Επενδυτική Επιτροπή του ΤΤ, αποτελούμενη από τον Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και τους, Αντώνιο Καμινάρη, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Στάμνο, Γεώργιο Μπρίνταλο, Λυμπέρη Κατσιουλήρη και Σπύρο Πολίτη ως μέλη, με

την υπ' αριθ. 84/31.7.2009 απόφασή της, ενέκρινε τη χορήγηση ομολογιακού δανείου 5ετούς διάρκειας και ποσού 5.000.000 ευρώ προς την εταιρία EXPRESS HOLIDAYS AE.

Σκοπός της χρηματοδότησης ήταν η εξαγορά του 49% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας EUROSTAR από τον Δημοσιογραφικό Οργανισμό Λαμπράκη. Σε εξασφάλιση του εν λόγω δανείου δόθηκε εγγύηση από την εταιρία BENDAY LTD, επενδυτική εταιρία μέσω της οποίας ο Βίκτωρ Ρέστης κατέχει το μετοχικό ποσοστό του στη ΔΟΛ ΑΕ και ενεχυρίαση κοινών ονομαστικών μετοχών της ΔΟΛ ΑΕ με ελάχιστο περιθώριο ασφαλείας 150%. Με το παραπάνω εισηγητικό σημείωμα είχαν επισημανθεί ως κίνδυνοι το ύψος του δανείου, που καθιστούσε το ΤΤ τη μεγαλύτερη δανείστρια του οργανισμού, τα σχετικά χαμηλά επίπεδα ρευστότητας της εταιρίας και το γεγονός ότι ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιούνταν είχε επηρεαστεί σημαντικά από την επιδείνωση της κατάστασης της οικονομίας.

Από την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων της πιστούχου, προκύπτει ότι κατά την περίοδο 2008-2011, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε κατά 39%, απόρροια της ευρύτερης οικονομικής κρίσης που έχει επηρεάσει τον κλάδο του τουρισμού. Τα λειτουργικά αποτελέσματα ήταν σταθερά ζημιογόνα και οι διαχρονικές ζημίες αποδυναμώνουν τα ίδια κεφάλαια, τα οποία έχουν καταστεί αρνητικά από τη χρήση του 2008. Ως προς την πιστοληπτική της ικανότητα, αυτή είχε διαβάθμιση F βάσει της πιο πρόσφατης αναφοράς της ICAP. Ως προς την εγκριτική διαδικασία που ακολουθήθηκε, σημειώνονται τα εξής:

**α)** Η δήλωση του πραγματικού δικαιούχου προσκομίστηκε με ημερομηνία 1.11.2010 και 26.4.2012 (μεταγενέστερα της εκταμίευσης του δανείου, στις 15.10.2009), όπου και αναφέρεται ότι πραγματικοί δικαιούχοι της απώτερης μητρικής εταιρίας είναι οι Δασκαλάκης και Ρέστης.

**β)** Η χορήγηση του ομολογιακού δανείου εγκρίθηκε με ιδιαίτερα ελαστικά πιστοδοτικά κριτήρια και ευνοϊκούς όρους χρηματοδότησης, όπως ανεπαρκείς εξασφαλίσεις και απουσία καθορισμού χρηματοοικονομικών δεικτών, χωρίς να έχει προηγηθεί επαρκής και τεκμηριωμένη πιστοληπτική αξιολόγηση της πιστούχου

καθώς και ανάλυση των χρηματοροών σε ενοποιημένη βάση κατόπιν της ολοκλήρωσης της εξαγοράς του 49% της EUROSTAR, για την ομαλή αποπληρωμή του δανείου. Τα δε δυσμενή οικονομικά στοιχεία και η οριακή πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας κατά το 2008, όπως χαμηλή ρευστότητα, οριακή κερδοφορία και οριακά ίδια κεφάλαια, καθώς και οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου, δεν δικαιολογούσαν το ύψος του δανείου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο report της ICAP, με ημερομηνία έρευνας την 30.6.2009, που παραδόθηκε στην τράπεζα την 30.7.2009, προτείνεται ανώτατο πιστωτικό όριο για την πιστούχο 90.000 ευρώ. Κατόπιν των ανωτέρω, προκύπτει ότι η τράπεζα στηρίχθηκε κυρίως στο όνομα και τη φήμη του μετόχου Βίκτωρα Ρέστη, παρά στην αξιολόγηση οικονομικών στοιχείων και στη λήψη επαρκών καλυμμάτων-εγγυήσεων.

**γ)** Η ποιότητα και σύνθεση των υφιστάμενων, αλλά και των προτεινόμενων εξασφαλίσεων, (ενεχυρίαση μετοχών και προσωπική εγγύηση), κρίνεται μη ικανοποιητική. Σημειώνεται ότι παρατηρείται συνεχής υποκάλυψη του ανοίγματος, καθόσον από τις αρχές του 2010 η αποτίμηση του χαρτοφυλακίου των ενεχυριασμένων μετοχών είναι κατώτερη του ελάχιστου περιθωρίου ασφαλείας 150%, γεγονός καταγγελίας σύμφωνα με το πρόγραμμα του ομολογιακού δανείου. Μάλιστα, βάσει της τελευταίας αποτίμησης που διενεργήθηκε στις 28.5.2012, οι ενεχυριασμένες μετοχές καλύπτουν μόνο το 15,38% του υπολοίπου του ομολογιακού δανείου.

**δ)** Τα λογιστικά ίδια κεφάλαια της πιστούχου είναι αρνητικά από το 2008, ενώ το ποσό των 1.400.000 ευρώ, που έχει κατατεθεί από τους μετόχους για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, όπως αποτυπώνεται στον ισολογισμό της 31.12.2011, δεν θεωρείται ικανοποιητικό, καθόσον τα ΙΚ θα παραμείνουν αρνητικά και μετά την προγραμματιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.

**ε)** Η τράπεζα δεν διαθέτει εκκαθαριστικό σημείωμα (το τελευταίο που προσκομίστηκε ήταν για το οικονομικό έτος 2006) ή Ε9 του Δασκαλάκη, ενώ δεν έχει διενεργηθεί καμία έρευνα της περιουσιακής κατάστασής του (βλ. Σχόλια Πιστούχων του ΤΤ, σελ. 45-48).

Λαμβάνοντας υπόψη την δεινή οικονομική θέση της πιστούχου, ήτοι χρήσεις με αυξανόμενη ΑΚΘ και ΖΠΦ, με αδυναμία στην κάλυψη των τόκων και μη διαφαινόμενης αύξησης της κερδοφορίας, ανεπαρκούς πηγής αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων και έλλειψης ικανοποιητικών εξασφαλίσεων, η ζημία του ΤΤ εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό 60% του ακάλυπτου υπολοίπου, ήτοι σε ποσό 2.240.000 ευρώ.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., εγκρίνοντας την χρηματοδότηση της εταιρίας EXPRESS HOLIDAYS ΑΕ, υπό όρους σαφώς επισφαλείς για την περιουσία της Τράπεζας, έναντι ανεπαρκών εγγυήσεων, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων της εταιρίας, της πιστοληπτικής ικανότητάς της και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτής, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ΤΤ, οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί.

## **6. Υπόθεση εταιριών ASPEN-ALMOND-EKTASIS**

Το ΤΤ, κατόπιν σχετικών αιτημάτων των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε., ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. και EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε., προέβη κατά την χρονική περίοδο από 21-1-2009 έως 8-4-2009, σε χρηματοδότησή τους μέσω έκδοσης Ομολογιακών Δανείων, ως εξής: α) η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 22.440.000 ευρώ την 21-1-2009 και 12.780.000 ευρώ την 5-2-2009, β) η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε. έλαβε δάνειο 18.480.000 ευρώ την 5-2-2009 και γ) η EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε. έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ την 8-4-2009.

Κατά το χρόνο που δόθηκαν τα δάνεια, η ASPEN AKINHTΩΝ Α.Ε. ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία,



«ORAMLAKE HOLDINGS LTD» και η τελευταία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «ZURILAKE HOLDINGS LTD», με έδρα τα British Virgin Islands.

Αντιστοίχως, η ALMOND AKINHTΩΝ Α.Ε., ανήκε κατά 100% στην Κυπριακή εταιρία με την επωνυμία, «PORTECALL HOLDINGS LTD», η οποία με τη σειρά της ανήκε κατά 100% στην offshore εταιρία με την επωνυμία, «GENELAKE HOLDINGS LTD», με έδρα ομοίως τα British Virgin Islands. Δικαιούχοι των ως άνω Κυπριακών εταιριών εμφανίζονταν, ο Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, μαζί με την Σοφία Τόλου, ενώ πραγματικός δικαιούχος αμφοτέρων των εταιριών αυτών, είναι ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, ο οποίος είναι επιπροσθέτως, από κοινού με μέλη της οικογένειάς του, και ο πραγματικός δικαιούχος της τρίτης δανειολήπτριας εταιρίας EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.

Κατόπιν των από 22.12.2008, 16.1.2009, 22.12.2008 και 4.2.2009 αντίστοιχων θετικών εισηγήσεων της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, που υπογράφονται από τους, Μάριο Βαρότση, Χαράλαμπο Γιαγκούδη και Φωτεινή Κρέστα, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ. και η τελευταία, αποτελούμενη από τους, Άγγελο Φιλιππίδη, ως Πρόεδρο και Αντώνιο Καμινιάρη, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Γεώργιο ΣΤΑΜΝΟ, Διονύσιο Γκολφινόπουλο, (συμμετέχοντα μόνο στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις και όχι στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση), Γεώργιο Μπρίνταλο, (συμμετέχοντα μόνο στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση και όχι στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις), Λυμπέρη ΚΑΤΣΙΟΥΛΕΡΗ και Σπυρίδωνα ΠΟΛΙΤΗ, (συμμετέχοντα μόνο στις, υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 78/11-2-2009 αποφάσεις και όχι στην 77/30-1-2009), ως μέλη, με τις υπ' αριθ., 76/7.1.2009, (δάνειο ASPEN 22.440.000 ευρώ και δάνειο ALMOND 18.480.000 ευρώ), 77/30.1.2009 (δάνειο ASPEN 12.780.000 ευρώ), και 78/11.2.2009, (δάνειο EKTASIS 51.000.000 ευρώ), αποφάσεις της ενέκρινε τη χορήγηση των προαναφερόμενων δανείων.

Όσον αφορά την διαδικασία των ως άνω δανειοδοτήσεων, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής:

**1)** Οι εισηγήσεις της Υπο-Επιτροπής παρουσίαζαν ανεπαρκή αξιολόγηση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου, καθώς απουσίαζε η ανάλυση των εκτιμώμενων χρηματοροών που θα προέρχονταν από το υπέγγυο ακίνητο, εμφάνιζαν προβληματικό budget plan, δεν αξιολογήθηκαν οι πραγματικοί δικαιούχοι και η δυνατότητά τους να στηρίξουν της εταιρίες, όπως θα εκτεθεί και εν συνεχεία, και δεν ελήφθη υπόψη η επιδεινούμενη κατάσταση στην αγορά των αστικών εμπορικών ακινήτων, η οποία ήταν εμφανής από τις αρχές του 2009.

**2)** Τα δάνεια προς την ALMOND AKINHTΩN A.E. και ASPEN AKINHTΩN A.E. χορηγήθηκαν χωρίς την ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, λόγω της νεοσύστατης φύσης· μεταγενέστερα δε την 14-9-2011 η ASPEN εμφανίζει rating F.

**3)** Η πιστούχος EKTASIS DEVELOPMENT A.E. ήταν υπερδανεισμένη από το έτος 2007, έχοντας πλήθος έργων σε εξέλιξη, καθώς και σημαντικά και έντονα αυξανόμενα βάρη επί των ακινήτων της. Η εισήγηση δε της Υπο-Επιτροπής χαρακτηρίζει «αποδεκτή» την χρηματοοικονομική κατάσταση της εταιρίας και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, γεγονός που δεν συνάδει με σειρά οικονομικών στοιχείων που ήταν σε γνώση των υπευθύνων της Τράπεζας, όπως λ.χ. με το ότι στην σχετική κλαδική ανάλυση (βασιζόμενη σε μελέτη της ICAP), για την αγορά γραφείων, αναφέρεται ότι οι τιμές ενοικίων έχουν μειωθεί και ότι η χρηματοπιστωτική κρίση και η οικονομική ύφεση επηρεάζουν άμεσα τον κλάδο. Στην σχετική εισήγηση δε επισυνάπτεται πίνακας για τον προβλεπόμενο τρόπο αποπληρωμής του Ο/Δ, μέσω των μισθωμάτων, χωρίς, όμως, σχετική εμπεριστατωμένη ανάλυση. Από τον εν λόγω πίνακα συνάγεται ότι για την περίοδο 7/2010-7/2012 τα μηνιαία μισθώματα δεν επαρκούσαν για την εξυπηρέτηση του Ο/Δ και ότι η διαφορά θα καλυπτόταν με τα εισπραχθέντα μισθώματα στην περίοδο χάριτος, ποσά όμως που διατέθηκαν ελεύθερα στην πιστούχο.

**4)** Από κανέναν δεν ζητήθηκαν προσωπικές εγγυήσεις, και δη συνοδευόμενες από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών. Διότι διαφορετικά, η απλή λήψη της προσωπικής εγγύησης, άνευ

άλλου τινός, ενέχει μόνον ηθική και ουδεμία διασφαλιστική, της περιουσίας της Τράπεζας, αξία.

Και μάλιστα στην προκειμένη περίπτωση, ενόψει και του γεγονότος ότι διαμεσολαβούσαν off shore εταιρίες στην αλυσίδα των πραγματικών δικαιούχων των πιστούχων εταιριών, επισημαίνονται και τα εξής:

Έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας, ο Άγγελος Φιλιππίδης και οι συγκατηγορούμενοί του, υπάλληλοι της Τράπεζας, εάν δεν γνώριζαν ότι πραγματικός δικαιούχος των τριών (3) ως άνω πιστούχων εταιριών ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε κάποιο άγνωστο σ' αυτούς, πρόσωπο, που «κρυβόταν» πίσω από μια offshore εταιρία των British Virgin Islands. Εάν, αντιθέτως, γνώριζαν ή είκαζαν ότι πραγματικός δικαιούχος ήταν ο Παναγιώτης ΕΥΘΥΜΙΟΥ, τούτο σημαίνει ότι έδιναν τα εκατομμύρια των δανείων σε ένα πρόσωπο, το οποίο, ενώ δεν είχε αντικειμενικά την απαραίτητη φερεγγυότητα για την λήψη του δανείου που έλαβε ως εκπρόσωπος της δανειολήπτριας εταιρίας, EKTASIS DEVELOPMENT A.E. (51.000.000 ευρώ), του έδωσαν επιπλέον και τα ποσά των 22.440.000 ευρώ, των 12.780.000 ευρώ και των 18.480.000 ευρώ, που προαναφέρθηκαν. Εάν τέλος, πίστευαν ότι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιριών ASPEN AKINHTΩΝ A.E. και ALMOND AKINHTΩΝ A.E. ήταν αντιστοίχως οι, Σοφία ΤΟΛΟΥ και Ευάγγελος ΑΠΟΣΤΟΛΑΤΟΣ, αξιοσημείωτο είναι ότι στις φορολογικές δηλώσεις τους για το έτος 2009 δήλωσαν εισόδημα μόλις 7.905 ευρώ η πρώτη και 111.949 ευρώ ο δεύτερος.

**5)** Στις περιπτώσεις των εταιριών ALMOND και ASPEN, δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια ο σκοπός για τον οποίο δινόταν η χρηματοδότηση.

**6)** Στην περίπτωση της EKTASIS, πέρα από το ότι εγκρίθηκε η ανάληψη δανείου από άλλη Τράπεζα, εγκρίθηκε σημαντικό ποσό για κεφάλαιο κίνησης με μακροπρόθεσμη μορφή. Η δανειολήπτρια EKTASIS, μάλιστα, λίγους μήνες μετά την χορήγηση του δανείου, ζήτησε την υπαγωγή της στο άρθρο 99 του Πτωχευτικού Κώδικα.

**7)** Στις περιπτώσεις και των τριών (3) ως άνω εταιριών (ALMOND, ASPEN, EKTASIS) δεν παρακολουθήθηκε, από μέρους των υπευθύνων της Τράπεζας, η διάθεση των κεφαλαίων που χορηγήθηκαν. Επιπλέον, η μορφή χρηματοδότησης και ειδικότερα η παροχή περιόδου χάριτος, κατά την οποία τα εισπραττόμενα μισθώματα από τα υπέγγυα ακίνητα παρέμεναν στην διάθεση των πιστούχων, αποτέλεσε πρόσθετη έμμεση χρηματοδότηση, που επίσης δεν παρακολουθήθηκε.

**8)** Η Τράπεζα παρείχε στους πιστούχους ALMOND και ASPEN περίοδο χάριτος, προκειμένου να ενισχύσουν την ρευστότητά τους με κεφάλαια προερχόμενα από μισθώματα των ακινήτων. Όμως τα κεφάλαια αυτά, μεταφέρθηκαν με εμβάσματα στο εξωτερικό (Κύπρος) με σκοπό την ίδρυση θυγατρικών. Τούτο βεβαίως έγινε σε βάρος της ρευστότητας των πιστούχων. Στοιχείο δε που καταδεικνύει με σαφήνεια την «γνώση» σας και θεμελιώνει την πρόθεσή σας να ζημιώσετε την περιουσία της τράπεζας προς όφελος των ως άνω πιστούχων, είναι και το ότι η μεταφορά των κεφαλαίων που αναφέρθηκαν ανωτέρω έγινε μέσω της ίδιας της Τράπεζας, οι υπηρεσίες της οποίας απέστειλαν τα σχετικά εμβάσματα των πιστούχων εταιριών στις θυγατρικές τους, θυγατρικές οι οποίες αποτιμήθηκαν στη συνέχεια ως μηδενικής αξίας, γεγονός που επιδείνωσε περαιτέρω την ήδη αρνητική καθαρή θέση των πιστούχων εταιριών.

**9)** Ειδικά στις χορηγήσεις προς τον όμιλο EKTASIS-EYΘΥΜΙΟΥ, παρότι είχαν αρχίσει να διαφαίνονται οι αρνητικές προοπτικές του κλάδου δραστηριοποίησης (πτώση τιμών και μισθωμάτων ακινήτων), τούτο δεν ελήφθη υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση της εισήγησης έγκρισης.

**10)** Στην περίπτωση της ALMOND, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έκαναν ανεπαρκή αξιολόγηση κινδύνου σχετικά με το υπέγγυο ακίνητο. Συγκεκριμένα, δεν διαπίστωσαν έγκαιρα, δηλαδή πριν από την χορήγηση, αλλά μεταγενέστερα, τα προβλήματα αρτιότητας των υπέγγυων οικοπέδων.

**11)** Οι εισηγήσεις της Υπο-επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων για τις χορηγήσεις προς ALMOND και ASPEN είχαν ανεπαρκή αξιολόγηση και τα δάνεια χορηγήθηκαν χωρίς την

ύπαρξη πιστοληπτικής διαβάθμισης από την ICAP, αφού επρόκειτο για νεοσύστατες εταιρίες.

**12) Η EKTASIS DEVELOPMENT A.E.** —ήδη κατά τον χρόνο των χορηγήσεων των επίμαχων δανείων— ήταν ήδη υπερδανεισμένη από το 2007. Σύμφωνα με την ICAP credit taxing, η πιστούχος διαβαθμιζόταν με D και είχε ανώτατο πιστωτικό όριο 3,2 εκατομμύρια. Παρά ταύτα, όπως έχει παραπάνω αναφερθεί, έλαβε δάνειο 51.000.000 ευρώ. Και στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι της Τράπεζας έλαβαν υπόψη τους τις πληροφορίες από την ICAP καθυστερημένα και συγκεκριμένα την 6-5-2009, όταν δηλαδή η κρινόμενη δανειοδότηση είχε λάβει χώρα. Και τούτο, παρά το ότι γνώριζαν ήδη τα ισοζύγια του Δεκεμβρίου 2008, της παραπάνω εταιρίας.

Με τις ως άνω ενέργειές του ζημίωσε εν γνώσει του την περιουσία του Τ.Τ., προβαίνοντας σε χρηματοδότηση-υπέρογκο δανεισμό των εταιριών, **α) ASPEN ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε., β) ALMOND ΑΚΙΝΗΤΩΝ Α.Ε. και γ) EKTASIS DEVELOPMENT Α.Ε.**, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, χωρίς να προβεί σε ορθή και αντικειμενική αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων των πιστούχων, της πιστοληπτικής ικανότητάς τους και των δεδομένων του κλάδου δραστηριότητας αυτών, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας του και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, κατά το συνολικό ποσό των 104.700.000 ευρώ.

### **33. Λυδία Κεκρίδου του Ευσταθίου:**

Στην Αθήνα, στις 17-12-2010, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς της, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Μάριο Βαρότση, Χάρη Σιγανό, Αναστασία Σακελλαρίου, Περικλή Χανάκη, Παναγιώτα Μπέζα, Χρήστο Μαρούσο, Ιωάννη Τσαγδή, Σπυρίδωνα Παντελιά, Αθανάσιο Χασάπη, Φωτεινή Κρέστα και Ιωάννη Λεβεντίδη, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (εφεξής Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει της και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές της, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

### **ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

**Υπόθεση      δανείου      25.000.000      ευρώ      προς  
ΔΕΜΚΟ/GARDEN BEACH ΑΕ**

Στις 17-12-2010, η αρμόδια Υπό-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, αποτελούμενη από τους, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ.,

αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Σπυρίδωνα Παντελιά και Λυδία Κεκρίδου, ως μέλη και η τελευταία ενέκρινε, δυνάμει της υπ' αριθ. 109/17-12-2010 σχετικής απόφασης, την ανάληψη εκ μέρους του Τ.Τ. της έκδοσης του νέου Ομολογιακού Δανείου που η ΔΕΜΚΟ επρόκειτο να εκδώσει για το ποσό των 25.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών.

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση ολόκληρου του ποσού του νέου αυτού δανείου την 23-12-2010. Σύμφωνα, ειδικότερα, με το από 23-12-2010 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου μεταξύ της ΔΕΜΚΟ/ Garden Beach Α.Ε., νομίμως εκπροσωπούμενης από την Ελένη ΞΗΝΤΑΡΑΚΟΥ και του Τ.Τ., το οποίο συμμετείχε ως μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος, νομίμως εκπροσωπούμενο από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, το προϊόν του, ύψους 25.000.000 ευρώ, που αποσκοπούσε στην χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας, θα χρησιμοποιείτο: **α)** κατά ποσό 20.000.000 ευρώ για την συμμετοχή της ΔΕΜΚΟ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «Ελληνικές Ξενοδοχειακές Τουριστικές και Γεωργικές Επιχειρήσεις Garden Beach Α.Ε.», της οποίας πραγματικός δικαιούχος είναι ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ (εφεξής Garden Beach Α.Ε.), προκειμένου η εκδότρια εταιρία ΔΕΜΚΟ να αποκτήσει το 51% του μετοχικού κεφαλαίου αυτής και **β)** κατά το εναπομείναν ποσό των 5.000.000 ευρώ, *«για την περαιτέρω ανάπτυξη των εταιρικών δραστηριοτήτων της ΔΕΜΚΟ Α.Ε.»*.

Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, ελήφθησαν οι εξής εγγυήσεις:

**α)** Έγγραφη προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 31.250.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του πραγματικού δικαιούχου και κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**γ)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**δ)** Εκχώρηση - ενεχυρίαση απαιτήσεων της εταιρίας Garden Beach Α.Ε. (εγγυητής) από ασφαλιστικές αποζημιώσεις στα πλαίσια συμβάσεων που αφορούν την ασφάλιση των ακινήτων. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το παράρτημα IV της δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή οι εκδότριες ή οι εγγυήτριες εταιρίες όφειλαν να μεριμνούν για τη διατήρηση, καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις στην Τράπεζα ελεύθερες από κάθε βάρος σε ποσοστό που θα αναλογούσε στο 60% του εκάστοτε ανεξόφλητου υπολοίπου του χρέους για το πρώτο έτος λειτουργίας του δανείου και στο 100% από το δεύτερο έτος από τη χορήγηση του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Αναφορικά με την χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Το Τ.Τ. ενέκρινε και χορήγησε το επίμαχο Ομολογιακό Δάνειο στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, παρότι επισημάνθηκαν ρητά οι κίνδυνοι για την Τράπεζα που μπορεί να επιφέρουν:

**α)** Η εμφανής επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της ΔΕΜΚΟ κατά την κλειόμενη χρήση 2009 (επέκταση ζημιών, υποτίμηση αξίας συμμετοχών κ.λπ.) και η αύξηση των δανειακών της κεφαλαίων στο 11μηνο του 2010, καθώς.

**β)** Η αυξημένη έκθεση της Τράπεζας στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ γενικότερα. Ειδικότερα, η χρηματοοικονομική ανάλυση της ΔΕΜΚΟ παρουσιάζεται διαχρονικά αρνητική, με τα ΚΠΦΤ να είναι στα - 10.000.000 ευρώ το 2007, -10.500.000 ευρώ το 2008 και - 7.600.000 ευρώ το 2009, οι ΖΗΜΙΕΣ να ανέρχονται στα 15.000.000 ευρώ το 2007, 2.600.000 ευρώ το 2008 και 12.000.000 ευρώ το 2009, ενώ περαιτέρω η εταιρία εμφανίζει αξιόλογα αποθεματικά και δη ταμείο 90.000.000 ευρώ, στις 31.12.2009, που καθιστά αξιοπερίεργη την ανάγκη χρηματοδότησής της. Σύμφωνα, μάλιστα, με τα σχόλια των Ορκωτών Λογιστών για τον ισολογισμό του έτους 2009 της ΔΕΜΚΟ, τα Ίδια Κεφάλαια της εταιρίας, ενώ εμφανίζονται να είναι ύψους 310,68 εκατ. ευρώ, θα έπρεπε να εμφανίζονται ουσιαστικά μειωμένα κατά 107,8 εκατ. ευρώ (απόκλιση 33,3%).



Ωστόσο παρά το γεγονός ότι σας ήταν γνωστά τα ως άνω ζημιογόνα αποτελέσματα και η διαχρονική επιδείνωσή τους, τελικώς εγκρίθηκε η εκ νέου χρηματοδότηση της ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. —και μάλιστα σε χρονική περίοδο αδιαμφισβήτητης οικονομικής κρίσης της Χώρας και συνακόλουθα του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος— καθόσον θεωρήθηκε από τους υπευθύνους της Τράπεζας ότι οι ανωτέρω κίνδυνοι αντισταθμίζονται από:

- την επαρκή κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας μέσω της παροχής εγγυήσεων (προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και εταιρική εγγύηση «GARDEN BEACH Α.Ε.»).
- την αξία των παρεχόμενων εξασφαλίσεων: η Τράπεζα εξακολουθεί να έχει ενεχυριασμένο το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», η αξία του οποίου ανερχόταν το 2008 σε Ευρώ 19,8 εκατ., οπότε ο δείκτης κάλυψης του δανείου θα διαμορφωνόταν σε 141% το οποίο κρίνεται και πάλι ικανοποιητικό.
- το σύνολο των εκτάσεων/κτισμάτων που δίδεται ως εξασφάλιση αναφορικά με το καινούριο δάνειο, η αποτίμηση του οποίου δίνει έναν δείκτη κάλυψης 166% για την Τράπεζα, ο οποίος για ένα μη εμπορικό ακίνητο κρίνεται επαρκής.
- τη διεύρυνση της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων.
- την πολύ καλή μέχρι σήμερα συναλλακτική συμπεριφορά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και την ομαλή αποπληρωμή του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της.

Όμως, οι ανωτέρω παραδοχές της Τράπεζας, ουδόλως ευσταθούν και δεν αντισταθμίζουν σε καμία περίπτωση τους διαπιστωθέντες κινδύνους για την περιουσία της, διότι:

**α)** Δεν καλύπτονται επαρκώς οι απαιτήσεις της Τράπεζας από την παροχή της προσωπικής εγγύησης του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και της εταιρικής εγγύησης της GARDEN BEACH Α.Ε. Για την ακρίβεια οι εν λόγω εγγυήσεις έχουν, ως ελέχθη και ανωτέρω, μηδενική διασφαλιστική αξία, η μεν προσωπική εγγύηση καθόσον δεν συνοδεύεται και από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, η δε εταιρική εγγύηση της GARDEN BEACH Α.Ε. καθόσον συνδέεται άμεσα και έμμεσα με τον οφειλέτη, (συνδεδεμένος κίνδυνος), ενώ η οικονομική της εικόνα ήταν ζημιογόνος, καθόσον από το έτος 2009 και μετά δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες ύψους 2.893.000 ευρώ. Την 31-12-2010, μάλιστα, οι ταμειακές ροές της από λειτουργικές δραστηριότητες ήταν αρνητικές κατά 19.715.000 ευρώ, καθώς εμφανίζονταν μηδενικές εισροές, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 7].

**β)** Η ενεχυρίαση του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», πέραν του ότι δεν γίνεται καθόλου αποδεκτή ως εξασφάλιση, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ [βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], ενέχει στην ουσία μηδενική διασφαλιστική αξία για όσους λόγους αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω υπό στοιχείο Α.2. (1) του παρόντος.

**γ)** Το λεχθέν, στη συνέχεια, περί της *διεύρυνσης της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων*, δεν συνιστά διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας.

**δ)** Η διατύπωση της θέσεως περί της *πολύ καλής μέχρι τότε συναλλακτικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και της ομαλής αποπληρωμής του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της* (ήτοι του δανείου των 7.500.000 ευρώ που έλαβε από το Τ.Τ. τον Ιούνιο του έτους 2009, το οποία ήταν και το μοναδικό που αποπλήρωσε), έγινε εκ μέρους της Τράπεζας σχετικά πρόωρα, καθόσον η ΔΕΜΚΟ

δεν ήταν μακροχρόνιος πελάτης της, ώστε να μπορεί να σχηματίσει ασφαλή εικόνα για την όλη συναλλακτική συμπεριφορά του, ενώ ήδη οι ενδείξεις περί της τελευταίας, (συναλλακτικής συμπεριφοράς) εκ μέρους της εταιρίας ήταν αρνητικές, (όσον αφορά στο πρώτο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ που έλαβε τον Οκτώβριο του έτους 2008, το οποίο μάλιστα είχε και περίοδο χάριτος 1 έτους).

Ανακεφαλαιώνοντας, η Λυδία Κεκρίδου και οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοι της, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά στη διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας, δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν την προαναφερόμενη χρηματοδότηση - υπέρογκο δανεισμό της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 5.292.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο

ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά τις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

#### **34. Ιωάννης Λεβεντίδης του Γεωργίου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Μάριο Βαρότση, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χάρη Σιγανό, Περικλή Χανάκη, Παναγιώτα Μπέζα, Χρήστο Μαρούσο, Ιωάννη Τσαγδή, Σπυρίδωνα Παντελιά, Λυδία Κεκρίδου, Αθανάσιο Χασάπη, Φωτεινή Κρέστα, Αναστασία Σακελλαρίου και Διονύσιο Γκολφινόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω αναδιάρθρωσης υφιστάμενων δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση

της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

### **ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

#### **Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ομολογιακών Δανείων ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΜΚΟ**

Με επιστολή της ΔΕΜΚΟ τον Δεκέμβριο του 2011, ζητήθηκε από το Τ.Τ. να εξετάσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των Ομολογιακών Δανείων του Ομίλου, για τα οποία μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος είναι η συγκεκριμένη Τράπεζα, [σχετική η από 16-1-2012 επιστολή της ΔΕΜΚΟ προς το Τ.Τ.]. Τα Ομολογιακά Δάνεια τα οποία αιτήθηκε η εταιρία για αναδιάρθρωση είναι τα εξής:

**α)** Το 1° Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Νοέμβριο του 2008, συνολικού ποσού 21.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στον ποσό των 14.000.000 ευρώ.

**β)** Το 2° Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Δεκέμβριο του 2010, συνολικού ποσού 25.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στο ποσό των 24.500.000 ευρώ.

Οι ληξιπρόθεσμες δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, κατά την ημερομηνία εξέτασης του ως άνω αιτήματος αναδιάρθρωσης από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ., ανέρχονταν στο συνολικό ποσό

των 4.000.000 ευρώ, (3.500.000 ευρώ για το 1<sup>ο</sup> Ο/Δ των 21.000.000 ευρώ και 500.000 ευρώ για το 2<sup>ο</sup> Ο/Δ των 25.000.000 ευρώ).

Στις 19-1-2012, η Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ, Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ και Χάρη Σιγανό, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφασή της, κατόπιν της από 19-1-2012 εισήγησης της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενης από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χάρη Σιγανό, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Αναστασία Σακελλαρίου, Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ και Ιωάννη Λεβεντίδη, ως μέλη, η οποία αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ως άνω Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., όπως «εγκρίνει την αναδιάρθρωση των δύο Ο/Δ της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υφιστάμενου υπολοίπου συνολικά 38.500.000 ευρώ, σε ένα, με αύξηση του ποσού κατά 4.000.000 ευρώ (νέο όριο 42.500.000 ευρώ), 10ετούς διάρκειας, με επιτόκιο 6m EURIBOR, πλέον περιθωρίου 5,50%, υπό την παροχή σωρευτικά των εγγυήσεων των δύο δανείων, με σκοπό: **α)** την άμεση εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών ποσού σήμερα 4.000.000 ευρώ και **β)** την επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των ανεξόφλητων ομολογιών μετά το 2017, προκειμένου για την ταμειακή διευκόλυνση της εταιρίας», έκανε αποδεκτή την ανωτέρω εισήγηση για την αναδιάρθρωση των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, [σχετική η υπ' αριθ. 1/19-1-2012 Εισήγηση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων και η υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και το από 26-1-2012 Πρόγραμμα Έκδοσης Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 42.500.000 μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / GARDEN BEACH και του Τ.Τ.].

Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας έναντι της αναχρηματοδότησης του νέου αυτού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 42.500.000 ευρώ, ελήφθησαν οι κάτωθι εγγυήσεις:

**α)** Προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του

Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 53.125.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., επί ακινήτων ιδιοκτησίας της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., εκτιμηθείσας αξίας 46.546.000 ευρώ (Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων τον Φεβρουάριο του 2009) και 40.829.000 ευρώ (CBRE/Axies τον Ιανουάριο του 2010), καθώς και λογιστικής αξίας, από το 2002 μέχρι το 2011, 6.758.000 ευρώ.

**β)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**γ)** Εκχώρηση αποζημιώσεων στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

**δ)** Ενέχυρο Α' σειράς επί του 50% της εταιρίας HPC (πρώην Bestline) αξίας 19,8 εκατ. Ευρώ.

**ε)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**στ)** Διατήρηση υφιστάμενων μη ενεχυρασμένων καταθέσεων εταιριών του Ομίλου ύψους 15.900.000 ευρώ.

Σε σχέση με την παραπάνω νέα χρηματοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 42.500.000 ευρώ, υπό τους ανωτέρω όρους, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ διαπίστωσαν τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 5-8].

Με βάση τα δημοσιευμένα και ελεγμένα οικονομικά στοιχεία χρήσης 2011 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έγκρισης της επίμαχης χρηματοδότησης— προέκυπταν και ήταν γνωστά τα ακόλουθα οικονομικά δεδομένα:

**α)** Τα έσοδα συμμετοχών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 1.250.000 ευρώ και αφορούσαν στο σύνολό τους το μέρος από την Hellenic Post Credit. Η ΔΕΜΚΟ δεν είχε εισπράξει μέρος από τις υπόλοιπες συμμετοχές της.

**β)** Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.096.000 ευρώ, θεωρούνται υψηλά, δεδομένου τόσο του αριθμού του προσωπικού της εταιρίας (σύμφωνα με την τελευταία διαθέσιμη αναφορά της ICAP τον 12/2010 ανέρχεται σε 71 άτομα), όσο και των εσόδων από μερίσματα.

**γ)** Τα μερικά αποτελέσματα ήταν ζημιογόνα (-12.950.000 ευρώ το 2011 έναντι -13.707.000 ευρώ το 2010), με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των χρεωστικών τόκων. Ως αποτέλεσμα, τα ήδη ζημιογόνα αποτελέσματα επιδεινώθηκαν έτι περαιτέρω (Ζημίες Προ Φόρων 13.240.000 ευρώ το 2011 έναντι Ζημιών Προ Φόρων 5.941.000 ευρώ το 2010). Ειδικότερα, η χρηματοοικονομική ανάλυση της ΔΕΜΚΟ παρουσιάζεται διαχρονικά αρνητική, με τα ΚΠΦΤ να είναι στα -10.000.000 ευρώ το 2007, -10.500.000 ευρώ το 2008 και -7.600.000 ευρώ το 2009, οι ΖΗΜΙΕΣ να ανέρχονται στα 15.000.000 ευρώ το 2007, 2.600.000 ευρώ το 2008 και 12.000.000 ευρώ το 2009, ενώ περαιτέρω η εταιρία εμφανίζει αξιόλογα αποθεματικά και δη ταμείο 90.000.000 ευρώ, που καθιστά αξιοπερίεργη την ανάγκη αναδιάρθρωσης των ομολογιακών δανείων της.

**δ)** Το ποσό που εμφανιζόταν στα Χρεόγραφα και τις Μετοχές (112.398.000 ευρώ) αποτελούσε το 18,5% του ενεργητικού.

**ε)** Υπήρχαν επιταγές σε καθυστέρηση και χρεώστες διάφοροι συνολικού ποσού 6.000.000 ευρώ.

**στ)** Οι συμμετοχές της ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 353.385.000 ευρώ, αποτελούσαν το 58% του ενεργητικού.

Όπως μάλιστα, σημειώνεται στην από 31-12-2011 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και ειδικότερα στη Βάση για γνώμη με Επιφύλαξη:

*«Η εσωτερική λογιστική αξία των 20 μη εισηγμένων εταιριών ανέρχεται σε 66.124.000 ευρώ και η απαιτούμενη πρόβλεψη για υποτίμηση σε 136.676.000 ευρώ. Η αποτίμηση των προεγγραφών για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και των λοιπών συμμετοχών έγινε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920. Ειδικότερα ως προς τις προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, η αξία τους εμφανίζεται περίπου σταθερή, 110.823.000 ευρώ τουλάχιστον από 31-1-2006, με κίνδυνο είτε οι επιχειρήσεις να μην ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, είτε οι προεγγραφές να θεωρούνται άκυρες (Ν. 2238/1994, άρθρο 79 παρ. 4)».*



Επίσης, παρατηρήθηκε αναντιστοιχία μεταξύ του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΜΚΟ για τη χρήση 2011, στο οποίο οι συμμετοχές ανέρχονταν σε 26 και των σημειώσεων του Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις οποίες ανέρχονταν σε 20. Επισημαίνεται δε όσον αφορά στην οικονομική εικόνα ιδίως της εταιρίας Garden Beach, η οποία τέθηκε και ως εγγυήτρια της υπό κρίσιν χρηματοδότησης, ότι τα τελευταία τρία (3) έτη πριν από την χορήγηση του ως άνω Ο/Δ, η εν λόγω εταιρία δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες, ύψους 2.893.000 ευρώ, [σχετικές οι παρατηρήσεις επί των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, στις οποίες συμμετέχει η ΔΕΜΚΟ σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 6-8].

Παρά τα ανωτέρω, τα οποία τους ήταν γνωστά κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα λήψης των κρίσιμων αποφάσεων για την χορήγηση ή μη της νέας αιτούμενης χρηματοδότησης στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, η χρηματοδότηση προτάθηκε και χορηγήθηκε εν τέλει, επί τη βάση των εξασφαλίσεων που θεωρήθηκαν επαρκείς, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ζημιογόνα αποτελέσματα και η εμφανής διαχρονική επιδείνωσή τους και χωρίς να αξιολογηθούν γενικά οι συμμετοχές της πιστούχου, οι οποίες αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ενεργητικού της, ιδίως δε της εταιρίας Garden Beach που είναι εγγυήτρια στην χρηματοδότηση που χορηγήθηκε για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 8].

Σχετικά δε με ληφθείσες ως άνω εγγυήσεις για την εξασφάλιση της επίμαχης χρηματοδότησης, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, σημείωσαν, επιπροσθέτως, τα εξής:

**α)** Η προσημείωση υποθήκης επί του ακινήτου αυξήθηκε από ποσό 31.250.000 ευρώ σε ποσό 53.125.000 ευρώ (ήτοι διαφορά ποσό 21.875.000 ευρώ), χωρίς, ωστόσο, να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της ακρίβειας του υπολογισμού του ποσού της προσημείωσης, καθόσον δεν προσκομίστηκε πρόσφατη μελέτη

εκτίμησης του ακινήτου. Οι εκτιμήσεις δε που τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΤτΕ ήταν παρελθόντων ετών και συγκεκριμένα του Φεβρουαρίου του 2009 και του Ιανουαρίου του 2010 με μέγιστη εκτιμώμενη αξία το ποσό των 46.500.000 ευρώ. Πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθεί εν προκειμένω, ότι η εν λόγω εγγύηση έρχεται πλέον προς κάλυψη μεγαλύτερου δανείου, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί προς τούτο με βάση τη διασφαλιστική αξία του ακινήτου, η οποία ανέρχεται στα 20.000.000 ευρώ περίπου. Με άλλα λόγια, η ως άνω εγγύηση καλύπτει το νέο δάνειο σε ποσοστό μόλις 47%.

**β)** Σύμφωνα με το παράρτημα IV της νέας δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή εκδότριες ή εγγυήτριες εταιρείες, θα μεριμνούν να διατηρούν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις *ελεύθερες από κάθε βάρος (μη ενεχυριασμένες)*, ύψους 15.900.000 ευρώ, μέχρι ολοσχερούς εξόφλησης του δανείου. Ωστόσο, επήλθε τροποποίηση της εν λόγω ρήτρας, καθώς η αρχική προέβλεπε την διατήρηση ποσοστού 60% επί του ανεξόφλητου υπολοίπου για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Ο/Δ και σε 100% για τον δεύτερο χρόνο. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο όρος αυτός δεν τηρήθηκε, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 4].

Να σημειωθεί δε, όσον αφορά στην τελευταία τούτη εγγύηση, ότι σε κάθε περίπτωση δεν διασφάλιζε καθόλου τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις της Τράπεζας με τον τρόπο που ετέθη, ενόψει του γεγονότος ότι δεν συνεστήθη ενέχυρο επί των επίμαχων καταθέσεων υπέρ της Τράπεζας.

Όσον αφορά δε την εξυπηρέτηση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές διαπίστωσαν ότι «μετά την αναδιάρθρωση των Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., η εταιρία δεν έχει προβεί σε καμία αποπληρωμή κεφαλαίου ή τόκων», [σχετική η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

Για την *συνολική δανειοδότηση* του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Και στην περίπτωση αυτή, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας διενήργησαν τις ως άνω χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση του συγκεκριμένου πιστούχου, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή του, και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Προς επίρρωση της σχετικής εκτίμησης, αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία:

Κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline) την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου, ενώ η συναφθείσα την 26-1-2012 χρηματοδότηση προς την ίδια εταιρία, ύψους 42.500.000 ευρώ, είχε περιθώριο 5,5% πάνω από το Euribor εξαμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (BEX - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (BEX - 3%), ήτοι με 9%.

Επιπροσθέτως, το Τ.Τ. παρείχε προς την εταιρία Bestline, (ιδιοκτησίας πλέον κατά 50% Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και κατά 50% Τ.Τ.), το σύνολο της χρηματοδότησης με επιτόκιο Euribor τριμήνου + 0,50%. Το επιτόκιο αυτό, κατά διαστήματα, έφτανε να ισούται ή να υπολείπεται του επιτοκίου με το οποίο δανειζόταν το Γερμανικό Δημόσιο.

Με άλλα λόγια, το Τ.Τ. χρηματοδοτούσε εταιρία υψηλού ρίσκου, όπως είναι αυτή των πιστωτικών καρτών, με τιμολόγηση ρίσκου Γερμανικού Δημοσίου. Την ίδια στιγμή που το χρήμα κόστιζε 5% και 7% για προσέλκυση καταθέσεων, το Τ.Τ. δάνειζε με 4% έως και 6% λιγότερο.

Έτσι, το Τ.Τ., συνέχιζε να δανείζει την Bestline, και στην ουσία τον Όμιλο ΔΕΜΚΟ του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μεταξύ των ετών 2010 και 2012, με όρους που ίσχυαν τα έτη 2008 και 2009, επιβαρύνοντας με ζημιές τα αποτελέσματά του και συνεπώς τα ίδια Κεφάλαιά του αλλά και τους μετόχους του, κατά τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτιθέμενα.

Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της.

Εν κατακλείδι, πρέπει να σημειωθεί και το εξής:

Το Τ.Τ., ενώ γνώριζε, (ακόμη και την 30-6-2012) το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησε στις δέουσες ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας, **α)** είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, **β)** είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, **γ)** είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, (βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012), το άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, (ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο) στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Ιωάννης Λεβεντίδης και οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοι του, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά στη διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκε χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας,

ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 5.292.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Η ζημία αυτή έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, το οποίο υπόλοιπο, ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, (οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

### **35. Σπυρίδων Παντελιάς του Χρήστου:**

Στην Αθήνα, στις 17-12-2010, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς του, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Μάριο Βαρότση, Χάρη Σιγανό, Αναστασία Σακελλαρίου, Περικλή Χανάκη, Παναγιώτα Μπέζα, Χρήστο Μαρούσο, Ιωάννη Τσαγδή, Λυδία Κεκρίδου, Αθανάσιο Χασάπη, Φωτεινή Κρέστα και Ιωάννη Λεβεντίδη, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσε εν γνώσει του και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και αναδιάρθρωσης υφιστάμενων δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων

πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές του, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

### **ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

**Υπόθεση δανείου 25.000.000 ευρώ προς ΔΕΜΚΟ/GARDEN BEACH ΑΕ**

Στις 17-12-2010, η αρμόδια Υπό-Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδύσεων σε Εταιρικά Ομόλογα, αποτελούμενη από τους, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, εισηγήθηκε στην Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ, Λυδία ΚΕΚΡΙΔΟΥ και Σπυρίδωνα Παντελιά ως μέλη και η τελευταία ενέκρινε, δυνάμει της υπ' αριθ. 109/17-12-2010 σχετικής απόφασης, την ανάληψη εκ μέρους του Τ.Τ. της έκδοσης του νέου Ομολογιακού Δανείου που η ΔΕΜΚΟ επρόκειτο να εκδώσει για το ποσό των 25.000.000 ευρώ, διάρκειας 7 ετών.

Πραγματοποιήθηκε άμεση εκταμίευση ολόκληρου του ποσού του νέου αυτού δανείου την 23-12-2010. Σύμφωνα, ειδικότερα, με το από 23-12-2010 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου μεταξύ της ΔΕΜΚΟ/ Garden Beach Α.Ε., νομίμως εκπροσωπούμενης από την Ελένη ΞΗΝΤΑΡΑΚΟΥ και του Τ.Τ., το οποίο συμμετείχε ως μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος, νομίμως εκπροσωπούμενο από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Παναγιώτα ΜΠΕΖΑ, το προϊόν του, ύψους 25.000.000 ευρώ, που αποσκοπούσε στην χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της εταιρίας, θα χρησιμοποιείτο: α) κατά ποσό 20.000.000 ευρώ για την συμμετοχή της ΔΕΜΚΟ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «Ελληνικές Ξενοδοχειακές Τουριστικές και Γεωργικές Επιχειρήσεις Garden Beach Α.Ε.», της οποίας πραγματικός δικαιούχος είναι ο Δημήτριος ΚΟΝΤΟΜΗΝΑΣ (εφεξής Garden Beach Α.Ε.), προκειμένου η εκδότρια εταιρία ΔΕΜΚΟ να αποκτήσει το 51% του μετοχικού

κεφαλαίου αυτής και **β)** κατά το εναπομείναν ποσό των 5.000.000 ευρώ, «για την περαιτέρω ανάπτυξη των εταιρικών δραστηριοτήτων της ΔΕΜΚΟ Α.Ε.».

Προς εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας, ελήφθησαν οι εξής εγγυήσεις:

**α)** Έγγραφη προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 31.250.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ.

**β)** Προσωπική εγγύηση του πραγματικού δικαιούχου και κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**γ)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**δ)** Εκχώρηση - ενεχυρίαση απαιτήσεων της εταιρίας Garden Beach Α.Ε. (εγγυητής) από ασφαλιστικές αποζημιώσεις στα πλαίσια συμβάσεων που αφορούν την ασφάλιση των ακινήτων. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με το παράρτημα IV της δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή οι εκδότριες ή οι εγγυήτριες εταιρίες όφειλαν να μεριμνούν για τη διατήρηση, καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις στην Τράπεζα ελεύθερες από κάθε βάρος σε ποσοστό που θα αναλογούσε στο 60% του εκάστοτε ανεξόφλητου υπολοίπου του χρέους για το πρώτο έτος λειτουργίας του δανείου και στο 100% από το δεύτερο έτος από τη χορήγηση του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του.

Αναφορικά με την χορήγηση του ως άνω Ομολογιακού Δανείου, πρέπει να παρατηρηθούν τα εξής:

Το Τ.Τ. ενέκρινε και χορήγησε το επίμαχο Ομολογιακό Δάνειο στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, παρότι επισημάνθηκαν ρητά οι κίνδυνοι για την Τράπεζα που μπορεί να επιφέρουν:

**α)** Η εμφανής επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της ΔΕΜΚΟ κατά την κλειόμενη χρήση 2009 (επέκταση ζημιών, υποτίμηση αξίας συμμετοχών κ.λπ.) και η αύξηση των δανειακών της κεφαλαίων στο 11μηνο του 2010, καθώς.



**β)** Η αυξημένη έκθεση της Τράπεζας στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ γενικότερα. Ειδικότερα, η χρηματοοικονομική ανάλυση της ΔΕΜΚΟ παρουσιάζεται διαχρονικά αρνητική, με τα ΚΠΦΤ να είναι στα - 10.000.000 ευρώ το 2207, -10.500.000 ευρώ το 2008 και - 7.600.000 ευρώ το 2009, οι ΖΗΜΙΕΣ να ανέρχονται στα 15.000.000 ευρώ το 2007, 2.600.000 ευρώ το 2008 και 12.000.000 ευρώ το 2009, ενώ περαιτέρω η εταιρία εμφανίζει αξιόλογα αποθεματικά και δη ταμείο 90.000.000 ευρώ, στις 31.12.2009, που καθιστά αξιοπερίεργη την ανάγκη χρηματοδότησής της. Σύμφωνα, μάλιστα, με τα σχόλια των Ορκωτών Λογιστών για τον ισολογισμό του έτους 2009 της ΔΕΜΚΟ, τα Ίδια Κεφάλαια της εταιρίας, ενώ εμφανίζονται να είναι ύψους 310,68 εκατ. ευρώ, θα έπρεπε να εμφανίζονται ουσιαστικά μειωμένα κατά 107,8 εκατ. ευρώ (απόκλιση 33,3%).

Ωστόσο παρά το γεγονός ότι σας ήταν γνωστά τα ως άνω ζημιογόνα αποτελέσματα και η διαχρονική επιδείνωσή τους, τελικώς εγκρίθηκε η εκ νέου χρηματοδότηση της ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ. —και μάλιστα σε χρονική περίοδο αδιαμφισβήτητης οικονομικής κρίσης της Χώρας και συνακόλουθα του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος— καθόσον θεωρήθηκε από τους υπευθύνους της Τράπεζας ότι οι ανωτέρω κίνδυνοι αντισταθμίζονται από:

- την επαρκή κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας μέσω της παροχής εγγυήσεων (προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και εταιρική εγγύηση «GARDEN BEACH Α.Ε.»).
- την αξία των παρεχόμενων εξασφαλίσεων: η Τράπεζα εξακολουθεί να έχει ενεχυριασμένο το 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», η αξία του οποίου ανερχόταν το 2008 σε Ευρώ 19,8 εκατ., οπότε ο δείκτης κάλυψης του δανείου θα διαμορφωνόταν σε 141% το οποίο κρίνεται και πάλι ικανοποιητικό.
- το σύνολο των εκτάσεων/κτισμάτων που δίδεται ως εξασφάλιση αναφορικά με το καινούριο δάνειο, η αποτίμηση του οποίου δίνει έναν δείκτη κάλυψης 166% για την Τράπεζα, ο οποίος για ένα μη εμπορικό ακίνητο κρίνεται επαρκής.

- τη διεύρυνση της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων·
- την πολύ καλή μέχρι σήμερα συναλλακτική συμπεριφορά της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και την ομαλή αποπληρωμή του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της.

Όμως, οι ανωτέρω παραδοχές της Τράπεζας, ουδόλως ευσταθούν και δεν αντισταθμίζουν σε καμία περίπτωση τους διαπιστωθέντες κινδύνους για την περιουσία της, διότι:

**α)** Δεν καλύπτονται επαρκώς οι απαιτήσεις της Τράπεζας από την παροχή της προσωπικής εγγύησης του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ και της εταιρικής εγγύησης της GARDEN BEACH Α.Ε. Για την ακρίβεια οι εν λόγω εγγυήσεις έχουν, ως ελέχθη και ανωτέρω, μηδενική διασφαλιστική αξία, η μεν προσωπική εγγύηση καθόσον δεν συνοδεύεται και από εμπράγματα εξασφαλίσεις ελεύθερες βαρών, η δε εταιρική εγγύηση της GARDEN BEACH Α.Ε. καθόσον συνδέεται άμεσα και έμμεσα με τον οφειλέτη, (συνδεδεμένος κίνδυνος), ενώ η οικονομική της εικόνα ήταν ζημιογόνος, καθόσον από το έτος 2009 και μετά δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες ύψους 2.893.000 ευρώ. Την 31-12-2010, μάλιστα, οι ταμειακές ροές της από λειτουργικές δραστηριότητες ήταν αρνητικές κατά 19.715.000 ευρώ, καθώς εμφανίζονταν μηδενικές εισροές, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ, σελ. 7].

**β)** Η ενεχυρίαση του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «HELLENIC POST CREDIT Α.Ε.», πέραν του ότι δεν γίνεται καθόλου αποδεκτή ως εξασφάλιση, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 2588/2007 ΠΔΤΕ [βλ. Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. α. (Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία), σημ. i (1), σελ. 36], ενέχει στην ουσία μηδενική διασφαλιστική αξία για όσους λόγους αναλυτικά εκτέθηκαν ανωτέρω υπό στοιχείο Α.2. (1) του παρόντος.

γ) Το λεχθέν, στη συνέχεια, περί της *διεύρυνσης της συνεργασίας της Τράπεζας και με άλλες εταιρίες του Ομίλου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ με σημαντικά διαθέσιμα, και με σημαντική πιθανότητα πραγματοποίησης σταυροειδών πωλήσεων*, δεν συνιστά διασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας.

δ) Η διατύπωση της θέσεως περί της *πολύ καλής μέχρι τότε συναλλακτικής συμπεριφοράς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και της ομαλής αποπληρωμής του υφιστάμενου Ομολογιακού Δανείου της* (ήτοι του δανείου των 7.500.000 ευρώ που έλαβε από το Τ.Τ. τον Ιούνιο του έτους 2009, το οποίο ήταν και το μοναδικό που αποπλήρωσε), έγινε εκ μέρους της Τράπεζας σχετικά πρόωρα, καθόσον η ΔΕΜΚΟ δεν ήταν μακροχρόνιος πελάτης της, ώστε να μπορεί να σχηματίσει ασφαλή εικόνα για την όλη συναλλακτική συμπεριφορά του, ενώ ήδη οι ενδείξεις περί της τελευταίας, (συναλλακτικής συμπεριφοράς) εκ μέρους της εταιρίας ήταν αρνητικές, (όσον αφορά στο πρώτο Ομολογιακό Δάνειο των 21 εκ. ευρώ που έλαβε τον Οκτώβριο του έτους 2008, το οποίο μάλιστα είχε και περίοδο χάριτος 1 έτους).

Ανακεφαλαιώνοντας, ο Σπυρίδων Παντελιάς και οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοι του, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά στη διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας, δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της παρουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν την προαναφερόμενη χρηματοδότηση - υπέρογκο δανεισμό της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους,

κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 5.292.000 ευρώ *τουλάχιστον*.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά τις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

### **36. Περικλής Χανάκης του Γεωργίου &**

### **37. Ιωάννης Τσαγδής του Αγγελή &**

### **38. Αναστασία Σακελλαρίου του Χρήστου:**

Στην Αθήνα και στους κατωτέρω αναφερόμενους χρόνους, με περισσότερες πράξεις, που συνιστούν εξακολούθηση του ίδιου εγκλήματος και ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς τους, Κλεάνθη Παπαδόπουλο, Μάριο

Βαρότση, Γεώργιο Ξυφαρά, Δημήτριο Κυπαρίσση, Χάρη Σιγανό, Παναγιώτα Μπέζα, Χρήστο Μαρούσο, Σπυρίδωνα Παντελιά, Λυδία Κεκρίδου, Αθανάσιο Χασάπη, Φωτεινή Κρέστα, Ιωάννη Λεβεντίδη και Διονύσιο Γκολφινόπουλο, όντες υπεύθυνοι του πιστωτικού ιδρύματος με την επωνυμία, «ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΑΤΕ» (Τ.Τ.), στους οποίους είχε ανατεθεί δυνάμει σύμβασης η επιμέλεια και διαχείριση της περιουσίας του τελευταίου, ελάττωσαν εν γνώσει τους και για να ωφεληθεί άλλος την περιουσία της παραπάνω τράπεζας, μέσω δανειοδοτήσεων με τη μορφή ομολογιακών δανείων και αναδιάρθρωσης υφιστάμενων δανείων, που διενεργήθηκαν κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών ή και χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, τόσο ως προς την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου όσο και ως προς τις εγκριτικές και διαχειριστικές διαδικασίες, η τήρηση των οποίων θα συνέβαλε στην καλύτερη αξιολόγηση και στην αποφυγή ανάληψης υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθώς και στην καλύτερη παρακολούθηση της σχέσης. Σε πολλές, μάλιστα, περιπτώσεις δανειοδοτήσεων, παρατηρήθηκε ιδιαίτερα αδύναμη κεφαλαιακή βάση των πιστούχων, ανεπαρκής προσδιορισμός του σκοπού των δανειοδοτήσεων, ελλιπής παρακολούθηση της διάθεσης των κεφαλαίων, αλλά και σημαντικές ελλείψεις στα εισηγητικά σημειώματα, με ανεπαρκή τεκμηρίωση των προτεινόμενων πιστοδοτικών ορίων, η δε συνολική περιουσιακή ζημία που προκλήθηκε από τις ενέργειές τους, σε βάρος του ΤΤ, υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, ήτοι:

## **ΟΜΙΛΟΣ ΔΕΜΚΟ**

### **1. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ομολογιακών Δανείων ΟΜΙΛΟΥ ΔΕΜΚΟ**

Με επιστολή της ΔΕΜΚΟ τον Δεκέμβριο του 2011, ζητήθηκε από το Τ.Τ. να εξετάσει την αναδιάρθρωση του συνόλου των Ομολογιακών Δανείων του Ομίλου, για τα οποία μοναδικός εκπρόσωπος και ομολογιούχος είναι η συγκεκριμένη Τράπεζα, [σχετική η από 16-1-2012 επιστολή της ΔΕΜΚΟ προς το Τ.Τ.].

Τα Ομολογιακά Δάνεια τα οποία αιτήθηκε η εταιρία για αναδιάρθρωση είναι τα εξής:

**α)** Το 1<sup>ο</sup> Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Νοέμβριο του 2008, συνολικού ποσού 21.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στον ποσό των 14.000.000 ευρώ.

**β)** Το 2<sup>ο</sup> Ομολογιακό Δάνειο προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, το οποίο είχε εκταμιευθεί τον Δεκέμβριο του 2010, συνολικού ποσού 25.000.000 ευρώ, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο την ημερομηνία της εξεταζόμενης αναδιάρθρωσης να ανέρχεται στο ποσό των 24.500.000 ευρώ.

Οι ληξιπρόθεσμες δε υποχρεώσεις της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, κατά την ημερομηνία εξέτασης του ως άνω αιτήματος αναδιάρθρωσης από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ., ανέρχονταν στο συνολικό ποσό των 4.000.000 ευρώ, (3.500.000 ευρώ για το 1<sup>ο</sup> Ο/Δ των 21.000.000 ευρώ και 500.000 ευρώ για το 2<sup>ο</sup> Ο/Δ των 25.000.000 ευρώ).

Στις 19-1-2012, η Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., αποτελούμενη από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο ως Πρόεδρο και τους, Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη, με την υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφασή της, κατόπιν της από 19-1-2012 εισήγησης της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενης από τον Κλεάνθη Παπαδόπουλο, ως Πρόεδρο και τους Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ, Αθανάσιο ΧΑΣΑΠΗ, Ιωάννη ΛΕΒΕΝΤΙΔΗ και Παναγιώτα Μπέζα, ως μέλη, η οποία αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ως άνω Εκτελεστική Επιτροπή του Τ.Τ., όπως *«εγκρίνει την αναδιάρθρωση των δύο Ο/Δ της εκδότριας εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υφιστάμενου υπολοίπου συνολικά 38.500.000 ευρώ, σε ένα, με αύξηση του ποσού κατά 4.000.000 ευρώ, (νέο όριο 42.500.000 ευρώ), 10ετούς διάρκειας, με επιτόκιο 6m EURIBOR, πλέον περιθωρίου 5,50%, υπό την παροχή σωρευτικά των εγγυήσεων των δύο δανείων, με σκοπό: α) την άμεση εξόφληση των καθυστερημένων οφειλών ποσού σήμερα 4.000.000 ευρώ και β) την*

*επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής των ανεξόφλητων ομολογιών μετά το 2017, προκειμένου για την ταμειακή διευκόλυνση της εταιρίας», έκανε αποδεκτή την ανωτέρω εισήγηση για την αναδιάρθρωση των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, [σχετική η υπ' αριθ. 1/19-1-2012 Εισήγηση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων και η υπ' αριθ. 89/19-1-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και το από 26-1-2012 Πρόγραμμα Έκδοσης Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 42.500.000 μεταξύ της ΔΕΜΚΟ / GARDEN BEACH και του Τ.Τ.].*

Για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας έναντι της αναχρηματοδότησης του νέου αυτού Ομολογιακού Δανείου, ύψους 42.500.000 ευρώ, ελήφθησαν οι κάτωθι εγγυήσεις:

**α)** Προσημείωση υποθήκης Α' σειράς εγγεγραμμένη στον τόμο 122 και με α/α 53 του Υποθηκοφυλακείου Καλαυρίας του Δήμου Τροιζηνίας για ποσό 53.125.000 ευρώ υπέρ του Τ.Τ., επί ακινήτων ιδιοκτησίας της εταιρίας Garden Beach Α.Ε., εκτιμηθείσας αξίας 46.546.000 ευρώ, (Δανός Διεθνείς Σύμβουλοι & Εκτιμητές Ακινήτων τον Φεβρουάριο του 2009) και 40.829.000 ευρώ (CBRE/Axies τον Ιανουάριο του 2010), καθώς και λογιστικής αξίας, από το 2002 μέχρι το 2011, 6.758.000 ευρώ.

**β)** Εταιρική εγγύηση της εταιρίας Garden Beach Α.Ε.

**γ)** Εκχώρηση αποζημιώσεων στα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

**δ)** Ενέχυρο Α' σειράς επί του 50% της εταιρίας HPC, (πρώην Bestline), αξίας 19,8 εκατ. Ευρώ.

**ε)** Προσωπική εγγύηση του κυρίου μετόχου Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ για το σύνολο των ομολογιών.

**στ)** Διατήρηση υφιστάμενων μη ενεχυρασμένων καταθέσεων εταιριών του Ομίλου ύψους 15.900.000 ευρώ.

Σε σχέση με την παραπάνω νέα χρηματοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., ύψους 42.500.000 ευρώ, υπό τους ανωτέρω όρους, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ διαπίστωσαν τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 5-8].

Με βάση τα δημοσιευμένα και ελεγμένα οικονομικά στοιχεία χρήσης 2011 —ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της έγκρισης της επίμαχης χρηματοδότησης— προέκυπταν και ήταν γνωστά τα ακόλουθα οικονομικά δεδομένα:

**α)** Τα έσοδα συμμετοχών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 1.250.000 ευρώ και αφορούσαν στο σύνολό τους το μέρος από την Hellenic Post Credit (για το οποίο έγινε λόγω αναλυτικά ανωτέρω). Η ΔΕΜΚΟ δεν είχε εισπράξει μέρος από τις υπόλοιπες συμμετοχές της.

**β)** Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας, τα οποία ανέρχονταν στο ποσό των 15.096.000 ευρώ, θεωρούνται υψηλά, δεδομένου τόσο του αριθμού του προσωπικού της εταιρίας (σύμφωνα με την τελευταία διαθέσιμη αναφορά της ICAP τον 12/2010 ανέρχεται σε 71 άτομα), όσο και των εσόδων από μερίσματα.

**γ)** Τα μερικά αποτελέσματα ήταν ζημιογόνα (-12.950.000 ευρώ το 2011 έναντι -13.707.000 ευρώ το 2010), με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των χρεωστικών τόκων. Ως αποτέλεσμα, τα ήδη ζημιογόνα αποτελέσματα επιδεινώθηκαν έτι περαιτέρω, (Ζημίες Προ Φόρων 13.240.000 ευρώ το 2011 έναντι Ζημιών Προ Φόρων 5.941.000 ευρώ το 2010).

**δ)** Το ποσό διαθεσίμων (90.429.000 ευρώ) ήταν υψηλό.

**ε)** Το ποσό που εμφανιζόταν στα Χρεόγραφα και τις Μετοχές, (112.398.000 ευρώ) αποτελούσε το 18,5% του ενεργητικού.

**στ)** Υπήρχαν επιταγές σε καθυστέρηση και χρεώστες διάφοροι συνολικού ποσού 6.000.000 ευρώ.

**ζ)** Οι συμμετοχές της ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν σε 353.385.000 ευρώ, αποτελούσαν το 58% του ενεργητικού.

Όπως μάλιστα, σημειώνεται στην από 31-12-2011 Έκθεση Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και ειδικότερα στη Βάση για γνώμη με Επιφύλαξη:

*«Η εσωτερική λογιστική αξία των 20 μη εισηγμένων εταιριών ανέρχεται σε 66.124.000 ευρώ και η απαιτούμενη πρόβλεψη για υποτίμηση σε 136.676.000 ευρώ. Η αποτίμηση των προεγγραφών*



*για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και των λοιπών συμμετοχών έγινε σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920. Ειδικότερα ως προς τις προεγγραφές για συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, η αξία τους εμφανίζεται περίπου σταθερή, 110.823.000 ευρώ τουλάχιστον από 31-1-2006, με κίνδυνο είτε οι επιχειρήσεις να μην ολοκληρώσουν τη διαδικασία σύστασης και λειτουργίας τους, είτε οι προεγγραφές να θεωρούνται άκυρες, (Ν. 2238/1994, άρθρο 79 παρ. 4)».*

Επίσης, παρατηρήθηκε αναντιστοιχία μεταξύ του προσαρτήματος των οικονομικών καταστάσεων της ΔΕΜΚΟ για τη χρήση 2011, στο οποίο οι συμμετοχές ανέρχονταν σε 26 και των σημειώσεων του Ορκωτού Ελεγκτή, σύμφωνα με τις οποίες ανέρχονταν σε 20. Επισημαίνεται δε όσον αφορά στην οικονομική εικόνα ιδίως της εταιρίας Garden Beach, η οποία τέθηκε και ως εγγυήτρια της υπό κρίσιν χρηματοδότησης, ότι τα τελευταία τρία (3) έτη πριν από την χορήγηση του ως άνω Ο/Δ, η εν λόγω εταιρία δεν εμφάνιζε πωλήσεις, ενώ το μοναδικό της έσοδο, (περίπου 100.000 ευρώ ετησίως), προερχόταν από άλλες συμπληρωματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την 31-12-2011 να εμφανίζει συσσωρευμένες ζημίες, ύψους 2.893.000 ευρώ, [σχετικές οι παρατηρήσεις επί των οικονομικών στοιχείων των εταιριών, στις οποίες συμμετέχει η ΔΕΜΚΟ σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 6-8].

Παρά τα ανωτέρω, τα οποία τους ήταν γνωστά, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα λήψεως των κρίσιμων αποφάσεων για την χορήγηση ή μη της νέα αιτούμενης χρηματοδότησης στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, η χρηματοδότηση προτάθηκε και χορηγήθηκε εν τέλει, επί τη βάσει των εξασφαλίσεων που θεωρήθηκαν επαρκείς, χωρίς να ληφθούν υπόψη τα ζημιογόνα αποτελέσματα και η εμφανής διαχρονική επιδείνωσή τους και χωρίς να αξιολογηθούν γενικά οι συμμετοχές της πιστούχου, οι οποίες αποτελούν ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του ενεργητικού της, ιδίως δε της εταιρίας Garden Beach που είναι εγγυήτρια στην χρηματοδότηση που χορηγήθηκε για την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 8].

Σχετικά δε με ληφθείσες ως άνω εγγυήσεις για την εξασφάλιση της επίμαχης χρηματοδότησης, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, σημείωσαν επιπροσθέτως, τα εξής:

**α)** Η προσημείωση υποθήκης επί του ακινήτου αυξήθηκε από ποσό 31.250.000 ευρώ σε ποσό 53.125.000 ευρώ, (ήτοι διαφορά ποσό 21.875.000 ευρώ), χωρίς, ωστόσο, να είναι δυνατή η τεκμηρίωση της ακρίβειας του υπολογισμού του ποσού της προσημείωσης, καθόσον δεν προσκομίστηκε πρόσφατη μελέτη εκτίμησης του ακινήτου. Οι εκτιμήσεις δε που τέθηκαν υπόψη των αρμόδιων Επιθεωρητών Ελεγκτών της ΤτΕ ήταν παρελθόντων ετών και συγκεκριμένα του Φεβρουαρίου του 2009 και του Ιανουαρίου του 2010 με μέγιστη εκτιμώμενη αξία το ποσό των 46.500.000 ευρώ. Πρέπει, ωστόσο, να συμπληρωθεί εν προκειμένω, ότι η εν λόγω εγγύηση έρχεται πλέον προς κάλυψη μεγαλύτερου δανείου, με αποτέλεσμα να μην επαρκεί προς τούτο με βάση τη διασφαλιστική αξία του ακινήτου, η οποία ανέρχεται στα 20.000.000 ευρώ περίπου. Με άλλα λόγια, η ως άνω εγγύηση καλύπτει το νέο δάνειο σε ποσοστό μόλις 47%.

**β)** Σύμφωνα με το παράρτημα IV της νέας δανειακής σύμβασης, η εταιρία ή εκδότριες ή εγγυήτριες εταιρείες, θα μεριμνούν να διατηρούν καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου και μέχρι την ολοσχερή εξόφλησή του, έντοκες καταθέσεις *ελεύθερες από κάθε βάρος, (μη ενεχυριασμένες)*, ύψους 15.900.000 ευρώ, μέχρι ολοσχερούς εξόφλησης του δανείου. Ωστόσο, επήλθε τροποποίηση της εν λόγω ρήτρας, καθώς η αρχική προέβλεπε την διατήρηση ποσοστού 60% επί του ανεξόφλητου υπολοίπου για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Ο/Δ και σε 100% για τον δεύτερο χρόνο. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο όρος αυτός δεν τηρήθηκε, [σχετικά και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 4]. Να σημειωθεί δε, όσον αφορά στην τελευταία τούτη εγγύηση, ότι σε κάθε περίπτωση δεν διασφάλιζε καθόλου τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις της Τράπεζας με τον τρόπο που ετέθη, ενόψει του γεγονότος ότι δεν συνεστήθη ενέχυρο επί των επίμαχων καταθέσεων υπέρ της Τράπεζας.

Όσον αφορά δε την εξυπηρέτηση του επίμαχου Ομολογιακού Δανείου, οι αρμόδιοι Επιθεωρητές διαπίστωσαν ότι «μετά την αναδιάρθρωση των Ομολογιακών Δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., η εταιρία δεν έχει προβεί σε καμία αποπληρωμή κεφαλαίου ή τόκων», [σχετική η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου επί του δανειακού χαρτοφυλακίου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της Τράπεζας της Ελλάδος].

Για την *συνολική δανειοδότηση* του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Και στην περίπτωση αυτή, οι έχοντες την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας διενήργησαν τις ως άνω χρηματοδοτήσεις κατά παρέκκλιση των εσωτερικών διαδικασιών, χωρίς την τήρηση βασικών αρχών τραπεζικής πρακτικής, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση του συγκεκριμένου πιστούχου, την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή του, και με χρηματοοικονομικές μοχλεύσεις εκτός αποδεκτών τραπεζικών κριτηρίων.

Πέραν των όσων ήδη επισημάνθηκαν ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι: **α)** οι κρίσιμες αναλύσεις στα εισηγητικά σημειώματα της αρμόδιας Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής του Τ.Τ. για την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων της υπό εξέταση πιστούχου ήταν ανεπαρκείς, **β)** δεν προσδιορίζεται σαφώς ο σκοπός του εκάστοτε δανείου που χορηγήθηκε· τουναντίον, γίνεται αόριστη αναφορά σε χρηματοδότηση «εταιρικών σκοπών», «για επενδυτικούς σκοπούς» ή «για επέκταση δραστηριοτήτων», ενώ **γ)** δεν τέθηκαν χρηματοοικονομικές ρήτρες στα Ομολογιακά Δάνεια, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ].

Περαιτέρω, το Τ.Τ., προέβη στην ως άνω δανειοδότηση της ΔΕΜΚΟ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, σε σύγκριση με τα δεδομένα της αγοράς κατά το χρόνο χορήγησης του εκάστοτε Ομολογιακού Δανείου, κατά παράβαση της οικείας νομοθεσίας και τραπεζικής πρακτικής και κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας των υπευθύνων.

Προς επίρρωση της σχετικής εκτίμησης, αναφέρονται τα ακόλουθα στοιχεία:

Κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα που έλαβε χώρα η προαναφερόμενη δανειοδότηση του Ομίλου ΔΕΜΚΟ από το Τ.Τ., το τελικό επιτόκιο δανεισμού, με το οποίο το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτούσε κεφάλαια κίνησης βάσει των επίσημων στοιχείων της ΤτΕ, κυμάνθηκε μεσοσταθμικά μεταξύ 5,84% (5,60%) τον Νοέμβριο του 2009 και 8,01% (7,88%) για το τελευταίο τρίμηνο του 2011.

Ωστόσο, η συναφθείσα χρηματοδότηση ύψους 21.000.000 ευρώ του Τ.Τ. προς τη ΔΕΜΚΟ, (μέτοχο σε ποσοστό 50% της Bestline), την 24-11-2008, είχε περιθώριο (άλλως spread) 3% πάνω από το Euribor τριμήνου, ενώ η συναφθείσα την 26-1-2012 χρηματοδότηση προς την ίδια εταιρία, ύψους 42.500.000 ευρώ, είχε περιθώριο 5,5% πάνω από το Euribor εξαμήνου. Συγκριτικά και σε αντίθεση με τα ανωτέρω, το ίδιο το Τ.Τ., την αυτή χρονική περίοδο, χρηματοδοτούσε την κατά 100% θυγατρική του «T-Leasing» με Βασικό Επιτόκιο Χορηγήσεων (ΒΕΧ - 3,5%), ήτοι με 8,5%, και την ομοίως κατά 100% θυγατρική του «T Credit» με επιτόκιο (ΒΕΧ - 3%), ήτοι με 9%.

Συνεπεία όλων όσων εκτέθηκαν, την 31-12-2011, η Τράπεζα έφτασε να είναι ο μεγαλύτερος πιστωτής της ΔΕΜΚΟ, καθώς την είχε χρηματοδοτήσει, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προαναφέρθηκαν, με ποσό ύψους 38.500.000 ευρώ, που αποτελεί το 45,6% του συνολικού τραπεζικού δανεισμού της.

Εν κατακλείδι, πρέπει να σημειωθεί και το εξής:

Το Τ.Τ., ενώ γνώριζαν, (ακόμη και την 30-6-2012) το χρηματοδοτικό άνοιγμα της ΗΡC στον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, καθώς και το γεγονός ότι δεν υπήρχαν εγκεκριμένα πιστοδοτικά όρια, δεν προχώρησαν στις δέουσες ενέργειες για την προάσπιση της περιουσίας της Τράπεζας: **α)** είτε περιορίζοντας σε εύλογο ποσό τα όρια αυτά, **β)** είτε λαμβάνοντας επαρκείς εμπράγματα εξασφαλίσεις από τον τελευταίο, **γ)** είτε κλείνοντας τελείως τα εν λόγω όρια, με αποτέλεσμα να ανέλθει, βάσει της υποβαλλόμενης στην ΤτΕ κατάστασης της 30-6-2012, το

άνοιγμα του Τ.Τ. προς τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ ως φυσικό πρόσωπο, (ήτοι σε καθαρά προσωπικό επίπεδο), στο ποσό των 2.293.000 ευρώ, ποσό που αφορά σε οφειλή της πιστωτικής του κάρτας έναντι της Τράπεζας και είναι ιδιαίτερα υψηλό, [σχετικά τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 14].

**2. Υπόθεση αναδιάρθρωσης Ο/Δ 48.000.000 ευρώ και χορήγησης νέου δανείου 4.000.000 ευρώ προς VILLAGE ROADSHOW**

Τον Μάρτιο του 2012, το ΤΤ ενέκριναν την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, ύψους 48.000.000 ευρώ, με κεφαλαιοποίηση της ληξιπρόθεσμης οφειλής ύψους 2.300.000 ευρώ, επιμήκυνση της διάρκειας κατά 2 έτη και μείωση των δόσεων του 2012 και 2013 σε 250.000 ευρώ ανά εξάμηνο έναντι 2.300.000 ευρώ, ενώ ως πρόσθετη εξασφάλιση εκχωρήθηκαν στην τράπεζα δύο συμβάσεις της πιστούχου με την COSMOTE.

Στις 30-3-2012, εγκρίθηκε η έκδοση νέου Ομολογιακού Δανείου υπέρ της εταιρίας, VILLAGE ROADSHOW, Ομίλου ΔΕΜΚΟ, ύψους 4.000.000 ευρώ για κεφάλαιο κίνησης μονιμότερου χαρακτήρα, διάρκειας 11,5 έτη, (λήξη 2023), με εξαμηνιαίες αποπληρωμές, με την πρώτη 30 μήνες μετά την εκταμίευση. Προς εξασφάλιση του νέου αυτού δανείου παρασχέθηκαν: α) προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, β) εταιρική εγγύηση της ΔΕΜΚΟ Α.Ε., γ) ενέχυρο Β' σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και δ) προσημείωση Β' σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank.

Στο ίδιο ακίνητο δε αποφασίστηκε να εγγραφεί υπέρ του Τ.Τ. και Γ' σειράς προσημείωση ύψους 2.500.000 ευρώ, προς εξασφάλιση ορίου Ε/Ε της Cosmoline, (χρηματοδότηση από την Τ Bank) σαν συμπληρωματικό κάλυμμα, προκειμένου να επιστραφεί η προσωπική επιταγή εκδόσεως του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ,

ύψους 1.300.000 ευρώ, λήξης 30-4-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΗ, Αναστασία ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, Περικλή ΧΑΝΑΚΗ και εσένα, ως μέλη, την υπ' αριθ. 95/30-3-2012 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Τ.Τ., αποτελούμενη από τους Κλεάνθη ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ, ως Πρόεδρο και Χάρη ΣΙΓΑΝΟ, Γεώργιο ΞΥΦΑΡΑ, Δημήτριο ΚΥΠΑΡΙΣΗ, Χρήστο ΜΑΡΟΥΣΟ και Ιωάννη ΤΣΑΓΔΗ, ως μέλη και το από τον Απρίλιο του 2012 Πρόγραμμα Εκδόσεως Κοινού Εμπραγμάτως Ασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου ευρώ 4.000.000 μεταξύ των εταιριών VILLAGE ROADSHOW / ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ.].

Όσον αφορά την ανωτέρω δανειοδότηση των εταιριών, VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS από το Τ.Τ. επισημαίνονται τα εξής: [σχετικά τα όσα έπονται το από Νοεμβρίου 2012 πόρισμα ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ και τα Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 10-13].

Η έγκριση των επίμαχων δανείων, βασίστηκε σε εσφαλμένη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών δεικτών από τα αρμόδια όργανα αναφορικά με την δυνατότητα εξυπηρέτησης των Ομολογιακών Δανείων.

Συγκεκριμένα, στο από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της Υπο-Επιτροπής Αξιολόγησης Επενδύσεων σε εταιρικά ομόλογα του Τ.Τ., που υπογράφεται από τους Μάριο ΒΑΡΟΤΣΗ και Φωτεινή ΚΡΕΣΤΑ, γίνεται απλή αναφορά στα οικονομικά στοιχεία των υπό εξαγορά εταιριών, (Village Roadshow και Village Films) και συγκεκριμένα ότι *«από τα στοιχεία που μας δόθηκαν προκύπτει ότι ορισμένοι θεμελιώδεις χρηματοοικονομικοί δείκτες, (π.χ. Debt/EBITDA, ΞΚ/ΙΚ, EBITDA/Χρεωστικοί Τόκοι), λαμβάνουν τιμές γενικά ικανοποιητικές, ενώ και σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις, καταλήγουμε να θεωρούμε τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο αποδεκτό»*, χωρίς όμως, να παρατίθενται οι σχετικοί δείκτες. Επιπλέον, στο με αριθ. πρωτ. 1072/7-8-2009 εισηγητικό σημείωμα της ως άνω Επενδυτικής Υπο-Επιτροπής προς την Επενδυτική Επιτροπή του Τ.Τ., στο οποίο επισυνάπτεται η

προαναφερόμενη εισήγηση, δεν γίνεται καμία περαιτέρω αναφορά ή/και ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων.

Ωστόσο, από την χρηματοοικονομική ανάλυση των υπό εξαγορά εταιριών, VILLAGE ROADSHOW / INTERTEL και VILLAGE FILMS / D.C. INTERACTIVE για την τριετία 2006-2008 — ήτοι σε χρόνο προγενέστερο της χορήγησης των επίμαχων Ομολογιακών Δανείων στον Όμιλο ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, μέσω των εταιριών - οχημάτων του INTERTEL και D.C. MEDICAL (την 7-8-2009)— προκύπτει ανάληψη υψηλού πιστωτικού κινδύνου, καθόσον οι δύο εξαγοραζόμενες εταιρίες, (VILLAGE ROADSHOW και VILLAGE FILMS) ήταν ζημιογόνες, ενώ οι εξεταζόμενοι δείκτες, όπως αυτοί αξιολογήθηκαν από τα αρμόδια όργανα του Τ.Τ. στο ως άνω από 6-8-2009 εισηγητικό σημείωμα, δεν αντιπροσώπευαν την πραγματική χρηματοοικονομική τους κατάσταση.

Επισημαίνεται, ότι η Intertel, που δανειοδοτήθηκε με 48.000.000 ευρώ τον Σεπτέμβριο του 2009, είχε την 31-12-2008 λογιστική Αρνητική Καθαρή Θέση -9.600.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, η δε D.C. Interactive, που δανειοδοτήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2009 με 5.000.000 ευρώ, είχε την 31-12-2008 Ίδια Κεφάλαια ύψους 51.700.000 ευρώ και ζημιογόνα αποτελέσματα, [σχετική η ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των εν λόγω εταιριών σε Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ σελ. 10-12].

Επιπροσθέτως οι, Περικλής Χανάκης, Ιωάννης Τσαγδής και Αναστασία Σακελλαρίου και οι συγκατηγορούμενοί τους, έχοντας την διαχείριση της περιουσίας της Τράπεζας πρέβησαν στην ως άνω χρηματοδότηση έναντι μηδενικών εξασφαλίσεων για τα συμφέροντα και την περιουσία της Τράπεζας.

Συγκεκριμένα:

**α)** Όσον αφορά την προσωπική εγγύηση του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αυτή είχε μόνο ηθική και ουδεμία διασφαλιστική της περιουσίας της Τράπεζας αξία.

**β)** Όσον αφορά την εταιρική εγγύηση της μητρικής εταιρίας ΔΕΜΚΟ, τούτη είναι άνευ αντικρίσματος, καθόσον η εταιρία ξεκίνησε ευθύς αμέσως να παρουσιάζει ληξιπρόθεσμες οφειλές και

ζημιογόνες χρήσεις, [σχετικά και ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, Τμήμα ΣΤ παρ. 18, υπό Κεφ. β. (Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία), σελ. 39-42].

γ) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Α΄ τάξης επί μετοχών των εκδοτριών εταιριών Village Roadshow και Village Films και τούτη η εξασφάλιση δεν γίνεται αποδεκτή, σύμφωνα με την ΠΔΤΕ 2588/20-8-2007, καθόσον υφίσταται άμεση (και έμμεση) συσχέτιση του οφειλέτη με την εξασφάλιση, (συνδεδεμένος κίνδυνος) και ως εκ τούτου δεν προκύπτει η απαιτούμενη διασπορά, η οποία θα εξασφάλιζε την περιουσία της Τράπεζας σε περίπτωση αδυναμίας αποπληρωμής των δανείων.

δ) Όσον αφορά την εκχώρηση στην Τράπεζα δύο συμβάσεων της εκδότριας με την Cosmote, ως πρόσθετη εξασφάλιση για την ρύθμιση του υφιστάμενου δανεισμού, τούτη αφορά σε μη γεγεννημένες απαιτήσεις που θα πρέπει πρώτα να γεννηθούν και μετά να εισπραχθούν, γεγονός που καθιστά την υπό κρίσιν εγγύηση, ενδεχομένως, αβέβαιου αποτελέσματος και ως εκ τούτου μηδενικής στην ουσία εξασφάλισης. Τούτο επιβεβαιώνεται και από τους συντελεστές απομείωσης επί της ονομαστικής αξίας των εξασφαλίσεων που χρησιμοποιεί η ΤτΕ για την αποτίμηση των εξασφαλίσεων, σύμφωνα με τους οποίους για την εγγύηση της εκχώρησης μη γεγεννημένων απαιτήσεων ο συντελεστής απομείωσης ανέρχεται στο 100%, ήτοι η εγγύηση αυτή έχει μηδενική (0%) διασφαλιστική αξία για τις απαιτήσεις της Τράπεζας, [σχετικός ο Πίνακας 6 στο Παράρτημα του από το Νοέμβριο του 2012 πορίσματος ελέγχου του Τ.Τ. της ΔΕΠΣ της ΤτΕ].

ε) Όσον αφορά την σύσταση ενεχύρου Β΄ σειράς στο 100% του μετοχικού κεφαλαίου της VILLAGE ROADSHOW, καθώς και την εγγραφή προσημείωσης Β΄ σειράς 5.000.000 ευρώ σε αστικά ακίνητα ιδιοκτησίας της ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, εμπορικής αξίας 45.160.000 ευρώ, με προηγούμενο βάρος 29.350.000 ευρώ υπέρ της Deutsche Bank, επίσης δεν επαρκούν για την κάλυψη των απαιτήσεων της Τράπεζας.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι επέλεξαν εν γνώσει τους, καταφανώς εις βάρος των συμφερόντων του Τ.Τ. και κατά παράβαση των κανόνων της συνετούς τραπεζικής πρακτικής, να



γίνει το Τ.Τ. μακράν ο μεγαλύτερος δανειστής εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ και του Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, να χρηματοδοτήσουν ως άνω την εξαγορά των θυγατρικών της Village Hellas, παρά τον υψηλό πιστωτικό κίνδυνο που παρουσίαζε η εν λόγω εξαγορά, χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμα και χωρίς να λάβουν υπόψη τα ICAP Reports πριν από την επίμαχη χρηματοδότηση, ούτε για τις εξαγοράζουσες ούτε για τις εξαγοραζόμενες εταιρίες, και χωρίς να θέσουν ουσιαστικές εξασφαλίσεις για την προάσπιση των συμφερόντων της Τράπεζας, δεδομένου και του ύψους των Ομολογιακών Δανείων που δόθηκαν.

Αν αντιθέτως, ειλικρινής πρόθεση των υπευθύνων της Τράπεζας ήταν να προασπίσουν την περιουσία και τα συμφέροντά της, θα εισηγούνταν και θα αποφάσιζαν τη θέση ουσιαστικών εξασφαλίσεων, όπως την εγγραφή προσημειώσεων σε ακίνητα ιδιοκτησίας είτε της ΔΕΜΚΟ, είτε του ίδιου του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, [σχετικά και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13].

Όσον αφορά δε στο Ομολογιακό Δάνειο. (30-3-2012), ύψους 4.000.000 ευρώ, προς την VILLAGE ROADSHOW / Όμιλο ΔΕΜΚΟ, αυτό χορηγήθηκε παρά την προηγηθείσα υπέρογκη δανειοδότηση των θυγατρικών εταιριών των ομίλου ΔΕΜΚΟ, που είχε λάβει χώρα χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις για την τράπεζα, γεγονότα που ήταν ήδη γνωστά στους, Περικλή Χανάκη, Ιωάννη Τσαγδή και Αναστασία Σακελλαρίου και χωρίς να έχει μεσολαβήσει στο μεταξύ καμία βελτίωση των οικονομικών τους στοιχείων ή της πιστοληπτικής ικανότητας των εταιριών αυτών, (το 2011 η VILLAGE ROADSHOW εμφάνιζε πτώση του κύκλου εργασιών κατά 4,5%, τα ΚΠΦΤ ήταν θετικά, αλλά δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των χρεωστικών τόκων, ενώ τα αποτελέσματα χρήσης ήταν ζημιογόνα (-2.305.000 ευρώ), γεγονός που οδηγεί σε περαιτέρω επιδείνωση των ιδίων κεφαλαίων, τα οποία μειώνονται σε 512.000 ευρώ, ενώ η διαβάθμιση της πιστοληπτικής της ικανότητας τον Οκτώβριο του 2011 ήταν D).

Περαιτέρω, επισημαίνεται ο ιδιαίτερα μακροπρόθεσμος χαρακτήρας του δανείου αυτού, καθώς και η μεγάλη περίοδος χάριτος, γεγονός που δεν συνάδει με τον σκοπό του δανείου, ήτοι

για κάλυψη ουσιαστικά αναγκών κεφαλαίου κίνησης, καθώς: **1)** οι ανάγκες κεφαλαίου κίνησης καλύπτονται με βραχυπρόθεσμο δανεισμό κατά τη συνήθη τραπεζική πρακτική και **2)** δεν υποστηρίζεται από τον ταμειακό κύκλο της εταιρίας, (στην υπ' αριθ. 9/28-3-2012 απόφαση της Επιτροπής Επιχειρηματικών Δανείων, χαρακτηριστικά αναφέρονται, μεταξύ άλλων: **α)** ως σημαντικοί κίνδυνοι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τράπεζες και η χαμηλή συγκέντρωση πελατών, χωρίς περαιτέρω εξειδίκευση των στοιχείων αυτών, **β)** στην αξιολόγηση οικονομικών μεγεθών, η μείωση του κύκλου εργασιών κατά 4,14%, τα ζημιογόνα αποτελέσματα χρήσης, κατά ποσό 2.390.845 ευρώ, η μείωση των ιδίων κεφαλαίων από 3.981.195 ευρώ το 2009 σε 876.057 ευρώ το 2011, τα πολύ υψηλά λειτουργικά έξοδα, που επιβαρύνουν τα τελικά μεγέθη – το ετήσιο κόστος μισθοδοσίας και ενοικίων, κατά το έτος 2011, διαμορφώθηκε στα 13,6 και 13,5 εκ. ευρώ αντίστοιχα, τα υψηλά χρηματοοικονομικά έξοδα 3 εκ. ευρώ ως αποτέλεσμα του υψηλού δανεισμού και η πρόβλεψη των ζημιών χρήσης στο ποσό των 2,39 εκ. ευρώ).

Ανακεφαλαιώνοντας οι, Περικλής Χανάκης, Ιωάννης Τσαγδής και Αναστασία Σακελλαρίου και οι ανωτέρω συγκατηγορούμενοί τους, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά την διαχείριση των διαθεσίμων κεφαλαίων σχετικά με το χαρτοφυλάκιο μεγάλων εταιρικών δανείων, ενεργώντας δυνάμει συμβάσεως, ως υπάλληλοι του ΤΤ και έχοντας την επιμέλεια και διαχείριση των εργασιών και της περιουσίας του τελευταίου, ενεργώντας από κοινού και κατόπιν συναπόφασης, ζημίωσαν εν γνώσει τους την περιουσία του ανωτέρω Τραπεζικού Ιδρύματος, καθόσον, όπως αναλυτικότερα εκτέθηκε ανωτέρω, εισηγήθηκαν και ενέκριναν τόσο τις προαναφερόμενες χρηματοδοτήσεις - υπέρογκο δανεισμό εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, όσο και την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων δανείων της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, υπό όρους που καταφανώς δεν πληρούσαν του συνήθεις και βασικούς όρους τραπεζικού δανεισμού, αφού περιλάμβαναν την εξαρχής εκταμίευση του συνόλου των μακροπρόθεσμων δανείων, δινόταν πολυετής περίοδος χάριτος ως προς το κεφάλαιο και ανεπαρκείς εγγυήσεις για την εξασφάλιση των απαιτήσεων της Τράπεζας εκ των δανείων αυτών, παρά την αδύναμη κεφαλαιακή βάση των

συγκεκριμένων πιστούχων και την ελάχιστη ή και ανύπαρκτη ίδια συμμετοχή τους, κατά κατάχρηση της αντιπροσωπευτικής και διαχειριστικής εξουσίας τους και κατά παράβαση των σχετικών κανόνων που καθορίζονται με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και εξειδικεύονται με εγκυκλίους, εντολές, οδηγίες και κανόνες της χρηματοπιστωτικής πολιτικής της κάθε Τράπεζας, ζημιώνοντας έτσι την περιουσία του ως άνω Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος - οι απαιτήσεις του οποίου μέχρι και σήμερα δεν έχουν ικανοποιηθεί - κατά το ποσό των 16.121.000 ευρώ τουλάχιστον.

Συγκεκριμένα, η συνολική ζημία στην περιουσία του Τ.Τ. συνεπεία των ως άνω χρηματοδοτήσεων υπολογίστηκε στο ποσό των 5.292.000 ευρώ, όσον αφορά στην εταιρία ΔΕΜΚΟ, και στο ποσό των 10.829.000 ευρώ, όσον αφορά στις εταιρίες VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, [σχετικές οι σελ. 10 επ., 12, 13, 17 και 18 του από τον Νοέμβριο του 2012 Πορίσματος Ελέγχου της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Ιδρύματος της Τράπεζας της Ελλάδος καθώς και η από τον Οκτώβριο του 2013 1<sup>η</sup> έκθεση ελέγχου της ΤτΕ επί του Δανειακού Χαρτοφυλακίου του Τ.Τ.].

Η ως άνω ζημία έχει υπολογισθεί από τους Επιθεωρητές - Ελεγκτές της ΤτΕ σε ποσοστό επί του συνολικού ακαλύπτου υπολοίπου των απαιτήσεων της Τράπεζας κατά των προαναφερόμενων εταιριών, το οποίο υπόλοιπο ανερχόταν κατά την 31.8.2013, στο ποσό των 42.466.000 ευρώ, ως προς την πιστούχο ΔΕΜΚΟ και στο ποσό των 55.073.000 ευρώ ως προς τις πιστούχους, VILLAGE ROADSHOW & VILLAGE FILMS, (ήτοι την 31.8.2013, οι συνολικές απαιτήσεις του ΤΤ κατά των εταιριών του Ομίλου ΔΕΜΚΟ ανέρχονταν στο ποσό των 97.539.000 ευρώ).

**39. Αλεξάνδρα Λιακοπούλου του Δημητρίου &**

**40. Ιωάννη Ρόρη του Γεωργίου:**

## **Υπόθεση BEST LINE CARDS SA/HELLENIC POST CREDIT ΑΕΠΠ**

Στην Αθήνα τον Μάρτιο του 2008, ενεργώντας από κοινού με τους συγκατηγορούμενούς τους, Δημήτριο Κοντομηνά, Άγγελο Φιλιππίδη και Μάριο Βαρότση, με σκοπό να αποκομίσει τρίτος παράνομο περιουσιακό όφελος, έβλαψαν την περιουσία του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, το οποίο, κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης, ανήκε στο Ελληνικό Δημόσιο κατά πλειοψηφία, πείθοντας κάποιον σε πράξη με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων ως αληθινών και την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων, το δε παράνομο περιουσιακό όφελος που πέτυχε ή επιδίωξε και η συνολική ζημία που προξενήθηκε ή απειλήθηκε σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου τυγχάνει ιδιαίτερως μεγάλης αξίας και υπερβαίνει το ποσό των 150.000 ευρώ.

Ειδικότερα, η εταιρία με την επωνυμία, «ΜΠΕΣΤΛΑΙΝ Ανώνυμος Εταιρία Διανομής Ασφαλιστικών και Χρηματοοικονομικών Προϊόντων» και τον διακριτικό τίτλο Bestline Cards S.A. (εφεξής Bestline) - η οποία μετονομάστηκε σε «HELLENIC POST CREDIT Ανώνυμη Εταιρία Παροχής Πιστώσεων» (HPC), αφού έλαβε άδεια μετατροπής σε Εταιρία Παροχής Πιστώσεων με την υπ' αριθ. 280/25-2-2009 της ΕΤΠΘ, συστάθηκε το έτος 1990 με διάρκεια 99 ετών και δραστηριοποιείται κυρίως στην διαμεσολάβηση για την διάθεση, με κάθε τρόπο και μέσο, και την διαχείριση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών και καρτών πληρωμής, για την προώθηση γενικά τραπεζικών προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και προϊόντων και υπηρεσιών του ευρύτερου χρηματοοικονομικού τομέα, καθώς επίσης για την είσπραξη απαιτήσεων τρίτων. Η Bestline δεν διαθέτει καταστήματα και όσον αφορά ειδικότερα το θέμα της προώθησης των πιστωτικών καρτών έκδοσής της, αυτή πραγματοποιείται μέσω του δικτύου των καταστημάτων του Τ.Τ. και των συνεργαζόμενων με αυτό δικτύων, (ιδίως των συνεργαζόμενων καταστημάτων των ΕΛΤΑ) δυνάμει της Σύμβασης Δικτύου.

Η Bestline ελέγχεται από την εταιρία ΔΕΜΚΟ, η οποία κατέχει το σύνολο (100%) του μετοχικού της κεφαλαίου, η δε

ΔΕΜΚΟ ελέγχεται από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος κατέχει το 79,16% του μετοχικού της κεφαλαίου. Περαιτέρω, το 20% του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στην ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία «ΔΙΕΥΡΩΠΑΪΚΗ Ε.Ε.Ε. Α.Ε.», (η οποία ελέγχεται επίσης από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ που κατέχει το 99,897% του μετοχικού της κεφαλαίου), με αποτέλεσμα ο τελευταίος να κατέχει σχεδόν το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της Bestline. Η εταιρία Bestline, 100% θυγατρική της ΔΕΜΚΟ ήταν, μέχρι το έτος 2008, μία μικρού βεληνεκούς, μη εισηγμένη στο Χρηματιστήριο, εταιρία διαχείρισης πιστωτικών καρτών με δεκαετή και πλέον παρουσία στην Ελληνική αγορά.

Το 2008, η Διοίκηση του ΤΤ επέλεξε την εταιρία αυτή (Bestline) ως στρατηγικό εταίρο της Τράπεζας στον τομέα της έκδοσης και διαχείρισης πιστωτικών καρτών. Συγκεκριμένα, ο Άγγελος Φιλιππίδης, ως πρόεδρος του ΔΣ του ΤΤ, μετά από σχετική εξουσιοδότηση του Δ.Σ., προχώρησε στην επιλογή της εταιρίας Bestline Cards S.A., *προκειμένου να αναλάβει και για λογαριασμό του Τ.Τ. τη διαχείριση του τομέα των πιστωτικών καρτών*, ενώ ταυτόχρονα ανέθεσε, με την από 25-2-2008 σχετική εντολή του, στην εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών Deloitte την αποτίμηση της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την 31-12-2007, προς την κατεύθυνση υλοποίησης της συνεργασίας αυτής (μεταξύ του ΤΤ και της Bestline), [σχετικά τα αποσπάσματα Πρακτικών Δ.Σ. του Τ.Τ. με αριθ. 102/20-12-2007 και 107/21-2-2008].

Σύμφωνα, ειδικότερα, με την από 21-3-2008 μελέτη της εταιρίας Deloitte με τίτλο, «Επιχειρηματική Σύνοψη Αποτελεσμάτων Αποτίμησης της Εταιρίας Μπεστλάιν Cards Παροχή Οικονομικών Υπηρεσιών Α.Ε.», σκοπός της ήταν *«η αποτίμηση της εμπορικής αξίας του 100% των μετοχών της εταιρίας, στο πλαίσιο εξέτασης του ενδεχόμενου συνεργασίας του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου Α.Τ.Ε. με την εταιρία»*.

Η αποτίμηση της Deloitte βασίστηκε: **α)** σε προσωρινά μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες από Ορκωτό Ελεγκτή οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας για την χρήση 2007, βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, τις οποίες έλαβε από την Διοίκηση της Bestline, **β)** σε υποθέσεις, παραδοχές και προβλέψεις για την

εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών της για τα έτη 2008-2017, οι οποίες δόθηκαν επίσης από την Διοίκηση της Bestline και βασίστηκαν μάλιστα, στην παραδοχή ότι η εταιρία θα συνεχίσει και στο μέλλον την δραστηριότητά της, ως είχε κατά το χρόνο της αποτίμησης (as is basis) και **γ)** στην παραδοχή ότι η εταιρία δεν θα συγχωνευτεί με άλλες, γεγονός που θα μπορούσε να δημιουργήσει συνέργειες (stand-alone basis).

Με βάση τις παραδοχές αυτές, η Deloitte κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εμπορική αξία του 100% των μετοχών της εταιρίας κατά την 31-12-2007 κυμαίνεται μεταξύ 18.100.000 ευρώ και 21.600.000 ευρώ, με κεντρική εκτιμώμενη αξία ύψους 19.800.000 ευρώ. Η Deloitte κατέληξε στην παραπάνω αποτίμηση επί τη βάση της Μεθόδου της Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών. Ωστόσο, έλαβε χώρα και δεύτερη αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, επί τη βάση της Μεθόδου της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, χωρίς, ωστόσο, να ληφθεί υπόψη το αποτέλεσμα της αποτίμησης αυτής, όπως θα εκτεθεί στη συνέχεια, σύμφωνα με την οποία η εμπορική αξία της εταιρίας ανερχόταν μόνο στο ποσό των 2.800.000 ευρώ.

Ήδη δε από την παράθεση των εν λόγω αποτελεσμάτων, εγείρει έντονο προβληματισμό το γεγονός ότι η διαφορά μεταξύ των δύο ως άνω σεναρίων εκτιμώμενης αξίας της επιχείρησης παρεκκλίνει σε επίπεδο της τάξεως του 600%. Επίσης, άξιο μνείας είναι και το ότι το επιτόκιο προεξόφλησης των ταμειακών ροών των πιστωτικών καρτών, παρουσιάζει αύξηση ως παραδοχή στο έτος αποτίμησης κατά 1% γεγονός που δεν συνάδει με τα στοιχεία της ΤτΕ, καθώς στα έτη 2004-2007 η αύξηση του μεσοσταθμικού επιτοκίου ανερχόταν μόλις στο 0,09% [σχετική σελ. 15 της έκθεσης αποτίμησης]. Με άλλα λόγια, η αποτίμηση της Deloitte βασίστηκε σε ουτοπικές παραδοχές σε σχέση με τα επιτόκια των πιστωτικών καρτών της υπό εξέταση περιόδου.

Ακολούθως και παρά το γεγονός ότι η Deloitte αποτίμησε, με τον τρόπο που προεκτέθηκε, το 100% της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, **α)** στο ποσό των 19.800.000 ευρώ με την Μέθοδο της Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών και **β)** στο ποσό των 2.800.000 ευρώ με την Μέθοδο της

Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης, η Τράπεζα κατέβαλε 18.900.000 ευρώ για την συμμετοχή μόνον σε ποσοστό 50% στην εταιρία αυτή. Το τίμημα αυτό καταβλήθηκε, στο πλαίσιο υλοποίησης της με αριθ. 108/21-3-2008 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, μετά από σχετική εισήγηση του Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ, Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή Επενδυτικής Τραπεζικής & Ουγατρικών, την 21-3-2008, σύμφωνα με την οποία προτάθηκε στα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ. επί λέξει «*η συμμετοχή σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας έναντι του ποσού των 19.800.000 ευρώ*».

Συνέπεια της παραπάνω απόφασης του Δ.Σ. του ΤΤ, ήταν η υπογραφή της από 24-4-2008 Συμφωνίας Μετόχων μεταξύ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τον Δημήτρη ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, του ΤΤ, νόμιμα εκπροσωπούμενου από τον Άγγελο Φιλιππίδη, και της εταιρίας Bestline, νόμιμα εκπροσωπούμενης από τους Ιωάννη ΡΟΡΡΗ, διευθύνοντα σύμβουλο αυτής και Αλεξάνδρα ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, για την απόκτηση του 50% των μετοχών της εταιρίας Bestline έναντι του ποσού των 18.900.000 ευρώ, η οποία έλαβε χώρα με διπλασιασμό του μετοχικού της κεφαλαίου και με παράλληλη παραίτηση του παλαιού μετόχου ΔΕΜΚΟ υπέρ του Τ.Τ.

Τα βασικά σημεία της Συμφωνίας Μετόχων —η οποία ισχύει μέχρι σήμερα και καθορίζει αφενός μεν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα εκάστης μετόχου (Τ.Τ. και ΔΕΜΚΟ αντίστοιχα), αφετέρου δε τον τρόπο άσκησης των μετοχικών δικαιωμάτων (shareholders agreement) καθώς και τον τρόπο διοίκησης και διαχείρισης των υποθέσεων της εταιρίας (management agreement)— είναι τα ακόλουθα:

**1)** Το Δ.Σ. είναι επταμελές, με την Τράπεζα να υποδεικνύει τέσσερα (4) μέλη μεταξύ των οποίων τον Πρόεδρο, και την ΔΕΜΚΟ να υποδεικνύει τα υπόλοιπα τρία (3), μεταξύ των οποίων τον Αντιπρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

**2)** Η Τράπεζα ορίζει τους επικεφαλής των Μονάδων Εσωτερικής Επιθεώρησης (ΜΕΕ), Διαχείρισης Κινδύνων (ΜΔΚ), Κανονιστικής Συμμόρφωσης (ΜΚΣ) και Ξεπλύματος βρώμικου Χρήματος (money laundering).

**3)** Το Τ.Τ. ανέλαβε την υποχρέωση της αποκλειστικής χρηματοδότησης των εργασιών της εταιρίας με κάθε δυνατό τρόπο, είτε με Ομολογιακά Δάνεια, είτε με την χορήγηση δανείων κατά το επιτρεπόμενο μέτρο, είτε τέλος με την άντληση κεφαλαίων στην διατραπεζική αγορά. Επιπροσθέτως, ανέλαβε την υποχρέωση, στην περίπτωση που κριθεί απαραίτητο, να καλύψει μέσω Ομολογιακού Δανείου (μειωμένης εξασφάλισης) την ενίσχυση των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας, μέχρι του ποσού των 20.000.000 ευρώ και με τους ακόλουθους, ιδιαίτερα ευνοϊκούς, όρους: **α)** διάρκεια μέχρι το 2021 με δικαίωμα της εταιρίας για νωρίτερη αποπληρωμή άνευ επιβαρύνσεων και **β)** επιτόκιο Euribor τριμήνου με 0,5% προσαύξηση.

Να σημειωθεί, ότι ο τρόπος και οι όροι εκπλήρωσης της ως άνω υποχρέωσης, εξειδικεύτηκαν με την Σύμβαση Χρηματοδότησης με Ανοιχτό Αλληλόχρεο Λογαριασμό που συνήφθη μεταξύ της ΔΕΜΚΟ και του Τ.Τ. την 2-11-2009. Η εν λόγω Σύμβαση προβλέπει την παροχή πίστωσης μέχρι του ορίου των 300.000.000 ευρώ υπό τις εκεί οριζόμενες προϋποθέσεις.

**4)** Η ΔΕΜΚΟ ανέλαβε την υποχρέωση να εξασφαλίζει την παραχώρηση διαφημιστικού χρόνου, συνολικής αξίας 1.500.000 ευρώ ετησίως, με *συμβολικό κατά νόμο τίμημα*, σε μέσα μαζικής επικοινωνίας που τελούν υπό τον έλεγχό της, καταρτίζοντας επιμέρους συμφωνίες της εταιρίας με τα τελευταία.

**5)** Σε περίπτωση κατά την οποία δεν καταστεί δυνατή η εισαγωγή μετοχών της εξαγοραζόμενης εταιρίας στο Χρηματιστήριο Αθηνών μέχρι την 31-12-2014, συμφωνήθηκε να έχει η ΔΕΜΚΟ δικαίωμα put option και η Τράπεζα δικαίωμα call option στο σύνολο των μετοχών που κατέχει η ΔΕΜΚΟ. Ως τίμημα (τιμή άσκησης δικαιώματος call option), *ορίστηκε το ποσό που αντιστοιχεί στο γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής επί το δεκαπλάσιο (10 φορές) του μέσου όρου των κερδών προ φόρων των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων χρήσεων.* Αντίστοιχα δικαιώματα call option για το σύνολο των μετοχών που κατέχει η ΔΕΜΚΟ έχει η Τράπεζα και για μετά την 31-12-2017 και την 31-12-2021.



Στην ως άνω περίπτωση, με άλλα λόγια, συμφωνήθηκε ότι το Τ.Τ., (αγοραστής – ασκών το δικαίωμα call option), θα διατηρεί το (αρχικό) δικαίωμα αγοράς του πλειοψηφικού πακέτου της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, (πωλητής – ασκών το δικαίωμα put option), έναντι τμήματος που θα υπολογιστεί επί τη βάση της παραπάνω φόρμουλας, και σε περίπτωση μη άσκησης εκ μέρους του, του σχετικού δικαιώματος, η ΔΕΜΚΟ θα έχει την δυνατότητα να πωλήσει τις μετοχές της σε άλλον ενδιαφερόμενο.

6) Σε περίπτωση που η εξαγοραζόμενη εταιρία παρουσιάσει σε δύο συνεχόμενες χρήσεις ζημιολόγους αποτελέσματα, συμφωνήθηκε ότι η Τράπεζα θα έχει δικαίωμα call option για την εξαγορά του μεριδίου της ΔΕΜΚΟ, με τίμημα (τιμή άσκησης δικαιώματος call option), που υπολογίζεται στο γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας (50%) επί το δεκαπλάσιο (10 φορές) του μέσου όρου των κερδών προ φόρων, όπως εμφανίζονται αυτά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας όλων των τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων οικονομικών-εταιρικών χρήσεων από έναρξης ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων.

7) Ειδικά δε για την περίπτωση της τυχόν παράβασης της υποχρέωσης αποκλειστικότητας στην παραχώρηση της χρήσης του δικτύου από το ΤΤ στην εταιρία, συμφωνήθηκε ότι η ΔΕΜΚΟ θα έχει δικαίωμα πώλησης (put option) του συνόλου των μετοχών της και αντιστοίχως το ΤΤ υποχρέωση να τις αποκτήσει, έναντι τμήματος (τιμή άσκησης δικαιώματος put option) ίσου προς το γινόμενο του ποσοστού της μεταβιβαζόμενης συμμετοχής του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας επί το εικοσαπλάσιο (20 φορές) μέσο όρο των κερδών προ φόρων, όπως εμφανίζονται αυτά στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων οικονομικών-εταιρικών χρήσεων, ήτοι των αμέσως προηγούμενων εκείνης εντός της οποίας ασκείται το δικαίωμα put option, [σχετική η από 24-4-2008 Συμφωνία Μετόχων].

Περαιτέρω, αναπόσπαστο μέρος της Συμφωνίας Μετόχων αποτελεί και το Ιδιωτικό Συμφωνητικό Χρήσης Δικτύου, σύμφωνα με το οποίο η Τράπεζα ανέλαβε μέσω του δικτύου της, μέχρι και την

31-12-2021, την προώθηση των πιστωτικών καρτών που διαχειρίζεται ή και εκδίδει η Bestline Cards (νυν HPC) μετά την μετατροπή της σε εταιρία παροχής πιστώσεων.

Οι αρμόδιοι Επιθεωρητές-Ελεγκτές της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, στο πλαίσιο του ελέγχου που διενήργησαν ειδικά όσον αφορά την, κατά τα ανωτέρω, συμμετοχή του ΤΤ στην εταιρία Bestline (νυν HPC), κατέληξαν στις ακόλουθες, μεταξύ άλλων, διαπιστώσεις:

**1)** Είναι καταφανής η διάσταση της συνολικής εμπορικής αξίας της Bestline από το τίμημα συμμετοχής για την απόκτηση μόνον του 50% αυτής. Επιπροσθέτως, μάλιστα, το τίμημα αυτό θεωρείται *ιδιαίτερα υψηλό* και για τον λόγο ότι δεν λήφθηκε υπόψη η τιμή εξάσκησης του δικαιώματος put option που έχει η ΔΕΜΚΟ, βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, και το οποίο είναι συνάρτηση των κερδών προ φόρων της εταιρίας.

**2)** Η επιλογή τόσο της εξαγορασθείσας κατά 50% εταιρίας Bestline, όσο και της εταιρίας Deloitte που διενήργησε την αποτίμηση, έγινε από τον τότε Πρόεδρο του Τ.Τ., Άγγελο ΦΙΛΙΠΠΙΔΗ. Ο ίδιος ανέθεσε την 21-2-2008 στην εταιρία Deloitte την σύνταξη της σχετικής Μελέτης Αποτίμησης, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης των μελών του Δ.Σ. του Τ.Τ. και μόλις δύο (2) μήνες μετά, ήτοι την 24-4-2008 υπεγράφη η σχετική Συμφωνία Μετόχων για την εξαγορά.

**3)** Για την αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εταιρίας Bestline, η Deloitte βασίστηκε σε υποθέσεις, παραδοχές και προβλέψεις που δόθηκαν από την Διοίκηση της πρώτης και οι οποίες θεωρούνται αισιόδοξες, καθώς ήταν αντίθετες με τις έως το 2007 επιδόσεις της. Επιπρόσθετα, το ΤΤ αποδέχτηκε αποτίμηση, η οποία ενσωμάτωνε στις παραδοχές της και προϋπέθετε εξαρχής την εκ μέρους του συνεργασία με την εξαγοραζόμενη (συνεργασία που, με άλλα λόγια, συνυπολογίστηκε στην εκτίμηση της εμπορικής αξίας της Bestline από την Deloitte).

**4)** Οι προσωρινές οικονομικές καταστάσεις για την χρήση 2007 που παρασχέθηκαν στην Deloitte από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρίας Bestline, Ιωάννη ΡΟΡΡΗ, ως ακριβείς και δίκαιες, απεδείχθησαν τελικώς μη αξιόπιστες.

**5)** Η Τράπεζα δεν εφάρμοσε - καθόσον ουδέποτε ενημερώθηκε - τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. 580/10-3-2009 έγγραφο της ΔΕΠΣ της ΤτΕ περί διασφάλισης εναλλακτικών πηγών άντλησης κεφαλαίων. Σύμφωνα, ειδικότερα, με το έγγραφο αυτό, συνεστήθη στην εταιρία Bestline, μεταξύ άλλων, η ανάγκη «διασφάλισης εναλλακτικών πηγών άντλησης κεφαλαίων, με όρους αγοράς, πέραν της χρηματοδότησης από το Τ.Τ., η οποία τον πρώτο χρόνο από την έναρξη λειτουργίας της εταιρίας, μπορεί να ανέρχεται σε ποσοστό 75% και εφεξής μέχρι ποσοστού 50% των ξένων κεφαλαίων της εταιρίας», κάτι το οποίο ουδέποτε έλαβε χώρα. Τουναντίον, τα όσα συνομολογήθηκαν εν τέλει στην Συμφωνία Μετόχων, έρχονται σε ευθεία αντίθεση με τις παραπάνω συστάσεις, με αποτέλεσμα να υποστεί σημαντική περιουσιακή βλάβη η περιουσία της Τράπεζας [σχετικό και το από Δεκεμβρίου 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ», σελ. 6 επ.].

**6)** Η Τράπεζα, δεν προνόησε για την ύπαρξη χρηματοοικονομικών ρητρών υπέρ αυτής, σε περίπτωση κατά την οποία η εξαγοραζόμενη εταιρία παρουσίαζε αδυναμία επίτευξης των προβλεπόμενων μεγεθών της, επί των οποίων στηρίχθηκε η αποτίμησή της. Περαιτέρω, η κεφαλαιακή της ενίσχυση και η χαμηλότοκη χρηματοδότηση από την Τράπεζα επέτρεψε στον έτερο μέτοχο, ήτοι στην ΔΕΜΚΟ, να εισπράξει μερίσματα για τις χρήσεις 2008, 2009 και 2010, συνολικού ύψους 3.380.000 ευρώ.

**7)** Η Τράπεζα, αντί να στραφεί κατά της ΔΕΜΚΟ για μια σειρά ενεργειών της εις βάρος της εξαγορασθείσας και κατ' επέκταση των συμφερόντων του Τ.Τ., όπως: **α)** την διανομή μερίσματος χρήσης 2007 από την Bestline προς όφελος της ΔΕΜΚΟ, **β)** την μη αξιοποίηση διαφημιστικού χρόνου αξίας 1.500.000 ευρώ σε ετήσια βάση, που είχε την υποχρέωση να παραχωρήσει στο Τ.Τ., **γ)** την παρουσίαση σημαντικά μικρότερου από το προβλεπόμενο στη Μελέτη Αποτίμησης υπολοίπου πιστωτικών καρτών της Bestline με προφανή επίπτωση στην κερδοφορία της και **δ)** την απόκρυψη — κατά τους ισχυρισμούς της Τράπεζας — του υπ' αριθ. 580/10-3-2009 εγγράφου της ΔΕΠΣ περί συγχρηματοδότησης της Bestline,

αποδέχθηκε τις ανωτέρω πράξεις και προχώρησε σε σειρά αναθέσεων συμβουλευτικών μελετών για την «αξία αποτίμησης» της θυγατρικής της, έναντι 496.710 ευρώ, αποφεύγοντας να διενεργήσει έλεγχο (η ίδια ή οι συμβουλευτικές / ελεγκτικές εταιρίες για λογαριασμό της) επί της πιστοδοτικής διαδικασίας και της ποιότητας του χαρτοφυλακίου.

**8)** Όσον αφορά δε στην εξαγορασθείσα από το ΤΤ εταιρία Bestline (νυν HPC), διαπιστώθηκαν από τους Επιθεωρητές της ΤτΕ τα ακόλουθα:

**α)** Η ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου, βάσει στοιχείων ενημερότητας, επιδεινώνεται δραματικά, καθώς οι καθυστερήσεις ανήλθαν την 31-5-2012 στο 26,13% του συνόλου έναντι 14,55% την 31-12-2010 και, επιπλέον, η εισπραξιμότητα στις καθυστερήσεις άνω του έτους είναι πλέον κάτω του 1%.

**β)** Η παρακολούθηση και η διαχείριση του χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών είναι κατεξοχήν προβληματική και η ποιότητα του χαρτοφυλακίου κακή.

**γ)** Η διαχείριση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση στερείται αποτελέσματος, καθώς είναι μηδαμινή η συμβολή της στην επανάκτηση των απαιτήσεων, στις οποίες έχουν ασκηθεί ένδικο μέσα, ενώ επισημαίνεται η παντελής απουσία εμπράγματων εξασφαλίσεων της HPC από τους πελάτες της.

**δ)** Ο Συντελεστής Φερεγγυότητας της HPC, εάν ληφθούν υπόψη τα ευρήματα της έκθεσης της ΜΔΚ της Τράπεζας για το 2011, αλλά και ο ρυθμός αύξησης των καθυστερήσεων, καθίσταται ήδη οριακά θετικός και στο άμεσο μέλλον αρνητικός.

Οι ανωτέρω, (υπό στοιχεία α-γ,) διαπιστώσεις σημαίνουν με άλλα λόγια, ότι το πελατολόγιο της Bestline δεν πληρούσε πιστοληπτικά τα κριτήρια εκείνα που όφειλε, για να κάνει χρήση των προϊόντων της εταιρίας, καθώς επίσης και ότι η εταιρία δεν φρόντισε να αντλήσει επιπλέον εξασφαλίσεις, (εγγυήσεις ή εγγυητές), ούτε να εγκαταστήσει μηχανισμό, ο οποίος καθημερινά θα κινητοποιείτο σχετικά με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του πελατολογίου. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη κι αν η εταιρία δεν είχε την δυνατότητα να φιλοξενήσει ή να δημιουργήσει μία τέτοια

διεύθυνση εργασιών, μπορούσε να αναζητήσει παρεμφερείς υπηρεσίες από εταιρίες που δραστηριοποιούνται μεμονωμένα στον κλάδο συλλογής ληξιπρόθεσμων οφειλών (collections). Είναι δε συνήθης πρακτική της αγοράς, η αρχικά τηλεφωνική επικοινωνία με το πελατολόγιο που έχει ληξιπρόθεσμες οφειλές, προκειμένου να γίνει η λεγόμενη «ρύθμιση», ούτως ώστε και η εταιρία αλλά και ο πελάτης να συνεχίσουν την ομαλή συνεργασία. Η εν λόγω πρακτική επιτρέπει στις εταιρίες να μην γράφουν ζημίες στους ισολογισμούς τους και στους πελάτες την καλύτερη και άρτια διαχείριση των οικονομικών τους. Δράσεις στις οποίες, όπως προκύπτει από τις ως άνω διαπιστώσεις των Επιθεωρητών της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, δεν προέβη η Bestline.

Τέλος, όσον αφορά την ως άνω, (υπό στοιχείο δ), διαπίστωση περί του Συντελεστή Φερεγγυότητας της εταιρίας, (ο οποίος καθίσταται ήδη οριακά θετικός και στο άμεσο μέλλον αρνητικός), τούτη σημαίνει, με άλλα λόγια, ότι η εταιρία δεν θα έπρεπε να εκταμιεύει για ίδια χρήση επιπλέον δανεισμό, καθώς δημιουργούσε επιπλέον χρέη τα οποία, όπως προκύπτει, δεν μπορούσε να αποπληρώσει, καθόσον δεν προχωρούσε σε αποσβέσεις προηγούμενων δανείων.

**9)** Εν τέλει, με την υπ' αριθ. 207/2-3-2012 απόφαση του Δ.Σ. του ΤΤ, αποφασίστηκε η λύση της σύμβασης με την ΔΕΜΚΟ, μέσω της δικαστικής οδού, λόγω *«της προβληματικής σχέσης των δύο μετόχων λόγω αντικρουόμενων συμφερόντων»*, καθόσον, σύμφωνα με μελέτες συμβουλευτικών και ελεγκτικών εταιριών, εκτιμήθηκε ότι το ΤΤ ζημιώνεται από την συνεργασία αυτή κατ' ελάχιστο 73.800.000 ευρώ και κατά μέγιστο 141.100.000 ευρώ.

**10)** Εν κατακλείδι, εκτιμήθηκε από τους αρμόδιους Επιθεωρητές της ΤτΕ ζημία της περιουσίας του Τ.Τ. από την ως άνω συμμετοχή - εξαγορά κατά 50% της εταιρίας Bestline ανερχόμενη στο 20% της χρηματοδότησης, ύψους 49.182.000 ευρώ, λόγω του ιδιαίτερα υψηλού ρυθμού αύξησης του υπολοίπου των απαιτήσεων σε καθυστέρηση, οι οποίες ανήλθαν στο α' εξάμηνο του έτους 2012 κατά 65% και αποτελούν πλέον το 27% του συνόλου των απαιτήσεων, ενώ παράλληλα επισημάνθηκε ότι σε περίπτωση που η έκβαση της διαιτησίας αποβεί σε βάρος της

Τράπεζας, γεγονός που συνέβη, η εκτιμηθείσα ζημία της περιουσίας του Τ.Τ. θα αυξηθεί σημαντικά, [σχετικές οι σελ. 2-4, 8 του από Ιουνίου 2012 Πορίσματος Ελέγχου στο Τ.Τ.—Hellenic Post Credit Α.Ε.Π.Π. της ΔΕΠΣ/Τράπεζας της Ελλάδος και Σχόλια Πιστούχων του Τ.Τ. της ΤτΕ, σελ. 13-15, αλλά και το από Δεκεμβρίου 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ», σελ. 20, όπου επιβεβαιώνεται η ως άνω εκτιμηθείσα ζημία του Τ.Τ. από την χρηματοδότηση της ΗΡC].

Πέραν των ανωτέρω διαπιστώσεων των αρμόδιων Επιθεωρητών-Ελεγκτών της ΔΕΠΣ της ΤτΕ, θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής και οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Όπως αναλυτικά εκτέθηκε, η αποτίμηση του 100% της εμπορικής αξίας της Bestline κατά την επίμαχη χρονική περίοδο (31-12-2007), σύμφωνα με την ελεγκτική εταιρία Deloitte, **α)** ανήλθε στα 2.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο της Αναπροσαρμοσμένης Καθαρής Θέσης (ήτοι με βάση την τρέχουσα αξία) και **β)** στα 19.800.000 ευρώ, με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, κατόπιν αποδοχής ενός ιδιαίτερα φιλόδοξου σεναρίου, το οποίο κατατέθηκε, ως ελέγχθη, από την τότε Διοίκηση της Bestline.

Στη συνέχεια, αντί η Τράπεζα να «εξαγοράσει» το 100% των μετοχών της Bestline στην εκτιμηθείσα από την Deloitte εμπορική αξία, ήτοι στο ποσό των 19.800.000 ευρώ κατά την πιο αισιόδοξη, μάλιστα, εκτίμηση με βάση την Μέθοδο Προεξόφλησης Μελλοντικών Ταμειακών Ροών, απέκτησε-συμμετείχε μόνον στο 50% της εταιρίας, έναντι του ποσού των 18.900.000 ευρώ, μέσω Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, χωρίς, μάλιστα, να κατοχυρώσει και τη «θέση ισχύος» των διοικητικών αποφάσεων (management) της εν λόγω εταιρίας.

Πιο συγκεκριμένα, την 21-3-2008, στην υπ' αριθ. 108 συνεδρίαση του Δ.Σ. του ΤΤ, όσον αφορά το θέμα της συμμετοχής της Τράπεζας στην εταιρία Bestline, ο Άγγελος Φιλιππίδης, ως πρόεδρος του ΤΤ, ανέφερε στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, ότι με την συμμετοχή αυτή του ΤΤ, το οποίο μέχρι τότε παρουσίαζε ζημίες στον τομέα των πιστωτικών καρτών, ο τομέας αυτός θα

κερδοφορούσε μέσω της συνεργασίας της Τράπεζας με την ως άνω εταιρία του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος είχε πολύ καλή γνώση της σχετικής αγοράς εν γένει, καθόσον διέθετε την ως άνω εταιρία πιστωτικής κάρτας, ενώ στη συνέχεια, ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Επενδυτικής Τραπεζικής και Θυγατρικών του Τ.Τ., Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ, εισηγήθηκε σχετικώς στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, *«την συμμετοχή στην εταιρία Bestline Cards S.A. σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού της κεφαλαίου με τίμημα 19.800.000 ευρώ για την ανάπτυξη της δραστηριότητας τους στην πιστωτική κάρτα»*.

Ωστόσο, οι ως άνω ανακοινώσεις, τόσο του Άγγελου Φιλιππίδη, όσο και του αρμόδιου εισηγητή, Μάριου ΒΑΡΟΤΣΗ στα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας, ενέχουν ανακριβή απεικόνιση της πραγματικότητας, καθόσον σύμφωνα με την εκτίμηση, και μάλιστα την πλέον αισιόδοξη, της Deloitte, όπως ήδη αναφέρθηκε, η εμπορική αξία του 100% των μετοχών της εταιρίας, και όχι του 50% αυτών όπως παρουσιάστηκε στα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ, ανερχόταν κατά την 31-12-2007 στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, ενώ, επιπροσθέτως, ούτε ο ως άνω εισηγητής, Μάριος ΒΑΡΟΤΣΗΣ αλλά ούτε και ο Άγγελος Φιλιππίδης, ο οποίος μάλιστα, προέβη προσωπικά στην επιλογή της εταιρίας Bestline προς συνεργασία, ενημέρωσαν τα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ, για τα κάτωθι γεγονότα:

**α)** Περί του ότι η πραγματική συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και της ΔΕΜΚΟ, ήτοι μεταξύ εσένα και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ήταν να διπλασιαστεί η εκτιμηθείσα στο 100% εμπορική αξία της Bestline, ύψους 19.800.000 ευρώ, ώστε να ανέλθει στο ποσό των 40.000.000 ευρώ, προκειμένου να λάβει χώρα η αποφασισθείσα αύξηση (διπλασιασμός) του μετοχικού κεφαλαίου της, και το Τ.Τ. να καταβάλει εξολοκλήρου το ποσό των 19.800.000 ευρώ (για την ακρίβεια το ποσό των 18.900.000 ευρώ), το οποίο θα ανταποκρίνονταν στο ποσοστό του 50% της συμμετοχής του, όπως και τελικά συνέβη, παρά το γεγονός ότι η αποτίμηση του 100% της αξίας της εταιρίας Bestline από την Deloitte - η σχετική έκθεση της οποίας σημειωτέον ουδόλως παρουσιάστηκε στα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ στην από 21-3-2008 επίμαχη συνεδρίαση - είχε ήδη λάβει υπόψη την παραδοχή της

συνεργασίας της Bestline με πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο, μάλιστα, θα αναλάμβανε και τον πιστωτικό κίνδυνο του υπολοίπου των πελατών της.

**β)** Περί του ότι, σύμφωνα με τα σχόλια των Εκτιμητών της Deloitte, η «πραγματική τιμή» στην οποία μία συναλλαγή θα μπορούσε να ολοκληρωθεί, θα μπορούσε να είναι διαφορετική από την αξία που εκτιμήθηκε, για λόγους όπως τα κίνητρα των συναλλασσομένων μερών, η ικανότητά τους στις διαπραγματεύσεις, η μορφή της συναλλαγής (π.χ. ο τρόπος χρηματοδότησής της, ο τρόπος μεταφοράς του ελέγχου της εταιρίας κ.λπ.) ή και για λόγους που αφορούν αποκλειστικά στην συγκεκριμένη συναλλαγή [βλ. την από τον Μάρτιο του 2008 έκθεση της Deloitte, σελ. 6, υπό στοιχ. 1.2. υποπερ. 1.2.2.], ήτοι περί την, κεντρικής σημασίας, εν λόγω επισήμανση των Εκτιμητών της Deloitte όσον αφορά στην διαφορά των μεγεθών της «πραγματικής» (και κατώτερης) και της «εμπορικής» (και υψηλότερης) αξίας της συναλλαγής-εξαγοράς,

**γ)** Περί του ότι η αποτίμηση της εμπορικής αξίας της εξαγοραζόμενης εταιρίας Bestline, βασίστηκε σε μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας κατά την 31-12-2007 και σε στοιχεία που προέκυψαν κατόπιν συνεντεύξεων με τα στελέχη της Διοίκησης της εν λόγω εταιρίας.

**δ)** Περί του ότι οι Εκτιμητές της Deloitte, όσον αφορά τυχόν νομικές και ασφαλιστικές εκκρεμότητες της εταιρίας, στηρίχτηκαν και πάλι σε διαβεβαιώσεις της Διοίκησης της Bestline ότι δεν υπάρχουν σημαντικές εκκρεμότητες που να μεταβάλλουν το ύψος των υποχρεώσεων της εταιρίας.

**ε)** Περί του ότι η Deloitte δεν πραγματοποίησε διεξοδική, ανεξάρτητη έρευνα αγοράς για τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρία και τις προοπτικές του, αλλά στηρίχτηκε σε διάφορα δημοσιευμένα στοιχεία, τα οποία, όμως, δεν επαληθεύτηκαν από αυτήν.

**στ)** Περί του ότι σύμφωνα με εκτίμηση της Deloitte, επί τη βάσει των στοιχείων που της προσκόμισε η Bestline, οι πωλήσεις της τελευταίας, θα αυξάνονταν την περίοδο 2008-2009 στα επίπεδα



των ετών 2004-2005, τα οποία, ωστόσο, ήταν υψηλά, καθόσον οι πωλήσεις την πενταετία 2003-2007 είχαν μειωθεί.

ζ) Περί του ότι το 70% των μετοχών της εταιρίας Bestline ήταν ήδη ενεχυρισμένο για την κάλυψη δανείου που είχε χορηγηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς, με ανεξόφλητο υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ, ποσό υπερδιπλάσιο από το τότε Μετοχικό της Κεφάλαιο.

Συνεπεία των ανωτέρω ψευδών παραστάσεων, παραπλανήθηκαν τα μέλη του Δ.Σ. του ΤΤ το οποίο αποτελούνταν από τους, Αντώνιο ΚΑΜΙΝΑΡΗ, ως Α΄ Αντιπρόεδρο, Χρήστο ΜΗΤΡΕΝΤΣΕ, ως Β΄ Αντιπρόεδρο, Αδαμαντία ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, Κωνσταντίνο ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟ, Βασίλειο ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟ, Ιωάννη ΧΑΛΙΚΙΑ και Δημήτριο ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗ, και αποφάσισαν ομόφωνα, δυνάμει της υπ' αριθ. 108/21-2-2008 απόφασης, *«την συμμετοχή της Τράπεζας στην εταιρία Bestline Cards S.A. σε ποσοστό 50% επί του μετοχικού της κεφαλαίου με τίμημα 19.800.000 ευρώ για την ανάπτυξη της δραστηριότητάς της στην πιστωτική κάρτα και την υπογραφή της σχετικής Συμφωνίας Μετόχων από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου»*, ενώ εάν τα μέλη του Δ.Σ. του Τ.Τ. γνώριζαν την αληθή των πραγμάτων κατάσταση αλλά και την πραγματική οικονομική εικόνα - αξία της εταιρίας, ήτοι ότι η αξία του 100% της Bestline, (και όχι μόνον του 50% αυτής) ανερχόταν, σύμφωνα με την εκτίμηση της Deloitte, στο ποσό των 19.800.000 ευρώ, ότι η πραγματική συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας και της ΔΕΜΚΟ ήταν να διπλασιαστεί η εκτιμηθείσα στο 100% εμπορική αξία της Bestline, ύψους 19.800.000 ευρώ, ώστε να ανέλθει στο ποσό των 40.000.000 ευρώ, προκειμένου να λάβει χώρα η αποφασισθείσα αύξηση, (διπλασιασμός) του μετοχικού κεφαλαίου της, και το ΤΤ να καταβάλει εξολοκλήρου το ποσό των 19.800.000 ευρώ, (για την ακρίβεια το ποσό των 18.900.000 ευρώ), το οποίο θα ανταποκρίνονταν στο ποσοστό του 50% της συμμετοχής του, όπως και τελικά συνέβη, παρά το γεγονός ότι η εταιρία Deloitte είχε ήδη λάβει υπόψη την παραδοχή της συνεργασίας της Bestline με πιστωτικό ίδρυμα για να καταλήξει στην αποτίμηση του 100% της αξίας της εταιρίας Bestline, ότι η αποτίμηση της εμπορικής της αξίας της τελευταίας βασίστηκε σε μη δημοσιευμένες και μη ελεγμένες προσωρινές οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας κατά

την 31-12-2007 και σε στοιχεία που προέκυψαν κατόπιν συνεντεύξεων με τα στελέχη της Διοίκησης αυτής, ότι οι Εκτιμητές της Deloitte στηρίχτηκαν σε διαβεβαιώσεις της Διοίκησης της Bestline ότι δεν υπάρχουν σημαντικές νομικές και ασφαλιστικές εκκρεμότητες που να μεταβάλλουν το ύψος των υποχρεώσεων της εταιρίας, ότι η Deloitte δεν πραγματοποίησε διεξοδική, ανεξάρτητη έρευνα αγοράς για τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται η εταιρία και τις προοπτικές του, αλλά στηρίχτηκε σε διάφορα δημοσιευμένα στοιχεία, τα οποία όμως, δεν επαληθεύτηκαν από αυτήν, ότι σύμφωνα με εκτίμηση της Deloitte, επί τη βάση των στοιχείων που της έθεσε υπόψη η Bestline, οι πωλήσεις της τελευταίας, θα αυξάνονταν την περίοδο 2008-2009 στα επίπεδα των ετών 2004-2005, τα οποία, ωστόσο, ήταν υψηλά, καθόσον οι πωλήσεις την πενταετία 2003-2007 είχαν μειωθεί - δηλαδή ότι τα στοιχεία που παρασχέθηκαν στην Deloitte από την Διοίκηση της εταιρίας Bestline ως ακριβή και δίκαια, απεδείχθησαν τελικά αναξιόπιστα - αλλά και ότι το 70% των μετοχών της τελευταίας ήταν ήδη ενεχυριασμένο για την κάλυψη άλλου δανείου που είχε χορηγηθεί από την Τράπεζα Πειραιώς, με ανεξόφλητο υπόλοιπο 6.335.000 ευρώ, δεν θα προέβαιναν στην ομόφωνη έγκριση της συμμετοχής του T.T. στην εταιρία Bestline υπό τους συγκεκριμένους όρους και έναντι του συγκεκριμένου τιμήματος, και μάλιστα χωρίς να κατοχυρώσουν, ως ελέγχθη, την «θέση ισχύος» των διοικητικών αποφάσεων (management) της εν λόγω εταιρίας.

Αποτέλεσμα των ως άνω ψευδών παραστάσεων και της εντεύθεν παραπλάνησης των μελών του Δ.Σ. του ΤΤ, ήταν αφενός μεν η έγκριση της συμμετοχής του T.T. στην Bestline σε ποσοστό 50% υπό τους όρους που προεκτέθηκαν, αφετέρου δε η συνεπεία αυτής της έγκρισης, υπογραφή και ενεργοποίηση της από 24-4-2008 Συμφωνίας Μετόχων μεταξύ της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, του ΤΤ και της εταιρίας Bestline, η οποία ισχύει μέχρι και σήμερα, πράξεις που ενέχουν σαφώς τον χαρακτήρα περιουσιακής διάθεσης και συνεπάγονται ευθέως βλάβη ή διακινδύνευση της περιουσίας του ΤΤ, με αντίστοιχη περιουσιακή ωφέλεια της εταιρίας Bestline του Ομίλου ΔΕΜΚΟ, συμφερόντων του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, καθόσον:

1) Τα έξοδα της Bestline καλύπτονταν ως επί τω πλείστον από το ΤΤ, το οποίο διέθετε το πελατολόγιο και παρείχε την ρευστότητα, με ιδιαίτερα μεγάλο κόστος και έκθεση σε οικονομική ζημία, όπως θα εκτεθεί ειδικότερα, ενώ η ΔΕΜΚΟ, η οποία παρείχε την τεχνογνωσία και ασκούσε την διοίκηση της Bestline, στην πραγματικότητα συμμετείχε μόνο στα κέρδη, (μερίσματα). Χαρακτηριστικά παραδείγματα της αποκλειστικής ανάληψης των βαρών της Bestline από το Τ.Τ., αλλά και της πρόθεσης των υπαιτίων να αποκομίσει η ΔΕΜΚΟ παράνομο περιουσιακό όφελος εις βάρος της Τράπεζας, είναι τα εξής:

Το τίμημα της εξαγοράς του 50% της Bestline, (18,9 εκατ. ευρώ), σύμφωνα με την Συμφωνία Μετόχων, κατατέθηκε από το Τ.Τ. σε τραπεζικό λογαριασμό που διατηρούσε η εταιρία στην Τράπεζα. Ο λογαριασμός αυτός ήταν δεσμευμένος και τα μόνα ποσά που θα εκταμιεύονταν για την πληρωμή της Bestline προς το Τ.Τ. για την παραχώρηση της χρήσης του δικτύου του, έπρεπε να είναι σε προκαθορισμένες ημερομηνίες και κατόπιν εγκρίσεως του Δ.Σ., [σχετικό και το από Δεκεμβρίου 2012 Υπόμνημα επί του Πορίσματος Ελέγχου με α.π. 2901/30-11-2012 της Τράπεζας της Ελλάδος για την «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο ΑΤΕ»].

Η Bestline, δεδομένου ότι δεν συνιστά, ως ελέχθη, πιστωτικό ίδρυμα, δεν είχε την δυνατότητα να παρέχει τραπεζικές υπηρεσίες (πιστώσεις στο πλαίσιο διαχείρισης πιστωτικών καρτών). Για τον λόγο αυτό ήταν υποχρεωμένη να συνεργάζεται με κάποιο τραπεζικό ίδρυμα, όπως έκανε κατά το παρελθόν με την MILLENIUM και άλλες Τράπεζες, το οποίο στη συνέχεια όφειλε (η Bestline) να αποζημιώσει για την παροχή του δικτύου του. Το ΤΤ, με άλλα λόγια, πλήρωνε με δικά του αποκλειστικά κεφάλαια την χρήση του δικτύου του από την Bestline, χωρίς καμία συμμετοχή της - συνεταίρου πλέον - ΔΕΜΚΟ. Επιπροσθέτως, όταν για την ομαλή λειτουργία της Bestline προέκυψε η ανάγκη καταβολής 6.000.000 ευρώ και 12.000.000 ευρώ αντίστοιχα για την εξασφάλιση των απαραίτητων αδειοδοτήσεων από τις εταιρίες MASTERCARD και VISA, τότε το ποσό των 6.000.000 ευρώ εκταμιεύθηκε, με απόφαση του Δ.Σ. της Τράπεζας και κατά παράβαση της Συμφωνίας Μετόχων, από τον δεσμευμένο

τραπεζικό λογαριασμό που προαναφέρθηκε, ενώ τα υπόλοιπα 12.000.000 ευρώ καλύφθηκαν με εγγυητική επιστολή την οποία εξέδωσε και πάλι το ΤΤ. Προκύπτει, δηλαδή, για ακόμη μια φορά ότι η ΔΕΜΚΟ δεν συμμετείχε - ως όφειλε - στα έξοδα της εταιρίας, τα οποία κάλυπτε εξολοκλήρου το ΤΤ.

Τουναντίον, όταν η Bestline απέδωσε κέρδη για τα έτη 2008, 2009 και 2010, η ΔΕΜΚΟ καρπώθηκε —ως μέτοχος του 50% των μετοχών της εταιρίας— μερίσματα συνολικού ύψους 3.380.000 ευρώ. Σημαντικό δε είναι να σημειωθεί ότι το ποσοστό των μετοχών της Bestline, τις οποίες κατείχε η ΔΕΜΚΟ (50%), εκ των οποίων εκπορεύτηκαν και τα μερίσματα της κερδοφορίας, ήταν στο σύνολό τους ενεχυριασμένο υπέρ του ΤΤ ως εξασφάλιση του Ομολογιακού Δανείου που χορηγήθηκε από την Τράπεζα στη ΔΕΜΚΟ το έτος 2008. Στη δε Συμφωνία Μετόχων, δεν προβλέφθηκε ρήτρα εξασφάλισης του ΤΤ για τα μερίσματα που προέκυπταν από ενεχυριασμένες μετοχές, με αποτέλεσμα τα μερίσματα αυτά να πιστωθούν στους λογαριασμούς της ΔΕΜΚΟ αντί της Τράπεζας.

2) Στη Συμφωνία Μετόχων, προβλέφθηκε ο αποκλειστικός δανεισμός της Bestline από το ΤΤ και μάλιστα με ιδιαίτερα προνομιακούς όρους. Διά του όρου αυτού, ο οποίος, μάλιστα, έρχεται σε ευθεία αντίθεση με τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 2588/2007 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, βλέπεται καταφανώς η περιουσία του ΤΤ προς όφελος της Bestline και στην ουσία της ΔΕΜΚΟ, καθόσον δεν διαχέεται ο πιστωτικός κίνδυνος και αναλαμβάνεται όλος από ένα και μόνον πιστωτικό ίδρυμα.

Συνέπεια αυτού, την 31-12-2011 και 31-12-2010 οι υποχρεώσεις της Bestline προς πιστωτικά ιδρύματα ανήλθαν σε 241.409.000 ευρώ και 206.909.000 ευρώ αντίστοιχα, και αφορούσαν στο σύνολό τους σε ανοιχτό δανεισμό από το ΤΤ. Η Τράπεζα, με άλλα λόγια, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων, δανειοδοτούσε την εταιρία Bestline με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, με συνέπεια να υποστεί η πρώτη σοβαρή περιουσιακή ζημία, υπολογιζόμενη στα 10.000.000 ευρώ ετησίως. Χαρακτηριστικά αναφέρεται, ότι το επιτόκιο δανεισμού της εταιρίας από το ΤΤ κυμαινόταν κατά την τριετία 2009-2011 μεταξύ

ποσοστού 1,053% και 2,050%, ενώ ο μέσος όρος του επιτοκίου της αγοράς για επιχειρηματικά δάνεια την ίδια χρονική περίοδο κυμαινόταν μεταξύ 5,60% - 7,88%, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΤτΕ.

Μάλιστα, ως ήδη ελέχθη ανωτέρω, η ανάγκη διασφάλισης εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης σε ποσοστό 50% είχε επισημανθεί από τους αρμόδιους υπαλλήλους της Τράπεζας της Ελλάδος με την υπ' αριθ. 580/10-3-2009 επιστολή της ΔΕΠΣ προς την Bestline, χωρίς, ωστόσο, να υπάρξει συμμόρφωση. Εάν, τουναντίον, υλοποιούνταν η σύσταση αυτή, το ΤΤ θα αποδεσμευόταν από την υποχρέωσή του, βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, να χρηματοδοτεί την Bestline με επιτόκιο πολύ χαμηλότερο της αγοράς, αλλά και αυτού που ημέρα με την ημέρα υποχρεωνόταν να καταβάλλει το ΤΤ για να εξεύρει τα κεφάλαια που δάνειζε στην εταιρία, επί σημαντική και προφανή ζημία του. Διότι, όταν το ΤΤ για να εξασφαλίσει τα αναγκαία κεφάλαια, κατέβαλε π.χ. τόκο ύψους  $\chi\%$  και λόγω της Συμφωνίας Μετόχων δάνειζε με  $(\chi-\psi)\%$ , υφίστατο σημαντική περιουσιακή ζημία [σχετική και την 17-9-2012 Ανταίτηση Διαιτησίας του Τ.Τ. κατά της ΔΕΜΚΟ].

**3)** Στη Συμφωνία Μετόχων, περιγράφεται, επίσης, η υποχρέωση εξασφάλισης των ιδίων κεφαλαίων της Bestline αποκλειστικά από την Τράπεζα. Βάσει της Συμφωνίας Μετόχων, ειδικότερα, η Τράπεζα όφειλε να εξασφαλίσει την ενίσχυση κεφαλαίων της Bestline μέσω έκδοσης Ομολογιακού Δανείου μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του ποσού των 20.000.000 ευρώ, χωρίς την συμμετοχή και πάλι της εταιρίας ΔΕΜΚΟ.

**4)** Στη Συμφωνία Μετόχων, προβλεπόταν περαιτέρω, η υποχρέωση παραχώρησης διαφημιστικού χρόνου αξίας 1.500.000 ευρώ ετησίως από τα ελεγχόμενα από τη ΔΕΜΚΟ Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, αντί συμβολικού κατά νόμο τιμήματος (μέσω ειδικών τιμολογίων). Ο όρος αυτός ουδέποτε τηρήθηκε. Η ΔΕΜΚΟ, αντί να παράσχει δωρεάν στην ουσία υπηρεσίες διαφήμισης ύψους 7.500.000 ευρώ [1.500.000 ευρώ ετησίως επί 5 έτη (2009-2013)], ως όφειλε, κατάφερε —κατά παράβαση της Συμφωνίας Μετόχων— να διοχετεύσει προς εταιρίες συμφερόντων του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ (τηλεοπτικό σταθμό ΚΑΝΑΛΙ 9, Ραδιοφωνικούς

Σταθμούς ALPHA 9.89, ΠΑΛΜΟΣ 96.5), το ποσό του 1.652.000 ευρώ για τα έτη 2010 – 2012 (σημειώνεται ότι για τα έτη 2009 και 2013 δεν υπάρχουν στοιχεία για αντίστοιχες δαπάνες), κατά τον ακόλουθο τρόπο: Για την διαφημιστική προώθηση της Bestline, το Δ.Σ. της εταιρίας επέλεξε, μετά από πρόταση της ΔΕΜΚΟ, να χρησιμοποιήσει ΜΜΕ, (τηλεοπτικό σταθμό ΚΑΝΑΛΙ 9, Ραδιοφωνικούς Σταθμούς ALPHA 9.89, ΠΑΛΜΟΣ 96.5), ιδιοκτησίας του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, αλλά και τις κινηματογραφικές αίθουσες που διαχειρίζεται η VILLAGE ROADSHOW (παρότι δεν αποτελούν ΜΜΕ σύμφωνα με τον όρο της Συμφωνίας Μετόχων), ιδιοκτησίας του ιδίου, με ετήσιο κόστος περίπου 600.000 ευρώ.

Όπως, μάλιστα, αναφέρει η Διοίκηση της Post Credit στην με Α.Π. Τ.τ.Ε. 9274/26-10-2012 επιστολή της στην Τράπεζα της Ελλάδος, *«λαμβάνομενη αθροιστικά η πραγματοποιηθείσα κατά τα έτη 2010 – 2012 διαφημιστική δαπάνη της Εταιρίας στον ραδιοφωνικό σταθμό 9.89, στο Κανάλι 9 και στους κινηματογράφους Village, ανέρχεται σε 638.000 € το έτος 2010 (εκ των οποίων στα Village 350.000 €), σε 736.000 € το έτος 2011 (εκ των οποίων στα Village 200.000 €) και σε 278.000 € το έτος 2012 (εκ των οποίων στα Village 104.000 €)».*

Η ΔΕΜΚΟ ισχυρίζεται, ότι *«τα ανήκοντα στον όμιλο εταιριών της ΔΕΜΚΟ κατά το χρόνο σύναψης Συμφωνίας Μετόχων ΜΜΕ, έπαυσαν περί τα τέλη του 2008 να ελέγχονται από αυτόν. Συνεπώς, εξέλιπε η προϋπόθεση της σχετικής υποχρέωσης»* [σχετικό το με Α.Π. Τ.τ.Ε. 6703/31-7-2012 έγγραφο του Ομίλου Εταιριών ΔΕΜΚΟ προς την Τράπεζα της Ελλάδος]. Ωστόσο, ο εν λόγω ισχυρισμός της εταιρίας δεν ευσταθεί, διότι ο Όμιλος ΔΕΜΚΟ, παρά την απώλεια του ελέγχου του τηλεοπτικού σταθμού ALPHA μετά την πώληση της πλειοψηφίας των μετοχών, εξακολουθούσε να έχει υπό τον έλεγχό του τον τηλεοπτικό σταθμό «Κανάλι 9» της Θεσσαλονίκης, καθώς και τους ραδιοφωνικούς σταθμούς «ALPHA 9.89» και «ΠΑΛΜΟΣ 96.5». Συγκεκριμένα, η ΔΕΜΚΟ είχε υπό τον έλεγχό της, κατά το επίμαχο χρονικό διάστημα, την εταιρία ΚΟΣΜΟΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ Α.Ε. με διακριτικό τίτλο «Κανάλι 9», μέσω της εταιρίας SIXOMEN. Η Ιδιωτική Εταιρία Περιορισμένης

Ευθύνης διά Μετοχών SIXOMEN, συνεστήθη τον Ιούνιο του 2008, με έδρα την Λευκωσία Κύπρου, έχει αναπτύξει δραστηριότητα ως εταιρία συμμετοχών (holding) και ελέγχεται αποκλειστικά από τον Δημήτριο ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ, ο οποίος κατέχει σήμερα, άμεσα και έμμεσα (διά εταιριών ελεγχόμενων από τον ίδιο) το σύνολο (100%) των μετοχών της. Ο Όμιλος ΔΕΜΚΟ, διά της εταιρίας SIXOMEN, διατηρεί, επίσης, τον έλεγχο των εταιριών «ΑΛΦΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.» με διακριτικό τίτλο «ΠΑΛΜΟΣ 96,5» και «ΑΛΦΑ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ» με διακριτικό τίτλο «ΑΛΦΑ 9.89», [σχετική και η υπ' αριθ. 415/Υ/2008 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού].

Συνεπώς, παρά τους ως άνω αντίθετους ισχυρισμούς της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, η τελευταία είχε υπό τον έλεγχό της κατά την διάρκεια ισχύος της Συμφωνίας Μετόχων ΜΜΕ και εντεύθεν την δυνατότητα —αλλά πρωτίστως την συμβατική υποχρέωση— να παράσχει στο Τ.Τ. δωρεάν υπηρεσίες διαφήμισης, κάτι που ουδέποτε συνέβη.

**5)** Στη Συμφωνία Μετόχων, περιγράφεται, μεταξύ άλλων, η διαδικασία άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης τόσο από την πλευρά του πωλητή, (put option) όσο και από την πλευρά του αγοραστή, (call option). Σχετικώς με τον όρο αυτό, οι Επιθεωρητές Ελεγκτές της Τράπεζας της Ελλάδος επισημαίνουν τα εξής:

Η διαρκής αύξηση του δανεισμού της Bestline από το Τ.Τ. και η συνεπακόλουθη πιστωτική επέκταση (χρονική), οδήγησαν σε πλασματική σταθεροποίηση του ποσοστού καθυστερήσεων. Επιπλέον, οι αυξημένες χορηγήσεις είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των κερδών προ φόρων, δεδομένου και του χαμηλού κόστους της χρηματοδότησης, γεγονός που λειτουργεί ευνοϊκά προς τη ΔΕΜΚΟ, καθώς δίνει την δυνατότητα μεγιστοποίησης της τιμής εξάσκησης του δικαιώματος πώλησης (put option), μέσω της αύξησης της υπολογιζόμενης εμπορικής αξίας της εταιρίας, η οποία, όμως, βασίζεται σε πλασματικά στοιχεία, [σχετικό το από Ιουνίου 2012 Πόρισμα Ελέγχου στο Τ.Τ.—Hellenic Post Credit Α.Ε.Π.Π. της ΔΕΠΣ/Τράπεζας της Ελλάδος].

Με άλλα λόγια, ο εξαιρετικά προνομιακός δανεισμός της Bestline σε συνδυασμό με την μη λήψη επισφαλών προβλέψεων εκ

μέρους της, την αθέμιτη απόκρυψη ληξιπρόθεσμων υπολοίπων και την παράσταση αυτών ως ενήμερων, είχαν ως αποτέλεσμα την τεχνητή αύξηση των κερδών της εταιρίας, τα οποία στην πραγματικότητα ήταν μηδενικά. Απώτερος δε στόχος της ΔΕΜΚΟ ήταν, πέραν του ιδιαίτερα υψηλού μερίσματος που εισέπραττε ετησίως ως μέτοχος της Bestline, ακριβώς αυτός:

Η τεχνητή αύξηση των κερδών της εταιρίας και η εν τέλει αύξηση του τιμήματος που θα έπρεπε το ΤΤ να καταβάλει για την απόκτηση των μετοχών της σε περίπτωση ασκήσεως εκ μέρους της του δικαιώματος put option, κάτι το οποίο εν τέλει συνέβη, όπως θα εκτεθεί αναλυτικότερα στη συνέχεια. Και τούτο διότι, αυτό (τίμημα), ως ρητώς ορίσθηκε και συνομολογήθηκε στη Συμφωνία Μετόχων, υπολογίζεται με βάση τα κέρδη της εταιρίας και δη τα κέρδη αυτής προ φόρων, όπως φαίνονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας των τριών τελευταίων κλεισμένων και ελεγμένων εταιρικών της χρήσεων. Ήδη, μάλιστα, η ΔΕΜΚΟ, έχοντας επιτύχει, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, την επί ζημία του ΤΤ τεχνητή αύξηση των κερδών της Bestline κατά την τριετία 2009-2011, κατήγγειλε, την 27-4-2012, την από 24-4-2008 Συμφωνία Μετόχων, εισάγοντας τις μεταξύ των μερών διαφορές ενώπιον του Διαιτητικού Δικαστηρίου, ενώ επιπροσθέτως, άσκησε το ως άνω αναφερόμενο δικαίωμα put option, αιτούμενη όπως οι 9.680.000 μετοχές της, που αντιστοιχούν στο 50% του μετοχικού κεφαλαίου της Bestline, μεταβιβαστούν στο ΤΤ, έναντι τιμήματος ύψους 59.325.025,50 ευρώ, ποσό ιδιαίτερα αυξημένο, καθόσον υπολογίστηκε με βάση την φόρμουλα της Συμφωνίας Μετόχων επί των πλασματικών κερδών της εταιρίας, για την τριετία 2009-2011.

Στο πλαίσιο αυτό, εξεδόθη η υπ' αριθ. 48/2013 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου, η οποία κάνοντας εν μέρει δεκτή την αγωγή-αίτηση διαιτησίας της εταιρίας ΔΕΜΚΟ, αποδεχόμενο ως ουσία βάσιμο τον τρίτο λόγο καταγγελίας της εταιρίας περί υπαίτιας παράβασης εκ μέρους του Τ.Τ. της υποχρέωσης μη ανταγωνισμού και αποκλειστικότητας στη χρήση του δικτύου, για όσους λόγους αναφέρονται αναλυτικά στην ως άνω απόφαση, εφαρμόζοντας τον ως άνω όρο της Συμφωνίας Μετόχων περί της ενάσκησης του δικαιώματος (put option), [σχετικός όρος 3.5. της Συμφωνίας



Μετόχων] για τον υπολογισμό του οφειλόμενου από το ΤΤ τιμήματος, υποχρέωσε εν τέλει το τελευταίο να καταβάλει στην ενάγουσα ΔΕΜΚΟ τα ποσά: α) 32.950.467,82 ευρώ νομίμως εντόκως από 22-6-2012 και β) 800.000 ευρώ νομίμως εντόκως από 22-5-2012, [σχετική η υπ' αριθ. 48/2013 απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου].

Να σημειωθεί, μάλιστα, ότι ενώ στην υπ' αριθ. 108/21-3-2008 απόφαση του Δ.Σ. του ΤΤ περί συμμετοχής της Τράπεζας στο 50% της εταιρίας Bestline, με τον τρόπο και υπό τους όρους που προεκτέθηκαν, επισημάνθηκε στο τέλος ότι η εν λόγω απόφαση «τελεί υπό την αίρεση της έγκρισης της Γενικής Συνέλευσης», ούτε το θέμα αυτό, αλλ' ούτε και το περιεχόμενο της ως άνω Συμφωνίας Μετόχων εισήχθησαν ποτέ στην Γενική Συνέλευση του ΤΤ - τουναντίον, η τελευταία ενέκρινε μόνο το τυπικό ζήτημα της συμμετοχής μελών της Τράπεζας στο Δ.Σ. της Bestline Α.Ε.

Συμπερασματικά, η ως άνω περιγραφόμενη εγκληματική συμπεριφορά τους, όσον αφορά την εξαγορά της Bestline από το Τ.Τ. υπό τους εξωπραγματικά προνομιακούς και ζημιογόνους για την περιουσία της Τράπεζας όρους της Συμφωνίας Μετόχων, επέφερε ζημία ύψους, 138.750.467 ευρώ τουλάχιστον, [105.000.000 ευρώ με βάση τα στοιχεία των πιστωτικών καρτών την 25-11-2013 (78 εκ. ευρώ σε οριστική καθυστέρηση + 20 εκ. ευρώ σε ρύθμιση + 7 εκ. ευρώ στις καθυστερήσεις), εκ των οποίων η βέβαιη και οριστική ζημία ανέρχεται στο ποσό των 78.750.000 ευρώ (70%) + 33.750.467 ευρώ αποτέλεσμα Διαιτησίας σε εκτέλεση της Συμφωνίας Μετόχων], με αντίστοιχη περιουσιακή ωφέλεια της εταιρίας ΔΕΜΚΟ και του Δημητρίου ΚΟΝΤΟΜΗΝΑ.

## II) Να μην γίνει κατηγορία σε βάρος των:

**1. Σοφίας Τόλου του Μιλτιάδη**, για τις αξιόποινες πράξεις της, **α)** άμεσης συνέργειας από κοινού και κατ' εξακολούθηση, σε απιστία τελεσθείσα από κοινού κατ' εξακολούθηση και **β)** νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες από κοινού, κατ' επάγγελμα και κατ' εξακολούθηση, (αρ. 1, 13 περ. στ', 14, 26 παρ. 1<sup>α</sup>, 27 παρ. 1, 45, 46 παρ. 1β', 94 παρ. 1, 98, 390 ΠΚ

και αρ. 2 παρ. 1, 2 στοιχ. α', γ', δ', 3 περ. κ', 5, 45 παρ. 1 στοιχ. α', β', γ' Ν. 3691/2008, όπως ισχύει), που φέρονται ότι τέλεσε αυτή, στην Αθήνα, εντός του έτους 2009, (21-1-2009, 5-2-2009 και εντεύθεν).

**2. Γεωργίου Μπρίνταλου του Κωνσταντίνου**, για την αξιόποινη πράξη της απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση, όσον αφορά τις μερικότερες πράξεις της συμμετοχής του, στις υπ' αρ. 76/7-1-2009 και 77/30-1-2009 αποφάσεις της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., για την έγκριση των δανείων προς τις εταιρίες, **α)** ASPEN, ποσού 22.440.000 ευρώ και ALMOND, ποσού 18.480.000 και **β)** ALMOND, ποσού 12.780.000 ευρώ, αντίστοιχα, (αρ. 1, 14, 26 παρ. 1<sup>α</sup>, 27 παρ. 1, 45, 98, 390 ΠΚ), που φέρεται ότι τέλεσε αυτός, στην Αθήνα, στις 7-1-2009 και στις 30-1-2009, αντίστοιχα.

**3. Διονύσιου Γκολφινόπουλου του Γεωργίου**, για την αξιόποινη πράξη της απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση, όσον αφορά τις μερικότερες πράξεις της συμμετοχής του, **α)** στην υπ' αρ. 78/11-2-2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., για την έγκριση του δανείου προς την εταιρία, EKTASIS, ποσού 51.000.000 ευρώ και **β)** στην υπ' αρ. 109/17-12-2010 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., για την έγκριση του δανείου προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, ποσού 25.000.000 ευρώ, (αρ. 1, 14, 26 παρ. 1<sup>α</sup>, 27 παρ. 1, 45, 98, 390 ΠΚ), που φέρεται ότι τέλεσε αυτός, στην Αθήνα, στις 11-2-2009 και στις 17-12-2010, αντίστοιχα.

**4. Σπυρίδωνα Πολίτη του Αθανασίου**, για την αξιόποινη πράξη της απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση, όσον αφορά την μερικότερη πράξη της συμμετοχής του, στην υπ' αρ. 77/30-1-2009 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., για

την έγκριση του δανείου προς την εταιρία, ASPEN, ποσού 12.780.000 ευρώ, (αρ. 1, 14, 26 παρ. 1<sup>α</sup>, 27 παρ. 1, 45, 98, 390 ΠΚ), που φέρεται ότι τέλεσε αυτός, στην Αθήνα, στις 30-1-2009.

## **5. Δημητρίου Κυπαρίσση του Αποστόλου και**

**6. Γεωργίου Ξυφαρά του Δημητρίου**, για την αξιόποινη πράξη της απιστίας από κοινού, εκ της οποίας η περιουσιακή ζημία υπερβαίνει το ποσό των 30.000 ευρώ, κατ' εξακολούθηση, όσον αφορά την μερικότερη πράξη της συμμετοχής τους, στην υπ' αρ. 109/17-12-2010 απόφαση της Επενδυτικής Επιτροπής του Τ.Τ., για την έγκριση του δανείου προς την εταιρία ΔΕΜΚΟ, ποσού 25.000.000 ευρώ, (αρ. 1, 14, 26 παρ. 1<sup>α</sup>, 27 παρ. 1, 45, 98, 390 ΠΚ), που φέρεται ότι τέλεσαν αυτοί, στην Αθήνα, στις 17-12-2010.

**III)** Να διατηρηθεί η ισχύς των περιοριστικών όρων, που επιβλήθηκαν με τις Διατάξεις του Ειδικού Ανακριτή του Τμήματος του Ν. 4022/2011 του Πρωτοδικείου Αθηνών, που ακολουθούν:

**1Α.** Υπ' αρ. 3/15-1-2014 Διάταξη επιβολής στον **Δημήτριο Κοντομηνά του Παναγιώτη**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισης την 1<sup>η</sup>, 10<sup>η</sup> και 20<sup>η</sup> εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 5.000.000 ευρώ και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**1Β.** Υπ' αρ. 13/26-2-2014 Διάταξη, με την οποία μειώθηκε το ποσό της χρηματικής εγγυήσεως, από 5.000.000, σε 4.000.000 ευρώ, καταβλητέα έως 21-3-2014, με μετρητά ή με έγγραφη αξιόχρεης υποθήκης σε ακίνητο του ιδίου ή τρίτου ή με εγγυητική επιστολή Τράπεζας ή με συνδυασμό των ανωτέρω.

**1Γ.** Υπ' αρ. 32/13-6-2014 Διάταξη, με την οποία αφενός ήρθη ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα και αφετέρου τροποποιήθηκε ο περιοριστικός όρος της εμφάνισης του, ώστε να υποχρεούται να εμφανίζεται αυτός, κάθε 1<sup>η</sup> και 16<sup>η</sup> εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, (πλην του μηνός Ιουλίου 2014).

**2Α.** Υπ' αρ. 17/26-3-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Λαυρέντη**

**Λαυρεντιάδη του Βασιλείου**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισης την 1<sup>η</sup> και 16<sup>η</sup> εκάστου μηνός στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 3.000.000 ευρώ, καταβλητέας έως 28-4-2014, με μετρητά ή με έγγραφη αξιόχρεης υποθήκης σε ακίνητο του ιδίου ή τρίτου ή με εγγυητική επιστολή Τράπεζας ή με συνδυασμό των ανωτέρω και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**2B.** Υπ' αρ. 34/26-6-2014 Διάταξη, με την οποία αφενός μειώθηκε το ποσό της χρηματικής εγγυήσεως, από 3.000.000, σε 200.000 ευρώ, καταβλητέα έως 18-7-2014, με τους ανωτέρω τρόπους και αφετέρου τροποποιήθηκε ο περιοριστικός όρος της εμφάνισης του και απαλείφθηκε η αναγραφόμενη διεύθυνση, στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη, ώστε να υποχρεούται να εμφανίζεται αυτός, στο ΑΤ Βάρης.

**2Γ.** Υπ' αρ. 55/29-10-2014 Διάταξη, με την οποία αφενός, ήρθη ο περιοριστικό όρος της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα και αφετέρου, τροποποιήθηκε ο περιοριστικός όρος της εμφάνισης του, ώστε να υποχρεούται να εμφανίζεται αυτός, μία φορά το πρώτο πενθήμερο εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του.

**3Α.** Υπ' αρ. 11/18-2-2014 Διάταξη επιβολής στον **Άγγελο Φιλιππίδη του Ιωάννη**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισης την 1<sup>η</sup> και 16<sup>η</sup> εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 2.000.000 ευρώ, καταβλητέας έως 28-2-2014, με μετρητά ή με έγγραφη αξιόχρεης υποθήκης σε ακίνητο του ιδίου ή τρίτου ή με εγγυητική επιστολή Τράπεζας ή με συνδυασμό των ανωτέρω και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**3B.** Υπ' αρ. 50/16-10-2014 Διάταξη, με την οποία αφενός ήρθη ο περιοριστικό όρος της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα και αφετέρου τροποποιήθηκε ο περιοριστικός όρος της εμφάνισης του, ώστε να υποχρεούται να εμφανίζεται αυτός, εντός του πρώτου πενθημέρου, (1-5) και εντός του τέταρτου πενθημέρου, (16-20), εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του.

**4Α.** Υπ' αρ. 1/13-1-2014 Διάταξη επιβολής στον **Μάριο Βαρότση του Δάντη – Αντωνίου**, των περιοριστικών όρων: α) της

εμφάνισης την 1<sup>η</sup> και 16η εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 300.000 ευρώ, καταβλητέας έως 4-2-2014 και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**4B.** Υπ' αρ. 43/18-9-2014 Διάταξη, με την οποία αφενός μειώθηκε το ποσό της εγγυήσεως από 300.000 ευρώ, σε 200.000 ευρώ, αποδιδόμενου του υπόλοιπου ποσού των 100.000 ευρώ, στον καταθέσαντα, Μάριο Βαρότση και αφετέρου ήρθαν οι περιοριστικοί όροι, της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα και της εμφάνισής του στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του.

**5.** Υπ' αρ. 18/22-9-2014 Διάταξη επιβολής στον **Κυριάκο Γριβέα του Νικολάου**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισης του την 1<sup>η</sup> και 16η εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 500.000 ευρώ, καταβλητέας έως 18-10-2014, με μετρητά ή με έγγραφη αξιόχρεης υποθήκης σε ακίνητο του ιδίου ή τρίτου ή με εγγυητική επιστολή Τράπεζας ή με συνδυασμό των ανωτέρω και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**6.** Υπ' αρ. 19/22-9-2014 Διάταξη επιβολής στην **Αναστασία Βάτσικα του Κωνσταντίνου**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισης της μία φορά το πρώτο πενθήμερο εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας της, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 100.000 ευρώ, καταβλητέας έως 8-10-2014.

**7A.** Υπ' αρ. 2/14-1-2014 Διάταξη επιβολής στον **Χαράλαμπο Γιαγκούδη του Ιωάννη**, των περιοριστικών όρων: α) της εμφάνισης του, την 1<sup>η</sup> και 16η εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του, β) της εγγυοδοσίας ποσού, 10.000 ευρώ, καταβλητέας έως 4-2-2014 και γ) της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**7B.** Υπ' αρ. 28/11-6-2014 Διάταξη, με την οποία ήρθη ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα.

**8.** Υπ' αρ. 13/14-2-2014 Διάταξη, επιβολής στην **Παναγιώτα Μπέζα του Θεοφάνη**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**9.** Υπ' αρ. 4/16-1-2014 Διάταξη, επιβολής στην **Φωτεινή Κρέστα του Ιωάννη**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**10Α.** Υπ' αρ. 15/20-2-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Κλεάνθη Παπαδόπουλου του Άγγελου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**10Β.** Υπ' αρ. 27/2014 Διάταξη, με την οποία αντικαταστάθηκε ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα, με τον όρο της εγγυοδοσίας, ποσού 10.000 ευρώ.

**11.** Υπ' αρ. 12/13-2-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Αντώνιο Καμινιάρη του Δημητρίου**, του περιοριστικού όρου της εγγυοδοσίας ποσού, 10.000 ευρώ, καταβλητέας έως 28-2-2014.

**12.** Υπ' αρ. 14/20-2-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Ιωάννη Ρόρρη του Γεωργίου**, του περιοριστικού όρου της εγγυοδοσίας ποσού, 10.000 ευρώ, καταβλητέας έως 5-3-2014.

**13Α.** Υπ' αρ. 16/12-3-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Βίκτωρα Ρέστη του Σταματίου** του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**13Β.** Υπ' αρ. 44/25-9-2014 Διάταξη, με την οποία αντικαταστάθηκε ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα, με τους περιοριστικούς όρους, α) της υποχρέωσης εμφάνισής του, μία φορά το πρώτο πενήνήμερο εκάστου μηνός, στο ΑΤ του τόπου κατοικίας του και β) της εγγυοδοσίας, ποσού 50.000 ευρώ, καταβλητέας έως 8-10-2014.

**14.** Υπ' αρ. 6/23-1-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Διονύσιο Γκολφινόπουλο του Γεωργίου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**15.** Υπ' αρ. 7/4-2-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Γεώργιο Στάμνο του Ζέππου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**16Α.** Υπ' αρ. 16/12-3-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Γεωργίου Μπρίνταλου του Κωνσταντίνου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**16Β.** Υπ' αρ. 35/27-6-2014 Διάταξη, με την οποία αντικαταστάθηκε ο περιοριστικός όρος της απαγόρευσης εξόδου του από την χώρα, με τον περιοριστικό όρο της εγγυοδοσίας, ποσού 10.000 ευρώ, καταβλητέας έως 18-7-2014.

**17.** Υπ' αρ. 9/5-2-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Σπυρίδωνα Πολίτη του Αθανασίου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**18.** Υπ' αρ. 5/22-1-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Αθανάσιο Χασάπη του Αιμίλιου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**19.** Υπ' αρ. 10/6-2-2014 Διάταξη, επιβολής στον **Λυμπέρη Κατσιουλήρη του Αντωνίου**, του περιοριστικού όρου της απαγόρευσης εξόδου από την χώρα.

**ΙV)** Να διαταχθεί η διατήρηση της ισχύος του υπ' αρ. 10/6-3-2014 εντάλματος σύλληψης που εξέδωσε ο Ειδικός Ανακριτής του Τμήματος του Ν. 4022/2011 του Πρωτοδικείου Αθηνών, σε βάρος του κατηγορουμένου, **Περικλή Λίβα του Δημητρίου**, γεννηθέντος στις 26-11-1966, στην Αθήνα, κατοίκου Π. Φαλήρου Αττικής, οδός Ενδυμίωνος, αρ. 38 και ήδη αγνώστου διαμονής και η προσωρινή κράτηση του, σε περίπτωση που αυτός συλληφθεί.

**V)** Να επιβληθούν τα δικαστικά έξοδα για την ανωτέρω, υπό στοιχείο «II», απαλλακτική διάταξη, σε βάρος του Δημοσίου, κατ' άρθρο 581 παρ. 1 ΚΠΔ.

**ΑΘΗΝΑ 29-4-2015**

**Η ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΕΦΕΤΩΝ**

**ΜΑΡΙΑ Γ. ΣΟΥΚΑΡΑ – ΚΑΤΣΙΚΑΔΗ  
ΑΝΤΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΕΦΕΤΩΝ**

Επισυνάπτεται Κατάσταση  
Μαρτύρων και Αναγνωστέων Εγγράφων